

Lietuvos Respublikos Seimo *trečioji sesija*

2021 m. spalio 14 d.–lapkričio 16 d.
102–113 posėdžiai

Stenogramos

8

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Trečioji sesija

2021 m. spalio 14 d.–lapkričio 16 d.

102–113 posėdžiai

TURINYS

III (RUDENS) SESIJA

2021 m. spalio 14 d.–lapkričio 16 d.

Rytinis posėdis Nr. 102 (2021 m. spalio 14 d.)

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. spalio 14 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	37
Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2, 15, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-542(2) priėmimas	38
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-330(2) priėmimas	38
Administracinių nusižengimų kodekso 33, 414, 610 ir 611 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-266 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-787(2) priėmimas	38
Baudžiamojo kodekso XX skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 148 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-3746(2) priėmimas	38
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. XIII-975 „Dėl atmintinų metų nustatymo tvarkos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-650(2) priėmimas	39
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 80 ³ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-651(2) priėmimas	40
Vilniaus universiteto statuto 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-761(2) priėmimas	40
Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 7, 9, 35, 39, 56, 57, 60 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-811(2), Antstolių įstatymo Nr. IX-876 5, 12 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-812(2) ir Notariato įstatymo Nr. I-2882 3 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-813(2) svarstymas	40
Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-249 svarstymas	41
Administracinių nusižengimų kodekso 367 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-670(2) svarstymas	41
Administracinių nusižengimų kodekso 416 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-875 pateikimas (M. Skritulskas)	41
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-894 pateikimas (A. Žukauskas)	44
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 4 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-945 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	45
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIV-84 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-946 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	45
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. XIV-186 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-947 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	46
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komiteto Psichikos sveikatos pakomitečio pirmininko patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-948 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	46

Šio nutarimo priėmimas	48
Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2, 15, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-542(2) priėmimo tęsinys	48
Šio įstatymo priėmimas	48
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-330(2) priėmimo tęsinys	48
Šio įstatymo priėmimas	48
Administracinių nusižengimų kodekso 33, 414, 610 ir 611 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-266 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-787(2) priėmimo tęsinys	49
Šio įstatymo priėmimas	49
Baudžiamojo kodekso XX skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 148 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3746(2) priėmimo tęsinys	49
Šio įstatymo priėmimas	49
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. XIII-975 „Dėl atmintinų metų nustatymo tvarkos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-650(2) priėmimo tęsinys	49
Šio nutarimo priėmimas	49
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 80 ³ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-651(2) priėmimo tęsinys	49
Šio statuto priėmimas	49
Vilniaus universiteto statuto 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-761(2) priėmimo tęsinys	49
Šio įstatymo priėmimas	49
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 5, 8, 8 ¹ , 9, 13, 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-643(2) priėmimas	50
Šio įstatymo priėmimas	54
Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 1, 6, 8 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-644(2) priėmimas	54
Šio įstatymo priėmimas	56
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 1, 2, 3, 9 ¹ , 10, 11, 12, 14, 25, 26 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo, II skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo, IV skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5126(2) priėmimas	56
Šio įstatymo priėmimas	57
Administracinių nusižengimų kodekso 132 ir 170 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5127(2) priėmimas	57
Šio įstatymo priėmimas	58
Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 4, 12, 47, 48, 49, 50, 53 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 48 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-553(2) priėmimas	58
Šio įstatymo priėmimas	64
Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 71 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-95(2) ir Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-96(2) svarstymas	65

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės, socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės, finansų ministrės G. Skaistės, ekonomikos ir inovacijų ministrės A. Armonaitės, aplinkos ministro S. Gentvilo, švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės, sveikatos apsaugos ministro A. Dulckio ir užsienio reikalų ministro G. Landsbergio atsakymai į Seimo narių klausimus	66
---	----

Vakarinis posėdis Nr. 103 (2021 m. spalio 14 d.)

Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 71 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-95(2) ir Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-96(2) svarstymo tęsinys	72
Seimo nario L. Slušnio kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	74
Seimo nario A. Verygos kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	75
Seimo narės M. Danielės kalba (<i>Laisvės frakcijos vardu</i>)	76
Seimo nario M. Puidoko kalba (<i>Darbo partijos frakcijos vardu</i>)	77
Seimo nario E. Gentvilo kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	78
Seimo nario A. Stončaičio kalba (<i>Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu</i>)	79
Seimo nario K. Vilkausko kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	80
Seimo nario P. Gražulio kalba (<i>Lietuvos regionų frakcijos vardu</i>)	81
Diskusija „Ambicinga Europos Sąjungos Rytų partnerystės politika: kodėl jos reikia ir kaip to pasiekti“	82
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-918, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-917 ir Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2020 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-919 pateikimas (G. Skaistė, M. Macijauskas)	82
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-916 pateikimas (A. Dulkys, M. Macijauskas)	87
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-913 pateikimas (A. Bitinas, M. Macijauskas)	88
Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-914 pateikimas (A. Bitinas, M. Macijauskas)	89
Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-915 pateikimas (A. Bitinas, M. Macijauskas)	89
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 3 ir 9 straipsnių pakeitimo ir 4 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-895 pateikimas (M. Skuodis)	90
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-912(2) svarstymas	94
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2, 5, 6, 10, 14, 18, 19, 20, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-749(2) svarstymas	95
Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-936, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-937, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-938, Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-939 ir Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-940 pateikimas (D. Kreivys)	96
Seimo 2021 m. spalio 19 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	101
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-912(2) svarstymo tęsinys	102
Seimo nario M. Puidoko kalba	103
Seimo nario M. Lingės kalba	104

Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės kalba	104
Seimo nario T. Tomilino kalba	105
Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 71 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-95(2) svarstymo tęsinys	107
Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-96(2) svarstymo tęsinys	110
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 3 ir 9 straipsnių pakeitimo ir 4 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-895 pateikimo tęsinys	111
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2, 5, 6, 10, 14, 18, 19, 20, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-749(2) svarstymo tęsinys	112
Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-936, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-937, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-938, Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-939 ir Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-940 pateikimo tęsinys	113
Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 7, 9, 35, 39, 56, 57, 60 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-811(2), Antstolių įstatymo Nr. IX-876 5, 12 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-812(2) ir Notariato įstatymo Nr. I-2882 3 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-813(2) svarstymo tęsinys	113
Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-249 svarstymo tęsinys	113
Administracinių nusižengimų kodekso 367 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-670(2) svarstymo tęsinys	114
Administracinių nusižengimų kodekso 416 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-875 pateikimo tęsinys	114
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-894 pateikimo tęsinys	114
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 4 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-945 priėmimo tęsinys	114
Šio nutarimo priėmimas	114
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIV-84 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-946 priėmimo tęsinys	115
Šio nutarimo priėmimas	115
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. XIV-186 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-947 priėmimo tęsinys	115
Šio nutarimo priėmimas	115

Seimo narių pareiškimai

Seimo narės L. Girskienės pareiškimas	115
Seimo nario V. Ažuolo pareiškimas	116

Rytinis posėdis Nr. 104 (2021 m. spalio 19 d.)

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. spalio 19 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	118
2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-966 pateikimas (G. Skaistė)	119
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-967 pateikimas (G. Skaistė)	126
Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 2, 5, 9 ¹ , 10, 13 straipsnių pakeitimo ir 10 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-968 pateikimas (G. Skaistė)	128
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų, 2023 metų ir 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projekto Nr. XIVP-969 pateikimas (G. Skaistė)	132
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-912(2) priėmimas	132
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 3, 5, 6, 7, 9, 12, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-964 ir Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2022 metais, įstatymo projekto Nr. XIVP-962 pateikimas (M. Navickienė)	132
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 2, 8, 17, 29, 33, 45 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-972, Vienišo asmens išmokos įstatymo Nr. XIV-352 2, 3, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-973 ir Civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-974 pateikimas (M. Navickienė)	136
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 21 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-963, Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 21 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-970 ir Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-971 pateikimas (M. Navickienė)	140
Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 18, 31 straipsnių pakeitimo ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-825(2) ir Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-826(2) svarstymas	145
Seimo nario M. Majausko kalba	145
Seimo nario J. Jaručio kalba	146
Seimo nario A. Mazuronio kalba	147
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	148
Seimo nario A. Syso kalba	149
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-967 pateikimo tęsinys	151
Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 2, 5, 9 ¹ , 10, 13 straipsnių pakeitimo ir 10 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-968 pateikimo tęsinys	151
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų, 2023 metų ir 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projekto Nr. XIVP-969 pateikimo tęsinys	151
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 3, 5, 6, 7, 9, 12, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-964 ir Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2022 metais, įstatymo projekto Nr. XIVP-962 pateikimo tęsinys	151

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 2, 8, 17, 29, 33, 45 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-972, Vienišo asmens išmokos įstatymo Nr. XIV-352 2, 3, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-973 ir Civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-974 pateikimo tęsinys	152
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 21 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-963, Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 21 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-970 ir Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-971 pateikimo tęsinys	152
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-912(2) priėmimo tęsinys	152
Šio įstatymo priėmimas	159

Vakarinis posėdis Nr. 105 (2021 m. spalio 19 d.)

Generalinės prokurorės Nidos Grunskienės atsakymai į Seimo narių iš anksto raštu pateiktus klausimus (pagal Seimo statuto 209 straipsnį)

Generalinės prokurorės N. Grunskienės kalba	161
Generalinės prokurorės N. Grunskienės atsakymai į Seimo narių klausimus	164
Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, Bulgarijos Respublikos, Čekijos Respublikos, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Kroatijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Vengrijos, Maltos Respublikos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Rumunijos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos susitarimo, kuriuo iš dalies keičiamas susitarimas dėl įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą pervedimo ir sujungimo, ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-782(2) priėmimas	167
Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Maltos Respublikos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos susitarimo, kuriuo iš dalies keičiama Europos stabilumo mechanizmo steigimo sutartis, ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-783(2) priėmimas	167
Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-764(2) priėmimas	167
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-765(2) priėmimas	168
Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-936(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-937(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-938(2), Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-939(2) ir Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-940(2) svarstymas	168
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	169
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	170
Seimo narės L. Girskienės kalba	171

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3 ³ , 25, 28, 30, 32 ¹ , 34 ²⁴ , 34 ²⁵ , 34 ²⁶ , 35 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo antruoju ³ ir aštuntuoju ¹¹ skirsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-799(2), Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 5, 8, 10, 11 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ² straipsniu ir 1 ¹ priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-800(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 36, 37, 47 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 94 ¹ , 95 ¹ , 100 ¹ , 102 ¹ , 108 ² , 128 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-801(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 247, 589, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 248 ¹ , 248 ² , 248 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-802(2) svarstymas	172
Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, Bulgarijos Respublikos, Čekijos Respublikos, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Kroatijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Vengrijos, Maltos Respublikos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Rumunijos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos susitarimo, kuriuo iš dalies keičiamas susitarimas dėl įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą pervedimo ir sujungimo, ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-782(2) priėmimo tęsinys	173
Šio įstatymo priėmimas	173
Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Maltos Respublikos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos susitarimo, kuriuo iš dalies keičiama Europos stabilumo mechanizmo steigimo sutartis, ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-783(2) priėmimo tęsinys	173
Šio įstatymo priėmimas	173
Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-764(2) priėmimo tęsinys	174
Šio įstatymo priėmimas	174
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-765(2) priėmimo tęsinys	174
Šio įstatymo priėmimas	174
Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-936(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-937(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-938(2), Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-939(2) ir Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-940(2) svarstymo tęsinys	174
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3 ³ , 25, 28, 30, 32 ¹ , 34 ²⁴ , 34 ²⁵ , 34 ²⁶ , 35 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo antruoju ³ ir aštuntuoju ¹¹ skirsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-799(2), Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 5, 8, 10, 11 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ² straipsniu ir 1 ¹ priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-800(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 36, 37, 47 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 94 ¹ , 95 ¹ , 100 ¹ , 102 ¹ , 108 ² , 128 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-801(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 247, 589, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 248 ¹ , 248 ² , 248 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-802(2) svarstymo tęsinys	174
2022 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-950 ir Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 32 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-951 pateikimas (A. Dulkys)	175

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-955, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 19, 19 ¹ , 21, 23, 32, 33, 34, 34 ¹ ir 35 straipsnių pakeitimo ir papildymo 18 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-956, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 11 ¹ , 14, 16, 22, 23 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-957, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 2, 25, 26, 28 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-958, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 2 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-959 ir Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo Nr. VIII-366 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-960 pateikimas (M. Navickienė)	179
Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-965 pateikimas (M. Navickienė)	180
Teisėjų atlyginimų įstatymo Nr. X-1771 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-961 pateikimas (M. Navickienė)	181
Informaciniai pranešimai	182

Lietuvos Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos ir Lenkijos Respublikos Prezidento Andžejaus Dudos pranešimai 1791 m. gegužės 3 d. Konstitucijos ir Abiejų Tautų tarpusavio įžado 230-ųjų metinių proga

Lietuvos Respublikos Prezidento G. Nausėdos kalba	183
Lenkijos Respublikos Prezidento A. Dudos kalba	185
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-949 pateikimas (J. Šiugždinienė)	186
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. X-242 4, 9, 53, 59, 74, 76, 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-922 ir Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 11, 24, 38 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-923 pateikimas (P. Baltokas)	188
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-978 ir Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-979 pateikimas (S. Ščajevienė)	192
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-387(2) pateikimas (T. Tomilinas)	193
Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-728 pateikimas (E. Sabutis)	195
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-440 pateikimas (G. Paluckas)	196
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-780 pateikimas (V. Bakas)	198
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 49 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-789 pateikimas (K. Vilkauskas)	200
Išmokų vaikams įstatymo 6 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-900 pateikimas (V. Gapšys)	201
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-933 pateikimas (L. Kasčiūnas)	203
Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-790(2) svarstymas	203

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 314 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-717(2) svarstymas	203
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 8, 13 ¹ , 21, 22, 23, 24, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28 ¹ ir 28 ² straipsniais įstatymo Nr. XIII-3138 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-934 pateikimas (K. Starkevičius)	204
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-953 pateikimas (A. Vyšniauskas)	204
Seimo 2021 m. lapkričio 4 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (J. Razma)	208
2022 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-950 ir Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 32 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-951 pateikimo tęsinys	208
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-955, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 19, 19 ¹ , 21, 23, 32, 33, 34, 34 ¹ ir 35 straipsnių pakeitimo ir papildymo 18 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-956, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 11 ¹ , 14, 16, 22, 23 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-957, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 2, 25, 26, 28 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-958, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 2 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-959 ir Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo Nr. VIII-366 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-960 pateikimo tęsinys	209
Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-965 pateikimo tęsinys	209
Teisėjų atlyginimų įstatymo Nr. X-1771 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-961 pateikimo tęsinys	209
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-949 pateikimo tęsinys	209
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. X-242 4, 9, 53, 59, 74, 76, 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-922 ir Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 11, 24, 38 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-923 pateikimo tęsinys	210
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-978 ir Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-979 pateikimo tęsinys	210
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-387(2) pateikimo tęsinys	210
Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-728 pateikimo tęsinys	210
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-440 pateikimo tęsinys	211
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-780 pateikimo tęsinys	211
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 49 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-789 pateikimo tęsinys	211
Išmokų vaikams įstatymo 6 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-900 pateikimo tęsinys	211
Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-790(2) svarstymo tęsinys	212
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 314 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-717(2) svarstymo tęsinys	212
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 8, 13 ¹ , 21, 22, 23, 24, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28 ¹ ir 28 ² straipsniais įstatymo Nr. XIII-3138 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-934 pateikimo tęsinys	212

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-953 pateikimo tęsinys	212
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-933 pateikimo tęsinys	213

Rytinis posėdis Nr. 106 (2021 m. lapkričio 4 d.)

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarės Romualdos Hofertienės 80-ųjų gimimo metinių minėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarės I. Andrukaitienės kalba	214
Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubo prezidentės B. Valionytės kalba	215
Informaciniai pranešimai	216
Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. lapkričio 4 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	216
Įstatymo „Dėl Globalios su aukštuoju mokslu susijusių kvalifikacijų pripažinimo konvencijos ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-707(2) priėmimas	216
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kosovo Respublikos sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-798(2) priėmimas	216
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3 ³ , 25, 28, 30, 32 ¹ , 34 ²⁴ , 34 ²⁵ , 34 ²⁶ , 35 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo antruoju ³ ir aštuntuoju ¹¹ skirsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-799(2) priėmimas	217
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 5, 8, 10, 11 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ² straipsniu ir 1 ¹ priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-800(2) priėmimas	219
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 36, 37, 47 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 94 ¹ , 95 ¹ , 100 ¹ , 102 ¹ , 108 ² , 128 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-801(2) priėmimas	219
Administracinių nusižengimų kodekso 247, 589, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 248 ¹ , 248 ² , 248 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-802(2) priėmimas	219
Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-790(2) priėmimas	219
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2, 5, 6, 10, 14, 18, 19, 20, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-749(3) priėmimas	220
Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 18, 31 straipsnių pakeitimo ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-825(2) priėmimas	220
Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-826(2) priėmimas	222
Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-936(2) priėmimas	223
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-937(2) priėmimas	225
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-938(2) priėmimas	225

Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-939(2) priėmimas	225
Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-940(2) priėmimas	226
Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 4, 14, 17, 18 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-716(2)ES priėmimas	226
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 314 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-717(2) priėmimas	226
Administracinių nusižengimų kodekso 367 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-670(2) priėmimas	226
Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 7, 9, 35, 39, 56, 57, 60 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-811(2) priėmimas	227
Antstolių įstatymo Nr. IX-876 5, 12 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-812(2) priėmimas	227
Notariato įstatymo Nr. I-2882 3 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-813(2) priėmimas	227
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Kristijono Luko Bukausko peticijos“ projekto Nr. XIVP-1014 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	228
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Deivido Mikšto peticijos“ projekto Nr. XIVP-1015 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	228
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Igno Meškausko peticijos“ projekto Nr. XIVP-1016 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	229
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1036 pateikimas (M. Lingė)	229
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 2, 5, 10, 12, 14, 16, 17, 18 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2885 3, 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1022 pateikimas (M. Lingė)	230
Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-952 pateikimas (S. Tumėnas)	231
Įstatymo „Dėl Globalios su aukštuoju mokslu susijusių kvalifikacijų pripažinimo konvencijos ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-707(2) priėmimo tęsinys	231
Šio įstatymo priėmimas	232
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kosovo Respublikos sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-798(2) priėmimo tęsinys	232
Šio įstatymo priėmimas	232
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3 ³ , 25, 28, 30, 32 ¹ , 34 ²⁴ , 34 ²⁵ , 34 ²⁶ , 35 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo antruoju ³ ir aštuntuoju ¹¹ skirsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-799(2) priėmimo tęsinys	232
Šio įstatymo priėmimas	232
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 5, 8, 10, 11 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7 ² straipsniu ir 1 ¹ priedu įstatymo projekto Nr. XIVP-800(2) priėmimo tęsinys	232
Šio įstatymo priėmimas	232
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 36, 37, 47 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 94 ¹ , 95 ¹ , 100 ¹ , 102 ¹ , 108 ² , 128 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-801(2) priėmimo tęsinys	232

Šio įstatymo priėmimas	233
Administracinių nusižengimų kodekso 247, 589, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 248 ¹ , 248 ² , 248 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-802(2) priėmimo tęsinys	233
Šio įstatymo priėmimas	233
Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-790(2) priėmimo tęsinys	233
Šio įstatymo priėmimas	233
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2, 5, 6, 10, 14, 18, 19, 20, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-749(3) priėmimo tęsinys	233
Šio įstatymo priėmimas	233
Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 18, 31 straipsnių pakeitimo ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-825(2) priėmimo tęsinys	233
Šio įstatymo priėmimas	233
Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-826(2) priėmimo tęsinys	234
Šio įstatymo priėmimas	234
Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-936(2) priėmimo tęsinys	234
Šio įstatymo priėmimas	234
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-937(2) priėmimo tęsinys	234
Šio įstatymo priėmimas	239
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-938(2) priėmimo tęsinys	240
Šio įstatymo priėmimas	240
Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-939(2) priėmimas	240
Šio įstatymo priėmimas	240
Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-940(2) priėmimo tęsinys	240
Šio įstatymo priėmimas	240
Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 4, 14, 17, 18 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-716(2)ES priėmimo tęsinys	241
Šio įstatymo priėmimas	241
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 314 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-717(2) priėmimo tęsinys	241
Šio įstatymo priėmimas	241
Administracinių nusižengimų kodekso 367 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-670(2) priėmimo tęsinys	241
Šio įstatymo priėmimas	241
Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 7, 9, 35, 39, 56, 57, 60 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-811(2) priėmimo tęsinys	241
Šio įstatymo priėmimas	241
Antstolių įstatymo Nr. IX-876 5, 12 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-812(2) priėmimo tęsinys	242
Šio įstatymo priėmimas	242

Notariato įstatymo Nr. I-2882 3 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-813(2) priėmimo tęsinys	242
Šio įstatymo priėmimas	242
Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-952 pateikimo tęsinys	242
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 2, 5, 10, 12, 14, 16, 17, 18 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2885 3, 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1022 pateikimo tęsinys	242
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1036 pateikimo tęsinys	242
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Kristijono Luko Bukausko peticijos“ projekto Nr. XIVP-1014 priėmimo tęsinys	243
Šio nutarimo priėmimas	243
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Deivido Mikšto peticijos“ projekto Nr. XIVP-1015 priėmimo tęsinys	243
Šio nutarimo priėmimas	243
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Igno Meškausko peticijos“ projekto Nr. XIVP-1016 priėmimo tęsinys	243
Šio nutarimo priėmimas	243

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, sveikatos apsaugos ministro A. Dulquio, žemės ūkio ministro K. Navicko, aplinkos ministro S. Gentvilo ir kultūros ministro S. Kairio atsakymai į Seimo narių klausimus	243
--	-----

Vakarinis posėdis Nr. 107 (2021 m. lapkričio 4 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko paskyrimo“ projekto Nr. XIVP-981 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	251
Kandidato į Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko pareigas A. Utkaus kalba ir atsakymai į Seimo narių klausimus	253
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-912GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimas (I. Segalovičienė)	254
Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-868(2) svarstymas	260
Seimo nario V. Valkiūno kalba	261
Seimo nario M. Majausko kalba	261
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-829(2), Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 11, 14, 20, 20 ² , 22, 52 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-830(2), Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 24, 28 ¹ , 29, 30 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-831(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 5, 6, 8, 14, 16, 26, 30 ir 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-832(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 11 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-833(2), Geležinkelių transporto kodekso 30 ³ ir 30 ⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-834(2) ir Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 8, 13 ¹ , 21, 22, 23, 24, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28 ¹ ir 28 ² straipsniais įstatymo Nr. XIII-3138 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-934(2) svarstymas	263

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-660(2)ES, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 476 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-661(2), Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. IX-2246 2, 5, 7, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-662(2), Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 2, 8, 10, 12 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-663(2), Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-664(2), Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-665(2), Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 19, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-666(2), Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13 ² ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-667(2), Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 44, 45, 46, 77, 83 straipsnių ir III skyriaus XI skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-668(2) ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-669(2) svarstymas	264
Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 pavadinimo, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 12 ¹ , 13, 20 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ² straipsniu ir penktuoju ² skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-685(2) svarstymas	265
Seimo nario R. Šarknicko kalba	265
Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 2, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-564(2) svarstymas	266
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-912GR (<i>Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimo tęsinys	266
Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-868(2) svarstymo tęsinys	267
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-829(2), Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 11, 14, 20, 20 ² , 22, 52 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-830(2), Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 24, 28 ¹ , 29, 30 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-831(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 5, 6, 8, 14, 16, 26, 30 ir 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-832(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 11 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-833(2), Geležinkelių transporto kodekso 30 ³ ir 30 ⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-834(2) ir Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 8, 13 ¹ , 21, 22, 23, 24, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28 ¹ ir 28 ² straipsniais įstatymo Nr. XIII-3138 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-934(2) svarstymo tęsinys	268
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-660(2)ES, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 476 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-661(2), Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. IX-2246 2, 5, 7, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-662(2), Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 2, 8, 10, 12 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-663(2), Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-664(2), Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-665(2), Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 19, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-666(2), Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13 ² ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-667(2), Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 44, 45, 46, 77, 83 straipsnių ir III skyriaus XI skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-668(2) ir	

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-669(2) svarstymo tęsinys	268
Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 pavadinimo, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 12 ¹ , 13, 20 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ² straipsniu ir penktuoju ² skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-685(2) svarstymo tęsinys	269
Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 2, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-564(2) svarstymo tęsinys	269
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2, 98 ir 105 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-418(2) svarstymas	269
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 10, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-708(2) svarstymas	270
Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 trečiojo, penktojo, šeštojo skirsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-820(2)ES svarstymas	270
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 49, 59, 59 ¹ , 64, 65, 135, 206, 225, 226, 226 ¹ , 226 ² straipsnių pakeitimo ir 207 straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ Nr. XIII-3319 3 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-814(2) svarstymas	270
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 43 ir 62 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-555 svarstymas	271
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-890 pateikimas (A. Gedvilienė)	271
Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projekto Nr. XIVP-1046 pateikimas (Ž. Tomkus)	274
Seimo savaitės (2021-11-08–2021-11-12) – 2021 m. lapkričio 9 d. (antradienio) ir 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (J. Razma)	276
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2, 98 ir 105 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-418(2) svarstymo tęsinys	277
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 10, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-708 svarstymo tęsinys	277
Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 trečiojo, penktojo, šeštojo skirsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-820(2)ES svarstymo tęsinys	277
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 49, 59, 59 ¹ , 64, 65, 135, 206, 225, 226, 226 ¹ , 226 ² straipsnių pakeitimo ir 207 straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ Nr. XIII-3319 3 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-814(2) svarstymo tęsinys	277
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 43 ir 62 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-555 svarstymo tęsinys	278
Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projekto Nr. XIVP-1046 pateikimo tęsinys	278
Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-890 pateikimo tęsinys	278

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario A. Kupčinsko pareiškimas	278
--	-----

Rytinis posėdis Nr. 108 (2021 m. lapkričio 9 d.)

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. lapkričio 9 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	280
Valstybės išdo įstatymo Nr. I-712 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-711(2), Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 20, 23, 29 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-712(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-713(2), Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 33 ir 35 ⁶ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-714(2) ir Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-715(2) svarstymas	284
Kelių įstatymo Nr. I-891 4, 5, 7, 9, 10, 13, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-803(2), Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 1, 6, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-804(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-805(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-806(2), Triukšmo valdymo įstatymo Nr. IX-2499 9, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-807(2) ir Žemės įstatymo Nr. I-446 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-808(2) svarstymas	284
Seimo nario P. Gražulio kalba	285
Vidaus vandenų transporto kodekso 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-760(2) svarstymas	286
Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 2, 3, 4, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-655(2), Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 9, 21 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-656(2) ir Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2184 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-657(2) svarstymas	286
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-219(2) ir Būtinųjų priemonių, skirtų apsisaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymo Nr. XIII-306 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-220(2) svarstymas	287
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės Vyriausybės susitarimo dėl keitimosi išlaptinta informacija ir išlaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-854(2) svarstymas	287
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 46, 59, 74, 75, 75 ¹ , 75 ² , 75 ³ , 76, 77, 82, 83, 84 straipsnių pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 76 ¹ , 76 ² , 83 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-652(2) ir Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-653(2) svarstymas	288
Seimo nario E. Pupinio kalba	288
Kultūros rėmimo fondo įstatymo Nr. X-1260 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-856(2) ir Lietuvos kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2218 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-857(2) svarstymas	291
Seimo nario R. Šarknicko kalba	291
Seimo nario V. Juozapaičio kalba	292
Profesionaliojo scenos meno įstatymo IX-2257 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-911(2) svarstymas	293
Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1019, Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 3, 7, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1020 ir Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 2, 4 ir 5 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1021 pateikimas (J. Džiugelis)	294

Valstybės išdo įstatymo Nr. I-712 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-711(2), Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 20, 23, 29 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-712(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-713(2), Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 33 ir 35 ⁶ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-714(2) ir Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-715(2) svarstymo tęsinys	295
Kelių įstatymo Nr. I-891 4, 5, 7, 9, 10, 13, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-803(2), Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 1, 6, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-804(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-805(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-806(2), Triukšmo valdymo įstatymo Nr. IX-2499 9, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-807(2) ir Žemės įstatymo Nr. I-446 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-808(2) svarstymo tęsinys	295
Vidaus vandenių transporto kodekso 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-760(2) svarstymo tęsinys	295
Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 2, 3, 4, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-655(2), Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 9, 21 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-656(2) ir Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2184 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-657(2) svarstymo tęsinys	295
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-219(2) ir Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių kelių grėsmių, įstatymo Nr. XIII-306 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-220(2) svarstymo tęsinys	296
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės Vyriausybės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir įslaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-854(2) svarstymo tęsinys	296
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 46, 59, 74, 75, 75 ¹ , 75 ² , 75 ³ , 76, 77, 82, 83, 84 straipsnių pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 76 ¹ , 76 ² , 83 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-652(2) ir Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-653(2) svarstymo tęsinys	296
Kultūros rėmimo fondo įstatymo Nr. X-1260 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-856(2) ir Lietuvos kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2218 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-857(2) svarstymo tęsinys	296
Profesionaliojo scenos meno įstatymo IX-2257 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-911(2) svarstymo tęsinys	300
Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1019, Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 3, 7, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1020 ir Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 2, 4 ir 5 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1021 pateikimo tęsinys	301
Konstitucijos 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-619(2) svarstymas	301
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 11, 33, 34, 35, 36, 45, 53, 55, 86, 88, 89, 97, 144, 157, 195, 207 ir 208 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-797(2) svarstymas	302
Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1058 pateikimas (S. Šedbaras)	303
Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-764GR ir Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-765GR (<i>Respublikos Prezidento gražinti Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimas (A. Skaisgirytė)	303

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 4, 12, 47, 48, 49, 50, 53 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 48 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-553GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimas (J. Neverovič)	309
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1037(2) pateikimas (M. Majauskas)	309
Konstitucijos 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-619(2) svarstymo tęsinys	310
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 11, 33, 34, 35, 36, 45, 53, 55, 86, 88, 89, 97, 144, 157, 195, 207 ir 208 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-797(2) svarstymo tęsinys	311
Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1058 pateikimo tęsinys	311
Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-764GR ir Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-765GR (<i>Respublikos Prezidento gražinti Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimo tęsinys	311
Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 4, 12, 47, 48, 49, 50, 53 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 48 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-553GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimo tęsinys	311
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1037(2) pateikimo tęsinys	312

Vakarinis posėdis Nr. 109 (2021 m. lapkričio 9 d.)

Informaciniai pranešimai	313
<i>Diskusija „Ambicinga Europos Sąjungos Rytų partnerystės politika: kodėl jos reikia ir kaip to pasiekti“</i>	
Užsienio reikalų komiteto pirmininko Ž. Pavilionio pranešimas	313
Seimo narės D. Šakalienės kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	316
Seimo nario A. Lydekos kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	317
Seimo nario P. Gražulio kalba (<i>Lietuvos regionų frakcijos vardu</i>)	318
Seimo nario M. Matijošaičio kalba (<i>Laisvės frakcijos vardu</i>)	319
Seimo nario E. Zingerio kalba	320
Seimo narės L. L. Andrikienės kalba	320
Seimo nario R. Lopatos kalba	321
Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojo G. Surplio kalba	322
Seimo nutarimo „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ projekto Nr. XIVP-1083 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	323
Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės atsakymai į Seimo narių klausimus	324
Seimo nario E. Gentvilo kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	328
Seimo nario D. Gaižausko kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	329
Seimo nario K. Masiulio kalba	330
Seimo nario V. Bako kalba	331
Seimo nario T. Tomilino kalba	332
Seimo narės V. Aleknaitės-Abramikienės kalba	335
Seimo nutarimo „Dėl Jūratės Varanauskaitės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-943 pateikimas (J. Šovienė)	335
Kandidatės į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas J. Varanauskaitės kalba ir atsakymai į Seimo narių klausimus	335

Seimo nutarimo „Dėl Dalios Višinskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-944 pateikimas (J. Šovienė)	338
Kandidatės į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas D. Višinskienės kalba ir atsakymai į Seimo narių klausimus	339
Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projekto Nr. XIVP-1046(2) svarstymas	343
Strateginio valdymo įstatymo Nr. XIII-3096 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1004, Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 23, 25, 26, 28 straipsnių pakeitimo ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1005, Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 1, 2, 3, 9 ¹ , 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1006, Žemės įstatymo Nr. I-446 9 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1007, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1008, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2, 4, 6, 17, 20, 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3163 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1009, Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1010 ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1011 pateikimas (G. Norkūnas)	343
Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 1, 2, 3, 12, 13, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 42, 46, 48, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 58, 59, 60, 66, 77, 78, 80, 81, 82, 87, 107, 108, 113, 116, 128 straipsnių, III skyriaus ketvirtojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 21 ¹ , 25 ¹ , 25 ² , 25 ³ , 25 ⁴ , 26 ¹ , 26 ² , 26 ³ , 26 ⁴ , 26 ⁵ , 26 ⁶ , 49 ¹ , 52 ¹ , 101 ¹ straipsniais ir 27 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-982, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 2, 9, 16, 48, 52, 57, 59, 67, 70 ¹ , 72, 87 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 70 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-983, Atsiskaitymų baigtinumo mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose įstatymo Nr. XI-1428 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-984, Centrinų kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 1, 2, 8, 15, 34, 49, 61, 70 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-985, Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 4, 44 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-986, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 15, 102, 107 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 29 ¹ ir 105 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-987, Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 1, 2, 12 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo antruoju ¹ skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-988, Finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymo Nr. IX-2127 2, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-989, Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-990 ir Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 11, 42, 43, 43 ² straipsnių, 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-991 pateikimas (V. Česnulevičiūtė-Markevičienė)	345
Seimo nutarimo „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ projekto Nr. XIVP-1083 priėmimo tęsinys	347
Šio nutarimo priėmimas	347
Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projekto Nr. XIVP-1046(2) svarstymo tęsinys	348
Strateginio valdymo įstatymo Nr. XIII-3096 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1004, Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 23, 25, 26, 28 straipsnių pakeitimo ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1005, Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 1, 2, 3, 9 ¹ , 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1006, Žemės įstatymo Nr. I-446 9 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1007, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1008, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2, 4, 6, 17, 20, 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3163 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1009, Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1010 ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1011 pateikimo tęsinys	348

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 27, 28, 33, 44, 46, 61, 64, 66, 72 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8 ¹ ir 29 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-931ES ir Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 4 ¹ , 15, 40, 47 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-932 pateikimas (R. Bilkštytė)	348
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 35 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1053, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1054 ir Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2, 4, 38 ³ ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1055 pateikimas (R. Bilkštytė)	349
Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 4, 5 ir 6 straipsnių ir trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-941 ir Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 21 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-942 pateikimas (V. Česnulevičiūtė-Markevičienė)	350
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-980ES pateikimas (R. Bilkštytė)	352
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2, 3, 5, 26, 32, 40, 50, 67, 71, 76, 77, 79, 113, 125, 126, 130 ¹ , 136, 138, 139, 140 straipsnių pakeitimo, 69 straipsnio ir IX ¹ skyriaus pripažinimo netekusiais galios ir Įstatymo papildymo X ² skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-1018 pateikimas (A. Bilotaitė)	352
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-850 pateikimas (A. Bagdonas)	356
Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 2, 7, 9, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-975 pateikimas (M. Navickienė)	358
Vidaus tarnybos statuto 7, 9, 53 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1012 pateikimas (V. Dmitrijev)	359
Pataisos pareigūnų veiklos įstatymo Nr. XIII-1387 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1029, Vidaus tarnybos statuto 4, 7, 16, 18, 25, 28, 30, 31 ir 32 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1030, Probacijos įstatymo Nr. XI-1860 5, 6, 8, 10, 17, 18, 21, 22, 25, 28, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo bei 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1031, Bausmių vykdymo kodekso 18, 47, 48, 159 ir 183 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1032, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1033, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1034 ir Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 87 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1035 pateikimas (E. Dobrovolska)	360
Technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 2, 6, 7, 10, 11, 14, 15, 18, 19, 23, 25, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1059, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 14, 18 ¹ ir 84 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1060, Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo Nr. VIII-935 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1061 ir Inovacijų skatinimo fondo įstatymo Nr. XIII-3167 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1062 pateikimas (A. Armonaitė)	364
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 27, 28, 33, 44, 46, 61, 64, 66, 72 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8 ¹ ir 29 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-931ES ir Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 4 ¹ , 15, 40, 47 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-932 pateikimo tęsinys	367
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 35 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1053, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1054 ir Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2, 4, 38 ³ ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1055 pateikimo tęsinys	367
Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 4, 5 ir 6 straipsnių ir trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-941 ir Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 21 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-942 pateikimo tęsinys	368

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-980ES pateikimo tęsinys	368
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2, 3, 5, 26, 32, 40, 50, 67, 71, 76, 77, 79, 113, 125, 126, 130 ¹ , 136, 138, 139, 140 straipsnių pakeitimo, 69 straipsnio ir IX ¹ skyriaus pripažinimo netekusiais galios ir Įstatymo papildymo X ² skyriumi įstatymo projekto Nr. XIVP-1018 pateikimo tęsinys	368
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-850 pateikimo tęsinys	368
Vidaus tarnybos statuto 7, 9, 53 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1012 pateikimo tęsinys	369
Pataisos pareigūnų veiklos įstatymo Nr. XIII-1387 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1029, Vidaus tarnybos statuto 4, 7, 16, 18, 25, 28, 30, 31 ir 32 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1030, Probacijos įstatymo Nr. XI-1860 5, 6, 8, 10, 17, 18, 21, 22, 25, 28, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo bei 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1031, Bausmių vykdymo kodekso 18, 47, 48, 159 ir 183 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1032, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1033, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1034 ir Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 87 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1035 pateikimo tęsinys	369
Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 2, 7, 9, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-975 pateikimo tęsinys	369
Technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 2, 6, 7, 10, 11, 14, 15, 18, 19, 23, 25, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1059, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 14, 18 ¹ ir 84 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1060, Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo Nr. VIII-935 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1061 ir Inovacijų skatinimo fondo įstatymo Nr. XIII-3167 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1062 pateikimo tęsinys	369

Rytinis posėdis Nr. 110 (2021 m. lapkričio 11 d.)

Informaciniai pranešimai	371
Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. lapkričio 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	371
Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-764GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) svarstymas	372
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-765GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) svarstymas	373
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-912GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) svarstymas	373
Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 4, 12, 47, 48, 49, 50, 53 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 48 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-553GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) svarstymas ir priėmimas	374
Seimo nario P. Gražulio kalba	374
Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 71 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-95(3) priėmimas	375
Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-96(2) priėmimas	376

Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projekto Nr. XIVP-1046(2) priėmimas	376
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1081 pateikimas (A. Matulas)	377
Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-764GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) svarstymo tęsinys ir priėmimas	380
Seimo nario K. Masiulio kalba	380
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-765GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) svarstymo tęsinys ir priėmimas	382
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-912GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) svarstymo tęsinys ir priėmimas	382
Seimo nario E. Gentvilo kalba	382
Seimo nario M. Puidoko kalba	383
Seimo nario M. Lingės kalba	384
Seimo nario A. Syso kalba	385
Seimo nario D. Kepenio kalba	385
Seimo narės L. Nagienės kalba	386
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1088 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	390
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1087(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	390
Seimo savaitės (2021-11-15–2021-11-19) – 2021 m. lapkričio 16 d. (antradienio) ir 18 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (J. Razma)	391
Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-764GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) priėmimo tęsinys	392
Šio įstatymo priėmimas	392
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-765GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) priėmimo tęsinys	392
Šio įstatymo priėmimas	392
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-912GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) priėmimo tęsinys	392
Šio įstatymo priėmimas	393
Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 4, 12, 47, 48, 49, 50, 53 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 48 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-553GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) priėmimo tęsinys	393
Šio įstatymo priėmimas	393
Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 71 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-95(3) priėmimo tęsinys	394
Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projekto Nr. XIVP-1046(2) priėmimo tęsinys	400
Šio nutarimo priėmimas	400

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1081 pateikimo tęsinys	400
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1088 priėmimo tęsinys	400
Šio nutarimo priėmimas	401
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1087(2) priėmimo tęsinys	401
Šio nutarimo priėmimas	401
Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko paskyrimo“ projekto Nr. XIVP-981(2) svarstymas ir priėmimas	401
Seimo nario A. Vinkaus kalba	401
Seimo rezoliucijos „Dėl solidarumo su Lenkijos Respublika hibridinės atakos akivaizdoje“ projekto Nr. XIVP-1047(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Tamašunienė)	402
Seimo nario P. Gražulio kalba	405
Seimo nario G. Surplio kalba	406
Seimo nario E. Zingerio kalba	406
Šios rezoliucijos priėmimas	408

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, sveikatos apsaugos ministro A. Dulquio, energetikos ministro D. Kreivio, švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždiniienės, aplinkos ministro S. Gentvilo, ekonomikos ir inovacijų ministrės A. Armonaitės, finansų ministrės G. Skaistės ir susisiekimo ministro M. Skuodžio atsakymai į Seimo narių klausimus	408
--	-----

Vakarinis posėdis Nr. 111 (2021 m. lapkričio 11 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko paskyrimo“ projekto Nr. XIVP-981(2) priėmimo tęsinys	415
Šio nutarimo priėmimas	415

Seimo opozicinių Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ ir Darbo partijos frakcijos darbotvarkė

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-876(2) pateikimas (A. Stončaitis)	415
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1049 pateikimas (V. Giraitytė-Juškevičienė)	419
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1045 pateikimas (T. Tomilinas)	419
Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-977 pateikimas (L. Kukuraitis)	423
Geriamojo vandens įstatymo Nr. IX-433 1 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-853(2) pateikimas (L. Savickas)	427
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-876(2) pateikimo tęsinys	430

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1049 pateikimo tęsinys	431
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1045 pateikimo tęsinys	432
Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-977 pateikimo tęsinys	432
Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 18 ir 19 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1052 pateikimas (L. Savickas)	433
Civilinio turto konfiskavimo įstatymo Nr. XIII-2825 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-781 pateikimas (V. Bakas)	435
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-829(2) priėmimas	436
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 11, 14, 20, 20 ² , 22, 52 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-830(2) priėmimas	437
Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 24, 28 ¹ , 29, 30 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-831(2) priėmimas	437
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 5, 6, 8, 14, 16, 26, 30 ir 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-832(2) priėmimas	438
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 11 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-833(2) priėmimas	438
Geležinkelių transporto kodekso 30 ³ ir 30 ⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-834(2) priėmimas	438
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 8, 13 ¹ , 21, 22, 23, 24, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28 ¹ ir 28 ² straipsniais įstatymo Nr. XIII-3138 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-934(2) priėmimas	438
Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 2, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-564(2) priėmimas	439
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2, 98 ir 105 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-418(2) priėmimas	439
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-660(2)ES priėmimas	439
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 476 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-661(2) priėmimas	440
Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. IX-2246 2, 5, 7, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-662(2) priėmimas	440
Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 2, 8, 10, 12 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-663(2) priėmimas	441
Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-664(2) priėmimas	441
Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-665(2) priėmimas	441
Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 19, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-666(2) priėmimas	441
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13 ² ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-667(2) priėmimas	441

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 44, 45, 46, 77, 83 straipsnių ir III skyriaus XI skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-668(2) priėmimas	442
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-669(2) priėmimas	442
Buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-729(2), Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 pavadinimo, 2, 3, 4, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 23 ² , 23 ³ , 25, 26, 28, 29 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 3 ¹ straipsniu ir trečiojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-730(2), Įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-576 pavadinimo, 3, 8, 9, 10, 10 ¹ , 12, 15 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-731(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9, 10, 11, 11 ¹ , 12, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-732(2), Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 1, 8, 9, 10, 10 ¹ ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-733(2), Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 8, 9, 11, 12, 22 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-734(2), Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 7, 11, 12, 31, 39 ¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-735(2), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 22 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-736(2), Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 20, 37 ² , 39, 47 ² , 58, 59, 63, 74, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-737(2), Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 13, 21, 23 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-738(2), Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 11 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-739(2), Administracinių nusižengimų kodekso 99, 148, 205 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-740(2) ir Baudžiamojo kodekso 222 ir 223 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-741(2) svarstymas	442
Statybos įstatymo Nr. I-1240 17, 24, 27, 28, 34, 39, 42, 44, 45, 47, 55, 56, 67 straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3686(2) ir Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 3, 4, 5, 6, 6 ¹ , 8, 9, 10, 11, 16, 17, 25 straipsnių ir penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ¹ , 25 ¹ ir 25 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3687(2) svarstymas	444
Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 ir 27 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5369(2) svarstymas	445
Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 18 ir 19 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1052 pateikimo tęsinys	445
Civilinio turto konfiskavimo įstatymo Nr. XIII-2825 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-781 pateikimo tęsinys	446
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-829(2) priėmimo tęsinys	446
Šio įstatymo priėmimas	446
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 11, 14, 20, 20 ² , 22, 52 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-830(2) priėmimo tęsinys	446
Šio įstatymo priėmimas	446
Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 24, 28 ¹ , 29, 30 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-831(2) priėmimo tęsinys	447
Šio įstatymo priėmimas	447
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 5, 6, 8, 14, 16, 26, 30 ir 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-832(2) priėmimo tęsinys	447

Šio įstatymo priėmimas	447
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 11 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-833(2) priėmimo tęsinys	447
Šio įstatymo priėmimas	447
Geležinkelių transporto kodekso 30 ³ ir 30 ⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-834(2) priėmimo tęsinys	447
Šio įstatymo priėmimas	447
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 8, 13 ¹ , 21, 22, 23, 24, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28 ¹ ir 28 ² straipsniais įstatymo Nr. XIII-3138 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-934(2) priėmimo tęsinys	448
Šio įstatymo priėmimas	448
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2, 98 ir 105 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-418(2) priėmimo tęsinys	448
Šio įstatymo priėmimas	448
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-660(2)ES priėmimo tęsinys	448
Šio įstatymo priėmimas	450
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 476 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-661(2) priėmimo tęsinys	450
Šio įstatymo priėmimas	450
Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. IX-2246 2, 5, 7, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-662(2) priėmimo tęsinys	450
Šio įstatymo priėmimas	450
Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 2, 8, 10, 12 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-663(2) priėmimo tęsinys	450
Šio įstatymo priėmimas	451
Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-664(2) priėmimo tęsinys	451
Šio įstatymo priėmimas	451
Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-665(2) priėmimo tęsinys	451
Šio įstatymo priėmimas	451
Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 19, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-666(2) priėmimo tęsinys	451
Šio įstatymo priėmimas	451
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13 ² ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-667(2) priėmimo tęsinys	451
Šio įstatymo priėmimas	451
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 44, 45, 46, 77, 83 straipsnių ir III skyriaus XI skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-668(2) priėmimo tęsinys	452
Šio įstatymo priėmimas	452
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-669(2) priėmimo tęsinys	452

Šio nutarimo priėmimas	452
Buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-729(2), Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 pavadinimo, 2, 3, 4, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 23 ² , 23 ³ , 25, 26, 28, 29 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 3 ¹ straipsniu ir trečiojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-730(2), Įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-576 pavadinimo, 3, 8, 9, 10, 10 ¹ , 12, 15 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-731(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9, 10, 11, 11 ¹ , 12, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-732(2), Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 1, 8, 9, 10, 10 ¹ ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-733(2), Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 8, 9, 11, 12, 22 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-734(2), Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 7, 11, 12, 31, 39 ¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-735(2), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 22 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-736(2), Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 20, 37 ² , 39, 47 ² , 58, 59, 63, 74, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-737(2), Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 13, 21, 23 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-738(2), Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 11 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-739(2), Administracinių nusižengimų kodekso 99, 148, 205 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-740(2) ir Baudžiamojo kodekso 222 ir 223 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-741(2) svarstymo tęsinys	452
Statybos įstatymo Nr. I-1240 17, 24, 27, 28, 34, 39, 42, 44, 45, 47, 55, 56, 67 straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3686(2) ir Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 3, 4, 5, 6, 6 ¹ , 8, 9, 10, 11, 16, 17, 25 straipsnių ir penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ¹ , 25 ¹ ir 25 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIII-3687(2) svarstymo tęsinys	453

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	453
Seimo nario E. Gentvilo pareiškimas	454

Rytinis posėdis Nr. 112 (2021 m. lapkričio 16 d.)

Informaciniai pranešimai	455
Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. lapkričio 16 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	455
Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-868(2) priėmimas	455
Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 2, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-564(2) priėmimas	456
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-918(2) svarstymas ir priėmimas	457
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-917(2) svarstymas ir priėmimas	458
Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2020 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-919(2) svarstymas ir priėmimas	460
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-913(2) svarstymas ir priėmimas	460
Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-914(2) svarstymas ir priėmimas	461
Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-915(2) svarstymas ir priėmimas	461

Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1041 pateikimas (V. Giraitytė-Juškevičienė)	462
Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1025 pateikimas (V. Fiodorovas)	463
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-892 pateikimas (I. Kačinskaitė-Urbonienė)	465
Informaciniai pranešimai	467
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-967(2) svarstymas	468
Seimo nario V. Gapšio kalba (<i>Darbo partijos frakcijos vardu</i>)	468
Seimo nario M. Majausko kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	469
Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-868(2) priėmimo tęsinys	471
Šio įstatymo priėmimas	471
Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 2, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-564(2) priėmimo tęsinys	471
Šio įstatymo priėmimas	472
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-918(2) priėmimo tęsinys	472
Šio nutarimo priėmimas	472
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-917(2) priėmimo tęsinys	472
Šio nutarimo priėmimas	473
Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2020 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-919(2) priėmimo tęsinys	473
Šio nutarimo priėmimas	473
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-913(2) priėmimo tęsinys	473
Šio nutarimo priėmimas	473
Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-914(2) priėmimo tęsinys	473
Šio nutarimo priėmimas	473
Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-915(2) priėmimo tęsinys	473
Šio nutarimo priėmimas	473
Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1041 pateikimo tęsinys	473
Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1025 pateikimo tęsinys	474
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-892 pateikimo tęsinys	474
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-412(2) pateikimas (V. Jukna)	474
Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-838 ir Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-839 pateikimas (V. Gapšys)	476
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1044 pateikimas (I. Kačinskaitė-Urbonienė)	477
Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 2, 4, 5, 6, 7, 9 straipsnių ir 1, 2, 8 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1092 pateikimas (S. Gentvilas)	480

Baudžiamojo kodekso 292 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-709 pateikimas (L. Jonauskas)	483
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-412(2) pateikimo tęsinys	487
Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-838 ir Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-839 pateikimo tęsinys	487
Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 2, 4, 5, 6, 7, 9 straipsnių ir 1, 2, 8 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1092 pateikimo tęsinys	487
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1044 pateikimo tęsinys	487

Vakarinis posėdis Nr. 113 (2021 m. lapkričio 16 d.)

Vyriausybės pusvalandis

Susisiekimo ministro Mariaus Skuodžio pranešimas apie Susisiekimo ministerijos veiklą

Susisiekimo ministro M. Skuodžio kalba	489
Susisiekimo ministro M. Skuodžio atsakymai į Seimo narių klausimus	492
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 6 ² , 10 ir 11 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ¹ , 11 ² ir 11 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-1078 pateikimas (M. Skuodis)	497
Geležinkelių transporto kodekso 3, 4, 4 ¹ , 7 ¹ , 10 ¹ , 12, 14, 17, 19, 20, 21, 23, 24 ¹ , 25, 25 ² , 26, 28, 29, 29 ¹ , 29 ² , 29 ³ , 29 ⁵ , 29 ⁶ , 29 ⁷ , 29 ⁸ , 30 ¹ , 30 ² , 33 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 25 ³ , 29 ⁹ ir 29 ¹⁰ straipsniais ir 25 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1084 pateikimas (M. Skuodis)	498
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-978(2) ir Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-979(2) svarstymas	500
Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2022 metais, įstatymo projekto Nr. XIVP-962(2) svarstymas	501
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 3, 5, 6, 7, 9, 12, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-964(2) svarstymas	501
Seimo nario L. Kukuraičio kalba	502
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 2, 8, 17, 29, 33, 45 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-972(2) ir Vienišo asmens išmokos įstatymo Nr. XIV-352 2, 3, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-973(2) svarstymas	502
Seimo nario L. Kukuraičio kalba	504
Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės kalba	504
Seimo narės M. Navickienės kalba	505
Seimo nario M. Lingės kalba	506
Teisėjų atlyginimų įstatymo Nr. X-1771 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-961(2) svarstymas	507
Baudžiamojo kodekso 189 ir 216 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-214(2)ES ir Baudžiamojo proceso kodekso 151 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-215(2) svarstymas	507
Administracinių nusižengimų kodekso 29 ir 247 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4779(3) svarstymas	508
Administracinių nusižengimų kodekso 268 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-346(2) svarstymas	508

Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-457(2) svarstymas	508
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 38 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-519(2) svarstymas	508
Seimo nario A. Verygos kalba	509
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-258(2) svarstymas	509
Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-952(2) svarstymas	510
Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projekto Nr. XIVP-144(3) ir Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 13, 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-146(3) svarstymas	511
Seimo narės L. Nagienės kalba	511
Baudžiamojo proceso kodekso 167 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-954 pateikimas (I. Haase)	512
Baudžiamojo proceso kodekso 234, 244 ir 381 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-921 ir Administracinių nusižengimų kodekso 627 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 630 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-920 pateikimas (E. Pupinis)	513
Administracinių nusižengimų kodekso 29, 71, 424, 427, 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1013 pateikimas (S. Šedbaras)	513
Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1056 ir Administracinių nusižengimų kodekso 489 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1057 pateikimas (M. Navickienė)	514
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-1108 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	518
Šio nutarimo priėmimas	518
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 6 ² , 10 ir 11 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ¹ , 11 ² ir 11 ³ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-1078 pateikimo tęsinys	518
Geležinkelių transporto kodekso 3, 4, 4 ¹ , 7 ¹ , 10 ¹ , 12, 14, 17, 19, 20, 21, 23, 24 ¹ , 25, 25 ² , 26, 28, 29, 29 ¹ , 29 ² , 29 ³ , 29 ⁵ , 29 ⁶ , 29 ⁷ , 29 ⁸ , 30 ¹ , 30 ² , 33 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 25 ³ , 29 ⁹ ir 29 ¹⁰ straipsniais ir 25 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1084 pateikimo tęsinys	519
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-978(2) svarstymo tęsinys	519
Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-979(2) svarstymo tęsinys	519
Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2022 metais, įstatymo projekto Nr. XIVP-962(2) svarstymo tęsinys	519
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 3, 5, 6, 7, 9, 12, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-964(2) svarstymo tęsinys	522
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 2, 8, 17, 29, 33, 45 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-972(2) svarstymo tęsinys	525
Vienišo asmens išmokos įstatymo Nr. XIV-352 2, 3, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-973(2) svarstymo tęsinys	528
Teisėjų atlyginimų įstatymo Nr. X-1771 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-961(2) svarstymo tęsinys	528

Baudžiamojo kodekso 189 ir 216 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-214(2)ES ir Baudžiamojo proceso kodekso 151 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-215(2) svarstymo tęsinys	528
Administracinių nusižengimų kodekso 29 ir 247 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4779(3) svarstymo tęsinys	528
Administracinių nusižengimų kodekso 268 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-346(2) svarstymo tęsinys	528
Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-457(2) svarstymo tęsinys	528
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 38 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-519(2) svarstymo tęsinys	529
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-258(2) svarstymo tęsinys	529
Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-952(2) svarstymo tęsinys	529
Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projekto Nr. XIVP-144(3) svarstymo tęsinys	529
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 13, 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-146(3) svarstymo tęsinys	532
Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1056 ir Administracinių nusižengimų kodekso 489 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1057 pateikimo tęsinys	533
Baudžiamojo proceso kodekso 167 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-954 pateikimo tęsinys	533
Baudžiamojo proceso kodekso 234, 244 ir 381 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-921 ir Administracinių nusižengimų kodekso 627 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 630 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-920 pateikimo tęsinys	533
Administracinių nusižengimų kodekso 29, 71, 424, 427, 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1013 pateikimo tęsinys	534
Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 6, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 29, 30, 31, 33, 35, 39, 49, 50, 51, 72, 73, 76, 93, 97, 99, 102, 107, 111, 112, 114 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 14 ¹ , 14 ² , 15 ¹ , 15 ² , 15 ³ , 15 ⁴ , 15 ⁵ , 15 ⁶ , 44 ¹ , 107 ¹ , 111 ¹ straipsniais ir V skyriaus pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1063, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43 ¹ , 43 ² , 43 ³ , 43 ⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1064, Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1065, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 9, 10, 73 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1066, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 5, 35 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1067, Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 10, 24 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1068, Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 55, 78 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1069, Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1070, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1071, Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 2, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1072, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 11, 14, 15, 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1073, Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 4, 12, 15, 22 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1074, Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 6, 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1075 ir Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1076 pateikimas (G. Skaistė)	534

Civilinio kodekso 6.228 ¹ , 6.228 ³ , 6.228 ⁴ , 6.228 ⁶ , 6.228 ⁷ , 6.228 ⁸ , 6.228 ¹⁰ , 6.228 ¹¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1026, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1027 ir Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo Nr. X-1409 2, 5, 6, 7, 13, 14, 16, 20, 21, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1028 pateikimas (E. Dobrovolska)	535
Baudžiamojo proceso kodekso 106 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1002 ir Administracinių nusižengimų kodekso 666 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1003 pateikimas (E. Dobrovolska)	536
Civilinio kodekso 6.228 ¹ , 6.228 ³ , 6.228 ⁴ , 6.228 ⁶ , 6.228 ⁷ , 6.228 ⁸ , 6.228 ¹⁰ , 6.228 ¹¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1026, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1027 ir Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo Nr. X-1409 2, 5, 6, 7, 13, 14, 16, 20, 21, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-1028 pateikimo tęsinys	537
Baudžiamojo kodekso 60, 129, 135, 138, 169, 170, 170 ¹ ir 170 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-871 pateikimas (E. Dobrovolska)	537
Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 6, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 29, 30, 31, 33, 35, 39, 49, 50, 51, 72, 73, 76, 93, 97, 99, 102, 107, 111, 112, 114 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 14 ¹ , 14 ² , 15 ¹ , 15 ² , 15 ³ , 15 ⁴ , 15 ⁵ , 15 ⁶ , 44 ¹ , 107 ¹ , 111 ¹ straipsniais ir V skyriaus pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1063, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43 ¹ , 43 ² , 43 ³ , 43 ⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1064, Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1065, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 9, 10, 73 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1066, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 5, 35 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1067, Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 10, 24 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1068, Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 55, 78 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1069, Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1070, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1071, Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 2, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1072, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 11, 14, 15, 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1073, Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 4, 12, 15, 22 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1074, Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 6, 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1075 ir Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1076 pateikimo tęsinys	538
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	539

SANTRUMPOS

- DPF* – Darbo partijos frakcija
 - DFVL* – Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“
 - LF* – Laisvės frakcija
 - LRF* – Lietuvos regionų frakcija
 - LSDPF* – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
 - LSF* – Liberalų sąjūdžio frakcija
 - LVŽSF* – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
 - MSNG* – Mišri Seimo narių grupė
 - TS-LKDF* – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
-
- A – alternatyvus teisės aktas
 - ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
 - GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
 - VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 102 STENOGRAMA

2021 m. spalio 14 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame spalio 14 dienos, ketvirtadienio, Seimo posėdį. (*Gongas*) Skelbiu registraciją.

Užsiregistravo 117 Seimo narių.

10.00 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. spalio 14 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pirmasis darbotvarkės klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Dėl darbotvarkės – J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Frakcijos vardu prašome išbraukti iš darbotvarkės porą klausimų – Administracinių nusižengimų kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-95(2) ir lydimąjį Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-96(2). Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama Pirmininke, aš noriu taip pat pasiūlyti. Praeitą kartą siūliau įtraukti Konstitucijos pataisą į darbotvarkę, tačiau nepasakiau registracijos numerio, Sekretoriatas nerado. Čia dėl asmenų, apkaltos būdu nušalintų nuo pareigų. Tai būtų projektas Nr. XIVP-619. Registracijos data – 2021 m. birželio 8 d. Projektas Nr. XIVP-619.

Ir dar siūliau. Esu parengęs rezoliuciją dėl mūsų strateginės partnerės Lenkijos palaikymo nuolat konfliktuojant su Baltarusija, su šita Europos Sąjunga bei Baltarusija, čia mažai kuo skiriasi, jie stengiasi primesti, kaip sakoma, savo gyvenimo būdą. Mano rezoliucijos projektas Nr. XIVP-925. Registracijos data – 2021 m. spalio 12 d. Tikiuosi, kad paremsime Lenkiją ne žodžiais, o darbais.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Turime apsispręsti dėl siūlymų. Aš taip pat iš savo pusės norėčiau pasiūlyti šiandien šiek tiek paankstinti balsavimo pradžią. Kadangi nuo darbotvarkės 1-8 klausimo turime daug pataisų, tai siūlyčiau nuo 11 valandos pradėti balsavimą.

Einame iš eilės. Pirmasis siūlymas buvo Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos. Buvo siūloma išbraukti iš šios dienos darbotvarkės 1-11 klausimą ir lydimąjį. Tai yra Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo projektas Nr. XIVP-95(2). Kas pritariate tokiam Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 50, prieš – 59, susilaikė 7. Pasiūlymui nepritarta. Klausimas lieka darbotvarkėje.

P. Gražulio, matyt, frakcijos vardu buvo prašymas įtraukti projektą Nr. XIVP-619, tačiau dėl šio klausimo nėra Teisės departamento išvados, todėl balsuoti ir įtraukti į darbotvarkę mes šio klausimo negalime. (*Balsai salėje*) Dėl jūsų pirmojo prašymo.

Dabar turime apsispręsti dėl Seimo rezoliucijos „Dėl solidarumo su Lenkija, ginančia savo konstitucinį suverenumą, prigimtinių šeimą, klasikines moralės normas ir tautinį tapatumą“. Kas pritariate šios rezoliucijos įtraukimui į šios dienos darbotvarkę, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 119: už įtraukimą – 45, prieš – 57, susilaikė 17. Pasiūlymui nepritarta.

P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Trumpa replika. Gaila, kad mes remiame tik žodžiais, darbais – ne.

Dar viena pastaba. Padėjo Lenkija pargabenti visus iš Afganistano mūsų kareivius, rėmėjus, tuos, kurie talkino. Ačiū jiems pasakėme viešai? Ne, nepasakėme.

Antras dalykas. Dabar dėl Konstitucijos pataisos. Išėjo S. Šedbaras, pasakė, kad mes apsvartėme, kad mes šitą klausimą dėl Konstitucijos pataisos apsvartėme, išvados yra. Tai kodėl mes netraukiame, prie ko dabar Teisės departamentas? Teisės departamento išvados anksčiau ir tik po to svarsto Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

PIRMININKĖ. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Salėje buvo pasakyta netiesa, asmeniškai esu padėkojusi Lenkijos Ministrui Pirmininkui už pagalbą pargabenant mums talkinčius žmones iš Afganistano, bet ponui P. Gražuliui tai yra visai neįdomu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, apsisprendžiame dėl siūlymo. Ar galime pritarti bendru sutarimu, kad balsavimas šiandien rytiniame posėdyje prasidėtų 11 valandą? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Ar galime pritarti bendru sutarimu darbotvarkei? Reikalaujate balsuoti, balsuojame. Kas pritaria darbotvarkei, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja kitaip.

Balsavo 125: už – 93, prieš – 2. Susilaikė 30. Darbotvarkei pritarta.

10.07 val.

Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2, 15, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-542(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-2 klausimas – Branduolinės energijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-542(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui.

Ši įstatymo pakeitimą sudaro penki straipsniai, dėl nė vieno iš jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Motyvai. Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Balsavimas dėl šio įstatymo projekto numatytu laiku. Primenu, kad balsavimas šiandien yra nuo 11 valandos.

10.07 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-330(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-3 klausimas – Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-330(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui.

Ši pakeitimą sudaro du straipsniai. Dėl nė vieno iš jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime abiem straipsniams pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Motyvai. Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Balsavimas dėl šio įstatymo projekto numatytu laiku.

10.08 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 33, 414, 610 ir 611 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-266 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-787(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-4 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-787(2). Priėmimo stadija.

Ši įstatymo pakeitimą sudaro vienas straipsnis, dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.09 val.

Baudžiamojo kodekso XX skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 148¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3746(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-5 klausimas – Baudžiamojo kodekso XX skyriaus pavadinimo pakeitimo ir kodekso papildymo 148¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3746(2). Priėmimo stadija. Norėčiau pakviesti Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką S. Šedbarą.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, Teisės departamentas ne tiek dėl paties projekto, kiek atkreipė dėmesį, jog reikia papildyti ir Baudžiamojo proceso kodeksą, nes tai yra veika, dėl kurios tyrimas gali prasidėti tik dėl nukentėjusiojo skundo. Komitetas tokį projektą yra parengęs, jis gal jau įregistruotas arba bus įregistruotas. Taigi buvo pritarta Teisės departamento išvadai visais 7 balsais už ir šitas pasiūlymas bus įgyvendintas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto nuomonę.

Priėmimas pastraipsniui. Šį pakeitimo projektą sudaro du straipsniai. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Motyvai. Už norėtų kalbėti A. Navickas.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Tiesą pasakius, jeigu nėra prieš, tai aš tada turbūt nieko ir nekalbu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsavimas dėl šio projekto – numatytu laiku.

10.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. XIII-975 „Dėl atmintinų metų nustatymo tvarkos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-650(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6.1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl atmintinų metų nustatymo tvarkos“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-650(2) ir lydymasis. Priėmimo stadija. Kviečiu pranešėją E. Pupinį.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Komitetas svarstė minėtą nutarimą ir bendru sutarimu jam pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašau pakomentuoti. Yra dėl 4 straipsnio pataisa, teikta jūsų.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų įsiklausius į kai kurių parlamentarų nuogastavimus, kad iš tikrųjų iki 2023–2024 metų lieka labai mažai laiko, nes dvejų metų periodas tučtuojau ateis, komitete pasiūlyta priimti siūlymą, kad vis dėlto šiam periodui būtų numatytas pusės metų terminas iki tol, kol vienas ar kitas parlamentaras pateiks siūlymą dėl minėtų metų. Komitetas šiam siūlymui pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Priėmimas pastraipsniui. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Ar 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Ar 3 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. 4 straipsnis. Ką tik buvo pristatyta Seimo nario E. Pupinio... (*Balsas salėje*) Ir 4 straipsnis. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu, naujai redakcijai? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Ir 2 straipsniui... Pagal naują redakciją ir pagal Seimo nario E. Pupinio pataisą atsiranda naujas 2 straipsnis. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašė kalbėti K. Masiulis. Norėtų kalbėti už. Salėje K. Masiulio nėra. Kalba E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tiesų paskutiniaisiais metais mes pamatėme gausą minėtų metų. Vienuose metuose telpa daugiau negu dešimt minėtų metų. To turbūt neturėtų būti. Šiuo metu teikiamos Statuto pataisos ir šis nutarimas turbūt leis šiek tiek labiau įvertinti tų minėtų metų reikšmę, nes, savaime suprantama, kas susiję su valstybės kūrimu, su mūsų šviestuoliais, žymiais žmonėmis, iš tikrųjų tie metai turėtų būti skelbiami, bet kitokie, kitokio pobūdžio – ūkinės reikšmės metai, tarkim, Gyvūnų gerovės ar galbūt kokių kitų priemonių diegimo metai – galbūt nėra lygiareikšmiai lyginant su valstybei svarbiais metais.

Todėl nutarime ir siūloma, kad vis dėlto Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija svarstytyt šiuos klausimus, įvertintų, taip pat Švietimo ir mokslo komitetas priimtų sprendimus ir kad vis dėlto parlamentarami atsakingiau žiūrėtų teikdami šiuos metus, nes kiekvieniems metams minėti reikalingos valstybės biudžeto lėšos. Iš tikrųjų turėtų būti tam tikras periodas, kad Vyriausybė sugebėtų tinkamai parengti programą, taip pat tie, kurie inicijuoja, prisidėtų prie tos programos ir, aišku, būtų numatytos biudžete lėšos.

Siūlau pritarti šiam nutarimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš kalba S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Tam, ką pasakė E. Pupinis, aš irgi pritariu šioms pataisoms, tačiau yra daug rimtesnių problemų, apie kurias kalbėjau ir prieš porą

savaičių iš Seimo tribūnos, bet, deja, nebuvau visiškai išgirstas. Kad tų problemų yra daugybė su atmintinų metų minėjimais rodo ir vakarykštis Valstybės istorinės atminties komisijos posėdis, kur net trys profesoriai, profesorius V. Juozapaitis, profesorius V. Rakutis, profesorius E. Jovaiša, išsakė daugybę pastabų dėl šių visų dalykų: atmintinų metų programos rengimo problemų, koordinacinės tarybos reikalingumo ir panašiai. Taigi, aš manyčiau, kad reikėjo neskubėti ir dar parengti patobulintą variantą atmintinų metų rengimo, nes ten yra tokių dalykų, kur iš principo nesutinku, pavyzdžiui, kad yra skelbiami tik treji atmintini metai. Tai kas pasvers, kurie geresni tie metai, ar Krepšinio šimtmečio metai, ar „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ metai, ar Lietuvos jaunimo metai, ar Jono Meko metai, ar Pranciškaus Skorinos metai, ir taip toliau, ir taip toliau.

Vadinasi, aš manau, kad reikėjo dar padirbėti prie šio visuminio projekto ir tada pateikti kaip visumą. Tada nebūtų opozicijos ir pozicijos. Nes dabar bus treji metai skelbiami. Faktiškai lems, ko gero, irgi politiniai sprendimai, o ne tai, koks yra dabar demokratinis procesas, kur yra vienas iš nedaugelio tų problemų aptarimų, kai nesvarbu, kokia partija. Ačiū. Tokios būtų mano pastabos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė ir balsuosime dėl šio klausimo numatytu laiku.

10.17 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 80³ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-651(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6.2 klausimas – lydimasis projektas Nr. XIVP-651(2). Priėmimo stadija. Šį pakeitimą sudaro vienas straipsnis. Dėl jo buvo gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritaria. Ar galime pritarti? Dėkoju. Priėmimas pastraipsniui. Ar galime pritarti visam straipsniui? (*Balsai salėje*) Balsuosime numatytu laiku. Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

10.17 val.

Vilniaus universiteto statuto 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-761(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-7 klausimas – Vilniaus universiteto statuto 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-761(2). Priėmimo stadija. Šį pakeitimą sudaro du straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritaria bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.19 val.

Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 7, 9, 35, 39, 56, 57, 60 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-811(2), Antstolių įstatymo Nr. IX-876 5, 12 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-812(2), Notariato įstatymo Nr. I-2882 3 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-813(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 2.1 klausimas – Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-811(2). Svarstymo stadija. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pranešėją S. Šedbarą. Jo nematau salėje. Ar galėčiau pakviesti J. Sabatauską, kad pristatytų komiteto nuomonę? Prašau.

Rezervinis 2.1 klausimas – Advokatūros įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-811(2). Svarstymo stadija.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Advokatūros įstatymo projektą, atsižvelgęs į Teisės departamento bei Teisingumo ministerijos pastabas, pritarė. Už – 4, susilaukė 3.

Iš karto dėl visų trijų?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtumėte taip pat pristatyti dėl lydimųjų?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Dėl Antstolių įstatymo projekto buvo nepritarta Teisės departamento pastaboms.

Balsavimo rezultatai tokie patys, už – 4, susilaikė 3, buvo pritarta po svarstymo. Notariato įstatymo projekto pataisos. Taip pat nepritarus Teisės departamento pastaboms, jos buvo kritinės, už – 4, susilaikė 3 – įstatymo projektui pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Galėčiau paprašyti dar likti ir pristatyti kitą klausimą, gerbiamas Juliau? Dėl motyvų užsirašiusių nėra, balsuosime numatytu laiku.

10.21 val.

Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-249 (svarstymas)

Darbotvarkės rezervinis 3 klausimas – Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-249. Svarstymo stadija. Prašom pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Advokatūros įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Šį kartą pastabų buvo gausiau, tačiau iš esmės buvo pritarta tiek Teisės departamento, tiek Advokatų tarybos, tiek Teisingumo ministerijos. Komitetas visais 7 balsavusiųjų balsais pritarė, kad projektą reikėtų atmesti...

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte...

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). ...nes siūlomas reguliavimas yra perteklinis, netikslingas. Jeigu specialūs komisijų veiklą reglamentuojantys teisės aktai nustatys tam tikrus reikalavimus ar ribojimus komisijos nariams, tokie reikalavimai bus taikomi ir advokatams.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.22 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 367 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-670(2) (svarstymas)

Darbotvarkės rezervinis 4 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 367 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-670(2). Svarstymo stadija.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Administracinių nusižengimų kodekso 367 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą komitetas svarstė atsižvelgęs į Teisės departamento ir Teisingumo ministerijos Europos Sąjungos teisės grupės pastabas. Pritarė, kad dėl savivaldybių tarybų patvirtintų Atliekų tvarkymo taisyklių pažeidimų būtų minimali nuobauda, įspėjimas, kad būtų jos atsisakyta. Visais 7 balsavusiųjų balsais projektui pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju, pristatėte komiteto išvadas. Diskutuoti dėl šio klausimo užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.23 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 416 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-875 (pateikimas)

Darbotvarkės rezervinis 5 klausimas. Kviečiu į tribūną gerbiamą M. Skritulską, kuris pristatys Administracinių nusižengimų kodekso 416 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-875. Pateikimo stadija. Prašom.

M. SKRITULSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šiuo įstatymo projektu siūloma suvienodinti atsakomybę už greičio viršijimą tiek motociklininkams, tiek lengvųjų automobilių vairuotojams. Primintina, kad šiuo metu už greičio viršijimą, jeigu viršijama 30 kilometrų, atimama teisė vai-

ruoti motociklininkams mažiausiai keturis mėnesius, o už žymiai didesnę nusižengimą automobilių vairuotojams, už 50 kilometrų, atimama tik mėnesį. Manychiau, kad ši nuostata akivaizdžiai diskriminuoja daugiau negu 30 tūkst. vairuotojų, yra nelogiška ir siūlau keisti suvienodinant administracinę atsakomybę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte projektą. Jūsų nori paklausti Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, ten vairuotojo pažymėjimo atėmimas, tai yra atėmimas profesijos. Ar gerai tokios kraštutinės priemonės, galima sakyti, jau ekstremistinės? Mano nuomone, turbūt nereikėtų eiti prie tų, baudos ganėtinai normaliai susitvarko su lietuvių mentalitetu. Imti profesijas, neturėti žmogui galimybės dirbti, aš manau, kad ir socialdemokratai palaikys, kad taip žmonių negalima skriausti. Čia galbūt liberalų ar kitų ekstremistinių organizacijų. Kaip jūs manote?

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Iš esmės sutinku su jumis ir noriu atkreipti dėmesį, kad motociklininkams atimama teisė ne tik vairuoti motociklą keturis mėnesius, kaip minėjau, bet ir teisė vairuoti lengvąjį automobilį, galbūt kitokią transporto priemonę. Taigi jie tuo metu gali netekti galimybės ir važiuoti, vykti į darbą, ir neturėtų pragyvenimo šaltinio. Būtent šitą diskriminaciją aš ir siūlau panaikinti, suvienodinant atsakomybę su lengvųjų automobilių vairuotojais. Norėčiau pažymėti, kad tokios diskriminacijos nėra nė vienoje Europos šalyje, kiek aš domėjausi, ir, ko gero, nė vienoje pasaulio šalyje.

PIRMININKĖ. Klausia A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiamasis pranešėjau, aš palaikau jūsų idėją – šito teisės akto keitimą, nes manau, kad tikrai per 30 metų pasikeitė pirmiausia kultūra. Motociklo vairavimo, apskritai vairavimo kultūra į gera pasikeitė. Pasikeitė galų gale technika, visiškai kiti tie motociklai yra. Galų gale visiškai neseniai svarstėme netgi keisti mažų motociklų vairuotojo pažymėjimo gavimo praktiką. Prašom pasakyti, nors iš dalies jau atsakėte į klausimą, bent jau artimiausioje aplinkoje, tokiose šalyse kaip Latvija, Estija, Skandinavijos šalys, Lenkija galbūt, kaip ten yra, kokia praktika? Mentalitetas lyg ir panašus ir gamtinės sąlygos panašios. Ačiū.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Kaip ir minėjau, pakartosiu, kad neradau, kiek aš domėjausi, nė vienoje Europos šalyje, kad būtų taip diskriminuojama. Aš tiesiog siūlau neišsiskirti mums iš viso konteksto ir suvienodinti. Juo labiau kad kažkada buvo taip suvienodinta, tik kaž kuriuo metu buvo pakeista ši nuostata.

PIRMININKĖ. M. Majauskas klausia.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama Pirmininke. Aš irgi labai palaikau ir pritariu gerbiamam A. Stončaičiui. Man atrodo, tikrai labai absurdiška situacija, kad mes Lietuvoje turime tokias diskriminacines sąlygas dviratėms transporto priemonėms. Iš tikrųjų sunku suvokti, kaip apskritai atsirado tokia nuostata, *a priori* sakanti, kad kiekvienas dviratės priemonės vairuotojas, motociklininkas yra pažeidėjas, šiurkštus pažeidėjas ir jam reikia taikyti papildomas drausmines priemones, dar griežtesnes, negu važinėjantiems kitomis transporto priemonėmis. Čia lyg *a priori* kaip kiekvienas biurokratas laikomas vagimi, taip kiekvienas motociklininkas pažeidėju. Man atrodo, mes tikrai turėtume atsisakyti tos nuostatos. Esame brandi visuomenė, vakarietiška visuomenė ir turime skatinti dviračių transporto priemonių naudojimą. Mano klausimas jums: kada mes galėtume tikėtis, kad šis įstatymas jau galėtų būti priimtas? Kokie yra terminai?

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Aš įstatymo projekte esu numatęs nuo kitų metų sausio 1 dienos ir tikiuosi, kad šią rudens sesiją mums pavyks priimti.

PIRMININKĖ. Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kolega, Teisės departamentas savo trumpose pastabose atkreipė dėmesį dėl politikos formavimo ir siūlo, kad būtų gauta Vyriausybės nuomonė. Aš paklausiu kitaip: ar jūs pasitikite savo Vyriausybe?

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Taip, pasitikiu. Kodėl gi ne?

PIRMININKĖ. Klausia...

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Bet, kita vertus, aš nemanau, kad šiuo klausimu reikėtų ją apkrauti, nes jos darbotvarkė tikrai yra įtempta.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, aš esu čia, priešais jus tiesiai. Norėjau paklausti jūsų dėl paspirtukų. Gyvenimas bėga į priekį. Teko ne per seniausiai apvažiuoti Kinijos didžiausius miestus, lankytis, ten – ir elektromotoreriai, ir įvairiausios elektrinės priemonės. Kaip minėjo kolega buvęs generalinio komisaro pavaduotojas A. Stončaitis, įstatymas kažkaip nukreiptas į praeitį: motociklai labai patobulėjo, bet ir gyvenimas nestovi vietoje. Galbūt jūs galėtumėte pasakyti, kodėl neįtraukėte ir kitų elektrinių priemonių, kurių greitis yra gana nemažas ir didės. Jie taip pat kelia didelę grėsmę – šiomis transporto priemonėmis taip pat važinėja neblaivūs asmenys. Kodėl nežengiate koja kojon su gyvenimu?

M. SKRITULSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą, bet aš atkreipiu dėmesį, kad šis straipsnis nereglamentuoja jūsų išvardintų priemonių. Kiek aš žinau, jas kaip tik yra siūloma teisiškai reglamentuoti ir apibrėžti kituose straipsniuose. Bet aš jums pritariu, kad ateityje, ko gero, reikės kalbėti apie tam tikrą šių transporto priemonių atsakomybę ir dėl greičio viršijimo, ir panašių klausimų, bet čia ateities klausimas.

PIRMININKĖ. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, vis dėlto matome, kad motociklininkai – ne patys tvarkingiausi eismo dalyviai, iš tikrųjų gana dideli greičiai. Prieš tai buvo viena nuostata, bet kas dabar paskatino jus teikti šį projektą? Ar jūs turite kokią nors tikslesnę statistiką, ar jus paskatino kokie nors įvykiai, ar tam tikros organizacijos?

M. SKRITULSKAS (*TS-LKDF*). Man atrodo, mano argumentai yra išsakyti, kad būtent logikos nebuvimas, vadinasi, už didesnę nusižengimą, tai yra viršijant 50 kilometrų, yra taikoma žymiai mažesnė, keturis kartus mažesnė atsakomybė, aš turiu omeny automobilių vairuotojus, o motociklininkams taikoma neproporcinga ir nelogiškai didelė. Juolab kad tiek vienos, tiek kitos transporto priemonės gali važiuoti vienodu leistinu maksimaliu greičiu, o tokių nuostatų, diskriminuojančių daugiau negu 30 tūkst. vairuotojų, nėra nė vienoje Europos, o, ko gero, ir viso pasaulio šalyje. Aš manau, kad tai pakankami motyvai, dėl ko šį įstatymą reikėtų priimti.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, jūs kalbėdamas minėjote, kad vis dėlto anksčiau buvo vienodos nuobaudos nuostata, o po to buvo įvestos kitokios. Nemanau, kad be priežasties jos buvo įvestos. Aš palaikau, kad vis dėlto teisingai turi būti, galbūt čia teisingas sprendimas, bet gal galėtumėte priminti, kodėl buvo įvestos tokios neproporcingos nuostatos taikyti nuobaudas už greičio viršijimą? Labai ačiū.

M. SKRITULSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Aš tikrai negaliu nuodugnai atsakyti, kodėl buvo įvesta ši nuostata. Kiek aš žinau, nėra išsamių tyrimų, kurie galėtų pagrįsti, kad būtent motociklų vairuotojai proporcingai sukelia žymiai didesnę avaringumą, palyginti su automobilių vairuotojais.

Kita vertus, aš galiu numanyti tam tikrą skepsį ir nusistatymą, išankstinę negatyvią nuostatą. Mes kartais matome, kaip pralekia kelis kartus leistiną greitį viršijantys motociklai, man ir pačiam negatyvias nuostatas kelia tokie važinėjimai, bet iš tikrųjų ši įstatymo nuostata jų nereguliuoja, nes jie, kaip aš minėjau, kelis kartus viršija didžiausią leistiną greitį: kai galima važiuoti 100 kilometrų, jie, sakykime, važiuoja 200 kilometrų. Tai aš prilyginčiau daugiau chuliganiškam, sąmoningai chuliganiškam vairavimui, už kurį ir šiuo atveju grėstų teisių atėmimas.

Galbūt reikėtų dar netgi labiau sugriežtinti atsakomybę už tokį chuliganišką vairavimą. Šiuo atveju, sakykime, galima viršyti leistiną greitį 30 kilometrų tiesiog nepastebėjus šalutinio keliuko sankryžos, kur pasikeičia reguliavimas. Aš vertinu jūsų pastabą, bet šiuo atveju ji nesusijusi turbūt su šiuo įstatymo pakeitimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Galite grįžti. (*Balsai salėje*) Prašau nešaukti iš vietos, gerbiamas Valdemarai. Motyvai už – A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Dėkoju Mindaugui už šitą iniciatyvą, kuri tikrai sprendžia žmonių diskriminavimo problemą. Sutikite, tikrai nėra normalu, kai tos pačios nuostatos, esant beveik toms pačioms aplinkybėms, sukelia skirtingus teisinius padarinius. Jeigu mes galvojame, kad motociklų vairuotojai vairuoja prasčiau, tai visada turime suprasti, kad motociklų

vairuotojai prastai vairuoja ir automobilius, ar ne? Jeigu mes galvojame, kad ši veikla yra pavojinga, tai pavojingumui apspręsti jau yra apribojimų teisės aktuose – A kategorijos teisės yra išduodamos nuo 24 metų. Vadinasi, teisės vairuoti motociklą yra išduodamos jau turint tam tikros patirties. Tikrai nematau visiškai jokio tikslo, kodėl turėtų būti diskriminuojami šie žmonės ir kodėl turėtų būti atimamos visos kategorijos, pavairavus motociklą daugiau kaip 30 kilometrų viršijant nustatytą leistiną greitį.

Tikrai kolegas kviečiu palaikyti. Net nežinau motyvų, kodėl šios nuostatos buvo priimtos, bet, kaip minėjau, pavojingumui suvaldyti yra skirtos visai kitos priemonės – tai stažas, tai patirtis ir kiti dalykai. Balsuokime už ir panaikinkime tuos diskriminacinius rodiklius, jie tikrai niekam nereikalingi.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, kaip žmogus iš tikro palaikyčiau, atrodo, tokias nuostatas, bet kaip politikas negaliu, nes jūs prieštaraujate Europos Sąjungos visokioms nuostatomis. Dabar žiūrėkite, Europos Parlamentas pasiūlė, kad mieste negalima važiuoti greičiau nei 30 kilometrų per valandą. Aš esu paruošęs pataisą, kad tikrai būtų galima važiuoti ne daugiau nei 5 kilometrų per valandą greičiu miesto ribose. Įsivaizduokite, kas atsitiks. Tada visi vaikščios pėsti, važinės arkliai, bus ekologiška gamta, neteršime gamtos. Tikrai labai naudinga žmogaus sveikatai, daugiau judės, išvis keisis požiūris į gyvenimą. Bet šį kartą, na, kaip nepalaikysi savo kolegos, savo kaimyno? Palaikau. Man atrodo, kad dar proto neprarado. Už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, motyvai išsakyti. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku. Priemu, kad balsavimas prasidės 11 valandą.

10.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-894 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 6 klausimas – Seimo nutarimo dėl Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo dėl tarnybos nuostatų pakeitimo projektas Nr. XIVP-894. Kviečiu jį pateikti pranešėją A. Žukauską.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami kolegos, jūsų dėmesiui teikiami nauji Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatai. Poreikis juos keisti atsirado mums priėmus Mokslo ir studijų įstatymo 4 ir 17 straipsnių pakeitimus, jie įsigalios šių metų gruodžio 1 dieną. Todėl yra būtina perkelti šias naujas įstatymines nuostatas ir į Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatus.

Pagrindiniai pakeitimai ir yra susiję su įstatymo įgyvendinimu. Pavyzdžiui, tokie dalykai, kad naujai apibrėžta akademinės etikos sąvoka, yra nustatoma kontrolieriaus nusišalinimo tvarka dėl skundo, galinčio sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą, ir kitos Mokslo ir studijų įstatymo nuostatos. Kviečiu pritarti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Tikriausiai jums, gerbiamas Švietimo ir mokslo komiteto pirmininke, teko susipažinti su Teisės departamento išvadamis, mes jau šiek tiek nuostatus aptarėme ir komitete. Mano subjektyviu požiūriu, tragikomiškai atrodo kai kurios nuostatos, kai, viena vertus, kontrolieriaus tarnyba labai išplečia savo įgaliojimus, kita vertus, susiaurina įstatymuose numatytas tam tikras įstatymines nuostatas.

Kaip jums atrodo, ar mums komitete pavyks kompetentingai pataisyti šiuos nuostatus? Vis dėlto matyti, kad jie rengti tikrai visiškai nekompetentingai ir taip pat priskiria tarnybai teisių virš įstatymo. Ar jūs sutinkate su tuo, kad mums vis dėlto reikėtų griežtai vadovautis įtvirtintomis įstatyminėmis nuostatomis ir pagal tai priderinti kontrolieriaus tarnybos nuostatus?

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ačiū. Iš tikrųjų Teisės departamentas pateikė daug pastabų, tačiau dauguma jų yra dėl juridinės technikos. Manau, kad komitete mes atsižvelgsime ir sutvarkysime šiuos dalykus. Šiandien tik pateikimo stadija. Dar padirbėsime.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku. Dėkoju.

10.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 4 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-945 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 7 klausimas – Seimo nutarimo dėl Seimo 2020 m. gruodžio 4 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-945. Tribūnoje J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš jus čia vis varginu su tais formaliais komisijų, komitetų, delegacijų sudėties ir vadovų formavimais, bet taip jau atsitiko, kad yra tam tikrų pajudėjimų po frakcijų struktūros pasikeitimo. Šiuo projektu yra siūlomas vienas visiškai formalus veiksmas – tiesiog iš Lietuvos Respublikos Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos pirmininko pavaduotojo pareigų atleisti Seimo narį Z. Streikų, kuris, kaip žinome, perėjo į kitą komisiją ir šioje net nebėra narys, bet turime atlikti formalų veiksma – išbraukti jo pavardę iš pavaduotojų sąrašo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausiančiųjų nėra. Ar galime, kolegos, pritarti bendru sutarimu po pateikimo? (*Balsai salėje*) Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Svarstymas. Niekas diskutuoti nenori. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusiųjų... Pastraipsniui. Vienas straipsnis. Ar galime pritarti jam bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIV-84 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-946 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Prašau pristatyti kitą rezervinį 8 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-946.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiuo nutarimo projektu siūloma patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pirmininko pavaduotoją Seimo narę O. Leiputę. Kaip žinome, ši kvota yra skirta Socialdemokratų frakcijai, ji pakeitė savo atstovą delegacijoje, atitinkamai delegacija išrinko ją į pavaduotojo pareigas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų paklausti norėtų A. Kupčinską.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų norėjau pasiteirauti, ar tikrai atitinka kvotą, nes mes prieš dvi dienas pakeitėme delegacijų sudėtį ir O. Leiputė įrašyta į Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos delegacijos sudėtį ir tapo pavaduotoja. Aš nežinau, ar čia nepažeidžiame vėl kokios nors kvotos. Aš asmeniškai, kaip Baltijos Asamblėjos delegacijos pirmininkas, tikrai sutinku, nes mes su miela Orinta dirbome Kauno miesto savivaldybėje, jinai buvo vicemerė. Mes bendrą kalbą tikrai rasime, bet norėjau pasiteirauti, kad nebūtų pretenzijų iš kitų frakcijų.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tas pats Seimo narys gali būti vadovu ar pavaduotoju ir keliose delegacijose, dėl to problemų nėra, tokių ribojimų nėra. Yra ribojimų tik dėl komitetų pirmininkų ir pavaduotojų, kur negali užimti dviejų pozicijų. Šiuo atveju pareigas užėmė socialdemokratų atstovas ir kvotos frakcijoms toje dalyje nebuvo keistos, todėl natūraliai jų nauja atstovė vėl tas pareigas užima.

PIRMININKĖ. Daugiau klausiančiųjų nėra. Ar galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Nėra užsirašiusiųjų diskutuoti. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Priėmimas pastraipsniui, yra vienas straipsnis. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusiųjų nėra. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. XIV-186 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-947 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 9 klausimas – projektas Nr. XIVP-947. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Šiuo nutarimo projektu siūloma Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos pirmininku patvirtinti A. Vinkų, o jo pavaduotoju – Seimo narį Z. Streikų. Tikėkimės, kad netrukus ši komisija pradės darbą ir sulauksime šio svarbaus apdovanojimo teikimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausiti niekas neužsirašė. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Diskusijoje niekas nenori kalbėti. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komiteto Psichikos sveikatos pakomitečio pirmininko patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-948 (pateikimas, svarstymas, priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komiteto Psichikos sveikatos pakomitečio pirmininko patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-948. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, jau turime Seime suformuotą antrą pakomitę, šiuo atveju tai yra Sveikatos reikalų komiteto Psichikos sveikatos pakomitetis. Seniūnų sueigoje buvo patvirtinta kvota šio komiteto vadovo pareigoms eiti, ji pagal proporcinį pasiskirstymą tenka Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijai. Pakomitetis į šias pareigas išrinko Seimo narį L. Slušnį. Siūloma jį patvirtinti šio pakomitečio pirmininku.

PIRMININKĖ. Jūsų norėtų paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas kandidate, kaip žinome, psichinė sveikata yra ypač svarbi žmogaus sveikatai šalia jo kūniškos sveikatos. Bet mes dabar matome vieną keistą procesą. Girdime, kad žmonės nesiskiepija todėl, kad jie bijo. Gašdinimai ir bauginimai, pasirodo, padėties nekeičia. Ar galėtumėte patvirtinti, kad jūs dabar tame naujai įkurtame pakomitetyje tikrai peržiūrėsite žmonių agitacijos ir propagandos strategiją, pradėsite raminti, įtikinėti ir taip gal pasieksime teigiamų rezultatų. Dabar kuo daugiau skiepijame, tuo daugiau sergame. Gerbiamas Linai Slušny, kaip jums atrodo, ar pavyks pakeisti mūsų veiklos kryptį? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, turbūt būsimasis pakomitečio pirmininkas neturi galimybės pagal mūsų procedūras jums tiesiogiai atsakyti. Bet aš tikrai įsivaizduoju, kad pakomitečio akiratyje turėtų būti pandemijos poveikis žmonių psichikos sveikatai ir visi su tuo susiję aspektai, tarp jų ir jūsų paminėtas. Aš manau, kad jūs galėsite ir raštu kreiptis į pakomitę su tam tikrais siūlymais ir jie privalės nagrinėti. Manau, kad jūsų paminėtos galimybės yra.

PIRMININKĖ. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Mano toks techninis klausimas. Aš matau, kad šiame pakomitetyje yra ir vadovas, ir pavaduotojas iš pozicijos, o prieš tai dėl A. Stulginskio žvaigždės – atvirkščiai. Ar čia nebesilaikome principo kaip nors derinti, kad būtų kvotos ir pozicijai, ir opozicijai?

J. RAZMA (TS-LKDF). Kiekvienose struktūrose tos kvotos skirstomos nepriklausomai ir žiūrima jų suma. Sekretoriatas rūpestingai apskaičiuoja, kad, tarkim, komisijų vadovybėje kokiai nors frakcijai tenka penkios vietos, ir nėra labai išskirtinai žiūrima, kad jos būtinai būtų tarp daugumos ir mažumos visur skirtingai padalinamos kiekvienoje komisijoje ar šiuo atveju pakomitetyje. Žiūrima į bendrą sumą. Tuo požiūriu viskas yra gerai, yra likusios nedidelės komitetų, komisijų vadovybių kvotų disproporcijos, jos yra žinomos, Seniūnų sueigoje aptartos ir tikiuosi, kad artimiausiu metu bus išspręstos.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų už kalba A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Dėkui, Pirmininke. Viena vertus, dar kartą noriu pasidžiaugti, kad toks pakomitetis Seime atsirado, nes psichikos sveikata yra viena iš šios Vyriausybės prioritetinių krypčių.

Antras dalykas, aišku, noriu pasidžiaugti ir pirmininko kandidatūra – L. Slušnio, su sąlyga, kad jis nepabėgs iš Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos. Tikiuosi, kad ne, ir tikiuosi, kad šie dariniai Seime galės sėkmingai bendradarbiauti. Šiuo atveju tik noriu pasakyti, kad tai nėra toks... Aišku, gana formaliai mes tai tvirtiname, bet tai yra gana svarbus žingsnis, man atrodo, įgyvendinant Vyriausybės programą ir galvojant apie tą kryptį, kurią pasirinko ši valdančioji dauguma. Labai ačiū ir sėkmės Linui.

PIRMININKĖ. Prieš kalba D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Noriu pacituoti būsimo pakomitečio pirmininko citatą iš jo pasisakymo per Lietuvos televiziją: „Mielieji, pasiskiepykite kuo greičiau. Nereikės mirti natūralia mirtimi.“ Taip sako psichiatras, būsimas pakomitečio vadovas. Tai, gerbiamasis Slušny, ar jūs čia juokavote, ar čia netyčia išsprūdo? Kai kas galvoja, kad netyčia. Prašau pasakyti. Jūs gi puikiai suprantate, kad stresas ir įtampa yra patys didžiausi imuniteto griovėjai, tai yra žmogaus sveikatos priešas Nr. 1, ir jūs drįstate žmones toliau gąsdinti. Nė karto negirdėjau, kad jūs šioje skiepy kampanijoje nors kartą būtumėte pasisakę teigiama linkme, daręs įtaką žmonėms argumentais, bet ne gąsdinimais ir prievarta. Dabar žmonės visko bijo – ir testuotis bijo, ir skiepytis bijo tik dėl to, kad tokie, atsiprašant, psichologai elgiasi tiesiog priešingai, negu jų profesinė etika reikalauja. Ar jūs turite garbės jausmą, ar turite atsakomybės jausmą, ar galvojate, ką jūs darote? Ir ką veiks jūsų pakomitetis, jeigu nenorite keisti jo krypties? Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Dėl vedimo tvarkos – L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Tik repliką, kadangi paminėjo mano pavardę, tai aš labai atsiprašau už trukdymą. Manau, kad mano garbę ne jūs, pone, piešiate. Jau ką turiu, tai turiu. O dėl to, ką aš pasakiau televizijoje, iš tiesų tai buvo *lapsus linguae*, aš galbūt atsiprašau, aš po to pasitaisiau ir ten tikrai kupiruota citata ne visai taip. Ačiū, neturiu daugiau ką sakyti ir iš tiesų į diskusiją su jumis nelabai noriu leistis.

PIRMININKĖ. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkui. Pritarta bendru sutarimu. Svarstymo stadija. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Primenu, mes kalbame apie rezervinį 10 klausimą.

Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Pakeitimą sudaro vienas straipsnis. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Motyvai. Dėl motyvų už nėra užsirašiusių. Prieš kalba D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Savo pasisakymuose motyvus aš jau išdėčiau, tik noriu dar kartą priminti, kad jeigu mes dabar suprantame, ką darome, o matome, kad Lietuva šalia Australijos yra tarp pačių nesėkmingiausiai valdančių pandemijos situaciją, mes, pasaulio ekspertų nuomone, esame vieni iš nesėkmingiausiai valdančių, ir prie to prisideda mūsų psichikos sveikatos ekspertai. Jeigu mes toliau taip dirbsime, tai turbūt jau būsime patys pačiausi. Aš linkiu šiam pakomitečiui tikrai aptarti situaciją, peržiūrėti ją iš esmės ir pagalvoti, ką darome. O šiaip nepritariu nei pakomitečiui, nei jo pirmininkui, nes jokios perspektyvos iš jų būsimos veiklos aš nematau. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Aš labai norėčiau dėl psichikos sveikatos labai susirūpinusiam D. Kepeniui dabar atsisukti ir peržiūrėti, ką jis per 10 minučių yra pasakęs, kiek yra suskaldęs ir kokią įtaką psichikos sveikatai tai galėjo turėti. Bent jau mane tai tikrai neigiamai paveikė jo dabartiniai pasisakymai. O šiaip pačiam pakomitečiui aš labai pritariu, tikrai su psichikos sveikata ne vieną dešimtmetį Lietuvoje turime labai didelių problemų, neabejoju, kad pakomitetis yra reikalingas, kad jo pirmininkas, komitete taip pat turime ir kitų psichikos sveikatos specialistų, tikrai prisidės prie labai reikiamų ir laukiamų sprendimų Lietuvoje dėl mūsų visų psichikos sveikatos gerinimo. Labai kviečiu palaikyti šitą sprendimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – A. Navickas.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Dėkui. Jeigu galima, kad šalimais atsistoje žmonės nustotų kalbėti, iš viso būtų džiaugsminga, nes svarstome tikrai gana svarbų klausimą, kuriam, man atrodo, skiriame galbūt ir per mažai dėmesio. Jau sakiau savo motyvus už L. Slušnį, jau sakiau motyvus dėl šio pakomitečio ir gal nebūčiau kalbėjęs, jei ne ponas D. Kepenis. Aš tik siūlau palyginti: ponas D. Kepenis yra Žmogaus teisių komiteto pirmininko pavaduotojas ir pažiūrėkime jo kompetenciją, o dabar mes tvirtiname L. Slušnį kaip pakomitečio pirmininką. Tai, žinote, aš manau, kad į abejas pareigas kur kas labiau tiktų Linas, bet ką padarysi. Man atrodo, D. Kepenis gal kada atsakys už savo, galbūt prieš Dievą atsakys už tai, ką jis kalba ir ką jis padarė, kiek jis kaltas dėl Lietuvoje mirusių žmonių. Man labai gėda, kai jis kalba apie mūsų blogiausią situaciją, kaip mes valdome pandemiją, nes, man atrodo, jei neturėtume tokių žmonių kaip D. Kepenis, galbūt situacija Lietuvoje būtų kur kas geresnė.

PIRMININKĖ. Pasisako R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš iš tikrųjų į asmeniškumus irgi nenoriu leisti. Mes turime esminį dalyką, kad pakomitetas esamoje valstybės situacijoje yra ištisai būtinas ir labai reikalingas. Tad noriu palinkėti sėkmės ir kuo mažiau vaidų tarpusavyje. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – Z. Streikus.

Z. STREIKUS (*DFVL*). Šio pakomitečio įsteigimas iš tikrųjų yra labai svarbi žinia ir reikalinga Lietuvai, nes pati didžiausia problema yra siejama su žmonių psichine būseną. Aš linkiu geriausios sėkmės savo kolegai dirbujantis šiame bare.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, dėl rezervinio 10 klausimo, projekto Nr. XIVP-948 priėmimo stadijoje motyvai yra išsakyti. Jau artėja balsavimo laikas ir siūlau pradėti balsuoti dėl rezervinio 10 klausimo, jį ką tik apsvaistėme, buvo išsakyti visi motyvai už ir prieš. Taigi kas pritariate rezerviniam 10 klausimui – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komiteto Psichikos sveikatos pakomitečio pirmininko patvirtinimo“ projektui Nr. XIVP-948, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Primenu, balsuojame dėl rezervinio 10 klausimo – projekto Nr. XIVP-948.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 94, prieš – 2, susilaikė 11. Projektas priimtas. (*Gongas*)

10.59 val.

Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2, 15, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-542(2) (priėmimo tęsinys)

Grįžtame į darbotvarkės pradžią ir dabar balsuodami apsispręsimė dėl darbotvarkės 1-2 klausimo – Branduolinės energijos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-542(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 122 Seimo nariai, pritariama vienbalsiai. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.00 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-330(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – projektas Nr. XIVP-330(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 123: už – 122, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.01 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 33, 414, 610 ir 611 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-266 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-787(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – projektas Nr. XIVP-787. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 126, balsavo 124: už – 121, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.02 val.

Baudžiamojo kodekso XX skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 148¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3746(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Baudžiamojo kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3746. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 127: už – 101, prieš – 3, susilaikė 23. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. XIII-975 „Dėl atmintinų metų nustatymo tvarkos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-650(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6.1 klausimas – projektas Nr. XIVP-650. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 126: už – 101, prieš – 4, susilaikė 21. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.03 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 80³ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-651(2) (priėmimo tęsinys)

Balsuojame dėl lydimąjo darbotvarkės 1-6.2 klausimo – projekto Nr. XIVP-651. Kadangi tai yra Statuto pakeitimas, tai pirmiausia turime balsuodami apsispręsti dėl straipsnio. Balsuojame dėl straipsnio. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 131: už – 106, prieš – 2, susilaikė 23. Straipsniui pritarta.

Balsuojame dėl viso pakeitimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio statuto priėmimas

Balsavo 130: už – 106, prieš – 1, susilaikė 23. Pakeitimas priimtas. Statuto pakeitimas priimtas. (*Gongas*)

11.05 val.

Vilniaus universiteto statuto 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-761(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-761(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 129: už – 125, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.06 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 5, 8, 8¹, 9, 13, 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-643(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.1 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-643(2). Priėmimo stadija. Kviečiu į tribūną M. Majauską. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta. (*Triukšmas salėje*) Balsuojame. Reikalaujate balsuoti? Gerai, balsuojame dėl 1 straipsnio. Kas pritariate 1 straipsniui, balsuojate už, kad manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 125: už – 103, prieš – 6, susilaikė 16. Pritarta 1 straipsniui. 2 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. (*Balsai salėje: „Balsuojame!“*) Balsuojame? Gerai, kolegos reikalauja balsuoti. Balsuojame dėl 2 straipsnio.

Balsavo 124: už – 105, prieš – 2, susilaikė 17. Pritarta 2 straipsniui. Ar 3 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime!“*) Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Ar galime 4 straipsniui pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Taip!“*) Pritarta bendru sutarimu. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritarta bendru sutarimu. Dėl 6 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Pateikta pastaba nėra susijusi su įstatymo projektu. Taip pat keičiamo įstatymo 21 straipsnis reglamentuoja tik leidimų atidaryti automatų ar bingo salonus, lošimo namus ir organizuoti nuotolinius lošimus išdavimo tvarką. Taigi pastaba vertinga, bet ji niekaip nėra susijusi su įstatymo projektu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto nuomonę ir argumentus. Ar galime 6 straipsniui pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl 7 straipsnio yra gauta Teisės departamento išvada. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas pritarė Teisės departamento išvadai iš dalies, nes dėl to paties straipsnio taip pat yra pateikta ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos anti-korupcinio vertinimo išvada. Komitetas šį rytą susirinkęs patikslino projektą. Nustatė tokį dalyką: kad priežiūros tarnybos sprendimai dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų leidimų išdavimo ar jų galiojimo termino pratęsimo gali būti priimami tik bendrovei gavus savivaldybės, kurios teritorijoje ketinama atidaryti ar steigti lošimų organizavimo vietą ar ketinama tęsti lošimų organizavimo veiklą lošimų organizavimo vietoje, tarybos sutikimą. Savivaldybės tarybos sutikimas turi būti išduotas ne anksčiau kaip prieš du mėnesius iki prašymo išduoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą leidimą ar pratęsti leidimo galiojimo terminą pateikimo priežiūros tarnybai dienos. Savivaldybės taryba, nagrinėdama bendrovės prašymą išduoti sutikimą atidaryti ar steigti lošimų organizavimo vietą ar tęsti lošimų organizavimo veiklą lošimų organizavimo vietoje, vadovaujasi konkrečios lošimų organizavimo vietos poveikio viešajai tvarkai, švietimui, kultūrai, visuomenės sveikatai, gyvenamajai aplinkai ir kriminogeninei situacijai įvertinimo kriterijais. Lošimų organizavimo vietos poveikio viešajai tvarkai, švietimui, kultūrai, visuomenės sveikatai, gyvenamajai aplinkai ir kriminogeninei situacijai konkrečius vertinimo kriterijus ir prašymų nagrinėjimo tvarką nustato savivaldybių tarybos. Komitetas šį rytą balsavo ir, 2 nariams susilaikius, visiems kitiems balsavus už, pritarė tokiam patobulintam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat buvo gauta Vyriausybės pastaba. Ar galėtumėte pakomentuoti?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Šiai pastabai lygiai taip pat buvo pritarta, nes ji kalba apie poreikį savivaldybių taryboms nustatyti kriterijus. Pagal patobulintą Biudžeto ir finansų komiteto projektą yra nustatomi kriterijai savivaldybėms, jais vadovaujantis jos galės periodiškai išduoti ar neišduoti leidimus.

PIRMININKĖ. Taip pat buvo gautos dar trys Teisės departamento pastabos. Ar galėtumėte jas pakomentuoti?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Redakcinio pobūdžio pastabos, mes joms visoms pritarėme.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti komiteto suredaguotam 7 straipsniui? Galime pritarti bendru sutarimu? Reikalaujate balsuoti. Balsuojame dėl 7 straipsnio.

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 105, prieš – 2, susilaikė 16. Pritarta 7 straipsniui.

Dėl 8 straipsnio buvo gauta Teisės departamento pastabų. Prašom jas pakomentuoti.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Biudžeto ir finansų komitetas visoms pastaboms pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat buvo Vyriausybės nuomonė. Ar galėtumėte ją pakomentuoti?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Vyriausybė, įvertinusi įstatymo projektą, jam pritarė ir pateikė siūlymą, jog savivaldybėms turėtų būti nustatomi kriterijai. Jais vadovaujantis savivaldybės nuspręstu, ar išduoti, ar neišduoti leidimus. Biudžeto ir finansų komitetas atsižvelgė į Vyriausybės nuomonę, patikslino įstatymo projektą ir numatė konkrečius kriterijus.

PIRMININKĖ. Motyvai dėl 8 straipsnio. V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*LRF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu atkreipti dėmesį, kad negalima fiksuoti tokios piniginės išraiškos ir šiame įstatyme, ir projekte Nr. XIVP-644. Kai dabar nummato, jau eina infliacija, tai tos sumos už metų bus niekinės, 50 % ir daugiau infliacija. Todėl aš manau ir noriu atkreipti kolegų dėmesį, kad techniškai blogai parengtas įstatymo projektas, reiktų perdaryti nuo minimalios mėnesinės algos ar kita išraiška, kad nebūtų galima manipuliuoti ir kad tos į biudžetą gautos lėšos už metų ar dvejų netaptų niekinės.

PIRMININKĖ. Motyvai už – D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Ką tik kalbėjęs kolega greičiausiai tiesiog supainiojo straipsnius arba apskritai įstatymus. Man rodos, čia reikia atkreipti dėmesį, kad komitetas atsižvelgė į Vyriausybės pastabas ir suteikė didesnes galimybes vietas savivaldai spręsti vietos bendruomenių klausimus, atsižvelgė į situaciją. Visi kalbame apie savivaldos įgalinimą, tai štai puikus pavyzdys, kai iš tikrųjų mes pasitikime savivaldybe, savivaldybių tarybomis, ir jos galės priimti atitinkamus sprendimus. Siūlau palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl 8 straipsnio, kaip yra suredaguota komiteto.

Balsavo 124: už – 110, prieš – 2, susilaikė 12. Pritarta 8 straipsniui.

Dabar turime apsispręsti dėl viso įstatymo projekto, darbotvarkės 1-8.1 klausimo – projektas Nr. XIVP-643(2). Motyvai. Dėl motyvų užsirašė kalbėti Seimo nariai. Pirmasis už kalba V. Bakas.

V. BAKAS (*DFVL*). Iš tikrųjų svarbus įstatymo projektas, bet tai yra tik pradžia išskaidrinant lošimų rinką, įgalinant bendruomenę. Aš kartu kviesčiau M. Majauską ir tikiuosi, kad bus laikomasi pažado žengti ir kitus žingsnius, kurie liečia, pavyzdžiui, santykį tarp lošimų, loterijų ir sporto. Tai yra labai svarbu.

Kitas dalykas. Aš taip pat tikiuosi, kad mes galėsime užtikrinti tinkamą parlamentinę priežiūrą, nes vis dėlto ne visos Specialiųjų tyrimų tarnybos pateiktos pastabos yra įgyvendintos. Aišku, jas reikės įgyvendinti teikiant kitas projekto iniciatyvas, bet iš principo aš tikrai balsuosiu už šį projektą.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Labai ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Iš tikrųjų pats įstatymo tikslas skaidrinti azartinių lošimų rinką yra labai labai geras ir reikalingas Lietuvai, taip pat liberalizuoti tą rinką, šiek tiek įsileisti naujų žaidėjų. Tačiau pats suredaguotas įstatymas nėra pabaigtas ir nėra tinkamai tai padaryta. Tai sako tiek mūsų Teisės departamentas, tiek Specialiųjų tyrimų tarnyba.

Aš šiandien klausiau Biudžeto ir finansų komiteto posėdį. Iš tikrųjų net nebuvo atsakyta į visus keliamus klausimus. Štai gerbiamas A. Palionis uždavė labai konkrečius klausimus, į kuriuos neturėjo galimybės atsakyti nė pirmininkas. Pirmininkas gana greitai ir nutraukinėjo tuos dalykus.

Reguliavimas yra išskiriamas ir sukuriamas skirtingas nuotoliniams ir antžeminiams lošimams, tai nėra teisinga praktika. Sakoma, kad savivaldybės turės kriterijus, tai ne, tai nebus kriterijai, tai bus tik tam tikros nuorodos, į ką reiktų atsižvelgti kalbant apie lošimų poveikį savivaldybėse. Todėl įstatymas labai stokoja konkretumo, reguliavimo, sklandumo ir tokio įstatymo negaliu palaikyti, nors pačius tikslus tikrai labai labai palaikau.

PIRMININKĖ. Motyvai už – M. Majauskas. Kortelę. Prašom. Per šoninį mikrofoną – motyvai už.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tiesų buvo ilgas ir nelengvas kelias einant, rengiant ir įgyvendinant šį įstatymo projektą. Jeigu Seimo valia bus pritariama šiam parengtam loši-

mų priežiūros paketui, pasieksime kelis tikslus. Pirma, panaikinsime diskriminacines konkurenciją valdančias nuostatas ir bus skaldomas šiuo metu galiojantis monopolis, kuris yra apsaugotas neadekvačiomis konkurenciją ribojančiomis sąlygomis.

Antra, bus padidinti mokesčiai tūkstantį kartų. Šiuo metu rinkliava yra 1 tūkst. 279 eurai ir ji tiesiog atspindi kaštus išduoti tokį leidimą. Tuo tarpu mokesčių tokių kaip ir nėra už licenciją. Todėl įvedami mokesčiai, kurie bus tūkstantį kartų didesni, negu šiuo metu yra. Norint gauti visus leidimus, bus milijonas eurų. Tai, vadinasi, papildys valstybės biudžetą ir bus sudarytos galimybės finansuoti priklausomybių prevenciją.

Ir trečias dalykas, ką gerbiamas D. Griškevičius minėjo, įgalinamos savivaldybės. Mes turime pasitikėti savivaldybėmis ir suteikti joms galimybę prižiūrėti azartinių žaidimų organizatorius taip, kad būtų išsprendžiama kriminogeninė situacija, socialinė situacija. Įsivaizduokite, jeigu šalia mokyklos atidaromas automatų salonas, o savivaldybė absoliučiai nieko dėl to padaryti negali.

Taigi šiais sprendimais suteiktume daugiau teisių ir savivaldybėms.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Matyt, prieš keletą savaitių išreikštą didelę abejonę šiuo įstatymu vainikavo Specialiųjų tyrimų tarnybos antikorupcijos vertinimo išvada. Ji yra labai neigiama šio įstatymo atžvilgiu. Keista, kad komitetas faktiškai į ją net neatsižvelgė. O įdomiausia tai, kad viskas yra paliekama savivaldai ir Specialiųjų tyrimų tarnybai. Ji, matyt, turės gana daug veiklos (...).

Baisu yra tai, kad komiteto pirmininkas ir autorius buvo viešai pažadėjęs plenarinių posėdžių salėje, kad jis išstaisys klausimą, susijusį su asmenimis, kurie yra užpildę prašymą, draudžiantį jiems žaisti azartinius lošimus. Jei šiandieną žmogus fiziškai nori patekti į lošimo namus arba į bet kokią kitą instituciją, kur stovi lošimo automatai, ir jeigu jis yra užpildęs prašymą, jo neįleidžia. Dabar šiuo įstatymo projektu jūs tiesiog atidarote didelę Pandoros skrynią, *à la* liberalizuodami ir didindami konkurenciją, visiems šiems žmonėms žaisti ir pražaisti savo šeimos pinigus. Kas nors praloš savo vaiko ateitį, kas nors praloš savo šeimos, kas nors praloš butą, namą, mašiną, o kas nors praloš ir savo gyvybę. Ne veltui aš jį pavadinau savižudybių įstatymo projektu.

Mieli kolegos konservatoriai, jūs tikrai įeisite į Lietuvos istoriją kaip žmonės, skatinantys ir didinantys savižudybes tokiomis teisės aktais. Aš tikrai noriu fiksuoti: kai šitas įstatymas įsigalios, kad institucijos, kurios seka ir kontroliuoja žmonių savižudybių klausimą... kiek tokių žmonių padaugės. O jų tikrai bus.

O įdomiausia yra tai, kad aš taip ir nesulaukiau autoriaus atsakymo, kokie santykiai sieja jį su D. Bauboniu ir jo šeima bei dukra E. Baubonyte, kokie turiniai santykiai juos sieja, kokie nuomos ir kito nekilnojamojo turto santykiai sieja, nes būtent šitas žmogus, galimai šitas žmogus, užsiima azartiniais lošimais Lietuvoje, šitas žmogus kaip tik ir yra suinteresuotas ir susijęs su šiuo teisės aktu. Keista, kad vienam asmeniui...

PIRMININKĖ. Laikas.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). ...artimai susijusiam šeimos santykiais, gimsta įstatymo projektas. Sėkmės, mieli konservatoriai, balsuojant už korupcinius įstatymus.

PIRMININKĖ. Laikas. Už kalba K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). O Dieve mano! Man sunku net kalbėti po R. Žemaitaičio demagogijos. (*Balsai salėje*) Viską sugebėti išversti į priešingą pusę ir dar ištepti degutu – na, jis tai moka.

Specialiųjų tyrimų tarnyba pritarė šiam įstatymui, tik nurodė kai kurias spragas, kurios buvo pataisytos. Specialiųjų tyrimų tarnyba pasakė vieną dalyką: kad reikėtų nurodyti konkrečius atvejus, kada, dėl kokių aplinkybių savivaldybės galėtų drausti, nepratęsti leidimo toliau dirbti lošimo namams. Ir tiek. Tos aplinkybės nurodytos. Dabar čia iš Specialiųjų tyrimų tarnybos buvo padarytas baubas.

Iš tikro geras įstatymas. Jo kaip tik ir nenori lošimų organizatoriai. Jo nenori. Ne veltui čia lakstė vienas mūsų kolega ir įtikinėjo kitą mūsų kolegą (dabar mes turime bylą), nes nenorėjo tokio įstatymo. Mielieji, čia korupcija reikėtų kaltinti tuos, kurie balsuos prieš šitą įstatymą. Aš labai įdėmiai žiūrėsiu, kas ir kaip čia balsavo, kas atstovauja verslui, kas nenori, kad čia būtų iš tikro didesnė konkurencija. Visi apribojimai, kurie buvo, išlieka šitiems žmonėms, niekas čia neatveria

priklausomiems žmonėms kelio. Aš labai pritariu gerbiamam V. Bakui. Jis labai teisingai pasakė: reikia tęsti, nes lošimų ir loterijų rinka yra dar didesnė, reikia tęsti tuos darbus.

PIRMININKĖ. Prieš kalba A. Palionis.

A. PALIONIS (*LRF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Man tikrai šiandien apmaudu, kad net ir Seimo nariai painioja projektus, dėl kurių kažkas lakstė. Čia yra visai kiti projektai. Šiandien aš buvau paruošęs visai kitą kalbą, bet ir V. Bakui norėčiau pasakyti, kad mūsų komitetas negalės vykdyti parlamentinės kontrolės, nes komitetas neatsižvelgė į STT antikorupcinį vertinimą. Ir ne kartą Administracinis teismas yra pasisakęs, kad negali žemesniuose teisės aktuose būti nustatyti kriterijai. Jie gali būti tik nebent plačiau išaiškinti, o pagrindas turi būti įtvirtintas įstatyme. Labai gaila, šiandien mes Biudžeto ir finansų komitete tų kriterijų nenustatėme.

Kita STT pastaba, kad mes kaip tik su šiuo projektu iškreipiame konkurencines sąlygas lošimų organizatoriams. Į tai irgi neatsižvelgėme.

Lygiai taip pat šiandien Finansų ministerija nesugebėjo atsakyti į prieš tris savaites užduotą klausimą, kiek valstybė praras netiesioginių pajamų, kai nebus steigiami antžeminiai lošimo namai. Tai yra ir darbo vietos. Šiandien yra 1,5 tūkst. darbo vietų regionuose. Lygiai taip pat tie, kurie dabar vykdo veiklą, nebus priversti išlaikyti tų antžeminių salonų. Dėl to valstybė praras žymiai didesnius pinigus, negu mes susirinksime su licencijų mokesčio vienkartiniais ir ateityje nuvertėsiančiais pinigais. Aš siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš visgi nesutiksiu su prieš tai kalbėjusiu kolega. Manau, kad azartiniai lošimai nėra ta vieta, kurioje reikėtų kurti darbo vietas ir džiaugtis, kad ten dirba žmonės, nes kiekvienas prieinamumo padidinimas yra susijęs, kaip kolega Remigijus teisingai ir minėjo, su žmogiškėmis netektimis.

Aišku, kad tas projektas nėra labai tobulas. Replikuodamas kolegai Kęstučiui noriu tik palinkėti, kad jūs ir kitų projektų atvejais, kai ateis alkoholio įstatymų projektai, matytumėte, kas už jų stovi, suprastumėte tikrąją prasmę ir nepritartumėte jiems.

O už šį projektą aš visgi raginčiau balsuoti už, nes manau, kad be tam tikrų trūkumų yra ir daug gerų dalykų, kurie čia atsiranda. Vienas iš svarbiausių, kur, aš manau, yra svarbus, tai yra savivaldos įgalinimas dalyvauti priimant tam tikrus sprendimus. Kitas dalykas yra didelis mokeskis už licenciją, jis Lietuvoje tikrai buvo neadekvačiai mažas, jeigu lygintume su kitomis valstybėmis. Man, kaip dirbusiam šioje srityje nevyriausybinėse organizacijose, jeigu tam prieštarauja reguliuojamasis verslas, nėra geresnio argumento balsuoti už. Aš tikrai siūlau ir kviečiu balsuoti už ir palaikyti šitą projektą.

PIRMININKĖ. Ir prieš kalba R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Kolegos, nepainiokime skirtingų azartinių lošimų įstatymų. Čia taip pat noriu priminti, kad visai ne tie įstatymų projektai. Vis dėlto aš čia išvelgčiau daugiau netikslumų ir nepatobulinimo to įstatymo negu teigiamų pusių.

Vis dėlto mes sudarome plačias galimybes steigti azartinių lošimų organizatoriams nuotoliniu būdu, tai, be abejo, kontrolę susilpnina, nes ir dabar mūsų departamento kontrolė nėra blizganti, jeigu kalbėtume apie nuotolinių lošimų ir azartinių žaidimų organizavimo vykdymą. Bet taip pat per tam tikrą laikotarpį buvo panaikinta net 800 tokių pasiekiamų žaidimų mūsų Lietuvos piliečiams. Tai rodo, kad vis dėlto steigiasi masiškai ir labai daug. Aišku, tos sumos galbūt šiek tiek ir apribos, bet kontrolės prasme mes dedame ant svarstyklių konkurencijos ribojimus ir kitoje pusėje jaunimo įtraukimą į azartinius žaidimus.

Todėl išvis visais atvejais pasisakau prieš azartinius lošimus. Jų turėtume mažinti ir kuo daugiau, tuo geriau, nes vėliau susidurs valstybė su kitomis problemomis, kurių čia ne vienas kolega ir yra paminėjęs. Todėl matydama, kad ta kontrolė iš tikrųjų nebus tinkamai organizuota ir savivaldybės išplečia galimybes antžeminių lošimų, aš neįsivaizduoju, kaip užtikrinsime kontrolę viską pervedę į nuotolinius žaidimus ir jų organizavimą. Įvertinkime rizikas, kurias kelia šis įstatymas. Tikrai linkėčiau geresnio patobulinimo, jeigu mes su ta skaidrumo ir tobulinimo vėliava nešame įstatymą balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už ir prieš išsakyti. Balsuojame dėl Azartinių lošimų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo projekto. (*Šurmulys salėje*)

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 122: už – 94, prieš – 5, susilaikė 23. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.30 val.

Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 1, 6, 8 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 5¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-644(2) (*priėmimas*)

Kitas darbotvarkės 1-8.2 klausimas – Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-644(2). Lydimasis. Kviečiu pranešėją M. Majauską. O toliau posėdžiui pirmininkaus P. Saudargas.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Sveiki, gerbiami kolegos, priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Nebuvo pasiūlymų, pastabų. Ar galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Buvo S. Jovaišos pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. (*Balsai salėje*) Gerbiamas M. Majauskas gal pakomentuos Biudžeto ir finansų komiteto nuomonę.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Turime licencijų mokesčių ir licencijų mokesčių iš esmės darome tūkstantį kartų didesnį, nei šiuo metu yra galiojanti rinkliava. Pateikta yra gerbiamo Seimo nario S. Jovaišos pataisa, ja tam tikrą licencijos mokesčių jį siūlo didinti nuo 300 iki 400 tūkst. eurų. Mes kreipėmės į Vyriausybę su prašymu pateikti išvadą ir Vyriausybė pateikė neigiamą išvadą, todėl komitetas šiam siūlymui taip pat nepritarė. Vyriausybės pateikta neigiama išvada atkreipia dėmesį, kad nėra labiau rizikingų ar nuosaikesnių lošimų, todėl iš esmės panašaus pobūdžio lošimams turi būti taikomi ir panašūs licencijų mokesčiai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs čia aptarėte viską, kas buvo pristatyta. Dabar, gerbiami kolegos, dėl Teisės departamento pasiūlymo, jam komitetas pritarė. Ar gali Seimas tada pritarti komiteto redakcijai? Dėkoju. O dėl S. Jovaišos... Aš tada autorių kviesiu pasisakyti, įjungsiu mikrofoną. Prašom, tuoj.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Matome, įstatymas tikrai griežtas, reikalaujantis daug diskusijų ir jau jos įvyko, bet aš vieną strateginį neatitikimą noriu ištaisyti pasiūlydamas atskirti A ir B kategorijų automatų apmokestinimą. Būtent A kategorijos automatai žymia dalimi savo rizikingumu skiriasi nuo B kategorijos, jų pajamingumas yra apie 10 kartų didesnis, be to, iki šiol netgi buvo nustatytas mokesčių už kiekvieną A ir B automatą skirtingas. Skiriasi du kartus, tai man tikrai nesuprantama, kodėl paliekamas vienodas mokesčių skirtingų tipų automatams. Todėl aš prašyčiau dėl šito mano siūlymo balsuoti, plius 1,5 mln. į biudžetą ir būtų ištaisytas tas netolygumas, kuris akivaizdus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar Seimas sutinka, kad yra 29 palaikantys? Mes svarstome toliau šią pasiūlymą. Gerai, netgi yra nemažai užsirašiusių už. Gerbiamasis A. Palionis kalbėtų už pasiūlymą. Prašau.

A. PALIONIS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis S. Jovaiša atkreipė dėmesį į tikrai aktualų klausimą, nes A kategorijos lošimo aparatai yra neriboto lošimo ir žaidėjas gali greitai prasilošti, ir lošimo organizatoriui pelningumas irgi yra daug didesnis negu iš B kategorijos aparato, kur yra riboti ir statymai, ir išlošimo ribos. Siūlyčiau pritarti šiam Seimo nario pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar komiteto pirmininkas norėtų ką nors pridurti dėl šio pasiūlymo, ar jau išsakė savo nuomonę?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gal tik labai trumpai. Atkreipsiu dėmesį, kad, remiantis Lošimų priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos atliekamomis apklausomis, B kategorijos lošimo automatų salonai dažnai būna būtent pirmojo lošimo vieta. Ir respondentai, atsakydami į klausimą, kokiose azartinių lošimų vietose azartinius lošimus lošė pirmą kartą, daugiausiai, net 38 %, nurodė, kad tai buvo B kategorijos lošimo automatų salonas. Skirtingai nei pasiūlymo autoriaus, kuris teigia, kad B kategorijos yra nuosaikesni, moksliniai tyrimai ir specialistų nuomonė, ir reguliuojančios tarnybos nuomonė yra, kad neturėtume jiems pritaikyti mažesnio mokesčio, o turėtų būti lygūs mokesčiai tiek A, tiek B kategorijai. Todėl Biudžeto ir finansų komitetas nepritarė, nepritarė ir Vyriausybė.

PIRMININKAS. Dėkoju, pirmininke, atsakėte labai trumpai. Dabar balsuosime dėl S. Jovaišos pasiūlymo. Prašom, įjungiamo balsavimą. Kas palaikote pasiūlymą, balsuojate už, kas prieš, balsuojate kitaip. Balsuojame dėl S. Jovaišos pasiūlymo, jis ką tik buvo pristatytas ir apsvarstytas.

Užsiregistravo 111, balsavo 108 Seimo nariai: už – 37, prieš – 6, susilaikė 65. Pasiūlymui nepritarta. Daugiau pasiūlymų dėl šio straipsnio nebuvo. Ar galėtume 2 straipsniui pritari bendru sutarimu? Su komiteto redakcija ir visais priimtais mūsų sprendimais. Dėkoju.

Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

4 straipsnis. Čia buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ar galėtume?.. Netgi du iš eilės buvo, abiem pritarė. Atsiprašau. Vienas pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ar galėtume pritari komiteto redakcijai? Dėkoju, pritarta. Visam 4 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ar galime analogiškai pritari? Dėkoju. Yra dar vienas Teisės departamento, jam komitetas taip pat pritarė. Ar galime komiteto redakcijai pritari? Dėkoju, pritarta. Visam 5 straipsniui su minėtais pasiūlymais ar galime pritari? Dėkoju, pritarta.

Ar pirmininkas nori? Čia dar buvo įvairių diskusinių pasiūlymų, diskusinių pastabų...

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ne.

PIRMININKAS. ...kurių neprivalome apsvarstyti. Jeigu nenori, tai tada pastraipsniui procedūrą baigėme. Dėkoju komiteto pirmininkui.

Dabar dėl viso – motyvai už ir prieš. Gerbiamas A. Navickas kalbės už. Prašom.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Iš principo čia, aišku, lydimasis įstatymas to, kurį jau priėmėme, tai tikrai jam siūlau pritari, nors man dar, aišku, ausyse aidi pono R. Žemaitaičio kalbėjimai apie savižudybes, kas prisiims atsakomybę. Kaip Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos pirmininkas galiu pasakyti, kad tokie, net nežinau, kaip juos pavadinti nemedicininiais terminais, teiginiai yra labai pavojingi, ir man atrodo, kad labai pavojinga, kai žmonės balta vadina juoda, o juoda – balta.

Ir dar prisimindamas antrą dalį, ką sakė ponas R. Žemaitaitis, turėčiau užduoti tokį klausimą, ar ponas R. Žemaitaitis nėra giminė V. Leninui, nes, žvelgiant į jo kalbėjimo manierą, greitį ir visa, tai labai primena dokumentinius filmus, kuriuos mes matome apie V. Lenina. Šiuo atveju jis ten bandė aiškintis kažkokius giminystės ryšius, tai man irgi atrodo, kad jis *įneša* į Seimo darbą tokio leninizmo, kurio galbūt visiškai nereikėtų. Tik norėčiau pasakyti, kad kai balta vadinama juoda, tai irgi negražu. Noriu pasakyti, kad šitas įstatymas tikrai gina žmones, o ne verslą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas V. Valkiūnas. Prašom.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū, pirmininke. Mano techninė pastaba. Psichologai sako, kad norint atsiminti reikia pakartoti devynis kartus. Kartu antrą kartą, kad Vyriausybė turbūt praradusi racionalų norą dirbti, paskui Vyriausybė teikia nekompetentingas technines išvadas ir paskui verčia dėl finansų. Dar kartą kartoju, kad kitame turi būti pinigine išraiška MMA, baudos – MMA, nes po metų kitų šios sumos bus niekinės. Noriu atkreipti dėmesį, kad paskui Vyriausybė neverktų ir nepersvarstytume biudžeto, kad trūksta lėšų. Mąstykite racionaliai ir elkitės praktiškai!

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Taupydamas laiką labai trumpai pasakysiu. Įvairūs lošimai, loterijos yra labai didelė rinka ir ją reikėtų stipriau reglamentuoti, stipriau suvaržyti. Toks yra mano principinis požiūris.

Pritariu R. Tamašunienei ir noriu pasakyti, kad yra dar ir įvairių kompiuterinių žaidimų, prie kurių jungiasi vaikai, o paskui nesunkiai jie pavirsta lošimais, kai iš vaikų traukia pinigus už stipresnius ginklus, už stipresnį tą, aną, trečią, ketvirtą ir panašiai. Niekaip ten nėra reglamentuojama – absoliučiai. Yra įvairių tarptautinių internetinių lošimų, juose galima prasilosti. Čia tų galimybių yra labai daug. Aš siūlau žengti pirmąjį žingsnį ir labai gerą žingsnį. Sveikinu M. Majuską už gerą iniciatyvą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas P. Gražulis, matyt, mano kitaip. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš noriu tik išsakyti savo poziciją. Čia labai kritikuojamas šis įstatymas ir kalbama nevisiška tiesa. Aiškina, kad nebus galima kontroliuoti arba

tie priklausomi lošėjai negalės atsisakyti, parašyti pareiškimo ir nuotoliniu būdu negalima bus jų kontroliuoti. Tai yra netiesa. Ir šiuo metu, jeigu žmogus parašo pareiškimą, nuotoliniu būdu jam neleidžiama lošti, ir ateityje taip pat nebus leidžiama lošti. Kiek aš kalbėjau su lošimų priežiūros darbuotojais, dar lengviau kontroliuoti tą nuotolinį lošimą negu antžeminius lošėjus.

Vis tiek reikia pripažinti, kad suteikiame savivaldai teisių. Gali išvis savivaldybė neišduoti leidimų ir gali nebūti visai lošimo namų. O ir atsiras, manau, ne viena savivaldybė, gal apribos tą lošimo aparatų kiekį. Žinoma, gali atsirasti ir lobizmo, ir korupcijos, bet, manau, kadangi savivalda arčiau žmonių, ir jei visuomenė bus aktyvi ir nenorės, kad būtų ten lošimo namai, atsiras galimybė uždaryti lošimo namus. Turime būti objektyvūs ir turime suprasti. Aš manyčiau, jei lyginčiau du įstatymus – buvusį ir dabartinį įstatymą, nepaisant didelės kritikos, jis yra progresyvesnis, jis yra geresnis, ir, man atrodo, reikėtų jį paremti.

Žinoma, lošimas yra socialinis blogis, bet mes puikiai žinome, kad mes jo neatsikratysime ir neuždrausime. Geriau tegu būna suteiktos didesnės galimybės kontroliuoti, negu susieti su antžeminiu ir skatinti dar ir antžeminę veiklą. Matydamas už ir prieš, palaikau šį įstatymą, už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar A. Petrošius kalbės už. Prašom.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aš būsiu dar trumpiau kalbantis nei Kęstutis. Iš esmės aš džiaugiuosi, kad mes šiandien svarstome šiuos klausimus. Yra keli momentai: pirmiausia tai yra veikla, griauianti žmonių gyvenimą.

Jeigu kalbėtume konkrečiai apie šį įstatymo projektą, mus gali gąsdinti licencijų kainos, bet mes turime suvokti labai paprastą dalyką, kad tai sudaro labai mažą dalį metinio šių lošimų organizatorių pelno, net ir metinio pelno, o kalbame apie kur kas ilgesnio laikotarpio veiklas.

Ką norėčiau, kad suvoktų tie žmonės, kurie tikrai intensyviai tiek viešojoje erdvėje, tiek savo veiksmis šiuo klausimu dirbo prieš? Man norėtųsi, kad tie žmonės suprastų, jog Seimas pasikeitė, nebeveikia senos priemonės, nebeveikia seni gąsdinimai, nebeveikia tas purvo pylimas viešojoje erdvėje, kad Seimas išsigąstų. Tikiuosi, šis balsavimas tai dar kartą įrodys. Petras kalba apie kontrolę, tai tikrai tos kontrolės bus gerokai daugiau, mes pirmiausia kalbame apie finansinę kontrolę, tų instrumentų atsiranda gerokai daugiau, skaidrumo nuo šio teisės akto priėmimo momento irgi bus gerokai daugiau. Tikrai kolegas raginu nepasiduoti spaudimui, nepasiduoti visiems tiems renginiams, ne laiku organizuojamiems Seime, ir užbaigti šitą procesą iki galo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nėra norinčių kalbėti prieš. Už dar gerbiamas V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiami kolegos, šiek tiek po diskusijų dėl šio įstatymo išsiplovė tai, dėl ko mes čia balsuojame. Balsuojame dėl paprasto tikslo – iš esmės padidinti licencijų kainas, jos buvo gėdingai ir tiesiog nelogiškai mažos, šiek tiek virš 1 tūkst. eurų siekusios licencijų kainos verslui, ir darančiam tam tikrą žalą visuomenei, ir keliančiam socialines problemas, kurias vėliau valstybė turi spręsti. Čia mes tikrai darome didelį žingsnį į priekį, kai vos 1 tūkst. eurų siekusias licencijas didiname iki 0,5 mln., iki 1 mln. 300 tūkst. Kas yra keista, kad Seime tarsi apsivertė kairė ir dešinė. Kai aš girdžiu iš kairės raginimus balsuoti prieš didinamas licencijas, o iš dešinės – siūlymus didinti įkainius, man atrodo, šiandien Seimas trumpam apsivertė. Tikrai sveikinu šitą projektą ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tada balsuosime. Svarbus balsavimas, susikaupkime. Balsuojame dėl Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 117, balsavo 116: už – 104, prieš – 1, susilaikė 11. Taigi įstatymas priimtas. (Gongas)

11.47 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 1, 2, 3, 9¹, 10, 11, 12, 14, 25, 26 straipsnių ir II skyriaus pavadinimo, II skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo, IV skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-5126(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-9.1 klausimas – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu gerbiamą L. Slušnį į tribūną. Prašom.

Taigi procedūra pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio buvo Seimo nario A. Matulo pasiūlymas. Bet komitetas jam pritarė, tai, aš galvoju, gal Seimas tiesiog pritaro.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Aš galiu pasakyti, jog svarstyta Sveikatos reikalų komitete. Balsavimo rezultatai dėl visų šių pataisų – pritarta bendru sutarimu. Yra paties komiteto, Seimo nario A. Matulo pataisų, joms visoms yra pritarta. Mano siūlymas yra pritari bendru sutarimu iš karto visoms pataisoms, nes tai yra redakcinio pobūdžio pataisos, jos iš esmės nekeičia paties įstatymo.

PIRMININKAS. Dėkoju, išgirdome jūsų siūlymą. Vis tiek eisime pastraipsniui, kiekvienam straipsniui pritarisime. Bet jeigu jaučiate, kad iš esmės darbą atlikote, galite užimti savo vietą, labai aiškiai paaiškinote. Tai ar galime pritari bendru sutarimu tuomet? Dėkui.

Ar galime visam 1 straipsniui su minėtu pasiūlymu pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

2 straipsnis. Čia taip pat buvo gerbiamo A. Matulo pasiūlymas. Analogiškai bendru sutarimu galime pritari? Dėkoju, pritariame. Tada visam 2 straipsniui su visais A. Matulo pasiūlymais, jiems komitetas pritaria, galime pritari? Ir komitete bendru sutarimu. Dėkoju, pritaru. Taigi ir 2 straipsniui yra pritaru.

3 straipsnis. Čia nebuvo jokių pasiūlymų. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

4 straipsnis. Čia taip pat nebuvo jokių pasiūlymų. Galime pritari bendru sutarimu? Pritaru.

5 straipsnis. Taip pat nebuvo jokių pasiūlymų. Galime pritari bendru sutarimu? Pritaru.

6 straipsnis. Taip pat nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritaru.

7 straipsnis. Informuoju, taip pat buvo A. Matulo pasiūlymas, jam komitetas irgi pritarė. Siūlome pritari bendru sutarimu. Dėkoju, pritaru. Visam 7 straipsniui galime pritari? Dėkoju, pritaru.

8 straipsnis. Čia labai ilgas straipsnis, bet tuoj pažiūrėsime, pasiūlymų gal net ir... Yra. Taip pat A. Matulo, jam komitetas irgi pritarė. Ar galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Ir visam 8 straipsniui tada galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

9 straipsnis. Analogiškai A. Matulo vienas, du pasiūlymai, jiems komitetas pritarė. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritaru. Ir visam 9 straipsniui galime pritari? Dėkoju, pritaru.

10 straipsnis. Čia visiškai taip pat, buvo A. Matulo pasiūlymai, jiems komitetas pritarė. Ar galime pritari pasiūlymams bendru sutarimu? Pritaru.

Tada 10 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

11 straipsnis. Taip pat nebuvo pasiūlymų. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

12 straipsnis. Taip pat A. Matulo pasiūlymas, jam pritarė. Ar galime pritari pasiūlymui? Pritaru. Ir tada 12 straipsniui galime pritari? Dėkoju, pritaru.

13 straipsnis. Buvo A. Matulo pasiūlymas. Ar galime pritari pasiūlymui? Pritaru. Ir visam straipsniui? Dėkoju, pritaru. Tada 14 straipsnis. Taip pat A. Matulo pasiūlymas, jam pritarė komitetas. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Ir 14 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Taigi pastraipsniui procedūra įveikta.

Dabar yra pasisakymai už, prieš, tačiau nematau norinčių kalbėti. Ar galime tada balsuoti dėl 1-9.1 klausimo – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projekto Nr. XIII-5126(2)? Balsuojame dėl Tabako, tabako gaminių įstatymo.

14 straipsnis. Čia visiškai taip pat, buvo A. Matulo pasiūlymai, jiems komitetas pritarė. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritaru. Ir visam 14 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

15 straipsnis. Taip pat nebuvo pasiūlymų. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

16 straipsnis. Taip pat A. Matulo pasiūlymas, jam pritarė. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritaru. Ir tada 16 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

17 straipsnis. Buvo A. Matulo pasiūlymas. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritaru. Ir visam straipsniui? Dėkoju, pritaru. Tada 18 straipsnis. Taip pat A. Matulo pasiūlymas, jam pritarė komitetas. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Ir 18 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Taigi pastraipsniui procedūra įveikta.

Dabar yra pasisakymai už, prieš, tačiau nematau norinčių kalbėti. Ar galime tada balsuoti dėl 1-9.1 klausimo – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projekto Nr. XIII-5126(2)? Balsuojame dėl Tabako, tabako gaminių įstatymo.

19 straipsnis. Taip pat nebuvo pasiūlymų. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

20 straipsnis. Taip pat A. Matulo pasiūlymas, jam pritarė. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritaru. Ir tada 20 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

21 straipsnis. Buvo A. Matulo pasiūlymas. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritaru. Ir visam straipsniui? Dėkoju, pritaru. Tada 22 straipsnis. Taip pat A. Matulo pasiūlymas, jam pritarė komitetas. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Ir 22 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Taigi pastraipsniui procedūra įveikta.

Dabar yra pasisakymai už, prieš, tačiau nematau norinčių kalbėti. Ar galime tada balsuoti dėl 1-9.1 klausimo – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projekto Nr. XIII-5126(2)? Balsuojame dėl Tabako, tabako gaminių įstatymo.

23 straipsnis. Taip pat nebuvo pasiūlymų. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

24 straipsnis. Taip pat A. Matulo pasiūlymas, jam pritarė. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritaru. Ir tada 24 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

25 straipsnis. Buvo A. Matulo pasiūlymas. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritaru. Ir visam straipsniui? Dėkoju, pritaru. Tada 26 straipsnis. Taip pat A. Matulo pasiūlymas, jam pritarė komitetas. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Ir 26 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Taigi pastraipsniui procedūra įveikta.

Dabar yra pasisakymai už, prieš, tačiau nematau norinčių kalbėti. Ar galime tada balsuoti dėl 1-9.1 klausimo – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projekto Nr. XIII-5126(2)? Balsuojame dėl Tabako, tabako gaminių įstatymo.

27 straipsnis. Taip pat nebuvo pasiūlymų. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

28 straipsnis. Taip pat A. Matulo pasiūlymas, jam pritarė. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritaru. Ir tada 28 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

29 straipsnis. Buvo A. Matulo pasiūlymas. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritaru. Ir visam straipsniui? Dėkoju, pritaru. Tada 30 straipsnis. Taip pat A. Matulo pasiūlymas, jam pritarė komitetas. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Ir 30 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Taigi pastraipsniui procedūra įveikta.

Dabar yra pasisakymai už, prieš, tačiau nematau norinčių kalbėti. Ar galime tada balsuoti dėl 1-9.1 klausimo – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projekto Nr. XIII-5126(2)? Balsuojame dėl Tabako, tabako gaminių įstatymo.

31 straipsnis. Taip pat nebuvo pasiūlymų. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

32 straipsnis. Taip pat A. Matulo pasiūlymas, jam pritarė. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritaru. Ir tada 32 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

33 straipsnis. Buvo A. Matulo pasiūlymas. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritaru. Ir visam straipsniui? Dėkoju, pritaru. Tada 34 straipsnis. Taip pat A. Matulo pasiūlymas, jam pritarė komitetas. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Ir 34 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Taigi pastraipsniui procedūra įveikta.

Dabar yra pasisakymai už, prieš, tačiau nematau norinčių kalbėti. Ar galime tada balsuoti dėl 1-9.1 klausimo – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projekto Nr. XIII-5126(2)? Balsuojame dėl Tabako, tabako gaminių įstatymo.

35 straipsnis. Taip pat nebuvo pasiūlymų. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

36 straipsnis. Taip pat A. Matulo pasiūlymas, jam pritarė. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritaru. Ir tada 36 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

37 straipsnis. Buvo A. Matulo pasiūlymas. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritaru. Ir visam straipsniui? Dėkoju, pritaru. Tada 38 straipsnis. Taip pat A. Matulo pasiūlymas, jam pritarė komitetas. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Ir 38 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Taigi pastraipsniui procedūra įveikta.

Dabar yra pasisakymai už, prieš, tačiau nematau norinčių kalbėti. Ar galime tada balsuoti dėl 1-9.1 klausimo – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projekto Nr. XIII-5126(2)? Balsuojame dėl Tabako, tabako gaminių įstatymo.

39 straipsnis. Taip pat nebuvo pasiūlymų. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

40 straipsnis. Taip pat A. Matulo pasiūlymas, jam pritarė. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritaru. Ir tada 40 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru.

41 straipsnis. Buvo A. Matulo pasiūlymas. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritaru. Ir visam straipsniui? Dėkoju, pritaru. Tada 42 straipsnis. Taip pat A. Matulo pasiūlymas, jam pritarė komitetas. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Ir 42 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Taigi pastraipsniui procedūra įveikta.

Dabar yra pasisakymai už, prieš, tačiau nematau norinčių kalbėti. Ar galime tada balsuoti dėl 1-9.1 klausimo – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projekto Nr. XIII-5126(2)? Balsuojame dėl Tabako, tabako gaminių įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 116: už balsavo – 115, prieš – 0, susilaikė 1. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.52 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 132 ir 170 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5127(2) (*priėmimas*)

Toliau 1-9.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėja gerbiama A. Širinskienė iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto. Ar galėtumėte? Ateina gerbiama A. Širinskienė. Dėkoju. Čia jums nebus daug darbo, tiesiog formaliai.

Irgi tada pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Dėl 2 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaru. Ir dėl 3 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Turbūt galime bendru sutarimu pritari? Dėkoju, pritaru. Ir taip pat buvo A. Matulo pasiūlymas dėl įsigaliojimo, jam komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu pritari pasiūlymui? Dėkoju,

pritarta. Ir tada visam 3 straipsniui? Dėkoju, pritarta. Dėkoju gerbiausiai A. Širinskienei už sunkų darbą. Dėkui.

Dabar pereisime prie pasisakymų. Už, prieš nematau norinčių kalbėti.

Taigi pereiname prie balsavimo. Administracinių nusižengimų kodekso dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-5127(2). Balsavimas. Leidžiame balsavimą. Dėl Administracinių nusižengimų kodekso. Priėmimas. Vyksta balsavimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 117, balsavo 117: visi 117 – už. Labai džiaugiuosi – įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.54 val.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 4, 12, 47, 48, 49, 50, 53 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 48¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIV P-553(2) (priėmimas)

Dabar 1-10 klausimas – Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo kelių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIV P-553(2). Gerbiamas J. Urbanavičius eina į tribūną.

Vėlgi ta pati procedūra. Dėl 1 straipsnio buvo Seimo narių T. Tomilino, L. Jonausko, L. Girskienės pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Gal komiteto nuomonę.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Aplinkos apsaugos komitetas nepritarė šiam siūlymui. Atsakomybė, neišvengiamumo principas, įtvirtinant siekiamybę aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančiai institucijai ir pareigūnams nustatyti ir patraukti atsakomybėn kiekvieną asmenį, padariusį aplinkos apsaugos, gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimą, apibrėžiamas deklaratyviai ir neobjektyviai. Mūsų toks siūlymas. Siūlome nepritari šiai pataisai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar, gerbiami Seimo nariai, teikiantys pasiūlymą, jūs nesutinkate ir norite, kad būtų svarstoma? (*Balsai salėje*) Nori, kad būtų svarstoma. Gerai, aš matau, gerbiama L. Girskienė norėtų kalbėti. Atstovė, matau, kalba, tai prašom... (*Balsai salėje*) Tomas. Gerai, T. Tomilinas pristatys pasiūlymą. Jūs nesutinkate su komitetu. Svarstome pasiūlymą. Ar yra 29 palai kantys? (*Balsai salėje*) Gerai, laikome, kad yra. Tiesiog taupome laiką. Gerbiamas Tomas pristatys pasiūlymą.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, aš norėčiau pasakyti, kad šis pasiūlymas iš esmės nekeičia pataisos, kurią mes priėmėme komitete, bet įtvirtina labai svarbų principą, kad visi pranešimai, smulkesni ir stambesni, dėl aplinkosaugos pažeidimų bus tiriami, kaip šiuo metu ir yra nustatyta. Būtent dabartinis reguliavimas ir nulemia, kad mes turėjome ir po „Grigeo“ skandalo pakeitimų dėl žmonių pilietiškumo.

Kokius signalus mes siunčiame dabar, keisdami esamą tvarką S. Gentvilo pataisos pagrindu? Beje, pati pataisa, mano galva, ne visai korektiškai pateikta, nes svarstant visai kitus klausimus ministras pateikė pasiūlymą, kurio niekas nevertino net antikorupciniu požiūriu. Taigi ministro pataisos esmė, kad atsiras galimybė ministro įsakymu nustatyti atvejus, kai iš viso pareigūnai nereaguoja į pranešimus, iš esmės keičiant dabartinę tvarką. Tai yra labai pavojinga, kokį signalą mes siunčiame žmogui, kuris praneša...

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega!

T. TOMILINAS (DFVL). ...apie svarbius gamtos saugos pažeidimus, nes jeigu į jo pranešimus nebus reaguojama, jis kitą kartą nepraneš ir apie stambesnius pažeidimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas kolega išsakė nuomonę. Kadangi komitetas jau yra išsakęs savo nepritariančią nuomonę, tai dabar pasisakymai už, prieš. Gerbiamasis L. Jonauskas kalba už.

L. JONASKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kai 2015 metais įsteigėme aplinkosaugininkų dispečerinę, pasirodo, tūkstančiai žmonių norėjo skambinti ir pranešti apie aplinkosaugos pažeidimus, apie kuriuos anksčiau nebuvo galimybės nei kur pranešti, nei kam pa-

skambinti, tą reikėjo daryti bendruoju pagalba telefonu, todėl labai didelė dalis visų aplinkosaugos pažeidimų tiesiog likdavo nepatikrinti, neišaiškinti ir daugeliu atvejų net nežinomi.

Situacija dabar iš esmės yra pasikeitusi, aplinkosaugos pažeidimai yra fiksuojami, o pareigūnai turi prievolę tikrinti, kokia yra situacija, ar iš tikrųjų yra tam tikros nusikalstamos veiklos daromos gamtai. Šiuo atveju grįžti atgal į tą laikotarpį iki 2015 metų, kuomet nebuvo aplinkosaugininkų dispečerinės, iš tikrųjų būtų nelogiška ir nesažininga gamtos atžvilgiu, nes vėl turėti situaciją, kad į šimtus pranešimų nebūtų reaguojama, būtų tikrai blogai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, noriu nuraminti, kad Aplinkos apsaugos departamentas reaguos į visus pranešimus, tik klausimas, ar ištirs visus. Būtent įstatyme mes aiškiai ir sąžiningai parašome, kad koncentruosimės į didžiausią riziką keliančius pažeidimus, o įstatyme iki šiol buvo reikalaujama ištirti kiekvieną. Resursai buvo išblaškomi tiriant kiekvieną pranešimą. Tai neįmanoma nė vienoje institucijoje: nei Mokesčių inspekcijoje, nei Darbo inspekcijoje nėra ištiriami visi pranešimai. Todėl prašome neįrašyti žodžio „kiekvienas“, kas yra siūloma gražinti, ir tikrai noriu nuraminti. Pavyzdžiui, lyginant su policija, kuri yra reaguojanti institucija, Aplinkos apsaugos departamentas, aplinkosauga daro planinius patikrinimus, tuos, kurie yra nematomi, kur reikia išsamiai ištirti įmonės ir gyventojų kartais pažeidimus. Negalime mes susikoncentruoti tik į skambučius, nes, palyginti su policija, kuri yra reaguojanti institucija, Aplinkos apsaugos departamentas turi tiek mokesčius planinius patikrinimus, tiek techninius patikrinimus, todėl neturėtų būti įrašyta, kad turima sureaguoti į kiekvieną ir ištirti kiekvieną. Tai labai prašom leisti Aplinkos departamentui turėti rizikos vertinimo sistemą, tą patį, ką turi kiekviena Darbo inspekcija, Mokesčių inspekcija ir kitos verslą kontroliuojančios institucijos. Kviesčiau nepritari.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti, balsuosime dėl T. Tomilino, L. Jonausko, L. Girskenės pasiūlymo.

Užsiregistravo 116, balsavo 116 Seimo narių: už – 46, prieš – 11, susilaikė 59. Pasiūlymui nėra pritarta. Taip pat dėl šio straipsnio...

Dabar aš dar noriu su kolegomis pasitarti dėl vedimo tvarkos. Aš matau, kad gerbiami ministrai jau atsisėdo, labai jūsų atsiprašau, bet mes ir Seniūnų sueigoje kalbėjome, ir dabar matome, kad tikrai labai įtempta darbotvarkė. Gerbiami kolegos, ar galėtume sutarti dėl Vyriausybės pusvalandžio ir kad klausia mažuma? (*Balsai salėje*) Negalėtume? (*Balsai salėje*) Ar jūs norite balsuoti dėl to? Opozicija? Gerai. Žodžiu, valdantieji neklausia. Sutariame, pusvalandis nuo pusės pirmos. Atsiprašau ministrų, jums teks šiek tiek palaukti, mes turime neatidėliotinių darbų. Labai ačiū.

Gerbiami kolegos, tęsiame darbą. Kitas pasiūlymas buvo L. Jonausko, T. Tomilino. Kadangi komitetas nepritarė, čia reikalausite balsuoti, tai aš iš karto suteiksiu žodį ir paklausiu Seimo narių. Turbūt yra 29 salėje, neskaičiuojame. Kas kalbės dabar? L. Jonauskas. Prašom pristatyti.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitetas nepritarė tik pirminko lemiamu balsu, bet balsai pasiskirstė lygiai. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo pataisos yra reikalingos, tačiau jos šiandien tik aiškiau reglamentuoja neetatinių inspektorių veiklą, bet iš esmės nesprendžia tų aplinkosaugos problemų, su kuriomis susiduriame.

Ir iš tikrųjų šiandien yra likę apie 300 neetatinių inspektorių, kurie padeda valstybiniam inspektoriams, bet jų galios šiandien yra lygiai tokios pačios kaip ir bet kurio Lietuvos piliečio. Tai reiškia, kad jie gali tik pamatę aplinkosauginį pažeidimą paskambinti į aplinkosaugininkų dispečerinę ir iškviesti inspektorius, kad atvažiuotų ir fiksuotų. Ir dar tuo atveju, jeigu tas pažeidimas dar vyktų ir pažeidėjai nebūtų pabėgę.

O situacija, kad suprastumėte, yra labai prasta. Būna tokių dienų, kai apskrityje dirba vos du gyvosios gamtos inspektoriai, ir tai reiškia, kad jiems reikia labai daug pagalbos iš tų neetatinių visuomeninių padėjėjų, jie tikrai galėtų būti didelė jėga. Kitas dalykas, būna pusė Lietuvos naktimis nepadengta, tai yra nėra būdraujančių pareigūnų, jie nedirba, o tai reiškia, kad visi pažeidėjai nuo brakonierių iki teršėjų turi laisvas rankas daryti įvairiausius pažeidimus, pavyzdžiui, tokius, kurie vyko „Grigeo“ atveju.

Kad suprastumėte dar situaciją, kokia ji yra iš tikrųjų, galima pasakyti ir paminėti argumentą, kad šiandien trūksta apie 60–70 valstybinių inspektorių, tai yra tiek etatų yra laisvų. Ir ši situa-

cija rodo, kad neetatiniais inspektoriams reikia suteikti daugiau galių, nes tai yra institutas, kuris tikrai gali padėti merdinčiai aplinkosaugos sistemai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Matau, kad yra norinčių kalbėti už. K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų keista situacija, prieš tai dėl pasiūlymo ministras irgi pasisakė prieš, komiteto pirmininkė irgi aktyviai ragino balsuoti prieš, kai situacija jau beveik metai, kai Aplinkos apsaugos departamentas neturi nuolatinio vadovo, kai tie patys inspektoriai chaotiškai... jų, neetatinių inspektorių padaugėjo gal kokių dešimt per visą Lietuvą. Tai tie patriotai, kurie dar tiki kažkuo, dar jų yra. Bet jų yra tik dviejų rankų pirštų. Iš tiesų palikti likimo valiai ir nukreipti dėmesį nuo tikrai didelių problemų gamtoje ir įmonėje su teršėjais, ir tuos žmones vaikyti faktiškai po visą apskritį, manau, tai tikrai yra darbas dėl darbo, kad turėtų pasiteisinimą nieko nedaryti ir neišaiškinti. Iš tiesų pasiūlymas, manau, yra logiškas, kad būtų suteiktos galios tiems žmonėms, kurie yra vietoje, kurie tikrai gali atlikti pirmą prevencinį darbą, o šis po to gali duoti rezultatą ir išaiškinti pasekmes. Tos politinės valios, kokia yra šiandien, aš tikrai nuoširdžiai nesuprantu ir manau, kad tai tikrai yra bevaisis rezultatas. Kviečiu pritari pasiūlymui ir turėti įrankį, kuris tuos mūsų gamtos išteklius padėtų išsaugoti ir tausoti.

PIRMININKAS. Atsirado norinčių kalbėti. Prieš – gerbiamas S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Aš tik labai trumpai. Apie ką L. Jonausko pasiūlymas yra iš esmės, kad neetatinis inspektorius galėtų sulaikyti asmenį. Mums tai atrodo perteklinis dalykas. Neetatinis inspektorius nėra valstybės pareigūnas, nėra statutinis pareigūnas ir neturėtų būti neetatiniais inspektoriams leista suvaržyti žmonių laisvės. Kviečiame nepritari, nors gerą intenciją ir suprantu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar komiteto nuomonė – J. Urbanavičius. Prašom.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Mielieji kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas svarstė šias kolegų pataisas ir joms nepritarė. Mūsų motyvai: suteikus teisę naudoti fizinę prievartą asmenims, kurie nėra tam tinkamai pasirengę, neturi tinkamų savybių, gebėjimų ir patirties, kiltų didelė konfliktinių situacijų, neadekvačių sprendimų ir veiksmų grėsmė, taip pat grėsmė ne tik pačių neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių, tačiau ir aplinkinių asmenų, asmenų, kurių atžvilgiu minėti veiksmai būtų naudojami, saugumui. Mes nepritariame.

PIRMININKAS. Gerbiamas L. Jonauskas nori per šoninį mikrofoną. Tik labai trumpai.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū. Norėjau pasakyti, kad ministras kolega S. Gentvilas klaidina visus Seimo narius. Mano ir kolegos pasiūlyme tikrai nėra žodžio „sulaikyti“ ir mes to tikrai nesiūlome. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, išsiaiškinome. Dabar vyks balsavimas dėl pasiūlymo. Gerbiami kolegos, susikaupiamė. L. Jonausko ir T. Tomilino pasiūlymas, dėl jo dabar balsuosime. Ką tik aptartas, komitetas jam nepritarė. Grįžtame į savo vietas. Vyksta balsavimas dėl L. Jonausko ir T. Tomilino pasiūlymo.

Užsiregistravo 114, balsavo 112: už – 36, prieš – 14, susilaikė 62. Taigi nepritarė pasiūlymui. Pasiūlymai apsvaistyti. Ar galime 1 straipsniui bendru sutarimu pritari? Dėkoju. Galime.

2 straipsnis. Dėl 2 straipsnio taip pat T. Tomilino, L. Jonausko ir L. Girskienės pasiūlymai, jiems komitetas nepritarė. Ar norėsite, kolegos, kad būtų svarstoma, kaip suprantu? Ir tada ar yra 29? Yra. Taupykime laiką. T. Tomilinas nori pristatyti, ar ne? Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Šiandien ministras tikrai mus visus klaidina ne tik dėl prieš tai buvusios pataisos, bet ir dėl šios, kurią aš pirmą pristačiau. Čia yra panaši, susijusi pataisa, bet neanalogiška, todėl balsuoti reikėtų atskirai. Mano pataisos esmė yra iš esmės pažodžiui perteikti, ką parašė ministras savo pasiūlymu dėl įstatymo, bet įdėti žodį „laikas“. Ir tai atitiktų būtent tai, apie ką kalbėjo ministras. Kad būtų reaguojama į visus pranešimus, bet būtų tam tikras algoritmas dėl laiko, per kiek turėtų būti reaguojama į nereikšmingus. Tai, kaip vyko svarstymas komitete, tikrai neatrodė labai skaniai ir tik pirmininkės balsu tai mano pataisai nėra pritari. Buvo daug klaidinimų dėl to, kad žmonės vos ne piktnaudžiauja savo teise. Palaukite, jeigu mes siunčiame bendrą žinią, kad žmonės piktnaudžiauja savo teise skųsti pažeidimus, tai kaip mes galime tikėtis, kad jie dėl rimtų pažeidimų kada nors iš viso kreipsis? Jeigu yra problema dėl melagingų pranešimų, tai yra tam institucijos, policija, kuri gali tai tirti.

Taigi neatgrasykime žmonių nuo pranešimų apie aplinkosaugos pažeidimus, neleiskime ministrui... Šiandien yra geras ministras, rytoj bus kitas ministras ir jis nustatys atvejus, kada iš viso pareigūnai nereaguos į pranešimus dėl pažeidimų. Kolegos, ką mes darome? Komiteto posėdyje buvo paskleista netiksli arba net klaidinanti informacija apie tūkstančius skambučių. Nėra jų tūkstančiai, yra keli šimtai, rimtai tiriama tik dešimtys pažeidimų. Todėl, na, kalbėti reikia visada faktais. Aš paskelbiau tikslius duomenis, kiek pažeidimų paprastai yra tiriama. Taigi viskas yra įmanoma. Nesiųskime žmonėms žinios, kad iš viso nereaguosime į jų problemas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonę prašom pristatyti.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Aplinkos apsaugos komitetas, kaip ir minėjau, svarstė kolegų pasiūlymus, taip pat nepritarė. Mūsų argumentai. Nustačius galimybę aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančiai institucijai priimti sprendimą tik dėl laiko, per kurį turi būti reaguojama į pranešimus, nebūtų sudaroma galimybė nereaguoti į akivaizdžiai melagingus, nepasitvirtinančius pranešimus, taip užkertant kelią ne tik racionaliai ir efektyviai naudoti turimus išteklius, tačiau ir išteklius reaguoti į menamus pažeidimus. Sumažėja galimybių tinkamai reaguoti ir nustatyti pažeidimus, kurie iš tiesų yra daromi.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dovanokite, gerbiamas Stončaiti, kad jus pacituosiu. Dėl policijos. Vidaus reikalų ministras nustato kriterijus ir tvarką, kada ir kaip tiriama pranešimai ir kurie ištiriama. Kolegos, na, nepadarykime įstatymo raide, kad kiekvienas skambutis turi būti ištirtas, ir tada Valstybės kontrolė, Seimo kontrolierius skambina į instituciją ir sako, kodėl neištirtas tas, anas, trečias. Visi šakiniai ministrai, kurie turi kontroliuojančias institucijas, turi teisę numatyti kriterijus. Jūs dabar liepiate įstatyme įrašyti, kad kiekvienas skambutis turi būti...

Ir, gerbiamas Tomai, supraskime šito *nonsense* kainą. Planiniai patikrinimai aplinkosaugoje yra esminiai patikrinimai ir juos būtina vykdyti. Kai jūs pasakote, viską, kiekvieną skambutį ištirti, vadinasi, jūs pasakote, kad nebus daromi rimti, kvalifikacijos reikalaujantys planiniai patikrinimai. Kviečiu nepritari.

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiami kolegos, per šoninį mikrofoną gal tada vėliau. Išklauskime visus motyvus, gal tada nereikės ir jums kalbėti.

K. Vilkauskas kalbės už, gal atsakys į tai. Prašau. Tuoj įjungsiu mikrofoną, sekundėlę, čia mūsų kaltė. Nedega. Dabar dega. Prašau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke, kad įjungėte. Pilietinio išitraukimo indeksas ir taip, mieli kolegos, yra labai žemas, piliečiai vis labiau nusivilia. Jie raštiškai rašo dėl įvairių atvejų, o šiais atvejais, aplinkosauginiais atvejais, reikia labai greitos reakcijos. Aš manau, kad geriau tegu būna vienas kitas perteklinis, negu mes ignoruotume tuos aktyvių piliečių skambučius ir kreipimuisi, o dažnai reikia vykdyti labai greitai ir skubiai. Todėl aš pritariu ir kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir dabar, jeigu dar nori repliką, tai gerbiamas T. Tomilinas. Prašau, bet labai trumpai prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš norėčiau, kad bent jau ministras neklaidintų. Jūs išbraukėte kiekvieną žodį, jūs keičiate dabar galiojantį įstatymą, ne aš keičiu. Aš tiesiog konstatuoju, kad dabar galiojantis įstatymas veikia gerai. Mes pagavome arba jūs pagavote, visi mes pagavome už uodegos „Grigeo“ problemą. Dabar jūs norite palengvinimų tiems, kurie pažeidinė, dabar jūs siekiate, kad būtų mažiau reaguojama. Per planinius patikrinimus jūs tikėtės pagauti didžiausius nusižengimus. Na, nejuokaukite.

Jūs tikrai turite nesiųsti šitos žinios pranešėjams, kad į jų skambučius nebus reaguojama.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas kolega, bet tai – motyvai. Jūs neužsiregistravote kalbėti dėl motyvų ir dar šiek tiek papildote. Gerai.

Dabar balsuosime dėl šio gerbiamo T. Tomilino, L. Jonausko, L. Girskienės pasiūlymo, jis ką tik buvo aptartas. Dabar balsuojame dėl pasiūlymo. Kas nespėjo prieiti... T. Tomilinas, L. Jonauskas, L. Girskienė pateikė pasiūlymą dėl reagavimo laiko. Prašom.

Užsiregistravo 109, balsavo 108: už – 47, prieš – 8, susilaikė 53. Taigi pasiūlymui nepritarta. Ar galime 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 3 straipsnis. Čia taip pat buvo

pasiūlymų. Gerbiama Seimo narė L. Girskienė pateikė pasiūlymą, jam komitetas pritarė. Ar jūs sutinkate, kad viskas yra gerai ir mes galime tada bendru sutarimu pritari komiteto nuomonei? Gerbiama Ligita Girskienė, taip? Dėkui. Seimas, kaip suprantu, pritaria, ar ne?

V. Jukna toliau pasiūlė, jam komitetas nepritarė. Čia jau yra kitokia situacija. Gerbiamas Vigelijau... Paklausiu, ar yra 29? Turbūt manome, kad yra, ar ne? Čia svarbūs dalykai. Gerbiamas V. Jukna pristatys pasiūlymą.

V. JUKNA (DPF). Dėkui. Iš tiesų šį siūlymą aš atsiimu ir tada siūlau nesvarstyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkoju. Tada kaip ir viskas išspręsta. 3 straipsniui galėtume pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaria. 4 straipsnis. Nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaria. 5 straipsnis. Nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritarta. 6 straipsnis. Nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritarta. 7 straipsnis. Buvo Seimo nario V. Juknos pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Kokia jūsų nuomonė?

V. JUKNA (DPF). Dėkui. Šito irgi tada nesvarstykime. Atsiimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Atsiėmė. Taigi ir šiam 7 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaria. 8 straipsnis. Buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Čia galime pagal komiteto redakciją pritari? Dėkoju, pritaria. Buvo ir antrasis Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu dėl pritaros komiteto redakcijos? Pritarta. Taigi visam 8 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritaria. 9 straipsnis. Nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime pritari bendru sutarimu? Pritarta.

Tada dėl viso. Dėl viso už kalba L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Vakar Aplinkos apsaugos departamentas įteikė privalomąjį nurodymą Klaipėdos krovinių kompanijai „Klasco“ ir įpareigojo įmonę nutraukti palaidos geležies rūdos krovos operacijas. Sprendimas priimtas gavus iš Aplinkos apsaugos agentūros ataskaitą. Tyrimai buvo atliekami įgyvendinant Seimo dar 2020 metų sausį priimtų įstatymų nuostatas ir reaguojant į daugkartinius klaipėdiečių skundus, užfiksuotus pažeidimus. Ačiū klaipėdiečiams už principingumą.

Prieš daugiau nei mėnesį Klaipėdoje buvo sustabdyta dar keleto įmonių veikla ir vėl pažeidimus užfiksavo klaipėdiečiai: pateikė institucijoms vaizdo įrašus, nuotraukas. Paprasti gyventojai, kuriems rūpi jų gyvenamoji aplinka, ne kartą užkardė aplinkai daromus nusikaltimus pranešdami apie juos institucijoms. Labai džiaugiuosi, kad pagaliau šiandien savo balsavimu įgalinsime aplinkosaugai neabejingą visuomenę dar aktyviau kibti į talką dėl švaresnės ir saugesnės gyvenamosios aplinkos.

Džiaugiuosi, kad mūsų visuomenė pagaliau subrendo ir nepakančiai žiūri į brakonierius, šiukšlintojus, teršėjus. Nepaisant to, kad kolegos nepalaikė mūsų teikiamų korekcijų, raginu visus nebijoti ir balsuoti už šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Na, atsirado prie šio įstatymo toks korupcijos kvapelis. Aš tikrai neprieštarauju pačiai įstatymo iniciatyvai. Mes visi komitete balsavome už ją, tačiau kai netikėtai staiga atsirado asmeniška ministro pataisėlė, iš esmės pakeitusi visą algoritmą, kaip yra reaguojama į pranešimus dėl aplinkosaugos pažeidimų, tai pasidarė nejuokinga. Čia visi postringavimai apie tai, kad mes turime tūkstančius skambučių, štai yra statistika. Per savaitę 67 skubūs iškvietimai per visą Lietuvą, savaitgalį. Na ir kas, 600 darbuotojų, tvarka, galbūt yra per daug savaitgalį 67 iškvietimai, o gal ir ne, o gal būtent tiek, kiek reikia, kai žmonės iš tiesų tampa pilietiškai ir praneša apie viską, kas vyksta. Jeigu yra melagienų, arba, kitaip tariant, melagingų iškvietimų, tvarka, yra bendra administracinė atsakomybė, tada jau važiuokite patys į policiją. Tikrai neapeljuokite į policiją, policija vykdo įstatymus, policijos algoritmas yra tik apie laiką, apie reakcijos laiką. Lygiai taip pat ir čia mes siūlėme įtvirtinti logiką, kad nereikšmingiems pažeidimams būtų skiriamas minimalus laikas, bet vis tiek būtų skiriamas. Dabar mes siunčiame žinią visuomenei, kad valdininkai patys nuspręš, ar jūs galite, ar jūsų pranešimas yra reikšmingas, ar ne, arba iš anksto preziumuos, kad jūs piktnaudžiaujate savo teise. Tai nėra tinkama aplinkosaugos politika, tiesiog mes galėjome susitarti, galėjome susitarti dėl mūsų siūlomų iš esmės kompromisinių sprendimų

dėl laiko, bet ministras užsispyrė. Nežinau, man atrodo, kad tai yra labai bloga žinia, todėl siūlau balsuoti prieš įstatymą, nors pats įstatymas buvo tik sugadintas, kaip galima lengvai sugadinti medaus statinę savo keista ir labai neskaniai kvepiančia pataisa.

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš tuoj suteiksiu žodį, tik aš apeliuoju į kolegų supratimą, mes labai vėluojame su darbotvarke, labai reikia pasispausti. Kalbame, bet, jeigu įmanoma, gal ne visą laiką. S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Tomai, gerbiami kolegos, EBPO vadovas lankėsi prieš mėnesį Lietuvoje, didelė, stora ataskaita padaryta, taip pat su rekomendacijomis, kaip pertvarkyti Aplinkos apsaugos departamentą. Esminė rekomendacija – mažiau reaktyvių reagavimų, daugiau planinių patikrinimų. Būtent tai ir yra padaryta šiuo įstatymu.

O šiaip norėčiau pareklamuoti. Po šio įstatymo priėmimo du kaimynai, išlaikę kursų, išlaikę egzaminą, gali iš anksto pranešę apeiti savo upelius, ežerus, miškus ir kontroliuoti savo gyvenamąją aplinką. Neetatinių inspektorių, planuojame, padaugės kartais. Kaip L. Girsienė sakė, neabejingi piliečiai, brandi visuomenė tikrai turi teisę saugoti savo gyvenamąją aplinką. Po šio įstatymo priėmimo trejus metus be jokių papildomų ataskaitų galės dviese kaimynai, turėdami neetatinio inspektoriaus pažymėjimą, apeiti, kontroliuoti savo gyvąją gamtą ir savo kaimynystę. Valstybiniai inspektoriai turėtų susitelkti prie aukštos kvalifikacijos reikalaujančio patikrinimo, ten, kur reikia inžinerinių žinių, ten, kur reikia biurokratijos išmanymo, ten, kur reikia chemijos žinių ir biologijos žinių. To nepadarys visuomenė už valstybę, ten bus koncentruojama Aplinkos apsaugos departamento veikla, o ten, kur visuomenė pati gali save prižiūrėti, saugi kaimynystė, leiskime jai tai daryti. Kviečiu tapti neetatinais inspektorais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų nesu visiškai prieš, net ir pritariu tai daliai, kur kalbama apie neetatinius inspektorius, tačiau pataisysiu ministrą. Nebent aš blogai skaitau įstatyme, du kaimynai bet kur vaikščioti tikrai negalės, nei po upelius, nei po miškus, nei po kvartalus, nes suprantu, kad turi būti to vandens telkinio arba to medžioklės ploto vieneto naudotojai, tik tokiu atveju galės vaikščioti. Kol mes daliname saldinius ir lyg sakome, kad čia bus viskas labai gerai, man tikrai kelia nerimą tokie pavyzdžiai kaip „Grigeo“, kai žmonių pranešimai bus ignoruojami. Jeigu ministras kažkada siūlė pusę taršos mokesčio kompensuoti prisijungiant prie Klaipėdos valymo įrengimų, teikė įstatymus, tai dabar lygiai taip pat tie žmonės, kurie gaudys kilbukus Kuršių mariose, bus tikrinami, o tie teršėjai lauks planinio patikrinimo. Kaip žinome, dažnai tie planiniai patikrinimai vyko iki šiol. Kol nėra institucijoje ambicingo vadovo, kol ta struktūra ir reforma tęsiasi, nežinau, n metų, tų abejonių kyla labai daug. Taip, galbūt ežeruose brakonierių sumažės, galbūt miškuose tikrai medžiotojai kontroliuos gamtos išteklius, bet tai jie daro ir dabar, jiems reikėjo tik įrankio, kurį galėjome suteikti. Tačiau nereaguoti į smulkius pranešimus, nenustatyti laiko, taip pat dėl kitų dalykų yra tikrai daug abejonių. Tikrai geras pasiūlymas, ką sakė ir kolega, buvo sugadintas su tuo šaukštu deguto. Ir man labai apmaudu, kad tiek ministras, tiek komiteto pirmininkė mojuoja rankomis ir rodo balsuoti prieš gerus pasiūlymus. Kolegos, tikrai apmaudu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas K. Vilkauskas. Primenu prašymą dėl asmeninio laiko taupymo. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerai yra visos priemonės, kurios skatina mūsų piliečius būti aktyvesnius, ypač aplinkosaugoje. Planinės yra gerai, bet, visą laiką priiminėdami sprendimus, turime suprasti, kad jeigu norime aktyvių piliečių, tai juos turime įtraukti į tuos procesus, o ne riboti galimybę būti aktyviems. Apskritai už šį projektą kviečiu balsuoti prieš, bet visą laiką pagalvoti, kad žmonės turi didesnę galimybę dalyvauti tuose procesuose.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir prieš kalbės gerbiamas L. Jonauskas. Prašom.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū. Kolegos, šiandien išgirdome daug įvairių argumentų ar faktų, kurie yra klaidinantys, gaila, kad jie sklinda iš ministro lūpų. Iš tikrųjų situacija, kai naudojasi planinių patikrinimų korta, EBPO korta, yra nesąžininga.

Aš ministrui užduočiau vieną retorinį klausimą. Jūs man atsakykite, per visus planinius patikrinimus įmonėje „Grigeo“ kiek buvo nustatyta pažeidimų? Kai pažeidėjas žino, kad pas jį atva-

žiuos inspektoriai, normalu, kad jokių pažeidimų nebus. Arba jūs pasakykite brakonieriui – šiandien prie Neries upės darysime planinį patikrinimą. Kaip jūs įsivaizduojate, kiek tų pažeidėjų gali ten būti? Nepaisant to, noriu pasakyti, kad vis tiek didžioji dalis šio įstatymo yra nusirašyta nuo prieš tai, anksčiau, mano teikto įstatymo projekto ir, nepaisant šaukšto deguto, siūlau pritarti šiam įstatymui. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas J. Urbanavičius. Prašom.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, aš labai trumpai, siūlau pritarti šiam įstatymo projektui. Tik noriu pasakyti, kad tikrai ta pavojinga riba nėra šiandien peržengta, kai neetatiniai inspektoriai paleidžiami vieni, jiems suteikiama galimybė surašyti protokolus, vieniems tikrinti – vis tiek yra sudėti saugikliai. Aš manau, kad tikrai turėtų funkcionuoti, ir kviečiu kolegas pasisakyti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonės išsakytos, balsuojame dėl Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo projekto Nr. XIVP-553(2). Priėmimas. Gerbiami kolegos, balsavimas dėl Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo. Priėmimas. Skubame į vietas ir balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 117 Seimo narių: už – 106, prieš – 2, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Sveikinu.

Toliau darbotvarkėje turime 1-11.1 klausimą... (*Balsai salėje*)

Gerai, kolegos, supratau jūsų šauksmus. Norėjau pasitarti. (*Balsai salėje*) Taip, garsiai išsakomos pastabos, priimu pastabas. Iš tikrųjų buvome sutarę, kad bus Vyriausybės pusvalandis, kuris dabar prasidės. Aš viltingai žiūriu į tuos kelis gerbiamus ministrus ir ten sėdinčius, ir čia. Gerbiami kolegos, ar galėtume pratęsti darbus? Šiandien mes turime... (*Balsai salėje*) Nešaukite, neišklausę pasiūlymo iki galo. Iš tikrųjų turime labai daug darbo ir šiandien, ir antradienį – ateina biudžetas. Šiandien ir antradienį mes labai ilgai dirbsime. Šiandien taip pat labai ilgai dirbsime. Vėluojame pagal darbotvarkę, tikrai apgailestauju, kad yra tokia intensyvi darbotvarkė, bet siūlau dirbti ir apsvarstyti dar vieną svarbų įstatymą, tai yra dekriminalizavimo įstatymą, iki pietų, tada turėti Vyriausybės pusvalandį 13 valandą ir tada eiti visiems pietauti. Kaip suprantu, bendru sutarimu tokio sprendimo neišeina priimti, tai aš siūlau Seimui balsuoti dėl mano siūlymo pakeisti darbotvarkę: Vyriausybės pusvalandį daryti 13 valandą, dabar dar apsvarstyti likusius svarbius įstatymus – darbotvarkės 1-11.1 ir 1-11.2 klausimus. Tai yra mano siūlymas eiti pagal darbotvarkę.

Pirmiausia gerbiama J. Sejonienė buvo prie mikrofono, tai aš duosiu žodį jums.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Labai dėkui.

PIRMININKAS. Garsiau.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Dėl paskutinio balsavimo prašau mano balsą už pakeisti dėl protokolo.

PIRMININKAS. Supratau. Dėl paskutinio balsavimo jūsų balsas už.

Toliau. Buvo gerbiamas A. Palionis prie mikrofono.

A. PALIONIS (*LPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Šita sumaištis jau ne pirmą kartą posėdžių salėje, ir aš manau, kad balsavimas, kada yra numatomas laikas, tą sumaištį ir daro. Niekada taip nebuvo. Mes rytinės darbotvarkės klausimus apsvarstėme anksčiau, paėmėme klausimų iš popietinės, dešimt klausimų apsvarstėme, ir dabar norime nukelti rytinės darbotvarkės posėdį, kad bus užimta popietinė darbotvarkė. Tai gal tada šį klausimą nukelkime į popietinę darbotvarkę, nes jau dešimt klausimų yra apsvarstyta. Siūlau Seimo valdybai pagalvoti, kad balsavimai būtų po kiekvieno svarstomo projekto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar gerbiamas A. Skardžius per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, pirmininke. Jūs po balsavimu buldozeriu valdančiosios daugumos bandote pakišti opozicijos teisę į Vyriausybės valandą. Nedarykite taip, pirmininke.

PIRMININKAS. Iš tikrųjų labai didelio buldozerio aš čia nematau. Gerbiamas K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Jūs pažiūrėkite, kiek yra užsirašę kolegų diskutuoti. Tikrai manau, kad tas laikas nusitempė labai nepadoriai. Galbūt išleiskime ministrus dirbti. Tikrai yra daug ekstremalių įvairių situacijų, tegul jie nelaukia, kol mes čia diskutuosime.

PIRMININKAS. Ačiū už pastabą, gerbiamas kolega. Ministrų mes paklausime. Užsirašyti galima kiekvienu klausimu kad ir visiems 141, tai nieko nereiškia. Kiek susitarsime pagal darbo tvarkę, tiek mes ir diskutuosime.

Daugiau nematau norinčių pasisakyti. Siūlau Seimui apsispręsti dėl mano siūlymo dėl darbotvarkės pakeitimo. Jau ir dabar 2 minutes sugaišome. Darome, ministrai sutinka, kiek aš žinau, 13 valandą Vyriausybės pusvalandį, o dabar baigiame dekriminalizacijos įstatymą.

Prašom balsuoti. Kas už tokį siūlymą dėl darbotvarkės pakeitimo? Aš, gerbiami kolegos, tikrai prašau supratimo, nes darbotvarkė labai įtempta. Aš suprantu ir jūsų teises, ir viską, ir replikas, bet darbotvarkė šiandien yra labai įtempta.

Užsiregistravo 118, balsavo 116: už – 76, prieš – 30, susilaikė 10. Taigi dirbame pagal numatytą mano pasiūlytą darbotvarkę.

Jūs norėsite per šoninį mikrofoną? Ar jūs tik tariatės, gerbiamas Sysai? Tik tariatės. Gerai, labai malonu. Dėkoju.

12.33 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 71^a straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-95(2), Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-96(2) (svarstymas)

Pradedame kitą darbotvarkės klausimą – tai darbotvarkės 1-11.1 klausimas. Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-95(2). Kviečiu pristatyti komitetų išvadas.

Gerbiamas A. Sysas buvo prie šoninio mikrofono pirmas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, dėl vedimo tvarkos. Frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Gerai, pertrauka iki kito posėdžio. Yra siūlymas frakcijos vardu. Balsuojame.

Užsiregistravo 111, balsavo 111: už – 41, prieš – 50, susilaikė 20. Taigi pertrauka iki kito posėdžio.

R. ŽEMAITAITIS dėl vedimo tvarkos. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamasis. Čia yra replika. Iš tikrųjų Laisvės partijai. Tai jūs negalvokite, kad jie tai tyčia nepadarė. Visa tai buvo gerai surežisuotas dalykas, kad šiandien jūs to klausimo net nepateiktumėte, ir po pietų jūs tikrai jo nepateiksite, nes ministrai visi išvažiuos ir išeis. Dėl ko sakau – tyčia? Jūs pažiūrėkite, kaip buvo sudėliota darbotvarkė. Kiekvienam klausimui buvo sudėta po 10–15 minučių, kai vien už ir prieš pasisakyti užtrunka po minutę. Tai 8 minutės iš karto buvo išimamos. Plius per svarstymą, pataisų svarstymą, vienam klausimui turėjo būti skirta mažiausiai 30–45 minutės. Tai buvo gerai organizuotas dalykas, kad jūsų klausimas šiandien nebūtų pateiktas.

PIRMININKAS. Gerbiamas Remigijau...

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ir pasitikrinkite būtent darbotvarkės prieš tai buvusius tris klausimus.

PIRMININKAS. Geriausiai organizuotas dalykas buvo pasisakymai per šoninį mikrofoną, tai ir suėdė visą laiką. Gerbiamas A. Vyšniauskas dėl vedimo tvarkos.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Remigijau, atleiskite, bet man atrodo, kad ne tą profesiją pasirinkai. Tu tikrai esi geras orakulas, atidaryk saloną Kelmėje, Šilalėje, bus daugiau naudos.

PIRMININKAS. Dėkoju. (*Balsai salėje*) A. Mazuronis dėl vedimo tvarkos.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tik norėjau paklausti. Kaip aš supratau, mes Vyriausybės pusvalandį jau patvirtinome 13 valandą.

PIRMININKAS. Tuoj susitarsime ir patvirtinsime kitaip. (*Triukšmas salėje*) Balsuosime dar kartą, nes jūs paėmėte pertrauką.

Gerbiami kolegos, dabar kalba posėdžio pirmininkas, iš vietos nešaukiame. Aš pasakiau, kad darome Vyriausybės valandą 13 valandą, kad apsvarstytume dekriminalizavimo įstatymą, dėl jo jūs paėmėte pertrauką. Mes neturime ko svarstyti, visi ministrai salėje, todėl aš dar kartą siūlau Seimui pakeisti dar kartą darbotvarkę, daryti Vyriausybės pusvalandį nuo dabar ir išeiti

pietų pertraukos, posėdį pradėti 14 valandą. Ar galime bendru sutarimu taip sutarti? (*Balsai salėje*) Balsuojame dėl mano siūlymo. Vyriausybės pusvalandis, tada pertrauka ir dirbame 14 valandą.

Jeigu jūs darysite prieš, tai dabar bus techninė pertrauka ir Vyriausybės pusvalandis bus nuo 13 valandos, kas iš to? Jūs sugaišinsite dar 20 minučių laiko, brangaus Seimo darbo laiko. Aš kviečiu balsuoti už.

Užsiregistravo 82, balsavo 82: už – 52, prieš – 18, susilaikė 12. Taigi siūlymui pritarta.

Gerbiami ministrai susėdo į savo vietas, pradėsime Vyriausybės pusvalandį. Ir dar J. Razma dėl vedimo tvarkos vieną sakinį.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Būtų gerai, kad posėdžio pirmininkas pasakytų, kokių laiku po pietų bus dekriminalizavimo projektas, kai mes jį nukėlėme. Ar jis bus iš karto 14 valandą, ar bus po diskusijos? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū, kad atkreipėte dėmesį. Kadangi mes padarėme pusvalandį, o mes jį jau pradėjome svarstyti, tai, žinoma, prasidėjus posėdžiui mes jį iš karto ir svarstysime. Taigi 14 valandą. Atsiprašau, ne pusvalandį, mes paėmėme pertrauką iki kito posėdžio, nuo jo ir pradėsime.

12.37 val.

Vyriausybės valanda

Dabar, gerbiami kolegos, sėdame į savo vietas, vyksta Vyriausybės pusvalandis. Pirmas norėtų paklausti gerbiamas D. Gaižauskas. Įjungsiu mikrofoną ir klauskite.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Klausimas bus vidaus reikalų ministrei. Aš jau trečią kartą Vyriausybės valandoje keliu tą patį klausimą, konkrečiai dėl grėsmių, kurios galimai patenka į Lietuvą ir Europos Sąjungą kartu su migrantais. Du kartus premjerė man į šį klausimą neatsakė, tik patvirtino, kad neva tų grėsmių nėra.

Vakar Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete susirinkus visoms specialiosioms tarnyboms buvo pateikta slapta informacija, dabar galiu pasakyti konkrečiai, kad mano nuogastavimai pasitvirtino 100 %, kartoju, 100 %, kad grėsmės tikrai ateina ir patenka kartu su nelegaliais migrantais.

Tačiau vakar paaiškėjo dar viena aplinkybė, kad Lietuva, ko gero, dėl savo nekompetencijos daro labai didelius pažeidimus ir jie vėliau mums neleis apsiginti būtent šioje hibridinėje atakoje, nes paaiškėjo, kad tie migrantai, kurie patenka į Lietuvos Respubliką toliau negu siena, gali būti 10–15 kilometrų, vėliau surenkami ir metami atgal per Baltarusijos sieną. Pabrėžiu, kad asmenys, kirtę Lietuvos sieną nelegaliai, galimai yra padarę nusikalstamą veiką ir privalo būti įvertinti, tai yra baudžiamoji byla arba atsisakymas pradėti tyrimą.

Pareigūnai, o tiksliau vakar dar ir komiteto pirmininkas patvirtino, kad toks nurodymas pareigūnams duotas vidaus reikalų ministrės, tai yra operacijų vadovės, nurodymas ir kartu NSGK pirmininkui. Klausiu ministrės: ar jūs esate davusi tokį nurodymą, kad tuos asmenis, kurie nelegaliai kirto sieną ir galimai padarė nusikalstamą veiką, turi atgal pareigūnai gražinti į Baltarusijos Respubliką neįvertinę jų padarytos nusikalstamos veikos?

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas kolega. Jūs, kaip buvęs pareigūnas, aš tikrai tikiuosi, kad turėtumėte būti kompetentingas. Kalbant apie situaciją.

Lietuvos siena neteisėtiems migrantams yra uždaryta. Ir taškas. Patekti į Lietuvą galima tik-tai teisėtais būdais, tai yra per pasienio kontrolės punktus arba kreipiantis į ambasadas. Esant tam tikroms išimtinėms situacijoms, mūsų pareigūnai reaguoja ir suteikia humanitarinę pagalbą neteisėtiems migrantams. Taip, jūs teisingai pažymėjote, jau nuo rugpjūčio 3 dienos yra įsigalėjęs operacijų vadovo sprendimas, kuris ir leidžia mūsų pareigūnams vykdyti tą sprendimą, kad mūsų siena visiems neteisėtiems migrantams yra uždaryta. Tos pozicijos mes ir toliau laikysimės. Taip, jūs visiškai teisus – Lietuva turi daug grėsmių mūsų nacionaliniam saugumui. Tai, kas yra daroma, yra daroma sąmoningai A. Lukašenkos režimo. Yra dezinformacijos ataka, yra šaudymas...

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Atsakykite konkrečiai. Mes...

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). ...neteisėtiems migrantams. Aš jums pakomentavau. Jeigu jūs nežinote, kas yra Lietuvoje nuo rugpjūčio 3 dienos, man kyla klausimas, ką jūs veikiate Nacionalinio

saugumo ir gynybos komitete? Negi jūs nežinote tos situacijos? Nuolatos yra informuojama. Šiuo metu yra toks skaičius – apie 4 tūkst. neteisėtų migrantų yra neįleisti dėl operacijų vadovo sprendimo į Lietuvos Respubliką. Taškas.

PIRMININKAS. Viskas yra labai svarbu. Jums atsakė. Toliau klausia gerbiamas A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų socialinės apsaugos ir darbo ministrei dėl žmonių, kurie yra įsiregistravę biržose arba tiesiog... Statybininkų asociacija atliko tokį tyrimą. Prieš vieną mėnesį jie padarė apklausą ir pamatė, kad maždaug 2 tūkst. apdailos darbuotojų yra užregistruoti Užimtumo tarnyboje, jiems buvo pasiūlytas atlyginimas nuo 800 eurų iki 1 tūkst. 200 eurų. Atsiliepė tik 2 iš 2 tūkst. registruotų bedarbių, tinkančių dirbti apdailos darbus. Ar jums neatrodo, kad tie visi 2 tūkst. darbuotojų dirba šešėliniame versle, ypač šiuo metu, kai reikia įrenginėti apdailą butuose, gyvenamuosiuose namuose? Po papildomo dar susitikimo su statybininkų organizacijų vadovais, jie tuo tikrai įsitikinę, kad dirba šešėlyje ir dar iš Užimtumo tarnybos gauna išmokas.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Aš gal truputėlį papasakosiu, kaip atrodo portretas registruotų Užimtumo tarnyboje žmonių, gaunančių išmokas. Pusė žmonių, kurie yra registruoti, kažką gauna: 10 % iš jų gauna socialines išmokas, 40 % gauna nedarbo draudimo išmokas ir tai yra būtent ta grupė žmonių, kurie reintegruojasi atgal į darbo rinką greičiausiai. Visi kiti žmonės, tai yra apie 50 % registruotų bedarbių, negauna nieko, išskyrus sveikatos draudimą. Mes dabar tikrai inicijuojame pokyčius, kaip reikėtų toliau dirbti su tais žmonėmis, kurie yra nemotyvuoti ir galimai dirba šešėlyje. Tikrai šešėlio problema, manau, yra labai didelė ir iššaknėjusi. Važiuodami per savivaldybes matome ir gerųjų pavyzdžių. Tarkim, kaip Joniškio savivaldybėje su ta problema yra tvarkomasi.

Gal tiktai pasakysiu tiek, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, kaip žinote, inicijuoja statybininko ID projektą, tai skaidriai dirbančiojo projektą. Jis padės identifikuoti daugiau žmonių, kurie galimai dirba šešėlyje ir nemoka mokesčių. O visi kiti žmonės, ypač tie, kurie dabar gauna nedarbo draudimo išmoką, perkvalifikavimo pagalbą, galėtų kuo greičiau integruotis atgal į darbo rinką. Atsakant jums į klausimą – taip, šešėlinio darbo problema yra, jinau yra svarbi, turime ieškoti ir kompleksinių sprendimų, ir kaip tą toleranciją šešėliui savivaldybėse mažinti, ir teisės aktų tvarka stiprinti kontrolę.

PIRMININKAS. Dėkoju už atsakymą. Toliau klausia gerbiamas A. Sysas. Ruošiasi I. Kačinskaitė-Urbonienė, A. Palionis, R. Baškienė.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas bus G. Skaistei. Pavėlavote, bet džiaugiuosi. Mano klausimas būtų dėl biudžeto, nes dar kol kas neregistruoti nei įstatymas, nei lydimieji. Jūs buvote labai principinga kritikuodama gyvulių ūkį, kuris egzistuoja mūsų mokesčių sistemoje. Dėl naujų mokesčių jūs rezervuotai žiūrite, todėl aš klausiu būtent dėl gyvulių ūkio tų lengvatų, išlygų ir visokių kitų dalykų. Ką pasiūlysite su šituo biudžetu panaikinti iš to sąrašo, kuriame yra per 60... gyvulių ūkio, egzistuojančio mūsų mokesčių sistemoje? Labai ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Biudžeto rengimo metu buvo apsispręsta, kad pandemijos laikotarpis – visgi ne tas laikas, kai reikėtų teikti esminius mokestinis pakeitimus. Buvo diskutuota darbo grupėje ir buvo pasakyta, kad visų pakeitimų, kurie bus sutarti tarp politinių partijų, derinant su visuomene, įsigaliojimas bus pasiūlytas nuo 2023 metų. Todėl su šių metų biudžetu yra mokestiniai pokyčiai, tai yra akcizų pakeitimai, kuriuos jau esame priėmę ir kuriems galioja šešių mėnesių įsigaliojimo terminas, taip pat neapmokestinamojo pajamų dydžio pokyčiai, nukreipiant pagrindinę papildomą naudą žmonėms, kurie uždirba iki vieno vidutinio darbo užmokesčio, o visi kiti mokestiniai pasiūlymai bus svarstomi ir jų įsigaliojimas siūlomas nuo 2023 metų, ir niekada nebuvo kitaip sakyta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė. Toliau – A. Palionis.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Iš tiesų dirbdama dar nuo vasaros įvairiose srityse pastebėjau aiškų atvirų duomenų trūkumą, pradedant nuo Užimtumo tarnybos klientų charakteristikų, biudžeto sandaros, ieškojau konkrečių PVM duomenų pagal rūšis, kiek yra surenkama iš kiekvienos paslaugos ar prekių rūšių, taip pat su ta pačia pandemija susijusių dalykų, tarkime, kiek šiuo metu sergančiųjų yra pilnai vakcinuoti. Šiandien

premierė prasitarė, kad trečdalis yra jauni žmonės ar vaikai. Iš tikrųjų su tais duomenimis nėra galimybės susipažinti, norint kokybiškai atlikti savo, pavyzdžiui, netgi kaip Seimo narės darbą, aš jau nekalbu apie visos visuomenės pasitikėjimo stiprinimą. Tai gal aš kreipiuosi į premjerę, nežinau, ar į ekonomikos ir inovacijų ministrę. Kada planuojate atverti tiek ministerijų, tiek kitų įstaigų duomenis taip, kad jais būtų galima operuoti, kasdieninėje veikloje naudoti?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš gal pradėsiu, Aušrinė mane papildys. Žinote, miela kolege, aš esu pastebėjusi, kad labai dažnai gyvenime žmonės skaičius pažįsta, bet jų nesupranta. Aš nesu tikra, kad duomenų atvėrimas būtinais kiekvienam padės atsakyti į įvairius klausimus, ypač tada, kai žmonės leidžia sau turėti atskirą nuomonę apie tai, kas yra tikimybės, arba tai, kas yra imtys ar kitos matematinės sąvokos.

Šiaip kalbant, kadangi jūsų kalbos, kad ir kaip ten žiūrėsi, yra visada kažkaip susijusios su pandemija, tai vakar paskutinį kartą Statistikos departamentas buvo paskelbęs savo analizę apie tai, kur yra dauguma atvejų. Ir šiaip jau pandemijos klausimu informacijos, atvirų duomenų ir statistikos, man atrodo, mes skelbiame kaip niekas daug. Jeigu jūs palygintumėte *Our World in Data*, kur galima palyginti skirtingų valstybių informaciją, tai Lietuvos duomenys yra faktiškai pagal visas pozicijas, ko apie kitas valstybes negalima pasakyti. Daugiau apie duomenų atvėrimą Aušrinė pakomentuos.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkoju. Iš tikrųjų gera proga ir pasakyti, ką veikiamo. Seimas dar pavašario sesijoje priėmė Teisės gauti informaciją įstatymo pakeitimus, kurie įpareigoja institucijas, ne tik valstybės įstaigas, bet netgi ir akcines bendroves, įmones atverti duomenis. Šią savaitę Vyriausybė priėmė šį įstatymą įgyvendinančius teisės aktus, vadinasi, įstaigos nuo šiol turi ne šiaip Ekonomikos ir inovacijų ministerijos rekomendaciją, bet pareigą atverti duomenis. Pareiga dar nėra viskas, iš tikrųjų suprantame, jog techniškai ne visi yra pasiruošę ir netgi ne visi supranta, kodėl tai yra svarbu. Mes iš tiesų nemažai darome konsultuodami ir padėdami įstaigoms, tačiau yra dar vienas svarbus dalykas, ką Lietuva turi, tiesą sakant, turi ne tik šios Vyriausybės valdymo metais, bet ir anksčiau, tai yra Atvirų duomenų portalą. Mūsų dabartinis tikslas, kad tas įrankis, kuris šiuo metu yra, būtų realiai naudojamas, kad institucijos duomenis ten skelbtų ir kad ne tik žiniasklaida, visuomenė, politikai galėtų su jais susipažinti, bet ir tie žmonės, kurie supranta, kaip apdoroti duomenis, ir galbūt galėtų iš jų sukurti naujus produktus.

Tikiuosi, kad po mūsų darbų mes pakilsime ir EBPO reitinguose, kur neblizgame, taip pat bus daugiau skaidrumo.

PIRMININKAS. Dėkui už atsakymus. Toliau klausia gerbiamas A. Palionis. Ruošiasi R. Baškienė, V. Targamadzė, A. Skardžius.

A. PALIONIS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų aplinkos ministrui S. Gentvilui. Lietuvai priimant strateginius planus ir įgyvendinant atliekų deginimo gamyklų tinklą vienas iš prioritetų buvo sumažinti į sąvartynus vežamų šiukšlių kiekį ir kad atliekos, surūšiuotos, būtų deginamos deginimo gamyklose. Šiandienė situacija rodo, kad regioniniai atliekų tvarkymo centrai negali, tiksliau iš jų nepriima tų rūšiuotų atliekų ir deginimo gamyklos prioritetą teikia komerciniam srautui arba, kaip mes matėme iš viešosios erdvės, atsiveža iš kitų šalių. Ar nereikėtų privalomai nustatyti ir įpareigoti deginimo gamyklas, kad pirmiausia priimtų rūšiuotas atliekas, kad jos nepatektų į sąvartynus, nes ir buvo toks pagrindinis tikslas, ar kaip nors kitaip Aplinkos ministerija planuoja spręsti šią problemą?

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, labai geras klausimas. Aš gal pradėsiu iš toliau, kad atliekų deginimo gamyklos atliekų problemų neišspręs, išspręs rūšiavimas. Ir čia žinutė po žiedinės ekonomikos paketo priėmimo, kad savivaldybės tikrai turės visiškai naujų galimybių nuo kitų metų gauti finansavimą ir žymiai intensyviau rūšiuoti.

Taip, dabar prie atliekų deginimo jėgainių krosnių yra pasistumdymas. Atvažiuoja lenkiškų atliekų. Mes pagavome už rankos – iki 10 % atliekų yra greičiausiai iš Lenkijos. Atvažiuoja komercinių atliekų. Ir mes vis dar plastiko sutvarkymą skaičiuojame, išduodami pažymą, kad sudeginus yra sutvarkyta. Tai yra absurdiška.

Nuo 2024 metų, mes ką tik birželį priėmėme, nebeleisime tvarkyti išrūšiuotų pakuočių sudeginant. Man atrodo, kad valstybiniai objektai buvo statomi Lietuvos problemoms spręsti, o ne

Lenkijos ar kitų valstybių. Todėl šiuo metu Seime yra Atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimų, Aplinkos apsaugos komitete diskutuojama dėl kainų reguliavimo. Ir kainų reguliavimas iš esmės išspręstų kai kurias problemas, kad nebūtų taip, kad atliekos, kurios iš tikrųjų turėtų būti sudeginamos, būtų nedeginamos, o mes degintume kažką kita.

Aš labai daug pastangų ir lūkesčių dedu į tai, kas dabar svarstoma Aplinkos apsaugos komitete. Kainas reguliuodami, man atrodo, išspręsimė, o kontroliuodami atgrasysime ir lenkiškus srautus.

PIRMININKAS. Dėkoju, dabar klausia gerbiama R. Baškienė, vėliau – V. Targamadžė, A. Skardžius, R. Žemaitaitis.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Norėčiau klausti aplinkos ministro. Gerbiamas ministre, gaunu daug gyventojų klausimų dėl asbestinių stogų keitimo. Galvojame apie švarų orą, švarią aplinką, prisimename Žemės ūkio ministerijos vykdytą programą kaimo teritorijose. Sakykite, ar jūsų ministerija, būtent jūsų ministerija, nenumato kokių nors sprendimo kelių ar būdų, tariantis su Europos Sąjunga, ieškant programų, kad spręstume šią problemą ne tik kaimo teritorijose, kaip buvo anksčiau vykdoma, bet ir miestuose? Gal turite ką nors naujo? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už klausimą. Kolega žemės ūkio ministras pagal Kaimo plėtros programą finansuoja asbestinių stogų keitimą – 2 tūkst. eurų kompensacija kaimo teritorijose. Aplinkos ministerija neturi tų europinių pinigų, kad galėtų padėti, tačiau ką mes tikrai padedame, tai savivaldybėms sumokame už nuimto asbesto išvežimą į sąvartyną, taršos mokesčio ir sąvartynų vartų mokesčio užmokėjimą. Tai tikrai tęsime, bet dėl paties stogo kompensacijos mes neturime tiek pinigų, iš Europos irgi nenusimato, kad būtų skirta miestų gyventojams asbesto stogams pakeisti.

Aš, matydamas Trakus, kur atvažiuoja kas penktas Lietuvą aplankantis turistai, matydamas tuos šiferio stogus, suprantu dilemą, kad tikrai ne šiferio atvažiuoja, o karaimų Trakų pamatyti. Keisti kol kas, kompensuoti galima tik per Žemės ūkio ministerijos Nacionalinės mokėjimų agentūros priemones, kai kaimo teritorijose.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausia gerbiama V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (LSDPF). Ačiū. Klausimas švietimo, mokslo ir sporto ministrei. Yra parengtas įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo planas, ten jau yra kolizija su įstatymu, nes įstatyme parašyta, kad 2024 metais visi specialiuju ugdymosi poreikių vaikai gali lankyti bendrojo ugdymo mokyklas, o čia yra parašyta, kad 2024 metais – 80 %, 2025 metais – 85 %.

Bet net ne čia yra esmė. Esmė yra dėl racionalumo ir logikos. Rašoma – atnaujintas Mokinių, turinčių specialiuju ugdymosi poreikių, grupių nustatymo ir jų skirstymo į lygius tvarkos aprašas. Iš esmės tai yra kaita nuo medicininio aprašo. Visi kiti veiksmai turėtų remtis šiuo aprašu. Tuo tarpu ir laikas neteisingai yra išdėliotas, ir taip toliau. Taigi klausimas. Kaip jūs koreguosite šitą planą ir kas prisiims personalinę atsakomybę už neracionaliai panaudotus pinigus? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, profesore. Tikrai nežinau, kodėl pinigai neracionaliai panaudoti. Tikrai taip, visi vaikai, kurie mokosi specialiose mokyklose, nebus perkelti į bendrojo ugdymo mokyklas. Tai yra neįmanoma. Tai priklauso nuo jų sunkumo, poreikių, kaip sakoma, jų turimų. To nedaro nė viena valstybė. Ką tik lankiausi Suomijoje. Suomijos puikus pavyzdys. Veikia regioniniai centrai, juose kai kurie vaikai, negalintys lankyti bendrojo ugdymo mokyklų, mokosi, tačiau jų yra kur kas mažiau negu pas mus, faktas. Tai yra tikrai nedidelė dalis. O visi, kuriuos galima integruoti, mokosi bendrojo ugdymo mokyklose. Mes palaiapsniui žygiuojame to link. Nežinau, galbūt nesuprantu jūsų klausimo, nes jūs vis purtote galvą, tai patikslinkite.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiamas A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Kadangi šiandien aplinkos ministro tokia diena, tai mano klausimas būtų gerbiamam S. Gentvilui. Ką tik jūs atsakėte į klausimą dėl atliekų deginimo įmonių kolegai A. Palioniui. Mano klausimas būtų toks. Vis dėlto steigiant tas gamyklas buvo išleista vos ne 1 mlrd. eurų tiek Lietuvos pinigų, tiek investuotojų, tiek europinių pinigų. Tai buvo valstybės reikšmės projektas su labai tiksline funkcija – atliekų tvarkymo grandinės dalis. Dabar šie subjektai tapo komerciniai, jie nurodinėja, iš kur kas turi jiems vežti. Būtent tos atliekos pagal

prioritetą, kurios neturėtų keliauti į sąvartyną, turėjo būti deginamos tose jėgainėse. Mano klausimas ir būtų, kaip jūs sukontroliuosite tą neteisėtą importą atliekų, būtent visų dioksinų ir išmetamų furanų kiekį? Kaip jūs jas priversite būti atliekų tvarkymo grandinės dalimi? Ačiū, gerbiamas ministre.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už aktualų klausimą. Gal porą tezių pasakysiu. Kontrolė vyksta. Būtent Aplinkos apsaugos departamentas ir pagavo lenkišką srautą, apgręžia lenkiškus sunkvežimius, jų važiuoja šimtai. Praeitais metais važiavo į atliekų deginimo jėgaines. Mes kalbame apie dešimtis tūkstančių tonų nelietuviškų atliekų. Bet čia noriu kartu apginti ir atliekų deginimo jėgaines, nes ne jos yra kaltos šioje istorijoje, o atliekų tvarkytojai. Jie gudriai sukeičia kodus, dokumentus, kilmės dokumentus, dėl to vyksta tyrimas.

Dabar apie ateitį kalbant. Visi šie objektai yra komerciniai objektai, tai ir suomiško kapitalo, lietuviško, dabar dar kažkokio kapitalo. Aš už jų komerciją neatsakau. Čia tegul atsako Finansų ministerija, ji yra akcininkė. Mano interesas yra, kad šitos įstaigos, jeigu degina komercines atliekas, mokėtų ir dalyvautų aplinkos taršos leidimų sistemoje, jeigu jos pasirenka deginti mišrias komunalines atliekas, tai yra gyventojų atliekas, tada tikrai taikysime išimtis ir nereikalausime, kad jos dalyvautų aplinkos taršos leidimų sektoriuje, nes jos sprendžia gyventojų problemas. Tai tokios nuostatos, o kontrolė turi būti visą laiką laiku ir taikli.

PIRMININKAS. Dėkoju. Sveikindami gražų būrį moksleivių, atvykusių iš Kauno rajono, toliau suteiksime žodį gerbiamam R. Žemaitaičiui, vėliau klausia D. Kepenis, T. Tomilinas, K. Vilkauskas. Prašom. Jeigu gerbiamo R. Žemaitaičio nėra, tada iš karto gerbiamas D. Kepenis. Prašom.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Klausimą turiu sveikatos ministrui. Jums pakaks įvardinti keturis skaičius ir dvi pavardes atsakant į mano klausimą.

Pirmas skaičius apie tai, kiek kitų metų biudžeto lėšų jūs numatote panaudoti vakcinacijos kampanijos komunikacijai, propagavimui? Antras skaičius. Kiek tų lėšų šiemet panaudota vakcinacijos kampanijos komunikacijai? (*Balsai salėje*) Kampanijai, taip taip, kampanijai. Taip pat, kiek biudžeto lėšų numatote panaudoti kitais metais propaguodami natūralų imunitetą ir kiek lėšų šiais metais propagavimui?

Na, dvi pavardės. Kas atsakingas už komunikaciją ir kas atsakingas už tai, kad stebėtų visą propagandą, kuri ateina iš įvairiausių šalių ir kuria šimtai tūkstančių žmonių dalinasi? Koks specialistas pas jus atsako į klausimus žmonėms ir pašalina įtampą, kuri sklinda iš interneto? Tai va, dvi pavardės ir keturi skaičiai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ar norėtų kas nors atsakyti iš ministrų? Prašom.

A. DULKYS. Iš ministrų, matyt, niekas nenorėtų.

Žiūrėkite, neturiu aš čia jums tokio tikslaus skaičiaus, matyt, atsakysime raštu ir detaliai, bet dar ir praėjusios Vyriausybės, pamenu, po susitikimo su medija buvo skirta apie 700 tūkst. eurų vakcinacijos edukacijai ir kitoms temoms. Iš mūsų atitinkamo fondo, iš kurio yra skiriama, ir iš Vyriausybės buvo numatyta apie 3 mln., bet tiek nėra išleista. Kiek tiksliai, bus galima jus informuoti atskirai, ir kažin, ar juos visus panaudosime.

Matyt, kur kas svarbesnė yra žinutė, kad tiek šiais metais, tiek kitų metų biudžete esame numatę ženkliai didesnes sumas visoms sveikatinimo programoms, prevencijai, reabilitacijai ir, matyt, tie skaičiai ir jums, ir Seimui bus kur kas įdomesni kartu su pateiktu biudžetu.

PIRMININKAS. Dėkui už atsakymą. Gerbiamas kolega, turėjau minty, kad ilgai delsiate atsakyti, dėl to pasitikslinkau, gal kas nors kitas norės.

Toliau klausia T. Tomilinas, K. Vilkauskas, A. Gedvilas, jeigu spėsime, nes jau čia laiko lieka labai nedaug, 3 minutės. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Šiandien Europos Komisijos narė, atsakinga už vidaus reikalus, Y. Johanson tviteryje paskelbė, kad yra giliai susirūpinusi dėl žmonių, tarp jų ir dėl užstrigusiuju su vaikais tarp valstybių, Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos miškuose.

Mano klausimas jums, Europos Sąjungos ministrams, žmonėms, kurie neabejingi žmogaus teisėms, ar jūs ieškote sprendimų su kitais ministrais, kaip skubiai gal kokį nors humanitarinį koridorių sukurti į oro uostą ar ką nors panašaus? Tiems žmonėms, kurie ne tai, kad neprašo prieglobsčio, jie maldauja pagalbos grįžti į savo šalį, net pinigų siūlo už tai, kad galėtų grįžti atgal į

Iraką ar kur nors kitur, nes tiesiog miršta nuo bado. Mes jų neleidžiame, bet, kaip suprantu, pamaitiname, lenkai tikrai jų nemaitina ir neleidžia ir baltarusiai atgal taip pat neleidžia. Žmogus nedingsta kaip dūmas. Aš tik primenu, kad karo belaisviams irgi yra tam tikros konvencijos, tuo tarpu dabartiniai žmonės užstrigę tarp valstybių. Aš nekalbu apie naujus, bet tuos, kurie jau užstrigo, kurie neįleisti iš visų pusių ir ten jau yra kurį laiką. Aš suprantu, kad pažeidžiami asmenys yra vaikai...

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega. Be to, ministras suprato, žada jums labai konkrečiai atsakyti. Laikas jau. Prašom.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamas Tomai, gal, jeigu Agnė leistų, aš tada atsakyčiau į šią klausimą, nes esame šiek tiek veiksmų ėmęsi.

Pirmas patikslinimas. Nėra tokios žemės, kuri būtų vadinama niekieno žeme. Arba užstringama vienoje teritorijoje, arba kitoje teritorijoje. Lenkijos atveju yra užstrigę Baltarusijos teritorijoje žmonės, kurie neįleisti į Lenkijos teritoriją. Prie Lietuvos sienos Baltarusijos pusėje tokių atvejų nėra. Šiandien neturime tokios informacijos. Apie tai mūsų atstovas Briuselyje ponį Y. Johanson šiaandien (bent jau taip buvome sutarę ryte) turėjo informuoti. Mūsų situacija yra išskirtinė ir tai yra pripažįstama Briuselyje. Mes tvarkomės kitaip: atvirai, skaidriai, priimdami patarimus ir pagalbą iš europinių partnerių.

Dabar problema iš tikrųjų egzistuoja. Jinai egzistuoja jau kurį laiką, turbūt nuo to, kai Lietuva uždarė savo sieną. Mes padarėme tai netgi anksčiau, negu buvo sustabdyti skrydžiai. Tai reiškia, kad Baltarusijos teritorijoje asmenų, ketinusių nelegaliai kirsti sieną, skaičius augo. Galimai jį ir šiaandieną vis dar auga, bet tie žmonės kuria neteisėtą migrantų problemą Baltarusijoje. Mes ėmėmės žingsnių. Mes kreipėmės į tarptautines organizacijas. Aš pats kreipiausi ir į Jungtines Tautas, kreipiausi į Raudonąjį Kryžių ir į kitas institucijas prašydamas padėti Baltarusijai išspręsti jos pačios sukeltą nelegalių migrantų krizę.

Dar daugiau. Mes turime šiaandien sutarimą su Irako Vyriausybe, jie yra pasiruošę siųsti lėktuvus į Minską tiek, kiek reikės, kad žmonėms būtų sudaryta galimybė grįžti. Baltarusijos Vyriausybė atsisakė bet kokių būdų kooperuotis ir tą problemą apskritai neigia. Ta problema egzistuoja. Mes apie ją esame informavę. Taip pat ir šiaandien ponį Y. Johanson informavome, kad reikia spręsti problemą ne jau galutinėje valstybėje, nors ir kuri tai būtų – Lietuva, Lenkija, Vokietija, o kuo arčiau prie jos šaknų. Tai Baltarusija yra arčiau prie problemos šaknų. Mes turime ją spręsti ten.

Kokie dabar yra galimi būdai? Pirmas – padėti tiems žmonėms, kurie yra užstrigę. Kaip ir jūs sakote, padėti grįžti jiems į oro uostą, gražinti juos atgal į namus, nes teisingai, pritariu, dauguma jų nori grįžti namo.

Antras dalykas – stabdyti tolesnius srautus. Irakas yra vienas žingsnis, Jordanijoje buvo sustabdyti ir taip toliau, bet tų skrydžių vis tiek yra daugiau. Čia reikia toliau dirbti ir čia yra didelė Europos Sąjungos atsakomybė. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikas, skirtas Vyriausybės pusvalandžiui, jau gerokai baigėsi. Mes dėkojame ministrams. Atsiprašome, kad jus sutrukdėme šiaandien gerokai ilgiau. Seimas pakeitė darbotvarkę, bet vis tiek nepadarė darbų.

Gerbiami kolegos, rytinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 103 STENOGRAMA

2021 m. spalio 14 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
A. MAZURONIS ir J. SABATAUSKAS*

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Gerbiami kolegos, pradedame 2021 m. spalio 14 d. popietinį posėdį. Registracija.

Užsiregistravo 73 Seimo nariai.

14.01 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 71¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-95(2), Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-96(2) (svarstymo tęsinys)

Gerbiami kolegos, pradedame nuo atidėtojo klausimo, dėl jo buvo padaryta pertrauka iki kito posėdžio, tai yra įstatymų projektai Nr. XIVP-95(2) bei Nr. XIVP-96(2). Tai yra Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 71¹ straipsniu įstatymo projektas bei Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu pagrindinio komiteto pranešėją. Tiksliau, atsiprašau, pirmiau galbūt papildomo.

Dėl vedimo tvarkos – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Nebijokite, nebeprašysime pertraukos, nes niekas jos jau negali prašyti. Dvi pertraukos buvusios. Gal būtų naudinga visiems, jeigu pirmininkas paskelbtų, kada bus balsavimo laikas ne tik dėl šio, bet ir dėl visų projektų. Ar taip, kaip darbotvarkėje tas laikas, ar taip, kaip pagal projektus išeina?

PIRMININKAS. Balsavimas taip, kaip numatyta darbotvarkėje. *(Balsai salėje)*

Per šoninį mikrofoną – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Palaukite, taigi J. Razma uždavė teisingą klausimą. Dabar bus pasiūlymai. Tai ar mes už pasiūlymus balsuosime, ar balsuosime, kai bus balsavimo laikas? *(Balsai salėje)* Kada bus laikas?

PIRMININKAS. Dėl pasiūlymų. Kadangi yra pasiūlymų ir dėl jų reikės apsispręsti, mes visą laik darome per balsavimo laiką. *(Balsai salėje)* Balsavimas – 17 val. 35 min. *(Balsai salėje)*

Gerbiami kolegos, taigi kviečiu į tribūną papildomų komitetų pranešėjus. Tai Sveikatos reikalų komiteto ir Savižudybių ir smurto prevencijos... Gerai. Atsiprašau. Kviečiu pagrindinio komiteto pranešėją S. Šedbarą, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Kolega, dėl abiejų projektų.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komitetas šį reikėtų turbūt sakyti, pagrindinį Administracinių nusižengimų kodekso projektą svarstė dar 2021 m. birželio 23 d. Tiesa, po to du kartus dar svarstė pasiūlymus, tačiau pagrindinį bazinį projektą svarstė birželio 23 dieną. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš – 3, susilaikiusių nebuvo.

Lygiai tokiu pat balsų santykiu tą pačią dieną buvo svarstytas ir lydimasis, visiškai susijęs Baudžiamojo kodekso pataisos projektas, ir tokiu pat santykiu komitetas jam pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kviečiu papildomų komitetų ir komisijų pranešėjus. Sveikatos reikalų komiteto ir Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos pranešėją L. Slušnį. *(Balsai salėje)* Dėl abiejų – Administracinio ir Baudžiamojo. *(Balsai salėje)* Pranešėjas – komiteto išvadą. Tamsta užrašytas. *(Balsai salėje)* Kol pasiruoš, kviečiu Žmogaus teisių komiteto pranešėją T. Bičiūną, nemačiau, tuomet komiteto pirmininką T. V. Raskevičių. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Žmogaus teisių komitetas Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir papildymo 483¹ straipsniu įstatymo projektą svarstė šių metų balandžio 28 dieną. Komiteje projektui buvo pritarta 4 komiteto nariams balsuojant už, 2 susilaikius. Ir komiteto sprendimas – iš esmės pritarti įstatymo projektui ir taip pat siūlyti pagrindiniam komitetui nustatyti tokias sankcijas, kad administracine nuobauda būtų ne tik siekiama atgrasyti nuo narkotikų, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, bet ir užkirsti kelią sankcijoms, kai taikoma administracinė nuobauda tampa per didelė našta pažeidžiamiesiems ir su priklausomybe susiduriantiems žmonėms. Komitetas taip pat siūlė skirti ypatingą dėmesį baudoms už pakartotinį administracinio nusižengimo vykdymą.

Dėl lydimąjo Baudžiamojo kodekso pakeitimo įstatymo projekto pataisų komitetas taip pat pritarė lygiai tokia pačia balsų pasiskirstymo persvara.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas komiteto pirmininke. Kviečiu L. Slušnį pristatyti Sveikatos reikalų komiteto ir Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos išvadą.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos, papildomos komisijos, išvada. Sprendimas – iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir papildymo straipsniu įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, Lietuvos advokatūros, Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento, Lietuvos teisės instituto pastabas ir siūlymus. Už – 5, prieš – 3, susilaikiusių nebuvo. Čia yra papildomos Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos, kaip papildomos komisijos.

Ir Lietuvos Respublikos Sveikatos reikalų komiteto, papildomo komiteto, išvada dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir papildymo 483¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-95. Sprendimas iš esmės pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam Teisės ir teisėtvarkos komitetui jį tobulinti, toliau tekstas tas pats. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš – 4, susilaikiusių nebuvo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Kviečiu Priklausomybių prevencijos komisijos išvadą pristatyti A. Sysą.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisija apsvaustė Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir papildymo vienu straipsniu įstatymo projektą, apsvaustė Teisės departamento pastabas, suinteresuotų asmenų (neskaitysiu, nes čia buvo gana daug atsiliepimų) ir siūlo pagrindiniam Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui grąžinti įstatymo projektą iniciatoriams tobulinti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kviečiu Neįgaliųjų teisių komisijos išvadą pristatyti M. Ošmianskienę. Kolege, iš vietos? Prašom.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Neįgaliųjų teisių komisija apsvaustė klausimą. Už – 4, prieš – 1, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, noriu su jumis pasitarti dėl diskusijos, nes laikas yra ribotas. Užsirašė 12 kolegų, iš jų frakcijų vardu – keturi. Kiek skirsime laiko? 30 minučių, po vieną iš kiekvienos frakcijos. Tinka? Tinka.

Norite pasisakyti per šoninį mikrofoną? Prašom. Dėl vedimo tvarkos – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Dėl vedimo tvarkos. Ir mane užrašykite frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Gerai. Sutinkate, kad po vieną iš frakcijos. P. Gražulis – frakcijos vardu, bus užrašyta.

Kviečiu iš eilės, kaip yra užsirašę. L. Slušnys. Kol Linas ateis, per šoninį mikrofoną – A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (DFVL). Tada prašom ir man suteikti žodį mūsų frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Frakcijos? Gerai. M. Puidokas taip pat frakcijos vardu?

M. PUIDOKAS (DPF). Taip pat frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Prašom, gerbiamas kolega.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Sveiki. Pirmiausia dėkoju už išreikštą pasitikėjimą pasisakyti frakcijos vardu, nors puikiai žinau, kad ne visi man brangūs kolegos pritaris išsakytoms mintims ir gal net argumentams.

2017 metais pakeitus įstatymą buvo sukurtas patrauklus mitas, kad mūsų piliečiai, vaikai ir jaunimas, pajutę valdžios galią, išsigąs ir nustos vartoję įvairias narkotines medžiagas. Apsigavome, nes niekas nepasikeitė. Koks nūdienos narkotikas šiandien yra pats pavojingiausias? Alkoholis. Pastaruosius trejus metus Lietuva priklausomybėms gydyti išleidžia vidutiniškai po 4,6 mln. eurų, iš jų vidutiniškai 3,5 mln. eurų išleidžiame alkoholizmui gydyti. Kitoms priklausomybių ligoms gydyti, visoms kartu paėmus, mes išleidžiame vos 1 mln. eurų, todėl kyla klausimas, kodėl, patirdami valstybėje tokią žalą dėl alkoholio vartojimo, mes iki šiol nebaudžiame savo piliečių pagal Baudžiamojo kodekso straipsnius, nors tai būtų tarsi logiška.

Dar įdomiau, kad alkoholio vartojimas 2020 metais šiek tiek sumažėjo, bet opiatų ir narkotikų vartojimas po įstatymo pokyčių tolydžiai kilo visus trejus metus. Argi ne keista, kad ten, kur nėra Baudžiamojo kodekso nuostatų, vartojimas mažėja, o ten, kur yra taikomos Baudžiamojo kodekso nuostatos, vartojimas pamažu nuosekliai auga. Mes taikome baudžiamąją atsakomybę asmenims, dėl kurių valstybėje patiriame gerokai mažesnes išlaidas, ir mielai nuo to atleidžiame priklausomus nuo alkoholio, rieškučiomis semiančius mūsų sveikatos sistemos lėšas. Daugiausiai mirčių turime dėl tabako ir alkoholio sukeltų ligų. Pasaulyje skaičiuojama, kad net iki 24 % mirčių ištinka dėl šių dviejų psichoaktyviųjų medžiagų sukeltų ligų. Dėl kitų medžiagų nesiekia net procento. Tad klausimas, ar nereikėtų bausti stipriau tu, kurie rūko ar vartoja alkoholį?

Taip, priklausomybė yra klatinga ir labai sunki liga su daugkartiniais atkryčiais, duobėmis ir pakilimais. Kanapės, psichostimuliantai ir opiatai labai keičia žmogaus elgesį. Tokioje situacijoje esančiam asmeniui daugiausia reikia kantrybės ir jūsų tikėjimo, kad jis gali pasikeisti, pakeisti savo elgesį. Kartais sunku stebėti žemyn besiritantį žmogų. Bet laiku sugriebę jį prie jo paties bedugnės krašto mes galime pakeisti jo gyvenimą. Baudžiamasis kodeksas šiuo atveju niekuo padėti negalės, nes tam reikia tiesiog žmogiškumo.

Teismai dėl įstatymo nuostatų virto socialinėmis tarnybomis, ieškančiomis kelio, kaip padėti jaunuoliui ar jaunuolei išvengti kalėjimo, ir klauso brangiai samdomų advokatų argumentų iš anksto suvokdami savo atsakomybę dėl galimo įkalinimo padarinių. Tiesa, mūsų savivertei pakelti šiems jaunuoliams lieka Baudžiamojo kodekso straipsnis, jį jie nešiotis turės visą gyvenimą. Mažinama žmonių savivertė, lipdomas gėdos jausmas, mažinama motyvacija keistis. Ar tikrai teisėjai supranta Baudžiamojo kodekso nuostatų taikymą geriau nei mes, įstatymų leidėjai? Dėl šios priežasties mes privalome išvaduoti tuos teisėjus iš to beprasmiško darbo ir sumažinti jų darbo krūvį.

Mūsų pagrindinis tikslas turėtų būti pagalba žmogui. Ir turime tam puikias galimybes. Jau dabar turime tik priklausomiems asmenims sukurtą specializuotą sveikatos priežiūros sistemą, tokios nėra net Vakarų šalyse. 2021–2022 metais priklausomybių ligų centrums skiriama virš 10 mln. vien veiklai vykdyti, šiais metais numatoma virš 100 tūkst. kompetencijoms ugdyti, naujiems metodams diegti, kitais metais numatoma keturiskart didesnė suma.

Šiais metais iš PSDF lėšų priklausomybių ligų gydymui beveik milijonas skirtas priklausomybėms gydyti, kitais metais numatyta 1,8 mln. Regioninės plėtros plėtrai numatoma 11 mln., juos skirsime savivaldybėms duodami kryptis ir lėšas (...) medžiagų vartojimo prevencijos ir intervencijos priemonėms.

Švietimo sistema. Mokyklose jau gerus dešimt metų yra diegiamos programos, skirtos priklausomybių prevencijai. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija įgyvendina Europos socialinių fondų investicijų veiksmų programų priemonę teikti psichosocialinės reabilitacijos ir integracijos į darbo rinką paslaugas asmenims, priklausomiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų. Šiek tiek daugiau negu 11 mln. eurų. Planuojamos ir kitos investicijos, kurias galite rasti ir pamatyti visose tose lentelėse, galima ilgai apie jas kalbėti.

Kreipiuosi į kolegas Lietuvos Respublikos Seime kaip konservatorius, kuris nebekonservuoja sovietinių pažiūrų, kviečiu modernaus požiūrio į priklausomus asmenis ir prašau pasitikėti priemonėmis, kurias esame numatę finansuoti šioje kadencijoje, siekdami padėti priklausomybių

turintiems asmenims. Pasitikėkite mano kolegomis – psichiatrais ir visais medikais, kurie nori teikti pagalbą jaunam žmogui, o ne baimintis jo baudimo. Pasitikėkime savo teismų ir prokuratūros sistema, kuri aiškiai sako, kad dabartinės nuostatos neduoda jokios naudos nei piliečiams, nei mūsų šaliai. Pasitikėkite ir tikėkite žmogumi, kad jis ir po keturių ar dešimties atkryčių norės keistis ir padėkos už tai, kad liko laisvas ir be išdegintos žymės baustas pagal Baudžiamąjį kodeksą. Toks baudžiamosios galios demonstravimas – tarsi tikras nepasitikėjimas savimi ir savo pačių išvystytomis pagalbos žmogui sistemomis. Susiimkime pagaliau, susitelkime ir parodykime, kiek mes turime pasitikėjimo savimi ir savo šalies pagalbos sistema. Todėl nuimkite šią naštą nuo tų žmonių. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, prašau neužpykti, bet aš kviesiu į diskusiją varijuodamas pozicijos ir opozicijos atstovais. Tinka? Ir darysime tai pagal frakcijos dydį. Kviečiu A. Verygą, Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos atstovą.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tokia likimo ironija stovėti čia, šioje salėje, prieš tai pasisakė mano kolega taip pat psichiatras. Aš turiu, deja, visai kitą nuomonę negu jis. Matyt, demokratiškame parlamente tai yra visai natūralu, normalu. Aš pabandysiu tą savo nuomonę pagrįsti. Pradėsiu nuo to, kad ugingai kalbėjęs Linas šiek tiek jus pabandė prigauti. Pasakysiu, kur jis pabandė prigauti. Jis pasakė, kad lieka kažkoks straipsnis visam gyvenimui. Straipsnio nelieka, nes tai yra baudžiamasis nusižengimas, o ne nusikaltimas, vadinasi, nėra teistumo. Tai yra spekuliacija, ką pasakė Linas, ir jis pabandė jus apgauti.

Dar daugiau. Visi, kurie šioje salėje norėjo klausytis ir girdėti, mes čia girdėjome ir teisėsaugos pasisakymų, girdėjome ir vaikų psichiatrų pasisakymų. Jie nebuvo tokie, kaip Linas sakė, į vienus vartus, ar ne? Buvo visokių nuomonių, buvo išsakyta tam tikrų ir pastabų, ir nuogąstavimų, man pačiam yra tekę bendrauti su teisėsauga, tikrai nėra taip, kaip Linas bandė pasakyti.

Ką mes dabar padarysime, jeigu vis dėlto tokį sprendimą priimsime? Pirmiausia mes pasakysime, kad narkotikai yra tiesiog žaislas, o nedidelis kiekis yra viso labo pramoga. Tie, kurie teikia šiuos siūlymus, visiškai neslepia, kad ateityje būtų visai smagu kalbėti apie narkotinių medžiagų legalizavimą, ne viename interviu tą yra patvirtinę. Šitas žingsnis yra labai logiškas, nuoseklus ėjimas to link. Taip, šitos pataisos nenumato legalizavimo, aš čia nebandau kaip nors tuo manipuliuoti, bet dekriminalizavimas yra vienas žingsniukas to link. Jaunimui būtų paleista labai aiški žinia, kad tai yra nepavojinga, tai yra tiesiog pramoginiai, smagūs dalykai. Kaip ir minėjau, greičiausiai nesvarbi kitų vaikų psichiatrų, dirbančių su priklausomais asmenimis, nuomonė. Ar jūs pamiršote, ką sakė daktarė Davydonienė, atrodo, ar V. Matulionienė, atsiprašau. Ji kalbėjo apie tai, kad vaikai, kurie dabar yra gydomi nuo marihuanos priklausomybės, atėję į terapiją jau sako, o kam jūs čia mane gydate, tuoj viską bus galima daryti, kokia yra prasmė čia man ką nors keisti, jeigu tuoj tai nebus jokia problema? Teigiama, kad bus pagalba, bus investicijų, Linas čia labai rimtai apie jas pakalbėjo. Aš girdėjau ir Priklausomybių komisijos pirmininkę ne kartą sakant, kad tai yra jos asmeninis įsipareigojimas. Gerbiama kolege, ar matėte, kad Sveikatos ministerijai minus 39 mln. kitų metų biudžete, ministerijos biudžete? Iš jo yra finansuojami ir visokie centrai, ir pavaldžios institucijos. Iš kur tie milijonai bus?

Dar daugiau. Ministras, atėjęs į šitą tribūną, pristato įstatymo pataisas ir savo noru paprašo išbraukti iš Visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšų šaltinius, išbraukti aiškia pinigų, iš kurių buvo finansuoti priklausomybių konsultantai, *pilotiniai* projektai, iš kurių buvo pradėtos žemo slenksčio programos, alokaciją. Tai apie kokią čia mes pagalbą kalbame?

Žinote, kai yra mojuojama Portugalijos, Estijos patirtimi (aš dalinausi su kolegomis, kam bus įdomu, galėsiu dar kartą pasidalinti), švedų mokslininkai atliko Portugalijos atvejo analizę, vertinimą ir pasakė labai aiškia išvadą – jeigu dekriminalizacija yra vienintelė priemonė, pritaikoma tuo metu be konteksto, tai yra be pagalbos išplėtimo, ji blogins situaciją. Tokios yra ekspertų išvados.

Jūs rodėte Estijos pavyzdį. Ką parodė estai? Aiškiai laiko eilutėje matyti – dekriminalizacija buvo susijusi su ryškiu problemų gausėjimu. Patys apie tai kalbėję estų ekspertai pasakė, kad jų pradėjo mažėti tada, kai valstybė investavo į paslaugas, į pagalbą priklausomiems žmonėms ir panašiai. Pykite ar nepykite, kolegos, bet jūs statote vežimą prieš arklį. Aš netikiu jūsų pažadais ir

pasakymais, kad tikrai investuosite į priklausomybes, nes jūs nešate projektus liberalizuoti alkoholio kontrolės politiką. Jūs kalbate apie mokslą, o teikiate pasiūlymus, kurie yra absoliučiai prieštaraujantys bet kokiam mokslui, ir aš netikiu jūsų nuoširdumu.

Dar daugiau. Mes teikėme siūlymus, kuriems jūs nepritarėte. Mes siūlėme galimybę atsiskyti visiškai šios atsakomybės, jeigu žmogus arba eina gydytis, arba, jeigu jis dar neturi priklausomybės ir tai yra pirmi bandymai, eina pasikalbėti su psichologu – taip, kaip yra su neblaiviais vairuotojais – jeigu pirmą kartą įkliuvai, nebūtinai tikrai esi alkoholikas ir nebūtinai tau reikia gydymo, bet tu eini ir išklausai tam tikras paskaitas apie žalą ir panašiai. Natūralu, esi jaunas, gal nelabai susigaudai. Kodėl šios pataisos netiko? Jos būtų leidusios atleisti žmogų nuo tų visų atsakomybių, apie kurias mes čia kalbame, bet, atrodo, kad tikslas yra visai kitas – tiesiog išbraukti iš vieno įstatymo. Kokią tai sukuria pridėtinę vertę, išskyrus kokį nors moralinį pasitenkinimą, aš tikrai nuoširdžiai nesuprantu. Kviečiu nepritarti šioms pataisoms. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Atsiprašau, kolega.

Gerbiami kolegos, dabar kviečiu Mindaugą... Atsiprašau, M. Danieļę. Kaip ir sakiau, valdančiųjų opozicijoje. (*Balsai salėje*) Sakiau. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, kolega, aš jus palikau pačiam viduriui, nes bus įdomiausias kalbėtojas.

M. DANIELĖ (LF). Sveiki, kolegos. Ačiū už pateiktus argumentus ir kalbas.

Žmonės, kurie turi problemų dėl narkotikų vartojimo, pirmiausia turi problemų ir gyvenime – taip sakė profesorius N. Kroftas toje konferencijoje, kuri buvo organizuota Seime šį pavasarį, tarptautinėje konferencijoje, joje galėjote išgirsti apie įvairias patirtis, apie kurias šiandien kalbėjo ir Aurelijus. Tiesą sakant, estų atstovai net atsiuntė specialiai jums įrašytą atsakymą, kad nebeiškraipytumėte jų pateiktų faktų Lietuvoje, ir tai tikrai buvo gėdinga situacija, kai televizijos laidoje jūs juos interpretavote tikrai neteisingai. Estai į tai reagavo labai jautriai ir jūs turbūt matėte tą vaizdo atsakymą, kuriame jie kreipiasi į jus ir pataiso tuos faktus.

Mes diskutavome apie tai, kaip tinkamai ir proporcingai bausti tuos žmones, kurie turi problemų dėl narkotikų vartojimo, turi problemų ir gyvenime. Mes diskutavome, kaip juos bausti nuo praėjusio gruodžio. Mano skaičiavimais, Seimo nariams savo laiką skyrė ir šitą klausimą iš įvairių pusių: iš teisės, iš medicinos, iš tarptautinių praktikų, nes ir tarptautiniai ekspertai sutiko skirti savo laiką, iš mokslo tyrimų pusės, specialiai išnagrinėjo apie 30 specialistų, o iš viso mes skyrėme apie 60 valandų. Net neskaičiuoju pokalbių tarpusavyje, kur bandėme parodyti faktus, bandėme parodyti mokslinius tyrimus, bandėme pakalbėti apie tarptautines rekomendacijas. Trys komisijos, trys komitetai, Seimo plenarinių posėdžių salė, trys spaudos konferencijos, tarptautinė konferencija nuotoliniu būdu – viso šito mūsų laiko ir visų šitų specialistų laiko tikrai privalėjo užtekti tam, kad mes pagaliau atskirtume, kuo skiriasi pasakymas „aš labai esu prieš narkotikus“ ir pasakymas „aš noriu kurti Lietuvoje narkotikų politiką, kuri padėtų žmonėms ir kuri būtų naudinga sprendžiant šią problemą“.

Veiksminga narkotikų politika šiandien yra pripažinta į pagalbą ir sveikatą orientuota politika, o pačios veiksmingiausios priemonės – tos priemonės, kurios padeda žmonėms spręsti narkotikų problemą ir su tuo susijusius patirtus ir patiriamus gyvenimo sunkumus. Būtent tokia kryptimi yra formuojama Europos Sąjungos narkotikų prevencijos strategija, būtent apie tai kalba Europos Sąjungos narkotikų prevencijos veiksmų planas (jeigu esate jį skaitę, tikrai žinote), apie tai kalba Europos Sąjungos narkotikų ir narkotikų priklausomybės stebėsenos centras ir galiausiai mūsų kolegos labai mėgstama Pasaulio sveikatos organizacija ir Jungtinių Tautų Organizacija, ji ragina šalis dekriminalizuoti mažo kiekio turėjimą be tikslo platinti būtent todėl, kad mokslo įrodymai šiandien rodo, kad pačios bausmės pagal Baudžiamąjį kodeksą nei didina tą atgrasymą, kaip buvome linkę iki šiol galvoti, nei padeda spręsti problemas tų žmonių, kurie, pakartosis, turi problemų dėl narkotikų vartojimo ir dažnai turi problemų ir gyvenime.

Projekte, kurį mes formavome visi kartu beveik metus, yra numatyta proporcinga bausmė, yra numatytas kreipimasis į specialistus. Jo mes niekada nesame turėję Lietuvoje. Jaunuoliai galės ten kreiptis su visa šeima, taip pat žalingai vartojantys, priklausomi žmonės pateks pas specialistą konsultuotis. Jiems bus parinktas individualiai tinkamas ambulatorinis, stacionarinis gydymas. Jeigu reikia, mūsų priklausomybės ligų centrai taip pat teikia teisininko konsultacijas, pade-

da žmonėms susigaudyti antstolių klausimais, taip pat socialiniai darbuotojai daug dirba kiekvienu atveju, yra skiriama atvejo vadyba.

Iš to, ką skaitėte, o skaityti puikiai mokate, ir iš to, ką girdėjote iš mūsų specialistų pasisakymų, projektui pritarė visos svarbiausios Lietuvos institucijos. Projektą palaiko Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, Lietuvos apeliacinis teismas, Lietuvos advokatūra, Lietuvos teisės institutas, mūsų akademikai, palaiko Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, o Vyriausybė su atsakingomis ministerijomis išnagrinėjo klausimą ir pateikė teigiamą išvadą.

Yra ir dar vienas būdas žiūrėti į šitą klausimą. Šitas projektas taip pat yra ir apie tai, kad proporcingos bausmės mūsų valstybėje šiaip nėra svetimos. Iki 2017 metų mes visada turėjome gana progresyvius įstatymus ir nebuvo jokios apokalipsės. Mes buvome pažangūs savo įstatymais, tačiau ko mums trūko, ką paminėjo ir mano kolega, mums tikrai trūko atsakingų investicijų į pagalbą žmonėms.

Šiandien mes esame tam pasiruošę, šiandien mes grįžtame prie tų įstatymų, kuriuos turėjome ir kurie yra rekomenduojami daugelio specialistų, tačiau šiandien mes taip pat pasižadame ir kalbame apie finansavimą. Tai reiškia, kad Vyriausybė yra paskyrusi beveik 1 mln. eurų papildomai jau šiandien, tačiau dar dukart tiek žadame rasti kitiems metams. Didinti finansavimą reikia kasmet ir tai nėra mano vienos našta, tai yra mūsų visų, kuriems rūpi šitas klausimas, opozicijoje ir pozicijoje įsipareigojimas padėti man, kaip Seimo narei, ir mums visiems, kaip šitai institucijai, užtikrinti finansavimą klausimui spręsti.

Taigi šiandien mes turime galimybę padaryti viską kompleksiškai, sureguliuoti proporcingas bausmes ir investuoti į paslaugų plėtrą. Šiandien tai yra mūsų visų, o ne mano vienos užduotis. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Kalbės M. Puidokas Darbo partijos frakcijos vardu.

M. PUIDOKAS (*DPF*). Gerbiami kolegos, daugelis turite vaikų, anūkų ir norite jiems gero. Kaip Seimo nariai turime atsakomybę ne tik už savo šeimas, bet ir už visą valstybę ir jos jaunosios kartos likimą. Apsilankymas narkomanų reabilitacijos klinikose visam gyvenimui leidžia suprasti, kokio rimtumo problema yra priklausomybės ir kaip skaudžiai tai smogia ne tik pačiam suklupusiam žmogui, bet ir visai jo šeimai. Pereikime prie faktų.

Norima dekriminalizuoti visų rūšių narkotines, psichotropines ir psichiką veikiančias medžiagas. Tiesa ta, kad, prisidengiant madingu Amsterdamo šūkiu dėl kanapių legalizavimo ir apsimestiniu siekiu jaunimą išgelbėti nuo teistumo suklydus, bandoma prastumti teisinius sprendimus, kurie atvers kelią laisvam heroino, LSD ir kitų narkotikų vartojimui. Pirmas nusižengimas užtrauks įspėjimą arba baudą nuo 30 eurų. Mokama laiku ji pavirs vos 15 eurų bauda. Ar tai tos priemonės, kurios atgrasys jaunos žmones nevartoti narkotikų, ar įvyks priešingai ir tai taps kvietimu neišgyventi dėl pasukimo į priklausomybes ir gyvenimo klystkelius?

Tegul pataisų autoriai išdrįsta visiems atvirai pasakyti tiesą, kodėl norima keisti tvarką, visiškai neatsižvelgiant į tai, kad šiandien Lietuvos visuomenės narkotikų suvartojama 2,5 karto mažiau negu Europos vidurkis. Lietuva taip pat yra viena iš paskutinių Europos Sąjungoje pagal kanapių vartojimą. Akivaizdu, kad tas turėtų signalizuoti, kad dabar galiojančios tvarkos taip drastiškai keisti negalima, nes tą padarę jaunimui nusiųsime klaidingą signalą ir narkotikų vartojimas ims tapti norma. Bus signalas, kad tai yra menkas nusižengimas, o ne rimtas pasekmes sukurianti neteisėta veikla, kurios išdava – sugriauta sveikata ir ištisų šeimų likimai.

Kodėl mes nenorime sekti Austrijos, Lenkijos, Prancūzijos ar Latvijos pavyzdžiu? Jose yra galimybė baudžiamosios atsakomybės netaikyti, jeigu tokie asmenys sutinka privalomai išpildyti tam tikras sąlygas, o jų veikla nekelia grėsmės visuomenei ir atsitiktiniam asmeniniam vartojimui. Tos sąlygos apima sutikimą privalomai ne mažiau nei metus dalyvauti reabilitacijos ir gydymo nuo narkomanijos programose.

Tokiu atveju mes iš tikrųjų žmonėms padedame ir gydome, nes jie turi didžiulę motyvaciją gydytis ir spręsti priklausomybės problemas. Išpildžius šias sąlygas, tokio asmens biografijoje ne liktų teistumo ir baudžiamosios atsakomybės. Jis galėtų siekti darbo visose srityse bei netrukdomai galvoti apie savo būsimą karjerą.

Dabartiniai siūlymai tik leidžia taikyti tokį gydymą kaip galimą administracinio poveikio priemonę, tai ir įvardino kolegė M. Danielė, šios pataisos viena iš pagrindinių autorių. Bet jokios aiškios, teisiškai įpareigojančios tvarkos vis dar neturime. Tik ketinama parengti reabilitacijos įstaigas ir joms skirti tinkamą finansavimą. Vadinasi, dar nėra pasirengta, o jau norima, kad visa ši tvarka imtų galioti netrukus.

Galiausiai dar vienas esminis momentas – baudžiamosios atsakomybės nelieka už nedidelio kiekio narkotinių ar psichotropinių medžiagų neteisėtą gaminimą, perdirbimą, išsigijimą, laikymą, gabenimą, siuntimą be tikslo platinti. Akivaizdu, kad teisinėje sistemoje tai atveria didžiules erdves nusikaltėliams piktnaudžiauti šia tvarka ir žaisti kiekiu bei meluoti apie tikruosius tikslus.

Kviečiu visus nepalaikyti tokių kenksmingų pataisų, nes pasekmės tikrai atneš milžiniškos žalos mūsų visuomenės sveikatai ir saugumui. Narkotikų vartojimas tiesiogiai siejamas su pavojingais kriminogeninės situacijos pokyčiais. Dekriminalizavimą pasirinkusiose šalyse kriminogeninės situacijos tikrai tampa blogesnės. Estijoje su narkotikais susijusių įstatymų pažeidimų 100 tūkst. gyventųjų tenka 685, o Portugalijoje – 254. Tuo metu Lietuvoje – tik 140 pažeidimų.

Aš tikiu, kad jūs išgirsite šiuos faktus ir visi balsuosime atsakingai, nes negalima sumaišyti, darant permainas, eigos tvarkos. Iš tikrųjų reikia stiprinti reabilitacijos įstaigas, reikia skirti didesnę finansavimą, reikia padėti žmonėms, kad ši pagalba būtų kokybiška ir laiku. Negalima priimti tokių sprendimų, kai baudos už nusižengimą taps niekinės ir taps paskatinimu elgtis taip, kaip nėra vienas atsakingas žmogus nenorėtų, kad elgtųsi jam artimas žmogus. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kviečiu E. Gentvilą. Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu.

E. GENTVILAS (LSF). Sveiki, mieli kolegos. Tiek gyvenime, tiek politinėje veikloje teko matyti ir šilto, ir šalto. Turiu prisipažinti, kad niekada nesu vartojęs psichotropinių medžiagų, išskyrus gal tas, kurias mini L. Slušnys, pajuokaudamas, paironizuodamas, sakydamas, kad ir už jas gal reikėtų baudžiamąją atsakomybę pagal tą logiką numatyti. Ir nepateisinu narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, todėl žiūriu į šį klausimą labai atsakingai, suprasdamas, kokia tai yra milžiniška problema asmeniui, šeimai, artimiesiems, draugams ir visuomenei.

Sutinku, kad turi būti bausmė už psichotropinių medžiagų vartojimą, bet niekaip nesutinku, kad ta bausmė būtų baudžiamoji atsakomybė pagal Baudžiamąjį kodeksą. Todėl šis siūlymas man yra priimtinas. 1997 metais (artėjo vietos savivaldos rinkimai) Klaipėdoje mes, liberalai, savo oficialių rinkimų šūkį paskelbėme tokį: „Išdrįsk gyventi kaip Amsterdame, *štedy neprišlos žytj kak v Minske*.“ Išdrįsk gyventi kaip Amsterdame, kad netektų gyventi kaip Minske. Mes supriešinome laisvę prieš tą brutalią prievartą, kuri jau tada Baltarusijoje buvo pastebima. Taip, mes laimėjome tuos rinkimus, aš tapau Klaipėdos meru, nes, matyt, laisvės samprata, laisvės idėja, kuri telpa žodyje „Amsterdamas“, buvo priimtina žmonėms. Tačiau aš neturiu omenyje ir neturėjau omenyje, kad laisvė vartoti narkotines medžiagas turi būti įtvirtinta Lietuvoje. Į tai ir šiandien aš toliau žiūriu labai atsakingai. O ši priešprieša – Amsterdamas ir Minskas, man atrodo, atsispindi ir čia, mūsų Seime.

Iki 2017 metų buvo administracinė atsakomybė už narkotinių medžiagų vartojimą, įvesta baudžiamoji atsakomybė. Tai yra tokiu būdu 2017 metais Lietuvos valdžia pademonstravo savo galią prieš pilietį, mes turime įrankį, baudžiamąją atsakomybę ir dabar tave bausime visu griežtumu, mano manymu, pertekliniu griežtumu. Ponas L. Slušnys labai gerai tą paradoksą sudėliavo: kur baudžiamoji atsakomybė įvesta, didėja vartojimo atvejų skaičius, kur nėra baudžiamosios atsakomybės, laipsniškai mažėja taikant kitas priemones. Įsiklausykime ir į tuos dalykus, ir į tuos faktus. M. Puidokas siūlo įsiklausyti į vienus faktus lygindamas Portugaliją, Estiją, Lietuvą, bet lyginkime, kaip ir kokia Lietuvoje dinamika yra. Neturiu dabar aš tų skaičių, bet korektiška būtų palyginti dinamiką Lietuvoje po baudžiamosios atsakomybės įvedimo. Tai nėra klausimas, leisti vartoti ar nevartoti, ar neleisti vartoti. Tai nėra legalizavimo klausimas, kaip kartais grubiausiu būdu skambėjo. Šiandien ponas A. Veryga pasakė, kad jis nenori manipuliuoti ir nemanipuliuo, ačiū jam. Tačiau aš noriu pasakyti, iki 2017 metų taip pat nebuvo legalu. Baudžiamosios atsakomybės įvedimas nereiškia uždraudimo. Ir iki 2017 metų buvo uždraudimas, tik sankcijos pobūdis, kodekso taikymas yra kitas ir kitoks. Mano manymu, bent aš, nežinau, ką ponas A. Veryga įtarinėja, įžvelginėja sakydamas, kad jam aiškūs tikrieji tikslai, mano tikruosiuose tiksluose tikrai nėra no-

ro ir siekio legalizuoti psichotropinių medžiagų vartojimą. Mano siekis yra, kad valdžia saikingai, atsakingai ir proporcingai naudotų valstybės galias, kai yra santykis su piliečiu, o ne griebtūsi iš karto baudžiamosios atsakomybės.

Virš tūkstančio žmonių Lietuvoje kasmet, turbūt dažniau jaunesnių žmonių, patiria šitą valdžios prievartinio mechanizmo rimbo svorį. Tai tampa našta visuomenei, įkalinimo įstaigoms, teismams, finansinė našta biudžetui. Todėl mes turime galvoti ir apie prevenciją bei gydymą. Liberalų sąjūdis turbūt jau gegužės pabaigoje surengė konferenciją, susitikome su prevencijos, priklausomybių ligų gydymo specialistais ir liepos pradžioje kreipėmės į sveikatos apsaugos ministrą su devynių puslapių paketu, kaip, mūsų įsivaizdavimu, turėtų judėti prevencinių priemonių taikymas kovoje su priklausomybės ligomis ir priklausomybių ligų gydymas. Aš tikiu, kad Sveikatos apsaugos ministerijoje yra dirbama atsižvelgiant į mūsų ir ekspertų pasiūlymus.

Noriu pritarti kolegai A. Verygai, kai mūsų pokalbis su ekspertais pasisuko apie Portugalijos pavyzdį, jie taip pat pritarė, kad Portugalijos pavyzdys nėra geras, nes vien tik dekriminalizavimas be prevencijos ir priklausomybių ligų gydymo lieka bereikšmė priemonė. Man asmeniškai, kalbu iš esmės ir frakcijos vardu, mums vien dekriminalizavimas iš tiesų nėra pakankamas. Mes turime galvoti ir apie prevenciją, ir apie priklausomybių ligų gydymą. Kolegė Morgana paminėjo, kad skirtos lėšos, šiandien nuskambėjo premjerės pasakymas, kad į kitų metų biudžetą įtraukiama prevencijai ir gydymui papildomos lėšos, mano žiniomis, kitais metais 3 mln. eurų papildomai atkeliauja šioms problemoms spręsti. Mes negalime palikti vien tik dekriminalizavimą, o turime galvoti, kaip užsiimti tų žmonių gydymu, perspėjimu, gelbėjimu, jeigu norite.

Aš suprantu, kad turbūt ne visi mūsų frakcijos nariai palaikys, tačiau irgi džiaugiuosi, kad galiu kalbėti frakcijos vardu, nes vis dėlto dauguma frakcijos narių palaikys dekriminalizavimą kaip labai svarbų, būtina žingsnį peržiūrint valdžios ir piliečio santykį. Pagalvokime apie tai, ar mūsų piliečiai yra verti, kad mes, kaip valdžia, turėdami galią, tą galią visu griežtumu ir naudosome.

PIRMINKAS. Ačiū, kolega. Kviečiu A. Stončaitį, Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ atstovą.

A. STONČAITIS (DFVL). Mieli kolegos, iš tikrųjų mes turime kalbėti šia tema, turime diskutuoti, tačiau sprendimus mes turime priimti tik išdiskutavę. Keistokai man šiandieną nuskambėjo vienos pasisakančios kolegės žodžiai: mes norime kurti narkotikų politiką. Narkotikų politiką ko? Aš manau, kad bent jau šiuo metu šios iniciatyvos – tai narkotikų vartojimo, platesnio vartojimo, platesnių galimybių, platesnio prieinamumo politika. Pagalvokime, apie ką mes kalbame.

Visi iš pradžių kalbėjo, kad lengvus narkotikus: žolytę, galbūt ekstazio tabletes, klubuose jaunimas gali pavartoti. O šiandien įstatymo projektas išsivertė, kai kalbame apie visų rūšių, absoliučiai visų rūšių narkotikų gamybą, perdirbimą, atsisiuntimą. Šiandieną kalbėdami, nežinau, gerbiamas kolega E. Gentvilas ar kiti, reikėtų galbūt pakalbėti ir išgirsti kitą pusę. Galbūt reikėtų išgirsti tėvus, artimuosius ir netgi tuos pačius vartotojus, kurių daugelio šiandien ir nepaklausime, nes jie iškelia, jų labai daug iškeliauja, taip. Nepamirškime, kad visą laiką viskas prasideda nuo pirmo karto. Visos istorijos, tragedijos šeimos ir žmogaus prasidėjo nuo pirmo dūrio, o mes dabar pagalvokime, apie ką kalbame – apie prieinamumą, kadangi gamybos leidimas iš principo – vos ne legalizavimas, pakartotinumasis viso šito dalyko, yra faktiškai kelio atvėrimas. Kitaip, de ja, aš negaliu to vertinti.

Iš tikrųjų reikia pripažinti, kad Lietuva narkomanijos problemą turi ir ją reikia spręsti. Aš tikrai nesupratau, kodėl, pavyzdžiui, valdantieji neleido netgi pateikti gerbiamo, atrodo, A. Verygos, bet ten buvo grupės Seimo narių parengtas projektas, kur ir buvo labai konkretus siūlymas, kad taip, nereikia to žmogaus bausti, jeigu jis vartoja ir sako: aš esu vartotojas, noriu atsikratyti, sudarykite man galimybę gydytis, sudarykite galimybę. Be abejo, kad netgi esant šitam teisiniam reguliavimui, jį pakeitus, baudžiamasis persekiojimas turėtų būti nutraukiamas be jokių pasekmių ir žmogus galėtų keliauti gydytis. Tačiau ar šiandieną mes tą siūlome? Mes šito nesiūlome ir neapgaudinėkime, mieli kolegos, vieni kitų, kad kažkada kažkokias prevencines programas paleisime. Taip mes kalbame jau 30 metų. Patikėkite, aš galiu kalbėti šita tema ir mane ji labai jaudina, kadangi aš nepriklausomos Lietuvos atkurtoje policijoje buvau pirmasis šalyje kovos su narkomanija padalinio vadovas, mačiau ir žinau, kas tai yra.

Mieli kolegos, manau, kad pateiktas teisinio reguliavimo projektas yra neužbaigtas ir turi būti tobulinamas. Aš tikrai nesakau, kad jį reikia iš karto pabaigti ir prie jo negrįžti. Kalbėkime ir dirbkime kartu. Pavyzdžiui, yra neperžiūrėtas kontrabandos reguliavimas, susijęs su atsakomybės diferencijavimu, atsižvelgiant į įvežamos medžiagos kiekį. Taip pat projektu iš esmės nėra sprendžiamas, kaip sakiau, pagalbos asmenims, priklausomiems nuo narkotikų ar psichotropinių medžiagų, klausimas. Medžiagų platintojams atsiras galimybė turėti papildomą gynybinę versiją – bus sunkiau įrodyti, kad daroma nusikalstama veikla, o patraukimas baudžiamojon atsakomybėn taps ypač sudėtingas. Dėl to gali atsirasti nusikaltimus darančių asmenų nebaudžiamumo jausmas, o tai gali turėti įtaką narkotikų platinimo, apimties ir psichotropinių medžiagų vartojimo masto didėjimui. Platintojas platinimo taške visada su savimi turės tik tokį kiekį, už kurį numatyta administracinė atsakomybė, parduos iš slėptuvės ir vėl pasipildys. Tie pažeidimai bus labai retai nustatomi – tik atsitiktinių patikrinimų metu ar gavus informaciją iš piliečių. Nepamirškime, kad teisinio reguliavimo pakeitimas keičia iš esmės policijos ir kitų teisėsaugos institucijų veiklą.

Yra tikimybė, kad gali augti narkotinių medžiagų paklausa ir, aš manau, ji yra reali ir nenuginčijama. O dekriminalizavus neteisėtą disponavimą be išimties visų rūšių narkotinių ir psichotropinių medžiagų nedideliu kiekiu gali gerokai išplisti sąlygiškai pavojingesnių medžiagų, tokių kaip heroinas, amfetaminas, LSD ir kitos sintetinės medžiagos, disponavimas, jų vartojimas. Tokia padėtis darytų neigiamą įtaką visuomenės sveikatai, sąlygotų papildomų problemų atsiradimą, sveikatos priežiūros, socialinės rūpybos, teisėsaugos, švietimo ir kitose srityse. Todėl sunku suprasti iniciatorių logiką nesudarant sąlygų vartotojams gydytis arba bent jau pabandyti tai padaryti, o iškart einama šiuo narkotikų atlaisvinimo keliu.

Mieli kolegos, nuo ko pradėjau, tuo noriu ir baigti savo pasisakymą. Aš tikrai už tai, kad reikia kalbėtis šia tema, reikia rasti sprendimus, bet pirmiausia reikia rasti pagalbą. Suprantu ir jūs, matyt, suprantate, kad bausmė negali būti kerštas. Bausmė negali būti traktuojama kaip valstybės kerštas savo piliečiui, tegul ir prasikaltusiam. Bausmė turi daryti įtaką pasikeitimui. Bausmė turi būti adekvati, lygiai taip pat turi būti viena iš atgrasymo priemonių. Bet svarbiausia, kad turi būti pripažinimas, kad aš turiu bėdą ir aš prašau valstybės padėti, o valstybė pirmiausia turi sudaryti sąlygas ne kažkada, ne kokiomis nors menamomis programomis, kurių efektyvumą mes patys suprantame, kiek jos yra labai efektyvios, nors tam išleidžiami milijonai...

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

A. STONČAITIS (DFVL). Tuoju, baigiu. Mieli kolegos, tikrai aš kviečiu už šitą projektą nebalsuoti, o toliau kartu mums darbuotis ir rasti racionalesnius sprendimus. Labai ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu K. Vilkauską kalbėti Socialdemokratų partijos frakcijos vardu. Ruošiasi P. Gražulis.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, ypač jautri tema ir ji jau antrą kartą atkeliauja iki mūsų Seimo. Prieš tęsdamas savo mintis ir idėjas, kolegų pastabas iš mūsų frakcijos, norėčiau pateikti jums Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos pastabų apibendrinančią ištrauką. Aš visos neskaitysiu, manau, visi, kolegos, esate susipažinę. Aš tikrai tokią baigiamąją dalį, nes policijos pareigūnai būtent ir turės užtikrinti viso šito proceso teisinę eigą ir užkardymą, jeigu reikės.

Žodžiu, čia yra jų išvados: pažymime, kad toks Baudžiamąjo kodekso projektas, koks yra pateiktas šiuo metu, iki galo neišsprendžia visų praktinių problemų. Pritarus siūlomiems pakeitimams, pats tyrimo procesas kompetentingoms valstybės institucijoms, ypač policijai, taps paprastesnis tik iš dalies, nes ir toliau bus privalu atlikti tyrimus dėl medžiagos kiekio nustatymo, kaip šiuo metu Baudžiamajame procese. Taigi kartu su siūlomais pakeitimais labai svarbu spręsti klausimą dėl narkotinių medžiagų kiekio peržiūros ir dėl grynosios masės nustatymo būtinumo kriminalizuojant nusikalstamas veikas už neteisėtą disponavimą narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis. Priešingu atveju valstybės institucijos, ypač policija, iš esmės administraciniame procese susidurs su neproporcingai dideliu skaičiumi tyrimų dėl narkotinės ar psichotropinės medžiagos kiekio nustatymo. Manome, kad tokiu atveju administracinio proceso sąnaudos bus per didelės, neproporcingai siekiamiems tikslams naudojamos valstybės lėšos. Tai čia yra pareigūnai, kurie kiekvieną dieną turės susidurti su daugybe tyrimų.

Mūsų frakcijoje mes irgi daug diskutavome, išklausėme daug ekspertų. Ir čia, šioje tribūnoje, atsimenu, stovėjo generalinės prokurorės pavaduotojas, jis irgi labai aiškiai išdėstė požiūrį, pačių prokurorų požiūrį į šitą projektą. Mes klausėmės ir vaikų psichiatro, aš pats esu kažkada dirbęs mokykloje (pirma darbovietė) vaikų psichologu, labai puikiai suprantu, kaip gali žinia, nors ir netiesioginė, kaip mes sakome, mes kalbame, kad projektas sumažintų tą baudžiamosios atsakomybės našta, bet mes pagalvokime ir apie tai, kokį signalą mes siunčiame švietimo sistemai. Girdėjau, kolegės Morganos posakis buvo, kad sunkiu metu arba dėl sunkaus gyvenimo vartojami narkotikai. Kolegos, tai lengvinkime jaunimui gyvenimą. Kiek mes turėjome projektų, kai mes galėjome padėti jaunosms šeimoms išmokomis, neformaliojo ugdymo priemonėmis. Mes turime įvairių projektų, lengvinkime gyvenimą, neikime tik tuo pasekmių šalinimo keliu.

Savivaldybių programos. Kiekviena savivaldybė turi savo narkotikų prevencijos programą. Savivaldybininkai, paklauskite, ar jos veikia? Kiek kas dirba tomis programomis? Jeigu mes nesukūrėme to prevencinio mechanizmo, mes nepasiruošėme tokiems didesniems iššūkiams, tai kodėl mes būtent einame tuo pačiu lengviausiu keliu? Aišku, tarp mūsų frakcijos kolegų yra įvairių nuomonių, bet mūsų vienareikšmė nuomonė – toks projektas, koks dabar yra, tikrai negali būti svarstomas ir už jį balsuojama. Todėl mes tikrai už tai, kad būtų tobulinama, dar labiau atsižvelgiama į specialistų, teisininkų nuomones, diskutuojama ir randami dar geresni variantai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kviečiu P. Gražulį. Regionų frakcijos vardu.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, man labai džiugu, kad ši diskusija yra labai geranoriška. Visi Seimo nariai, tiek iš dešinės, tiek iš kairės, supranta, kad tai yra be galo didelė valstybės problema. Aš ir suprantu, kad vien draudimais neišspręsi problemos. Manau, kad ne pas vieną Seimo narį ateina, ypač motina su jaunuoliu ar jaunuole, ir verkia, kai jie papuola į tokią problemą, kai teismai taiko baudžiamąją atsakomybę. Bet reikia pripažinti, kad teismai vis dėlto gana atsakingai žiūri į šitą klausimą ir ieško... Pirmą kartą į tą problemą papuolusiam žmogui tikrai netaiko tokių drastiškų priemonių, nes teisėjas gali vadovautis ne tik įstatymu, bet ir savo supratimu ir sąžine. Tai Teismų įstatyme yra parašyta.

Bet aš jums keliu klausimą. Tikrai Lietuvoje labai griežtos priemonės – baudžiamoji atsakomybė už nedidelio kiekio narkotikų vartojimą. Atrodo, kad perteklinė priemonė, kai pamatai. Bet ar nedavė jiniai rezultatų? Jaunimas Lietuvoje narkotinių medžiagų suvartoja 2,5 karto daugiau negu kitos Europos Sąjungos šalys, bet ne visos. O gal tai ir yra tokia atgrasi priemonė? Kita vertus, aš galvoju, gerai, bet vis tiek narkotikai yra vartojami, ypač tarp jaunimo jie populiarėja, esant tokioms gana griežtoms sankcijoms. Ir kas bus, kai mes šias sankcijas liberalizuosime, kai vietoj baudžiamosios atsakomybės mes galėsime taikyti administracinę atsakomybę? Faktiškai tai yra beveik nulinė – 15 eurų baudą susimokėjai už pirmą kartą ir tu faktiškai esi nenubaustas, administracinė nuobauda. Reikia labai pamąstyti. Aš sakau, nėra, čia tikrai klausimas iškeltas labai opus, labai opus.

Aš asmeniškai taip pat siūliau pataisas, kai ir nori išaiškinti kokią nors nusikalstamą grupotę. Jeigu tas, kuris pagautas su maža doze, prisipažįsta ir atskleidžia šaltinį, iš kur pirko tą mažą dozę, jeigu atskleidžia tą šaltinį, jis faktiškai taip įspėjamas, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės. Bet šitiems projektams nepritarta. Man lygiai taip pat. Kodėl? Jeigu mes turime gerą valią, valstiečiai ir žalieji, A. Veryga pasiūlė, na, taikykime – tą, kuris sutinka lankyti kursus, gydytis pusę metų ar kiek programose, irgi atleiskime nuo baudžiamosios atsakomybės. Toks tarpinis variantas. Padėkime tam žmogui, leiskime suprasti, kad tai yra blogis, į kokį didelį blogį gali įklimpti, faktiškai sunaikinti savo gyvenimą, kiek yra tokių sunaikinusių.

Todėl aš jus visus raginčiau tiek dešinėje, tiek kairėje neskubėti, šiandien nepriimti. Kaip jūs matėte, visi mes turime gerą valią. Įsiklausykime į žmogų, kuris turi milžinišką patirtį, – A. Stončaitis, tiesiogiai dirbęs su šiomis problemomis, ką kalba? Kalba labai geranoriškai ir jautriai. Gerbiamieji, neskubėkime, raskime bendrą vardiklį ir priimkime gana protingą ir subalansuotą įstatymą. Aš manau, kai nebus tos priešpriešos, priimant šį įstatymą, ir visuomenėje jos bus mažiau. Labai gerai kalbėjo A. Stončaitis – jūs pasikalbėkite su tėvais, su artimaisiais tų vaikų – jie išgyvena daug labiau, daug skaudžiau, negu patys vaikai išgyvena, papuolę į šitą narkomanijos problemą. Todėl aš prašyčiau daryti pertrauką, sudaryti darbo grupę, nerodyti kokių nors jėgos pozicijų, nepriimti šio įstatymo, ieškoti kompromiso.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Diskusija šiuo klausimu baigėsi. Kaip ir sutarėme, kiekvienas frakcijos atstovas turėjo galimybę pasisakyti.

Dabar kitas darbotvarkės klausimas. Kadangi dėl šių dviejų projektų yra pasiūlymų, dėl jų kalbėsime ir diskutuosime, kartu ir balsuosime tada, kai numatytas balsavimas – 17 val. 35 min.

15.03 val.

Diskusija „Ambicinga Europos Sąjungos Rytų partnerystės politika: kodėl jos reikia ir kaip to pasiekti“

Dabar diskusija „Ambicinga Europos Sąjungos Rytų partnerystės politika: kodėl jos reikia ir kaip to pasiekti“. Pristatymas ir diskusija. Ž. Pavilionis, kol jis ateis, per šoninį mikrofoną – G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Frakcijos vardu norėčiau paprašyti pertraukos būtent dėl šio klausimo, nes labai užsitęsė, klausimas tikrai labai svarbus. Beje, mūsų kolega, kuris norėtų dalyvauti šioje diskusijoje, serga, todėl norėtume paprašyti pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Statutinis prašymas. (*Balsai salėje*) Kolegos, turime balsuoti ar bendru sutarimu? Prašote balsuoti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Prašom, kolega, per šoninį mikrofoną – Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Mes su ponu G. Surpliu rengėme kartu šitą raportą ir sutarėme, kad šiandien diskusija vis dėlto vyksta, mes kartu ruošėme. Aš nelabai suprantu, kodėl ponias Guoda tam priešinasi. (*Balsai salėje*) Visi žmonės, kurie dalyvauja diskusijoje, yra salėje, aš siūlau tęsti.

PIRMININKAS. Kolegos, leiskite pasisakyti, netriukšmaukite. Teisėtas prašymas, aš nieko negaliu padaryti, balsuojame dėl pertraukos.

Užsiregistravo 52, balsavo 51: už – 20, prieš – 26, susilaikė 5. Daroma pertrauka iki kito posėdžio.

15.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-918, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-917, Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2020 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-919 (pateikimas)

Kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-918. Kviečiu finansų ministrę. Finansų ministre! Paliko dokumentus. Taigi laukiame tribūnoje finansų ministrės G. Skaistės. Ministre, jūs pristatysite abu nutarimus ar iš pradžių vieną? Tai gal abu vieną po kito, kartu.

Kitas nutarimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-917. Taip pat pranešėja G. Skaistė. Po to klausysime valstybės kontrolieriaus. Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Vyriausybė šių metų spalio 6 dieną pritarė ir pateikė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą, kuriuo siūlo patvirtinti 2020 metų nacionalinių finansinių ataskaitų rinkinį. Kartu su rinkiniu yra teikiama informacija apie valstybės skolą.

Teikiamas 2020 metų nacionalinis finansinių ataskaitų rinkinys, kuris parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys, atlikus centrinės valdžios subjektų ir visų valdžios valdymo lygių subjektų ataskaitų konsolidavimo procedūras. Iš viso 3 tūkst. 599 subjektai. Finansinės ataskaitos parodo viešojo sektoriaus konsoliduotą turtą, išsipareigojimus, gautas finansavimo sumas, grynąjį turtą, pajamas ir sąnaudas. 2020 metais visas konsoliduotas turtas sudarė 61,2 mlrd. eurų ir buvo 5 mlrd. eurų, tai yra 9 %, didesnis nei 2019 metais. Išsipareigojimai sudarė 28,3 mlrd. eurų. Palyginti su 2019 metais, padidėjo 4 mlrd. eurų dėl išaugusių išsipareigojimų pagal Vyriausybės vertybinius popierius.

Per 2020 metus viešojo sektoriaus grynojo turto vertė sumažėjo 3 % ir ataskaitinių metų pabaigoje sudarė 25,5 mlrd. eurų, arba 42 % viso viešojo sektoriaus turto vertės. Palyginti su 2019 metais, grynojo turto vertė 2020 metais sumažėjo dėl viešojo sektoriaus neigiamų veiklos rezultatų.

Prie nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio yra teikiama informacija apie valstybės skolą. Valstybės skola 2020 metų pabaigoje buvo lygiai 23,1 mlrd. eurų ir tai sudarė 47,1 % bendrojo vidaus produkto. Valstybės skolos santykis su bendruoju vidaus produktu per 2020 metus padidėjo 11,2 procentinio punkto. 2020 metais valstybės skola nominaliaja išraiška padidėjo 5,5 mlrd. eurų, arba 31,6 %. Skolos dydžio pokytį, palyginti su 2019 metų dydžiu, daugiausia lėmė COVID-19 pandemijos padariniai ir Vyriausybės sprendimai remti ekonomiką, jos atsigavimą šiuo sudėtingu laikotarpiu bei imtis visų priemonių neigiamiems pandemijos padariniams švelninti. Vyriausybės skolinimosi kaštai toliau mažėjo, skolos valstybės vardu valdymo išlaidos tendencingai mažėjo nuo 2014 metų ir 2020 metais sudarė 422,5 mln. eurų.

2020 metais faktinės išlaidos, palyginti su 2019 metais, sumažėjo 2,8 %, arba 12,45 mln. eurų. Vidutinė svertinė palūkanų norma už skolą valstybės vardu sumažėjo apie 1 procentinį punktą nuo 2,5 % 2019 metais iki 1,5 % 2020 metais. Savivaldybių nekonsoliduotoji skola per metus padidėjo 118,9 mln. eurų ir 2020 metų pabaigoje buvo 607,7 mln. eurų. 2020 metais dėl COVID-19 pandemijos savivaldybės negavo planuotų pajamų ir susidūrė su apyvartinių lėšų trūkumu. Finansų ministerija per metus savivaldybėms suteikė 100,9 mln. eurų trumpalaikių paskolų iš valstybės biudžeto. Socialinės apsaugos fondo nekonsoliduotąją skolą 0,8 mln. eurų sveria Valstybinio socialinio draudimo fondo skoliniai įsipareigojimai pagal finansinės nuomos lizingo sutartį dėl programinės įrangos licencijų nuomos ir Finansų ministerijos suteikta paskola pensijų anuiteto mokėjimo veiklos valdymui ir administravimui finansuoti.

Valstybės kontrolė atliko nacionalinių finansinių ataskaitų rinkinio auditą ir pateikė neigiamą nuomonę, ją sąlygojo jau ne vienerius metus besitęsiančios apskaitos ir duomenų problemos atskirose institucijose, atskleistose ankstesnėse Valstybės kontrolės ataskaitose. Taip pat 2020 metų viešojo sektoriaus finansinių ataskaitų duomenų kokybei bei pateikimui laiku įtakos turėjo ir pirmieji COVID-19 pandemijos metai, per kuriuos atskiros institucijos neužtikrino apskaitos organizavimo nuoseklumo, nes privalėjo imtis naujų daug darbo išteklių, laiko ir priemonių pareikalavusių veiklų ir veiksmų, todėl ne visais atvejais institucijų ūkinių operacijų apskaitai ir susijusiai vidaus kontrolei buvo skiriamas pirmaeilis dėmesys.

Dėl nuo 2018 metų vykdomo institucijų apskaitos funkcijų centralizavimo lygia greta 2021 metų pradžioje vykęs nemažos dalies institucijų apskaitos funkcijų centralizavimo etapas taip pat sukėlė tikrų iššūkių atskiroms institucijoms dėl tinkamo apskaitos funkcijos įgyvendinimo užtikrinimo. Tačiau, nepaisant šių naujų aplinkybių, Finansų ministerijos nuomone, viešojo sektoriaus apskaitos ir duomenų kokybė iš esmės nepasikeitė, lyginant su praėjusiais metais.

Valstybės kontrolės identifikuotos problemos ankstesniais metais yra sprendžiamos, tai yra rekomendacijos įgyvendinamos, tačiau tenka pažymėti, jog rekomendacijų įgyvendinimas reikalauja nemažų terminų ir tinkamo pasirengimo. Prašom po pateikimo priimti svarstyti Seimo nutarimo dėl 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo projektą.

Taip pat Vyriausybė pritaria Finansų ministerijos parengtam 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniui ir pateikė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą, juo siūlo patvirtinti ir 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį, kurį sudaro valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir valstybės finansinių ataskaitų rinkinys.

Pagrindiniai 2020 metų valstybės biudžeto vykdymo rodikliai. Į valstybės biudžetą iš viso surinkta apie 8,7 mlrd. eurų pajamų, be Europos Sąjungos paramos, tai yra 883,6 mln. eurų mažiau, negu buvo planuota. Planas įvykdytas 90,7 %. Lyginant su 2019 metais, 2020 metais surinkta 52,8 mln. eurų, arba 0,6 % mažiau. Europos Sąjungos ir kitos finansinės tarptautinės paramos buvo gauta 2,3 mlrd. eurų pajamų, tai yra pajamų planas įvykdytas 117,6 %. Didžiausią biudžeto pajamų dalį sudarė pridėtinės vertės mokestis – 3,6 mlrd. eurų, gyventojų pajamų mokestis – 1,9 mlrd. eurų ir akcizai – 1,6 mlrd. eurų, pelno mokestis – 779,7 mln. eurų.

Dėl 2020 metais galiojusių keturių pagrindinių mokesčių lengvatų ir specialiųjų sąlygų biudžetas neteko apie 2,1 mlrd. eurų pajamų, 555,7 mln. eurų daugiau pajamų negu 2019 metais. Iš jų dėl pridėtinės vertės mokesčio lengvatų taikymo biudžetas neteko 231,7 mln. eurų, dėl akcizų lengvatų taikymo – 396 mln. eurų, pelno mokesčio – 310,1 mln. eurų ir dėl gyventojų pajamų mokesčio – 1 mlrd. 129,6 mln. eurų pajamų.

Valstybės biudžeto išlaidas sudarė apie 15,6 mlrd. eurų, iš jų Europos Sąjungos paramos – 1,9 mlrd. eurų. Išleista 0,8 mlrd. eurų mažiau, negu planuota, iš jų didžiausia dalis – 298,4 mln. eurų – dėl nepanaudotų Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų. Valstybės biudžeto išlaidos 2020 metais viršijo gautas pajamas 4 mlrd. 957,4 mln. eurų nevertinant Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos įplaukų ir šiomis lėšomis vykdomų programų išlaidų. 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme numatyta, kad valstybės biudžeto asignavimai kartu su Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšomis viršys pajamas 1 mlrd. 248,2 mln. eurų. 2020 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parengtas konsolidavus centrinės valdžios institucijų ir jų kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansines ataskaitas už 2020 metus. Iš viso 572 subjektai. Šiame rinkinyje įtraukta informacija apie valstybės 2020 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, jai poveikį turėjusių finansinių ataskaitų, straipsnių pasikeitimus, 2020 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus. Visas valstybės konsoliduotas turtas, parodytas finansinės būklės ataskaitoje, sudarė 49,3 mlrd. eurų ir buvo 3,8 mlrd. eurų, tai yra 8 %, didesnis nei 2019 metais. 2020 metų valstybės konsoliduotieji įsipareigojimai sudarė 27,4 mlrd. eurų ir buvo 4 mlrd. eurų, tai yra 17 %, didesni nei 2019 metais dėl išaugusių įsipareigojimų pagal Vyriausybės vertybinius popierius. Valstybės grynojo turto vertė sudarė 16,9 mlrd. eurų ir buvo 1,7 mlrd. eurų, tai yra 9 %, mažesnė nei 2019 metais. Valstybės grynojo turto vertės sumažėjimą didžiąja dalimi lėmė ataskaitinių metų grynasis deficitas.

Šiuos rinkinius Valstybės kontrolė auditavo ir pateikė išvadas, besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir neigiamą nuomonę dėl finansinių ataskaitų rinkinio. Valstybės kontrolės neigiamą nuomonę dėl valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų lėmė atskirų viešojo sektoriaus subjektų apskaitos duomenų netikslumai, jie buvo išvardinti pristatant jau nacionalinių finansinių ataskaitų rinkinį.

Prašom po pateikimo priimti svarstyti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą.

Dėl rezervinio tada irgi iš karto, ar... Rezervinį. Vyriausybė šių metų spalio 6 dieną pritarė ir pateikė Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2020 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą ir juo siūlo patvirtinti Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2020 metų metinių ataskaitų rinkinį. 2020 metų Rezervinio (stabilizavimo) fondo metinių ataskaitų rinkinį sudaro šio fondo finansinių ataskaitų rinkinys ir fondo biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys. Valstybės kontrolė auditavo ir pateikė išvadą, sąlyginę nuomonę dėl finansinių ataskaitų rinkinio ir besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

2020 metų pabaigoje Rezervinio (stabilizavimo) fondo pinigai ir pinigų ekvivalentai sudarė 356,9 mln. eurų, iš jų – 331,3 mln. eurų Rezervinio (stabilizavimo) fondo banko sąskaitoje ir 25,6 mln. eurų Rezervinio fondo lėšų radioaktyviųjų atliekų giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviuosius atliekoms tvarkyti banko sąskaitoje. Palyginus su 2019 metais, pinigai ir pinigų ekvivalentai padidėjo 70,5 mln. eurų. Tam įtakos turėjo iš valstybės biudžeto skirtos lėšos, daugiausia už gautus į valstybės biudžetą dividendus. 2020 metų pabaigoje grynasis turtas sudarė 47,1 mln. eurų ir buvo 1,1 mln. eurų mažesnis nei 2019 metais. Per 2020 metus Rezervinio (stabilizavimo) fondo įplaukos sudarė 71,6 mln. eurų. Tai dalis į valstybės biudžetą gautų dividendų, pajamų, gautų pardavus valstybinės žemės sklypus, aukcione parduoto nekilnojamojo turto pajamų bei lėšų, gautų privatizavus valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų paketus. 2020 metais fondo valdymo išlaidos sudarė 1 mln. eurų.

Prašom po pateikimo priimti svarstyti Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2020 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Kviečiu valstybės kontrolierių padaryti papildomą pranešimą.

M. MACIJAUSKAS. Laba diena, gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai, viešojo sektoriaus turimų duomenų kokybė ir jų atvėrimas prisideda prie didesnio darbo efektyvumo viešojo sektoriaus institucijose ir šių institucijų glaudesnio bendradarbiavimo, didina valdžios skaidrumą, pasitikėjimą ja ir skatina piliečių įsitraukimą į sprendimų priėmimą. Vienas pamatinių duomenų šaltinių yra finansiniai viešojo sektoriaus subjektų duomenys. Deja, kol kas jie vis dar yra nepatikimi. Reikšmingų duomenų iškraipymų finansinėse ataskaitose nustatome kasmet, o 2020 metais jų mastas dar išaugo, todėl pareiškėme neigiamas nuomones dėl nacionalinio ir valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių, o dėl likusių penkių finansinių rinkinių – sąlygines nuomones. Neigiama nuomonė reiškia, kad audito metu nustatyti iškraipymai yra reikšmingi, paplitę finansinėse ataskaitose, jos neparodo tikro ir teisingo vaizdo apie finansinę būklę ir veiklos rezultatus. Dėl šios priežasties ataskaitų duomenys nėra patikimas informacijos šaltinis, primant valdymo sprendimus. Kas tai lėmė? Tai lėmė tiek ne vienus metus neištaisomos klaidos, tiek ir 2020 metai, kurių pandemijos pasekmių valdymui... susijusios netipinės viešojo sektoriaus subjektams aplinkybės ir gerokai išaugusi veiklos apimtis. Apie tai detaliau kalbėsiu pristatydamas kiekvieną iš išvadų.

Taigi teikiame išvadą dėl 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio, jame konsoliduoti beveik 3 tūkst. 600 viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenys. Jau devintus metus iš eilės, nuo pat pirmo rinkinio audito, jame nustatome reikšmingų duomenų iškraipymų, kurių 2020 metais, kaip ir minėjau, padaugėjo, todėl pareiškėme neigiamą nuomonę. Visas reikšmingas klaidas lėmė klaidos žemesnio konsolidavimo lygio ataskaitose.

Siekdami mažinti viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje nustatomų iškraipymų mastą, kasmet atlikę auditus teikiame rekomendacijas atskiriems viešojo sektoriaus subjektams. Finansų ministerija rekomenduoja imtis priemonių šalinti dažniausiai pasitaikančių klaidų priežastis. Rekomenduojama inicijuoti viešojo sektoriaus subjektų vykdomų veiklų ir su jomis susijusių turto ir įsipareigojimų peržiūrą bei imtis veiksmų dėl bendros apskaitos politikos taikymo. Šie pokyčiai, mūsų nuomone, leistų turėti patikimą, objektyvią ir valdymo sprendimams priimti tinkamą viešojo sektoriaus subjektų finansinę informaciją.

Įstatymu yra nustatytas terminas – ne vėliau kaip iki liepos 31 dienos Finansų ministerija turi parengti ir valstybiniam auditui pateikti tiek nacionalinį, tiek valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius. Tenka konstatuoti, kad kaip kasmet, taip ir šiemet, buvo vėluojama pateikti rinkinius ir šiemet tas vėlavimas buvo vienas mėnuo. Siekiant įgyvendinti naujos redakcijos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatas, jau turėtų būti pradėta ruošti ataskaitų rengimui pavasarį, todėl finansinių ataskaitų rinkinių pateikimas laiku tampa ypač aktualus. Kartu su nacionaliniu finansinių ataskaitų rinkiniu teikiama informacija apie valstybės skolą, jos duomenys (23,1 mlrd. eurų) visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingi. Skolindamasi 2020 metais Vyriausybė laikėsi nustatytų skolinimosi limitų ir skolinimąsi reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

Toliau apie valstybę. Nuo pirmo Valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo, tai yra pastaruosius devynerius metus, reikšmingos dalies joje atvaizduojamų duomenų teisingumo negalime patvirtinti, todėl dėl šio kaupimo principu parengto ataskaitų rinkinio šiemet teikiame neigiamą nuomonę. 2020 metais tęsėsi apskaitos problemos, neišspręstos nuo jos tvarkymo pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus pradžios – 2010 metų. 98 %, arba 8,6 mlrd. eurų, duomenų apie mokesčių pajamas ir su jomis susijusių gautinų ir mokėtinų sumų teisingumo negalėjome patvirtinti.

Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondų apskaitai tvarkyti naudojamos informacinės sistemos turi trūkumų, dėl kurių vis dar neteisingai registruojamos gautinos ir mokėtinės sumos ir neteisingai sudaromos finansinės ataskaitos. Negalėjome patvirtinti 2,7 mlrd. eurų įsipareigojimų būsimoms Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo ir giluminio atliekyno įrengimo išlaidoms likučio teisingumo, nes atidėjinys nepagrįstai sumažintas iš Europos Sąjungos gautina lėšų suma ir netinkamai perskaičiuota jo dabartinė vertė.

Teismų apskaitoje neregistruojamos su teismų žyminio mokesčio ir paskirtų baudų pajamos susijusios ūkinės operacijos ir ši informacija neatskleidžiama finansinėse ataskaitose. Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis, valstybės biudžetas 2020 metais gavo 18 mln. eurų žyminio mokesčio ir baudų įplaukų. Matome, kad artėjama į pabaigą vertinant kilnojamasias kultūros vertybes, jų dar liko neįvertinta apie 9 %, jų vidutinė vertinė reikšmė yra 51 mln. eurų.

Auditorių išvadai įtaką darė ir tai, kad įstaigos 2020 metais, susidūrusios su netipinėmis aplinkybėmis – pandemija, pertvarkymu, darė tam tikrų klaidų. Taigi centralizuotas apskaitos tvarkytojas dėl išaugusios veiklos apimties jiems tapo iššūkiu, laiku nesudarė įstaigų apskaitos registru ir finansinių ataskaitų, neinventorizavo gautinų mokėtinų sumų. Dalis įstaigų dėl su pandemijos pasekmių valdymu susijusios padidėjusios veiklos apimties neatliko arba atliko tik dalies ilgalaikio turto, atsargų inventorizaciją ir nežinojo, koku turtu disponuoja metų pabaigoje. Nerimą kelia praktika, kai įrašai apskaitos registruose buvo daromi po to, kai finansinių ataskaitų rinkiniai jau buvo pateikti į konsolidavimo sistemą ir patvirtinti, tai yra padarius ir pateikus finansinių ataskaitų rinkinį pagal jį buvo koreguojami įrašai apskaitoje.

Išeitis, kaip jau minėjau, teikdamas išvadą dėl nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio, mūsų, Valstybės kontrolės, anksčiau pateiktos rekomendacijos ir jų įgyvendinimas. Svarbu tai, kad piniginiu principu paremtas atsiskaitymas už biudžeto vykdymą reikšmingų trūkumų neturi, todėl dėl 2020 metų valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teikiame besąlyginę nuomonę.

2020 metais prasidėjusi kiekvieno mūsų ir valstybės gyvenimą paveikusi pandemija parodė, kaip svarbu laiku spręsti problemas, iš jų ir tas, dėl kurių rekomendacijas teikia valstybiniai auditoriai. Pernai virš 3 mlrd. eurų išlaidų buvo padaryta nepatvirtinus jų rodiklių įstatymu ir tai ne nauja, mūsų vertinimu, netinkama praktika, ypač išaugusi 2020 metais. Rekomendaciją teikėme dar 2016 metais, tikimės, kad esminiai pokyčiai bus pasiekti įgyvendinus Vyriausybės programą. Programoje numatytas tikslas – sukurti ir įgyvendinti vidutinės trukmės biudžeto taisykles.

Noriu pasidalinti ir kitomis viltingai nuteikiančiomis pastabomis. Žengtas svarbus žingsnis – ne tik teisės aktuose įtvirtinta, bet praktikoje pradėta taikyti, rengiant 2022 metų biudžetą, naujoji strateginio valdymo sistema. Svarbu užtikrinti, kad strateginiai valdymo pokyčiai nesibaigtų tik įstaigų strateginių veiklos sudarymo etape ir būtų nuosekliai įgyvendinti iki kokybiško, aiškaus atsiskaitymo už pasiektus rezultatus Seime ir visuomenėje. Strateginį planavimą reglamentuojančių teisės aktų gyvenimo praktika jau dabar rodo tobulinimo būtinybę.

Ir pabaigai – apie Rezervinį stabilizavimo fondą. Rezervinio stabilizavimo fondo biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys teisingas, audito nuomonė yra besąlyginė, tačiau finansinių ataskaitų rinkinyje yra klaidų, todėl audito nuomonė yra sąlyginė. Šis fondas yra sąskaitos banke, į kurias atidedame valstybės lėšas, naudotinas finansinei krizei užkūpus, o nuo 2020 metų – ir radioaktyviųjų atliekų giluminio atliekyno įrengimui. Kadangi tai tik sąskaitos banke, pakartotinai keliu klausimą, ar reikalingas reikalavimas sudaryti atskirą ataskaitų rinkinį nėra perteklinis ir ar nesukuria papildomos administracinės naštos. Nustatytų klaidų nebūtų, jeigu duomenys apie sukauptas lėšas minėtose sąskaitose būtų atskleisti valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinyje.

Kiekvienais metais kalbame apie Rezervinio stabilizavimo fondo pajamų plano nevykdymo problemą ir iš esmės niekada tiek, kiek suplanuota, į rezervo sąskaitą neatidedame, o tai rodo, kad pasirinkti fondo finansavimo šaltiniai nėra tvarūs. Vyriausybės programoje numatyta parengti valdžios sektoriaus skolos valdymo strategiją, ilguoju laikotarpiu siekiant grįžti prie optimalaus valdžios sektoriaus skolos lygio.

Kviečiu Finansų ministeriją rengiant šią strategiją kompleksiskai persvarstyti ir valstybės lėšų rezervo klausimus, kokio dydžio jo reikia Lietuvai, iš kokių finansavimo šaltinių ateityje juos pildysime. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū valstybės kontrolieriui M. Macijauskui. Kolegos, kadangi pagal Statutą ataskaitos tik išklauserios, mes turime paskirti komitetus. Dėl pirmųjų trijų ataskaitų kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, papildomi – visi kiti komitetai dėl 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio bei konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio. Dėl Rezervinio stabilizavimo fondo kaip papildomas yra Audito komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-916 (pateikimas)

Dabar kviečiu į tribūną pristatyti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą sveikatos apsaugos ministrą A. Dulį. Prašom, ministre.

A. DULYS. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. 2020 metais iš viso buvo surinkta beveik 2,2 mlrd. eurų PSDF biudžeto pajamų. Pajamų planas įvykdytas 95 %. Iš viso negauta 107 mln. eurų. Praėjusių metų šio biudžeto išlaidos sudarė kiek daugiau nei 2,3 mlrd. eurų. Išlaidų planas, vertinant skirtingas biudžeto ir rezervo lėšas, įvykdytas 92 %.

2020 metais dėl COVID-19 ligos plitimo grėsmės šalyje buvo keistas asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbas ir nustatyti planinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ribojimai, kad pacientams, sergantiems COVID-19 liga, jos būtų teikiamos prioriteto tvarka. Siekiant užtikrinti asmens sveikatos priežiūros įstaigų finansinį tvarumą, sumažėjus įstaigų teikiamų paslaugų apimčiai, buvo pakeista paslaugų apmokėjimo tvarka ir nustatyta, kad už paslaugas karantino metu ASPĮ kiekvieną mėnesį mokama 1/12 sutartyje, sudarytoje su Teritorine ligonių kasa, nurodytos metinės sutartinės sumos. Dėl to 2020 metų PSDF biudžeto lėšomis sumokėta 902,6 mln. eurų už suteiktas paslaugas ir 201,3 mln. eurų už sutartyse numatyta apimtimi planuotas suteikti paslaugas.

2020 m. sausio 1 d. PSDF biudžeto rezervo lėšų likutis sudarė 341,1 mln. eurų. 2020 metais PSDF biudžete buvo numatyta, kad į PSDF rezervo sąskaitą bus pervesta beveik 201 mln. eurų planinių pajamų, tačiau dėl nesurinktų pajamų PSDF biudžeto rezervas buvo papildytas 93,1 mln. eurų. Panaudota rezervų lėšų skirta taip: 130 mln. eurų buvo skirta asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, suteiktoms nuo 2020 m. balandžio 1 d., apmokėti jau padidintomis bazinių kainų balo vertėmis; 34,6 mln. eurų – įstaigų išlaidoms darbuotojų padidintam darbo užmokesčiui dėl COVID-19 ligos apmokėti; 63,7 mln. eurų skirta vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms. 2020 m. gruodžio 31 d. rezervą sudarė 215,6 mln. eurų. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Kolegos, kaip pagrindinis komitetas siūlomas Sveikatos reikalų komitetas. Oi, labai atsiprašau. Kviečiu valstybės kontrolierių M. Macijauską. Papildomas pranešimas. Toliau posėdžiui pirmininkaus kolega A. Mazuronis.

M. MACIJAIUSKAS. Atlikę Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditą, teikiame besąlyginę nuomonę dėl Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir sąlyginę nuomonę dėl Finansinių ataskaitų rinkinio.

28 mln. eurų į fondą gautinų socialinių įmokų neteisingai apskaitytos kaip trumpalaikės. Dėl pasirašytų įmokų mokėjimo atidėjimo susitarimo iš draudėjo jos bus gautos po vienerių ar daugiau metų. Finansinėse ataskaitose taip pat tinkamai neatskleisti duomenys apie fondo biudžeto rezervo sudarymą, jo lėšų likučių naudojimą ataskaitinių laikotarpių pabaigoje.

2020 metai tapo iššūkiu visai sveikatos sistemai, reikėjo imtis veiksmų, perorganizuojant sveikatos priežiūros įstaigų darbą, sutelkiant ir persikirstant turimus išteklius. Sveikatos apsaugos ministerija, siekdama užtikrinti asmens sveikatos priežiūros įstaigų finansinį tvarumą, pakeitė asmens sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimo PSDF lėšomis tvarką, joje nustatydama ne tik apmokėjimą už faktiškai suteiktas paslaugas, bet ir apmokėjimą už planuotas suteikti paslaugas. Priimtas sprendimas, juo vadovaujamosi ir šiais metais, nebuvo ir iki šiol nėra suderintas su Sveikatos draudimo įstatyme nustatyta sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimo modeliu. Sveikatos apsaugos ministerija informavo, kad planuoja šį klausimą svarstyti ir tikslinti atitinkamus teisės aktus.

Kitas svarbus ir daug atgarsių visuomenėje sulaukęs klausimas – sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojų, dirbančių COVID-19 sąlygomis, darbo užmokesčio didinimas. Įstatymu nustatčius nuo 60 % iki 100 % didinti pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą ar mėnesinę algą, nebuvo apibrėžtas kitų darbo užmokesčio dalių nustatymas, todėl įstaigos darbo užmokesčių didi-

no skirtingais būdais. Toks praktikų išsiskyrimas turėjo įtakos ir fondo lėšų poreikiui, tai yra signalas imti veiksnių teisinių nuostatų tikslinimui ir detalesniam išaiškinimui. Ankstesnių auditų metu Sveikatos apsaugos ministerijai teikėme rekomendacijas dėl fondo veiklos optimizavimo, sutarčių sudarymo centralizavimo, sveikatos draudimo sistemos išgryninimo ir sąnaudomis grįstų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kainų. Rekomendacijos dar neįgyvendintos, tačiau teigiamų pokyčių yra ir nuo 2021 metų asmens sveikatos priežiūros įstaigos sutartis dėl paslaugų apmokėjimo sudaro su viena teritorine ligonių kasa. Daugelis priemonių, skirtų šių rekomendacijų įgyvendinimui, yra įtrauktos į Vyriausybės programą ir belieka palinkėti sklandaus jų įgyvendinimo. Ačiū.

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkui, gerbiamas kontrolieriaus. Dėl šios ataskaitos, kaip ir dėl prieš tai buvusių, balsuoti nereikia. Siūloma pagrindiniu komitetu paskirti Sveikatos reikalų komitetą. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Labai dėkui. Kaip papildomus siūloma skirti Audito komitetą ir Biudžeto ir finansų komitetą. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Galime pritariti. Labai dėkui. Siūloma svarstyimo data – 2021 m. lapkričio 23 d. Galime pritariti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

15.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-913 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-913. Pranešėjas – viceministras A. Bitinas. Prašom.

A. BITINAS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Kaip ir kasmet, Seimas tvirtina praėjusių metų Socialinio draudimo fondo ir kitus biudžetus. Tai yra finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos. Ir šiomet teikiame 2020 metų Valstybinio socialinio draudimo fondo finansines ir biudžeto vykdymo ataskaitas, kuriose galima pamatyti, kokie yra rodikliai ir kas apibūdina 2020 metų rezultatus.

Taigi „Sodros“ 2020 metų rezultatas yra teigiamas. Pajamos viršijo išlaidas ir šis skaičius yra 274 mln. 2020 metų „Sodros“ biudžeto pajamos siekė 4,96 mln. eurų arba buvo 8,5 % didesnės negu 2019 metais. Planas įvykdytas 101,6 %. Ši didėjimo tendencija stebima ir šiais metais. 2020 metais „Sodros“ išlaidos siekė 4,69 mlrd. eurų ir buvo 3,2 % didesnės, negu planuotos. Palyginus su 2019 metais, jos padidėjo 541 mln. eurų, arba 13 %. Dėl „Sodros“ 2020 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio Valstybės kontrolė pateikė sąlyginę nuomonę, turbūt ji bus pristatyta. Tai apie ataskaitą tiek.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas viceministre. Į tribūną kviečiame valstybės kontrolierių M. Macijauską.

M. MACIJAIUSKAS. Valstybinio socialinio draudimo fondo 2020 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais teisingas, dėl jo pareiškėme sąlyginę nuomonę.

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje nustatėme reikšmingų neatitikčių, todėl mūsų nuomonė yra sąlyginė. Dėl veikloje naudojamos programinės įrangos funkcionalumą savarankiškai dirbantiems asmenims atidėti privalomojo sveikatos draudimo įmokų mokėjimai buvo apskaityti pasirinkus netinkamą ūkinių operacijų registravimo būdą. Dėl to duomenys apie 35,6 mln. eurų gautinų privalomojo sveikatos draudimo įmokų ir 39,5 mln. eurų šių įmokų permokų, nurodyti finansinėse ataskaitose, nėra patikimi. Visiems kitiems fondams mokėtinos sumos neteisingai priskirtos trumpalaikėms, nes dalis jų, 29,3 mln. eurų, iš draudėjų bus gautos daugiau nei po vienu metų. Ataskaitose tinkamai neatskleisti duomenys apie Valstybinio socialinio draudimo rezervo fondo sudarymą, naudojimą ir jo lėšų likučius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Per pastaruosius metus įvyko teigiamas pokytis fondo valdyme, įgyvendinant Valstybės kontrolės rekomendaciją, vietoj 13 juridinių asmenų veiklą tęsia valdyba ir keturi jos teritoriniai skyriai. Laukiame tolesnių žingsnių optimizuojant fondo valdymo struktūrą.

2020 metais fondo valdyba įgyvendino ekonomikos skatinimo plane numatytas tris priemones, skirtas padėti darbo vietoms ir gyventojų pajamoms išsaugoti, ir tris priemones, skirtas padėti verslui išsaugoti likvidumą. Įvertinę šių priemonių vykdymą, teisės aktų nesilaikymo atvejų nenustatėme.

Pabaigai priminsiu, kad šiemet atlikome ir 2020 metais įsteigto Pensijų anuitetų fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio auditą. Gegužės mėnesį pateiktoje audito išvadoje pareiškėme besąlyginę nuomonę – fondo ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Šio fondo finansinį auditą nuo šiol atliksime kasmet. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kontrolieriau. Jūsų paklausti nėra norinčių Seimo narių. Nebalsuojama po pateikimo. Siūloma pagrindiniu komitetu paskirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą, papildomais komitetais – Audito ir Biudžeto ir finansų komitetus. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti. Labai dėkui.

15.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-914 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-914. Pranešėjas – socialinių reikalų ir darbo viceministras A. Bitinas.

A. BITINAS. Gerbiami Seimo nariai, teikiamas Seimo nutarimas „Dėl Garantinio fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“. Garantinio fondo lėšų likutis 2020 metų pradžioje buvo 75,7 mln. eurų, užfiksuotos įplaukos – 307,2 mln. eurų, iš jų darbdavių įmokos sudarė 24,6 mln. eurų, kitas lėšas sudarė valstybės biudžeto subsidijos dėl prastovų ir kitų dalykų. Išlaidos buvo 288 mln. eurų ir lėšų likutis 2020 metų pabaigoje – 94,8 mln. eurų.

Dėl Garantinio fondo finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio Valstybės kontrolė pateikė sąlyginę nuomonę. Tiek būtų trumpai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre. Į tribūną kviečiamas valstybės kontrolierius M. Macijauskas.

M. MACIJAUSKAS. Teikiame išvadą dėl Garantinio fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio teisingumo. Dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pareiškėme besąlyginę nuomonę, dėl finansinių ataskaitų rinkinio – sąlyginę nuomonę. Atidėjus įmokų mokėjimą veiklą sustabdžiusiems ar ją apribojusiems ūkio subjektams, 0,6 mln. eurų šių gautinų sumų finansinėse ataskaitose neteisingai atvaizduotos kaip trumpalaikės gautinos sumos. Fondas 2020 metais vykdė priemones, skirtas COVID-19 padariniams švelninti. Įvertinę joms skirtų lėšų naudojimą, teisės aktų nesilaikymo atvejų nenustatėme. Vykdytos priemonės: subsidijos darbdaviams darbo užmokesčiui už darbuotojų prastovas ir išmokos savarankiškai dirbantiems asmenims. Jų mokėjimui buvo panaudota 274 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kontrolieriau, už glaustą pristatymą. Kaip papildomą siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Atsiprašau, pagrindiniu komitetu. Papildomais komitetais – Audito ir Ekonomikos komitetus. Ar galime pritarti tokiam siūlymui bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta. Siūloma svarstyti data – lapkričio 23 diena. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Labai dėkui.

15.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-915 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-915. Pranešėjas – socialinių reikalų ir darbo viceministras A. Bitinas. Prašau.

A. BITINAS. Gerbiamieji Seimo nariai, teikiame Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą. Šio fondo lėšų likutis 2020 metų pradžioje buvo 81,1 mln. eurų, per metus gautos įplaukos – 23,5 mln. eurų. Palyginti su 2019 metais, šiek tiek sumažėjo. 2019 metais buvo 30,4. Išlaidos – 10 mln. eurų. 2019 metais analogiškai – 10,2. Tai iš esmės tiek pat. Lėšų likutis 2020 metų pabaigoje buvo 94,5 mln. eurų. Dėl šio fondo finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio yra pateikta sąlyginė nuomonė. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas viceministre. Į tribūną kviečiamas valstybės kontrolierius M. Macijauskas.

M. MACIJAIUSKAS. Teikiame išvadą dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio teisingumo. Dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pareiškėme besąlyginę nuomonę, dėl finansinių ataskaitų rinkinio – sąlyginę nuomonę. Kaip ir Garantinio fondo atveju, 0,6 mln. eurų gautinų sumų, tai yra atidėtų įmokų, finansinėse ataskaitose atvaizduotos neteisingai kaip trumpalaikės gautinos sumos. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kontrolieriau. Pagrindiniu komitetu dėl šio ataskaitų rinkinio siūloma paskirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą, papildomu – Audito komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu tokiam siūlymui? Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. (*Balsai salėje*)

Kitas darbotvarkės klausimas... Kol kas nėra, šiek tiek aplenkėme laiką pagal grafiką, ir nėra nė vieno pranešėjo. Prie Seimo narių pareiškimų yra V. Ažuolas užsirašęs, gal dabar būtų noras? Ne. Nėra pranešėjų dėl kitų klausimų, tik ateina. Arba tada darome techninę 5 minučių pertraukėlę, kol ateis pranešėjai. Pabaigoje, Valiau, pranešimą? (*Balsai salėje*)

Gerbiami kolegos, skelbiame 5 minučių techninę pertraukėlę, kol atvyks pranešėjai. Jie šiuo metu ateina ir yra visiškai šalia.

15.47 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 3 ir 9 straipsnių pakeitimo ir 4 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-895 (pateikimas)

Kolegos, kadangi atėjo pranešėjas, susiekimo ministras M. Skuodis, pereiname prie kito darbotvarkės 2-9 klausimo – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 3 ir 9 straipsnių pakeitimo ir 4 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-895. Pranešėjas – susisiekimo ministras M. Skuodis. Pateikimo stadija. Prašau.

M. SKUODIS. Labai dėkui. Ačiū už galimybę pristatyti iš tiesų svarbius pakeitimus. Jų tikslai yra du. Pirmas, pirmiausia įgyvendinti Konstitucinio Teismo nutarimą, kuris neleidžia numatyti konkretaus degalų akcizo procento, skiriamo tokiems tikslams kaip kelių finansavimas. Atitinkamai mes turime pakoreguoti įstatymą, kad neliktų nuostatų, prieštaraujančių Konstitucijai.

Ir antras tikslas yra pertvarkyti Kelių priežiūros ir plėtros programą siekiant kelių esminių tikslų. Vienas iš jų, kad programa būtų paprastesnė, antras, kad padidintume kelių finansavimo skaidrumą, ir trečias dalykas, kad suteiktume daugiau laisvės savivaldai priimti sprendimus, nes mes tikime, kad savivaldybės geriausiai žino, kokius objektus reikia tvarkyti ir finansuoti.

Galėčiau įvardinti keletą tokių esminių mūsų siūlomų pakeitimų, kurie yra susiję su Kelių priežiūros ir plėtros programos nauja sistema, tai yra pertvarkoma sistema. Pirmiausia mes siūlome Vyriausybės nutarimu kasmet tvirtinti trimetę Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo sistemą, ji iš esmės palengvintų projektų planavimą, viešųjų pirkimų vykdymą ir apskritai sumažintų riziką nepanaudoti lėšų iki metų pabaigos. Kitaip sakant, mes pereitume prie vidutinės trukmės kelių finansavimo planavimo. Tas iš tiesų yra tikrai reikalinga ir pribrendę tiek valstybės, tiek savivaldybių lygmeniu.

Antras pakeitimas. Mes siūlome atsisakyti tikslinio finansavimo rezervavimo atskiriems projektams, tas iki šiol yra daroma Seimo sprendimu, ir visą skirtą finansavimą paskirstyti vietinės reikšmės keliams ir valstybės reikšmės keliams pagal programoje nustatytas proporcijas. Lėšos

niekur nedingsta, tikslai, kurių siekta ir anksčiau, niekur nedingsta, tiesiog proporcingai yra perskirstomos lėšos ir jau toliau projektai įgyvendinami pagal strateginius dokumentus.

Siūlome taip pat atsakyti atskiro finansavimo skyrimo savivaldybių grupėms, tai yra konkrečiai sostinės regiono savivaldybėms ir savivaldybėms prie didžiųjų miestų, ir taikyti visoms savivaldybėms vienodus lėšų paskirstymo kriterijus pagal tai, kaip buvo iki šiol, pagal kelių ilgį ir gyventojų skaičių, nes pagal visas konsultacijas, kurias turėjome ir su savivaldybėmis, ekspertais, visomis suinteresuotomis grupėmis, vis dėlto objektyvesnio, geresnio ir visiems tinkančio kriterijaus mes nerandame. Vienintelė išimtis – siūloma palikti atskirą finansavimą tik kurortinėms savivaldybėms, nes kai kurios iš jų yra tokios mažos, kad pagal gyventojų skaičių ir kelių ilgį tiesiog nebūtų įmanoma objektyviai sutvarkyti jokių objektų. Atskirai kurortinėms savivaldybėms šiek tiek siūlome pakoreguoti finansavimą į tų savivaldybių, kurios neturi didelio viešbučių skaičiaus, pusę. Natūralu, gyventojai kartais apsistoja ir nuomojamuose butuose, bet ne viešbučiuose. Deja, statistiką turime tik iš viešbučių. Taip pat siūlome iš dalies atsakyti Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų rezervo, rezervą iš karto perskirstant valstybinės ir vietinės reikšmės keliams. Vis dėlto matome poreikį vietinės reikšmės kelių eilutėje palikti tam tikros laisvės Vyriausybei spręsti dėl objektų, kurie yra svarbūs valstybei ir priklauso savivaldybėms. Vis dėlto tiesiog dėl objektyvių aplinkybių kai kurie keliai, pavyzdžiui, Klaipėdoje Baltijos prospektas, priklauso kaip ir miesto savivaldybei, bet puikiai suprantame, kad tai yra magistralinio kelio taša, kelio, kuris veda į Klaipėdos uostą, ir savivaldybės, net ir didžiosios, yra nepajėgios tokių objektų tvarkyti pačios. Tai būtų tam tikras rezervas, jeigu galima pavadinti, tikslinis, būtent tokiems strateginiams objektams.

Ir kitas dalykas. Natūralu, kad perskirsčius iš atskirų eilučių, atskirų programų visas lėšas savivaldai ir valstybinės reikšmės keliams, apskritai visoms savivaldybėms, net ir toms, kurios priklausė atskiroms grupėms, bazinis finansavimas, iš karto jų turimas bazinis finansavimas išaugtų, tai yra buhalterinis perskirstymas, bet iš karto savivaldybės galėtų juo naudotis. Mainais ko mes prašome? Mes prašome visoms savivaldybėms patvirtinti lėšų paskirstymo ir naudojimo tvarką ir sudaryti bent trejų metų objektų finansavimo eiles, kurios būtų paskelbtos viešai ir visi gyventojai, visuomenė žinotų, kokie objektai planuojami tvarkyti.

Dar yra daugiau tam tikrų pakeitimų. Siūlome nustatyti tam tikrą procentinę finansavimą, kuris būtų skiriamas privalomai darnaus judumo priemonėms, dėl tam tikrų procentų mes dar komitetuose, ir eismo saugai, ir turtui įsigyti, mes dar komitetuose tikrai svarstysime. Savivalda irgi dar turi tam tikrų pasiūlymų, tai čia mes iš Vyriausybės pusės norime turėti maksimalų lankstumą, dar pereisime prie svarstymo stadijos. Natūralu, dar vykdome dėl kelių finansavimo ir tam tikrus kitus darbus, jie susiję jau su Vyriausybės lygmens sprendimais, bet čia yra tam tikri pakeitimai tiek dėl Konstitucinio Teismo, tiek dėl tų mano įvardintų tikslų, kad sistema būtų paprastesnė, aiškesnė, padidintume skaidrumą ir, natūralu, savivaldybėms suteiktume daugiau laisvės pačioms priimti sprendimus. Ačiū, prašyčiau pritarti po pateikimo ir pereiti prie svarstymų komitetuose.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas ministre. Prieš perėjimą prie svarstymų komitetuose, dar yra nemažai Seimo narių, kurie čia norėtų jūsų šio bei to paklausti. Pirmasis klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų labai svarbu, ne tik kaip skirstysime lėšas, bet ir kiek lėšų skirstysime, turbūt tai yra svarbiausia. Dažnai žmonių užduodamas klausimas, kad mokesčių pavidalu už akcizus, už kitus dalykus, kai tiesiogiai sumoka kelių naudotojai, tai yra virš 1 mlrd. eurų, bet, deja, Vyriausybės sprendimu tai tik sudaro šiek tiek daugiau negu 500 mln. eurų. Tai sudaro penkiasdešimt kelis procentus. Kokia jūsų nuomonė, kokia lėšų suma turėtų būti apskritai keliams, kad mes galėtume palaikyti, vienas dalykas, gerą būklę ir investuoti į geresnius kelius, nes žmonės už tai susimoka? Kiek jų reikėtų? Iš tikrųjų ar šis įstatymo projektas padės savivaldybėms neprarasti tų lėšų, kad jos galės įvykdyti projektą šiais metais, o dalį susimokėti iš kitų metų pinigų arba, atvirkščiai, kad nereikėtų gražinti, nes dabar perkelti tų lėšų nebegalima? Kaip jūs manote, kiek reikėtų lėšų ir ar padės tas projektas neprarasti pinigų, skirtų keliams?

M. SKUODIS. Ačiū už klausimą. Dėl pinigų nepraradimo, dėl to mes esame įsprausti į visą biudžeto sandarą, į tokią, kokia ji yra, vis dėlto finansavimas lieka metinis. Bet ką mes siūlome pakeitimais padaryti? Jeigu savivalda galėtų vykdyti pirkimus ne tik tada teisiškai, kada gauna lėšas, bet ir bet kada, ir metų pabaigoje, tikėtina, vienas dalykas, ir darbai galėtų prasidėti tada, kada turi prasidėti, o ne finansavimas paskirstomas balandžio mėnesį, tada viešieji pirkimai ir darbai prasideda rudenį ir, natūralu, nespėjama. Čia mes leistume optimizuoti visą planavimą ir projektų įgyvendinimą. Bet kalbant apie biudžeto sandarą, dar tikrai reikės diskusijų. Aš tikiuosi, Biudžeto ir finansų komitetas padės. Galbūt dar rasime tam tikrų išeičių, dėl kurių diskutuojame.

Dėl jūsų kito klausimo, kokio finansavimo reikia keliams, aš gal taip diplomatiškai atsakysiu – reikia didesnio. Su tuo biudžetu, kurį svarstys Seimas, – Vyriausybės parengtą ir vakar patvirtintą, finansavimas didėja sąlyginai nedaug, 21 mln. ir kitais metais turėtų siekti 550 mln. eurų. Jeigu žiūrėtume į mūsų suplanuotus strateginius projektus, didžiausias poreikis lėšų bus 2023–2024 metais. Ir šaltiniai yra du: arba dides biudžetinis finansavimas, arba, natūralu, aš tikiuosi, mūsų įstaiga ar kitais būdais mes galėsime pasiskolinti, nes tai yra atsiperkantis projektas. O priklausomai nuo to, kiek lėšų bus, klausimas, kaip greitai mes galėsime įgyvendinti projektus, kad liktų mažiau žvyrkelių, kad būtų sutvarkyti tiltai ir kad pati kelių būklė gerėtų.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Kita klausiančioji – L. Nagienė. Kortelę įdėkite.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Spėjau dar. Prašom pasakyti, ministre, perskaičiau jūsų aiškinamąjį raštą, ten yra aiškiai pasakyta, kad visais atvejais Kelių fondui KPP lėšos mažėja. Tai kaip bus pagal šitą variantą? Kaip aš supratau, visais atvejais vis tiek mes gausime gerokai mažiau lėšų, aišku, taip pat ir savivaldybės, nes jūsų aiškinamajame rašte taip ir buvo parašyta: Europos Sąjungos lėšos mažės ir mūsų fondas taip pat mažės. Ko tikėtis savivaldybėms?

M. SKUODIS. Aš čia noriu paaiškinti. Labai svarbu suprasti visą Europos Sąjungos finansavimą. Realiai žiūrint šią perspektyvą ir lyginant su praėjusia, kelių finansavimas, ir čia ne Lietuvos nustatyta, Europos Sąjungos lygiu nustatyta, apskritai mažėja. Pagrindinė finansavimo dalis, kurią mes galime naudoti, realiai yra nukreipiama į strateginius transeuropinius koridorius. Tai, iš vienos pusės, yra gerai, nes mums reikia įgyvendinti tokius projektus kaip „Via Baltica“ nuo Marijampolės iki Lenkijos sienos, Utenos plentui galėsime panaudoti tam tikras lėšas, bet apskritai tas Europos Sąjungos finansavimas keliams mažėja, dides finansavimas darniam judumui miestuose: dviračių, pėsčiųjų takams, viešajam transportui ir panašiai. O kalbant apie patį biudžetinį finansavimą, jis nemažėja, su biudžetu, aš tikiuosi, jeigu Seimas jam pritaris, jis dar šiek tiek ir didės.

Kalbant apie lėšų perskirstymą, kaip mes siūlome iš skirtingų programų savivaldybėms. Visų savivaldybių metų pradžioje gaunamas finansavimas, priklausomai nuo procento, iš karto būtų didesnis ir savivaldybėms nereikėtų dalyvauti kitose programose ar dėl žvyrkelių, ar dėl rezervo, neslėpkime, kai po kiekvieno paskirstymo tikrai yra labai daug kaltinimų iš visų pusių, kad politizuoti sprendimai. Tai mes norime tiesiog iš karto duoti daugiau lėšų savivaldybėms, taip sumažinti ir administracinę naštą dalyvauti ir suteikti daugiau laisvių iš karto priimti tuos sprendimus. O tas finansavimo lygis priklausys nuo to galutinio būtent Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo, kurį patvirtins Seimas.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Kitas klausiantysis – A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, ši programa jau sulaukė trečios reformos. 1999 metais buvo Kelių priežiūros ir plėtros fondas. Tuo metu Pasaulio bankas ir Tarptautinis valiutos fondas rekomendavo Lietuvai neturėti jokių atskirų finansinių fondų. Ir mums Pasaulio bankas kaip tik rekomendavo sukurti tuo metu Kelių priežiūros ir plėtros finansavimo programą, kuri šiuo metu yra naikinama.

Man pačiam teko išvykti į Jungtines Amerikos Valstijas stažuotis ir šituo klausimu, ir kitais biudžeto formavimo, planavimo klausimais. Ir jie pasakė taip: jeigu jūs nesukursite šitos specialios programos, vargu ar sulauksite, kad gerės Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimas iš tam tikros tarptautinės patirties, nes ten buvo numatyti atskiri finansavimo šaltiniai. Kuo daugiau automobilių juda mūsų keliais, daugiau naudoja kuro, akcizus jie atskaitydavo tarptautinėje aplinkoje, kad būtų galima skirti pinigus specialiai paskirčiai. Taip pat ir kuo daugiau tranzitu važiuoja automobilių, jie irgi daugiau susimoka mokesčių. Tai jų argumentai bus tokie, kad šitokia programa yra tikslinga ir reikalinga.

Klausimas toks: ar jūs garantuosite, kad pajamos šioje Kelių priežiūros ir plėtros programoje ne mažės kiekvienais metais, o didės? Čia atsiranda kitas.

M. SKUODIS. Labai ačiū už klausimą. Pirmas dalykas – programa nenaikinama, programa lieka. Kas pasikeičia dėl Konstitucinio Teismo sprendimo? Nelieta konkretaus procento, numatyto programoje. Žinote, atvirai pasakius, vertinant finansavimą akcizo dalies, kuri buvo skiriama keliams, ir taip vertinant penkerių metų laikotarpiu, tiesioginio santykio irgi nebuvo. 2020 metais – 50 %, 2018, 2019 metais – po 48 %, 2017 metais – 65 %. Irgi Vyriausybė priimdavo sprendimus. Žinote, garantuoti nieko negaliu, nes nesu tas, kuris priima galutinius sprendimus, bet faktas, aš manau, kad tikrai visi Seimo nariai objektyviai supranta, kad vertinant ir ekonomikos augimą, ir infliaciją kelių finansavimas kiekvienais metais turi didėti ir tik nuo Seimo priklauso, koku mas tu jis didės.

Dabar iš Vyriausybės yra suplanuotas tam tikras didėjimas.

PIRMINKAS. Dėkui labai, ministre. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*LRF*) Ačiū, posėdžio pirmininke. Pone ministeri, kodėl pasyviai veikiate. Ką aš turiu omeny? Jūs tenkinatės, ką duoda Europos Sąjunga, o ne kovojate, kaip jūs sakėte dabar. Čia Vyriausybė, tą... Kur jūsų žodis, kodėl nepasiskolinate dabar, kai leidžiama pasiskolinti tiek, kad jūs iš antro galo pasakytumėte, kiek reikia, kad žvyrkelių ir tų šunkelių, kelkraščių, tokių apgraužtų, neliktų, kad keliai būtų idealūs, ne blogesni kaip Vokietijoje?! Užsibrėžti reikia tokį tikslą, kiek reikia lėšų, pasiskoliname ir dveji treji metai padarome. Kodėl jūs taip neveikiate, kodėl pasyviai ir neaktyviai, kodėl nereikalaujate?

Aš manau, ir Seimo nariai pritartų, kad pasiskoliname. Kiek reikia: milijardo, dviejų? Bet kad per dvejus trejus metus kelius Lietuvoje sutvarkytume, neliktų žvyrkelių, būtų idealūs ir visi džiaugtųsi, kaip mes Lietuvoje gyvename.

M. SKUODIS. Pirmas dalykas: sutinku, kad norime geresnės kelių būklės ir tam reikia didesnio finansavimo. Su kuo nesutinku? Jeigu mes pasiskolintume porą milijardų ir pamėgintume juos įlieti į rinką, pirmas dalykas – projektų nebūtų tiek parengtų, antras dalykas – sukiltų kaina. Šį dalyką reikia padaryti ne per vienerių metų laikotarpį, bet per kelerių metų laikotarpį.

Aš nenoriu daugiau plėtotis, kuo mes dirbame, bet kitais metais, aš tikiuosi, mes galėsime pristatyti infrastruktūros investicijų fondą, su juo dirbame šiuo metu ministerijoje. Ką buvęs premjeras minėjo, kad galėtume pritraukti privačias lėšas pasiskolinti ir jas panaudoti strateginių projektų įgyvendinimui čia ir dabar, nes vertinant finansinius srautus, žinote, po dešimties metų laikotarpio žvyrkelių klausimo Lietuvoje neliks ir būtent tos sumos, kurios buvo skirtos žvyrkeliams, galės būti skirtos grąžinti ir tam tikras paskolas. Mes dirbame su finansiniais instrumentais.

PIRMINKAS. Labai dėkui, ministre. Paskutinis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, esame tranzitinė valstybė, transportas sukuria 7 % BVP, galėtų būti kur kas didesnis tas sukuriama pridėtinės vertės procentas, jeigu Lietuva turėtų tokius kelius, kokius turėjo prieš du dešimtmečius, kai mums pavydėjo lenkai, pavydėjo kroatai. Dabar turbūt jūs keliavote Lenkijos keliais, Kroatijos keliais pastaraisiais metais ir matėte, kaip renovuoti tie keliai, smagu važiuoti jais, o tai padarė, beje, rangovai iš mūsų koneveikiamos Kinijos, mano žiniomis.

Koks vis dėlto, ministre, būtų lėšų poreikis, kiek jūs planuojate išleisti magistralinių kelių dangoms atkurti, kad jie atitiktų šiuolaikinės tranzitinės valstybės reikalavimus per artimiausius penkerius metus. Į tą fondą tikrai jūs nieko daugiau nesukrapštysite, kaip sukrapštėdavo KPPP, apie 500 mln., ir tiek. Mes čia žaisime, nespėsime net atstatyti jo nusidėvėjimo, jau nekaltu apie jokią plėtrą. Norėtusi išgirsti jūsų ambicijas iš šios tribūnos. Jūs sakėte, Seimas turi jums pritarti, tai mes laukiame žodžio.

M. SKUODIS. Žiūrėkite, aš atsakysiu labai paprastai. Šiuo metu 38 % valstybinės reikšmės kelių neatitinka dangos būklės kriterijų. Ką reiškia, kad neatitinka? Matote – lopas po lopo arba vėžės. Tam, kad galėtume stabilizuoti ir kad būklė kiekvienais metais neblogėtų, kiekvienais metais reikia skirti 65 mln. eurų tik būklei palaikyti. Jeigu žiūrėtume į pastaruosius metus, kiek buvo skiriama, šiais metais pagal turimą finansavimą – 45 mln., prieš tai ir 22 mln. būklei palaikyti. Todėl mes didinsime finansavimą būklei palaikyti. Reikia daugmaž 110 mln. per metus, kad per

dešimties metų laikotarpį mes tą būklę pagerintume iki daugmaž 10 % netinkamos būklės kelių. Kitaip sakant, reikia šiek tiek perbalansuoti finansavimą būklei gerinti, tuomet mes turėsime rezultata.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Tiksliau, ne į visus, bet klausti ir atsakyti skirtas laikas baigėsi. Pasisakymai dėl motyvų. Labai ačiū, ministre. Už... Tuoj, per šoninį mikrofoną. Po motyvų, gerai? Pasisakome dėl motyvų ir tuomet replikos per šoninį mikrofoną. Už – A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, siūlomas Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo šaltinių ir programos lėšų panaudojimo modelis, mano nuomone, yra aiškesnis, paprastesnis ir mažina biurokratiją bei valstybės institucijų administracinę naštą. Manau, kad įstatymo projektui įgyvendinti, stebint aiškinamąjį raštą, papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės. Tai niekaip nepaveiks valstybės finansinių išpareigojimų, vadinasi, dėl planuojamų pokyčių valstybė nepatirs papildomos finansinės naštos. Dar, kaip suprantu, sumažės rizika nepanaudoti dalies metinių programos finansavimo lėšų.

Be to, svarbus momentas ir tas, kad įstatymo pakeitimu atsižvelgiama į Konstitucinio Teismo nutarimą ir sprendžiama problema dėl dabartinio teisinio reglamentavimo nuostatų, prieštaraujančių Konstitucijai.

Taip pat pritarčiau ir tendencijai, kad yra plečiamas tiek valstybinės reikšmės kelių tinklui plėsti finansuojamų priemonių sąrašas, tiek savivaldybių ir savivaldybių įmonių valdomam vietinės reikšmės kelių tinklui plėsti finansuojamų priemonių sąrašas. Taigi remdamasis šiais motyvais pritariu ir kviečiu pritari teikiamam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pasisako A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Taip, pirmininke, aš manau, kad jeigu vis dėlto pinigus iš vienos kišenės perkelsime į kitą, pinigų dėl to nepadaugės. Aš išties norėjau iš ministro išgirsti atsakymą, išgirsti jo ambiciją, kad Lietuva, kaip tranzitinė valstybė, turėtų kelius, atitinkančius šiuolaikinės tranzitinės valstybės reikalavimus. Tokius, kokius šiandieną atitinka Kroatija, Lenkija. Lietuvai reikia tokių kelių. Tam reikalinga ambicija iš politikos formuotojo, iš ministro, iš Susisiekimo ministerijos. Mes turime RRF pinigų, taškomų šimtų milijonų betiksliams dalykams, tikrai nekuriantiems pridėtinės vertės. Lietuva turi tranzitinės valstybės potencialą auginti savo pridėtinę vertę būtent šiame sektoriuje, bet mes galime tapti tiesiog tokia provincija, užkulisiu, niekas pro mus nenorės važiuoti – plauks jūra, važiuos geležinkeliais arba aplenks per kitas valstybes. Susijusių darbo vietų yra tūkstančiai, tranzitinės valstybės turi atitikti tuos reikalavimus, tos vietos iškeliaus kur nors kitur. Todėl norėtusi iš gerbiamo ministro išgirsti ne tik, kiek pinigų reikia palaikyti dabartinei būklei, kad ji neprastėtų, kad tos kelnės nenusmuktų, bet yra kalbama apie naują kostiumą, to šiandieną reikia valstybei ir jos veidui. Tai mano klausimas būtų toks ir aš tikrai labai nenoriu balsuoti prieš, bet manau, kad svarstyimo stadijoje tikrai bus išdiskutuota ir rasime kokį nors konsensusą ir bendrą kryptį būtent šiame sektoriuje. Todėl linkiu sėkmės jums, ministre.

PIRMININKAS. Labai dėkui, kolegos. Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymo projekto balsavimo metu.

16.10 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-10 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912(2). Per šoninį mikrofoną – J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke, frakcijos vardu prašome pusvalandžio pertraukos dėl šio klausimo.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu prašymas pusės valandos pertraukos. Labai dėkui. Per šoninį mikrofoną – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš norėjau dėl prieš tai buvusio klausimo. Kelių priežiūros finansavimo klausimai paprastai yra Biudžeto ir finansų komiteto

kompetencijos klausimai. Šį kartą aš matau, rodos, Ekonomikos komitetą. Labai kviesčiau galbūt Seimą pasitarti ir nuspręsti, nes tradicija buvo tokia ir finansavimo klausimai sprendžiami Biudžeto ir finansų komitete. Norėčiau tiesiog atkreipti dėmesį, nežinau, kaip kolegos žiūrėtų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų pastaba išgirsta. Dėl komiteto apsispręsimė tada, kai apsispręsimė dėl paties įstatymo projekto po pateikimo, kai bus balsuota.

Per šoninį mikrofoną – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Frakcijos vardu prašome taip pat balsuoti ir atidėti Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo projektą iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Jau turime du pasiūlymus dėl Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo projekto. Vienas buvo pertrauka iki kito posėdžio. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, pusės valandos pertrauka. Vėliau sekęs pasiūlymas buvo pertrauka iki kito posėdžio. Daugiau jokių pasiūlymų, pamąstymų per šoninį mikrofoną neturime. Apsispręsimė dėl pertraukos dėl minėto įstatymo projekto ir tada pasakysime, kada maždaug planuojamas balsavimas, nes nuo pertraukos trukmės priklausys, kada bus balsuojama.

Pirmasis pasiūlymas buvo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-912 dėl pusės valandos pertraukos. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepitariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 44, prieš – 18, susilaikė 12. Pritarta pusės valandos pertraukai. R. Tamašunienės pasiūlymas dėl pertraukos iki kito posėdžio nebetenka prasmės, nes dėl pertraukos jau yra apsispręsta. Pusės valandos pertrauka. Kadangi dėl šio klausimo paskelbta pusės valandos pertrauka, bet kuriuo atveju prie šio klausimo svarstymo anksčiausiai galėsime grįžti 16 val. 45 min., todėl balsavimai bus, sakykime, apie 17 valandą. Jeigu 16 val. 55 min. frakcijų vadovai... (*Balsai salėje*) Prašom, A. Palionis per šoninį mikrofoną turi saliamonišką pasiūlymą.

A. PALIONIS (LRF). Ne saliamonišką, tik norėjau atkreipti jūsų dėmesį, kad diskutuoti dėl 2-10 klausimo yra užsirašę labai daug žmonių, per 15 minučių tikrai nespėsime.

PIRMININKAS. Bazinis pasiūlymas yra užprogramuotas 10 minučių diskusijoms, bet jeigu bus pasiūlymų apsispręsti dėl kito diskusijos laiko ir Seimas pritaris, tada prasitęs diskusijai skirtas laikas ir balsavimas bus šiek tiek vėliau. Pagal dabar užprogramuotą laiką yra numatyta 10 minučių diskusijai, todėl ir balsavimas būtų apie 17 valandą, jeigu nebus pasiūlymų pratęsti diskusiją. Taip.

16.14 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2, 5, 6, 10, 14, 18, 19, 20, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-749(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-11 klausimas – Biudžeto sandaros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-749(2). Svarstymo stadija. Pagrindinio komiteto pranešėjas – M. Majauskas. Gerbiamasis Mykolai, prašom pristatyti komiteto išvadą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas, apsvartęs įstatymo projektą, pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Papildomo Audito komiteto pranešėja R. Budbergytė. Galėtumėte pristatyti komiteto išvadą?

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Audito komitetas bendru sutarimu pritarė pateiktam projektui ir pasiūlė pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui jį taisyti, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas ir Audito komiteto pasiūlymus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pranešėja G. Burokienė pristatys savo komiteto išvadą dėl įstatymo projekto.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas nagrinėjo klausimą ir iš esmės pritarė įstatymo projektui. Siūlo pagrindiniam komitetui tobulinti, atsižvelgiant į Seimo

kanceliarijos Teisės departamento pastabas bei Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymus. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Pristatytos visų komitetų išvados. Seimo narių, norinčių dalyvauti diskusijoje, nėra. Yra gauta keletas pasiūlymų. Gal pagrindinio komiteto pranešėjas M. Majauskas galėtų ateiti į tribūną pristatyti. Pabandydysime pereiti pasiūlymus. Jei gu nebus būtinybės balsuoti, gal galėsime apsispręsti.

Dėl projekto 2 straipsnio yra gautas Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė šiam siūlymui. Argumentai yra tokie, kad, netvirtinant asignavimų valdytojams asignavimų darbo užmokesčiui, išlieka rizika, kad asignavimai bus panaudoti ne pačiu efektyviausiu būdu. Pavyzdžiui, Finansų ministerijos duomenimis, prieš keletą metų Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos iš darbo užmokesčiui skirtų asignavimų už 5 mln. eurų įsigijo automobilių. Taigi asignavimų, skiriamų darbo užmokesčiui, tvirtinimas Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų rodiklių patvirtinimo įstatymu sudarytų galimybę visas darbo užmokesčiui suplanuotas lėšas skirti darbuotojų darbo užmokesčiui ir darbuotojų skatinimui, tai yra labai svarbu efektyviau naudoti suplanuotus asignavimus ir užtikrinti darbuotojų lūkesčius, nes pagal Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymą tokios galimybės nebūtų, nes asignavimų valdytojas galėtų nuspręsti: perka prekes, paslaugas ar išleidžia darbo užmokesčiui.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjau. Kaip suprantu iš G. Burokienės, neprašote balsuoti ir sutinkate su pagrindinio komiteto išvada. Ir dėl visų pagrindinio komiteto apsisprendimų dėl jūsų pasiūlymų neprašote balsuoti ir sutinkate, kaip suprantu. Labai dėkui.

Mykolai, dar yra gautas Seimo nario R. Juškos pasiūlymas dėl 3 straipsnio. Galbūt galėtumėte pristatyti komiteto išvadą ir tada duosime ponui R. Juškai pasisakyti. Dėl 3 straipsnio.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). 3 straipsnis – 6 straipsnio pakeitimas. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, Seimo narys R. Juška. Man atrodo, komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Ponas Juška, jus tenkina komiteto sprendimas?

R. JUŠKA (LSF). Taip, tenkina, neužimsiu laiko. Pritariu ir kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Toliau Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto, dėl jo apsisprendėme. Dar vienas R. Juškos pasiūlymas, jam komitetas irgi pritarė, tai turbūt analogiškai nėra prašoma balsuoti. Labai dėkui, pranešėjau.

Po svarstymo pasisakymai dėl motyvų. Nėra norinčių kalbėti nei už, nei prieš. Dėl įstatymo projekto po svarstymo apsispręsime tam numatytu metu.

16.19 val.

Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-936, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-937, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-938, Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-939, Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-940 (*pateikimas*)

Darbotvarkės rezerviniai 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 ir 1.5 klausimai – projektai Nr. XIVP-936, Nr. XIVP-937, Nr. XIVP-938, Nr. XIVP-939 ir Nr. XIVP-940. Gamtinių dujų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir lydimieji. Pranešėjas – energetikos ministras D. Kreivys. Pateikimas.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, Energetikos ministerija teikia trijų įstatymų pakeitimus, susijusius su šiandien susidariusia situacija energetikos rinkoje, su staigiu kainų išaugimu. Yra teikiami trys įstatymai, kaip buvo minėta, Gamtinių dujų įstatymo, Elektros energetikos įstatymo ir Elektros išteklių rinkos įstatymo pakeitimų projektai.

Kalbant apie Elektros energetikos įstatymo pakeitimus, mūsų reguliatoriui VERT'ui yra suteikiama galimybė išdėstyti elektros kainų augimą per ilgesnį laikotarpį. Tai yra iki 2027 metų reguliatoriui bus suteikiama galimybė papildomą dedamąją prie elektros energijos persiuntimo

paslaugos kainos būtent vartotojams išdėstyti iki 2027 metų pabaigos, o ne perkelti vartotojams iš karto, taip siekiant amortizuoti elektros kainų augimą per ilgesnį laikotarpį. Taip pat per ilgesnį laikotarpį išdėstant elektros kainų augimą papildoma dedamoji prie persiuntimo paslaugos kainos turėtų mažėti visiems buitiniams vartotojams.

Taip pat šio įstatymo pakeitimais mes pratęsiame elektros rinkos liberalizavimo antrojo etapo terminą, tai reiškia, kad visuomeninis elektros tiekimas elektros rinkos liberalizavimo antrojo etapo buitiniams vartotojams bus nutrauktas ne 2022 m. sausio 1 d., bet 2022 m. liepos 1 d. Šiais pakeitimais norime išvengti galimo butelio kakliuko efekto, kai 2021 m. pabaigoje susidarys didžiulis skaičius vartotojų, kurie nėra pasirinkę tiekėjo. Šiuo metu 500 tūkst. vartotojų iš 750 tūkst. dar nėra pasirinkę nepriklausomo tiekėjo. Taip išvengsime galimybės, kai didžiulis skaičius nepasirinkusių nepriklausomo energijos tiekėjo vartotojų pateks į garantinį tiekimą ir papildomai turės susimokėti 25 % aukštesnę kainą.

Taip pat nustatoma, kad visi antrojo etapo vartotojai, tiek pasirinkę ar nepasirinkę nepriklausomą tiekėją, bus papildomai informuojami apie pasikeitusį reguliavimą, nurodant jų pasirinkimo galimybes. Taip pat sudaroma teisė tiekėjams automatiškai atidėti sutarčių įsigaliojimą iki 2022 m. liepos 1 d. Numatoma abiejų sutarties šalių teisė pasinaudoti tokia procedūra, tačiau ne pareiga. Nepriklausomi tiekėjai informuos vartotoją, jei vartotojas nesutiks su termino nukėlimu, turės informuoti nepriklausomą tiekėją.

Gamtinių dujų įstatymas. Vėlgi taip pat reguliatoriui VERT'ui yra suteikiama galimybė gamtinių dujų kainų padidėjimą vartotojams išdėstyti taip pat per penkerius metus, o ne perkelti vartotojams iš karto. Susidaręs skirtumas tarp to laikotarpio sumažintos prognozuotos ir faktinės gamtinių dujų kainos bus išdėstomas per tarybos nustatytą laikotarpį ir įvertinamas nustatant papildomą dedamąją prie gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos, taikomos buitiniams vartotojams. Siūloma, kad dujų tiekimo įmonės, pasikonsultavusios su taryba, galėtų priimti sprendimą naudodamos finansines išvestines priemones apdrausti gamtinių dujų kainas, kurios įskaičiuojamos į gamtinių dujų įmonės buitinių vartotojų tarifus. Siūloma sudaryti sąlygas mažinti gamtinių dujų atsargų kaupimo pažeidžiamiesiems vartotojams kaštus. „Ignitis“ patiriami metiniai kaštai dėl saugomų (...) saugykloje yra iki 1 mln. eurų per metus. Saugumą užtikrinti alternatyviomis priemonėmis leidžia sukurtos dujų tiekimo alternatyvos, mūsų terminalas, taip pat baigiama jungtis su Lenkija GIPL.

Trečias įstatymas, kuris yra keičiamas, yra Energijos išteklių rinkos įstatymas. Čia siūloma leisti reguliuojamiems šilumos gamintojams dvišaliais kontraktais, o ne gamtinių dujų biržoje įsigyti daugiau negu 50 % dujų su sąlyga, kad dvišaliais kontraktais įsigyjamų dujų kaina neviršija vidutinės gamtinių dujų biržos kainos. Priėmus siūlomus pakeitimus, bus sudarytos lankstesnės sąlygos reguliuojamiems šilumos vartotojams įsigyti dujų mažiausiomis sąnaudomis, pirkti dujų ne tik per tarpininkus, bet tiesiogiai iš SGD tiekėjų tarptautinėje SGD rinkoje.

Energijos išteklių rinkos įstatymas papildytas nuostata, kad šilumos tiekėjai gali įsigyti gamtinių dujų dvišaliais sandoriais, kai toks būdas yra ekonomiškai naudingesnis. Taip pat prašome šį įstatymą svarstyti skubos tvarka. Atsižvelgiama į tai, kad dėl susidariusios neprognozuotos situacijos tarptautinėse regioninės elektros energijos išteklių rinkose būtina skubiai keisti galiojančią teisinį reglamentavimą siekiant užtikrinti svarbius visuomenės ir valstybės interesus ir išvengti ženklaus energijos kainų augimo šalies gyventojams trumpuoju laikotarpiu ir gyventojų energetinio skurdo didėjimo. Šie pakeitimai bus aktualūs Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai šių metų lapkričio mėnesį priimant sprendimus dėl 2022 metų elektros ir dujų tarifo. Tai būtų tiek pristatymo.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Jūsų nori paklausti gana daug Seimo narių. Pirmasis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs siūlote imti paskolą gyventojams penkeriems metams, mokėti palūkanas ir per penkerius metus susimokėti išaugusias kainas. Ar jūs nemanote, kad vis dėlto energetikos monopolininkas „Ignitis“ galėtų susimąžinti savo apetitą, netaškyti lėšų, susimąžinti savo atlyginimus ir šiek tiek apkarpyti tokius projektus, kaip

sutartis su „Equinor“ dujų tiekėju, su „Independence“ laivo nuoma? Kai dujos pigo, visi nuopelnai buvo „Independence“. Gal jūs galite pasakyti, kodėl dabar brangsta? Gal jūs neišnaudojate „Independence“ kaip kovos priemonės su „Gazpromu“ dėl didėjančių kainų? Ar ir toliau mes mokėsime tam „Equinorui“ tuos koeficientus, kai šešis kartus yra išaugusios dujų biržos kainos? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš noriu pasakyti, kad jeigu šiandien neturėtume laivo „Independence“, savo dujų tiekimo sistemos, turėtume kainas, kokias turi šiandien Moldova. Tai yra keturi kartai nuo rinkos kainos – 400 eurų už 1 tūkst. kub. metrų, tai yra 1 mln. kub. metrų. Galime įsivaizduoti, kokios kainos šiandien yra tiems, kurie neturi saugaus tiekimo. Tai vienas aspektas.

Kitas aspektas yra tas, kad būtent ne žmonės skolinsis, o įmonė yra priversta skolintis dėl ateinančio teisės akto didžiules pinigų sumas, kurias galėtų investuoti į kitas veiklas ir uždirbti pelną. Įmonė prisideda prie mūsų visų žmonių energetinio skurdo mažinimo ir, aš manau, tai yra geras pavyzdys, kaip elgiasi socialiai atsakingos įmonės. Taip pat noriu pasakyti, kad iš reguliuojamos veiklos įmonės „Ignitis“ ar įmonės „Ligrid“ pelnas siekia tik 4 %. Tie 4 %, palyginti su tuo, kaip auga rinkoje žaliavų kainos, yra niekas. Tai netgi atėmę visus pelnus mes didesnės įtakos kainai negalėtume padaryti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi A. Butkevičius.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų koks jūsų pagrindinis tikslas, ar kad gyventojams kainos mažėtų už elektrą, ar kad didėtų? Iš pirmo to liberalizavimo etapo, kai turėjo pasirinkti nepriklausomus tiekėjus, pamatėme, kad, deja, bet visi nepriklausomi tiekėjai siūlė brangesnę elektrą, nei siūlo valstybinis tiekėjas. Šiandien mes galime stabdyti tą liberalizavimo procesą ir palikti tik viena, ko prašo Europos Sąjunga, kad jeigu žmogus nori, turi teisę išeiti pas kitą tiekėją. Ir taškas. Be jokių sankcijų, kad jeigu neišeisi, didės elektra, jeigu neišeisi, bus atjungta elektra. Tas atidėjimas pusmečiui nuo to neišgelbėja, vis tiek po pusmečio ateis ta pati diena. Kodėl jūs nenorite matyti, kad Anglijoje tie nepriklausomi tiekėjai bankrutuoja vienas po kito? Ar mes lauksime, kad ir Lietuvoje taip atsitiktų ir žmonės liktų be sutarčių, ir finalas – vis tiek turėtų grįžti pas valstybinį tiekėją? Jeigu mes leidome „Sodroje“ iš privačių pensijų fondų grįžti į valstybinę „Sodrą“, tai kodėl mes negalime leisti grįžti pas valstybinį tiekėją, kuris yra reguliuojamas ir kur galima tą kainų šoką reguliuoti?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas Seimo nary. Mes vėl grįžtame prie mūsų diskusijos, kurią turėjome prieš keletą dienų. Pirmas dalykas, norint, kad būtų kiti tiekėjai rinkoje, reikalingas liberalizavimas, nes, priešingu atveju, turime vieną tiekėją, kuris tiekia elektrą visiems. Neišvengiamai tie įstatymo pakeitimai turėjo būti padaryti. Dėl kainos, kad nepriklausomų tiekėjų kainos yra aukštesnės negu visuomeninio tiekėjo, norėčiau nesutikti, nes, pirma, nepasirinkusiems tiekėjo automatiškai gresia garantinis tiekimas ir jo 25 % didesnė negu visuomeninio tiekėjo kaina, bet taip pat visuomeninio tiekimo kainos dažnu atveju yra likusios aukštesnės negu tų, kurie yra pasirinkę nepriklausomus tiekėjus. Tai ypač išryškėjo dabar, kai kainos kopia į vis aukštesnį lygį. Visuomeninio tiekimo kainos kyka vis aukšty, o pirmuoju liberalizavimo etapu žmonės, sudarę sutartis, turi labai labai patrauklias sąlygas šiandien.

Taip pat aš manau, kad ateityje nepriklausomi tiekėjai turės galimybes siūlyti geresnes kainas negu visuomeninis tiekimas. Štai kodėl. Todėl, kad visuomeninis tiekimas yra grįstas reguliuojama kaina. Reguliuojama kaina imama į rinkos kainą, ji atitinkamai keliama į formules ir skaičiuojama, kokia kaina bus ateinančių pusmetį, o nepriklausomi tiekėjai sudaro tiesiogines sutartis su gamintojais ir nuo jų galios ir portfelio priklauso, kaip jie derasi su elektros gamintoju.

Visai neseniai teko lankytis vienoje iš vėjo elektrinių, jos savininkas tiesiai šviesiai pasakė, kad dabar iki Naujųjų metų aš uždirbsiu pakankamai daug, tačiau po Naujųjų metų aš turiu tiekimo sutartį su nepriklausomu tiekėju ir iš esmės mano kaina sumažės nuo to, ką aš dabar turiu, beveik tris kartus. Kodėl? Todėl, kad nepriklausomas tiekėjas už tą kainą ir dar plius savo maržą parduos mūsų vartotojams ir vartotojui yra daug geresnė kaina negu yra visuomeninio tiekimo. Mes negalime sakyti, kad liberalizavimo procesas mus veda prie aukštų kainų.

Be to, reikia nepamiršti, kad pats tiekimas, pati elektros energetikos sistema labai stipriai progresuoja – eina į išmanųjį tinklą, kur vėlgi elektromobilumas, elektromobiliai, saulės baterijos

– viskas jungiasi į gana sudėtingą sistemą, valdomą dirbtinio intelekto. Šitai sistemai valdyti bus reikalingos naujos paslaugos, o naujas paslaugas, mano galva, galės teikti tikrai rinkoje konkuruojantys tiekėjai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Klausia A. Butkevičius. Ruošiasi V. Valkiūnas.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, šiuo metu šildymui yra sunaudojama maždaug 80 % biokuro.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Taip.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dujų apie 20 %.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Taip.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Kiek matau pagal BALTPPOOL teikiamą informaciją, biokuras brangsta, ir brangsta labai sparčiais tempais. Aš manau, kad biokuro kaina tikrai nemažės. Tik vienu atveju galėtų mažėti, jeigu leistume įvežti iš Baltarusijos, būdavo maždaug 30 % mažesnė. Tai čia kainų sumažinimas šildymui ir atidėjimas tam tikram laikotarpiui vargu ar išspręs problemą.

Bet man nerimą kelia kitas klausimas – dėl elektros energijos tiekėjo pasirinkimo. Ar neatsitiks taip, kai baigsis tas atidėjimo laikotarpis, žmonėms sukelsime chaosą, jie pradės skubėti ir spontaniškai pasirašys su nežinia kuo, ir paskui, jeigu kaina nesumažės, ar tikrai nebus kaltinimų? Jūsų manymu, ar tikrai išvengime mes chaoso ir dėl sutarčių pasirašymo, ir dėl šilumos kainos atidėjimo ilgesniam laikotarpiui?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Tikrai abu geri klausimai. Atsakysiu į pirmą klausimą. Jūs visiškai teisus – 80 % viso mūsų šilumos ūkio yra grįsta biokuro deginimu. Šiandien prie mūsų viso paketo yra dar viena priemonė. Aplinkos apsaugos ministerija rengia reikalingus teisės aktų pakeitimus, kad trečios rūšies biokuras, tai yra miško kirtimų atliekos, šakos, kurių yra didžiulis kiekis visiškai nepanaudojama, supūva miške, neparduodama per biokuro biržą, ten patektų ir keliautų tiesiai į katilus. Yra apskaičiuota, kiekis yra toks didelis, kad galėtų biokuro kainą numušti 10–15 %. Aplinkos apsaugos ministerijai yra pavesta iki lapkričio 1 dienos pateikti visus reikalingus teisės aktų pakeitimus ir mes tuos pakeitimus Vyriausybėje turėsime.

Dabar kalbant apie nepriklausomus tiekėjus. Kaip minėjau, iš 750 tūkst. antrojo etapo vartotojų šiandien turime 280 tūkst. pasirinkusių nepriklausomą tiekėją. Procesas nėra sustojęs. Jis po truputį juda pirmyn, galima dar pasidžiaugti, kad nepriklausomi elektros energijos tiekėjai pradėjo siūlyti naujus planus, dar geresnes kainas, ir aš tikiuosi, kad tas procesas nuosekliai po truputį judės į priekį, ir mes neturėsime, pirmas dalykas, to butelio kakliuko metų gale, bet ir kitų metų pradžioje. Ypač tuomet, kai, mūsų manymu, kainos pradės stabilizuotis ir važiuoti žemyn, bus gera sąlyga žmonėms dar drąsiau pasirašinėti sutartis.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas ministre. Klausiti ir atsakyti skirtas laikas kaip ir baigėsi, 10 minučių. Bet aš, gerbiamas ministre, norėjau jūsų paprašyti dar likti tribūnoje, ar galime mes sutarti: kadangi iki pusės valandos pertraukos dar yra likę 10 minučių, kol galėsime svarstyti Žmonių užkrečiamųjų ligų įstatymo pataisas, o buvo pateikta gana nemažai lydimųjų projektų, dar 10 minučių skirti klausiti ir atsakyti, o tada galėsime be jokios pauzės eiti prie Žmonių užkrečiamųjų ligų įstatymo svarstymo? Galime pritarti bendru sutarimu tokiam pasiūlymui? (*Balsai salėje*) Galime. Labai dėkui. Tada klausia V. Valkiūnas, jo salėje nematau. Tada P. Gražulis. Taip pat salėje nematau. V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Ministre, gausite sunkų klausimą dabar. Aš iš tikrųjų pastarosiomis dienomis įdėmiai klausiausi jūsų interviu, jūs siūlote, na, sakyčiau, labai paprastą schemą, tokį lengviausią kelią, tai yra energetikos išteklių brangimą amortizuoti bankų paskolomis, kurios vėliau užgrius, na, grius, kitaip tariant, ant tų pačių vartotojų pečių. Jie galbūt per ilgesnį laiką, bet vis tiek turės išmokėti. Ar neatrodo, kad yra per daug paprastas ir šiaip nelabai sąžiningas kelias?

Reikėtų ieškoti kitų kelių (Europos Sąjunga kalba apie kooperavimąsi, kad pirktime energetinius išteklius kartu), kokių nors sprendimų. Bet tas kelias yra toks labai paprastas – užkrauti dar daugiau ant pečių tų, kurie ir taip vos velka. Iš principo taip.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Jeigu Seimo narys turi gerų pasiūlymų, mes visą laiką į juos atsižvelgiame, išklausome ir taip toliau. Dabar kalbant apie pasiūlymus, kurie yra Europoje, kokia yra galimybė, ką Vyriausybė apskritai daro.

Pirmas dalykas – turbūt kupros niekas neužkrauna, dar kartą pakartosiu, kad žmonės nieko nesiskolins, skolinsis įmonės ir labai didelės sumas. Įmonės tas sumas kur nors galėtų pelningai investuoti ir gauti didelę gražą, tačiau to negali daryti, nes nuosekliai prisideda prie žmonių energetinio skurdo mažinimo. Tai čia yra didžiulis dalykas.

Kitas dalykas. Reikia atkreipti dėmesį, kad šiandien kainų pikas yra staigus, taip pat matomas jau horizontas. Išdėstant tai per ilgą laikotarpį, turint omeny, kad kainos stabilizavosi ir ilguoju laikotarpiu dehormanizacijos procesas eina, ir išteklių kainos, taršių energetinių išteklių kainos, po truputėlį turės judėti žemyn, ta dedamoji, kuri bus išdėstyta, bus nykstanti, nedidelė, žmogus to nepajaus. Vienas dalykas.

Kitas dalykas, kalbant apie priemones. Atsakydamas gerbiamam Seimo nariui A. Butkevičiui sakiau, kad kita viena iš priemonių taip pat yra biokuro apimtys didinimas, pirmiausia surenkant visas miško kirtimo atliekas, šakas ir panašiai. Tai didžiulis kiekis biokuro, kuris nepatenka. Skaičiuojama, kad vien tą kiekį pateikus rinkai kaina galėtų kristi apie 10–15 %.

Taip pat viena iš priemonių, ji taip pat yra rengiama, ir teisės aktai lapkričio mėnesio pradžioje bus pateikti Vyriausybei, tai yra kad atsirastų administracinė atsakomybė namų administratoriams, neprižiūrintiems, piktybiškai neprižiūrintiems daugiabučių šilumos mazgų. Šiandien 50 % šilumos mazgų yra neparuošta šildymui – 50%! Taigi vėl apie 10 % šildymo kainos galėtų būti taupoma. Maža to, Vyriausybė kitų metų pradžioje pateiks dvi priemones už 300 mln. eurų. Viena bus skirta saulės elektrinėms, šilumos siurbliams ir panašiai keisti.

Kita priemonė, beveik 100 mln. eurų, bus skirta anglies katilams keisti, neefektyviems katilams keisti žmonių namuose. Tai beveik 300 mln. eurų, kai žmonėms duosime galimybę patiems pagauti žuvį, o ne juos ta žuvimi maitinti.

Taip pat ruošiamos priemonės prieš energetinį skurdą – energetinės bendrijos, kai žmonės energetinėse bendrijose taps dalininkai saulės elektrinių arba vėjo elektrinių, kad galėtų gauti mažesnę tarifą. Priemonių ratas yra labai labai didelis. Ta mano minėta priemonė yra tik viena iš priemonių, tikrai Vyriausybė yra nusiteikusi labai ryžtingai kovoti su energetiniu skurdu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Prieš suteikdamas žodį kitam klausti primenu, klausti – minutė, atsakyti – 2 minutės, nors suprantu, kad tema labai plati. Klausia V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju. Ministre, aišku, jau plačiai čia atsakėte į tuos aspektus, dėl kurių uždavė Seimo nariai klausimus. Iš tikrųjų labai daug ką pastebime, kad tos priemonės, taip, yra reikalingos, dabar daugiau kartais sudėtinga padaryti per mėnesį kitą, kad būtų sureaguota į tą staigų kainų augimą. Jūs paminėjote saulės elektrines, paminėjote, kad tai bus kitais metais. Kodėl Aplinkos ministerija, APVA negali jau dabar gauti lėšų, kad kas nors pasinaudotų tomis lėšomis? Žinoma, saulės mažėja, tas žiemos laikotarpis, suprantama, bet įsirengimo darbus galėtų planuoti, galbūt nutolusią elektrinę galėtų įsigyti. Dar šiais metais ir jau kitą pavasarį puikiai būtų gaminama saulės energija savo reikmėms. Kodėl negalima to pagreitinti? Tai būtų ilgalaikė investicija, ne tik trumpalaikė, esant šiam energetikos kainų pakilimui, bet ilgalaikis produktas.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Klausimas tikrai yra teisingas, bet noriu atkreipti dėmesį, kad lėšos, skirtos kompensacijoms už saulės elektrinių įrengimą, buvo skirtos iš praėjusio periodo Europos Sąjungos struktūrinės paramos. Ateinančios priemonės bus skiriamos, jeigu kalbame apie gyventojus, iš ateinančio periodo. Mes tikimės, kad priemonės bus Komisijos patvirtintos iki Naujųjų metų, kad po Naujųjų metų mes jau galėsime tas lėšas skirti. Šiandien mes kruopščiai perskirstome, surenkame visus likusius likučius ir paleidžiame papildomomis priemonėmis. Dėl saulės elektrinių buvome paskelbę, tie pinigai jau išvažiavo elektrinėms įrengti. Dabar surinkome dar papildomus 5 mln. eurų, jie bus iš katilų keitimo srities, ir dar 5 mln. eurų skirsime būtent šilumos katilams keisti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Paskutinis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, klausimas apie tai, kokia riba bus ūkiams, galintiems išdėlioti ir negalintiems išdėlioti? Ar tai priklausys nuo savivaldybių tarybų? Ar nebus čia tam tikro piknaudžiavimo? Kai kurie žmonės, jeigu mažos kainos, galvoja, kad patys galėtų išsimokėti. Bet, kiek suprantu, juos paleis į bendrą sistemą, vis tiek jie bus išdėlioti penkeriems metams, paskui bus įkalkuliuotos ir banko palūkanos, tada reikės atiduoti.

Antras klausimas. Kaip su privačiais namais? Jie vartoja dujas, tarkim. Kokia ten bus situacija, kai jiems kainos taip pat pabrangs? Ar jie galės naudotis kokiais nors lengvatomis, ar yra kažkokia sistema? Tai irgi bus didelis smūgis žmonėms, gyvenantiems privačiuose namuose ir besišildantiems dujomis.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad mes šiandien keičiame tris įstatymus – Elektros energetikos įstatymą, Dujų įstatymą ir taip pat Energijos išteklių rinkos įstatymą. Gamtinių dujų įstatymas būtent ir kalba apie... skirtas tiems asmenims, kurie kūrenasi ir šildosi dujomis, ar tai būtų privatus namas, ar tai būtų daugiabutis. Būtent juos pataisos ir palies, jiems ir bus išdėstymas per ilgesnį laikotarpį, galimai išsaugus kainų kupra. Man regis, būtent mes ir atliepiame visus vartotojus, tiek elektros energijos, tiek dujų, net dujinių viryklė savininkams šie įstatymų pakeitimai bus taikomi. Ir mūsų reguliuotojas VERT'as lapkričio mėnesį galės nustatyti kainas, kurios bus kur kas draugiškesnės vartotojų atžvilgiu, negu tos, kurios būtų, jeigu šių priemonių nesiimtume.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre, už tokius plačius atsakymus. Atsakėte į visų Seimo narių, kurie norėjo paklausti, klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako J. Urbanavičius.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Labai atsiprašau. Mielieji kolegos, iš tikrųjų kviečiu palaikyti šį svarbų įstatymo projektą. Ne tik Lietuvoje, bet visoje Europoje sunkmetis, turime spręsti ir ieškoti būdų. Pagaliau mes ir Energetikos komisijoje, ir su Energetikos ministerija daug svarstę. Smagu, kad šiandien Vyriausybė, ministerija pateikė šiuos svarbius paketus, kurie tikrai padėtų amortizuoti gyventojams bent ateinančiu laikotarpiu ir išspręstų šiuo metu esantį sunkmetį. Tikrai kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pasisako A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Gerbiamas pirmininke. Išties turbūt nekorektiška buvo iš ministro išgirsti, kad mūsų dujų tiekimas lyginamas su dujų tiekimu iš Moldovos arba su Moldovos padėtimi. Būtų kur kas aiškiau ir man, ir kolegoms apsispręsti dėl šių siūlomų priemonių, jei ministras būtų paminėjęs Latviją, Estiją, Lenkiją.

Kokios yra vis dėlto kainos? „Independence“ per septynerius metus ir tiekimui iš paskirtojo tiekėjo „Equinor“ išleidome jau daugiau kaip 700 mln. Per ateinančius trejus metus išleisime dar 300 mln. Atėjus tai „X“ valandai norėtusi kokios nors gražos. Dabar mokame pinigų, o atėjus „X“ valandai negauname pigesnių dujų. Gal ministras artimoje ateityje iš tribūnos pasakys, kiek dabar mums kainuoja dujos, perkamos iš „Equinor“, už megavatvalandę? Paprastai per pastarąjį laikotarpį jos buvo apie 34 % brangesnės, palyginti su dujų rinkos kaina. Įdomu, dabar pabrangus rinkos kainai daugiau negu šešis kartus, kokią kainą mokame už megavatvalandę iš „Equinor“ ir kiek mums reikės finansuoti?

Kalbant apie priemonę, kad per penkerius metus bus išdėlioti mokėjimai gyventojams, manau, ši priemonė išties kainuos gyventojams brangiau, nes reikės sumokėti dar penkerių metų palūkanas. Ministras, teikdamas šiuos projektus, pripažino, kad rinkos liberalizavimas neįvyko, patyrė fiasko, kad neatsirado konkurencijos ir elektros kaina gerokai išaugo. Sąskaitų administravimas vis dėlto nėra rinkos liberalizavimas.

PIRMININKAS. Laikas!

A. SKARDŽIUS (DPF). Todėl šiuokart tikrai susilaikysiu. Turbūt bus tie įstatymo projektai patobulinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Iš klausėme visų motyvų – ir už, ir prieš. Apispręsimė dėl įstatymų projektų bloko visiškai netrukus balsavimo metu.

16.48 val.

Seimo 2021 m. spalio 19 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Dar turime vieną labai trumpą klausimą, prieš pereidami prie Užkrečiamųjų ligų įstatymo projekto, rezervinį 11 klausimą – spalio 19 dienos Seimo posėdžių darbotvarkės pristatymą. Pristato Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma. Gerbiamas Jurgi.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kaip matote, galima sakyti, kad spalio 19 dienos mūsų posėdžių darbotvarkė – biudžeto darbotvarkė. Joje didžiausią dalį užima 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas ir daugybė lydimųjų. Kaip matote, darbotvarkėje tie projektai dar neregistruoti, todėl gali būti tam tikrų patikslinimų. Čia viską surašėme pagal Vyriausybės posėdžio darbotvarkės projektą.

Taip pat pažymėsiu, kad vadinamajame Vyriausybės pusvalandyje dalyvaus generalinė prokurorė, iškviesta P. Gražulio ir kitų Seimo narių atsakyti į kai kuriuos klausimus dėl buvusių riaušių prie Seimo. Taip pat keletas priėmimų, jie turbūt čia nekels didesnių diskusijų. Kadangi yra surašyta nemažai įvairių lydimųjų mokestinių projektų, taip pat ir prie biudžeto projekto, į darbotvarkę privalome įrašyti ir Seimo narių atitinkamų įstatymų keitimo projektus. Dėl to darbotvarkė ganėtinai ilga, bet nieko nepadarysi, taip jau čia viskas susiklostė.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Niekas nenori jūsų paklausti, labai ačiū už pristatymą. Balsuoti dėl šito klausimo nereikia, pritariame bendru sutarimu.

16.51 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912(2) (svarstymo tęsinys)

Kadangi pusės valandos pertrauka jau praėjo, grįžtame prie darbotvarkės 2-10 klausimo – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-912(2). Į tribūną kviečiame pagrindinio Sveikatos reikalų komiteto pranešėją J. Sejonienę pristatyti komiteto išvadą.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Kolegos, komitetas spalio 13 dieną svarstė šį klausimą. Gauta Teisės departamento pastabų. Komitetas mano, kad jos yra teisingos, ir siūlo atsižvelgti. Taip pat dėl projekto gauta Lietuvos verslo konfederacijos ir Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pasiūlymų. Komitetas jiems nepritarė, nes mano, kad jie yra nesuderinami su projekto tikslais. Komiteto išvada yra, kad rekomenduojame atsižvelgti į Teisės departamento pastabas ir projektui pritarti. Balsavo 12 komiteto narių: už – 6, prieš – 5, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Į tribūną kviečiame M. Lingę pristatyti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Labai dėkui. Komitetas, kaip papildomas komitetas, vakar apsvairstė dėl Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Vyriausybės pateiktas pataisas, priėmė sprendimą pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Už balsavo 6, prieš – 5, susilaikė 1. Komiteto pirmininko balsas lėmė balsavimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjas. Iš klausėme komitetų nuomones. Pereiname prie diskusijos. Prieš pereidami prie diskusijos, turėtume apsispręsti dėl diskusijai skirto laiko. Kaip jau minėjau prieš tai, numatyta 10 minučių, bet kadangi klausimas toks jautrus, aš siūlyčiau, gal galėtume bendru sutarimu apsispręsti, kad nuo frakcijos vieno atstovo išklausysime nuomones. Kokių dar būtų pasiūlymų? Per šoninį mikrofoną – J. Jarutis. Prašau.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Frakcijos vardu siūlome 20 minučių.

PIRMININKAS. 20? Yra statutinis pasiūlymas frakcijos vardu 20 minučių skirti diskusijai. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Gerbiamas pirmininke, klausimas turbūt pats rimčiausias, rimtesnis už narkotikų dekriminalizavimą, kadangi tai pandemijos valdymo esminis klausimas ir pandemijos valdymo kaštai. Gerbiamas pirmininke, leiskite užsiregistravusiems devyniems žmonėms pasisakyti ir tada galėsime priimti tolesnius sprendimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui už tokį pasitikėjimą, bet aš neturiu teisės pats spręsti, kiek leisti. Apsisprendžia Seimas. Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu buvo vienas pasiūlymas – 20 minučių. Ar jūs turėtumėte kokį kitą pasiūlymą?

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Taip, gerbiamas pirmininke. Turbūt ne visos frakcijos čia susirašiusios, tai yra devyni žmonės. Jeigu leistume po 5 minutes, ne tiek čia daug būtų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Supratau. Vis tiek jokie pasiūlymo neišgirdau. Yra vienas Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos pasiūlymas – 20 minučių. Balsuojame. Kas palaikote šitą pasiūlymą, balsuojate už, kas nepalaikote, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 64, prieš – 4, susilaikė 14. Pritarta Valstiečių ir žaliųjų frakcijos siūlymui diskusijai skirti 20 minučių. Diskusijoje pirmasis dalyvauja M. Puidokas.

Per šoninį mikrofoną – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, galbūt toks pasiūlymas būtų. Jeigu mes kiekvienam diskutuojančiam galėtume skirti, pavyzdžiui, po 5 minutes, sutartume, kad kiekvienas diskutuoja po 5 minutes, gal daugiau pasisakytų frakcijų atstovų?

PIRMININKAS. Seimas jau apsisprendė. Buvo statutinis pasiūlymas, dėl jo mes balsavome, 20 minučių diskusijai pagal užsirašymo tvarką. Skelbiu diskusijos pradžią. Pirmasis diskutuoja M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiami kolegos, kodėl valdantieji ignoruoja Lietuvos Konstitucijoje įtvirtintą žmonių pasirinkimo laisvę? Mokėjimas iš savo lėšų už testus tiek darbuotojams, tiek studentams – tai paslėpta neteisėtai taikoma priverstinė vakcinacija ir bausmės forma, kai žmogui nepaliekama jokio pasirinkimo. Tai veda prie dar didesnio visuomenės susiskaldymo ir neduoda jokių rezultatų.

Galimybių pasai užsikrėtimų nesumažino. Lietuva tragiškai pirma Europos Sąjungoje pagal užsikrėtimų skaičių. Vadinas, veikia tik kompleksinės priemonės, o ne vien vakcinacija, atskirai paimta, ir visus akcentus sudėjus vien į ją.

Analizuokite rezultatus. Bet kuris ministras jau būtų buvęs priverstas atsistatydinti esant tokiems rezultatams. Juk pagal mirtingumą esame trečioje vietoje Europoje ir greitu metu galime pakilti į pirmą vietą. Matome tai iš stipriai augančių skaičių. Kur logika atsisakyti testavimo kompensavimo ir dar labiau didinti įtampą tarp dirbančiųjų ir studentų? Daug studentų jau buvo priversti sustabdyti studijas, jie verčiami rinktis emigraciją, o mažiausias pajamas gaunantys darbuotojai verčiami rinktis nedarbą ir šešėlį. Kaip tai prisideda prie pandemijos valdymo ir stabilumo visuomenėje? Ar humaniška versti skiepytis dėl ekonominių priežasčių arba rinktis netekti darbo ar prarasti teisę į mokslą? Pabrėžiu, studentai iš viso neturi pajamų ir mokosi, o nėra darbo rinkos dalyviai.

Antradienį kartu su I. Kačinskaite-Urboniene pateikėme jos inicijuotą alternatyvų valdantiems projektą. Jame buvo numatyta, kad visiems darbuotojams, besimokantiems ir studijuojantiems, atliekami testai ir sveikatos patikrinimai būtų finansuojami valstybės lėšomis. Deja, daugiausia valdančiųjų balsais jis buvo atmestas. Argumentai, kad Skandinavijos šalyse, Lenkijoje, Vengrijoje yra kompensuojamas testavimas tiek darbuotojams, tiek kitiems žmonėms ir tai laikoma efektyvia COVID-19 pandemijos valdymo priemone, buvo ignoruoti. Ignoruojama ir darbuotojų profesinių sąjungų nuomonė bei faktas, kad darbuotojų ir taip labai trūksta darbo rinkoje.

Ar taip turi būti demokratinėje valstybėje? Ar efektyvu bendrauti su žmonėmis vien bausmių ir grasinimų kalba, o kartu delsti su efektyvių gyvybes gelbstinčių vaistų – monokloninių antikūnų preparatų, hidroklorokvino, kitų vaistų registravimu ir įsigijimu? Kiek dar žmonių turi numirti? Keliems dar žmonėms reikia, kad būtų negražinamai sugadinta sveikata? Kodėl, turėdami vienus iš geriausių skiepijimosi rodiklių Rytų ir Centrinėje Europoje, vienas iš griežčiausių ribojimų priemonių visoje Europos Sąjungoje, turime blogiausią sirgimo rodiklį ir vieną iš blogiausių mirtingumo rodiklių tarp visų Europos Sąjungos valstybių? Kodėl faktiškai metai beveik nevyksta naujausių vaistų registravimas ir jie yra neprieinami Lietuvos žmonėms? Ar šie faktai nėra pakankami, kad šios problemos būtų išgirstos ir imtos skubiai spresti, neskirstant valdančiųjų ir opozicijos? Tiesiog girdint, kad tos bėdos yra ir jos yra žmonėms svarbios.

Dar apie vaistus. Prancūzų paskelbtas tyrimas gegužės pabaigoje ir patvirtintas ankstyvas kombinuotas gydymas hidroklorokvinu ir antibiotiku azitromicinu sumažina mirtingumą. Tirta 10 tūkst. 429 COVID-19 pacientai. Gydymas šiais vaistais buvo susijęs su 83 % mažesne mirties rizika, nepriklausomai nuo amžiaus, lyties ir epidemijos laikotarpio. 44 % mažesnė tikimybė patekti į reanimaciją. Metaanalizė patvirtino nuoseklumą keturiais ankstesniais ambulatoriniais

tyrimais. Šių vaistų vartojimas pagerina ne tik COVID-19 išgyvenamumą, palyginti su kitomis gydymo schemomis, bet ir padeda pacientų neprileisti prie sunkių ligos stadijų.

Vakar Seime, tiksliau, seniau Seime vykusio susitikimo metu Sveikatos teisės instituto direktorius R. Jankūnas pažymėjo, kad būtina testuoti visų pirma skubos tvarka tuos žmones, kurie turi simptomų, ligos simptomų, o šiandien, kai mes testuojame visus, testavimo pajėgumai yra labai stipriai užimti ir tie žmonės, kurie turi simptomų, dažnai turi laukti ir toliau platina virusą. Taigi tikrai kviečiu visus priimti atsakingus sprendimus ir šiam sprendimui nepritari, kadangi jis tik dar labiau skaldo mūsų visuomenę ir neprideda prie pandemijos valdymo. Išgirskite tai, labai prašau. Dėkui.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjas. Kitas Seimo narys, dalyvaujantis diskusijoje – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai, matyt, esminė žinutė, kurią norėčiau iš šios tribūnos pasakyti, kviesdamas balsuoti už šį įstatymą, pateiktą Vyriausybei, ta, kad remdami ir toliau testavimo galimybę už valstybės lėšas tiesiog mes skatiname nesiskiepijimą. Taip kuriame iliuziją, kad testas atitinka skiepą, bet taip juk nėra. Kiekvienas nesiskiepijęs darbuotojas, lengva ranka gaunantis nepigius testus, yra skatinamas ir toliau elgtis rizikingai tiek dėl savęs, tiek dėl kitų. Testai neapsaugo nuo viruso. Testai gali padėti valdyti viruso plitimą, bet nepadedą apsaugoti nuo užsikrėtimo. Taigi, remdami testavimą, kuriame riziką užsikrėtusiems sunkiai sirgti ar mirti. Taip, kaip jau buvo iš šios tribūnos ką tik pasakyta, čia ne pasirinkimas tarp nedarbo ir šešėlio, tai jau tampa pasirinkimu tarp gyvenimo ar mirties. Ar testai yra darbuotojų saugos priemonė? Atsakykite į šį klausimą. Nuo ko jie apsaugo? Vakcina apsaugo, bet testas – ne. Jis padeda kontroliuoti tik plitimą ir buvo efektyvus tuo etapu, kai neturėjome vakcinų ir kitų valdymo instrumentų.

Darbo kodekse įvardinta, kad saugos ir sveikatos priemonės finansuojamos darbdavio lėšomis. Tačiau šiuo atveju itin svarbu suprasti, kad valstybės remiamas testavimas vyko ne dėl darbuotojų profesinės rizikos, o dėl epidemijos. Todėl darbdaviui nėra pareigos apmokėti testus. Kai pavasarį patvirtinome, kad testavimą kompensuojame biudžeto lėšomis, niekas nekėlė kolizijos su šiuo Darbo kodekso straipsniu klausimo. Jeigu testuojama būtų dėl profesinės rizikos, be abejo, atsakomybė tektų darbdaviui. Su profesine rizika susiduria dirbantys tiesiogiai COVID-19 židiniuose, laboratorijose ir panašiai. O tokių darbuotojų kaip kasininkų, prekybininkų, statybininkų rizika užsikrėsti yra ne dėl profesijos ir jų atliekamo darbo, o dėl šalyje esančios ir plintančios epidemijos. Tad pareigos jų testuoti vien darbdavio lėšomis nėra. Viskas priklauso nuo susitarimo įstaigose ir įmonėse. Jau tą dabar minėjome, kai vyko projekto pristatymas, ministras iš šios tribūnos atkreipė dėmesį, kad dabar penktadalis atliekamų greitųjų testų atliekami darbdavių kaštais. Šią savaitę valstybės lėšomis darbuotojų testavimą panaikino Vokietija ir Šveicarija. Neišradinėjame dviračio ir mes, o turime elgtis adekvačiai pagal situaciją, skatinti vakcinaciją ir racionaliai naudoti valstybės išteklius, kurie jau nėra ir tokie menki. Vieną mėnesį darbuotojus testuoti – ši priemonė iš valstybės biudžeto atsieina apie 1,5 mln., todėl kviečiu būtų sąmoningus ir palaikyti Vyriausybės pateiktą projektą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, už sutaupyta laiką. Kita Seimo narė, dalyvaujanti diskusijoje, I. Kačinskaitė-Urbonienė. Kol ji eina į tribūną, dar kartelį primenu visų frakcijų atstovams: priminkite kolegoms, kad po šios diskusijos pereisime į balsavimo stadiją.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš iš tikrųjų šia tema jau kalbėjau praėjusiame posėdyje, tiesiog noriu priminti keletą svarbių aspektų, kodėl šiandien kviečiu jus nepalaikyti šio siūlomo Vyriausybės sprendimo ir balsuoti prieš.

Pirmas dalykas, ministras, pristatydamas šį įstatymo projektą, akcentavo vakcinacijos svarbą ir vakcinacijos mastą, kitaip tariant, jisai motyvavo šio sprendimo reikalingumą tuo, kad mes paskatintume vakcinaciją. Tačiau pagal vakcinacijos rodiklius mes realiai niekuo nesiskiriame nuo Europos Sąjungos šalių, esame pasiekę tokį patį arba labai panašų vakcinavimo lygį. Mūsų problema yra didžiausias sergamumas Europos Sąjungoje ir, atrodo, esame treči Europos Sąjungoje pagal perteklines mirtis. Vadinasi, kitos valdymo priemonės, kurias mes turime, blogai veikia ir, ko gero, ta didelė laisvė turintiems galimybių pasą, tai yra vakcinuotiems, kurie, gali būti, kad platina virusą, ir sukelia šituos skaičius.

Kalbant apie rodiklius, kaip mes valdome pandemiją, akivaizdu, kad yra parenkamos netaiklios priemonės. Todėl šis įstatymo projektas, ko gero, niekaip nepaveiks tų rodiklių, kuriuos ką tik minėjau, tai yra sergamumo ir perteklinių mirčių, o galimai dar pablogins situaciją, nes dalis darbuotojų, kurie yra nevakcinuoti, nustos ir testuotis. Privalomojo sveikatos draudimo fondo įstatymo 9 straipsnio, man atrodo, 2 dalis sako, kad profilaktiniai patikrinimai apmokami būtent iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų. Dabar gi Vyriausybė sugalvojo išrasti kažkokį modernų dviratį ir perkelti šitą pareigą ant darbuotojo pečių, o darbdaviui sutikus, ant darbdavio pečių. Tai yra neteisinga darbo ir socialinių garantijų atžvilgiu, tai vėlgi stokoja socialinio teisingumo, todėl ir šiuo aspektu tokio sprendimo nebūtų galima palaikyti net teisine prasme.

Dar kitas dalykas, mes turime apie 40 tūkst. darbuotojų trūkumą Lietuvoje. Aš jau praėjusiam posėdyje kreipiausi į ekonomikos ir inovacijų ministrę prašydama suskaičiuoti, kiek galėtų kainuoti dar didesnė darbuotojų paklausa rinkoje, jeigu dėl priimto šio sprendimo, kad testai bus mokami ir darbuotojų mažės, tai kiek realiai tai gali kainuoti Lietuvos ekonomikai. Mes ir taip turime darbo jėgos trūkumą, tai panašu, kad jį turėsime dar didesnį, vadinasi, šis sprendimas mums kainuos ir skaitine, finansine išraiška. Vadinasi, gali pakenkti ir mūsų ekonomikai, lėtinti ją ir visa kita.

Atsižvelgiant į šituos visus argumentus, kad mokami testai nesprensdžia problemos, kad tai realiai pažeidžia esamus įstatymus, kalbėjau apie Privalomojo sveikatos draudimo fondo įstatymą, pagal kurį sveikatos patikrinimai kompensuojami fondo lėšomis, kad tai galimai sulėtins mūsų ekonomiką, kenks verslams darbuotojų atžvilgiu ir taip toliau, mes padarysime meškos paslaugą patys sau, valstybei ir kartu pandemijos valdymui. Todėl kviečiu nepalaikyti šio įstatymo projekto ir ieškoti efektyvių priemonių pandemijai valdyti. Suprantame, kad situacija yra ganėtinai įtempta, bet skaičiai rodo, kad pasirinktos priemonės yra netaiklios ir nepadeda jos suvaldyti. Kolegos, būkime kiek įmanoma vieningi ir nepalaikykime neproporcingų ir nepasvertų sprendimų.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Kitas diskusijoje dalyvauja Seimo narys T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, užvakar, pristatydamas šį projektą, ministras buvo kaip niekad atviras – tai įstatymas, kurio tikslas versti skiepytis. Aš esu labai didelis vakcinacijos šalininkas, bet ir man kyla konkrečių abejonių dėl šio įstatymo, ar mes einame teisingu keliu.

Pirmas dalykas, kuris ateina kiekvienam į galvą, bet yra kažkaip sunkiai įvardinamas viešojoje erdvėje, yra tai, kad mes neturime atsakymo dėl trečio skiepo mūsų amžiaus kategorijai, o šiuo drastišku įstatymu mes siunčiame žinią žmonėms, kad būtent taip bus skatinamas trečias skiepas. Mes tikrai nepadarėme visų namų darbų dėl raginimo skiepytis. Man ypač keista, kad ši dauguma neištraukia iš stalčių skiepadienių idėjos. Juk šių įstatymų tikslas yra visiškai analogiškas – kaip paskatinti žmones skiepytis. Tačiau galima versti, o galima skatinti. Nėra nė vieno argumento už šį įstatymą, tai yra už mokamą testavimą darbo vietoje, kad negaliojūt skiepadieniui. Kalbama apie tą pačią amžiaus kategoriją, darbo kolektyvus, apie darbdavio atsakomybę, apie visiems padalinamą našta – ne tik valstybei, ne tik žmogui, ne tik darbdaviui.

Aš matau, kad padarėme, ypač valdžia, nes jūs esate atsakingi už situaciją šalyje, labai daug klaidų. Šiandien turime pirmiausia pasitikėjimo krizę ir tą pasitikėjimo krizę skandina vakcinacija. Keletas svarbiausių priežasčių. Nėra normalaus ryšio su opozicija. Mūsų idėjos beveik nepriimamos kalbant apie pandemijos valdymą. Nėra parlamento dalyvavimo. Visuomenė jaučiasi atribota nuo sprendimų. Apie tai mes nemažai kalbėjome antradienį.

Nėra ministro asmeninio angažavimosi. Taip, Seimo nariai parodė pavyzdį, bet tiesioginio *marketingo* mes nematome. Nėra atsakymų į strateginius klausimus dėl trečio skiepo, dėl jaunimo ir taip toliau. Aš matau, kad šioje situacijoje galėtų padėti du pagrindiniai žodžiai: „kompromisas“ ir „pasitikėjimas“. Yra grupė, labai nedidelė grupė žmonių, kurie atmeta skiepijimąsi. Galima neigti tų žmonių egzistavimą, galima juos menkinti ir niekinti, bet aš norėčiau juos matyti ir pripažinti – jie egzistuoja. Testavimas, mano galva, yra tinkamas kompromisas su jais, nes testavimui reikia pastangų, bet sąžiningas testavimas, ne formalus, ne apsimestinis. Tų žmonių, kurie nesiskiepytys, nebus daug, bet labiau pasitikint darbdaviais galbūt net testavimo pačią pareigą reikėtų perkelti būtent darbdaviams, tai yra kad jie nuspręstų, ar reikalingas testavimas. Taip mes parodytume tikrą pasitikėjimą mūsų verslu ir kitais darbdaviais.

Taip pat reikėtų svarstyti galimybę palikti testavimo apmokėjimo pareigą darbdaviui. Patsvarstykime: galbūt tai būtų tas kompromisas, kuris padėtų situaciją pakeisti ir pasiekti geresnių rodiklių?

Taigi kompromisas ir pasitikėjimas – tai pagrindiniai raktiniai žodžiai, kurių aš nematau šiame įstatymo projekte. Jie iškrenta iš to konteksto, ką mes priėmėme užvakar, kalbant apie vyresnių žmonių skatinimą, juk ten buvo visai kiti metodai taikomi. Čia mes matome prievartą ir, mano galva, kuo toliau, tuo mažiau žmonių tą pasitikėjimą rodys. Mes einame ne tuo keliu. Ieškokime kompromisų.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjas. Diskutuoti skirtas laikas, dėl kurio mes jau apsisprendėme, baigėsi. Pasisakymai dėl motyvų po svarstymo. Už kalba A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Tikrai labai svarbus klausimas. Tik aš girdėjau žodį „pasitikėjimas“. Taip, jis yra labai svarbus.

Kita vertus, man labai įdomu, jei mes būtume sąžiningi, mes pasakytume, kad mes kalbame apie svetimus pinigus. Mes kalbame apie žmonių pinigus, kuriuos mes taip lengvai leidžiame. Tikrai žinau, kad yra turtingų žmonių ir Seime, ir tarp to įstatymo kritikų, jie tikrai galėtų – niekas testų nedraudžia. Turbūt geriausiai pasitikėjimu jie galėtų investuoti savo pinigus ir padėti tiems žmonėms atlikti testą. Labai lengva kalbėti ne apie savo pinigus ir sakyti, kad juos lengvai leidžiame, nes dabar testams mes leidžiame būtent valstybės, tai yra visų žmonių pinigus. Tikrai niekas nedraudžia testų, bet dabar kalbama apie tai, kad testai negydo, gali padėti vakcinoms. Man atrodo, mačiau, dar kalbės M. Lingė, J. Džiugelis ir jie pasakys tuos argumentus. Klausantis aš prisiminau tokią seną Rytų išminčių pasakėčią. Ateina kaimynas pas kitą kaimyną ir sako – gal gali paskolinti virvę? Sako, negaliu, aš ant jos džiovinu druską. Klausia, kaip tu gali ant virvės džiovinti druską? Sako, visiškai įmanoma, kai nenori skolinti. Šiandien, kai aš klausausi opozicijos argumentų, aš girdžiu tą patį. Galima rasti absoliučiai visokių argumentų: kai nenorite pritariti, tuomet kalbate apie kažkokias neišbandytas priemones, siūlote mineralinį vandenį ir panašius dalykus. Bet iš esmės kovokime už kiekvieną gyvybę, man atrodo, toks yra mūsų tikslas. Dėkui.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Aš tik primenu prieš perleisdamas žodį kitam kolegai, kad prieš keletą dienų mes labai barėme D. Kepenį ir P. Gražulį dėl kaukių dėvėjimo posėdžių salėje. Primenu, kad visiems tie patys reikalavimai galioja.

Prieš pasisako M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiami kolegos, matydamas valdančiųjų pasisakymus iš tiesų imu abejoti, ar mes gebame ir norime vieni kitus girdėti. Kai yra pasakoma, kad egzistuoja viena dalis visuomenės, bet kitai daliai visuomenės Vyriausybė ir valdžia tarsi neprivalo atstovauti ir ja rūpintis, tai skamba mažų mažiausiai neatsakingai. Visi žmonės yra mūsų valstybės piliečiai ir visais jais turėtų būti rūpinamasi tolygiai, o šiandien tais priimamais sprendimais dalis žmonių yra nustumiami į antrarūšių žmonių sąrašą. Tai niekaip negali pasitarnauti dėl darnos visuomenėje, kurioje įtampos ir susiskaldymo ir taip pakanka.

Jūs negirdite argumentų, kad reikia efektyvių vaistų ir medikamentų, kad reikia padaryti efektyvų naujų vaistų registravimą, jis faktiškai nevyksta, laukia jau metus, specialistai yra išėję iš Sveikatos apsaugos ministerijos, mes neturime efektyvių vaistų, nors turime ypač aukštus mirtinumo rodiklius. Ar tai nėra tie faktai, kurie turėtų jums paliepti, įpareigoti, susirūpinti ir keisti šią situaciją? Kokių dar faktų, rodiklių ir rekordų reikia Lietuvai, kad jūs išgirstumėte, jog vien vakcinoms, be efektyvaus gydymo, be žmonių edukavimo, be higienos priemonių laikymosi, be atstumo laikymosi ir kitų dalykų, neveikia? Reikia priemonių kompleksu ir tada Lietuva nebus pirmoje vietoje Europos Sąjungoje pagal sirgimo COVID-19 rodiklius. Kviečiu išgirsti tai. Šiam projektui pritariti negaliu ir raginu kitus nepritariti. Visų pirma raginu priimti tokius projektus, kurie leistų mums realiai spręsti problemas, realiai gelbėti gyvybes, o ne kovoti valdantiesiems su opozicija ir skaldyti Lietuvą į pasiskiepijusius ir nepasiskiepijusius žmones.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Iš klausėme visų motyvų ir už, ir prieš. Kadangi jau atėjo balsuoti skirtas metas, iš karto skelbiu balsavimą dėl šio klausimo, dėl jo ką tik iš klausėme motyvų už ir prieš ir diskutavome.

Balsuojame po svarstymo dėl darbotvarkės 2-10 klausimo – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-912(2). Kas pritaria įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritaria, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 68, prieš – 33, susilaikė 11. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Pereiname prie kito darbotvarkės klausimo, dėl kurio pataisų... Atsiprašau, per šoninį mikrofoną – J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Pirmiausia dėl vedimo tvarkos. Svarstymo stadijoje įprastai būna du – už, du – prieš. Galbūt nepastebėjote. Tačiau bet kokių atveju, kolegos, noriu pasidžiaugti šiuo balsavimu. Manau, tai yra labai tikslinga priemonė, nutaikyta į skiepytis abejojančius žmones. Asmeniškai žinau ne vieną tokį, kuris tikrai apmokestinus testus eis ir pasiskiepytų.

Mane stebina opozicijos kalbos šiandien kalbant apie šį įstatymo projektą. Tikrai būtų miela ir malonu, jeigu deklaruojame tam tikrą solidarumą valdydami šią krizę, kad būtų bent jau mažiau demagogijos šiuo klausimu. Tikrai labai džiaugiuosi ir dėkoju kolegoms, kurie pritaria šiam įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Justai. Tik informuoju, kad tikrai viską pastebėjome. Du – už, du – prieš būna tais atvejais, kai būna svarstomas blokas įstatymų bent iš dviejų įstatymų projektų. Tai vienas – už, vienas – prieš dėl vieno ir dėl antro. Gali būti ir keturi – už, keturi – prieš, jeigu įstatymo blokas iš keturių įstatymo projektų.

Per šoninį mikrofoną – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Gerbiamas pirmininke, aš tiesiog repliką po balsavimo. Ištis labai baisi priemonė, skatinanti tai, kad mes ilgai liksime juodojoje zonoje. Užmigdomas piliečių budrumas, jeigu pasiskiepijęs žmogus yra viruso nešiotojas, tai nesisaugo nei pats paskiepytasis, nei aplinkos nesaugo, kurioje jis, ar darbinė aplinka, ar kita aplinka. Būtent testavimas tiek pasiskiepijusiu, tiek nesiskiepijusiu žmonių galbūt leistų suvaldyti tokį nevaldomai plintantį mastą šios baisios ligos, o dabar tiesiog užliūliuojate, užmigdote ir teigiate, kad pasiskiepijęs žmogus nėra nešiotojas, tai yra klaidinate visuomenę. Pagal privalomąjį sveikatos draudimą privalote visiems žmonėms kompensuoti. Taškote pinigus, valdantieji, į dešinę ir į kairę, o kad reikėtų kompensuoti, kad suvaldytumėte pandemiją, į tai nekreipiate dėmesio.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega.

Per šoninį mikrofoną Ministrė Pirmininkė norėtų. Kaip suprantu, yra pirmenybė. Ne, Ministrė Pirmininkė nenori. Tada K. Masiulis ir baigsime šią diskusiją, nes kitas klausimas – narkotikų dekriminalizavimas. Tikrai dar bus daug progų pasisakyti, bet... Jeigu norite, prašom, įjungiau. Nenorite? Labai ačiū.

Tada pereiname prie kito... (*Balsai salėje, plojimai*) Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Pasakysiu. Vis dėto, kolegos, jeigu važinėji, nesilaikai taisyklių, viršijai greitį, pats už tai susimoki.

PIRMININKAS. Supratome. Labai dėkui už vertingą pastabą.

17.20 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 71¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-95(2) (svarstymo tęsinys)

Pereiname prie kito darbotvarkės 1-11.2 klausimo – Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 71¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-95(2). Diskusijos stadiją jau esame perėję. Į tribūną kviečiame pagrindinio komiteto pranešėją S. Šedbarą. Turime apsvarstyti gautas pataisas. Pirmoji pataisa dėl 71 straipsnio V. Aleknaitytės-Abramikiėnės. Nors čia ne pagal pateikimo datą parašyta, bet turbūt nėra skirtumo, kada kokią svarstysime. Prašom. Pristato ponias V. Aleknaitytė-Abramikiėnė ir tada išklausysime komiteto išvadą.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Paskaičius projektą, koks jis buvo po svarstymo Teisės ir teisėtvarkos komitete, man pasirodė, kad baudos

ten yra tikrai per mažos. Nors pripažįstu, kad iš esmės turbūt neišreiškiau visų savo kritinių pastabų dėl šio projekto, bet bent jau pateikiau šiek tiek didesnes baudas, negu buvo numatyta. Labai dėkoju, kad komitetas pritarė, gal ne 100 %, bet nusileidžiu komiteto nuomonei ir manau, kad vis dėlto yra prasminga taikyti tokias baudas, kad jos bent kiek labiau skaudėtų nusidėjusiam žmogui.

Tačiau tai nereiškia, kad aš tik baudų dydyje matau problemą. Atvirai sakau: po šios dienos svarstymo (naudojuosi proga) man labai norėtusi paraginti įstatymo teikėjus įsiklausyti į geranoriškas kolegų pastabas. Diskusija tikrai buvo elegantiška, ko galbūt buvo ir sunku tikėtis, turint omeny šio projekto turinį. Negaliu pažadėti, kad iki priėmimo nepasiūlysiu su kolegomis dar kokių nors pataisų. Tai tiek.

PIRMININKAS. Dėkui.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Bet labai prašau pritari, nes negali būti per mažos baudos už tokią...

PIRMININKAS. Kiek aš suprantu, komiteto išvada pritari iš dalies jūsų pasiūlymui jus tenkina?

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Taip, mane tenkina šioje stadijoje.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Per šoninį mikrofoną – A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Pirmininke, aš atsiprašau, bet dėl vedimo tvarkos. Mano pasiūlymas buvo truputį ankstesnis, kodėl mes pradėdame nuo paskutinio siūlymo?

PIRMININKAS. Tuoj apsvarstysime. Ir jūsų pasiūlymas, ir pono T. Bičiūno pasiūlymas yra taip, kad kaip parašyta suvestiniame variante, taip ir pristatome pataisais. Čia turbūt nėra labai didelio skirtumo, kada kas bus. Svarbiau, kuris pasiūlymas daugiau balsų surinks, jeigu reikės balsuoti. Tai turbūt svarbiausia. Tikrai nepaliksime nė vieno pasiūlymo neapsvarstyto ar nepristatyto. (*Balsai salėje*) Gerai, komitetas pritarė.

Yra dar vienas V. Aleknaitės-Abramikienės pasiūlymas dėl 71 straipsnio 2 dalies. Jus, kaip suprantu, tenkina komiteto...

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Taip, tenkina.

PIRMININKAS. Neprašote balsuoti.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ne, nes yra gerokai pakelta viršutinė baudų riba.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl 2 straipsnio taip pat gautas Seimo nario T. Bičiūno pasiūlymas. T. Bičiūno salėje nematau. Gal komiteto pirmininkas galėtų ir pasiūlymą pristatyti, ir komiteto išvadą pasakyti?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Taip, kolegos, čia buvo ankstesnis pasiūlymas, dar kovo mėnesio. Pasiūlymas yra dėl Administracinių nusižengimų kodekso papildymo. Jis visai kitokį modelį čia siūlo ir baudas, lyginant su dabartiniu vidurkiu, vienur, pasižiūrėjau, suskaičiavau, 15 kartų, kitur 38 kartus iki 1 tūkst. 500... Tai čia iš viso išderinama Administracinių nusižengimų kodekso sistema, kuri buvo suderinta jį priimant. Tokiu atveju baudos taptų gerokai didesnės negu už artimas veikas pagal Baudžiamąjį kodeksą.

Komitetas nepritarė šitam pasiūlymui ir, kaip minėjau, dėl sankcijų dydžio dabar galutinis komiteto sprendimas yra toks, kokį pasiūlė kolegė V. Aleknaitė-Abramikienė su P. Saudargu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Komitetas nepritarė pasiūlymui. Reikėtų apsispręsti. Pasisakymai dėl motyvų dėl pasiūlymo. Kas pritaria? Nėra. Kas nepritaria? Nėra. Tada balsuojame dėl T. Bičiūno pasiūlymo. Kas pritariate jo pasiūlymui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 113 Seimo narių: už – 41, prieš – 38, susilaikė 34. T. Bičiūno pasiūlymui nepritarė.

Kitas pasiūlymas Seimo nario A. Dumbravos. Dabar prašau, Algimantai, pristatyti savo pasiūlymą ir gal pasakykite, ar jus tenkina komiteto sprendimas, ar ne.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai bent kiek pataisė situaciją Pauliaus ir ponios Vilijos siūlymas, tačiau aš vis dėlto lieku prie savo nuomonės, kad apatinė riba yra truputį per maža, kad ir 50 eurų, nes dažniausiai yra taikoma taip, kad iš pradžių apatinė riba baudžiant, aš taip įsivaizduoju, dar dalinama per pusę. Vis tiek ta bauda yra mažoka.

Mano visais siūlymais apatinė riba yra 100 eurų. Aš manau, kad ji yra optimali, ji bent kiek padėtų atgrasyti žmones vartoti narkotines priemones ar laikyti jas, disponuoti jomis. Tikrai ta

bauda... Tarkime, jeigu tu nuperki butelį *ariellos* nepilnamečiams, tu esi baudžiamas 90 eurų bauda. Taigi ji yra daug didesnė, negu dabar mes numatome. Dėl narkotikų tikrai yra didžiuliai nuostoliai sveikatai, gyvybei, todėl aš vis dėlto pasilieku prie savo nuomonės ir siūlau ją palaikyti, kad apatinė riba būtų 100 eurų. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kaip suprantu, komiteto sprendimas jūsų netenkina, jūs prašote balsuoti dėl jūsų pasiūlymo visa apimtimi. Dėl motyvų dėl jūsų pasiūlymo nėra norinčių pasisakyti. Tai balsuojame dėl A. Dumbravos pasiūlymo visa apimtimi. Kas jam pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 113 Seimo narių: už – 55, prieš – 13, susilaikė 45. Pasiūlymui nepritarė, lieka galioti tokia redakcija, kuriai pritarė komitetas.

Dar vienas Seimo nario A. Dumbravos pasiūlymas dėl 2 straipsnio. Prašom, Algimantai, pristatyti kitą savo pasiūlymą ir pasakykite, ar tenkina komiteto pasiūlyta formuluotė.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Aš nežinau, gerbiamas pirmininke, ar apsimoka čia balsuoti. Analogiškas mano siūlymas, vėlgį 100 eurų. (*Balsas salėje: „Reikia balsuoti!“*) Bandome balsuoti, ir tiek.

PIRMININKAS. Jeigu čia susiję, kas prieš tai buvo, tai nebereikia balsuoti, Seimas jau apsisprendė. (*Balsai salėje*) Yra noras balsuoti. Balsuojame. Kas pritaria tokiam A. Dumbravos pasiūlymui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 113 Seimo narių: už – 54, prieš – 12, susilaikė 47. Seimo nario A. Dumbravos pasiūlymui nepritarė, lieka galioti komiteto suformuluota redakcija.

Dėl 71¹ straipsnio V. Aleknaitės-Abramkienės pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Dėl 71 straipsnio 2 dalies – taip pat komitetas pritarė. Seimo nario T. Bičiūno pasiūlymas. Jo salėje vis dar nėra, tai gal komiteto pirmininkas galėtų pristatyti pasiūlymą ir komiteto išvadą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Taip, kolega T. Bičiūnas vėlgį analogiškai siūlė tokias baudas, kurios 15 arba 20 kartų viršytų buvusias pagal tai. Kadangi komitetas buvo apsisprendęs koreguoti, na, sakykim, pagal tam tikras sveiko proto ribas, tai ir šiam pasiūlymui nepritarė, kadangi tie pasiūlymai iš tiesų tarpusavyje susiję.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kaip suprantu, Seimas jau apsisprendė, kadangi susijęs su prieš tai buvusiu jo pasiūlymu, balsuoti nebereikia. Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Seimo narės M. Danielės pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Morgana, prašom pristatyti savo pasiūlymą. Nepristatysite? Atsiimate?

M. DANIELĖ (LF). Aš atsiimu.

PIRMININKAS. Atsiimate. Supratau. Viskas, apsvartėme visus pasiūlymus dėl minėto įstatymo projekto. Dėl viso įstatymo projekto po svarstymo už – L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Aš iš tiesų neturiu jokios skirties tarp alkoholio, tabako ir kitų, nelegalių, narkotikų. Iš esmės man tik skirtumas tarp to, kokį poveikį elgesiui turi šie narkotikai ir ar jie trukdo žmogui atlikti savo vaidmenį visuomenėje. Ir kai mes matome, kad vienus narkotikus, kuriuos mes paroduodame legaliai, ribodami, bandydami riboti kaip alkoholį ir tabaką, ir matome, kiek jis daro žalos, ir bandome padėti lygiai taip pat, o dėl kitų mes skiriame baudžiamąją, na, gerai, pagal Baudžiamąjį kodeksą skiriame bausmes, ir neteisus yra kolega, sakydamas, kad nieko čia tokio, nelieka visam gyvenimui. Deja, lieka. Toks žmogus, padaręs vieną klaidą, negalės dirbti nei saugume, turbūt ir teismų sistemoje, todėl aš sakau, jeigu mes norime padėti tiems žmonėms, mes privalome padėti, ir pasistenkime balsuoti už ir palaikyti šią iniciatyvą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pasisako M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų kartais norint padaryti palengvinimą, padėti žmogui nebūtinai tai yra atliekama. Visos problemos slypi detalėse, velnias slypi detalėse. Siekis dekriminalizuoti visų rūšių narkotines, psichotropines ir psichiką veikiančias medžiagas būtent ir yra ta detalė, kuri neleidžia šio projekto palaikyti. Yra kalbama apie visas narkotines medžiagas, tai yra ir LSD, ir heroiną, ir kitas narkotines medžiagas. Šiandien Lietuvoje turime situaciją, kai narkotikų vartojimas yra du su puse karto mažesnis negu Europos vidurkis. Iš tikrųjų, vadinasi, korekcijas reikia daryti labai atsakingai ir nedaryti tų korekcijų drastiškų. Reikia sekti tomis šalimis, kurios turi sėkmingą patirtį, pavyzdžiui, yra tokių šalių kaip Austrija, Lenkija, Latvija, jos įpareigoja žmogų dalyvauti narkotikų reabilitacijos programoje. Tai kaip alternatyva tam,

kad jis negautų teistumo ir jo dosjė nebūtų sugadinta, nes žmogus, kuris yra priklausomas nuo narkotinių medžiagų, kenčia ne tik pats, bet ir jo šeima, dažnu atveju jis nesuvokia savo priklausomybės ir negeba priimti sprendimo, kad rehabilituotųsi. Vadinasi, jis turi būti labai stiprus ir motyvacija tą dalyką daryti.

Galiausiai, kodėl tame pačiame projekte yra suplakti tokie dalykai kaip narkotinių medžiagų neteisėtas gaminimas, perdirbimas, įgijimas, gabenimas ir siuntimas. Šie dalykai yra visiškai skirtingi nuo to, kai žmogus suklysta ir vartoja narkotinę medžiagą neatsakingai, vieną ar kitą kartą atsitiktinai. Vadinasi, yra suplakti keli dalykai ir tokiam projektui pritarti negalime. Kviečiu būti visus atsakingus. Dėkui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, iš klausėme visų motyvų ir už, ir prieš. Dabar balsuosime dėl 1-11.1 klausimo – Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 71¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-95(2) po svarstymo. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 65, prieš – 40, susilaikė 4. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

17.37 val.

Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-96(2) (svarstymo tęsinys)

Lydimasis įstatymo projektas – Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-96(2). Yra gautas vienas pasiūlymas iš Neįgaliųjų teisių komisijos dėl 1 straipsnio. Prašom. Gal, Monika Ošmianskiene, galėtumėte pristatyti komisijos pasiūlymą arba pasakyti, ar tenkina komiteto sprendimas pritarti jūsų komisijos pasiūlymui iš dalies? Tenkina? Neprašote balsuoti?

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Taip, tenkina.

PIRMININKAS. Tenkina. Neprašote balsuoti. Labai dėkui. Pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako L. Slušnys. Atsisakote. D. Šakalienė tada už.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Man atrodo, mes visi vienareikšmiškai suprantame, kad mokslo duomenys yra kur kas patikimesnis vertinimo kriterijus negu mūsų subjektyvios nuomonės ir kartais gana fragmentiškos išvados. Tiek kriminologų, tiek sveikatos ekspertų vienareikšmiškai yra sakoma, kad bausmių griežtinimas, kai kalbame apie priklausomybės ligas, kai kalbame apie tų pačių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą, nepagerino padėties. Nėra jokio proporcingumo, nėra jokios koreliacijos, teigiamos koreliacijos tarp to, kad mes turėsime labai griežtas Baudžiamojo kodekso sankcijas ir štai staiga jauni žmonės nustos vartoti psichoaktyvias medžiagas. Taip neveikia. Taip tiesiog neveikia.

Antras dalykas, ką turime suvokti, kad tai yra mažas žingsnelis žalos mažinimo modelio link. Mes turime kalbėti apie tai, kad tie labai sunkūs, skaudūs, nemalonūs, kartais tikrai labai nepatogūs dalykai turi būti sprendžiami ne vienareikšmiškais draudimais, ne bausmėmis, o kompleksinėmis priemonėmis. Niekas nesako, kad psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas yra gerai, tai yra teigiamas dalykas ar kam nors pataisė sveikatą. Mes kalbame apie tai, kad turi būti adekvачios, efektyvios, proporcingos poveikio priemonės. Ir vienas dalykas, kuris taip pat yra labai svarbus, yra pagalbos prieinamumas, paslaugų kokybė ir jų prieinamumas, nepriklausomai nuo žmogaus finansinės padėties, jo gyvenamo regiono ir taip toliau. Aš labai norėčiau, kad toms pataisoms pritarus valdantieji taip pat rimtai imtųsi ir tų kompleksinių priemonių, kurių reikia, kad žmonės tikrai gautų pagalbą, gautų ją dabar ir ji būtų kokybiška. Tikrai raginu balsuoti už šį projektą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pasisako L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų aš kviečiu balsuoti prieš. Gerbiama Dovilė ką tik pasakė, jeigu būtų kompleksinės priemonės, pagalbos prieinamumas (projektas, kurį teikė buvęs ministras A. Veryga, neperėjo pateikimo stadijos), tada sakytume, kad mes vieną žingsnį žengėme į priekį. O dabar ką mes norime padaryti? Nuo mažo žingsnelio, nuo mažo trupinio ką mes padarysime? Dar daugiau sergančių žmonių, kurie įklimps į didelį liūną, o išlipti iš jo bus be galo sunku. Todėl kviečiu nepritari ti šitam pateiktam projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege.

Ministrė Pirmininke, ar jūs prieš balsavimą, ar po balsavimo? Prieš. Prašau. Per šoninį mikrofoną – Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau vieną patikslinančią informaciją prieš balsavimą, kadangi manau, kad kam nors iš kolegų tai galėtų būti svarbu, nes čia dažnai pasikartoja tas motyvas, kad trūksta kažkokių kompleksinių priemonių ir neva bus priimtas įstatymas ir nieko daugiau nebus. Jau dabar kitų metų biudžeto projekte yra papildomai įtraukta gydymui, prevencijai ir reabilitacijai 800 tūkst. eurų. Vyriausybė yra pasirengusi antru skaitymu įtraukti ir dar papildomų lėšų, jeigu Seimas apsispręstų priimti šituos įstatymų pakeitimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kolegos, atėjo metas apsispręsti dėl 1-11.2 klausimo – Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-96(2). Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 66, prieš – 38, susilaikė 5. Įstatymo projektui po svarstymo taip pat pritarta.

17.43 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 3 ir 9 straipsnių pakeitimo ir 4 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-895 (pateikimo tęsinys)

Dabar darbotvarkės 2-9 klausimas, dėl kurio reikia apsispręsti, – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-895. Balsavimas po pateikimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 113 Seimo narių: už – 106, prieš nėra, susilaikė 7. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu siūloma skirti Ekonomikos komitetą. Ar galime pritari bendru sutarimu? (*Balsai salėje*)

Jūs dėl pagrindinio? Taip, A. Palionis – per šoninį mikrofoną.

A. PALIONIS (LRF). Noriu priminti mūsų Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pasisakymą, kad dėl šito projekto visą laiką pagrindinis būdavo Biudžeto ir finansų komitetas, nes yra planuojamos ir pajamos, ir išlaidos, ir netgi biudžeto pajamų santykiai, kiek bus skiriama lėšų keliams tvarkyti.

PIRMININKAS. Supratau. Tą patį Valius norėjo? A. Kupčinskas dar nori per šoninį? Atsiprašau, K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Iš tikrųjų čia yra ne tik pinigai, bet yra visos struktūros pakeitimas, savivaldybėms atiduodami pinigai ir ta biudžetinė dalis nėra tokia didelė. Esmė yra strategija, kaip ji ateityje bus naudojama. Todėl, kolegos, siūlau, kad pagrindiniu tikrai būtų Ekonomikos komitetas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. A. Kupčinskas – per šoninį mikrofoną.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš norėčiau paantrinti komiteto pirmininkui, nes iš esmės, ką minėjo ir susisiekiimo ministras, yra pakeičiama finansavimo tvarka. Tai yra pasakoma, kad kelių priežiūra, tvarkymas bus finansuojamas iš biudžeto. Čia – stop, baigiasi Biudžeto ir finansų komiteto prerogatyva ir diskrecija. Toliau reglamentuojama, kam bus skiriamos tos lėšos, tai yra tiltams, viadukams, keliams, želdynams, apsaugos tvorelėms. Negi Biudžeto ir finansų komitetas spręs, kam – ar žvyrkeliams, ar savivaldybėms – ir koku procentu bus skiriama? Čia nereikia piktnaudžiauti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dar D. Griškevičius – pagal atsistojimo tvarką.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, pirmininke. Tiesiog aš irgi manau, kadangi klausimas tiesiogiai susijęs ir su savivalda, kad papildomas komitetas pravartu būtų Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

PIRMININKAS. Prie papildomų mes dar nepriėjome. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siūlomas prie papildomų ir Kaimo reikalų komitetas yra prie papildomų siūlomas. A. Palionis.

A. PALIONIS (LRF). Pirmininke, aš, išgirdęs Ekonomikos komiteto narių argumentus, girdėjau tikrai patvirtinimą, kad turėtų būti Biudžeto ir finansų komitetas, o ne Ekonomikos komitetas.

PIRMININKAS. R. Tamašunienė. Andriau, ne...

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Vis dėlto Biudžeto ir finansų komitetas, bent jau kaip papildomas komitetas, visada svarstė Kelių programos metodiką, nes tai susiję su finansais, su proporcijomis, su pajamomis tos programos. Bent jau kaip papildomas BFK turi būti.

PIRMININKAS. Dėl papildomų... bet siūlymas yra dėl pagrindinio. Dabar turime apsispręsti dėl pagrindinio. Yra du pasiūlymai. Skelbiu alternatyvų balsavimą. Mykolai, dar prieš balsavimą? Prašom. Paskutinis Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pasisakymas ir apsispręsimas dėl pagrindinio komiteto. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Iš tiesų istoriškai visuomet būdavo Biudžeto ir finansų komitetas kaip pagrindinis. Aš nematau problemos, jeigu mes būsime ir kaip papildomas, bet iki šiol šiaip būdavo tokia visą laiką tvarka. Jeigu kolegos yra tikrai užsispyrę ir nori Ekonomikos komitetą matyti kaip pagrindinį, nematau problemos, bet Biudžeto ir finansų komitetas tikrai turi būti papildomas. Tokia galbūt pastaba.

PIRMININKAS. Ar prašote balsuoti, ar jus tenkina ir kaip papildomas komitetas? Tada bendru sutarimu galėtume pritarti dėl pagrindinio komiteto – Ekonomikos komiteto, o prie papildomų priskirtume Biudžeto ir finansų komitetą, Kaimo reikalų komitetą, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą? (*Balsai salėje*) Yra prašymas balsuoti. Viskas!

Alternatyvus balsavimas. Kas balsuojate už, balsuojate, kad pagrindinis komitetas svarstant šį klausimą būtų Biudžeto ir finansų komitetas, kas balsuojate prieš, balsuojate už tai, kad pagrindinis komitetas būtų Ekonomikos komitetas svarstant šį klausimą. (*Balsai salėje*)

Balsavo 115 Seimo narių: už – 57, prieš – 58. Vieno balso persvara Seimas apsisprendė, kad pagrindiniu komitetu skiriamas Ekonomikos komitetas. Labai geras argumentas tiems, kurie sako, kad vienas balsas nieko nereiškia. Papildomais komitetais tada siūlome Biudžeto ir finansų komitetą, Kaimo reikalų komitetą ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą.

A. Butkevičius – dar per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Replika po balsavimo. Gerbiamieji kolegos, kalbėję iš Ekonomikos komiteto, jūs maišote du dalykus. Investicijų planavimas ar tiltams, ar keliams, visiškai aišku, yra Ekonomikos komiteto funkcija. Ši programa yra biudžetinė programa. Jūs iš viso biudžeto finansinę dalį atimate ir atiduodate Ekonomikos komitetui. Jūs Ekonomikos komitete planuokite, kokius tiltus, kokius kelius, bet finansavimo tvarka visada buvo Biudžeto ir finansų komiteto. Ačiū.

PIRMININKAS. Matau, kad užgimė arši diskusija.

A. Vyšniauskas – per šoninį mikrofoną.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Kolegos, aš siūlau kompromisą. Aš manau, kad šiame Seime yra tik vienas rimtas komitetas, kuris galėtų apsvarstyti, tai yra Kaimo reikalų komitetas. Kadangi ekonomika su biudžetu nesusitaria, mes tikrai kaimo kelius įstatymu sutvarkytume.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kolegos, dėl pagrindinio jau apsisprendėme. Dėl papildomų: Biudžeto ir finansų komitetas, Kaimo reikalų komitetas, taip gerai linksniuojamas, ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Galime pritarti šiems trims komitetams kaip papildomiems? Galime pritarti. Labai dėkui. Pritarta. (*Balsai salėje*) Supratau. Siūloma svarstymo data – gruodžio 14 diena. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Labai dėkui. (*Šurmuly salėje*)

17.50 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2, 5, 6, 10, 14, 18, 19, 20, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-749(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-11 klausimas – Biudžeto sandaros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-749(2). Kas pritariate įstatymo projektui po svarstymo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 109, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymo projektui pritarta po svarstymo.

17.51 val.

Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-936, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-937, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-938, Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-939, Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-940 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – įstatymų projektų blokas. Darbotvarkės r-1.1, r-1.2, r-1.3, r-1.4 ir r-1.5 klausimai, įstatymų projektai Nr. XIVP-936, Nr. XIVP-937, Nr. XIVP-938, Nr. XIVP-939 ir Nr. XIVP-940. Kas pritariate įstatymų projektams, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 87, prieš nebalsavo nė vienas, susilaikė 25. Įstatymų projektų blokui po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinį dėl visų įstatymų projektų siūloma skirti Ekonomikos komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime pritarti bendru sutarimu. Labai dėkui. Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Ar galime pritarti siūlymui svarstyti skubos tvarka bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Girdžiu prieštaravimą. Balsuojame. Kas už skubos tvarką, balsuojate už, kas prieš, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 77, prieš – 17, susilaikė 18. Skubai pritarta. Jeigu komitetas spės apsvarstyti, gal lapkričio 4 dieną galėtume paskirti? Ar tenkina? Galime pritarti? (*Balsai salėje*) J. Razma – per šoninį mikrofoną. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Vis dėlto šildymo sezonas prasidėjo, jau čia vis tiek mes turime kuo greičiau atsispręsti, ką galime padaryti. Aš siūlyčiau rašyti spalio 19 dieną. Pagal skubos sistemą galima spėti.

PIRMININKAS. Gerai. Spalio 19 dieną tinka? Nuspręsta – spalio 19 dieną.

17.54 val.

Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 7, 9, 35, 39, 56, 57, 60 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-811(2), Antstolių įstatymo Nr. IX-876 5, 12 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-812(2), Notariato įstatymo Nr. I-2882 3 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-813(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės r-2.1 klausimas – Advokatūros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-811(2). Ir darbotvarkės r-2.2 klausimas – Antstolių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-812(2). Kas pritariate... (*Balsas salėje*) Atsi-prašau, ir darbotvarkės r-2.3 klausimas – Notariato įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-813(2). Kas pritariate įstatymų projektų blokui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 99, prieš nėra, susilaikė 12. Įstatymo projektams pritarta po svarstymo.

17.55 val.

Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-249 (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės rezervinis 3 klausimas – Advokatūros įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-249, jį komitetas siūlo atmesti. Kas pritariate komiteto nuomonei atmesti įstatymo projektą, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 105, prieš – 2, susilaikė 4. Komiteto siūlymui atmesti įstatymo projektą pritarta.

17.56 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 367 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-670(2) (svarstymo tęsinys)

Rezervinis 4 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 367 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-670(2). Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, prieš arba susilaikote.

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 99, prieš – 6, susilaikė 3. Įstatymo projektui pritarta po svarstymo.

17.57 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 416 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-875 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės rezervinis 5 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 416 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-875. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, prieš arba susilaikote.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 90, prieš – 1, susilaikė 12. Įstatymo projektui pritarta po pateikimo. Pagrindiniu komitetu siūloma paskirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstymo data – gruodžio 14 diena. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Labai dėkui.

17.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-894 (pateikimo tęsinys)

Rezervinis 6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-894. Priėmimas. Atsiprašau, pateikimas. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 82, prieš – 5, susilaikė 21. Seimo nutarimui pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinį siūloma paskirti Švietimo ir mokslo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti lapkričio 9 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Labai dėkui.

17.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 4 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-945 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės rezervinis 7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 4 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-945. Priėmimas. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 100, prieš – 1, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-945) priimtas. (*Gongas*)

18.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIV-84 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-946 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės rezervinis 8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIV-84 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-946. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 102, prieš – nė vieno, nė vienas nesusilaikė. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-946) priimtas. (*Gongas*)

18.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. XIV-186 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-947 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės rezervinis 9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. XIV-186 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-947. Priėmimas. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, tradiciškai – prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių: už – 100, prieš – nė vieno, susilaikiusių – nė vieno. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-947) priimtas. (*Gongas*)

Darbotvarkės rezervinis 10 klausimas. (*Balsas salėje*) Atsiprašau, dėl šito jau balsuota. Viskas.

18.02 val.

Seimo narių pareiškimai

Seimo narių pareiškimai. L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Nesimatėme savaitę. Mažoji dukra, žiūrėdama į tyliai krentančius aukso spalva nusidažiusius medžių lapus, paklausia, ar galime eiti pasivaikščioti. Žinoma, atsakiau. Skubėdamos apsirengėme ir nužingsniavome daugiabučio laiptais žemyn. Keliaujame dukros pamėgtu taku, mėgaujamės už horizonto besileidžiančios saulės spinduliais, lapų šnaresiu po kojomis. Pasisveikinu su kaimyne, vedžiojančia baltą pūkų kamuoliuką, šnekučiuojamės, klausia, kaip man sekasi.

Jaučiu – vėjas palengva atneša kvapą, pažįstamą iki kaulų smegenų. Pasąmonėje įsijungia signalas uždaryti langus, nes įleidus tos šlykščios nuotekų ir puvėsių smarvės į namus bemiegė naktis garantuota. Namu parbėgti nespėsiu, tolakai pajėjome. Dukra užsidengia nosį, vaiką pradeda pykinti. Kaimynė nueidama pasako – ir vėl mus nuodija. Iš kitos pusės padvelkia taip pat pažįstamu saldžiu rapsų kvapu. O vėliau, pasikeitus vėjo kryptčiai, mėgaujamės bitumo ir naftos produktų aromatais.

Apima neviltis. Tiek kalbėta, mitinguota, rašyta skundų, posėdžiauta su įmonėmis ir priimti reikalingi teisės aktų pakeitimai, kad būtų galima pagaliau žmones išvaduoti nuo smarvės.

Apsisukame ir sparčiu žingsniu grįžtame namo. Matau, kaip kaimynai vienas po kito uždaro langus. Susimąstau, kada tai baigsis? Ką per metus nuveikė Klaipėdos miesto valdžios galvos, sprendamos vis dar gyventojus kamuojančias smarvės problemas? Ogi nieko. Apskritą nulį. Kiek

patys su žmonėmis nuveikėme, tiek ir turime. Žmonės yra kantrūs, bet kantrybė turi ribas. Mažiausiai nuo 2013 metų klaipėdiečiai ir pietinės Klaipėdos priemiesčių gyventojai yra maitinami pažadais, kad jau tuoj smarvės bėdos bus išspręstos. Žinoma, dar dešimt kartų miesto meras sukvies įmonių vadovus pokalbio, pagrūmos smiliumi, o uždarius duris visos bėdos liks.

Giruliuose, kur miesto mero vila, gaivus oras. Miesto galva dirba iš namų, nors dešimtys tūkstančių klaipėdiečių dirba kasose, uoste, vairuoja autobusus, moko vaikus, prižiūri ligonius, gelbėja gyvybes ir neturi prabangos neiti į darbą. Šią kadenciją ir Klaipėdos miesto taryba bus posėdžiavusi tik nuotoliniu būdu, nes meras laikosi rekomendacijų. Jos nebegalioja, kai reikia lėkti į Briuselį.

Kreipiuosi į miesto valdžią, jei Klaipėda dar tokią turi. Baikite karpyti juosteles ir girtis darbais, kurie nėra padaryti. Šiandien jau visas miestas yra prasmirdęs, išardytas, užkimštas sunkiojo transporto. Savivaldybės įmonių ir įstaigų kėdės parūpintos mero žmonos festivalio savanoriams, pristeigta etatų lojaliems koalicijos partneriams. Miegamųjų rajonų gyventojai kas rytą randa baudių lapelius ant savo automobilių. Mėlynasis proveržis vis niekaip neprasiveržia, nors strategai suspėjo pabūti – visi, kam reikėjo laikinos užuovėjos stotelės.

Kokioje tikrovėje jūs gyvenate? Smarvė vis dar sklinda iš miesto nuotekų valyklos ir sąvartyno. Įmonės dirba pelningai, investuokite. Imkite ministro S. Gentvilo Klaipėdoje pažadėtus žaliuosius milijonus ir tvarkykite nuotekų sistemas mieste, nuotekų valymo įrenginius, sąvartyno kaupą, sąvartyno dujų ir filtratų surinkimo sistemą. Kvieskite „Mestillos“ vadovą ir nutraukite sutartį su bitumą savivaldybės įmonės teritorijoje sandėliuojančia įmone. Visi įrankiai išvaduoti miestą nuo smarvės yra duoti savivaldybės vadovams. Nesugebate susitvarkyti, susirinkite daiktus ir pasitraukite. Vis tiek miestiečiai patys jau ilgiau nei metus tvarkosi ir sprendžia problemas mieste.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Išklausysime dar vieną Seimo nario pareiškimą. V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų sulaukiau iš žmonių tokio klausimo: ar ministrai gali meluoti iš tribūnos? Gali, gali laisvai, netrukdomai. Žinoma, anksčiau buvo žurnalistų melo detektorius, jis patikrindavo, meluoja ar nemeluoja. Dabar jis išjungtas ir pradingo, nes, matyt, labai daug pinigų davė žiniasklaidai ir dingo tie detektoriai. O kodėl?

Elektros energijos brangimas. Prieš pusę metų teikiau pasiūlymą atšaukti elektros rinkos liberalizavimą, tiksliau, atšaukti prievartą, nes Europos Sąjunga liepė tik vieną dalyką, kad gyventojas turėtų galimybę pasirinkti kitą tiekėją. Taškas. Jokios prievartos, jokių datų, kada bus atjungta elektra, ir jokio kainų brangimo, jeigu tu nepasirinksi, tau bus pabranginta 25 %.

Klausiau ministro dvi dienas iš eilės, ar neplanuoja atšaukti to liberalizavimo, jis yra žalingas žmonėms, nes jie yra priversti rinktis nepriklausomą brangesnį elektros tiekėją. Ką sako ministras? Ne, jie buvo pigesni. Jau pirmu etapu visi nepriklausomi tiekėjai siūlė brangesnę kainą, nei tai darė valstybinis tiekėjas. Negana to, ministras šiandien iš tribūnos pasakė, kad tik nepriklausomi tiekėjai sugeba nupirkti elektros pigiau, tik nepriklausomi tiekėjai sugeba derėtis. Vadinasi, ministras nepasitiki mūsų „Igničiu“? Jis nepasitiki visa komanda? Jie nebesugeba pigiau nupirkti elektros ir tiekti ją gyventojams? Išėina taip.

Ir netgi matant pavyzdžius, kaip Anglijoje vienas po kito bankrutuoja nepriklausomi tiekėjai, palikdami žmones be sutarčių, be įsipareigojimų, ir valstybė turi perimti tą rinką atgal, netgi tai jo nejaudina. O gal tikslas toks ir yra, kad ta saujelė nepriklausomų tiekėjų užsidirbtų gerus pinigus, paskelbtų bankrotus, niekuo nerizikuodami. Galbūt toks tikslas? Bet turbūt tik laikas parodys, ar politikų tikslas, kad žmonės už elektrą mokėtų brangiau, ar politikų tikslas iš tikrųjų padėti žmonėms.

Ir tas ciniškas atsakymas: kurie pasirinkote nepriklausomus tiekėjus, patys kalti, mes jums nebeпадėsime. Tik tada prisiminkime, kas juos išvarė pasirinkti tą brangesnį tiekėją. Bet jau turbūt nestebina. Valdžia meluoja ir net neraudonuoja. Tai jau tapo kasdienybe. Ir kokį įstatymą imtume, ar tai prievartinis testavimas, ar prievartinis negalėjimas dirbti darbe, jeigu nesiskiepsys, jau tampa kasdienybe.

Šiandien laimi tie žmonės, kurie nesivadovauja valdžios nurodymais ir daro priešingai. Tie, kurie nepasirinko brangesnio elektros tiekėjo, šiandien išlošė, nes turi pigesnę elektrą. Tie darb-

daviai, kurie nesivadovauja Vyriausybės nurodymais, kad galimybių paso turėtojui nereikia testuotis, nereikia tikrinti ar reikia prievarta versti, neturi kovidų židinių ir turi visus darbuotojus. O tie, kurie prievarta verčia skiepytis, prievarta verčia – be galimybių paso negali dirbti, turi išėinančius žmones. Vadinasi, vienintelė dabar išeitis daryti viską atvirkščiai, ką liepia valdžia, nes jų tikslai tikrai yra visai ne žmonių gerovė. Tad pirmyn į šviesų rytojų su tokia valdžia.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Išgirdome paskutinį šios dienos pareiškimą. Tai veda prie logiškos išvados, kad atėjo laikas registruotis. *(Balsai salėje)*

Užsiregistravo 26 Seimo nariai. Skelbiu spalio 14 dienos vakarinį Seimo posėdį baigtą. *(Gongas)*

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 104 STENOGRAMA

2021 m. spalio 19 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame spalio 19 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Skelbiu registraciją.

Užsiregistravo 114 Seimo narių.

10.00 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. spalio 19 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Dėl darbotvarkės – A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiama Seimo Pirmininke. Čia pastebėjome šiandien darbotvarkėje tokį gal techninį neatitikimą ir lengvą neapsižiūrėjimą. Norėtume pasiūlyti plenarinių posėdžių salėje ištaisyti šį neatitikimą. Šiandien į darbotvarkę yra įrašyta daug Išmokų vaikams įstatymo projektų. Tiek M. Navickienės ar ministerijos, nežinau, atsiprašau, tiek pono G. Palucko. Bet yra užregistruotas dar vienas įstatymo projektas, susijęs su tuo pačiu įstatymu, tai yra projektas Nr. XIVP-900. Yra ir Teisės departamento išvada, ir viskas kaip ir gerai, tai pagal statutinius reikalavimus, man atrodo, turėtų būti pateikiamas šis įstatymo projektas kartu kaip ir visi kiti. Todėl frakcijos vardu siūlome įtraukti į šios dienos darbotvarkę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašymas frakcijos vardu. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pastebėsiu, kad prievolės įrašyti pagal tą Statuto straipsnį neturėjome, nes jūsų projektas nėra įrašytas į sesijos darbų programą.

PIRMININKĖ. Dėl darbotvarkės – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, dėl darbotvarkės frakcijos vardu. Kaip jūs žinote, šiandien atvyksta Lenkijos prezidentas su delegacija į Lietuvą, pagerbdamas Lietuvą, ir bus Seime, 16 val. 30 min. sakys kalbą. Dar kartą frakcijos vardu raginu įtraukti Seimo rezoliuciją, tai būtų labai gražus gestas, ir palaikyti Lenkiją kovoje su Briuseliu moraliniais, teisiniais klausimais. Jeigu jums netinka šis tekstas, greitai sudarykime darbo grupę po pateikimo ar kaip, arba iš karto pagedaguokime ir priimkime. Tuo parodysime labai gražų gestą Lenkijai. Aš tikrai prašau. O mūsų dokumento numeris yra Nr. XIVP-925.

PIRMININKĖ. A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Aš tik labai trumpą repliką. Aš suprantu, ką ponas J. Razma pasakė, ir formaliai jūs tikriausiai esate teisus, niekas su tuo nesiginčija, bet mes tikrai galėtume surinkti 29 Seimo narių parašus, kol prieitų pateikimo momentas. Sveika logika vis tiek prašytų, kad visi susiję įstatymų projektai būtų svarstomi kaip vienas paketas, jeigu taip galima įvardyti, tuo labiau kad mūsų siūlymas yra tarpinis tarp ministrės M. Navickienės pateikto ir tarp pono G. Palucko, tikrai kaip trečia alternatyva. Mano nuomone, kad Seimas šiandien, jeigu visas tas alternatyvas apsvarstytų ir apsispręstų, tai būtų tikrai gana logiškas ir protingas sprendimas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Yra gautas prašymas. Du prašymai. Frakcijos vardu dėl jų ir apsispręs Seimas. Pirmasis – A. Mazuronio Darbo partijos frakcijos vardu dėl įtraukimo klausimo dėl Išmokų vaikams įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIVP-900. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 120: už – 72, prieš – 2, susilaikė 46. Pasiūlymui pritarta. Klausimas bus svarstomas. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu dėl įtraukimo į darbų programą? Dėkui. Pritarta bendru sutarimu.

Antrasis pasiūlymas – P. Gražulio frakcijos vardu dėl įtraukimo Seimo rezoliucijos „Dėl solidarumo su Lenkija, ginančia savo konstitucinį suverenumą, prigimtinę šeimą, klasikines moralės normas ir tautinį tapatumą“. Prašom apsispręsti balsuojant. Kas pritariate, kad būtų įtraukta, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 111: už – 42, prieš – 39, susilaikė 30. Pasiūlymui nepritarta.

Gerbiami kolegos, primenu, kad šiandien 16 val. 30 min. Seime viešės Prezidentai ir sakys kalbas čia, iš tribūnos. Labai kviečiu tuo laiku dalyvauti posėdyje. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Po balsavimo tokią repliką turiu. Vis dėlto mūsų frakcijos narys tikrai ne kiekvieną posėdį siūlys tą rezoliuciją priimti. Tai būtų išmintingiau, jeigu mes sudarytume redakcinę komisiją, pataisytume kartu tą tekstą. Iniciatorius sutinka, kad tekstas būtų taisomas, o ne kas kartą vis *atfutbolinti* ir rodyti, kad mums lyg ir neįdomi kaimyninės valstybės Lenkijos situacija ir ta įtampa, kuri kyla Europos Sąjungoje. Mes pasielgėme eilinį kartą, mano vertinimu, neatsakingai, nes kas savaitę per posėdžius mes turėsime tą pasiūlymą. Tai tiek.

PIRMININKĖ. Dėkui, gerbiama kolege, bet redakcinę komisiją galime sudaryti, kai projektas pereina pateikimo stadiją, o šioje stadijoje galima jį koreguoti ir vėl mėginti įtikinti kolegas. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Aš irgi, gerbiamieji, trumpą repliką. Jūs pažiūrėkite į mano rezoliucijos tekstą. Jis yra bendro pobūdžio, labai konkrečios vienos problemos net ir neliečia. Tai tikrai būtų toks mandagus gestas atvykus Prezidentui priimti Seimui tokią bendro pobūdžio rezoliuciją. Taip, aš sutinku, kad po pateikimo buvo galima redaguoti, keisti turinį, bet mes ne žodžiais, o konkrečiais veiksmais paremkime, palaikykime Lenkiją. Kaip dabar mes bendradarbiaujame pabėgėlių klausimu, tai galime ir kitais klausimais rasti bendrą poziciją. Tai būtų labai gražu. Tikrai mums svarbi, strategiškai labai svarbi ne tik Europos Sąjungos, bet ir NATO partnerė.

PIRMININKĖ. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ne vienu atveju, kai gimsta pavienės iniciatyvos įregistruoti rezoliucijas užsienio politikos klausimais, iniciatoriai kreipdavosi į Užsienio reikalų komitetą. Ten paderindavo, po to įregistruodavo antrą variantą. Tai aš siūlau iniciatoriui taip pat pagalvoti apie tokią galiybę, kad ne Seimas redaguotų, o prieš tai būtų rezoliucija sutvarkyta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Turime apsispręsti dėl darbotvarkės.

K. Masiulis dar norėtų pasakyti repliką. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš tai siūlyčiau, kad pati R. Tamašunienė perimtų šitą iniciatyvą, tai kitaip atrodytų.

PIRMININKĖ. Puiku. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti darbotvarkei bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Kas pritariate darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 123: už – 94, prieš – 3, susilaikė 26. Darbotvarkei pritarta.

10.09 val.

2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-966 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-2.1 klausimas – 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-966. Kviečiu ministrę G. Skaistę.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki. Norėčiau pristatyti 2022 metų valstybės biudžeto projektą. Rengiant šį projektą buvo išskirtos esminės pokyčių kryptys, kuriomis turėtume judėti skirdami papildomus asignavimus.

Pirmoji kryptis yra Lietuvos saugumas. Kalbame ir apie geopolitinę įtampą, ir apie ekstremaliųjų situacijų valdymą. Yra didinamos krašto apsaugai skiriamos lėšos – pagal partijų susitarimą judama link 2,5 % nuo bendrojo vidaus produkto. Praėjusiais metais buvo skiriama 2,03 %,

šiais metais – 2,05 %. Taip pat skiriamos lėšos ekstremaliųjų situacijų valdymui (tiek susijusioms su Astravu, tiek su kovidu, tiek su migrantų antplūdžiu Baltarusijos pasienyje).

Antras prioritetas yra galimybės. Kalbama apie Europos Sąjungos investicijų skyrimą strateginėms valstybės kryptims bei švietimo susitarimui įgyvendinti.

Trečioji kryptis yra žmonių pajamų didinimas. Yra kalbama apie minimaliosios mėnesinės algos nustatymą, taip pat NPD pokyčius bei horizontalius sprendinius viešojo sektoriaus darbuotojams, tokius kaip bazinio dydžio didinimas ir minimalių koeficientų didinimas į viršų, taip pat sektorinio darbo užmokesčio didinimas.

Ketvirtoji kryptis yra skurdo rizikos mažinimas. Prioritetas yra skiriamas pensininkų ir negaliųjų pajamoms didinti.

Kalbant apie bendrąsias valstybės biudžeto pajamas, valstybės biudžeto pajamos ateinančiais metais bus 13,8 mlrd. eurų, išlaidos – 16,48 mlrd. eurų. Jeigu neskaičiuotume Europos Sąjungos investicijų, pajamos yra 11 mlrd. eurų, išlaidos – 13 mlrd. eurų. „Sodros“ pajamos yra 5,8 mlrd. eurų, išlaidos – 5,5 mlrd. eurų. Vadinasi, vis dar kaupiamas „Sodroje“ rezervas. PSDF biudžetas yra subalansuotas. Vadinasi, pajamos lygios išlaidoms. Savivaldybių pajamos planuojamos 4,267 mlrd. eurų, išlaidos – 4,312 mlrd. eurų.

Kalbant apie pokyčius, ženkliausi pokyčiai matomi dėl savivaldybių pajamų, tai yra savivaldybių pajamos auga 13,7 %, išlaidos – 13,5 %. PSDF pajamos auga 203 mln. eurų, išlaidos – 300 mln. eurų. Taip yra todėl, kad praėjusiais metais dalis pajamų buvo nukreipiama į Privalomojo sveikatos draudimo fondo rezervą, tai yra 97 mln. eurų. Šiais metais tai nėra daroma, todėl išlaidos yra didesnės negu pajamos.

„Sodros“ pajamos auga 9,5 %, išlaidos – 8,8 %. Kaip minėjau, yra kaupiamas ir „Sodros“ rezervas, nepaisant to, kad išlaidos auga.

Valstybės biudžeto pajamos auga 11,4 %, išlaidos – 8,3 %, eliminavus COVID-19 pandemijos padariniams šalinti skirtus asignavimus.

Kalbant apie bendrąsias išlaidas, tradiciškai liūto dalis yra skiriama socialinei apsaugai, švietimui ir sveikatos apsaugai.

Kalbant apie pokyčius, kurie yra nuo praėjusių metų eliminavus COVID-19 pandemijos padariniams šalinti skirtus asignavimus, natūralu, kad tose srityse, kurios yra imlios biudžeto asignavimams, tai yra, tarkime, sveikatos apsauga ar socialinė apsauga, didėjimas absoliučia pinigų suma yra didžiausias, tačiau, kalbant apie procentinį pokytį, didžiausias augimas – 14 % – yra švietimo, sveikatos bei aplinkos apsaugos srityse.

Kalbant apie pirmąją kryptį, tai yra saugumą, didinami asignavimai krašto apsaugai. Kaip minėjau, judama link to, kad būtų įgyvendinamas partijų susitarimas skirti 2,5 % bendrojo vidaus produkto ilguoju laikotarpiu. Praėjusiais metais buvo skirta 2,03 % nuo bendrojo vidaus produkto, šiais metais – 2,05 %. Vadinasi, papildomai krašto apsaugai yra skiriama 128 mln. eurų.

Taip pat situacijos, susijusios su ekstremaliomis situacijomis: COVID-19 pandemijos padariniams šalinti Vyriausybės rezerve yra numatyta 304,2 mln. eurų, tai yra vakcinų, vakcinavimo procesas, testavimas, taip pat medikų priedai, kai medikai tiesiogiai dirba su COVID-19 pacientais.

Taip pat poreikis, susijęs su Astravo atominė elektrinė ir saugumo reikalavimais, kad būtų užtikrintas saugumas Lietuvoje. Yra skiriama 17,8 mln. eurų. Taip pat poreikis, susijęs su situacija Baltarusijos pasienyje, tai fizinio barjero statybai užbaigti kitais metais yra numatyta 102,8 mln. eurų, migrantų srautams suvaldyti – 4,1 mln. eurų iš valstybės biudžeto, taip pat 26 mln. eurų jau tiesiogiai iš Europos Sąjungos fondų bus skiriama kameroms pasienyje įrengti.

Kalbant apie antrąjį prioritetą, tai yra apie investicijas į pažangą, kitais metais iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų buvusios finansinės perspektyvos, iš Europos Sąjungos fondų būsimo finansinės perspektyvos ir iš plano „Naujos kartos Lietuva“ planuojama įsisavinti per 2 mlrd. eurų. Didžioji dalis šių prioritetų, kuriems skiriamos lėšos, yra susiję su Vyriausybės programos prioritetais, tai yra ir žalioji pertvarka, skaitmeninė transformacija, mokslas, verslas, inovacijos, švietimas ir kultūra. Švietimui ir kultūrai – 350 mln. eurų, mokslui, verslui, inovacijoms – 470 mln. eurų, tai yra iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų, tuo tarpu kitiems poreikiams dėl švietimo susitarimo įgyvendinimo jau būtent iš valstybės biudžeto lėšų yra numatoma per 229 mln. eurų,

iš jų didžioji dalis yra skiriama mokytojų ir dėstytojų darbo užmokesčiui didinti jau nuo sausio 1 dienos. Taip pat kitoms priemonėms, įvardintoms švietimo susitarime.

Kitas prioritetas yra žmonių pajamų didinimas. Tai yra tam tikri horizontalūs sprendimai, susiję su viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio didinimu. Tai yra minimalioji mėnesinė alga yra didinama nuo 642 eurų iki 730 eurų. Tai valstybės biudžetui kainuos 30,8 mln. eurų, nes minimalioji mėnesinė alga yra mokama ne tik darbuotojams, bet su ja yra susieti ir tam tikri išmokų dydžiai. Taip pat yra sprendimas dėl mažų koeficientų padidinimo tam, kad išlaikytume atotrūkį nuo minimaliosios mėnesinės algos. Tam valstybės biudžete yra numatyta 27,6 mln. eurų. Taip pat yra didinamas pareiginės algos bazinis dydis viešojo sektoriaus darbuotojams nuo 177 eurų iki 181 euro. Tam yra skiriama 86,1 mln. eurų.

Šie sprendiniai pasieks visus viešojo sektoriaus darbuotojus, bet taip pat yra ir tam tikrų sektorinių sprendimų tam, kad darbo užmokestis augtų sparčiau nei vidutinis. Kaip minėjau, mokytojų ir dėstytojų darbo užmokestis yra didinamas jau nuo sausio 1 dienos. Taip pat kultūros ir meno darbuotojams užmokestis yra didinamas, socialinės srities darbuotojams, vidaus tarnybos sistemos pareigūnams ir medikams.

Taip pat yra sprendimų, kurie paveiks ne tik viešojo sektoriaus darbuotojus, bet taip pat ir visą darbo rinką. Kaip minėjau, yra nustatoma minimalioji mėnesinė alga, didinama nuo 642 eurų iki 730 eurų. Šitas sprendimas yra padarytas atsižvelgiant į jau daug metų naudojamą formulę, nustatančią, kokių santykiu turi būti nustatomas minimalus mėnesinis atlyginimas su vidutiniu darbo užmokesčiu. Kadangi vidutinis darbo užmokestis kitais metais auga gana sparčiai, kad pajamų nelygybė neaugtų, buvo priimtas sprendimas vadovautis jau nustatyta ir keletą metų naudojama formule ir nustatyti minimaliąją mėnesinę algą prie 730 eurų ribos. Taip pat yra didinamas nepamokestinamasis pajamų dydis, kad jo naudą pajustų darbuotojai, kurie uždirba iki vieno vidutinio darbo užmokesčio. Statistikos departamento duomenimis, 73 % visų Lietuvos dirbančiųjų uždirba iki vieno vidutinio darbo užmokesčio, todėl šis sprendimas paveiks 3/4 visų Lietuvos dirbančiųjų.

Kalbant apie pajamų pokytį į rankas, išties manome, kad toks sprendimas padidins paskatas grįžti į darbo rinką, dirbti. Ypač tiems žmonėms, kurie uždirba nedidelius atlyginimus ir jiems yra sprendimas, ar apskritai dirbti, ar nedirbti. Dėl minimaliosios mėnesinės algos pokyčių planuojama, kad pajamos į rankas didės 53,24 eurų, dėl neapmokestinamojo pajamų dydžio – 12 eurų. Bendras pokytis yra daugiau nei 65 eurai žmonėms, kurie šiandien uždirba minimalų mėnesinį atlyginimą. Taip pat Lietuvos banko skaičiavimais, minimalios mėnesinės algos pokytis turės įtakos ir darbuotojams, kurie uždirba iki 1 tūkst. eurų, tikėtina, kad tam, kad būtų išlaikytas atotrūkis nuo minimalios mėnesinės algos, taip pat bus padaryta sprendimų ir jiems didinant darbo užmokestį. Dėl NPD taikymo žmonėms, kurie uždirba, tarkime, 850 eurų, pajamos į rankas padidės daugiau nei 13 eurų, tiems, kurie uždirba 1 tūkst. eurų, pajamos į rankas padidės beveik 11 eurų.

Ketvirtas prioritetas yra skurdo rizikos mažinimas. Tam papildomai yra skiriama 759 mln. eurų, iš jų didžioji dalis skiriama pensijų didinimui. Dalis šios sumos, kuri yra 434,3 eurų valstybinio socialinio draudimo pensijų didinimui, yra pagal jau dabar galiojančią indeksavimo formulę, tai yra skirtumas nuo praėjusių metų, taip pat yra įtrauktas ir papildomas pensijų indeksavimas tiek iš valstybės biudžeto, tiek iš Socialinio draudimo fondo biudžeto. Bendrai tai sudarytų 434 mln. eurų. Taip pat valstybės biudžete yra numatyta 107 mln. eurų vienišo asmens išmokai, papildomų lėšų socialinėms paslaugoms asmenims su sunkia negalia bei paramai neįgalųjų socialinei integracijai, aktyvioms darbo rinkos politikos priemonėms, socialinių paramos išmokų baziniams dydžiams indeksuoti bei kitoms socialinėms reikmėms. Jeigu kalbėtume apie konkrečių poveikį asmenims, tai vidutinė socialinio draudimo pensija paaugs nuo 414 iki 465 eurų, vidutinis padidėjimas pensininkui bus 51 euras. Jeigu vidutinė socialinio draudimo pensija su būtinuoju stažu, tai augimas bus nuo 441 euro iki 489 eurų – padidės 48 eurai. Praplečiama ir bazė gavėjų – vienišų asmenų pensijos, išmokos. Visi pensinio amžiaus ir neįgalieji vieniši asmenys gaus 32 eurus kas mėnesį.

Kalbant apie savivaldybes, kaip jau minėjau pranešimo pradžioje, matomas itin spartus savivaldybių pajamų augimas, sparčiausias iš visų viešojo sektoriaus biudžetų. Dėl gyventojų pajamų

mokesčio prognozių savivaldybės gaus 355 mln. eurų daugiau, dėl dotacijų – dar atitinkamai. Iš-eina, kad jų pajamų augimas bendrai yra 514,5 mln. eurų. Taip pat dėl tam tikro lankstumo, kuris šiandien vis dar taikomas, savivaldybės bendrai galės skolintis beveik iki 45 mln. eurų.

Kalbant apie viešųjų finansų tvarumą, šiemet prognozuojamas viešojo sektoriaus deficitas yra minus 3,1 % bendrojo vidaus produkto. Taip pat yra stabilizuojamas valdžios sektoriaus skolos augimas. Viršutinė kreivė nusako valdžios sektoriaus skolą su kaupimais išpirkimui, žemesnioji kreivė parodo valdžios sektoriaus skolą, neįvertinus ES balanso ir kaupimo poveikio. Kaip matote, yra stabilizuojama prie 45 % nuo bendrojo vidaus produkto, tai teikia vilčių, kad ateinančiu laikotarpiu neturėsime didesnių problemų dėl finansų tvarumo ir skolos administravimo. Tokios esminės kryptys, laikiu jūsų klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiama ministre, aš turiu labai didelių abejonių dėl biudžeto tvarumo ateinančiais metais ir, mano manymu, jūsų prognozė, kalbant apie pajamų augimą 60 %, suplanuotas PVM augimas beveik 13 %, gyventojų pajamų augimas 15 %. Pasakysiu, dėl ko aš abejoju. Šiais metais, reikia pripažinti, kad per aštuonis mėnesius mažmeninė prekyba augo 20 % daugiau, palyginti su priešpandeminiu laikotarpiu. Aš manau, tai rekordinis augimas. Eksportas irgi toliau auga labai gerai. Taip pat darbo užmokestis augo per 10 %. Manau, kitais metais ir mažmeninė prekyba taip neaugs, ir taip sparčiai nedidės darbo užmokestis. Turime įvertinti tai, kad transporto sektoriuje mes matome problemų, Jūrų uoste kitais metais irgi matysime problemų. Mano manymu, fiskalinis deficitas – 3,1 % gali būti didesnis. Kaip jūs galėtumėte atsakyti ir išsklaidyti mano abejones? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties turint vertinimus ne tik Finansų ministerijos prognozių, bet ir kitų institucijų, kurios taip pat atlieka prognozes, tai yra Lietuvos banko, Tarptautinio valiutos fondo, tai Finansų ministerijos prognozės dėl kitų metų augimo yra pačios atsargiausios. Geros prielaidos yra kelios.

Viena iš jų yra viešojo sektoriaus darbo užmokesčio augimas. Minimalios mėnesinės algos augimas daro įtaką darbo užmokesčio augimui kitais metais ir prognozuojama, kad kitais metais darbo užmokestis augs apie 8 %. Taip pat prognozuojamas ir augantis dirbančiųjų skaičius. Tai reiškia, kad darbo užmokesčio fondas augs net sparčiau, negu auga darbo užmokestis.

Taip pat stebime itin gerus investicijų rodiklius šiais metais. Jos auga dviženkliais skaičiais. Tai reiškia, kad prognozės dėl ekonomikos augimo pagrįstos tam tikrais tvariais rodikliais. Jeigu vertintume mūsų konkurencingumo lauką lygindami su kitomis šalimis, tai išties tuose sektoriuose, kurie yra eksportuojantys, darbo produktyvumas auga ženkliau, sparčiau, negu auga darbo užmokestis. Tai reiškia, kad mes tarptautinį konkurencingumą taip pat išlaikome. Kaip minėjau, mūsų prognozės dėl ateinančių metų yra tokios, kad BVP augs 4 %, o kitų institucijų prognozės yra iki 5 % – aukščiau negu mūsų.

PIRMININKĖ. Klausia L. Savickas.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiama ministre, dėkoju už pristatytą valstybės biudžeto projektą. Jungiuosi prie A. Butkevičiaus komentaro. Tikrai net ne vienas aspektas kelia susirūpinimą, tačiau laikas ribotas ir norėtusi užduoti konkretų klausimą.

Viena vertus, tokios ministerijos, kurios iš tikrųjų turėtų vykdyti strateginius ekonomikos transformacijos uždavinius, patiria reikšmingą ir ženklų finansavimo sumažėjimą. Ekonomikos ministerijos biudžetas mažėja beveik per pusę, Energetikos ministerijos biudžetas – daugiau negu per pusę. Bet jūsų biudžete yra nauja eilutė, jūsų valdymo srityje yra numatoma vis dėlto suformuoti naują, mano akimis, tam tikrą milijardo vertės katės maišę eilutę, kuri kalbėtų apie nepaskirstytus, nesuformuotus, nesuderintus projektus, ir jūs teikiate siūlymą Seimui dėl to diskutuoti ir svarstyti. Ar nemanote, kad mažų mažiausiai būtų atsakinga detalizuoti sritis konkrečiai, kam ir kiek, kad Seimas galėtų bent jau minimaliai kontroliuoti tokios didelės vertės naują eilutę?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Ministerijų asignavimų svyravimai yra susiję iš dalies su skolintų lėšų panaudojimu, iš dalies – su Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų įsisavinimo sparta. Jeigu vienas investicinis projektas įvyksta vienais metais, o kitais metais galbūt jo nėra, tie svyravimai yra susiję su investiciniais procesais.

Kalbant apie konkrečias ministerijas, ištis jų asignavimai, tiek Ekonomikos ministerijos, tiek Energetikos ministerijos, mažėja būtent dėl šių priežasčių, ir tai yra susiję ir su Finansų ministerijos eilutėje esančia Pažangos lėšų rezervine programa, kurioje yra daugiausia Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos ir kofinansavimo lėšos. Jos bus paskirstytos asignavimų valdytojams tuomet, kuomet ministerijos pasitvirtins pažangos programas ir parengs priemones joms įgyvendinti. Tai yra susiję su biudžeto reforma ir pakeistu Strateginio valdymo įstatymu. Kai ministerijos Vyriausybėje pasitvirtins plėtros programas, pasitvirtins joms įgyvendinti reikalingas priemones, tos lėšos iš Finansų ministerijos Pažangos programos eilutės ir bus joms paskirtos. Konkrečiai Energetikos ministerijai yra planuojama virš 16 % šių lėšų, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai – bemaž 14 %. Ištis šie asignavimai dar pasipildys per metus iš pažangos eilutės.

PIRMININKĖ. Klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamoji ministre, aš suprantu, kad biudžeto formavimas ištis nėra lengvas dalykas ir klausimų be galo daug. Dėkojame už dėmesį pensininkams ir neįgaliesiems, matome, kad būsimos pajamos didėja. Tačiau lyginant Europos Sąjungos valstybes, na, iš tikrųjų mums dar yra kur pasitempti. Prašau pasakyti, ar galvojant apie švietimo, aplinkosaugos sričių ženklų didėjimą nebuvo galima dar ženkliau didinti socialinei sričiai, nes panašu, jog susidaro įspūdis dėl vaikų, jaunų šeimų galimo skurdo, ir ar ištis šis biudžetas yra tolygiai sprendžiantis skurdo problemą?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Vyriausybės programoje esame išskyrę keturias grupes, kurios yra patiriančios ženkliausią skurdo riziką, tai stengiamės, kad tos grupės būtų labiausiai atlieptos biudžete, nes jų skurdo rizikos lygis yra didesnis negu kitų. Tai natūralu, kad skiriant didesnę dėmesį pensininkų ir neįgalųjų skurdo mažinimui, tam yra atskirai skiriama didelė dalis lėšų. Kaip minėjau, vien pensijoms, tiek vienišų asmenų, tiek kitoms pensijoms, yra per pusę milijardo eurų papildomai, tai yra tikrai ženklios sumos, taip pat yra ir neįgalųjų programų finansavimas, ir įvairių išmokų indeksavimas. Čia po tų išmokų indeksavimu taip pat papuola ir BSI dydis, kuris turbūt atliepia ir kitų išmokų, kurios yra skirtos šeimai, indeksavimą. Tiesiog noriu pasakyti, kad tas dydis auga 5 %, kai vidutinė metinė infliacija prognozuojama 3,4 %. Vadinasi, net ir šiomis sąlygomis šios išmokos yra didinamos sparčiau, negu auga infliacija.

PIRMININKĖ. Klausia R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū. Gerbiama ministre, jau daug metų yra kalbama apie tai, kad reikia parengti piliečių biudžetą, kad žmonės ir ypač įstatymų leidėjas turėtų pakankamai informacijos suprasti, ką jūs projektuojate ir kokiomis pasekmėmis gali tai pavirsti. Tai tikrai noriu pasakyti, kad jūsų aiškinamasis raštas – man dar neteko tokio trumpo regėti ir jame iš tiesų nėra jokios informacijos apie tai, ką jūs rodote skaidrėse. Tai demonstruoja jūsų arba didelę baimę, arba didelę nepagarbą šiam Seimui.

Noriu jūsų paklausti dėl valstybės skolos. Prognozuojate, kad beveik milijardas, virš 900 mln., bus gražinta į vidaus rinką, nes skolintasi buvo vidaus rinkoje. Sakykite, ar matote kokių nors rizikų, kaip tas beveik milijardas galėtų prisidėti prie ir taip daug augančios infliacijos didėjimo? Ar yra tokių pavojų, o galbūt jūs planuojate tai išdėstyti taip, kad nepaveiktų mūsų to vidaus dalio vartojimo paskatinimo dar labiau? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kalbant apie aiškinamąjį raštą ir biudžeto aiškumą, tai ištis šalia biudžeto yra pateiktas dokumentas, valstybės biudžetas trumpai, ten yra papildomai pateikiama informacija, kuri yra suprantama turbūt visiems. Tai yra atskiras dokumentas, kuris taip pat yra prisegtas prie visų dokumentų, ir su juo taip pat galima susipažinti.

Dėl skolos suvaldymo strategijos ištis sprendiniai kol kas yra vadovaujantis ta situacija, kurią turime šiandien, bet taip pat ateinančių metų pirmą ketvirtį drauge su ekonominės raidos scenarijumi planuojame pasirengti ir skolos suvaldymo strategiją, kur turbūt bus galima detalčiau aptarti, kaip skola bus suvaldoma ir grįžtama prie tvaraus lygio vidutiniu laikotarpiu. Dėl to dar turėsime turbūt galimybę padiskutuoti ir įvertinti visus aspektus, tarp jų ir infliacijos pokyčius vidutiniu laikotarpiu, kadangi jie tikrai keičiasi gana sparčiai.

PIRMININKĖ. Klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Planuojant biudžetą tikriausiai svarbios visos sritys. Ir yra tam tikrų sričių, kurios padeda tikriausiai valstybei spręsti ir iškilusias socialines

problemas. Man keista žiūrėti, kai jūs savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikoje braukiate 10¹ straipsnį, kuris savivaldybėms tikrai buvo naudingas, ir savivaldybės stengėsi ir gerino verslo aplinką. Ta paskatinamoji suma regionuose gerinti ir kurti darbo vietas savivaldybėse, kurios žymiai daugiau prisidėdavo ir gaudavo papildomą bonusą, tikrai buvo aktuali ir svarbi, o jūs dabar šitai braukiate, tai lems tikriausiai dar didesnes socialines išmokas regionuose. Ta deklaruojama politika, kad regionai yra svarbūs, įstatymuose yra kitokia.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Verslo dedamoji, kuri buvo buvusioje savivaldybių pajamų nustatymo metodikoje, išties nėra braukiama. Jinai yra pakeičiama. Tai reiškia, kad savivaldybėms tos išlaidos nebus automatiškai priskaičiuojamos pagal Darbo užmokesčio fondo pokyčius, bet tos lėšos ta pačia apimtimi bus nukreipiamos kaip tikslinė dotacija konkrečioms verslo projektams įgyvendinti pagal ekonomikos ir inovacijų ministrės parengtą tvarką. Taip yra daroma ir turbūt susiję ir su tuo, kad Darbo užmokesčio fondo pokyčiai nebūtinai rodo verslo sąlygų gerinimą toje konkrečioje savivaldybėje, nes didelė dalimi tai yra susiję ir su mūsų sprendimais dėl viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio didinimo. Sakyti, kad tai yra tiesiogiai verslo skatinimo dedamoji, man atrodo, buvo pernelyg drąsu. Man atrodo, tą pačią dedamąją nukreipus konkrečioms verslo projektams įgyvendinti ir konkrečioms verslams pritraukti į regionus tikrai bus pasiektas didesnis efektas, negu būdavo iki šiol.

PIRMININKĖ. Klausia V. Fiodorovas. Jo salėje nėra. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Gerbiama ministre, auga minimalus darbo užmokestis ir planuojamas taip pat NPD didinimas, tai, be abejo, svarbu žmonėms, turintiems mažas pajamas, kurios neviršija vidutinio darbo užmokesčio, bet taip pat pasigirsta vis daugiau neramių balsų iš regionų, iš smulkių, mažų ir labai mažų įmonių, kuriose įdarbinami žmonės, kuriose našumą padidinti yra sudėtinga, ir pajamų tos įmonės turi tiek, kiek turi. Ar planuojamos kokios nors amortizuojančios priemonės ir kaip jūs planuojate įvertinti būtent šį verslo segmentą, kuris yra taip pat svarbus mokesčių mokėjimo, bet dar svarbesnė darbo vietų regionuose, kaimiškose vietovėse užtikrinimo grandis. Kokias kompensuojamąsias ar amortizuojamąsias priemones jūs siūlote ar dar pasiūlysite kartu su šituo biudžetu, nes gali susidaryti tokia situacija, kad žmonės tiesiog praras darbo vietas savo gyvenamosiose vietose ar savo kaimuose arti savo namų, o važiuoti taip pat yra papildomos išlaidos ir jie gali papildyti bedarbių gretas?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Išties priimant sprendimą dėl minimalios mėnesinės algos nustatymo buvo atliktas vertinimas. Jį atliko Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Lietuvos bankas ir buvo įvertintos tendencijos, kaip būdavo iki šiol, kai būdavo didinamas minimalus mėnesinis atlyginimas tiek Lietuvoje, tiek kitose šalyse. Išties ženklus sąryšio su darbo vietų mažėjimu nėra. Turbūt verslas prisitaiko. Galų gale, nustatant minimalų mėnesinį atlyginimą, yra vadovujamasi santykiu su vidutiniu darbo užmokesčiu. Tai nėra koks nors iš galvos trauktas dydis. Natūralu, kad jeigu auga visa ekonomika, turi augti ir minimalus mėnesinis darbo užmokestis. Kitaip paskatos dirbti bus taip pat mažesnės ir tie patys žmonės, kurie galbūt dirba regionuose, gali apsispręsti ir nedirbti, jeigu santykis tarp išmokų ir minimalaus darbo užmokesčio yra pernelyg mažas. Sprendimas buvo pasiūlytas toks ir jis valstybės biudžetui taip pat kainuoja, nes mes turime ir viešojo sektoriaus darbuotojų, kurių dalis uždirba minimalų mėnesinį darbo užmokestį, yra tam tikros išmokos, su juo susijusios, ir taip pat reikia didinti tam tikrus minimalius koeficientus, kurie yra su tuo susiję. Tai sakyčiau, kad sprendimas yra teikiamas subalansuotas.

PIRMININKĖ. Klausia Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (*LRF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiama ministre, iš tikrųjų pažiūrėjus gyventojų pajamų mokesčio apskaičiavimo sistemą, tai ir toliau pas mus išlieka trys patys didžiausi regionai, tai Vilniaus miestas, Kauno miestas ir Klaipėda. Kuo daugiau tie miestai traukia iš regionų tam tikrą darbo jėgą, tuo daugiau jie ateityje kiekvienais metais gauna didesnę finansavimą. Tai yra tokia logika.

Kitas, manau, lėšų šaltinis regionams arba rajonams yra labai svarbus, tai yra Žvyrkelių programa arba vietiniai keliai. Paskaičiavus jų suma, kuri šiemet yra numatyta arba kitiems metams numatyta, vėl yra mažesnė, palyginti su praeitais. Ta programa mažėja jau ketverius metus iš eilės. Ar jums neatrodo, kad kartais rajonuose, vienoje gyvenvietėje 1 ar 2 kilometrų išasfaltavi-

mas duoda didesnę naudą, negu visame regione pastačius labai didelį objektą? Todėl mano kreipimasis būtų vis dėlto peržiūrėti ir leisti registruoti Seimo nariams, padidinant šią programą kokia nors suma, kuri vis dėlto būtų didesnė, negu dabar numatyta biudžete. Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties lėšos Kelių priežiūros programai iš valstybės biudžeto yra 552,8 mln. eurų, tai yra 21 mln. eurų daugiau negu 2021 metais. Kas mažėja, tai mažėja Europos Sąjungos asignavimai, kurie yra susiję dažnai su įsisavinimo sparta, ne tik su prioritetais. Išties šis dydis, kuris yra nustatytas šiais metais, bet kokiu atveju yra ženkliai didesnis negu 2019 metais ir ankstesniais metais. Tiesiog šie pastarieji metai buvo išskirtiniai dėl to, kad buvo skatinamas ekonomikos augimas.

PIRMININKĖ. Klausia D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Gerbiama ministre, skaidrėse pristatėte, aišku, kylančius skaičius daugelyje sričių. Viena tokių yra ir savivalda apskritai. Bet sena kaip pasaulis problema yra vis dėlto, nepaisant to, kad pastaraisiais metais savivaldos finansai yra pakankamai, na, sakyčiau, sveiki, bet skolinimosi limitai ir galimybės savivaldai pasiskolinti, ypač kalbant apie investicinius projektus, vis dar yra riboti. Norėčiau išgirsti jūsų, kaip finansų ministrės, asmeninę nuomonę, atsižvelgiant į LSA pasiūlymą numatyti 15 % savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limitą savivaldai. Kaip jūs jį vertinate? Aš sutinku, galbūt tas skaičius vienoks ar kitoks, bet, kalbant apie patį principą, ar jūs matytumėte galimybę svarstydami vis dėlto tokią galimybę numatyti?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Savivaldybių galimybę skolintis riboja ne biudžetas, o riboja konstitucinis Fiskalinės drausmės įstatymas, kuris pasako, kad savivaldybės gali išleisti tiek, kiek gauna tais metais pajamų. Dabar yra tam tikras atlaisvinimas, savivaldybės dabar gali skolintis iki 1,5 % daugiau, didžiosios šiek tiek pagal kitą dėmenį.

Kalbant apie savivaldybių finansinį savarankiškumą, aš visgi finansinį savarankiškumą suprantu kaip galimybę daugiau uždirbti, o ne daugiau pasiskolinti. Man atrodo, augant pajamoms 13,7 %, išties tai yra gana ženklios lėšos. Apskritai savivaldybės gauna 0,5 mlrd. daugiau pajamų. Galimybių sukaupti kofinansavimui tikrai yra.

Kalbant apie kofinansavimo poreikį ateinančiam laikotarpiui, tai per visą programavimo laikotarpį (realiai jo įgyvendinimas truks apie 10 metų) savivaldybėms reikės nuo 300 iki 400 mln. eurų kofinansavimui. Vien šiais metais jų pajamos augs per 500 mln., per vienus metus. Man atrodo, galimybių sukaupti kofinansavimui reikalingas lėšas savivaldybės tikrai turi. Ir ką mes taip pat kalbame dėl savivaldybių finansinio savarankiškumo stiprinimo – visgi sudaryti galimybes surinkti daugiau savarankiškų pajamų. Todėl svarstomi pasiūlymai dėl nekilnojamojo turto mokesčio nukreipimo tik savivaldybėms, ne į valstybės biudžetą. Man atrodo, tai būtų tikrasis savarankiškumo didinimas, kai tu gali nustatyti tarifus ir jiems skirtas lengvatas pats ir surinkti daugiau lėšų, negu tiesiog daugiau pasiskolinti. Galų gale kitais metais įsijungs fiskalinės drausmės taisyklės ir, natūralu, jokių lankstumo galimybių apskritai nebeliks.

PIRMININKĖ. Laikas klausti senka. Paskutinis klausia G. Kinduryš.

G. KINDURYŠ (LVŽSF). Ačiū. Aš norėjau paklausti dėl valstybės investicijos jų programoje projektų nefinansavimo... Aš tokį pavyzdį noriu pateikti.

Praėjusiais metais tvirtinant biudžetą Vyriausybė taip pat buvo pateikusi išvadas dėl pasiūlymų ir vieną pasiūlymą atmetė dėl Švenčionių projekto, kad netikslinga skirti daugiau lėšų, kadangi Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos asignavimuose jau yra 200 tūkst. Tačiau Vyriausybė balandžio mėnesį skirstydama lėšas pagal asignavimų valdytojus šitam projektui numatė tik nulį lėšų, bet jau 2022 metams net 0,5 mln. Dabar gi pateiktame projekte vėl šiam projektui yra nulis lėšų. Ir tokių projektų nefinansavimo tendencijų turbūt yra keliolika. Ir savivaldybė, matydama teisėtus lūkesčius, kadangi projektas yra VIP programoje, rengia techninį projektą. Akivaizdu, už jį reikės susimokėti pačiai ir, ko gero, to techninio projekto nereikės, nes nenorima finansuoti projekto. Kodėl tie teisėti savivaldybių lūkesčiai yra žlugdomi? Ar ketinate peržiūrėti...

PIRMININKĖ. Laikas.

G. KINDURYŠ (LVŽSF). ...VIP programos finansavimą? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Būtų gerai žinoti konkretų projektą, apie kurį mes kalbame. Bet kaip paprastai yra koreguojama valstybės investicijų programa? Išties savivaldybės labai dažnai patei-

kia kitas sumas, negu buvo numatyta įtraukiant į Valstybės investicijų programą, ir jeigu ženkliai išauga poreikis objektui finansuoti, paprastai yra siūloma svarstyti ir iš naujo įvertinti kaštų ir naudos analizės principu, apsigynus jį įtraukti jau į pažangos programas ir joms įgyvendinti reikalingas priemones, o finansuoti ne per valstybės investicijų programą. Kalbant apie konkretų projektą, turbūt reikėtų įvertinti konkrečius aspektus, dėl ko tai buvo padaryta. Tai, man atrodo, galėsime komitete aptarti ir išsiaiškinti, dėl ko vienas ar kitas konkretus projektas buvo nefinansuojamas ar jo finansavimas perkeltas į kitą eilutę.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiausiai ministrei už atsakymus. Tęsiame pateikimus.

Darbotvarkės 1-2.2 klausimas. Prieš tai dar turime patvirtinti ir svarstymo laiką, ir komitetus. Siūlome svarstyti, pirmąjį svarstymą siūlome daryti lapkričio 25 dieną, antrąjį – gruodžio 9 dieną. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas ir papildomi visi komitetai. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

10.46 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-967 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-2.2 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-967. Pateikimas. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Siūloma keisti Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo neapmokestinamojo pajamų dydžio nustatymo formulę ir siūloma didinti maksimaliai taikytiną neapmokestinamąjį pajamų dydį nuo 400 iki 460 eurų, kad papildoma nauda dėl šio pakeitimo būtų taikoma iki vieno vidutinio darbo užmokesčio uždirbantiems žmonėms.

Kaip minėjau, Statistikos departamento duomenimis, iki vieno vidutinio darbo užmokesčio uždirba 73 % visų Lietuvos dirbančiųjų, todėl papildomą naudą pajaus 3/4 visų dirbančiųjų, tai yra tikrai ženkliai paskata grįžti į darbo rinką. Kaip minėjau, pagrindinė nauda bus žmonėms, kurie uždirba minimalųjį mėnesinį atlyginimą ir iki vieno vidutinio darbo užmokesčio. Tas pokytis yra tiek dėl minimaliosios mėnesinės algos pokyčio, jis auga per 13,5 %, tiek ir dėl maksimaliai taikytino neapmokestinamojo pajamų dydžio, jis auga 15 %, tai yra greičiau, negu auga minimalioji mėnesinė alga. Manome, dėl to bus didesnė paskata grįžti į darbo rinką, taip pat mažinti pajamų nelygybę, o tai yra numatyta ir Vyriausybės programoje.

Kartu siūloma neįgaliesiems bei riboto darbingumo asmenims didinti taikytiną neapmokestinamąjį pajamų dydį atitinkamai pagal tuos pokyčius, kurie buvo įvardinti prieš tai. Tai yra nuo 645 eurų iki 740 eurų maksimaliai taikytiną NPD didinti sunkesnę neįgalumą ar mažesnę darbingumo lygį turintiems asmenims, nuo 600 eurų iki 690 eurų – vidutinį ar lengvą neįgalumą ar didesnę darbingumo lygį turintiems asmenims. Apskritai valstybės ir savivaldybių biudžetai dėl šio pokyčio neteks apie 74,1 mln. eurų pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti Seimo nariai. R. Budbergytės nematau salėje. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama ministre, džiaugiuosi, kad bent jau neįgaliesiems NPD, daliai jų, beveik artėja prie vidutinės algos, tai džiugina. Bet mano klausimas yra apskritai iš mokesstinės reformos srities, ne tiek apie NPD. Kadangi nieko neturime, tai ir klausiu, ar yra planuojami žingsniai dėl to, kad būtų skaičiuojamos bendros asmens pajamos, ne tik darbinės, taikant gyventojų pajamų mokesťį, ar kalbama apie mokesčių deklaravimo sistemos plėtrą? Kokioje stadijoje dabar yra mokesstinės diskusijos?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Jūsų klausimas nėra susijęs su 2022 metų biudžetu. Šiais metais vienintelis teikiamas pokytis yra neapmokestinamojo pajamų dydžio didinimas. Prie Finansų ministerijos dirbanti darbo grupė nagrinėjo keletą grupių įstatymų pokyčių, kurie galėtų būti susiję su būsimosios mokesčių sistemos pokyčiais. Vienas iš jų yra gyventojų pajamų mokesčio sisteminė peržiūra, tačiau, man atrodo, tam, kad būtų pateikti konkretūs sprendiniai Seimui, turi būti rastas sutarimas turbūt tiek tarp visuomenės, tiek tarp politinių partijų, kad tie sprendimai būtų priimti. Jeigu dėl žaliųjų mokesčių pasikeitimo ir žaliosios pertvarkos, susijusios su papildomomis investicijomis, yra matomas tam tikras sutarimas, dėl savivaldos finansinio savarankiškumo – taip pat,

tai dėl gyventojų pajamų mokesčio, man atrodo, reikia dar šiek tiek daugiau diskusijų iki konkrečių sprendinių pateikimo. Diskutuoti turime dar laiko, nes siūloma, kad bet kokie pokyčiai įsigaliootų nuo 2023 metų, vadinasi, jie turėtų būti priimti ne mažiau kaip prieš šešis mėnesius iki tų metų. Tai reiškia, kad turime dar diskutuoti ir šiuos, ir turbūt kitų metų pirmą pusmetį, tai, man atrodo, galėsime dar padiskutuoti ir pažiūrėti, kokie sprendiniai būtų teisingiausi.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ką tik atsakė dėl pusmečio. Ačiū jums. Neturiu klausimų.

PIRMININKĖ. Klausia V. Gapšys. Vytatai, prašom.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Ministre, aš norėjau pasitikslinti dėl rezervo COVID-19 pandemijos padariniams šalinti. Vėl yra numatyta per 300 mln. eurų, mes turime pandemiją jau kelintus metus ir vis dar turime turėti rezervą. Aš sutinku, kad pinigų tai sričiai suvaldyti turi būti, bet kodėl jie vis dar yra rezerve? Kodėl nepaskirstyta iš anksto ir nenumatytos tos sritys, kur jie galėtų būti panaudoti?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Turbūt apskritai matome šių lėšų mažėjimą. Jeigu šių metų biudžete su COVID-19 susijusios eilutės sudarė per 1,6 mlrd., tai kitiems metams jos yra paskirstomos, integruojamos į biudžetą, su ženkliai neapibrėžtumu susijusi dalis yra tik 304 mln. Man atrodo, numatyti, kaip vystysis pandemija, vis dėlto dar gana sudėtinga, didelis neapibrėžtumas, yra ir rizikos dėl įvairių mutacijų. Realiai pasakyti, kaip efektyviai bus vykdomas vakcinavimo procesas ir kada nereikės papildomų lėšų pandemijai valdyti, yra gana sudėtinga, todėl yra numatomas tam tikras rezervas. Jis yra susijęs su vakcinų pirkimu, vakcinavimo procesu, testavimo procesu ir su medikų, tiesiogiai dirbančių su COVID-19 pacientais, darbo užmokesčio priedais. Manome, kad tokio dydžio rezervas dėl vis dar esamo neapibrėžtumo yra optimalus.

PIRMININKĖ. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Ministre, norėjau paklausti, kaip jūs vertinate dabartinę situaciją, kai viena ranka jūs siūlote mažesnes pajamas uždirbantiems žmonėms gauti šiek tiek didesnes pajamas dėl NPD taikymo padidėjimo, o kita ranka yra siūlomas įstatymo projektas, kai darbuotojas turės susimokėti iš savo lėšų už testavimą? Dėl to žmonės bus priversti paprasčiausiai išeiti iš darbo, nes tai yra per didelė finansinė našta. Kaip manote, ar reikia taip elgtis – viena ranka duoti, kita ranka atimti? Galiausiai neturėsime darbuotojų ir tie darbuotojai nemokės mokesčių. Ar tai yra gerai?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Man atrodo, kad kiekvienas turime priimti atsakomybę už bendrą pandemiją Lietuvoje. Ne tik Vyriausybė turi priimti atsakomybę, bet taip pat ir tie žmonės, kurie priima vienokius ar kitokius sprendimus dėl vakcinavimosi. Vis dėlto man atrodo, kad visuomenės saugumas šiuo atveju yra prioritetas. Jeigu norime, kad pandemija keistųsi tuose sektoriuose, kur yra ypač kontaktinis darbas, būtų mažiau žmonių užkrėstų dėl to, kad vienas ar kitas žmogus atsisako vakcinuotis ar testuotis. Man atrodo, turėtų būti atitinkami sprendimai. Man atrodo, Seimas turės galimybę pasakyti savo nuomonę.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke, už galimybę paklausti. Gerbiama ministre, iš tiesų turbūt tai atitinka Vyriausybės programą – kovai su skurdu ir apskritai dėl tos socialinės dimensijos stiprinimo. Svarbu, kad trys ketvirtadaliai žmonių pajus padidėjimą, tačiau vis dėlto lieka tas vienas ketvirtadalis. Ar perspektyvoje tas formules ruošiamasi keisti kitais metais, nes, ko gero, gali atsitikti taip, kad kai kurie žemiausi atlyginimai gali pradėti veltis tą vieną ketvirtadalį. Kokia situacija numatoma ateityje?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kadangi neapmokestinamojo pajamų dydžio instrumentas pats iš savęs yra itin brangus, man atrodo, jo teikiamą naudą reikia koncentruoti ten, kur jis duoda didžiausią poveikį. Realiai tiems žmonėms, kurie uždirba daugiau nei vieną vidutinį darbo užmokestį, į rankas pajamos dėl neapmokestinamojo pajamų dydžio pokyčio yra itin menkos. Man atrodo, svarbiausia, kad dėl šio sprendimo, kuris yra siūlomas, pajamos į rankas tikrai niekam nemažės. Toks pat neapmokestinamasis pajamų dydis, kuris buvo taikomas, ir bus taikomas ateityje, tačiau, man atrodo, ateityje labai svarbu naudą, kuri yra teikiama šio instrumento, koncentruoti ten, kur jis turi ženkliausią poveikį.

PIRMININKĖ. Dėkui, gerbiama ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai. Už kalba V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tikrųjų palaikau tokį įstatymo projektą, džiaugiuosi, kad Finansų ministerija ieškojo ir surado būdą, kaip sugalvoti tą formulę, kuri padėtų didinti pajamas mažiau uždirbantiems žmonėms, bet kartu, kad tie, kurie uždirba daugiau negu vieną vidutinį atlyginimą, taip pat nenukentėtų. Tai, manau, yra geras šios nepamokėtinamojo pajamų dydžio formulės moralas ir kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Prašau, gerbiama ministre, grįžti į tribūną.

10.57 val.

Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 2, 5, 9¹, 10, 13 straipsnių pakeitimo ir 10¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-968 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-2.3 klausimas – Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-968. Pateikimas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Metodikos projektu siūloma nustatyti finansinį rodiklį, tai yra savivaldybių prognozuojamas pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio. Toks siūlymas yra susijęs su didesniu teisingumu, nes anksčiau prognozuojamos pajamos būdavo tiek iš gyventojų pajamų mokesčio, tiek iš savarankiškų savivaldybės surenkamų pajamų. Kompensacijos, jeigu pajamos būdavo nesurenkamos, būdavo daromos iš visų savivaldybės pajamų – tiek iš gyventojų pajamų mokesčio, tiek iš savarankiškų pajamų. Jeigu gyventojų pajamų mokestis būdavo surenkamas blogiau, bet savivaldybė būdavo gana pavyzdinga ir susirinkdavo savarankiškas pajamas, tai gyventojų pajamų mokesčio kompensacija būdavo mažesnė. Man atrodo, tai nėra visai teisinga, todėl siūloma, kad prognozuojamos pajamos būtų tik iš gyventojų pajamų mokesčio. Tokiu atveju, jeigu jos būtų nerenkamos, kompensacijos būtų daromos būtent nuo šio dydžio, neatsižvelgiant į savivaldybių savarankiškai surenkamas pajamas.

Taip pat metodikos projektu siūloma pakeisti savivaldybių pajamų iš GPM taikomus, išlaidų struktūrų skirtumams išlyginti naudojamus demografinius, socialinius ir kitus rodiklius bei šiek tiek pakoreguoti jų koeficientus, kurie turi įtakos savivaldybių išlaidų struktūrų skirtumų pasikeitimams. Metodikos projektu siūloma pakeisti įtvirtinamą finansinį rodiklį verslui skatinti, šio rodiklio lėšos ir toliau liks savivaldybės biudžeto pajamų dedamoji dalis, tačiau į savivaldybės biudžetą pateks kaip speciali tikslinė dotacija. Metodikos projektu siūloma nustatyti kriterijus savivaldybės ateinančių metų pajamų iš GPM, palyginti su einamaisiais metais, mažėjimui dengti, kai pablogėja valstybės ekonominė ir finansinė būklė ekonomikos sunkmečiu. Anksčiau tokių grindų nebuvo, dabar siūloma nustatyti, kad tokiu atveju turi būti užtikrintas ne mažesnis kaip 85 % kitų metų tokių pajamų kompensavimas, taip vadinamosios grindys. Tai tiek pakeitimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti Seimo nariai. Pirmoji klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Vis dėlto aš noriu dar pasitikslinti. Jau nuskambėjo dėl pirmo klausimo pateiktas kolegų klausimas dėl savivaldybių ir Finansų ministerijos pagrindinių dalykų derinimo. Savivaldybės turi puikią galimybę įgyvendinti savo investicinius projektus, tuo pagerinti ir gyvenamąją aplinką, taip pat turi galimybę gauti jūsų vardinamas papildomas pajamas, nes, kaip, ministre, jūs ir pasakėte, svarbu ne didinti skolą, o dirbti taip, kad būtų gauta pajamų. Bet šiuo atveju vis dėlto fiskalinės drausmės taisyklės, ir tai yra bendroji išimtis Stabilumo ir augimo pakto, yra suspenduotos iki 2023 metų, jūs taikote tik valdžios sektoriui. Kažkodėl mūsų savivaldybės, nežinau, kaip šuniui kokia penkta koja, nepriskiriamos nei valdžios, nei galbūt ir viešajam sektoriui, negauna tų vienodų galimybių.

Jeigu mes taikome tą išimtį valdžios sektoriui, valstybės biudžetui, tai kodėl vis dėlto jūs neatsižvelgiate į nuolatinį savivaldybių prašymą, tai yra esminis jų prašymas atsižvelgti į galimybes daugiau pasiskolinti? Tikrai taikoma ši išimtis visoms Europos Sąjungos narėms.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Turbūt yra vienas esminis skirtumas tarp valdžios sektoriaus ir valstybės biudžeto ir savivaldybių pajamų, kad valstybės biudžetui negautų pajamų niekas nekom-

pensuoja, skirtingai nuo savivaldybių. Jeigu jos nesurenka savo biudžetų, iš valstybės biudžeto joms skiriama dotacija negautoms pajamoms kompensuoti. Tai irgi turbūt reikia turėti omeny.

Kalbant apie savivaldybių pasiūlymą skolintis šiais metais, kol dar galioja bendroji išimtis, turiu pasakyti, kad jų siūlymu iki 15 % padidinus skolinimosi galimybes viešojo sektoriaus deficitas galėtų išaugti per 0,6 % nuo bendrojo vidaus produkto. Išties tokiu atveju mes jau atrodytume Europos Sąjungos lygmeniu netvariai. Mano nuomone, svarbiau kalbėti apie savivaldybių finansinį savarankiškumą gaunant papildomų pajamų, tobulinant kofinansavimo mechanizmus, bet ne apie galimybę praskolinti savivaldybę ateinantiems merams.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Minėjote savivaldybių savarankišką finansavimą, tačiau yra toks dalykas, kad ne visada pačios savivaldybės vykdo... Turime pavyzdžių, kad valstybė skiria finansavimą (šiuo atveju kalbėsiu apie kultūrą) kultūros darbuotojų atlyginimams kelti. Visų pirma noriu padėkoti, kad tęsiate šią programą kelti kultūros darbuotojams atlyginimus nuo praėjusios kadencijos, tačiau ne visos savivaldybės yra suinteresuotos kelti kultūros darbuotojams atlyginimus, nes yra dalis valstybės biudžeto ir iš savivaldybės biudžeto mokami atlyginimai. Kaip šiuo atveju sutvarkyti, kad nebūtų ateityje tokių nesusipratimų? Ačiū.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Kalbant apie šį konkretų susitarimą, kaip aš supratau, buvo pasiektas susitarimas tarp savivaldybių ir Kultūros ministerijos tokią programą teikti. Jinai yra tęsiama. Man atrodo, labai svarbu, kad susitarimai būtų vykdomi solidariai tiek iš vienos, tiek iš kitos pusės. Jeigu yra matomas poreikis didinti kultūros darbuotojų darbo užmokestį, tai turėtume taip daryti, kaip esame sutarę, ir pasiekti judėjimo link vidutinio darbo užmokesčio rodiklius, kaip ir buvo sutarta.

PIRMININKĖ. Klausia V. Ažuolas. V. Ažuolo salėje nematau. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*LRF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Aš girdžiu, kad jūs piktybiškai nenorite skolintis ir sutvarkyti savivaldybių vandens, kanalizacijos, nes čia atsiperkanti investicija. Aš manau, joks Briuselis dėl šio biudžeto tvarumo ar viešojo sektoriaus skolos negali turėti jokių pretenzijų, nes tai yra atsiperkanti investicija, ji iš karto atsiperka. Tik vienintelis dalykas – reikia techniškai, įstatymiškai sutvarkyti, kaip pinigai bus, ar savivaldybių skola, ar valstybė deleguos, deleguotas funkcijas vykdys čia, bet tvarkome ir viskas, ir taškas. Kodėl jūs to nedarote? Kas jums neleidžia dar ir tuos argumentus, kuriuos jūs išsakėte?..

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Finansų ministerija diskutavo su Savivaldybių asociacija, tiek ir Biudžeto ir finansų komitetas, kuris taip pat po Dvišalės komisijos posėdžio Vyriausybėje su Savivaldybių asociacija buvo įgaliotas tartis dėl konstitucinio įstatymo keitimo, kuris padėtų savivaldybėms investuoti į tokius projektus, apie kuriuos būtent ir kalbate. Buvo pasiūlytas konstitucinio Fiskalinės drausmės įstatymo pakeitimas, kuris sakytų, kad savivaldybės gali skolintis virš normos tiems projektams, kurie yra finansiškai atsiperkantys. Deja, Savivaldybių asociacijos toks pasiūlymas nedomina, jie tiesiog nori skolintis. Kadangi bendro sutarimo nebuvo rasta, tai ir likome ten, kur likome, bet jeigu kalbėtume apie konkrečius vandentvarkos projektus ar kitus projektus, kurie išties yra finansiškai atsiperkantys, tai jie tikrai gali sulaukti finansavimo tiek iš VIPA, tiek iš struktūrinių fondų ateinančios perspektyvos, joje vandentvarkos projektai taip pat bus įtraukti.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama ministre, iš tiesų džiugu, kad savivaldybių biudžetai didėja, taip pat yra perdaryti ir tam tikri pajamų dydį išlyginantys koeficientai. Ir čia labai šaunu, kad vis dėlto toms savivaldybėms, kur yra daugiau vaikų, jaunimo ir panašiai, tie koeficientai didėja. Tačiau man šiek tiek abejonių kelia dėl užstatyto ploto – jo išvis nelieka. Iš tiesų, na, gyvenvietės vis tiek yra pastovios, jos nesitraukia ir jas reikia kaip nors prižiūrėti, tai iš tikrųjų ar nemanote, kad vis dėlto tas koeficientas turėtų likti galbūt, nes vis tiek gyvenvietės reikės prižiūrėti. Aišku, didelis dėmesys kreipiamas kurortams per koeficientus ir kurortinėms vietovėms, galbūt teisinga, bet tik tas vienas klausimas vis dėlto dėl to koeficiento, kad kaimiškose savivaldybėse vis dėlto yra tos gyvenvietės ir tos dedamosios, kuri buvo gana reikšminga, nebelieka. Ačiū.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Išties yra didesnis svoris suteikiamas koeficientams, kurie yra susiję su vaikais, ypač su mažesnio amžiaus vaikais, tai turbūt padės ir darželių plėtrai, ir naujų grupių

formavimui, o atsisakymų yra tokių kaip švietimo įstaigų bendrasis plotas ir savivaldybės teritorijos užstatytas plotas. Išties šie rodikliai vertintini kaip subjektyvūs ir skatinantys išlaikyti perkelinę infrastruktūrą, bet neskatinantys išlaidų efektyvumo ir optimizavimo bei reformų vykdymo. Turbūt tokie buvo argumentai.

PIRMININKĖ. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Mano klausimas gal šiek tiek susijęs su gerbiamo kolegės užduotu klausimu. Aš dėl rodiklių. Ar nebūtų reikalingas rodiklių patikslinimas dėl kelių? Inventorizuotų kelių ir gatvių ilgis. Ir galbūt pridėti judėjimo intensyvumą, nes ne visur jis yra vienodas – kur arčiau yra gyvenamosios teritorijos, daugiau judėjimo, kitur mažiau.

Antras, dar vienas rodiklis – savivaldybės teritorijoje esančių gyvenamųjų vietovių, kurioms suteiktas kurortinės teritorijos statusas, turistų apgyvendinimo įstaigose skaičiaus kriterijus. O galbūt reikėtų pakoreguoti: ir lankomuose turizmo ir paveldo objektuose, tai yra ne tik pagal apgyvendinamas vietas, bet ir pagal lankančių turistų skaičių? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Na, tokie kriterijai buvo pasiūlyti diskutuojant. Aš manau, kad komitetuose galima bus apsvarstyti ir kitas alternatyvas. Visgi turbūt turistų skaičiaus apgyvendinimas rodo daugiau rodiklių, ne tik kad žmogus atvažiavo, aplankė vieną objektą ir išvažiavo, bet taip pat ir kitus dalykus, kad jis ten lieka, išleidžia pinigų, kuria aplinkui save darbo vietas. Turbūt tas yra irgi svarbu ir jam išlaikyti, natūralu, tai infrastruktūrai reikia šiek tiek daugiau pinigų negu tam turistui, kuris atvažiavo ir tą pačią dieną išvažiavo. Bet aš manau, kad komitetuose bus galima dar padiskutuoti dėl konkretnių kriterijų.

Dėl gatvių ilgio. Turbūt į tai yra atsižvelgiama formuojant Kelių priežiūros programos finansavimo lėšas, tai turbūt dubliuoti tų pačių rodiklių nereikėtų.

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama ministre, kolega V. Valkiūnas sakė, kad jūs piktybiškai nenorite leisti skolintis savivaldybėms, o aš sakyčiau, kad jūs atsakingai žiūrite į valstybės konsoliduotą skolą ir čia yra atsakomybės, o ne piktybiškumo požiūris. Tačiau manęs irgi netenkina tie skolinimosi galimybių limitai. Kaip jūs į perspektyvą žiūrite 2023–2024 metais? Galimybę susitarti su Savivaldybių asociacija, kad kai kuriems atsiperkantiems projektams? Ar matote tokią galimybę, galimybę valstybei skolintis mažiau, paliekant galimybę savivaldybėms skolintis daugiau? Su prantu, šitas biudžetas yra tam tikras proveržis toje sferoje, bet ar ateityje matote didesnių perspektyvų?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Turbūt diskutuojame keliomis kryptimis dėl finansinio savivaldybių savarankiškumo. Viena iš jų, kaip minėjau, tai yra nekilnojamojo turto mokesčio perdavimas savivaldai, tai turbūt padidintų jų savarankišką pajamas ir galimybes finansuoti investicinius projektus. Taip pat buvo pasiūlyta diskusija, kaip minėjau, konstitucinio įstatymo keitimo galimybė dėl finansiškai atsiperkančių investicijų išskaitymo, taip sakant, iš išlaidų, kad joms būtų galima skolintis, tačiau sutarimo su Savivaldybių asociacija nepavyko rasti. Jų nuomone, tai ribotų galimybes, į ką galima investuoti, nors, man atrodo, išskyrimas tokių projektų yra svarbus, nes jis parodo tvarumą, kaip bus galima grąžinti tas paskolintas lėšas.

Taip pat yra kalbama ir žiūrima su Vidaus reikalų ministerija dėl konkrečių funkcijų peržiūrėjimo ir galbūt priskyrimo jų savivaldai, tai leistų ūkiškai gyventi ir taupyti tam tikras išlaidas, nes dabar paskatų taupyti nėra: tos lėšos, jeigu neišleistos, grįžta į biudžetą. Tai turbūt kalbame keliomis kryptimis.

Jeigu kalbėtume apie projektų kofinansavimą, tai išties yra pasiūlyti keli mechanizmai, kaip būtų galima savivaldybėms padėti kofinansuoti europinius projektus. Tarkime, Vilniaus, sostinės regionui kofinansavimas yra 50 % pagal naują tvarką, ir yra sutarta, kad dotacija iš savivaldybės bus 35 %, kad jų kofinansavimas būtų ne didesnis negu Vidurio ir Vakarų Lietuvos regionuose. Taip pat kalbama, kad savivaldybėms galbūt reikėtų prisidėti mažiau negu 15 % prie tų projektų, kurie yra regioninės svarbos ir atitinka tam tikrus papildomus kriterijus, yra svarbūs ne tik vienai savivaldybei, bet ir visam plačiam regionui. Galbūt kofinansavimas tokiu atveju iš valstybės biudžeto galėtų būti ir didesnis, tokiu atveju našta savivaldybėms taip pat būtų mažesnė.

PIRMININKĖ. Klausia J. Pinskus.

J. PINSKUS (*LRF*). Ačiū, Pirmininke. Iš tiesų E. Gentvilas mano klausimą iš esmės uždavė, tas pats klausimas apie savivaldybių skolinimosi limitą. Kadangi jūs nepritarėte, o iš tikrųjų dauguma savivaldybių jau dabar turi daug projektų, kurie guli stalčiuose vien dėl to, kad negali kofinansuoti tų projektų, tai ir mano klausimas buvo, kokios to kofinansavimo didinimo galimybės jūsų gali būti? Ar tas kofinansavimo procentas mažės? Aš supratau, kad atsakymą aš jau išgirdau, tai gal dar ką nors pratęsti? Tiesiog savivaldybės labai laukia to atsakymo, nes nori vykdyti tuos projektus.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Ištis baigiame derinti pačią Europos Sąjungos struktūrinių fondų programą su Europos Komisija. Tikėtina, kad šį rudenį jau pavyks suderinti. Pagrindinis diskusijos klausimas vis dar yra, kiek lėšų pavyks perkelti iš Vidurio ir Vakarų Lietuvos regionų į Sostinės regioną, nes norime užtikrinti, kad maksimaliai tos lėšos galėtų būti naudojamos tolygiai visoje šalyje, ir kartu yra, kaip minėjau, konstruojamas kofinansavimo mechanizmas, kaip jis galėtų būti šiek tiek palankesnis savivaldybėms. Tai dėl galutinių, konkrečių rodiklių, kuomet tas kofinansavimas galėtų būti ženklėsnis ir savivaldybėms, dar to sprendimo nėra, bet ta kryptimi tikrai dirbame. Aš manau, kad drauge su struktūrinių fondų programos derinimo užbaigimu, bus pasiūlyti ir tie kriterijai.

PIRMININKĖ. Klausia R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Ačiū. Gerbiama ministre, aš irgi apie tą patį savivaldybių finansinį savarankiškumą ir jo didinimą. Sakykite, jūs galite nuneigti tas abejones, kurios buvo pasėtos, kad kai buvo ruošiamas ir teikiamas Europos Komisijai RRF, buvo praleista puiki proga padidinti tą finansinį savivaldybių savarankiškumą, nes būtent nereikia prisidėjimo savo lėšomis, ką jūs dabar kalbėjote apie europines lėšas, kad ieškote būdų, kaip padidinti galimybę savivaldai prisidėti.

Antra mano klausimo dalis yra susijusi. Ar yra dar tokių valstybių Europos Sąjungoje, kur iš tiesų taip apribotos, be jokios abejonės, rūpinantis viešaisiais finansais, jų tvarumu, savivaldos galimybės skolinis, kaip yra Lietuvoje? Sakykite, ar galėtumėte pasakyti? Ačiū.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Jeigu kalbame apie „Naujos kartos Lietuva“ projektą, tai ištis, jeigu tai būtų skiriama kaip dotacija savivaldybėms, tai Europos Sąjungos finansavimu negalima kofinansuoti Europos Sąjungos finansavimo. Man atrodo, tai yra tiesiog natūralu. Jeigu kalbame apie skolinimosi instrumento konstravimą iš vadinamojo RRF, tai ištis savivaldybių galimybę skolintis riboja ne galimybės nueiti į banką ar į kokią nors kitą įstaigą ir pasiskolinti, bet jų galimybę skolintis riboja būtent Fiskalinės drausmės įstatymas, kuris yra Seimo priimtas, jis yra galiojantis. Bet koku atveju savivaldybės daugiau skolintis, negu gauna tais metais pajamų, tiesiog negali dėl to galiojančio įstatymo. Kol tas įstatymas nepakeistas, savivaldybės gali skolintis, išleisti tiek, kiek tais metais gauna pajamų. Tokiu atveju pasirinktas modelis didinti tų strategiškai svarbių projektų kofinansavimo galimybes per valstybės biudžeto dotacijas.

Modelių, kaip savivaldybės yra finansuojamos Europos Sąjungoje, yra įvairiausių. Turbūt galima rasti tiek griežtesnių, tiek laisvesnių, bet dabartiniai biudžetai yra rengiami atsižvelgiant į konstitucinį Fiskalinės drausmės įstatymą. Kol Konstitucija galioja, aš jos laikausi.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai už – E. Pupinis.

Toliau posėdžiui pirmininkaus pirmasis pavaduotojas J. Razma.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama kolegė, iš tiesų turbūt galime pasakyti, kad išpūdin-gai didėja savivaldybių biudžetai, ir tikrai ta pusė milijardo padarys tam tikrą indėlį galbūt ir gerinant gyvenimo kokybę savivaldybėse. Taip pat turbūt visi žinome tas problemas apie galimybę skolintis dėl tam tikrų projektų įgyvendinimo. Tačiau vėlgi Vyriausybė turbūt galvos ir apie finansinės inžinerijos priemones, kurios neleis tų, kaip čia buvo pasakyta, projektų dėti į stalčius, tačiau bus ieškoma tam tikrų sprendimų. Taip pat ir komitetuose bus diskutuojama, kaip ir minėjo, dėl savivaldybių pajamų dydį išlyginančių koeficientų. Tai tenka palinkėti sėkmės komitetuose, kurie galbūt dar suras laiko diskusijoms ir padiskutuos kai kuriais klausimais. Siūlau pritarti šiam savivaldybių biudžetui.

PIRMININKAS (**J. RAZMA**, *TS-LKDF*). Prieš pasisakys V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*LRF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gražiai čia buvo išdėstyta, kad biudžetas didėja, tačiau ir infliacija didėja. Jūsų žiniai, pagal Pasaulio prekybos organizacijos išvadas, pro-

duktų kainos per metus padidėjo 33 %, tai tie pinigai bus reali suma, daug mažiau darbų bus galima padaryti. Taigi čia nėra labai didelio džiaugsmo, kuo džiaugtis, tačiau mums – ir pozicijai, ir opozicijai, reikia visiems susitelkti, kaip surinkti daugiau lėšų. Ir savivaldybėms, ir Vyriausybei mąstyti apie taiką, nes baigsis krizės, infliacija sumažės, tačiau kur nors stabilizuosis.

Reikia išmokti valdyti finansus, nes tai yra menas. Apie tą meną turime vienas su kitu kalbėtis, susikalbėti, tartis ir išvystyti tuos įgūdžius. Nebus įgūdžių, tai bet kokią biudžeto didėjimą, bet kokias lėšas iššvaistysime ir rezultatų nebus. Todėl mes neskubėkime. Kaip čia minėjo kolegos, reikia komitetuose ir kitur pasikalbėti, pasitarti ir sustyguoti, sureguliuoti taip, kad tas biudžetas būtų puikus į ateitį žiūrint. Žiūrėti ne tik į vienus rinkimus, kaip čia politiškai, bet ir ekonomiškai. Žiūrėti, kad pinigų visada pakaktų ir ta gerovės valstybė pagaliau ateitų į Lietuvą.

11.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų, 2023 metų ir 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projektas Nr. XIVP-969 (pateikimas)

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar darbotvarkės 1-2.4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų, 2023 metų ir 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projektas Nr. XIVP-969. Ministrė, man atrodo, iš esmės projektą pristatė. Ar dar ką nors papildomai pasakysite dėl šio projekto? Nematau, kad būtų užsirašiusių klausti. Ačiū ministrei.

Motyvai. Žiūrime, ar yra norinčių pasisakyti? Nėra pageidaujančių pasisakyti. Balsavimai dėl visų šių projektų bus atitinkamai pagal darbotvarkę, numatytu laiku.

11.20 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-3 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912(2). Pranešėja – J. Sejonienė. Matau prie šoninio mikrofono A. Vyšniauską. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Laba diena. Posėdžio pirmininke, frakcijos vardu norėčiau paprašyti pusvalandžio pertraukos.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu dėl pusvalandžio pertraukos, juo labiau... (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, aš paaiškinsiu situaciją. Kadangi komitetas, kiek žinau, pritarė vienai pataisai, o jai suredaguoti reikia laiko, komiteto pirmininkas žadėjo prašyti išimties, kad leistume surengti trumpą komiteto posėdį tai redakcinei pataisai aprobuoti. Pusvalandžio pertrauka teisėta. Kas pritaria, prašom balsuoti už.

Už – 50, prieš – vienas, susilaikė 2. Visi matote, kad pertraukai mielai pritarė.

Bet kuriuo atveju, kolegos, veiksmas dėl šio projekto vyks balsavimo intervalu, nes tuomet balsuosime dėl visų pasiūlymų. Tai čia ta pertrauka nedaug ką ir keičia.

11.23 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 3, 5, 6, 7, 9, 12, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-964, Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2022 metais, įstatymo projektas Nr. XIVP-962 (pateikimas)

Svarstome toliau darbotvarkėje įrašytus klausimus. Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo ir dar vieno lydimojo projektai. Pranešėja – M. Navickienė, socialinės apsaugos ir darbo ministrė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu pristatyti jums Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo ap-

mokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pakeitimo projektą ir, kaip suprantu, iš karto pristatysiu ir lydimaį.

PIRMININKAS. Du projektus.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos atlyginimus. Taigi projekto tikslas yra padidinti valstybės ir savivaldybės įstaigų darbuotojų minimalius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, siekiant, kad nustačius 730 eurų minimalią mėnesio algą bei 181 eurų dydžio bazinį dydį minimalūs kvalifikuotų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai būtų didesni už nekvalifikuotų darbuotojų darbo užmokestį.

Taip pat šiuo įstatymu siekiame padidinti mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, kitų pedagoginių darbuotojų, švietimo įstaigų vadovaujančių darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, sumažinti disproporcijas tarp pedagoginių darbuotojų darbo laiko normų ir padidinti ankstyvojo ugdymo mokytojų netiesioginio darbo valandų skaičių. Šiuo projektu siūlome didinti minimalius biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus vidutiniškai tokiu dydžiu – plius 0,5 koeficiento, kokiu didėjo minimali mėnesinė alga. Taip pat didinti C lygio darbuotojų minimalius pastoviosios dalies koeficientus 0,3 koeficiento, kad taikant įstatymo 7 straipsnio 7 dalies nuostatas dėl socialinių paslaugų srities darbuotojų minimalių pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo 30 % jie neviršytų šiuo metu įstatyme nustatytų maksimalių koeficientų. Taip pat keisti įstatymo 5 priedą, reglamentuojantį mokytojų pagalbos mokiniui specialistų ir švietimo įstaigų vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygas. Šio įstatymo prieduose numatytiems biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų dydžiams padidinti 2022 metais reikėtų apie 26 mln. eurų, o įstatymo 5 priedo pakeitimams įgyvendinti, tai yra pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčiui, reikėtų 129,6 mln. eurų.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos įstatymo projektu yra siūlomas bazinio dydžio kėlimas. 2022 metais taikomas bazinis dydis pasiektų 181 eurą, atsižvelgiant į 2022 metų nacionalinėje kolektyvinėje sutartyje, tiksliau, jos projekte, nustatytą dydį. Palyginti su šiuo metu galiojančiu baziniu dydžiu, jis didėtų 2,3 %. Tai būtų didžiausias bazinio dydžio pokytis nuo 2009 metų. Jis paliestų apie 200 tūkst. darbuotojų. Lėšų poreikis šiam projektui įgyvendinti yra 86,1 mln. eurų.

PIRMININKAS. Dabar klausimai. Pirmasis klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ministrė iš esmės atsakė, tik man kirba toks vienas dalykas. Kyla klausimas, kodėl tiek mažai kyla, ministre? Kitas yra įdomesnis dalykas, kad jūs rezerve pinigų turite gana daug. Ar čia mes ko nors nežinome, kad yra toks nedidelis koeficientas, ar jūs vis dėlto ateityje dar didinsite?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Mūsų tikslas yra kelti ne tik bazinį dydį, ne tik minimaliąją algą, bet ir kelti mažiausiai uždirbančių biudžetinių įstaigų darbuotojų koeficientus. Jie kyla tiek, kad susilygintų su kėlimu, turėsiančiu įtakos dėl minimaliosios mėnesinės algos ir bazinio dydžio.

PIRMININKAS. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Ačiū. Gerbiama ministre, įstatymo projekte daugiausia dėmesio turbūt sulaukia nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjai. Tai yra gerai. Taip pat matome tendenciją, kad vis dėlto jūsų tikslas – padidinti darbo užmokestį vadovams. Kalbant apie vadovus, tikrai pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas didinamas 1-u, o kalbant apie padalinius, pavyzdžiui, yra seniūnai, ta mažiausia žirklučių dalis didėja tik 0,5 pastoviosios dalies koeficiento. Kaip atliekamas tas vertinimas? Ir padalinių vadovai atlieka labai svarbias valstybei funkcijas. Mano vertinimu, jie taip pat turėtų sulaukti tokio vienodo dėmesio vertinant jų atliekamą darbą ir to darbo svarbą.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Yra numatyta galimybė administracijos padalinių vadovų pareigybių pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus didinti iki 20 %. Atsižvelgėme į gaunamus didelių biudžetinių įstaigų paklausimus. Pavyzdžiui, Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro struktūra susideda ne tik iš skyrių, bet ir iš departamentų. Įstatymo atskiras

priedas numato pastoviosios dalies koeficientus departamentų vadovams. Tame pačiame priede tiek skyrių vadovams, tiek departamentų vadovams numatyti tokie patys koeficientai, tai yra jų šakutės. Todėl tikimės, kad ši nuostata leis įstaigų vadovams darbo apmokėjimo sistemose tinkamai diferencijuoti koeficientus skyrių vedėjams ir departamentų vadovams.

PIRMININKAS. Klausia M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiama ministre, jūs paminėjote absoliučius skaičius, kiek numatoma didinti dėl koeficientų didinimo biudžetininkams, kiek dėl kolektyvinių sutarčių su švietimo darbuotojais. Bet kiek realiai kiekvieno žmogaus kišenei tai atsilieps, tiek žiūrint į biudžetinių įstaigų darbuotojus, tiek į švietimo darbuotojus? Gal galėtumėte paminėti ar tas ribas, ar to augimo procentus, kiek žmonės pajus?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Didėjant baziniam dydžiui, padidėtų ir A, B, C lygio darbuotojams nuo 107 eurų iki 112 eurų, administracijos padalinių vadovams ir jų pavaduotojams – nuo 109 eurų iki 116 eurų, įstaigų vadovams ir jų pavaduotojams – nuo 205 eurų iki 210 eurų. Kalbant apie pedagogus, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus padidinti ketinama 7,6 %, kad jų pareiginė alga nuo 2022 m. sausio 1 d. išaugtų 10 % kartu su bazinio dydžio padidiniu. Vidutiniškai mokytojo, švietimo pagalbos specialisto alga į rankas turėtų padidėti apie 100 eurų.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, du klausimai šiek tiek skirtingi, mano du bus klausimėliai. Pirmas dėl bazinio dydžio. Jį sumažinti 2008 metais užteko naktinės reformos, per naktį. Atstatyti – jau praėjo 13 metų, o konservatoriai neištesė savo pažado gražinti jį į buvusį lygį. Ir vėl jūs, taip sakant, *nedatraukiate*. Ko trūksta? Pinigų, sąžinės ar valios?

Antras klausimas. Jūs buvote ir esate visada labai principinga dėl sisteminio požiūrio į darbo apmokėjimą. Dabar didindami tik žemiausios, iš dalies tik žemiausios kategorijos, tik kai kur kitiems, plokštiname darbo apmokėjimo sistemą ir dalis žmonių vis tiek, atsižvelgiant į infliaciją, gauna realiai mažesnes pajamas. Ar ir toliau taip tęsime? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas kolega. Aš ne tik už kompleksškumą, bet ir už realios situacijos vertinimą. Tokios, kokia jinai šiandien yra. Aišku, aš nepriminsiu konteksto, kas vyko prieš visus mažinimus, kas buvo valdžioje ir kokie sprendimai buvo priimti, bet kalbant apie bazinio dydžio kėlimą, man atrodo, kad turime suprasti vieną dalyką, – viešasis sektorius yra vienas didžiausių, tiksliau, didžiausias, Lietuvos darbdavys ir jisai gali daryti tam tikrą įtaką VDU kaitai visoje šalyje. Tiek per daug spartus, tiek per daug lėtas viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio augimas gali turėti neigiamų padarinių. Spartus jo didėjimas gali skatinti VDU augti sparčiau už darbo našumą, o nemokėjimas gali mažinti konkurencingumą, bet, ką aš noriu pasakyti, mes privalome vertinti ekonomikos situaciją tokią, kokia jinai yra šiandien, ir vertinti tiek savo biudžeto galimybes, tiek susitarimus, kuriuos atliekame pagal nacionalinę kolektyvinę sutartį. Priminsiu, kad dydis dėl 4 eurų yra sutartas su profesinėmis sąjungomis. Aš manau, kad vien tai, kad šiemet bazinis dydis didėja ne simboliškai, kaip buvo praėjusiais metais 1 euru, o 4 eurai, ir dėl to mes susitarėme su profesinėmis sąjungomis, tai tie susitarimai yra svarbūs ir reikia jų laikytis.

Dabar kalbant apie mažiausius koeficientus, tai taip, mūsų siekis yra pirmiausia didinti mažiausiai uždirbančių darbuotojų darbo užmokesčių, o jei pakeltume bazinį dydį tokiu pat procentiniu dydžiu, kaip didėja minimali mėnesinė alga, tai turbūt pareikalautų milžiniškų ir biudžeto lėšų, bet sykiu neatlieptume to disbalanso, kuris šiandien vis dar matyti, kai pakeliame minimalią mėnesio algą ar bazinį dydį, – tam tikras biudžetinių darbuotojų sluoksnis, uždirbantis mažiausius atlyginimus, paprastai lieka labai stipriai nuskriaustas, todėl norisi tą disbalansą lyginti.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas. (*Balsai salėje*) Atsisako klausti. Klausia V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Ministre, vis dėlto norėčiau grįžti prie bazinio dydžio. Jeigu pasižiūrėsime, 4 eurai didinamas bazinis dydis neatliepia tos situacijos, kuri yra dabar darbo rinkoje, tai yra atlyginimų augimas yra daug spartesnis ir privačiame sektoriuje. Kaip jūs įsivaizduojate valstybės tarnybą ir tų žmonių, kurių reikia valstybei užtikrinti jos būtinioms funkcijoms, jausmą, kai jų visas sektorius atsilieka nuo bendro valstybės tempo ir, aiš-

ku, susidaro tokios situacijos ministerijose, kad dalinami priedai, kurie yra laikini, žmonės yra įsitempę, jiems prirašoma įvairiausių funkcijų ir daromi įvairiausi keisti sprendimai, kad tik juos išlaikytų, bet iš esmės problema nėra sprendžiama. Ar jūs sutinkate, kad tas bazinio dydžio padidinimas neatitinka dabartinės rinkos situacijos?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš nesutinku su teiginiu, kad problema nesprensdžiama. Šiomet bazinio dydžio kėlimas yra didžiausias per pastaruosius dešimt metų. Viešojo sektoriaus darbuotojų atlyginimus didina ne tik bazinis dydis, bet ir kitos priemonės, tokios kaip minimalių koeficientų kėlimas, kolektyvinės šakinės sutartys, kurios taip pat turi įtaką dalies darbuotojų atlyginimo dydžiui, taip pat kasmetiniai darbuotojų veiklos vertinimai. Aš sakyčiau, kad šitas kėlimas, kadangi jis yra didžiausias per dešimtmetį, tikrai yra problemos sprendimo būdas, ir aš tikiu, kad atlyginimų augimas pasieks ir paveiks didelę dalį – apie 200 tūkst. darbuotojų.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Faktiškai į daugelį klausimų jūs atsakėte. Tiesiog tik būtų tokia pastaba. Kadangi elektros, dujų kainos kosmiškai išaugo, tas padidėjimas 4 eurai darbuotojams turbūt irgi svarbus. Aišku, šitie pinigai greičiausiai ir nukeliaus komunalinėms paslaugoms apmokėti. Bet vis tiek dėkoju už šitą žingsnį. Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas kolega. Priminsiu, kad tikrai yra ir daugiau finansinių instrumentų, kuriuos siūlysiu ir kitais projektais, tokių kaip šildymo kompensacijų efektyvesnis skirstymas ir kitos jau mano minėtos finansinės priemonės, kurios didins mažiausias pajamas uždirbančių asmenų disponuojamas lėšas. Tikrai manau, kad kainų kėlimas bus amortizuotas.

PIRMININKAS. Klausiančiųjų sąrašas baigtas. Dabar dėl motyvų vienas – už, vienas – prieš. M. Lingė – už.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Projektai tikrai palaikytini. Primintinas ir akcentuotinas dalykas, kad praėjusią kadenciją stabilus ir komfortabilus ekonominio augimo laikotarpis ne karto nebuvo pasiūlyta tokios ženklios sumos. Nors gal 1 euru padidinimas ar 4 eurai padidinimas, kaip siūlo ši Vyriausybė, skamba simboliškai, bet primintinas faktas, kad 1 euru pakėlimas kainuoja per 22 mln. eurų. Be abejonės, tai palies didelį ratą biudžetinių įstaigų darbuotojų, valstybės tarnautojų, todėl tikrai sveikintina ši iniciatyva, kad buvo sutarta nacionaliniu kolektyviniu sutarimu.

Dėl sparčiausiai per nemažai metų augančio minimalaus atlyginimo situacija gerės apie 25 tūkst. biudžetinių įstaigų darbuotojų, kurie tai taip pat pajaus dėl savo atlyginimų. Šiai priemonei numatyti 26 mln. eurų.

Išties svarbu akcentuoti, kad kolektyviniai susitarimai veikia, to rezultatą matome ir iš tų projektų, kai dėl bazinio dydžio didinimo yra priimtas sutarimas, rastas konsensusas, kaip ir dėl švietimo darbuotojų – jų situacija tikrai turėtų ženkliai pagerėti nuo Naujųjų metų ir tam Vyriausybės yra suplanuota beveik 130 mln. eurų. Tikrai visus kviečiu ir raginu palaikyti.

PIRMININKAS. Prieš kalba A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, aš puikiai suprantu argumentus ir tikrai skiriu 126 mln. nuo nulio ar 25 mln. nuo nulio. Lygiai taip pat suprantu ir niekas turbūt nepaneigs, kad 4 eurai daugiau už 1 eurą. Bet labai norėčiau, kad atkreiptume dėmesį į infliacijos lygį, kuris šiandien yra. Kai didino 1 euru, tai infliacijos lygis buvo maždaug 1 % ar 1,5 %. Ekonomistai sako, kad infliacijos lygis šių metų pabaigoje gali siekti iki 8 %. Tai ką reiškia 4 eurai ir 8 % infliacijos?

Šitų žmonių realiosios pajamos ir toliau mažėja, nes, dar kartą pakartosiu, per 12 metų nuo krizės, kai konservatoriai sumažino pensijas, atlyginimus ir visus kitus dalykus, minimali mėnesinė alga padidėjo iki šito padidėjimo 2,7 karto, o bazinis dydis dar ir šiandien buvo mažesnis 10 %. Dar ir dabar nebus visiškai atstatytas. Vadinasi, visų dirbančių ir gaunančių atlyginimus nuo bazinio dydžio iki šiol realiosios pajamos yra sumažėjusios, tą reikia tiesiai šviesiai sakyti. Aš tikrai nebalsuosiu prieš šitą įstatymą, bet ministrė taip tiesiai šviesiai, sąžiningai ir neatsakė, kad taip, pinigų per mažai, nes mūsų mokestinė sistema – nieko nekeičiame, turtingi ir toliau turtės, gaus dar didesnes pajamas. Kai svarstysime „Sodros“ mokestį, aš atkreipsiu dėmesį, kiek jie už-

dirbs kitais metais dėl visokių lubų ir visokių kitokių dalykų, ir dėl mokesčių nesurinkimo. Todėl, gerbiami kolegos, matykime realius faktus.

PIRMININKAS. Ačiū pasisakiusiems dėl motyvų. Balsavimas nustatytu laiku dėl šio projekto. Vėl kviečiu ministrę į tribūną. Trys kiti projektai.

11.40 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 2, 8, 17, 29, 33, 45 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-972, Vienišo asmens išmokos įstatymo Nr. XIV-352 2, 3, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-973, Civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-974 (pateikimas)

Rytinės darbotvarkės 1-5 klausimas – Socialinio draudimo pensijų, Vienišo asmens išmokos įstatymų ir Civilinio proceso kodekso tam tikri pakeitimai.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pristatau jums kitus tris posėdžio darbotvarkės klausimus. Jie yra susiję su pensijomis ir vienišo asmens išmokomis.

Taigi pirmasis klausimas – Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Šis projektas yra parengtas įgyvendinant XVIII Vyriausybės programą – sparčiau mažinti pagyvenusių žmonių skurdą, mažiausias socialinio draudimo pensijas artinti prie minimalių vartojimo poreikių ir peržiūrėti socialinio draudimo pensijos bendrosios dalies struktūrą bei nustatyti palankesnę indeksavimo tvarką pensijų gavėjams. Taip siekiame, kad pensijos augtų sparčiau, negu nustatyta teisės aktuose iki šiol.

Pensijų įstatymo pakeitimais siūlome nustatyti tokius dalykus. Pirmiausia papildomą pensijos individualiosios dalies indeksavimą. Papildomas indeksas šiai daliai būtų apskaičiuojamas pagal 75 % „Sodros“ pensijų įmokų pertekliaus, kuris įprastai atidedamas į rezervą. Pagal šią tvarką planuojamas 2022 metų individualiosios dalies indeksas pasiektų 1,1271.

Antroji dalis yra papildomas indeksavimo taikymas, jei pagyvenusių asmenų skurdas yra didesnis nei 25 % arba vidutinės pensijos ir vidutinio darbo užmokesčio neto santykis nesiekia 50 %. Vadinasi, indeksavimo spartinimo formulė būtų intensyvesnė iki to laiko, kol pasiektume arba mums priimtina pagyvenusių asmenų skurdo lygį, arba vidutinio darbo užmokesčio neto santykį, jis pasiektų 50 %.

Taip pat yra siekis pakeisti pensijos bendrosios dalies apskaičiavimo tvarką bei įvesti tam tikrą universalią minimalią bazinės pensijos dalies dalį tiems žmonėms, kurie dirbo nuo 15 iki 30 metų ir sukaupe būtent tokį stažą. Žmonės, kurie sukaupe 30 metų ir daugiau, ir toliau gaus didesnę bazinę pensiją.

Pritarus siūlomiems Pensijų įstatymo pakeitimams, 65+ amžiaus asmenų skurdas sumažėtų apie 1,4 procentinio punkto jau 2022 metais ir apie 2 procentinius punktus 2024 metais. O vidutinė socialinio draudimo senatvės pensija pasiektų 465 eurus, didėtų apie 50 eurų. Lėšų poreikis įstatymų pakeitimams 2022 metais būtų apie 138 mln. eurų, tai yra papildomam individualiosios pensijų dalies indeksavimui būtų skiriama 70 mln. eurų, o bendrosios pensijų dalies perskaičiavimui – 68 mln. eurų.

Kitas įstatymo projektas, kurį norėčiau pristatyti, yra Vienišo asmens išmokos įstatymo projektas. Šiuo projektu mes taip pat sprendžiame Vyriausybės programos uždavinį mažinti didžiausią skurdo riziką patiriančių asmenų atskirtį, tai yra pagyvenę žmonės, bet sykiu būdami vieniši. Ši išmoka turėtų būti skiriama bei nustatyta visiems vienišiams asmenims ir mokama be papildomo prašymo. Siūlymais reglamentuojame, kad „Sodra“ vienišo asmens išmokas asmenims, atitinkantiems skyrimo ir mokėjimo sąlygas, skirtų be asmens prašymo, tai yra automatizuotu būdu, asmenys, pageidaujantys pateikti prašymą, ir toliau turėtų tokią galimybę. Vienišo asmens išmoka nuo sausio 1 dienos būtų skiriama senatvės pensijos amžių sukakusiems arba neįgaliems asmenims, taip pat vienišo žmogaus išmokos skyrimas ir mokėjimas nebebūtų siejamas su šalpos pensijos ar socialinio draudimo senatvės, ar netekto darbingumo pensijos gavimo faktu. „Sodra“ iki sausio 31 dienos sudarys sąrašą asmenų, kurie atitinka įstatymo sąlygas gauti vienišojo išmo-

ką, ir iki kovo 31 dienos jas priskiria bei išmoka nepriemokas, jeigu tokių susidarė. Vienišo asmens išmokos dydis nuo sausio 1 dienos bus lygus socialinio draudimo našlių pensijos dydžiui, įvykdomas įstatyme nustatytas pavedimas nustatyti šių išmokų indeksavimo mechanizmą. Taigi pritarus šiam įstatymo projektui visi asmenys, kurie yra 65 plius ir vieniši, papildomai gautų 32 eurų išmoką ir biudžeto poreikis 2022 metams būtų apie 107,4 mln. eurų.

Drauge su šiuo projektu yra teikiamas Civilinio proceso kodekso pakeitimo projektas, kuriuo siūloma patikslinti Civilinio proceso kodekso 739 straipsnyje nustatytą sąrašą pinigų sumų, iš kurių išieškoti negalima papildant jį vienišo asmens išmoka ir socialinio draudimo našlių pensija.

PIRMININKAS. Nemažai pageidaujančių klausti. Pirmoji klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamoji ministre, ačiū už išsamiai pristatytus įstatymų projektus, ir vieno, ir kitų. Aš išties pritariu, kad reikia spręsti mažų pensijų problemą ir indeksavimo intensyvumą, ir vienišo asmens pensiją, visa tai yra gerai, ir galbūt artėti prie nacionalinės pensijos kaip tokios iš valstybės biudžeto. Tačiau darbo stažo įtakos atsisakymas iš tikrųjų vertinamas labai nevienareikšmiškai, ypač tų, kurie turi didelį darbo stažą, bet buvo gavę mažą atlyginimą, tai jų pensijos maždaug apie 100 eurų yra mažesnės už vidutines pensijas. Aišku, išskirtinai sunkioje situacijoje atsidurs ir pasirinkę išankstinę pensiją. Tai akcentuoju tą abejonę dėl šios pensijos reformos. Prašom pasakyti, ar iš tikrųjų nebuvo svarstomi kiti variantai, kurie nesukeltų tokio socialinio neteisingumo, abejonių, ar dar numatoma ką nors tolesnėje perspektyvoje daryti? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Svarstomi buvo visi – ir patys įvairiausi variantai, ir projektai, diskutavome labai daug su ekspertais, koks modelis galėtų geriausiai atliepti tą rodiklį skurdo rizikos lygio, kokiame šiandien vis dar gyvena Lietuvoje pagyvenę žmonės. Aš priminsiu, kad bazinės pensijos dalis yra mokama iš valstybės biudžeto jau nuo 2018 metų. Kai jūs kalbate apie tuos žmones, kurie turi didžiausią stažą ir yra jį sukaukę didžiausią, tai tie žmonės ir toliau gaus didesnę bazinės pensijos dalį, nes nuo 30 metų į viršų nesikeičia jokia tvarka ir toliau bazinė pensija didėja tiek, kiek žmogus yra užtarnavęs savo stažą.

Bet lygiai taip pat ko mes siekiame šiais pakeitimais, mes siekiame, kad individuali žmogaus pensijos dalis, kuri priklauso būtent nuo įmokų, taip pat turėtų vis didesnę reikšmę bendroje pensijoje. Todėl mes didiname apskaitos vieneto vertę ir manome, kad nuo dabartinės sistemos, kai bazinės pensijos dalis sudaro net 60 % visos pensijos, turėtų keistis į tą pusę, kad iki 2030 metų pasiektume 50 % bazinės, 50 % individualiosios ir vis didesnę įtaką žmonės pajustų individualiosios pensijos dalies, kuri priklauso būtent nuo įmokėtų įmokų. Tai šitas netolygumas iki šiol buvo gana didelis.

Grįžtant prie bazinės pensijos dalies, tai tą universalumą mes siekiame įvesti tik vienoje kategorijoje, tai yra nuo 15 iki 30 metų sukaupusiems asmenims ji atsirastų universali. Mes paskaičiavome, kad iš daugiau kaip 600 tūkst. pensijų gavėjų toje dalyje yra tik apie 75 tūkst. žmonių. Detalesnė analizė parodė, kad iš jų yra apie du trečdaliai moterų, kurios greičiausiai stažo nesukaukę dėl to, kad augino vaikus arba prižiūrėjo savo neįgalius artimuosius. Negalima ignoruoti, kad toje 75 tūkst. kategorijoje esantys žmonės stažo nesukaukę kartais dėl tikrai labai individualių ir sudėtingų priežasčių. Ir nedėdami akcento į šią grupę, padaryti tyrimai rodo, kad tokio skurdo rizikos lygio efekto mes nepasiektume su tais pačiais resursais, kuriuos galime šiandien skirti.

PIRMININKAS. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ministre, noriu pasiteirauti, ar prieš teikiant tokį pasiūlymą buvo konsultuotasi su pagyvenusių žmonių asociacijomis ir ką jos mano apie tai?

Kitas dalykas. Ar buvo atliktas poveikio vertinimas, kokią įtaką darbo rinkai galbūt galimai galėtų turėti toks sprendimas, nes vis dėlto tam tikra prasme čia yra sudaromos prielaidos nesukauptus stažą gauti vienodą išmoką kaip ir tiems, kurie sukaukę stažą. Du tokie smulkūs klausimėliai.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Visų pirma, jeigu pažiūrėtumėte į dabartinę situaciją rinkoje, kiek galimai žmonių dirba šešėlyje, kurie yra, tarkime, registruoti Užimtumo tarnyboje, tai turbūt suktumėte, kad vargu bau ar gali jiems kokią nors įtaką daryti būsimi Vyriausybės sprendimai,

kurių dar nėra. Šešėlinės darbo rinkos problema yra didžiulė. Jinai iki pat šiol yra ir ją reikia spręsti kitais būdais, tačiau nematyti mažų pensijų gavėjų problemos, ypač dar to aspekto, kad paprastai valstybė papildomai tiems žmonėms kompensuoja visokiomis mažų pensijų priemokomis iš to paties biudžeto, iš kurio yra mokama bazinė pensija, tai tikrai nesiečiau šių dalykų. Tuo labiau kad, kaip ir minėjau kolegei, iš tų 75 tūkst. žmonių, kurie atsirado būtent toje vietoje iki 30 metų, yra du trečdaliai moterų.

Dabar kalbant apie konsultacijas. Tikrai labai aktyviai konsultavomės ir su ekspertais, ir su ekonomistais, pristatinėjome šitą projektą įvairioms pagyvenusių žmonių asociacijoms. Šis projektas yra išdiskutuotas ir aptartas. Nuomonių yra įvairių. Žinoma, pasiūlymų yra įvairių, bet pasirinktas kelias yra toks, kad su mūsų turimais resursais galėtume efektyviausiai mažinti skurdo riziką, kurioje tie žmonės šiandieną, deja, vis dar yra.

PIRMININKAS. Toliau klausia M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui. Norėčiau paklausti apie vienišo asmens išmokos situaciją, nes pakete sujungti projektai. Iš tikrųjų labai sveikintinas pasiūlymas automatizuoti skyrimą. Išties nerimavo jau ne vienas vyresnis žmogus, kad reikia kažkur prašymus pildyti ir papildomai kreiptis, baiminamasi dėl terminų. Šis siūlymas, kad būtų skiriama automatiškai be prašymo, tikrai labai vertingas ir sveikintinas. Galbūt galvojate apie kitas socialines išmokas, kad ir ateityje būtų galima labiau automatizuoti šitą skyrimą?

Kita klausimo dalis apie vienišo asmens išmokas. Kiek jau asmenų, turinčių teisę, apskritai kreipėsi dėl šios išmokos skyrimo? Ar matyti tokių, kurie turi teisę, bet dar nespėjo kreiptis, ir ar ženkli ta dalis yra? Ir nuo Naujųjų metų kiek, palyginti su dabar, turėtų prasplėsti gavėjų ratas?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimus. Pirmiausia dėl automatizavimo. Man atrodo, apskritai valstybė turėtų proaktyviai žengti į žmogų su pasiūlymu tų paslaugų, kurios jam priklauso. Kuo mažiau mes turėsime kreipimusi iš žmonių, tuo bus geriau, nes valstybė turi atliepti, ypač kad mes turime tikrai labai daug duomenų apie žmones, tiktai skirtinguose registruose – dalis yra Registrų centre, dalis „Sodroje“, dalis socialiniuose skyriuose. Ir ne tik socialinėje srityje. Aš manau, kad duomenų turime daug, bet vis dar jų negebame panaudoti tuo būdu, kad žmogui nereikėtų pačiam varstyti durų.

Šitą projektą derindami mes taip pat turėjome labai daug diskusijų ir turėjome išspręsti nemažai techninių klausimų, kaip bus su tos išmokos priskyrimu. Į dalį klausimų mes tikrai ilgai ieškojome atsakymų, bet aš manau, kad tokius sprendimus mes privalome priimti, net kai yra dar netobulas tas tarpinstitucinis duomenų vaikščiojimas, bet tai padeda katalizuoti ir padeda žengti tuos žingsnius, kad ir kitos išmokos, kiek įmanoma labiau būtų skiriamos automatizuotai – be žmonių prašymų, kad žmonėms nebereikėtų varstyti durų tada, kai jau valstybė turi tuos duomenis ir realiai galėtų tas paslaugas suteikti ir žmonėms neprašant.

O vienišų asmenų, gaunančių išmoką, mes turėtume turėti virš 400 tūkst.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Senatvės pensiją sudaro dvi dalys: bendroji ir individualioji. Bendroji pensijos dalis priklauso nuo asmens įgyto pensijų socialinio draudimo stažo ir bazinės pensijos dydžio tais metais, kai žmogus išeina į pensiją. Vadinas, kuo daugiau metų žmogus dirba, tuo jo bendroji pensijos dalis bus didesnė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Taip.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Bet vis dar yra ta didelė socialinė atskirtis tarp 15 metų stažo ir 30 metų. Taip lėmė, kad suirus Sovietų Sąjungai yra ne vienas procentas turinčių tik 15–20 metų darbo stažą, o tai reiškia, kad tie žmonės vis dar gyvena skurde. Ar nereikėjo link to suvienodinimo eiti? Juk tie žmonės, kurie gauna vidutinę pensiją, iš esmės nėra kalti, kad gyvena kitoje geopolitinėje sistemoje. Žinau, kad darėte susitikimus su pagyvenusių pensininkų asociacija ir panašiai, tikrai dėkoju už tai, bet ar nemanote šiuo klausimu dėl to paties socialinio teisingumo, kad tie žmonės nėra kalti ir gal irgi šiuo atveju reikėtų pagreitinti, kad būtų mažinamas skurdas? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Jeigu jūs kalbate apie žmones, kurie yra sukaupe nuo 15 iki 30 metų stažo, kaip tik toje dalyje ir yra siūloma tam tikras universalumas. Jeigu aš teisingai supratau klausimą. Ir individualios dalies papildomas indeksavimas priklauso nuo kiekvieno žmogaus

sumokėtų įmokų. Toje dalyje mes būtent ir siūlome įteisinti universalumą, o toliau žmonės, kurie yra sukaupe 30 ir daugiau, ir toliau gaus didesnę bazinės pensijos dalį, priklausančią nuo jų stažo.

PIRMININKAS. Toliau klausia L. Nagienė, bet jos nėra. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš turiu keletą klausimų. Galbūt spėsite atsakyti. Kiek maždaug kai nuos tas automatinis vienišų asmenų pensijų skyrimas valstybei? Kaip bus dėl pensijų priemokų? Ar yra atšaukiamos tos, kurios irgi skiriamos, kai žmogus neturi tam tikros pensijos – nesusidaro minimalių pajamų riba, ar tai bus atšaukiama?

Ir mano trečias klausimas, kaip bus dėl to rinkimų pažado skirti 40 eurų vienišo asmens išmoka? Atrodo, Vyriausybės programoje netgi didesnė suma yra įrašyta, kiek atsimenu, kalbama apie 60 eurų. Dabar vis dėlto siūlomi tik 32 eurai. Labai ačiū už atsakymus.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega. Dėl viešo asmens išmokų įkainių administravimo, jeigu leisite, jums atsakysiu komitete tiksliau. Kitas jūsų klausimas buvo, priminkite, atsiprašau. (*Balsai salėje*) Mažų pensijų priemokų atsisakysime dėl tų asmenų, kurių dėl papildomo pensijos indeksavimo, tiek bazinės dalies, tiek individualiosios dalies, pajamos pasieks tą ribą, kai mažų pensijų priemokos nebereikės. Manome, kad šiuo projektu mes ir... (*Balsai salėje*) Tiems, kuriems reikės, liks, bet tiems, kurių pajamos pasieks, nebeliks, bet, manome, einant laikui mažų pensijų priemokų bus atsisakyta, nes normalus bazinės pensijos ir individualiosios pensijos dalies mokėjimas leis tai užtikrinti.

O dėl vienišo asmens išmokų mes kaip ir esame atsakę – spėsime dėl jų indeksavimo nuo kitų metų, dabar dydis bus 32 eurai.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, sveikinu dėl tam tikro poslinkio apskaičiuojant bazinį dydį, kad iki 30 metų ir po 30 metų, kas daugiau, tai jau pliusas. Bet vis tiek neteisingumo jausmas išlieka daugeliui žmonių, nes jis sąžiningai ir dorai mokėjo ir mokesčius, ir įmokas.

Mano klausimas būtų labai konkretus iš šio įstatymo – 2 straipsnyje, keičiant 8 straipsnį, yra parašyta: jeigu Lietuvos statistikos departamento vėliausiai paskelbta 65 metų ir taip toliau, mano klausimas, kaip dažnai statistika skelbia būtent tokius duomenis? Jūs rašote: jei Lietuvos statistikos departamento vėliausiai paskelbtas 65 metų ir vyresnių asmenų skurdo rizikos lygis. Kaip dažnai ta statistika skelbia tokį dydį? Mano konkretus klausimas.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Supratau. Labai ačiū už klausimą. Dėl dažnumo turėsiu pasitikslinti, bet indeksavimas yra susietas su dviem rodikliais – ir su skelbiamu skurdo rizikos lygiu, ir su 50 % pakeičiamumo norma. Siekis yra pakeisti abu dalykus. O dėl tikslios datos skelbimo tikrai turiu pasitikslinti, nes nenoriu sumeluoti.

PIRMININKAS. Ministrė atsakė, kiek man reikėjo. Dabar klausia J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, ačiū už pristatymą. Visgi norėčiau pasiteirauti, ar negalvojate apie tam tikrą pereinamąjį laikotarpį, kad bazinė pensija būtų mokama ne visiems iš karto, bet palaipsniui? Gal tai nuteiktų ir visuomenę labiau palaikyti šį sprendimą ir jis būtų geresnis?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Jeigu kalbate apie bazinės dalies suvienodinimą tarp 15 ir 30, būtų labai sudėtinga suprasti, koks laikotarpis turėtų būti turimas omeny. Jeigu mes pritariame tikslui, kad ten norime nueiti ir dabar turime resursų išspręsti šią problemą, man atrodo, tasėjimas pažingsniui sukeltų tokių didelių šalutinių problemų, galėtų sukelti dar didesnę nepasitenkinimą. Jeigu pavyzdžiui, pirma duotume visą bazinę pensiją tiems, kurie turi 15–20 metų, o po to tiems, kas turi 20–25, tuomet dar labiau žmonės būtų nepatenkinti, nes tie, kurie dirbo ilgiau, papildomą padidėjimą pajustų vėliau, po to, kai gautų tie, kurie dirbo mažiau. Čia, man atrodo, tas pažingsnis dalykas tiesiog apsunkintų, suteiktų dar daugiau nežinios, neaiškumo ir galėtų sukelti dar daugiau nepasitenkinimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai. M. Lingė kalba už.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ištis turime situaciją, kai Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Vyriausybei tenka iššūkis dalyvauti sudėtingose lenktynėse, kai vidutinės pensijos dydis turi konkuruoti ir vyti skurdo lygį, skurdo ribą, kuriai esant žmonės jau patenka į santyki-

nę skurdo ribą ir tampa sudėtinga pragyventi. Yra ir liūdnės lenktynės: turime apie 70 tūkst. žmonių, kurie dalyvauja kitose skurdo, absoliutaus skurdo, lenktynėse. Jų vidutinės pajamos, pensija nesiekia absoliučios skurdo ribos. Vidurkis – 230, o, kaip žinome, absoliuti skurdo riba balansuoja apie 260 eurų. Suprantame, kad oraus pragyvenimo niekaip negalime užtikrinti būtent iš tokios sumos be kitos valstybės pagalbos. Todėl sveikintinos ir skatintinos pastangos kelti šią ribą, didinti mažiausias pensijas gaunančių žmonių pajamas, kad būtų įveiktas skurdo lygis, bent kažkiek sumažintas ir amortizuotas. Žinome, kad senatvės pensininkų skurdo lygis faktiškai dvigubai lenkia bendrą skurdo lygį, vienišų asmenų skurdas dar didesnis. Todėl išties suplanuotas vidutinės pensijos padidėjimas apie 50 eurų, pridėdant ir vienišo asmens išmoką, kuri nuo Naujųjų metų sieks 32 eurus, išties padėtų ženkliai pagerinti skurstančių žmonių situaciją šiose jautriose kategorijose. Todėl tikrai kviečiu, raginu balsuoti ir palaikyti.

PIRMININKAS. A. Sysas – tradiciškai prieš.

A. SYSAS (LSDPF). Tradiciškai. Ačiū, gerbiamas Jurgi. Taip, visiškai suprantu ir visiškai pritariu kovai su skurdu. Bet būtų neteisinga, jeigu mes nepasakytume šalutinių reiškinų, kurie atsiranda priėmus šį įstatymą. Tikiuosi, kad ministrė mane girdi ir komiteto posėdyje pateiks duomenis, kaip keitėsi ir keistūsi pensijos, priklausomai nuo dydžio, naudojant naują metodiką ir seną. Tada matysime, ar tai yra sulyginami dydžiai, nes kai kalbame apie bazinį ir individualią dalį ir bandome jas skirtingai traktuoti ir didinti, tai vis tiek kieno nors sąskaita tai bus daroma, aš suprantu.

Kodėl aš pasisakau, kad yra problemų su šiuo įstatymu? Pirmiausia mes visi labai džiūgavome, kai po ilgų diskusijų priėmėme sprendimą, kad politikai nesikiša į pensijų indeksavimą. Tą daro skaičiai: treji metai iki, metai, ir treji metai po. Ir tada politinio įsikišimo nėra. Tai yra eilinis įsikišimas.

Antra. Neteisingumo jausmas, kurį mes skatinome, jau čia kai kas kalbėjo. Suprantu ministrės siekį kovoti su skurdu, bet tai bus daroma sąžiningų žmonių sąskaita, kurie ilgus metus mokėjo ir mokesčius, ir įmokas, ir stengėsi dirbdami, gaudami mažas pajamas sąžiningai tai daryti. Visiškai neatsižvelgta į valstybines pensijas. Neužmirškime, kai mes kalbame apie moteris, kurios gauna mažas pensijas, kurios turi daug vaikų, kurioms specialiai buvo skirta valstybinė antro laipsnio pensija. Dabar šios pensijos į pajamas neskaiciuojamos. Kai kurių žmonių atžvilgiu darome neteisingą veiksmą. Kai kas gaus vieną, dvi, kai kas net tris arba keturias pensijas, o didinsime visiems vienodai. Visiškai sutinku su kolega, kad galima buvo vis dėlto bandyti su pereinamuoju laikotarpiu ir, manau, tai būtų sukėlę mažiau ginčų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pasisakiusiems.

Dabar darbotvarkės 7 klausimas, tiksliau paketas iš dviejų projektų: Loterijų įstatymo ir Loterijų ir lošimo mokesčio įstatymo. Atsiprašau, praleidau, vis dėlto dar trys projektai yra anksčiau. Labai jau noriu posėdį kuo greičiau pabaigti.

12.07 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 21 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-963, Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 21 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-970, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-971 (pateikimas)

Darbotvarkės 6 klausimas, paketas – Išmokų vaikams įstatymo, Paramos būstui įsigyti ir Piniginės socialinės paramos įstatymų pataisų projektai. Pranešėja – M. Navickienė. Pateikimas.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, labai dėkoju. Išmokų vaikams įstatymo projektas taip pat yra parengtas vykdant Vyriausybės programos ir jos nuostatų įgyvendinimo plano priemonės, kurios numato globos rūpybos išmokų padidinimą ir vaikų privalomojo ugdymo užtikrinimą esant socialinei rizikai. Šio projekto tikslai yra: užtikrinti globojamų, rūpinamų vaikų poreikius, padidinti paramos, skiriamos globojamiems rūpinamiems vaikams ir besimokantiems ar studijuojantiems buvusiems globotiniams adekvatumą, taip pat susieti išmokų vaikams mokė-

jimą su vaikų iš socialinę riziką patiriančių šeimų privalomojo ugdymo užtikrinimu. Šiuo projektu siūlome padidinti ir diferencijuoti globos rūpybos išmokos dydį pagal vaiko amžių ir poreikius. Pirmiausia vaikams iki šešerių metų būtų skiriama 218 eurų, vaikams nuo šešerių iki dvylikos metų būtų skiriami 252 eurai, vaikams nuo dvylikos iki aštuoniolikos metų būtų skiriami 273 eurai, buvusiems globotiniams iki dvidešimt ketverių metų, kurie mokosi ar studijuoja, – 273 eurai.

Taip pat pratęsti globos rūpybos išmokos tikslinio priedo mokėjimą buvusiam globėjui ar rūpintojui, kai, pasibaigus vaikų globai, rūpybai dėl pilnametystės, emancipacijos ar santuokos, buvęs globotinis lieka gyventi pas buvusį globėją ir yra jo išlaikomas, ir mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, bet ne ilgiau, iki jam sukaks dvidešimt treji metai.

Taip pat nustatyti galimybę tėvams, įvaikinusiems vaiką, pasirinkti, ar išėti vaiko priežiūros atostogų ir turint motinystės socialinio draudimo stažą gauti vaiko priežiūros išmoką iš „Sodros“, ar gauti išmoką įvaikinus vaiką pagal Išmokų vaikams įstatymą, kurios dydis šiemet sieks 320 eurų.

Siekiant sudaryti geresnes sąlygas buvusiems globotiniams pasiekti mokymo įstaigas ar darbo vietas, siūloma išplėsti vienkartinės išmokos įsikurti panaudojimo sąrašą ir nustatyti, kad vienkartinė išmoka, skiriama buvusiems globotiniams įsikurti, gali būti panaudota ir dviratėms transporto priemonėms įsigyti.

Taip pat nustatyti, kad jeigu socialinę riziką patiriančių šeimų vaikai, kuriems Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo nustatyta tvarka privalomas ugdymas pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ugdymo programas, nelanko švietimo įstaigų, jiems ir jų atstovams pagal įstatymą paskirtos išmokos teikiamos ne pinigine forma socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka, išskyrus atvejus, kai švietimo įstaigų vaikai nelanko dėl priežasčių, kurias, atsižvelgiant į asmenų, patiriančių socialinę riziką, galimybes užtikrinti vaikų ugdymo prienamumą, nustato ministras ir kurios pripažįstamos pateisinamomis socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

Taip pat yra padidinama asmenų, turinčių teisę gauti išmoką vaikui, amžiaus riba nuo 21 iki 23 metų atsižvelgiant į Švietimo įstatyme nustatytą neįgalių vaikų mokymosi pagal bendrojo ugdymo programą amžiaus ribą.

Taigi šiuo įstatymo projektu siekiame suteikti didesnę valstybės finansinę paramą globojamiems vaikams ir buvusiems globotiniams, taip pat siekiame, kad išmokos socialinę riziką patiriančių šeimų vaikams būtų teikiamos individualizuotai, užtikrinant jų poreikius, įskaitant ir privalomąjį ugdymą, ir sudaryti tėvams palankesnes sąlygas derinti darbą ir šeimos išpareigojimus bei skatinti vyresnių vaikų įsivaikinimą.

2022 metais šio įstatymo įgyvendinimas iš valstybės biudžeto papildomai pareikalaus 8,5 mln. eurų. Dėl tikslinio priedo mokėjimo padidintą globos išmoką kitais metais gautų apie 7,5 tūkst. vaikų, o globos ir rūpybos išmokos tikslinį priedą gautų apie 405 buvę globėjai.

PIRMININKAS. Kaip suprantu, baigėte pateikimą.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ne, dar nebaigiau. Dar yra klausimas dėl Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti projekto. Kaip suprantu, aš jį dabar taip pat turėčiau pristatyti.

Šis įstatymo projektas taip pat yra parengtas įgyvendinant Vyriausybės programą parengti ir priimti Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo pakeitimo projektą siekiant vienišiemis tėvams sudaryti palankesnes socialinio būsto nuomos sąlygas, didinti teikiamos paramos būstui adekvatumą, prieinamumą ir užtikrinti socialinių paslaugų teikimą.

Įstatymo projektu siūlome nustatyti, kad vieniši tėvai galėtų pretenduoti į socialinio būsto nuomą ne eilės tvarka, taip pat padidinti metinių pajamų ir turto dydžio ribą iki 35 % ir 50 % vietoj 25 %. Jos neviršiję asmenys išsaugotų teisę į socialinį būstą. Viršijus leistinas pajamas ir turto ribas, socialinis būstas labiausiai pažeidžiamoms socialinėms grupėms, pavyzdžiui, asmenims, kuriems iki senatvės pensijos amžiaus sukakties yra likę penkeri ar mažiau metų, privalės būti nuomojamas toliau kaip savivaldybės būstas lengvatinėmis kainomis, tai yra neviršijant 20 % socialinio būsto nuomos.

Taip pat valstybės lygio ekstremaliosios situacijos ar karantino metu, viršijus metinius pajamų ir turto dydžius, asmenys iš socialinio būsto sąrašo nebūtų išbraukiami ar nutraukiama socialinio būsto nuomos sutartis. Numatyti socialinių paslaugų ar kitos pagalbos teikimą socialinio

būsto nuomininkams ar jo laukiantiems asmenims, siekiantiems pradėti dalyvauti darbo rinkoje ir taip pat pagerinti savo šeimos finansinę situaciją, kad asmenys galėtų apsirūpinti būstu sava-rankiškai, bei didinti subsidijų dydžius valstybės iš dalies kompensuojamo būsto kredito daliai apmokėti nuo 15 % iki 30 %.

Šiam projektui įgyvendinti 2022 metais papildomai reikės apie 8,3 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų.

Turbūt reikia pristatyti Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo projektą. Apie jį jau daug kalbėjome, kolegos. Šiuo projektu siekiama padidinti būsto šildymo išlaidų kompensacijos gavėjų aprėptį ir būsto šildymo išlaidų kompensacijos adekvatumą. Žinodami, kad kainos už šildymą gali sudaryti nemažą dalį žmonių pajamų, siekiame, kad įtvirtintume didesnę valstybės paramą ir kuo didesnis skaičius žmonių galėtų gauti kompensaciją už šildymą.

Projektu kompensuojama mokesčio už būsto šildymą dalis, viršijanti 10 % skirtumo tarp bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens pajamų ir 1 valstybės remiamų pajamų dydžio kiekvienam šeimos nariui arba 1,5 valstybės remiamų pajamų dydžio vienam gyvenančiam asmeniui. Mes siūlome pakeisti šiuos dydžius ir bendrai gyvenantiems asmenims išskaičiuojamų valstybės remiamų pajamų dydį padidinti iki 2, o vienam gyvenančiam asmeniui padidinti iki 3 valstybės remiamų pajamų dydžių. Tai yra 387 eurai. Bei įtvirtinti būsto šildymo išlaidų kompensacijos dydžio apskaičiavimo taisyklę tuo atveju, kai tame pačiame būste gyvenamąją vietą yra deklaravę ar būstą nuomojasi kelios bendrai gyvenančios asmenų grupės, įskaitant vienus gyvenančius asmenis, kad būsto šildymo išlaidų kompensacijos dydis apskaičiuojamas tokia pačia tvarka kaip vienai bendrai gyvenančiai asmenų grupei. Tai yra taikant 2 valstybės remiamų pajamų dydžius. Siekiame, kad apie 15 tūkst. papildomai žmonių galėtų pretenduoti į būsto šildymo kompensacijas ir taip amortizuoti galimą kainų kilimo įtaką. Atrodo, pristačiau visus tris projektus.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar klausimai. R. Žemaitaitis – pirmasis klausėjas. Jis diskutuoja kitais klausimais. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ministre, toks labai paprastas, praktinis klausimas dėl išmokų būtent globojamiems vaikams. Tikrai gražus tikslas paskatinti jų įsivaikinimą vėlesniame amžiuje. Galbūt buvo atlikti skaičiavimai, kaip iš tikrųjų galėtų šios išmokos paskatinti įsivaikinimą, nes, bent jau kiek man teko skaityti ir susipažinti, dažniausiai ne piniginiai motyvai lemia įsivaikinimą, o šiek tiek kiti, tačiau vienas iš tikslų yra būtent šis. Galbūt yra prognozių, įvertinimų, kokią realią įtaką tai gali turėti įsivaikinimui?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Skaičiavimai yra tokie, kiek asmenų pasieks papildomai šie pakeitimai. Man atrodo, čia yra keli svarbūs dalykai. Vienas dalykas yra pati išmoka ir jos dydis. Kitas dalykas yra didesnė pasirinkimo laisvė dirbantiems tėvams, kurie nori įsivaikinti vaikus. Ar jie nori gauti „Sodros“ išmoką ir eiti motinystės atostogų, ar jie pasirenka gauti fiksuotą išmoką ir gali dirbti ir toliau ją gaudami. Tas lankstumas taip pat, man atrodo, yra pakankamai geras dalykas, kuris gali padėti priimti sprendimą, ir tai, kad yra dėmesys ir auginimas.

Mes suprantame, kad kyla ir kainos, ta išmoka nebuvo didinama dešimtmetį. Vien tik tai, kad mes į ją šiomet atkreipėme dėmesį, rodo, kad nesustosime ir eisime toliau, ir stengsimės ne tik materialinėmis paskatomis, bet, kaip dažnai kalbame ir su pačiais globėjais ar tėviais, ar jų asociacijomis, jiems yra ypač svarbu paslaugų prieinamumas auginant vaikus. Tai yra labai susiję ir su sveikatos apsaugos paslaugomis, ir su švietimo paslaugomis. Bandome daryti visus tuos dalykus, bet šiuo įstatymo projektu mes galime apimti tą materialinę paskatos dalį. Ji taip pat, tikiu, yra ir geras ženklas, ir pagalba žmonėms, kurie prisiima arba globoti, arba įsivaikinti vaikus, kuriems labiausiai dabar reikia pagalbos.

PIRMININKAS. Klausia A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Pirmiausia noriu pasveikinti ministrę, nes panašu, kad socialinė politika Lietuvoje išgyvena renesansą, tokios gausos priemonių ir pagerėjimo mes senokai nematėme. Nepaisant to, matyt, yra tam tikrų sektorių, kurių mes vis dar neužden-

giame. Vis pasigirsta siūlymų ir, jeigu neklystu, iš opozicijos yra įregistravę atitinkamą pasiūlymą dėl vaiko pinigų didinimo. Norėčiau sužinoti, ką apie tai manote jūs ar Vyriausybė.

Antras klausimas būtų, kodėl siūloma diferencijuoti globos ir rūpybos išmokos dydį. Ar tai nediskriminuoja vaiko ir globėjo, priklausomai nuo jo amžiaus, nes ganėtinai keistai atrodo tas momentas, bet, matyt, tam yra pagrindimas. Norėčiau apie tai išgirsti plačiau.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Pradėsiu nuo antrojo klausimo. Iki šiol didžioji dalis globos arba įvaikinimo laukiančių vaikų yra būtent vyresnio amžiaus ir tai verčia atkreipti dėmesį į tai, kad ir paskata, ir išlaidos galų gale vyresniam vaikui, ar tai būtų ugdymo išlaidos, ar sveikatos priežiūros išlaidos, vis tiek taip pat galimai reikalauja didesnių lėšų, tai, mano įsitikinimu, diferencijavimas pats savaime turi prasmę. Taip pat mes vadovavomės ir kitų šalių patirtimi, kur yra būtent toks diferencijavimas. Dabar neišvardinsiu visų, bet tikrai Europoje nebūtume vieninteliai, einantys tuo keliu. Stengiamės vadovautis gerosiomis patirtimis ir, žinoma, matyti, koks yra tas amžius grupės vaikų, kurie vis dar laukia įvaikinimo.

Kitas jūsų klausimas buvo? (*Balsai salėje*) Dėl vaiko pinigų. Vaiko pinigai... Man atrodo, kad čia buvo padaryta nemažai tyrimų. Reikia labai atsakingai žiūrėti į tuos vaiko pinigų padidinimus todėl, kad didinant vaiko pinigus mums yra labai svarbu taip pat išlaikyti ir paskatas moterims grįžti į darbo rinką. Mes šiek tiek analizavome Lenkijos pavyzdį, kai tas auginimas, tas vaiko pinigų auginimas apribojo arba padėjo priimti sprendimą negrįžti į darbo rinką apie 100 tūkst. moterų. Reikia žiūrėti, kad vaiko pinigai vis dar būtų paskata spręsti tam tikras ekonomines problemas ir padengti tam tikras išlaidas auginant vaikus, bet lygiai taip pat skatintų po vaiko priežiūros atostogų grįžti į darbo rinką. Šiuo atveju, man atrodo, kad ir kitos pagalbos priemonės šeimai yra šiuo biudžetu nustatytos, atlyginimų didėjimas, neapmokestinamojo pajamų dydžio įtaka, taip pat nepamirškime, kad vaiko pinigai yra indeksuojami, jie yra susieti su bazinės socialinės išmokos dydžiu ir ji dabar didėja daugiau, nei buvo nustatyta įstatymuose, dvigubai. Taigi vaiko pinigai augs tiek, kiek jie yra indeksuojami, o dėl dar didesnių dydžių, tai tikrai reikia labai analizuoti ir žiūrėti, kokią įtaką tai galėtų padaryti bendrame finansinių instrumentų kontekste.

PIRMININKAS. Klausia M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiama ministre, norėčiau paklausti apie būsto klausimus. Išties, matome, jūs pasiūlėte ne vieną priemonę, kaip gerinti situaciją tų žmonių, kurie turi teisę į socialinį būstą, bet visos tos priemonės didins ir paties būsto poreikį, fondo poreikį. Jau dabar žinome, kad ta laukiančiųjų eilė yra ne tokia ir maža, yra apie 10 tūkst. asmenų ar šeimų, laukiančių socialinio būsto. Tad kiek kokių priemonių yra suplanuota didinant patį būsto fondą ir kokių kitų veiksmų galbūt Vyriausybė ruošiasi imtis, kalbant apie paramos būstui įsigyti sistemą?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Iš esmės irgi norėtusi kompleksiskai peržiūrėti tam tikras priemones, kurias valstybė siūlo dėl pirmojo būsto, ir kitas. Prieinamumo klausimas tikrai vis dar išlieka labai svarbus. Aš gal noriu pasidžiaugti tuo, kad Socialinio būsto fondo plėtra yra numatoma 2021–2027 metais ir Europos Sąjungos finansavimo laikotarpiu yra planuojamos investicijos į Socialinio būsto fondo plėtrą būtent neįgaliesiems, nes tai ypač yra svarbu pritaikytam būstui ir gausioms šeimoms. Ta nuomojamo būsto rinka daugelyje savivaldybių nėra pakankama neįgaliesiems dėl nepritaikyto būsto ir gausioms šeimoms dėl per mažų būstų rinkoje, todėl 2021–2027 metų laikotarpiu bus siekiama, kad būtent šių pažeidžiamų socialinių grupių laukimo trukmė būtų ne ilgesnė kaip treji metai, ir šiam tikslui pasiekti prognozuojamas lėšų poreikis yra apie 94 mln. eurų. Tikimasi, kad bus prieinama ne mažiau kaip 1 tūkst. 100 papildomų būstų.

Tai čia iš ateities laikotarpio ir skirta būtent neįgaliesiems ir gausioms šeimoms. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamas Valkiūnai ir kiti kolegos, prašytume tyliau diskutuoti, nes vos giridime ministrę. (*Balsai salėje*)

Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Valdemaras dėl Lietuvos jaudinasi. Linkiu, kad jaudintųsi ir toliau.

Aš noriu pasitikslinti dėl paramos būstui įsigyti. Paminėjote vienišus tėvus, tačiau norėjau paklausti dėl vaikų, kuriems jau sukanka 22 metai, jie yra dar išlaikomi, skiriama parama. O kaip dėl socialinio būsto arba tiesiog įsigyti gyvenamąją vietą, ar yra skiriamas koks nors finansavimas našlaičiams? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Yra bendra tvarka suteikiamos galimybės. Dabar šituo įstatymo pakeitimu kokių nors papildomų išimčių mes nesame numatę, tiesiog amžiaus riba, man atrodo, yra iki 32 metų vaikams, jeigu neklystu, bijau sumeluoti, pasitiksliu. Tačiau kokio nors papildomo reglamentavimo, susijusio su šia amžiaus grupe 20 ir daugiau, nesame numatę.

PIRMININKAS. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, turiu du trumpus klausimus. Šiame sąraše nematau Paramos mokiniams įstatymo ir trečiųjų nemokamo maitinimo. Kodėl?

Ir antras klausimas susijęs su Šalpos įstatymo pakeitimais, kuriems Seimas po pateikimo pritarė pavasarį. Čia mano, L. Kukuraičio ir kitų Seimo narių pataisos. Yra jūsų Vyriausybės teigiama išvada dėl tos neįgalųjų grupės, 3 tūkst. asmenų, kurie negauna nei nedarbingumo išmokos, nei šalpos išmokos, jų yra apie 3 tūkst. Tai daugiausia psichinę negalią turinčių žmonių, kurių tikrai yra sudėtinga situacija. Ir jūs, pateikę teigiamą išvadą, kaip suprantu, biudžete nenumatėte pinigų? Ar aš klystu?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Nenumatėme. Kolega, ačiū už klausimą. Pirmiausia dėl maitinimo. Dėl maitinimo esame parengę ir atlikę analizę dėl pirmokų ir antrojų maitinimo. Nuo šių metų ir nežadėjome, kad bus papildomai plečiamas nemokamo maitinimo ratas, nes turime labai gerai įvertinti, koks yra šeimų poreikis. Mano ir ministerijos tikslas šiandien yra atsiklausti pačių tėvų, ar jų manymu, tos lėšos, kurias mes investuotume į nemokamą trečiųjų ir ketvirtokų maitinimą, yra efektyviausiai ir geriausiai panaudojamos, tai yra atliepančios jų poreikius, ar mes galėtume tuos pinigus, kurių yra tikrai virš 5 mln. eurų, jeigu mes gausiname po vieną klasę, ar mes tuos pinigus nukreipę į kokią nors kitą sritį, teoriškai vaiko dienos centrų prieinamumo didinimą ar kitas paslaugas, kurios šeimoms yra galbūt reikalingesnės, galėtume geriau atliepti šeimų poreikius. Šiandien aš nesakau nei taip, nei ne šitos paslaugos plėtojimui, bet, man atrodo, mums reikia tartis ir klausiti pačių pradinukų tėvų, kaip jie patys mato šios paslaugos poreikį. Ar jis yra reikalingas, ar mes galime tuos pinigus nukreipti į kokią nors kitą socialinę paslaugą ar kitą paslaugą, kuri pasiektų vaikus ir jų šeimas, kad galėtume geriau atliepti tai, kas šiandien svarbu tėvams, auginantiems vaikus.

Dabar dėl šalpos pensijų didėjimo. Aš suprantu, kad yra noras išspręsti viską vienu kartu ir greitai, bet visgi manome, kad šalpos pensijų visą failą reikėtų peržiūrėti nuo 2023 metų. Šiemet mes dydžius, kurie susiję su šalpos pensijų dydžiu ir kitais tikslinių kompensacijų dydžiais, ir taip didiname labiau ir sparčiau, negu buvo numatyta. Indeksavimo mechanizmai, nuo kurių taip pat priklauso kitos išmokos, susijusios su šiais dydžiais, augs greičiau, negu buvo planuota. Bet pačios šalpos pensijos projektą, kurį jūs minite, jo svarstymą siūlytume atidėti 2023 metams, nes dabar turime tikrai nemažai sprendimų, kurie didins žmonių pajamas, ir tikimės, kad tų sprendimų pakaks.

PIRMININKAS. Atsakymams ir klausimams skirtas laikas baigėsi. Ačiū ministrei. Dėl vedimo tvarkos – G. Paluckas. Prašom.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, tikrai dėl vedimo tvarkos. Aišku, ačiū ministrei už sudarytą galimybę pristatyti visus tris įstatymų projektus vienu metu, bet skambėjo klausimai ir dėl vieno, dėl antro, dėl trečio projekto. Tai dabar patikslinkite, dėl kokio klausimo, pateikto klausimo, mes uždavėme klausimus ir pasisakėme dėl motyvų? Aš buvau užsirašęs paklausti dėl dviejų klausimų, dėl vieno klausimo esu išsibraukęs. Tai dabar patikslinkite, kokia čia yra tarpinė procedūra, nes aš nuoširdžiai pasakysiu, gal patirties mažoka, bet jau pasimečiau. Ar dar turėsiu galimybę paklausti dėl Socialinio būsto įstatymo projekto?

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, jūs matote, kaip yra klausimai surašyti į darbotvarkę. Jei artimi projektai yra surašyti kaip paketas, ir klausinėjama dėl visų tame pakete esamų projektų. Mes tikrai netrukdėme vienu klausimu iškelti ir kelis klausimus dėl kelių projektų, taip kai kurie kolegos ir darė. Nežinau, kodėl čia reikėtų sutrikti.

Dabar darbotvarkės 7 klausimas, tiesa, dėl motyvų. Matau, užsirašę kalbėti tik už, gal taupydami laiką atsisakome kalbų? Matau linktelėjimą. Gerai, ačiū.

12.31 val.

Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 18, 31 straipsnių pakeitimo ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-825(2), Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-826(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 7 klausimas, tiksliau du projektai – Loterijų įstatymo ir Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo pataisos. Svarstymo stadija. Kviečiu į tribūną pranešėją M. Maldeikį pateikti komiteto išvadą.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Laba diena, kolegos. Biudžeto ir finansų komitetas svarstė Loterijų įstatymų projektą ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar dar viena išvada, Jaunimo ir sporto reikalų komisijos, ją pateiks V. Alekna. Ar kas nors iš komisijos narių? Ateina komisijos pirmininkas. Laukiame. Dėl abiejų, suprantama.

V. ALEKNA (*LSF*). Jaunimo ir sporto reikalų komisija svarstė Loterijų įstatymų pakeitimus, po svarstymo siūlo pritari iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir siūlo pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, joms komisija pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 10, prieš – 2, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar, gerbiami kolegos, diskusija. Reikėtų gal sutarti dėl diskusijų laiko ir tam tikro principo, kad būtų kuo geresnis frakcijų atstovavimas. Yra užsirašęs R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, mes čia, kolegos, dabar kalbamės ir dabar nesuprantame dėl užkrečiamųjų ligų, nes turėjo būti balsavimas. Pusės valandos ėmėme pertrauką, praėjo jau valanda ir dvidešimt kelios minutės, bet nesvarstomas tas klausimas, o mes imame azartinių lošimų. Tai gal baikime vieną procedūrą dėl užkrečiamųjų ligų ir tada imkime azartinius.

Žiūrėkite, kolegos, liko pusė valandos iki pietų pertraukos, tai azartinių tikrai neapsvarstysime, nes pusė valandos vien diskusijose kalbės, jeigu frakcijos vardu – po 7 minutes, o šiaip – 5 minutes.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, gali būti, kad posėdį šiek tiek teks pratęsti, bet mes negalime balsavimo intervalo pradėti anksčiau, negu numatyta, o jis numatytas 12 val. 35 min.

O dėl jūsų minėto įstatymo yra tik balsavimai. Todėl tęsiame šio projekto aptarimą, diskusiją. Pirmiausia tie, kurie užsirašė frakcijų vardu, po to tarsimės. Orientuojamės, kad diskutuoti skirtas laikas bus apie 15 minučių.

Pirmasis frakcijos vardu yra užsirašęs M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, taupydamas brangų laiką pabandyčiau labai koncentruotai pristatyti esminius dalykus, kuriuos šiais įstatymo projektais mes bandome spręsti. Tai nėra M. Majausko projektas ar V. Bako projektas, ar V. Alekno projektas, tai yra bendras daugiau kaip 20 Seimo narių įstatymų pakeitimo paketas. Mes siūlome padaryti vieną svarbų dalyką – žengti svarbų žingsnį užtikrinant, kad sportas būtų ne loterijų verslo, bet valstybės politikos dalis. Reikia pripažinti, kad Lietuvoje veikia unikalūs loterijų verslo modelis, kai didžiausias loterijų organizatorius yra Tautinis olimpinis komitetas, kuris įstatymais numatytus mokesčius perveda sau kaip paramą. Iš tiesų labai keista ir unikali tvarka, nebūna kur nors pasaulyje yra panašių pavyzdžių. Tai savaime nėra blogai, bet jeigu mes pažiūrime į rezultatus, jais pasidžiaugti ir didžiuotis šiandien tikrai ne visuomet galime. Todėl reikia pokyčių, reikia esminių pokyčių, kurie užtikrintų, kad sportas būtų finansuojamas adekvačiai, finansavimas būtų stabilus ir tik didėtų.

Šiandien mes turime tokį modelį, kai loterijos liūto dalį mokesčių perveda ne į biudžetą, o pačios, kaip mini Seimas, mini Vyriausybė, skirsto tuos pinigus. Gal ir ačiū Dievui, kad tuos pinigus, dalį jų, skyrė sportui. Aukšto meistriškumo sportas iki šiandien išgyveno ir pasiekė tam tikrų rezultatų. Tačiau loterijų verslas tiek, kiek galėjo, pasiekė ir su tokiu finansavimu. Toliau yra valstybės reikalas, valstybės atsakomybė imti estafetę ir pakelti sportą į kitą lygį.

Taip, kaip veikė sistema iki šiol skirstant pinigus, viešuosius pinigus, atkreipsiu dėmesį, nedalyvavo jokia demokratiškai rinkta institucija, jokia valstybinė institucija. Susėdę keli verslininkai nusprendavo, kam ir kaip skirti aukšto meistriškumo finansavimą, tai yra kelių verslininkų

sprendimas, jie nusprendavo. Savaimė joks nusikaltimas, tai galima buvo daryti pagal įstatymus, tačiau valstybinės institucijos turi dalyvauti skirstant viešuosius pinigus. Lygiai taip pat institucijos, gaunančios pinigus, kaip Olimpiniis komitetas, turi atsiskaityti už finansavimą. Pirkti prekes ir paslaugas pagal Viešųjų pirkimų įstatymą ir užtikrinti, kad Valstybės kontrolė galėtų audituoti tas išlaidas. Iki šiol to daryti nebuvo įmanoma. Atkreipsiu dėmesį, kad S. Skvernelio Vyriausybės finansų ministras 2018 metais konstatavo, kad tvarka yra neskaidri, ir pasiūlė Olimpiniam komitetui padidinti finansavimą 38 % su sąlyga, kad pinigai keliautų per biudžetą. Olimpiniis komitetas, užlaikykite kvapą, atsisakė. Olimpiniis komitetas pasakė – mums geriau mažiau pinigų, bet neskaidriai, nei daugiau pinigų skaidriai ir per biudžetą. 2018 metais Vyriausybė pasiūlė 38 % daugiau finansavimo, Olimpiniis komitetas atsisakė. Tuo tarpu, gerbiamieji, 2020 metais loterijų verslininkai dėl pandemijos surinko mažiau pinigų, mažiau bilietų pardavė ir sumažino finansavimą Olimpiniam komitetui 0,5 mln. eurų prieš pat olimpiadą. Galvoje netelpa šie du faktai. Valstybė pasiūlė beveik 40 % didesnę finansavimą, jiems netiko, tuo tarpu loterijų verslininkai sumažino finansavimą 0,5 mln. eurų, Olimpiniis komitetas su tuo maloniai susitaikė.

Man atrodo, mes turime grįžti prie šios diskusijos, užtikrinti, kad mokesčiai yra mokami į biudžetą, taip, kaip yra visose pasaulio valstybėse, skirstant pinigus dalyvauja valstybinės institucijos, sportas gauna reikšmingai didesnę finansavimą, nei gauna iki šiol. Toks yra įstatymo projektas, tai jis užtikrina.

Baigdamas atkreipsiu dėmesį į kelis esminius aspektus. Vyriausybė pateikė teigiamą išvadą ir jau kitų metų biudžete numatė finansavimą Biudžeto rodiklių įstatyme. Per metus vidutiniškai gauna iš loterijų apie 9 mln. eurų paramos, tai kitų metų biudžete, kadangi įsigaliojimas yra nuo metų vidurio, nuo liepos 1 dienos, jau kaip avansas yra įdėti 5 mln., parodoma, kad gaus ne mažiau, o tik daugiau, papildomas įsipareigojimas įdėti dar maždaug apie 2 mln. eurų, vadinasi, reikšmingai daugiau, negu gaudavo iki šiol. Greičiausiai net dar daugiau negu 40 %, kas buvo pažadėta 2018 metais.

Taigi šiais įstatymų projektais mes užtikriname reikšmingai didesnę finansavimą sportui, užtikriname, kad jis būtų skaidrus, kad už finansavimą būtų atsiskaitoma, kad būtų galimybė Valstybės kontrolei audituoti, prekės ir paslaugos būtų perkamos pagal Viešųjų pirkimų įstatymą. Taip mes užtikrintume stabilų, skaidrų ir reikšmingai didesnę finansavimą sportui. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau frakcijos vardu – J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, prieš beveik 33 metus, tai buvo šaltą gruodžio 11 dieną, Profsąjungų rūmuose 1988 metais buvo atkurtas Olimpiniis komitetas. Tame beveik 500 žmonių būryje, kurie buvo deleguoti įvykdyti šią misiją, teko dalyvauti ir man. Reikėjo dar maždaug trejų metų, kol buvome pripažinti Tarptautinio olimpinio komiteto ir gavome pirmus kvietimus dalyvauti Albervilio ir Barselonos olimpiadose. Tuos laikus menančių žmonių ir tų olimpinių žaidynių medalininkų yra ir šioje salėje.

Olimpiniis komitetas, matydamas situaciją valstybėje, tada 1992–1993 metais buvo ekonominė blokada, krizė, sukūrė unikalų modelį finansuoti sportą – tai loterijos. Šis modelis veikė maždaug 28 metus. Per tą laikotarpį, taip pat yra šioje salėje žmonių, kurie užaugo šioje sistemoje, šios sistemos finansuojami, kur buvo bent dalis finansavimo garantuota nuo metų pradžios, taip pat buvo įstatymu įtvirtintas procentas nuo apyvartos, nuo parduotų bilietų, kiek tenka Olimpiniam komitetui. Olimpiniis komitetas iš tų lėšų finansuodavo Olimpinių rengimo centrą, mokėdavo stipendijas olimpiečiams, išskeldavo tikslus ir kontroliuodavo, kaip jie vykdomi.

Dabar kolega Mykolas nuolat sako, kad daugiau, daugiau, bus daugiau. Valstybei niekada niekas netrukdė prisidėti prie olimpinio sporto vystymo ir apskritai sporto vystymo. Dabar matome ir šioje kadencijoje, ir praeitoje kadencijoje, kaip yra sunku „pramušti“ finansavimą kokiems sporto objektams. Visada valstybės biudžete sportas, kultūra, menas lieka likutinio finansavimo objektai. Lietuvos tautinis olimpiniis komitetas turbūt yra antra pagal dydį sporto organizacija Lietuvoje, turinti tokį biudžetą – beveik 10 mln., ir visi tie pinigai atitenka sportui.

Iš tikrųjų yra labai sunku kalbėti vertinant pastarosios, Tokijo, olimpiados rezultatus. Mes turime būti dėkingi tik penkiakovininkei L. Asadauskaitei-Zadneprovskienei, kad išgelbėjo mūsų valstybės veidą, nedėjo į purvą ir laimėjo medalį. Nežmoniškais pastangomis sugebėjo iškovoti tą...

Turiu prisipažinti, kad ir mes patys esame, ir man teko prisidėti, nors visada abejoju, prie tos pseudosporto reformos, kurią padarėme praeitoje kadencijoje panaikindami Sporto departamentą, panaikindami Olimpinių rengimo centrą. Žinoma, tikslai buvo geri. Pamenate, netgi buvo noras įkurti sporto ministeriją, bet buvo priimtas sprendimas padaryti taip, kaip yra, kad būtų prijungta prie Švietimo ir mokslo ministerijos ir pavadinta. Deja, rezultatus matome, vaisius skiname. 28 metus veikiančią sistemą yra norima galutinai sugriauti. Kalbėjimas, kaip mantra, – bus daugiau, bus geriau, neskaidriu. Kai paklausi neskaidrumo pavyzdžių, deja, nėra. Operuojama didžiuliais atlyginimais, kai valstybinės įmonės (aš pažiūrėjau *Rekvizitai.lt*) Olimpinio komiteto vidutinis atlyginimas yra 3,7 tūkst., tuo tarpu valstybinių įmonių, pradedant nuo pašto vadovo, atlyginimas – 5 tūkst., kai kurių kitų dešimtys tūkstančių.

Taigi, kolegos, aš sutinku, kad viskas gyvenime keičiasi, reikia kokių nors pokyčių, reformų, bet ar reikia griauti veikiančią sistemą? Galbūt mes ją tobulinkime? (*Balsai salėje*) Taip, sutinku tobulinti, bet tai neturi būti buldozeris, kuriuo stumiamas šitas projektas. Turi būti išklaudyta ir federacijų nuomonė, turi būti įvairių sporto organizacijų nuomonė išklaudyta ir tada priimtas sprendimas.

Labai norėčiau būti suklydęs ir pripažinsiu savo klaidą, jeigu... Aš manau, kad su šita reforma jūs nuvažiuosite taip, kaip esate nutarę. Labai norėčiau pamatyti, kad ateinančiose olimpinėse žaidynėse, įvertinant, kad valdančioji dauguma sako, kad bus ženkliai daugiau – 38 %, tebūnie, kas gali uždrausti ir daugiau skirti, mes turėsime tikrai didesnę medalių kiekį ir rezultatai bus geresni. Labai tuo abejoju.

PIRMININKAS. Dabar, atsižvelgdami į ribotą laiką, manau, apsiribosime dar trimis pasisakančiais. Tai būtų A. Mazuronis, A. Butkevičius ir A. Sysas. Kaip tik bus atstovaujamos opozicinės frakcijos. Pirmasis – A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiami kolegos, ištis nepaprastai svarbus įstatymo projektas, nepaprastai svarbus ir nepaprastai reikalingas. Šitas įstatymo projektas, arba dviejų įstatymų projektų blokas, skirtingai, nei kiti galvoja, nėra apie loterijų organizatorius, jis net nėra apie Olimpinių komitetą, jis net nėra apie Lietuvos sportą ar sportininkus. Visos šios trys grandys, veikdamos atskirai, tikrai yra nepaprastai reikalingos bet kuriai valstybei.

Tačiau šitas įstatymas yra apie tam tikrą trikampį, jeigu taip galima pasakyti, – Bermudų trikampį sporte. Bermudų trikampį, kuriame jau senokai yra dingęs skaidrumas, tas jau buvo ne kartą pasakyta, atskaitomybė. Bermudų trikampį, kuriame yra dingusi laisvė, o tai nepaprastai svarbu: Seimo narių, tam tikrų Seimo narių laisvė laisvai priimti sprendimus čia, šioje salėje, sporto federacijų laisvė laisvai balsuoti ir laisvai reikšti savo nuomonę taip pat įvairiausiuose sporto struktūriniuose renginiuose. Galų gale tai yra apie Bermudų trikampį sporte, kuriame jau kuris laikas yra dingusi ilgalaikė strateginė valstybės vizija – kaip valstybė įsivaizduoja, kuria linkme sportas turi vystytis, koks dėmesys vienai ar kitai sporto šakai turi būti skirtas, kokie resursai alokuoti tam strategijos vizijos įgyvendinimui ir panašiai. Galų gale tai yra Bermudų trikampis sporte, kuriame jau gana senokai yra dingęs svarbiausias elementas – tai pati valstybė kaip tokia. Tai, kad šis įstatymas šiandien svarstomas, yra tik pasekmė viso to, kad visi tie dalykai, apie kuriuos aš čia šnekėjau, jau yra dingę.

Ši kadencija man yra ketvirtoji Seime ir aš prisimenu bent trijose kadencijose bandymus keisti ir pakeisti tą *nusigaliojusi*, stovintį, esantį dabartinį reguliavimą. Sutinku su kolega Jonu, kuris čia minėjo, kad kada nors pradžioje, kai kūrėsi olimpinis judėjimas, galbūt kitokių variantų ar kitokios opcijos nebuvo, tačiau jau labai seniai kitokia opcija yra ir ji yra ne galima, bet ji yra būtina tam, kad išvengtume akivaizdaus ir didžiulio interesų konflikto sporte tarp visų tų Bermudų trikampio atskirų viršūnių tam, kad mes turėtume efektyvią ir skaidriai veikiančią sistemą.

Juk sistemą, kai loterijų organizatoriams reikalingas Olimpinio komiteto tinkamas vadovas tam, kad Olimpinių komitetas, disponuojantis 51 % akcijų, galėtų priiminėti loterijų organizatoriams (ar padėti priiminėti) vienus ar kitus sprendimus, vargu ar galima pavadinti skaidriai dalyku. Kai pagrindinis loterijų organizatorius „Olifėja“, mes čia kalbame apie tokią įmonę, apauga įvairiausiomis kitomis įmonėmis, įmonėlėmis, į kurias viena ar kita forma išpumpuojamos, jeigu taip galima sakyti, arba pervedamos tam tikros pinigų lėšos ir „Olifėje“ paliekama tik tiek, kiek

reikia palikti, kad sportui ar dividendų forma, ar mokesčių forma būtų pervedama tik tam tikra suma, vėlgi nėra skaidrus dalykas. Čia kolega Jonas minėjo, kad nėra neskaidrumo pavyzdžių. Kai Olimpino komiteto vadovui reikalingi pinigai, kad jis galėtų gana laisvai savo nuožiūra, nesant kokių nors realių, objektyvių kriterijų, federacijoms dalinti lėšas, vėlgi nėra skaidru, nes tos pačios federacijos, gavusios lėšų be atskaitomybės, faktiškai yra priverstos viename ar kitame susirinkime rinkti Olimpino komiteto vadovu vieną ar kitą asmenį, kuris yra jam palankus.

Ir sutinkite, gal tie dalykai skamba šiek tiek primityviai ar banaliai, bet tai yra, kaip ši sistema šiandien veikia praktikoje. Kai Olimpino komiteto vadovai yra superaktyvūs, hiperaktyvūs, lobuodami vienas ar kitas įstatymų pataisas, liečiančias loterijų žaidimus, to aktyvumo, mano nuomone, labai stipriai trūksta kituose dalykuose, tiesiogiai susijusiuose su sportu. Tai vėlgi yra situacija, kuri yra netoleruotina ir kuri neturėtų kartotis ir neturėtų egzistuoti. Tai yra situacija, kuri turi būti pakeista, ir mūsų, kaip įstatymų leidėjo, pagrindinis tikslas yra atlaisvinti Olimpino komiteto vadovybę nuo rūpesčių, nuo perdėtų rūpesčių, kurie yra užgulę ant jų pečių. Ir galbūt dėl objektyvių priežasčių, nes jie turi rūpintis loterijų teisiniu reglamentavimu, nėra laiko tinkamai pasirūpinti įvairiausiais sporto dalykais, šiandien ir turime rezultatą tokį, kokį turime.

Aš sutinku su kolega Jonu, kad galbūt ten tie atskiri žmonės tikrai nėra blogi ir tikrai nėra čia nieko tokio baisaus. Bet tikrai man atrodo, kad valstybė subrendo, kai valstybės vaidmuo sporte, užsakant sportą, formuojant ilgalaikę viziją, parodant, kuria kryptimi sportas, viena ar kita sporto šaka turėtų judėti, siekti rezultatų ir rinktis prioritetus, yra tiesiog neišvengiamas.

Labai džiugu, šiuo atveju norėčiau pagirti, kaip jau minėjau, čia mano ketvirta kadencija, turbūt ir galimybių ši įstatymo projektą...

PIRMININKAS. Stipriai viršijote laiką.

A. MAZURONIS (DPF). Atsiprašau, paskutinis sakiny. (*Balsai salėje*) Kolega Petrai, jūs tikrai ne kartą ir ne du irgi esate viršiję. Paskutinį sakinį. Ne kartą mačiau iniciatyvą priimti šias įstatymų pataisas ne vienoje kadencijoje. Ir niekada nebuvo tiek politinės valios, mano nuomone, pozityvios politinės valios, kaip šiame parlamente.

PIRMININKAS. Atsiprašau, tikrai labai viršijote laiką.

P. GRAŽULIS (LRF). Kol ateis, aš labai trumpą sakinį dėl vedimo tvarkos. Čia dabar išaiškės: tie, kurie už, bus negavę 50 tūkst. eurų, o tie, kurie prieš, bus gavę 50 tūkst. eurų.

PIRMININKAS. Čia jau prasideda replikos po balsavimo. Dar nebuvo... A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, aš manau, kad dėl šių dviejų įstatymų projektų didelių diskusijų negali kilti – dėl jų reikalingumo, svarbos ir viešųjų finansų apskaitos arba tvarkos ir atsiskaitomumo, nes visi viešieji finansai turi būti apskaitomi išde. Bet aš manau, kad šie du įstatymų projektai sukėlė gal kai kada ir nereikalingų diskusijų, nes visiškai, tiek Jaunimo ir sporto komisijos posėdyje, nebuvo atsakyta, kaip šis modelis bus įgyvendintas kitais metais finansuojant sportininkų stovyklas, įvairiausias varžybas.

Aš noriu pasakyti labai aiškiai. Tiesiog dėkoju M. Majauskui, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkui, jis tikrai komiteto posėdžio metu leido ne vien tik komiteto nariams pasisakyti ir užduoti klausimus, kalbant ir įvertinant, kas laukia sportininkų ateityje, kad išsklaidytų įvairiausias abejones. Ir kokie tie klausimai daugiausia buvo iškelti? Nekalbu apie finansavimo modelį, jį mes šiandien patvirtinsime ir jis įsigalios nuo liepos 1 dienos. Klausimai buvo keliami, kaip bus skirstomas 2022 metų Biudžeto, noriu parėžti, rodiklių įstatymu patvirtintos lėšos sportui finansuoti. Šito atsakymo mes faktiškai sulaukėme tik po Biudžeto ir finansų komiteto posėdžio.

Kitas klausimas, koku būdu bus skiriamos lėšos Lietuvos paralimpinio komiteto veiklai ir neįgaliųjų sportui finansuoti?

Trečias klausimas – kaip bus sprendžiami sportininkų stipendijų ir socialinių garantijų klausimai?

Kaip bus užtikrinamos papildomos sporto politikos kompetencijos administruojant aukšto meistriškumo sportui skiriamus asignavimus?

Mielieji, mano paminėti šie keturi klausimai kaip tik ir yra tie klausimai, kurie turi būti išdiskutuoti jau Jaunimo ir sporto komisijoje! Komisijoje! Jau metai laiko diskutuojame apie Kultūros ir sporto departamento atkūrimą. Pastaruoju metu irgi gavome atsakymą, kad lyg ir toks departa-

mentas bus atkurtas. Šiandien Lietuvoje už sportą Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje yra atsakingi septyni žmonės. O mes kalbame apie aukštą meistriskumą, apie masinį sportą. Įsivaizduokime, ar gali septyni žmonės atlikti visas funkcijas, kurios jiems yra deleguotos? Manau, kad artimiausiu metu dėl tų abejonių, kurios buvo aiškiai išsakytos abiejuose komitetuose, bus pratęstos diskusijos pasikviečiant įvairiausių federacijų atstovus arba vadovus, taip pat bus glaudžiau bendradarbiaujama su klubų vadovais, kurie tikrai yra išreiškę ne vieną kartą savo mintį Jaunimo ir sporto komisijos posėdžio metu, koks gyvenimas jų laukia, taip pat savivaldybėse dirbančius žmones, atsakingus už sportą rajonuose. Jie irgi norėtų aiškiai matyti tam tikrą viziją tiek bendradarbiaujant su klubais, federacijomis ir dalyvauti net Seime įvairiais lygiais, kai yra diskutuojama sporto ateities Lietuvoje klausimais.

Taip pat jau matau, kad sporto ateities klausimais lyderystę perima atskiros partijos, organizuodamos vos ne respublikinio lygio forumus, o mes, kaip Seimo nariai, tik kalbamės, kada organizuosime forumą Seime, į kurį pakviesime įvairiausių žmonių, atsakingų už sportą Lietuvoje. Tai aš linkėčiau, kad priėmus šiuos įstatymus ateityje daugiau būtų diskusijos tais klausimais, kuriuos visiškai neseniai, tikriausiai prieš dvi savaites, kai kurių sporto federacijų atstovai, olimpiečiai iškėlė Seime, ir į juos galėtume pateikti atsakymus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kad neviršijote laiko. Paskutinis A. Sysas, Socialdemokratų frakcija.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, kad yra tokia liaudies pararlė: viščiukus skaičiuojame rudenį. Bet kai klausau komiteto pirmininko, tai jau dabar atrodo, kad sportui finansavimas padidėjo, o jau kitais metais, tai dar 38 % daugiau padidės. Pažadai, aš suprantu, tai yra politikų duona. Bet turėtume pasimokyti, kol mes neturime žvirblio rankoje, nekalbėkite apie tas gerves, kai vis bandote įrodyti sportininkams, kad jos virš mūsų galvų skraido, tik niekas jų nepagauna. Labai noriu atkreipti dėmesį, kad šitą įstatymą siūlė ne Vyriausybė, o Seimo narių grupė. Man kartais susidaro įspūdis, kad, tenkinant kai kurių asmenines ambicijas, bandoma keisti sporto finansavimą pastatant jį į labai keblią padėtį. Teisingai sakė A. Butkevičius, per praeitą savaitę vyko du sporto ir sportininkų forumai. Vienas iš jų buvo Seime. Taip, laikas ne pats geriausias. Komitetai... Bet žinote, kai apsiribojame atsakingų už sportą sveikinimais per atstumą ir nediskutuojama su sportininkais, kurie vienu balsu kalba, kad jiems klausimų yra daugiau negu atsakymų, tai *sorry*, toli mes su tokiais įstatymais nenueisime ir turėsime turbūt grįžti ir grįžti prie jų. Taip, padarytas didelis žingsnis, nukeltas įstatymo įsigaliojimas nuo liepos 1 dienos. Bet kas trukdo ir kas trukdė kalbėtis ir aiškiai parodyti algoritmą, kaip tai bus daroma? Tai gal reikia pirma susitvarkyti Vyriausybės, valstybės, kuri ir šiandien iš dalies finansuoja sportą, ir pinigai ateina sniegui nutirpus, pavasarį, o ne sausio 1 dieną, kai reikia jau turėti tuos pinigus ir užsiimti sportu, treniruotis, išlaikyti bazines ir visa kita. Tai gal padarykime, kad valstybės pinigai ateitų sausio 1 dieną, tai gal padarykime, kad lygiagrečiai, laipsniškai iš loterijų, iš kurių finansuojamas aukšto meistriskumo sportas, būtų pradėdama finansuoti laipsniškai mažinant loterijų ir didinant Vyriausybės įnašą. Tada, aš manau, nebūtų tų ginčų ir sportininkų nepasitenkinimo. Na, teko pačiam būti vienos iš sporto federacijų vadovu. Aš žinodavau, kada mes gaudavome pinigus ir kokio dydžio tie pinigai būdavo. Tikrai tai ne tie pinigai, kurie padaro stebuklą.

Čia labai daug kalbama ir vyksta diskusija apie skaidrumą. Na, gerbiami ponai, per tiek laiko reikėjo pateikti nors vieną neskaidrų pavyzdį. Va, kažkas gavo pinigus ir juos išleido, pragėrė, pralošė ar dar ką nors. Mėtytis tokiais... Va, neskaidri sistema. 28 metus turėjome olimpiečių, turėjome daug medalių, viskas buvo gerai. Bet kai pradėdi griauti sporto bazines, kai uždarai centrus, kai mažini finansavimą... Faktiškai net mūsų krašto apsauga atsiliko, kai sumažinote finansavimą iki 0,8, tai ką jau kalbėti apie sportą? Rezultatai priklauso nuo visų dalykų.

Gerbiamieji, nesnekėkite apie skaidrumą neteikdami pavyzdžių, nes tai tikrai žeidžia tuos žmones, kurie atsidavę tam ir dirba. Jeigu kas nors įtariate ką nors, o šito įstatymo idėja ir buvo kovoti su, taip sakant, loterijų oligarchais, tai tą reikia daryti mokesčiais, o ne sporto finansavimu. Mokesčiai dėl to nesikeičia, atsiranda tarpininkas. 8 %, kurie eidavo tiesiai iš loterijų į Olimpinių komitetą, ateina į biudžetą, tai yra į ministeriją, ministerija – asignavimų valdytojas perduoda kitiems. Ar procesas pagreitėja? Na, visi algoritmai rodo, kad jeigu atsiranda tarpininkai, šitas procesas lėtėja. Tik nekalbėkite apie greičius, nes greičiai bus stabdomi.

Toliau. Aš manau, kad galima neatsižvelgti nei į sportininkų, nei į oponuojančiųjų poziciją, nes aš turiu pasakyti, girdėjau, kad kas kalba prieš, tai gavo 50 tūkst. Noriu oficialiai pareikšti – niekas nesiūlė ir 50 tūkst. negavau, bet tenka suktis sportininkų gretose ir žinau iš savo patirties. Aš kalbu nuoširdžiai ir iš širdies. Tikrai labai norėčiau, kad būtų išgirsti sportininkai ir nepadaryti nereikalingi žingsniai, kurie dar labiau sužlugdys mūsų sportą.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, tikiuosi, geranoriškai priimsite mano sprendimą posėdį pratęsti pusvalandžiu, kad nereikėtų vakarinio posėdžio baigti kokią 21 valandą ar kad nereikėtų kviesti neeilinių posėdžių iki lapkričio 4 dienos. Tuomet suspėtume visą rytinę darbotvarkę iš esmės įveikti.

Dabar diskusiją baigėme. Kviečiu vėl į tribūną pagrindinio komiteto atstovą. Dėl pirmojo projekto, atrodo, pasiūlymų nebuvo.

Dabar antrasis projektas – Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymas. Dėl 2 straipsnio buvo V. Alekno ir kitų Seimo narių pasiūlymas. Prašysiu autorių grupės atstovą pristatyti savo pasiūlymą.

V. ALEKNA (LSF). Tai buvo iš esmės pasiūlymas dėl įsigaliojimo datos, buvo pasiūlymas nuo sausio 1 dienos, bet pasitarę mes sutinkame su Vyriausybės nuomone, kad įsigaliojimas būtų nuo liepos 1 dienos.

PIRMININKAS. Pasiūlymas atsiimtas. Daugiau balsuoti nereikia. Daugiau pasiūlymų nėra. Ačiū komiteto atstovui. Motyvai už – A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiami kolegos, aš nenoriu kartoti, tačiau vis tiek dar kartelį, matyt, reikia pasakyti, kad įstatymo projektas yra nepaprastai seniai lauktas. Įstatymo projektas, nepaisant čia prieš tai bandymų atmesti kokius nors skaidrumo dalykus... Tvarka, gal vartokime ne žodį „skaidrumo“ – interesų konfliktų. Labai didelių interesų konfliktų, veikiančių viduje, yra tarp federacijų, sporto vadyba užsiimančių organizacijų, tokių kaip Olimpinis komitetas, ir loterijų organizatorių. Tikrai yra labai didelių interesų konfliktų. Toks dalykas toliau tęstis tikrai negali.

Aš dar kartelį labai džiaugsiuosi, jeigu bus politinė valia. Labai norėčiau padėkoti Biudžeto ir finansų komitetui ir Jaunimo ir sporto reikalų komisijai, kad jie labai konstruktyviai, mano nuomone, nes viename Biudžeto ir finansų komiteto posėdyje teko dalyvauti, iš tiesų apsvarstė visas nuomones, įsiklausė į visas nuomones ir priėmė sprendimus, kurie visoms pusėms buvo aiškūs, suprantami ir priimtini. Matyt, dėl to penktadienį vykusiame Biudžeto ir finansų komiteto posėdyje bendru sutarimu buvo pritarta šiems įstatymų projektams.

Dar kartelį raginu balsuoti už šį įstatymo projektą. Balsuoti už tai, ko seniai reikėjo, ir Vyriausybę įpareigoti padaryti namų darbus, o jie irgi labai aiškiai yra suformuluoti Biudžeto ir finansų komiteto sprendimuose. Tai ir kvalifikacijų, kompetencijų kėlimas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje, nes iš tiesų septynių ar aštuonių žmonių tikrai nepakanka panaikinus visą Sporto departamentą, ir galbūt Viešųjų pirkimų įstatymo kokių nors nuostatų pakeitimas. Tikrai yra techninių dalykų, kurie dar turi būti padaryti. Aš tikiu, kad jie bus padaryti, ir raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. Prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš daug nesikartosiu. Paprasčiausiai pasakysiu, kad praeitą savaitę mačiau daug sportininkų, tik ką grįžusių olimpiečių. Čia visi dėkojo L. Asadauskaitei. Ji irgi pasisako prieš šitą įstatymą, nes ji nežino, kaip bus finansuojama. Jau praeitoje kadencijoje nukentėjo penkiakovininkai, kai sistema buvo pakeista. Aš manau, įsiklausykite į sportininkų balsus. Manau, tada bus daugiau naudos. Toks vaizdas, kad valdančioji dauguma nori susipykti su visais: ir su sportininkais, ir su pensininkais – su visais, su antivakseriais, su tais, kurie skiepijasi, su sąžiningais žmonėmis. Nereikia pyktis su visais. Pasirinkite kurią nors vieną grupę pyktis, o kai su visais susipyksite, tada paprasčiausiai bus blogi rezultatai.

PIRMININKAS. Ačiū pasisakiusiems.

Dabar pereiname prie balsavimo intervalo. Turbūt, logiška, pradėsime balsavimus nuo šių dviejų projektų paketo. Tai yra projektai – Loterijų įstatymo atitinkamų straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-825(2) ir Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-826(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 120: už – 95, prieš – 7, susilaikė 18. Po svarstymo pritarta.

Dabar balsuosime eilės tvarka dėl projektų taip, kaip jie surašyti darbotvarkėje. Dėl biudžeto, kaip žinote, balsuoti nereikia, bet dėl lydimųjų balsuosime, matyt, atskirai.

13.09 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-967 (pateikimo tęsinys)

Pirmasis yra Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-967. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Už – 85, prieš nėra, susilaikė 39. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis komitetas būtų Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstymo data – lapkričio 25 diena. Dėl to sutariame. Ačiū.

13.10 val.

Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 2, 5, 9¹, 10, 13 straipsnių pakeitimo ir 10¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-968 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 10¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-968. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Už – 81, prieš nėra, susilaikė 44. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Svarstymo data – lapkričio 25 diena. Dėl to sutariame.

13.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų, 2023 metų ir 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projektas Nr. XIVP-969 (pateikimo tęsinys)

Toliau – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų, 2023 metų ir 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių“ projektas Nr. XIVP-969. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Už – 81, prieš nėra, susilaikė 43. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis būtų Biudžeto ir finansų komitetas. Šį projektą reikia svarstyti kartu su biudžeto projektu, todėl, savaime aišku, svarstymo data – gruodžio 9 diena. Kitus projektus, kaip jau apsisprendėme, galime svarstyti anksčiau. Sutariame dėl to.

Dėl Žmonių užkrečiamųjų ligų įstatymo projekto buvo padaryta pertrauka, todėl jis liko darbotvarkėje toliau.

13.12 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 3, 5, 6, 7, 9, 12, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-964, Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2022 metais, įstatymo projektas Nr. XIVP-962 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4.1, 1-4.2 klausimai – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo kai kurių straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-964 ir Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2022 metais, įstatymo projektas Nr. XIVP-962. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo šiam paketui.

Už – 90, prieš nėra, susilaikė 35. Po pateikimo pritarta. Dėl pirmo projekto kaip pagrindinis komitetas būtų Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomi – Biudžeto ir finansų komitetas, Švietimo ir mokslo komitetas bei Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Dėl kito projekto kaip pagrindinis taip pat būtų Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomi – Biudžeto ir finansų komitetas bei Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Svarstymo data – lapkričio 25 diena. Dėl to sutariame.

13.14 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 2, 8, 17, 29, 33, 45 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-972, Vienišo asmens išmokos įstatymo Nr. XIV-352 2, 3, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-973, Civilinio proceso kodekso 739 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-974 (pateikimo tęsinys)

Kitas paketas, darbotvarkės 1-5 klausimas – Socialinio draudimo pensijų, Vienišo asmens išmokos, Civilinio proceso kodekso atitinkamų straipsnių pakeitimo įstatymų projektai. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Už – 77, prieš – 3, susilaikė 45. Pritarta po pateikimo. Komitetai. Dėl pirmųjų dviejų projektų, tai yra Socialinio draudimo pensijų įstatymo ir Vienišo asmens išmokos įstatymo pakeitimo projektų, kaip pagrindinis komitetas būtų Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. O dėl trečiojo projekto, Civilinio proceso kodekso pataisų, kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Svarstymo data – lapkričio 25 diena. Dėl visų šitų dalykų sutarėme.

13.15 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 21 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-963, Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 21 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-970, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-971 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 6 klausimas. Vėl trijų projektų paketas: Išmokų vaikams, Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymų kai kurių straipsnių pakeitimų projektai. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Už – 100, prieš nėra, susilaikė 23. Pritarta po pateikimo. Visiems šiems projektams svarstyti kaip pagrindinis būtų Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Numatoma svarstymo data – lapkričio 25 diena. Dėl to sutarėme.

13.17 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912(2) (priėmimo tęsinys)

Liko paskutinis rytinės darbotvarkės klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912(2). Priimsime pastraipsniui ir apsvarstysime gautus pasiūlymus. Dėl to į tribūną kviečiu pagrindinio komiteto atstovą. Pagrindinio komiteto atstovas, nurodyta J. Sejonienė. Pradedame apsisprendimą dėl 1 straipsnio. Čia yra gauta Seimo narių V. Ažuolo ir kitų pataisa. Prašom, galbūt taupydami laiką neprašysime 29 balsų patvirtinimo, kad pataisos būtų svarstomos? Iš karto jas svarstysime. Ačiū, sutarėme. Pristato A. Veryga, kaip mane informavo. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, mes vis dėlto matydami, kokią turime sudėtingą pandeminę situaciją, manome, kad ne laikas atsisakyti tokių priemonių, kurios veikia nuo pat pandemijos valdymo pradžios, ir iš tikrųjų, mūsų manymu, šiek tiek makabriškai skamba tas parašymas komiteto išvadoje, kad šios priemonės, tokios kaip

testavimas, kaukių dėvėjimas ar panašiai, yra išsemtos. Siūlome palikti testų finansavimą valstybės biudžeto lėšomis, o vėliau, kai jau bus pandemija suvaldyta, bus galima svarstyti apie ką nors panašaus. Siūlome tiesiog palikti finansavimą biudžeto lėšomis.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Komitetas nepritarė siūlymui.

PIRMININKAS. Galite pasakyti balsavimo rezultatus, paprastai pasakoma?

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). 6:6, lėmė pirmininkas. 6:5. Vadinasi, vieno balso persvara nepritarėta.

PIRMININKAS. Dėl motyvų dėl pasiūlymo. R. Šalaševičiūtė pasisako už.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, kažkaip šiandien, kai svarstėme komitete pasiūlymus, trys pasiūlymai buvo pateikti mūsų Valstiečių frakcijos narių ir vienas buvo iš opozicijos – Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ pasiūlymas. Žinote, gal aš būčiau ir nekalbėjusi, bet kai mes prašėme, kad už testus ne patys žmonės turėtų sumokėti, o pinigai turėtų būti skirti iš valstybės, motyvai, kurie buvo pateikti komitete, kad testai turi būti apmokėti pačių žmonių, nurodyti tokie: pažymėtina, kad kitos COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) profilaktikos priemonės: nemokamas testavimas, atstumų laikymasis, asmeninių apsaugos priemonių, medicininių kaukių ir kitų priemonių dėvėjimas, paviršių dezinfekavimas ir kita, yra maksimaliai išnaudotos, todėl jų plėsti ir intensyvinti nebėra galimybių.

Kaip matote, patys valdantieji pripažįsta, kad tai yra vienas iš būdų, tiesiog kaip profilaktinė priemonė. Dabar atmetant būtent mūsų argumentus, aš manau, tai yra visiškai neteisinga, nes testavimas (niekas neginčija) ir užsienio valstybėse yra viena iš pagrindinių priemonių stabdyti koronaviruso infekciją. Todėl aš ir kviečiu balsuoti už mūsų pasiūlymą, pateiktą kolegės A. Verygos.

PIRMININKAS. I. Šimonytė pasisako prieš.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Taip jau yra turbūt įprasta, kad visada kolegos turi pasakyti tik dalį tiesos. Nuo pandemijos valdymo pradžios testavimas taikomas simptominiams, simptomų turintiems žmonėms, kontaktų turėjusiems žmonėms. O šis profilaktinis testavimas buvo numatytas tik šių metų kovo mėnesį Vyriausybės iniciatyva.

Bet kas pasikeitė? Pasikeitė viena labai svarbi aplinkybė. Tuo metu mes neturėjome visiems prieinamos vakcinės. Dabar jos turime ne tik kad visiems, bet ir visokios. Pasiskiepyti turi galimybę kiekvienas. Ši nuostata nustotų galioti nuo gruodžio 1 dienos. Tai yra pakankamas laikas visiems tiems, kas nenori mokėti iš savo kišenės, nueiti ir pasiskiepyti. Tą raginu ir daryti. Todėl labai prašau Seimo priimti šį sprendimą ir siūlymui nepritari.

PIRMININKAS. Gerai. Dabar balsuosime ir apsispręsimė, ar pritarti šiam pasiūlymui. Balsuojame. (*Šurmulyš salėje*) Komitetas nepritarė. Tas buvo pasakyta, gerbiamas Antanai. Balsuojame už pasiūlymą. Visada taip balsuojame. Koks čia pasimetimas?

Už pasiūlymą balsavo 60, prieš – 48, susilaikė 21. Pasiūlymui nepritarėta.

Toliau yra kitas pasiūlymas, kurį įregistravo Seimo nariai I. Kačinskaitė-Urbonienė, M. Puidokas, V. Fiodorovas, V. Giraitytė-Juškevičienė, A. Gedvilas. Prašau iniciatorių pakelti ranką, kas pristatys. Pristato I. Kačinskaitė-Urbonienė. Įdėkite kortelę. Jeigu nepavyksta, prieikite prie šoninio mikrofono, įjungsite.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Kadangi jau praradome viltį, kad šiame įstatyme darbuotojams bus sudaryta galimybė testuotis nemokamai, tai teikiame išimtinai besimokantiems pagal bendrojo lavinimo programas ir studentams sudaryti galimybę testuotis valstybės lėšomis.

Argumentai yra paprasti. Tiek besimokantieji, tiek ir didžioji dalis studentų nėra dirbantys. Tai reiškia, kad jie neužsidirba, neturi pajamų. Dėl ko juos versti testuotis savo lėšomis? Mes darysime kelias meškos paslaugas: viena iš jų – apribosime jų galimybes mokytis, o Konstitucinis Teismas ir kiti yra pasakę, kad vienintelė priežastis, kaip studentai ir besimokantieji patenka į aukštąsias mokyklas ir kitur, yra jų pasiekimai. Šis įstatymas nekalba apie pasiekimus, jis kalba apie tam tikras dirbtines priemones, kurios nepadės padaryti mūsų mokslą prieinamą pagal pasiekimus. Todėl labai kviečiu palaikyti, kad mes bent jau besimokantiems ir studentams sudarytume galimybes testuotis valstybės lėšomis.

Aš suprantu, ką ir sakė premjerė, kad yra galimybė vakcinuotis šiuo metu. Tikrai yra, bet mes turime suprasti, kad yra tam tikrų aplinkybių, kodėl žmonės negali to padaryti. Todėl mes neturėtume jų diskriminuoti, o, atvirkščiai, turėtume ieškoti būdų, kaip įtraukti juos, paskatinti pozityviomis priemonėmis tai padaryti. Todėl labai kviečiu kolegas balsuoti už pasiūlymą ir tiek besimokantiems, tiek studentams sudaryti galimybę testuotis valstybės lėšomis, nes tai gali užkardyti viruso plitimo tam tikras aplinkybes.

PIRMININKAS. Kokia komiteto nuomonė dėl šio pasiūlymo?

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Komitetas siūlymui nepritarė, matyt, remdamasis tais argumentais (nors didelės diskusijos nebuvo), kuriuos jau išsakė gerbiama premjerė. Kadangi valstybė vis tiek apmoka testavimą tiems žmonėms, kurie negali dėl objektyvių priežasčių testuotis, matyt, tie argumentai ir yra.

PIRMININKAS. Dabar motyvai už, prieš. Už kalba M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų norisi kreiptis į visą Seimą, neskirstant į opoziciją ir poziciją, nes šis klausimas yra kartu ir mūsų konstitucinis klausimas. Studentams teisė į mokymąsi pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją negali būti niekaip apribota, o šiuo įstatymu, šiomis pataisomis, mes būtent tą ir padarytume, jeigu tokioms pataisoms būtų pritarta. Taigi aš kviečiu palaikyti bent jau šią pataisą ir studentams, besimokantiems žmonėms, kurie neturi darbinių pajamų, būtų padaryta ta išimtis, būtų laikomasi mūsų valstybės pagrindinio įstatymo ir jiems už testavimą nereikėtų mokėti. Be šito mes tikrai nueisime neteisiniu ribojimų, segregacijos keliu, kai vieniems studentams teisė į mokslą bus, kitiems – ne, nors žmonės pagal mūsų Konstituciją turi labai aiškią teisę į savo apsisprendimą.

Aš jau nekalbu apie tai, kad yra gausybė netobulumų, kuriuos galima ištaisyti Vyriausybės nutarimų lygmeniu, to ir norisi paprašyti premjerės I. Šimonytės kartu su ministrų kabinetu, nes šiandien dėstytojai ir visi darbuotojai testuojasi kas 7–10 dienų, studentams yra numatytas testavimas kas 48 valandas. Akivaizdu, kad ir tokių netikslumų, sukuriančių neteisingą tvarką, neturėtų likti. Jeigu jūsų argumentacija dėl dirbančiųjų yra ta, kad patys darbuotojai turėtų pasirūpinti savo testavimusi ir kad jie gali už jį susimokėti, tai studentai to negali padaryti, nes jie nėra darbo santykių dalyviai ir jie nėra tie žmonės, kurie turi pajamų. Ir mūsų Konstitucija tokių ribojimų jiems taikyti neleidžia. Aš vis dėlto kviesčiau eiti teisiniu keliu, humanišku keliu ir neversti jaunimo nutraukti studijas ir emigruoti.

PIRMININKAS. Laikas! Prieš kalba I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Ir vėlgi, kaip ir pirmuoju atveju, tik dalis tiesos. Aš noriu priminti gerbiamam kolegai, kad prasidėjus mokslo metams Vyriausybė buvo padariusi išlygas studentams ir jų testai galiojo lygiai tiek pat, kaip ir dėstytojų, galiojo pusantr mėnesio, ir tas sprendimas buvo susijęs su tuo, kad pusantr mėnesio net tam studentui, kuris paskutinę dieną prieš egzaminą ruošiasi egzaminui, pakanka nueiti ir pasiskiepyti.

Tai vėlgi aš dar kartą noriu pakartoti tą patį raginimą: vakcina yra nemokama. Ar turi pajamų, ar neturi pajamų, vakcina yra nemokama, visiems prieinama ir saugi. Tiems žmonėms, kuriems dėl medicininių priežasčių nėra galimybių skiepytis, testavimas ir toliau bus nemokamas. Be to, šis įstatymas nenumato privalomo profilaktinio aukštųjų mokyklų studentų testavimo. Jeigu aukštosios mokyklos, naudodamosi savo autonomija, tokią vidaus tvarką nusistato, tai yra aukštųjų mokyklų sprendimas. Tai pirmas dalykas.

Antras dalykas, kas yra ne mažiau svarbu, tuomet ugdytas yra prieinamas nuotoliniu būdu. Ir tai yra mokymo būdo pasirinkimas. Tai nėra neprieinamos studijos. Tiesiog tuomet studijos yra nuotolinės, jeigu aukštoji mokykla taip nusprendė. Vėlgi raginčiau Seimą nepalaikyti šio pasiūlymo.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl šio pasiūlymo.

Balsavo už – 60, prieš – 41, susilaikė 26. Pasiūlymui nepritarta.

Toliau pasiūlymas, kurį... Taip, laiką dar 10 minučių pratęsiu, nes dar liko du ar trys pasiūlymai. Pasiūlymą teikia Seimo nariai T. Tomilinas ir L. Kukuraitis. Prašau autorių pristatyti.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, turime galimybę ne tikta panaudoti botago principą, bet ir meduolio svarstydami šį įstatymą. Mūsų verslas, mūsų valstybės įmonės jau seniai daž-

nai taiko skiepadienio priemonę kaip paskatinimą žmonėms skiepytis. Tai yra tikrai kitose valstybėse naudojama priemonė. Čekijos vadovai minėjo, kad tai vos ne pagrindinė skatinimo skiepytis priemonė, ir ji veikia. Labai gaila, kad mes jos nesvarstėme rimtai balandžio, gegužės mėnesiais. Tada atrodė, kad viskas bus gerai, jūra iki kelių, bet, deja, situacija yra tikrai dramatiška, todėl aš tik pakartosiu ministrės M. Navickienės argumentus, kad mes turėtume kovoti dėl kiekvieno procento papildomai pasiskiepijusių. Tai reiškia, kad net jeigu ši priemonė paskatins pasiskiepyti kelis papildomus procentus dirbančiųjų, nemokama, tiksliau, darbdavio apmokama laisva diena, panašiai kaip šiuo metu funkcionuoja mamadienis, tėvadienis, bus didelis laimėjimas kovoje prieš virusą. Tie ministerijos išsakyti argumentai šiuo metu nebegalioja. Tikrai papildoma biurokratinė našta ieškant galimybes gauti *biuletinį* skambinant į polikliniką nėra alternatyva. Tiesiog reikia paskatinti žmones ateiti, papildomus procentus ateiti skiepytis. Todėl dėkoju komitetui, kuris šiandien pritarė mūsų pasiūlymui dėl skiepadienio. Raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. Išklausysime vis dėlto ir komitetų nuomonę, nors jūs jau ją ir perteikėte.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Komitetas, kaip gerbiamas Tomas ir minėjo, pritarė pasiūlymui 4 susilaikius, 6 balsavus už.

PIRMININKAS. Motyvai. L. Nagienė – už.

L. NAGIENĖ (DFVL). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų siūlyčiau pritari šitam pateiktam siūlymui ir tam projektui dėl skiepadienių, nes manau, kad visi mes suprantame, kad tą dieną, kai pasiskiepija, tą kitą dieną faktiškai žmogus yra nedarbingas. Jis susiderintų su savo darbdaviu, tikrai jam būtų apmokama ir tokiu atveju galėtų išbūti namuose, nes tikrai jaučiasi blogai. Prisiminkime patys, kai mes skiepijomės ir kokia buvo situacija. Todėl tikrai kviečiu visus palaikyti. Aišku, labai pavėluotas, bet geriau vėliau negu niekada. Pavėluotas projektas. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. S. Jovaiša kalba prieš.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Tai, kas buvo pasakyta, kad tarsi visiems pasiskiepijusiems rytojaus diena būna nepakeliama, na, nėra taip. Kažkam būna taip, pripažįstame, bet šitame siūlyme yra labai daug netikslumų. Pavyzdžiui, kaip bus, jeigu skiepijimas įvyks penktadienį arba šeštadienį, kada bus ta laisva diena, ar čia bus prie atostogų prašoma pridėti ir panašiai. Iš tikrųjų ne iki galo parengtas siūlymas. Aš nemanau, kad visi mes negalime nueiti, jeigu blogai jaučiamės, ir šeimos gydytojas leis tą vieną dieną gauti kaip besigydančiam, būtent poilsio dieną. Todėl aš nepritariu iki galo šitam siūlymui.

PIRMININKAS. T. Tomilinas pageidauja dėl vedimo tvarkos? (*Balsai salėje*) Bet netęskime dėl motyvų. Įjungta.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš tikrai replikuosiu gerbiamam kolegai, kad tai yra trys dienos.

PIRMININKAS. Balsavimo nebuvo, netinka replika.

T. TOMILINAS (DFVL). Trys dienos, vadinasi, jūsų argumentas yra kiek koreguojamas. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Motyvai išsakyti, balsuojame dėl šio pasiūlymo, kurį pateikė T. Tomilinas ir L. Kukuraitis.

Už – 60, prieš – 7, susilaikė 58. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl viso 1 straipsnio. Ar yra užsirašiusių dėl motyvų? Nėra. Balsuojame dėl 1 straipsnio. Ar pritariame 1 straipsniui? (*Šurmulys salėje*)

Balsavo 75: už – 66, prieš nėra, susilaikė 2. 1 straipsniui pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra gautas Seimo narių V. Ažuolo ir kolegų pasiūlymas, bet jis, kaip suprantu, susijęs su pasiūlymu dėl 1 straipsnio.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Tikrai taip.

PIRMININKAS. Nes ir motyvai čia pakartoti tie patys, tai dėl jo nebalsuojame. Ir iš karto spęsimė dėl 2 straipsnio. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuojame, ar pritariame 2 straipsniui. Balsuojame, ar pritariame projekto 2 straipsniui.

Už – 67, prieš – 4, susilaikė 7. 2 straipsniui pritarta.

Dėl 3 straipsnio gautas Seimo narių V. Ažuolo ir kolegų pasiūlymas dėl įstatymo įsigaliojimo. Prašau autorių, kas iš jūsų pristatys, pakelkite ranką. A. Veryga, kaip suprantu, pristatys.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Aš labai trumpai pasistengsiu pristatyti. Iš tikrųjų gaila, kad kolegos visgi nuvertina testavimą kaip priemonę ir mokamas testavimas yra apribojamas, tai yra

dar vienas visuomenės supriešinimas. Visgi, kaip ir minėjau pateikdamas ankstesnį pasiūlymą, manau, kad jeigu tokią priemonę ir priimtume, tai reikėtų priimti tuo metu, kai situacija jau bus suvaldyta. Mes siūlome tiesiog pavélinti šitų pataisų įsigaliojimo datą ir nustatyti ją 2022 m. gegužės 1 d.

PIRMININKAS. Dėl šio pasiūlymo niekas neužsirašė. Iš karto balsuojame, ar pritariame pasiūlymui dėl įsigaliojimo datos nukélimo.

Už – 41, prieš – 51, susilaikė 13. Pasiūlymui nepritarta. Dabar dėl viso 3 straipsnio. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame, ar pritariame 3 straipsniui.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 65, prieš – 5, susilaikė 2. 3 straipsniui pritarta. Dabar aš dar kartą esu priverstas pratęsti posėdį 15 minučių, kad būtų spėta pasisakyti dėl viso projekto. Prašom, pirmasis už kalba E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos, reikia pabrėžti, kad Lietuva netaiko griežčiausių priemonių kovoje su pandemija. Pavyzdžiui, griežtesnių priemonių yra Latvijoje, Italijoje, Belgijoje, dalyje Vokietijos žemių. Nėra nė vienos prievartinės priemonės, tačiau pandemine situacija verčia labai rimtai žiūrėti į asmenis, vengiančius vakcinų ir testų. Prievarta jų atžvilgiu nebus taikoma ir priėmus šį įstatymą.

Seimas ir visuomenė negali būti sąmokslu teorijų įkaitai, kai vengiantys testų sako, kad testavimo metu į smegenis įdiegia *čipus* ir taip toliau. Nežinau, kolegos, ar čia jūs sėdintys rimtai palaikote tokius sąmokslu teoretikus ir siūlote, kad Lietuva apmokėtų už testus jiems? Tegul jau patys, gerbiamieji, ir susimoka. Kuo nusikalto Lietuva ir jos mokesčių mokėtojai, tarp kurių esame mes čia visi Seimo nariai? Negi mes jau gerovės valstybę pasiekėme ir galime apmokėti visiems, kurie veikia prieš valstybės numatytą politiką visuomenės sveikatos srityje? Mes negalime, neturime, neprivalome švaistyti Lietuvos mokesčių mokėtojų pinigų, kad būtų testuojami tie, kurie piktybiškai vengia daryti šituos dalykus!

Noriu pasakyti dar kartą, tai ne prievarta, tai yra didžioji pasirinkimo alternatyva. Viena alternatyva: Lietuva siūlo skiepytis nemokamai už Lietuvos pinigus, kita alternatyva: jei nenori skiepytis, būk geras, susimokėk už testą. Ir tai yra kiekvieno asmens apsisprendimas. Čia nėra jokios prievartos, dar daugiau, sakyčiau, tai yra paskata skiepytis, jeigu kam nors labai baisiai atrodo prievolė susimokėti už testą savo pinigais – eik, vakcinuokis, Lietuva tada sumokės.

PIRMININKAS. Dabar čia sulaukiau klausimo, kaip bus dėl pietų pertraukos. Pietų pertrauka bus pusvalandžio trukmės. Vakarinis posėdis prasidės pusę trijų. Toliau prieš kalba R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Praėjusią savaitę aš pavadinau taip: vinis į konservatorių grabą. 2009 metais mokesčių reforma buvo didelė vinis konservatoriams į grabą ir po to matėme, kokie rinkimų rezultatai buvo savivaldos rinkimuose, Seime. Bet iš tiesų aš niekaip negaliu suprasti valdančiosios daugumos noro neiti į derybas, nesiderėti.

Aš kalbėjau, kad galima tą testavimą daryti 50 % su 50 %, po to sakome, gal 40 % su 60 %, faktiškai visi pasiūlymai ministerijoje atmetami. Praėjusią savaitę socialinės apsaugos ir darbo ministrė salėje iš tribūnos sakė: mes pritariame ir imame visas idėjas, kurios iš tikrųjų padės, skatins žmones apsisaugoti nuo šios ligos. Niekaip nesuprantu, sakė, kad viskuo padės, visomis priemonėmis, o šiandien testavimas yra viena alternatyva, pagrindinė alternatyva kovojant su šia liga. Prieš tai kalbėjęs mano kolega sako: mes prievartos nedarome, bet mes duodame nemokamus skiepus. Kolega, mūsų Seime tarp mūsų Seimo narių rasi gerą *desėtką* nepasisiekijusių žmonių. Mes randame šiandien viceministrų ir ministerijoje esančių politinio pasitikėjimo tarnautojų, kurie irgi yra nepasisiekiję, nors ministrai vadovauja būtent šioms ministerijoms. Įdomu tai, kad tie žmonės yra neviešinami. Jeigu ministras yra principingas, šiandien turėtų pareikalauti visų politinio pasitikėjimo asmenų duomenų apie jų skiepus, o ne apie galimybių pasą, kurį jie išsiima kas dvi savaites.

Dar įdomesnis dalykas, kolegos. Po pietų ministras A. Dulkys pristatys PSDF biudžetą. 300 mln. rezervas. Dabar rezerve turime 90 mln. nepanaudotų lėšų, kai tuo momentu testavimas kainuotų 19 mln.

Dar įdomesnis dalykas. Jeigu žvelgtume iš tos retrospektyvos, vienas buvo reikalavimas turėti testus, kai valstybė kompensavo, o kai dabar paliks žmonėms, reikalausime kitų. Jie pigesni

tris kartus. Aš tikrai kviečiu balsuoti prieš ir tikrai nepritarisiu tokiam pasiūlymui. Sėsti prie derybų stalo per kitas dvi ar tris savaites ir sugalvoti finansinį modelį.

PIRMININKAS. Už kalba V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, man atrodo, Lietuva per visą kovidą pandemiją buvo ir yra dosni. Kai kam net pradėjo atrodyti, kad visi pinigai byra iš dangaus, jų yra nelimituotas kiekis, mes neturime daugiau sukkti galvos dėl klasikinių viešosios politikos pasirinkimų, iš kur tie pinigai ateina ir kur juos protingiausia paskirstyti. Aš manau, kad metas šiam sapnui baigtis. Mes visi suprantame, kad nemokamų dalykų nėra. Nėra nemokamų testų, nėra nemokamos vakcinos, už tai kas nors sumoka. Kai vakcinos yra prieinamos, kai Lietuva yra nusipirkusi jų pakankamai kiekvienam Lietuvos piliečiui paskiepyti, mes neturime prabangos leisti tų pinigų testams. Bet jeigu tai būtų vien tik apie pinigus, gal būtų pusė bėdos, galėtume diskutuoti, bet tai kartu yra ir apie svarbius kitus pasirinkimus. Vienoje rankoje šiuo svarstomu klausimu yra viso labo mokami testai, mokami testai gyventojams, kai jie norės tuos testus pasidaryti.

Kitoje rankoje yra tai, kas mūsų laukia arba gali laukti ateityje, tai yra labai sudėtinga situacija ligoninėse, labai didelis medikų persidirbimas ir jų trūkumas, galų gale mirtys, daugybės Lietuvos gyventojų mirtys. Šiuo atveju mes turime padaryti šį sudėtingą pasirinkimą ir toliau visomis priemonėmis tęsti skatinimą skiepytis, net jei tas skatinimas bus ir tokiomis priemonėmis kaip šiandien svarstomas įstatymas. Dėl to kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Prieš – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiami kolegos, kalbėkime faktais. Faktai sako, kad Lietuva šiuo metu yra pirmoje vietoje Europos Sąjungoje pagal užsikrėtimų skaičių. Faktai sako, kad Lietuva yra viena iš lyderiaujančių šalių pagal mirusių nuo kovidą žmonių kiekį. Vadinas, galimybių pasai tokia forma, kokia buvo įvesti, visiškai neveikia. Vadinas, reikia ieškoti kitų priemonių, sutelkiančių visuomenę. Turime kalbėti apie tai, kad testavimas, distancijos laikymasis, higienos priemonės, kaukės ir kiti dalykai tikrai veikia tuomet, kai tuos dalykus naudoja visa visuomenė, kai jos neskirstome į pasiskiepijusius ir nepasiskiepijusius. Tik tuomet galima efektyviai suvaldyti pandemiją.

Lietuvos Respublikos Konstitucijoje aiškiai įtvirtinta žmonių pasirinkimo laisvė. Mokėjimas iš savo lėšų už testus tiek darbuotojams, tiek studentams – tai taikoma paslėpta priverstinė vakcinacija ir baudmės forma, kai žmogui nepalieinama jokie pasirinkimo. Ar tas duoda reikiamą efektą? Akivaizdu, matome iš rezultatų, neduoda.

Galbūt turėtume kalbėti būtent apie tai, kaip tobulinti testavimo sistemą. Ne tik ji turi būti kompensuojama žmonėms, bet kaip pirmumo tvarka turėtų būti testuojami tie žmonės, kurie turi simptomų. Tuomet visa testavimo sistema neužsikimštų, netektų žmonėms laukti savo testo per ilgai, testo rezultato per ilgai, o tai su simptomų turinčiais žmonėmis vyksta per dažnai. Vadinas, dėl to mes turime tokius blogus skaičius. Pasimokykime galiausiai iš kaimyninės Lenkijos. Lenkijos statistika – pusantro tūkstančio atvejų, vienas miręs žmogus. Vadinas, ir tuose pačiuose gydymo algoritmuose yra iš ko pasimokyti tam, kad situacija būtų kitokia. Taigi kviečiu tikrai nepalaukyti šio įstatymo projekto ir padaryti viską, kad ši pandemija būtų suvaldyta ir nereikėtų sekti tų šalių pavyzdžiu, kurios turi blogą COVID-19 scenarijų.

PIRMININKAS. Už kalba M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nemokami profilaktiniai testai skatina nesivakcinuoti, todėl turime kurti paskatas vakcinacijai, o ne iliuzijas, kad testas nuo ko nors apsaugos ar padės išvengti sudėtingos ligos formos.

Dar vasarą stebint diskusiją Jungtinėse Amerikos Valstijose buvo prieita prie vienos išvados, kad geriausiai asmeniškai žmones vakcinuoti skatina dvi priežastys: arba išaugusių mirčių skaičius, arba gausėjantis pasiskiepijusių skaičius artimoje aplinkoje. Vieni skiepijasi iš baimės, kiti dėl gero pavyzdžio. Todėl būkime tie, kurie nelaukia dar didesnio mirčių skaičiaus. Ar tų 5 tūkst. 489, kuriuos turime šiandien, dar nepakanka?

Statistiškai maždaug per vieną valandą Lietuvoje netenkame vieno žmogaus dėl šios ligos. Turbūt, kol šį įstatymą svarstome, jau galimai mirė vienas žmogus papildomai. Šiandien tas leng-

vabūdiškas kortelių ištraukinėjimas nespėndžia problemos, tai lyg tuos esančius žmones lengva ranka atjunginėjame nuo tų, kurie yra prijungti prie deguonies aparatų, tų 95 žmonių. Todėl būkime atsakingi, skatinkime, kurkime paskatas aktyviau žmonėms vakcinuotis ir nekurkime iliuzijos, kad koks nors testas profilaktiškai gali būti alternatyva skiepiui. Tokiu keliu eina ir kitos valstybės, atsisakydamos nemokamų profilaktinių testavimų darbuotojams, kaip pavyzdžiai minimi Šveicarija ir Vokietija, kurios padarė praeitą savaitę.

PIRMININKAS. Ačiū. I. Kačinskaitė-Urbonienė – prieš.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Per trumpą laiką pabandysiu išdėstyti argumentus, kodėl reiktų balsuoti prieš arba nebalsuoti už šį projektą. Pirmiausia šiuo projektu yra nepaisoma kai kurių įstatymų, tai ir Sveikatos draudimo, ir kitų darbo teisės įstatymų, kurie reglamentuoja, kad už sveikatos patikrinimą turi būti sumokėta fondo lėšomis arba už tai turi atsakyti darbdavys.

Antras dalykas. Šis vakcinavimo paskatinimui, kaip visi jau kalba, skirtas projektas, tikėtina, visiškai nepakeis esamos situacijos. Eksperimentas su galimybių pasu parodė, kad iš principo tai neturėjo didelės įtakos pandemijos valdymui, o turime didžiausius skaičius Europos Sąjungoje.

Trečias dalykas. Reikia nepamiršti, kad nesivakcinuojantys darbuotojai taip pat yra Lietuvos Respublikos mokesčių mokėtojai ir jie taip pat turi teisę gauti fondo lėšų savo sveikatos paslaugoms.

Ketvirtas dalykas. Pandemijos, kaip minėjau, tai nesuvaldys, bet tikrai turės įtakos kitiems dalykams. Tai yra nepasitikėjimui savo valstybe, darbuotojų didesniai trūkumui darbo rinkoje, o tai neišvengiamai turės ir finansinių pasekmių Lietuvos Respublikos biudžetui.

Na, ir penktas dalykas. Jeigu šis įstatymo projektas bent jau turėtų išimti socialiai jautresniems žmonėms, kurie yra nepasiturintys, ir jiems būtų kompensuojama, tai galbūt galima galvoti apie kokius nors variantus. Tačiau mes net gyvūnų ženklinimą nepasiturintiems žmonėms kompensuojame, o žmonių testavimą paliekame jų asmeninei atsakomybei. Todėl toks įstatymo projektas kuria ne gerovės, o vergovės valstybę. Kviečiu visus nebalsuoti už tokį projektą.

PIRMININKAS. J. Džiugelis – už.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama opozicija, šiandien norėčiau kreiptis iš tiesų į jus. Per pastarąją savaitę mirė kasdien po klasę vaikų, jeigu mes skaičiuotume tiesiog skaičiais, nes buvo 20, 25, 30 žmonių mirė. Jie visi faktiškai buvo nepasiskiepiję. Ar dabartiniame etape, kai mes kalbame apie iš tiesų labai svarbią ir motyvuojančią priemonę neapsprendusiems žmonėms pasiskiepyti, tikrai verta laukti ietis ir skaičiuoti politinius išskaičiavimus? Man atrodo, ne. Ar mes tikrai norime, kad tie žmonės, kurie dabar laukia planinių operacijų, ir toliau jų lauktų? Ar mes tikrai norime, kad kiekvieną dieną mirtų po klasę žmonių? Kas dieną. Aš manau, ne.

Gerbiami kolegos, jeigu mes nepriimsime šio sprendimo, mes ir toliau leisime žmonėms abejoti mokslu. Tuos, kurie yra per plauką nuo pasiskiepijimo, mes ir toliau skatinsime nesiskiepyti. Aš tikrai labai kviečiu atsisakyti dabartiniame etape politinių išskaičiavimų. Nustokime užsiimti populizmu. Tikrai argumentai buvo išsakyti visi. Ar jie stiprūs, ar nestiprūs, galime spręsti kiekvienas, bet jeigu mes esame sutarę, kad norime išsikrapštyti iš šitos krizės, aš tikrai labai atsakingai kviečiu abejojančius kolegas, kurie dabar yra salėje, balsuoti, išreikšti savo valią, kaip norite, bet balsuoti ir piktybiškai netraukti kortelių. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir paskutinis – A. Gedvilas kalba prieš.

A. GEDVILAS (DPF). Apie tai, kad pandeminiai žmogaus teisių ir laisvių ribojimai skirstant žmones ir ribojant jų galimybes yra neteisėti ir antikonstituciniai, aš kalbu jau nuo metų pradžios. Deja, niekas to negirdi. Visi supranta, kad po privalomuoju testavimu slypi raginimas skiepytis vakcina, kurios yra klinikinių tyrimų stadija.

Kol kas jūsų pandemijos valdymo metodų rezultatai yra apgailėtini. Susirgimų skaičius ir mirčių skaičius Lietuvoje didėja kiekvieną dieną. Sveikatos apsaugos sistema yra leisgyvė, valstybė yra ant eilinio visuotinio uždarymo slenksčio. Serga pasiskiepiję žmonės. Ar tai nėra akivaizdus ženklas, kad šios Vyriausybės pasirinkimas – prievartos, apribojimų ir segregacijos kelias – yra neteisingas?

Pagaliau reikia pradėti ieškoti sprendimų, pradėti diskutuoti. Jūs bandote čia salėje demonstruoti, pasisakydami už šitą įstatymą, kad rūpinatės kovidu suvaldymu, tačiau aš pasigendu įsiklausymo į ekspertų, į kitų nuomonę, diskusijos. Viso to nėra. Todėl, kol jūs esate patys su savi, sprendimai tikrai nėra tie, kuriais būtų galima išspręsti susidariusią situaciją. Aš negirdžiu nieko, ką daugiau padarė dabartinė valdžia, kad šita situacija kistų. Mes esame lyderiai iš antro galo kovidu valdymo klausimais. Tad aš pasisakau prieš ir kviečiu visus balsuoti prieš. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Pasisakėme dėl motyvų.

Dabar balsuosime dėl viso projekto. Priėmimo stadija. Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Balsuojame, ar pritariame priėmimo stadijoje.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 71, balsavo 70: už – 65, prieš – 2, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Taigi rytinį posėdį baigėme. Vakarinis posėdis – 14 val. 30 min. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 105 STENOGRAMA

2021 m. spalio 19 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pavaduotojai V. MITALAS ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Sveiki, gerbiami kolegos, kviečiu užimti savo vietas. Pradėsime vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Per šoninį mikrofoną norite? Pirma gal atliktume registraciją.

Užsiregistravo 37 Seimo nariai. Ne taip gausiai. Tikiuosi, kad pajėgos pagausės.

Dabar per šoninį mikrofoną pirmasis buvo gerbiamas A. Gedvilas. Prašau.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Šiandien balsuojant dėl Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto priėmimo balsavimo sistema įskaitė mano kortelę, nors ji nebuvo įdėta. Ir taip įvyko programos sistemos klaida. Kortelė buvo įdėta tik pasisakant dėl įstatymo projekto ir pareiškiant nuomonę prieš. Vykstant balsavimui kortelė buvo ištraukta. Po balsavimo norėjau pasisakyti per šoninį mikrofoną apie iškilusią problemą, nes tai buvo veiksmas, lėmęs balsavimo rezultatą, tačiau posėdžio pirmininkas pasitraukė iš posėdžio neleidamas pasisakyti dėl problemos ir teikti prašymą dėl perbalsavimo, taip pažeisdamas Statutą. Prašau anuliuoti klaidingą mano kortelės registraciją ir balsavimą kartoti.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega. Tikrai apgailestauju, tikrai negaliu... Jūs norite savo pareiškimą įteikti? Prašom. Dėkoju už jūsų nuomonę. Kad ir kaip norėčiau, negaliu atsukti laiko atgal. Įvyko, jau kaip įvyko. Turiu jus įspėti, kad vis tiek posėdžiai yra įrašomi. Tai, ką jūs dabar pasakėte, jūs paliekate istorijai. Posėdis yra filmuojamas ir patikrinti, ar kortelė buvo įdėta, ar ne, nėra sudėtinga. Tas tikrai bus padaryta. Ar jūs dar norite replikuoti per centrinį mikrofoną? Prašau.

A. GEDVILAS (DPF). Pirmininke, kortelė yra vienas aspektas, kitas aspektas, kad aš ėjau prie šoninio mikrofono (tai matysis vaizdo įrašė) ir neturėjau tokios galimybės pasakyti, nes posėdžio pirmininkas nelaukdamas, kol, sakykim, taip padarysiu, pasitraukė iš posėdžio ir nutrūko posėdžio pirma, rytinė, dalis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Iš klausėme jūsų nuomonę. Tikrai fiksuojame tai, ką jūs pasakėte, jūs pasakėte prieš tai (aš jums suteiksiu žodį), kad jūsų kortelė buvo įdėta ir buvo... (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, dabar P. Gražulis per šoninį mikrofoną. Prašau.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, iš tikrųjų yra tokia teisė – replika po balsavimo. Ir aš atsistočiau prie šoninio mikrofono, norėjau pasakyti repliką, tačiau J. Razma, kuris pirmininkavo, nesuteikė... Pabaigė posėdį, man atrodo, net gongo nebuvo. Ar suspėjo jis gongu suskambinti, ar ne, nežinau, bet iš tikrųjų neužbaigė procedūros. Todėl mes mūsų frakcijos vardu prašom perbalsuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. R. Žemaitaitis per šoninį mikrofoną.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Gerbiamas pirmininke, čia ne jums, čia turėtų J. Razma sėdėti, o jūs turite susirinkti visas ugnis. Pagal Seimo statutą, jeigu yra vienas balsas kitaip arba kolegos prašo perbalsuoti, arba nesuveikia sistema, tai... Posėdžio pirmininke, jūs nerodykite, kad jie nekalbėtų, jie vis tiek kalbės. Pauliau, tu puikiai žinai Kęstutį, tu jam gali kuolą tašyti, jis vis tiek kalbės, čia yra Seimo nario pareiga, negrasink žmogui. Tai vienas dalykas.

A. Gedvilas paprašė perbalsuoti, tokiu atveju turi būti organizuojamas perbalsavimas. Kas čia yra visiems konservatoriams suvaryti 54, vis tiek nieko neveikia, sukviesi čia ir nubalsuosite. Tai ir viskas, ir užteks jums tam projektui priimti.

PIRMININKAS. Dėkui, kolega. Tikrai kiekvienos frakcijos reikalas, ką suvaryti, ką nesuvaryti. Balsavimas yra atsakingas dalykas, jis įvyko. Per šoninį mikrofoną gerbiamas K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš tik norėčiau pasakyti, kad ne pirmą kadenciją esu Seime ir žinau, kad kompiuterinė sistema padaryta taip, kad jeigu tu netyčia paspaudi, o po to ištrauki kortelę, tai jau yra paspausta.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkoju, matau, visi norintys pasisakė. Dabar posėdžio pirmininkui, leiskite ir man pasisakyti. Apgailestauju, kad susidarė tokia situacija, bet tai įvyko praeitame posėdyje, dabar yra vakarinis posėdis. Jokios statutinės galimybės teikti perbalsuoti aš, deja, neturiu, net jeigu ir manyčiau, kad reikėtų. Deja, turiu jums parekomenduoti vienintelį būdą, tai kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją. Ji ir išnagrinės jūsų siūlymą, nes prašyti tokiu atveju, tokioje situacijoje teikti perbalsuoti gali tik Seimo Pirmininkė po Etikos ir procedūrų komisijos išaiškinimo. Deja, aš dabar nutraukiu replikas per šoninį mikrofoną, nes dabar pasakysiu keletą dalykų, gerbiamas Petrai. Irgi labai svarbu.

Gerbiami kolegos, vienas dalykas, prašom jūsų supratimo, laukiame Prezidentų vizito, atvyksta Lenkijos Prezidentas, Lietuvos Respublikos Prezidentas. 16 val. 30 min. numatyti jų pasisakymais mūsų Seime. Švenčiame 230 metų Konstitucijos ir Tarpusavio įžado jubiliejų, atvyksta didelė Lenkijos delegacija.

Antras dalykas, mes šiandien turime labai įtemptą posėdį iki 20 valandos, kaip minimumas yra numatyta pagal programą. Aš tikrai prašau visų supratimo.

Ir trečias dalykas, mes turime jau atvykusią generalinę prokurorę, ji jau turėjo kalbėti 14 valandą, bet, deja, dėl mūsų darbo tvarkos taip neišėjo.

14.36 val.

Generalinės prokurorės Nidos Grunskienės atsakymai į Seimo narių iš anksto raštu pateiktus klausimus (pagal Seimo statuto 209 straipsnį)

Aš kviečiu į tribūną gerbiamą generalinę prokurorę N. Grunskienę atsakyti į Seimo narių klausimus, jeigu galima. Gerbiama prokurorė, jūsų pasisakymui numatyta 15 minučių ir tada galės pirmiausia klausti tie, kurie pasirašė kreipimąsi. Prašom, tribūna jūsų.

N. GRUNSKIENĖ. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, manau, galiu nusiimti kaukę. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 209 straipsniu, atsakau į šių metų rugsėjo 30 dieną pateiktus grupės Seimo narių klausimus, kaip nurodoma rašte, dėl rugpjūčio 10 dienos vakaro įvykių prie Seimo. Juos perskaitysiu.

Prieš pradėdama atsakinėti, noriu priminti, kad dėl nurodytų įvykių yra atliekamas ikiteisminis tyrimas, kurį organizuoja, kontroliuoja ir jam vadovauja Vilniaus apygardos prokuratūros prokurorų grupė, todėl ne į visus klausimus galiu atsakyti išsamiai, neatskleisdama ikiteisminio tyrimo duomenų.

1 klausimas. Kodėl policijos pareigūnas, kuris formaliai turėjo vadovauti policijos veiksams, nuo tokio vadovavimo buvo realiai nušalintas, kaip kad jis pats teigia? Ar policijos veiksams tuo metu vadovavo vidaus reikalų ministrė A. Bilotaitė, ar Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen, kiti politikai? Ar toks kišimasis buvo teisėtas?

Kadangi klausime nėra nurodytas asmuo, kuris, klausėjų nuomone, turėjo vadovauti policijos veiksams, nuo spėjimų susilaikysiu ir pakomentuosiu tik man žinomus faktus. Kaip jau minėjau, visos šio įvykio aplinkybės yra tebevykstančio ikiteisminio tyrimo objektas. Visa gaunama informacija, o jos yra tikrai labai daug, analizuojama ir vertinami duomenys, susiję su policijos pareigūnų veiksmais, nustatyta tvarka buvo perduoti įvertinti Policijos departamento Imuniteto tarnybai. Šiuo metu yra priimtas nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą nenustačius policijos pareigūnų veiksmaose nusikaltimo sudėties. Išnagrinėjęs skundą, prokuroras nutarimą pripažino teisėtu ir pagrįstu, tokį pat sprendimą priėmė ir ikiteisminio tyrimo teisėjas.

2 klausimas. Kodėl prokuratūra sulaukytisiems prašė tokių ilgų įkalinimo terminų?

Visų pirma noriu pabrėžti, kad prokuratūra neprašė sulaukytiems asmenims taikyti įkalinimą. Šis terminas pavartotas klausime netinkamai ir klaidina visuomenę. Prokuratūra kreipėsi į teismą prašydama įtariamiesiems asmenims leisti taikyti vieną iš įstatymo numatytų kardomųjų

priemonių – suėmimą. Tuo metu, prokuratūros nuomone, taikyti tokią kardomąją priemonę buvo būtina siekiant, kad, atliekant tokius ikiteisminio tyrimo veiksmus kaip apklausa, kratos, poėmiai, būtų gauti objektyvūs ir išsamūs šio svarbaus ikiteisminio tyrimo duomenys ir įvykdytos nusikalstamos veikos būtų atskleistos. Dalis prokuratūros prašymų buvo patenkinta teismui sutikus su prokuratūros teikiamais argumentais dėl tokios kardomosios priemonės taikymo būtinybės. Dalis tokių prašymų buvo tenkinti iš dalies, sutrumpinus tokios kardomosios priemonės taikymo trukmę, dalis atmesta. Visais atvejais sprendimą dėl šios kardomosios priemonės priėmė teismas.

3 klausimas. Kodėl tik pas vieną iš sulaikytųjų radus psichotropinių medžiagų, neskirtų platinimui, įtarimas dėl neteisėto disponavimo narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis be tikslo jas platinti automatiškai taikomas visiems 62 įtariamiesiems?

Atsakymas. Tokio klausimo formuluotė yra neteisinga ir klaidina visuomenę. Įtarimas dėl neteisėto disponavimo narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis be tikslo jas platinti yra pareikštas tik vienam asmeniui iš 76 šiame tyrime esančių įtariamųjų. Taip buvo nuolat skelbiama viešai ir kartojama nuo pat pradžių. Šio bei kitų ikiteisminių tyrimų dokumentų pradžioje, atitinkamoje dalyje, privaloma nurodyti visus Baudžiamojo kodekso straipsnius, kuriais vadovaujantis atliekamas ikiteisminis tyrimas. Šiuo atveju, kaip jau daug kartų buvo skelbta, ikiteisminis tyrimas buvo pradėtas pagal Baudžiamojo kodekso tris straipsnius, tai yra dėl riausių organizavimo, dėl neteisėtos informacijos apie privatų asmens gyvenimą rinkimo ir dėl neteisėto disponavimo narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis be tikslo jas platinti. Šiuo metu ikiteisminis tyrimas atliekamas ir dėl neteisėto disponavimo šaunamuoju ginklu ir šaudmenimis, kurie buvo rasti pas įtariamuosius kratų metu.

Žemiau, kitose to paties dokumento dalyse, pateikiami konkretaus proceso dalyvio asmens duomenys, nurodomas jo statusas ikiteisminiame tyrime ir konkretūs Baudžiamojo kodekso straipsniai, pagal kuriuos pareikšti įtarimai konkrečiam įtariamajam, atsižvelgiant į tuo metu turimus ikiteisminio tyrimo duomenis. Tai reiškia, kad bet kokio ikiteisminio tyrimo metu pirminiai įtarimai asmeniui gali pasitvirtinti arba gali būti atmesti, taip pat tyrimo metu gali būti gauta daugiau naujų duomenų, dėl ko gali keistis įtarimų kvalifikavimas. Įtarimai taip pat gali būti papildyti ir naujais. Lygiai taip pat ir aptariamame ikiteisminiame tyrime įtarimai kiekvienam įtariamajam pareikšti dėl konkrečiai jam inkriminuotų galimai įvykdytų nusikalstamų veikų.

4 klausimas. Ar neplanuojate atšaukti įtarimus tiems sulaikytiesiems, kurie nekurstė, neprovokavo, nemėtė akmenų, nespardė skydų, o atvirksčiai – ragino nemėtyti akmenų?

Jei atliekant ikiteisminį tyrimą vis dėlto bus nustatyta, kad konkretus asmuo, nepaisant pirminių jam pareikštų įtarimų, tokios nusikalstamos veikos neįvykdė, ar nebus surinkta pakankamai duomenų, leidžiančių pagrįsti galutinį įtarimą, be abejo, šių asmenų atžvilgiu ikiteisminis tyrimas bus nutrauktas ir visi įtarimai jiems bus panaikinti.

5 klausimas. Kodėl, įvedant tarp Seimo vartų ir mitinguotojų šarvuotus pareigūnus, iš ten nebuvo tuo pačiu metu išvesti paprasti policininkai, kurie buvo be šalmų ir be skydų ir kuriems teko didžioji dauguma provokatorių mėtomų akmenų?

Atsakymas. Šių aplinkybių pakomentuoti negaliu – neturiu duomenų apie tai, ar taip tikrai buvo, o jeigu ir buvo, ar taip turėjo būti, tačiau, kaip minėjau, po įvykių pradėtame ikiteisminiame tyrime siekėme nustatyti visas reikšmingas aplinkybes. Todėl esu įsitikinusi, kad ir ši aplinkybė bus ištirta.

6 klausimas. Kodėl netraukiami atsakomybėn tie pareigūnai, kurie be jokio reikalo purškė ašarines dujas ant taikių mitinguotojų, ypač moterų, purškė ir ant gulinčių, nesipriešinančių?

Kaip jau minėjau, policijos pareigūnų veiksmai buvo įvertinti, nenustatyta, kad jie padarė nusikalstamų veikų, todėl buvo priimtas nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą. Kaip jau minėjau, šis nutarimas yra patvirtintas prokuroro ir ikiteisminio tyrimo teisėjo.

7 klausimas. Kodėl policija pradėjo naudoti jėgą tik atvykus žurnalistams?

Nelabai suprantu, kodėl klausimas formuojamas būtent taip, nes tiek, kiek man žinoma vien iš viešosios informacinės erdvės, žurnalistai prie Seimo rūmų buvo dar prieš prasidedant renginiui ir buvo ten visą laiką iki gilių nakties.

8 klausimas. Susidaro įspūdis, kad policija, specialiosios tarnybos ir kai kuri žiniasklaida sušiderinę panaudojo specialiai apmokytus provokatorius, o kad nuo jų nenukentėtų apie tai nežinantys kiti žurnalistai, juos policija iš anksto įspėjo, kad čia nestovėtų, nes netrukus pradės kristi akmenys, tai labai aiškiai girdisi viename iš įrašų.

Komentuoti klausėjams susidariusių įspūdžių man, manau, nederėtų. Tai būtų neprofesionalu ir neetiška. Todėl pasisakysiu tik dėl to, kad policijos pareigūnai profesionaliai vertina situacijos pavojingumą, galinčias netrukus kilti grėsmes ir laiku perspėja greta esančius civilius asmenis dėl jiems kylančio pavojaus – vykdo savo pareigą.

9 klausimas. Kodėl policija prieš taikius protestuotojus iš karto panaudojo ašarines dujas ir kitas specialias priemones, nors pagal teisės aktų reikalavimus turėjo prieš tai per garso stiprintuvus pareikalauti, kad mitinguotojai atsitrauktų? Kodėl šios dujos buvo naudojamos prieš taikius mitinguotojus, o ne prieš akmenų mėtytojus? Koks pareigūnas yra atsakingas už sprendimą naudoti ašarines dujas ir kuo toks sprendimas buvo pagrįstas?

Atsakydama į šį klausimą turiu dar kartą pakartoti, kad vykstančio ikiteisminio tyrimo metu įvertinti ir pareigūnų veiksmai. Priminsiu, kad iš karto po įvykių buvo kreiptasi į visuomenę raginant atsiliepti nukentėjusius asmenis bei turinčius tyrimui reikšmingos informacijos. Mano žiniomis, ikiteisminiame tyrime yra virš 300 valandų filmuotos medžiagos iš įvykio vietos.

10 klausimas. Iš videoįrašų aiškiai matosi, kad policija nesulaikydavo akmenų mėtytojų, asmenų, spardžiusių pareigūnų skydus, net ir paprašius jų tai padaryti, bet areštuodavo taikius mitinguotojus. Ar tai buvo sąmoninga taktika ir kas atsakingas už jos įgyvendinimą?

Turiu atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad pirmuoju sakiniu klausėjai formuluoja teiginį tarsi jau nustatytą faktą, o antruoju prašo jį įvertinti, tačiau taip nėra. Ikiteisminiame tyrime, kaip jau minėjau, gauta virš 300 valandų filmuotos medžiagos, ji šiuo metu analizuojama ir tam reikės laiko. Ir tik ją įvertinus bus galima daryti kažkokias išvadas apie tai, kas įvyko. Atskiras įrašas ar jo ištrauka dažnai neleidžia objektyviai įvertinti įvykių, todėl šiuo metu teigti, kad neįvardytuose videoįrašuose kažkas aiškiai matosi, ir priimti tai kaip neabejotiną faktą yra neatsakinga ir nepagrįsta. Taip pat turiu dar kartą priminti, kad tiek Konstitucija, tiek Prokuratūros įstatymas, tiek Konstitucinio Teismo sprendimai aiškiai pasisako apie prokuroro veiklos bei sprendimų savarakiškumą ir nešališkumą, todėl ir man, generalinei prokurorei, nederėtų čia stovint vertinti vykstančio ikiteisminio tyrimo duomenų ar jų viešai komentuoti.

11 klausimas. Atsiprašau, galima, aš atsigersiu. Kodėl policijos dialogo grupė dirbo ne ten, kur vystėsi realus konfliktas ir buvo provokuojami neramumai?

Vėlgi tai yra konstatuojamojo pobūdžio teiginys. Jis yra susijęs su šiuo metu vykstančiu ikiteisminiu tyrimu, todėl nekomentuosiu.

12 klausimas. Kokios yra garantijos, kad visi pagrindiniai akmenų mėtytojai ir policijos skydų spardytojai, ypač tas pats aršiausias, su žaliais marškinėliais, matomas daugybėje videoįrašų socialiniuose tinkluose, bus nustatyti ir nubausti?

Atsakymas. Tokias garantijas kiekvienam piliečiui suteikia Lietuvos Respublikoje veikianči teisėsaugos ir teisminė sistema.

13 klausimas. Ar reikalingos teisės aktų pataisos, kad būtų užtikrintas profesionalus ir teisėtas policijos veikimas bei demokratinė kontrolė represijas inicijuojantiems politikams?

Klausimas ir vėl formuojamas menamo fakto pagrindu, todėl galiu tik pasakyti, kad šiuo metu įtarimai dėl represijų inicijavimo nėra pareikšti nė vienam politikui, nes nėra jokių duomenų tokio įtarimo pagrindu. Kiek tobulintina atskirų institucijų veikla ir tai reglamentuojantys teisės aktai, nėra prokuratūros kompetencija.

14 klausimas. Kaip jūs, kaip ilgametę patirtį turinti teisininkė ir prokurore, manote, ar tai, kad valdančiųjų atstovai, nors ir buvo kviečiami, bet neišėjo pasikalbėti su susirinkusiais asmenimis, jūsų asmenine nuomone, neprisidėjo prie neramumų eskalavimo?

Kaip ilgametę patirtį turinti teisininkė ir prokurore manau, kad atsakydama į šį klausimą pasielgiau neetiškai ir neprofesionaliai.

Dėkoju už dėmesį. Atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiausiai generalinei prokurorei. Jūs labai gražiai spėjote per numatytą laiką. Dabar kaip tik lieka kolegoms 15 minučių ir paklausti. Pagal mūsų tvarką, reglamentą

pirmiausia klausia tie, kurie pasirašė klausimus, ir tai sutampa su užsirašiusiais. Tokie yra bent jau du. Pirmasis klausia P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama prokurore, pirmiausia noriu asmeniškai padėkoti už atsakymus. Taip pat asmeniškai noriu padėkoti už man suteiktus atsakymus, jų nebūčiau gavęs prie kito generalinio prokuroro E. Pašilio, kad buvau sekamas ne kokių nors nusikaltėlių, o specialiųjų tarnybų, taip pat gavau atsakymą, kad bus leista susipažinti su medžiaga, dėl ko buvau sekamas. Aš manau, jums esant generaline prokurore, šioje sistemoje įvyko tikrai didelių permainų geraja šio žodžio prasme.

Dabar klausimas. Aš pats nuo ryto iki vakaro dalyvavau šiame mitinge, mačiau visus įvykius. Taip, kai kurie klausimai galbūt nėra labai konkretūs arba vyksta ikiteisminis tyrimas, bet mano klausimas gal būtų toks principinis. A. Lukašenka jau paleidžia politinius kalinius, mitingavusius Baltarusijoje dėl to, kad jis išrinktas neteisėtai ir pasiskelbė prezidentu. Kada jūs nutrauksite ikiteisminius tyrimus mūsų žmonėms, dalyvavusiems mitinguose? Apskritai vyksta gąsdinimas, kad žmonės net bijotų dalyvauti mitinguose.

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Aš galiu atsakyti taip, kad ikiteisminis tyrimas vyksta, jis vyksta gana intensyviai. Jeigu per du ikiteisminio tyrimo mėnesius apklausti 76 įtariamieji asmenys, atliktos kratos, poėmiai, taip pat baigiama peržiūrėti beveik 300 valandų vaizdo medžiaga, tai yra labai didelis darbas, reikalaujantis kruopštumo, atidumo, tai, aš manau, jis vyksta tikrai labai intensyviai. Kiekvieno įtariamojo veiksmai yra vertinami, pakartosiu, ir jeigu bus nuspręsta, kad nėra nusikaltimo sudėties ar trūksta įrodymų, tų asmenų atžvilgiu ikiteisminis tyrimas bus nutrauktas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausia gerbiamas V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama prokurore, iš tikrųjų, ar jums nesukėlė įtarimų kita situacija. Pavyzdžiui, aš dalyvavau ir Šeimų marše, kuris vyko Vingio parke, taip pat išėjau į mitingą, kuris buvo prie Seimo, kalbėjau su žmonėmis ir du įtartini dalykai įvyko. Šeimų marše bet kurią pasirodžiusį provokatorių policija sulaikydavo ir išvesdavo, kad nebūtų jokių provokuojančių veiksmų. Mitinge prie Seimo, net kai žmonės kreipėsi į policiją pagalbos, kad parodytų, kur yra riba iki Seimo, kad arčiau neitų, nepažeistų, arba pamatę provokatorius, įtartinus žmones prašė policijos išvesti juos iš minios, kad jie neprovokuotų, ir net buvo atvejų, kai provokatoriai su ryšuliais atėjo, kokiais nors įrankiais ir panašiai, kad keltų provokacijas, – taip pat policija nekreipė dėmesio. Ar jums neatrodo keista, kad galbūt policija gavo nurodymą, kad Šeimų marše provokatorius išvestų iš minios, o mitinge prie Seimo neišvestų provokatorių? Ar nekilo toks įspūdis jums?

N. GRUNSKIENĖ. Negalėčiau atsakyti į jūsų klausimą, tai yra jūsų nuomonė, kurią jūs susidarėte būdamas vienoje ir kitoje įvykio vietose, tačiau dar noriu kartą pasikartoti, kad buvo kreiptasi į visuomenę, prašant suteikti visą informaciją, ir į asmenis, kurie galbūt nukentėjo, tai tokių asmenų yra, yra pripažinti 26, jeigu neklystu, asmenys nukentėjusiais. Dar kartą pasikartosiu, kad visos aplinkybės bus šiame ikiteisminiame tyrime iširtos ir bus pateiktas atsakymas.

PIRMININKAS. Dabar pagal frakcijų dydį. Toliau gerbiamas D. Kepenis klausia. Prašom.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiama prokurore, kaip žinome, rinkėjai kreipiasi į mus dėl įvairių klausimų. Pavyzdžiui, dėl tokio: štai aš daviau kyšį vienam politikui, kitam, trečiam, tačiau Specialiųjų tyrimų tarnyba, prokuratūra nekelia bylos ir pasako, kad, žinai, mes ten dirbame, mes žinome, bet ateina senaties terminas ir tos bylos pabaigiamos. Tų kyšių dydžiai, kaip jis teigė ir parašė pareiškimus jūsų institucijose, nuo 100 iki kelių milijonų eurų. Kreipiuosi į pareigūnus ir klausiu, koks reikalas, kodėl jūs laukiate, kol pasibaigs senaties terminas? Man sako, žinai, yra spragų įstatymuose. Ar jūs galėtumėte pasakyti, ar šiandien jūs jaučiate kokias nors spragas, kurios neleidžia tokių veikėjų patraukti atsakomybėn, kad jie patirtų realią bausmę? Ačiū.

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Tokių spragų aš tikrai nematau. Aš manau, kad ir nėra tokių bylų, kur laukiama senaties termino. Yra ikiteisminiai tyrimai, kurie tikrai užtrunka, bet jie užtrunka tikrai ne dėl prokurorų ir ne dėl tyrėjų darbo broko ar jų kaltės. Daugiausia užtrunka todėl, kad ilgai vyksta užduočių tyrimas, ekspertizė atlikimas, todėl užsitęsia tie ikiteisminiai tyrimai. Dėl jūsų teiginių, kad kas nors kur nors nepriima, aš norėčiau gauti faktų, tada tik galėtu-

me kalbėti, gavę konkretų faktą. O tai, kad jums kas nors ką nors pasakė, atsiprašau, aš tikrai negaliu pateikti tokio atsakymo. Jeigu jūs pateiksite faktų, aš jums duosiu atsakymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausia E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama generalinė prokurore, šiandien jūs dalyvaujate šou renginyje, kurį surengė antivakseriai, sąmokslų teorijų kūrėjai ir potencialūs įtariamieji, potencialūs specialieji liudytojai ar kai kuriose kitose bylose net ir turintys tam tikrą statusą. Tai čia vienas dalykas, kaip jūs jaučiatės, bet nebūtina į tą dalį atsakyti.

Tačiau kaip valstybės generalinė prokurore jūs turite turėti atsakomybę už Tautos atstovybės saugumą. Kitaip sakant, visa teisėsauga Lietuvoje turi pagalvoti ir įvertinti, kaip atrodo Tautos atstovybė, Seimas, ir jos nariai, kurie negali išeiti iš darbo, išvažiuoti, pats mačiau, kad M. Puidokas negalėjo išvažiuoti, nors jis čia klausimus jums teikia, kai kurie Tautos atstovai, Seimo nariai, pripažinti nukentėjusiais. Ką šia linkme planuojate daryti su kitomis Lietuvos teisėsaugos struktūromis?

N. GRUNSKIENĖ. Jūs apie riaušes kalbate?

E. GENTVILAS (LSF). Ne, apie Tautos atstovų, Seimo narių, apsaugą.

N. GRUNSKIENĖ. Aš supratau. Dėl Seimo narių apsaugos šiame ikiteisminiame tyrime mes tikrai nepasisakysime, bet tikrai kiekvieno veiksmai bus įvertinti ir, dar kartą pasikartosiu, bus priimtas sprendimas ikiteisminiame tyrime. Duomenų, atleiskite, bet tikrai nekomentuosiu, nes tai yra ikiteisminio tyrimo duomenys.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar jeigu pagal frakcijas, tai gerbiamas V. Bakas klausia. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiama prokurore, tikrai labai ačiū. Taip pat norėčiau padėkoti už prokuratūros reagavimą į piliečių skundus ir atsakymus. Tikrai labai sveikintina. Mano klausimas susijęs su šių dienų aktualijomis. Štai prieš porą savaitių Seimo kontrolierius paskelbė ataskaitą, kurioje buvo konstatuota, kad buvo kankinimų, nežmoniško elgesio, valdant migrantų krizę. Kaip žinome, Lietuvos požiūris į žmogaus teises skiriasi nuo Rusijos, Baltarusijos, Sirijos, Afganistano, Malio, mes čia negalime sau leisti kankinti žmonių. Ką numato atsakomybė už kankinimus žmonių? Klausimas jums, ar jūs kaip nors ketinate reaguoti į tą ataskaitą, į jo paskelbtą informaciją ar apskritai jinau sulaukė prokuratūros dėmesio, o galbūt dar sulauks?

N. GRUNSKIENĖ. Dėkui už klausimą. Taip, jau reaguota. Yra reaguota ne tik į ataskaitą, bet ir į viešojoje erdvėje, tai yra žiniasklaidoje, buvusius straipsnius apie tai, kad smurtas ir visi kiti... Prokuratūra į tai reagavo ir yra atliekamas aplinkybių tikslinimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausia gerbiamas V. Valkiūnas. Prašom.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama prokurore, jūs detalai išdėstėte, bet vis tiek iškyla klausimas. Žmonės irgi klausia ir komentuoja, kad trūksta teisingumo, įvedant tvarką. Policija turbūt irgi klausosi. Aš manau iš savo gyvenimo patirties, iš visko, kad policija turi džiaugtis, kad praktiniai mokymai įvyko viešosios tvarkos policijos, gavo tokią galimybę pasimokyti, ir, kaip jie patys pripažino, padarė išvadas, kad dėl darbo trūkumų... Todėl nemanau, kad jie turi kokių nors priekaištų. Jūs sakėte – kratos, poėmiai. Ko ieškojo? Akmenų? Ar ko ieškojo namuose?

Dabar apie žurnalistus. Išeinant jūs sakote – žurnalistai. Aš nesakyčiau, kad čia buvo identifikuoti kaip žurnalistai. Mes negalime jų...

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega.

V. VALKIŪNAS (LRF). ...pavadinti žurnalistais, o tik informacijos skleidėjais, nes jie nebuvo nei registruoti, nei ką. Ir tie, kurie, taip sakant, filmavo...

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega.

V. VALKIŪNAS (LRF). (Čia yra klausimas.) Kurie filmavo ir tie, kurie...

PIRMININKAS. Laikas klausti baigėsi.

V. VALKIŪNAS (LRF). ...visi yra vienodi informacijos rinkėjai. Kodėl jūs kažkaip juos atskiriate?

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Pakartosiu, kad policijos pareigūnų veiksmai jau yra įvertinti. Priimtas nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą. Pakartosiu, jis yra patvirtintas tiek prokuroro, tiek ikiteisminio tyrimo teisėjo.

Dėl žurnalistų, kaip jūs įvardijote, tai yra virš 300 valandų filmuotos medžiagos. Jeigu peržiūrėję medžiagą matysime, kad asmenys atliko neteisėtus veiksmus, tikrai, nesvarbu, žurnalistas

ar informacijos skleidėjas, kaip jūs nurodėte, kiekvieno asmens veiksmai bus įvertinti. Tai mano atsakymas į jūsų klausimą būtų toks.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia gerbiamas K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas vicepirmininke. Gerbiama prokurore, iš tiesų nesu antivakseris, ar kaip kolega čia pradėjo vadinti, neturiu jokių interesų, tačiau noriu tikėtis, kad jums rūpi jūsų institucijos reputacija ir tai, ką jūs darote, darote nuoširdžiai. Nepriekaištingos reputacijos statusas jūsų institucijai yra reikalingas kaip turbūt šventųjų paveiksle aureolė. Bet kaip jūs vertinate, kad faktiškai prieš metus STT sulaikė Zoologijos sodo direktorių, kuris buvo sugautas ir nufilmuotas su kyšiu, bandė papirkti Aplinkos ministerijos pareigūną, o šiuo metu jisai dirba Generalinėje prokuratūroje? Kaip manote, ar nepriekaištingos reputacijos statusas reikalingas tik vadovui, ar ir kitiems jūsų kolektyve dirbantiems pareigūnams ir darbuotojams? Ačiū.

N. GRUNSKIENĖ. Dėkui už klausimą. Tikrai galiu patikinti, kad galioja visiems. Apie jūsų minimą asmenį galiu jums pasakyti, kad jam jokie įtarimai nėra pareikšti. Jis Generalinėje prokuratūroje dirba, kaip jūs sakote, dirba, tačiau jis yra atstovas spaudai ir jo darbo vieta yra Kaune. Jeigu apie tą patį asmenį šnekame. Aš nežinau, jūs jo neįvardinote. Bet iš klausimo aš manau, kad mes suprantame tą patį. Tas žmogus dirba komunikatoriumi ir jam jokie įtarimai nėra pareikšti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Labai trumpai, nes senka laikas. Turbūt paskutinis klausia gerbiamas A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama prokurore, dėkoju už jūsų atsakymus ir kantrybę mums atsakant ir į papildomus klausimus. Aš paklausiu šiek tiek kitaip.

Mitingo metu dirbo nemažas kiekis vadinamųjų slaptų pareigūnų, kurie bendravo su minia, kurie padėjo kai kuriems Seimo nariams išeiti iš Seimo, apsaugojo juos fiziškai. Paskui socialiniuose tinkluose prasidėjo raganų medžioklė ir kiekvieną iš jų gaudė, aiškinosi, kas per žmogus, galimai galbūt ir persekiojo kaip nors. Tai mano klausimas toks: ar pradėti kokie nors ikiteisminiai tyrimai atžvilgiu tų žmonių, kurie persekiojo tuos policijos pareigūnus, atlikusius savo darbą? Ačiū.

N. GRUNSKIENĖ. Taip, yra pradėtas tame pačiame ikiteisminiame tyrime ir atliekamas pagal Baudžiamojo kodekso straipsnį dėl duomenų apie asmenų privatų gyvenimą rinkimo. Taip, yra atliekamas ikiteisminis tyrimas ir yra pareikšti įtarimai.

PIRMININKAS. Dėkoju, kadangi dar turime nepilną minutę, dar D. Gaižauskas paskutinis. Trumpą klausimą ir trumpą atsakymą. Prašom.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama prokurore, klausimas susijęs su nelegalia migracija, tai yra asmenimis, kurie nelegaliai kerta Lietuvos Respublikos sieną ir taip galimai padaro nusikalstamas veikas. Aš noriu jūsų paklausti, kai paaiškėjo naujų aplinkybių ir faktų, fiksuojamų tiek „15min“, tiek LRT žurnalistų, kad asmenys, kurie vis dėlto prasmunka nelegaliai į Lietuvos Respubliką ir vėliau sulaikomi 15–20 kilometrų gilumoje nuo valstybės sienos, vėliau pristatomi VSAT pareigūnams ir VSAT pareigūnai juos gražina atgal per sieną ir meta į Baltarusiją, neįvertinę jų galimai padarytos nusikalstamos veikos, kaip jūs vertinate tokius pareigūnų veiksmus? Tai yra viena.

Ir antra. Po vakar LRT forume paaiškėjusių aplinkybių, kur būtent VSAT atstovas patvirtina tuos faktus, kad VSAT pareigūnai net juos paveža iki sienos, atgal gražina į Baltarusiją, neįvertinę jų galimai padarytos nusikalstamos veikos, kaip jūs reaguosite į šią informaciją?

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Atsakydama į jūsų klausimą galiu pasakyti, kad šiuo metu yra atliekami 25 ikiteisminiai tyrimai dėl neteisėto valstybės sienos perėjimo, juose yra 63 įtariamieji asmenys, ir dėl organizavimo valstybės sienos neteisėto perėjimo yra 40 ikiteisminių tyrimų, kur 73 asmenims yra įteikti pranešimai apie įtarimus. Ir nuteistų asmenų mes turime. Yra nuteistų asmenų dėl neteisėto valstybės sienos perėjimo, 8, o dėl organizavimo – 14. Kaip jūs minėjote dėl veiksmų pareigūnų, kurie gražina į Baltarusiją sulaikytus asmenis, aš manau, kad prokuratūra tai įvertins ir pateiks atsakymą.

PIRMININKAS. Labai ačiū gerbiausiai generalinei prokurorei. Jūs atsakėte į visus klausimus, spėjote, nes labai konstruktyviai atsakinėjote. Dėkoju jums už jūsų skirtą laiką. Pereisime prie kitų darbotvarkės klausimų.

N. GRUNSKIENĖ. Labai ačiū. Dėkoju už dėmesį. Viso geriausio.
PIRMININKAS. Viso geriausio.

15.07 val.

Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, Bulgarijos Respublikos, Čekijos Respublikos, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Kroatijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Vengrijos, Maltos Respublikos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Rumunijos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos susitarimo, kuriuo iš dalies keičiamas susitarimas dėl įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą pervedimo ir sujungimo, ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-782(2) (priėmimas)

Dabar darbotvarkės 2-2 klausimas – įstatymo dėl Belgijos Karalystės (ir dabar visų nevardin-siu, labai daug čia karalysčių ir šalių) susitarimo, kuriuo iš dalies keičiamas susitarimas dėl įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą pervedimo ir sujungimo, ratifikavimo projektas Nr. XIVP-782(2). Tai yra priėmimo stadija. Įstatymo projektas yra iš vieno straipsnio, nereikia mums jo tvirtinti, mes tada visą paketą. Nematau norinčių už, prieš. Niekas nenori kalbėti, vadinasi, liko tik balsavimas. Balsuosime numatytu metu.

15.08 val.

Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Maltos Respublikos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos susitarimo, kuriuo iš dalies keičiama Europos stabilumo mechanizmo steigimo sutartis, ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-783(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – įstatymo dėl Belgijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos (ir taip toliau, daug valstybių) susitarimo, kuriuo iš dalies keičiama Europos stabilumo mechanizmo steigimo sutartis, ratifikavimo projektas Nr. XIVP-783(2). Vėlgi yra iš vieno straipsnio įstatymas, nereikia jo priimti. Priimsime visą įstatymą iš karto. Ar norite kalbėti? Niekas nenori nei už, nei prieš pasisakyti, vadinasi, balsuosime balsavimo metu. Matyt, apie 15 val. 30 min., nes dar nespėjome nieko nudurbti. Kai šiek tiek nudirbsime, plius minus apie tą laiką.

15.09 val.

Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-764(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-4.1 klausimas – Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-764(2). Pataisų turbūt čia nelabai bus. Taigi pastraipsniui eikime.

Dėl 1 straipsnio nebuvo pataisų, ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio nebuvo pasiūlymų, ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 3 straipsnio nebuvo pasiūlymų, ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 4 straipsnio nebuvo pasiūlymų, ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 5 straipsnio nebuvo pasiūlymų, ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 6 straipsnio nebuvo pasiūlymų, ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 7 straipsnio nebuvo pasiūlymų, ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar dėl motyvų dėl viso buvo užsirašęs A. Lydeka, bet ar jis yra? Ne, jo nėra. Vadinasi, balsavimas balsavimo metu tada.

15.10 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-765(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-4.2 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo kelių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-765(2). Čia yra lydimasis iš paketo, kurį ką tik apsvarstėme, ir čia taip pat bus vienas Teisės departamento pasiūlymas. Tai aš kviesčiau pranešėją gerbiamą E. Sabutį į tribūną. Jeigu jūs galite, tada į tribūną ir pradėsime pastraipsniui procedūrą.

1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Toliau 2 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 3 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 4 straipsnis. Čia buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Trumpai gal pakomentuokite.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Buvo Seimo Teisės departamento pastaba, iš esmės yra techninė pastaba, reikėjo pataisyti dėl ankstesnio Seimo priimto Valstybės tarnybos įstatymo, tai komitetas išnagrinėjo ir bendru sutarimu jai pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime su šiuo pasiūlymu pritarti 4 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Taigi pastraipsniui apsvarstyta. Kalbėti nematau užsirašiusių norinčių, vadinasi, balsavimas balsavimo metu.

15.12 val.

Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-936(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-937(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-938(2), Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-939(2), Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-940(2) (svarstymas)

Dabar pereisime prie 2-5.1 – Gamtinių dujų įstatymo, bet kol kas nematau pranešėjo. Vieną sekundėlę, galbūt jis netoliese. Taigi mes labai greitai padirbėjome, tai užbėgome įvykiams už akių, matyt. Gal tada tuoj mes susitarsime, palauksime pranešėjo, nes jis tuoj ateis ir bus visas paketas ir Gamtinių dujų, ir Elektros energetikos ir visur reikalingas Ekonomikos komiteto pranešėjas. Dabar tuoj surasime, ką mes galime naudingo nudirbti tuo metu. Ar galėtų gal pavaduotojas, nes jeigu nėra sudėtingų pasiūlymų... (*Balsai salėje*) Jeigu čia tik Teisės departamento pasiūlymai, svarstymas, tai galbūt galėtų pavaduoti. A. Kupčinskas galėtų, taip? Tai prašom tada, priekite prie mūsų į tribūną, čia mes nudirbsime darbus, jeigu ateis pagrindinis pranešėjas, tai mes galėsime jus sukeisti.

Svarstome Gamtinių dujų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-936(2). Čia būtų svarstymas. Tuoj, aš irgi neturiu medžiagos, tuoj man paruoš. Kartais lėtai dirbame, bet kartais pradėdame greitai dirbti ir tada jau Seimas nebespėja. Tada paprašysime pranešėjo išvadas perskaityti.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Yra tik Teisės departamento pasiūlymai, o komitetas balsavo ir bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai gal galima ir lydimuosius vienu ypu pristatyti ir tada diskusija bendra, nes aš matau, kad daug užsirašė diskutuoti, tai, manau, dėl visų. Tada visus lydimuosius, visą paketą – 2-5.2, 2-5.3, 2-5.4, 2-5.5.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Elektros energetikos įstatymas. Komiteto nariai pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Elektros energetikos įstatymo kitų straipsnių pakeitimo projektas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu. Čia yra tik Teisės departamento pasiūlymas ir jam pritarta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tada Energijos išteklių rinkos įstatymas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Taip pat pritarta bendru sutarimu, kitų pasiūlymų nėra.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir Šilumos ūkio įstatymas paskutinis iš paketo.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Šilumos ūkio – irgi pritarta bendru sutarimu, taip pat pritarta Teisės departamento pasiūlymams.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tada pranešėjui dėkojame, komiteto išvados pristatytos. Ir pakviešiu į diskusiją tada. Gerbiamas A. Skardžius pirmas užsirašė diskutuoti. Prašom į tribūną.

A. SKARDŽIUS (DPF). Gerbiamas pirmininke, gerbiamieji kolegos, na, turbūt mane, kaip ir jus, nustebino šis Vyriausybės siūlymas bandant mažinti išaugusias energetikos kainas išimtinai dėl situacijos rinkoje tiek Europoje, tiek pasaulinėje rinkoje.

Bet ką gi mums Vyriausybė pasiūlė, kad įveiktume šią sudėtingą situaciją? Pirma. Leisti energetikos monopolininkui „Ignitis grupė“ pasiskolinti pinigų ir skolos gražinimą išdėstyti per penkerių metų laikotarpį. Pripažino, jog privalomas dujų pirkimas per biržą pakelia kainas, todėl pasiūlė būdą, kaip būtų galima jo atsisakyti. Trečia. Elektros rinkos liberalizavimas prisidėjo prie elektros kainų didėjimo ir jis yra laikinai stabdomas. Prezidentas pasiūlė sugriežtinti monopolininko „Ignitis“ kontrolę. Štai ir visi pasiūlymai, ką mes šiandieną svarstome.

Man teko matyti, kaip ir jums, gerbiami kolegos, Ekonomikos komiteto posėdyje viskas ėjo kaip patepta sviestu. Visi sprendimai... Teisės departamentas dar bandė kažką sakyti, tačiau kai kurie jo pasiūlymai buvo atmesti, į kai kuriuos įsiklaudyta.

„Ignitis“ paima paskolą, vartotojai turės ją gražinti ir ją turės gražinti su palūkanomis. Per penkerius metus išties palūkanos bus gerokai padidinusios tą gražintiną sumą. Paprastas klausimas: ar energijos išteklių kainos jau pasiekė piką? Jos bus tvirtinamos lapkričio mėnesį 2022 metais. Ir kas bus, jeigu, tarkim, tos kainos nepasiekė piko ir jos kils? Į kokią situaciją mes įstumsime vartotoją? Jei kainos kils, kokia bus moduliacija penkerių metų laikotarpiu? Taip atsakymo svarstymo stadijoje ir neišgirdome. Ar pats „Ignitis“ galės skolintis? Valstybinis reguliuotojas suskaičiavo, kad dėl elektros ir dujų tiekimo „Igničiui“ gali tekti skolintis apie 160–170 mln. eurų. Tai gerokai viršija jų metinį EBITDA. O „Ignitis“, kaip matote, yra užskolinatas virš ribos. Kadangi skaičiuojama, kad, sakykim, toleruotina riba yra 5 EBITDA, tai šiuo atveju „Ignitis“ užskolinimas yra, berods, 6,5 EBITDA. Jis dar didėtų.

Gamtines dujas buitiniams vartotojams tiekiantis „Ignitis“ taip pat yra ir visuomeninis elektros tiekėjas gyventojams. Tačiau pats monopolininkas „Ignitis“ nemažina savo apetito, didina savo vertę. Matyt, negali sau leisti, kad akcijų vertė kristų. Tačiau „Ignitis grupė“ įmonė ESO praėjusio reguliavimo laikotarpiu 2016–2021 metais neinvestavo į skirstomųjų tinklų atnaujinimą apie 400 mln. eurų, kurie jau avansu turėjo būti įtraukti į reguliuojamo turto vertę ir atitinkamai į vartotojų sąskaitas. Vartotojai greičiausiai tiek ir matys kaip savo ausis tas lėšas, nes suma nuo 400 mln. sumažėjo iki 200 ir išdėstyta per tris reguliuojamus laikotarpius. Tačiau dar VERT, negana to, numatė papildomą kišenę, kad viskas bus reguliuojama pagal „Igničio“ pageidavimus.

Elektros rinkos liberalizavimas. Iki pirmojo etapo visuomeninio tiekėjo paslaugų kaina, tai yra elektros tiekimo kaina, sudarė 0,15 cento už kilovatvalandę, po pirmojo etapo – jau 0,39 cento už kilovatvalandę. Kitiems metams planuojama, kad ji dar didės 18 % ir pasieks 0,47 cento už kilovatvalandę. Matome tokį drastišką augimą. Didina kainas ir visuomeninis tiekėjas, ir nepriklausomas elektros tiekėjas kaip „Ignitis“. Vienas „Ignitis“ laimėjo, kad jo nebereguliuoja VERT, kitas „Ignitis“ – kad vartotojų sumažėjo. Tačiau patys vartotojai liko prie suskilusios geldos, pažeidžiamieji vartotojai: vieniems krizė, kitiems nauja galimybė užsidirbti. Dujų tiekimo įmonė turės kaupti gamtinių dujų atsargas pažeidžiamiesiems vartotojams. Išlaidos įtraukiamos į gamtinių dujų tiekimo sąnaudas ir vartotojui atitinkamai į sąskaitas.

Energetinis skurdas Lietuvoje yra didžiausias Europoje ir siekia 34 %, kažkaip Energetikos ministerija, pasamdžiusi viešosios statistikos tyrėjus, nustatė, kad jis yra 15 %, tačiau Eurostato duomenys turbūt nemeluoja. Kai energetikos ministras Seimui siūlo gelbėjimo priemones, Finansų ministerija trina rankomis, kad surinks daug daugiau PVM nuo tris kartus išaugusių dujų ir elektros kainų, tačiau nesiruošia to PVM mažinti energetinės krizės metu. Pajamos juk nemažėtų.

Vyriausybės remiamos kompensacijos automatiškai nebus taikomos. Teks prašyti, įrodinėti gyvenamąją vietą, kad tavo butas nėra didesnis nei 50 kv. metrų. Visus šiuos siūlymus, teikiamus Vyriausybės, galima būtų laikyti pozityviais, o ne pakankamais.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, laikas baigėsi. Tikrai taupykime laiką – nedaug turime.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Baigiau. Dėkoju jums ir siūlau priimti atsakingą sprendimą.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų nuomonę. Toliau užsirašęs L. Savickas, bet aš lyg ir nematau jo. Tada A. Butkevičius užsirašęs. Prašom, daug laiko neturime, jeigu kas patrupins, kolegos dėkos, tie, kurie dar spės padiskutuoti, nes 15 val. 30 min. turime balsuoti. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerai, posėdžio pirmininke, kaip jūs sakėte, aš irgi vienu ypu paliešiu visus įstatymų projektus. Pirma, labai yra svarbūs įstatymų projektai, kuriuos mes šiandien svarstome, antra, ką noriu pabrėžti, daugelis vartotojų ir netgi elektros energijos tiekėjų prašo, kad būtų plačiau išaiškinta, kokie bus padaryti pokyčiai kalbant apie gamtinių dujų kainų, kaip sakyti, subsidijavimą arba mokėjimo atidėjimą, arba su elektros energijos tiekėjais sutarčių pasirašymą.

Aš keletą minčių norėčiau šiandien pasinaudodamas šia tribūna ir išsakyti. Pirma. Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai reguliuojamos elektros ir dujų kainos dalies padidėjimą vartotojams paskirstyti per tam tikrą laikotarpį, o ne perkelti vartotojams iš karto iki 2027 metų elektros ir iki penkerių metų dujų.

Antra. Labai yra svarbu, kad reguliuojamos šilumos gamintojams būtų sudaromos sąlygos didesnę dalį gamtinių dujų įsigyti ne per biržą, ką kalbėjo ir gerbiamas A. Skardžius, o tiesiogiai iš dujų tiekėjų, jeigu toks būdas ekonomiškai naudingesnis.

Trečia. Pusmečiui pratęsimas terminas, iki kada buitiniai elektros vartotojai turi pasirinkti nepriklausomą elektros tiekėją. Tai ypač šiuo klausimu daugelis, tiek vartotojų, kaip minėjau, tiek elektros energijos tiekėjų, aiškina, ar vartotojas turės kreiptis, ar pats elektros energijos tiekėjas, jau sudaręs sutartį su vartotojais, turės informuoti. Noriu pasakyti, kad nepriklausomi tiekėjai turės teisę pasiūlyti vartotojams nuo kitų metų pradžios prasidėsiantį sutarčių vykdymą automatiškai atidėti iki liepos 1 dienos. Tokiu atveju nereikėtų papildomo vartotojų sutikimo ir taip būtų išvengta papildomos administracinės naštos. Taip pat vartotojai, kurie nenorės, kad būtų atidėtas jų sutarčių vykdymas, turės apie tai informuoti nepriklausomą tiekėją patys.

Dabar norėčiau keletą aspektų paliesti apie tai, ar iš tikrųjų visos tos priemonės yra numatytos, kad šiek tiek amortizuotų šilumos ir dujų kainų augimą. Mielieji, aš manau, vieną išvadą turime labai aiškiai padaryti – turi būti atliktas gilesnis analitinis darbas, ypač energetikos sektoriuje, kai gamtinių dujų kainų svyravimas yra labai stiprus.

Jeigu 2020 metais, dar 2019 metų pabaigoje ir 2021 metų pradžioje gamtinių dujų atsargos tikrai buvo sukauptos Inčukalnio saugykloje per mažos. Tai yra vienas dalykas, kai mes neišnaudojame tam tikrų rezervų. Tam tikrą laikotarpį mūsų šilumos gamybos kaštais gamtinių dujų kainos sudarė apie 10 eurų už megavatvalandę, kai dabar svyruoja apie 100 eurų. Kalbant apie biokūrą, naudojamą šilumos gamybai, Lietuvoje jau 80 % biokuro yra naudojama šilumos gamybai. Jeigu pastebėsime, kaip pastaruoju metu didėjo biokuro kainos, tai Lietuvoje iš visų Baltijos valstybių biokuro kainos augo sparčiausiai, palyginti su Latvija ir Estija. Aš manau, vargu ar biokuro kainos sumažės ateinančiais metais, nes biokuro rinkoje 30 % biokuro anksčiau sudarė kuras iš Baltarusijos. Aišku, detalesnė analizė galėjo būti atlikta ir Europos Komisijos numatytų priemonių rinkinyje. Jame yra aiškiai pabrėžta, kaip spręsti susidariusią situaciją dėl energijos kainų padidėjimo visoje Europoje. Kai kurias priemones tiesiog labai trumpai norėčiau įvardinti. Tai teikti neatidėliotą finansinę paramą energijos nepriteklių patiriantiems vartotojams, taip pat leisti laikinai atidėti sąskaitų apmokėjimą. Aš manau, šiuo metu mes esame tokioje situacijoje, kad šiems įstatymų projektams, mano manymu, turėtume pritarti. Žiūrint į perspektyvą, kai kurias papildomas priemones dar galėtų numatyti ir Vyriausybė, žiūrint į ateitį, jeigu kainos...

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas...

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). ...nemažės. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau gerbiamas G. Paluckas, bet aš jo nematau. Tuomet gerbiamas

V. Valkiūnas. Prašom į tribūną. Atsisako. Tuomet L. Girskienė. Prašom į tribūną. Kol ateis, labai trumpai R. Žemaitaitis. Bet labai trumpai. Nežinau, kokių klausimu.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Žiūrėkite, gal gali Sekretoriatas išaiškinti, gal čia tiesiog mes suklydome arba yra nemaloni situacija. Mūsų, Seimo, balsavimo rezultatuose, kai buvo dėl užkrečiamųjų ligų, užsidedė, kad balsavo 70, buvo parašyta, kad užsiregistravo 71. Bet patikrinę faktiškai pagal Sekretoriato pateiktą oficialią eilutę, čia randame, kad užsiregistravo 70. Gal gali per pusvalandį surinkti informaciją ir paaiškinti, kaip čia yra? Dėl sąžiningumo.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, techninius dalykus išaiškinsime. Dėkoju už pastabą. Prašom, gerbiama kolege.

L. GIRSKIENĖ (*LVŽSF*). Šiaip keista, kad Vyriausybė pradėjo ieškoti sprendimo dėl nevaldomai didėjančių dujų ir elektros kainų tuomet, kai jau gyventojai netrukus gaus pirmąsias šokiruojančias sąskaitas ir šildymo sezonas yra prasidėjęs. Manau, kad kainų didėjimo suvaldymui buvo galima pradėti ruošti ženkliai anksčiau. Bet geriau vėliau nei niekada. Šiandien Seimui teikiamos energetikos srities įstatymų projektų pataisos, turėsiančios padėti suvaldyti kainų šuolį, sušvelninti vartotojams finansinę naštą dėl padidėjusių šildymo ir elektros kainų. Bet ar siūlomi pakeitimai duos laukiamą efektą? Aš nesu tikra.

Kolega A. Skardžius jau įvardijo kai kuriuos aspektus, bet aš paminėsiu dar keletą svarbių nuostatų, dėl kurių negalėsiu palaikyti siūlomo įstatymo pakeitimo. Pirmiausia, projekto 1 straipsniu siūloma keisti įstatymo 5 straipsnio 12 punktą ir panaikinti Vyriausybės kompetenciją nustatyti gamtinių dujų atsargų kaupimo ir panaudojimo buitiniams vartotojams tvarką. Pakeitus įstatymo nuostatą, įstatyme neliks jokios institucijos, atsakingos už dujų atsargų kaupimo tvarkos nustatymą. Abejonių kelia siūlymas, juk sukauptos dujas tiekimo įmonės galės naudoti šias atsargas tik Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, tai yra nesant kaupimo reguliavimo.

Taip pat noriu pažymėti, jog keičiant gamtinių dujų tiekimo užtikrinimo pažeidžiamiesiems vartotojams tvarką, atsisakant privalomojo gamtinių dujų atsargų kaupimo ir įpareigojant tiekimo įmones visų pirma naudoti gamtinių dujų rinkos priemones, kaupimo galimybę paliekant tiekimo įmonių pasirinkimui, turėtų būti svarstoma, ar gamtinių dujų tiekimas pažeidžiamiesiems vartotojams visuomet galės būti tinkamai užtikrintas. Svarbu pastebėti, kad rinkoje esant gamtinių dujų stygiui, net ir turėdamos tiekimo sutartis, tiekimo įmonės ne visais atvejais galės užtikrinti nepertraukiamą dujų tiekimą, tai yra faktiškai negalės užtikrinti. Taip pat noriu paminėti, kad projekto 2 straipsniu keičiamo įstatymo 9 straipsnio 18 dalyje siūloma nustatyti, kad taryba kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka gali priimti sprendimą dėl prognozuojamos gamtinių dujų kainos mažinimo ir tiekimo įmonės, dėl prognozuojamos ir faktinės gamtinių dujų kainos susidariusio skirtumo. Tai yra tarybai paliekama teisė pasirinkti, priimti sprendimą ar nepriimti.

Svarbu paminėti, kad siūlomais 5 straipsnio 12 punkto pakeitimais siurinama tikslinė grupė, kuriai Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato gamtinių dujų atsargų kaupimo ir panaudojimo tvarką. Sąvoka „buitiniams vartotojams“ keičiama į „pažeidžiamiesiems vartotojams“.

Taip pat įstatymo pakeitimais siūloma nustatyti, kad gamtinių dujų įmonė be jokio išankstinio įspėjimo gali nutraukti gamtinių dujų tiekimą visiems vartotojams, įskaitant pažeidžiamus, kai nutraukiamas arba apribojamas gamtinių dujų tiekimas į Lietuvos Respublikos teritoriją ir tais atvejais, kai gamtinių dujų įmonė turi pakankamą gamtinių dujų atsargų rezervą.

Nėra numatyta sąvoka, kas yra pažeidžiamas vartotojas. Atsižvelgdama į išsakytas pastabas, siūlau tobulinti įstatymo projektą ir Seimui teikti jau pakoreguotą dokumentą, ir išnaudoti kitas paminėtas alternatyvas. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkoju. Dabar turėtų būti pasisakymai už, prieš. Įjunkime, kas yra užsirašę kalbėti. Už gerbiamas J. Urbanavičius nori kalbėti. Prašom.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Mielieji kolegos, iš tikrųjų siūlyčiau palaikyti šį įstatymo projektą. Esame priklausomi šiandien nuo dujų, neturime savo išteklių. Žinoma, stabilizuoja visa tai „Independence“. Kažkada turbūt nepadarėme laiku namų darbų, todėl turime šiandien didesnę dėmesį skirti atsinaujinančiam žaliajam kursui. Europos Sąjungos parama – tai ir katilai, ir saulės jėgainės, ir bendrijų kūrimas. Na, o šiandien turime pagelbėti amortizuoti kainų šuolį, palengvin-

ti gyventojų našta ir palaikyti liberalizavimo eigą, kuri tikrai gyventojams bus paranki, ir kainų atidėjimą. Mano siūlymas – tikrai pritarti šiems įstatymų projektams.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Keistai nuskambėjo pasakymas, kad neturi savo išteklių. Šiandien Lietuva turi net ir per daug savo išteklių, kuriuos gali eksportuoti, kalbant apie miškus, miškų kirtimo didinimą, tai yra amžiaus trumpinimas, ir, ko gero, Justinai, pats puikiai žinai, kiek miškų pūva ir kiek yra neprižiūrėtų. Pusė milijono hektarų miškų šiandien priklauso valstybei, jie nei privatizuoti, nei atiduoti urėdijoms, jie bešeimininkiai, netvarkomi. Šiandien turime realiai penkis durpynus, kur durpių išgauname tik apie 1,2 %, kai es-tai 3,7 %.

Bet įdomiausia šioje istorijoje yra to paties garsaus A. Kubiliaus žemės mokesčių *aplaminė* reforma, kuri padaryta. Per tą pačią naktinę reformą ponas A. Kubilius pasiskolino iš banko 9 %, tai dabar tas pats A. Kubiliaus ministras D. Kreivys su Vyriausybe ir su I. Šimonyte priešakyje pasiskolina iš banko už tuos pačius nelemtus procentus. Aš niekaip nesuprantu, mieli konservatoriai, ar jums dar neužtenka? Ar jūs per dešimt metų kiek paimate, tiek išdalinate savo *partinukams*, ir vėl po dešimties metų skolinatės?

Bet baisiausia yra kitas dalykas. Aš sveikinu Dainių. Iš tikrųjų Dainius padarė kosminius dalykus. Tikrai Dainiui tariau didelį ačiū, tai yra būtent dėl 300 mln., skiriamų atsinaujinančiai energetikai, į kurią planuoja per ateinančius dvejus, trejus metus investuoti. Bet, negana to, žiūriu į Vilniaus savivaldybę. Vilniaus savivaldybė pabrangino – didžiausias šildymas. O ką mes randame Vilniaus savivaldybės šilumos tinkluose? Ogi didįjį didmeistrį buvusį A. Sekmoka, kuris buvo energetikos ministras. Prie jo prasidėjo Vilniaus šilumos tinklų pertvarka.

Dar įdomiau. Mes randame Vilniaus konservatorių, kurie yra ir stebėtojų taryboje, ir valdyboje įdarbinti. O dar įdomesnę dalyką Vilniuje aš randu – net Šilutės tarybos narius, irgi tenai pat įdarbintus.

Jūs man dabar pasakykite, kodėl Vilniuje taip brangsta ir kodėl nebuvo galima (...) biokuro, nekalbant apie šiukšlių deginimo gamyklą. Todėl tikrai siūlau nepritarti. Laikas Vyriausybei geriau bazinį atlyginimą didinti, didinti pensijas, indeksuoti ne 8,6 %, o indeksuoti 14 %. Atsisakyti šitų skolinimosi limitų ir didinti žmonių pajamas.

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Tik žmonių pajamų didinimas gali garantuoti orų ir sąžiningą gyvenimą.

PIRMININKAS. Laikas! Ačiū. Gerbiami kolegos, dabar mes jau artėjame prie balsavimo stadijos. Šiek tiek vėluojame. Bet, mieli kolegos, aš noriu paprašyti dar dėl Atliekų tvarkymo įstatymų paketo. Pirmininkė sakė, kad nėra jokių pasiūlymų, viskam komitete bendru sutarimu pritar-ta. Labai greitai pristatytų ir tada balsuotume, jeigu galima. Taip atliktume daugiau darbo.

Prašau, gerbiama Aiste Gedviliene, komiteto pirmininke, į tribūną. Darbotvarkės 2-6 klausimų paketas – 2-6.1, 2-6.2, 2-6.3, 2-6.4 klausimai. Prašom greitai pristatyti. Ačiū.

15.36 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3³, 25, 28, 30, 32¹, 34²⁴, 34²⁵, 34²⁶, 35 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo antruoju³ ir aštuntuoju¹¹ skirsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-799(2), Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 5, 8, 10, 11 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7² straipsniu ir 1¹ priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-800(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 36, 37, 47 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 94¹, 95¹, 100¹, 102¹, 108², 128¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-801(2), Administracinių nusižengimų kodekso 247, 589, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 248¹, 248², 248³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-802(2) (*svarstymas*)

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerą dieną, gerbiami kolegos. Aplinkos apsaugos komitetas spalio 6 dieną svarstė minėtą paketą ir bendru sutarimu priėmė išvadą pritarti Lietuvos Respublikos

atliekų tvarkymo įstatymo kai kurių straipsnių ir 5 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo antroju³ ir aštuntuoju¹¹ skirsniais įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

Taip pat yra Aplinkos apsaugos įstatymas. Irgi pritarta bendru sutarimu.

Pritarta Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo kai kurių straipsnių ir 2 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 7² straipsniu ir 1¹ priedu įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Taip pat pritarta Atliekų tvarkymo įstatymui. Atsiprašau. Atliekų tvarkymo įstatymui taip pat bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama pirmininke. Jūs labai greitai pristatėte. Diskusijoje norėtų kalbėti gerbiamas V. Valkiūnas, bet gal jis atsisako. Matau, kalba su kolegomis. Taigi gerai, dėkui, atsisako. Tada diskusija. Už, prieš. Nematau, ar yra norinčių dėl motyvų. Tuoj įjungsime. K. Mažeika, tik vienas už. Gal atsisakysite, kadangi nėra nė vieno prieš, gerbiamas kolega? Atsisako. Labai ačiū.

Apsvarstėme ir galime pereiti prie balsavimo. Tikrai pasivijome darbotvarkę ir iš eilės dabar keliaukime prie balsavimo.

15.38 val.

Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, Bulgarijos Respublikos, Čekijos Respublikos, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Kroatijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Vengrijos, Maltos Respublikos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Rumunijos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos susitarimo, kuriuo iš dalies keičiamas susitarimas dėl įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą pervedimo ir sujungimo, ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-782(2) (priėmimo tęsinys)

Taigi darbotvarkės 2-2 klausimas – įstatymo dėl Belgijos Karalystės ir taip toliau – įvairių šalių susitarimo projektas Nr. XIVP-782(2). Priėmimas. Balsuojame. Balsuojame dėl keitimo daugelio šalių susitarimo dėl įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą. Balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 97, balsavo 97. Visi 97 balsavo už ir taip įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.38 val.

Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Maltos Respublikos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos susitarimo, kuriuo iš dalies keičiama Europos stabilumo mechanizmo steigimo sutartis, ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-783(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – įstatymo dėl Belgijos Karalystės, Vokietijos ir taip toliau – įvairių šalių susitarimo ratifikavimo projektas Nr. XIVP-783(2). Balsuojame. Priėmimo stadija. Susitarimas, kuriuo iš dalies keičiama Europos stabilumo mechanizmo steigimo sutartis. Balsuojame dėl šio įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 97, balsavo 97 ir vėl visi 97 balsavo už. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.39 val.

Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-764(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4.1 klausimas – Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-764(2). Priėmimas. Balsuojame dėl Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje. Taip pat balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 103, balsavo 103: už – 97, prieš – 0, susilaikė 6. Taigi įstatymas dėl Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje yra priimtas. (*Gongas*)

15.40 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-765(2) (priėmimo tęsinys)

2-4.2 klausimas – lydimasis Valstybės tarnybos įstatymo keletu straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-765(2). Priėmimas. Balsuojame. Susijęs projektas dėl Europos Sąjungos atstovo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 102, prieš – 0, susilaikė 5. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

15.41 val.

Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-936(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-937(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-938(2), Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-939(2), Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-940(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar 2-5 paketas – projektai Nr. XIVP-936(2), Nr. XIVP-937(2), Nr. XIVP-938(2), Nr. XIVP-939(2) ir Nr. XIVP-940(2). Tai yra būtent Gamtinių dujų įstatymo, Elektros energetikos įstatymo, Energijos išteklių ir Šilumos ūkio įstatymų visas paketas. Balsuojame po svarstymo. Svarbus įstatymas. Energetika, gerbiami kolegos. Balsuojame dėl mūsų energetikos paketo po svarstymo.

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 66, prieš – 0, susilaikė 50. Taigi po svarstymo yra pritarta.

15.42 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3³, 25, 28, 30, 32¹, 34²⁴, 34²⁵, 34²⁶, 35 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo antruoju³ ir aštuntuoju¹¹ skirsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-799(2), Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 5, 8, 10, 11 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7² straipsniu ir 1¹ priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-800(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 36, 37, 47 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 94¹, 95¹, 100¹, 102¹, 108², 128¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-801(2), Administracinių nusižengimų kodekso 247, 589, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 248¹, 248², 248³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-802(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau 2-6 paketas, tai yra Atliekų tvarkymo įstatymo ir lydimųjų Pakuočių ir pakuočių atliekų, Aplinkos apsaugos įstatymų, Administracinių nusižengimų kodekso projektai Nr. XIVP-799,

Nr. XIVP-800, Nr. XIVP-801, Nr. XIVP-802. Visas paketas. Jį mums ką tik pristatė Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkė. Balsuojame. Balsuojame po svarstymo. Visas Atliekų tvarkymo ir lydimųjų įstatymų paketas.

Užsiregistravo 117, balsavo 116: už – 106, prieš – 1, susilaikė 9. Taigi pritarta po svarstymo. Toliau posėdžiui pirmininkaus gerbiamas V. Mitalas.

15.43 val.

2022 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-950, Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 32¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-951 (pateikimas)

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, darbotvarkės 2-8.1, 2-8.2 klausimai – kitų metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas ir Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo projektas. Pristato sveikatos ministras A. Dulkys. Kviečiu jį į tribūną.

A. DULKYS. Laba diena. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, šiandien jums pateikiamas 2022 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas ir kartu teikiamas Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. 2022 metų PSDF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto tikslas – patvirtinti 2022 metų biudžeto įplaukas, išlaidas ir numatomus lėšų likučius, tačiau, jums leidus, nes taip patogiausiai paaiškinti esmę, norėčiau pradėti nuo kartu teikiamo Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto, kurio tikslas nustatyti, kad karantino metu Lietuvos nacionalinei sveikatos sistemai priklausančios sveikatos priežiūros įstaigų išlaidos, susijusios su šių įstaigų darbuotojų, organizuojančių ir (ar) teikiančių sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis sergantiems pacientams ar vykdančių epidemijų profilaktikos priemones ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose, darbo užmokesčio padidiniu, būtų apmokamos ne PSDF biudžeto, o valstybės biudžeto lėšomis.

Taigi kokios priežastys paskatino šio įstatymo projekto parengimą? Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 32 straipsniu buvo nustatyta, kad karantino metu sveikatos priežiūros įstaigų, sudariusių sutartį su teritorinėmis ligonių kasomis dėl paslaugų apmokėjimo PSDF biudžeto lėšomis, išlaidos, susijusios su šių įstaigų darbuotojų, organizuojančių ir (ar) teikiančių sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis sergantiems pacientams ar vykdančių epidemijų profilaktikos priemones ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose, darbo užmokesčio padidiniu, apmokamos PSDF biudžeto lėšomis. Buvusių karantino laikotarpių patirtis parodė, kad toks padidinto COVID priedų mokėjimo iš PSDF biudžeto lėšų modelis nėra atitinkantis privalomojo sveikatos draudimo esmės.

Vadovaujantis Sveikatos draudimo įstatymo 2 straipsnio 5 dalimi privalomasis sveikatos draudimas – tai valstybės nustatyta asmens sveikatos priežiūros ir ekonominių priemonių sistema, garantuojanti privalomuoju sveikatos draudimu draudžiamiesiems asmenims įvykus draudimui įvykiui sveikatos priežiūros paslaugų teikimą ir šių paslaugų išlaidų apmokėjimą, taip pat vaistų ir medicinos pagalbos priemonių išsigijimo išlaidų bei medicinos priemonių kompensavimą. Sveikatos draudimo įstatymo 5 straipsnyje nustatyta, kad privalomojo sveikatos draudimo draudiminiai įvykiai yra gydytojo diagnozuoti privalomuoju sveikatos draudimu draudžiamų asmenų sveikatos sutrikimai ar sveikatos būklė ir jie yra pagrindas privalomuoju sveikatos draudimu draudžiamiesiems asmenims teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir apmokėti jas iš PSDF biudžeto. Šios nuostatos suponuoja tai, kad pagrindinis, esminis privalomojo sveikatos draudimo tikslas turi būti solidariai sukaupiamomis lėšomis garantuoti tokiu draudimu apdraustiems asmenims esant draudimui įvykiui sveikatos priežiūros paslaugų gavimą ir tokių paslaugų teikimo išlaidų kompensavimą paslaugų teikėjams. Taip pat pažymėtina, kad iš PSDF biudžeto taip pat kompensuojamos asmens sveikatos priežiūros įstaigų išlaidos sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių darbuotojų darbo užmokesčiui. Tai yra sudėtinė sveikatos priežiūros paslau-

gos dalis, bet išlaidų darbo užmokesčiui kompensavimas nepriklauso nuo to, ar paslaugos teikiamos įprastomis sąlygomis, ar karantino metu, ar valstybės lygio ekstremaliosios situacijos metu. Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 32 straipsnyje įtvirtintas padidintas darbo užmokestis, priedai, priemokos nėra susiję su sveikatos priežiūros paslaugos teikimu, pačia paslauga, jos kokybe, prieinamumu, o tik yra papildomas mokėjimas už sveikatos priežiūros paslaugų teikimą esant tam tikroms sąlygoms – tai didesnė rizika užsikrėsti, didesnis darbo intensyvumas, didesni krūviai – ir jos niekaip nėra susijusios su draudiminiu įvykiu ar privalomojo sveikatos draudimo esme.

Apibendrinimas – kokios siūlomos naujo teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama. Projektu siūloma naujai nustatyti, kad, pirma, karantino metu išlaidos, susijusios su darbuotojų, organizuojančių ir (ar) teikiančių sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis sergantiems pacientams ar vykdančių epidemijų profilaktikos priemonės ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose, darbo užmokesčio padidiniu, būtų apmokamos ne PSDF biudžeto, o valstybės biudžeto lėšomis.

Antra. Iš valstybės biudžeto lėšų būtų apmokama ta dalis išlaidų, kuri atitinka Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 32 straipsnio 1 dalyje nustatytas lėšų skyrimo sąlygas ir neviršija Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 32 straipsnio 1 dalyje nustatytų darbo užmokesčio didinimo dydžių.

Ir trečia. Tiek Lietuvos nacionalinei sveikatos sistemai priklausančių, tiek ir Lietuvos nacionalinei sveikatos sistemai nepriklausančių sveikatos priežiūros įstaigų išlaidos, susijusios su šių įstaigų darbuotojų, organizuojančių ir teikiančių sveikatos priežiūros paslaugas ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis sergantiems pacientams ar vykdančių epidemijų profilaktikos priemonės ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose, darbo užmokesčio padidiniu, valstybės biudžeto lėšomis būtų apmokamos sveikatos apsaugos ministro nustatyta ir su finansų ministru suderinta tvarka.

Dabar apie PSDF biudžetą. Planuojama, kad 2022 metais PSDF biudžeto įplaukos iš viso turėtų sudaryti 2,8 mlrd. eurų, tai yra 203 mln. eurų, arba 7,8 %, daugiau, nei numatyta 2021 metų PSDF biudžete. Šiomis augančiomis lėšomis bus užtikrintas šių metų rugsėjo mėnesį padidintų asmens sveikatos priežiūros paslaugų bazinių kainų balo verčių ir finansavimo tęstinumas visus 2022 metus. Taip pat numatytais papildomomis lėšomis planuojama didinti sveikatos priežiūros finansavimą, užtikrinant paslaugų plėtrą ir sudarant sąlygas įgyvendinti Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos šakos kolektyvinės sutarties nuostatas, susijusias su darbo užmokesčio didinimu.

Pagal kiekvieną PSDF biudžeto išlaidų straipsnį, lyginant su patvirtintu 2021 metų PSDF biudžeto planu, bus skiriama papildomai lėšų. Asmens sveikatos priežiūros paslaugoms planuojama papildomai skirti apie 269 mln. eurų, vaistams, medicinos pagalbos priemonėms ir medicinos priemonių nuomai – apie 80 mln. eurų, medicininei reabilitacijai ir sanatoriniam gydymui – daugiau nei 16 mln. eurų papildomai, ortopedijos techninėms priemonėms – 0,6 mln. eurų, privalomojo sveikatos draudimo sistemos funkcionavimui ir šį draudimą vykdančių institucijų veiklos išlaidoms – 7 mln. eurų, Valstybinio socialinio draudimo fondo veiklos sąnaudoms, susidarantioms dėl privalomojo sveikatos draudimo įmokų surinkimo ir pervedimo į PSDF, kompensuoti – 0,3 mln. eurų.

Norėčiau atkreipti dėmesį į 5 straipsnį, kuris susijęs su sveikatos programomis ir kitomis sveikatos draudimo išlaidomis. Šiame straipsnyje mažėja tik formalus skaičius lentelėje, bet ne mažėja, o didėja realios lėšos sveikatos programoms ir kitoms sveikatos draudimo išlaidoms, kaip ką tik detalai pristačiau. Kadangi ateinančiais metais neplanuojamos lėšos gydymo įstaigų darbuotojų dėl COVID-19 padidintiems atlyginimams kompensuoti, tokias išlaidas pagal šią dieną kartu teikiamą Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą numatoma apmokėti valstybės biudžeto lėšomis.

PIRMININKAS. Ministre, jūs kalbate jau 10 minučių, tai prašom apibendrinti.

A. DULKYS. Apibendrinu. Taigi šiais metais, jau įvertinus tai, kad COVID-19 priedus esame suplanavę valstybės biudžete, iš viso turime papildomai 300 mln. eurų PSDF biudžete. Šiais me-

tais jau buvo padidintas greitosios medicinos pagalbos finansavimas. Vadinas, kitais metais galėsime finansuoti viską, kas buvo jau suplanuota ir didinta šiais metais, panašia apimtimi ir dar papildomai skirti lėšų tokiems įtraukiems dalykams kaip sveikatos paslaugų plėtra, dienos stacionaras, šeimos gydytojų atliekami laboratoriniai tyrimai. Taip pat numatoma didinti lėšas psichikos sveikatos, slaugos, palaikomojo gydymo, gydytojo specialisto konsultacijoms apmokėti ir įkainiams didinti. Iš viso apie 113 mln. eurų tokiems dalykams.

Baigdamas dar noriu atkreipti dėmesį, kad šiame biudžete (tai anksčiau nebuvo daroma) visiems medikams jau yra iš karto numatytos atlyginimų kėlimui lėšos. Jau nuo sausio 1 dienos vidutiniškai kiekvieno mediko atlyginimas kitais metais didėtų apie 6 %, taip pat yra numatytos lėšos įstaigos mažiausiai apmokamų darbuotojų minimaliojo mėnesio atlygio kėlimui iki 730 eurų, vadinas, mažiausiai uždirbančių medicinos darbuotojų atlyginimai kitais metais vidutiniškai kiltų apie 14 %. Į šią sumą patenka, tai yra apie 35 mln. eurų tam numatyta, ne tik darbo užmokesčio kėlimo, bet ir galimos gydymo įstaigų išlaidos, susijusios su šildymo kainų augimu.

PIRMININKAS. Ministre!

A. DULKYS. Tai tiek, baigiau. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Jūs, aš suprantu – du svarbūs įstatymai, šiek tiek užtrukote. Dabar leiskite paklausti Seimo nariams. Pirmasis klausia R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, sveikinu su pirmu jūsų tokiu, sakyčiau, solidžiu biudžetu. Bet mes su kolega A. Matulu ir aną visą kadenciją dirbdami Sveikatos reikalų komitete už tai tarkuodavome A. Verygą – už žodžio nesilaikymą. Kaip jūs manote, nes biudžete kol kas nematau skaičių, nematau dėl valstybės draudžiamų asmenų, nes, ko gero, kolega Antanas šį kartą irgi palaikys projektą ir teiksime pasiūlymą dėl biudžeto, nes visą laiką aktyviai mes remdavome. Tai yra vienas dalykas.

Ministre, kodėl toks didelis rezervas? Visą laiką, kolega, tiek aš, tiek tas pats Antanas – mes visą laik kritikuodavome A. Verygą, kai buvo 120, 130, 210. Dabar jūsų – 344 mln.! Tai yra kosminė pinigų suma, kai dabartinio rezervo net nepanaudojote. Ar nereikėtų šiek tiek pasikuklinti ir nusileisti 200?

A. DULKYS. Kaip žinote, rezervas susiformuoja automatiškai. Aš šioje salėje esu sakęs, kad iš tikrųjų dar šios Vyriausybės metu mes grįšime prie to rezervo egzistavimo, nes jis labiau atspindi tik planavimo problemas, o ne PSDF biudžeto esmę. Tačiau, žinote, dviejų ekstremaliųjų situacijų metu tiek pokyčių daryti vienu metu, matyt, nėra paprasta. Tas rezervo dydis tiesiog atspindi patį biudžeto stiprumą ir tai, kiek mes ruošiamės skirti įvairioms naujoms paslaugoms.

Pirmoje klausimo dalyje jūs klausėte dėl valstybės draudžiamų asmenų, tad tikrai numatyta net, sakyčiau, daugiau, negu rodo skaičiavimai, ir mes galvojame, kad jeigu metų *eigoje* mums tiek neprireiks, bus galima papildomai skirti medikų atlyginimams.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ministre, nors iš esmės šiuos įstatymų projektus palaikau, nes manau, kad tai yra specialios lėšos, ne visai susijusios su fondo dalykais, šiek tiek norėčiau grįžti prie praėjusių metų ir prie to, kai mes su jumis diskutavome dėl rezervo dydžio ir rezervo panaudojimo. Turbūt pamenate, mūsų pasiūlymas buvo numatyti 200 mln. iš rezervo šakiniams sutarties dalykams finansuoti. Gal jūs galėtumėte pasakyti, nes metai beveik baigiasi, kam buvo panaudotas PSDF rezervas, kokios buvo patirtos svarbiausios išlaidos? Ar manote, kad mums pavyks iš valstybės biudžeto tvariai suplanuoti papildomo medicinos darbuotojų krūvio išlaidas?

A. DULKYS. Man atrodo, kad šiais metais vieną žingsnį visi kartu padarytume, tai metų *eigoje* ir parodė įvairūs nesusipratimai dėl to, kad kai yra ekstremalioji situacija ir karantinas, čia visiems kyla klausimas, ar užteks kovido priedams ir taip toliau.

Tad šituo žingsniu, ačiū, kad pritariate įstatymo projektui, mes kaip tik ir padarome skaidrų, aiškų planavimą, atskiriame, kas yra PSDF'o, o kas yra visų kitų dalykų. Medikų atlyginimams didinti iš viso yra apie 180 mln. eurų. 77 mln. jau yra numatyti kaip tas padidinimas, kuris priklauso jau nuo rugsėjo mėnesio, baigiame derybas, apie 76 mln. eurų yra numatyta naujai kolektyvinei sutarčiai įgyvendinti, 35 mln. atlyginimams kelti dėl MMA, taigi visi tie dalykai yra sudė-

lioti. O rezervo, kaip jūs žinote, taisyklės labai griežtos, mes metų *eigoje* apie tai kalbėjome. Buvo naudota COVID-19 priedams, vaistams, kompensavimui. Tas panaudojimas yra gana griežtas, kai kalbame apie pagrindinę dalį, o pats rezervas, taip, be abejo, gali būti skirtas bet kuriam tam straipsniui. Kai dabar būsime komitete, galėsime atidžiau, detaliau pažiūrėti kiekvieną tą straipsnį. Bet jie vis tiek iš PSDF neišeina, svarbiausia žinutė yra, kad tie pinigai Lietuvos žmonėms ir Lietuvos medikams, niekam kitam.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Butkevičius. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, kiek žinau, jūs kitais metais ruošiatės daryti sveikatos apsaugos sistemos reformą. Taip? Jūsų ministerijos darbuotojai bendradarbiauja su savivaldybių vadovais, pristato tam tikrus projektus, kurie rajoninių ligoninių skyriai bus uždaryti. Kiek kainuos tokia reforma? Ar tikrai įgyvendinus tą reformą gydytojų prieinamumas pacientams pagerės? Dabar tikrai daugelis žmonių skundžiasi. Ačiū.

A. DULKYS. Visų pirma norėčiau pasakyti, kad jau dabar tas prieinamumas nėra toks, kokio norėtume, taigi kalbame ne apie tai, kiek kainuos reforma, o apie tai, kad yra galimybė šalia valstybės biudžeto ir PSDF lėšų, apie kurias mes dabar kalbame, per artimiausius penkerius metus investuoti dar 800 mln. eurų į Lietuvos sveikatos apsaugos sistemą. Matyt, mūsų pagrindiniai dalykai yra apskritai gerinti paslaugų kokybę, kad mūsų rodikliai Europos Sąjungos kontekste pradėtų artėti Europos Sąjungos vidurkio link, bet ne pagal gydytojų skaičių, ne pagal įstaigų skaičių, ne pagal lovų skaičių, ne pagal gyventojų lankymosi pas gydytojus skaičių, bet būtent pagal konkrečių ligų kokybę ir išvengiamą mirtingumą, nereikalingo hospitalizavimo išvengimą. Be abejo, turime šalinti ligoninėse esančių paslaugų dubliavimą ir naikinti neefektyvias vietas. Bet su savivalda bendradarbiaujame, stengiamės perteikti investicijų idėjas, principus, norime, kad jie būtų *įsišėimininkinė*, įsitraukę, nes tikiu, kad tik kartu galime padaryti tą reformą sėkmingą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, iš pradžių pradėsiu nuo pajuokavimo. Aš prisimenu, ką ir kolega Remigijus minėjo apie rezervą, dabartinę premjerė tada iš manęs juokėsi, sakė, ar tik ne kokiai epidemijai ruošiatės rezervą kaupdami. Bet čia pajuokavimas, o dabar rimtai dėl šio konkretaus biudžeto. Šiaip principas dėl pandemio kompensavimo iš biudžeto, aš manau, yra teisingas – dėl tų priemonių, tik aš nuogąstauju dėl paties mechanizmo veikimo. Jau dabar įstaigos skundžiasi, kad kai iš biudžeto yra kompensuojami tie vadinamieji priedai esant ekstremaliajai situacijai, mechanizmas yra lėtas, sudėtingas ir įstaigos ne laiku gauna pinigus. Valstybinė ligonių kasa tvarkosi daug efektyviau, greičiau ir paprasčiau. Ar nebūtų logiškiau tuos pinigus tiesiog skirti į PSDF rezervą ir paskui iš ten naudoti?

O antras klausimas. Jūs paminėjote...

PIRMININKAS. Laikas.

A. VERYGA (LVŽSF). ...apie atlyginimo didinimą 6 %, tik infliacija yra planuojama 6 %. Ar tikrai jau yra pasirašyta šakos sutartis, pagal ką jūs suplanavote tuos 6 %? Ačiū.

A. DULKYS. Ne, sutartis dar nėra pasirašyta, dar derybų baigiamoji stadija, bet, man atrodo, tikrai pažiūrėkime, kiek bus skirta būtent sveikatos priežiūros paslaugoms ir įkainiams. Metams einant, matyt, atsiras galimybių toliau diskutuoti, kokie galėtų būti tie darbo užmokesčiai. Čia turime pasibalansuoti, kaip sakote, kolega, vis tiek labiau žiūrėčiau į ilgalaikį PSDF skaidrumą ir patogumą, kad sutvarkykime PSDF, kad jis būtų toks, koks reikalingas ilgalaikiam... O tai, kad įvyksta (čia ir vasarą buvo), kad pinigų pervedimo, suskaičiavimo, COVID-19 priedų skaičiavimo sistema yra lėta, sudėtinga, nėra tipinė mūsų sistemai, reikia pripažinti, bet, man atrodo, svarbiausia žinutė – visi gauna priedus, yra numatyta, valstybės biudžete yra irgi apie 300 mln. eurų suskaičiuota šiems dalykams. Man atrodo, svarbiausia žinutė, kad yra numatyta išteklių. Tai, kad jie patenka truputėlį vėliau, matyt, yra mažesnė blygė nei ta, kad žmonėms nebus atlyginta.

PIRMININKAS. Ir paskutiniai – L. Nagienė. Labai trumpas klausimas ir trumpas atsakymas.

L. NAGIENĖ (DFVL). Gerai. Labai ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, prašau pasakyti, iš kokių lėšų bus finansuojama gydytojams, kurie prikalbina skiepytis? Prikalbina, jie gauna dabar už kiekvieną prikalbintą skiepytis. Irgi bus iš valstybės biudžeto lėšų pirminės priežiūros specialistams?

Kitas mano klausimas. Vienaip ar kitaip, vis tiek noriu išgirsti apie reformą. Mes žinome, 800 mln., bet jie daugiausia nueis į infekcinių ligoninių statybą, tai yra penkios ligoninės, kurios, sakysime, pandemijai esant, o kaip bus su regionais ir kaip bus ta reforma? Šiandien kaip tik teko būti ministerijoje, tai, žinote, kol kas nepradžiugino manęs dar ši reforma. Labai norėtusi vis tiek konkrečiau apie savivaldybes.

A. DULKYS. Viskas, kas susiję su pandemija: testavimas, vakcinavimas, priedai ir jūsų paminėti priedai, ir visos šitos priemonės – visa tai yra valstybės biudžeto dalis, o ne PSDF.

Apie reformą. Matyt, tikrai mūsų laukia dar ne vienas ratas pasikalbėjimų, nes ši ketvirtadienį baigiame visą ciklą. Mūsų komanda bus jau apvažiavusi, man atrodo, visas 60 savivaldybių. Tai tik pirmas pasikalbėjimas apie tai, kokios yra RRF lėšos, kokie Europos Sąjungos paramos projektai laukia, kokios investicijų kryptys ir ką kartu turime padaryti. Aš manau, ir jūs galėsite taip pat komitete, ir atskiruose susitikimuose, be abejo, galėsime papildomai pasikalbėti apie investicijų kryptis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikas klausti baigėsi. Ačiū, gerbiamas ministre.

Dėl motyvų tuoj kalbėsime. Gerbiamas D. Kepenis dėl vedimo tvarkos. Prašom.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū. Kažkodėl švieslentėje vienos pavardės, o mūsų kompiuteryje kitos pavardės. Ar čia klaida, ar kas nors sąmoningai padaryta? Ačiū.

PIRMININKAS. Aš atkreipsiu dėmesį, kad kai svarstomi šie suvestiniai klausimai, reikia žiūrėti į tą vietą, kur yra kaip tik ir pažymėta bendra tų klausimų suvestinė. Šiuo atveju 2-8.1, 2-8.2 bendras ir ten užsirašyta.

Dėl motyvų matau, kad T. Tomilinas atsisakė žodžio. Ar J. Sejonienė... Gal taupydami laiką, manau, judame į priekį. Labai ačiū. Apsispręsime numatytu laiku.

Dar iki Prezidentų vizito kviečiu socialinės apsaugos ir darbo ministrę M. Navickienę pristatyti „Sodros“ lydimuosius įstatymų projektus bei visą paketą. Prašom.

16.08 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-955, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 19, 19¹, 21, 23, 32, 33, 34, 34¹ ir 35 straipsnių pakeitimo ir papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-956, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 11¹, 14, 16, 22, 23 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-957, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 2, 25, 26, 28 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-958, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 2 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-959, Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo Nr. VIII-366 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-960 (pateikimas)

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, gerbiamieji kolegos, pristatau jums Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą ir iš karto lydimuosius projektus.

Taigi „Sodros“ biudžeto 2022 metų projektas yra parengtas atsižvelgiant į Finansų ministerijos paskelbtą šalies ekonominės raidos scenarijų, vadovaujantis 2022–2024 metais įsigaliosiančiomis teisės aktų nuostatomis bei įvertinus kartu teikiamus įstatymų projektus. Prognozuojama, kad 2022 metais „Sodros“ biudžeto pajamos pasieks 5 mlrd. 836,6 mln. eurų ir bus 9,5 % didesnės, nei planuota 2021 metais. Valstybės biudžeto asignavimai bendrajai pensijos daliai, įvertinus siūlomas Socialinio draudimo pensijų įstatymo pataisas, bus 2 mlrd. 367,6 mln. eurų. Pinigų srautuose numatome 2 mlrd. 389,3 mln. eurų asignavimų sumą, įvertinę 2020 metų valstybės biudžeto 21,7 mln. eurų nepadengtą 2019 metų asignavimų įsipareigojimą bendrajai pensijos daliai kompensuoti.

Prognozuojame, kad 2022 metais „Sodros“ biudžeto išlaidos pasieks 5 mlrd. 533,5 mln. eurų ir bus apie 8,8 % didesnės, nei laukiama 2021 metais. Didžiausią „Sodros“ išlaidų dalį sudarys išlaidos socialinio draudimo pensijoms. Po pakeitimų vidutinė senatvės pensija, turint būtinaį stažą, didės nuo 441 euro iki 489 eurų.

Prognozuojama, kad ligos socialinio draudimo išlaidos sieks 427,1 mln. eurų ir bus 10,7 mln. eurų, arba 2,6 %, didesnės nei 2021 metais.

Motinstės socialinio draudimo išmokoms 2022 metais numatoma panaudoti 414,9 mln. eurų. Tai yra 38,7 mln. eurų, arba 10,3 %, daugiau negu 2021 metais dėl siūlomų Ligos ir motinstės socialinio draudimo įstatymų pataisų, siekiant šeimoms padėti derinti šeimyninius ir darbo įsipareigojimus bei užtikrinti vyrų ir moterų lygybę darbo rinkoje. Šios išlaidos didės 8,5 mln. eurų.

Taip pat nedarbo socialiniam draudimui numatoma skirti 282,4 mln. eurų. Prognozuojama, kad ši dalis nedarbo socialiniam draudimui bus mažesnė nei 2021 metais apie 2,2 % dėl prognozuojamo nedarbo lygio mažėjimo iki 6,7 %.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išlaidos sudarys 33,2 mln. eurų ir bus 2,9 mln. eurų, arba 9,6 %, didesnės, nei laukiama 2021 metais.

Einamųjų metų pajamos viršys išlaidas 303,1 mln. eurų. Taip pat prognozuojama, kad į Rezervinį fondą bus pervesta 279,2 mln. eurų. 2022 metais „Sodros“ rezervas viršys 1 mlrd. eurų ir pasieks 1 mlrd. 61 mln. eurų.

Nežinau, kolegos, ar eiti per kitus teikiamus įstatymų projektus detalčiau, ar palikti laiko klausti?

PIRMININKAS. Trumpai paminėkite esmines nuostatas ir tada, jeigu dar liks laiko, mes prašysime ir dėl Pensijų anuitetų bei Teisėjų atlyginimų įstatymų. Bet dabar trumpai dėl „Sodros“ biudžeto ir lydimųjų.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Tai aš gal išvardinsiu, kad su „Sodros“ 2022 metų biudžetu yra teikiami svarstyti penki įstatymų projektai: Valstybinio socialinio draudimo įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Ligos ir motinstės socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

PIRMININKAS. Labai ačiū, ministre. Manau, kad čia stabtelėkime. Dėl šio viso paketo buvo du norintys paklausti. E. Pupinis. Jo nematau salėje. A. Sysas. Taip pat nėra. Dėl balsavimo motyvų M. Lingė norėjo kalbėti už, bet atsisako žodžio. Tada apsispręsime dėl pateikimo balsuoti numatytu laiku.

16.14 val.

Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-965 (pateikimas)

Prašau trumpai pristatyti darbotvarkės 2-10 klausimą – Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-965.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Prognozuojame, kad Pensijų anuitetų fondas 2022 metais toliau sparčiai augs ir pensijų anuitetą įgis 981 asmuo, tai yra 55 % tų, kurie 2022 metais sulauks senatvės pensijos amžiaus ir sukaups II pakopos pensijų fonde 10 tūkst. eurų ir daugiau. Palyginkime: 2021 metų III ketvirčio pabaigoje pensijų anuitetą iš „Sodros“ buvo įgiję 749 asmenys. Likusieji įgis pensijų anuitetą vėlesniais metais.

Kitais metais Pensijų anuitetų fondas planuoja gauti 13,28 mln. eurų įplaukų už įgyjamus pensijų anuitetus. Iš jų 332 tūkst. eurų, apie 2,5 %, sudarys atskaitymą Pensijų anuitetų fondo valdymo ir administravimo išlaidoms padengti, o valdymo ir administravimo išlaidas 2022 metais sudarys 459 tūkst. eurų. Todėl trūkstamą sumą, kurios nepadengs vienkartinis atskaitymas nuo įmokų, įskaitant likutį iš ankstesnių metų, planuojama skolintis iš Finansų ministerijos. Numatoma paskolų suma 2022 metais – 111 tūkst. eurų.

Kadangi Pensijų anuitetų fondas auga sparčiau, nei tikėtasi iš pradžių, paskolos gali būti pradėtos gražinti jau 2024 metų pabaigoje. Jeigu nesikeis Pensijų kaupimo įstatyme nustatytos sąlygos, bus gražintos per kelerius metus. Per metus bus išmokėta 985 tūkst. eurų pensijų anuitetų iš-

mokų, o likusi suma investuojama, kad uždirbtų garantuotą papildomą gražą pensijų anuitetų gavėjams. Prognozuojama, kad einamųjų metų įplaukos 2022 metais viršys išlaidas 166 tūkst. eurų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui. Gerbiama ministre, gal galite tiesiog patikslinti, už kokią sumą dažniausiai yra įsigyjamas anuitetas, ir kaip jūs šiaip žiūrite ir vertinate tas iniciatyvas, kuriomis norima didinti anksčiau išsiimamų pinigų sumą – nuo 5 tūkst., dabar yra užregistruota iniciatyvų kelti iki 10 tūkst.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš vertinu atsargiai, manau, kad reikia labai pasverti, nes tie lūkesčiai, kai tik pajudinamas nors ir nedidelis skaičius gyventojų, kurie yra sukaupe santykinai gal ir nedideles sumas... Bet visgi tai atveria galimybes ir plačiau analizuoti. Man atrodo, reikia tiesiog labai atsargiai vertinti, apie tai diskutuosime. Žinau, kad yra siūlymas. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija taip pat pateiks savo poziciją šiuo klausimu. Dabar tarpinstitucinio derinimo procesas, tačiau aš pati kol kas būčiau linkusi vertinti atsargiai.

PIRMININKAS. Klausimą taip pat turi A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, mano klausimas būtų dėl Anuitetų fondo investicinės gražos. Kokią procentinę dalį sudaro? Taip pat jūs minėjote apie valdymo ir administravimo išlaidas, kad sudaro lyg ir 452 mln. eurų, bet procentine išraiška gal galėtumėte pasakyti. O į kitą klausimo dalį jūs jau atsakėte, paklausė gerbiamas M. Lingė. Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Dėl procentinės išraiškos, kolega, aš jums galbūt patikslinsiu raštu, jeigu galima. O kita klausimo dalis buvo dėl gražos, jeigu teisingai suprantu. Sekundėlę... Turbūt šios informacijos irgi su savimi dabar neturiu. Jeigu leisite, patikslinsiu jums raštu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus šiuo klausimu. Dėl balsavimo motyvų nebuvo norinčių kalbėti. Apsispręsimė dėl šio klausimo balsuoti numatytu laiku.

16.18 val.

Teisėjų atlyginimų įstatymo Nr. X-1771 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-961 (pateikimas)

Ir jeigu mes spėtume per kokias 7 minutes, tai aš dar pakviesčiau pateikti darbotvarkės 2-12 klausimą – Teisėjų atlyginimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-961.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas kolega. Įstatymo projektu... Jis yra parengtas atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo 2011 m. vasario 14 d. nutarimą, kuriame Konstitucinis Teismas pažymi, kad teisėjams, atliekantiems tam tikras funkcijas, kai reikia dirbti viršvalandžius, poilsio ir švenčių dienomis, pagal šiuo metu galiojantį Teisėjų atlyginimų įstatymą mokamos vienkartinės priemokos nėra proporcingos jų išdirbtam laikui, nes jos yra ribojamos. Tai šio projekto tikslas yra sureguliuoti apmokėjimą už darbą bei budėjimą poilsio ir švenčių dienomis.

Įstatymas išdėstomas nauja redakcija ir patikslinamas jo pavadinimas, įsigaliojimo data – nuo sausio 1 dienos. Projektu siūloma įtvirtinti, kad bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų pirmininkų, pavaduotojų, skyrių pirmininkų ir teisėjų atlyginimus sudarytų pareiginė alga, priedas už tarnybos stažą, apmokėjimas už darbą bei budėjimą poilsio ir švenčių dienomis, pavadavimą ir priemokos už padidėjusį darbo krūvį. Taip pat už darbą ar budėjimą bendrosios kompetencijos specializuotame teisme poilsio ir švenčių dienomis teisėjo pasirinkimu mokėti dvigubą jo pareiginės algos su priedu už tarnybos stažą dydžio atlygį. Už budėjimo poilsio ir švenčių dienomis namuose laiką bendrosios kompetencijos ar specializuoto teismo teisėjui mokėti 50 % jo pareiginės algos su priedu už tarnybos stažą dydžio atlygį, proporcingą budėtam laikui. Taip pat numatyti teisėjų galimybę gauti ne didesnę kaip 30 % jo pareiginės algos dydžio priemoką, kai yra padidėjęs darbų mastas atliekant kito to paties teismo teisėjo funkcijas, ir suvienodinti teisėjo priedo už ištarnautus valstybei metus skaičiavimo tvarką su valstybės tarnautojams taikoma tvarka. Papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis būtų 420 tūkst. eurų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Du klausimai. Pirmoji – I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ministre, šiandien, man atrodo, jau buvo vienas iš pateiktų projektų dėl bazinio dydžio pakeitimo. Tai liečia taip

pat ir teisėjus. Yra ir kitų grupių, kurios neturi tokio balanso tarp poilsio ir darbo režimo, įskaitant ir mus, Seimo narius, čia dirbančius. Ar nemanote, kad toks reguliavimas vienai grupei, šiek tiek išskiriant, išbalansuoja sistemą ir sukuria nereikalingus socialinio nelygumo tokius pojūčius? Gal tikrai reikėtų viską reguliuoti baziniu dydžiu?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Geras klausimas ir šiuo projektu mes būtent neteikiame, pavyzdžiui, teisėjo atlyginimo koeficiento dalyko. Jis irgi yra nesprenžiamas ilgą laiką, ir aš manau, kad tai turėtų būti daroma sistemiškai ir teikiama kartu su valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo užmokesčio didinimu. Tikrai yra ką spręsti ir šioje, ir kitose srityse. Dabartinis įstatymo projektas yra parengtas, kad būtų atlieptos esminės Konstitucinio Teismo pastabos būtent dėl neproporcingumo, kuris šiuo metu dar vis buvo įtvirtintas teisės aktuose.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, norėčiau trumpą klausimą. Vis dėlto teisėjų yra vienos iš ilgiausių atostogų, gal kiek neteisingai pasakysiu, bet gal apie 50 dienų sudaro. Dabar už poilsio režimą, budėjimo režimą mokama 50 %. Ar nemanote, kad tokios ilgos atostogos kompensuoja šitą budėjimo priemonę?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš pati manyti galiu daug dalykų, bet, kaip ir minėjau, šis įstatymo projektas yra parengtas tik tos apimties, apie ką yra gautas Konstitucinio Teismo išaiškinimas, todėl tas neproporcingumas turėtų būti sprendžiamas būtent tokiu būdu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Apsispręsimė dėl šio klausimo taip pat numatytu laiku.

16.22 val.

Informaciniai pranešimai

Dabar, prieš skelbdamas trumpą techninę pertrauką, aš norėčiau perskaityti Seimo nario Z. Balčyčio pareiškimą: „Prašau išbraukti mane iš Lietuvos regionų frakcijos Seime narių nuo šių metų spalio 19 dienos.“

Ir taip pat dar vieną pareiškimą: „Prašau priimti mane į Demokratų frakciją „Vardan Lietuvos“ nuo šių metų spalio 19 dienos.“ Pasirašo Seimo narys Z. Balčytis.

Lietuvos Respublikos Seimo Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“ informuoja, kad nuo spalio 19 dienos Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ posėdyje nuspręsta priimti Seimo narį Z. Balčytį į Demokratų frakciją „Vardan Lietuvos“. Pasirašo frakcijos seniūnas S. Skvernelis. Sveikiname.

Gerbiami kolegos, skelbiu techninę pertrauką iki 16 val. 30 min. Prašau visų likti salėje, tikrai sulauksime garbių svečių ir tęsime posėdį.

Pertrauka

16.30 val.

Lietuvos Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos ir Lenkijos Respublikos Prezidento Andžejaus Dudos pranešimai 1791 m. gegužės 3 d. Konstitucijos ir Abiejų Tautų tarpusavio įžado 230-ųjų metinių proga

M. STROLYS (Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas). Jo Ekscelencija Respublikos Prezidentas G. Nausėda. Jo Ekscelencija Lenkijos Respublikos Prezidentas A. Duda. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Gerbiami kolegos, 2021 metus Lietuvos Respublikos Seimas paskelbė Abiejų Tautų Respublikos Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Tarpusavio įžado metais. Taip Seimas pabrėžė, kad Gegužės 3-iosios Konstitucija buvo pirmoji rašytinė konstitucija Europoje ir antroji rašytinė konstitucija pasaulyje, įtvirtinusi esminę valdymo reformą, įvedusi valdžių atskyrimo principą bei klojusi pamatus naujai užgimstančiai pilietinei visuomenei Lenkijoje ir Lietuvoje. Ši Konstitucija trynė luominius skirtumus, padėdama pagrindus žmogaus teisių tradicijai.

Gegužės 3-iosios konstitucinę valstybės reformą vainikavo 1791 m. spalio 20 d. priimtas Abiejų Tautų tarpusavio įžado aktas, tapęs esminiu Konstitucijos papildymu, numačiusiu dvinarę Respublikos sąrangą, jis užtikrino Lenkijos Karalystės ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės lygiateisiškumą. Būtent rytoj ir minėsime šią mums svarbią sukaktį.

Šia proga į Lietuvą oficialaus vizito atvyko Lenkijos Respublikos Prezidentas A. Duda, kurią tik pasveikinome Lietuvos Respublikos Seime.

Kviečiu sveikinimo kalbą tarti Jo Ekscelenciją Lietuvos Respublikos Prezidentą G. Nausėdą.
(Plojimai)

Lietuvos Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos kalba

G. NAUSĖDA. Jūsų Ekscelencija Lenkijos Respublikos Prezidente, gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, garbūs svečiai, man nepaprastai malonu dalyvauti Abiejų Tautų tarpusavio įžado sukakties minėjime. Susirinkę šiandien mes pratęsiame ir simboliškai užbaigiame prieš pusę metų pradėtą Gegužės 3-iosios Konstitucijos 230-ųjų metinių minėjimą.

Džiaugiuosi, kad kartu su manimi Lietuvos Respublikos Seime šia ypatinga proga lankosi Lenkijos Respublikos Prezidentas A. Duda. Prieš pusę metų viešėdamas Varšuvoje jutau didelę atsakomybę už lietuvių, lenkų bei kitas regiono tautas, kurioms artimas bendros mūsų valstybės palikimas. Neabejoju, kad ir Jo Ekscelencija Prezidentas šiandien aiškiai jaučia šio vizito reikšmę ir svarbą. Turime puikią progą prisiminti Lietuvos ir Lenkijos bendrą istoriją, įvertinti sukauptą kultūros paveldą bei reikšmingą mūsų šalių indėlį į Europos raidą.

Galime pagrįstai didžiulotis, kad Gegužės 3-iosios Konstitucija, įkvėpta Apšvietos epochos idėjų, jas savaip interpretavo ir pritaikė mūsų regiono realijoms. Šį teisinį dokumentą visada prisiminsime ir geruoju minėsime už tai, kad jis įtvirtino Lietuvą ir Lenkiją konstitucinės minties pirmievių gretose.

Bendros Lietuvos ir Lenkijos valstybės Seimo sprendimas 1791 m. spalio 20 d. vienbalsiai priimti Abiejų Tautų tarpusavio įžadą apibendrino diskusiją, pradėtą gerokai iki paskelbiant Gegužės 3-iosios Konstitucijos apmatius. Tai buvo natūrali pasekmė procesų, vykusių XVIII amžiaus pabaigoje, kai Abiejų Tautų Respublikai iškilę egzistenciniai iššūkiai skubino mūsų protėvius vykdyti skubias reformas ir gelbėti valstybę.

Viena ryškiausių to meto tendencijų visoje Europoje buvo valstybės valdžios centralizavimas. Daugelis žymiausių ir įtakingiausių bendros Lietuvos ir Lenkijos valstybės veikėjų siekė iš Karalystės ir Didžiosios Kunigaikštystės sukurti vientisą politinį darinį, pajėgų susitelkti ir atremti svetimų jėgų puolimą. Net ir priėmus Gegužės 3-iosios Konstituciją, naujos bendros Policijos komisijos oficialiame pavadinime atsirado vietos žodžiams „Abiejų Tautų“. Tai buvo viena bendra institucija, tačiau Abiejų Tautų – ne tik Lenkijos, ne tik bendros Respublikos, bet ir Lietuvos.

Iškalbinga, kad tuo metu vykstant diskusijai apie tolesnę bendros valstybės institucijų raidą Trakų kaštelionas K. Pliateris paaiškino, kad „būdama sąjungoje Lietuva negali būti laikoma provincija bendrame kūne, ji turi būti laikoma viena tauta šalia kitos“.

1791 metų spalį priimtas Abiejų Tautų tarpusavio įžadas būtent ir atspindėjo natūralią bendros valstybės politinę evoliuciją nuo Liublino unijos iki Apšvietos epochos. Nuolatinėse kompromiso paieškose gimė konstitucinis dokumentas – neatsiejama *Pacta conventa* dalis, jis šiandien gali būti skaitomas tik kartu su Gegužės 3-iosios Konstitucija. Tarpusavio įžadas galutinai įteisino politinę dvinarystę ir Lietuvos, kaip lygiavertės Lenkijos partnerės federacinėje valstybėje, statusą. Taip jo autoriams pavyko suderinti valstybės centralizavimo poreikį su Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valstybinio savarankiškumo tradicija.

Dokumentas, kurio 230-ąsias metines šiandien minime, mums svarbus ne tik kaip viena iš Gegužės 3-iosios Konstitucijos sudėtinųjų dalių – tai pirmiausia įrodymas, kad lietuvių ir lenkų tarpvalstybinių santykių raida rėmėsi ir tebesiremia kompromisų paieška. Ji turi būti grindžiama pasitikėjimu ir tolerancija. Tik taip galime pratęsti strateginę bendrystę ir ja pasiremti šiandieninėje sparčiai kintančioje geopolitinėje tikrovėje.

Gerbiamieji, Lietuva ir Lenkija net du kartus XX amžiuje pakilo iš pelenų, pasiremamos laisvės ir valstybingumo tradicijomis, perduodamomis iš kartos į kartą. Jau trečią kartą esame laisvi kurti savo valstybes ir siekti savo žmonių gerovės. Niekada anksčiau negyvenome taip gerai. Niekada neturėjome tokių tvirtų saugumo garantijų.

Džiaugiuosi galėdamas pasakyti, kad Lietuva ir Lenkija toliau žengia kartu. Pastaraisiais dešimtmečiais stebėjome sparčią dvišalių santykių raidą, tačiau visų bendradarbiavimo galimybių, esu tikras, iki šiol nesame išnaudoję.

Svarbi paskata veikti išvien yra augančios karinės, technologinės, ekonominės grėsmės ir iššūkiai. Kaip ir prieš 230 metų, Lietuva ir Lenkija šiandien yra Vakarų civilizacijos priešakinėse linijose. Bandymai kaitinti atmosferą prie rytinių Europos Sąjungos, taip pat NATO sienų kelia mums ypatingų užduočių ne tik užtikrinant mūsų šalių saugumą, bet ir palaikant pusiausvyrą regione. Turime ne tik skirti ypatingą dėmesį dvišaliam kariniam bendradarbiavimui, bet ir tvirtinti NATO vienybę, stiprinti mūsų pasienio infrastruktūrą ir į saugumo sistemą įtraukti mums tiek kultūriškai, tiek politiškai artimą Ukrainą, siekti jos teritorinio vientisumo atkūrimo.

Mūsų šalys negaili pastangų, kad kaimyninėje Baltarusijoje patys piliečiai galėtų laisvai ir demokratiškai išrinkti savo šalies valdžią. Mes tuo tikime, todėl laikome Liublino trikampio formatą atvirą ateities demokratinei Baltarusijai. Kartu tai reiškia, kad turime aktyviai ruoštis atremti naujo pobūdžio grėsmes. Baltarusijos režimo hibridinė ataka, tūkstančius nelegalių migrantų nukreipusi per Lietuvos, Latvijos, Lenkijos sienas, parodė būtinybę tobulinti galiojančius Europos Sąjungos teisės aktus. Turime siekti pritaikyti europinę teisę prie naujų realijų, kad galėtume užtikrinti išorinių Europos Sąjungos sienų apsaugą.

Naudodamasis proga noriu nuoširdžiai padėkoti Lenkijai už pagalbą valdant Baltarusijos režimo sukeltą migracijos grėsmę, taip pat už politinę paramą dėl nesaugios Astravo atominės elektros ir mūsų siekio užkardyti joje pagamintos elektros patekimą į Europos Sąjungos vidaus rinką.

Kaip ir anksčiau, aš asmeniškai labai daug tikiuosi iš Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo plėtojant Europos Sąjungos Rytų partnerystės politiką. Nuo mūsų sėkmės šioje srityje priklausys viso regiono stabilumas ir ateities gerovė. Todėl turime daryti viską, kad būtų užtikrinta Rytų partnerystės politikos strateginė kryptis ir išlaikytos paskatos įgyvendinti ambicingas reformas.

Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Abiejų Tautų tarpusavio įžado dvasią taip pat puikiai atspindi ir pastarojo meto postūmiai mūsų šalių ekonominiame, energetiniame, kultūriniame bendradarbiavime. Nuoširdžiai džiaugiamės stebėdami, kaip sparčiai keičiasi Lenkijos transporto infrastruktūra. Patys su dideliu entuziazmu įsitraukėme į projekto „Rail Baltica“ darbus, o dabar viltingai žvelgiame į 2026 metus, kai turėtų prasidėti europinės vėžės geležinkelio eksploatacija. Dar anksčiau, iki 2025 metų, tikimės kartu su Lenkija įgyvendinti „Harmony Link“ projektą, kuris yra būtinas Baltijos valstybių elektros tinklų sinchronizacijai su kontinentine Europa. Jau artimiausiu metu turėtų būti užbaigtas ir kitas – elektros perdavimo tinklų jungties su Lenkija plėtos – projektas.

Ne mažiau svarbu, kad vietoje nestovi abiejų šalių kultūros, istorinės atminties, mokslo institucijų, mokslininkų, paveldo specialistų ir muziejininkų bendradarbiavimas. Jis vyksta nuolat ir yra kryptingai plėtojamas, tačiau būtent šiandien jį geriausiai simbolizuoja Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmuose atidaromos tarptautinė paroda ir mokslinė konferencija, skirtos Lietuvai ir Lenkijai susiejusiai Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Abiejų Tautų tarpusavio įžado patirčiai.

Prieš pusę metų Varšuvoje sakiau ir dabar galiu pakartoti, kad Lietuva dar tik atranda Gegužės 3-iosios Konstituciją. Norėčiau, kad šią Konstituciją dažniau matytume kaip visumą, apimančią ir Abiejų Tautų tarpusavio įžadus. Norėčiau, kad prisimintume ją kaip unikalų bandymą to meto sąlygomis išspręsti sisteminės bendros Lietuvos ir Lenkijos valstybės ir visuomenės modernizavimo problemas.

Tegul Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Abiejų Tautų tarpusavio įžado dvasia, atlaikiusi du ypač sunkius šimtmečius ir naujai sužibusi dabartinėje laisvės epochoje, visuomet įkvepia mūsų žmones. Tegul tarpusavio pasitikėjimas, pagarba ir tolerancija vienas kitam visada sudaro Lietuvos ir Lenkijos santykių pagrindą. Ačiū už dėmesį! (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Kviečiu sveikinimo žodį tarti Jo Ekscelenciją Lenkijos Respublikos Prezidentą A. Dudą. (*Plojimai*)

Lenkijos Respublikos Prezidento Andžejaus Dudos kalba

A. DUDA. Jūsų Ekscelencija Prezidente, gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiamosios Seimo narės ir gerbiamieji Seimo nariai! Ponios ir ponai! Brangūs svečiai! Brangūs broliai lietuviai, vartoju žodį, kuris paprastai nevartojamas kalbant apie kitas tautas, tačiau mūsų santykiai yra ypatingi. Gerbiamieji, mūsų karinių pajėgų vienybės ir valstybių politinės unijos istorija apima kelis šimtus gražiausių mūsų abiejų valstybių gyvavimo metų. Mes niekada nebūsime paprastais, eiliniaisiais kaimynais. Jūs, lietuviai, kaip ir mes, lenkai, esate dalis didžiosios civilizacijos, kurią bendrai sukūrėme. Jūs esate mūsų broliai.

Ponai ir ponios, man nepaprasta garbė šiandien kalbėti Lietuvos Respublikos Seime mūsų Tarpusavio įžado 230-ųjų metinių dieną. Įžadas reiškia momentą, kai du žmonės priima sprendimą susižieduoti, tapti vieningi. Mes tokį sprendimą priėmėme kaip dvi didelės suverenios tautos. Gerbiamieji, ar žinote kokių kitų šalių, kurios švenčia savo įžadus, ir tai ne tik kaip strateginę partnerystę ar sąjungą, o vis dėlto įžadus? Dvi šalys, dvi tautos. Štai tokiu mastu yra artimos Lenkija ir Lietuva. Ši dabartinė Lietuva, esanti mūsų ištikima sąjungininkė NATO ir ES struktūrose, ir ta senoji Lietuva, išsidriekusi per dabartinės Baltarusijos ir dalies Ukrainos žemes. Ji sudarė uniją su Lenkija ir sukūrė galingą tuometinės Europos valstybę.

Leiskite kiek priminti anuos laikus. Lenkija be Lietuvos anuomet būtų buvusi vien vidutiniškai galinga viduramžių Europos šalis, neturinti prieigos prie jūros, niokojama konfliktų su galingais kaimynais. Antra vertus, Lietuva be Lenkijos kartu būtų buvusi didžiąja žemių erdve, pasmerkta trauktis prieš išaugusią Maskvos galią. Mes kartu sukūrėme anksčiau Europoje nežinomą didelę laisvės ir stiprumo erdvę, imperiją, kurioje nebuvo liepsnojančių laužų, tačiau buvo gerbiama tolerancija ir inkliuzyvumas. Lenkija davė Lietuvai Vakarų krikščionybę, o Lietuva iš kraičio skrynios savo nepaprastus karinius sugebėjimus ir susitelkimą.

Manau, pakankamai apibūdinau šią nuostabios simbolinės reikšmės sąvoką „įžadas“, kuri tiesiogiai reiškia užtikrinimą, garantiją, tačiau kartu asocijuojasi su sužadėtuvių aktu, kuris sujungia du artimus žmones.

Tačiau ypatingą reikšmę iš tikrųjų turėjo prieš 230 metų priimto sprendimo santvarkos, teisės ir politikos dimensija. Kas jame buvo svarbu? Tai patikslinti, kokia valstybė iš esmės yra Abiejų Tautų Respublika, puikiai įtvirtinta pamatais, priėmus Gegužės 3-iosios Konstituciją. Svarbu buvo atsakyti į klausimą, ar valstybė tebėra dviejų suverenių subjektų unija, ar vientisa ir stipriai centralizuota valstybė. Juk tai nebuvo sugalvota dilema, o tikrai svarbus klausimas, kurį pateikė svarstyti Seimo posėdyje Lietuvos deputatai. Reikia pripažinti, jog į šį klausimą buvo atidžiai atsižvelgta tiek karaliaus ir kartu didžiojo kunigaikščio, tiek Karūnos deputatų. Derybų keliu mes suradome sprendimą, priėmę Abiejų Tautų tarpusavio įžado aktą, kuriuo buvo patvirtinta abiejų Respublikos šalių lygybė bei garantuojamas Lietuvos suverenitetas ir jos, kaip subjekto, charakteris.

Gerbiamas Prezidente, gerbiami ponai ir ponios, aišku, kad neleistina istorijos perdėtai gražinti, juk pagaliau mes Abiejų Tautų Respubliką praradome kelis metus po įžado. Nors prie to privedė padalijimą įvykdę mūsų priešai iš Rytų ir Vakarų, reikia prisipažinti, kad kalti buvo ir mūsų ainiai ir politiniai vadovai, kuriems pristigo išminties valdant. Šiandien mums reikia tai prisiminti, kad tokių klaidų išvengtume ateityje patys.

Taigi Lenkijos ir Lietuvos istorija nėra vien pergalės ar laimėjimai – juk išgyvenome bendrai ne vieną ir herojišką pralaimėjimą. Per šimtą metų mūsų istoriją lydi lozungas „Už jūsų ir mūsų laisvę“. Su juo mūsų kovojosi sukilėliai T. Kosciuškos, 1830–1831 metų ir 1864 metų sukilimuose. Prieš dvejus metus čia, Vilniuje, buvo šventė šia proga.

Mūsų istorija taip pat pažymėta kito pobūdžio sunkiais momentais, kurie mums šiandien neretai atrodo nesuprantami. Mūsų proseneliai XX amžiaus pradžioje nesugebėjo sutarti – pritrūko geros valios ir tarpusavio pasitikėjimo, todėl abi šalys galų gale sumokėjo aukščiausią kainą. Turime apie tai atvirai kalbėti nieko neslėpdami. Lygiai taip pat Lenkija, mano šalis, gali sau dėl

daug ko priekaištauti. Ilgus metus gyvenome atskirti sovietų sienos. Buvo siekiama, kad vieni kitus užmirštume, kad lenkai galvotų apie Lietuvą kaip apie A. Mickevičiaus poemų praeitį ir kad šiandien kitoje sienos pusėje tiesiog egzistuoja Tarybų Sąjunga.

Vis dėlto mano karta jau prisimena kitą – kovingą Lietuvą, tą šalį, kuri neišsigando ir iškėlė sovietų imperijai iššūkį tuo laiku, kai pasaulis visiškai netikėjo jos būsimu žlugimu. Buvome tiesiog susižavėję. Liūdesys ir žavesys lydėjo mus ir tada, kai 1991 metų sausio mėnesį jus užpuolė Maskvos agresorius. Juk tada mes supratome, kad Sovietų Sąjunga yra be perspektyvos, kad tai tikrai agresyvi, žlunganti imperija. Vakarai dėl daug ko abejojo, o jūs jokių abejonių neturėjote.

Leiskite pagerbti Lietuvos patriotus, kurie anuomet paaukojo savo gyvybę už jūsų ir mūsų laisvę. Mes atsimindami herojus, praėjus 30 metų po šių siaubingų įvykių, ryžomės Prezidento rūmus Varšuvoje apšviesti Trispalvės spalvomis. Aš prisimenu ano meto poetą, kuris parašė dainą apie Sovietų Sąjungos žlugimą. Dainoje nuskambėjo amžinai teisingi žodžiai. Cituoju: „Už sienos Lietuva savo nepriklausomybę džiaugiasi. Štai ir aš jaučiuosi kažkaip nepriklausomas.“ Kokie išraiškingi tai yra žodžiai. Jie parodo, kaip glaudžiai dvasia ir geopolitika esame susiję. Nepriklausoma Lenkija – tai nepriklausoma Lietuva; nepriklausoma Lietuva – tai nepriklausoma Lenkija. (*Plojimai*)

Šiandien jau 17 metų esame sugrįžę į bendrą organizmą – esame ES ir NATO dalis. Šiandien kuriame bendrus didžiulius projektus, tokius kaip trijų jūrų iniciatyva. Prie jos ir aš, ir mano bičiulis ponas G. Nausėda esame labai prisirišę ir tikime jos laimėjimu.

Šiandien noriu garsiai pasakyti: lenkai ir lietuviai yra lygios tautos, kurios gyvena savo valstybėse, gerbia savo kalbas ir tapatumą, tačiau Lenkija ir Lietuva susivienija išreikšdamos savo pasipriešinimą agresijai, maištavimui, mūsų sienų pažeidimams. Lenkija ir Lietuva kartu gina Europą nuo tironijos. Jūs puikiai suprantate, apie ką aš kalbu, kadangi broliams suprasti vienas kitą nereikia žodžių.

Dėkoju jums už visą palaikymą vieni kitų nuo pat A. Lukašenkos režimo hibridinės atakos pradžios. Dėkoju taip pat baltarusių demokratams už tai, kad vienareikšmiškai informuoja pasaulį apie tai, kad tai režimas pritraukia į jų šalį apgaunamus, apiplėšiamus žmones ir žada perkelti į Europą jėga stumdamas juos per Lenkijos, Lietuvos ir Latvijos sienas. Ačiū jums už tai, kad niekam nepavyko palaužti mūsų kaimynių šalių vienybės.

Ačiū jums už paramą, kurią bendrai suteikėme mūsų broliams baltarusiams, juk jiems lygiai taip pat priklauso Abiejų Tautų Respublikos ir Didžiosios Kunigaikštystės bei 1791 metų įžado paveldo dalis. Ačiū jums už tai, kad galvojate lygiai taip pat kaip mes, kad nebus mūsų regionas taikus ir stabilus be laisvos ir demokratiškos nepriklausomos Baltarusijos ir laisvos, demokratiškos nepriklausomos Ukrainos. Tai tokie reikalai, kurių net nėra ko svarstyti, kadangi galvojame ir jaučiame tą patį.

Vis dėlto ypač šiltai dėkoju už bendros gražios istorijos ilgus šimtmečius, už laikus, kai buvome kartu ir kai išgyvenome išsiskyrimo skausmą. Kai kartu kovojame, bendrai patiriame pralaimėjimų kartėlį, kaip ir pergalės jėgą, suteikiančią mums sparnus. Ačiū už visa tai, ačiū tau, Lietuva. Telaimina Dievas Lenkijos Respubliką, telaimina Dievas Lietuvą! (*Plojimai*)

M. STROLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jo Ekscelencija Lenkijos Respublikos Prezidentas. (*Plojimai*)

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Na ką, gerbiamieji ponios ir ponai, Mokslo ir studijų įstatymas. Mes tuoj pat grįšime prie darbotvarkės. Aš matau, kad E. Gentvilas tikriausiai nori apie balsavimo laiką paklausti. Leiskime jam paklausti.

E. GENTVILAS (LSF). Prašau pasakyti.

16.59 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-949 (pateikimas)

PIRMININKAS. Aš ne aiškiaregis, gerbiamas kolega, bet aš manau, kad apie kokią septintą valandą tikriausiai būtų rekomendacija būti jau salėje, nes mes sugebėjome vieną klausimą šiek

ties greičiau apsvarstyti. Neaišku, kaip seksis su rezerviniais, tai dar pažiūrėsime, o į tribūną kviečiu švietimo, mokslo ir sporto ministrę J. Šiugždinienę pristatyti darbotvarkės 2-13 klausimą – Mokslo ir studijų įstatymo 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-949. Prašau.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Šio įstatymo pakeitimo projekto tikslas yra sudaryti teises prielaidas darbo užmokesčiui didinti valstybinių mokslinių tyrimų institutų mokslo darbuotojams ir tyrėjams. Dėstytojų, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų atlyginimams padidinti nuo 2022 m. sausio 1 d. vidutiniškai 10 % ir baziniam dydžiui padidinti 2,26 % iš viso yra skirta 28,8 mln. eurų. Pagal teikiamą įstatymo projektą nuo 2022 m. sausio 1 d. 72¹ straipsnio 5 dalyje nustatytų pareiginės algos koeficientų apatinės ir viršutinės ribos visoms pareigybių grupėms yra didinamos 10 %. Bendras darbo užmokesčio padidėjimas, įskaitant bazinio dydžio padidėjimą, vidutiniškai sudarytų 12,48 %.

Pažymėtina, kad teikiamas įstatymo projektas susijęs tik su valstybinių mokslinių tyrimų institutų mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų darbo užmokesčio didinimu. Aukštosios mokyklos pagal Konstituciją ir Mokslo ir studijų įstatymo 8 straipsnį turi autonomiją, apimančią akademinę, administracinę, ūkio ir finansų tvarkymo veiklą, grindžiamą savivaldos principu ir akademinė laisve. Laikydamosi įstatymų ir kitų teisės aktų, aukštosios mokyklos pačios nustato savo struktūrą, vidaus darbo tvarką, darbuotojų skaičių, jų teises, pareigas ir darbo apmokėjimo sąlygas.

Įstatymo projektui įgyvendinti vien tik valstybinių mokslinių tyrimų institutų mokslininkų ir tyrėjų darbo užmokesčiui padidinti 2022 metais reikės apie 2,5 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų. Pritarus siūlomoms pakeitimams valstybiniuose mokslinių tyrimų institutuose vyriausiojo mokslo darbuotojo pareiginė alga galėtų kilti nuo 206 eurų iki 371 euro, vyresniojo mokslo darbuotojo – nuo 179 eurų iki 287 eurų. Nuoseklus ir akademinės bendruomenės lūkesčius atitinkantis atlyginimų didinimas tikrai paskatins jaunos žmonės rinktis mokslininko karjerą, padidins šiuo metu Lietuvoje dirbančių mokslininkų motyvaciją, o tai sudarys sąlygas siekti aukštos mokslo ir studijų sistemos kokybės, didinti šalies mokslinį produktyvumą ir konkurencingumą. Prašau pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti keletas Seimo narių. Pirmoji klausia V. Targamadzė. Prašau.

V. TARGAMADŽĖ (LSDPF). Ačiū. Tikrai ačiū, kad atkreipėte dėmesį į mokslininkus ir pagal politinių partijų susitarimą judama ta linkme, bet mano klausimas toks būtų. Sakote, 10 % padidėja, bet pareiginės algos koeficiento žemutinės ribos yra ganėtinai mažos. Pavyzdžiui, netgi direktoriaus buvo 10,8, dabar 11,89. Klausimas: ar tikrai yra apskaičiuotos lėšos, kad nebūtų taikomi minimalūs pareiginės algos koeficientai? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Čia jau institucijos vidaus reikalas, kokią šakutę taikys. Aš tai labai tikiuosi, kad tikrai nebus taikomi minimalūs koeficientai, nes čia yra pateikti vidutiniai skaičiai. Tikrai nebus taip, kad mažiausios sumos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia V. Rakutis, bet jo salėje nematau. Tuomet K. Masiulis turi klausimą. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Labai konkretus ir paprastas klausimas. Gal turite duomenis, kiek maždaug žmogus, kuris apsigynė ir tapo jaunesniu moksliniu bendradarbiu, jeigu imtume vidurkį, į rankas turėtų uždirbti dabar pagal pataisytą?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Tikrai nenorėčiau spekuliuoti. Pasitikslinsiu ir parašysiu jums, kiek dabar uždirba ką tik tai tapęs jaunesniu moksliniu bendradarbiu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, aišku, kas nepritar? Mes visi už tai, kad tikrai didėtų darbo užmokestis. Prašom pasakyti, koks dabar yra vidutinis, sakysim, paprasčiausiai mokslinio darbuotojo darbo užmokestis ir koks po šito padidėjimo būtų vidutinis darbo užmokestis? Kokį planuojate?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Vidutinio aš neturiu skaičiaus čia atsinešusi, bet tuoj pat grįžusi patikslinsiu ir jums pasakysiu. Nenoriu suklysti su skaičiais, bet aš jau sakiau, kokį mes planuojame padidėjimą. Tai padidėjimą planuojame skirtingais režiais. Jaunesniojo mokslo darbuotojo padidėjimas yra 170–203. Tuoj, palaukite, gal ir čia dar turiu savo skaičius, tai pasakysiu ir tiksliai

vidutinį. Pareiginė alga, pavyzdžiui, instituto direktoriaus minimali galėtų būti 1 tūkst. 913 eurų „ant popieriaus“, kaip mes sakome, jaunesniojo mokslo darbuotojo dabar yra nuo 1 tūkst. 370 eurų ir viršutinė šakutė – 1 tūkst. 621. 2022 metais planuojant padidėjimą būtų, čia aš ir jums tada atsakau iš karto (visai pamiršau, kad čia turiu savo skaičius atsinešusi) – 1 tūkst. 540 eurų ir galėtų būti maksimaliai 1 tūkst. 824 eurai jaunesniojo mokslo darbuotojo.

PIRMININKAS. Dėkoju.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Tada aš jums pasakysiu tik vidutinį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir klausia R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Europos mastu, aišku, mes dar neatrodome tikrai išpūdingai, kai mokslininkai, darbuotojai turi tokį vidutinį darbo užmokestį, esame bene iš paskutinių atsiliekančiųjų. Noriu pasiteirauti, ar bus tendencingas į priekį tas didinimas 2022 metams, 2023 metams, 2024 metams? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Taip, mes esame įsipareigoję nacionaliniame susitarime, jog mes kiekvienais metais stabiliai didinsime atlygį tiek akademinų darbuotojų, tarp jų dėstytojų, mokslininkų, taip pat mokytojų atlygį, darbo užmokestį. Tas didėjimas, nepriklausomai nuo Vyriausybės, iki 2030 metų turi stabiliai augti. Tai, manau, vienas iš pagrindinių mūsų susitarimo laimėjimų, kad tai turi būti stabilus augimas, o ne tik kokios nors vienos Vyriausybės sprendimas.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus šiuo svarstomu klausimu. Galite grįžti į savo vietą. Dabar dėl motyvų už kalbės K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš, matyt, nenoriu ilgai gaišinti visų dėmesio, nes čia yra labai aiškus ir konkretus įstatymo projektas, turintis labai didelį pozityvą. Mokslo darbuotojai yra reikalingi visose valstybėse, jie sukuria valstybėms didelę pridėjamąją vertę. Aišku, jeigu jų darbas yra nepakankamai atlyginamas, jie nesunkiai gali emigruoti, turėdami labai aukštą kompetenciją nesunkiai emigruoti į kitas valstybes. Tiesą sakant, iš dalies mokslininkai gali kompensuoti, kaip aš toje srityje dirbęs, gali kompensuoti mažus atlyginimus Lietuvoje per tarptautinius projektus, įsijungdami į tarptautinius projektus. Gali kompensuoti, bet geriau, kad to nebūtų, kad vien iš to susidarytų jų užmokestis. Todėl čia toks ženklus, maždaug apie 15–18 % ar kiek čia, atlyginimų padidėjimas ir atitinka mūsų Vyriausybės programą, ir tai yra labai gerai, labai juntamas dalykas, ir juo labiau kad tai yra žadama daryti nuolat. Reikia pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė dėl šio klausimo balsuoti numatytu laiku.

17.07 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. X-242 4, 9, 53, 59, 74, 76, 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-922, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 11, 24, 38 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-923 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-14.1 ir lydymasis 2-14.2 klausimai – Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-922 ir Švietimo įstatymo taip pat kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-923. Pranešėjas – P. Baltokas, Respublikos Prezidento patarėjas. Kviečiu jį į tribūną pristatyti šių abiejų susijusių įstatymų projektų esmę. Prašau.

P. BALTOKAS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Leiskite pristatyti Prezidento teikiamus Seimui svarstyti Lietuvos Respublikos mokslo ir švietimo įstatymų pakeitimų projektus. Projektų tikslas yra plėtoti sistemiską perėjimo tarp švietimo grandžių sistemą ir užtikrinti mokymosi visą gyvenimą galimybes. Projektu siekiama išnaudojant tarpinio mokymosi pasiekimo rezultatus gerinti mokymąsi dar bendrojo lavinimo sistemoje, nustatyti, kad vidurinis išsilavinimas būtų įgyjamas bent su vienu valstybiniu brandos egzaminu, taip pat sukurti tvarų ir efektyvų modelį, kaip profesinę patirtį turintys asmenys galėtų tęsti savo mokslus aukštojo mokslo lygmeniu.

Gerbiami Seimo nariai, labai trumpai noriu atkreipti jūsų dėmesį į kelias jau ilgokai mūsų aukštąjį mokslą arba perėjimą į aukštąjį mokslą kamuojančias problemas. Pirma, į jums jau puikiai žinomą nevienodą valstybės finansuojamų ir nefinansuojamų studijų kartelę. Minimali – stojant į valstybės nefinansuojamas vietas pakanka vieno valstybinio brandos egzamino, į valstybės finansuojamas – trijų. Tvirtai palaikome Vyriausybės jau žengtus žingsnius, tačiau atkreipiame

dėmesį, kad esame tam tikrame užsisukusiame rate, kuomet bendrojo lavinimo problemas sprendžiami reikalavimais aukštosioms mokykloms, todėl ir teikiame Švietimo įstatymo pakeitimus, kuriais siūlome, kad norint įgyti vidurinę išsilavinimą reikėtų bent vieno valstybinio brandos egzamino. Pagarsinu: kiekvienais metais apie 4 tūkst. Lietuvos moksleivių, paprastai profesinio mokymo įstaigų moksleivių, vidurinę išsilavinimą įgyja su dviem mokykliniais brandos egzaminais. Paprastai derinys yra lietuvių kalbos ir technologijų egzaminas. Manome, kad asmuo, praleidęs 12 metų mokyklos suole, turėtų išlaikyti bent vieną valstybinį brandos egzaminą.

Taip pat turime tarpinio mokymosi pasiekimų rezultatus, kuriuos iki šiol, na, ne iki galo išnaudojame, todėl manome, kad po tarpinio mokymosi pasiekimų rezultatų asmuo turėtų gauti ne tik įvertinimus, bet ir individualų mokymosi gerinimo planą bei papildomas valandas, arba laiką, tam planui įvykdyti.

Gerbiamieji Seimo nariai, kalbant apie trijų valstybinių brandos egzaminų momentą, stojant į aukštąjį mokslą, kaip ir minėjau, tvirtai palaikome Vyriausybės siekį jį vienodinti. Tiesa, matome galimą alternatyvą, jog vietoj matematikos egzamino asmuo galėtų laikyti vieną iš keturių tikslųjų mokslų egzaminų: chemijos, informacinių technologijų, fizikos arba matematikos. Kodėl? Nes su pastaraisiais trimis, be matematikos, išvardintais lygiai taip pat turime bėdų, pavyzdžiui, chemijos telaiko nepilni 5 % visų abiturientų.

Gerbiamieji Seimo nariai, esminis momentas yra tas, kad mes esame viena iš nedaugelio Europos valstybių, kur patekimas į aukštąjį mokslą yra išimtinai grįstas akademiniais rezultatais. Vadinasi, bet kam, bet kokio amžiaus asmeniui sugalvojus ateiti į aukštąją mokyklą yra imamas vidurinės atestatas nepriklausomai nuo to, kuriais metais jis įgytas. Tai tam tikra prasme nėra iki galo teisinga, mat, pirma, asmuo galimai pamiršo, ką jis mokėsi mokykloje, antra, asmuo greičiausiai įgijo papildomų kompetencijų. Todėl manome, kad turėtų atsirasti alternatyvus kelias, tai yra antroji konkursinė eilė, kurioje galėtų būti sudarytos sąlygos konkuruoti asmenims, turintiems profesinės arba darbo patirties.

Antrasis momentas, gerbiami Seimo nariai, yra kalbant apie pasirengimą studijoms. Mūsų bendrojo lavinimo sistema ne visur yra tolygi – regionuose ji dažnai neduoda tokių rezultatų kaip didmiesčiuose. Pasaulis šiuo keliu yra nuėjęs dviem būdais: pirmasis – tam tikroms socialinėms grupėms mažinti reikalavimus, antrasis – suteikti daugiau laiko minimaliems reikalavimams pasiekti. Mes siūlome eiti antruoju keliu – pasinaudoti trumpesiomis studijomis kolegijų sektoriuje, suteikiant daugiau laiko asmenims pasiekti minimalius reikalavimus, kad jie galėtų kokybiškai tęsti aukštojo mokslo studijas.

Rengiant įstatymo projektą iš tiesų labai daug bendro darbo turėjome kartu su Seimo Švietimo ir mokslo komitetu ir su ministerija. Tikime, kad tai gali papildyti vieniems kitus ir jau pateiktus projektus. Bendradarbiaudami tikimės, kad rasime tuos sprendimus, kurie yra prasmingi ir naudingi mūsų švietimo ateičiai. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar bus klausimų laikas. Pirmasis klausia M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiamas pranešėjas, dėkoju už pristatymą. Iš tiesų labai įdomus jūsų pristatytas projektas. Viena dalis, atvirai pasakius, glumina. Čia norėtusi aiškaus atsakymo, nes aš sunkiai įsivaizduoju svarstymus, ypač Biudžeto ir finansų komitete – jis remiasi loginiu mąstymu, aritmetika ir skaičiavimais.

Mes puikiai suprantame, kad matematika yra bazinio išsilavinimo dalis. Ir patirtis, įgyta intensyviai dirbant ir analitiškai mąstant, ieškant loginių sąsajų matematikos pamokose, vėliau padeda geriau suvokti ir analizuoti, spręsti problemas realiame gyvenime. O jūs siūlote atsisakyti privalomojo valstybinio matematikos egzamino ir rinktis kitus dalykus.

Ar galėtumėte pagrįsti šį savo siūlymą ir ar jūs manote, kad čia yra jūsų principinė nuostata, ir nematytumėte prasmės jos atsisakyti ar lanksčiau žiūrėti į šią dalį? Tai būtų labai svarbu sužinoti prieš pradėdant svarstymus komitetuose.

P. BALTOKAS. Ačiū jums už klausimą. Iš tiesų tikrai geras klausimas. Pabrėžtina, kad mes lygiai taip pat matome matematiką būtent kaip labai svarbią bendrojo ugdymo dalį. Manytume, kalbant apie matematiką, kad turbūt turėtume kalbėti net ir toliau kalbėdami apie vidurinio išsilavinimo įgijimą. Kalbant apie mūsų pasiūlymą dėl matematikos atsisakymo, noriu tik patikslinti: mes nesiūlome atsisakyti matematikos, mes siūlome galvoti apie platesnį tikslųjų egzaminų port-

felį. Tai yra matematika arba informacinės technologijos, arba chemija, arba fizika. Esu įsitikinęs, kad svarstymo metu į šiuos klausimus tikrai galėtume atsakyti, ar platesnis profilis, ar vien tik matematika yra pats geriausias minimalių reikalavimų į aukštąją mokyklą sprendimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia V. Targamadžė. Prašom.

V. TARGAMADŽĖ (LSDPF). Ačiū. Ačiū M. Majauskui už klausimą, man atrodo, labai reikšmingas klausimas. Toliau noriu paklausti, ar jūs tikrai rėmėtės tyrimais ar stipriais argumentais, o ne nuomonėmis vieno, dviejų ar kelių žmonių, kad nacionaliniu lygmeniu būtų vienas valstybinis egzaminas, du brandos egzaminai? Kokią reikšmę tuomet turės kaupiamasis balas, apie kurį yra kalbama? Kodėl būtent toks yra sprendimas?

Ar jūs atkreipėte dėmesį į Teisės departamento išvadą? Joje sakoma, kad įtvirtintos dispozicinės nuorodos apskritai yra klaidingos, nes nei keičiamo įstatymo 9 straipsnio 3 dalis, nei 77 straipsnio 4 dalis nenustato jokių valstybinio finansavimo socialinei dimensijai įgyvendinti principų. Ir dar. Jūs siūlote, kad būtų socialinės dimensijos apibrėžtis, bet tos apibrėžties nesiūlote. Ačiū.

P. BALTOKAS. Ačiū, gerbiama Seimo nare, už klausimus. Pabandyčiau į juos atsakyti iš eilės. Visų pirma dėl egzaminų. Rėmėmės tarptautine patirtimi. Dažnoje Europos Sąjungos valstybėje egzistuoja tokia sistema, kad yra du pagrindiniai brandos egzaminai įgyti viduriniam, tai yra nacionalinė kalba ir matematika.

Antrasis momentas yra dėl Teisės departamento išvadų. Su didžiąja dalimi Teisės departamento išvadų, ypač redakcinio pobūdžio, tikrai sutinkame ir pritariame.

Kalbant apie socialinės dimensijos sąvoką, vienas iš pirmųjų straipsnių pakeitimų yra aukštojo mokslo socialinė dimensija. Mes siūlome tą sąvoką būtent atsižvelgdami į nuo 2005 metų Bolonijos procese egzistuojančius apibrėžimus.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Slušnys. Prašom.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ką tik teigėte, kad remiatės tarptautine patirtimi. Šiandien pačios geriausios ugdymo sistemos daugiausia dėmesio skiria gimtosios kalbos, matematikos ir gyvenimo įgūdžių programoms. Mes žavimės Suomijos, Singapūro, Norvegijos ir kitomis sistemomis, kuriose šios kryptys yra pagrindinės. Kokiais įrodymais vis dėlto yra pagrįstas Prezidento sprendimas pašalinti matematiką iš privalomų stojamųjų egzaminų?

Antras mano klausimas. Kaip tokiu atveju iš viso galime užtikrinti vaikų motyvaciją mokytis matematikos mokykloje? Ačiū.

P. BALTOKAS. Ačiū jums, gerbiamas Seimo nary. Dar kartelį paminėsiu praktiką, apie kurią kalbėjau. Tai yra nacionalinė kalba ir matematika dažniausiai yra reikalavimas viduriniam išsilavinimui įgyti. Niekas neneigia matematikos reikšmės. Prezidentas nesiūlo atsisakyti matematikos kaip privalomo egzamino, Prezidentas siūlo kalbėti apie tikslųjų egzaminų bloką. Tai būtų arba matematika, arba IT, arba chemija, arba fizika. Bet aš tik noriu pabrėžti, kad tai yra tikrai diskusijų objektas. Esminiai įstatymo pakeitimai slypi, pirma, Švietimo įstatymo dalyje dėl bent vieno valstybinio brandos egzamino, antra, dėl alternatyvių kelių sukūrimo patekti į aukštąjį mokslą asmenims, turintiems darbinės arba profesinės patirties.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia S. Tumėnas. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, ačiū už pristatymą. Profesorė V. Targamadžė užsiminė čia apie kaupiamąjį vertinimą. Tačiau aš manyčiau, kad tik užuomazgos yra jūsų tame projekte. Koks būtų jūsų ateities požiūris, ar nereiktų iš viso pakeisti kaupiamuoju vertinimu stojant į aukštąją, į universitetus? Kartais per daug yra atsitiktinumo, kai mokinys ateina į egzaminą po ligos, po gyvenimo nesėkmių ir taip toliau. Koks būtų jūsų požiūris?

Antras dalykas. 59 straipsnyje rašoma, kad menų studijoms netaikomas tas tikslųjų egzaminas, kaip matematikos pasirinkimas. Kaip jūs vertinate? Kaip reiktų ištaisyti tą situaciją? Kai kuriose universitetuose, pavyzdžiui, stojant į muzikos pedagogiką, imamas matematikos pažymys, o kituose universitetuose nėra.

PIRMININKAS. Laikas!

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Čia yra nelygios žaidimo taisyklės. Kaip tą sutvarkyti, kad to nebūtų? Ačiū.

P. BALTOKAS. Pradėsiu turbūt nuo antrojo atsakymo. Čia iš jūsų klausimo formulavimo arba bent jau minties, kurią aš suprantu, problema yra tarp studijų sričių. Kitaip tariant, viena yra menų, kita yra pedagogikos. Ar čia yra teisybės, ar ne, matyt, reiktų žiūrėti tiksliau.

Kalbant apie paliktą išimtį menų studijoms, tiesiog yra tokia nusistovėjusi praktika ir šandien, mes manome, ji yra nekeistina. O nekeistina ji yra dėl to, prie jūsų pirmojo klausimo, pasigirsta kalbų, ir manau, kad jos prasmingos, kalbėti apie kaupiamojo balo sandarą, kalbėti apie tai, kad vaikas į egzaminą ateitų ne viso 100 % pasiimti, bet kiek nors surinktų balų. Manytina, kad tokia sistema būtų prasminga, tiesiog jos įgyvendinimo laikas greičiausiai neįmanomas taip greitai, kaip norėtumėte. Šiandien sprendimas, kurį siūlome, bent dėl vieno valstybinio brandos egzamino reikalavimo viduriniui, primenu, kad mes kol kas neturime nė vieno minimaliam, galėtų įsigaliooti kur kas greičiau, tarkime, po dvejų metų, negu kaupiamojo balo sistema.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Du klausimai, jeigu spėsiu. Ar jums neatrodo, kad čia kur dursi, ten pas jus blogai? Įstatyme sakote – jūs už aukštųjų mokslų bloką. Aš pats studijavau teorinę fiziką, jeigu neišmanysi matematikos, ten nieko, jokios fizikos nepastudijuosi. Jau mokykloje tas pats, buvau olimpiadų laureatas. Niekur jokios fizikos nepastudijuosi, net mokykloje. Tai apie ką jūs šnekate? Tas pats su kitais dalykais.

Antras dalykas. Sakote, kad galbūt įgijęs kokių nors kitų žinių žmogus galės studijuoti. Bet kaip jūs įvertinsite, kokių žinių, kaip tas žinias įvertinti? Sudarysite komisiją, kas čia, prie prezidentūros bus ta komisija?

P. BALTOKAS. Gerbiamas Seimo nary, ačiū už klausimą. Komisija tikrai nebūtų prezidentūroje. Turbūt verta paminėti, kad visi atskirtume minimalius reikalavimus ir stojimo į aukštąją mokyklą reikalavimus. Kai kalbama apie matematiką, jai šiuo metu yra minimalūs reikalavimai. Mes sakome, kad tie reikalavimai galėtų būti iš tikslųjų bloko. Kai kalbama apie fizikos, inžinerijos ar kokias nors kitas studijas, aukštųjų mokyklų ir dabar yra autonominė teisė (ir jos niekas neketina panaikinti) nustatyti konkursinius reikalavimus tam tikroms studijoms. Jeigu matematikai būtų taikomas konkursinis balas, ji, be jokios abejonės, būtų privaloma, būtų reikalinga ir be jos nebūtų įmanoma kur nors įstoti. Tiesiog kviečiu atskirti minimalius reikalavimus, kaip galimybę ateiti į aukštąją mokyklą, nuo atitinkamos studijų programos reikalavimų, kurie formuojami konkursiniu balu.

PIRMININKAS. Paskutinioji klausia L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, tikrai sveikinu, nes kalbame apie kokybę, norime pasiekti, kad aukštojo mokslo kokybė būtų aukštesnė ir, svarbiausia, vidurinį išsilavinimą įgiję tikrai nueitų į aukštąjį mokslą.

Mano klausimas. Kaip su privačiomis mokyklomis? Jau dabar dėl aukštojo mokslo pasirengimo, kurios yra privačios, nelabai norėtų sutikti ir rašo mums, kad nereikėtų nurodinėti, mes patys galime ir balus nusistatyti. Kaip tokiais atvejais jūs siūlysite pasielgti?

Kitas mano klausimas apie socialinių dimensijų įgyvendinimą. Kiek, jūs galvojate, gali būti tokių pageidaujančių studijuoti trumpąsias studijas ir įgyti išsilavinimą, po to vientisąsias studijas mokytis aukštojoje mokykloje?

P. BALTOKAS. Gerbiama Seimo nare, ačiū jums už klausimus. Pradėsiu nuo antrojo. Galvojame, kad trumpąsias studijas studijuojančių skaičius galėtų būti apie 500–600. Tai susiję su tuo, kiek profesinio mokymo absolventų turime, jų turime apie 4 tūkst. kiekvienais metais. Europinė patirtis rodo, kad tai būtų normalus procentas, nueinantis toliau siekti aukštojo mokslo.

Dėl suvienodinimo valstybinėms ir privačioms mokykloms turbūt visi turime tvirtai pasakyti, kad, nepriklausomai nuo steigėjo, reikalavimai kokybei, aukštajam mokslui turi būti vieni, nepriklausomai nuo tavo turimų ar neturimų pinigų. Lietuvos Respublikos Konstitucija sako: aukštasis mokslas prieinamas kiekvienam pagal jo sugebėjimus. Sugebėjimas savaime implikuoja tai, kad visi esame šiek tiek skirtingi, tačiau sugebėjimų lygmuo visų turėtų būti vienodas, nepriklausomai nuo to, ar įstoja į valstybės finansuojamą, ar į nefinansuojamą, ar į privačią, ar į neprivačią aukštąją mokyklą. Kitu atveju mes turime aukštojo mokslo diplomų devalvaciją.

PIRMININKAS. Dėkui, jūs atsakėte į tiek klausimų, kiek buvo skirta laiko. Ačiū jums. Dabar dėl motyvų dėl šių įstatymų projektų. Už kalbės A. Vinkus. Prašom. Minutėlę, tuoj įjungsiu, idėkite kortelę ir tada gal. Gal tada prieš pasisakys K. Masiulis. Jau įdėjote. Prašau, Antanai.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, aiškinamajame rašte įvardinama net 16 priežasčių, kodėl reikėtų patobulinti šių santykių reglamentavimą, pagrindžiant jas atitinkama logika, įtikinamais argumentais, faktais, įrodymais ir užsienio patirtimi. Mano galva, pavyzdžiui, atrodo, yra teisinga suvienodinti reikalavimus tiek stojantiems į valstybės finansuojamas, tiek į nefinansuojamas vietas kartu siekiant, kad moksleiviai, priimami į aukštąją mokyklą, būtų išlaikę tris valstybinius brandos egzaminus.

Taip pat, manau, logiška nustatyti, kad vidurinis išsilavinimas būtų įgyjamas išlaikius du brandos egzaminus (čia mano logika), iš kurių bent vienas būtų vertinamas nacionaliniu, tai yra valstybiniu, lygmeniu. Siekiant sukurti mechanizmą, kuris pagerintų aukštojo mokslo prieinamumą, papildomomis nuostatomis nustatomi antrosios konkursinės eilės į Vyriausybės nustatyta tvarka skirtas vietas formavimo ir veikimo principai. Ir nemažai kitų pakeitimų, prie kurių aš drįsiu nebeapsistoti. Galvoju daryti tokią išvadą, kad ruošiuosi pritarti šiam projektui.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš tikrai tokiam projektui nepritarsiu. Labai žalias ir padrikas. Netgi nesuprantamos intencijos. Čia ponija L. Nagienė sako, kad jinai pritartų studijų kokybės didinimui, bet kad čia viskas yra daroma atvirksčiai. Jeigu mes lengviname, mažiname reikalavimus, tai kokybė dėl to išaugs? Tai visai panaikinkime egzaminus, kokybė tada taps nuostabi. Ar ne taip? Panaikinkime ir lietuvių kalbos egzaminą. Kam jo reikia? Tegul renkasi, ką nori. Tebus muzikos ir šokių. Gaus atestatą ir stos į fiziką.

Baikite humorą. Yra aiškus reikalavimas, kad yra baziniai dalykai – valstybinė kalba ir matematika. Matematika todėl, kad šiuolaikiniame pasaulyje gamtos mokslai, techniniai inžineriniai mokslai, informatika ir taip toliau yra dominuojantys, o matematika yra ta kalba. Ne kokia nors kita, ne lietuvių kalba, ne dar kokia, o matematine kalba jie yra grįsti. Reikia įgauti bent jau tuos pagrindus, kad galėtum studijuoti ekonomiką.

Man keista, kad mūsų Prezidentas, kuris pats yra ekonomistas, tikriausiai dirbdamas banke negalėjo apsieiti be matematikos. Bent jau man taip atrodo. Tai jis gali pasiūlyti tokį dalyką, kad matematikos reikia atsisakyti, nes gal žmogus pasirinks kokią muziką. Taip negali būti.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Dėl šių klausimų apsispręsimu numatytu laiku.

Dėl vedimo tvarkos – L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kęstučiui noriu pasakyti repliką. Tarp kitko, aš esu baigusi matematikos mokslus, tai be reikalo jūs nuvertinate. Ačiū.

PIRMININKAS. Puikiai.

17.24 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-978, Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-979 (pateikimas)

2-15.1 ir 2-15.2 klausimai – susiję įstatymų projektai: Valstybės tarnybos įstatymo ir Vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo projektai. Pranešėja – viceministrė S. Ščajevienė. Kviečiu ją į tribūną trumpai pristatyti abiejų projektų esmę. Prašau.

S. ŠČAJEVIENĖ. Labas vakaras. Gerbiami Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Vyriausybė teikia Vidaus reikalų ministerijos parengtus Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 1 priedo pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektus. Tai yra Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo lydintieji dokumentai, kurie yra susiję su darbo apmokėjimo sąlygų gerinimu viešajame sektoriuje.

Šiais įstatymų projektais siekiama užtikrinti valstybės tarnautojų ir pareigūnų žemiausių pareigybių darbo užmokesčio koeficientų subalansavimą lyginant su biudžetinių įstaigų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, planuojamu darbo užmokesčio didinimu.

Valstybės tarnybos įstatymo projekte siūloma padidinti 10 pareigybių grupės minimalius pareiginių algų koeficientus 0,5 koeficiento, o Valstybės tarnybos statuto projektu siūloma padidinti minimalius pareiginių algų koeficientus, tai yra antros grupės 13–15 pareigybių grupių pa-

reigūnams 0,2 %, o trečios įstaigų grupės 13–15 kategorijų pareigūnams – 0,5 %. Padidinus valstybės tarnautojams ir pareigūnams pareiginės algos koeficientus 0,5 koeficiento ir pritaikius nuo 2022 m. sausio 1 d. naują bazinį dydį, valstybės tarnautojo ir pareigūno pareiginė alga padidėtų apie 110 eurų, neatskaičius mokesčių, o padidinus pareigūnų pareiginės algos koeficientą 0,2 ir naują bazinį dydį, alga didėtų 55 eurai, neatskaičius mokesčių.

Bendras lėšų poreikis dėl Valstybės tarnybos įstatymo numatytų koeficientų keitimo yra 188 tūkst. 200 eurų, o dėl Valstybės tarnybos statuto pakeitimo – 1 mln. 425 tūkst. eurų. Dėl Valstybės tarnybos įstatyme siūlomų keitimų tai paliestų 210 asmenų, o dėl pareigūnų – tai būtų 1 tūkst. 887 pareigūnai. Prašom gerbiamų Seimo narių pritarti šiems įstatymų projektams. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmoji klausia R. Tamašunienė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Ačiū. Gerbiama viceministre, nėra kaip nepritarti, nes reikia didinti, be abejo, ir valstybės tarnybos pareigūnams darbo užmokesčių, nes didėjant dirbančiųjų pagal darbo sutartis darbo užmokesčiui nelieka nieko kito, nes kompetentingi ir atsakingas pareigas vykstantys darbuotojai atsirast vienodose pozicijose su pagal darbo sutartis dirbančiais darbuotojais.

Kita vertus, garsiai Vidaus reikalų ministerija deklaravo, kad bus kompleksiskai pažiūrėta į valstybės tarnybą, kad tai viena pagrindinių ministrės užduočių, ir didinate šiek tiek tik apatinę šių šakučių koeficiento dalį, kas yra, kaip ir minėjau, neišvengiama kaip savotiška indeksacija. Vertinant pareigūnams didinimą, iš tikrųjų vidurinė grandis išvis nesulaukia jūsų dėmesio, ir taip išeis, kad pareigūnai nebus motyvuoti siekti aukštesnių pareigų, nes kam ta papildoma atsakomybė, jeigu gali su tuo pačiu atlyginimu dirbti ir kaip pradedantysis pareigūnas.

Kitas dalykas, kalbant apie...

PIRMININKAS. Laikas!

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Aš noriu paklausti, kodėl vis dėlto nėra kompleksiško didinimo ir kodėl paliekame taip, kad tie, kurie turi maksimalius, realiai nieko ir nesulauks iš šios Vyriausybės per ateinančius metus.

S. ŠČAJEVIENĖ. Labai ačiū gerbiamai Seimo narei už klausimus. Norėjau tik priminti, kad Vyriausybės priemonių plane yra aiškiai suplanuotos priemonės. Viena iš priemonių yra atotrūkio analizės padarymas dėl darbo užmokesčio. Vyriausybė nevēluoja, analizės pabaigimo data yra metų pabaiga. Su nauja darbo užmokesčio sistema turėtume ateiti pavasario sesijoje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia S. Jovaiša. Prašau.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Aš labai trumpą klausimą apie ugniagesius. Čia kalbame apie statutinius, taip? O kaip bus su kitais, nestatutiniais, jie ten turės kokį nors šansą sulaukti atlyginimo didinimo? Ačiū.

S. ŠČAJEVIENĖ. Ugniagesiai yra statutinių kategorijoje. Yra didinamos minimalios šakutės statutinių pareigūnų. Taip, yra dėmesys šių metų biudžete ir pasieniečiams taip pat, atsiprašau, priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo darbuotojų atlyginimų didinimui. Atitinkamai irgi didės jų darbo užmokestis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visų Seimo narių klausimus. Dėl balsavimo motyvų dėl šių projektų niekas nenori kalbėti. Apsispręsimė dėl jų pateikimo numatytu laiku.

17.34 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-387(2) (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-16 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-387. Čia yra Seimo narių grupė, kuri teikia. Aš G. Surplio šiandien nemačiau, T. Tomilinas, E. Gentvilas, K. Starkevičius. Ar kas nors iš šių teikėjų galėtų pristatyti Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, ar jūs pasitarsite ir vėliau? Matau, kad vėliau galbūt ši klausimą mes apsvarstysime. (*Balsai salėje*) Gerai, T. Tomilinas gali pristatyti. Prašau pristatyti jūsų teikiamą įstatymo projektą.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, įstatymas susijęs su sezoniniu darbu žemės ūkio sektoriuje. Kaip jūs žinote, yra tam tikros lengvatos, susijusios su gyventojų pajamų mokesčio mokėjimu, sezoniniams darbuotojams. Yra nustatyta minimali riba, iki kiek tie mokesčiai yra mažesni. Kadangi neapmokestinamasis pajamų dydis nuolat keičiamas ir keliamas visiems darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį, mes, tiksliau, G. Surplys, Seimo nariai, inicijavę siūlome padidinti ribą – iki šešių minimalios mėnesinės algos dydžių per mokesstinį laikotarpį neviršijančios pajamos, gautos kaip atlygis teikiant paslaugas pagal paslaugų kvitą, kai šių paslaugų teikimą nustato Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymas. Žemės ūkio veikla pasižymi sezoniškumu, todėl įprastinės darbo sutartys nėra tinkama ir patraukliausia samdymo forma, todėl kylant NPD ir minimaliai algai yra tikslinga peržiūrėti dabar nustatytą 1 tūkst. 750 eurų ribą, nes priešingu atveju nėra logikos, kodėl būtent mes tą skaičių laikome. Manau, kad komitetuose bus galima diskutuoti dėl pasiūlyto modelio, tačiau, mano galva, tai yra logiškas siūlymas siekiant išspręsti problemą ir neužkrauti per didelių mokesčių žemės ūkio veikla užsiimantiems subjektams.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti keli Seimo nariai. Pats pasirašęs E. Gentvilas norėtų paklausti, bet jo nėra salėje. G. Paluckas norėtų paklausti. Gerbiamas Gintautai, štai galimybė jums, mikrofonas veikia.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Apgailestauju, kad kolegos E. Gentvilo nėra salėje, nes paprastai jis mus už tokius klausimus nedelsdamas išvadina socialistais, bet, matyt, pelnytai. Gerbiamas Tomai, mano klausimas elementarus. Mes turime tiek daug lanksčių darbo santykių formų pastaruoju metu po paskutinio Darbo kodekso pataisymo, kad ar iš tikrųjų būtent šita kvitų sistema dar yra aktuali ir reikalinga. Turint galvoje, kad tie darbo santykiai pagal kvitus vis tiek reikalauja sumokėti PSD įmokas už tuos dirbančius asmenis, mes čia kaunamės ar kovojame, ar neprimokame socialinio draudimo forma pensijų stažo pavidalu 30–40 eurų. Atsiprašau už tokį šaržavimą, bet ar tikrai nebūtų laikas atsisakyti tos ydingos praktikos, kai alkaną žmogų verčiame suvalgyti savo ateitį ir savo socialines garantijas per tuos kvitus? Ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Tikrai šiuo projektu nėra keičiama esminė nusistovėjusi tvarka ir čia yra labiau sprendžiama problema, kad ta riba yra susieta su 6 tūkst. litų, kai minimali alga buvo žymiai mažesnė.

O atsakant į jūsų klausimą, tai man pakanka to, kad iš esmės mes neplečiame sezoninių darbų atlikėjų rato. Iš tiesų jūsų pusėje yra daug tiesos, kad mes turėtume kuo labiau apsaugoti tuos žmones. Kita vertus, sezoniniai darbai pasižymi tam tikru lankstumu ir galbūt tas modelis blogiau ar geriau, bet veikia. Tai šiuo atveju nežinau, turbūt lengviausia yra griauti, bet jeigu sistema neblogai veikia, galbūt verta ją tobulinti. Nežinau, neturiu galutinio atsakymo į jūsų klausimą. Bet tai, kad jūs keliate pagrįstus žmonių socialinio saugumo klausimus, tai yra tiesa.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą turi S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Tomai, man truputį neaiškūs du dalykai, kadangi Eugenijaus nėra, aš tada du klausimus. Pirmiausia, ar tikrai čia mes esame užtikrinti, kad lubas norima pakelti iki 6 MMA? Tai nejaugi tuose sektoriuose beveik 4 tūkst. eurų yra siektinas atlyginimas?

Ir antras klausimas, kokie pagrindiniai argumentai, kodėl buvo nepritarta pirmajam projekto variantui? Ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Kiek aš atsimenu, pagrindinis motyvas buvo, kadangi svarstoma visai kita tema ir čia buvo kaip Seimo narių pasiūlymas, tai šiuo atveju norėta pradėti diskusiją dėl atskiro projekto, kuris tiesiog leidžia ilgiau diskutuoti, ieškoti geriausių sprendimų. O dėl sumos, man atrodo, tiesiog skaičiuota pagal įvykusią infliaciją ir dydžių pakeitimus, daugmaž atitinkant to pirminio reguliavimo logiką ir santykį su dabartiniais MMA ir VDU dydžiais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Matau, dar dėl vedimo tvarkos K. Starkevičius nori kai ką patikslinti.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš gal šiek tiek patikslinsiu. Šis įstatymas, pirmasis, buvo priimtas 2012 metais ir jis puikiai veikia ir šiandien, tačiau tas 1 tūkst. 800 litų neatitinka realybės. Kam jis taikomas? Jis taikomas dirbantiems pagal paslaugų čekius, tai žemės ūkis ir miškai. Ir

atitinkamai tos dabartinės ribos jau neleidžia mokėti tokio atlyginimo, kuris šiandien yra, nes paprasčiausiai tu daugiau negali vienam asmeniui mokėti. Kodėl jis yra labai populiarus ir Socialinių reikalų ministerija jį įvertino kaip pasiteisinusį? Todėl, kad įdarbinti tie žmonės, kurie kitu atveju visiškai nedirbs. Jie gali ir Darbo biržoje būti, gali ir socialines išmokas, ir čia tiesiog pratintis prie darbo ir šiek tiek prisidėti.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, manau, dėl balsavimo motyvų dabar dar A. Vinkus pasakys, visiems bus viskas aišku ir jau galėsime balsuoti kažkada. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Noriu pasakyti, kad iš karto esu pasirengęs palaikyti šį Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo projektą jau vien dėl tos priežasties, kad laikau, jog įstatyme numatyti konkretų dydį, išreikštą eurais ar kitais piniginiiais vienetais kaip konstanta, tikrai nelogiška, nes laikui bėgant šis dydis bendrame ekonomikos vystymosi kontekste keičia savo vertę bei santykį su kitais ekonominiais rodikliais ir laikui bėgant nebeatitinka priimto sprendimo esmės. Tai, ką šis dydis reiškė priėmimo metu, tikrai nebeatitinka to, ką jis reiškia šiandien. Taigi siūlymas išreikšti šį rodiklį per minimalią mėnesinę algą yra kur kas racionalesnis sprendimas ir todėl noriu jį palaikyti.

Kita vertus, kaip supratau iš aiškinamojo rašto, projekto autoriai net ir nekeičia pačios atlygio dydžio idėjos, nes anuo metu nustatytas dydis taip pat prilygo šešioms tuometinėms minimalioms mėnesinėms algoms. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Kol aš nesuprasiu, už balsuoti negalėsiu. Man vis tiek neaišku, kaip gali būti tų sektorių dirbančiųjų atlyginimas faktiškai prilyginamas ministro? Kodėl tokios aukštos lubos iškeltos? Tai šito aš niekaip nesuprantu, todėl balsuodamas gal pradžioje susilaikysiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Apsispręsimė ir balsuosime vėliau.

17.43 val.

Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-728 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-17 klausimas – Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-728. Pateikėjas – E. Sabutis. Prašom.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šio įstatymo projekto tikslas yra nustatyti teisingesnę GPM netekčių naštos pasidalinimo tarp valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų proporciją. Teikiamas projektas numato savivaldos atžvilgiu palankesnę proporciją, tai yra 80 % valstybės ir 20 % savivaldybių biudžetams.

Šiuo metu galiojantis Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymas nustato, kad 70 % GPM netekčių naštos tenka valstybės biudžetui, o 30 % – savivaldybių biudžetams, nors iki 2018 metų netekimas savivaldai buvo kompensuojamas 100 %. Tad centrinės valdžios sprendimai iki šios dienos iš dalies ir vis dar įgyvendinami savivaldybių sąskaita.

GPM yra pagrindinis savivaldybių savarankiškųjų pajamų šaltinis, tai yra pajamos iš šio mokesčio sudaro daugiau nei 80 % visų savivaldybių biudžetų pajamų, neįskaitant valstybės biudžeto dotacijų. Todėl faktiškai daugeliui savivaldybių tai yra vienintelis ar beveik pagrindinis biudžeto pajamų šaltinis, kuris leidžia suformuoti jų biudžetus ir finansuoti įvairias išlaidas. Šio mokesčio pajamų neliečiamumas ir stabilumas, taip pat (tai labai svarbu) prognozuojamumas yra kertinis kalbant apie savivaldybių finansinio savarankiškumo stiprinimą ir investicinio potencialo skatinimą. Taigi norint, kad savivaldybių finansinio savarankiškumo principas nebūtų pažeistas, būtina užtikrinti savivaldybių pajamų šaltinių neliečiamumą.

Kadangi sprendimą priima centrinės valdžios institucijos, valstybės biudžetas turėtų didesne apimtimi prisiimti finansines netektis ir neperkelti dalies jų savivaldybių biudžetams. Tai leistų užtikrinti didesnę savivaldybių pajamų autonomiją. Jeigu savivaldybių GPM netektys susidaro dėl Vyriausybės ar Seimo sprendimų, pavyzdžiui, pats pagrindinis pavyzdys yra NPD didinimas, natūralu, kad didesnę šių netekčių našą ir turėtų prisiimti centrinė valdžia ir jos formuoja-

mas valstybės biudžetas, o ne būtų bandoma šias netektis užkamšyti ir taip nedideliais savivaldybių biudžetais.

Taigi priėmus projektą būtų žengtas svarbus žingsnis palaipsniui artėti prie šimtaprocentinio GPM netekčių kompensavimo savivaldybių biudžetams. Todėl privalu rasti laikiną kompromisinį variantą, kuris tenkintų tiek Vyriausybę, tiek Lietuvos savivaldybes. Šiuo projektu keičiama dabar galiojanti metodikos proporcija, nusakanti, kad valstybės biudžetui tektų 80 %, o savivaldybių biudžetams 20 % GPM netekčių.

Taip pat, manau, svarbu pabrėžti, kad Vyriausybė ir valdančioji dauguma ne kartą pasisakė, kad yra už savivaldos savarankiškumo stiprinimą, todėl šiandien yra gera galimybė Seimo nariams įrodyti, kad jie yra už stipresnes savivaldybes. Jau ne kartą anksčiau esu pasisakęs, kad šis projektas turėtų būti svarstomas kartu su Vyriausybės biudžeto įstatymo projektu, o šio projekto nuostatos turėtų būti taikomos rengiant Lietuvos Respublikos kitų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymų projektus. Todėl džiaugiuosi, kad šiandien tą pačią dieną svarstome tiek ir valstybės biudžetą, tiek ir šį įstatymą. Kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkui už pristatymą. Jūsų niekas nenori paklausti, nenoriu nuliūdinti, bet tokia tiesa. Dabar dėl motyvų irgi niekas nenori kalbėti, viskas plius minus yra aišku. Ačiū už pristatymą. Apsisprendime numatytu laiku.

17.47 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-440 (pateikimas)

Čia turbūt bus daugiau klausimų: darbotvarkės 2-18 klausimas – Išmokų vaikams įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu G. Palucką į tribūną. Prašom.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, praėjusią savaitę negalėjau dalyvauti Seimo posėdyje, tačiau mačiau, kad buvote ganėtinai dosnūs žmonėms, kurie bijo skiepi. Todėl tikiuosi, kad ir šiuo klausimu rasime tikrai išmintingų sprendimų ir padėsime šeimoms, kurios augina vaikus.

Mano ir frakcijos kolegų teikiamas siūlymas – padidinti vienkartinę išmoką gimus vaikui ir 10 šiuo metu egzistuojančių bazinių socialinės išmokos dydžių padidinti iki 20. Ką tai reiškia? Šiuo metu ši išmoka sudaro apie 440 eurų gimus vaikui, o siūlymas yra padvigubinti ją iki 800 eurų. Kodėl toks dalykas yra reikalingas? Pirmiausia noriu pasakyti, jog šis išmokos dydis gimus vaikui nekinta beveik 14 metų. Nuo to laiko, kai jis buvo įvestas, šiek tiek keičiantis, šiek tiek, pabrėžiu, baziniam socialiniam išmokų dydžiui jis kito, bet kito geriausiu atveju tuo metu galiojusios infliacijos ribose. Per 14 metų kainos ir infliacija šalyje pasikeitė stulbinančia apimtimi, todėl šis siūlymas yra gimęs iš poreikio klausantis šeimų, koks yra realus finansinis šokas gimus vaikui, o tie 440 eurų ne tai kad nepadedą, bet iš esmės yra valstybės ignoravimas tų šeimų, kurios imasi arba apsisprendžia turėti vaikų.

Kolegos, tikrai nuoširdžiai kviečiu palaikyti šį siūlymą, tie pinigai niekur neprapuls, dažniausiai (su nedidele išimtimi) šeimos, kurios turi vaikų, paprastai pinigų niekada neturi, nes juos visus išleidžia vaikų ir šeimos reikmėms, todėl tie pinigai grįžta į ekonomiką, kuria bendrąjį vidaus produktą ir mokesčiais, pridėtinės vertės mokesčiu ar kitais, grįžta į biudžetą. Todėl ši vadinamoji išmoka yra geriausia investicija, ką valstybė gali padaryti šiuo metu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmoji klausia I. Pakarklytė. Prašom.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, tema, aišku, yra be galo aktuali. Tai pagalba visoms šeimoms, jaunoms ir ne tik jaunoms, tiek paslaugų prasme, tiek ir finansine prasme. Bet konkrečiai kalbant apie šį jūsų siūlymą, sakykite, ar yra galbūt kitose šalyse kokių nors tyrimų, kurie parodytų, kad štai toks vienkartinės išmokos padidinimas turi kokią nors įtaką gimstamumui? Man nepavyko rasti. Nežinau, galbūt jūs tuomet turite kokių nors pavyzdžių, kaip tai prisideda? Toks turbūt yra tikslas – pagalba ir paskata turėti daugiau vaikų, didesnes šeimas. Kiek tai turi įtakos apsisprendimui turėti vaikų? Ačiū.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiama kolege, ačiū už klausimą, bet savo pasisakyme aš neteigiau, jog tai skatina turėti vaikų. Aš kalbėjau apie valstybės investicijas ir pagalbą toms šeimoms, kurios jau apsisprendė turėti vaikų. Jeigu sprendimas turėti ar neturėti vaikų, kurti ar nekurti šeimą priklauso nuo išmokos ar, sakykim, pinigų, tai, matyt, paprastai nėra pats geriausias sprendimas. Tačiau šiuo atveju mes sprendžiame labai svarbų klausimą – gimus vaikui šeimos patiria finansinį šoką. Tai yra natūralu, normalu, nes reikia nupirkti viską. Tai žino ne tik jaunos šeimos, bet ir vyresnės šeimos. Gaila, Petro nėra, jis galėtų pasakyti, kiek reikia investicijų gimus vaikui. Taigi čia yra klausimas, ne tiesiogiai susijęs su demografinių problemų plačiąja prasme sprendimu didinti gimstamumą ar jį palaikyti, o būtent spręsti šeimų, jau apsisprendusių dėl kitų prižasčių turėti vaikų, finansinės situacijos klausimus.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia S. Jovaiša. Prašau.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, vaikai, aišku, šventas reikalas, įstatymai jų gerovei padidinti visada yra labai jautrūs. Bet aš noriu paklausti, kaip jūs įsivaizduojate vaikų skatinimą? Gimusiems dabar yra fiksuota 440 eurų suma, plus kiekvienais metais kiekvieną mėnesį vaikai gauna tuos vadinamuosius vaiko pinigus. Ar nebūtų geriau galvoti apie tų vaiko pinigų permanentinį didinimą, o ne ieškoti vienos didelės sumos ką tik gimusiems? Kaip jūs sakėte, vaiko gimimas reikalauja papildomų išlaidų, tai tėvai turbūt ruošiasi vaiko gimimui ir sudeda tuos pinigėlius tam, kad vaikas nuo pirmų dienų jau būtų daugmaž aprūpintas. Ką manote apie tokį sprendimo būdą? Geriau mes žiūrėkime vaiko pinigų didinimo, jie kas mėnesį ateina ir dar daug metų...

PIRMININKAS. Laikas!

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). ...negu didinkime tą vieną vienkartinę išmoką.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega. Aš manau, tai galėtų būti nuostabus pozicijos ir opozicijos bendradarbiavimo pavyzdys, kai mes siūlome vieną sprendimą, o jūs papildote kitu. Kitaip tariant, Vyriausybė (aš tikrai tikiu) biudžeto projekte teiks pasiūlymą didinti vadinamuosius vaiko pinigus, tai yra periodinę išmoką, tačiau jų paskirtys yra šiek tiek skirtingos. Tai yra šita vienkartinė išmoka gimus vaikui yra tarsi investicija. Taip, tėvai iš tikrųjų ruošiasi, perka reikalingus dalykus – vežimėlius, lovytes ir kitus dalykus, bet kadangi kainų skirtumas ar spektras yra ganėtinai didelis, nuo to priklauso tų išgyjamų daiktų kokybė ir galbūt to gimusio kūdikio raidos pirmųjų mėnesių kokybė, todėl čia reikėtų vis dėlto padėti šeimoms stipriau. Nepaisant to, jog tėvai yra atsakingi ir stengiasi aprūpinti savo šeimas, ne visiems tai pavyksta padaryti dėl labai objektyvių aplinkybių, susiklosčiusių šalies ekonomikoje. Ar būna krizės, ar darbo santykiai ne tokie, kurie padėtų aprūpinti šeimą finansiškai, ir panašiai, ir panašiai. Todėl jūsų pasiūlymas yra labai logiškas, bet jis nėra pasirinkimas – tai arba tai. Turi būti abu dalykai. Aš tikiusi, kad mes būtent tai ir padarysime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir klausia V. Valkiūnas. Prašau.

V. VALKIŪNAS (*LRF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Gintautai Paluckai, jūs, kaip socialdemokratas, rūpinatės, aš visada jus rodžiau kaip pavyzdį, Regionų partija palaikys šį įstatymą. Jūs iš tiesų išdėstėte, kad be 1 tūkst. eurų tas vaiko atėjimas, sutikimas nebus nei komfortiškas, nei tiek džiaugsmingas, kad pasidžiaugtume ir nematytume tų vaiko rūpesčių. Gerbiamasis S. Jovaiša irgi sakė, kad pastovumo reikia, tai mums bendromis jėgomis reikia ir šitą jūsų pasiūlymą būtinai palaikyti, ir palaikyti tai, kad tas pastovumas būtų, taip sakant, kad mes iš tiesų ne žodžiais, o darbais kurtume gerovės valstybę. Kaip jūs manote, tas gerbiamų kolegų pasiūlymas, kad būtų nuolatinė išmoka, pastovi priežiūra, kad komfortiškai jaustųsi visi, turintys vaikų, ir gal antrą, trečią dar tą stimulą padidinti, kad iš tiesų nebūtų nei streso? Jau ir taip vadinamasis po gimdyvinis stresas mamai...

PIRMININKAS. Laikas, kolega, jau klauskite.

V. VALKIŪNAS (*LRF*). Kaip jūs manote?

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Aš nematau jokio prieštaravimo dėl tų dalykų. Pirmiausia, universali, besąlyginė, periodinė vaiko išmoka yra viena geriausių priemonių mažinti vaikų skurdą, ypač didesnėse šeimose, tai yra tiesiog akivaizdu. Pataisykite mane, jeigu aš klystu, bet man atrodo, kad

kitų metų biudžeto projekte vaiko pinigai didėja. Yra teikiamas toks Vyriausybės siūlymas. Aš labai džiaugiuosi, kad toks siūlymas yra.

Šiuo atveju mūsų, Socialdemokratų frakcijos, siūlymas yra spręsti ir kitą dalį, tai yra tą pirminę investiciją, kaip mes sakome, nes nuo to priklauso labai daug dalykų. Aš, be abejo, kainininko su savimi nesinešioju tų dalykų, kiek jie kainuoja, bet, patikėkite, per 14 metų kainos kito drastiškai, dramatiškai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visų Seimo narių klausimus. Už kalbės K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Esant tokiai demografiniai situacijai Lietuvoje, kiekvienas žingsnis, nukreiptas į šeimas, yra labai sveikintinas. Manau, kad ir išmokos, ir darželių plėtra, ir steigimas yra tie konkretūs žingsniai, kad galėtume galvoti apie tai, kad demografinė situacija turėtų pagerėti, nes ji iš tikrųjų dabar tragiška. Mieli kolegos, agituojau balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai išsakyti, apsispręsimė. Gerbiami kolegos, mes pasitarėme, įvertinome darbotvarkės ėjimo greitį, Seimo narių nuotaikas, spėju, kad balsuoti galėsime net ir 18 val. 30 min. Jeigu jūs galėtumėte savo bičiulius ir bendražygius įspėti, kad 18 val. 30 min., tikėtina, gali prasidėti balsavimai, manau, kad mes šį posėdį baigsime ankščiau, nei buvo numatyta.

17.57 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-780 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-19 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-780. Kviečiu V. Baką į tribūną.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiamo Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto tikslas yra paskatinti visuomenę dalyvauti savanoriškose veiklose. Dalyvavimas savanoriškose veiklose būtų papildomai vertinamas savanoriaujant ne mažiau kaip 40 valandų per metus.

Savanorių veiklos ir savanorystės reikšmė išryškėjo pastaraisiais metais, mėnesiais suvaldant pandemiją, reaguojant į migrantų krizę, sprendžiant socialinės atskirties problemas. Savanoriai pirmieji kartu su medikais stojo į priešakines linijas, pandemijos laikotarpiu talkino jiems ligoninėse, talkino vakcinacijos centruose, informacijos centruose, savanoriai rūpinosi vienišais neįgaliais senjorais, skurstančiomis šeimomis dalindami maisto paketus, teikdami pagalbą. Savanorių vaidmuo buvo ir išlieka akivaizdus ir mes turėtume jį įvertinti. Savanorystė ir savanoriai padeda mums įveikti krizes, kai būna labai sunku.

Tačiau 2019 metų sausio mėnesio Lietuvos visuomenės nuomonės apklausos duomenimis per 12 mėnesių dalyvavę savanoriškose veiklose nurodė tik 15 % respondentų, tai labai menkas rodiklis ir tai turi įtakos Lietuvos socialiniam kapitalui. Ši pataisa galėtų situaciją pakeisti. Pavyzdžiui, pagal 2019 metų pasaulinį konkurencingumo indeksą, vertinant socialinį kapitalą, Lietuva užima 89 vietą iš 141 šalies, o pagal socialinį kapitalą yra nustumiama į 141 vietą iš 167 valstybių, 2020 metais – net į 156 vietą. Savanorystės įtaka svarbi ekonomikai. Štai 2019 metais programos „Kurk Lietuvai“ dalyviai, vykdydami projektą, atliko situacijos analizę ir pastebėjo, kad Lietuvoje savanorystės indėlis į šalies ekonomiką sudaro tik 1,5 % bendrojo vidaus produkto, o kitose Europos šalyse šis rodiklis gali siekti daugiau kaip tris kartus, tai yra iki 5 %. Taigi mes galime išnaudoti savanorystės potencialą ir ekonomikai.

Gerbiami kolegos, valstybės tarnautojų veikla yra susijusi su įstatymų ir teisės aktų nuostatų kūrimu bei įgyvendinimu ir nuo to priklauso reguliuojamų santykių kokybė. Dalyvavimas savanorystės veiklose tarnautojams leistų patiemis patirti ir stebėti savo veiklos rezultatus, juos įgyvendinti, kartu juos tobulinti ir daryti efektyvesnius. Tai turėtų įtakos pasitikėjimui valstybės tarnyba ir viešuoju sektoriumi. Tai turėtų teigiamą įtaką organizacinei kultūrai, jos formavimuisi valstybės viešajame sektoriuje ir tradicijoms.

Taigi nauju teisiniu reguliavimu siekiama nustatyti, kad kasmetinio valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo metu būtų atsižvelgta ir į jų dalyvavimą savanoriškose veiklose, prisi-

dedant prie visuomenės gerovės kūrimo. Tai yra valstybės tarnautojų veiklos galutinis vertinimas apimtų tiek veiklos... tiek dalyvavimą savanoriškose veiklose.

Prašau jūsų paremti šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra keletas klausimų. Pirmasis klausia V. Valkiūnas. Prašom. Gerbiamas Valdemarai, klauskite. Nenorite klausti. Tada klausia R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų šis projektas tikrai aktualus, ši idėja sklendo gana ilgai ir Vidaus reikalų ministerijoje dėl savanorystės dienų įteisinimo. Aišku, buvo ginčas, kiek valandų tiktų: ar viena darbo diena, ar galbūt, kaip jūs siūlote, 40 valandų, tai yra savaitė. Mano vertinimu, aš palaikysiu jūsų įstatymo projektą ir jūsų idėją, nes iš tikrųjų mes turėtume suprasti, kad svarbi ne tik mūsų profesinė veikla, bet taip pat kad darbdavys gebėtų išleisti savo darbuotoją – jo rankų, jo pagalbos prireiktų labai svarbiai visuomenės veiklai. Juo labiau kad dar labiau plečiasi poreikis nevyriausybinų organizacijų, jų teikiamų paslaugų, organizuojamų veiklų ir taip toliau.

Kodėl apsisprendėte tik dėl Valstybės tarnybos įstatymo ir dėl valstybės tarnautojo galimybės turėti tokias dienas, bet palikote nuošalyje pareigūnus, kurie galbūt išbandytų save ir kitoje srityje, talkindami ir savo patirtimi dalindamiesi su nevyriausybinėmis organizacijomis?

V. BAKAS (DFVL). Ačiū jums už pastabas. Iš tikrųjų statutiniai pareigūnai turi nemažai apribojimų, vykdydami savo veiklą. Aš tiesiog bandau per viešąjį sektorių, kuris yra šiek tiek laisvesnis, per valstybės tarnybą kurti tradicijas, savanorystės tradicijas, kurios galbūt galėtų persikelti ir į kitus sektorius, ir į privatų sektorių. Aišku, pritarus šitai pataisai, būtų galima svarstyti, tobulinti tiek Vidaus tarnybos, tiek kitus statusus. Aš manyčiau, tikrai galėtume kartu teikti tokias pataisas.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia D. Griškevičius. Prašom.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas Vytautai, pirmiausia ačiū už iniciatyvą. Aš manau, gana įdomus projektas. Tačiau, kartais kalbant su kolegomis neoficialiai apie šią idėją, kai kurie nuogaštuoja: savanorystė prasideda savo noru ir galbūt toks punkto, įstatymo pataisos atsiradimas nėra visai tai, kas yra pati savanorystė, kylanti iš savęs. Yra kai kurių kolegų nuogaštavimų, kad galbūt tai bus savotiškai prievartinė savanorystė. Kaip jūs nuramintumėte tokius kolegas, kurie nuogaštuoja dėl tokios tikimybės?

V. BAKAS (DFVL). Ačiū už klausimą. Panašius argumentus dėsto Teisės departamentas. Bet pagal mano teikiamą formuluotę savanorystė valstybės tarnyboje nebūtų privaloma. Būtų tik skatinami tie žmonės, kurie savanoriškai skiria tam 40 valandų per metus. Pavyzdžiui, jeigu žmogus valstybės tarnyboje skiria 40 valandų savanorystei, jis papildomai vertinamas, tai yra motyvacinė, tai yra paskatinimo logika. Jeigu jis neskiria 40 valandų arba apskritai nė kiek neskiria, tiesiog nekyla jokių klausimų, jis vertinamas įprastine tvarka. Čia yra motyvacijos, ne prievartos logika. Mes ieškojome tokių formuluočių ir, manau, jas suradome.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū posėdžio pirmininkui. Gerbiamas Vytautai, man klausimas toks kelia nerimą, kas skaičiuos tas valandas ir kokios veiklos bus įskaitytos kaip būtent savanoriška veikla? Nes niekur, atrodo, nėra griežtai apibrėžta ir ten bus, taip sakant, daug džiažavimo kam nors padėti, surinkti tas 40 valandų. Ačiū.

V. BAKAS (DFVL). Nėra visai taip. Pirma, Lietuvoje jau yra tradicija švietimo sistemoje, pavyzdžiui, visi vaikai, kurie mokosi mokykloje, turi surinkti tam tikrą valandų skaičių dalyvaudami savanoriškose veiklose. Ten yra net daugiau prievartos negu valstybės tarnyboje, jeigu taip sakytume. Ir čia problemų nekyla. Tai viena. Praktika yra. Nėra taip jau iš lubų.

Antra, yra Savanoriškos veiklos įstatymas, kuris apibrėžia tai, kas yra savanorystė. Savanoriškos veiklos ar savanorystės įstatymas, aš bijau suklysti, bet tikrai toks įstatymas yra ir ten tos veiklos yra apibrėžtos.

PIRMININKAS. Dėkui. Ir A. Kupčinską turi klausimą.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Laba diena. Sveiki, gerbiami kolegos. Aš norėjau pasiteirauti, išties jūs, kaip pranešėjas, paminėjote, kad... Man atrodo, ekrane kažkokį kitą kolegą rodo.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos Justinai Urbanavičiaus ir Juozai Baubly, prašau leisti paklausti kolegai.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, išties jūs teisingai paminėjote, mokyklose yra tos socialinės valandos, yra kitose organizacijose, visuomeninėse, tikrai ta savanorystė labiau plėtojama. Bet man labai įdomus tas mechanizmas. Ar Vyriausybė čia nustatinės ir kas nustatinės, ar kiekviena institucija, savivaldybės, ar kitos valstybės tarnybos institucijos? Kaip tas valandas reikės surinkti? Bet šiaip sveikinu iniciatyvą, nes išties mes jau nustatėme, kad gruodžio 5 diena yra Savanorystės diena. Dabar ir Savanorystės metai. Tai tų paskatų savanorystei didinti tikrai turėtų būti daugiau. Ačiū.

V. BAKAS (DFVL). Taip, mokyklose, ir mes su jumis kalbėjome, ir mano, ir jūsų vaikai dalyvauja savanorystės programose, ir tikrai problemų nekylo, stengiasi tai daryti.

Dabar kas tai apskaitys? Iš tikrųjų vertinant valstybės tarnybos veiklą, jos vertinimą nustato Vyriausybė nutarimu. Aš manau, kad galės būti nedidelė Vyriausybės nutarimo pataisa. Tą galima apskaityti pildant darbo grafikus ir panašiai. Čia yra tokios, manau, detalės, kurios bus nesunkiai įgyvendintos, atsižvelgiant į jau esamus precedentes kitose srityse.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų yra tik norintys kalbėti už. T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, noriu paraginti balsuoti už V. Bako savalaikę iniciatyvą. Savanorystės skatinimas tikrai turi vykti įvairiose gyvenimo sferose, ne tik tarp jaunimo. Mes turime atsikratyti to stereotipo, kad savanorystė – jaunystės palydovas, nes iš tiesų savanoriauti turi įvairaus amžiaus, įvairių užsiėmimų, gyvenimo žmonės. Ir labai gerai, kai žmonės, turintys gerą išsilavinimą, sprendžiantys visuomenės problemas pagal savo kompetenciją, įsitraukia į vienokią ar kitokią savanorystės veiklą ir už tai yra vertinami, ne tik už buvimą darbe, už darbo valandų ir užduočių atlikimą, bet ir visuomeninę pridėtinę vertę, kurią jie sukuria dalyvaudami įvairiose veiklose, savanoriškose veiklose, organizacijų veikloje. Taigi siūlau labai rimtai svarstyti šį projektą ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkui. Apsispręsimė numatytu laiku.

18.10 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 49 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-789 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-20 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Teikėjas – K. Vilkauskas. Prašau pristatyti.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mieli kolegos, šis projektas skirtas Lietuvos sidabriniam potencialui išsaugoti. Jo esmė: karjeros valstybės tarnautojo, kuriam suėjo 65 metai, valstybės tarnyba gali būti pratęsta, jeigu jo tarnybinė veikla per paskutinius trejus metus buvo vertinama tik gerai arba labai gerai ir jis neturi galiojančių tarnybinių nuobaudų. Šių amžių sukakusio valstybės tarnautojo tarnybą jo sutikimu gali pratęsti jį į pareigas priėmęs asmuo. Apie būsimą tarnybos pratęsimą jis privalo pranešti Vyriausybės įgaliotai įstaigai ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų iki tarnybos pratęsimo dienos. Karjeros valstybės tarnautojo tarnybos laikas pratęsiamas dar vieniems metams ir bendras pratęstas tarnybos laikas negali viršyti penkerių metų. Ačiū, lauksiu klausimų.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmoji klausia L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas Kęstuti, noriu paklausti. Sakykite, dabar yra mentorystė. Galima dvejus metus pratęsti sutartį, sudaryti darbo sutartį nebe valstybės tarnybos. Čia yra papildomai, pats paminėjote, iki penkerių metų. Tai ar neužtenka, tarkim, kad būtų mentorystė toliau ir galbūt mentorystę pratęsti trejus metus? Kaip pačiam atrodo? Aš ne prieš, mes dėl vadovų jau kalbėjome, kad vadovų kadencija gali būti pratęsiama, iki kol pasibaigs kadencija. Tai čia galbūt mentorystės užtektų, kaip pačiam atrodo?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Na, matote, mes jau iš tikrųjų priėmėme tą įstatymą, kur galima pratęsti iki kadencijos pabaigos, tai čia dabar nuo kadencijos praėjo, faktiškai liko beveik, man atrodo, apie pusantros metų, iki dvejų metų, tai aš manau, kad reikėtų grąžinti tą įstatymo projektą, kuris galiojo nuo 2002 metų iki 2019 metų, nes šiuo atveju valstybė negali švaistyti tuo savo po-

tencialu. Valstybės tarnautojai, tie, kurie yra pajėgūs dirbti ir valstybė yra investavusi į juos tikrai labai daug, galėtų ir toliau dirbti, nes jie vykdytų viešojo administravimo funkcijas būtent kaip valstybės tarnautojai. Mentorystė yra jau šiek tiek kitoks lygmuo, jie dirba pagal darbo sutartis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia J. Pinskus. Prašau.

J. PINSKUS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Kęstuti, jūs rašote, kad kasmet bus vertinama, bus tarnybinės veiklos vertinimas ir, jeigu labai gerai, tai bus pratęsiama. O jeigu po penkerių metų vertinimas vėl bus geras? Kodėl tik penkeri metai, ar gali būti daugiau?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Kas metai pratęsiama. Šiame projekte yra kas metai pratęsiama. Jeigu šitas žmogus dirba gerai, jaučia pats, kad turi jėgų dar dirbti, jis dirba toliau, jis pats prašo, parašo savo tiesioginiam vadovui prašymą dėl pratęsimo kitiems metams. Vertinimas, be abejo, gali nesutapti su jo, sakykime, pensinio amžiaus atėjimu 65 metų, bet tai galima spręsti poįstatyminių aktų tvarka, kuri galiojo nuo 2002 metų iki 2019 metų, kai poįstatyminiais aktais tai jau buvo sureguliuota anksčiau.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų norinčių kalbėti nematau, apsisprendime numatytu laiku.

18.14 val.

Išmokų vaikams įstatymo 6 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-900 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – Išmokų vaikams įstatymo 6 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-900. Pranešėjas – V. Gapšys. Kviečiu jį į tribūną.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, įstatymo pataisa yra gana paprasta. Kalbant žmonių kalba, tai 10 eurų nuo dabartinės vaikų pinigų sumos, būtų padidinama suma papildomai 10 eurų už kiekvieną vaiką. Kadangi Vyriausybė šiandien pateikė projektus, kuriais didinami ir baziniai dydžiai, todėl padidėjimas būtų šiek tiek didesnis, tačiau manau, kad vis tiek Vyriausybės pasiūlytas dydis yra pernelyg mažas, kad mes galėtume užtikrinti, kad šeimos galėtų kompensuoti bent jau tą kainų augimą ir vaikų poreikius patenkinti solidžiau. Todėl manau, kad įstatymo projektas vertas dėmesio pasvarstymo Seimo komitetuose, diskusijų, išnagrinėjimo, pažiūrėti sistemiškai, ką gauna šeimos, kokios galimybės joms atsiranda ir kokių galimybių netenka dėl didėjančios infliacijos.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad mes turime ir tam tikras išmokas, skirtas vaikų popamokinei veiklai, tačiau jos taip pat kurį laiką nedidėja, todėl padidinę vaiko pinigus mes galėtume papildomai kompensuoti ir tam tikrą vaikų popamokinės veiklos poreikį. Aš manau, kad šitas įstatymas tikrai turėtų būti svarstomas atidžiau, komitetuose išdiskutuojant, galbūt ir gaudant tam tikrą Vyriausybės nuomonę. Nors šiandien ministrė ir atsakinėjo, kad jinai atsargiai žiūri į didesnę sumą, tačiau manau, kad įsigilinus ir matant visą bendrą situaciją toks projektas turi prasmę ir poreikį.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Jūsų nori paklausti keletas Seimo narių. A. Mazuronis, matyt, jau paklausė ir į salę dėl to neatėjo.

Tada klausia V. Valkiūnas. Prašau.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėju, nejaugi tik 10 eurų, Darbo partija gali sugalvoti tik tokią sumą? Regionų partija – 100 eurų. Aš manau, tai yra suma, kai prie to paties G. Palucko vienkartinio pasiūlymo... Bet 10 eurų – tai tik visuomenės erzinimas. Aš manau, jūs pakelkite tą kartelę iki 100 eurų, tada tauta sakys, kokia gera Darbo partija.

V. GAPŠYS (DPF). Ačiū, gerbiamas Valdemarai. Iš tikrųjų ta suma, tas pakėlimas 10 eurų yra tikrai nelabai didelis ir aš su tuo sutinku. Komitete, jeigu atsirastų jūsų pasiūlymas, mes tikrai labai mielai jį palaikytume ir tą sumą didintume daugiau. Tačiau, kaip aiškinamajame rašte mes pažymėjome, vien pakėlimas 10 eurų valstybės biudžetui kainuos apie 77 mln. eurų. Todėl suma tikrai yra reikšminga. Suprasdami, kad projektas turi būti ne tik gražus, bet ir realus, mes pasirinkome būtent tą sumą, matydami biudžeto galimybes, matydami poreikius, ir stengiamės orien-

tuotis į realybę. Bet jeigu atsirastų didesnių pasiūlymų, aš manau, kad ir frakcijos kolegos, ir aš pats tikrai pritarčiau, jeigu tik valstybės biudžeto galimybės tai leistų.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia S. Jovaiša. Prašau.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Vytautai, šiandien pats minėjote, kad jau Vyriausybė pasiūlė tam tikrą priedą prie tų išmokų, buvo pristatytas ir biudžetas. Jeigu, pavyzdžiui, biudžeto svarstymo metu ateitų į darbotvarkę šitas klausimas, jūsų siūlymas, jūs žinote, kiek ten reikėtų papildomai lėšų, norint įvykdyti šitą norą, ir iš kur, jūsų nuomone, būtų galima jas paimti?

V. GAPŠYS (DPF). Ką tik paminėjau atsakydamas, tai yra apie 77 mln. eurų, mūsų skaičiavimais. Aišku, ministerija galėtų patikslinti, bet žiūrėjome į analogiškus projektus, teiktus anksčiau, ir tada pateiktus skaičiavimus. Manau, skaičiai būtų labai panašūs. Aišku, tai yra biudžeto papildomos išlaidos, bet, žinote, Vyriausybė prieš kelis mėnesius atsisakė kai kurių pajamų, pavyzdžiui, iš akcizų, susijusių su tam tikrais tabako produktais. Aš manau, kad Vyriausybė mato, kad net ir nepaimant tam tikrų lėšų kai kada galima rasti vidinių rezervų. Aš įsivaizduoju, kad žiūrint visą Biudžeto sandaros įstatymą... Jeigu bus toks poreikis, aš pasižadau Biudžeto ir finansų komitete nurodyti, kur galima eilutes perskirstyti taip, kad būtų efektyviai užtikrintas ir tas poreikis didinti vaikų pinigus.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Į mano klausimą atsakė, žinau, kad reikės 77 mln. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Ir klausimą turi V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, kaip jūs vertinate, kad viena ranka yra tvirtinamos įvairios lengvatos, atsisakoma pinigų į biudžetą, o kitu klausimu sakoma, kad nėra pinigų, netgi žinant, kad mirtingumas yra didesnis negu gimstamumas, Lietuvoje jau demografinius klausimus sprendžiame – ir tokių problemų jau yra Lietuvoje, ir netgi tada nėra noro atrasti tų finansų, kad padėtume šeimoms, auginančioms vaikus.

Šiandien, kai mes matome vaiko pinigų didėjimą tik maždaug 3 eurai, kaip jūs manote, gal iš tikrųjų turėtų būti priimtas sprendimas, kad kasmet turėtų būti didinama ne mažiau kaip 10 eurų ar ne mažiau kaip 20 eurų? Tie 3 eurai – labai gėdinga situacija. Kaip jūs manote?

V. GAPŠYS (DPF). Sutinku su jumis. Iš tikrųjų teisingai pasakėte, kad dabar Vyriausybės pasiūlyta suma yra labai menka ir faktiškai nekompensuoja net infliacijos, o ji per tuos metus pakankamai reikšmingai apkarpo realų šeimų biudžetą. Aš manau, kad mes turime į tai atsižvelgti, mes turime atsižvelgti į tai, kad vaikai turi tam tikrų poreikių, o jų atsisakymas turės didelių pasekmių ateityje. Todėl tas didinimas, ypač jeigu jis būtų sistemingas, kaip jūs sakėte, būtų, manau, pagalba šeimoms ir signalas, kad valstybė nuosekliai rūpinasi šeimų politika. Jeigu tikrai atsirastų siūlymas ne tik vienkartinį veiksma atlikti, bet įteisinti taip, kad tai būtų nuolatinis veiksma, bent jau padengiant infliaciją, aš manau, tai būtų prasminga ir naudinga. Todėl tikrai esame pasiruošę ir platesnėms diskusijoms, jeigu tokios tikrai gims.

PIRMININKAS. Dėkui, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dabar dėl motyvų už kalbės V. Giraitytė-Juškevičienė. Prašom.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Ačiū. Iš tiesų atsižvelgiant į didėjančias kainas tai yra bent maža amortizacija šeimoms tenkinant savo vaikų poreikius. Kviečiu kolegas balsuoti už ir, žinoma, komiteto svarstymuose galima būtų svarstyti įvairius variantus, padidinimus ir panašiai. Tikrai kviečiu palaikyti po pateikimo, nes šis klausimas yra labai svarbus visoms šeimoms.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš ne prieš, aš prieš tą mažinamą, mažą sumą. Čia visi teikėjai atstovauja Darbo partijai, vadinasi – dirbti, kad uždirbtum. Jie turbūt pasiklydo, kad yra Darbo partijos frakcija, kad reikia uždirbti ne tik tvoroms 500 mln., bet mūsų ateičiai, vaikams, jeigu mes neišlaikysime, nemaitinsime, nepuoselėsime savo vaikų, pabėgėlių vaikus maitinsime, suprantate kaip? Todėl reikia uždirbti tiek, kad galėtume po 100 eurų, ir neverkšlenti, kad mes nesurinksime biudžeto ir panašiai. Reikia dirbti, uždirbti ir surinkti. Todėl reikia didinti sumą.

PIRMININKAS. Dėkui. Apsispręsimе balsavimo laiku.

18.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-933 (pateikimas)

Einame prie rezervinių klausimų. Aš girdėjau prašymą iš L. Kasčiūno pateikti r-5 klausimą. Nesudėtingas klausimas. Tuomet aš kviečiu jį į tribūną kiek įmanoma sparčiau pateikti šį klausimą. Vėliau apsvaustysime kitus keturis ir galėsime balsuoti.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai jums ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš labai trumpai noriu pristatyti labai paprastą Seimo nutarimo projektą, juo papildomas jau Seimui pateiktas įstatymų projektų paketas dėl Žvalgybos kontrolieriaus įstaigos steigimo. Kadangi tai bus Seimui atskaitinga įstaiga, reikia papildyti 2018 metų Seimo nutarimą dėl Seimui atskaitingų institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes, įrašant į jį ir Žvalgybos kontrolieriaus įstaigą į pirmą grupę. Į pirmą grupę dėl to, kad vis tiek įstaigos veikla susijusi su jautria informacija, tam bus reikalingi labai kvalifikuoti žmonės ir reikės juos pritraukti, todėl pirmoje tų įstaigų grupėje atlyginimų koeficientai yra tokie, kad leistų mums tai padaryti, tai yra pritraukti kvalifikuotus, profesionalius žmones.

Prašau jūsų palaikymo. Iš esmės tai yra dėl to, kad tas mūsų projektas būtų prijungtas dabar svarstymo stadijoje prie esančio paketo ir mes jau kartu visą tą paketą svarstytume. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūsų niekas nenori paklausti. Ačiū už pristatymą. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti, apsispręsimе ir balsuosimе.

18.24 val.

Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-790(2) (svarstymas)

Einame prie Saugomų teritorijų įstatymo. Darbotvarkės r-1 klausimas – projektas Nr. XIVP-790. Svarstymo stadija. Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-790(2). Pranešėjas – J. Urbanavičius. Prašom trumpai pristatyti svarstymo komitete rezultatus. Pasiūlymų ir pastabų negauta.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Seimo Aplinkos apsaugos komitetas svarstė šią įstatymo pataisą. Teisės departamento pastaboms pritarė. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Ačiū jums. Diskusijoje kalbėti norinčių nebuvo. Dėl motyvų už nori kalbėti R. Vaitkus. Prašom.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, Aplinkos ministerija ne kartą sakė, kad yra didelis trūkumas specialistų, gebančių rengti saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentus. Specialistai, kurie turi patirties rengiant ne žemesnio negu savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentus, sprendžia saugomų teritorijų specialiajam teritorijų planavimui priskiriamas užduotis ir turi ne mažesnę kaip trejų metų patirtį, tikrai susidoros ir bus kompetentingi vykdyti pavestas užduotis. Raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai išsakyti. Apsispręsimе ir balsuosimе vėliau.

18.26 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 314¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-717(2) (svarstymas)

Rezervinis 2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir kodekso papildymo 314¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-717(2). Kviečiu S. Šedbarą pristatyti svarstymo komitete rezultatus.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Kolegos, tai yra projekto Nr. XIVP-716, jis buvo svarstytas truputį anksčiau, lydimasis projektas. Tai yra dėl atsakomybės už melagingus pareiškimus, melagingos informacijos pateikimą dėl kultūros vertybių išvežimo. Čia pagal europinius dokumentus. Komitetas šį projektą svarstė spalio 13 dieną. Visi 6 dalyvavę posėdyje balsavo už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kultūros komitete taip pat buvo svarstoma, bet pastabų ir pasiūlymų taip pat nebuvo, pritarta bendru sutarimu, klausiu L. Pociūnienės.

Matau, kad nėra norinčių diskutuoti. Dėl motyvų irgi nėra norinčių kalbėti. Apsispręsimė jau greitai.

18.27 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 8, 13¹, 21, 22, 23, 24, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28¹ ir 28² straipsniais įstatymo Nr. XIII-3138 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-934 (pateikimas)

Rezervinis 3 klausimas – Energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo dviem straipsniais įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-934. Pateikimas. Pranešėjas – K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Čia iš tikrųjų yra tik techninis pakeitimas, nes dabar vartojama sąvoka „energetikos veikla“ neapima kaupimo veiklos. Reikia pakeisti, šią sąvoką papildyti – „energetinė veikla ir kaupimo veikla“. Štai visa esmė. O ta sąvoka eina per daug įstatymų. Siūlau šį techninį pakeitimą mums ir padaryti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs kalbėjote įtikinamai ir niekas nenori jūsų paklausti. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti.

18.28 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-953 (pateikimas)

Rezervinis 4 klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-953. Teikia pranešėjas A. Vyšniauskas. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, kadangi sutaupėme laiko, tai aš šiek tiek plačiau paaiškinsiu šio įstatymo esmę. Pradėti norėčiau nuo kelių pavyzdžių. Štai 2016 metais nedidelis vienos vidutinio dydžio savivaldybės naujienų portalas atliko didelį darbą – paskelbė nemenkos apimties tyrimą. Atskleidė, kur dirba ir ką veikia savivaldybės tarybos narių žmonos, vaikai ir kiti įtakingi draugai. Žurnalistai atskleidė, kaip giliai tos savivaldybės administracijoje ir jai pavaldžiose įmonėse yra persismelkęs nepotizmo voratinklis. Ne specialiosios tarnybos, o žurnalistai parodė, kaip giliai nepotizmas yra įsišaknijęs mūsų savivaldoje. Nors tas naujienų portalas buvo mažas, šiandien jau neegzistuoja, tačiau jo atliktas tyrimas iš tikrųjų privertė miesto bendruomenę susimąstyti apie tai, kas vyksta savame kieme, o valdžią, vietos valdžią, susizgribti, kad galbūt jau yra pasiekta tam tikra pavojinga nepotizmo riba.

Ir situacija pasikeitė, situacija toje savivaldybėje iš tikrųjų pagerėjo. Tačiau šiandien tokie tyrimai faktiškai jau nebeįmanomi. 2019 metais didesnis „Klaipėdos naujienų“ portalas atskleidė įdomių faktų apie tai, kaip vienos savivaldybės įmonės įtakingos pareigūnės sūnus staiga laimi tos įmonės viešuosius pirkimus. Vėlgi šis tekstas sukėlė didžiulius debatus tame mieste ir už jo ribų. Visuomenė pradėjo galvoti, analizuoti ir vertinti, kas vyksta. Šiandien to padaryti jau yra faktiškai nebeįmanoma, nes teismas, vertindamas būtent minėtą Klaipėdos atvejį, nusprendė susiaurinti viešojo asmens sąvoką.

Kodėl tai yra problema? Atsakymas iš esmės labai paprastas. Kovoje prieš nepotizmą viešumas ir skaidrumas yra bene vieninteliai ginklai, kuriuos turi pilietinė visuomenė ir valstybė. Dažniausiai ne specialiosios tarnybos ar kokios nors kitos institucijos leidžia kovoti su nepotizmu ir panašiais dalykais, o būtent skaidrumas, žiniasklaida, viešas žodis. Tačiau teismo sprendimas susiaurino šį reguliavimą. Apie teismo sprendimą, manau, tikrai turėsime galimybių daug diskutuo-

ti, bet mūsų Seimo, įstatymų leidžiamosios valdžios, tikslas ir uždavinys turėtų būti keisti teisinę sąrangą tam, kad teismai tokių klaidų (aš manau, kad tai buvo klaida) nebedarytų.

Todėl šiandien mes su kolegomis siūlome koreguoti viešojo asmens sąvoką, ją plėsti ir detaliuoti, siūlome aiškiai įvardinti, kad ne tik politikai, teisėjai, bet ir valstybės tarnautojai, valstybinių įmonių vadovai, kandidatai rinkimuose, įmonių, kurios dalyvauja viešuosiuose pirkimuose, vadovai ir visi kiti asmenys, kurie turi bent kokį artimesnį ryšį su valstybe, viešosiomis paslaugomis ir, svarbiausia, viešaisiais pinigais, būtų traktuojami kaip vieši asmenys.

Tikiu, kad toks reguliavimas iš esmės suteiktų mūsų valstybei daugiau skaidrumo, o žiniasklaidai daugiau galimybių atlikti tiriamąją veiklą, na, ir mes visi kartu po to gyventume šiek tiek geresnėje valstybėje. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Pirmasis – V. Fiodorovas. Prašom.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkui, pirmininke. Du dalykai. Pirmasis. Ar tikrai tai Kultūros reikalų komiteto klausimas?

Kitas dalykas. Jūs minėjote, kad tie asmenys, viešieji asmenys, kurie turi reikalų su pinigais klausimais, ypač valstybės valdymo klausimais, turėtų patekti į šį įstatymo reguliavimą, bet tai, ką aš skaičiau, ir jau su jumis esame diskutavę praėjusią savaitę, kai rinkote parašus, ar tikrai tie asmenys, kurie bent kartą, pavyzdžiui, dalyvavo rinkimuose, nepatiko, nepavyko laimėti rinkimų, dar tikrai turėtų tas dvi kadencijas... Pavyzdžiui, dalyvavau Seimo rinkimuose prieš keletus metus, *nepaėjo* man tie rinkimai ir aš aštuonerius metus tikrai turiu būti laikomas viešuoju asmeniu, nors visiškai nieko su viešąja politika, viešaisiais klausimais neturiu? Yra net tokių žmonių, kurie, nežinau, mano kolegos tėtis iš esmės jau yra pensijoje, keleri metai nebedalyvauja aktyvioje politikoje, neužima jokių oficialių pareigų. Ar tikrai jis dešimt metų po savo kadencijos pabaigos dar turėtų būti laikomas viešuoju asmeniu? Aš manau, kad tai yra per plati sąvoka.

PIRMININKAS. Laikas!

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Dėl komitetų, kadangi tai yra Visuomenės informavimo įstatymas, tai yra Kultūros komiteto tradicinė kompetencija. Jis turi ir kitų pataisų, manau, tikrai gali apibendrinti. Aš manau, kad papildomu komitetu galėtų būti Žmogaus teisių komitetas, kuris taip pat galėtų įvertinti.

O kalbant apie kandidatus, jeigu priimsime šį įstatymą, jis galios ne atgaline tvarka, o į priekį, tai atitinkamai tie žmonės, kurie kandidatuos rinkimuose, turės įsivertinti, ar jie nori užsidėti tokią, sakykime, našta, ar nenori. Labai dažnai kandidatavimas rinkimuose yra vienintelė informacija, kurią mato žiniasklaida ir tyrimuose panaudoja. Jeigu matote kitų būdų, kviečiu siūlyti. Sutinku, kad dėl termino galima diskutuoti.

PIRMININKAS. Klausia S. Tumėnas. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pranešėjau, už pristatymą. Akivaizdu, kad problema rimta. Bet akivaizdu, kad siekiama stiproka praplėsti tą viešųjų asmenų sąrašą, man atrodo, ne visada įvertinus galimus asmenų teisinius pažeidimus. Gerbiamasis pranešėjau, ar jums neatrodo, kad čia yra truputį išrandamas dviratis, ar nepakanka pateikti viešojo asmens principą, kurį puikiai išaiškino Konstitucinis Teismas dar 2002 metais? Jis išaiškino, kas yra viešieji asmenys, o kas ne.

Antras dalykas. Ar buvo atlikta detali teisinio reguliavimo Europos Sąjungoje analizė, ką sako Europos Žmogaus Teisių Teismas, ką sako Lietuvos teismų praktika? Pavyzdžiui, kiek prisimenu...

PIRMININKAS. Laikas!

S. TUMĖNAS (LVŽSF). ...Radžis teismų buvo pripažintas privačiu asmeniu, o R. Cicinas buvo pripažintas viešu asmeniu. Tai ar tokia analizė buvo atlikta, ar dar numatoma atlikti?

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Pradėkime nuo to, kad taip, Konstitucinis Teismas, rodos, 2002 metais yra priėmęs sprendimą. Nepaisydamas to, Vyriausiasis administracinis teismas prieš porą savaitių priėmė sprendimą, kuris, mano nuomone, keičia, kertasi netgi su Konstitucinio Teismo doktrina ir susiaurina tą patį reguliavimą. Dėl to mums, kaip įstatymų leidėjams, reikėtų tas normas suvienodinti. Aišku, teismo byla yra atnaujinta teismo pirmininko sprendimu, bet, nepaisant to, problema egzistuoja, nes tai jau ne pirmas atvejis, kai su tuo susiduriame.

O dėl teisinio vertinimo. Žinote, mes sprendžiame savo valstybės klausimus ir jeigu dėl kiekvieno įstatymo vertintume visų Europos Sąjungos valstybių praktiką arba teismų praktiką, tas būtų gana sudėtinga. Yra Teisės departamento pastabos, manau, kad komitetas visa tai įvertins, apibendrins ir paruos tikrai gerą projektą. Jūs, kadangi, man atrodo, esate jo narys, tikrai galėsite prie to prisidėti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Petrošius. Prašau.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aš norėčiau pasveikinti kolegas su gana greita reakcija į visuomenėje nuskambėjusį skandalą ir džiaugiuosi turėjęs galimybę prisidėti prie šio teisės akto projekto rengėjų. Man atrodo, kad ir esamas teisinis reglamentavimas sudarė prielaidas tam, kad tos situacijos būtų sprendžiamos tinkamai. Kaip manote, ar ir jūs galvojate, kad esant dabartiniam reglamentavimui buvo galima ir be visų šitų pokyčių priimti atitinkamus sprendimus ir vis dėlto daryti prielaidas, kad tuos subjektus, kuriuos mes įtraukiame naujai į šitą sąrašą, būtų galima laikyti viešais asmenimis, sakau, ir pagal buvusį reglamentavimą, neatliekant tam tikrų pokyčių, nes atrodo, kad čia jau truputėlį kaip ir reakcijos reikalas, prievarta pagimdytas?

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Aš laikausi nuomonės, kad įstatymuose normos turėtų būti įrašytos kaip galima tiksliau ir aiškiau, kad politikų ir Seimo valia būtų išreikšta kaip galima aiškiau ir tiksliau. Kai mes turime labai aptakias sąvokas, tai tos institucijos, kurios turi teisę jas interpretuoti, ir interpretuoja, ir galbūt po 20 metų ta interpretacija gali keistis. Man nepatinka interpretacijos. Mes, kaip Seimo nariai, turime ganėtinai aiškiai tokius dalykus įvardinti. Aš manau, kad buvo galima, teismas turėjo teisę priimti ir kitokią sprendimą. Jis priėmė tokį, kokį priėmė. Aš nekvestionuoju teismo sprendimo, aš manau, kad problema yra paties įstatymo.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų yra vienas dalykas – giminystės ryšiai, o kitas dalykas, kaip Lietuvoje dažnai nutinka, kad laimi tos pačios partijos atstovai. Taip sakant, vienos partijos atstovas organizuoja konkursą, kitos partijos atstovas laimi tą konkursą ir yra labai daug tokių situacijų. Ar jūsų šie pakeitimai sprendžia šitą problemą? Pavyzdys: perkant migrantų namelius už penkis kartus didesnę kainą, laimi tam tikros partijos atstovai. Ar išspręs šią problemą šie pakeitimai?

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Valiau, aš kviečiu perskaityti įstatymą, o tada galėsiu padiskutuoti. Man atrodo, jūs kalbate ne apie tai, apie ką yra šis įstatymas. Sėkmės.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas vicepirmininke. Kolega, aš noriu paklausti. Tarkime, jeigu, pavyzdžiui, jūsų žmona dirba Seimo kanceliarijoje, bet jūs savo deklaracijoje nesate nurodęs santykių, nedeklaravęs to bent jau VRK puslapyje, tokiu atveju pagal šitą jūsų siūlomą įstatymo variantą jau būtų pažeidimas, ar ne? Tai vienas klausimas.

Kitas klausimas. Įvardijote kažkokį Klaipėdos portalą ir asmenis, ar galite įvardinti ir tą smulkios savivaldybės atvejį ir koks tas atvejis? Labai ačiū.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega. Pirmos klausimo dalies nesupratau. Mano žmona nedirba Seimo kanceliarijoje, mano žmona dirba Lietuvos inovacijų centre. Jeigu mano žmona dirbtų Seimo kanceliarijoje, tai tiek aš, tiek ji turime deklaruoti viešuosius ir privačius interesus. Jeigu būtų nedeklaruota, tai automatiškai pagal kitą įstatymą būtų pažeidimas. Manau, kad mes visi to nepraktikuojame.

Kalbant apie tą portalą, man atrodo, jau porą metų tas portalas neveikia, *suduois.lt*. Tai buvo Vilkaviškio rajono toks vietinis portalas, kuris rašydavo ir apie Marijampolės, ir, beje, apie Kalvarijos savivaldybę.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Nežinau, čia lyg ir velnias slypi detalėse, kodėl čia pagal vieną pavyzdį atsakote, kad reikia dabar tūkstančiais visus sekti, žiūrėti, ar jie ten prasižengę, ar ne. Čia, žiūrint į dokumentus, jūsų pateiktą projektą – kandidatai rinkimuose, nėra pasakyta, kokiuose rinkimuose. Yra akcininkai, bet kodėl nėra tada šitų dalininkų, kodėl nėra *blogerių* ir panašiai? Tokių daug klausimų. Ir ar ne geriau apibrėžimą palikti tokį, koks jis yra, ir tokių asmenų sąrašą detalizuoti straipsniuose pagal teisėkūros taisykles? Ačiū.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, kolega. Labai džiaugiuosi, kad jūs puikiai išmanote teisėkūros subtilybes. Aš manau, kad galima parašyti ir kitaip, todėl teikiame šį įstatymo projektą. Manau, kad jis yra geras. Manau, kad jūsų klausimus, kuriuos jūs keliate, bus galima išspręsti Kultūros komitete, kuriam jūs taip pat, man rodos, priklausote. Visus tuos niuansus bus galima išspręsti.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia B. Matelis. Prašau.

B. MATELIS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, norėčiau priminti, jūs savo kalbą pradėjote nuo to pavyzdžio, rodos, iš Klaipėdos, bet ten iki teismo buvo dar ir kitas sprendimas. Buvo žurnalistų etikos inspektoriaus irgi sprendimas, jis toks buvo apkaltinamasis. Dabar situacija žiniasklaidoje tokia susidarė, kad jos tą kontrolę ir priežiūrą vykdo dvi institucijos: žurnalistų etikos inspektorius, taip pat Visuomenės informavimo etikos komisija. Gauname tokią košę makalošę. Sakykite, ar nepribrendo, jūsų nuomone, reforma, kai Lietuvoje būtų viena reguliuojanti institucija, kuri daugmaž daugiausia priklausytų žiniasklaidos savivaldai ir ji pati iš savo autoritetą turinčių žurnalistų išsirinktų ir spręstų šiuos klausimus? Aš manyčiau, kad toks sprendimas būtų labai teigiamai priimtas...

PIRMININKAS. Laikas!

B. MATELIS (*TS-LKDF*). ...Europoje. Ačiū.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, kolega. Kiek man yra žinoma, tas pats Kultūros komitetas turi specialią darbo grupę, kuri kartu su žurnalistais peržiūri reglamentavimą ir žurnalistų etikos inspektoriaus... Žodžiu, tų dviejų institucijų. Turite daugiau patirties toje srityje, geriau žinote. Peržiūri visą tą sąrangą. Atitinkamai ši įstatymo iniciatyva, manau, yra gera tuo, kad bus galima viską komitete sujungti ir atnešti viename pakete. Kiek kalbėjome su komiteto nariais ir pirmininku, būtent toks lūkestis yra neskubėti su svarstymu ir priėmimu, bet integruoti į vieną bendrą paketą visas turimas iniciatyvas, kurios susijusios su Visuomenės informavimo įstatymu.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Šiek tiek užsidiskutavome. Balsavimas jau netrukus.

Dar dėl balsavimo motyvų. Už – E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš noriu trumpai sureaguoti į tas abejones, kad asmuo išlieka dar dvi kadencijas, čia galima diskutuoti, ar vieną kadenciją, ar dvi, bet išliktų viešuoju asmeniu. Žiūrėkite, seniai politikoje einu įvairias pareigas, dalyvauju partijoje su kolegomis. Kažkas patenka, kažkas lieka už borto. Tas, kas liko už borto, žiūrėk, po poros metų tampa tarybos nariu, jeigu apie savivaldybę kalbėsime. Apie Seimą – tas pats gali atsitikti. Tai ką, jis ne viešas asmuo iki vakar, o šiandien gauna tarybos narį, o ką iki tol darė, buvo nevieša, nors jis dalyvavo rinkimuose, liko už borto, nepateko, tai jam visos indulgencijos? Aš nemanau.

Kitas dalykas. Tas asmuo gali likti ir toliau tos politinės partijos nariu, būti ilgametis draugas, tarkime, mero ar administracijos direktoriaus, nuo tos partijos tapusio. Jis patikimas žmogus, jis nuolatinis rinkimų dalyvis, bet nepatenka į tarybą. Kokią galimybę jis turi daryti įtaką, poveikį, tenkinti savo interesus, tenkinti į valdžią pakliuvusių asmenų interesus? Tai yra padidinta rizika, tai nėra žmogus visiškai iš šalies, jis buvo patikimas žmogus būti rinkimų sąrašė, net ir tada, jeigu nepateko, jis išlaiko tuos kontaktus. Tarkime, atvejis, kurį analizavo „Atvira Klaipėda“, buvo truputį kitoks, tas žmogus išstojo iš partijos. Beje, ten Liberalų sąjūdis buvo, nenoriu čia neigti ar išsisukinėti, bet dažnu atveju žmogus lieka partijos nariu, vėl dalyvaus šituose rinkimuose ir tai, ką jis daro, tik dėl to, kad nepakliuvo į rajono tarybą, jam niekas nieko. Aš manau, kad turi būti išsaugotas viešojo asmens statusas tokiam asmeniui. Kitas klausimas iš tiesų – viena kadencija ar dvi kadencijos.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, vicepirmininke. Iš tiesų nesu visiškai galbūt prieš, skaidrumas tikrai yra prioritetas. Bet šiuo atveju ką pranešėjas pristatė, tai aš puikiai žinau, todėl ir paklausiau klausimo apie *sudivis.lt*, nes tai yra jo, mano žiniomis, kiek žinau, jeigu klystu, pataisykite, atstovaujamos partijos kolegų tinklalapis, kur iki rinkimų tikrai labai aktyviai dirbo, rašė, darė tyrimus. Jeigu pažiūrėtumėte šiandien, tai būtent su rinkimų diena tas puslapis ir nebeveikia. Iš tiesų tam tikrų abejonių kelia tokio precedento sukūrimas galbūt be tam tikrų saugiklių, jeigu aš klystu, pataisykite, gali tikrai turėti neigiamą įtaką galbūt tiems žmonėms, kurie neturi finansinių

įrankių arba to eterio apsiginti nuo tam tikro šmeižto ir tos skleidžiamos neteisybės. Kiek žinau, tuo atveju, kuris buvo paskleistas, iš tiesų po atliktų tyrimų tų asmenų, kurie galimai vienais ar kitais ryšiais – ar tai giminaičiai, ar kurie... Iš tiesų buvo konkursai, jie laimėjo ir kai kuriais atvejais netgi ir tų dalyvavusių daugiau nebuvo. Yra tam tikras šleifas tiems žmonėms ir tai nereiškia, kad jeigu vieno asmens sutuoktinis yra kompetentingas ir gali užimti pareigas, atitinkančias jo kvalifikaciją, jis kompetentingas, kad realiai užkertamas kelias. Aš manau, kad to precedento kurti nereikėtų. Tikiuosi, jeigu bus pritarta po pateikimo, tai komitete bus ištaisytos tos spragos, kad tai nebūtų politinis įrankis susidoroti su oponentais, kas savivaldoje iš tiesų yra tikrai didelis iššūkis norint prisišaukti kompetentingus specialistus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė netrukus. Aš pakviesčiau dėl lapkričio 4 dienos posėdžių darbotvarkės tvirtinimo J. Razmą į tribūną. A. Vyšniauskas trumpą repliką. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kadangi Kęstutis paminėjo mano vardą, pavardę arba tokias insinuacijas, tai aš noriu pasakyti. Kęstuti, tu šiomis dienomis tikrai daug pasakai netiesos. Jau vienuose portaluose prišnekėjai, dabar vėl kažko prišnekėjai, tu tiesiog labiau rinkis, ką kalbi, ir nešnekėk netiesos. Niekas su niekuo...

PIRMININKAS. Gerai, supratome. Taip, aš manau, jūs jau greitai, po balsavimo, galėsite apsitarti. Norite čia apsitarti? Taip, prašau, Kęstuti.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Tikrai, gerbiamas posėdžio pirmininke, nenoriu nieko apsitarti, tiktai noriu pasakyti, kad pats ką tik prieš mane kalbėjęs kolega iš tiesų užsiima šmeižikiška veikla apie tai, ką ir darė tie portalai, kuriuos jis išvardijo prieš tai, turbūt jo kolegų. Atsiprašau.

PIRMININKAS. Gerai. Dabar, gerbiamas Jurgi, ką veiksime lapkričio 4 dieną. Prašau.

18.48 val.

Seimo 2021 m. lapkričio 4 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

J. RAZMA (TS-LKDF). Lapkričio 4 dienos darbotvarkės projektas kol kas nėra sudėtingas. Galbūt išskirčiau tik porą projektų paketų, kurie, manau, salėje gal ir sukels šiek tiek emocijų, tai Loterijų įstatymo ir Šilumos įstatymo, ir kitų energetinių dalykų projektai, kurie skirti švelninti energetinių kainų augimo pasekmes. Kiti projektai yra tie, kurie natūraliai pasiekė priėmimo ar svarstymo stadijas. Žinoma, dviejų savičių pertrauka, manau, lems, kad atsiras naujų pasiūlymų dėl darbotvarkės ir ji iki lapkričio 4 dienos gali gerokai keistis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Norinčių klausti nėra. Ačiū, gerbiamas Jurgi. Balsavimo laikas tikrai jau prasidėjo. Ar galime bendru sutarimu pritarti lapkričio 4 dienos darbotvarkei? Galima. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Pereiname prie balsavimo. Dabar prasidės balsavimas.

18.50 val.

2022 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-950, Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 32¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-951 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8.1, 2-8.2 klausimai – Privalomojo sveikatos draudimo fondo ir Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymai. Gal bendru sutarimu galime pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Balsuojame? Ar tikrai? Gerai, balsuojame dėl šių įstatymų, dėl projekto Nr. XIVP-950 ir lydimojo įstatymo projekto Nr. XIVP-951, po pateikimo.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 65, prieš nėra, susilaikė 36. Pritarta.

Siūlomi komitetai. Dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto kaip pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas, kaip papildomi – Audito komitetas bei Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 25 dieną.

Dėl Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo kaip pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas, kaip papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 25 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

18.51 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-955, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 19, 19¹, 21, 23, 32, 33, 34, 34¹ ir 35 straipsnių pakeitimo ir papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-956, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 11¹, 14, 16, 22, 23 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-957, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 2, 25, 26, 28 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-958, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 2 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-959, Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo Nr. VIII-366 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-960 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-9.1 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas ir visas blokas. Gal bendru sutarimu šitam pritartume po pateikimo? Galime. Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

Kaip pagrindinis komitetas dėl visų klausimų yra Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Dėl pirmojo klausimo – Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo – kaip papildomi yra Audito komitetas ir Biudžeto ir finansų komitetas, dėl visų kitų papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 25 dieną. Galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

18.52 val.

Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-965 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2022 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-965. Jam taip pat nebuvo prieštaraujančių, gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomi – Audito komitetas bei Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 25 dieną. Galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

18.53 val.

Teisėjų atlyginimų įstatymo Nr. X-1771 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-961 (pateikimo tęsinys)

Teisėjų atlyginimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-961. Pateikimo stadija. Prieštaraujančių taip pat nebuvo. Gal galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū. Balsuojame. Balsuojame dėl darbotvarkės 2-12 klausimo – Teisėjų atlyginimų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-961 po pateikimo.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 71, prieš nėra, susilaikė 28. Pritarta po pateikimo.

Kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 25 dieną. Galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

18.54 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-949 (pateikimo tęsinys)

Toliau – Mokslo ir studijų įstatymo 72¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-949. Gal galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Kaip pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 25 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

18.54 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. X-242 4, 9, 53, 59, 74, 76, 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-922, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 11, 24, 38 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-923 (pateikimo tęsinys)

Toliau 2-14.1 ir 2-14.2 klausimai. Čia, aš suprantu, buvo skirtingų nuomonių. Balsuojame, ar pritarti po pateikimo Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui.

Balsavo 98: už – 63, prieš – 1, susilaikė 34. Pritarta. Dėl abiejų klausimų kaip pagrindinis siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas, kaip papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 16 dieną. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Prašom, pritarta. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Vyriausybės išvados prašytume.

PIRMININKAS. Prašoma Vyriausybės išvados. Galime pritarti? (*Balsai salėje: „Taip.“*) Ačiū, pritarta prašyti Vyriausybės išvados.

18.55 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-978, Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-979 (pateikimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 2-15.1 ir 2-15.2 susiję klausimai – Valstybės tarnybos įstatymo 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas ir Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektas. Čia irgi nuomonės lyg ir neišsiskyrė, gal galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Taip!“*) Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Pagrindinis komitetas dėl abiejų klausimų – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 16 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

18.56 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-387(2) (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-387(2). Nuomonių čia buvo įvairių. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 97: už – 45, prieš – 4, susilaikė 48. Nepritarta.

Dabar reikia apsispręsti, ar atmetame, ar gražiname tobulinti. Tie, kas už, balsuoja už gražinimą tobulinti, tie, kas prieš, – už atmetimą. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 101: už – 70, prieš – 31. Gražinta iniciatoriams tobulinti.

18.58 val.

Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-728 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-17 klausimas – Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-728. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 101: už – 51, prieš – 1, susilaikė 49. Pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 25 dieną.

Prašom – E. Sabutis dėl vedimo tvarkos.

E. SABUTIS (LSDPF). Aš, gerbiamas posėdžio pirmininke, tikrai dėl vedimo tvarkos. Prieš tai, kai buvo nagrinėjami projektai, kur nebuvo nei už, nei prieš, jūs siūlėte bendru sutarimu. Šį kartą net neužsiminėte, nors tikrai nebuvo nei už, nei prieš kalbančių.

PIRMININKAS. Gerai, užsiminsiu kitą kartą. Prašom – A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Vyriausybės išvados reikėtų, nes finansinis klausimas. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Vyriausybės išvados reikėtų – finansinis klausimas.

PIRMININKAS. Vyriausybės išvados yra prašoma. Galime tam pritarti? Ačiū. Darbotvarkės 2-17 klausimas apsvarstytas.

18.59 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-440 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-18 klausimas – Išmokų vaikams įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-440. Čia tų nuomonių buvo, kviečiu balsuoti.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 48, prieš – 5, susilaikė 44. Nepritarta.

Ar gražiname iniciatoriams tobulinti, ar atmetame? Kas už – už gražinimą iniciatoriams tobulinti, kas prieš – už atmetimą.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 70, prieš – 29. Gražinta iniciatoriams tobulinti.

19.01 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-780 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-19 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-780. Prašau balsuoti, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 55, prieš – 2, susilaikė 42. Pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 23 dieną.

Dėl vedimo tvarkos – J. Džiugelis. Prašau.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Frakcijos vardu prašome Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti dėl Vyriausybės išvados? Ačiū, pritarta.

Gerbiamas V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (*DFVL*). Norėčiau padėkoti kolegoms. Tikrai tai yra savanorystę skatinantys projektai. Ačiū visiems, kurie balsavo dėl viešojo intereso. Ačiū.

19.02 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 49 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-789 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKAS. Dėkui. Darbotvarkės 2-20 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-789. Kviečiu balsuoti, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 69, prieš – 4, susilaikė 26. Pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 21 dieną. Galime tam pritarti? Galime. Matau, Vyriausybės išvados turbūt prašoma. Galime pritarti dėl Vyriausybės išvados? Galime. Pritarta.

Replika – K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Dėkoju kolegoms, kad palaikote Lietuvos sidabrinį potencialą.

19.03 val.

Išmokų vaikams įstatymo 6 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-900 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKAS. Dėkui. Darbotvarkės 2-21 klausimas – Išmokų vaikams įstatymo 6 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-900. Kviečiu balsuoti, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 50, prieš – 12, susilaikė 35. Po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinis komitetas siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Papildomas komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 25 dieną. Siūloma prašyti Vyriausybės išvados. Galime tam pritarti? Galime.

M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Prašom Vyriausybės išvados. Dar dėl ankstesnio klausimo, kuris buvo Valstybės tarnybos, prašom Socialinių reikalų ir darbo komitetą bent kaip papildomą.

PIRMININKAS. Gerai. Dabar dėl šio klausimo. Galime pritarti SRDK, BFK ir Vyriausybės išvadai? Galime, ačiū.

Dėl ankstesnio klausimo. Papildyti – Socialinių reikalų ir darbo komitetas kaip papildomas svarstant Valstybės tarnybos įstatymą. Galime pritarti? Galime. Ačiū, pritarta.

19.05 val.

Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-790(2) (svarstymo tęsinys)

Rezerviniai klausimai. Saugomų teritorijų įstatymo 28¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Čia po svarstymo jokių papildomų pastabų komitete nebuvo. Gal galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Ačiū, po svarstymo pritarta bendru sutarimu.

19.06 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 314¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-717(2) (svarstymo tęsinys)

Analogiškai 2 rezervinis klausimas – projektas Nr. XIVP-717(2). Irgi nebuvo jokių pastabų po svarstymo dėl Administracinių nusižengimų kodekso. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

19.06 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 8, 13¹, 21, 22, 23, 24, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28¹ ir 28² straipsniais įstatymo Nr. XIII-3138 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-934 (pateikimo tęsinys)

Rezervinis 3 klausimas – Energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo projektas Nr. XIVP-934. Jis buvo prie anksčiau pateikto projekto. Ar balsuosime, ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime bendru. Pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 4 dieną. Galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

19.06 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-953 (pateikimo tęsinys)

Rezervinis 4 klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-953. Čia buvo įvairiausių diskusijų. Siūlau balsuoti dėl pritarimo po pateikimo. Visuomenės informavimo įstatymas.

Balsavo 97: už – 76, prieš – 3, susilaikė 18. Pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Kultūros komitetas.

Dar A. Vyšniauskas. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Papildomu komitetu siūlau Žmogaus teisių komitetą.

PIRMININKAS. Papildomu komitetu siūlomas Žmogaus teisių komitetas. Matau, pirmininkas sutinka. Svarstymo data – gruodžio 7 diena. Ar galime tam pritarti? Galime? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

19.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-933 (pateikimo tęsinys)

Rezervinis 5 klausimas. Seimo nutarimo dėl institucijų, įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo pakeitimo projektas Nr. XIVP-933. Buvo pateikimas. Manau, kad galime bendru sutarimu pritarti, nes jis lydi kitą projektą. Ar galime? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, kaip papildomi – Biudžeto ir finansų komitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 18 dieną. Galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Ką gi, gerbiamieji kolegos, liūdna, kai baigiasi balsavimai, bet jie jau baigėsi.

Dabar paskutinis darbotvarkės punktas – Seimo narių pareiškimai. Ar turime Seimo narių pareiškimų? (*Balsai salėje*) Nėra. Seimo narių pareiškimų nėra. (*Balsai salėje*) Ačiū. Skelbiu posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 106 STENOGRAMA

2021 m. lapkričio 4 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pavaduotojai V. MITALAS ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos! Prašau užimti vietas. Pradedame 2021 m. lapkričio 4 d. rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis. Užsiregistravo 106 Seimo nariai.

10.01 val.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarės Romualdos Hofertienės 80-ųjų gimimo metinių minėjimas

Gerbiami kolegos, šios dienos mūsų posėdį mes pradedame Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarės R. Hofertienės 80-ųjų gimimo metinių paminėjimu.

Kviečiu signatarės atminimą pagerbti tylos minute.

Tylos minutė

Dėkoju. Kviečiu apie signatarę R. Hofertienę mintimis pasidalinti Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarę I. Andrukaitienę. Prašau.

I. ANDRUKAITIENĖ. Gerbiamas Seime, mieli kolegos signatarai, ponios ir ponai, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarės R. Hofertienės 80-ųjų gimimo metinių minėjimą noriu pradėti jos žodžiais: „Lietuva savo žmonių dėka šimtmečiais ėjo ir vis eina pirmyn. Blieka mums patiems sau palinkėti, kad išmoktume niekada nesitaikstyti su blogiu, o matyti gerį mūsų vaikuose, mūsų šeimose, mūsų Lietuvoje. Ne tik matyti, ne tik džiaugtis, bet ir didžiutis ir tai perduoti savo vaikams, kitoms kartoms. Blieka mums visiems išmokti didžiutis Lietuva, nes ji to verta.“ Iš tikrųjų didžiutis Lietuva, į kurios tapsmą anuomet, Sąjūdžio laikais, įsitraukė ir R. Hofertienė, matematikos mokytoja iš Klaipėdos.

Nelengvas buvo jos gyvenimo kelias. Kai Romualda 1941 m. spalio 25 d. nedideliame Raseinių rajono Girkalnio miestelyje išvydo šį pasaulį, tėvas jau buvo apleidęs šeimą, slapstėsi ir į ją nebegrįžo, todėl motinai teko vienai sudėtingomis karo ir pokario sąlygomis auginti penkis vaikus: du sūnus ir tris dukteris.

Po daugelio metų Romualda pasakys, kad motina buvo jai autoritetas, kad motina įskiepijo moralines vertybes, tapusias jos pasirinkimų ir sprendimų priėmimo pagrindu, ir kad motinos pavyzdys ugdė jos gyvenimo nuostatas. O gyvenimas iš tikrųjų jos nelepio – grūdino Romualdos charakterį, stiprino valią, mokė atkaklumo, gebėjimo išlaukti ir išlikti.

1959 metais ji baigė Girkalnio vidurinę mokyklą ir liko joje dirbti raštvede. Taip pat ji įsidarbina Klaipėdos fabrike „Trinyčiai“ – dirba laborante. Gerą dešimtmetį – nuo 1965 iki 1977 metų ji mokytojauja Girkalnio ir Viduklės vidurinėse mokyklose – dėsto matematiką ir tuo pat metu šį dalyką neakivaizdiniu būdu studijuoja tuometiniame Vilniaus pedagoginiame institute.

Sukuria šeimą, tačiau po kurio laiko bendro gyvenimo keliai išsiskiria ir R. Hofertienė su dukra Nomedą 1977 metais išsikelia į Klaipėdą. Dėsto matematiką 22-ojoje vidurinėje mokykloje, kartu dirba mokyklos bibliotekoje ir (tai įdomu ir svarbu) daug metų neatlygintinai dirba socialinių darbų su savo ir kitų mokyklų probleminio elgesio mokiniais.

Šitai prabėga 13 metų, o tada jau ateina 1988-ieji, Sąjūdis. Veriasi nauji nematyti veiklos horizontai ir R. Hofertienė drauge su kitais bendraminčiais kuria Klaipėdos Sąjūdį. Ji – Lietuvos

Persitvarkymo Sąjūdžio Klaipėdos miesto tarybos narė, Klaipėdos mokytojų sąjungos pirmininkė, Lietuvos moterų sąjungos centro valdybos narė. Ji tampa matoma ir girdima. Todėl 1990 m. vasario 24 d. R. Hofertienei atneša pelnytą pergalę rinkimuose į LTSR Aukščiausiąją Tarybą.

Ir pagaliau ateina Lietuvai lemtinga diena – Kovo 11-oji. Apie tą, čia cituoju Romualdą, neišpasakytai laimingą ir atsakingą dieną pati signatarė yra pasakiusi: „Negi įmanoma aprašyti tą jausmą, kurį patyrė mūsų didžiulia čia, salėje, o tūkstančiai Lietuvoje ir toli nuo gimtinės, net už Atlanto, kantriai ir atkakliai neleidę užgęsti nepriklausomos tėvynės vilčiai. Regis, valstybės džiaugsmą matė ir girdėjo net tie, kurie Vasario 16-osios varpu skambindami žuvo laisvės kankiniais miškuose, lageriuose prie Laptevų ar KGB rūsiuose. Mes Kovo 11-ąją savo balsu ir parašu tik patvirtinome jų iškovojoimą, siekį ir troškimą.“

Na, o po tos neišpasakytai lamingos ir atsakingos dienos ėjo kasdienis parlamentinis darbas Aukščiausiosios Tarybos Švietimo, mokslo ir kultūros, o vėliau – Piliečių teisių ir tautybių reikalų komisijose, Jungtinėje Sąjūdžio frakcijoje. Politikės darbas tęsėsi dar dvi kadencijas, Lietuvos Respublikos Seimo kadencijas. Tai buvo 1992–1996 metai ir 1996–2000 metai. Tai buvo nelengvi, valstybingumo įtvirtinimo metai. R. Hofertienės veiklos baras šiuo metu irgi platus. Ji dirba Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitete, yra Parlamentinių ryšių su Tibetu grupės pirmininkė, yra Parlamentinių ryšių su Čėčenija, Austrija, Vokietija, Baltarusija ir kitomis šalimis grupių narė. Abiejų Seimo kadencijų metu net aštuonerius metus ji vadovavo Lietuvos mokytojų profesinei sąjungai ir vienus metus buvo šios profsąjungos leidinio „Lietuvos mokytojas“ redaktorė. Antrosios Seimo kadencijos metu ji buvo Baltijos Asamblėjos Švietimo, mokslo ir kultūros nacionalinio komiteto pirmininkė.

R. Hofertienė svarbiu laikė moterų judėjimą. Ji pati priklausė tarptautiniam moterų klubui „Zonta“. Buvo viena iš šio klubo įkūrėjų Lietuvoje. Jai, be to, ypač rūpėjo lietuvių išsaugojimas bei puoselėjimas. Prie šios misijos ji prisidėjo dalyvaudama Vilnijos bei Mažosios Lietuvos draugijų veikloje.

Minint Kovo 11-osios 20-metį signatarė R. Hofertienė, įvardindama nuo 1990 metų nueitą Nepriklausomybės kelią, sakė: „Buvo klystkelių, klaidų, vargų, paklydimų. Jų ir dabar apstu, neneigsi, skausminga realybė, ypač sunku, jei esi nesavanaudis, jeigu turi sąžinę ir atsakomybės jausmą.“ Ir į savo pačios retorinį klausimą, ar reikėjo laisvės, jeigu toks skausmingas jos kelias, ji atsakė vienareikšmiškai – reikėjo, reikia: „Reikia laisvės šaltinio valstybei, tautai, žmogui, visiems, kieno protas ir jausmas nepakąstas vėžio.“

Šie Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarės R. Hofertienės žodžiai, manau, aktualūs ir šiandien. Dėkoju už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju signatarėi I. Andrukaitienei. Į tribūną kviečiu Signatarų klubo prezidentę B. Valionytę.

B. VALIONYTĖ. Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, šiandien minime R. Hofertienės gimimo metines, jai spalio 25 dieną būtų sukakę 80. Tai mokytoja, kuri visą savo gyvenimą skyrė jaunosios kartos auklėjimui, mokytoja iš pašaukimo mokytį ne kažko, o matematikos. Tai, sakyčiau, sudėtinga specialybė, nes reikalauja susitelkimo, ir labai dažnai mokinių nelabai mėgstamas dalykas. Bet ji sugebėjo padaryti ir išdėstyti šį dalyką taip, kad matematika taptų mylimiausiu mokinių dalyku. Tam reikia, patikėkite manimi, ir sugebėjimų. Šių sugebėjimų vedama ji atsidūrė ir Atgimime, ir Sąjūdyje, ir Aukščiausiojoje Taryboje, ir seimuose, kur nuolat visą savo energiją ir sveikatą skyrė mūsų valstybės kūrimui. Taigi šiandien minime anapilin iškeliausias R. Hofertienės 80-metį. Ji išaugino puikią dukrą Nomedą ir ji yra kartu su mumis. Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubas tradiciškai 80-mečio proga, kaip ir kiekvienam signatarui, nori Romualdai skirti tikrai jai labai brangią dovaną, tai yra vaizdo ir garso paveikslą, kur V. Augūnaitė, gimusi 1990 metų kovo 11-ąją ištaria žodžius „Kovo 11-oji“. Tai yra jos balso vibracijų fonuotrauka. Miela Nomedą, šią dovaną perduodame jums. Saugokite ją ir gerbkite mamos atminimą, prašome nešioti savo širdyje meilę tėvynei Lietuvai. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamai Signatarų klubo prezidentei, dėkoju visiems dalyvavusiems šiame minėjime ir skelbiu minėjimą baigtą.

10.12 val.

Informaciniai pranešimai

Kolegos, prieš darbotvarkės 1 klausimą turiu perskaityti informaciją apie Seimui gražintus Prezidento vetuotus įstatymus. Tai pirmasis – Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo 48¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-553.

Kitas Prezidento vetuotas įstatymas yra Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-764.

Kitas Prezidento vetuotas klausimas yra Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-765.

Ir ketvirtasis Prezidento veto – tai Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912.

10.13 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. lapkričio 4 d. (ketvirtadienio) posėdžio darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Nematau norinčių pasisakyti. J. Razma nori pasisakyti. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Frakcijos vardu prašyčiau darbotvarkę papildyti klausimu – Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projektu Nr. XIVP-1046. Svarbu padaryti to projekto pateikimą, kad būtų galima spėti pasvarstyti jį komitetuose, jis turi įsigaliooti lapkričio 13 dieną, nes baigėsi ankstesnio pratęsimo terminas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau pasiūlymų nėra. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos siūlymui įtraukti į šios dienos darbotvarkę projektą Nr. XIVP-1046? Galime pritarti bendru sutarimu. Dėkoju.

Taip pat turime du įstatymų projektus, kurie nebuvo įtraukti į sesijos darbų programą. Tai yra mūsų darbotvarkės 2-16 klausimas – Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-952, pateikimas. Jis nebuvo įrašytas į darbų programą. Ir kitas 2-19 klausimas – Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-890. Ar galime pritarti, kad svarstytume šiuos įstatymus, bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Turime apsispręsti dėl darbotvarkės. Ar galime pritarti šios dienos darbotvarkei bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

10.15 val.

Įstatymo „Dėl Globalios su aukštuoju mokslu susijusių kvalifikacijų pripažinimo konvencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-707(2) (priėmimas)

Pirmasis darbotvarkės 1-3 klausimas – įstatymo „Dėl Globalios su aukštuoju mokslu susijusių kvalifikacijų pripažinimo konvencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-707(2). Priėmimo stadija.

Šį įstatymo pakeitimą sudaro vienas straipsnis, dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galime straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Dėl šio įstatymo apsispręsimu numatytu laiku. Balsuoti numatytas laikas šios dienos rytiniame posėdyje yra nuo 11 val. 30 min. iki 12 valandos.

10.16 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kosovo Respublikos sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-798(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kosovo Respublikos sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-798(2). Priėmimo stadija.

Ši įstatymo projektą sudaro vienas straipsnis, pasiūlymų ir pastabų nėra gauta. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Dėl šio įstatymo projekto apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.17 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3³, 25, 28, 30, 32¹, 34²⁴, 34²⁵, 34²⁶, 35 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo antruoju³ ir aštuntuoju¹¹ skirsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-799(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.1 klausimas. Norėčiau pakviesti pranešėją gerbiamą A. Gedvilienę. Taip pat yra priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabų. Labai norėčiau paprašyti komiteto pirmininkę jas pakomentuoti.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Iš esmės yra techninio pobūdžio pastaba, siūloma įrašyti žodžius „šios dalies“. Komitetas atsižvelgė ir bendru sutarimu pritarė tokiam siūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat norėčiau, kad pakomentuotumėte ir kitas pastabas – antrąją ir trečiąją.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dar viena pastaba: keičiama dviejose vietose, susijusi su dviejų straipsnių pakeitimu. Teisės departamento argumentai yra tokie, kad 2021 m. lapkričio 1 d. įsigalioja 2021 m. birželio 17 d. Seimo priimto Atliekų tvarkymo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymas ir 2 straipsnio 19 dalis, kur Atliekų tvarkymo įstatymo 2 straipsnis yra papildomas 71 dalimi. Iš principo išbraukiama viena eilutė ir pakeičiama numeracija. Tai redakcinio pobūdžio pataisa, į ją komitetas atsižvelgė ir straipsnį sutvarkė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs pristatėte Teisės departamento pastabas ir komiteto nuomonę. Gerbiama kolegą, salėje labai didelis šurmulyš ir aš labai prašyčiau šiek tiek tyliau kalbėti. Tęsia priėmimą pastraipsniui.

2 straipsnis. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu taip, kaip komitetas suredagavo? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Dėl 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl 13, 14, 15 straipsnių taip pat nėra gauta pasiūlymų. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Motyvai dėl viso įstatymo. Už kalba L. Savickas. L. Savicko nėra. Prieš kalba R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tiesų man yra keista skaityti ir matyti kolegas, kurie yra užsirašę čia kalbėti, o keisčiausia yra tai, kad, aš įsivaizduoju, didžioji dauguma Seimo narių net nežinos, už ką balsuoja, kokia yra Atliekų tvarkymo įstatymo nuostata.

Keista yra ir tai, kad tą įstatymo projektą palaiko konservatoriai ir liberalai. Tiek konservatoriai, tiek ir liberalai pastaruoju metu labai stipriai dirba Klaipėdos mieste, Klaipėdos regione, aiškindami žvejams, kaip jie rūpinsis žvejais, kaip jie rūpinsis ateitimi.

Įdomu yra tai, kad, ko gero, dar daugelis iš čia sėdinčių Seimo narių net nežino, kad kai Europos Sąjunga priėmė Tarybos direktyvą, direktyvos įgyvendinimas yra numatytas 2026 m. sausio 1 d. Lietuva tampa pirmąja šalimi, kuri sako, kad turi įsigalioji 2023 m. sausio 1 d.

Vėlgi yra keista tai, kad klaipėdiečių atstovai – Liberalų sąjūdis – taip ir nesurado laiko susitikti su žvejų atstovais ir pasikalbėti, ir paaiškinti, o kas bus iš to ir kokios jie gaus naudos.

Prieš keletą savaičių turėjau labai šaunų ir turiningą susitikimą būtent su Klaipėdos regiono žvejais. Apkalbėjome, kokie plusai, minusai galėtų būti. Jie nesako, kad mes esame prieš, bet iš ministerijos, iš paties ministro, kuris buvo ir kandidatas Klaipėdos mieste, ir didžiausią palaikymą turintis Liberalų sąjūdis Klaipėdos mieste net nesugeba pasikviesti socialinių partnerių ir paaiškinti, kokia parama bus žvejams, kurie atsisakys įrankių, priemonių, kuriose yra būtent plastiko ir aeroiškiškų skaidinių. Šito irgi nebuvo pakviesta pasakyti. Todėl tikrai visus kviečiu nepritari ir būti tokiomis šalimis kaip Italija, Ispanija, Prancūzija ir Graikija, kurių ministrai aršiai kovoja

ir stoja ginti būtent žvejų pusę, ir kalba, kokia parama bus skiriama iš Vyriausybės, iš valstybės, kad jie galėtų įveikti šitą sunkmetį. Iš tiesų, kai turime kovidą ir kai šiandien žvejai ir taip vos galą su galu suduria, priimame tokį teisinį reguliavimą, kur nuo 2023 metų gali kardinaliai viskas ir pasikeisti. Tikrai kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Už kalba S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, visų pirma, tai yra europinis įstatymas, garsiai pavadintas vienkartinio plastiko uždraudimo iniciatyva. Čia uždraudžiama ne tiktai žvejų tinklai, kurie gaminami iš plastiko, ir žvejyba prekiaujančios organizacijos yra įpareigojamos finansuoti žvejybinių tinklų surinkimą, bet kartu uždraudžiama ir daugelis kitų dalykų. Šitas reglamentas ir direktyva jau galioja nuo šių metų liepos 1 dienos. Europoje jau buvo uždrausta prekyba ir distribucija šitų. Lietuva šiek tiek vėluoja su įstatymais, atsakomybe ir taip toliau.

Dabar, gerbiamas Remigijau, Baltijos jūra jau yra tuščia žuvų. Matome ruonių, matome Baltijos delfinų, kurie išpainioja į vadinamuosius žvejybinius tinklus vaiduoklius. Prašau negąsdinti žmonių. Patys žvejai nori atsakingos tvarkos, kaip galėtų susitvarkyti ir finansuoti tokių žvejybinių tinklų sutvarkymą. Šitas įstatymas tai įteisina ir jisai buvo plačiai svarstomas, suinteresuota visuomenė ir asociacijos buvo kviečiamos. Nežinau, dėl kokios asociacijos turite priekaištų, bet kviečiu iš tikrųjų pritarti įstatymui, kuris yra pasitiktas su entuziazmu visoje Europoje.

PIRMININKĖ. Prieš kalba V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū, Pirmininke. Išklausius R. Žemaitaičio argumentus, iki jo argumentų buvo galima abejoti, tačiau išklausius jo geležinius argumentus, abejonių nekyla. Dar čia yra susijusi Kaliningrado sritis, tai turbūt padedama Rusijai. Taip, jie gali žvejoti ir jokių ribų nėra, o mes kalbame turėdami bendrą jūrą atskirai, kad Europos direktyvas, ir žiūrime į kitų valstybių pavyzdį. Tai čia esame išskirtiniai ir negalime žiūrėti ir priimti akiai visokių Europos Sąjungos direktyvų. Todėl ir žiūrėdamas į tai, kaip žemės ūkio ministras akiai priima tas direktyvas ir visokias žaliąsias ekonomikas, ir kitas, kur nuskriaudžia mūsų ūkininkus, užuot kovojęs dėl išmokų, aš manau, nėra pasitikėjimo tokiais įstatymų projektais ir direktyvomis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Už kalba R. Vaitkus.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, visi suprantame, kad reikia imtis ryžtingesnių pakeičių tam, kad atliekų tvarkymas vyktų efektyviau. Visi to ir siekiame. Įstatymo pakeitimai veda prie sistemos, kuri skatina susitarti ir efektyviau vykdyti paslaugas. Siekiama, kad gamintojų ir importuotojų organizacijos irgi būtų suinteresuotos sudaryti sutartis su savivaldybėmis ir vežėjais ir procesas vyktų sklandžiai.

Įstatymas nustato bendruosius atliekų prevencijos ir tvarkymo reikalavimus, kad būtų išvengta atliekų neigiamo poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai, sąlygas, kad medžiaga ir daiktas gali būti nelaikomas atliekomis, atliekų tvarkymo valstybinį reglamentavimą, pagrindinius atliekų tvarkymo sistemų organizavimo ir planavimo principus, reikalavimus atliekų turėtojams ir atliekų tvarkytojams.

Įstatymo pakeitime aiškiai išdėstyti aerobiškai ar biologiškai skaidaus plastiko apibrėžimai, patikslinti atliekų ir šiukšlių vienkartinio plastiko gaminių, žvejybos įrankio ir kiti apibrėžimai, aiškiai apibrėžta gamintojo ir importuotojo atsakomybė ir principas, pagal kurį importuotojai ir gamintojai atsakingi už jų vidaus rinkai tiekiamų gaminių ir pakuočių, rinkai pateikiamų drėgnųjų servetėlių, oro balionėlių, tabako gaminių su filtrais, filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, žvejybos įrankių, kurių sudėtyje yra plastiko, poveikį aplinkai per jų visą gyvavimo ciklą nuo gamybos iki saugaus atliekų sutvarkymo.

Įstatyme detalizuotas ir praplėstas draudimų pateikti į rinką tam tikrų plastikinių gaminių sąrašas. Principas „teršėjas moka“ turi būti visiems suvokiamas ir turi skatinti kuo mažiau teršti mus supančią aplinką. Kviečiu visus balsuoti už šio įstatymo pakeitimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, argumentai išsakyti. R. Žemaitaitis dėl vedimo tvarkos.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas Simonai, gerbiamas ministre, tiesiog aš noriu jums replikuoti ir pasakyti – tai nėra europinis projektas. Būtų gerai, ne pirmą kadenciją esate Seimo narys, kad žinotumėte, kad yra atitikties lentelė. Jeigu tai būtų europinis projektas, perkeltos europinės direktyvos, tai būtų ES atitikties lentelė. Jos nėra. Tai yra po šiuo pro-

jektu jūsų ministerija prikišo to, ko nėra direktyvoje. Tiesiog siūlyčiau pasiimti atitikties lentelę ir patikrinti.

Dėl Baltijos jūros žuvų jūs esate teisus. Tik tiek, kad Baltijos jūra siekia keletą valstybių ir kažkodėl nei Latvija, nei Estija šitos direktyvos nuo 2023 metų... Jos įsigaliojimą atideda iki 2026 metų. Gal galite jūs man atsakyti, kodėl Lietuva tampa pirmaujančia šalimi, siekiančia įgyvendinti šitą direktyvą dėl žvejų.

Dėl ruonių jūs esate visiškai teisus. Tikrai siūlau susitikti su bendruomene, kuri palaiko jūsų idėją ir palaiko mano idėją. Finansavimas ir parama jūsų ministerijos nėra numatyta, o žadėjote, kad jina bus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai ir pasisakymai nuskambėjo. Dėl šio įstatymo apsispręsimu balsuoti numatytu laiku.

10.28 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 5, 8, 10, 11 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7² straipsniu ir 1¹ priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-800(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.2 klausimas – tai lydimasis projektas Nr. XIVP-800(2). Priėmimo stadija. Jį sudaro devyni straipsniai, nė dėl vieno iš jų nėra gauta pasiūlymų ir pastabų. Ar galime kiekvienam šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.28 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 36, 37, 47 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 94¹, 95¹, 100¹, 102¹, 108², 128¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-801(2) (priėmimas)

Taip pat lydimasis darbotvarkės 1-5.3 klausimas – projektas Nr. XIVP-801(2). Priėmimo stadija. Dėl šio projekto taip pat pasiūlymų, pastabų nėra gauta. Jį sudaro 11 straipsnių. Ar galime kiekvienam šių straipsnių priėmimo stadijoje pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.29 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 247, 589, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 248¹, 248², 248³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-802(2) (priėmimas)

Taip pat lydimasis darbotvarkės 1-5.4 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-802(2). Priėmimo stadija. Priėmimas pastraipsniui. Šį projektą sudaro aštuoni straipsniai. Nė dėl vieno iš jų nėra gauta pasiūlymų ir pastabų. Ar galime kiekvienam šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Balsuosime numatytu laiku.

10.29 val.

Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-790(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-790(2). Priėmimo stadija. Šį projektą sudaro du straipsniai, dėl jų pasiūlymų ir pastabų nėra gauta. Ar galime kiekvienam jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Motyvai. Už kalba R. Vaitkus. Gerbiamasis Romualdai, motyvai už.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, susiduriame su susidariusia situacija darbo rinkoje, kai trūksta specialistų, turinčių darbo patirties rengiant saugomų

teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentus arba rengiant ne žemesnio negu savivaldybės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus, Aplinkos ministerija į šią problemą jau ne kartą yra atkreipusi dėmesį, todėl siūlau palaikyti šį įstatymo pakeitimą ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.30 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2, 5, 6, 10, 14, 18, 19, 20, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-749(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-7 klausimas – Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 keliolikos straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-749(3). Priėmimo stadija. Seimo Teisės departamentas yra pateikęs vieną redakcinio pobūdžio pastabą, siūloma vietoj žodelio „ir“ įrašyti kablelį. Tai yra tikrai redakcinio pobūdžio pastaba. Įstatymo projektą sudaro 17 straipsnių, nė dėl vieno iš jų šioje stadijoje nėra gauta pasiūlymų. Ar galime pritarti kiekvienam iš šių 17 straipsnių bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Taigi apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.31 val.

Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 18, 31 straipsnių pakeitimo ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-825(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-8.1 klausimas – Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 18, 31 straipsnių pakeitimo ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-825(2). Priėmimo stadija. Kviečiu pranešėją M. Maldeikį. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1, 2 ir 3 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių trijų straipsnių pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta bendru sutarimu. Dėl 4 straipsnio yra gautos trys Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabos. Aš paprašyčiau pranešėjo tiesiog pristatyti komiteto nuomonę.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Kiekvienam iš tų...

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKĖ. ...kadangi yra trys Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabos gautos.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Joms visoms yra pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte komiteto nuomonę. Ar galime 4 straipsniui pritarti bendru sutarimu priėmimo stadijoje? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų dėl šio Loterijų įstatymo pakeitimo yra užsirašiusių kalbėti Seimo narių. Pirmasis kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, man atrodo, yra tikrai labai svarbus sprendimas, kurį šiandien mes turėsime priimti. Aš pradėčiau nuo to, jog Lietuvoje kelis dešimtmečius veikia unikalūs loterijų verslo modelis, kai didžiausias loterijų organizatorius yra Olimpinis komitetas ir jis įstatymu numatytus mokesčius moka ne į biudžetą, bet perveda sau kaip paramą. Taip išvengia Valstybės kontrolės, išvengia viešųjų pirkimų ir išvengia veiklos atskaitomybės. Tokio modelio, mūsų žiniomis, nėra niekur pasaulyje.

Unikalumas savaime nėra blogai, bet šiandien yra tokie rezultatai, kuriais mes, aš manau, nesame visi patenkinti. Maža to. Šis modelis veikia taip, jog loterijų verslas, skirstydamas pinigus, niekaip nederina viešųjų pinigų skirstymo su valstybinėmis institucijomis. Taigi mes turime unikalią situaciją, kai biudžetą vykdo, skirtingai nei Konstitucijoje numatyta Vyriausybė, o biudžetą, tai yra viešuosius pinigus, skirsto ir leidžia loterijų verslas.

Deja, tokia tvarka buvo įtvirtinta įstatymais. Tačiau priėmę šį sprendimą mes pagaliau aukšto meistriškumo sportą paverstume valstybės politikos, o ne loterijų verslo dalimi. Tai reikštų didesnę finansavimą sportui, tai reikštų didesnę finansavimą sporto federacijoms ir didesnę finansavimą sportininkų stipendijoms. Aš net neabejoju, kad kelias bus nelengvas, tačiau jis yra tikrai

prasmingas. Norėdami užtikrinti aukšto meistriškumo rezultatus, mes turime statyti aukštąjį meistriškumą ant tvirto ir skaidraus pamato. Būtent tai ir įtvirtina šis įstatymo projektas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Kiek gražių žodžių išgirdau iš savo kolegos Mykolo. Aš manau, kad jau turbūt Seimo daugumos sprendimas priimtas, ir tai bus dar viena juoda diena Lietuvos sportui, ko gero. Ar nebus taip, kai po ketverių metų tie, kurie šiandien balsuos už šį įstatymą, kaip dabar daro kai kurie Valstiečių ir žaliųjų sąjungos nariai, atgailauja, ką jie padarė praeitoje kadencijoje, kai sunaikino Sporto departamentą, Rengimo centrą ir visus kitus dalykus. Pirmiausia sutvarkykite, kad valstybė laiku finansuotų ir sporto organizacijas, nevyriausybinės organizacijas nuo pirmos dienos, o ne nuo balandžio mėnesio. Šiandieninė sistema užtikrina galimybę žmonėms be biurokratinių trukdžių nuvykti į varžybas, laiku nusipirkti bilietus ir nereikalauti papildomų įvairių biurokratinių dalykų. Kas trukdo patikrinti skaidrumą? Viskas yra viešai. Aš nežinau, kodėl visą laiką kalbama apie neskaidrų dalyką ir neįrodomas nė vienas faktas, kad buvo neskaidru. Pripažintos tarptautinės audito kompanijos daro auditą kiekvienais metais. Tas auditas viešai paskelbiamas. Tai jeigu turite faktų, kad prezidentė ar dar kas nors iš Olimpino komiteto piktnaudžiauja, naudoja lėšas neskaidriai, tai reikia apie tai kalbėti. O ne kalbėti apie tai, kas bus. Mes žinome, kas yra. Jeigu nebūtų padaryti tokie žingsniai, šiandien turbūt mūsų rezultatai olimpinėse varžybose būtų geresni. Visada galima keisti sistemą, bet ne *ad hoc*. Bus panašiai, Mykolai, kai gynėte pluoštinių kanapių įstatymą, jis įsigaliojo lapkričio 1 dieną ir nėra nė vieno poįstatyminio akto.

PIRMININKĖ. Laikas, gerbiamas kolega.

A. SYSAS (LSDPF). Prieš tai pasiruoškite, viską padarykite, o po to kalbėkite. Gerbiami kolegos, kas gerbiate Lietuvos sportą, nebalsuokite už šias įstatymo pataisas.

PIRMININKĖ. Už kalba A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Negaliu sutikti su gerbiamu kolega Algirdu. Vis dėlto, jei ta pagarba sportui egzistuoja, mes turime atverti jiems naujus kelius ir naujas galimybes. Iki šiol veikusi sistema egzistavo su, matyt, viena tiesa ir vienu šeimininku. Sutikite, tikrai nėra normali situacija, kai Tautinis olimpinis komitetas didele dalimi valdo lošimų verslą ir patys skirsto sau paramą, kaip minėjo iniciatyvos autorius.

Noriu atkreipti kolegų dėmesį, kad tikrai būta įvairių veiksmy, tiek viešų, tiek visuomenėje garsaus atgarsio sulaukusių, tai noriu pasakyti ir pakartoti dar kartą, kad nebeveikia tas spaudimas ir tos senosios politikų spaudimo priemonės, kurios būdavo daromos iki tol. Laikai keičiasi, keičiasi, matyt, ir veikimo būdai. Mes norėtume girdėti argumentus ir girdėti pasiūlymus, o ne skaityti antraštėse ir straipsniuose apie save dalykus, kurių galbūt niekada nebuvo.

Ar sporto laukia lengvas metas? Žinoma, ne. Tapus nepriklausomiems, čia kaip ir valstybei iškovojus nepriklausomybę, laukia atsakingas metas ir jis nebus lengvas. Bet išėjus iš šio laikotarpio laukia ir stiprėjimo metas. Tad palinkėsiu visiems susitelkti ir ieškoti galimybių. Ne priešų, o galimybių. Mes iš savo pusės padarysime taip, kad tas finansavimas tikrai didėtų, kad paneigtume tas visas negatyvias pozicijas ir nežinomybę, kuri sklendo viešojoje erdvėje. Finansavimas augs, bet kartu bus reikalaujama ir gerokai daugiau kontrolės ir atsakomybės. Tikrai linkiu sėkmės visiems sistemos dalyviams, sportininkams ir sporto federacijoms linkiu nenukabinti nosies, laukia tikrai, žinokite, geresni laikai, nei buvo iki šiol.

PIRMININKĖ. Už kalba A. Mazuronis. Jo salėje nėra. Kalba už A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, išties kolega iš kairės pasakė tokius apokaliptinius žodžius, kas laukia Lietuvos sporto. Tuos apokaliptinius žodžius bandė pasakyti prieš kelias savaites vykusioje konferencijoje, kai pasakė, kad Lietuvos sportas jau yra dugne. Galima su tuo sutikti, bet iki ko nusivažiavo Lietuvos sportas per tuos 20 metų, jeigu vos sukrapštome vieną medalį, o apskritai sportininkų, išvykstančių į olimpines žaidynes, skaičius yra vienas mažiausių per 30 metų.

Šioje situacijoje pokyčiai buvo būtini ir aš džiaugiuosi, kad mes nebeliksime vienintelė Europos Sąjungos valstybė, turinti įtvirtintą privačią monopoliją loterijų versle. To nėra ne tik Europos Sąjungos valstybėse, bet ir kitur aplinkui, jeigu pasižiūrėtume. Daugelyje valstybių galioja

vienas lošimų įstatymas. Aš tikiuosi, kad įrodė, jog ši sistema gali veikti efektyviau, ateisime ir prie bendro standartizuoto Lošimų įstatymo. Tai yra tikrai būtina. Aš manau, kad tikrai bus daugiau skaidrumo.

Ponas A. Sysas sako, kad neskaidrumą reikia įrodyti, bet faktų tikrai yra. Gaila, kad ne visi jie buvo paviešinti, tačiau, aš manau, biudžetinis perskirstymas tikrai leis didinti aukšto sportinio meistriškumo lygį Lietuvoje ir daugiau sportininkų pajus tiesioginę biudžetinę naudą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prieš kalba J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, pirmiausia, aišku, keista girdėti apie sportą, kai svarstome Loterijų ir azartinių lošimų įstatymo priėmimą. Bet tai natūralu, nes situacija, susidariusi Lietuvos sporte, tikrai yra dramatiška, ypač tai tapo aišku po paskutinių olimpinių žaidynių, bet tai buvo galima prognozuoti. Tos ankstesnės reformos sporto srityje nuvedė į visišką valstybės nesugebėjimą ne tik padėti sportininkams, bet bent jau netrukdyti jiems. Visiškas sporto žlugdymas, nes sunaikintas Olimpinių rengimo centras, likviduotas Sporto departamentas, neva prijungtas prie Švietimo, sporto ir mokslo ministerijos, tačiau kai toje ministerijoje sporto reikalais užsiima tik keli žmonės, tikrai nėra adekvatu ir visiškai ne taip pat, kai anksčiau buvo departamentas.

Situacija susidarė dėl procentų nuo gaunamų pajamų iš loterijos. Kažkada Olimpinių komitetas inicijavo tokį dalyką matydamas, kad valstybė ar nesugeba, ar nenori padėti sportui. Dabar atsiranda Seimo narių iniciatyva tuos procentus atimti iš Olimpinių komiteto, puikiai žinant, kad padarius tarpininką, tai yra valstybę, tai yra ministeriją... Iki šiol, jeigu bent kokie finansai pasiekdavo, federacijas pasiekdavo geriausiu atveju balandžio mėnesį, bet, kaip žinote, sportas, kaip ir bet kuris kitas procesas, yra nenutrūkstantis, reikia ruošti. Jeigu tu kultivuoji sportą vasaros žaidynių...

PIRMININKAS. Gerbiamas Juliau, laikas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...reikia ruošti nuo sausio mėnesio. Faktiškai mes šiuo sprendimu niekaip nepagerinsime sporto situacijos, tik dar labiau pabloginsime. Aš pasigendu Vyriausybės iniciatyvų padėti sportui. Absoliuti tylą iš jų pusės.

PIRMININKAS. Už kalba V. Alekna. Jo salėje nėra. Už kalba M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiami kolegos, sportas tikrai nusipelnė kitokios situacijos ir akivaizdu, kad sportas neturėtų būti finansuojamas iš loterijų, iš azartinių lošimų. Sportas privalo būti finansuojamas skaidriai, nesukuriant monopolijų. Akivaizdu, kad pati sporto situacija, tiek kalbant apie Sporto departamentą, tiek apie Olimpinių rengimo centrą, o jie tikrai buvo svarbios sudeamosios dalys, kad mes galėtume išugdyti aukšto meistriškumo sportininkus, visa sporto politika tikrai nusipelnė rimto peržiūrėjimo. Aš noriu tikėti, kad švietimo, mokslo ir sporto ministrės pažadai, kad sporto politika tikrai keisis ir keisis iš esmės, ir kad šis įstatymo pakeitimo projektas yra tikrai pirmas žingsnis link to, nes iš tikrųjų valstybė privalo vykdyti atsakingą šios srities politiką, nes norime, kad būtų tiek masiškumas kalbant apie sportą ir sveiką gyvenseną, tiek būtų ugdomi aukšto meistriškumo sportininkai, kurie džiugina visą Lietuvą per svarbiausias varžybas. Tikrai kviečiu palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kolegos, argumentai yra išsakyti. Balsuosime numatytu laiku.

10.45 val.

Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-826(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-8.2 klausimas yra lydimasis įstatymo projektas Nr. XIVP-826(2). Įstatymo pakeitimo projektą sudaro du straipsniai. Dėl jų pasiūlymų, pastabų nėra gauta. Ar galime abiem straipsniams pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu... Dėl motyvų yra užsirašiusių. Atsiprašau. A. Kupčinskas vėl norėtų kalbėti už? Tai yra tas pats įstatymo projektas, paketas, tik lydimasis. Ne, išsibraukia. A. Sysas, matyt, taip pat išsibraukė. Nėra jo. Taigi dėl motyvų užsirašiusių nebėra. Balsuosime nuo 11 val. 30 min.

10.46 val.

Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-936(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-9.1 klausimas – Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-936(2). Priėmimo stadija. Projektą sudaro septyni straipsniai. Dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta bendru sutarimu. Dėkoju.

Dėl motyvų užsirašė kalbėti Seimo narių. Pirmasis kalba A. Skardžius. Motyvai už.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Valdžia, siekdama amortizuoti didelį išaugusių energijos kainų augimą, pasiūlė planą, tačiau šių pasiūlymų turbūt negalima vadinti planu, nes jie tikrai nesumažins elektros kainų. Tiesiog vartotojams penkeriems metams bus atidėti mokėjimai, galės išsidėlioti penkerių metų laikotarpiu. „Ignitis“ turės skolintis 160 mln., galbūt 200 mln., kad amortizuotų būtent šį kainų augimą, tačiau skolą reikės gražinti ir gražinti su palūkanomis. Turbūt, ką geriausiai moka Vyriausybė arba energetikai, tai yra pasiskolinti ir skolą išdėstyti keletrių metų laikotarpiu arba keliasdešimt metų laikotarpiu. Juk visai neseniai tokia pat schema, pavadinta SGD laivo gelbėjimo planu, buvo pasiūlyta Seimui ir Seimas jai pritarė – pasiskolinti panašią sumą, 160 mln., kad mokėtų nuomos mokesčių už SGD laivą „Independence“ ir šią sumą išdėstyti iki 2044 metų.

Ką mes bandome apgauti? Kodėl „Ignitis“, būdamas monopolininku, nemažina savo apetito? Atlyginimai viršija Prezidento atlyginimą, kartais viršija valstybės vidurkį, bet monopolininkas sugeba didinti savo vertę, visai nekreipdamas dėmesio į tai, kad žmonės negali sudurti galo su galu, kad neįperka energetikos kainų. Nepastatė Vilniaus kogeneracinės jėgainės, kuri būtų sumažinusi kainą...

PIRMININKĖ. Kolega, laikas.

A. SKARDŽIUS (DPF). ...gerokai. Todėl aš manau, kad šie siūlymai tikrai nesumažins energetinio skurdo. Tačiau tai yra lašas jūroje ir aš siūlau palaikyti šiuos siūlymus kaip pozityvius, bet nepakankamus.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas Artūrai, šįkart mane prajuokina, bet per kaukę, ko gero, nematai mano juoko. Pirmąkart išgirdau, kad už tokius *durnus* projektus tu pasisakai už. Čia aš kitaip vadinčiau – čia yra skurdinimo planas. Tai yra seno ir nuvalkioto A. Kubiliaus 2009 metų schema – pasiskolink iš banko ir sumokėk 9 % metinių palūkanų. Aš čia šitaip pavadinau. Jeigu nebūtų konservatoriai valdžioje, tada vėl kokiam nors bankui nebūtų uždarbio. Gal dabartinės premjerės patarėjas, kaip ir buvęs A. Kubiliaus patarėjas finansų klausimais, patarė, iš kurio banko pasiskolinti per dvi naktis ir sumokėti 9 %.

Bet man keista tai, kad, priešingai, ką kalbėjo I. Šimonytė (cituoju gegužės mėnesio I. Šimonytės pasisakymą: „Nesikišiu į reguliuojamą sferą, tai yra reguliuotojo funkcija. Valstybė ir Vyriausybė neturi teisės nustatyti, kaip kas turėtų būti daroma“) dabar ta pati I. Šimonytė kiša taukiną ranką ir bando ta taukina ranka ką nors prasukti. Įdomiausia yra tai, kad visas šitas dalykas įsigalios nuo sausio 1 dienos.

Dar įdomesnis dalykas, kad, kaip ir sakė kolega Artūras, perkels būtent penkeriems metams kredito paėmimą ir palūkanų mokėjimą. Įdomus kitas dalykas, kad Vyriausybė ir valstybė nesistengia absoliučiai nieko daryti, kad žmonių pajamos didėtų. Priešingai – stumia į skurdo lygį, nes šitas dalykas veiks priešinga sistema, kai į savivaldybių socialinės paramos skyrius eis gyventojai prašyti paramos ir kompensacijos už šildymą, nes paskola, kreditas ir lizingas arba palūkanų mokėjimas bus įskaičiuojamas į žmogaus pajamas ir išlaidas. Tai vienas dalykas.

Antras dalykas. Pasikeitė šičia planas, gerbiamas Artūrai, jūs komitete svarstėte, kad dabar atsiranda galimybė ne per biržą pirkti, o pirkti, sudaryti ilgalaikes sutartis. Tas iš esmės buvo visą laiką prieštaraujanti pozicija ir SGD terminalo ideologijai. Kitas dalykas, aš tikrai realiai matau, kad kitų metų liepos arba rugpjūčio mėnesį I. Šimonytė su dabartiniais ministrais ateis į salę ir paprašys kuo greičiau išpirkti terminalą, nes reikia jį išlaikyti.

Tikrai kviečiu balsuoti prieš. Mes turime daryti viską, kad Lietuvoje žmonių pajamos didėtų, o ne skurdintume mes juos ir ne atkišę rankas mes duotume visiems pašalpa.

PIRMININKĖ. Už kalba A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš manau, tikrai turime palaikyti šiuos lydimuosius įstatymų projektus, nes visuomenės supratimo, kad tikrai būtina pasirinkti ir elektros tiekėją, ir kitus sprendimus atlikti, daugėja, bet jie nėra pakankami. Man pačiam teko organizuoti keletą susitikimų su gyventojais ir suderinti tuos susitikimus su ESO atstovais. Patikėkite, politikams nėra lengva sušaukti gyventojų susitikimus, bet šį kartą salės buvo pilnos. Vadinasi, žmonėms rūpi šie dalykai, tik, aišku, priimant sprendimus norisi pasverti visus už ir prieš.

Kitas dalykas. Kad žmonės domisi elektros tiekėjo pasirinkimu, rodo ir tai, kad saulės elektrinių parkai ir bendrijos, dėl kurių mes priėmėme įstatymų projektus praėjusiais metais, tikrai populiarėja. Jeigu pasižiūrėsite, dabar tik galima rezervuoti galimybę tapti dalininku saulės elektrinių bendrijose, žmonės supranta, kad dabar, kaip ir kitose rinkose, jų apsisprendimai bus lemiami, ir jie ieško tų sprendimų. Kad dar reikia šiek tiek laiko, yra faktas, ypač kai dabar kainų pikas pasiekė aukštumas, tačiau prognozėse dėl ateities sandorių matome, kad tie pikai tikrai nusileis, ir greitai metu, jau galima kalbėti ir apie sausio mėnesį.

Todėl aš tikiu, kad žmonėms neturime užkrauti dabar didžiausios atsakomybės. Prieš Kalėdas yra rūpesčių dėl dovanų, o dabar užkrauti atsakomybę pasirinkti net ir elektros tiekėją – tai geriau tegul ramiai jie tai padarys po Naujųjų metų. Tegul dabar ramiai sulaukia šventų Kalėdų.

PIRMININKĖ. Prieš kalba A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Nebūčiau kategoriškai prieš, bet vis dėlto reikia pripažinti, kad toks svarbus klausimas tikrai nebuvo gerai išdiskutuotas. Labai paviršutiniškai buvo priimtas sprendimas ir jį pavadinau taip: parduodame ateitį dėl trumpalaikės politinės ir ekonominės naudos. Kodėl aš tai pabrėžiu?

Vis dėlto reikia įvertinti, kad šiandien kai kurie gal ir nėra elektros energijos vartotojai, bet jie po dvejų metų taps vartotojais, vadinasi, jie irgi turės prisiimti tam tikrus finansinius išsipareigojimus dėl to, kad elektros energijos sektorius šiuo metu Lietuvoje yra valdomas blogai. Aš jums paprastą pavyzdį pasakysiu. Pavyzdžiui, jeigu jūs dabar norite įdiegti saulės baterijas, kai kuriuose miestuose yra reikalavimas, kad tas fizinis vartotojas prisidėtų prie transformatorinės plėtos. Aš kalbu konkrečiai, turiu tokių atvejų netgi ir Vilkaviškio mieste. Valstybės lengvata yra 2 tūkst. 200 eurų, už prisijungimą fizinis asmuo moka 1 tūkst. 200, už transformatorinės plėtrą žmogus turi sumokėti dar 4 tūkst. eurų. Matome, kad per šiuos metus į energetikos sektoriaus infrastruktūrą tikrai nebuvo investuojama pinigų, tai irgi būtų gal sumažinę elektros energijos gamybos ir perdavimo kaštus. Aš manau, reikėjo spręsti tai, skirti papildomas kompensacijas žmonėms, kurių pajamos yra mažos. Tikrai būtų ši problema išspręsta paprasčiausiai. O šiandien ryte girdėjau, kad buvo kalbama per visuomenės informavimo priemones, kad jau elektros energijos kaina nebeaugs, kaip buvo žadama. Aš manau, kad yra tikrai iki galo neišdiskutuota, nepasverta, ir tikrai susilaikysiu dėl šio įstatymo.

PIRMININKĖ. Už kalba J. Urbanavičius. Salėje nematau. Už kalba K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Laba diena, gerbiami kolegos. Iš tikrųjų, jeigu būtų nieko nedaroma, tada būtų sakoma, kodėl Vyriausybė nesiūlo priemonių amortizuoti kainoms. Dabar Vyriausybė pasiūlė, reagavo į pasaulinę energetikos krizę. Kaip sakoma, tobulybei niekada ribų nėra. Tačiau aš noriu pasakyti, kodėl tas kainų šuolis ir pas mus įvyko.

Kaip žinote, mes ir tą laivą turime, ir Latvijoje saugyklų turime. Tuo metu, kai dujų kainos... Kiek ten buvo galima, pildomos pavasarį buvo pigesnės. Dabar, kaip žinome, yra kainų šuolis. Bet aš noriu pažymėti paskutines rinkos tendencijas. Šiuo metu dujų kainos jau pradėjo kristi ir nuo tos pikinės kainos nukrito 30 %. Ir jeigu... Tikimybė yra, kad jos dar normalizuosis. Ir dėl ko? Kaip žinome, iš Rytų jau pradėjo tekėti dujos, konkrečiai, iš Rusijos, į Europos talpyklas. Tai ir lėmė tą kainų kritimą. Ir jeigu tas procesas ir toliau taip vyks, tikėsimės, kad tie amortizaciniai kaštai taip pat mažės ir valstybei tas išdėstymas irgi kainuos šiek tiek pigiau. Nors, kaip dabar žinome, bankų, jeigu normali kompanija skolinasi, tos palūkanos kartais yra ir nulinės. Čia irgi nereikėtų bijoti.

Dabar dėl to paties labiausiai kenčiančio socialinio sluoksnio. Visos socialinės išmokos ir lengvatos juk išlieka ir tai bus kompensuojama. Taigi tikrai rodo, kad nėra ir tiek pasiūlymų. Šiam Dujų įstatymui siūlau pritarti ir judėti į priekį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, motyvai yra išsakyti. Dėl vedimo tvarkos gerbiamas A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiama Seimo Pirmininke, aš dar kartą pakartosiu, matau tikrai, kad nebuvo visiškai išdiskutuota Ekonomikos komitete, išgirdęs komiteto pirmininko pasisakymą. Laivas kaip tik leido atpiginti mūsų rinkoje gaunamų dujų kainą. Jeigu mes nebūtume turėję laivo, tai aš nežinau, dėl geopolitinių tikriausiai motyvų iš Rusijos gautume dujų, žinote, už tokią kainą, kokią mes mokėjome tikriausiai 2012 metais. Kitas dalykas, kad pavasarį nebuvo pakankamai užpildyta Inčukalno dujų saugykla, iki galo nepanaudojant laivo pajėgumų.

PIRMININKĖ. Ir dėl vedimo tvarkos A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Gerbiamoji Pirmininke, gerbiami kolegos, R. Žemaitaitis pasakė keletą tokių apibendrinimų, buvo paminėta mano pavardė. Aš tikrai nemanau, kad šios priemonės leis išvengti energetinio skurdo, tačiau tai yra galimybė atidėti mokėjimus penkeriems metams. Ir labai gaila, kad Vyriausybė nepasiūlė realių planų, nesusiveržė sau diržo energetikos monopolinkas, o tiesiog vaikšto išpūtęs pilvą ir pampsta vartotojų sąskaita. Tai čia didžiausias apgailėstavimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Motyvai išsakyti, nuomonės išsakytos. Balsuosime numatytu laiku, jau netrukus.

10.59 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-937(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-9.2 klausimas, tai yra lydimasis Elektros energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-937(2). Priėmimo stadija. Dėl 1 straipsnio yra gauta Seimo narių pataisa. Taigi, mes dabar negalime jos... Dėl jos reikės balsuoti ir balsuoti numatytu laiku apsvarstysime 1 straipsnį. Dėl 2 ir 3 straipsnių pasiūlymų ir pastabų nėra gauta. Ar galime pritarti 2 ir 3 straipsniams bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta bendru sutarimu. Dėl 1 straipsnio, kaip jau minėjau, apsispręsimе balsuoti numatytu laiku. Tuo pat metu bus išsakyti motyvai už ir prieš.

11.00 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-938(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis – darbotvarkės 1-9.3 klausimas – Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 keliolikos straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-938(2). Šį projektą sudaro tik vienas straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

11.01 val.

Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-939(2) (priėmimas)

Kitas taip pat susijęs lydimasis – 1-9.4 klausimas – Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-939(2). Šį pakeitimą sudaro du straipsniai. Dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių dviejų straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Taigi dėl šio projekto taip pat apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

11.01 val.

Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-940(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis – darbotvarkės taip pat susijęs 1-9.5 klausimas – Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-940(2). Priėmimo stadija. Šį projektą sudaro vienas straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galime šiam straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkui. Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašė kalbėti A. Skardžius. Motyvai už.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Išties Vyriausybei reikėtų galų gale sėsti prie bendro stalo su energetikais ir apsispręsti, kokį energetinį kurą, kokius išteklius naudosime šilumos gamybai. Ar dujas, ar atliekas, ar biokurą? Vartotojams išlaikyti tris infrastruktūras, apmokėti jų įsigijimo ir eksploatacinius kaštus yra per brangu. Tai tarsi jūs turėtumėte eksploatuoti tris automobilius, visus išlaikyti ir apmokėti jų kaštus. Bet energetikai nori žaisti savo žaidimus ir vartotojams užmeta tokį mokestį. O „Lietuvos energija“ galėjo vilniečiams atpiginti šilumos kainas 20 %, 30 %, kaip skaičiuoja ekspertai, jeigu būtų buvusi kogeneracinė biokuro jėgainė pastatyta, sužlugdė šį Vyriausybės ypatingos svarbos projektą, atsakingų nėra, pinigus nuplovė bankrutavusi Lenkijos įmonė, mūsų subrangovus paliko ant ledo su didžiulėmis uodegomis ir dabar džiaugiasi tuo, kad mes deginsime brangias dujas ir turėsime Vilniuje aukščiausias šilumos kainas šį sezoną. Čia matau didžiausias bėdas, tačiau Vyriausybė jų nesiima spręsti ir vis dėlto mums, kaip Seimui, parlamentinės kontrolės čia neužtenka.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime netrukus.

11.04 val.

Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 4, 14, 17, 18 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-716(2)ES (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-10.1 klausimas – Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 kai kurių straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-716(2)ES. Šį įstatymo projektą sudaro aštuoni straipsniai. Pasiūlymų, pataisų šioje stadijoje nėra. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime 11 val. 30 min.

11.04 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 314¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-717(2) (priėmimas)

Lydimasis įstatymo projektas – 1-10.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir kodekso papildymo 314¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-717(2). Turėčiau perskaityti kanceliarijos Teisės departamento išvadą. Jie yra pateikę vieną redakcinio pobūdžio pastabą. Siūlo išbraukti skaitmenį ir žodį „1 dalies“ iš 2 straipsnio pakeitimo esmės. Taigi tai yra tik redakcinio pobūdžio pastaba. Projektą sudaro keturi straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių keturių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

11.05 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 367 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-670(2) (priėmimas)

Jau apsvaustė rytinės darbotvarkės klausimus. Taigi, matyt, dabar galėtume svarstyti 2-3 klausimą iš popietinės darbotvarkės – Administracinių nusižengimų kodekso 367 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-670(2). Priėmimo stadija.

Projektą sudaro vienas straipsnis, dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti šiam straipsniui bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašė A. Petrošius. A. Petrošius norėtų kalbėti dėl 2-3 klausimo, priminsiu, tai yra Administracinių nusižengimų kodekso 367 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas iš popietinės darbotvarkės.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke, už suteiktą žodį. Tikrai neišsiplėsiu, klausimas svarstytas ir apsvarstytas, atrodo, gana smulkus, nors pirmajame posėdyje sulaukė nemažai diskusijų. Tai yra klausimas, atėjęs iš praktikos, deja, Administracinių nusižengimų kodekse galiojant galimybei kaip nuobaudą skirti įspėjimą, faktiškai piniginės baudos retai arba niekada nebūna taikomos, tad čia viena iš tokių situacijų.

Diskutavome su kolegomis, kolegos sakė, kad galbūt čia už tą atliekų metimą ne vietoje vis dėlto įspėjimas būtų tikslingas, tad priėjome prie išvados, kad įspėjimai paprastai būna tuose miestuose, kurie tvarkosi tvarkingai, padėti prie konteinerio kaip lentelės, kur yra numatytos nuobaudos, yra numatytos vietos, kur, matyt, tas atliekas reikėtų išmesti. Tai tikrai kosmetinis pakeitimas, tiesiog nelieka vietos įspėjimui ir už atliekų šalinimą ne vietoje, čia kalbama apie atliekų taisyklių pažeidimus, ne apie gumos numetimą ant žemės, kaip kalbėjo kai kurie kolegos, tai yra didžiagabaričių atliekų palikimas prie konteinerio, nebebus galimybės skirti įspėjimo.

Taigi pirmą kartą nusižengus yra numatyta nuobauda nuo 30 eurų, pusė minimalios baudos (tai įprastai būna taikoma praktikoje) yra 15 eurų. Man atrodo, kad tai gana neskausmingas, bet neblogas būdas drausminti žmones, kad jie pagalvotų apie tai, ar verta šiukšlinti, ar vis dėlto galima pavažiuoti tuos kelis kilometrus iki artimiausios aikštelės, kur tas atliekas reikėtų šalinti. Tikrai kviečiu palaikyti kolegas šį sprendimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime jau netrukus.

11.08 val.

Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 7, 9, 35, 39, 56, 57, 60 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-811(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-4.1 klausimas taip pat iš popietinės darbotvarkės – Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-811(2). Priėmimo stadija.

Šį įstatymo projektą sudaro devyni straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių devynių straipsnių pritarti bendru sutarimu priėmimo stadijoje? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašė kalbėti L. Girskienė, kalba prieš.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Norėjau pasisakyti dėl Advokatūros įstatymo. Iš tiesų Lietuvos Respublikos darbo kodekse yra numatyta prievolė visiems darbuotojams pradėdant darbą ir periodiškai tikrinti sveikatą. Siūlomais pakeitimais yra viena profesija ar keletas profesijų išskiriama ir aš siūlau nepalaikyti tokio pasiūlymo, pakeitimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Balsuosime jau netrukus.

11.09 val.

Antstolių įstatymo Nr. IX-876 5, 12 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-812(2) (priėmimas)

Lydimasis – 2-4.2 klausimas – Antstolių įstatymo Nr. IX-876 5, 12 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-812(2).

Šį projektą sudaro keturi straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

11.10 val.

Notariato įstatymo Nr. I-2882 3 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-813(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis – darbotvarkės 2-4.3 klausimas – Notariato įstatymo Nr. I-2882 3 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-813(2). Tai yra taip pat priėmimo stadija. 2-4.3. Dėkoju. Šį projektą sudaro trys straipsniai. Dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš

šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Kolegos linksi. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas numatytas 11 val. 30 min. Apsvarstėme kelis projektus iš popietinės darbotvarkės.

11.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Kristijono Luko Bukausko peticijos“ projektas Nr. XIVP-1014 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar norėčiau pakviesti kolegą E. Pupinį, kad pristatytų rezervinį 1 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Kristijono Luko Bukausko peticijos“ projektą Nr. XIVP-1014. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Peticijų komisija K. L. Bukausko peticiją iš esmės išnagrinėjo šių metų spalio 20 dieną posėdyje ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą Seimui pakeisti galiojančių Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimo, kuriuo nustatomi galutiniai Seimo rinkimų rezultatai, apskundimo ir galutinio sprendimo dėl Seimo rinkimų teisėtumo priėmimo teisinį reguliavimą ir nustatyti, kad galutinius Seimo rinkimų rezultatus galėtų apskusti ne tik rinkimuose dalyvaujantys kandidatai, bet ir rinkėjai. Taip pat, kad galutinį sprendimą dėl rinkimų teisės priimtų teismas, o ne Seimas.

Teisingumo ministerija, Seimo kanceliarijos Teisės departamentas pateikė nuomones, kad pareiškėjo pasiūlymai galėtų būti tenkinami, tačiau tai būtų galima padaryti tik pakeitus Konstituciją. Siūlymas keisti Konstituciją nepatenka į peticijų teisės apimtį, nes net ir Peticijų komisijai pateikus išvadą, jog pareiškėjo peticija turėtų būti tenkinama, Konstitucijos pakeitimo projekto negalėtų rengti nei pati Peticijų komisija, nei jo parengimas galėtų būti pavedamas darbo grupei, komisijai ar komitetui. Pateikti konkretų Konstitucijos keitimo įstatymo projektą Seimui išimtinai turi teisę 1/4 visų Seimo narių grupės arba ne mažiau kaip 300 tūkst. rinkėjų. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai.

Taip pat pažymime, kad gerbiamo K. L. Bukausko peticija perduota susipažinti su joje pateiktais pasiūlymais Seimo valdybos sprendimu sudarytai darbo grupei Lietuvos Respublikos rinkimų sistemos analizei atlikti ir reikalingų įstatymų projektams parengti. Siūlome atmesti šią peticiją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte.

Svarstymas. Užsirašiusių... Patikriname, ar yra kolegų, kurie būtų užsirašę. Nėra.

Priėmimas. Motyvai. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra.

Balsavimas – 11 val. 30 min. ir apsispręsimė dėl šito klausimo.

11.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Deivido Mikšto peticijos“ projektas Nr. XIVP-1015 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Deivido Mikšto peticijos“ projektas Nr. XIVP-1015. Taip pat prašom pranešėją E. Pupinį.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Peticijų komisija D. Mikšto peticiją apsvartė spalio 20 dieną posėdyje ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktus pasiūlymus pakeisti Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo 5 straipsnio 2 dalį ir nustatyti, kad kaip gimimo vietos duomuo Lietuvos Respublikos pase būtų įrašomas miesto ar kaimo pavadinimas, o Lietuvos Respublikos piliečio pageidavimu paso kitų įrašų skiltyje būtų įrašomi Lietuvos Respublikos gyventojų registre esantys duomenys apie tautybę, tėvus, deklaruotą gyvenamąją vietą, vaikus iki 18 metų. Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos ir valstybės įmonės „Registru centro“ pateiktas nuomones ir manydama, kad pareiškėjo pasiūlymai neturėtų būti tenkinami, nes jie būtų pertekliniai ir nesusiję su paso paskirtimi patvirtinti asmens tapatybę ir pilietybę. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai peticiją atmesti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Svarstymo stadijoje užsirašiusių nėra. Dėl motyvų nėra. Priėmimas. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Balsuosime numatytu laiku.

11.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Igno Meškausko peticijos“ projektas Nr. XIVP-1016 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Igno Meškausko peticijos“ projektas Nr. XIVP-1016. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Peticijų komisija I. Meškausko peticiją išnagrinėjo spalio 20 dienos posėdyje ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktus pasiūlymus Klaipėdos išvadavimo dalyviams suteikti Klaipėdos išvadavimo armijos kario savanorio statusą, apdovanoti žuvusiuosius po mirties, savanoriams pastatyti atminimo paminklą, atsiprašyti už užsi-tęsiosios pagarbos tylą ir sausio 15 dieną paskelbti valstybės švente.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Kultūros ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos istorijos instituto pateiktas nuomones ir manydama, kad pareiškėjo pasiūlymai vertintini kaip nepakankamai pagrįsti ir argumentuoti. Klaipėdos sukilimo data yra prisi-menama ir minima. Klaipėdoje ir Šilutėje yra pastatyti paminklai Klaipėdos krašto prijungimui prie Lietuvos atminti ir žuvusiems sukilimo dalyviams pagerbti.

Pastaraisiais dešimtmečiais Klaipėdos užėmimo operacija sulaukė didelio Lietuvos istorikų dėmesio. Parengtas ne vienas straipsnis šia tema, sudaryti archyvinių dokumentų rinkiniai, sudaryti ir paskelbti Klaipėdos sukilime dalyvavusių šaulių ir savanorių sąrašai, Karo mokyklos kariūnų ir karininkų, dalyvavusių operacijoje, sąrašai.

Gerbiamo I. Meškausko minimas karinis darinys – Klaipėdos išvadavimo armija neegzistavo, todėl prašymas žuvusiesiems suteikti šios armijos kario savanorio statusą nėra pagrįstas. Tarpukariu sukilimo dalyviai, taip pat ir žuvusieji buvo apdovanoti Vyčio kryžiais, Šaulių žvaigždėmis, Klaipėdos išvadavimo medaliais.

Taip pat pažymėtina, kad sausio 15-oji yra Klaipėdos krašto diena. Kaip atmintina diena ji šiuo metu yra įtvirtinta Lietuvos Respublikos atmintinų dienų įstatyme. Prašom į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadaai atmesti peticiją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų kalbėti užsirašiusių nėra. Priėmimas. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Balsuosime netrukus.

11.17 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1036 (pateikimas)

Kadangi dar turime laiko, noriu pakviesti gerbiamą M. Lingę, kad pristatytų 2-18 klausimą – Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1036.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Teikiamas įstatymo projektas turėjo būti pateiktas kaip lydimasis Valstybinio socialinio draudimo įstatymo projekto, kurį Vyriausybė Seimui pateikė šių metų spalio 19 dieną. Seimas po pateikimo bendru sutarimu pritarė Valstybinio socialinio draudimo įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo projektui. Buvo patikslintas jo 6 straipsnis dėl asmenų, atlygintinai einančių renkamąsias ir skiriamąsias pareigas, pensijų draudimo. Šią asmenų kategoriją perkėlus į kitą straipsnio dalį, atsirado būtinybė tikslinti ir Sveikatos draudimo įstatymo 17 straipsnio nuostatas, kad iš sveikatos draudimo įmokų mokėjimo neiškristų minėtos kategorijos asmenys.

Jeigu Seime bus priimtas Vyriausybės pateiktas Socialinio draudimo įstatymas ir nebus pakeistos Sveikatos draudimo įstatymo nuostatos, nuo sausio 1 dienos nebus išlaikytas iki tol buvęs privalomojo sveikatos draudimo teisinis reguliavimas minėtai kategorijai asmenų. Todėl siekiant

suderinti Sveikatos draudimo įstatymo nuostatas su Socialinio draudimo įstatymo jau Seime po pateikimo priimtomis nuostatomis, reikalingas priimti šis patikslinantis įstatymo projektas dėl šios atlygintinai einančių renkamąsias ir skiriamąsias pareigas asmenų kategorijos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti vienas Seimo narys – M. Puidokas, tačiau jo salėje dabar nematau. Dėkoju už pristatymą. Dėl motyvų užsirašiusių nėra.

11.19 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 2, 5, 10, 12, 14, 16, 17, 18 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2885 3, 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1022 (pateikimas)

Aš norėčiau paprašyti, jeigu galite, pristatyti ir kitą įstatymo projektą, darbotvarkės 2-17 klausimą – Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1022. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Šio įstatymo projekto, kaip ir prieš tai buvusio, poreikį padiktavo tai, kad reikia patikslinti jau anksčiau Vyriausybės pateiktus įstatymų projektus. Jeigu būtų priimtas Vyriausybės priimtas įstatymo projektas – Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo, tai iškiltų tam tikrų nesuderintinų nuostatų su jau prieš metus, tai yra 2020 metų gegužės mėnesį, Seimo priimtu įstatymo projektu, kurio kai kurios nuostatos numatytos įsigaliooti 2024 ir 2026 metais. Tarp pernai priimto įstatymo ir šiemet Vyriausybės pateikto projekto yra nesuderinamų nuostatų ir dėl jų taikymo iškiltų problemų, jeigu abu įstatymai įsigaliootų ir būtų veikiančys. Todėl siekiant nuostatų suderinamumo yra pateiktas ištaisantis netikslumus įstatymo projektas, parengtas kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Esminis tikslintinas momentas yra 10 straipsnis, kai sprendžiant dėl teisės į būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją nustatyti, kaip yra skaičiuojama asmens nuosavybės teisė į turimo būsto naudingą plotą, tenkantį vienam asmeniui ir šeimos nariui, kai būstų yra keletas. Vyriausybė siūlo, kad būtų sumuojama visų nuosavybės teise turimų būstų naudingų plotų suma. Taigi ta nuostata siūlome ir patikslinti jau anksčiau priimtą Seimo įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte įstatymo projektą. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. Pirmasis užsirašė klausti M. Puidokas. Jo nematau salėje. Klausia T. Tomilinas. T. Tomilino taip pat šiuo metu nematau salėje. Klausia L. Girskienė. Gerbiama Ligita, ar jūs norėtumėte paklausti? Čia yra 2-17 klausimas.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Taip, aš norėjau paklausti gerbiamo pranešėjo. Gavau ne vieną socialinio būsto nuomininkų laišką, jie kelia klausimą, ar būtų galimybė peržiūrėti būsto kainą, kai planuojama įsigyti tą būstą, kuris daug metų buvo nuomojamas. Tai yra žmonės investuoja savo pinigus ir daro remontus, o vėliau perka tą butą. Ar jūs svarstytumėte tokią galimybę?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Kadangi šis įstatymo projektas absoliučiai neaprepia šio klausimo aprepties, tai yra daugiau papildantis įstatymo projektas, bet šis klausimas gali iškilti svarstant jau Vyriausybės pateiktą įstatymo projektą, kuriame siūloma keisti nemažai įvairių nuostatų, kur yra sudaromos palankesnės sąlygos nepasiturinčioms šeimoms, kai jų pajamos viršija... įsigyti tą nekilnojamąjį turtą. Bet kalbant apie plėtimą ir kategoriją žmonių, kurie nuosavybės teise galėtų įsigyti nuomojamą būstą, tai neapima nei šis, nei Vyriausybės pateiktas projektas. Tai yra, matyt, ta amžina problema ir amžinas klausimas, kai atsiranda įvairių kategorijų. Buvo kadaise ir urėdijos, kur gyvena urėdai ar miškų darbuotojai norėjo įsigyti. Tų kategorijų rato plėtimo šie įstatymai neapima. Buvo ir ankstesnės Prezidentės vetavimas, kad nebūtų sudaroma išskirtinių sąlygų, ypač kai savivaldybės susiduria su labai dideliu iššūkiu, kai joms trūksta patalpų, kurios galėtų būti naudojamos kaip socialinis būstas ar kitoms joms reikalingoms funkcijoms atlikti. Asmeniškai aš nepasisakyčiau, kad būtų galima labai plačiai plėsti įsigijimo teisės norinčių žmonių kategoriją.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Užsirašiusių dėl motyvų, rodos, nėra. Taigi balsuosime jau netrukus.

11.24 val.

Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-952 (pateikimas)

Kadangi dar turime šiek tiek likusio laiko, aš norėčiau pakviesti gerbiamą S. Tumėną. Norėčiau pakviesti gerbiamą S. Tumėną, kad pristatytų 2-16 klausimą – Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-952. Perduodu pirmininkavimą pavaduotojui P. Saudargui.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū posėdžio pirmininkei. Asmeniškai man skaudu pristatyti šią pataisą, bet turiu pasakyti komiteto nuomonę. Komiteto posėdis įvyko spalio 13 dieną. Yra techninė pataisa, kad vietoj Šiaulių universiteto, kurio nebėra, yra įrašoma Vilniaus universiteto Šiaulių akademija. Tai tokia yra pataisa ir prašyčiau tam pritarti. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas kolega, už pristatymą. Dabar jūs nori paklausti du Seimo nariai. Tai pirmasis klausia gerbiamas V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, sunerimau, kas gi jus taip sujaudino ir dėl ko jums taip skauda? Ar ką nors praleidau, ar ką nors turėjote omenyje, ko nepasakėte Seimo nariams? Ačiū.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas komiteto pirmininke, nepasakysiu nieko naujo, jog man skauda, kad Šiaulių universitetas prarado savo savarankiškumą. Tai toks ir skaudulys didelis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitas jūsų nori paklausti gerbiamas R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, aš pritariu jūsų jausmams ir noriu pasakyti, kad tokio žingsnio gal ir nereikėjo kažkada padaryti, kaip buvo padaryta dėl prijungimo prie Vilniaus universiteto. Bet yra, kaip yra. Tiesiog pasakysiu, kad Šiaulių universitetas tikrai išlieka stiprus ir išliks. Linkėjimai visai jūsų kolegijai.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Duok Dieve, kad taip būtų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kad ir trumpai, bet atsakėte. Dėkoju, gerbiamas kolega. Jūs galite užimti savo vietą. Apsispręsimė balsuodami.

Tiesa, dabar dar motyvai. Gerbiamas V. Juozapaitis nori už pasakyti. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Taip. Kad nekiltų kolegoms kokių nors minčių, kad kažkas yra užslėpta ar ne taip. Iš tikrųjų noriu patikinti, kad tai yra techninio pobūdžio klausimas. Aš tik abiem kolegoms iš Valstiečių ir žaliųjų sąjungos priminsiu, kad tai, dėl ko jūs dabar išgyvenate, buvo padaryta jūsų, kolegos, balsais ir valia, tiek frakcijos, tiek valdančiosios daugumos. Gerai, kad pripažįstate savo klaidas, bet būtų gerai, kad jų nedarytumėte. Balsuokime už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas kolega taip pat nori už pasisakyti, gerbiamas R. Šarknickas, nors čia pateikimas, bet kadangi nėra prieš, tai duokime žodį. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Taip, praėjusioje kadencijoje buvo tas dalykas, ką jūs sakote, bet kartu prisidėjo ir Tėvynės sąjungos Seimo nariai prie šio sprendimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už pasisakymą. Dar galėtume spėti iki balsavimo apsvarstyti vieną trumpą klausimą dėl kitos savaitės darbotvarkių, bet pranešėjo gerbiamojo J. Razmos nematau salėje, ar ne? Jei nematau, gerbiama kolegos, nors ir 2 minutėmis anksčiau, bet jeigu Seimas sutiktų, galėtume pradėti balsavimo procedūras. Ar galime bendru sutarimu? Niekas neprieštarauja. Gerai, tada jaučiame, kad esame pasiruošę, susitelkę pradėti mūsų balsavimo procedūras.

11.27 val.

Įstatymo „Dėl Globalios su aukštuoju mokslu susijusių kvalifikacijų pripažinimo konvencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-707(2) (priėmimo tęsinys)

Pirmas klausimas balsuoti yra darbotvarkės 1-3 klausimas – įstatymo „Dėl Globalios su aukštuoju mokslu susijusių kvalifikacijų pripažinimo konvencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-707(2). Priėmimas. Balsuojame, gerbiama kolegos.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 119, prieš nėra, susilaikė 1. Taigi didele balsų persvara įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.29 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kosovo Respublikos sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-798(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas balsavimo klausimas, darbotvarkės 1-4 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kosovo Respublikos sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-798(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 123 Seimo nariai, balsavo 123 ir visi 123 balsavo už. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

11.30 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3³, 25, 28, 30, 32¹, 34²⁴, 34²⁵, 34²⁶, 35 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo antruoju³ ir aštuntuoju¹¹ skirsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-799(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo kelių straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo keliais skirsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-799(2). Taip pat priėmimas. Balsuojame dėl Atliekų tvarkymo įstatymo. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 125, balsavo 124: už – 117, prieš – 1, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.30 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 5, 8, 10, 11 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 7² straipsniu ir 1¹ priedu įstatymo projektas Nr. XIVP-800(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5.2 klausimas – lydimasis Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo kelių straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-800(2). Taigi balsuojame dėl Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 123, balsavo 123: už – 117, prieš – 1, susilaikė 5. Taigi įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.31 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 36, 37, 47 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 94¹, 95¹, 100¹, 102¹, 108², 128¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-801(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5.3 klausimas, dar vienas lydimasis – Aplinkos apsaugos įstatymo kelių straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo projektas Nr. XIVP-801(2). Balsuojame. Priėmimas. Dar vienas iš šio paketo – Aplinkos apsaugos įstatymas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 126, balsavo 126: už – 120, prieš – 1, susilaikė 5. Taigi įstatymas yra priimtas. (Gongas)

11.32 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 247, 589, 608 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 248¹, 248², 248³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-802(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5.4 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kelių straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-802(2). Priėmimas. Balsuojame. Dar vienas šio paketo lydimasis – Administracinių nusižengimų kodeksas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo – 121: už – 119, prieš nėra, susilaikė 2. Taigi įstatymas yra priimtas. (Gongas)

11.33 val.

Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 28¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-790(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Saugomų teritorijų įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-790(2). Priėmimas. Balsuojame dėl Saugomų teritorijų įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 123, balsavo 123 ir visi 123 balsavo už. Taigi įstatymas yra priimtas. (Gongas)

11.34 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2, 5, 6, 10, 14, 18, 19, 20, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-749(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Biudžeto sandaros įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas. Priėmimas. Balsuojame dėl Biudžeto sandaros įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 95, prieš – 1, susilaikė 21. Taigi įstatymas yra priimtas. (Gongas)

11.35 val.

Loterijų įstatymo Nr. IX-1661 18, 31 straipsnių pakeitimo ir 19 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-825(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-8.1 klausimas – Loterijų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-825(2). Priėmimas. Balsuojame dėl Loterijų įstatymo. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 118: 85 balsavo už, prieš – 5, susilaikė 28. Įstatymas yra priimtas. (Gongas)

11.36 val.

Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-826(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-8.2 klausimas – lydimasis Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-826(2). Balsuojame. Priėmimas. Lydimasis paketas ką tik priimto įstatymo. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 117: už – 84, prieš – 5, susilaikė 28. Ir šis įstatymas yra priimtas. (Gongas)

11.37 val.

Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 5, 9, 45, 46, 47 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-936(2) (priėmimo tęsinys)

Taigi toliau darbotvarkės 1-9.1 klausimas – Gamtinių dujų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-936(2). Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 75, prieš – 2, susilaikė 47. Taigi įstatymas yra priimtas. (Gongas)

Gerbiamas J. Jarutis per šoninį mikrofoną norėtų žodžio. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Prieš tai buvusiame balsavime mano balsas buvo prieš. Tiesiog nesuveikė iki galo...

PIRMININKAS. Supratome. Prieš tai...

J. JARUTIS (LVŽSF). Aš dėl protokolo. Ačiū.

PIRMININKAS. ...buvusiame balsavime jūsų balsas buvo prieš. Gerai, fiksuojame dėl protokolo.

11.38 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 43 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-937(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau. 1-9.2 klausimas – Elektros energetikos įstatymo projektas Nr. XIVP-937(2). Čia turėsime šiek tiek padirbėti, yra pataisų. Kviečiu komiteto pirmininką gerbiamą K. Starkevičių į tribūną. Turėsime, rodos, keletą...

Dabar, matyt, Seimo narių V. Ažuolo, G. Burokienės, D. Labanavičiaus, J. Varžgalio, K. Mažeikos, A. Norkienės, A. Širinskienės pasiūlymas. Apsispręskite, kas galėtų pristatyti? Gal pakelkite ranką. Aha, tada V. Ažuolas pristatys pasiūlymą. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų po pirmo elektros rinkos liberalizavimo pamatėme situaciją, kad, deja, žmonės, kurie pasirinko nepriklausomus tiekėjus, už elektrą turėjo mokėti brangiau.

Iš tikrųjų siūlome savo pasiūlymu tokį pasiūlymą, kad žmonės nebūtų prievarta verčiami rinktis nepriklausomą elektros tiekėją, o tik sudarant galimybę, jeigu jie nori taip pasirinkti, nes, kad ir kaip būtų, valstybės reguliuojamas elektros tiekėjas yra reguliuojamas valstybės ir žmonės nepatirs to energetinio skurdo, o nepriklausomų tiekėjų yra laisva rinka. Ten bankrutavus tiekėjui, pakilus drastiškai elektros kainai žmonės patenka į energetinį skurdą. Išgelbėkime žmones nuo energetinio skurdo ir palikime tik galimybę pasirinkti, jeigu nori, o ne prievarta.

PIRMININKAS. Ar yra 29 Seimo nariai, norintys išgelbėti žmones nuo energetinio skurdo? Yra palaikančių šį pasiūlymą? Gal tada spustelkime, ar yra 29, nes nematau tiek rankų. Čia balsuojame dabar, ar yra 29 palaikantys kolegų pasiūlymą, kad svarstytime jį. Tik dėl svarstymo. Ar

yra 29 palaikantys svarstymą? Taigi yra, netgi 54 palaiko. Taigi svarstysime šį pasiūlymą. Komite- to pirmininkas galbūt pakomentuos komiteto nuomonę. Ji buvo nepritarti. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šis pasiūlymas nėra naujas, vėl teikiamas jau priėmimo stadijoje. Iš tikrųjų siūlymas neatitinka Lietuvos ir Europos Sąjungos suderinto elektros rinkos modelio, taip pat neatitinka 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos. Siūlymas iškraipo Elektros energijos įstatymo 43 straipsnyje įtvirtintą elektros rinkos liberali- zavimo etapą.

Dar aš norėčiau pasakyti, kad iš tikrųjų šis įstatymas numato visas prevencines apsaugos priemones. Jeigu nepriklausomas tiekėjas bankrutuos, jų dabar turbūt yra aštuoni, tame žaidime dalyvauja, tai yra ne žaidime, bet šiuose projektuose, ir „Ignitis“, tai tokiu atveju, jeigu tas... Visų pirma, jie visi yra drausti, jau yra garantija elektros vartotojui. Antras momentas tas, kad tada perims valstybinis operatorius šitą visą tiekimą tomis pačiomis sąlygomis ir vartotojas tikrai ne- bus nuskriaustas, jisai nepatirs nuostolių.

Dabar V. Ažuolas minėjo dėl to, kad štai patyrė tam tikrus nuostolius, daugelis laimėjo, jeigu jie pasirinko fiksuotą kainą tos dienos, tai negalima to sakyti. Taigi tikrai siūlau nepritarti, žengti reikšmingą žingsnį, juo labiau mes suprasdami situaciją atidedame operatoriaus pasirinkimą. Jei- gu nepasirinks, elektros tiekimas bus išsaugotas, tačiau, aišku, kaina bus jau rinkos kaina, ji gal- būt vers elektros vartotoją pasirinkti elektros tiekėją, tačiau jokiais būdais nebus atjungtas elekt- ros tiekėjas, jeigu jis nėra fiktyvus. Taigi tikrai, Ažuolai, gerbiu, matau tavo pasiūlymą, tačiau bai- mių aš čia nematau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už pasiūlymą nori kalbėti gerbiamas K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas vicepirmininke. Mačiau, jūs nebalsavote, nepalaikėte, kaip posėdžio pirmininkui reikėtų leisti išsakyti visas nuomones, bet gal kitą kartą pasitaisysite.

Ką pristatė komiteto pirmininkas, išties nėra taip, realybėje matome, kad kainos iš tiesų ski- riasi. Mes su kolegomis pasitarėme, įvertinome kitų Europos Sąjungos šalių praktiką, kad nepri- klausomi tiekėjai tikrai dažnai bankrutuoja, jų tikslas yra uždirbti, uždirbti dažnai iš tų vartotojų, kuriems vienu metu pasiūloma akcija ar dar kokios nors priemonės, įkalbinami, o vėliau tą skir- tumą vis tiek sumoka.

Kad šitas sprendimas yra skubotas, rodo ir tai, kad didžiulė dalis Lietuvos gyventojų šian- dien nėra apsisprendę ir nėra pasirinkę, o tas trumpas atidėjimas, tikrai nemanau, kad išspręs problemą. Manau, kad tikrai reikėtų dar kartą įsiskaityti kolegoms komitete, kad Europos Sąjun- ga tikrai nėra... Europos Sąjungos Komisija tikrai nedaro prievolės arba kokio nors spaudimo, kad būtinai žmonės turėtų pasirinkti, todėl mes ir teikiame šį pasiūlymą. Kviečiu kolegas tikrai palaikyti. Turbūt bendravote ir girdėjote ne tik artimųjų, bet ir savo apygardų žmonių nuogastavi- mus ir nepasitenkinimą. Ši situacija tikrai verčia teikti tokį pasiūlymą ir jam kviečiu pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega. Aš tik atkreipiu dėmesį, kad pirmininkavimas posėdžiui niekaip neįpareigoja manęs balsuoti kaip nors kitaip negu pagal sąžinę, supratimą ar frakcijos, koalicijos sutarimą. (*Balsas salėje: „Neturite sąžinės.“*) Kiekvienas tegul pasižiūri į veidro- dį šiuo klausimu.

Gerbiamas kolega D. Kreivys kalbės prieš pasiūlymą. Prašom.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, dar kartą pakartosime, kad liberalizavimas, rinkos atvėrimas elektros energetikos srityje yra absoliutus direktyvinis reikalavimas. Kitų dalykų nėra ir nemeluojau. Būtų gerai, kad jūs susipažintumėte su Europos Sąjungos teise, čia yra svarbus da- lykas, ir kad populizmo tuo metu būtų mažiau.

Kitas aspektas, kas už tai susimokės. Dar kartą noriu pasakyti taip pat, kas ne kartą salėje buvo pasakyta, kad nepriklausomi tiekėjai turi galimybių, ypač dėl žaliosios energetikos, sudary- ti tiesiogiai sutartis su gamintojais ir fiksuoti pakankamai žemas kainas. Vadinasi, dažnu atveju tokios kainos būna žemesnės negu regulatoriaus reguliuojama kaina. Ir čia yra pagrindinė nau- da, kurią gauna vartotojas. Todėl mano labai aiškus kvietimas tikrai palaikyti, nes priešingu atve- ju anksčiau ar vėliau Lietuva gaus baudų, jeigu neis tuo keliu. Iš kitos pusės, tai yra naudinga mū- sų vartotojams.

Prisiminkime „Telekomą“ ir ką mes šiandien turime su mobilieisiais operatoriais? Ateina daugybė paslaugų, ateina visai kitas kokybės, aptarnavimo lygis ir kiti dalykai. Todėl, kolegos, siūlau balsuoti, tikrai yra naudingas dalykas. Ir nedarykime direktyvinių pažeidimų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonės išsakytos, dabar balsuosime dėl pasiūlymo. Kas balsuoja už Seimo narių pasiūlymą, balsuoja už, o kas mano kitaip, balsuoja prieš arba susilaiko.

Užsiregistravo 120, balsavo 119 Seimo narių: už pasiūlymą 50, prieš – 40, susilaikė 29. Pasiūlymui nėra pritarta. Per šoninį mikrofoną norės gerbiamas V. Ažuolas. Aš jau maniau, kad šiame plenariniame posėdyje nebus aistrų. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų reikia pasveikinti valdančiuosius su pasiektu tikslu, kad žmonės mokėtų kuo daugiau už elektrą ir kad būtų energetiniame skurde. Ir ministro pasakymas palyginant su „Telekomu“, tai ko dabar reikia laukti – valstybinių energetikos įmonių kuo greitesnio pardavimo? Kuo daugiau visko parduosime, kuo daugiau uždirbs pelno nepriklausomi tiekėjai, tuo jiems bus geriau. O kur žmonės tada lieka? Ir tas melas, kad Europa liepia. Europa liepia tik sudaryti galimybę, o ne prievarta išstumti visus pas nepriklausomus tiekėjus, kurių nereguliuoja valstybė. Sveikinu, pasiekėte tikslą. Tik ką sakysite tuo metu, kai elektra drastiškai pabrangs? Sakysite, nieko negalime padaryti? Galime padėti tik tiems, kurie liko su valstybiniu tiekėju. Tikslą pasiekėte.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar per šoninį mikrofoną gerbiamas P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Vėl belieka kreiptis į Prezidentą, kad vetuotų šį įstatymą, nes liberalai ir konservatoriai kalba lyg jie liberalai, bet visur prievarta. Nesiskiepiji, testai mokami. Kodėl? Jeigu bus nepriklausomas tiekėjas, teks mažesne kaina elektros energiją, visi pasirinks, be jokios prievartos. Aš nesuprantu, ką jūs čia darote. Tikrai, jeigu esate demokratai, liberalai, tai leiskite žmonėms pasirinkti. Gal aš noriu, kad man tiktų elektros energiją valstybinė įmonė. Kodėl dabar mane vejate? Atsakykite, čia nėra jokių argumentų. O apie D. Kreivį. D. Kreivys sako, kad nemelavo. Per savo mamą...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos...

P. GRAŽULIS (LRF). ...sau pasiėmė pinigus, būdamas ūkio ministru.

PIRMININKAS. Nekomentuokime vieni kitiems apie melavimą, sąžines ir dar ką nors, nes mes įsivelsime į diskusiją, kurios niekada nebaigsime. Kitas dalykas, pasakau pastabą, nes mes jau diskutuojame per šoninį mikrofoną dėl turinio, tai tam yra motyvai už ir prieš. Yra motyvai už visą straipsnį, yra motyvai už visą įstatymą. Prašom užsirašyti ir diskutuoti, nes čia nei dėl vedimo tvarkos, nei dėl balsavimo, čia yra dėl įstatymo turinio.

Tai dabar mes apsvaistėme šį pasiūlymą, jam nepritarėme. Dabar reikia priimti visą 1 straipsnį. Dėl motyvų dėl straipsnio. Prieš – P. Gražulis. Prašom išsakyti motyvus.

P. GRAŽULIS (LRF). Jau iš dalies išsakiau savo nuomonę per šoninį mikrofoną, kad jeigu gyvename demokratinėje valstybėje, leiskime žmonėms patiems pasirinkti. Ir jeigu nepriklausomi tiekėjai tikrai teks elektros energiją pigiau negu valstybinė įmonė, nereikės prievartos, pasirinks patys. Bet dar vienas dalykas. Kažin ar nebus taip, kad už tų kelių nepriklausomų tiekėjų pačioje galinėje grandinėje stovi vienas ir tai yra monopolis? Faktiškai tarp šių nepriklausomų tiekėjų kaina labai mažai skiriasi arba nesiskiria.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, kodėl jūs per šoninį mikrofono kalbėjote, jeigu jūs užsirašėte kaip tik dėl šito straipsnio dėl motyvų? Aš šito nelabai suprantu. Eikvojate parlamento laiką.

Tai dabar kitas už kalbės dėl motyvų – K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tikrai noriu nuraminti. Tie, kurie, kaip žinote, jau pirmas etapas buvo, pasirinko fiksuotą kainą, šiandien jau laimėjo, nes jų dabar neliečia kainų šuoliai ir kilimai. Jeigu kitus būdus pasirinko, tai ten atitinkamai galioja formulės.

Dabar dar dėl vieno dalyko. Jokios čia prievartos nėra. Jei nepasirenki, yra ESO, jis pagal reguliuotojo kainas taip pat teks tą elektrą ir vėl pilietis, vartotojas galės pasirinkti tinkamą tiekėją arba kad jam tiktų ESO. Tai kur čia ta prievarta? Tikrai daugiau aš čia nenoriu argumentuoti, bet kai girdėjau tas replikas, aš galvoju, atsakiau jums į jas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl 1 straipsnio. Kas už 1 straipsnį, kad jis būtų priimtas, balsuoja už, kas mano kitaip, susilaiko ar balsuoja prieš. Prašom. Vyksta

balsavimas dėl 1 straipsnio. Kiti du straipsniai jau yra priimti. Dėl Elektros energetikos įstatymo 1 straipsnio vyksta balsavimas.

Užsiregistravo 115, balsavo 115: už – 74, prieš – 12, susilaikė 29. Taigi straipsnis yra priimtas.

Dabar balsuosime dėl viso Elektros energetikos įstatymo. Prieš tai – motyvai. Prieš nori kalbėti A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Klausantis kolegų, kalbančių apie nepriklausomą tiekėją, vis dėlto nereikėtų vadovautis vien emocijomis. Aš siūlyčiau pažvelgti į skaičius. Po elektros tiekimo „liberalizavimo“ (kabutėse sakau) pirmojo etapo ir antrojo įpusėjimo, elektros tiekimo kaina pakilo bemaž tris kartus – nuo 0,15 cento už kilovatvalandę iki 0,5 cento. Tai yra pusė cento už kilovatvalandę be PVM. Tai išties mes matome šio proceso liberalizavimo privalomumus. Liberalizavimą pradėjo dar praėjusi Vyriausybė. Būtent Energetikos ministerija tuokart kalbėjo, na, mes pabandysime, jeigu nepasiseks, sustosime ir tą procesą atidėsime. Europos Komisija mūsų tiek nespaudžia. Tačiau būtent tas pandeminis laikotarpis, sujaukęs žmonių gyvenimus, ir tas liberalizavimo procesas leido energetikos monopolininkui „Ignitis“, visuomeniniam tiekėjui, taip pat pakelti kainas, nes sumažėjo jo aptarnaujamų vartotojų. Galite pažvelgti į Kainų reguliavimo komisijos visai nesena sprendimą. O „Ignitis“, kaip nepriklausomas tiekėjas, be abejo, jau kainas užvyniojo tris kartus už paslaugą, už elektros tiekimo paslaugą, už šią nedidelę dedamąją, ji, kaip minėjau, pabrango nuo 0,15 cento iki 0,5 cento, todėl neapgaudinėkime. Tai yra būdas, kaip pakelti kainas. O joks kainų mažėjimas dar net negresia.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega. Už kalbės D. Kreivys. Prašom.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Noriu pabrėžti, kad kainos ir padidėjusios kainos nieko bendro neturi su elektros energetikos rinkos liberalizavimu. Matome aiškiai, kokia yra situacija visų energetikos išteklių rinkos pasaulyje. Dujų kyla, elektros kainos kyla visoje Europoje. Vokietijoje kainos būna du kartus, net tris kartus didesnės negu Lietuvos biržoje.

Lygiai tas pats „Ignitis“ rinkoje, biržoje įsigyja elektrą, dalį generuoja savo elektrinėse, tokiose kaip Elektrėnų, dujos yra brangesnės, tai yra natūralu. Taigi kainos pakilimas, noriu dar kartą pabrėžti, nieko bendro neturi su elektros rinkos liberalizavimu. Priešingai, dar kartą pakartosiu, galimybė pirkti žaliąją energetiką tiesiai iš gamintojų kaip tik duoda galimybę stabilia, žemesne kaina nusipirkti tiekėjams elektros ir ją parduoti vartotojams.

Taigi agituojau už ir, dar kartą pakartosiu, tai yra labai svarbus sprendimas mums visiems.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Turbūt reikėtų ministrui padėkoti, kad labai gerai dirba lobistams, nepriklausomiems tiekėjams, įvairiems elektros tarpininkams, kad žmonės mokėtų kuo brangiau. Labai puikus rezultatas, nereikia to net slėpti. Tada kiekvienas žmogus turėtų prisiminti vieną dalyką: kai ateis sąskaita už elektrą mokėti ženkliai brangesne kaina, negu mokėjo valstybiniam tiekėjui, tegul padėkoja dabartiniams politikams, kurie tai priėmė ir pritaikė prievarta.

Europos Sąjunga neliepia taikyti jokios prievartos ir tas dalinis atidėjimas pusei metų įrodo, kad nėra jokios prievartos. Bet, žinoma, atitolinkime pusei metų, o po to įstumkime į energetinį skurdą. Kaip ministras užmiršo dujų pasidėti į Latvijos saugyklą, nes nežinojo, kad žiema ateis, kaip nenori tiesiai pirkti elektros pigios, o tik per tarpininkus. Viskas gerai, tarpininkai tik lobsta, o žmonės dėl to tik skursta. Tad stumkite kuo daugiau į energetinį skurdą žmones ir sakykite, kad jūs nieko nežinote.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas K. Starkevičius. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiamas prieš tai kalbėjęs kolega, vis dėlto mes vykdome jūsų Vyriausybės programos tęstinumą, nes jūs buvote įsirašę ir vykdėte. Tada kažkaip entuziastingai kalbančio jūsų negirdėjau. Dabar čia yra tik tęstinumas. Kaip prisimenate, praėjusią kadenciją mūsų frakcija iš tikrųjų nekaišiojo pagalių vien todėl, kad kaišiotų. Dabar mes tęsiame visus tuos darbus, tad nusiraminkime, kainos priklauso nuo rinkos, bet gali dar ir fiksuoti, o jeigu fiksuosi, gali ir laimėti.

Dėl ko mes padarėme tą sustabdymą, atidėjimą pusei metų? Vien dėl to, kad normalizuotųsi kainos ir tada mes galėtume pasiekti efektyvumą, kad žmonės patys matytų, kad tos kainos sugrįžo į ribas arba nusistovėjo ir galima priimti naujus sprendimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų prieš tai gerbiamam kalbėjusiam galiu pasakyti, kad tęstinumas baigėsi, kai jūs nubalsavote prieš pasiūlymą, kurį teikiau aš su kolegomis. Tai, ką sako ministras, kad čia yra direktyviniai ir privalomi dalykai, ir buvo mūsų programoje įrašyta: sudarykime galimybes, bet ne prievarta pasiūskime žmones pasirinkti kažką, sudarykime galimybes, tegul rinkta atsipalaiduoja, tegul galbūt kas nors norės pasirinkti nepriklausomą, galbūt nepriklausomi taps konkurencingi tada, kai turėsime išvystytus vėjo, saulės parkus, kai bus didžiulė atsvara bendram tinklui ir tai energijai, kurią perkame iš tos pačios Baltarusijos, kad ir per Latviją ar kitur, iš Švedijos ir iš kitur.

Tai yra tikriausiai būrimas iš kavos tirščių ir tas sprendimas yra tikrai skubotas. Kas sako, kad niekas nepermoka, pasižiūrėkite į sąskaitas, kokią fiksuotą kainą mokate jau dabar. Kas parašyta mažomis raidėmis sutartyje? Kad pasikeitus biržos kainoms, tos kainos taip pat keisis. Tas jūsų paguodimas arba nuraminimas tikrai skamba labai juokingai ir visiškai neužtikrintai.

Kolegos, tikrai negaliu pritarti ir tikrai siūlau nepritarti tokiam pasiūlymui, nes tikrai čia jokio tęstinumo nematau ir galimybės žmonėms pasirinkti ir pagaliau bent šiek tiek išėiti iš energetinio skurdo tikrai nematau. Todėl negaliu pritarti ir raginu jus nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Man smagu ir juokinga klausytis gerbiamo ministro K. Mažeikos liejamų krokodilo ašarų. Jis buvo ministru, priėmė šitą įstatymą. Niekuo jisai nekeičiamas – yra toks, kokį ir priėmėte. Absoliučiai ten niekas nekeičiama. Dabar krokodilo ašaros upeliais srūva, o to įstatymo įsigaliojimas yra tik atidedamas. Ir tokia istorija.

Lygiai taip pat aš norėčiau gerbiamam A. Skardžiui pasakyti vieną paprastą logikos taisyklę, kuri bent kiek mažančiam žmogui turėtų būti žinoma, kad po to nėra dėl to. Jeigu po to, kai šitas įstatymas atsirado, kainos pakilo, tai nereiškia, kad dėl to kainos pakilo. Kainos kyla, nes visame pasaulyje kyla energetikos kainos, visokių žaliavų, pradedant dujomis ir panašiai. Tokie yra dalykai pasaulyje ir nereikėtų to suvesti į įstatymą, kuris iš esmės yra Valstiečių ir žaliųjų įstatymų tęstinumas. Mes vykdome jūsų pradėtą politiką, kuri buvo visai normali ir gera. Ko jūs dabar širstate dėl savo pačių pradėtos politikos? Remkite ir džiauokitės, kad yra politinis tęstinumas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pirmiausia išsakysime motyvus, tada per šoninį mikrofoną diskusija. Prieš kalbės gerbiamas E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, stebėdamas, kas vyksta energetikos sektoriuje konkrečiai su elektra, ir klausydamasis šitos ekvilibristikos, kuri taip godžiai ir gražiai skleidžiama šitoje garbingoje salėje, vis dėlto norėčiau atkreipti dėmesį į du aspektus.

Pirma. Susidaro išpūdis, kad dalis Seimo narių apskritai nežiūri į savo skaitiklį ir nežiūri į savo piniginę. Nematyti to, kad elektros kaina yra ženkliai išaugusi, tiesiog gali tas, kuris nenori to matyti. Savo laiku iki sausio 1 dienos buvau šitų nepriklausomų tiekėjų kalbinamas ir mėginta man įrodyti, kad niekas nepasikeis. Tiesiog konkrečiai pasakiau: jūs, gerbiamieji, iškreipėte vaizdą, pasikeis. Iš tikrųjų pasikeitė. Tai vienas aspektas, gerbiamieji. Gal žiūrėkime taip, kaip žiūri visa Lietuva, o ne taip, kaip mes, keli žmonės, norėtume žiūrėti?

Antras aspektas yra apie tą neva nuolat peršamą tęstinumą. Čia K. Starkevičiui. Žinote, tęstinumas yra įvairus, visoks, bet toks tęstinumas, kurį jūs dabar darote, neturi nieko bendro su pirminiu projektu. Labai atsiprašau, tai jums labai aiškiai pasakė K. Mažeika argumentuodamas. O dabar, jeigu jūs peršate prievartą vietoje laisvo pasirinkimo ir mėginate įrodyti, kad tai nėra prievarta, vėlgi klausimas – matykite tai, ką norite matyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijoje taškus ant i sudės gerbiama premjerė I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Klausau ir savo ausimis netikiu.

Mieli ponai, jeigu šitas įstatymas nebus priimtas, tai visi likę vartotojai turi kelias savaites dabar pasirinkti nepriklausomą tiekėją. Ką siūlo Vyriausybė? Šitą terminą pratęsti. Galima nepriimti šito įstatymo. Tada žmonės tiesiog turės padaryti pasirinkimą per labai trumpą laiką. Aš nesuprantu, apie ką jūs čia postringaujate, kai sakote, kad koks nors savanoriškas, koks nors nepriivalomas. Galioja tas pats įstatymas tiesiog su vėlesniu įsigaliojimo terminu. Nepriims Seimas, terminas bus labai trumpas, tas terminas, kurį jūs pasiūlėte savo kadencijos metu. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiami kolegos. Diskusija įvyko. Balsavimas. Motyvai bus po balsavimo per šoninį mikrofoną. Prašom. Dabar balsuosime dėl viso įstatymo. Primenu, kad balsuojame dėl Elektros energetikos įstatymo. Priėmimas. Taip, norint balsuoti, reikia grįžti į savo vietas ir paspausti mygtukus.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 115, balsavo 114: už – 83, prieš – 6, susilaikė 25. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

Dabar, gerbiami kolegos, prieš suteikdamas žodį per šoninį mikrofoną norėčiau pasitarti. Mes jau 5 minutės, kai esame įžengę į Vyriausybės valandą. Mano siūlymas būtų baigti balsavimus, nes mes ryte padirbėjome ir galime tikrai tikėtis normaliai baigti darbotvarkę, jeigu ir toliau konstruktyviai dirbsime, o tada apsispręsimė, ką darome su Vyriausybės valanda. Gal ją patrumpinsime šiek tiek, galbūt čia per 10 minučių viską baigsime ir labai nukelti nereikės, gal truputį pastumsime laiku. Ar galėčiau suprasti, kad yra bendras sutarimas? Baigiame balsavimus ir tada einame prie Vyriausybės valandos, gerai? Dėkoju.

Dabar K. Mažeika per šoninį mikrofoną norėtų pasakyti repliką. Prašau.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tam ponui, kuris paminėjo mano pavardę, norėjau replikuoti apie krokodilo ašaras. Jis jas minėjo, bet jisai nemato krokodilo dantų. Būtent tie energijos perpardavinėtojai, kuriuos galiu taip pavadinti, iš to uždirba ir taip skurdina vartotojus. O tai, kad nebuvo atsižvelgta į mūsų su kolegomis pasiūlymą, ir yra tęstinumo pabaiška. Dar kartą komiteto pirmininkui noriu tai užtvirtinti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Per centrinį mikrofoną gerbiamas A. Skardžius. Tikiuosi, ne apie kai kurias krokodilo dalis. Prašau.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš profesoriui K. Masiuliui tiesiog turiu repliką, kadangi jis dėl nesuprantamų priežasčių bando kažką išvartyti ir apgauti. Tai elektros pirkimas biržoje užsidedant tiekimo dedamąją. Visi perka biržoje išaugusia, sumažėjusia kaina, bet iš tarpininkavimo, iš pirkimo biržoje antkainio yra sąskaitų administravimas ir mes vadiname rinkos liberalizavimu. Matome įvairiausių administratorių: ir „Perlas“ nepriklausomas energijos tiekėjas, ir „Ignitis“ nepriklausomas, tai yra sąskaitų administravimas. Tas tarpukas, kur yra viena iš elektros kainos dedamųjų, elektros biržos kaina neturi įtakos. Jis užsideda savo paslaugos kainą ir ji išauga tris kartus.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, mes ilgai diskutavome dėl motyvų, dabar vėl grįžtame prie tos diskusijos. Atkreipiu dėmesį: neišsiblaškykime, nes mes sutarėme dar baigti balsavimus dėl įstatymų, paskui bus Vyriausybės valanda.

Per šoninį mikrofoną gerbiamas ministras D. Kreivys. Prašau.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš noriu padėkoti visiems, balsavusiems už šį įstatymą. Tai yra geras pavyzdys, politikos tęstinumo pavyzdys. Įstatymas buvo priimtas praeitą kadenciją, matėme visi, kad šiandien žmonėms reikia atidėjimo, kad nesiblaškytų, neištemptų, laikas per trumpas. Visi kartu mes suteikėme. Ačiū. Ačiū visiems, kurie balsavo už šį įstatymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar per šoninį mikrofoną gerbiamas V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų Vyriausybė turėjo puikią progą panaikinti prievartą, prievartą pasirinkti brangesnį tiekėją, bet, deja, ji to nepadarė, o tik atidėjo tą prievartą pusmečiui. Žinoma, tai puikus pavyzdys, kaip Energetikos ministerija sugeba dar praeitoje kadencijoje papasakoti ir makaronų prikabinti Seimo nariams, kad elektra atpigs, bet, deja, ji visiems pabrango. O dabar vyksta tęstinumas, kad elektra būtų tik brangesnė vartotojams, ir palikti visi likimo valiai. Tai bus brangesnė elektra.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, atkreipiu dėmesį, kad buvome neblogai pasistūmėję su darbotvarke, bet dabar grįšime prie to, nuo ko pradėjome. Gerbiamas R. Žemaitaitis nori kalbėti. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (*LRP*). Ačiū, gerbiamas vicepirmininke. Matyt, jums taip nesiseka pirmininkauti arba Pirmininkė jus palieka prie paties nemaloniausio dalyko. Man toks vaizdas, kad tai tyčia daroma.

Baikite jūs vieną kartą šituos dalykus. Trečias mėnuo ir tos pačios visos nesąmonės jūsų valdančiosios daugumos vyksta. Prisikraunate klausimų, numatote balsavimą pusės valandos, nors matote, kad yra dešimt pasiūlymų, ir matote, kad yra ginčas. Ką jūs čia darote? Buvo kalbėta: darykite balsavimą po kiekvieno klausimo ir nereikės klausimų.

Dabar yra Vyriausybė. Arba jūs gerbiate Seimo statutą, arba negerbiate. Taip, jūsų teisė apsispręsti ir daryti pusės valandos. Taip, jūs tą teisę turite. Bet kai jau tai vyksta trečias mėnuo, tai yra tikrai nenormalu, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai toks vaizdas: kai tik jūs pirmininkaujate, taip jums kažkas pakiša. Aš jau kelintą kartą atsistoju, taip aš jus čia ir matau.

PIRMININKAS. Dėkui. Džiaugiuosi, kad jūs atsistojęs čia mane randate. Ačiū už įvertinimą.

Gerbiami kolegos, jeigu mes mažiau kalbėtume per šoninius mikrofonus, mes tikrai spėčiau dirbtume. O kodėl taip atsitinka, tai pats matote, kiek yra vienu metu krizių valstybėje ir biudžetas artėja. Tikrai yra ką veikti, todėl taip ir įvyksta, natūralu.

12.10 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-938(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, dabar grįžtame prie darbotvarkės. 1-9.3 klausimas – Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-938(2). Balsuojame. Priėmimas. Dar vienas iš šio paketo Energetikos įstatymas. Balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 109 Seimo nariai: už – 69, prieš – 3, susilaikė 37. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.10 val.

Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-939(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-9.4 klausimas – Energijos išteklių rinkos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-939(2). Prašom balsuoti. Priėmimas. Dar vienas iš energetikos paketo. Balsuojame dėl Energijos išteklių rinkos įstatymo. Dar vienas projektas iš energetikos paketo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 108, balsavo 107 Seimo nariai: už – 71, prieš – 3, susilaikė 33. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.11 val.

Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-940(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-9.5 klausimas – Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-940(2). Paskutinis iš minėto energetikos paketo. Taip pat priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 110, balsavo 110 Seimo narių: už – 70, prieš – 2, susilaikė 38. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.12 val.

Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 4, 14, 17, 18 straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-716(2)ES (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-10.1 klausimas – Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo projektas Nr. XIVP-716(2). Prašom balsuoti. Taip pat priėmimas. Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 110, balsavo 110 Seimo nariai: visi 110 balsavo už. Įstatymas priimtas vienbalsiai. (*Gongas*) Labai džiugu.

12.13 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 314¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-717(2) (priėmimo tęsinys)

1-10.2 klausimas, lydimasis iš paketo – Administracinių nusižengimų kodekso vieno straipsnio ir priedo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-717(2). Pirmojo sėkmė suponuoja, kad greičiausiai ir čia nebus vargo. Dėl Administracinių nusižengimų kodekso. Tai yra lydimasis Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo projektas. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 113, balsavo 113 Seimo narių: už – 111, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.14 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 367 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-670(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau. Esame svarstę 2-3 klausimą, tai Administracinių nusižengimų kodekso 367 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-670(2). Taip pat priėmimas. Balsuojame dėl Administracinių nusižengimų kodekso 367 straipsnio pakeitimo. Čia jau popietinės darbotvarkės projektas. Administracinių nusižengimų kodeksas. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 111, balsavo 111 Seimo narių: už – 101, prieš – 4, susilaikė 6. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.14 val.

Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 7, 9, 35, 39, 56, 57, 60 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-811(2) (priėmimo tęsinys)

2-4.1 klausimas – Advokatūros įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-811(2). Taip pat priėmimas. Balsuojame dėl Advokatūros įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 86, prieš – 9, susilaikė 12. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.15 val.

Antstolių įstatymo Nr. IX-876 5, 12 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-812(2) (priėmimo tęsinys)

2-4.2 klausimas – lydimasis Antstolių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-812(2). Balsuojame, priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 115, balsavo 114: už – 91, prieš – 10, susilaikė 13. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.16 val.

Notariato įstatymo Nr. I-2882 3 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-813(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau dar vienas lydimasis iš šio paketo – Notariato įstatymo Nr. I-2882 3 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-813(2). Balsuojame dėl Notariato įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 114, balsavo 114: už – 92, prieš – 10, susilaikė 12. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.17 val.

Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-952 (pateikimo tęsinys)

Taigi dabar pereiname prie 2-17 klausimo – Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-952. Čia buvo pateikimas. Balsuojame.

Užsiregistravo 113, balsavo 113: už – 112, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Taigi po pateikimo yra pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Kultūros komitetas. Ar galime bendru sutarimu? Turbūt galime. Siūloma svarstyti lapkričio 16 dieną. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta.

12.18 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 2, 5, 10, 12, 14, 16, 17, 18 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2885 3, 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1022 (pateikimo tęsinys)

Toliau 2-18 klausimas – Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir kito įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1022. Taip pat pateikimas. Balsuojame dėl Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo.

Užsiregistravo 113, balsavo 111, visi 111 balsavo už. Po pateikimo yra pritarta.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Turbūt galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti lapkričio 25 dieną. Galime pritarti? Dėkoju, pritarta.

12.19 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1036 (pateikimo tęsinys)

2-19 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1036. Pateikimas. Balsuojame.

Užsiregistravo 110, balsavo 110: už – 109, prieš nėra, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Turbūt galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Svarstymas lapkričio 25 dieną. Pritariame? Pritariame.

12.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Kristijono Luko Bukausko peticijos“ projektas Nr. XIVP-1014 (priėmimo tęsinys)

Apsvarstėme tris rezervinius klausimus. Rezervinį 1 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Kristijono Luko Bukausko peticijos“ projektą Nr. XIVP-1014. Balsuojame, čia visos trys stadijos – pateikimas, svarstymas ir priėmimas, bet čia yra priėmimas. Informuoju, kad buvo visos trys stadijos ir yra priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 110, balsavo 110, už – 108, prieš nėra, susilaikė 2. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Deivido Mikšto peticijos“ projektas Nr. XIVP-1015 (priėmimo tęsinys)

Toliau rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Deivido Mikšto peticijos“ projektas. Priėmimas. Visos stadijos pereitos ir balsuojame dėl peticijos priėmimo. Tiksliau, balsuojame dėl nutarimo dėl peticijos.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 109: už – 105, prieš nėra, susilaikė 4. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Igno Meškausko peticijos“ projektas Nr. XIVP-1016 (priėmimo tęsinys)

Ir rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Igno Meškausko peticijos“ projektas. Balsuojame. Priėmimas, nutarimo priėmimas dėl I. Meškausko peticijos.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 110, balsavo 110: už – 106, prieš nėra, susilaikė 4. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, balsavimą baigėme, daug ką pavyko apsvarstyti rytiniame posėdyje, labai džiaugiuosi konstruktyviu darbu. Dabar jau Vyriausybės valandos 23 minutės. Turiu pasiūlyti, kad trumpintume iki pusvalandžio ir klausinėtų opozicija. Ar toks variantas tenkintų daugumą, ar galėtume bendru sutarimu tokį variantą pasirinkti? Dar liktų 5 minutės pertraukai. Dėkoju.

12.22 val.

Vyriausybės valanda

Kviečiu ministrus užimti savo vietas, turėsime Vyriausybės pusvalandį, klausinės opozicija. Gerbiami ministrai, prašom. Skelbiu, kad mane keičia gerbiamas Seimo vicepirmininkas V. Mitalas, jis ves Vyriausybės pusvalandį. Dėkoju.

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Mieli kolegos, pusvalandis tiksi. Trumpai dėl vedimo tvarkos – J. Jarutis.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas kolega. Jau kurį laiką nebegalima užsirašyti paklausti Vyriausybės, tuo labiau nuspręsta, kad klausia opozicija.

PIRMININKAS. Gerai, pastaba priimta. J. Baublys.

J. BAUBLYS (*LSF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, per šią kadenciją tik tris kartus buvo normali Vyriausybės valanda. Labai prašau atsižvelgti į tai ir daugiau tokios praktikos netaikyti. Aš suprantu, išimčių būna, bet kai per visus metus tik trys valandos būna, tai atsiprašau.

PIRMININKAS. Supratome. Labai ačiū. Pagal eilės tvarką pirmasis klausia A. Vinkus. Kolegos salėje nematau. Tada klausimą turi L. Nagienė ir ruošiasi A. Sysas. Gerbiama Laima, tuoj jūs galėsite paklausti. Prašom.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Turiu klausimą, galbūt ir premjerė, ir sveikatos ministras atsakys mums, kokių tolesnių veiksmų bus imtasi, jeigu šiandien Seime bus priarta Lietuvos Respublikos Prezidento dekretui dėl Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo atskirų straipsnių pakeitimo, nes realiai mes girdime ir žiniasklaidoje, ir viešoje erdvėje kalbant, kad visa kaltė bus suversta tiems, kurie čia pabalsavo ir nepritarė šitam įstatymui? Aš manau, kad jūs turite planą. Kokios priemonės toliau bus tęsiamos ir ką jūs mąstote toliau daryti, nes tai yra tautos supriešinimas? Tikrai nesinorėtų, kad mes vėl aiškintumėmės ir diskutuotume su savo žmonėmis, kai susitinkame rajone. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimą. Man atrodo, jeigu kas nors nesistengtų tautos supriešinti, tai ir nereikėtų jos priešinti.

Yra vienintelis atsakymas į pandemijos valdymo klausimą, tas atsakymas yra vakcinas. Žmonės, kurie negali skiepytis dėl medicininių priežasčių, yra viena žmonių dalis, bet tai yra atskira ir turbūt gana maža grupė. Kiti žmonės, saugodami save ir savo artimuosius, šitą sprendimą turėtų padaryti. Juoba kad kiekvieną dieną mes netenkame 20–30 žmonių, iš jų pasiskiepijusių žmonių būna tikrai mažuma. Vadinas, kad kiti žmonės, bent jau didelė dalis jų (nesakau, kad visi, nes kas nors turi kokių nors sveikatos ypatingų būklių, dėl ko galbūt imunitetas būtų nesusiformavęs), tikrai būtų išvengę šitos baigties. Aš pasakysiu, kad nepriklausomai nuo to, ką Seimas nuspręs dėl Prezidento veto, Vyriausybė teiks tokius pasiūlymus, kokius matys esant reikalingus teikti tomis sąlygomis, kai sveikatos sistema jau patiria milžinišką apkrovą ir mirčių skaičius yra per didelis. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia... Taip, sveikatos ministras norėtų papildyti. Prašom.

A. DULKYS. Tiesiog, kad būtų visas atsakymas, nes įstatymas susijęs būtent su testavimu. Galiu tik patvirtinti, kad nepriklausomai nuo to, kokie šiandien bus sprendimai, pati testavimo strategija Lietuvoje nekeičiama. Vadinas, kaip ir dabar simptomus turintiems žmonėms testavimas yra užtikrinamas, turintiems kontaktą su sergančiais yra užtikrinamas, toliau bus tęsiamas ir profilaktinis testavimas, savikontrolės ir visi kiti testavimo metodai mokyklose. Čia tiesiog iš principo klausimas yra dėl to, kas, kokius kaštus turi dengti, bet pati testavimo strategija ir, kaip sako, visos galimybės yra ir išlieka.

PIRMININKAS. Dėkui. Į salę grįžo A. Vinkus. Leisime jam užduoti klausimą. Ruošiasi A. Sysas. Prašom, gerbiamas Antanai. Kortelę įdėkite ir galėsite paklausti. Prašom.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Labai ačiū, pirmininke. Noriu užduoti Lietuvos valstiečių ir žaliųjų frakcijos vardu klausimą gerbiamam sveikatos ministrui.

Gerbiamas ministre, konkrečiai apie vakcinacijos rodiklius. Oficialiosios statistikos portalo skyrelyje „Vakcinacija“ kasdien skelbiama 15 rodiklių. Tarp jų vienas iš rodiklių yra visiškai vakcinuotų gyventojų, užbaigusių skiepijimo schemą. Pateikiamų rodiklių skaičiai, dydžiai auga.

Kyla klausimas, dėl kokių priežasčių šis rodiklis gali sumažėti, lyginant su ankstesniu laikotarpiu? Štai nuo spalio mėnesio 20 dienos jis mažėjo 3 dienas ir iš viso sumažėjo 2 tūkst. 200 paskiepytųjų. To paties mėnesio pabaigoje per savaitę jis sumažėjo virš 5 tūkst. paskiepytųjų. Galiausiai lapkričio pradžioje paskiepytųjų asmenų skaičius...

PIRMININKAS. Laikas! Artėkite prie klausimo.

A. VINKUS (*LVŽSF*). ...yra mažesnis negu spalio... Nelabai galiu suprasti atsakymo, dėl kokių priežasčių taip gali atsitikti. Gal būtumėte malonus, ministre, arba dabar, arba pavesti kam išsiaiškinti, nes kelia įvairių abejonių.

PIRMININKAS. Dėkoju. Matau, kad premjerė norėtų sureaguoti.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš atsakysiu. Kadangi duomenis teikia Statistikos departamentas, kuris yra atskaitingas Lietuvos Respublikos Vyriausybei, ne sveikatos ministru, ne sveikatos ministras tuos duomenis suveda, tai aš atidžiai išnagrinėsiu jūsų šiuos skaičius, jums Statistikos departamento vadovė atsakys raštu.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Sysas. Ruošiasi A. Skardžius. (*Balsai salėje*) Taip.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų finansų ministrei arba žemės ūkio ministru. Praeitą savaitę mūsų komisija atliko parlamentinę kontrolę dėl pluoštinių kanapių įgyvendinimo, nes nuo liepos 1 dienos įsigaliojo. Niekam nepasiruošta, jokie poįstatyminiai teisės aktai neparengti. Išryškėjo, kad nėra nei žmoniškųjų resursų, nei laboratorijos, kuri turėtų kontroliuoti visą šitą gamybą, ir visi vienas nuo kito stumia šitą reikalą.

Aš nesiaiškinsiu, kas čia kaltas ir dėl ko. Mano klausimas jums. Kuriam asignavimų valdytojui yra numatytos lėšos, nes laboratorijai įsigyti, kaip sako specialistai, reikia ne mažiau kaip 12 mln., žmoniškiesiems resursams irgi reikia ne vieno tūkstančio eurų. Kuriam asignavimų valdytojui biudžete yra numatytos tos lėšos, kad šitas įstatymas pradėtų veikti, nes bent jau priėmimo stadijoje...

PIRMININKAS. Laikas!

A. SYSAS (LSDPF). ...Vyriausybė nepritarė tokiam įstatymui, bet Seimas, taip sakant, parodė galią ir nubalsavo. Prašom. Ačiū.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Optimistiški terminai buvo. Galiu sutikti, kad ypač narkotinių ir psichotropinių medžiagų reglamentavimas gerokai išplečiamas, negu buvo iki tol. Tiesmukai atsakant į jūsų klausimą, kuriai institucijai numatyti asignavimai, tai atsakinga institucija dar nėra paskirta. Procesą koordinuoja premjerės kanceliarija ir mes manome, kad dėl to artimiausiu metu bus priimtas sprendimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Visi suprantame krašto gynybos svarbą ir Vyriausybė nuolat didina asignavimus, tačiau ar Vyriausybė žino, kur ponas A. Anušauskas taško pinigus? Štai vakar Audito komitete svarstėme išlaidas, tai yra mažos vertės, iki 10 tūkst., pirkinius. Pasirodo, kad krašto apsaugos ministras yra rekordininkas, perkantis restoranų paslaugas. Per pastaruosius du mėnesius, tai yra rugsėjį ir spalį, ištaškė daugiau negu 30 tūkst. eurų restoranuose. Sąrašas: „Smilga“, UAB „Centrum“, UAB „Narutis“, net UAB „Bambalynė“ yra tame sąrašė. Ar tai pateisinama priežastis, gerbiama finansų ministre, gal premjerė gali atsakyti, maro metu organizuoti tokias puotas?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Nežinau, kur yra maras. Jūs gal geriau žinote. Bet čia praėjusią savaitę kažkas aiškino, kad net verslo delegacijoms organizuojami pietūs yra nežinia kas, ir net apkaltino mane ir ministrę Aušrinę dalyvaujant pietuose ar pusryčiuose, neatsimenu, kur, už biudžeto pinigų, kai mes net toje šalyje tuo metu nebuvo.

Tikrai nežinau, kokie konkrečiai ten buvo renginiai, bet faktas tas, kad turime daug delegacijų, daug vizitų, daug oficialių susitikimų, kurių metu nėra neįprasta pagal protokolą vaišinti atvykstančius žmones pietumis arba vakariene. Manau, kad krašto apsaugos ministras gali jums išrašyti dėl kiekvienos tokios vakarienos, kas ten buvo, kas dalyvavo, ir jūs galėsite būti visiškai ramus, kad visos tos išlaidos bus, mano vertinimu, pagrįstos taip, kaip ir pusryčiai Dubajuje.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi R. Šarknickas.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš gerbiamai premjerei. Mano toks pasiūlymas, gal jums daug ir pagelbėtų šitas dalykas. Prieš keletą savaitių aš atlikau tyrimą gydymo įstaigose dėl dezinfekcinio skysčio. Visur randu viešuosiuose pirkimuose, kad perka skystį būtent dezinfekcinį, bet neperka vadinamojo techninio. Tai realiai vienas su šimtu arba vienas su dešimtimi tūkstančių arba tūkstančiu. Kai gydymo įstaigos perka vienas su šimtu, tai moka keturis su puse karto brangiau, nei pirtume vieną su tūkstančiu. Faktiškai visur yra tos pačios trys įmonės laiminčios. Aš tikrai prašyčiau, kad jūs atkreiptumėte dėmesį. Man rodos, pats tas laikas pakeisti viešųjų pirkimų sąlygas, kad pirtų techninio skysčio ir gydymo įstaigos skieštųsi. Pavyzdžiui, jeigu universitetinė ligoninė suvartoja 10 tonų dezinfekcinio skysčio, tai tokiu

atveju jums užtektų turėti 1 toną ir kaina būtų 4,5 karto pigesnė. Mano toks prašymas, nes realiai mes ištaškėme labai daug milijonų, bent jau ta pirminė informacija, kurią aš turiu. Ar gal raštu man paskui pateiktumėte? Ir kaip jūs vertinate tokį neatsakingą gydymo įstaigų pirkimą?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš negaliu jo vertinti kaip neatsakingo, nes aš nežinau, kokie yra kokybės parametrai ir techniniai parametrai vienu ir kitu atveju. Tikrai labai ačiū už pasiūlymą, išsi-
aiškinsime. Jeigu yra geresnių sprendimų, ieškosime geresnių sprendimų.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi R. Baškienė.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Laba diena, gerbiami ministrai. Mano klausimas aplinkos ministrai dėl Būtingės geomorfologinio draustinio kraštovaizdžio niokojimo. Vietiniai gyventojai skundžiasi, kad automobiliais atvykę poilsiautojai netrukdomi patenka į draustinio teritoriją, nors ten eismas draudžiamas, ir transporto priemonėmis niokoja kraštovaizdį. Maža to, kopose kuria stovyklavietes, laužavietes, degina... Gerbiamas ministre, ar jums žinoma situacija, o jeigu ne, gal galėtumėte pasidomėti ir informuoti.

Ir klausimas kultūros ministrai. Spalio 14 dieną ministerija anonsavo, kad papildomai bus skiriama 13,5 mln. eurų kultūros darbuotojų atlyginimams kelti. Per neseniai vykusį Kultūros komiteto posėdį jūs pasakėte, kad papildomai bus skiriama jau tik 9 mln. eurų. Toks finansavimas neužtikrina nei 10 % atlyginimų kėlimo, tam reikia maždaug apie 15 mln. eurų, kad pasiektų vidutinį atlyginimą. Noriu paklausti, kaip tai bus įgyvendinama. Kiek vis dėlto lėšų – 9 mln. eurų...

PIRMININKAS. Laikas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). ...ar 13 mln. eurų – bus skiriama atlyginimams? Kiek procentais augtų? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už pastabą. Lietuvoje yra saugoma šeštadalio Lietuvos, tikrai kaip ministras nežinau kiekvieno pažeidimo, bet kreipsiuosi į Aplinkos apsaugos departamentą, kad būtų akylesni. Ačiū už pastabą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kultūros ministras. Prašom.

S. KAIRYS. Jeigu pastebėjote, komitete pristatant biudžetą buvo dvi grafos ir bendrai jas sudėjęs atlyginimų kėlimas kultūros sektoriuje yra virš 14 mln., o tie 9 mln. yra tiesiog papildomos lėšos jau prie tų, kurios reikalingos įvertinant minimalios algos kėlimą, žemiausių koeficientų kėlimą ir bazinių koeficientų kėlimą. Ši suma kasmet būdavo panašiai apie 5–6 mln. eurų. Šį kartą tikrai tas proveržis turėtų būti juntamas kultūros sektoriaus darbuotojų.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Baškienė. Ruošiasi K. Vilkauskas.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Nematau susisiekiimo ministro, bet tikiuosi, kad posėdį klauso ministerijos darbuotojai. Tiesiog esu įpareigota perduoti žinią, kad prie ministerijos ir Kelių direkcijos ruošiasi atvykti Šiaulių rajono Gilvyčių kaimo gyventojai. Dėl kelio, kurio numerį jau visi žinome, Nr. 4009. Jis pradėtas asfaltuoti, nepabaigtas, nepavažiuojamas, ypač dabar sunkios būklės. Žmonės jaučiasi neišgirsti, beldžiasi į ministeriją, į Kelių direkciją, negauna tikslaus atsakymo. Kadaisė numatytas eiliškumas dabar nebeatitinka realios situacijos. Todėl iš tikrųjų manome, kad būtų tikslinga įvertinti konkrečiais atvejais ir išgirsti žmones, kai susidaro tokios išskirtinės aplinkybės, ir visai Vyriausybei galvoti dėl žvyrkelių problemos sprendimo, nes ištis apie 6 tūkst. kilometrų ir kaimo žmonės, regiono žmonės...

PIRMININKAS. Laikas.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). ...išgyvena labai sudėtingai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Čia priimame pastabą, matyt, ir pasiūlymą ir susiekiimo ministras išgirs jūsų atkreiptą dėmesį. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi A. Gedvilas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Klausimas kultūros ministrai. Gerbiamas ministre, XVIII Vyriausybės programoje jūsų srities yra įrašyta Kultūros rėmimo fondo finansavimo modelio atnaujinimas, įgyvendinant Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2020 m. lapkričio 3 d. nutarimą. Programoje taip pat pažymite, kad stiprinsite Kultūros rėmimo fondo lėšomis finansuojamų kultūros ir meno projektų tęstinumą ir sklaidą Lietuvos regionuose ir užsienyje, ypatingą dėmesį skirdami kultūros meno projektų stebėsenai ir analizei. Tai būtų mano klausimas. Gerbiamas ministre, Konstitucinis Teismas neprašo uždaryti to fondo. Tai yra vis dėlto fondas. Ir galbūt galima atrasti, kaip tą fondą papildyti. Ar nemanote, kad pirmiausia reikėtų sukurti finansavimo modelį, o paskui kalbėti apie fondo uždarymą? Ačiū.

S. KAIRYS. Bet ką nors kuriant, noriu atkreipti dėmesį, kad jau yra sukurta, ir viskas, kas reikalinga, yra užtikrinta Kultūros tarybos įstatyme ir Kultūros tarybos, kaip biudžetinės įstaigos, veikloje. Konstituciniam Teismui pasakius, kad toks fondas negali būti automatiškai sugeneruojamas iš tų vadinamųjų nuodėmių mokesčių ir negali valstybės biudžeto lėšos būti taupomos kasmet ir perkeliamos, bet kalbant apie visas kitas lėšas, dėl ko galbūt yra logikos, kai jūs kalbate apie Kultūros rėmimo fondą, tai viskas puikiai gali vykti ir pagal Kultūros tarybos įstatymą, nes biudžetinė įstaiga gali gauti lėšų ir iš kitų šaltinių, ir, jeigu tai yra ne valstybės biudžeto lėšos, jos gali jas ir taupyti, ir perkelti, ir panašiai. Tai čia yra viena medalio pusė.

O kita medalio pusė, kad Kultūros rėmimo fondo įstatymas, atkreipiu dėmesį, yra šešių straipsnių, iš jų vienas skirtas fondui likviduoti. Ten didelio stebuklo nėra ir iš esmės teoriškai mes galėtume turėti šį įstatymą, tiesiog jis neveiktų: nei į jį lėšos atkeliautų po Konstitucinio Teismo nutarimo, nei jis turėtų bet kokią kitą prasmę. Jeigu prisimintume istoriją, tam ir buvo kurta Lietuvos kultūros taryba ir visas įstatymas, kur visi reikalingi dalykai yra numatyti, ir ten kaip tik yra pabrėžiama tai, ko nėra Kultūros rėmimo fondo įstatyme. Tiesiog mes turėtume situaciją, kad vieną dalyką reguliuoja du įstatymai, iš kurių vienas tiesiog neveikia.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Gedvilas. Ruošiasi A. Palionis. Jam nesant, D. Kepenis. Prašom.

A. GEDVILAS (DPF). Turiu klausimą dėl medicinos įstaigų darbo rajonuose. Išnagrinėjus Vilniaus miesto medicinos įstaigų darbą buvo nustatyta, kad dalis jų veikia vos 50 % pajėgumu, lyginant su tuo, kaip jos veikė iki pandemijos. Net vakcinų šalutinės reakcijos tampa mažiau svarbios nei paslaugų nesuteikimas. Pavyzdžiui, žmogus laukia magnetinio rezonanso keturis mėnesius, o jam yra įtariama onkologinė liga. Arba 80 metų moteris su įtariamu plaučių uždegimu laukia keturias dienas, kol atsilaisvins rentgeno aparatas, ir taip toliau. Turbūt sutiksite, kad gresiančią ligoninių perpildymo problemą turime todėl, kad prieš tai esančios grandys dirba nepakankamai efektyviai. Ar kas bando tirti, o jei ne, gal verta pradėti rūpintis ne tik vakcinavimu, o visos sveikatos sistemos tinkamais vadybiniais procesais?

PIRMININKAS. Dėkui. Prašom, premjere.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Kai kas bando ne tik tirti, bet ir dirba kiekvieną mielą dieną, kad tie žmonės, kurie jūsų paraginti nesiskiepyti atsiranda ligoninėse, rastų, kur galėtų atsigulti. Šiandien ligoninėse guli beveik 2 tūkst. žmonių, kurie serga COVID-19. Iš jų pasiskiepijusių yra geriausiai atveju penktadalis. Kiti žmonės užsikrėtė todėl, kad nesisaugojo. Ir juos visus reikia gydyti. Ir visus juos sveikatos sistema gydys. Ir tai vyks žmonių, kuriems reikia kitos medicinos pagalbos, sąskaita. Aš jums irgi galiu papasakoti labai daug gaudžių istorijų apie tai, kaip žmonės guli ligoninėse, kaip jie jaučiasi ir kas jiems nepatinka, bet, man atrodo, užuot ieškojus kažkokių paralelinių siužeto linijų, vis dėlto reikėtų ieškoti atsakymo į problemą. Ir atsakymas į problemą yra labai aiškus. Kuo daugiau žmonių bus paskiepyta, tuo mažiau žmonių bus ligoninėse, tuo daugiau žmonių laiku gaus medicinos paslaugas.

PIRMININKAS. Dėkui. Mes nesivelsime į diskusiją. Turėsite laiko. Dabar jūsų klausimas, jūsų eilė bus ir paklausite. Dabar klausia D. Kepenis. Prašom.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Noriu paklausti sveikatos ministro. Štai girdime, kad daugelis pasaulio šalių randa vaistus ir tokiu būdu vis mažiau reikia testų ir vis mažiau reikia vakcinų, nes kovidą įveikė su vaistų pagalba. Kada Lietuva pradės įsivesti naujus vaistus ir pradės žmones gydyti, taip mažindama testų poreikį?

Antra klausimo dalis apie imunitetą, jis, kaip žinote, yra iš dviejų dalių – specifinis ir natūralus, bendras. Kada jūs pradėsite informuoti visuomenę apie natūralaus imuniteto palaikymo būdą, kada pradėsite tai daryti? Kol kas apie tai nieko negirdime, nors tie žmonės, kurie turi tą natūralų imunitetą, demonstruoja... ir žymiai lengviau ir paprasčiau įveikia šią ligą. Vaistai ir imunitetas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Atsiprašau, ministre, premjerė nori pradėti atsakymą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau vis dėlto pradėti. Ar jūs galite man pasakyti, jūs, žmonės, kurie vadina registruotas vakcinas eksperimentinėmis, koks yra registruotas vaistas, kurioje nors vaistų priežiūros agentūroje registruotas, išbandytas ir vartotas, kurio Lietuva nevartoja?

(*Balsai salėje*) Ponas klausia apie vaistus, tai jis žino, apie ką klausia. Aš norėčiau bent vieną pavadinimą išgirsti. (*Balsai salėje*) Ministras yra Vyriausybės narys, ministras papildys mano atsakymą, jūs paminėkite konkretų vaistą, kurio, jūsų nuomone, Lietuva nevarato! Ar mes nevarojame to arklių vaisto, kurį savavališkai vartoja žmonės, turintys alternatyvią nuomonę apie gydymąsi?

PIRMININKAS. Dėkui. Ministras. Prašom.

A. DULKYS. Tiesiog noriu papildyti dėl vaistų. Jų yra įvairių ir jie dar yra tiriami, tad taip, kaip ir vakcinų atveju, taip ir šių vaistų atveju Europos Komisija yra suorganizavusi koordinuotą mechanizmą, jame dalyvauja visų Europos Sąjungos šalių narių atstovai, taip pat ir Lietuvos. Kai tokie vaistai pasieks atitinkamą stadiją, bus patvirtinti atitinkamų agentūrų, ateis kaip ir visi kiti medikamentai į Lietuvos gyvenimą. Kol kas tokių dar nėra.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi V. Fiodorovas. Prašau, Juliau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas bus apie revakcinaciją. Dabar yra nustatytas tik vienas formalus kriterijus – praėjus pusei metų po antrojo skiepo arba, jeigu asmuo buvo skiepytas tuo vienu stebuklingu skiepu, irgi pusė metų. Kai kurie žmonės yra sunerimę, visiškai pasiskiepiję, tačiau atsakingai vertinantys ne tik savo sveikatą, bet ir aplinkinių, darosi tyrimus dėl antikūnų. Stebėdami savo antikūnų mažėjimą ir skaitydami įvairiausių straipsnius, kurie yra viešojoje erdvėje, jie susirūpinę, kodėl negalima numatyti galimybės skiepytis trečią kartą tiems asmenims, kurių antikūnų skaičius yra labai mažas arba pernelyg mažas. Tikrai nesirūpinu dėl savęs, nes aš esu persirgęs...

PIRMININKAS. Laikas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF) ...ir paskiepytas. Šiuo atveju dėl tų, kurie yra dar nesirgę, bet pasiskiepiję. Ačiū.

A. DULKYS. Situacija dėl antikūnų nėra ta vienintelė, dėl kurios būtų galima priimti sprendimą, kad jau reikalingas trečias skiepas, tad ne vien tik tai lemia. Manau, kad gerų straipsnių taip pat yra, kur Lietuvos šios srities profesionalai labai gerai paaiškina šitą situaciją. Na, o Lietuvoje, kaip žinote, tikrai yra sudarytos galimybės tiems žmonėms dėl trečio skiepo tiek, kiek mums užtenka tyrimų, kai kuriais atžvilgiais yra nacionaliniai tyrimai, kai kuriais atžvilgiais yra, sakykime, Europos Sąjungos mastu turima informacija.

Artimu metu nepriklausoma ekspertų taryba prie Vyriausybės diskutuos jau dėl tų papildomų tyrimų, kurie yra mus pasiekę, labai tikėtina, kad tas dabartinis šešių mėnesių terminas gali sutrumpėti, jeigu ekspertai pritaris, galbūt iki penkių ar keturių mėnesių, tačiau iš tikrųjų rūpinamės Lietuvos gyventojų sveikata ir nepriimame tiesiog nukabintų nuo lubų sprendimų. Kiekvienas sprendimas turi būti pagrįstas tyrimais, žiniomis, praktika. Taigi gyvename kartu su virusu ir tikrai, kai tik tą patikimą informaciją turime, sprendinį ir priimame.

PIRMININKAS. Dėkoju. Iš salėje esančių matau, kad nori paklausti V. Giraitytė-Juškevičienė. Po to ruošiasi V. Ažuolas. Prašom.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Ačiū. Aš norėčiau paklausti socialinės apsaugos ir darbo ministrės, bet gal ir premjerė kartu papildys ir turės ką pasakyti. Dėl per krizę sumažintų pensijų Konstitucinis Teismas pasisakė ir buvo kompensuota, grąžinta senatvės pensijos, neįgalumo pensijos, tačiau kitos pensijos buvo kompensuotos praeitais metais, jeigu gerai pamenu, apie 10 %. Noriu paklausti, ar tęsėte šią politiką toliau ir numatysite ateinančiuose biudžetuose būtent šių pensijų kompensavimą?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Jūs puikiai žinote, kad Konstitucinis Teismas visiškai skirtingai pasisakė senatvės pensijų ir netekto darbingumo pensijų atžvilgiu, ir visų kitų išmokų atžvilgiu. Tai, kad buvo praėjusioje kadencijoje sprendimas (jį aš vertinčiau kaip priešrinkiminį) vėl bandyti grįžti į praeities laikus, kurie yra seniai praėję, tai to sprendimo Vyriausybė nepalaiko ir jo netęs, nes, mūsų nuomone, yra daug svarbiau didinti išmokas žmonėms, kurie gauna dabar įvairias pensijas, slaugos, šalpos ir kitas išmokas, užuot vis gręžiojusis atgal ir žiūrėjus, kas ten prieš keliolika metų buvo todėl, kad Vyriausybė buvo ypatingoje krizinėje situacijoje. Konstitucinio Teismo čia painioti vis dėlto nereikėtų, Konstitucinio Teismo įpareigojimo šioje vietoje nėra. Buvo tam tikras politinis sprendimas, tai buvo toks pasirinkimas. Dabartinės Vyriausybės pasirinkimas yra spręsti problemas žmonių, kurie dabar gauna išmokas, ir jas didinti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi S. Tumėnas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Klausimas turbūt finansų ministrei ar premjerei. Iš tikrųjų kitų metų biudžetas yra pateiktas labai optimistinis, kad viskas augs ir žydės, ir surinksime daug pajamų, bet, deja, ne vienas pasaulio finansininkas perspėja apie ateinančią krizę, kuri gali ateiti kitais metais, ir dar gilesnė negu kitos ankstesnės. Kokių planuotumėte imtis veiksmų, jeigu kitais metais taip ir atsitiktų? Ar daugiau skolintis, ar didinti mokesčius, ar mažinti pensijas? Kuriuo keliu eituotumėte, jeigu taip atsitiktų?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, viskas priklauso nuo to, kokia bus situacija. Kodėl jūs dabar norite iš manęs išgauti spėlionę apie tai, kas galbūt galėtų būti, jeigu jūs puikiai žinote, buvotė valdžioje ketverius metus, kad biudžetai yra sudaromi pagal tam tikrą centrinę ekonomikos scenarijų, kuris yra parengiamas Finansų ministerijos? Joks oficialus scenarijus šiuo metu parengtas jokios kitos institucijos, kuri oficialiai prognozuoja, o ne tiesiog jutube ar kokioje nors žiniasklaidos publikacijoje mano, kas čia galėtų galbūt kur nors atsitikti, bet oficialiose prognozėse. Alternatyvių scenarijų nėra, todėl Vyriausybė remiasi tuo, kas yra centrinis scenarijus. Jeigu situacija keisis, reaguosime taip, kaip reagavome šiais metais.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia D. Gaižauskas. Prašom.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Premjere, aš jums noriu užduoti klausimą. Spalio 27 dieną, minint Žvalgų dieną (čia sutapimas ar ne), Vyriausybėje savo protokoliniu sprendimu jūs priėmėte sprendimą, galima sakyti, kad 2023–2024 metais už 46 mln. planuojate įsigyti radiacinei žvalgybai sraigtasparnių. Aš nekvestionuoju, kad reikalinga tokia priemonė, tačiau, kai paskaitai, kuo grindžiamas toks įsigijimas, kyla įtarimų. Kodėl? Kalbama, kad norima įsigyti du naujus kokybiškus sraigtasparnius todėl, kad jeigu vienas suges, bus galima panaudoti kitas detales. Įsivaizduojate?

Antro klausimo atsiradimas yra dėl to, kad minite, kad mes šiuo metu neturime sraigtasparnių su tokia įranga. Aš noriu patikinti, kad turime, nes praeitoje kadencijoje mes darėme ir mokymus, ir viskas kuo puikiausiai veikia.

Kita vertus, Krašto apsaugos ministerija planuoja įsigyti net keturis „Juoduosius vanagus“, kurie pritaikyti...

PIRMININKAS. Laikas!

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). ...ne tik gynybai, bet ir civiliniam saugumui. Aš noriu tik jūsų paklausti, ar nujaučiate, kad kas nors negerai darosi? Galbūt net Vidaus reikalų ministerijoje kas nors nori uždirbti juodų pinigų? Ar jūs kontroliuojate tą situaciją?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Atsakysiu į klausimą. Ne, nenujaučiu, kad kas nors negerai darosi.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Labai ačiū. Aš klausimą norėčiau premjerei. Aš jį uždaviau prieš keletą mėnesių. Jis susijęs su regionų atskirtimi ir jų ekonomine raida. Vyriausybė planavo parengti specializaciją regionų ir integruoti į planus, galbūt į biudžetą. Noriu paklausti. Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje man taip ir nepavyko, kad kas nors pristatytų, Vidaus reikalų ministerija sako, kad ji nekuruoja regioninės politikos.

Mano būtų klausimas, koks yra rezultatas: gal išgrynintos kryptys, gal yra numatyti biudžetai, pagalba regionams įgyvendinant savo specializacijas?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, kolega. Vidaus reikalų ministrė yra, nenoriu tikėti, kad kada nors būtų galėjusi pasakyti, jog regioninė politika yra ne Vidaus reikalų ministerijos klausimas, nes visada buvo ir visada yra. Jūs puikiai suprantate, kad yra dabar daug planavimo darbų, tiek 2021–2027 metų perspektyvos, tiek ir vėlesnių laikotarpių, kitų strateginių dalykų, „Lietuva 2050“ ir daug visokiausių strateginių programų. Tikrai tie dalykai susidėlios.

Yra bėda, kuri turbūt yra universali, kad jeigu kartais yra labai akivaizdu, kad kas nors yra regiono specifika, regionui vis tiek pradeda atrodyti, kad jis nori būti viskuo. Ne visada pavyksta sklandžiai su visais susitarti, kad visi viskuo būti negali ir geriausia būti geriausiam ten, kur esi geras, negu bandyti vidutiniškam būti visa kuo arba prastam išvis visose srityse.

Manau, kad susidėlios visi tie planai ir Europos Sąjungos lėšų panaudojimo, ir regioninių projektų, kurie turėtų būti regionuose įgyvendinami. Visko, žinoma, Vyriausybė per savo kadenciją ir negalės padaryti, bet tikrai pagrindus to padaryti galės.

PIRMININKAS. Dėkui. Paskutinė klausia G. Burokienė. Taigi visi, kurie laukė, gaus paklausti. Prašau.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai smagu, kad užteko man laiko. Aš turėjau klausimą gerbiavam sveikatos ministrui, bet kadangi premjerė atsakinėja šiandien už visus, tai gal premjerė galėtų atsakyti.

Panagrinėjus ir pasikalbėjus su kitų šalių parlamentarais dėl COVID-19 situacijos paaiškėja, kad jie turi aiškius planus: ne tik skiepijimąsi, bet ir daug kitokių papildomų priemonių, kurias naudoja keliui užkirsti, pavyzdžiui, patalpų ventiliavimas įvairiais filtrais ir panašiai. Ar Lietuva neplanuoja to įsigyti, nes dabar planuojamos tarptautinės konferencijos užtikrina visišką saugumą, nereikėtų ir kaukių patalpose naudoti? Ar Lietuva tokį planą turi ir jeigu ne, tai kodėl? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Tose šalyse, kurių epidemiologinė situacija dėl aukštų vakcinacijos rodiklių leidžia, žinoma, galima kalbėti apie renginius be kaukių. Tose šalyse, kuriose epidemiologinė situacija yra panaši kaip Lietuvoje, parlamentariai kalba apie kitus dalykus. Jūs Latvijos parlamentarus pakalbinkite, pamatysite, kas yra kalbama, ir sužinosite, koku būdu Latvijoje paspartėjo vakcinacija 10 procentinių punktų per vieną mėnesį.

Nėra tai, ką jūs sakote, kokia nors labai didelė naujiena. Prieš mokslo metus labai intensyviai nagrinėjome visas priemones, kurios leistų bent jau mokyklose sustabdyti viruso plitimą naudojant šitas priemones. Bėda ta, kad tie pastatai, kuriuos turime, dažniausiai tokiems sprendiniams yra nepritaikyti. O visokios lempos ir panašūs dalykai tiesiog kenkia odai arba turi kitų pašalinių poveikių.

Atsakymas būtų toks. Ten, kur tai yra pritaikoma, yra taikoma, bet labai gaila, kad kasdienybėje labai daug kur tai yra tiesiog nepritaikyta dėl kokių nors konstrukcinių ar statybinių arba kitų sprendimų, kurie buvo padaryti prieš daugybę metų, kai niekas tiesiog negalvojo apie tai, kad mokyklose yra reikalinga, pavyzdžiui, efektyvi ventiliavimo sistema. Kas iš to, kad mes turime filtrų, bet neturime kur tų filtrų dėti.

PIRMININKAS. Dėkoju visiems, uždavusiems klausimus. Ačiū Vyriausybei. Posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 107 STENOGRAMA

2021 m. lapkričio 4 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
A. MAZURONIS ir V. MITALAS*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, pradėdame Seimo lapkričio 4 dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

14.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-981 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-981. Pirmininko kandidatūrą kviečiu pateikti Seimo Pirmininke V. Čmilytę-Nielsen. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu Seimo nutarimo projektą dėl gerbiamo A. Utkaus paskyrimo Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininku.

Vadovaudamasi Sveikatos sistemos įstatymo 67 straipsniu, jo 2 dalimi, Seimui patvirtinus Nacionalinę sveikatos tarybą, taryba iš tarybos narių renka kandidatą į pirmininko pareigas, o Seimo Pirmininkas teikia Seimui skirti tarybos siūlomą kandidatą. Spalio 6 dieną taryba kandidatą į tarybos pirmininkus išrinko A. Utkų – Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto dekaną ir Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų Medicininės genetikos centro vadovą. Profesorius A. Utkus turi ilgametės administracinės, gydytojo ir mokslininko patirties. Jo profesinės veiklos sritis – biologinė asimetrija ir genetika.

Dėl kandidato buvo kreiptasi į Specialiųjų tyrimų tarnybą pagal Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnį. Atsakymas yra gautas. Nenustatyta aplinkybių, dėl kurių kandidatas negalėtų eiti šių numatytų siūlomų pareigų. Taigi atsižvelgdama į tai teikiu šį kandidatą tvirtinti Seimui. Prašom pritarti šiam nutarimo projektui. Dėkoju.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar kviečiu patį kandidatą į tribūną. Jums bus skirta iki 10 minučių, jeigu galite, ir trumpiau prisistatykite Seimui. Tada Seimo nariai turės galimybę užduoti jums klausimus. Prašom.

A. UTKUS. Labai ačiū. Dėkoju Seimo Pirmininkei už pristatymą. Dėkoju gerbiamiems Seimo nariams už galimybę dalyvauti jūsų posėdyje ir pasisakyti. Kaip gerbiama Seimo Pirmininke pristatė, esu Algirdas Utkus. Esu baigęs universiteto pediatrijos studijų programą. Po papildomų studijų užsienio šalyse įgijau gydytojo genetiko profesinę kvalifikaciją ir nuo 1991 metų tas pareigas ir einu. Taip pat esu mokslų daktaras bei profesorius, taigi dėstau studentams ir, žinoma, konsultuoju pacientus. Šiuo metu esu ir Medicinos fakulteto dekanas, ir Santaros klinikų Medicininės genetikos centro vadovas. Tai trumpai apie save.

Na, o kalbant apie Nacionalinę sveikatos tarybą, dėkoju už suteiktą galimybę kandidatuoti į šią poziciją. Apie Nacionalinės sveikatos tarybą norėčiau pasakyti, jog matyčiau, kokią jos veiklą. Pirmausia turbūt svarbu tos veiklos įprasminimas ir sugrįžimas į savo veiklos lauką. Taip, kaip yra pasakyta Nacionalinės sveikatos tarybos nuostatuose, tai yra ekspertinis vertinimas ir konsultacinė funkcija. Tai štai yra tos pagrindinės funkcijos, numatytos Nacionalinės sveikatos tarybai. Būdamas tos tarybos pirmininku, jeigu patvirtintumėte, stengčiausi, jog šios funkcijos, kaip minėjau, būtų įprasminamos ir mes galėtume vėlgi tinkamai vykdyti savo funkcijas. O Nacionalinės sveikatos tarybos misija yra stebėti visuomenės sveikatos pokyčius, aiškintis jų priežastis, kodėl taip

įvyksta, vienokie ar kitokie pokyčiai, ir teikti siūlymus dėl situacijos gerinimo. Be abejo, šiandieninė situacija įgalina mus pažvelgti plačiau, tai yra pandemijos kontekste. Bet, kita vertus, kalbėdami apie Nacionalinės sveikatos tarybos veiklą mes neturėtume nukrypti nuo 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano. Tame plane yra antras strateginis tikslas, kuris labai aiškiai sudėlioja veiklą į ateitį, tai yra didinti gyventojų socialinę gerovę ir įtraukti, stiprinti sveikatą ir gerinti Lietuvos demografinę padėtį. Taigi manyčiau, kad Nacionalinės sveikatos tarybos veikla ir būtų skirta įgyvendinti šį strateginį tikslą. Be abejo, vykdant funkcijas, ko gero, atsiras ir bus ir kitų veiklos laukų, tai yra tų aktualijų, kurios atsiranda mūsų kasdieniniame gyvenime. Ko gero, prieš penktą metų mes visiškai negalvojome apie infekcinių ligų svarbą ir buvome šiek tiek primirę. Bet šiandieninė pandemija mums parodė, kad vis dėlto negalime užmiršti infekcinių ligų konteksto ir, be abejo, to popandeminio laikotarpio aktualijų, kurios bus ir kurias mums visiems reikės spręsti.

Žinoma, labai svarbu lėtinės neinfekcinės ligos, tai yra dar viena kryptis, kurią mes turime akcentuoti ir žiūrėti, kaip pagerinti šią situaciją. Onkologinės ligos taip pat. Be abejo, psichikos sveikata irgi neturėtų būti kažkur užribyje. Ir, žinoma, sveika gyvensena plačiąja prasme, tai ir mūsų mityba, ir fizinis aktyvumas, ir tai, ką mes turime Lietuvos pašonėje, tai yra atominė elektrinė – nepamiršti ir visuomenės radiacinės saugos klausimų galvojant apie ateitį. Be abejo, su tuo susijęs ir apskritai specialistų poreikis Lietuvoje, jų aktualijos ir jų klausimų sprendimas.

Taigi tai labai trumpai norėjau pasakyti ir prisistatyti jums, gerbiami Seimo nariai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti keletas Seimo narių. Pirmasis klausia A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, susipažinęs su teikiamu projektu dėl Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko paskyrimo nuoširdžiai apsidžiaugiau pamatęs gerbiamo profesoriaus A. Utkaus kandidatūrą. Tai labai tinkama kandidatūra. Ši Nacionalinė sveikatos taryba tam tikru laikotarpiu vaidino labai reikšmingą vaidmenį sveikatos apsaugos sistemos strateginių problemų sprendimo lygmeniu. Kiekvienais metais darydavo ypač atsakingus informatyvius ir kvalifikuotus metinius pranešimus Seimo plenariniuose posėdžiuose, daug bendradarbiaudavo su kitomis institucijomis skirdama prioritetinį dėmesį su sveikatos sistema glaudžiai susijusioms, bet ypač sunkiai praktikoje įgyvendinamoms tarpžinybinėms priemonėms. Tikiu jūsų kandidatūra, profesoriau Algirdai Utkau. Kokie jūsų prioritetiniai tikslai, dar keliais žodžiais pasakykite, kaip jūs išsivaizduojate savo darbo pradžią ir tolimesnę eigą, jei jus išrinktų?

A. UTKUS. Labai ačiū, gerbiamas Seimo nary, už klausimą. Pirmiausia, be abejo, jei taip įvyktų, jei būčiau paskirtas Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininku, tai norėčiau suformuoti nuolat veikiančias darbo grupes iš Nacionalinės sveikatos tarybos narių. Nacionalinės sveikatos taryboje yra 15 narių. Tai yra kompetentingi asmenys, jie išmano savo siaurą sritį. Be abejo, subūrimas tokių nuolat veikiančių darbo grupių aktualiomis temomis būtų mano pirmas uždavinys. Kaip minėjau, tai tam tikros problemos, kurios yra ir kurias mes turime kartu spręsti: tai ir infekcinės ligos, ir lėtinės neinfekcinės ligos, ir onkologija, ir visuomenės psichikos sveikata, ir taip toliau. Aš manau, kad *minimum* penkias nuolat veikiančias darbo grupes mes turėtume turėti, jos teiktų pasiūlymus tiek Vyriausybei, tiek Seimui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia S. Tumėnas. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas profesoriau, prieš jus buvęs tarybos pirmininkas buvo žinomas menininkas ir man visada tai keistai atrodė, tačiau buvo sakoma, kad turi būti ryšys su visuomene, bendruomene. Koks jūsų požiūris: ar lėmė tai, kad dabar jus, profesorių, specialistą, mediką, skiria į šias pareigas pandeminė situacija, dabartinė situacija, ar šiaip čia yra sutapimas?

Antra, kokie bus jūsų pirmieji žingsniai ir kaip jūs vertinate, kad į Seimą, į Vyriausybę grįžta įvairūs liberalizavimo projektai – paankstinti jauniems žmonėms gėrimus ir panašiai. Koks jūsų požiūris į tai, kad grįžtama prie šio liberalizavimo?

A. UTKUS. Ačiū už klausimus, gerbiamas Seimo nary. Pirmas klausimas ir atsakymas. Nėra kaip nors specialiai siūloma mano kandidatūra, kad būtų susijusi su šiuo metu esančia pandemija. Tai yra tiesiog mūsų naujos Nacionalinės sveikatos tarybos narių kadencijos sprendimas ir manęs delegavimas į šias funkcijas. Be abejo, kaip minėjau, tai nebus vienasmenis organas, kuris pri-

ims sprendimus ir siūlymus vieno asmens, tai yra pirmininko, tai bus visų tarybos narių kolegialus darbas ir aš stengsiuosi įveiklinti, kad visi, kaip minėjau, aktyviai dirbtų darbo grupėse. Tai yra viena.

Antras klausimas dėl to galimo liberalizavimo. Žinoma, su šia situacija reikėtų detaliau susipažinti, panagrinėti, na, aš galėčiau pasakyti savo pavyzdžiu: aš esu visiškai abstinentas, tad turbūt mano poziciją šiuo klausimu lengva suprasti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia D. Kepenis. Prašom.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Algirdai, tikrai reikia pasveikinti jus, pasiryžusį šiuo nelengvu metu tapti Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininku. Jūs savo pasisakyme kalbėjote apie lėtines neinfekcines ligas, kurios visada buvo mūsų turbūt didžiausia sveikatos sistemos bėda. Ir dabar matome, kad tie žmonės, kurie palieka mus dėl kovid, žymiai sparčiau palieka turėdami dar šalia ir tų vadinamųjų lėtinių neinfekcinių ligų. Aš manau, kad jūs turbūt pasiryžęs tuo klausimu dirbti, čia kalbama apie vadinamąjį natūralų imunitetą. Man įdomi jūsų nuomonė apie alternatyvą, kur girdime apie Sveikatos teisės instituto žmones, apie juos nutylima, nors jų balsas, aš manau, turėtų būti stipresnis. Ačiū.

A. UTKUS. Ačiū už klausimą, gerbiamas Seimo nary. Ta problema Lietuvoje egzistuoja ir mes turėtume labai aktyviai spręsti šią problemą dėl lėtinių neinfekcinių ligų, tai yra širdies ir kraujagyslių sistemos ligos, cukrinis diabetas ir visos kitos ligos, kurios kamuoja mūsų visuomenę. Neabejotinai vienas iš sprendimo būdų yra ta kalba ir darbas, nukreiptas link sveikos gyvensenos. Jokiu būdu negalima eliminuoti šitos dalies, tai yra sveikos gyvensenos: tai yra tinkama mityba, racionali mityba ir, žinoma, aktyvumas, žmonių fizinis aktyvumas, jis, manyčiau, turėtų ženkliai įtaką kalbant apie lėtines neinfekcines ligas mūsų populiacijoje. Tai yra labai svarbu.

Žinoma, aš visuomet palaikau ir savo pavyzdžiu, kad sveika gyvensena ir fizinis aktyvumas yra labai svarbūs, tai neabejotinai turi įtakos ir mūsų imuninei sistemai. Yra atlikta mokslinių darbų, kad netgi sergant genetinėmis ligomis, kai yra tam tikros ligos požymių progresavimas ir efektyvaus gydymo nėra, fizinis aktyvumas gali prislopinti tos ligos progresavimą. Taigi yra labai akivaizdžiai įrodyta, kad mes kaip biologinės būtybės turime būti fiziškai aktyvūs. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas profesoriau, būti abstinentu nėra gerai dabartiniame Seime, nes viskas liberalėja. Profesoriau, yra kitas klausimas, teko skaityti ne vieną jūsų veikalą, kaip jūs vertinate tai, kad vis labiau ir labiau norima dekriminлізуoti narkotines, psichotropines medžiagas, leisti už smulkių narkotinių, psichotropinių medžiagų vartojimą... ne baudžiamąją atsakomybę, o administracinę ir kitus panašius dalykus, kaip jūs vertinate šitokius pasiūlymus ir tokią ateinančią idėją?

A. UTKUS. Ačiū už klausimą. Žinoma, toks klausimas sukelia visapusę diskusiją ir visuomenėje, ir tarp specialistų. Aš manau, kad prie šito klausimo mes galėsime...

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ar jūs už, ar prieš? Man, profesoriau...

A. UTKUS. Turbūt tiesmukiškai atsakyti, už ar prieš, būtų labai sudėtinga ir šiandien vienaip ar kitaip pasakyti. Vis dėlto turėtume išnagrinėti ir pasižiūrėti į įvairius argumentus. Aš visuomet nesu linkęs taip iš karto tiesiai šviesiai pasakyti. Turime išklausti visų pusių argumentus ir tuomet pateikti argumentuotą nuomonę. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ką tik jūs ir atsakėte didžiai daliai Lietuvos žmonių – 80 % nesutinka dėl Alkoholio kontrolės įstatymo, kurį nori atlaisvinti, ir nuo 16 metų suteikti teisę vartoti nestipriuosius gėrimus, ir nuo 18 metų suteikti teisę vartoti stipriuosius gėrimus.

Dar kartą noriu kolegų, mūsų vardu paklausti jūsų. Jūs vis tiek esate susipažinęs su tuo įstatymo projektu, ar jūs esate už, ar prieš? Tiesiog atsakykite į šią klausimą, nes jūs dabar kalbate: čia reikia, čia platus klausimas, čia pasižiūrėsime ir panašiai, ir panašiai. Jūs, kaip vadovas, turite turėti aiškų stuburą. Juk esate profesorius, ar ne, medicinos atstovas. Savižudybių skaičius yra kritęs, jau trejus metus jis krenta su ekonomikos augimu. Tai, kas vyksta Lietuvoje, mums yra ne vis vien, nes kalba ir universitetų, profesinio rengimo centrų...

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). ...dėstytojai, kad pirmadieniais studentai jau ateina kitokios stadijos. Aišku, tik mažoji dalis, bet mes turime į tai reaguoti ir tęsti šitą visą programą.

PIRMININKAS. Laikas!

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Tam pritarė ir...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, suformuluokite klausimą.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). ...Pasaulinė sveikatos organizacija. Ačiū.

A. UTKUS. Turbūt man pasakius savo asmeninę poziciją, jog esu absoliutus abstinentas, jums susidaro mano nuomonė.

PIRMININKAS. Mano žiniomis, niekas nuo 16 metų nieko nesiūlo, gerbiamas kolega. Nebent jūs ką nors turite omeny.

Paskutinysis klausia V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū. Gerbiamas profesoriau, iš tikrųjų tas narkotikų vartojimo liberalizavimas ar dekriminalizavimas turi didelę įtaką pačiai sveikatos priežiūros sistemai. Netgi yra vienas iš rizikos veiksnių daugiau nei pusės visų mirčių Lietuvoje. Jūs, kaip profesorius, tą statistiką turėtumėte žinoti. Man taip pat norėtusi jūsų ne kaip politiko nuomonės – pasvarstysime, bet kaip eksperto, nes tai yra patariamoji institucija. Kaip narkotikų dekriminalizavimas, tai yra liberalizavimas, alkoholio vartojimo liberalizavimas lems žmonių sveikatą?

Antra. Europos Sąjungos mastu, pagal EBPO rekomendacijas, sveikatos priežiūros kokybė Lietuvoje yra viena prasčiausių iš visų šalių. Kaip jūs siūlytumėte spręsti šitą problemą? Kokių, jūsų nuomone, pagrindinių priemonių turi imtis Seimas, galbūt Vyriausybė...

PIRMININKAS. Laikas!

V. BAKAS (DFVL). ...kad mes šioje srityje pasitemptume?

A. UTKUS. Ačiū. Turbūt niekam nekelia abejonių, jog tokių išorinių veiksnių poveikis žmogaus organizmui, nesvarbu, kokioje raidos stadijoje, ar tai yra iki gimimo, ar yra postnataliniu laikotarpiu... tai yra alkoholis ir jo metabolitai, narkotinės medžiagos neigiamai veikia. Turbūt niekas negali diskutuoti, kad jų vartojimas yra naudingas ir nepavojingas. Tai yra vienareikšmiškai.

Kita vertus, kalbant apie tai, kas taisytina, tai neabejotinai, mano manymu, turėtume eilinį kartą stiprinti šeimos gydytojo instituciją, ji yra labai svarbi ir pakankamai jauna Lietuvoje, neturinti tokių gilių tradicijų, kaip, pavyzdžiui, kitose Europos Sąjungos šalyse. Štai dar didesnis šeimos gydytojo institucijos įveiklinimas, manyčiau, turėtų teigiamai pasitarnauti visuomenės sveikatai.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kandidate. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Labai jums ačiū.

A. UTKUS. Ačiū dar kartą.

PIRMININKAS. Jūsų dėmesiui, visas grafikas ir susitikimų grafikas yra derinamas su frakcijomis. Kviečiu susitikti su kandidatu. Pagrindiniu komitetu siūlomas Sveikatos reikalų komitetas dėl šio klausimo, o siūloma svarstyti lapkričio 11 dieną. Ar galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėkoju.

Kaip ir balsavimo nebuvo, bet prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš tik noriu akcentuoti tai, ką jūs man atsakėte, kad nebuvo to projekto. Aš kalbėjau apie tai, kad jau buvo vedama diskusija nuo 16 metų leisti silpnuosius gėrimus vartoti.

PIRMININKAS. Supratome.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). (...) projekto nėra. Ačiū.

14.20 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912GR (pateikimas)

PIRMININKAS. Dėl turinio. Labai ačiū.

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912GR. Kviečiu į tribūną I. Segalovičienę, Respublikos Prezidento vyriausiąją patarėją. Noriu trumpai supažindinti su tvarka.

Dabar Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja pristatys sprendimo motyvus, tada bus galima paklausti pranešėjos ir pasisakyti po du: du – už, du – prieš. Aš suprantu ir jaučiu, kaip, kolegos, užsirašėte. Kas už kalbės, tikriausiai kalbės už priėmimą to veto ir įstatymo laikymą nepriimtu. Tada sutarkime taip. O kas prieš kalbės, tos formuluotės laikysimės ir balsuodami, prieš reikš gražinimą ir įstatymo svarstymą iš naujo, gražinimą į Seimą.

Prašau, gerbiama patarėja, pristatyti.

I. SEGALOVICĪENĖ. Laba diena visiems. Gerbiami Seimo nariai, gerbiamas posėdžio pirmininke, šiandien esu įpareigota jums pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidento šių metų lapkričio 3 dienos dekretą, kuriuo Seimui yra gražinamas pakartotinai svarstyti Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymas.

Gerbiami Seimo nariai, Prezidentas vertina pastangas, kai yra ieškoma pagrįstų sprendimų pandemijai suvaldyti, tačiau būtent šis įstatymas, Prezidento nuomone, galimai nėra suderinamas su šalies Konstitucijos nuostatomis ir neleisti pasiekti laukiamo rezultato, tai yra geresnio COVID-19 pandemijos valdymo. Dėl spartaus mažai ištirtos COVID-19 ligos plitimo valstybėje kilo reali grėsmė mūsų žmonėms ir visai visuomenės sveikatai, dėl kurios yra paskelbta valstybės lygio ekstremali situacija visoje šalyje.

Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro duomenimis, Lietuvos epidemiologinė situacija šiandien yra viena blogiausių iš Europos Sąjungos šalių. Remiantis Europos Tarybos rekomendacijomis dėl suderinto požiūrio į laisvo judėjimo apribojimą reaguojant į kovidą pandemiją nustatytais kriterijais, minėtas centras konstatuoja, kad Lietuva patenka į pačią rizikingiausią zoną, ir tai rodo sudėtingą pandemijos situaciją ir jos valdymą.

Konstituciniai sveikatos apsaugos pagrindai yra įtvirtinti Konstitucijos 53 straipsnio 1 dalyje. Joje nustatyta, kad valstybė rūpinasi žmonių sveikata ir laiduoja medicinos pagalbą bei paslaugą žmogui susirgus. Žmogaus ir visuomenės sveikata yra viena svarbiausių visuomenės vertybių šiandien. Valstybė rūpinasi žmonių sveikata. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, jog žmonių sveikatos apsauga yra konstituciškai svarbus tikslas, viešasis interesas, o rūpinimasis žmonių sveikata yra valstybės funkcija.

Remdamasis tuo, šalies vadovas mano, kad valstybė privalo pasirūpinti žmonių sveikatos apsauga ir yra pajėgi šiandien užtikrinti visų trijų pandemijos valdymo elementų, pagrindinių dalių, prieinamumą savo žmonėms. Pirmą, aktyvų vakcinacijos procesą; antra, prieinamą testavimą ir atvejų atsekamumą; trečia, gydymą. Šios trys dalys yra kritiškai svarbios veiksmingai suvaldyti pandemiją ir šių procesų, pasak šalies vadovo, negalima priešpriešinti vienas kitam, nes taip galime pakenkti pandemijos valdymui ir viruso kontrolei.

Pagal Konstituciją Lietuvos valstybė yra socialiai orientuota ir valstybė turi konstitucinę prielaidą ir privalo prisiimti tam tikrų išipareigojimų vykdymo našta. Įvertinus profilaktiniam testavimui skirtų testų rinkos kainą, kurią turės mokėti mūsų darbuotojai, testavimosi dažnį bei darbuotojų, kuriems privalomas toks testavimas, vidutinį darbo užmokestį šalyje, matyti, kad šis įstatymas didelei daliai darbuotojų bus nepakeliama našta, todėl nukentės testavimosi prieinamumas. Aktualiausiais Statistikos departamento duomenimis, skurdo riziką patiria šiandien net 8 % dirbančiųjų, tai yra apie 100 tūkst. žmonių. Panašiai tiek, kiek žmonių įgis prievolę už privalomą periodinį testavimą mokėti patys.

Prezidentas atkreipė dėmesį, kad pasaulio ir Europos sveikatos srities organizacijų bei Europos Komisijos rekomendacijos pabrėžia būtinybę gerinti prieigą prie kovidą tyrimų ir skatinti žmones testuotis. Sumažintas testavimosi prieinamumas turės neigiamą poveikį viruso kontrolei. Užsikrėtę žmonės, neturėdami galimybės pasitikrinti nemokamai, vengtų testuotis ir virusą skleistų plačiau. Tai gali turėti neigiamų socioekonominių pasekmių tiek darbuotojams, tiek ir darbdaviams. Be to, toks įstatymu nustatytas teisinis reguliavimas gali padidinti prielaidas piktnaudžiauti. Taip pat šalies vadovas pabrėžia, kad šis įstatymas gali padidinti ir žmonių poliarizaciją, mažina pasitikėjimą valstybe, neskatina žmonių sąmoningumo ir nesprendžia pagrindinių nesiskiepijimo priežasčių – baimės dėl vakcinacijos poveikio sveikatai ir dezinformacijos.

Gerbiamieji Seimo nariai, kviečiu atsižvelgti į šalies vadovo motyvus ir palaikyti Prezidento siūlymą įstatymą laikyti nepriimtu ir kviečiu ieškoti sprendimų dėl kovidą testavimosi strategijų,

kurios būtų priimtos atsižvelgiant į mūsų epidemiologinę situaciją, socialinę padėtį bei tiksline tiriamųjų gyventojų grupę. Ačiū jums dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar yra galimybė užduoti klausimus Prezidento patarėjai. Pirmasis klausia M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama patarėja. Iš prezidentūros ne kartą girdime, kad už pandemijos valdymą ir sveikatos ministrą visa atsakomybė tenka premjeri. Tai leiskite paklausti, kodėl tokiais veto trukdote tą atsakomybę įgyvendinti, jeigu neketinate prisiimti nė dalies atsakomybės. Gal galėtumėte išplėsti, kaip apskritai Prezidentas supranta savo atsakomybę valdant pandemiją? Minitė kovos su nesiskiepijimo priežastimis būtinybę. Tai kokie būtų konkretūs siūlymai? Prezidentas kviečia nepriešinti visuomenės, bet šis veto – kas gi jis yra, jeigu ne visuomenės priešinimas, kai priimtas, na, trapios balsų daugumos balsais, tų, kurie turi atsakomybę už pandemijos valdymą, bet Prezidentas renkasi kitą pusę, kuri šiuo metu nėra atsakinga. Ir gal galėtumėte įvardinti mokslinius tyrimus, kurie paneigtų mokamo testavimo kaip vakcinacijos skatinimo priemonės reikšmę, nes veto yra teigiama, kad nėra tyrimų, kurie pagrįstų skatinimo priemonės reikšmę. Prašyčiau tuos tris aspektus.

I. SEGALOVIČIENĖ. Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už jūsų klausimą. Išties platus ir toks dau-giapakopis. Pabandysiu atakydama jums atsižvelgti į visus jūsų paminėtus aspektus. Pirmas dalykas, kuris iš tiesų svarbus ir norėtusi akcentuoti, – nėra jokių pusių. Prezidentas yra įsitikinęs ir prašo visų valdžios institucijų, pareigūnų nepoliarizuoti visuomenės ir neskirstyti į „jie“ ir „mes“ ar kitokių, tai yra be galo svarbu. Iš esmės vieningumas, požiūris į nevakcinuotus žmones ir į vakcinuotus žmones lygiais pagrindais, siekiant apsaugoti jų sveikatą, yra pats progresyviausias. Čia pirmas ir labai svarbus momentas, šiandien ši problema tikrai egzistuoja ir ją reikia spręsti.

Kitas svarbus momentas, kurį jūs minėjote, yra atsakomybė. Prezidentas yra atsakingas pagal jam suteiktas konstitucines galias pasirašyti įstatymus, juos vetuoti arba gražinti su pasiūlymais. Tuomet, kai sprendimas yra ydingas, Prezidentas turi prisiimti atsakomybę ir tą daro, siekdamas apsaugoti žmones ir apsaugoti pandemijos valdymo netinkamą eigą. Tai tą Prezidentas ir daro.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama Prezidento atstove, vieno dalyko dabar tai tikrai nesupratau. Kad vetavo, vetavo Prezidentas, tai tvarka. Kad karas vyksta su konservatoriais, tai čia man viskas aišku. Vienas su VSD duoda, kitas su nindzėm žaidžia. Yra taip, kaip yra. Jūs ką tik pasakėte, kad Prezidento teisė yra pasirašyti ir vetuoti. Bet jūs pamiršote pagrindinę Prezidento teisę – tai įstatymų iniciatyvos teisę. Jeigu Prezidentas kalba, kad A. Dulkys blogas, I. Šimonytė bloga, blogai pateikė projektą, kodėl Prezidentas nesinaudoja trečia arba pirma, bet pagrindine savo Konstitucijos teise ir nesivadovauja įstatymo iniciatyvos teise, ir nepateikia projekto, kuris pagal jį, kaip mano, atitinka Konstituciją ir atitinka socialinės teisingos valstybės rėmus? To aš tikrai labai pasigendau. Čia replika dėl to dalyko.

Kitas mano klausimas būtų, kaip pas jus Prezidentūroje. Ar visi darbuotojai yra pasiskiepiję, ar yra darbuotojų, kurie testuojasi?

I. SEGALOVIČIENĖ. Dėkui jums už klausimą. Kalbėdama apie pirmąją dalį noriu pasakyti, kad Prezidentas renkasi aktyviai dalyvauti valdant pandemiją. Tam yra subūręs Sveikatos ekspertų tarybą. Sveikatos ekspertų taryba yra pateikusi 16 paketų ir rekomendacijų, labai įvairių dėl pandemijos valdymo. Didžioji dalis rekomendacijų yra susiję su vakcinavimo skatinimu ir Prezidento dalyvavimas šiame procese yra realizuojamas per Sveikatos ekspertų tarybą. Be jokios abejonės, mes visi žinome, kad labai daug sprendimų, susijusių su pandemijos valdymu, yra Vyriausybės ir ministerijos lygmens. Iš tiesų tikrai verta galvoti, ar neturėtų tam tikra didesnė dalis sprendimų, reikšmingesnė dalis sprendimų grįžti į Seimą ir čia užtikrinti diskusijų kokybę, platų visuomenės įtraukimą.

Dėl darbuotojų. Prezidentūroje virš 90 ar 100 % darbuotojų yra pasiskiepiję, tačiau negaliu tiksliai pasakyti, reikėtų teirautis kanclerės. Be to, visi vakcinuotų darbuotojų duomenys yra pateikti viešai.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia K. Vilkauskas. Prašom.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas yra panašus į prieš tai kalbėjusio kolegos Remigijaus klausimą. Bet aš patikslinsiu. Iš tikrųjų jūs išvardinote visus motyvus, dėl ko buvo atmestas šis įstatymas. Ar jūs nemanote, kad sugultų jūsų pasiūlymai įstatymo projekto būdu, aišku, prieš tai po didesnių diskusijų, kad nebūtų fragmentiškai viena ar kita priemonė taikoma, kad jūs imtumėtės iniciatyvos ir surinktumėte pačias geriausias priemones į paketą, tas, kurios galbūt buvo, pavyzdžiui, kaip jūs paminėjote atvejų tyrimai, tai galėtų būti, nes dabar nebevyksta faktiškai atvejų tyrimų, kas dar galėtų sumažinti tą užkrečiamumą. Čia kaip pavyzdį pasakiau. Tai ar jūs manote, kad galėtumėte parengti ir diskutuoti su Vyriausybe ir Seimo nariais pateikti savo kokybišką projektą.

I. SEGALOVIČIENĖ. Dėkui jums už klausimą. Iš tiesų labai svarbus dalykas, kad kiekvienas turime daryti savo darbą. Mes žinome, kad už pandemijos valdymą visų pirma yra atsakinga Vyriausybė ir Sveikatos apsaugos ministerija kartu su kitomis ministerijomis. Čia yra tas centras tiek smegenų, tiek veiksmų ir jis turi demonstruoti lyderystę, atnešti tiek visuomenei, tiek Seimui sprendimus ne po vieną, o visus kompleksiskai.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*DPF*). Noriu padėkoti Ekscelencijai Prezidentui ir jo komandai už atsakingą ir argumentuotą sprendimą, o kartu paklausti dėl lydimųjų sprendimų ir siūlymų Vyriausybei ir Sveikatos apsaugos ministerijai. Pirmą problemą yra ta, kad virusas yra perduodamas ir pasiskiepijusių, ir nepasiskiepijusių asmenų, bet testavimas, izoliavimasis dažnu atveju labai aplaidžiai traktuojamas atžvilgiu tų asmenų, kurie yra pasiskiepiję. Dėl to ir epidemiologai tose šalyse, kur yra suvaldomas šis virusas ir jo plitimas, akcentuoja, kad būtina saugoti visą visuomenę jos neskirstant į skirtingas žmonių grupes. Ar būtų siūlymų, kaip padaryti, kad tas testavimas būtų efektyvesnis ir esant izoliavimosi atvejams tų asmenų, kurie yra pasiskiepiję, kad nebūtų galimybės platinti virusą?

Ir antras labai svarbus momentas yra dėl vaistų, dėl monokloninių antikūnų preparatų? Šiuo metu Sveikatos apsaugos ministerijoje naujų vaistų registracija faktiškai stovi, o šie vaistai efektyviai ir Jungtinėse Amerikos Valstijose...

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

M. PUIDOKAS (*DPF*). ...yra vartojami siekiant gydyti kovidą. Ar būtų galima ir šitą klausimą pajudinti?

I. SEGALOVIČIENĖ. Dėkoju jums už klausimą. Iš tiesų klausimai tokio ekspertinio lygmens ir turbūt reaguojant į jūsų klausimą visų pirma norėtųsi akcentuoti apskritai ekspertų dalyvavimo ir atsižvelgimo į ekspertų pateiktas rekomendacijas svarbą. Tiek Prezidento suburta Sveikatos taryba, tiek Vyriausybė turi puikią nepriklausomą ekspertų tarybą, tad tikrai matome, kad ne į visas rekomendacijas yra atsižvelgiama. Tiek dėl testavimo, tiek dėl vaistų turėtų pasisakyti ekspertai ir ne politikų darbas apie tai kalbėti.

Ką galiu pasakyti dėl testavimo? Analizuojant šį įstatymą, kalbant su ekspertais iš tiesų pastebėta, kad mūsų testavimo sistemoje, ją tobulinant, yra potencialo tiek dėl testavimosi dažnio, tiek dėl tikslinių grupių parinkimo, tiek dėl tam tikrų logistinių sprendimų, šitą informaciją norėjome perduoti ir Sveikatos apsaugos ministerijai, kvietėme į Sveikatos ekspertų tarybos posėdį, tačiau paskutinę minutę buvo atsisakyta dalyvauti. Žinote, čia potencialo yra ir tikrai yra ką tobulinti.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiama patarėja, cituosiu tai, ką jūs šiandien sakėte. Kelis kartus pasakėte, kad už pandemijos valdymą yra atsakinga Vyriausybė. Sutinku. Pasakėte, kad Prezidentas turi ir įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, yra sukurta kažkokių 16 mistinių Prezidento siūlymų, dabar cituoju: „kurie realizuojami per Ekspertų tarybą“. Tai jeigu jūs pripažįstate, kad Vyriausybė yra atsakinga už pandemijos valdymą, kodėl Prezidento pasiūlymai ne ateina Seimui ar Vyriausybei, o nukeliauja į Ekspertų tarybą, kur jie yra realizuojami? Kaip suprasti, ar yra sudarytas alternatyvus pandemijos valdymo štabas? Jūs pasakėte, kad 16 Prezidento pasiūlymų realizuojami per Ekspertų tarybą.

Ir paskutinis klausimas. Jūsų frazė: „Žmonės nėra kalti, jei jie nėra vakcinuoti.“ Čia jūsų ar Prezidento frazė?

I. SEGALOVIČIENĖ. Dėkoju, gerbiamas Seimo nary, už jūsų klausimą. Norėčiau patikslinti. Turbūt ne taip supratote – yra 16 rekomendacijų paketų, kuriuos pateikė Sveikatos ekspertų taryba, šios rekomendacijos yra teikiamos viešai, į posėdžius yra kviečiama dalyvauti ir Sveikatos apsaugos ministerija. Tai yra ekspertų taryba, padedanti Prezidentui dėl strateginių sprendimų, kurie yra susiję su dalyvavimu Europos Vadovų Taryboje, nes, kaip žinote, pandemija yra svarbus europinis klausimas, ir, žinoma, yra rekomendacijų, susijusių su vidaus nacionaliniais klausimais.

Atsakant jums į klausimą dėl žmonių. Žmonės, girdėkime, ką sako sociologinės apklausos. Pagrindinės dvi nesiskiepijimo priežastys yra dezinformacija, žmonės yra suklaidinti tam tikros informacijos. Antra yra tam tikra baimė. Būtent valstybės užduotis yra įtikinti žmones priimti sąmoningą sprendimą, tačiau ne priversti. Tokia yra Prezidento pozicija.

PIRMININKAS. Dėkui. Kolegos, šiek tiek jau perlipome 10 minučių. Aš matau, kad klausimų tikrai yra ir yra prašymų dar 5 minutes pratęsti. Ar tiktų? (*Balsai salėje*) Nereikia? (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, kaip tik iki 5 minučių, man atrodo, ir galėsime apsispręsti. Tinka? Klausimas svarbus. Ir tada eisime prie motyvų. Gerai, tvarka.

T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama pranešėja, aš, palaikydamas veto, noriu jūsų paklausti dviejų trumpų klausimų. Kaip jūs manote, kas įvyko vasarą, kad ta vakcinacijos tempo kreivė pradėjo lėtėti? Ar tai buvo susiję, pavyzdžiui, su tuo, kad buvo paskelbta apie mokamą galimybių pasą, ir tas žmonių pasitikėjimas vakcinacijos skatinimu iš esmės žlugo?

Kitas trumpas klausimas. Ar jums neatrodo, kad jeigu bus įteisintas iš esmės mokamas testavimas, tiesiog atsiras daug šešėlio šioje srityje? Epidemiologinėje situacijoje ir virusologine prasme šešėlis bet koku atveju visuomenei yra labai pavojingas, nes tai suponuoja nekontroliuojamą viruso plitimą. Ačiū.

I. SEGALOVIČIENĖ. Ačiū jums už klausimą. Iš tiesų šešėlis yra vienas iš motyvų arba padidinta prielaida atsirasti piktnaudžiavimui. Tai yra vienas iš Prezidento motyvų, kurį jis nurodė savo sprendime. Taip, mes šiandien matome tikrai nemažai atvejų viešojoje erdvėje – nesuvaldyta situacija dėl piktnaudžiavimo vakcina. Akivaizdu, kad piktnaudžiauti testavimu pagal visą procesą yra kur kas lengviau negu vakcina. Tam tikra žmonių nuotaika šiandien tikrai rodo, kad tas šešėlis galėtų padidėti, ir tai yra labai didelė rizika, nes galiausiai atneš valstybei tikrai nemažai kaštų.

Antroji jūsų klausimo dalis yra susijusi su vasara. Aš norėčiau šioje vietoje neiti labai detalai, tiesiog prisiminti labai svarbius du pasiūlymus, kuriuos yra teikęs Prezidentas būtent pavasarį, kai mes startavome masinės vakcinacijos etape, kad turi būti paruošta vakcinavimo strategija su visomis tikslinėmis grupėmis, su visomis rizikomis, įvertinant atskirų regionų patirtį. Šitas dalykas. Viena iš priežasčių yra nebuvimas tam tikro strateginio labai aiškaus plano.

Kita dalis yra žmonių informavimo ir konsultavimo kampanija. Nuo kovo mėnesio apie ją kalbame ir šiandien neturime. Būtent tada, kai baigėsi tikslinių grupių vakcinavimas, įeinant į masinės vakcinacijos etapą gegužės mėnesį, birželio pradžioje, turėjome turėti tikrai labai stiprius viešojoje erdvėje motyvatorius žmonėms skiepytis – jų nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Gerbiama patarėja, iš tikrųjų, palaikydama Prezidentą, džiaugiuosi, kad vis dėlto vetavo šitą įstatymą.

Pirmiausia mane domina, kaip jums atrodo, jūs turite Sveikatos tarybą ir ekspertų grupę, kuri pataria jums. Gal yra net ir parengtas sąrašas ligų, dėl kurių negalima skiepytis, nes po šiai dienai kalbame tik apie alergiją, apie nieką daugiau. Kai kurie žmonės bijo skiepytis, nes nežino ir dėl širdies, ir kraujagyslių susirgimų, kai kurių kitų ligų galbūt negali skiepytis, bet visur akcentuojama tik alergija.

Mano antras klausimas būtų dėl antikūnų. Kodėl kitose valstybėse dėl antikūnų testo, kai žmogus yra persirgęs ir turi pakankamai antikūnų, už jį turi mokėti? Ar tai nebūtų vėl... Mes ne-

paskatintume, kad pasidaro antikūnų testą, nes dažniausiai tiems, kurie persirgę, natūraliai gaminasi, tai yra didesnis pliusas negu šitas vakcinavimas, skiepas? Tikrai mane tai labai domina...

PIRMININKAS. Laikas!

L. NAGIENĖ (DFVL). ...nes tikrai ir kainos yra ganėtinai nemažos – virš 20 eurų.

I. SEGALOVČIENĖ. Dėkoju jums už klausimą. Iš tiesų abu jūsų klausimai yra stipriai ekspertiniai ir turbūt reikėtų juos perduoti ekspertams. Savo ruožtu mūsų Ekspertų tarybai tikrai galėsiu indikuoti šiuos klausimus ir jei bus nagrinėjama, kviečiu prisijungti. Informuosime dėl šitų klausimų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tos 5 minutės ištikėsėjo. Ačiū pranešėjai už atsakymus į klausimus. Dabar dėl motyvų. (Galite grįžti į savo vietą.) Statuto 165 straipsnis sako, kad yra du – už, du – prieš. Susitarkime, kad šnekėtume visi tiksliai, kas yra tas už, kas – tas prieš. Ar teisingai suprantu, kad už kalbės už įstatymo, kitaip tariant, už veto, už įstatymo laikymą nepriimtu, o prieš – prieš veto arba gražinimą svarstyti iš naujo. Jeigu teisingai, taip ir sutariame, ir niekas nenori persirašyti, tai pirmas už kalbės R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Labai teisingai paaiškinote pagal Seimo statutą. Tikrai pasisakau už Prezidento veto, kad galų gale įstatymas liktų toks, koks yra, ir nebūtų jokių pataisų.

Bet vien dėl to gal irgi balsuoju už, nes aš labai noriu pamatyti vadinamąją trečią, bet pagrindinę konstitucinę Prezidento teisę – tai įstatymo iniciatyvos teisę. Pats laikas Prezidentui tapti aukštu lyderiu, perimti lyderiavimą iš premjerės I. Šimonytės, kuri pastaruoju metu kažkur susivėlusį yra, iš ministro A. Dulčio ir parodyti tikrą veidą, tikrą stiprią poziciją Lietuvoje ir socialinę atsakomybę Lietuvos gyventojams, kartu pateikti įstatymų projektus, kaip, jo manymu, socialiai teisingai reikėtų kontroliuoti, valdyti ir prižiūrėti šitą krizę. Aš tikiuosi, kad labai greitai tai įvyks.

Kitas dalykas, dėl ko aš balsuoju už. Aš argumentuodamas prieš keletą savaičių sakiau, kad negali būti žmonės diskriminuojami, negali būti vieniems žmonėms taikoma, kitiems netaikoma, vieniems apmokama, kitiems neapmokama. Aš manau, kad tai yra Konstitucijos pažeidimas.

Trečias dalykas. Nežinau, gal kolegos matė. Aš dabar greitai mėginau surasti Prezidento puslapyje tuos 16 punktų. Patarėja įvardino, kad Prezidentas pateikė Ekspertų tarybai, lyg ir kartu su ekspertais, po to pasitaisė po E. Gentvilo pasiūlymo, tai kokie galų gale yra tie pasiūlymai ir kaip jais siūloma valdyti krizę, nes man tie 16 pasiūlymų skamba kaip A. Dulčio 130 punktų ar 150 punktų. Nuo praeitų metų gruodžio 13 ar 14 dienos taip Sveikatos komiteto pirmininkas A. Matulas ir neparodė mums, kokie tie punktai yra. Jis pats irgi iš tikrųjų žmogus, matyt, nelabai nori rodyti, nes ten gėda būtų ką ir parodyti, jisai parašytų bent jau tris kartus geresnius argumentus, nei parašė A. Dulkis.

Tikrai, kolegos, siūlau balsuoti už, pažiūrėkime Prezidento tą tikrą poziciją, tikrą valstybės šeimininką.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Aš pasisakau prieš Prezidento veto, nors daugelį argumentų išdėstė R. Žemaitaitis, pasisakydamas už Prezidento veto. Aš manau, kad Prezidentas jau šitoje studijoje galėjo, turėjo ir privalėjo pateikti siūlymus, kuriuos jis siūlo Seimui ir Vyriausybei priimti pataisantis jam nepatinkantį projektą. Tačiau Prezidentas nepasinaudojo šita proga, neištraukė nė vieno iš tų 16 mistinių, kaip aš sakau, ekspertų grupės siūlymų ir nepateikė Seimui. Visi mistiniai Prezidento ar ekspertų siūlymai lieka kažkur mums nežinomose erdvėse ir paraštėse.

Prezidentas galėjo pateikti dalykinius pasiūlymus ir galiu užtikrinti, esu jau viešai sakęs, kad tikrai būtume svarstę, atsižvelgę ir, aš manau, priėmę su Prezidento pataisymais ir pasiūlymais. Deja, įvyko politinis performansas, kaktomuša tarp Prezidento ir Vyriausybės. Ir tai ne Vyriausybės iniciatyva.

Dar šiandien nuskambėjo iš patarėjos, kad būtent valstybės užduotis įtikinti žmones skiepytis. Tai štai valstybės kai kurios institucijos – Vyriausybė ir Seimas norėjo pasakyti: gerbiamieji, jeigu nenorite testuotis už savo pinigų, eikite skiepytis nemokamai, už valstybės pinigų, ir tai būtų buvusi paskata skiepytis. Dabar liko ore kaboti lozungas, kad valstybė nesmerkia tų žmo-

nių, sako, jūs nekalti, kad nepasiskiepijote, kažkas kitas kaltas, kad nesugebėjo jūsų įtikinti. Ir kas kaltas? Valstybė. Ar Prezidentas taip pat yra valstybės dalis? Taip. Ir jis padarė viską, kad šiems žmonėms atimtų motyvaciją eiti ir nemokamai pasiskiepyti.

PIRMININKAS. Už kalbės M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiamieji, kviečiu palaikyti Prezidento veto. Iš tikrųjų iš to, ką mes išgirdome ką tik pasakyta, tikrai šiandien nėra labiau viešojoje erdvėje iš Vyriausybės lūpų, iš premjerės, iš ministrų lūpų smerkiamų žmonių, negu dabar smerkiami tie žmonės, kurie dėl įvairių priežasčių ar negalėjo, ar pasirinko nepasiskiepyti. Dar labiau smerkti žmones, juos bausti, jiems grasinti, juos atskirti nuo visuomenės nėra tas sprendimas, kuris remiasi mūsų valstybės Konstitucija. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje yra įtvirtinta žmonių pasirinkimo laisvė. Visi žmonės moka mokesčius, vadinasi, juos segreguoti tokiu pagrindu yra neteisėtas dalykas. Mokėjimas iš savo lėšų už testus tiek darbuotojams, tiek studentams yra paslėpta, neteisėtai taikoma priverstinė baudmės forma už nesivakcinavimą, kai žmogui nepaliekama jokie pasirinkimo.

Akivaizdu, kad taip yra skaldoma visuomenė. Galimybių pasai, kaip mes matome iš statistikos rezultatų, užsikrėtimų nesumažino, padaugėjo piktnaudžiavimo atvejų, neskaidrių dalykų, kai tiesiog mėginama apeiti priimtus sprendimus, nes žmonės jaučiasi nustumti į užribį. Lietuva tragiškai pirmąją Europos Sąjungoje pagal užsikrėtimų skaičius, taip pat pagal perteklines mirtis, esame penketuke pasaulio šalių kartu su trečiojo pasaulio valstybėmis, tokiomis kaip Indija, Pakistanas ir panašios.

Aš manau, kad jau vien tai rodo, kad pasirinkta bizūno ir lazdos taktika neveikia. Analizuokime rezultatus. Bet kuris ministras, esant tokiems skaičiams, būtų priverstas atsistatydinti. O šiandien mes iš valdančiųjų girdime vien tik tai, kad nereikia girdėti Prezidento veto, nereikia girdėti kitokią nuomonę turinčių žmonių. Ar tai yra ta retorika, kuri sutelkia valstybę šioje sudėtingoje situacijoje?

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

M. PUIDOKAS (DPF). Taigi tikrai kviečiu pasisakyti už ir...

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš – J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Iš esmės gerbiamas Eugenijus ir gerbiamas Remigijus, nepaisant to, kad palaiko priešingas pozicijas, išsakė labai teisingus, manau, argumentus. Tikrai pateiktas Vyriausybės projektas, kuris galėtų potencialiai paskatinti vakcinaciją, neabejotinai nėra tobulas, bet tobulų, matyt, sprendimų šiuo metu neturime ir kol kas niekas nepasiūlė geresnių. Taip pat, deja, ir Jo Ekscelencija.

Dar noriu pažymėti, kad vakcina yra pati efektyviausia infekcijos valdymo priemonė, ir manau, kad šis veto yra tiesiog reveransas tiems žmonėms, kurie visiškai nepagrįstai atsisako tos pačios efektyviausios priemonės ir taip prisideda prie situacijos vilkinimo, o galgi net ir vėl bus priversta Vyriausybė imtis dar griežtesnių priemonių ir vėl įvesti nemedikamentinės infekcijos kontrolės priemones, griežtesnes, pavyzdžiui, karantiną. Noriu pasakyti, kad atsisakydami bet kokios priemonės, kuri paskatintų vakcinaciją, mes tik vilkiname situaciją. Lygiai taip pat, kaip ir palaikydami ir teisindami tuos žmones, kurie šiuo metu neprisideda prie infekcijos valdymo. Kviečiu nepalaikyti veto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl šio klausimo apsispręsimė 15 val. 25 min., kai vyks balsavimas.

14.54 val.

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-868(2) (svarstymas)

Dabar darbotvarkės 2-5 klausimas – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymo stadija. Pagrindinio komiteto pranešėjas – BFK pirmininkas M. Majauskas. Kviečiu į tribūną pristatyti svarstymo komitete rezultatus.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, išsamiai apsvarstė šį klausimą, aptarė situaciją su

nacionaliniu transliuotoju, įvertino teisėkūros procedūras, išgirdo ir rinkos dalyvių nuomonę ir priėmė sprendimą pritarti įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai: 10 – už, susilaikė 1 komiteto narys. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Dabar diskusija. Diskusijoje nori dalyvauti du Seimo nariai. Pirmasis kalba V. Valkiūnas. Kviečiu V. Valkiūną kalbėti svarstymo metu. Prašom.

V. VALKIŪNAS (LRF). Gerbiami kolegos, nacionalinis transliuotojas, čia taip vulgariai pasakyta, jis yra ir auklėtojas, ir nuomonės kūrėjas, ir formuotojas, ir psichoterapeutas, ir linksmintojas, todėl turime labai rimtai žiūrėti į šią organizaciją, šį pagalbininką, kad nepakenktų visuomenei, nes yra nacionalinis mūsų visos tautos. Turi būti gyvybinga organizacija. Finansavimas, aš manau, neblogas. Latviai pavydi. Ko trūksta?

Aš manau, kad už tuos pinigus reikėtų dar geresnių laidų. Jau laikas išeiti iš praėjusio amžiaus ir paleisti kokybišką 4K televiziją, kad mes matytume laidas, kad grožėtumėmės. Aišku, ačiū Nacionalinės televizijos vadovybei už geras laidas, kelionių laidas. Bet reikia papeikti ir tai, kad yra diskriminuojama kita nuomonė. Trūksta politinių diskusijų, kai nėra kviečiami politikai arba pakviečiami „šeši vilkai ir dvi avys“, taip pasakyčiau kabutėse, kai į vienus vartus. Čia kolega sėdi salėje, dėl tų pačių šeimų ar kitų, taip sakant, nuomonių išreiškimo. Tai nėra sąžininga, tai nėra nacionalinių interesų atspindėjimas. Todėl norisi, kad mus išgirstų gaunantys tiek finansavimo, kai ir kiti pavydi, kad būtų kokybiška ir techniškai, ir moraliai, ne tik rodytų atpalaiduotojus, tai yra liberalus, kurie išsisteminą, neša anarchiją, bet ir tautines jėgas, protautines, ginančias nacionalinius interesus. Norisi, kad visi būtų patenkinti, kaip rodo ir vakcinacija: vieni už vakcinas, kiti prieš vakcinas, taip ir televizija gali pasakyti, kad neįtiksi visiems, bet reikia stengtis, reikia dėti daug pastangų. Todėl norisi palinkėti visai LRT – ir televizijai, ir radijui, kad dėtų daug pastangų, kad maksimaliai visi sakytų – o! vau!, kaip sako anglai, kokia mūsų televizija. Todėl sėkmės televizijai. Mes pasistengsime palaikyti ir nubalsuoti tinkamą finansavimą, bet jūs skaičiuokite lėšas, skaičiuokite pinigus, nes tai yra menas ir galite daugiau pakviesti, kurie papasakos apie pinigų išlaidavimą ar taupymą, ar uždirbimą per šį meną. Sėkmės visiems.

PIRMININKAS. Į tribūną kviečiu M. Majauską.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, priminsiu šiek tiek priešistorę. Seimas priėmė sprendimą paskirti Biudžeto ir finansų komitetą kaip pagrindinį objektyviai ir nešališkai išnagrinėti susidariusią situaciją ir pateikti siūlymą dėl šio įstatymo projekto. Būtent tai, ką Biudžeto ir finansų komitetas ir pabandė atlikti, aš pabandysiu apibendrinti tą informaciją, kurią mes surinkome.

Istorija siekia kelerius metus. 2019 metais, įgyvendinus mokesčių reformą, turėjo būti atitinkamai koreguojamas ir jau Konstitucinio Teismo patvirtintas nacionalinio transliuotojo finansavimo modelis pagal užpraeitų metų faktiškai surinktas pajamas ir atitinkamą procentinį dydį. Kuriozinė situacija redakciškai tvarkant įstatymą susidarė, kai buvo vienas žodis „užpraeitų“, tai reiškia prieš dvejus metus, tapo dviem žodžiais: „už“ ir „praeitų“. Tai reiškia, kad prieš vienus metus.

Šiandien mes turime tokią situaciją, kai įgyvendinę galiojantį įstatymo projektą iki sausio 1 dienos, kai turėtų pradėti galioti šiuo metu galiojantis įstatymas ir atitinkamas finansavimas, mes neturėtume faktinių pajamų įplaukų ir todėl negalėtume apskaičiuoti ir pritaikyti pakoreguotos įstatymo nuostatos. Įstatymas numato, kad tokiais atvejais, kai negalime apskaičiuoti faktinių pajamų, kai negalime nustatyti, koks finansavimas turėtų būti skirtas nacionaliniam transliuotojui, pats finansavimas negali būti mažesnis, nei buvo nustatytas 2019 metais. O tai reiškia ne ką kita, kaip maždaug 13 mln. mažesnę finansavimą nacionaliniam transliuotojui, nei jis buvo suplanuotas 2022 metams.

Tai dar kartą pabandysiu trumpai pakartoti. Šiuo metu galiojantis įstatymas sako, kad 2022 m. sausio 1 d. mes turėtume nustatyti finansavimą nacionaliniam transliuotojui pagal 2021 metų, tai yra už praėjusių metų faktiškai surinktas pajamas, procentinį dydį, tačiau praėjusių metų faktinių pajamų mes jau 2022 m. sausio 1 d. nežinotume ir neturėtume, todėl negalėtume apskaičiuoti, koks galėtų būti ar turėtų būti realus nacionalinio transliuotojo finansavimas. Todėl iš

įstatymo pakeitimo projekto pataisos, kurią pateikė D. Šakalienė, vienas žodis „užpraeitų“, tai reiškia, kad 2022 metais turėtume skaičiuoti 2020 metų gautas faktines išlaidas, kurias jau žinome ir galime apskaičiuoti, redakciškai tvarkant atsirado du žodžiai „už“ ir „praeitų“. Taip išėjo, kad mes dabar negalime apskaičiuoti, faktiškai kokį finansavimą turėtume skirti nacionaliniam transliuotojui ir tokią išvadą mūsų tokio nedidelio tyrimo Biudžeto ir finansų komitete padarėme.

Atitinkamai turi būti koreguojamas šis įstatymo projektas redakciškai sutvarkant iš dviejų žodelių „už“ ir „praeitų“ padarant tokį, kokia ir buvo intencija – „užpraeitų“, kad būtų galima apskaičiuoti gautas faktines mokestines pajamas ir atitinkamai skiriamą finansavimą nacionaliniam transliuotojui.

Taip pat turiu pasakyti, kad diskutuojant ir atliekant tokį nedidelį, jau galima pavadinti, tyrimą, mes taip pat išklausėme ir rinkos dalyvių nuomonę apie tai, kaip atrodo nacionalinio transliuotojo finansavimas. Čia buvo atkreiptas dėmesys, jog nacionalinio transliuotojo finansavimas, jeigu taip grubiai kalbant, per metus yra 50 mln. eurų, o LNK, TV3, „Delfi“, „15min“ kartu sudėjus yra 65 mln. Taigi mes matome, kad nacionalinio transliuotojo vaidmuo visoje *medijos* rinkoje yra gana reikšmingas. Įvairūs duomenys rodo, kad jo vaidmuo proporciškai yra reikšmingai didesnis nei kitose valstybėse.

Ar tai yra savaime blogai? Šiandien mes galime apie tai diskutuoti ir čia, matyt, galėtų Kultūros reikalų komitetas įvertinti, bet atkreipsiu dėmesį, kad ši diskusija nėra šio įstatymo sudedamoji dalis ir šiuo įstatymo projektu mes siūlome tiesiog sutvarkyti redakciškai tai, kas buvo padaryta, kokia buvo padaryta klaida. Biudžeto ir finansų komitetas, atidžiai apsvarstęs, siūlo pritarti šiam įstatymo projektui ir jį sutvarkyti taip, kad būtų užtikrintas stabilus ir nepriklausomas nacionalinio transliuotojo finansavimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskusija tuo klausimu baigėsi. Dėl motyvų po svarstymo M. Majauskas atsisako. D. Šakalienė nori kalbėti už. Prašom.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Šioje situacijoje iš tikrųjų papildydama kolegą ir primindama, kokia buvo susiklosčiusi gana keista situacija, kai pataisa, užtikrinanti, kad dėl GPM mokestinės bazės pasikeitimų nebūtų staigaus, neproporcingo padidėjimo beveik 50 % nacionalinio transliuotojo finansavimo, ši pataisa *de facto* šiandien negali būti įgyvendinta dėl, kaip jau minėjo kolega, padarytos redakcinės klaidos. Šiuo atveju mes turime tokią situaciją, kai iš esmės redakcinė, techninė klaida sukelia paradoksą, kai įstatymo leidėjo išreikšta nuomonė ir tiek Kultūros komitete nubalsuotas sprendimas, tiek paskui Seimo plenarinių posėdžių salėje išreikšta nuomonė negali būti tinkamai įgyvendinta ir nacionalinio transliuotojo biudžeto planavimas negali vykti adekvačiai, taip, kaip vyksta kitose institucijose. Šiuo atveju yra labai paprastas sprendimas – ištaisyti tą klaidą.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, nors pataisa yra daugiau techninio pobūdžio, tačiau yra galimybė išsakyti dar kartą savo nuomonę apie visuomeninį transliuotoją, kuris per pastaruosius Nepriklausomybės metus visiškai prarado žmonių pasitikėjimą – juo tiki tik 20 % gyventojų.

Man kyla klausimas, ar reikalingas toks visuomeninis transliuotojas ir kuo jis skiriasi nuo komercinio? Faktiškai mes turime valdomą visą didžiąją žiniasklaidą. Sovietmečiu valdė GLAVLIT'as ir KGB. Šiandien valdo, aš manau, Landsbergių vis dėlto įtaka didžiausia ir žiniasklaidą yra visiškai užvaldyta. Tai parodo apklausos. Aš manau, kad laikas pribrendo, kad apskritai reikėtų iš viso atsisakyti visuomeninio transliuotojo, nes jis aptarnauja tik konservatorius ir jų satelitines partijas. Apie diskusijas nėra ką kalbėti. Diskusijose dalyvauja tik reikalingą nuomonę turintys politikai arba *plurpalogai*, o tie, kurie turi tikrai radikaliai kitą nuomonę ir būtų įdomios diskusijos, nekviečiami demokratinėje šalyje į jokias diskusijas.

Dar įdomiau. Faktiškai anksčiau, prieš kokius penkerius ar dešimt metų, diskusinių laidų buvo daug daugiau, o, deja, jų šiandien jau nebeliko. Taigi mes einame diktatūriniu keliu, kur mūsų žiniasklaidą jau žmonės pažįsta, jau ja nepasitiki. Šitie jiems skirti 50 mln. – tai yra nusikaltimas prieš Lietuvos valstybę ir prieš Lietuvos žmones, nes nepasitiki žmonės užvaldyta žiniasklaida.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė balsuodami vėliau.

15.08 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-829(2), Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 11, 14, 20, 20², 22, 52 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-830(2), Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 24, 28¹, 29, 30 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-831(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 5, 6, 8, 14, 16, 26, 30 ir 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-832(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 11 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-833(2), Geležinkelių transporto kodekso 30³ ir 30⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-834(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 8, 13¹, 21, 22, 23, 24, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28¹ ir 28² straipsniais įstatymo Nr. XIII-3138 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-934(2) (svarstymas)

Dar prieš balsavimą darbotvarkės 2-6 klausimas. Tai yra Elektros energetikos įstatymo ir susijusių įstatymų svarstymas. Prašom pagrindinio Ekonomikos komiteto pranešėjo, pirmininko K. Starkevičiaus trumpai pristatyti viso svarstyto paketo rezultatus. Dėl pasiūlymų, kai reikės balsuoti, tada apsispręsimė. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pirmiausia pristatau Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIVP-829 pasiūlymus. Iš tikrųjų komitetas...

PIRMININKAS. Atsiprašau, pirmininke, tik išvadą.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, tik išvadą.

PIRMININKAS. Tik išvadą. O dėl pasiūlymų, kai balsuosime.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Išvada. Tų pasiūlymų iš esmės ne tiek ir daug buvo arba buvo rastas sutarimas. Komitetas siūlo pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto...

PIRMININKAS. Gal visiems projektams taip pat siūlo pritarti, jeigu teisingai spėju?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, visiems projektams.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkui. Tada mes prie pasiūlymų grįšime balsuoti numatytu laiku.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kviečiu į tribūną gerbiama J. Urbanavičių. Jis pristatys išvadas dėl tų klausimų, kuriuos svarstė atitinkamai komitetas ir Energetikos ir darnios plėtos komisija. Prašau.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Minutę. Energetikos ir darnios plėtos komisija taip pat svarstė šias įstatymo pataisas. Sprendimas: iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo pakeitimo projektui ir siūlyti Ekonomikos komitetui kaip pagrindiniam atsižvelgti į mūsų pastabas ir pasiūlymus. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Aplinkos apsaugos komitetas analogiškai taip pat pritarė?

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Taip pat buvo svarstyta ir pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Biudžeto ir finansų komitetas taip pat svarstė Energetikos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą. Kviečiu M. Majauską pristatyti Biudžeto ir finansų komiteto svarstymo rezultatus.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų komitetas priėmė sprendimą pasiūlyti pagrindiniam komitetui apsispręsti dėl įstatymo projekto, atsižvelgiant į tai, kad pritarus įstatymo projektui keistųsi visuomeninė elektros energijos kaina. Tokiam siūlymui buvo pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar diskusija dėl svarstomo paketo. Diskusijoje nori kalbėti V. Valkiūnas. Ar Seimo narys V. Valkiūnas yra salėje, ar nori kalbėti šiuo klausimu? Nematau. Ką gi, tada dėl motyvų dėl viso apsispręsimė po pataisos svarstymo. Gerai, dar turime šiek tiek laiko.

15.12 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-660(2)ES, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 476¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-661(2), Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. IX-2246 2, 5, 7, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-662(2), Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 2, 8, 10, 12 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-663(2), Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-664(2), Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-665(2), Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 19, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-666(2), Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13² ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-667(2), Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 44, 45, 46, 77, 83 straipsnių ir III skyriaus XI skirsnio pavadinimo pakaitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-668(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-669(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-8 klausimų paketas. Tai yra Elektroninių ryšių įstatymo ir susijusių bent devynių įstatymų projektų, iš viso dešimt įstatymų projektų, svarstymo stadija. Pirmasis. Kviečiu G. Palucką, Ekonomikos komiteto pranešėją, pristatyti svarstymo Ekonomikos komitete rezultatus.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, komitetas svarstė visą paketą Elektroninių ryšių įstatymo ir susijusių teisės aktų. Į juos yra perkeliama Europos Sąjungos direktyvos, dar vadina- mos Elektroninių ryšių kodeksu.

Dėl Elektroninių ryšių įstatymo pakeitimo įstatymo projekto. Pagrindinis komitetas komite- to patobulintam projektui pritarė bendru sutarimu.

Bendrojo pagalbos centro įstatymo 2, 5, 7, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto patobulintam variantui komitetas pritarė bendru sutarimu.

Kibernetinio saugumo įstatymo 2, 8, 10, 12 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektui, komiteto patobulintam projektui, pritarta bendru sutarimu.

Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projekto komiteto patobulintam variantui komitetas pritarė bendru sutarimu.

Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, komiteto patobulintam projektui, komitetas pritarė bendru sutarimu.

Pašto įstatymo 19, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, pato- bulintam komiteto, pritarta bendru sutarimu.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 13² ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, taip pat patobulintam variantui, komiteto pritarta bendru sutarimu.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pato- bulintam variantui komitete taip pat pritarta bendru sutarimu.

Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo patobulin- tam projektui taip pat buvo pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Taip pat kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką S. Šed- barą pristatyti, atrodo, dviejų, atsiprašau, trijų įstatymų projektų, kuriuos svarstė TTK, rezultatus.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, taip, komitetas svarstė tris projektus kaip lydi- muosius. Pirmas projektas buvo Administracinių nusižengimų kodekso 247 straipsnio pakeiti- mas. Primenu, kaip ir kalbėjo pagrindinio komiteto pranešėjas, kad projektas yra susijęs su perkė- limu Europos Sąjungos direktyvos, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas. Komi-

tetas Administracinių nusižengimų kodekso pataisas svarstė spalio 20 dieną ir visiems penkiems balsavus už pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui.

Toliau kaip papildomame komitete buvo svarstomas Bendrojo pagalbos centro įstatymo keturių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, taip pat lydimasis. Tą pačią... Atsiprašau, šį projektą svarstėme rugsėjo 22 dieną ir pasiūlėme pagrindiniam projektui pritarti įstatymo projektui ir patobulinti jį pagal komiteto pasiūlymus. Vienas iš pasiūlymų buvo nustatyti vėlesnę įstatymo įsigaliojimo datą, nes projekte buvo numatyta šių metų spalio 1 diena. Už tokią išvadą balsavo visi šeši posėdyje dalyvavę komiteto nariai.

Ir dar vienas projektas, kurį kaip papildomas komitetas svarstė Teisės ir teisėtvarkos komitetas, yra Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Rugsėjo 22 dieną visais šešiais balsais už buvo pritarta šiam įstatymo projektui ir pasiūlyta pagrindiniam komitetui taip pat pritarti šiam projektui ir nustatyti kitokią įsigaliojimo datą negu spalio 1 diena.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Diskusijoje nebuvo norinčių kalbėti. Dėl motyvų irgi nematau norinčių kalbėti. Dėl šio paketo apsisprendime šiek tiek vėliau.

15.17 val.

Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 pavadinimo, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 12¹, 13, 20 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12² straipsniu ir penktuoju² skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-685(2) (svarstymas)

Tada dar einame, turime laiko, darbotvarkės 2-9 klausimas – Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo pavadinimo, kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymo stadija. Pranešėjas K. Adomaitis pristatys svarstymo Aplinkos apsaugos komitete rezultatus. Kviečiu jį į tribūną. Prašom.

K. ADOMAITIS (LF). Sveiki, komitetas pataisas ir įstatymą taisė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Diskusijoje kalbėti yra užsirašęs vienas, tai yra R. Šarknickas. Kviečiu jį į tribūną.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Šiuo metu yra labai daug kalbama apie gamtos globalizaciją ir, deja, tas susitikimas šimtui valstybių nepalieka didelių vilčių. Kultūra ir gamta. Deja, jau ne vieną dešimtmetį žemė ilgisi žmogaus kultūros. Žmogus savo poreikių tenkinimu baigia uždusinti savo planetą. 26 metus apie tai kalbame, apie žaliajį kursą, kone viso pasaulio valdžios, bet veikslių labai mažai. Kaip akivaizdžiai matyti, gamta mūsų sulėtintus sprendimus lenkia kosminiu greičiu, nulemdama vis spartesnę žemės susinaikinimą. Visa tai rodo dažnėjantys alinantys karščiai. Paskutiniai septyneri karščiais ir potvyniais pasižymintys metai aiškiai signalizuoja: gelbėkitės dabar!

Daug metų apie šią problemą buvo tylėta. Džiaugiuosi, kad Seimo salę vis dažniau pasiekia vienas ar kitas prieš klimato kaitą nukreiptas projektas. Visgi gerokai vėluojame, todėl tokių projektų turėtų būti kur kas daugiau.

Projektu siūloma nustatyti naujas taisykles, kuriomis būtų nustatomas nacionalinis išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ir prognozių rengimas. Kartoju: prognozių rengimas. Reikia jau ne prognozuoti, o veikti. Prognozės jau yra pakankamai aiškios, o pokyčiai yra būtini nedelsiant ir ne tik nacionaliniu, bet ir tarptautiniu mastu. Skaičiuojama, kad per parą į orą pakyla 11–20 tūkst. orlaivių, aviacijos ir vandens transporto išmetamų dujų kiekis sudaro net trečdalį viso transporto sektoriaus išmetamų dujų kiekį. Kelių transportas sudaro likusią dalį, todėl akivaizdu, kad reikia eiti ne tik prie dujų apskaitos ir prognozių taisyklių rengimo, o ir prie realių veikslių.

Realius veiksmus vėlgi laikau pamatuotais ir išdiskutuotais sprendimais. Turiu omenyje, kad vien tik didelių automobilių taršos mokesčiu pokyčių nepasieksime. Taip, biudžete bus surinkta pinigų, tačiau kam jie bus skirti, kol kas nėra iki galo išdiskutuota. Ir kuo tai padės bendrai ekologiškai situacijai? Reikia suprasti, kad taršos mokestis nesumažins automobilių judėjimo. Vartotojai

vis tiek važiuos. O tarši transporto priemonė nepradės gamtos teršti mažiau. Reikia pamatinių ir skatinančių, o ne ribojančių sprendimų. Vienas iš variantų galėtų būti didelė parama tiek aplinkai, draugiškam verslui, tiek gyventojams, prisidedantiems prie tvarumo. Puikiausias to pavyzdys yra daugiabučių renovacija valstybės ar Europos struktūrinių fondų lėšomis. Apie detales, kam ir kaip remti, yra diskusijos klausimas, be abejo, tačiau akivaizdu, kad tokia priemonė tikrai būtų efektyvi kovojant su aplinkos tarša.

Noriu tikrai dar kartą padėkoti, kad nauji rengiami projektai dėl aplinkos taršos vis dažniau ateina į mūsų šalę. Į tai yra tikrai atkreiptinas dėmesys ir dėkoju už tai.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Daugiau diskusijoje niekas nenori kalbėti. Dėl motyvų svarstant šį klausimą nėra užsirašiusių kalbėti. Apsispręsimė numatytu laiku.

15.21 val.

Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 2, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-564(2) (svarstymas)

Aš manau, dar 2-10 klausimą spėjame iki balsavimo, tai yra Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Yra keletas komitetų, kurie svarstė. A. Gedvilienė iš Aplinkos apsaugos komiteto galbūt galėtų pristatyti? Jos kol kas nemačiau. Gal tada L. Kasčiūnas iš NSGK? Gerbiamas Laurynai! Gerbiamas Laurynai Kasčiūnai, Laurynai Kasčiūnai, ar galėtumėte pristatyti Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo svarstymo komitete rezultatus? Tada pakviesime R. Jušką iš VVSK, tikiuosi, kad ir A. Gedvilienę, ir galėsime apsispręsti dėl šio projekto taip pat.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Mielieji kolegos, sveiki. Noriu informuoti, kad komitetas po svarstymo pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 8, susilaikė 1. Remiame projektą.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kviečiu gerbiama Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininką R. Jušką pristatyti svarstymo komitete rezultatus.

R. JUŠKA (LSF). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar iš Aplinkos apsaugos komiteto gal K. Adomaitis galėtų pristatyti rezultatus, nes pirmininkės nėra. Tiesiog pristatyti Aplinkos apsaugos komiteto rezultatus. Kokie buvo balsavimo rezultatai? Ten gale.

K. ADOMAITIS (LF). Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Tiek ir tereikėjo.

Dėl šio įstatymo svarstymo stadijoje diskusijoje niekas nenori kalbėti. Dabar dėl motyvų? Irgi nėra norinčių kalbėti. Apsispręsimė numatytu laiku.

Gerbiami kolegos, mes nenumaldomai artėjame prie balsuoti skirto laiko. Aš suprantu, kad dėl 2-11 klausimo taip pat reikėtų Aplinkos apsaugos komiteto, bet, aš manau, liko 15 sekundžių, mes jau pradėsime balsuoti.

Gerbiami kolegos, kviečiu užimti savo vietas, pasiruošti balsuoti, nes tiksliai kaip laikrodis mes esame balsavimo stadijoje. Kviečiu kolegas pasiruošti balsuoti.

15.25 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912GR (pateikimo tęsinys)

Dabar popietinėje darbotvarkėje svarstėme pirmąjį 2-2 klausimą – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-912GR, kitaip tariant, Prezidento veto šiuo klausimu. Kaip ir kalbėjome dėl motyvų, aš siūlysiu balsuoti alternatyviai – atitinkamai, kaip buvo kalbama dėl motyvų. Balsuojantys už pasisakys už Prezidento veto arba už Statuto formuluotę – įstatymo laikymą nepriimtu. Balsuojantys prieš pasisakys prieš veto arba už tą formuluotę, kuri Statute parašyta – gražinimas svarstyti iš naujo. Kodėl taip siūlau? Todėl, kad visiems būtų aiškiau, nes taip kalbėjome dėl motyvų, kai buvo diskusija,

pasisakymai. Ar tinka toks siūlymas? Matau, yra du norintys kalbėti dėl to, kaip mes sprendžiame. Kviečiu ramiai pasiklausti. Gerbiamas A. Sysas norėtų.

A. SYSAS (*LSDPF*). Labai ačiū, pirmininke. Mes visada kalbame už ir prieš, bet tokia nerašyta taisyklė, kad pirmiausia balsuojama, ar laikyti įstatymą nepriimtu, tik po to kitas balsavimas, ką toliau darome. Aš suprantu, kad parašyta ir taip, ir taip, bet, gerbiama Violeta, jūs ne vienerius metus sėdite šalia pirmininko pavaduotojo arba Pirmininko ir visada yra tradicija, kad pradėdame nuo to, ar pritariame, ar ne, ar laikome tą įstatymą priimtu, ar ne. Jurgis gali patvirtinti, nes jis mėgėjas būdavo pradėti nuo šito. Aišku, suprantu, kad situacija neeilinė ir galima pradėti manipuluoti.

PIRMININKAS. Tikrai nenorėčiau, kad kas nors apkaltintų ką nors manipulavimu. Šiaip jau Statuto 165 straipsnyje yra parašyta, kad turi nuspręsti, ar gražinti įstatymą svarstyti iš naujo, ar laikyti įstatymą nepriimtu, tai atvirkščiai, ką jūs sakėte. Tiesiog siūlau labai aiškiai susitarti, o jeigu netinka šis mano pasiūlymas, diskutuokime ir sutarkime dėl geresnio. Prašom – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Gerbiamas pirmininke, tikrai netinka jūsų interpretacija ir nenorėčiau vartoti žodžių „manipuliacija Statutu“. Laikykimės susiformavusios Statuto šio straipsnio taikymo praktikos, kad pirmiausia balsuojama aiškiai, nedviprasmiškai už tai, kad būtų laikomas nepriimtu. O tada jau visi kiti sprendimai atskirai.

PIRMININKAS. Dėkui. J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš tikrai kviečiu pirmininką nepasiduoti opozicijos išvedžiojimams... (*Balsai salėje*) Tokios praktikos tikrai nėra. Paimkite stenogramas, šiaip labai reti atvejai, kai mes balsuojame už siūlymą laikyti įstatymą nepriimtu, nes paprastai sutariame, kad svarstome iš naujo, ir tai yra vyraujanti praktika. Kai Statute nurodyti du alternatyvūs galimi sprendimai, natūralu, pirmininkas ir teikia alternatyviai balsuoti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiami kolegos, aš dar kartelį pakartosiu savo siūlymą, kaip siūlau alternatyviai pasirinkti. Balsuojantys už balsuos už įstatymo laikymą nepriimtu arba už Prezidento veto, prieš balsuos pasisakantys, kurie nori gražinti svarstyti Seimui iš naujo įstatymą, arba, kitaip tariant, prieš veto. Kviečiu Seimą apsispręsti ir alternatyviai balsuoti. Balsavimą pradėdame.

Balsavo 128: už – 60, prieš – 68.

Svarstymas įvyks. Siūlomi...

Prašom. M. Matijošaitis.

M. MATIJOŠAITIS (*LF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš dėl protokolo noriu pasakyti, kad susipainiojau balsuodamas, įskaitykite mano balsą prieš.

PIRMININKAS. Supratau. Protokole mes tai turėsime. (*Balsai salėje*)

Seimas apsisprendė svarstyti iš naujo šį įstatymo projektą. Pagrindinis komitetas yra Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 11 dieną. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta.

Motyvai. Prašom. Replika P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai, kad atmestume Prezidento veto, reikia 71 balso. Buvo 68. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Statute labai aiškiai parašyta, kiek ko reikia, ir šitoje vietoje balsavimas įvyko.

15.31 val.

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-868(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau. Dėl darbotvarkės 2-5 klausimo – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-868(2). Balsuojame po svarstymo, ar pritarti šiam įstatymo projektui.

Užsiregistravo 127, balsavo 126: už – 89, prieš – 2, susilaikė 35. Pritarta po svarstymo.

15.32 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-829(2), Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 11, 14, 20, 20², 22, 52 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-830(2), Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 24, 28¹, 29, 30 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-831(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 5, 6, 8, 14, 16, 26, 30 ir 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-832(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 11 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-833(2), Geležinkelių transporto kodekso 30³ ir 30⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-834(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 8, 13¹, 21, 22, 23, 24, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28¹ ir 28² straipsniais įstatymo Nr. XIII-3138 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-934(2) (*svarstymo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-6 klausimo paketas. Čia yra pasiūlymas. Pagrindinio komiteto pranešėją gerbiamą K. Starkevičių kviečiu į tribūną, kad galėtų mums padėti išsiaiškinti to pasiūlymo apsvartymo komitete rezultatus.

Dėl vedimo tvarkos R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, pirmininke. Jūs pasakėte, kad Sveikatos reikalų komitetas, bet reikėtų pasakyti, kada numatoma svarstyti. Nebuvo įvardinta, tai pasitaisykite... Pradėjo iškart visi diskutuoti...

PIRMININKAS. Buvo įvardinta, gerbiamas Remigijau, lapkričio 11 diena. Labai aiškiai buvo įvardinta. Kviečiu klausytis.

Dabar pataisa yra dėl 58 straipsnio. Tai Seimo nario A. Kupčinsko pataisa. Teisingai? Pirma-
sis pasiūlymas dėl to paketo. Kviečiu gerbiamą Andrių trumpai pristatyti pasiūlymo esmę.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų pasiūliau komitetui svarstyti šią pataisą dėl perteklinės ir atliekinės šilumos, nes realiai tai nedidina šilumos efekto ir tą perteklinę šilumos energiją, atliekinę, kaip ji vadinama, galima įdarbinti papildomai. Tai nesukels jokio papildomo šilumos efekto ir nesukurs papildomų CO₂ problemų. Paversti ją kogeneracijos būdu galima į elektros energiją, į žaliąją energiją, tačiau aš suprantu, kad tai susiję su VIAP'u ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarnybos reguliuojamomis nuostatomis, todėl ją reikėtų svarstyti per klausymus toliau, bet aš suprantu, kad komitetas negalėjo dabar ir susilaikė nepritardamas, bet kartu paprašė ministerijos išaiškinimo. Aš manau, kad tęsime tas diskusijas, todėl atsiimu pataisą.

PIRMININKAS. Supratau. Jūs atsiimate pataisą? Gerai. Tada komiteto nėra ko daugiau klausinėti, nes daugiau pasiūlymų čia nebuvo. Ačiū gerbiamam pirmininkui.

Dėl motyvų dėl viso irgi nėra norinčių kalbėti. Gal tada galime visam 2-6 klausimo paketui, Elektros energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektui ir susijusiems įstatymų projektams, pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Ar galime? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.35 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-660(2)ES, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 476¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-661(2), Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. IX-2246 2, 5, 7, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-662(2), Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 2, 8, 10, 12 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-663(2), Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-664(2), Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-665(2), Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 19, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-666(2),

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13² ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-667(2), Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 44, 45, 46, 77, 83 straipsnių ir III skyriaus XI skirsnio pavadinimo pakėtimo įstatymo projektas Nr. XIVP-668(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-669(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8.1 klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo projektas ir susiję įstatymų projektai, bent devyni susiję. Tai Elektroninių ryšių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ir visi kiti įstatymų projektai. Dėl jų taip pat nebuvo išsiskiriančių nuomonių. Gal galime bendru sutarimu pritarti jiems po svarstymo? Galime, ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

15.35 val.

Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 pavadinimo, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 12¹, 13, 20 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12² straipsniu ir penktuoju² skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-685(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo kai kurių straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo ir įstatymo papildymo straipsniu ir skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-685(2). Taip pat nebuvo išsiskiriančių nuomonių. Ar galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.35 val.

Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 2, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-564(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-564(2). Taip pat nebuvo išsiskiriančių nuomonių. Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame? Gerai, apsispręsimė ir balsuosimė. Balsuojamė dėl darbotvarkės 2-10 klausimo – Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-564(2), ar pritariamė po svarstymo.

Balsavo 121: už – 119, prieš nebuvo, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta.

Taigi mes balsavomė dėl visko, dėl ko galėjomė balsuoti šiuo metu. Liko keletas įstatymų projektų šios dienos darbotvarkėje.

15.37 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2, 98 ir 105 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-418(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo trijų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-418(2). Pranešėja turėtų būti A. Gedvilienė, Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkė.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju. Komitetas svarstė. (Ne tą atsinešiau.) Aplinkos apsaugos komitetas šį įstatymo projektą svarstė spalio 20 dieną ir priėmė sprendimą bendru sutarimu.

PIRMINKAS. Dėkui. Matau, diskusijoje nebuvo norinčių kalbėti. Gerbiami kolegos, dėl motyvų irgi nėra norinčių kalbėti.

Labai nedaug įstatymų liko. Aš manau, kad kitą balsavimą mes tiesiog turėsime už pusvalandžio ar panašiai ir tada baigsime posėdį. Aš kviečiu sugrupuoti paskutinės posėdžio dalies klausimus ir tada dėl visos grupės apsispręsti. Dėl šito 2-11 klausimo taip pat galėsime apsispręsti.

15.39 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 10, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-708(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-708(2). Svarstymo stadija. Kviečiu Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką L. Kasčiūną. Kviečiu L. Kasčiūną į tribūną pristatyti svarstymo rezultatus. Žinau, kad labai įdomiai ministrai pasakoja, bet Seimo posėdis dar vyksta. Kviečiu jame dalyvauti.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo svarstymo išvada. Prašau. Pirmininkavimą perduodu A. Mazuroniiui.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū jums, gerbiamas pirmininke. Labai ačiū, gerbiami kolegos, už dėmesį. Iš tiesų čia yra karo veterano statuso įvedimas A. Pociaus, mūsų dimisijos generolo, buvusio kariuomenės vado, iniciatyva. Sakyčiau, labai sveikintina iniciatyva. Mes komitete jai pritarėme: už – 7, susilaikė 1. Norėtume judėti į priekį dėl šio klausimo. Ačiū.

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkui. Diskusijoje dalyvauti nėra norinčių Seimo narių. Dėl motyvų po svarstymo taip pat nėra norinčių kalbėti kolegų. Balsavimas dėl įstatymo projekto balsuojant dėl visų įstatymų projektų. Gerbiami kolegos, tik primenu, tokia remarka, kad rytoj šioje salėje vyks Baltijos Asamblėjos įvairiausi renginiai, todėl po posėdžio, jeigu galima, paliekant savo vietas asmeninius daiktus reikėtų pasiimti kartu su savimi, kad paskui ko nors neatsitiktų. Tai tiek.

15.40 val.

Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 trečiojo, penktojo, šeštojo skirsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-820(2)ES (svarstymas)

Toliau judame pagal darbotvarkę. Kitas darbotvarkės 2-13 klausimas – Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 trečiojo, penktojo, šeštojo skirsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-820(2). Svarstymo stadija. Pranešėjas – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas S. Šedbaras. Prašom.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Taip, kolegos, šiuo projektu į nacionalinę teisę perkeliame Europos Sąjungos reglamentai dėl jurisdikcijos ir sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis bei tarptautiniu vaikų grobimu, pripažinimo ir vykdymo. Taip pat valstybių narių teismų bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ir komercinėse bylose, dėl įrodymų rinkimo. Komitetas šį projektą svarstė šių metų spalio 13 dieną ir pritarė pateiktam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai: visi penki dalyvavę balsavo už.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Diskusijoje norinčių dalyvauti Seimo narių nėra. Po svarstymo dėl motyvų kalbėti kolegų taip pat nematau. Balsavimas dėl įstatymo projekto... Apsispręsimė, kai balsuosime dėl visų įstatymų projektų posėdžio pabaigoje.

15.42 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 49, 59, 59¹, 64, 65, 135, 206, 225, 226, 226¹, 226² straipsnių pakeitimo ir 207 straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ Nr. XIII-3319 3 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-814(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-14 klausimas – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto kai kurių straipsnių pakeitimo ir 207 straipsnio pripažinimo netekusiu galios projektas Nr. XIVP-814(2). Pranešėjas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, čia pavadinimas labai ilgas, o esmė labai paprasta. Skirtingu metu buvo priimtos skirtingos Statuto redakcijos dėl Audito komiteto veiklos sričių. Jos tarpusavyje dabar yra suderinamos, kad toliau galiotų aiški ir suprantama šių veiklos sričių redakcija. Komitetas šį projektą svarstė šių metų spalio 13 dieną, pritarė šiam projektui ir visi septyni dalyvavę balsavo už.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Audito komiteto pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Audito komitetas šiam projektui pritarė vienbalsiai ir pasiūlė pagrindiniam komitetui projektą šiek tiek patobulinti, atsižvelgiant į redakcinę Teisės departamento pastabą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Diskusijoje dalyvauti Seimo narių nėra norinčių. Dėl motyvų po svarstymo taip pat niekas nenori kalbėti. Balsavimas dėl Seimo statuto projekto kartu su visais projektais.

15.43 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 43 ir 62 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-555 (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-15 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 43 ir 62 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-555. Pranešėjas – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolegos, čia buvo Kaimo reikalų komiteto siūlymas Statute pakeisti šio komiteto pavadinimą į Kaimo ir maisto politikos komitetą. Komitete išklusėme įvairias nuomones, taip pat Teisės departamento pastabas. Komiteto sprendimas yra toks: šį projektą gražinti iniciatoriams tobulinti, nes projekto nuostatose vartojamos sąvokos „maisto politika“ turinys nėra aiškus, interpretuotinas įvairiai ir plačiai, todėl neaiškus ir projektu teikiamo Seimo kaimo ir maisto politikos komiteto veiklos kryptį santykis su kitų Seimo komitetų veiklos kryptimis. Už tokį sprendimą balsavo visi septyni dalyvavę komiteto nariai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Diskusijoje norinčių dalyvauti Seimo narių nėra. Dėl motyvų už pasisako A. Vyšniauskas. A. Vyšniausko nematome salėje. Prieš nenori kalbėti niekas. Balsavimas dėl įstatymo projektu tam numatytu metu.

15.45 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-890 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas turėtų būti 2-16 klausimas, bet kadangi pranešėjo šiuo metu salėje dar nėra, tai gal galėtume A. Gedvilienei suteikti galimybę pristatyti 2-20 klausimą – Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-890. Pateikimo stadija. Aiste, prašom, kaip sakoma – grindys jūsų, pristatyti 2-20 klausimą – įstatymo projektą Nr. XIVP-890. Pateikti įstatymo projektą.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Labas vakaras, gerbiami kolegos. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš ir mano kolegos teikiame Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 11 straipsnio pakeitimą. Iš esmės mūsų tikslas yra išplėsti taromatų sistemą, papildant ją galimybe žmonėms dėti ne tik dabar jau galimas dėti aliuminio skardines, alaus tarą, bet ir sunkiųjų alkoholinių gėrimų tarą. Nuo 2016 metų pradėjo veikti taromatų sistema ir ji parodė, kad žmonės tikrai pradėjo geriau rūšiuoti, tai paskatino žmones rūšiuoti ir kitas atliekas, ne tik PET ir alaus tarą, bet ir kitas atliekas. Šiandien, kai turime tokius gerus pasiekimus – surenkama virš 92 %, mes manome, kad galėtume žengti dar vieną žingsnį į priekį ir plėsti užstatinę sistemą. Pagal technines galimybes mes su komitetu lankėmės praėjusią savaitę USAD'e, įsitikinome, kad tikrai nėra kliūčių. Aišku, girdime verslą, kuris sako, kad tam reikės papildomų patalpų, dažninti aptarnavimo vietas.

Kita vertus, matome, kad principas – teršėjas moka turi būti įgyvendintas, ir po diskusijų Vyriausybėje, po diskusijų Seime mes tikrai rasime pačius geriausius sprendimus. Pavasario sesijos metu mes priėmėme teisės aktus, tiksliau, išplėtėme savivaldybių galimybes sudaryti sutartis

su gamintojais ir importuotojais. Dabar kaip tik rengiami poįstatyminiai teisės aktai ir numatoma, kaip bus vis dėlto plečiama varpelinė sistema. Tai yra pats laikas priimti sprendimus dėl taromatų sistemos plėtros, kad šios sistemos abi tarpusavyje būtų suderintos, suderintos užduotys verslui – gamintojams, importuotojams ir pasiekti geriausi mūsų, kaip valstybės, stiklo surinkimo pasiekimai. Mūsų idėja yra tokia. Aš pati tikrai žinau, kad mes kreipsimės į Vyriausybę, prašydami atnešti projektą kuo labiau išdiskutuotą su verslo pasauliu, su Aplinkos ministerija, kad būtų rastos ir aprašytos tos išimties, dėl kurių jautriausiai šiuo metu reaguojama. Aš girdžiu retų vynu mėgėjų ir importuotojų kritiką. Manau, kad verta atsižvelgti į kai kuriuos pasiūlymus. Šiandien aš prašau pritarimo po pateikimo, o toliau, aš tikiu, įstatymas bus patobulintas ir mes turėsime tikrai gerą sistemą, veikiančią nuo 2024 metų. Man atrodo, tai yra pakankamas laikas ir išdiskutuoti, ir verslui prisitaikyti prie pokyčių. Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Labai dėkui, gerbiama pranešėja, už tokį konkretų pristatymą. Jūsų paklausti norėtų gana daug Seimo narių ir pirmasis klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi T. Tomilinas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, labai džiaugiuosi visais žmonėmis, kurie stengiasi švarinti aplinką, apsaugoti gamtą. Klausimas yra toks praktinis. Dabar yra surenkama ir stiklinė tara, ir specialios konteinerinės sistemos, ir gyventojai rūšiuoja. Ar manote, kad tai labai efektyviai padės, kai tie žmonės rūšiuoja tą stiklinę tarą ir, aišku, nuneša į tuos konteinerius, kurie tam skirti? Ar manote, kad tai labai ženkliai sumažins tą taršą, kur, sakykime, tie buteliai nuo alkoholio miškuose ar dar kažkur, kur netvarkingi piliečiai jų nesurenka?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju už klausimą. Aš galiu tik remtis mūsų 2016 metų patirtimi. Iš principo tuomet atsirado taromatų sistema, jai irgi buvo tam tikras pasipriešinimas iš tų, kurie turėjo investuoti, kad sistema pradėtų veikti. Šiukšlės iš pamiškių, iš pakelių tikrai išnyko – visa ta tara, kuri priimama taromatuose. Matyti, kad lietuviui labai priimtinas rūšiavimo būdas – būtent taromatų sistema. Mes surenkame apie 92 % dabar taromatų sistemoje dalyvaujančių pakuočių į taromatus. Tai yra puikus rezultatas ir aš esu įsitikinusi, kad jeigu mes pakviesime visuomenę rūšiuoti ir alkoholio, stipresnio alkoholio, tarą, visuomenė tikrai atsilies, jie tikrai atneš ir tikrai netikiu, kad gali būti argumentas, kad per sunku atnešti iki taromato tuščią butelį. Aš tikrai netikiu, nes kaip gali nusinešti pilną butelį, taip gali nunešti ir tuščius butelius.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia T. Tomilinas. Ruošiasi L. Savickas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama pranešėja, gerbiamas pirmininke, aš labai džiaugiuosi, kad istorija kartojasi. Praeitoje kadencijoje šią idėją Seimui pristatė Seimo narė V. Vingrienė, tada gera pradžia netapo geru rezultatu, iniciatyva atsitrenkė į Aplinkos ministerijos valdininkų sieną, tad dabar mano klausimas visiškai natūralus: ar jūs turite principinį sutarimą su politine Aplinkos ministerijos vadovybe, kad šitas klausimas būtų svarstomas ir priimtas? Priešingu atveju, mes tiesiog kartosime tą pačią procedūrą – gražiai pakalbėsime, bet realiai sprendimo nepriimsime. Labai norėčiau, kad šį kartą taip nebūtų. Ačiū jums už iniciatyvą.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, Tomai, už klausimą. Tikrai turiu vilties, kad šį kartą situacija dėl įstatymo projekto bus kitokia. Prieš registruodama aš jau kalbėjau su Ministro Pirmininko patarėjais, kad reikės pagalbos rengiant Vyriausybės išvadą. Džiaugiuosi, kad Ministro Pirmininko patarėjas yra tikrai profesionalas šioje srityje, jis dirbo praeitoje Vyriausybėje viceministru ir puikiai žino šiuos klausimus.

Aš tikiuosi, kad bus parengta teigiama Vyriausybės išvada. Bet, kaip ir minėjau, jau dabar žinau, kad bus tam tikrų išimčių ir tam tikrų palengvinimų. Žiūrėsime, koks tas projektas galiausiai ateis, o jau apsispręsimė komitete ir čia, salėje.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Savickas. Ruošiasi I. Pakarklytė.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, sveikinu jūsų iniciatyvą. Tikrai, kaip jau kolega Tomas minėjo, geros veiklos turi tęstis, tikiuosi, rezultatyviai.

Iš savo darbo patirties Vyriausybės kanceliarijoje galiu pasidalinti tuo, kad tarptautiniais formatais susitinkant, kalbant apie šalies sėkmės istorijas, labai dažnai ši sistema yra minima kaip

vienas iš gerųjų pavyzdžių, kuris galėtų būti taikomas ir plėtojamas kitose šalyse. Dėl to sveikinu, tačiau norėčiau užduoti klausimą. Ar nemanote, kad nepakankamai ambicingai siūlote taikyti šią sistemą? Minėtas V. Vingrienės projektas jau tuomet siūlė įtraukti ir kitus produktus, stiklo tarą, ne tik gėrimų, taip pat pieno produktų tarą. Ar būtumėte pasiryžusi ir nusiteikusi svarstant komitetoose judėti link platesnės šio projekto apimties? Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aš tikrai kviesčiau registruoti pasiūlymus ir jie tikrai bus apsvarstyti. Mūsų komitetas yra gana drąsus ir žalias, pats, Lukai, jau esi įsitikinęs, man atrodo. Tikrai galima bandyti, galima diskutuoti ir žiūrėsime, kur mus nuves šios diskusijos.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia I. Pakarklytė, bet jos salėje nematau. Tada klausia K. Mažeika. Irgi salėje nematau. Tada A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamoji kolege, iš tikrųjų sveikinu jūsų žingsnį. Man atrodo, Lietuvoje, akivaizdu, pasiteisino šita sistema. Praėjo jau septyneri metai ir kolegos iš Europos Sąjungos valstybių giria mūsų sistemą. Tikrai, kaip ir estai su startuoliais, taip ir mes su taromatais neturėtume sustoti, šitą savotišką savo startuolį propaguoti ir rodyti visai Europos Sąjungai, kaip reikia tvarkytis su pakuotėmis. Nuogaštaujuantiems aš pasiūlyčiau, jeigu atsiras kitų alkoholinių gėrimų ir sunkesnė tara, galbūt reikėtų taikyti kitoki – ne 10 centų užmokestį, o didesnį, nes kylant infliacijai, taip pat ir akcizų mokesčiams, reikia pasakyti, tas 10 centų užmokestis pradžioje buvo ambicingas, dabar jis jau ne visada pasiteisina, kartais ir sumažina tą surenkamumo procentą. Ką jūs manote? Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Žiūrint į surinkimo statistiką, mes surenkame virš 90 % užstato sistemoje dalyvaujančios taros. Man atrodo, kad tai labai geras rezultatas. Ta kaina nėra šiaip savitiksli. Yra paskaičiuota, kad neapsimokėtų padirbti tų buteliukų, dalyvaujančių sistemoje, tačiau būtų pakankama motyvacija juos atnešti iki taromato. Manau, užstato sistemoje, jeigu mes nuspręsimė, pritaršime sprendimui, kad stiklas turi dalyvauti, sunkiojo alkoholinio gėrimo pakuotė, tai, man atrodo, bus peržiūrėtos kainos būtent dėl šios taros rūšies, bus atitinkamai paskaičiuota ir įtraukta į kainą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama komiteto pirmininke, tikrai aš irgi sveikinu jus už drąsą, kad sugebėjote pasipriešinti tiems lobistams. Tik norėčiau jums palinkėti, kad jūs matytumėte tą galutinį rezultatą, todėl ne patį procesą – įstatymo pateikimą, svarstymą, ir neaišku, kas bus. Aš manau, kad parlamente yra pakankamai tos valios, lobistai visiems neišsukinės rankų, jie kaip katinai nusilaižė tą grietinėlę, pasiemė lengviausią tarą ir galvojo, štai mes jau padarėme užstato sistemą. Bet užstato sistema yra tik pirmas žingsnis. Tas pats riebiausias paviršinys taros sutvarkymas yra tik labai nedidelė dalis, ko iš tikrųjų reikia valstybei. Kaip jūs manote, ar pasieksite galutinį rezultatą? Kokios pagalbos jums reikia?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Artūrai, jeigu jūs mums padėsite, mes tikrai pasieksime galutinį tikslą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš jums padėsiu, todėl neatsakykite man taip pat, kad... Aš tikrai iškart pažadu, kad jums padėsiu.

Mano klausimas visgi... Kadangi yra kalbama apie stipriuosius alkoholinius gėrimus, na, mes vartojame daug importinių buteliukų, kiekvienas iš jų turi skirtingą formą, dydį ir svorį. Aišku, technologiškai ir iškart rūšiuoti iškyla be galo daug klausimų. Ar yra kokie nors kaštų ir naujos analizės paskaičiavimai? Turbūt mes į Škotiją nesiųsime viskio butelių, kad į juos vėl pripiltų viskio? Juos vis tiek sudaužo. Bet yra stiklo surinkimo konteineriai, varpeliai ir visokios sistemos. Aš pats rūšiuoju. Ar apsimoka kišti nestandartinį viskio butelį į taromata? Jį po to vis tiek sudaužys ir panaudos antriniam perdirbimui. Ar šiek tiek galvota apie... Dar sutikčiau, žirnelių stiklainį, majonezo, kur Vilniuje čia pilsto, jį gali panaudoti antrą kartą, bet tarą, kuri neperdirbama... Tai yra negalėsime.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Bet antrinis panaudojimas ir yra žiedinės ekonomikos tikslas. Jei mes gauname švaresnę tarą, jos daugiau, jinau išrūšiuota, tai yra pasiektas tikslas. Mes ją pateikiame tuomet į kitą grandį ir jinau vėl gyvena gyvenimą, vėl tampa kažkam žaliava ir produktu. Toks juk ir yra tikslas.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Klausti ir atsakyti skirtas laikas baigėsi.

Dėl motyvų po pateikimo kalbėti norėtų A. Kupčinskas. Už.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš jau paklausiau kolegės, bet iš tiesų norėčiau ir paagituoti palaikyti šiuos įstatymo pakeitimus. Man atrodo, jie tikrai gana ambicingi. Kai kolegė kalbėjo, kad iš dalies prieš septynerius metus buvo rastas kompromisas, bet iš dalies tenkinta ir administratorių valia, tai yra dėl pačių populiariausių pakuočių. Tuo tarpu dabar mes turime eiti ir žengti kitą žingsnį, ir, natūralu, kad tas surenkamas kiekis bus mažesnis ir ne visi administratoriai bus patenkinti, bet, kaip jau ir sakiau, iš tiesų turime kuo didžiulis ir galime pasididžiuoti prieš visą Europą, todėl parodykime savo sistemą, kad jinai ne tik pasiteisino, bet eina į priekį. Aš manau, kad teikdami savo pasiūlymus dar geresnį įstatymo projekto variantą priimsime. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš kalbėti norėtų K. Mažeika, jo šiuo metu salėje nėra. Balsavimas dėl įstatymo projekto visiškai netrukus, baigus visus darbotvarkės klausimus.

16.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projektas Nr. XIVP-1046 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-16 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projektas Nr. XIVP-1046. Pranešėjas – Ž. Tomkus, viceministras. Pateikimas. Prašom.

Ž. TOMKUS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Visų pirma norėjau padėkoti, kad šis klausimas buvo įtrauktas į šios dienos darbotvarkę, jis yra gana skubus. Aš tik trumpai pristatysiu Seimo nutarimo projektą, kuriuo siekiama pratęsti kariams specialiųjų teisių suteikimą, kariams, kurie teikia pagalbą Valstybės sienos apsaugos tarnybai ir Viešojo saugumo tarnybai valdant situaciją ir valdant srautus dėl nelegalios migracijos.

Tik trumpai priminsiu, kad dar rugpjūčio mėnesį Seimas priėmė Karinės jėgos naudojimo statuto pakeitimus, jais sudarė sąlygas kariams suteikti specialiąsias teises taikos metu, kai yra įvesta valstybėje ekstremali situacija. Būtent tai sudarė pagrindą Prezidento dekretu ir Seimo nutarimu suteikti kariams specialiąsias teises ir šios specialiosios teisės yra suteiktos iki lapkričio 13 dienos, tai yra trims mėnesiams. Tos teisės apima tokias galimybes kaip privalomi nurodymai, kaip galimybė sulaikyti asmenis, apriboti patekimą į tam tikras teritorijas, tikrinti asmenų daiktus ir dokumentus. Jomis siekiama, kad kariai, kurie teikia pagalbą Valstybės sienos apsaugos tarnybai ir Viešojo saugumo tarnybai, ją galėtų teikti efektyviai ir taip prisidėtų valdant neteisėtos migracijos srautus. Kaip ir minėjau, šios teisės yra suteiktos iki lapkričio 13 dienos.

Situacija pasienyje išlieka sudėtinga, todėl Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisija spalio 28 dieną kreipėsi su prašymu pratęsti terminą dar papildomai trims mėnesiams ir atsižvelgiant į šitą prašymą buvo parengtas Seimo nutarimo projektas, juo siūloma pratęsti specialiųjų teisių suteikimą kariams, kurie teikia pagalbą Valstybės sienos apsaugos tarnybai ir Viešojo saugumo tarnybai. Teikiame, pateiktas šiuo metu svarstyti šis projektas. Prašome, labai prašome, esant galimybei, jį svarstyti skubos tvarka ir, jeigu būtų sutarimas, jam pritarti. Tiek trumpai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre. Prieš pradėdant klausimų ir atsakymų sesiją norėčiau informuoti garbų Seimą, kad dėl pasikeitusios situacijos darbotvarkėje numatomas balsavimo laikas 16 val. 15 min. Praneškite kolegoms, o kas žiūrėte per televiziją, turėkite omenyje.

Viceministre, jūsų paklausti norėtų trys Seimo nariai. Pirmasis klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas pranešėjau, pirmiausia norėčiau atkreipti Seimo narių dėmesį į šios nesudėtingos procedūros svarbą, nes lygiai tokiu pat principu galėtų funkcionuoti ir Vyriausybės teikimas, pavyzdžiui, dėl galimybių paso, kad Seimas galėtų tiesiog tam tikrus asmenis teisių apribojimus tvirtinti atskiru nutarimu dėl civilinės saugos. Apie tai šiandien ir prezidentūra pasisakė, kad daug ekstremalios situacijos aspektų galėtume valdyti kartu su Vyriausybe.

Mano klausimas yra konkretus dėl šios situacijos. Kaip dažnai panaudojami kariai, valdant šią migracijos krizę? Kaip mes žinome, yra susiklosčiusi gana sudėtinga humanitarinė situacija, kol kas gerų sprendimų nėra, tačiau kokia yra praktika, kaip dažnai panaudojami kariai? Ačiū.

Ž. TOMKUS. Aš trumpai atsakysiu, kad iš principo kariai teikia pagalbą Valstybės sienos apsaugos tarnybai ir Viešojo saugumo tarnybai. Pagrindinė dalis karių yra būtent patruliavimo funkcijoms pasienyje. Tam, kad jie galėtų užtikrinti tam tikras funkcijas, yra prašoma šių specialiųjų teisių. Šiuo metu tas karių skaičius laviruoja pagal Valstybės sienos apsaugos tarnybos poreikius, bet iš principo kariai nuolatos (ir paskutiniaisiais šios dienos duomenimis) kartu su Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnais patruliuoja pasienyje. Jiems atlikti tas funkcijas būtinos šios specialiosios teisės.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Sysas. Ruošiasi A. Skardžius.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, mano klausimas būtų, kiek pasitvirtino būtinybė priimti tokį Seimo nutarimą ir, jūsų manymu, kiek ilgai tai gali užtrukti? Tai tam tikriems mūsų įsipareigojimams šiek tiek turi prieštaravimų. Vis dėlto kariai skirti ne sienai saugoti. Ačiū.

Ž. TOMKUS. Aš atsakysiu į šį klausimą, kad funkcijos iš principo reikalingos ir tos specialiosios teisės reikalingos tam, kad kariai galėtų panaudoti tam tikras specialias priemones, tas pačias, kurias turi ir pasienio pareigūnai. Kaip minėjau, jeigu yra poreikis, tai sustabdyti, patikrinti asmenis, nukreipti juos atitinkamai į sulaikymo vietas ar apgyvendinimo vietas. Iš principo tai atspindi tas pačias teises, kurias turi ir pasienio pareigūnai.

Noriu atkreipti dėmesį, kad taikos metu tos specialiosios teisės nebuvo suteiktos kariams, todėl ir buvo priimti Karinės jėgos naudojimo statuto pakeitimai, kad kariai galėtų turėti panašias teises kaip ir pareigūnai, nes vis dėlto tai yra pagrindinė pareigūno atsakomybė.

O į klausimą, kiek ilgai tai galėtų tęstis, atsakyti iš tikrųjų gana sudėtinga, nes matome, kad srautai nemažėja per pastarąjį mėnesį, bandymai neteisėtai kirsti Lietuvos teritoriją iš tikrųjų per pastarąsias tris savaites išlieka gana dideli, intensyvūs, skaičiais skaičiuojant, turėjome dieną, kai buvo gal vienas bandymas ir kai iki beveik 200 asmenų bandė kirsti sieną.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre. Matau, A. Sysas nori šiek tiek patikslinti klausimą.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas viceministre, aš suprantu, ką jie ten daro, nes mes tikrai ilgai diskutavome Seime. Bet aš jūsų klausiau, ar pasitvirtino Seimo nutarimas siųsti karius sienai saugoti? Galbūt pasienio tarnyba jau gali viena susitvarkyti. Tuo labiau kad jau ir vielos ne vieną kilometrą suvyniojome. Ačiū.

Ž. TOMKUS. Aš pasakysiu trumpai, kad mes iš tikrųjų teikiame paramą pagal Valstybės sienos apsaugos tarnybos poreikį. Tas sprendimas tikrai yra pasitvirtinęs. Tikriausiai, kai jau nebus poreikio, tada ir nebus prašymų pasitelkti kariuomenę. Bet kol kas poreikis išlieka ir dėl to yra prašymas pasitelkti kariuomenę padėti Valstybės sienos apsaugos tarnybai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre. Paskutinis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas viceministre, aš suprantu, kariams smagu patruliuoti, pasivaikščioti gryname ore, viskas čia gerai. Tačiau ar jūs nemanote, kad kariai turėtų prisidėti ir statant šią sieną? Tai vis dėlto inžinerinis statinys, kariuomenėje yra inžinerinių struktūrų, o mokėti išvynioti koncertinę kiekvienas karys privalo pagal savo tiesioginę funkciją. Tai naudojama ir apkasams, ir karybos procese statyti užtvartas, apkasus apginti ir visa kita. Kodėl jūs juos laikote kaip tuos tingius katinus?

Ž. TOMKUS. Atsakysiu. Kariai visą laiką padėjo iki šiol, iki pat rugsėjo, spalio pradžios, ir dabar dar dalyvauja būtent tiesiant koncertinę, pagal poreikį yra skiriamas atitinkamas karių skaičius. Ilgą laiką net buvo pagrindiniai kariai – tie, kurie tiesė būtent koncertinę. Tačiau noriu atkreipti dėmesį, kad tai yra papildoma užduotis kariams ir tai buvo susiję, kad tai yra vis dėlto pagalba civilinėms institucijoms ir kitoms valstybės institucijoms. Bet, kaip ir minėjau, pagal poreikį mes prisidedame ir Lietuvos kariuomenė prisideda prie koncertinos tiesimo, bet dabar, kad procesas vyktų sklandžiau ir efektyviau, atitinkamai yra priimti kiti sprendimai, yra kompanijos, kurios dabar yra atsakingos tiek už koncertinos tiesimą, tiek už sienos statymą, tai yra sustiprintos tvoros statymą. Bet jeigu bus ir toliau kariuomenės poreikis, tikrai mes svarstysime tuos klausimus ir pagal poreikį dalyvausime tiesiant koncertinę.

PIRMININKAS. Labai dėkui, viceministre. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Po pateikimo pasisakymai dėl motyvų. Už kalba A. Skardžius. Viceministre, viskas.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Viceministras mane įtikino, kad kariai buvo panaudoti, bet dabar kokia situacija. Juk elektros energetikai apsiėmė statyti tvorą, skelbti konkursą, administruoti šį procesą, Pinigus gaus kažkokios privačios kompanijos. O faktiškai mūsų kariai, mūsų kariuomenės inžinerinės struktūros tiesiog atliks tą fizinį darbą, taip išeitų. Tai kam mums mokėti privačioms kompanijoms, kai bent jau atmetus tuos darbo jėgos kaštus mums ta tvora kainuotų ne 150 mln., gal tilptume ir į visą 100? Tad aš gerai norėčiau, suprasdamas situaciją, paprašyti, kad šiuokart mūsų kariuomenė galėtų pasipraktikuoti. Juk nelabai sudėtingas šis statinys, čia nėra kokios nors kosminės technologijos. O kariams igyti praktikos būtų labai pravartu, kaip vynioti tą koncertinę saugiai pasienyje, ir būtų dviguba nauda. Todėl manau, kad svarstymo stadijoje pagrindinis komitetas tikrai atsižvelgs į šiuos siūlymus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Prieš nėra norinčių kalbėti. Balsavimas dėl įstatymo projekto visiškai netrukus, po keleto minučių.

16.13 val.

Seimo savaitės (2021-11-08–2021-11-12) – 2021 m. lapkričio 9 d. (antradienio) ir 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Paskutinis šios dienos darbotvarkės rezervinis 4 klausimas – savaitės, prasidedančios lapkričio 8 diena, Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, grįžtame prie įprasto mūsų darbo ritmo. Kitą savaitę dvi plenarinio posėdžio dienos gana užpildytos svarstomų projektų.

Antradienį, kaip pastebėjote, vyrauja finansų krypties, susisiekiimo krypties projektai. Taip pat įrašytas Konstitucijos 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas dėl priesaiką sulaužiusių politikų ar pareigūnų galimybių kandidatuoti. Svarstymo stadija. Taip pat nukeltoji diskusija „Ambicinga Europos Sąjungos partnerystės politika“ antradienio popietiniame posėdyje. Teikimas naujų Aukščiausiojo Teismo teisėjų kandidatūrų. Taip pat kai kurie kiti su investicijomis susiję projektai ir taip pat finansų krypties projektai, mokestiniai.

Ketvirtadienį pusę posėdžio formuos, tiksliau, pusę dienos, vakarinį posėdį formuos dvi opozicinės frakcijos pagal atitinkamas proporcijas. Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“ jau pateikė savo projektus, tikiuosi, kad greitai pateiks ir kita frakcija, o rytinėje dalyje, rytiniame posėdyje daugeliu atveju yra tie projektai, kuriuos mes šiandien matėme svarstymo stadijos. Iš jų, aišku, reikia išskirti Žmonių užkrečiamųjų ligų įstatymo projekto pataisas, vetuotas Respublikos Prezidento. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūsų paklausti nori vienas Seimo narys – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkui. Norėjau pasiteirauti kitą savaitę dėl Kultūros rėmimo fondo įstatymo naikinimo. Vakar vakare pamačiau, kad jie išbraukti iš šios dienos darbotvarkės, tai norėjau pasitikslinti, ar kitą savaitę šie klausimai bus, nes kol kas iš jūsų neteko išgirsti dabar dėl kitos savaitės darbotvarkės. Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Galbūt jūs rytoj vis tiek komitete posėdį turėsite, tai ir apsispręskite. Jei komitetas pageidauja, kad būtų įtraukta, tai čia priklauso nuo komiteto teikimo. Jei yra komiteto pageidavimas, kažkaip rasime tos vietos kitos savaitės darbotvarkėje. (*Balsai salėje*) Kaip? Pasiiaškinsime, dabar man eksromptu sunku pasakyti, kokios ten yra...

PIRMININKAS. Gal R. Šarknickas norėtų patikslinti, jeigu labai trumpai. Tuoj, minutėlę.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Pageidavimo tikrai dar nėra, nes vis dėlto nėra išdiskutuota su bendruomene, todėl kitą savaitę bent jau iš mūsų pusės nėra pageidavimo.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš nesupratau, ar jūs norite...

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ne, aš tiesiog šiandien pamačiau, kad išbraukta, o apie kitą savaitę jūs nekalbėjote, kad bus šitas klausimas. Aš norėjau žinoti, jeigu bus, tai mes planuotume dar su bendruomene susitikti pakalbėti apie tai.

J. RAZMA (TS-LKDF). Bet jeigu nėra, matyt, ir nebus. Tada gal jūs per daug nuogaustaujate.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Galime pritarti darbotvarkei, prasidedančiai lapkričio 8 dieną, bendru sutarimu? Galime pritarti, pritarta. Dėkui.

Prašau, per šoninį mikrofoną kolega K. Bartkevičius.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). K. Bartoševičius.

PIRMININKAS. K. Bartoševičius, labai atsiprašau.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Norėjau pasakyti kolegai R. Šarknickui, kad šitie įstatymų projektai yra perėję komitete svarstymo stadiją ir todėl nėra planuojami kažkokie papildomi susitikimai su visuomene. Kadangi pagal Statuto normą nebuvo praėję pakankamai valandų nuo vakar dienos vykusio komiteto posėdžio iki šiandien, dėl to jie bus iškelti į vėlesnius plenarinius posėdžius. Ačiū.

16.18 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2, 98 ir 105 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-418(2) (svarstymo tęsinys)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, nejučia atėjome į balsavimo stadiją. Dabar turėsime apsispręsti dėl darbotvarkės 2-11 klausimo – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-418(2) po svarstymo. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 97, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

16.19 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 10, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-708(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-12 klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-708(2). Balsavimas po svarstymo. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 101, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

16.20 val.

Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 trečiojo, penktojo, šeštojo skirsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-820(2)ES (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas, dėl kurio reikia apsispręsti, 2-13 klausimas – Civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-820(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 93, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 2. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

16.20 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 49, 59, 59¹, 64, 65, 135, 206, 225, 226, 226¹, 226² straipsnių pakeitimo ir 207 straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ Nr. XIII-3319 3 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-814(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-14 klausimas, dėl jo reikia apsispręsti. Seimo statuto kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-814(2). Kas pritariate projektui po svarstymo, balsuojate už, kas nepritariate, kaip ir visada – prieš arba susilaikote.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 99, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 1. Statuto projektui po svarstymo pritarta.

16.21 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 43 ir 62 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-555 (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-15 klausimas – Seimo statuto dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-555. Projektą siūloma gražinti iniciatoriams tobulinti. Kas pritariate tokiai pozicijai, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 53, prieš – 20, susilaikė 25. Siūlymui gražinti iniciatoriams tobulinti pritarta.

16.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projektas Nr. XIVP-1046 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas, dėl kurio reikia apsispręsti, 2-16 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projektas Nr. XIVP-1046. Kas pritariate po pateikimo nutarimo projektui, balsuojate už, kas nepritariate – prieš arba susilaikote.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 97, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 5. Seimo nutarimo projektui po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinį siūloma skirti Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą. Ar galime pritarti tokiam siūlymui bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma svarstymo data – lapkričio 9-oji. Ar galime pritarti tokiam siūlymui bendru sutarimu? Galime, pritarta. Labai dėkui.

16.24 val.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-890 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-20 klausimas – Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-890. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate – prieš arba susilaikote.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 96, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 1. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinį siūloma skirti Aplinkos apsaugos komitetą.

Per šoninį mikrofoną – A. Gedvilienė. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau paprašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Prašoma Vyriausybės išvados. Ar galime pritarti kreipimuisi į Vyriausybę dėl išvados bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Labai dėkui. Pagrindinio komiteto nominavimą skiriame Aplinkos apsaugos komitetui. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Siūloma svarstyti gruodžio 16 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

Seimo narių pareiškimų šiandien nėra. (*Šurmulyš salėje*) Yra? Atsiprašau, palaukite. Minutėlę, tuoj patikrinsime dar kartelį. (*Šurmulyš salėje*) Kol atidarinėjame, aš dar kartą noriu priminti visiems pasiimti asmeninius daiktus, nes rytoj šioje posėdžių salėje vyks įvairiausi Baltijos Asamblėjos renginiai. Būtų gerai, kad atitinkamai būtų paruoštos vietos. Prašom – Seimo narių pareiškimai. A. Kupčinskas. (*Balsai salėje*)

16.25 val.

Seimo narių pareiškimai

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, labai trumpai. Aš noriu informuoti, kad toliau tęsiama parlamentinė sportinė demokratija, diplomatija, o Seimo komanda jau aplankė ketvirtą

savivaldybę iš eilės, tai yra Raseinių. Trenerio S. Jovaišos dėka toliau ji yra sugrįžusi į pergalių kelią. Perduodame šią taure saugoti valdybai ir posėdžio pirmininkui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. (*Plojimai*) Labai dėkui. Gerbiami kolegos, turiu pasakyti, kad krepšinis atneša ne tik taures, bet tam tikrais atvejais ir traumas. Žiūrint į mano pirštą tai galima suprasti. Baigiame posėdį. Registruojamės.

Užsiregistravo 74 Seimo nariai.

Skelbiu lapkričio 4 dienos vakarinį Seimo plenarinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 108 STENOGRAMA

2021 m. lapkričio 9 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame lapkričio 9 d. (antradienio) rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 116 Seimo narių.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. lapkričio 9 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pirmasis darbotvarkės klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Aš dėl šios dienos darbotvarkės. Prašau Seimo įtraukti rezoliuciją „Dėl solidarumo su Lenkijos Respublika“, projektą Nr. XIVP-1047. Jeigu mes deklaruojame, ypač šiais laikais, kad Lenkija mūsų strateginė valstybė partnerė, kartu bandome spręsti labai sudėtingas problemas, tai parama ketvirtadienį švenčiant Lenkijos nepriklausomybės dieną yra kaip niekada Lenkijai svarbi. Bet jinai ne ką mažiau svarbi ir Lietuvos valstybei. Iš skirtingų frakcijų 43 parlamentariai pasirašė rezoliuciją, bet taip pat kolegos sakė, galbūt reikės ją tobulinti. Mes prašome įtraukti rezoliuciją į darbotvarkę, mielų kolegų labai paprašyčiau, tikrai galime sudaryti komisiją ir patobulinti rezoliuciją, kad tiktų. Gerbiamam Užsienio reikalų komiteto pirmininkui aš rodžiau tą rezoliuciją. Statute nėra normos, kad aš turiu derinti rezoliuciją su Užsienio reikalų komiteto nariais, bet jeigu jie atsirastų redakcinėje komisijoje, tai, be abejo, yra labai svarbu. Tikrai prisimename, kad ir per vieną dieną parašoma rezoliucija, ir vieno Seimo nario, ir sėkmingai yra pateikiama Seimui.

Labai prašome frakcijos vardu ir visos opozicinės frakcijos vardu, nes aš nežinau, ar daugumai svarbus tas klausimas, atsižvelgti. Aš prašau įtraukti rezoliuciją į šios dienos rytinį posėdį, o vėliau, ketvirtadienį, jau po suderinto teksto kaip tik pirmoje dienos pusėje ją taip pat galėtume priimti. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, Pirmininke. Jau tokia tradicija Seime, kad mes paprastai visas rezoliucijas dėl užsienio reikalų darome bendru sutarimu ir jas suderiname su visais URK'o nariais. Tuo labiau ir tematika pasikeitė – šiuo metu Lenkija yra užpulta, tai siūlau parengti naują tekstą atsižvelgiant į aktualijas, galbūt panaikinti tuos klausimus, kurie mūsų pačių Konstitucijai gali prieštarauti. Jeigu autoriai sutinka, mielai kartu padirbėtume ir ketvirtadienį tokį naują tekstą parengtume. Mes kaip tik turime trečiadienį komiteto posėdį, kur tai galėtume svarstyti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju už pasiūlymą. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, kai parengia bet kokias rezoliucijas dėl Kinijos, dėl Taivano, dėl Rusijos, bendru sutarimu visi be jokių diskusijų. Vienas Ž. Pavilionis parengia ir visas Seimas balsuoja. Pirmą rezoliuciją buvo mano parengta. Netiko. Gerai. Aš neturiu jokių pretenzijų. Tegul rengia didelė darbo grupė. Tiko 43 Seimo nariams, Ž. Pavilioniui netinka.

Gerbiameji, šiandien tokia diena – Lenkijos valstybės nepriklausomybės diena. Ne žodžiais...

PIRMININKĖ. Ne šiandien, ne šiandien, gerbiamas Petrai. Klystate.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Atsiprašau. Ne žodžiais, o darbais mes paremkime savo kaimynus, nors vieną kartą solidarizuokimės. Valstiečių buvo atkurti santykiai su Lenkija, dabar vėl jūs santykius pagadinsite? Su estais susipykote, su lenkais susipykote. Dabar dar su latviais susipyksite. Rusijai ir Kinijai, ir Baltarusijai karą paskelbėte. Su kuo jūs nesusipykote?

PIRMININKĖ. G. Surplys.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš lyg noriu girdėti ir lyg girdžiu ir iš gerbiamos R. Tamašunienės, ir iš Užsienio reikalų komiteto pirmininko valią priimti tą rezoliuciją, aišku, pataisius ją. Siūlyčiau vis dėlto tai, ką ir siūlė R. Tamašunienė, šiandien svarstyti rezoliuciją ir nuspręsti ją tobulinti. Tada rytoj komitete sutvarkysime ir ketvirtadienį galėsime Lenkijos nepriklausomybės dienos proga priimti tą rezoliuciją tokią, kokia jinai tiktų ir valdančiajai daugumai, ir opozicijai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Premjerė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Man atrodo, nėra geresnio būdo, kaip parengti tekstą, kuris tiktų ir kuris galėtų būti Seimo iš karto priimtas. (*Triukšmas salėje*) Tai, kad jums tinka, nebūtinai tinka visiems, nes tame tekste yra net faktinių klaidų, todėl Seimui, matyt, nelabai derėtų tokią rezoliuciją priimti.

Ponui P. Gražuliui. Asmeniškai galiu jį informuoti, kad paskutinį kartą su Lenkijos premjeru kalbėjau vakar vakare. Tikrai santykiai yra labai darbingi, labai šilti ir labai puikūs. Manau, kad nebūtų geresnės dovanos ir geresnio pasveikinimo nepriklausomybės dienos proga nei suderinta rezoliucija, kurią Seimas galėtų patvirtinti vienbalsiai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Aš sugadinsiu šventę, kalbėsiu apie kitus dalykus. Ar galiu?

PIRMININKĖ. Prašom, bet geriau būtų apie darbotvarkę.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Taip, būtent apie darbotvarkę, o ne apie kliedesius rytinius. (*Šurmulys salėje*) Labai labai prašyčiau jūsų...

PIRMININKĖ. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Nežinau, gal pagalbos reikia žmonėms, kas čia vyksta? (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKĖ. Prašau tylos!

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Gerai, gerbiama Pirmininke, frakcijos vardu prašau iš rezervinių klausimų įtraukti į pagrindinę darbotvarkę projektus Nr. XIVP-856, Nr. XIVP-857, Nr. XIVP-911. Trijų projektų paketai: dėl Kultūros rėmimo fondo, dėl Kultūros tarybos ir dėl profesionaliojo scenos meno. Čia gana svarbūs klausimai, tikrai būtų gerai, jeigu jie patektų į pagrindinę darbotvarkę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Prašom, gerbiamas E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Aš norėjau pasakyti štai ką – rezoliuciją teikti turi teisę kiekvienas Seimo narys, ypač jų grupė. Tai, kad galime sutarti ir derinti su visu Seimu šitą rezoliuciją, yra gera praktika. Bet apie tokią praktiką, kad Seimo narys turi nešti derinti rezoliuciją Užsienio reikalų komitetui, tiesiog girdžiu pirmą kartą. Tokių dalykų nėra ir būti negali. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Išties, kolegos, yra buvę visokių atvejų, kai kerštaujame vienas kitam, kai pasinaudodami būtomis ir nebūtomis statutinėmis nuostatomis bandome ką nors riboti ir apriboti, ir neleisti pateikti. Ritos surinkti parašai yra teisėti, Ritos parengta rezoliucija atitinka šiandien visus Seimo statute nustatytus reikalavimus. Pateikimas turėtų būti ir po pateikimo galėtume sudaryti redakcinę komisiją.

Bet aš labai džiaugiuosi, kad yra šiandien premjerė salėje. Gerbiama premjere, aš jums noriu perskaityti jūsų vieno frakcijos nario pranešimą, kurį jis padarė penktadienį, ir, tikiuosi, jūs išgirsite ir tą frakcijos narį pasikviesite. Matyt, aš dabar suprantu, dėl ko gerbiamas Ž. Pavilionis gina savo frakcijos narį, kad nereikia jokios rezoliucijos ir toliau reikia paskelbti karą Lenkijai. Ką jisai rašo, gerbiamieji, paskaitykite: „Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba tikrai galėtų nukreipti daugiau savo jėgų į rimtesnių klausimų sprendimą, pavyzdžiui...“

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, jūs turite pasiūlymų dėl darbotvarkės?

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Čia yra labai susiję su rezoliucija.

PIRMININKĖ. Ar jūs turite pasiūlymų dėl darbotvarkės?

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Seimo Pirmininke, manęs prašau nenutraukti. „Pavyzdžiui, užtikrinti, kad į Lietuvos rinką nepatektų Lenkijoje pagaminta ir užauginta kiauliena.“ Tai būtų rimtas ir didelis darbas. Gerbiama premjere, jūs paskaitykite, ką jūsų frakcijos narys, Seimo narys rašo ir ką jisai siūlo. Jūs galvojate, kad tokiais pranešimais mes prisidedame prie normalių santykių su Lenkija gerinimo? Kai pats Seimo narys daro spaudimą Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos vadovui viešoje erdvėje, kad stabdytų bet koki lenkiškos produkcijos patekimą į Lietuvą. Tai kur mes toliau nueisime? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Gerbiama kolegų, buvo aiškiai pasakyta šioje salėje, kad visais valstybės lygiais vyksta nuolatinis dialogas su Lenkija. Mes visi esame širdimi su Lenkija, kuri šiandien patiria tikrai rimtų iššūkių, ir siekiame palaikyti savo draugišką kaimynę.

Dabar dėl darbų. Šiandien Seniūnų sueigoje ir aš prašiau, ir tikrai bandėme įtikinti kolegas eiti konstruktyviu keliu. Ar mes norime rezultato? Jeigu mes norime rezultato ir kad rezoliucija būtų priimta viso Seimo, aš siūliau, kad būtų įregistruotas rezoliucijos antrasis variantas, kuris būtų visiems priimtinas ir jį galėtume svarstyti. Nes, kaip atkreipė dėmesį gerbiamas J. Razma, jeigu mes teikiame šį rezoliucijos variantą į darbotvarkę, tai turėsime visi balsuoti, ar pritariame tekstui, ar nepritariame, ir mes būsime priversti balsuoti prieš jūsų pateiktą rezoliuciją, jeigu tekstas visus nevisiškai tenkins. Tai aš prašiau konstruktyvumo ir vis dar prašau. (*Balsas salėje*) Kolega, na, trečiąjį variantą. Ko jūs šaukiate iš vietos? Aš jūsų nepertraukiau. Aš siūlau parengti Lenkijos Respubliką remiantį tokį variantą, kuris tiktų visam Seimui. Dar kartą tiesiog to prašau. Ir viskas. Negi negalime rasti kompromiso?

PIRMININKĖ. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Tikrai nenoriu veltis į kokius nors asmeniškumus, bet, mieli kolegos, tikrai siūlyti Seimui priimti rezoliuciją, kurioje kalbama apie kažkokią Europos Viršūnių Tarybos įtampą ir priimtus sprendimus dėl valstybės narės Lenkijos, – nebuvo tokių sprendimų, nėra tokios įtampos. Kaip tik tai yra ta institucija, kuri mažina įtampą. Gal jūs Europos reikalų komiteto posėdžiuose dalyvaukite. Man atrodo, kad Seimas ne turėtų sau daryti gėdą, o turėtų priimti rezoliuciją tokią, kokia ir turi būti priimta, kad mes palaikome Lenkiją dėl tų problemų, kurias, tiesą sakant, sprendžiame visi kartu jau ne pirmas mėnuo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. R. Tamašunienė, po to A. Vyšniauskas ir baigsime diskusiją dėl darbotvarkės.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Jeigu mes palaikome Lenkiją iš visos širdies, tai ir turėkime tos širdies. Yra žengtas pirmas žingsnis – užregistruotas tekstas. Ar jis tobulas, ar netobulus, galbūt reikia pridėti dar Europos Komisiją dėl sprendimo. Bet tikrai ir įtampa buvo, ir diskusija buvo, ir premjeras M. Moraveckis buvo Europos Parlamente ir pristatė savo poziciją. Visa tai vyko ir mes negalime to paslėpti ar nušluoti po kažkokiu kilimu. Tai vienas dalykas.

Antras dalykas. Aš ir siūlau tai, ką sako P. Saudargas, – sudarykime redakcinę komisiją ir patobulinkime. Tai nebus balsavimas prieš rezoliuciją. Tai bus, kad mes sudarome redakcinę komisiją ir tobulinsime rezoliuciją. To ir prašome. Tų rezoliucijų gimsta ir daugiau. Aš nesuprantu, kodėl Užsienio reikalų komitetas nematė poreikio pateikti rezoliuciją Lenkijai svarbiu metu. Aš negaliu atsakyti už parlamento darbą ir už Užsienio reikalų komiteto ar Europos reikalų komiteto darbą, kad jie nemato tokio poreikio. O kad poreikis yra, tai jau ne viena rezoliucija yra užregistruota. Tai mes dabar norime, kad jų būtų 12? Tada daugumai užteks noro įtraukti į darbotvarkę.

Tiesiog prašome geranoriškumo. Aš, pristatydama rezoliuciją, taip ir pasakysiu, kad aš sutinku, kad ji tobulintina ir mes turėtume sudaryti iš įvairių frakcijų ir kompetentingų žmonių, galbūt iš komitetų, atsakingų už užsienio politiką, narių redakcinę komisiją. Tai žingsnis žengtas, tiesiog reikia (...), o ne laukti kažkokių mistinių tekstų.

PIRMININKĖ. A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Atleiskite, kolegos, tačiau kadangi buvo paminėtas mano parašytas tekstas, tai aš turiu... (*Triukšmas salėje*) Aš žinau. Aš turiu teisę ir pareigą atsakyti.

Gerbiamas Remigijau, aš jums esu sakęs: jūs geras orakulas, bet labai prastas realybės komentuoju. Kalbama apie iš trečiųjų šalių į mūsų šalį atkeliaujančius maisto produktus, kurie yra pažymėti kaip lietuviški produktai. Kaimo reikalų komitetas šia tema domisi, turėjome du posėdžius ir tai tęsime kartu su Maisto ir veterinarijos tarnyba. Kalbama apie tai. Sėkmės.

PIRMININKĖ. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke. Labas rytas, kolegos. Dėl Kultūros rėmimo fondo įstatymo projekto Nr. XIVP-856(2) buvo paprašyta Kultūros komiteto pirmininko, kad iš rezervinių būtų įtrauktas į rytinę darbotvarkę. Tačiau prieš savaitę buvo vicepirmininkas Jurgis ir jis apie tai visiškai neužsiminė: nei kad bus rezerve, nei kad bus darbotvarkėje.

PIRMININKĖ. Ar jūs turite pasiūlymų dėl darbotvarkės?

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Kad tas klausimas vis dėlto nebūtų įtrauktas į darbotvarkę, nes nevyko diskusija su bendruomene dėl šio Kultūros rėmimo fondo įstatymo.

PIRMININKĖ. Jūs siūlote išbraukti?

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Taip.

PIRMININKĖ. Frakcijos vardu siūlote išbraukti?

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Taip. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Aš dar kartą pakartosiu. Šioje pateiktoje rezoliucijoje nėra nė vieno žodžio apie dabartinę krizę, dėl kurios ir reiškiamas visapusiškai solidarumas. Ją reikia iš esmės parengti iš naujo, pakeisti, ir, jeigu leistumėte, mes tą padarytume iki ketvirtadienio, nes ten yra visiškai kita tema. Mes ne su Briuseliu, ponio Rita, kovojame. Mes kovojame su Kremliumi ir autokratiniais režimais, kurie šiuo metu puola Lenkiją. Kryptis ne ta ir mes ją turėsime pakeisti ir tada bendru sutarimu pateikti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, visos nuomonės išsakytos dėl darbotvarkės. Siūlau apsispręsti balsuojant. Gerbiamas Petrai, jūs jau kalbėjote.

Pirmasis siūlymas yra frakcijos vardu į šios dienos darbotvarkę įtraukti Seimo rezoliucijos „Dėl solidarumo su Lenkijos Respublika“ projektą Nr. XIVP-1047. Kas pritariate dėl šio klausimo įtraukimo, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 118: už – 47, prieš – 25, susilaikė 46. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas. Frakcijos vardu R. Šarknickas siūlo išbraukti projektus Nr. XIVP-856 ir Nr. XIVP-857 iš darbotvarkės. Kas pritariate tokiam frakcijos siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 123: už – 54, prieš – 51, susilaikė 18.

Taip pat buvo gerbiamo V. Juozapaičio siūlymas iš rezervinių tuos pačius projektus Nr. XIVP-856, Nr. XIVP-857 ir Nr. XIVP-911 įtraukti į rytinę darbotvarkę, į pagrindinę darbotvarkę. Ar galime pritari bendru sutarimu? Balsuojame dėl šio siūlymo.

Balsavo 121: už – 59, prieš – 23, susilaikė 39. Pasiūlymui nepritarta, lieka rezerve.

Paskutinis klausimas. Keturi įstatymų projektai, tai yra Nr. XIVP-1037, Nr. XIVP-1019, Nr. XIVP-1020 ir Nr. XIVP-1021, nėra įtraukti į darbų programą. Ar galime bendru sutarimu pritari dėl jų svarstymo šiandien? Nematau prieštaraujančių, pritari bendru sutarimu.

Turime apsispręsti dėl visos darbotvarkės. Ar galima pritari jai bendru sutarimu? Reikalaujate balsuoti? Balsuojame dėl darbotvarkės.

Balsavo 123: už – 79, prieš – 4, susilaikė 40. Darbotvarkei pritari. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*LRP*). Man tik tenka apgailestauti, kad Konservatorių frakcijos narys Lenkiją jau kaip ir Baltarusiją laiko trečiaja šalimi. Tai akivaizdu, nes produkcijos importas iš Lenkijos suliginamas su eksportu iš Baltarusijos. Tai kokia jūsų politika? Čia yra nekiršinanti politika? Aki-vaizdžiai kiršinanti politika, ir, aš manau, labai gaila, kad konservatoriai išsisukinėja ir nenori paremti Lenkijos realiais darbais ir rezoliucija. Na, laukim ketvirtadienio, pažiūrėsime, kokia bus parengta rezoliucija.

10.20 val.

Valstybės išdo įstatymo Nr. I-712 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-711(2), Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 20, 23, 29 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-712(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-713(2), Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 33 ir 35⁶ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-714(2), Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-715(2) (*svarstymas*)

PIRMININKĖ. Kitas darbotvarkės 1-2.1 klausimas – Valstybės išdo įstatymo Nr. I-712 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-711(2). Kviečiu pranešėją M. Majauską, jis pristatys komiteto išvadą dėl pagrindinio ir lydimųjų. Gerbiamas Mykolai, prašau į tribūną. (*Šurmulyš salėje*)

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvaustė Valstybės išdo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto visą paketą, todėl aš paskelbsiu išvadą dėl pagrindinio ir lydimųjų. Komitetas apsvaustęs pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat kviečiu R. Jušką, kad pristatytų Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą dėl pagrindinio įstatymo projekto Nr. XIVP-711(2).

R. JUŠKA (LSF). Komiteto sprendimas ir pasiūlymai: iš esmės pritari įstatymo projektui Nr. XIVP-711(2) ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Balsavimo rezultatai – pritari bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu M. Danielę, kad pristatytų Sveikatos reikalų komiteto išvadą. (*Šurmulyš salėje*) Gerbiama Morgana, gerbiama Morgana, prašau pristatyti išvadą.

M. DANIELĖ (LF). Sveikatos reikalų komitetas nusprendė iš esmės pritari Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektui ir pritarė šiam pakeitimui bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte komiteto išvadą. Dabar norėčiau pakviesti M. Lingę, kad pristatytų Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimo projekto.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėl antro?

PIRMININKĖ. Dėl lydimųjų, taip, dėl 1-2.3 ir dėl 1-2.4.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas apsvaustė Valstybinio socialinio draudimo įstatymo projektą ir komiteto išvada yra pritari įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui atsižvelgti į tai, kad perkeliant fondų sąskaitas į valstybės išdą turėtų būti užtikrintas ne mažesnis nei turimas atliekamų operacijų sąskaitos operatyvumas ir funkcionalumas, kad nenukentėtų teikiamų paslaugų kokybė tiek surenkant įmokas, tiek mokant išmokas. Taip pat atkreipiame pagrindinio komiteto dėmesį, kad fondo lėšų apyvartos operacijos šiuo metu yra atliekamos nemokamai, todėl labai svarbu, kad įgyvendinant teikiamus teisės aktų pakeitimus nedidėtų administravimo sąnaudos, susijusios su sąskaitų aptarnavimu, lėšų pervedimu ir valdymu. Komitetas analogišką išvadą priėmė dėl abiejų projektų ir abiem yra pritari bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte komiteto išvadą. Visų komitetų išvados dėl šio projekto ir lydimųjų yra pristatytos. Diskusijoje užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Dėl šio projekto po svarstymo mes apsispręsimė balsuoti numatytu laiku. Balsavimas numatytas nuo 11 val. 15 min.

10.24 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 4, 5, 7, 9, 10, 13, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-803(2), Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 1, 6, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-804(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-805(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-806(2), Triukšmo valdymo įstatymo Nr. IX-2499 9, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-807(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-808(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės 1-3.1 klausimas – projektas Nr. XIVP-803(2) ir lydimieji. Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją A. Kupčinską.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Labas rytas, gerbiama Pirmininke. Komitetas svarstė įstatymo projektą ir komiteto nariai bendru sutarimu pritarė patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Ir lydimiesiems, ar ne?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ir lydimiesiems analogiškai – visiems bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte komiteto išvadą. Taip pat norėčiau pakviesti Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką gerbiamą S. Šedbarą, kad pristatytų Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą dėl lydimiojo.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, lydimasis yra Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pakeitimas. Šiuo pakeitimu siūloma papildyti ir patikslinti nuostatas, tai yra vietoje vartojamą pavadinimo „Valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija“ įrašyti „Akcinė bendrovė Lietuvos automobilių kelių direkcija“. Komitetas pritarė šiam pasiūlymui ir pasiūlė pagrindiniam komitetui patobulinti šį projektą pagal Teisės departamento pastabas. Už tokį sprendimą iš 7 dalyvavusių 6 balsavo už, 1 susilaikė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Visos išvados pristatytos.

Diskusijoje užsirašė kalbėti vienas Seimo narys. Kviečiu P. Gražulį į tribūną.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, man labai keista, aš nesuprantu jokių argumentų, kodėl reikia valstybinę Kelių direkciją keisti į akcinę bendrovę. Juk tai yra kelias į privatizavimą. Aš manau, kad tikrai reikėtų neatsisakyti valstybės įtakos tokioms įmonėms. Aš nelabai suprantu, kokie tikslai, ir argumentų neišgirdome, todėl aš tikrai negalėčiau pritarti tokiam sprendimui. Tuo labiau kad Prezidentas, kai mes ruošėmės tikrai akcionuoti ne vieną valstybinę įmonę, vetavo tokį klausimą. Aš manau, kad šiandien Prezidentas gali taip pat vetuoti ir dabartinį mūsų sprendimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų po svarstymo užsirašiusių taip pat. Yra. R. Žemaitaitis norėtų kalbėti prieš, tačiau Remigijaus salėje šiuo metu nematau. Taigi dėl šio klausimo... O, Remigijus atbėga. Prašau. Žodis jums.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Atsiprašau, kad šiek tiek vėlavau. Iš tiesų, kolegos, aš ne dėl kitų projektų, aš dėl to pagrindinio 1-3 klausimo, projekto Nr. XIVP-803, tai yra Kelių įstatymo, kuriame kalbama apie tai, kad bus siekiama pertvarkyti Valstybės įmonę Lietuvos automobilių kelių direkciją į akcinę bendrovę. Iš tiesų tai yra vienas žingsnis link privatizavimo. Aš manau, kad valstybei tai yra vienas iš pavojingiausių sprendimų, kuris gali būti dabar padaromas. Mes matome tai, kas vyksta kaimyninėse šalyse, mes matome, kas vyksta dabar Lenkijoje, mes matome, kokios provokacijos gali būti atliekamos ir šičia. Jeigu mes galvojame, kad pertvarkę į akcinę bendrovę galėsime labiau skolintis, kaip bando argumentuoti specialistai arba Vyriausybės atstovai, tai jūs iš tiesų labai stipriai klystate. Turint valstybinę įmonę, ją galima du kartus geriau kontroliuoti, du kartus geriau žinoti tai, kas vyksta, o kada jau yra akcinė bendrovė, tai yra vienas žingsnis link privatizavimo kelio.

Aš puikiai suprantu konservatorius, kurie visą laiką, kai tik yra valdžioje, tai ir privatizuoja kokią nors įmonę, ar tai bus „Mažeikių nafta“, ar tai bus oro uostai, ar tai bus dujos, ar tai bus elektra. Mes pažiūrėkime, visą tą mūsų valstybės nepriklausomybės 30 metų laikotarpį konservatoriai tris kartus turėjo galimybę būti valdžioje. Kai tik jie valdžioje, tai ir kokią nors įmonę bando privatizuoti. Tikrai kviečiu balsuoti prieš.

Kiti teisės aktai, lydimieji teisės aktai, atrodytų, kaip ir būtų teisingi, bet žinodamas ir matydamas, kad bus padaryta akcinė bendrovė, ir turėdamas istorinę atmintį, kuri parodė, kaip pasisekė su kitomis įmonėmis, tikrai kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. A. Kupčinskas norėtų kalbėti už.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, išgirdęs kolegos Remigijaus pasakymą, kad čia konservatoriai siekia vien tik privatizavimo, – tai nereikia avansu šaukti, kad dangus griūva. Dangus tikrai negriūva, tačiau kad mūsų keliai yra prastos būklės, galima sakyti, apverktinos būklės, reikalauja atitinkamo dėmesio ir papildomų lėšų, tai faktas. Mūsų keliams trūkstant finansavimo, iš tiesų reikia ieškoti naujų galimybių. Jeigu pamatysime „Lietuvos energijos“ atvejį, dabartinio „Ignitis“ atvejį, tai išties suteikia naujas galimybes. Mes siekiame nuo kitų metų įvesti e. tolingo sistemą, kad mūsų sunkiasvorėms transporto priemonėms keliai būtų apmokestinti, sukurta sistema pritrauktų daugiau lėšų, daugiau kaip 100 mln. į Kelių fondą. Iš tiesų tokia galimy-

be reikia ir pasinaudoti. O kad nėra galimybių tinkamai kontroliuoti akcinės bendrovės, tikrai nesutiksiu, nes yra pakankamai instrumentų ir su lūkesčių laiškais, taip pat didinti ir pačios akcinės bendrovės patrauklumą, ir patį kontroliavimą, nes dabartinė situacija kaip tik sukuria sistemą, kai už broką niekas nėra atsakingas, valstybinė įmonė. Pasižiūrėkite į tą patį Strošiūnų tuneliuką beveik už 5 mln. eurų, kai niekas neatsakingas dėl priimto sprendimo, o pinigai išleisti vėjais. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti, apsispręsimė balsuodami numatytu laiku.

10.30 val.

Vidaus vandenų transporto kodekso 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-760(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-4 klausimas – Vidaus vandenų transporto kodekso 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-760(2). Kviečiu pranešėją Ekonomikos komiteto narį M. Skritulską.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Ekonomikos komitetas svarstė įstatymo projektą ir bendru sutarimu pritarė patobulintam įstatymo projektui bei komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Diskutuoti užsirašiusiųjų nėra. Dėl motyvų po svarstymo užsirašė kalbėti A. Vinkus. Motyvai už.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiama Pirmininke, susipažinęs su teikiamu Vidaus vandenų transporto kodekso pakeitimo projektu pagalvojau, kad tai vienas iš retesnių atvejų, kai pasirinkta laisvalaikio praleidimo galimybė, praplėtimu ir pajvairinimu pačioje Lietuvoje neišvykstant į užsienį. Tuo labiau kad siaučiant virusui tokie apribojimai yra daug didesni.

Viena vertus, tai paskata jaunimui pramogauti ir laisvai leisti laiką Lietuvoje, kita vertus, šios vykstančios pramogos prisideda prie verslo skatinimo. Teikiamo įstatymo projekto turinys rodo, kad siekdami sumažinti suvaržymus laivų nuoma užsiimančių juridinių asmenų veiklai ir reikalavimams, asmeninius laivus besinuomojantiems asmenims kartu siekiame užtikrinti ir pramogų saugumą. Nors siūloma leisti išsinuomoti ir plaukioti asmeniniais laivais ir motociklais, neturint galiojančio motorinio pramoginio laivo laivavedžio kvalifikacijos pažymėjimo, įvedamas reikalavimas, kad asmuo, ketinantis išsinuomoti asmeninį laivą, išklaustytų instruktažą.

Projektu taip pat siekiama nustatyti reikalavimus juridiniams asmenims, nuomojantiems vandens transporto priemones, kad plaukiojimas asmenims laivais būtų organizuojamas pažymėtose vandens telkinio teritorijose saugiu atstumu nuo pakrantės. Šios priemonės rodo, kad siekiama užtikrinti plaukiojančių asmenų vandens transporto priemonių saugumą. Projektą palauk ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Balsuosime numatytu laiku.

10.33 val.

Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 2, 3, 4, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-655(2), Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 9, 21 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-656(2), Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2184 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-657(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-5.1 klausimas ir lydimieji – Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-655(2). Kviečiu pranešėją J. Pinskų pristatyti komiteto išvadą.

J. PINSKUS (LRF). Ačiū, Pirmininke. Ekonomikos komitetas svarstė ir nutarė pritariti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIVP-655(2) ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Kviečiu J. Gudauską pristatyti Kaimo reikalų komiteto išvadą.

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama kolegė, Kaimo reikalų komitetas kaip papildomas šių metų rugsėjo 8 dienos posėdyje apsvaistė įstatymų projektus ir nu-

sprendė pritarti įstatymo projektui Nr. XIVP-655, įstatymo projektui Nr. XIVP-656 ir įstatymo projektui Nr. XIVP-657. Taip pat komitetas pasiūlė pagrindiniams komitetams patobulinti įstatymų projektus pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymus, jiems Kaimo reikalų komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komitetų nuomonės yra išsakytos. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Balsavimas numatytu laiku.

10.35 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-219(2), Būtinųjų priemonių, skirtų apsisaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymo Nr. XIII-306 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-220(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-6.1 klausimas – Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-219(2). Kviečiu pranešėja L. Kasčiūną.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Miela Seimo Pirmininke, labai ačiū jums. Aš gal labai trumpai. Iš esmės tai yra du tarpusavyje susiję įstatymai. Tai Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo pakeitimo projektas ir Būtinųjų priemonių, skirtų apsisaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymo projektas. Primenu, kad šių abiejų įstatymų projektų tikslas – papildyti šiuo metu galiojančią teisinę reguliavimą taip, kad Astravo atominės elektrinės projektuose dalyvaujančios įmonės negalėtų dalyvauti Lietuvos strateginiuose energetikos projektuose. Pastaruoju metu mus nuolat pasiekdavo informacija, kad strateginiame energetikos sektoriuje veikiančios įmonės perka arba ketina įsigyti įrangos, pavyzdžiui, elektros kabelių ar energijos kaupimo baterijų, iš gamintojų ar tiekėjų, kurie taip pat dalyvauja ir Astravo atominės elektrinės projektuose. Primenu, kad Seimas įstatymu yra pripažinęs Astravo atominę elektrinę nesaugia, keliančia grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai. Todėl įmonės, prisidedančios prie Astravo AE statybos ar jos veiklos, neturėtų gauti užsakymų Lietuvoje. Mes dėl to ir pasiūlėme dviejų įstatymų pakeitimus, kurie, tikimės, ir padės tai užtikrinti. Dėl abiejų įstatymų projektų buvo gauta Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvada, į ją komitetas atsižvelgė ir atitinkamai patobulino įstatymų projektus. Jiems pritarė bendru sutarimu.

Labai ačiū ir kviečiu pritarti po svarstymo. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Dabar į tribūną kviečiu J. Urbanavičių pristatyti komiteto išvadą.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, mieli kolegos. Energetikos ir darnios plėtros komisija taip pat svarstė šiuos klausimus. Pritarta bendru sutarimu. Siūlyta Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui, kaip pagrindiniam komitetui, prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvados dėl šio projekto. Antram projektui taip pat pritarta bendru sutarimu. Iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam projektui ir siūlyti kaip pagrindiniam Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui jį tobulinti pagal pateiktas mūsų komisijos pastabas ir pasiūlymus. Balsavimo rezultatai – taip pat pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti nėra užsirašiusių. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.38 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės Vyriausybės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir įslaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-854(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-7 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės Vyriausybės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir

įslaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-854(2). Svarstymo stadija. Kviečiu pranešėją G. Surplį. Jo salėje šiuo metu nėra. Galbūt kas nors iš Užsienio reikalų komiteto galėtų pristatyti išvadą? Nematau. O, Emanuelis. Prašom, Emanueli.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Užsienio reikalų komitetas pritarė bendru sutarimu, gerbiama Pirmininke. Labai ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Taip pat norėčiau pakviesti L. Kasčiūną pristatyti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-854.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiama Seimo Pirmininke, labai malonu. Mes irgi svarstėme ir bendru sutarimu pritarėme po svarstymo. NSGK pritaria. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Išvados svarstymo stadijoje yra pateiktos. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.40 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 46, 59, 74, 75, 75¹, 75², 75³, 76, 77, 82, 83, 84 straipsnių pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 76¹, 76², 83¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-652(2), Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-653(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-8.1 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-652(2). Kviečiu pranešėją gerbiamą A. Žukauską, kad pristatytų Švietimo ir mokslo komiteto išvadą.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiamieji Seimo nariai ir narės, Švietimo ir mokslo komitetas apsvarstė pateiktas pataisas ir Teisės departamento išvadas, taip pat siūlymus ir nusprendė pritarti iniciatorių teiktam ir komiteto patobulintam Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 9, 59, 74, 76, 77, 82, 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-652(2) ir komiteto išvadai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Dabar norėčiau pakviesti V. Mitalą, kad pristatytų Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

V. MITALAS (LF). Biudžeto ir finansų komitetas kaip papildomas komitetas svarstė šį įstatymo projektą ir nusprendė pasiūlyti pagrindiniam Švietimo ir mokslo komitetui pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, joms komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 10, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą.

Diskusijoje užsirašė kalbėti keli Seimo nariai. Pirmasis užsirašė V. Ažuolas, tačiau jo salėje nematau. Taip pat užsirašė L. Nagienė, jos irgi nėra salėje. Tuomet kviečiu gerbiamą E. Pupinį, jis kol kas vienintelis yra salėje iš užsirašiusių.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų tai yra tikrai labai svarbus įstatymo projektas. Tikrai turbūt nemažai esame diskutavę jau apie daugelį dalykų, kurie matomi kaip problemiški visoje švietimo sistemoje.

Pirmiausia norėčiau paminėti tokius svarbius dalykus, kurie galbūt neatspindėti šiame įstatyme, kaip, tarkime, aukštojo mokslo ir profesinio mokslo baigimo proporcijos. Iš tikrųjų daug metų kalbame, kad vis dėlto, ko gero, nuo tų proporcijų, kurios yra visuotinai pripažintos Europos Sąjungoje, kur daugiausia maždaug per pusę baigia aukštąjį mokslą ir siekia profesinio mokymo, iš tiesų esame labai toli – mūsų proporcijos yra beveik 1/4 prastesnės. Maždaug apie 75 % baigia aukštąjį mokslą ir apie 25 % baigia profesines mokyklas.

Tarppartiniam susitarime dėl švietimo politikos taip pat buvo pažymėta, kad bent per ketverius metus turime pasiekti, kad vis dėlto profesinis išsilavinimas taptų ta sritimi, į kurią būtų orientuotas jaunimas. Savaime suprantama, lygiagrečiai turi veikti ir kitos sistemos, kaip profesinis orientavimas. Iš tiesų galbūt ir profesinės mokymo sistemos lygio kėlimas, tačiau turime kalbėti ir apie aukštojo mokslo lygio kėlimą.

Savaime suprantama, tikrai prastai atrodome tarptautinėje statistikoje, kuomet vienam studentui skiriame dvigubai mažiau lėšų negu kur nors Europos Sąjungos valstybėse. Ir tai susiję

taip pat su studijų prieinamumu, nes pas mus faktiškai, ypač praeitoje kadencijoje, buvo akcentuojama, kad kuo daugiau asmenų būtų orientuoti į aukštąjį mokslą. Tačiau sulaukėme tokių problemų, kuomet žmonės nukreipia savo visus norus siekti išsilavinimo, kur daugiau susiję su socialiniais mokslais, humanitariniais mokslais. Tačiau verslas ir valstybės užsakymas mums sako, kad turime orientuoti asmenis ir į tikslius mokslus.

Iš tikrųjų tai yra labai svarbu, nes jeigu pažiūrėtume į bendrąją mūsų politiką, bendrąją ekonomikos orientaciją, kalbame apie tikslius mokslus, vėlgi tai susiję su įstatymų pakeitimais, kad vis dėlto (dėl privalomųjų egzaminų sulaukė nemažai diskusijų) yra įtraukiamas kaip privalomas egzaminas ir matematika. Teko nemažai diskutuoti vakar ir su jaunimu.

Iš tikrųjų galbūt kol kas sudėtinga jiems susivokti, galbūt daugelis kol kas norėtų rinktis humanitarinius arba socialinius mokslus, tačiau jie supranta, kai su jais kalbi, kad vis dėlto ta sritis, kur mes kalbame apie informacines technologijas, apie fintechus arba lazerius, tikrai reikalauja nemažai matematikos žinių. Iš tiesų aukštesnis matematikos pažinimo lygis suteikia daugiau galimybių jauniems žmonėms, nors jie galbūt būdami dar ankstyvo moksleiviško amžiaus apie tai negalvoja, tačiau apleisdami tikslius mokslus, matematiką jie sumažina savo pasirinkimą, tam tikrą galimybę pasirinkti kitą profesiją.

Jeigu kalbėtume apie apibendrintus mokėjimus arba aukštesnį mokėjimo lygį, kai asmuo turi daugiau galimybių varijuoti tarp profesijų, taip pat reikalingi tikslieji mokslai. Tas prideda ne tik matematinio žinojimo, bet ir loginio mąstymo.

Taip pat turbūt verta paminėti, kad šio įstatymo pakeitimuose atsiranda ir kitų svarbių dalykų, tarkime, studijų pasiekimų vertinimo kriterijai skatinant aukštąsias mokyklas daugiau atsižvelgti į studijų kokybę, siekti kokybiško rezultato, o ne tik, šiurkščiai sakant, teikti diplomus, kurie galbūt anksčiau suteikdavo tam tikrą pasitenkinimą, bet iš tikrųjų pridarydavo problemų žmonėms gaunant darbus.

Taip pat įstatyme yra numatyti keli kriterijai, tokie kaip studentų įsidarbinimas meno ir studijų veiklose, absolventų karjeros sėkmingumas, studijų prieinamumas, – tai tokie kriterijai, kurie ir pasaulyje yra vertinami, nes iš tikrųjų universitetai konkuruodami tuos kriterijus rodo kaip savo tam tikrą pasiekimą.

Tikrai siūlau pritarti šiam įstatymo pakeitimui ir balsuoti už jį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau diskusijoje kalbėti užsirašiusiųjų salėje nėra. Dėl motyvų. A. Vinkus kalba už.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, kaip suprantu iš svarstomo įstatymo pakeitimo projekto nuostatų ir pranešėjo pateiktų paaiškinimų, pagrindiniai Mokslo ir studijų įstatymo keitimo tikslai yra siekti reikšmingesnės mokslo ir studijų pažangos, aukštesnės studijų kokybės ir suvienodinti priėmimo į aukštąsias mokyklas sąlygas. Kaip konkretesnė šių siūlymų išraiška yra įvardijamas aukštųjų mokyklų finansavimo susiejimas su šių mokyklų veiklos kokybės rezultatais ir reikalavimų suvienodinimas stojant tiek į valstybės finansuojamas, tiek į nefinansuojamas studijų vietas. Manychiau, kad labai logiška aukštąsias mokyklas finansuoti atsižvelgiant į jų veiklos kokybės rodiklius, nes toks modelis skatins šias įstaigas siekti kuo aukštesnių ir geresnių rezultatų.

Dėl reikalavimų stojantiesiems suvienodinimo – pritarčiau idėjai ir akcentuočiau tai, kad ne taip svarbu, kieno lėšomis finansuojamos studijos ir ruošiamas būsimas vienos ar kitos srities specialistas, valstybei reikalingi vienodo aukštojo išsilavinimo specialistai, nepriklausomai nuo jų mokslo finansavimo šaltinių.

Palaikau siūlomus teisinių santykių reguliavimus, pokyčius mokslo ir studijų srityje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš kalba I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Sąžiningai norėčiau užsirašyti diskutuoti, bet tiesiog nespėjau, todėl dabar dėl motyvų.

Nesu prieš šitą įstatymo projektą. Remdamiesi nacionaliniu susitarimu dėl švietimo mes esame aptarę, kad reikalavimų suvienodinimas yra būtinas norint siekti aukštojo mokslo aukštesnės kokybės. Tačiau iki šiol sąžiningai abejoju dėl matematikos būtinumo visose studijų kryptyse.

Komitete mes svarstėme, komitetas apsisprendė, kad vis dėlto reikia tos matematikos, įstatyme liko, todėl aš asmeniškai kviečiu dar diskutuoti šia tema ir balsuojant svarstymo stadijoje susilaikyti dėl šio įstatymo projekto. Kodėl?

Vienas dalykas, tiek universitetai sako, kad iš tikslųjų mokslų krypties galima pasirinkti nebūtinai matematiką. Tai gali būti kiti tikslieji mokslai, kurie visiškai atstotų matematikos egzaminą.

Kitas dalykas. Mes vėl čia susiejame du dalykus – mokyklos baigimą, brandos atestato gavimą ir stojimą į aukštąją mokyklą. Jau ne kartą kalbėjome, kad reikia atskirti tuos dalykus, sudaryti jautresnes sąlygas kiekvienam žmogui įstoti į aukštąją mokyklą, nepriklausomai nuo jo socialinės padėties ar net gyvenamosios vietos, o dabartinė sistema tam tikrais slenksčiais užkerta kelią tai padaryti. Todėl atsižvelgdama į tuos dalykus, kad mes dar nesureguliuojame socialinės dimensijos, kad nevisiškai įsiklausėme į pasiūlymus dėl kitų tikslųjų mokslų egzaminų, kurie galbūt galėtų pakeisti matematikos egzaminą, negaliu palaikyti viso šio įstatymo projekto, todėl per balsavimą susilaikysiu. Tačiau patys tikslai įstatyme yra keliami tikrai gražūs ir geri ir pačią kryptį palaikome.

PIRMININKĖ. J. Šiugždinienė.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Aš iš karto reaguodama į gerbiamos Ievos pasisakymą apie matematiką. Iš tikrųjų mes patys atlikome papildomai tam tikrą analizę ir galiu tiesiog ją įgarsinti, jog tie, kurie neišlaikė arba nelaikė matematikos egzamino, bet stoja į kolegijas, tai iš jų beveik pusė nebaigia studijų. Kurie išlaikė bent 16 balų, ką mes sakome, kad dabar yra 16, baigė 75 %. Panaši situacija ir universitetuose. Kurie neišlaikė, nelaikė VBE matematikos, baigė apie 60 %, kurie surinko bent 36 balus, daugiau nei 82 % baigė studijas. Tikrai tokie panašūs rezultatai, beje, atsispindi ir darbo rinkoje dėl atlyginimų dydžių.

Taigi matematika yra kaip bazinis dalykas. Jeigu tu nemoki matematikos, nemokėsi fizikos. Visame pasaulyje iš aukštojo mokslo absolvento tikimasi, kad jis turės stiprių analitinių gebėjimų, bendrą supratimą apie tai, kaip vykdoma mokslinė veikla, kaip interpretuoti duomenis ir įvairiausius reiškinius, o tai nėra įmanoma be gebėjimo mąstyti abstrakčiai, vertinti duomenis, vykdyti paprasčiausius kokybinius ir kiekybinius tyrimus. Matematika yra būtina, yra vienas svarbiausių dalykų. Čia tiek apie matematiką. Tikrai manau ir raginčiau pritarti, jog vienas iš privalomų egzaminų, išskyrus meno kryptį, turėtų būti matematika.

Na ir dar keli dalykai. Matau, kad dar turiu šiek tiek laiko. Tikrai šie siūlymai stipriai prisidės prie kokybiškos ir konkurencingos tarptautiniu mastu aukštojo mokslo sistemos kūrimo. Pokyčiai labai svarbūs. Jie yra trys pagrindiniai, aš sakyčiau.

Tai panaikinimas diskriminacinės nuostatos stojantiems į valstybės nefinansuojamas vietas. Pretenduoti dabar galima kur kas prastesnio pasirengimo. Kai kuriais atvejais įstoti į fiziką galima net nelaikius fizikos egzamino. Taigi siūlome visiems studentams taikyti tuos pačius minimalius reikalavimus, nepriklausomai, ar studentas gali sumokėti už studijas, ar ne. Tai yra numatyta ir mūsų politinių partijų susitarime. Ir šis sprendimas tikrai padės stiprinti studijų kokybę ir prieinamumą.

Antras dalykas. Siūloma įteisinti galimybę skatinti institucijas ne tik už mokslą, kaip šiuo metu yra, bet ir už studijų kokybę. Tai yra ir tarptautiškumo, įsidarbinamumo rodikliai.

Ir trečias. Iki šiol, nors įstatyme buvo, niekada neveikė sutarčių nuostata. Tai siekiame patobulinti ir aukštojo mokslo finansavimo pačią sistemą. Aiškiai apibrėžiamas sutarčių su aukštosios mokyklomis vaidmuo. Jas matome kaip valstybės įrankį, papildantį siūlomą finansavimo sistemą ir leidžiantį įgalinti...

PIRMININKĖ. Gerbiama ministre, jau laikas. Atsiprašau, turiu pertraukti.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). ...aukštąsias mokyklas siekti strateginių tikslų. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir R. Šarknickas – motyvai prieš.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš iš dalies vis dėlto pritarčiau kolegei Ievai, nes vis dėlto... Aišku, pats įstatymo projektas buvo reikalingas, yra reikalingas pagal esamus rezultatus per paskutinius 10–15 metų. Man tik abejonę tokią sukėlė, šiek tiek ir tam tikro nerimo, kas yra susiję su Lietuvos muzikos ir teatro akademija, Dailės akademija. Vis dėlto yra humanitarai. Jūs sulyginate mate-

matiką visiems. Bet dabar kalbėdama jūs paminėjote meno kryptis. Šiuo atveju aš prieisiu prie jūsų ir paklausiu, kad žinočiau, kaip balsuoti, nes vis dėlto tos platesnės diskusijos ir norėjosi. Tai tiek. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, motyvai išsakyti. Balsuosime jau netrukus.

10.55 val.

Kultūros rėmimo fondo įstatymo Nr. X-1260 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-856(2), Lietuvos kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2218 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-857(2) (svarstymas)

Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą V. Juozapaitį pristatyti Kultūros komiteto išvadą dėl rezervinio 1.2 klausimo – projekto Nr. XIVP-856(2) ir lydimojo. Mes lenkiame šiek tiek laiką, jau esame visą rytinę darbotvarkę iki balsavimo apsvartę ir dabar iš rezervinių klausimų traukiame tiesiog pagal laiką. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Lietuvos Respublikos Seimo Kultūros komitetas spalio 27 dieną apsvartė dėl Kultūros rėmimo fondo įstatymo pripažinimo netekusiu galios. Komitetas pritarė Vyriausybės teikiamam projektui. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš – 3. Tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ir lydimasis.

PIRMININKĖ. Dėl lydimojo. Taip, prašau ir lydimąjį pristatyti.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ir lydimasis. Lapkričio 3 dieną komitete įvyko svarstymas Lietuvos kultūros tarybos įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projekto. Balsais, išsidėsčiusiais taip pat, už – 4, prieš – 3, komitetas pritarė šio įstatymo projekto pakeitimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje užsirašė kalbėti du Seimo nariai. Pirmąjį į tribūną kviečiu R. Šarknicką.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiama kolegos. Dėl Kultūros rėmimo fondo įstatymo, mes žinome, kad Konstitucinis Teismas panaikino dėl akcizo, kad iš akcizų būtų remiama kultūra. Noriu pabrėžti, kad Konstitucinis Teismas vis dėlto nepaminėjo, kad reikia būtina naikinti ir Kultūros rėmimo fondo įstatymą. Kaip yra kalbama ir buvo kalbėta komitete, kad dabar lieka kaip pašalinis tas Kultūros rėmimo fondo įstatymas. Jisai nereikalingas ir jį reikia perkelti į Profesionaliojo scenos meno įstatymą. Tarp aštuonių kitų esamų punktų turbūt atsirastų ir devintas.

Projekto aiškinamajame rašte rašoma, kad projektas teikiamas įgyvendinant Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2020 m. lapkričio 3 d. nutarimą ir XVIII Vyriausybės programos 72.2 papunktį. Projektas iš esmės siekiama panaikinti Kultūros rėmimo fondą ir papildyti Lietuvos kultūros tarybos įstatymą nuostatomis, neva užtikrinančiomis Kultūros rėmimo fondo lėšomis vykdytos veiklos tęstinumą. Ne be reikalo paminėjau šiuos iniciatorių deklaruojamus tikslus, kadangi norėčiau pateikti labai svarbius tokią poziciją nuneigiančius argumentus.

Taip, Konstitucinis Teismas iš tiesų priėmė nutarimą, kaip ir minėjau, susijusį su Kultūros rėmimo fondo įstatymu, bet, priešingai, nei teigia iniciatoriai, Konstitucinis Teismas nepasisakė, kad Kultūros rėmimo fondas kaip toks prieštarauja Konstitucijai. Teismas pasisakė, kad Konstitucijai prieštarauja tik konkretūs fondo šaltinių iš valstybės biudžeto dydžiai, konkretus procentinis dydis nuo biudžeto pajamų šaltinio – akcizų ir loterijų mokesčio. Kaip nurodė Konstitucinis Teismas, valstybei nėra uždrausta finansuoti fondo, tačiau įstatyme nustatant konkretų asignavimų dydį pažeidžiama Vyriausybės konstitucinė teisė kiekvienų metų valstybės biudžeto projekte numatyti kitokį planuojamų valstybės biudžeto lėšų tam tikrai nuolatinei valstybės funkcijai dydį. Noriu pabrėžti, kad prieštaravimo Konstitucijai nebeliktų, jeigu įstatymas būtų pakeistas keliais žodžiais, vietoj „konkreto asignavimo nuo akcizų ir loterijų mokesčio dydžio numatant“, kad „asignavimai yra numatomi atskira eilute kiekvienais metais, svarstant valstybės biudžetą“. Čia noriu atkreipti dėmesį, kad identiški pakeitimai remiantis tuo pačiu Konstitucinio Teismo nutarimu buvo atlikti ir Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatyme, jo pakeitimus pa-

teikė susisiekimo ministras M. Skuodis. Ten valdantieji pakeitimams pritarė. Tad kodėl prieštarauja identiškiems Kultūros rėmimo fondo pakeitimams?

Kitas iniciatorių klaidinantis aspektas, kad projektas teikiamas remiantis Vyriausybės programos 72.2 papunkčiu. Noriu pabrėži, kad šis papunktis taip pat nepasisako apie įstatymo naikinimą, o, priešingai, įtvirtina, kad (cituoju) „Vyriausybė sieks Kultūros rėmimo fondo finansavimo modelio atnaujinimo įgyvendinant Konstitucinio Teismo 2020 m. lapkričio 3 d. nutarimą“.

Baigdamas noriu pabrėžti, kad pripažinus Kultūros rėmimo fondo įstatymą netekusiu galios būtų nepagrįstai panaikintas vienas iš svarbiausių kultūros finansavimo šaltinių, dėl to kentėtų visas kultūros lauko finansavimas. Nors valdantieji teigia, kad kartu yra atnaujinamas ir Lietuvos kultūros tarybos įstatymo projektas, kuriame neva kompensuojamos fondo naikinimo pasekmės, noriu pabrėžti, kad Kultūros komiteto posėdžio metu kultūros asociacijos aiškiai pasisakė, kad pakeitimai, atlikti Lietuvos kultūros tarybos įstatymo projekte, yra skuboti ir iki galo neišdiskutuoti su bendruomenėmis, dėl to joms yra neramu, kaip veiks kultūros finansavimas. Bendruomenės pasisakė, kad jeigu fondas būtų naikinamas, būtų reikalinga esminė Lietuvos kultūros tarybos įstatymo peržiūra ir įvirtinti įvairūs skaidrumo saugikliai. Kol to nėra, kultūros bendruomenė taip pat pasisako prieš Kultūros rėmimo fondo naikinimą. Aš noriu pabrėžti, kad šitas projektas, Kultūros rėmimo fondo pati idėja, atkeliavusi...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, laikas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gerai, einu į pabaigą. Kad Kultūros rėmimo fondas yra kaip bankas, turintis stiprų saugiklį, kad tie finansavimo pinigai, kurie ateis iš valstybės lėšų, 20 mln. eurų, būtų skirti tik kultūros laukui, ne kitiems dalykams, kas gresia pagal Profesionaliojo scenos meno įstatymą, nes ten yra daug punktų, skirtingiems žanrams yra tie pinigai. Dėkoju.

PIRMININKĖ. V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamoji Pirmininke. Aš nenustojau stebėtis iš tikrųjų, kai žmogus jau antrą kadenciją Seime ir dirba Kultūros komitete, taip ir nesupranta, ar jis nuoširdžiai nesupranta, ką jis kalba, ar jis iš tikrųjų klaidina, juolab kalbėdamas kažkokios mistinės kultūros bendruomenės vardu. Čia mes nė vienas negalime kalbėti jokios bendruomenės vardu, nes mes kalbame Seimo, Seimo komiteto vardu, jūs, kaip komiteto pirmininko pavaduotojas, irgi privalote tai daryti, arba Seimo nario vardu. Bendruomenės vardu kalba bendruomenės atstovai.

Gerbiami kolegos ir visi, kurie klauso ir girdi, aš tikrai noriu patikinti, kad jokio pavojaus ar kažkokio nerimo, kuris galėtų kaip nors pakeisti kultūros projektų finansavimą (čia mes kalbame apie Kultūros tarybos finansuojamų projektų tvarumą, finansinį tvarumą), nėra ir nebus to nerimo. Pats fondas, apie kurį taip graudulingai kolega ką tik čia kalbėjo, yra visiška fikcija, nes tai nėra fondas su steigėjais, su valdyba, galų gale su koku nors fiziniu adresu, kur būtų galima nueiti. Tai yra viso labo banke sąskaita, kurią jau devyneri metai tvarkė ne kas kitas, o Kultūros taryba. Ir dabar atliktas tik visiškai techninis, Vyriausybės siūlomas atlikti techninis veiksmas, nes *de facto* neveikiantis tas įstatymas, nes jau nuo pernai metų Kultūros taryba yra finansuojama tiesiai iš biudžeto. Tai mums belieka tik sutvarkyti teisinę bazę ir iš tikrųjų paskelbti netekusiu galios Kultūros rėmimo fondo įstatymą, nes visos lėšos dabar yra pervedamos tiesiai iš valstybės biudžeto. Jeigu kas nors gali paneigti mano šį pranešimą... Bet tos lėšos didėja ir jos turi tendenciją didėti, ir tai neturi nieko bendro su Kultūros rėmimo fondo įstatymo pakeitimu, tiksliau, jo panaikinimu.

Gerbiamieji kultūros bendruomenės nariai, visi, kurie kreipėsi į Kultūros tarybą finansavimo ir panašiai, būkite tikri, kad programos nė vienu centu nėra sumažintos. Visos programos, kurios buvo finansuojamos iš neva Kultūros rėmimo fondo lėšų, visada buvo administruojamos Kultūros tarybos, ką ir toliau darys Lietuvos kultūros taryba. Ir šie įstatymų projektai yra skubūs tiek, kiek mes norime priimti Lietuvos Respublikos biudžetą, nes turime sutvarkyti tą teisinę bazę, kad neliktų kultūros laukas be finansavimo. Nes jeigu mes paliekame veikiantį Kultūros rėmimo fondą – tada visiška teisinė kolizija ir mes atsiduriame spąstuose. Taigi dar kartą kartoju, labai nuoširdžiai ir tikrai atsakingai pasakau, pareiškiu, kad jokio pavojaus nėra. Niekam nėra jokio pavojaus. Viskas yra numatyta jau Kultūros tarybos įstatymų pakeitimais. Visos galimybės finansuoti ir iš kitų šaltinių taip pat yra paliekamos. Jeigu kam nors kils noras finansuoti asmeniškais lėšomis ir pervesti į Kultūros tarybą savo lėšas, mielai prašom tai daryti. Jeigu kokios nors organiza-

cijos norės paremti Kultūros tarybą, kuri yra paramos gavėja, prašom tai daryti. Žodžiu, visi saugikliai yra sudėti, tikrai jokio pavojaus nėra ir būti negali.

Taigi tas nerimo skleidimas dėl neva Kultūros fondo panaikinimo, kad jis čia sugriautų visą sistemą, prilygsta melagienoms, tokioms kaip *fake news*: paimtas tik vienas žodis ir aplink jį suniveliuojama kažkokia istorija, nieko bendro neturinti su tiesa ir su teise.

Dar kartą jums dėkoju iš anksto už jūsų supratimą ir labiausiai kreipiuosi į kultūros bendruomenę, kad ji tikrai būtų rami. Nė vienas centas nepabėgs iš projektų, viskas bus kontroliuojama. Juo labiau kad Lietuvos Respublikos Seimas būtent ir atlieka tą parlamentinę kontrolę – mūsų komitetas, jo pirmininko pavaduotojas yra gerbiamas R. Šarknickas, ir mes visi kartu tikrai rasime bendrą kalbą. Viskas veiks taip, kaip numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės teiktame projekte. Ačiū jums už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl šio įstatymo yra gauta Seimo nario pasiūlymų, dėl jų apsisprendime balsavimo metu.

11.07 val.

Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-911(2) (svarstymas)

Darbotvarkės rezervinis 3 klausimas – Profesionaliojo scenos meno įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-911(2). Kviečiu pranešėją gerbiamąjį R. Šarknicką.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Pasiklausius komiteto pirmininko, tam tikrų abejonių dar labiau išliko. Aš noriu pasakyti, kad aš nekalbėjau bendruomenės vardu. Aš pasakiau tai, kas buvo Kultūros komitete kalbėta ir ką pasakė Lietuvos meno kūrėjų asociacijos atstovai.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, jūs turėtumėte Kultūros komiteto išvadą.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). O dabar einu prie projekto. Kultūros komitete bendru sutarimu buvo priimtas Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-911(2). Pritarta bendru sutarimu. Viskas. Aš tų punktų neminėsiu, pritarti ar nepritarti. Vis tiek jau bendru sutarimu priimtas. Viskas, viso gero.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ačiū. Jūs pristatėte Kultūros komiteto išvadą. Diskutuoti užsirašiusių šiuo klausimu nėra. Dėl motyvų? Dėl motyvų užsirašė kalbėti K. Bartoševičius. Motyvai už.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Mieli Seimo nariai, nuostabu girdėti ir klausyti, kai Seimo salėje vyksta tokia priešprieša tiesiog kelių minučių laikotarpiu. Dėl vieno įstatymo projekto ponas R. Šarknickas lyg ir nepritaria siūlomoms pakeitimams, dėl kito – lyg ir visiškai pritaria. Kalbant apie tai, mes komitete turėjome ilgą ir nuoseklią diskusiją. Nuolatos remtis ir sakyti, kad kultūros bendruomenė nepritaria ar pritaria... Kultūros bendruomenė pritaria tokiems dalykams. Kultūros rėmimo fondas neturėjo nė normalios valdybos, jis buvo tik teorinis vienetas, todėl jo naikinimas yra natūraliai suvokiamas dalykas.

Vėlgi Seimas nuolatos yra kaltinamas neefektyvia teisėkūra, todėl nenuostabu, kad buvusieji valdantieji bando išlaikyti kaip galima daugiau neefektyvių, neveikiančių ar nereikalingų įstatymų mūsų įstatyminėje bazėje, tačiau tai nėra tvarus ir toliaregiškas sprendimas. Todėl noriu mačiau paraginti ir pakviesti visus palaikyti šiuos abu įstatymų projektus ir balsuoti už. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš kalba R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju posėdžio pirmininkei. Tikrai keista klausytis ir Kristijono tam tikrų keistų pastebėjimų apie tuos du žodžius – pritarti, nepritarti. Yra teisė man pritarti ar nepritarti, nes tame pačiame projekte gali būti ne visi tinkami dalykai, kuriems reikia visiems pritarti. Aš noriu pasakyti, kad būtent dėl šio Profesionaliojo scenos meno įstatymo buvo pasiūlyta Seimo kanceliarijos Teisės departamento, jie taip rašo, toks pasiūlymo turinys: atsižvelgiant į tai, jog šiuos projektus pateikė Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, ir į tai, kad Kultūros ministerija formuoja politiką kultūros srityje, siūlytina gauti Vyriausybės išvadą dėl projekte siūlomo teisinio reglamentavimo. Kultūros komitete balsų persvara buvo nepritarti. Na, čia vėl yra tam tikro tokio neskaidrumo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti.

11.11 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1019, Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 3, 7, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1020, Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 2, 4 ir 5¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1021 (pateikimas)

Norėčiau pakviesti gerbiamą J. Džiugelį pristatyti rezervinį 6-1 klausimą – Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo nauju straipsniu projektą Nr. XIVP-1019 ir lydimojusius. Prašau.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Sveiki, gerbiami kolegos. Norėčiau pristatyti socialinės integracijos pakeitimo projektus. Įstatymų projektai buvo rengti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, kai buvo sudaryta darbo grupė. Esmė yra Lietuvoje atlikti šunų asistentų ir šunų vedlių reglamentavimą. Šiuo metu Lietuvoje nėra reglamentuota šių šunų pagalba žmonėms, o faktiškai visose Europos Sąjungos šalyse dėl šių šunų yra reglamentuota.

Noriu atkreipti dėmesį, kad valstybės biudžeto lėšų šiam įstatymo projektui nereikės, bet reglamentavus dėl šunų pagalbinių, atsiras nauja integracinė priemonė žmonėms su negalia integruotis į visuomenę. Ši pagalbos priemonė, tai yra šunys asistentai arba šunys vedliai, ypač pasitarnauja regos negalia turintiems žmonėms, taip pat žmonėms, sergantiems cukriniu diabetu, nes gali perspėti apie kylantį pavojų ir kitus gerus dalykus atlikti. Taip pat šie šunys galės keliauti viešuoju transportu, galės užėti į visuomeninės paskirties objektus ir panašiai. Tokie trumpi pakeitimai. Kvieščiau pritarti ir atsakyti į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti du Seimo nariai. Pirmoji klausia M. Ošmianskienė. O toliau posėdžiui kviečiu pirmininkauti gerbiamą J. Razmą.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už suteiktą žodį. Projekte minite, kad papildomų lėšų nereikės. Aš noriu paklausti. Šuniui pagalbiniui išdresuoti reikia apie 20 tūkst. eurų. Jeigu reglamentuosime dėl šių šunų, kokie žmonės tokius šunis turės, jeigu valstybė neprisidės prie tokių šunų įsigijimo? O galbūt prisidės finansine pagalba? Todėl norėčiau žinoti, kokia suma planuojama prisidėti?

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū už jūsų klausimą. Dabartiniame etape yra žengtas pirmas žingsnis, kad apskritai atsirastų tokia sąvoka kaip „šuo pagalbinkas“. Dabartiniame etape nėra numatyta finansuoti šių šunų treniravimo išlaidų, bet ateityje tikrai nėra atmetama galimybė, kad šunys pagalbinkai būtų subsidijuojami valstybės lėšomis. Apie tai bus galima kalbėti šiek tiek vėliau, kai turėsime parengtą jau visą įstatyminę bazę, taip pat kai turėsime daugiau žmonių, gebančių šiuos šunis paruošti.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Ir dar vienas. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Taip pat dėkoju, tamsta Justai, dėl pačios idėjos, paties projekto minties. Jis iš tiesų irgi yra reikalingas, bet yra tam tikrų niuansų, dėl kurių tikrai norisi daugiau aiškumo. Norėjau paklausti, ar tokia tvarka derėtų su keleivių vežimo viešuoju transportu taisyklėmis? Ką daryti tais atvejais, kai viešasis transportas būtų nepritaikytas keliauti su augintiniais? Ačiū.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Reikia pripažinti, kad šuo pagalbinkas nėra paprastas brisius. Šuo pagalbinkas turi atlikti, atitikti tam tikrus ir psichologinius testus. Šuo pagalbinkas užsienio valstybėse yra neatsiejama neįgaliojo dalis. Taip pat šiuo metu esu su vežimėliu, lygiai taip pat regos negalia turinčiam žmogui šuo pagalbinkas asistuoja visur, kur jis juda. Transporto klausimai, manau, yra pritaikyti tokiems šunims, nes turime reglamentuoti, kad apskritai jie turėtų teisę judėti viešuoju transportu ir patekti, kaip ir minėjau, į kitas viešojo lankymosi vietas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Dėl projektų balsuosime netrukus, eilės tvarka. Kaip tik laikas skelbti numatytą balsavimo intervalą. Kviečiu visus sugrįžti į savo vietas,

nes dabar bus išstas balsavimas. Pradedame pagal darbotvarkę. Kai svarstymo stadijoje yra projektų blokas, balsuosime dėl viso bloko.

11.17 val.

Valstybės išdo įstatymo Nr. I-712 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-711(2), Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 20, 23, 29 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-712(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 31 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-713(2), Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 33 ir 35⁶ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-714(2), Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-715(2) (svarstymo tęsinys)

Pirmasis yra Valstybės išdo įstatymo pakeitimo projektas ir keturi lydimieji. Balsuojame, ar pritariame po svarstymo. Projekto Nr. XIVP-711(2) ir atitinkamai lydimieji projektai, kurių paskutinis – Nr. XIVP-715(2). Balsuojame.

Užsiregistravo 125, balsavo 124: už – 98, prieš – 2, susilaikė 24. Šiam paketui po svarstymo pritarta.

11.18 val.

Kelių įstatymo Nr. I-891 4, 5, 7, 9, 10, 13, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-803(2), Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 1, 6, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-804(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-805(2), Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-806(2), Triukšmo valdymo įstatymo Nr. IX-2499 9, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-807(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-808(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas paketas – nuo 1-3.1 iki 1-3.6 klausimo. Tai Kelių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-803(2) ir lydimieji projektai, kurių paskutinis – Nr. XIVP-808(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 126: už – 95, prieš – 2, susilaikė 29. Po svarstymo šiam paketui pritarta.

11.19 val.

Vidaus vandenų transporto kodekso 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-760(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-4 klausimas – Vidaus vandenų transporto kodekso 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-760(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 126: už – 123, prieš nėra, susilaikė 3. Po svarstymo šiam projektui pritarta.

11.20 val.

Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 2, 3, 4, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-655(2), Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 9, 21 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-656(2), Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 1, 2, 3, 8, 15, 16, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 33, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2184 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-657(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau vėl trijų projektų paketas. Darbotvarkės klausimai nuo 1-5.1 iki 1-5.3 – projektas Nr. XIVP-655(2) ir atitinkamai tolimesni numeriai. Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir lydimieji. Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 123: už – 123, prieš ir susilaikiusių nėra.

11.21 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-219(2), Būtinųjų priemonių, skirtų apsisaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, įstatymo Nr. XIII-306 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-220(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau dviejų projektų paketas. Darbotvarkės 1-6.1 ir 1-6.2 klausimai – Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-219(2) ir lydymasis įstatymo projektas Nr. XIVP-220(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 121: už – 120, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo paketui pritarta.

11.22 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės Vyriausybės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir įslaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-854(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės Vyriausybės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir įslaptintos informacijos abipusės apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-854(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 128: už – 128, prieš ir susilaikiusių nėra. Po svarstymo pritarta.

11.23 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 46, 59, 74, 75, 75¹, 75², 75³, 76, 77, 82, 83, 84 straipsnių pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 76¹, 76², 83¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-652(2), Švietimo įstatymo Nr. I-1489 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-653(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau dviejų projektų paketas. Darbotvarkės 1-8.1 ir 1-8.2 klausimai – Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo kai kuriais straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-652(2) ir lydymasis įstatymo projektas Nr. XIVP-653(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 131: už – 79, prieš – 2, susilaikė 50. Po svarstymo projektams pritarta.

11.25 val.

Kultūros rėmimo fondo įstatymo Nr. X-1260 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-856(2), Lietuvos kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2218 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-857(2) (svarstymo tęsinys)

Kaip žinote, spėjome apsvarstyti ir kai kuriuos rezervinius klausimus. Pirmiausia apsispręsimė dėl pasiūlymų. Kultūros rėmimo fondo įstatymo Nr. X-1260 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-856(2). Seimo narys K. Vilkauskas yra pateikęs pasiūlymą. Prašom autorių pristatyti. Į tribūną kviečiu komiteto atstovą tam, kad pateiktų komiteto poziciją, kviečiu į centrinę tribūną. Po iniciatoriaus išklausysime komiteto poziciją.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Šio pasiūlymo esmė – nenaikinti Kultūros rėmimo fondo, išbraukti tik tuos straipsnius, dėl kurių pasisakė Konstitucinis Teismas, dėl procentų už akcizo pajamas, gautas už parduotus alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką, ir 10 % lėšų, gautų iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio. Taip pat papildyti, kad fondui skiriamas valstybės biudžeto lėšų šaltinis, jų dydis yra nustatomas planuojant kiekvienų metų valstybės

biudžeto asignavimus. Fondui dovanotos ir palikimu paliktos specifiniams tikslams skirtos pinigines lėšos gali būti naudojamos tik tiems tikslams, kuriuos nurodė aukotojas arba palikėjas. Siekiant gauti dovanotas, palikimu paliktas ar kitas teisėtai įgytas pinigines lėšas fondo kaupimui skirta sąskaita skelbiama Lietuvos kultūros tarybos tinklalapyje. Šio pasiūlymo esmė – jo nenaikinti, papildyti lėšomis, tuo labiau kad Vyriausybės programoje Kultūros rėmimo fondą buvo numatyta atnaujinti, o ne naikinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Aš, prieš išklausdamas komiteto poziciją, pasitiksliu. Turbūt autorius sutiks, kad mes vienu balsavimu dėl visų jūsų pasiūlymų apsisprendžiame, nes jie susiję. Nes jeigu nepakeičiame pavadinimo, turbūt kiti siūlymai netenka prasmės. Tai vienu balsavimu mes spėsime dėl jūsų siūlymų. O dabar klausau komiteto išvados.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Komiteto išvada yra neigiama, tai yra nepritarti Seimo nario K. Vilkausko siūlymui. Atkreipiamas dėmesys į tai, Kultūros rėmimo fondo lėšomis įgytos veiklos bus tęsiamos Lietuvos kultūros tarybos *de facto*, ir apie tai buvo kalbama. Kviečiu ir Seimą taip pat nepritarti.

PIRMININKAS. Dėl motyvų už užsirašė A. Skardžius. Dėl vedimo tvarkos R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš norėčiau, kad būtų tiksliai įvardinta. Sako, nepritarta komiteto vardu, bet turėtų įvardinti, koks skaičius: 3 ir 4. Nes 3 buvo Kęstučio pusėje, 4 buvo kitaip.

PIRMININKAS. Jūs jau įvardinote, visi išgirdome. Motyvai. A. Skardžius už pasiūlymą.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Aš siūlau palaikyti gerbiamo K. Vilkausko siūlymą. Apskritai tas fondo lėšų administravimas, perdalijimas ir noras jas administruoti (kaip Kultūros komitetas pirmininkas jau ne kartą yra minėjęs, na ir gindamas tą poziciją, kad nori sukurti naują tvarką), prisidengiant Konstitucinio Teismo ir kitais, na, sakykime, būtinais teisės aktais, kurių reikalingi turbūt pakeitimai, administruoti tas lėšas ir taip daryti įtaką Kultūros rėmimo fondui. Tai aš siūlyčiau palaikyti šiuo atveju gerbiamo Kęstučio teikiamą pataisą ir neleisti pakeisti, apskritai balsuoti prieš šio įstatymo pakeitimą.

PIRMININKAS. K. Bartoševičius kalba prieš.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Aš kviesčiau nepritarti šiam pasiūlymui, nes apie tai buvo jau kalbėta ir komitete. Gerbiami kolegos, dar kartelį noriu labai aiškiai ir skaidriai paaiškinti. Kultūros rėmimo fondas buvo tik pavadinimas su sąskaita, kurią administravo Lietuvos kultūros taryba. Tai yra labai svarbu suprasti, nes sklinda kažkokia netiksli informacija, tarsi bus mažinamos lėšos, tarsi bus bandoma daryti įtaką kažkam kažkokiu būdu. Lietuvos kultūros taryba ir yra tas lėšų administratorius, kuris jau nuo praeitų metų buvo finansuojamas būtent kitu, atnaujintu būdu. Todėl nesimaišykite ir žmonės, kurie nesate susidūrę būtent su šiuo įstatymu, su buvusiu Kultūros, tikiuosi, buvusiu, Kultūros rėmimo fondu, nesate susidūrę su Lietuvos kultūros tarybos veikla, negalite kritiškai ir atsakingai argumentuoti, kodėl tai reikia daryti. Tai yra perteklinis įstatymas, kuris neturi visiškai jokios prasmės, todėl siūlau nepalaikyti tokio K. Vilkausko pasiūlymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Matau, dėl vedimo tvarkos yra dar du norintys kalbėti. Pirmasis prie mikrofono buvo V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke, už leidimą kalbėti. Gerbiami kolegos, gaila, kad jūsų nebuvo salėje, kai buvo diskusija šiuo klausimu. Gerbiamas Artūrai Skardžiau, būkite malonus ir peržvelkite įstatymų projektus, ir įsitikinkite, kad Kultūros rėmimo fondo *de facto* kaip tokio niekada nėra buvę, kai jau buvo įsteigta Lietuvos kultūros taryba, tai yra devyneri metai. Devyneri metai Lietuvos kultūros taryba administruoja Kultūros rėmimo fonde sukauptas lėšas. Kadangi Konstitucinis Teismas pasisakė, kad tokiu būdu kaupati lėšų negalima, tai dabar tiesiog iš biudžeto yra ta pati schema plius pridėdant dar tam tikrą dalį, yra iš biudžeto finansuojama Kultūros taryba ir absoliučiai visi projektai ne tai, kad nenukenčia, bet dar ir prisideda naujų funkcijų ir dalykų. Taigi čia jokio nei sąmokslas, nei kokio nors kito užslėpto dalyko ar panašiai nėra ir būti negali, nes tai *de facto* vyksta jau devyneri metai. O Kultūros taryba finansuojama iš biudžeto jau ir šių metų biudžete, kad jau prieš praėjusius metus buvo Konstitucinio Teismo pasisakymas, tik

buvo dar nespėta pakeisti tos įstatyminės bazės, ką mes ir turime padaryti. Jeigu mes to nepakeičiame, mes atsiduriame pato situacijoje. Ta prasme tai bus spąstai, kuriuose atsidurs visi Lietuvos kultūros menininkai, žmonės, kurie pretenduoja į tas projektines lėšas. Mes negalėsime finansuoti. Štai tada bus tikrai bėda. O dabar yra viskas sudėliota pagal įstatymo raidę ir svarbiausia, kad finansavimas didėja. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už paaiškinimus. Dar gerbiamas Kęstutis nori pasisakyti.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš tik norėčiau replikuoti, kad fondas ir sąskaita nėra tas pats. Fondas yra ten, kur lėšos yra kaupiamos iš įvairių šaltinių, o sąskaita yra ten, kur atitinkamos lėšos ateina į tą sąskaitą.

Dar norėčiau pabrėžti, kad Konstitucinio Teismo sprendimu tikrai yra naikinami tik du straipsniai. Atsiprašau ir... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, aš matau, jūs tęsiate diskusijas dėl motyvų, dar, ko gero, ir gerbiamas R. Šarknickas nori prasibrauti dėl motyvų kalbėti. Vis dėlto sprendime dėl pasiūlymo. Dėl motyvų jau kalbėjo vienas už, vienas prieš. Daugiau dėl motyvų nenumatyta. (*Balsai salėje*) Ne, čia ne galutinis balsavimas. Dėl galutinio balsavimo galite užsirašyti dėl motyvų. Bet ir ten svarstymo stadijoje bus vienas už, vienas – prieš. Palaukite priėmimo, tada dar kartą pakalbėsite. Aš dėkoju komiteto pirmininkui, mes baigiame pasiūlymo aptarimą, nes balsuosime. Dabar balsuosime dėl pasiūlymo ir kviečiu balsuoti dėl K. Vilkausko pasiūlymo.

Balsavo už 60, prieš – 44, susilaikė 25. Pasiūlymui nepritarta. Dėl viso. Kadangi tai yra paketas, mes galbūt apsispręsimė dėl pasiūlymo dėl kito projekto ir tada balsuosime už visą paketą, nes projektai susiję.

Kviečiu vėl į tribūną komiteto pirmininką. Suteikiame žodį K. Vilkauskui pateikti pasiūlymą dėl Lietuvos kultūros tarybos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto. Pirmasis pasiūlymas dėl pavadinimo. Šiuo atveju pasiūlymas yra kompleksinis, ar yra kas nors?.. (*Balsas iš salės: „Jis yra kompleksinis.“*) Gerai, pristatykite visą pasiūlymą kaip kompleksinį ir mes vėl vienu balsavimu apsispręsimė.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Jeigu galima, aš, kaip komiteto pirmininkas, turiu informuoti Seimą, kad Kultūros reikalų komiteto posėdžio metu K. Vilkauskas atsiėmė savo pasiūlymus, bet pagal Statutą to negalėjo padaryti, tą turėjo padaryti raštu. Protokole yra užfiksuota, kad jis pasižadėjo tai padaryti raštu, bet jis to nepadarė. Tai tiek to. Šiandien gaištame laiką, nes tiems pasiūlymams buvo nepritarta.

PIRMININKAS. Atsiprašau, gerbiamas pirmininke, pasiūlymo atsiėmimas pas mus nėra fiksuotas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerai.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, aš pasakiau, kad keturi mano pasiūlymai yra atsiimami, aš juos galiu išvardinti, kurie atsiimami. Dėl kitų reikėtų balsuoti. Kad būtų paprasčiau, aš pasakysiu, kuriuos pasiūlymus aš atsiimu. Tai yra trečias pasiūlymas dėl...

PIRMININKAS. Pasakykite, dėl kurio straipsnio.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Bus dėl įstatymo 5 straipsnio 2 dalies. Toliau atsiimamas dėl 3² straipsnio, 7 straipsnio pakeitimo, ir atsiimamas dėl 6 straipsnio, 10 straipsnio pakeitimo.

PIRMININKAS. Tai į laiką žiūrėkime kūrybiškai, nes...

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Dėl šitų straipsnių atsiimame, o dėl kitų straipsnių esmė – kai kuriems yra pritarti iš dalies, komiteto yra pritarti iš dalies, kiti yra nepritarti. Manau, kad balsuojant už bendrą pasiūlymą, kadangi didesnės dalies pasiūlymų iš dešimties pasiūlymų neatsiimu, tik mažesnę dalį, tai aš siūlau balsuoti dėl viso dėl Kultūros tarybos, nes pagrindinis principas čia yra, kad šitas įstatymas nėra aiškiai parengtas, yra daug teisinių dalykų. Tai buvo pateikta ir kitų suinteresuotų šalių. Aš manau, pritarti tiems punktams pasiūlymų, kurių aš neatsiėmiau.

PIRMININKAS. Tai jūs trumpai pristatykite savo siūlymų esmę, mes laiko skirsime daugiau, kadangi kalbame apie ne vieną pasiūlymą.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Kalbama apie finansavimą, tai yra kad Kultūros rėmimo fonde yra numatyta ne mažiau kaip 4 %, o Vyriausybės pasiūlymas yra finansuoti Kultūros tarybą ir eks-

pertinę dalį ne mažiau kaip 10 %. Mano pasiūlyme yra pažymėta, kad turėtų būti į įstatymą įtrauktos ir regioninės kultūros tarybos. Mano pasiūlymas yra dėl vienasmenio ir daugiaasmensio valdymo, tai yra kad Kultūros tarybos susirinkimas būtų vienasmenis, o nebūtų administracija kaip valdymo organas. Ačiū.

PIRMININKAS. Aš tik dar kartą pasitikslinsiu, kad nebūtų nesusipratimų. Jūs prašote, kad būtų balsuojama iš karto už visus jūsų likusius pasiūlymus, kuriuos jūs šiek tiek pristatėte. Komiteto pirmininko aš prašysiu pasisakyti dėl visų pasiūlymų, kuriems komitetas nepritarė.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Turbūt ne mano čia yra pareiga pristatyti tai, ko nesugebėjo pristatyti pats siūlytojas, taip ir nesupratęs, ką jis siūlo. Iš tikrųjų, kolegos, na, bent jau pasiruoštumėte posėdžiui ir suformuluotumėte šituos sakinius. Jeigu ne jūs rengėte pasiūlymus, tai jums galėtų surašyti tie patarėjai, kurie jums tai darė. Tai, ką jūs pasakėte, neįmanoma pakomentuoti, nes nėra jokios sistemos. Aš esu bejėgis pakomentuoti tai, kas čia buvo pasakyta.

Kolegos, aš prašau vėlgi atsižvelgti į Vyriausybės siūlymą. Tai yra Kultūros ministerijos ir Vyriausybės aprobuotas įstatymo projektas dėl Kultūros tarybos įstatymo pakeitimo. Ryšys yra tiesioginis su prieš tai buvusiu įstatymo projektu, tai yra dėl Kultūros rėmimo fondo įstatymo netekimo galios. Tai reiškia, kad jeigu mes anam pritarime, o šitam nepritarime, tai vėlgi pakibs ore ir bus visiškai spąstai tai pačiai kultūros bendruomenei. Apie visus kitus pasiūlymus, kur čia kažkokie tai vėjai buvo pasakyti, aš tikrai neturiu ką pasakyti. Mes negalime balsuoti už tai, kas yra nepasakyta. Konkrečiai pasakykite pasiūlymus ir mes balsuojame. Jeigu jūs negalite suformuluoti, gal tada ir praleiskime šią dalį. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Komiteto nepritarimas yra fiksuotas. Autorius prašė balsuoti už pasiūlymų visumą. Taigi mes negaišime laiko dėl kiekvieno pasiūlymo.

Motyvai dėl pasiūlymų visumos. Už – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš tikrai nepavadinčiau kolegos K. Vilkausko tų visų pristatymų vėjais, nes yra tikrai dirbta ir su keliomis bendruomenėmis. Nedrįsčiau įžeidinėti šitaip kalbėdamas iš tribūnos žmogaus, kuris tikrai dirbo daug dėl šitų dalykų. Kviečiu palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Prieš kalba K. Bartoševičius.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Brangūs kolegos, įsijautrinome, man atrodo, vietoje, kurioje absoliučiai... Taifūnas vandens stiklinėje. Turime įstatymą, kuris yra neveikiantis, neegzistuojantis, nereikalingas ir nerealus. Kultūros komitete iš esmės apsvarstėme visus Kultūros ministerijos pasiūlymus, Seimo narių pasiūlymus, kitų asociacijų pasiūlymus. Daliai iš jų pritarėme, daliai iš jų nepritarėme. K. Vilkausko daliai pasiūlymų nepritarėme, daliai pritarėme iš dalies. Dalis jo pasiūlymų sutapo, įdomu kodėl, bet nesvarbu, su kitų asociacijų pasiūlymais. Visą įstatymo projektą iš esmės parengėme tokį, koks būtų geriausias kultūros bendruomenei, kad jos veikla būtų sklandžiai finansuojama nuo pat sausio 1 dienos. Jei šį įstatymo projektą mes vilkiname, jūs turite norą pakenkti (nežinau, kokiū būdu) kultūros visuomenei ir bendruomenei. Klausimas: kodėl? Todėl prašau visų nepalaikyti šių neadekvačių K. Vilkausko pasiūlymų, balsuoti prieš ir palaikyti visą įstatymo projektą. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų pasisakyta.

Dabar balsuojame dėl visų K. Vilkausko pasiūlymų, kurių jis neatsiėmė.

Balsavo už 56, prieš – 45, susilaikė 22. Pasiūlymams nepritarė.

Dabar dėl viso paketo. Motyvai svarstymo stadijoje. Kadangi du projektai, duosime pasisakyti dviem už, dviem prieš. Už kalba K. Bartoševičius.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Mieli kolegos, jau kelintą kartą čia kalbu ir kalbame apie tuos pačius įstatymų projektus, kurie vienas su kitu yra labai glaudžiai susiję. Džiaugiuosi, kad pagaliau turime tokį įstatymą, koks bus tinkamas. Jis buvo nekoreguotas labai ilgą laiką. Dabar turime naują Kultūros tarybos įstatymo redakciją, ji mums padės judėti toliau, geriau ir kokybiškiau finansuoti kultūros bendruomenę. Neturėsime kokių nors oro burbulų, pavadinimu Kultūros rėmimo fondas, turėsime tvarų, ilgalaikį įstatymą, tenkinantį visų poreikius. Todėl visų nuoširdžiai prašau palaikyti šį įstatymo projektą, nes jis atneš daug naudos visai kultūros bendruomenei Lietuvoje. Juk mūsų prioritetas yra ir turi būti kultūra. Jeigu šio įstatymo projekto nepriimsime, jūsų balsas prieš reikš jūsų balsą prieš kultūros bendruomenę Lietuvoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš kaip tik kalba R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Oho, kaip gašdinančiai čia jūs, Kristijonai, pasakėte. Vadinasi, būsi-me prieš kultūros žmones, nors atvirksčiai, atrodo, mes kaip tik dedame dideles pastangas Lietu-vos kultūros lauko žmonėms, regionams, didmiesčiams padėti išsaugoti šitą Kultūros rėmimo fondą. Jis yra kaip bankas, kaip saugiklis, kad tie pinigai neitų į kitas sritis ir panašiai. Kai sako, Kultūros rėmimo fondas jau negalioja devynerius metus, aš nesuprantu, tai kaip tuos devynerius metus galėjo nepažeisti Konstitucijos? Pats įstatymas vis tiek turi būti funkcionalus, jis negali ne-veikti. Kviečiu...

Vis dėlto noriu pasakyti, padėkoti ir valdantiesiems, matau, kad ne vien raudonos lemputės šviečia jūsų pusėje, nes žinote, kokia iš tikrųjų yra tiesa. Buldozeriu, kaip sakoma, tuo greituoju metu padarytas šitas įstatymo projektas per keletą mėnesių, taip nedaroma. Tokie dalykai yra svarstomi kone metus, su visomis bendruomenėmis yra kalbama. Kviečiu būti ryžtingus ir pa-laikyti kultūros lauko žmones. Ačiū.

PIRMININKAS. Už – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Garbusis kolega Robertai, devynerius metus ne Kultūros rėmimo fondo įstatymas negalioja, o devynerius metus buvo Kultūros tarybos administruojamos Kultū-ros rėmimo fonde esančios lėšos. Tai yra ne tas pats, tai yra sąskaita, kuria disponavo Kultūros taryba. Tokio fondo *de facto* nebuvo. Aš turiu omeny, nei steigėjų, nei valdybos, nei tos mums pri-imtinos fondo, kokie būna, sąvokos. Bet čia iš tikrųjų, gerbiami kolegos, galbūt atsiribokime nuo tų emocijų. Tai nėra joks politinis motyvas, tai yra teisinis, techninis motyvas. Taip, pritariu, kad Kultūros rėmimo tarybos įstatyme dar liko iki galo neapsvarstyti ir tikrai kritikuotinų vietų. Mes Kultūros komiteto posėdžio metu išipareigojame drauge su Kultūros ministerija būtent ramiai skelbti darbo grupę ir joje apsvastyti tuos struktūrinius pokyčius, kuriuos reikėtų atlikti. Bet šiandien mes kalbame būtent apie tas įstatymo projekto dalis arba straipsnius, kurie yra susiję su Kultūros rėmimo fondo įstatymo paskelbimu netekusiu galios. Jeigu mes tam nepritartume, iš tikrųjų būtų didelė didelė nesąmonė, mes patys sau šautume į kojas kalbėdami, kad mes norime padėti kultūros žmonėms, na, faktiškai paralyžiuotume visą finansavimo sistemą. Jokių nėra čia užpakalinių minčių, jokių nėra paslėptų dalykų, mes tikrai turime šiokių tokių ryši, na, ir aš asme-niškai, su kultūros lauku, su pasauliu ir su menais, tikrai adekvačiai suvokiu, ką aš kalbu. Turbūt dar nesu visiškai išprotėjęs, kad daryčiau tokius dalykus, kenkčiau kultūros bendruomenei ir kul-tūros ir meno srities finansavimui. Taigi, ramia sąžine balsuokite už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis dėl motyvų kalba K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mes tikrai turėtume tokiais kultūrai svarbiais klausimais diskutuoti daugiau. Gerai, kad yra parengta, jau dabar diskutuojame Kultū-ros komitete ir turime įvairių nuomonių. Aišku, visi judame ta kryptimi, kad kuo daugiau ir kuo geriau būtų finansuojama kultūra. Bet šiuo atveju aš manau, kad per mažai buvo laiko diskutuo-ti, ypač dėl Kultūros tarybos įstatymo. Mes tikrai patys turėjome daug klausimų, kilusių ir teikė-jams. Aš manau, kad šiuo atveju mes turėtume šiek tiek atsakingiau žiūrėti, daugiau sutelkti pa-jėgų ir iš kultūros lauko žmonių, ir iš įvairių asociacijų. Manau, kad šitas sprendimas yra skubo-tas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Pasisakymai dėl motyvų baigti. Balsuosime, ar pritarti šiam paketui po svarstymo. Tai Kultūros rėmimo fondo įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas ir Lietuvos kultūros tarybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Balsuojame, ar pritariame projektams po svarstymo.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 62, prieš – 12, susilaikė 42. Po svarstymo projektams pritarta.

11.50 val.

Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-911(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau, esame spėję apsvastyti rezervinį 3 klausimą – Profesionaliojo scenos meno įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-911(2). Čia pasiūlymų nebuvo. Dėl motyvų jau išsakyta. Balsuojame, ar pritariame po svarstymo šiam įstatymo projektui.

Balsavo 118 Seimo narių: už – 81, prieš – nėra, susilaikė 37. Projektui pritarta po svarstymo.

11.51 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1019, Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 3, 7, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1020, Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 2, 4 ir 5¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1021 (pateikimo tęsinys)

Paskutinis balsavimas šiame etape dėl rezervinių 6.1–6.3 klausimų paketo, jį pateikė kolega J. Džiugelis. Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1019 ir du lydimieji. Balsuojame, ar priitariame po pateikimo.

Už – 112, prieš nėra, susilaikė 4. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas paminėtas Kaimo reikalų komitetas, bet ar tikrai reikia kaip papildomo Kaimo reikalų komiteto? (*Balsai salėje*) Man taip pat atrodo, kad tiek mieste, tiek kaime klausimas lygiai taip pat aktualus. Ponas gerbiamas V. Jukna. Prašom.

V. JUKNA (*DPF*). Iš tiesų Kaimo reikalų komitetas turėtų būti, kadangi tai susiję su gyvūnų gerove, kuri pagal kompetenciją priklauso Žemės ūkio ministerijai. Siūlyčiau Kaimo reikalų komitetą. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, paliekame ir Kaimo reikalų komitetą kaip papildomą. Prašom.

V. KANOPA (*LSDPF*). Dėl projekto Nr. XIVP-1020. Norėjau pasiūlyti dėl projekto Nr. XIVP-1020 kaip pagrindinį Kaimo reikalų komitetą, nes Aplinkos ministerijai dar kol kas tos funkcijos nėra perduotos ir kuruoja Žemės ūkio ministerija. Tai projektui Nr. XIVP-1020 svarstyti siūlau kaip pagrindinį komitetą.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš kaip tik galbūt pasiūlyčiau, kad dėl visų projektų kaip pagrindinis būtų tas pats, nes mes dažnai susipainiojame. Tai vis dėlto ir dėl antrojo projekto tegu būna kaip pagrindinis Socialinių reikalų ir darbo komitetas, o papildomi – Aplinkos apsaugos komitetas ir Kaimo reikalų komitetas. Dėl trečiojo taip pat kaip pagrindinis Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas – Kaimo reikalų komitetas.

J. Džiugelis. Prašom, per šoninį mikrofoną.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Manau, kad iš tiesų dėl visų projektų kaip papildomas turėtų būti Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip jūs ir minėjote. Bet dėl Kaimo reikalų komiteto, tai nėra visai šio komiteto kompetencija gyvūnų gerovės klausimai, nes yra Aplinkos apsaugos komitetas. Galbūt užtektų tik Aplinkos apsaugos komiteto kaip papildomo ir Kaimo reikalų komiteto nereikėtų.

PIRMININKAS. Kolegos, gal mes čia neplėtokime šios diskusijos dėl komitetų. Vis dėlto esminis dalykas čia yra pagalba neįgaliesiems. Socialinių reikalų ir darbo komitetas tegul lieka kaip pagrindinis dėl viso paketo. Papildomus įvardiname. Gal galime bendru sutarimu taip sutarti? (*Balsai salėje*) Kolegos, mes čia kažkaip tų komitetų prisiūlėme. Aš manau, kad visuose komitetuose dirba kompetentingi Seimo nariai. Labai užtęsimė, jeigu daug papildomų komitetų prirašysime.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Aš dar turiu vieną pasiūlymą. Gal tikrai Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Bet galėtų svarstyti ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas šį klausimą.

PIRMININKAS. Aš manau, jau pradėdame šiek tiek šmaikštauti. Gal fiksuojame bendru sutarimu kaip pagrindinį Socialinių reikalų ir darbo komitetą, papildomi – kaip įvardinta. Svarstymo data būtų kovo mėnuo. Gerai? Sutariame. Ačiū, Petrai, kad atsiėmėte savo vertingą siūlymą.

11.56 val.

Konstitucijos 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-619(2) (svarstymas)

Dabar grįžtame prie darbotvarkės. Tęsimė rytinio posėdžio projektų svarstymą. Pradedame 1-10 klausimą – Konstitucijos 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-619(2). Išklausysime Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą. Kviečiu pranešėją S. Šedbarą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Europos Žmogaus Teisių Teismo Didžioji kolegija sprendimą priėmė 2011 m. sausio 6 d. Buvo daugybė bandymų įgyvendinti šį Žmogaus Teisių Teismo sprendimą. Buvo įvairių variantų, jie nesulaukė paramos Seime.

Šį kartą yra teikiamas pats minimaliausias variantas, kokį tik galima suderinti su Konstitucinio Teismo doktrina ir Žmogaus Teisių Teismo sprendimu. Siūloma labai minimaliai pakoreguoti Konstitucijos 74 straipsnį nuostata, kad asmuo, kurį Seimas už šiurkštų Konstitucijos pažeidimą arba priesaikos sulaužymą apkaltos proceso tvarka pašalino iš užimamų pareigų ar panaikino jo Seimo nario mandatą, gali užimti Konstitucijoje nurodytas pareigas, kurių ėjimo pradžia pagal Konstituciją yra susieta su priesaikos davimu, kai nuo Seimo sprendimo, kuriuo asmuo buvo pašalintas iš užimamų pareigų ar panaikintas jo mandatas, praėjo ne mažiau kaip dešimt metų.

Šiame siūlyme daugiau nėra jokių ribojimų, kurių ankstesniuose projektuose yra buvę. Šis variantas buvo apsvarstytas su dideliu skaičiumi Konstitucijos ekspertų. Komitetas jį svarstė spalio 20 dieną ir visiems penkiems dalyvavusiems svarstyme balsavus už pritarė šiam Konstitucijos pataisos projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje kalbėti nėra užsirašiusių. Dėl motyvų. Žiūrime. Dėl motyvų trys nori kalbėti už. Gali kalbėti tik vienas. R. Lopata. Prašom.

R. LOPATA (LSF). Labai ačiū. Man teko pristatyti šį konstitucinį projektą birželio mėnesį ir man teko išvardinti daug priežasčių, kodėl mes jį turėtume priimti. Taip pat tuo metu posėdyje vienas iš mūsų kolegų, konkrečiai J. Džiugelis, pasiteiravo apie kitų šalių praktiką. Tai leiskite ta praktika pasidalinti, kad balsavimas būtų dar įtikinamesnis.

Iš 27 Europos Tarybai priklausančių valstybių asmuo gali visam laikui prarasti teisę vėl būti išrinktas – tokia taisyklė galioja tik Čekijoje ir Portugalijoje, su išimtimis – Prancūzijoje. Laikinais prarasti teisę užimti šias viešas pareigas, priklausomai nuo įvykdyto nusižengimo rimtumo, galima Armėnijoje, Austrijoje, Azerbaidžane, Latvijoje, Lenkijoje, Sakartvele. O kitų šalių atvejai rodo, kad politinių teisių atėmimas įvykdžius nusižengimą nėra taikomas.

Akivaizdu, kad, pritarus šiam projektui, Lietuva neiškris iš europinio konteksto ir susitvarkys su aplinkybėmis tiek žmonių orumo ir teisių srityje, tiek geopolitine plotme. Labai ačiū. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Baigėme svarstyti šį projektą, balsavimas bus nustatytu laiku.

12.00 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 11, 33, 34, 35, 36, 45, 53, 55, 86, 88, 89, 97, 144, 157, 195, 207 ir 208 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-797(2) (svarstymas)

Toliau darbotvarkės 1-11.1, 1-11.2 klausimai. Vienas projektas yra svarstymo stadijos, kitas – pateikimo stadijos, bet pranešėjas tas pats. Prašysiu pranešėjo abu projektus atitinkamai pristatyti.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų pirmas projektas yra Seimo statuto kai kurių straipsnių pakeitimas. Iniciatorius buvo Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas. Yra daug nuostatų, kurios susijusios su struktūrinių padalinių nuotoliniu darbu, yra kai kurių procedūrų supaprastinimas. Taip pat kartu į projektą įrašėme ir neaiškias nuostatas, kurios anksčiau keldavo klausimų dėl sesijos darbų programos svarstymo, kadangi tai nėra įprastinis įstatymas ar nutarimas. Taip pat patikslinome Vyriausybės programos svarstymo procedūras.

Buvo siūlymas, kad pirmaisiais metais po eilinių Seimo rinkimų nebūtų Seimui pristatoma Vyriausybės programa, nes Vyriausybė pasikeičia, tačiau komitete pasitarę su Teisės departamentu visgi manome, kad visiškai nepateikti, kad ir naujai Vyriausybei, analizės apie praeitos Vyriausybės problemas, iššūkius, nebūtų tikslinga, tai pasiūlėme iš Statuto išbraukti žodį „savo“. Jeigu Vyriausybė dirbo metus, tai aišku, kad jos bus pateikta ataskaita, jeigu Vyriausybė yra nauja, aišku, kad pateiks buvusios Vyriausybės veiklos apžvalgą.

Tai štai tokie Statuto pakeitimai yra svarbūs. Taip pat buvo Seimo Pirmininkės pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Komitetas šį projektą svarstė lapkričio 3 dieną ir, visiems aštuoniems dalyvavusiems balsavus už, šiam Statuto projektui buvo pritarta.

PIRMININKAS. Dėl svarstymo dėl motyvų dėl šio projekto niekas neužsirašė. Tai dabar pateikite atsiradusį lydimąjį projektą.

12.02 val.

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1058 (pateikimas)

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kaip minėjau, kadangi Statute siūlome išbraukti žodį „savo“, o Vyriausybės įstatyme atitinkamai reglamentuojant Vyriausybės ataskaitos teikimą tas žodelis yra, mes siūlome taip pat išbraukti ir Vyriausybės įstatyme tą žodelį „savo“, nes yra visiškai aišku, ar savo, ar ne savo, priklausomai nuo to, kaip Vyriausybė suformuota. Juk gali kada nors įvykti ir neeiliniai Seimo rinkimai. Kad būtų suvienodintos formuluotės, mes siūlome ir iš Vyriausybės įstatymo atitinkamos nuostatos išbraukti žodelį „savo“, kaip lydimąjo. Būtų gerai, kad priėmimo metu šie abu projektai būtų priimami ir pasivytų vienas kitą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausyti niekas neužsirašė. Dėl motyvų dėl šio lydimąjo, man atrodo, taip pat neturime užsirašusių. Tai spręsimė atitinkamu numatytu balsavimo intervalu.

12.04 val.

Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-764GR, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-765GR (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 1-12.1, 1-12.2 klausimai. Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ir lydimasis Valstybės tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas. Projektai vetuoti Respublikos Prezidento. Kviečiu į tribūną Prezidento atstovę, pranešėją, Prezidento vyriausiąją patarėją A. Skaisgirytę.

A. SKAISGIRYTĖ. Laba diena, gerbiama Seimo Pirmininke, aukštasis Seime. Šiandien turiu didelę garbę jums pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidento spalio 29 dienos dekretą, kuriuo Seimui gražinamas pakartotinai svarstyti Lietuvos Respublikos Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo pakeitimo įstatymas ir su juo susijęs Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymas.

Reikia pabrėžti, kad Prezidentas remia šio įstatymo nuostatas, kuriomis siekiama stiprinti Seimo bendradarbiavimą ne tik su Europos Parlamentu, bet ir su užsienio valstybėmis. Jis taip pat pažymi, kad įstatymas turėtų sustiprinti vieningai formuojamą Lietuvos užsienio politiką. Iš esmės Prezidentas turi dvi pastabas.

Pirma. Konstitucijos 94 straipsnio 6 punkte nustatyta, kad Vyriausybė užmezga diplomatinis santykius ir palaiko ryšius su užsienio valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis. Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatyta, kad diplomatinės atstovybės priimančioje valstybėje funkcija yra gauti, teisėtai būdais rinkti ir perduoti informaciją apie tos valstybės politinį, ekonominį gyvenimą ir įvykius. Galima prielaida, kad Seimo nuolatinė atstovų užsienio valstybėse pareigybių steigimas galėtų suformuoti Seimo atstovų kitose valstybėse korpusą, kuris pagal vykdomų funkcijų turinį būtų panašus ar net dubliuotų diplomatinę tarnybą. Atsižvelgiant į tai, valdžių atskyrimo, atsakingo valdymo, teisinio reguliavimo, tikslingumo principų požiūriu įstatyme numatytas Seimo nuolatinio atstovo funkcijas iš esmės galėtų atlikti Lietuvos diplomatai, dirbantys Lietuvos ambasadose užsienyje. Siekiant išvengti nepageidaujimų funkcijų dubliavimo, turėtų būti nustatyta, kad Seimo atstovo pareigybė ir pareigybės steigimas yra galimas suderinus su Užsienio reikalų ministerija. Taip būtų siekiama išvengti funkcijų dubliavimo.

Antra. Įstatymo pakeitimai esmingai keičia šio įstatymo pirminį teisinio reguliavimo tikslą. Pagal naują redakciją Lietuvos Respublikos Seimo nuolatinio atstovo pareigybė galėtų būti steigama ne tik Europos Sąjungoje, bet ir bet kurioje užsienio valstybėje. Aš čia priminsiu, kad 2002 m. spalio 31 d. buvo priimtas įstatymas dar prieš Lietuvai tampa Europos Sąjungos nare ir jame

nurodoma, kad Seimo nuolatinio atstovo Europos Parlamente pareigybė yra steigiama, nes reikia stiprinti bendradarbiavimą tarp Seimo ir Europos Parlamento tam, kad Lietuva geriau pasirengtų narystei Europos Sąjungoje ir vėliau stiprintų šią narystę. Taigi Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymas yra išskirtinis, nes kyla iš unikalioms Lietuvos narystės Europos Sąjungoje ir Seimo santykio su Europos Parlamentu. Todėl šio įstatymo nauja redakcija neturėtų esmingai keisti pradinės idėjos stiprinti europinę integraciją. (Ar gerai girdėti?)

Konstitucinio Teismo doktrinoje pažymima, kad su Konstitucijos 1 straipsnyje įtvirtintomis pamatinėmis vertybėmis – valstybės nepriklausomybė, demokratija ir respublika – taip pat yra glaudžiai susijusi Konstitucijoje įtvirtinta Lietuvos valstybės geopolitinė orientacija. Ji suponuoja Lietuvos Respublikos pasirinktą europinę ir transatlantinę integraciją. Lietuvos valstybės geopolitinė orientacija reiškia Lietuvos Respublikos narystę Europos Sąjungoje ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijoje ir būtinumą vykdyti atitinkamus su šia naryste susijusius tarptautinius įsipareigojimus. Atsižvelgiant į pirminį įstatymo tikslą, kuris buvo priemonė siekti Europos Sąjungos narystės, o vėliau narystę šioje Sąjungoje pastiprinti, ir į minėtą Konstitucijos doktrinoje įteisintą Lietuvos valstybės geopolitinę orientaciją, Seimo atstovo pareigybės užsienio valstybėse steigimo kriterijumi turėtų būti jo veikimo būtinybė Europos Sąjungos valstybėse narėse ir valstybėse, kurios yra NATO narės.

Remiantis šiuo kriterijumi, Prezidento nuomone, Seimo nuolatinio atstovo Jungtinėse Amerikos Valstijose pareigybė darbei Kongrese dar labiau sustiprintų abiejų šalių tarpparlamentinį bendradarbiavimą. Ryšiai tarp Lietuvos ir Jungtinių Amerikos Valstijų parlamentarų yra itin svarbūs. Seimo atstovas JAV Kongrese gali prisidėti prie politinių, ekonominių, kultūrinių ir kitokių ryšių su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis gilinimo ir stiprinimo.

Gerbiamieji Seimo nariai, kviečiu atsižvelgti į šalies vadovo motyvus ir palaikyti Prezidento siūlymus papildyti šį įstatymą nuostatomis, kurios sustiprintų vieningą Lietuvos užsienio politiką. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Nemažai užsirašė jūsų paklausti. Pirmasis klausia A. Lydeka.

A. LYDEKA (LSF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, nuoširdžiai dėkui jums už pristatytą poziciją, tačiau vis dėlto norėčiau patikslinti, kodėl Prezidentas siūlo Seimui apriboti tarpparlamentinį bendravimą – bendrauti tik su Europos Sąjungos ir NATO valstybėmis? Tai reikštų, kad Seimas turi peržiūrėti savo tarpparlamentinio bendradarbiavimo prioritetų sąrašą ir iš aukštoje vietoje esančios pozicijos Rytų partnerystės politiką visiškai išbraukti, nes negalėjimas naudotis visais instrumentais, visais įrankiais, kurie Seimo statute yra numatyti, tarp jų ir siųsti, deleguoti kanceliarijos darbuotoją, savo patarėją dirbti, tarkim, Kijeve, Kišiniove ar Tbilisyje, be abejo, užkirstų kelią efektyviai dirbti Rytų partnerystės politikos srityje.

PIRMININKAS. Laikas.

A. LYDEKA (LSF). Ačiū.

A. SKAISGIRYTĖ. Labai ačiū gerbiamam Seimo nariui už gerą klausimą. Aš atkreipiu dėmesį, kad riboja ne Prezidento pozicija, o pats pirminis įstatymas, kuris yra taisomas. Priminsiu, kad pirminis įstatymas kalba tik apie vieną kryptį, tik apie Europos Sąjungą, darbą su Europos Parlamentu. Prezidentas siūlo praplėsti šią vieną kryptį siūlydamas Europos Sąjungos ir NATO valstybes nares, kitaip sakant, transatlantinę kriterijų, kuris ne kartą yra įtvirtintas įstatyminiuose aktuose, taip pat ir Konstitucijoje. Taigi Prezidentas nesiūlo riboti, o atvirkščiai, praplečia parlamentarų veikimo lauką.

PIRMININKAS. Toliau klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano, kolege, klausimas yra toks: kaip jūs vertinate, kad šitas projektas buvo susijęs su siekiu Taivane turėti savo atstovą, jį paskirti?

A. SKAISGIRYTĖ. Apie tai aiškinamajame rašte nieko nėra sakoma. Atvirkščiai, kalbama apie Vašingtoną. Nėra pagrindo netikėti, kad, na, pagrindinis motyvas buvo atstovas būtent Vašingtone. Dėkui.

PIRMININKAS. Toliau turėtų klausti G. Paluckas, jo nėra. V. Bakas. Taip pat nėra. Klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš irgi norėčiau pasitikslinti dėl to ribojimo ar praplėtimo, nes, tiesą sakant, šiame įstatyme nėra jokio apibrėžimo, kur mes skiriame, tiesiog yra teisė skirti nacionaliniuose parlamentuose. Ir pagal diskreciją Seimas kiekvienos kadencijos pradžioje nustato tam tikrus prioritetus, kur galėtų skirti tą atstovą. Manau, kad jūsų teiginiai dėl atvėrimo nėra teisingi, nes jūs apribojate transatlantinę erdvę. Ir kai Prezidentui reikės pagalbos dėl NATO vadovų susitikimo, kad Ukraina pasiektų tą narystę, pasakykite, kaip mes galėsime jums padėti, nes mes į Ukrainą, pagal jūsų siūlymą, negalėsime siųsti atstovo?

A. SKAISGIRYTĖ. Ačiū gerbiama komiteto pirmininkui. Vėlgi priminsiu, kad taisomas įstatymas kalbėjo tik apie vieną kryptį, tai yra Europos Sąjungą ir konkrečiai darbą su Europos Parlamentu. Nereikia manyti, kad tai atveria absoliučiai visą pasaulį. Taip būtų iškraipoma pati šito taisomo įstatymo esmė. Jeigu norėtume ką nors panašaus daryti, galbūt reikėtų galvoti apie kokią nors kitą įstatymą, visiškai kitą, tačiau jeigu yra pasirinktas taisyti būtent šitas įstatymas, tai įstatymo dvasia turėtų būti gerbiama.

O kalbant apie jūsų minėtas Rytų partnerystės šalis, vėlgi raktas Rytų partnerystės šalių narystei ir Europos Sąjungos, ir NATO struktūrose, taip pat yra ir Europos Sąjungos, ir NATO šalyse. Todėl kalbėti apie jų būsimas narystes Vašingtone yra labai teisinga ir dėl to atstovą Vašingtone Prezidentas labai paremtų. Dėkui.

PIRMININKAS. Klausia E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Didžiai gerbiama kolege, pirmiausia ačiū, kad jūs pasiūlėte ne konfrontacijos kelią, o papildymą, nes būtų nesuprantama, kur čia konfrontuoti, kad čia nėra kur konfrontuoti. Bet kalbant apie laisvą parlamentą ir *free and fair elected*, ta sąvoka apima laisvai išrinktų parlamentų bendravimą. Mes neįsivaizduojame, kad Lietuvos Seimas, Latvijos ar Lenkijos steigtų savo parlamentinę atstovybę, pavyzdžiui, diktatūros šalyje, tai yra Šiaurės Korėjoje, Kinijoje arba Rusijoje. Todėl ši įstatymo idėja buvo laisvo parlamento, skyrimas skiriasi nuo vykdomosios valdžios atstovų ne dubliuojant užsienio reikalų ministerijas, bet steigiant jas prie tų laisvai išrinktų šalių nacionalinių parlamentų, mums brolišku.

Dabar demokratijos pasaulyje einant prie gynybos krypties, gynybos bendro mūsų...

PIRMININKAS. Laikas.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Klausimas būtų dėl parlamentinio bendradarbiavimo, jį šis įstatymas iš esmės remia. Todėl truputį tas apribojimas...

PIRMININKAS. Laikas.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ar būtų būtinas apribojimas?

PIRMININKAS. Ačiū.

A. SKAISGIRYTĖ. Ačiū, gerbiamas Seimo nary. Aš atkreipsiu dėmesį, kad šis įstatymas niekaip nereguliuoja ir nereglamentuoja parlamentų bendradarbiavimo. Tokie parlamentai ir Seimas Lietuvos atveju yra laisvi pasirinkti savo bendradarbiavimo partnerius ir kryptis. Jeigu yra noras bendradarbiauti su JAV Kongresu ar Bundestagu, ar Prancūzijos Nacionaline Asamblėja, šis įstatymas jums to nei leidžia, nei draudžia.

Įstatymas kalba apie atstovą, kuris renka informaciją ir perduoda jums. Šią darbą, manome, gali atlikti ir valstybės tarnautojas. Jūs ir siūlote, kad atlieka valstybės tarnautojas. Tačiau tai yra pagalbinis darbas, tai nėra tiesioginis parlamentų bendradarbiavimas aukščiausiems šalių įstatymų leidybos organams. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (LRF). Gerbiama pranešėja, aš ne visai suprantu, iš pradžių jūs neminėjote, kad tik NATO šalyse, dabar išaiškinate sakote, kad tik užsiangažuota, kad tik NATO šalyse ar kažkokiose išskirtinėse.

Man dar klausimas, jūs sakote, stiprinti integraciją, Europos Sąjungai tai padės. Vadinas, dar mažiau savarankiškumo. Ar tai nėra antikonstituciška, nes referendumas to nenumatė. Pagal Romos teisę turbūt turėtume atsižvelgti, kad tai, kas priimta po referendumo, nėra legitimu, nes nebuvo atsiklausta tautos. Ačiū.

A. SKAISGIRYTĖ. Ačiū jums už klausimą. Priminsiu, kad Lietuvos Konstitucinio Teismo doктrinoje pažymima, kad prie Konstitucijos 1 straipsnyje įtvirtintų pamatinių Konstitucijos vertybių, tai yra valstybės nepriklausomybė, demokratija ir Respublika, taip pat yra labai glaudžiai

Konstitucijoje įtvirtinta Lietuvos valstybės geopolitinė orientacija. O ji suponuoja, tai vėlgi yra išaiškinta, tai nėra mano interpretacija, kad Lietuvos Respublika pasirinko europinę ir transatlantinę integraciją. Ši orientacija reiškia Lietuvos Respublikos narystę Europos Sąjungoje bei Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijoje ir iš to išplaukiančius išipareigojimus. Tai visa pasiūlymo logika ir yra būtent pasiremianti Konstitucinio Teismo doktrina. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Visi, kas norėjo, paklausė, atsakėte. Dabar dėl motyvų. Dėl motyvų du – už, du – prieš. Už, aš spėju, visi užsirašė, kad svarstytume projektą iš naujo. Ar tikrai kas nors užsirašė, kad laikytume įstatymą nepriimtu? Pakelkite rankas, jeigu užsirašėte, kad laikytume įstatymą nepriimtu. Kad aš teisingai galėčiau... Nematau pakeltų rankų. G. Surplys kalba už, tai yra, kaip sakiau, kad svarstytume šį įstatymą iš naujo.

G. SURPLYS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš noriu būti teisingai suprastas. Manau, kad Prezidento patarėja gana aiškiai išreiškė Prezidento poziciją. Niekas, ar ne niekas, bet aš neprieštarauju įstatymo principui ir tikslui, aš buvau tarp rengėjų, tikrai, manau, įstatymas yra reikalingas, apie tai pasisakiau ir kai įstatymas buvo svarstomas. Tačiau prezidentūros pasiūlytos korekcijos, mano galva, tikrai padėtų siekiant vieningos, suderintos užsienio politikos, jos tikrai gal šiek tiek pasigendame. Tikrai iš to, kas yra įrašyta dabar įstatyme, gali sudaryti įspūdį, kad gali kam nors kilti pagunda sukurti atskirą Seimo atstovų tinklą, kuris veiktų kaip konkurencinė sistema mūsų diplomatinės tarnybos tinklui. Šiuo atveju tikrai reaguojau į tai, ką gerbiamas komiteto pirmininkas pasakė, aš nemanau, kad parlamentinė demokratija turėtų pradėti remtis atstovais kitų šalių parlamentuose. Manau, kad mes gana dažnai aktyviai bendraujame su kitų šalių parlamentarais, tas atstovas turėtų atsirasti tik tose šalyse, kur tikrai jo nuolatinis buvimas yra labai svarbus. Ir čia tikrai pirma idėja visą laiką buvo Vašingtonas. Taigi tas siūlymas derinti su Užsienio reikalų ministerija, kur tokių atstovų galėtų reikėti, atsižvelgiant į tai, kokius mes diplomatus kur turime, manau, yra labai prasmingas.

Kalbant apie euroatlantinę integraciją, taip, tai galėtų uždėti saugiklį, kad koks nors Seimas kada nors, koks nors Užsienio reikalų komitetas ar jo pirmininkas nesugalvotų pradėti steigti tų atstovybių bet kur, kur tik sugalvotų. Tokia yra mūsų geopolitinė orientacija. Ir svarbiausia yra vienybė. Tikrai vienybės vardan aš siūlau pataisyti įstatymą pagal Prezidento pasiūlymus. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegos, šioje stadijoje mes dar nesvarstome Prezidento veto turinio. Kaip minėjau, už ir prieš būtų kalbėjimas už svarstymą iš naujo arba už įstatymo laikymą nepriimtu, bet aš matau, kad turbūt visi yra užsirašę kitaip. Kas prieš, turbūt kalbės prieš veto turinį, tai leisime taip pasisakyti. A. Lydeka – prieš.

A. LYDEKA (LSF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų reikia iš naujo svarstyti šį įstatymą. Tik, gerbiami kolegos, norėčiau atkreipti dėmesį, kad Prezidento siūlymas gauti Užsienio reikalų ministerijos pritarimą dar tik sprendžiant, ar steigti, ar panaikinti atstovo pareigybę, kelia pagrįstą abejonę dėl vykdomajai valdžiai suteikiamos parlamento priimamų sprendimų kontrolės. Net jei Prezidentas ir labai myli, gerbia, vertina užsienio reikalų ministrą G. Landsbergį, Seimo teisė tokią pareigybę steigti negali būti ribojama vykdomosios valdžios. Ši pareigybė yra Seimo kanceliarijos struktūros dalis ir negali būti siejama su kitos valstybės institucijos, šiuo atveju – užsienio reikalų ministro, leidimu ar neleidimu ją steigti. O Seimo priimto Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje jau dabar yra įtvirtintas užsienio reikalų ministro pritarimas. Tai yra atrinkto pretendento kandidatūrai turi raštu pritarti užsienio reikalų ministras. Esamas reglamentavimas užtikrina Prezidento siūlymo esmę, išlaiko visus kvestionuojamus kriterijus.

Pagal Prezidento dekretu siūlomą Seimo diskrecijos apribojimą, tai yra ribojimą savarankiškai nuspręsti, su kurios valstybės parlamentu būtina stiprinti tarpparlamentinį bendradarbiavimą naudojantis Seimo atstovo institutu, dalis Seimo tarptautinio bendradarbiavimo prioritetų būtų neįgyvendinti. Pavyzdžiui, vienas iš Seimo prioritetų yra Europos Sąjungos Rytų partnerystės tarpparlamentinio bendradarbiavimo kryptis...

PIRMININKAS. Laikas.

A. LYDEKA (LSF). Parama šių šalių reformoms, eurointegracijai, nes nė viena iš šešių Rytų partnerystės valstybių nėra nei Europos Sąjungos, nei NATO narė. Ačiū.

PIRMININKAS. V. Bakas pasisako už.

V. BAKAS (*DFVL*) Gerbiamas posėdžio pirmininke, ačiū. Gerbiama patarėja, kreipiuosi į jus. Noriu atkreipti dėmesį į tai, kad be reikalo Prezidento veto, iš principo aš jį palaikysiu dėl taikos, bet be reikalo yra supriešinama parlamentinė diplomatija su diplomatija. Parlamentinė diplomatija yra vienas iš mūsų prioritetų, ir Lietuvos valstybė, na, jūs puikiai žinote, turi dar daug rezervų, kad jai būtų atstovaujama tinkamai. Mes negalime painioti ir sutapatinti parlamentinės diplomatijos funkcijų su diplomatų funkcijomis.

Aš manau, kad šis veto yra, matyt, daugiau nesutarimų ir įtampos tarp daugumos ir Prezidento išraiška. Palaikysiu jį vien dėl to, kad jūs vis dėlto susitartumėte dėl valstybės interesų ir kad Seimas svarbiausiose šalyse galėtų paskirti savo atstovus, kurie atliktų labai svarbias Lietuvai funkcijas, ir visi galėtume dėl to tik laimėti – tiek verslas, tiek mūsų visuomenė, tiek mūsų politika.

PIRMININKAS. Ir paskutinis dėl motyvų – M. Matijošaitis.

M. MATIJOŠAITIS (*LF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, valdžių atskyrimo principo kontekste klausimų ištis kelia Prezidento siūlymas apriboti parlamento teisę spręsti dėl parlamentinio bendradarbiavimo efektyvumo krypčių, tai yra apribojant jas tik Europos Sąjungos ir NATO valstybėmis. Tai dvi problemos.

Viena, kad Prezidentas duoda signalą Seimui apriboti savo laisves, nuspręsti, su kuriuo pasaulio parlamentu reikia atitinkamu laiku dirbti ir kokius prioritetus susidėlioti. Kitas dalykas, įvedant transatlantinį ES, NATO kriterijų, na, įstatymas praranda lankstumą ir universalumą.

Nors pataisa ištis yra gera ir atlieptų dabartinius poreikius, nes, kaip ir minėjau, aiškinamajame rašte yra minima, kad įstatymo pradinė versija yra nutaikyta dirbti su JAV Kongresu, ir pataisa savaime artimoje laiko perspektyvoje jokios žalos nedaro, bet tolimoje laiko perspektyvoje nežinome, kur reikės prioritetą dėti, su kokiu parlamentu dirbti, ir galimai šį įstatymą ateityje reikės taisyti. Tai kam daryti, na, pusėtinai, jeigu galime daryti gerai? Todėl siūlau atmesti pataisą ir Seimui dar apsvarstyti. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė balsuodami numatytu laiku.

12.28 val.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 4, 12, 47, 48, 49, 50, 53 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 48¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-553GR (pateikimas)

Paskutinis vetuotas 1-13 klausimas – Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 48¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-553GR. Pranešėjas – J. Neverovičius, Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas. Prašom.

J. NEVEROVIČ. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Konstitucijos 53 straipsnio 3 dalyje yra nurodyta, kad valstybėje kiekvienas asmuo privalo saugoti aplinką nuo kenksmingo poveikio. Konstitucijos 54 straipsnyje nurodyta, kad valstybė rūpinasi natūralios gamtinės aplinkos, gyvūnijos ir augalijos, atskirų gamtos objektų ir ypač vertingų vietovių apsauga, prižiūri, kad su saiku būtų naudojami taip pat atkuriami ir gausinami gamtos ištekliai.

Konstitucinis Teismas yra išaiškines aplinkos apsaugos konstitucinius pagrindus ir pažymėjęs, kad jais yra išreikštas vienas iš valstybės veiklos tikslų – užtikrinti žmonių teisę į sveikatą, į sveiką ir švarią aplinką, kad aplinkos apsauga yra valstybės ir kiekvieno gyventojų rūpestis ir pareiga, o viešieji ir privatūs interesai turi būti skirti aplinkos kokybei gerinti, ir kad dėl šių nuostatų visiems asmenims kyla pareiga tausoti gamtą, o padarius gamtinei aplinkai žalą, ją atlyginti.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymas reglamentuoja aplinkos apsaugos kontrolės pagrindus, turinį ir principus, siekiant užtikrinti teisėtumą ir teisėtvarką aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje, įskaitant įgaliotų institucijų ir pareigūnų veiksmus reaguojant į pažeidimus. Šio įstatymo pakeitimais keičiamos nuostatos, numatant galimybę aplinkos apsaugos kontrolės pareigūnams diferencijuoti savo elgesį gavus pranešimus ir informaciją apie galimus pažeidimus, tai yra reaguoti arba nereaguoti į pranešimą įvertinus informacijos dėl galimo pažeidimo pobūdį ir institucijos išteklių naudojimo efektyvumą ir pagrįstumą.

Šie pakeitimai, viena vertus, gali sudaryti sąlygas Aplinkos apsaugos departamentui, kaip už aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės vykdymą atsakingai institucijai, efektyviau organizuoti savo veiklą. Kita vertus, minėti pakeitimai gali turėti priešingą poveikį ir mažinti šios institucijos pareigūnų ir suinteresuotų asmenų paskatas siekti kuo geresnių rezultatų aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje.

Visų pirma, įstatyme numačius, kad aplinkos apsaugos pareigūnai gali nereaguoti į gaunamus pranešimus ir informaciją apie galimus pažeidimus, sudaromos prielaidos neteisingai interpretuoti valstybės požiūrį į aplinkos apsaugos svarbą. Atsiranda rizika, kad mažės piliečių pasitikėjimas Aplinkos apsaugos departamentu ir jo pareigūnais bei mažės paskatos kreiptis į juos.

Antra. Įstatyme numačius galimybę dėl reagavimo į gautą pranešimą ir informaciją apie galimą pažeidimą spręsti, be kita ko, atsižvelgus ir į institucijos, tai yra paties Aplinkos apsaugos departamento, išteklių naudojimo efektyvumą ir pagrįstumą, nesudaromos pakankamos paskatos pačiai institucijai siekti kuo efektyvesnės veiklos maksimaliai, derinant savo institucines, organizacines galimybes ir būtinybę užtikrinti viešąjį aplinkos apsaugos interesą. Institucijos ištekliams esant savarankišku kriterijumi, sprendžiant dėl reagavimo ar nereagavimo į gautą pranešimą ar informaciją apie galimą pažeidimą, neatmestina, kad sprendimą nereaguoti į pažeidimą galėtų nulemti institucijos išteklių nepakankamumas, kuris gali atsirasti dėl subjektyvių priežasčių, pavyzdžiui, susijusių su netinkamu institucijos valdymu. Tačiau institucijos veiklos tinkamas ar netinkamas organizavimas negali būti tapatinamas su valstybės požiūriu į aplinkos apsaugos svarbą. Todėl negali būti situacijos, kai aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos ir pareigūnų veiksmus, reaguojant į galimus pažeidimus, nulemtų išimtinai tik organizaciniai institucijos gebėjimai.

Siekiant sudaryti sąlygas kuo efektyvesnei aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei, tačiau taip pat ir išvengti prielaidų abejoti šią kontrolę vykdančios institucijos – Aplinkos apsaugos departamento bei jos pareigūnų profesionalumu, būtina pakeisti įstatymo nuostatas, galinčias mažinti šios institucijos pareigūnų ir suinteresuotų asmenų paskatas siekti kuo geresnių rezultatų aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje.

Todėl Prezidentas siūlo įstatyme atsisakyti nuostatų, pagal kurias Aplinkos apsaugos departamentas galėtų nereaguoti į pranešimus apie galimus pažeidimus, remdamasis, pavyzdžiui, tuo, kad tai būtų nepagrįstas jo išteklių naudojimas. Prezidento siūlymu, sprendimai dėl reagavimo į gautus pranešimus būdo būtų priimami atsižvelgus į pateiktos informacijos pagrįstumą, patikimumą bei įtariamo pažeidimo keliamą grėsmę saugomai vertybei.

Nekyla abejonių, kad aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė išgyvena tam tikrą krizę, todėl turime stiprinti ją tiek finansiškai, tiek organizacinėmis priemonėmis. Lygiai taip pat svarbu stiprinti aplinkos apsaugos sistemą įsitraukiant visuomenei, didinant pasitikėjimą aplinkosaugos institucijomis. Būtent dėl to Prezidentas siūlo tam tikras įstatymo korekcijas, prašo Seimo jas svarstyti ir joms pritarti.

Labai ačiū, gerbiamas pirmininke.

PIRMININKAS. Du Seimo nariai nori paklausti. Pirmas klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas pranešėju, labai noriu pagirti už šį teikiamą veto projektą su konkrečiais pasiūlymais. Manau, kad reagavimas į aplinkosaugos pažeidimus yra iš esmės stiprinantis pasitikėjimą valstybe ir institucijų biurokratinės priežastys negali būti pagrindas nereaguoti.

Mano klausimas yra, ar šis pasiūlymas iš esmės tenkina aplinkosaugos sistemos institucijas, ar jau įvyko kokių nors preliminarių derinimų po to, kai priimtas sprendimas dėl veto, ar mes dar turime tai padaryti?

J. NEVEROVIČ. Labai ačiū už jūsų klausimą. Iš tiesų norėčiau konstatuoti, kad šis Prezidento pasiūlymas yra suderintas ir su institucijomis, ir su ministerija, ir su pačiu ministru. Konstruktyviai pasižiūrėję į esmę, suprantame, kad nėra debatų dėl to, ar valstybės institucijos turi reaguoti ir užtikrinti maksimalią kokybę viso proceso. Klausimas yra dėl regimybės įstatymo pakeitimo ir dėl to, kad galima interpretuoti įvairiai. Tikime, kad žmonės, kurie dirba šioje srityje, ypač sustiprinus juos papildomu finansavimu, įgalinant teisine prasme juos, susitvarkytų su tais iššūkiais,

tačiau įstatyme neturėtų likti tokių abejonių dėl to, kaip iš tikrųjų tas bus daroma ir ar bus siekiama tikslų. Ar kaip tik atvirkščiai, pasinaudodama įstatymu, institucija bandytų, pavyzdžiui, atsakyti tam tikrų veiksmų, nes, pavyzdžiui, neturi pakankamo finansavimo.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, išties sveikintinas Prezidento vaidmuo stiprinant aplinkos apsaugos kontrolę. Buvusi Prezidentė su savo buvusiais patarėjais pristatė atliekų deginimo įmonių daugiau, negu Lietuvoje susikaupia atliekų, ir dabar nekontroliuojamas tas procesas. Importuojamų atliekų srautai, kaip žinote, ir laivais iš Airijos jau ne kartą buvo atvykę į „Fortumą“, į kitas atliekų deginimo įmones važiuoja autotransportu didžiuliai srautai, o deginant atliekas dioksinai, furanai ir kitos medžiagos teršia išties aplinką ir gadina mūsų, Lietuvos žmonių, sveikatą. Koks būtų Prezidento vaidmuo stiprinant aplinkos apsaugos kontrolę, neleidžiant tapti Europos sąvartynu, nors didžiuliai pinigai buvo išmesti, na, sakykim, steigiant atliekų deginimo įmones. Ačiū.

J. NEVEROVIČ. Ačiū už jūsų klausimą. Jisai nėra šio dabar pristatomo įstatymo esmė, tačiau aš suprantu jūsų susirūpinimą ir manau, kad šis klausimas yra vertas atskiro dėmesio, ypač turint omenyje Vilniaus miestą, kuriame brangiausia šiluma bus ar jau yra tvirtinama jos kaina, ir kokį vaidmenį gali atlikti atliekų deginimo projektas tenai. Čia, be abejo, taip pat yra ir gerbiamo Seimo vaidmuo paspartinti svarstymo procesą dėl reguliavimo, atliekų deginimo reguliavimo. Tas yra diskutuojama jau kurį laiką, ir, manau, ypač turint omenyje tas kainas Vilniuje, reikia paspartinti tuos procesus, kad atliekų deginimo įrenginiai nesiorientuotų į aukščiausią šilumos gamybą naudojamų dujų kainą, paimtų maksimalią rinkos kainą, bet veiktų pagal reguliuojamus principus, užtikrindami protingą gražos normą, bet ne maksimalią, kurią gali pasiimti tie projektai pagal dabar labai aukštai iškilusias dujų kainas.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Netrukus apsisprėsime balsuodami. Aš manau... Ačiū, pranešėjau.

J. NEVEROVIČ. Ačiū.

12.39 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1037(2) (pateikimas)

PIRMININKAS. Tiek laiko, kiek numatyta balsuoti, neprireiks. Žinodami, kad po pietų bus labai įtempta darbotvarkė, papildyta nutarimo projektu dėl nepaprastosios padėties, tikiuosi, neprieštarausite, kad pamėgintume greitai pateikti rezervinį 4 klausimą – Labdaros ir paramos įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1037(2). Pranešėjas – M. Majauskas. Prašyčiau pranešėją trumpai.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Atsižvelgdamas į jūsų prašymą pamėginsiu labai glaustai. Šiuo įstatymo projektu yra siekiama nustatyti pareigą Valstybinei mokesčių inspekcijai viešinti informaciją apie visų paramos teikėjų suteiktą paramą paramos gavėjams, nurodant paramos teikėjus ir paramos gavėjus, dalyką, jo vertę, ir tokiu būdu didinti skaidrumą bei mažinti korupcijos pasireiškimo galimybes paramos teikimo srityje. Atkreipčiau dėmesį, kad taikoma tik juridiniams asmenims, tai nėra taikoma fiziniams asmenims. Šiuo metu yra 10 tūkst. paramos gavėjų ir panašiai paramos teikėjų juridinių asmenų, iš viso bendra suma yra apie 180 mln. eurų kiekvienais metais.

Tokia iniciatyva kilo atsižvelgiant į Specialiųjų tyrimų tarnybos atliktą analizę. Ji parodė, jog surinkti duomenys, cituoju pačią STT pažymą, „leidžia daryti prielaidą dėl galimų farmacijos įmonių užslėptų kyšių mokėjimo asociacijoms ir joms priklausantiems medikams individualiai teikiant paramą“. Būtent per paramą yra teikiami, Specialiųjų tyrimų tarnybos nuomone, kyšiai. Tai jokių būdu nesuponuoja, jog visa ar dauguma paramos yra neskaidri, tačiau dalis teikiamos paramos gali būti neskaidri ir gali būti panaudojama kaip priemonė daryti įtaką. Tą pažymi Specialiųjų tyrimų tarnybos medžiaga, parodanti, kad įmonės, kurios teikia paramą, dažniausiai laimi ir viešuosius pirkimus.

Tokia būtų įstatymo projekto esmė. Kreiptumėmės, be jokios abejonės, Vyriausybės išvados, kad suderintų su suinteresuotomis institucijomis dėl įvairiausių jautrumų, susijusių su viešiniu.

PIRMININKAS. Seimo nariai nori paklausti. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų pačiam kažkada teko teikti įstatymo pataisą, kad būtų viešinami tie, kurie skiria pajamų mokesčio dalį visoms asociacijoms, nes taip pat buvo problema, kad kai kurios asociacijos gaudavo labai dideles lėšas, bet buvo tam tikri ryšiai su paramos teikėju, ir po to tos pačios lėšos buvo labiau panaudojamos ne visuomeninei veiklai, bet etatams išlaikyti ir kitiems dalykams. Sakykite, ar čia dabar iš tiesų palies turbūt ne tik medicinos sektorių, bet apskritai palies visus? Iš tikrųjų ar ta parama nebus per didelė našta Mokesčių inspekcijai ją apskaityti? Kokia tai turėtų būti forma? Ar nebus per daug biurokratinis aparatas, nes pajamų mokesčio dalis matoma informacinėje sistemoje, o čia iš esmės turėsite deklaruoti. Iš tikrųjų ar tai nesutrukdytų paramos gavėjams gauti paramą, kad vykdytų savo tam tikrą veiklą arba organizuotų renginius? Ačiū.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tiesų labai taiklus jūsų klausimas. Šita iniciatyva kilo atkreipiant dėmesį į jau šiuo metu įstatyme galiojančią pareigą Valstybinei mokesčių inspekcijai teikti tokius duomenis. Taigi, Valstybinė mokesčių inspekcija jau turi visus duomenis ir ji nesutiko paviešinti, sakydama, kad toks sprendimas gali būti įpareigotas tik įstatymu. Tai nesukeltų jokių papildomų biurokratinių kliūčių, našų ar procedūrų ir nieko papildomai nekainuotų biudžetui, nes visa informacija jau dabar yra privalomai teikiama Valstybinei mokesčių inspekcijai. Viena iš priežasčių, kodėl taip yra, tai labdaros ir paramos teikėjai gali du kartus atskaityti šias išlaidas iš pelno mokesčio. Taigi, jie naudojasi pelno mokesčio lengvata, todėl ir privalo teikti Valstybinei mokesčių inspekcijai informaciją apie suteiktą paramą. Todėl šios paramos viešinimas iš esmės nebūtų jokia biurokratinė papildoma našta ar kliūtis.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš suprantu ir palaikau jūsų norą viešinti paramos ir labdaros lėšas, bet ar jūs nemanote, kad turėtų būti ir fondai, kurie taip pat akumuliuoja viešuosius finansus, tarkim, fondas kovido priemonėms įsigyti, medicams remti, remti demokratiniams judėjimams ir taip toliau. Juk tai tie patys viešieji finansai, tik jie atkeliauja tiesiai į tą fondą ir tie pinigai, kai surenkami milijonai, surenkamas ne vienas milijonas, yra išleidžiami kažkaip be atskaitomybės. Ar nereikėtų čia privalomo audito nuo tam tikros sumos, kad iš tikrųjų matytume, kaip tie viešieji finansai buvo surinkti? Mes turime pavyzdžių už Atlanto, kai D. Trampo bičiulis rinko fondą sienai su Meksika ir po to atsidūrė už grotų.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas kolega. Mes iš tiesų su jūsų gerbiama kolega V. Gapšiu aptarėme galimybę, Seimui pritarus ir gavus Vyriausybės teigiamą išvadą, tobulinti šį įstatymo projektą komitete, įtraukiant pareigą nuo tam tikros sumos paramos, fondams gaunant paramą, įvykdyti ir audito kažkokią atskaitomybę. Bet atkreipsiu dėmesį, kad auditas šiuo atveju tikrintų teisėtumą, bet ne veiklos efektyvumą. Taigi, reikėtų padiskutuoti, kokio pobūdžio ta atskaitomybė galėtų būti. Bet aš tikrai labai kviesčiau prisijungti ir komitete apie tai padiskutuoti šiek tiek detaliau.

Taip pat galbūt verta būtų atkreipti dėmesį, kad, matyt, būtų prasminga nustatyti ir tam tikrą laiptelį, galbūt ne nuo kiekvieno euro viešinti, o nuo tam tikros sumos, tūkstančio ar kelių tūkstančių. Bet pati kryptis, mano giliu įsitikinimu, yra skaidrumo ir viešos atskaitomybės link, kad visuomenė galėtų susipažinti su tuo, kas remia, ką remia ir galbūt kokiais tikslais. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Aišku, tai nebuvo labai trumpas pateikimas.

Jeigu kitas projekto autorius Seimo narys S. Skvernelis išipareigotų trumpai pateikti savo Labdaros ir paramos įstatymo projektą, mes galėtume pabaigti šiandienos rezervinius klausimus. Nepageidauja autorius. Gerai, tada matysime po pietų.

12.46 val.

Konstitucijos 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-619(2) (svarstymo tęsimys)

Kolegos, tada einame prie balsavimų. Eilės tvarka pirmiausia 1-10 klausimas – Konstitucijos 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-619(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 120: už – 118, prieš – 2, susilaikiusių nėra. Po svarstymo pritarta.

12.46 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 11, 33, 34, 35, 36, 45, 53, 55, 86, 88, 89, 97, 144, 157, 195, 207 ir 208 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-797(2) (svarstymo tęsinys)

Balsuosime dėl 1-11.1 klausimo – Seimo statuto kai kurių straipsnių pataisų projekto Nr. XIVP-797(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 121: už – 89, prieš – 3, susilaikė 29. Po svarstymo pritarta.

12.47 val.

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1058 (pateikimo tęsinys)

Čia kaip lydimasis parašytas, bet tik pateikimo stadijos yra Vyriausybės įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1058. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 120: už – 106, prieš nėra, susilaikė 14. Po pateikimo pritarta. Siūlomas kaip pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 9 dieną. Sutariame dėl to?

Dėl vedimo tvarkos nori pasisakyti kolega D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Aš tik norėjau dėl protokolo, kad suklydau dėl Konstitucijos pataisos. Mano balsas buvo už, o paspaudžiau prieš.

PIRMININKAS. Gerai, protokole fiksuojame, kad jūs dėl Konstitucijos pataisos balsavote už.

12.49 val.

Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-764GR, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-765GR (pateikimo tęsinys)

Toliau – 1-12 klausimas, paketas, susiję projektai Prezidento vetuoti, grąžinti Seimui svarstyti. Pagal diskusijas aš mačiau, kad visi siūlo projektus svarstyti iš naujo, niekas nesiūlo laikyti nepriimtais tų projektų. Gal fiksuojame, kad bendru sutarimu priimame sprendimą svarstyti iš naujo. (*Balsai salėje*) Bet kadangi Statute yra akcentuotas balsavimas, tai gal vis dėlto balsuokime. Kas už tai, kad svarstytime iš naujo, balsuoja už, o prieš būtų tie, kurie mano laikyti projektus nepriimtus. Alternatyvus balsavimas už, kaip sakiau, už tai, kad svarstytime projektus iš naujo.

Kaip ir prognozavome, visi pasisakė už tai, kad svarstytime projektus iš naujo. Balsavo už 119, prieš balsuojančių nebuvo.

12.50 val.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 4, 12, 47, 48, 49, 50, 53 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 48¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-553GR (pateikimo tęsinys)

Tokia pat situacija, manau, ir dėl kito grąžinto projekto, 1-13 klausimo – Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-553GR. Kas balsuoja už, balsuoja už svarstymą iš naujo, kas balsuoja prieš, nori laikyti įstatymą nepriimtu.

Už – 125, prieš nėra. Priimame sprendimą svarstyti iš naujo.

Atkreipsiu dėmesį, kad siūloma Seime svarstyti lapkričio 11 dieną, todėl komitetai rytoj turi pasistengti apsvarstyti tuos projektus.

Dėl pirmojo paketo, aš nebuvo įvardijęs, kaip pagrindinį siūloma skirti Užsienio reikalų komitetą, o dėl dabar svarstyto projekto – Aplinkos apsaugos komitetą. Papildomų komitetų nesiū-

loma. Galima dėl to bendru sutarimu spręsti? (*Balsai salėje*) Sutarėme. Svarstymo data, kaip sakiau, lapkričio 11 diena, artėjantis ketvirtadienis.

12.52 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1037(2) (*pateikimo tęsinys*)

Ir buvo pateiktas dar vienas rezervinis klausimas, jį pateikė M. Majauskas, – Labdaros ir paramos įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1037(2). Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 124: už – 122, prieš nėra, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, papildomu – Audito komitetas. Svarstymo data – gruodžio 14 diena. Pranešėjas minėjo, kad būtų tikslinga prašyti Vyriausybės išvados. Dėl tų dalykų galime sutarti? (*Balsai salėje: „Galime!“*) Pritariame.

Rytinį posėdį galime baigti. Replikų nematau norinčių sakyti. Rytinį posėdį baigiame. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 109 STENOGRAMA

2021 m. lapkričio 9 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS ir V. MITALAS*

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Sveiki po pietų, gerbiami kolegos. Pradedame Seimo šios dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*) Registracija.

Užsiregistravo 50 kolegų.

14.00 val.

Informaciniai pranešimai

Prieš paskelbdamas pirmą popietinės darbotvarkės klausimą, noriu pagarsinti pareiškimą. Lietuvos Respublikos Seimas. Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija. Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen. Pareiškimas dėl Lietuvos socialdemokratų partijos seniūno. 2021 m. lapkričio 9 d. Vilnius. Frakcija išrinko Seimo narį G. Palucką Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos seniūnu. (*Plojimai*) Sveikiname. Frakcijos seniūno pavaduotojais patvirtinti O. Leiputė, E. Sabutis. Į Seimo seniūnų sueigą skiriame G. Palucką. Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos seniūnas A. Sysas. Parašas tikras. Sveikiname naują seniūną, naujus perrinktus pavaduotojus.

14.01 val.

Diskusija „Ambicinga Europos Sąjungos Rytų partnerystės politika: kodėl jos reikia ir kaip to pasiekti“

Taigi šia linksma nata skelbiu darbotvarkės 2-1 klausimą – pranešimas „Ambicinga Europos Sąjungos Rytų partnerystės politika: kodėl jos reikia ir kaip to pasiekti“. Pristatymas ir diskusija. Noriu pasakyti, kad 10 minučių pranešimas, klausti, atsakyti – 20 minučių, diskutuoti – pasisakymai iki 3 minučių. Prašau, kolega Ž. Pavilionis. Prašau. Scena jūsų.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai aš čia bandysiu taupyti laiką, kiek įmanoma. Aš suprantu, kai šiuo metu verda tiek daug kasdienybės klausimų ir iššūkių aplinkui, puolimai prie išorinės Europos Sąjungos sienos, tikrai tai yra svarbiausia, tačiau siūlau nors valandėlę susikoncentruoti į ilgalaikius uždavinius. Reaguoti į tuos iššūkius, galima sakyti, yra paprasta, mes jau įpratę, bet planuoti ateitį, kurti ją, kalbu apie mūsų būsimą 2027 metų pirmininkavimą, yra labai sunku. Patikėkite, Prezidento V. Adamkaus laikais, 2007–2008 metais, susitelkusi komanda iš visų institucijų planavo tai, ką mes darysime 2013 metais pirmininkavimo metu, ir tuos rezultatus mes vis dėlto kartu pasiekėme.

Mes labai norėtume, kad ta Rytų partnerystė, kurią patys inicijavome kartu su lenkais, šve-dais, kitais mūsų kaimynais, ne tik taptų tuo, kuo šiuo metu yra, mes ją įkūrėme, bet 2013 metais mes jau pasiekėme daug rezultatų, asocijuotosios šalys – Ukraina, Sakartvelas, Moldova, na, Ukraina su tam tikromis perturbacijomis – pasirašė pagilintos laisvos prekybos sutartis, bet šios šalys negavo narystės perspektyvos. Tai, ką mes gavome jau 1995 metais, mums ta perspektyva buvo atverta, todėl mes labai prašome jūsų, parengę tikrai išsamų, gražų raportą ir lietuvių, ir anglų kalbomis, visuose savo susitikimuose su užsienio partneriais, ypač Vakaruose, ypač su Europos Sąjungos šalių atstovais, remtis šiuo raportu, įteikti tą raportą ir bandyti padaryti viską, kad pirmu punktu...

Gruodžio 15 dieną vyks Europos Sąjungos vadovų susitikimas dėl Rytų partnerystės. Jeigu kas domėjosi tais reikalais, praeitas susitikimas baigėsi tam tikru fiasko – nebuvo priimta jokių išvadų, nes Europos Sąjungos šalys nesutarė dėl Rytų politikos. Mes norime savo parlamentiniu lygiu pabandyti įtikinti vis dėlto parlamentarus Vakaruose, kad būtinos išvados, kad mes turime sutarti dėl jų. Būtų labai gerai, kad būtų išskirti ilgalaikiai ir trumpalaikiai tikslai tiek dėl Ukrainos, tiek dėl Sakartvelo, Moldovos ir kitų šalių. Būtų gerai, kad būtų išskirtos tos asocijuotosios šalys, kurios turi, mūsų akimis, perspektyvą į narystę. Tam, kad tai būtų padaryta, turime užsiimti ilgalaikiu planavimu.

Šiame raporte siūlome įkurti Užsienio reikalų ministerijos koordinuojamą tarpinstitucinę grupę, kur galėtų susitelkti ir Seimo nariai, ir įvairios institucijos, ir dirbti iki pat 2027 metų, nes, supraskite, 2024 metais įvyks rinkimai, ateis nauja Vyriausybė ir jai už poros metų teks vadovauti visai Europos Sąjungai. Mums reikia paruošti žmones, reikia sukurti koalicijas, koalicijas su tokiomis valstybėmis kaip mes, panašiai maščančiomis. Po metų Čekijos Respublika vadovaus Europos Sąjungai. Puikiai žinome, kad ateina Vyriausybė, kuri iš esmės turi labai panašią užsienio politiką kaip mes. Turime dirbti su čekais. 2023 metais Europos Sąjungai vadovaus Švedija. Čia jau socialdemokratai, mūsų kairioji pusė, galėtų irgi sustiprinti ryšius kiek įmanoma, nes tai yra jų valdžia šiuo metu, ji rengiasi pirmininkauti. Mes esame, mūsų partinė grupė yra opozicijoje, bet reikia su švedais dirbti, nes jų nuomonė tikrai labai dažnai sutampa su mūsų. 2025 metais pirmininkaus Lenkijos Respublika. Reikia jau šiuo metu dirbti ir su viena, ir su kita puse, kad Lenkiją įtrauktume į tuos prioritetus, o ne tik tie debatai dažnesni, tokie karštesni dažniausiai Lenkijoje būna vidaus politikoje. Po to ateiname mes 2027 metais, po to Latvija – 2028 metais. Reikia sukurti komandą, reikia sukurti grupę viduje, kurti koaliciją tam, kad 2027 metų pirmininkavimas baigtųsi pergale, tai yra bent šių trijų asocijuotų šalių, o gal pasižiūrėsime, kas iš jų bus tas čempionas, gal atsiras ir naujų, bet kad būtų bent vienai iš šių šalių atverta narystės perspektyva į Europos Sąjungą.

Dėl to, aišku, turime dirbti ne tik partiniu lygiu, bet ir sutelkti nevyriausybinės organizacijas. Puikiai matome, kaip Vilniuje gerai veikia vokiečių, švedų, amerikiečių partiniai fondai. Patys, deja, tokių dar neturime. Galbūt sukursime po tam tikrų įstatymų pakeitimų, bet turi savo partinius partnerius kiekviena iš mūsų partijų: žalieji, liberalai, socialdemokratai, krikščionys demokratai – galime su jais dirbti Vilniuje, galime su jais dirbti tose šalyse kaip Moldova, Ukraina, Sakartvelas. Galima dirbti Vakarų sostinėse. Tai yra sunkus darbas, ilgalaikis darbas įtikinti vokiečius, prancūzus, Beniliukso šalių atstovus mąstyti kaip mes, bet tai tikrai įmanoma, jeigu pasitelktume vadinamuosius nevyriausybinius, smegenis, profesorius, ekspertus, kurių politikai dažniausiai vis dėlto klauso.

Taip pat, kad mūsų darbas tose Rytų šalyse būtų efektyvesnis, turime išskirti aiškias sritis, kuriose bandome sutelkti savo resursus. Mūsų resursai yra riboti, kaip ir galimybė padėti toms šalims. Neseniai lankėmės su trijų Baltijos šalių pirmininkais, pavyzdžiui, Moldovoje išrinkta labai proeuropietiška Vyriausybė ir realiai prašo bent dviejose srityse ypatingos mūsų pagalbos. Energetikoje padaryti tas pačias reformas kaip pas mus – *unbundlingas*, „Gazpromo“ dominavimas, nes šiuo metu kainos kyla Moldovoje labai stipriai. V. Putinas bando užlaužti Moldovos Vyriausybės rankas, nes turi monopolį Moldovoje. Labai laukia mūsų energetikos ministro, labai laukia mūsų vidaus reikalų ministrės Moldovos Vyriausybė, nes būtent jų Vidaus reikalų ministerija daro reformas.

Žinoma, kad tam neturime per daug laiko, bet, patikėkite, mūsų patirtis, kadangi tą mašiną pakeitėme savo rankomis, yra ypač vertinama Moldovoje ar kitose šalyse. Aš, pavyzdžiui, labai džiaugiuosi, kad į Sakartvelą šiuo metu jau gali vykti net trečia Seimo narių delegacija – ir pozicijos, ir opozicijos, nes, deja, ten mums taip ir nepavyksta suklijuoti to politinio paveikslo į vieną. Vidiniai karai vyksta, jie tikrai trukdo Sakartvelui eiti į priekį taip, kaip mes norėtume.

Aišku, tie projektai, kuriuos vykdomė Rytų šalyse, turi būti matomi, žmonės juos turi matyti. Tai keliai, kurie tiesiami už Europos Sąjungos pinigus, tai žalioji energetika, ekologija, kuri atsiranda, tai ir turizmas. Deja, mes nelabai dažnai mokame parduoti tų projektų Rytų šalyse.

Apibendrinant ir negaištant laiko, specialiai padarėme šią diskusiją prašydami visų partijos atstovų kiek įmanoma savo partinę politinę diplomatiją nukreipti į tas Rytų kaimynes, nes tikrai nei viena, nei kita, nei trečia partija viena savo jėgomis to nesugebės padaryti. Yra visokių politinių kompozicijų. Dėl Rytų partnerystės nėra išmokta pagrindinė lietuviška pamoka, kad turi veikti visi kartu, integruodami savo šalį į Vakarų. Deja, mūsų, dešinėsios pusės, balsas tikrai ne visą laiką yra girdimas tose šalyse, kuriose, pavyzdžiui, vadovauja partijos, kurios dalyvauja Europos socialistų judėjimuose. Pavyzdžiui, taip yra Sakartvele. Mes labai norėtume, kad opozicija įsitrauktų kuo daugiau į šią šalį. Moldovoje lygiai taip pat – nors EPP ir liberalai šiuo metu yra valdžioje, bet su opozicija reikia bendrauti. Tos vienybės be jūsų nesukursime, todėl labai prašau aktyviai įsitraukti į tą procesą. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Pagal numatytą darbotvarkę dabar turėtų būti klausimai pranešėjui. Taip numatyta šio klausimo rengėjų. Yra pranešimo pristatymas, yra klausimai, yra diskusija. Aš suprantu, kad kolegos užsirašė tik diskutuoti. Bet gal yra norinčių klausti? Minutėlę, kolegos. Tiesiog aš paskelbsiu, jeigu pasako, kad klausia, tai klausia, o kas diskutuoti, tai vėliau. Jūs pasilikite, jeigu galite.

A. Skardžius. Kaip suprantu, norite diskusijoje dalyvauti. A. Lydeka? Taip pat diskutuoti. R. Lopata – taip pat. D. Šakalienė? Diskutuoti. Minutėlę. Tuoju. Atsiprašau.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Jeigu galima, dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKAS. Taip.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Iš tikrųjų yra du žanrai, du formatai, kaip jūs teisingai ir sakote. Yra klausimai, yra diskusija. Aš taip pat buvau užsirašiusi galvodama, kad diskutuoti yra ilgesnis sąrašas. Paskui išsibraukiau ir užsirašiau į tikrąją diskusiją.

PIRMININKAS. Galime padaryti, kad persirašytumėte iš naujo. (*Balsai salėje*) Pirma užsirašo, kas nori paklausti. Salėje nėra norinčių paklausti? Gerai. Tada diskusija. (*Balsai salėje*) Kolegos, jeigu norite ginčytis, prašom eiti už salės ribų ir ginčytis. Valdemaras vienintelis nori paklausti. Prašom. Suteikiame žodį V. Valkiūnui. Kolega, jeigu galite, prašom.

V. VALKIŪNAS (LRF). Labai ačiū. Čia labai įdomus, opus ir perspektyvus klausimas, kaip pranešėjas sakė, nes yra pajungiamas Rytų mentaliteto... ir buvusios Sovietų Sąjungos šalys, ir tos buvusios įtakos, kurios galbūt daugumai mums yra artimesnės. Bet ar jūs negalvojate, kad partnerystę reikia transformuoti į Rytų šalių sąjungą, tų šalių sąjungą, nes matote, kaip vyksta, kaip dūsinama Lenkija su savo tais... ir kaip čia buvo šiandien pranešta, kad žiūrėkite į Konstituciją ir necypkite, lietuviai, pakluskite Briuselio direktyvoms ir įstatymams. Galimai yra didelė perspektyva, kad bus atsijungiama nuo Vakarų bloko ir vertybių. Kaip jūs manote, ta perspektyva, kaip ji egzistuos ir koks tas modelis būtų, gal trumpai, mūsų Rytų šalių sąjungos perspektyvos? Ačiū.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Iš tikrųjų niekas negali primesti jokiai valstybei jos geopolitinės orientacijos. Sprendžia pati tauta. Trys šalys iš šešių, tai yra Sakartvelas, Ukraina ir Moldova, apsisprendė – jos nori įstoti į Europos Sąjungą. Deja, Europos Sąjunga iki šiol taip ir neatsakė, ar gali jas priimti, ar ne. Nors mums tokia teisė buvo suteikta jau Asociacijos susitarimuose 1995 metais.

Yra specifinis atvejis – Baltarusija. Tauta nori, bet režimas nelabai. Todėl pats Baltarusijos režimas kol kas atsisako dalyvauti Rytų partnerystėje. Mes siūlome, tikėtina, taip ir įvyks, kad būtent baltarusių pilietinės visuomenės atstovai dalyvaus Rytų partnerystės susitarime. O jeigu jūs atsimenate tai, kas vyko 2013 metais, deja, tiek Armėnija, tiek Azerbaidžanas buvo atkalbėti vieno didžiulio Rytų kaimyno nedalyvauti šiame procese ir, kaip kurie analitikai sako, po to matome, kas įvyko Armėnijoje ir Azerbaidžane. Aš irgi primenu savo draugams tame regione, jeigu vis dėlto būtų buvę kitokie sprendimai 2013 metais, gal kitokia ir Europos Sąjungos reakcija būtų buvusi į tą konfliktą, kuris įvyko. Bet kiekviena tauta renkasi pati ir mes tos valios tikrai primesti negalime. Ką mes galėtume ir turėtume padaryti – toms šalims, kurios jau nori įstoti į Europos Sąjungą, pabandyti vis dėlto tą perspektyvą atverti.

PIRMININKAS. Ačiū dar kartą. Dar likite, jeigu galima, kolega, minutę, nes noriu dar kartą paklausti, ar yra dar norinčių kolegų paklausti. V. Ažuolas užsirašęs diskutuoti ar paklausti? Diskutuoti. O kolega Emanuelis? Tvarka. Viskas, norinčių klausti nebėra. Ačiū, kolega Žygimantai.

Taigi diskusija. Pradedame diskusiją. Pirmas diskutantas A. Skardžius, ar ne? Nebe. D. Šakalienė frakcijos vardu, atsiprašau. Dobilė. Prašom, gerbiama Dobilė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Iš tikrųjų Rytų partnerystės idėja šiuo metu išgyvena ne pačius geriausius laikus ir to priežastis jau išvardino gerbiamas Užsienio reikalų komiteto pirmininkas. Bet reikia atvirai pripažinti, kad Europos Sąjungos institucijų ir kai kurių Europos Sąjungos valstybių dėmesys Rytų partnerystės politikai taip pat krinta. Pietinės Europos Sąjungos valstybės labiau rūpinasi savo regiono valstybių integracija. Kitos nenori erzinti Rusijos. Kitoms nėra aiški motyvacija ir galutinis tikėtinas rezultatas.

Turime pripažinti, kad Lietuva taip pat galėtų ir turėtų būti aktyvesnė ir ambicingesnė. Ir šiandieniam pranešime daugiau yra kalbama apie grėsmes esamoje situacijoje negu apie realius praktinius žingsnius. Tačiau visi sutinkame, kad be to nejudėsime į priekį. Negalime nepastebėti, kad Lietuvai pirmininkaujant Europos Sąjungos Tarybai 2013 metais entuziazmo ir noro paspartinti integracinius procesus buvo nepalyginti daugiau. Tačiau ar pakankamai esame išanalizavę situaciją, kodėl Rytų partnerystės klausimas pastaraisiais metais yra įstrigęs arba tiesiog pasyvumo zonoje. Neatlikus esminės priešasčių analizės, kodėl ji buksuoja, būsime pasmerkti kartoti tas pačias klaidas.

Dabartinės ES nuotaikas integracijos klausimais neseniai pamatėme ir neaiškiam laiko tarpui nukėlus Vakarų Balkanų šalių priėmimą į mūsų sąjungą. Šiame kontekste pristatytos Rytų partnerystės gairės išties labai reikalingos tiek mums kaip dar vienas įsipareigojimas tęsti darbą, tiek mūsų partneriams Rytų partnerystės šalyse kaip dar vienas patikinimas, kad mes jų nepamirštame. Dėl to sveikinu Seimo Užsienio reikalų komitetą. Kartu tai yra drąsios pozicijos ir jomis įtikinti mūsų partnerius Vakarų Europos sostinėse nebus lengva.

Pradėsiu nuo to, kad socialdemokratai visada pasisakė už Rytų partnerystę. Tikrai nenorėdama savintis nė vienos valdžios ir nė vieno lietuvių, dirbusio Europos Parlamente, įdirbio, vis dėlto džiaugiuosi, kad 2013 metų Vilniaus *samitas* dėl Rytų partnerystės įvyko tiek Vyriausybės, tiek Seimo lygmeniu aiškia lyderystę užimant socdemams. Mes ir toliau palaikysime šią kryptį.

Manau, kad šiandien tikrai verta prisiminti tuos metus, nes jie gali suteikti mūsų šiandienos diskusijai didesnę perspektyvą. Tada, 2013 metų rudenį, tuometinis Ukrainos prezidentas V. Janukovyčius (na, šiandien tai nestebina) Vilniuje taip ir nepasirašė Asociacijos ir laisvosios prekybos sutarties. Bet nežinau, jei tuomet kas būtų pasakęs, kad po aštuonerių metų iš Rytų partnerystės šalių būtent Ukraina bus bene labiausiai apie artėjančią santykį su Europos Sąjunga godojanti valstybė, išgyvenusi tiek tautos atgimimą, tiek dalies teritorijos okupaciją, retas tą dieną būtų palaikęs tokias kalbas realistiškomis.

Ką tai reiškia? Kaip greitai situacija gali keistis. Kaip greitai visa koordinacinių sistemų gali pasikeisti. Visa sistema, kurioje mes veikiame. Turėdami omenyje nelengvą Rytų partnerystės programos dabartinę padėtį, galime iš to semtis optimizmo. Tai, kas šiandien mums atrodo įstrigę, labai greitai gali pasikeisti, ir mes galime suvaidinti aktyvų vaidmenį.

Socialdemokratų manymu, Lietuvos artimiausi veiksmai turėtų būti aktyviau dalyvauti formuojant naujas ar atgaivinant jau veikusias koalicijas. Taip pat iš tikrųjų taikant „daugiau už daugiau“ principą, tas būtų sąžiningo ir teisingesnio motyvavimo priemonė. Mūsų partiniame Užsienio reikalų komitete tikrai intensyviai diskutavome su komiteto vadovybe, kad turėtume taikyti keletą skirtingų priemonių. Kalbant apie pasiūlymą suburti darbo grupę, pasakysiu, kad Lietuvos užsienio reikalų ministro 2015 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu jau yra sudaryta darbo grupė Rytų partnerystės politikos įgyvendinimui koordinuoti ir jos sudėtis pakeista 2020 metais. Ji turėtų jau dabar svarstyti integracijos klausimus, nes 2027 metai dar yra labai toli. Pasakysiu, kad analogiška grupė buvo įsteigta prieš pirmininkavimą 2013 metais, tačiau tada ji atliko daugiau administracinių pirmininkavimo, logistikos koordinavimo vaidmenį, o susitikimų turinys, aukščiausio lygio turinys buvo formuojamas Briuselyje. Būtent todėl Lietuva turėtų savo įtaką stiprinti per nuolatinę atstovą prie Europos Sąjungos. Todėl kuo greitesnis šio atstovo paskyrimas yra mūsų visos valstybės interesas. Klausimą, ar verta tokio strateginio pobūdžio pokalbiuose ir dokumentuose minėti konkrečias pavardes, mano kolegos, tikrai turintys labai ilgametę diplomatinę patirtį mūsų komitete, tiesiog kelia šį klausimą. Išskyrus šias kelias detales, mūsų frakcija sutinka su beveik

visomis Užsienio reikalų komiteto pateiktomis gairėmis, bet pateiksiu tik keturias praktines pastabas, kaip galėtume dar labiau išplėsti mūsų diskusiją.

Pirma. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad Lietuvos oficiali finansinė parama Rytų partnerystei nedidėja, o jei vertinsime pagal bendrųjų nacionalinių pajamų dalį, nuosekliai mažėja. 2020 metais šis rodiklis nukrito iki 0,11 %. Lietuvos išsipareigojimai iki 2020–2030 yra skirti ne mažiau kaip 0,33 %. Taip pat turėtume parengti ir įtraukti Rytų partnerystės šalis į nišinius projektus aktyviau dalyvauti deleguojant per ES institucijas viešojo administravimo, teisės aktų viršenybės, žmogaus teisių, demokratijos ir kitų sričių ekspertus.

Antra. Kitas be galo svarbus faktas yra tai, kad iš visų Rytų partnerystės šalių faktiškai tik Baltarusija neturi išsaldyto konflikto, kuriame vienaip ar kitaip dalyvautų Rusija. Ši V. Putino pasirinkta taktika pasirodė ypač efektyvi, trukdanti šioms šalims įsijungti į Vakarų demokratijų klubą, todėl ypač derinant su daugiagretiškumo principu svarbu formuoti partnerystės saugumo klausimais, ypač hibridinių, informacinių ir kibernetinių grėsmių klausimais.

Trečia. Mūsų Rytų partnerystės strategijoje būtina apsvarstyti Rusijos vaidmenį, ypač Rusijos po V. Putino klausimą. Prieš dvejus metus minint Rytų partnerystės dešimtmetį lenkų ir Višegrado politikai ragino politikus turėti atsakymus, jeigu ES vėl nuspręstų pabandyti perkrauti santykius su Rusija. Šiandien tai neatrodo tikėtina, bet Rusijos klausimas vis garsiau kyla JAV ir Kinijos kontekste. Kokie bus mūsų argumentai ir gynybinės linijos šiame kontekste, kokios bus mūsų raudonos linijos?

Paskutinė pastaba. Be politinių realijų, labiausiai atstumą tarp Europos Sąjungos ir Rytų partnerystės šalių gali padidinti sėkmingai išibėgėjantis Europos žaliasis kursas. Jeigu 2020–2030 Europa bent jau iš dalies pereis prie žaliosios energetikos ir ekonomikos ir tai lydės mokestinė sistema, Rytų partnerystės šalims žengti žalinimosi kryptimi žingsnis į žingsnį su Europa bus labai sunku, nes jų ekonomikos gali tapti visiškai nekonkurencingos bendroje Europos Sąjungos rinkoje. Kita...

PIRMININKAS. Laikas, kolege.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Paskutinį sakinį, gerai?

PIRMININKAS. Pasistenkite. Atsiprašau.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Kita vertus, praradusi pajamas iš naftos ir dujų pardavimo Rusija gali tapti dar desperatiškesnė, kitaip tariant, žaliasis kursas turi aiškų geopolitinį atspalvį, mes turime jį įvertinti, įvertinti riziką ir sugalvoti, kaip galėtume tai išspręsti. Dar kartą ačiū Užsienio reikalų komitetui už šią labai reikalingą diskusiją.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Kviečiu frakcijos vardu A. Lydeką.

A. LYDEKA (LSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, pirmiausia, be abejo, noriu labai padėkoti Užsienio reikalų komitetui už pristatymą šio pranešimo, taip pat visam komitetui, aktyviai prisidėjusiam ir dirbusiam rengiant šį pranešimą, be abejo, ir komiteto biuro darbuotojams.

Kolegos, kartais galime išgirsti kai kurių asmenų pasakymus, ar iš tiesų yra verta skirti reikšmingus finansinius ir žmogiškuosius resursus remti kitoms valstybėms. Tačiau, gerbiamieji, taip, kaip ir kiekvienas žmogus savo asmeniniame gyvenime kaimynus nori turėti taikius, klestinčius žmones, lygiai taip pat kaimynystė yra itin reikšminga ir valstybėms. Demokratiškos, pasiturinčios, savo saugumą užtikrinti gebančios Lietuvos valstybės kaimynės yra Lietuvos nacionalinis interesas.

O kalbant apie pristatytą pranešimą, papildomai noriu atkreipti dėmesį į kelis aspektus. Itin svarbus yra Rytų partnerystės politikos ryšys su Europos Sąjungos Bendrijos plėtros darbotvarke. Iki šiol Rytų partnerystės politika yra atskiriama nuo narystės Bendrijoje, tačiau būtent narystės perspektyvos suteikimas tampa didžiausia paskata šalims partnerėms įgyvendinti sudėtingas, brangiai politiniu ir ekonominiu požiūriu kainuojančias prisitaikymo prie europietiško standartų reformas.

Kitas išskirtinai svarbus aspektas – Rytų partnerystės politikos balansavimas tarp siekio išlaikyti bendrą politikos formatą šešioms skirtingoms valstybėms ir kartu noro plėtoti glaudesnę dialogą su šalimis, kurios efektyviau įgyvendina reformas ir turi ambicijų gilinti suartėjimą, tad labiau turėtų linkti skirtingų greičių politikos vykdymo link. Santykiai Rytų partnerystės formatu

turėtų būti grindžiami principu – parama už pažangą, *more for more*, ir mažiau paramos už mažesnę pažangą, *less for less*.

Galbūt raporte netgi didesnis dėmesys turėjo būti skiriamas „Trio strategijai 2030“. Svarbu nepamiršti to, kad situacija kiekvienoje Rytų partnerystės valstybėje yra dinamiška. Vieni veiksmai ir sprendimai plečia ir gilina bendradarbiavimą bei proeuropietišką kryptį, kiti gali iš dalies atrodyti kaip stagnacija ar net žingsnis atgal. Sakartvelo politinė krizė, opozicijos lyderių sodinimas į kalėjimą gali suponuoti klausimą, ar tikrai šiai valstybei vieta trejete Rytų partnerystės šalių, kurios yra padariusios didžiausią pažangą ir su kuriomis bendradarbiavimas turi gilėti sparčiausiai. Taip pat Armėnijoje įvykę ir skaidrūs rinkimai, ir reformos rodo šios šalies spartesnių permainų potencialą. Nepaisant to, kad situacija nuolatos kinta, Rytų kaimynystės politika turi būti nuosekli siekiant pažangos, nepaisant tam tikrų išskylančių kliūčių.

Galime prisiminti Lietuvos atvejį, kai 1992 metais rinkimus laimėjo LDDP. Buvo nuogaustaujama, ar tik šalis vėl negrįš prie politikos, nuo kurios bėgo, tačiau esminis pokytis visuomenėje, valstybėje jau buvo įvykęs, jau buvo nepakeičiamas ir niekas to pokyčio nesustabdė.

Ir dar svarbu paminėti, kad Rytų partnerystės valstybėse savo įtaką nori stiprinti ne tik Rusija, bet ir Kinija. Šis faktas, manau, turėtų būti itin reikšmingas pagrindžiant ambicingą Rytų partnerystės politikos poreikį.

Ne mažiau svarbu pabrėžti ir glaudesnę Rytų partnerystės šalių integraciją į Europos Sąjungos rinką. Tai yra Rytų partnerystės valstybių institucijų stiprinimas, tai yra reikalingas realus prekybos liberalizavimas, pavyzdžiui, problemos dėl kvotų, kurios kai kuriais atvejais būna išnaudojamos per keletą savaičių. Tai yra Rytų partnerystės valstybėms būtų naudingas įsiliejimas į bendrą mokėjimų eurais erdvę SEPA. Tai yra transporto jungčių gerinimas.

Visai baigdamas noriu pateikti kelis konkrečius pasiūlymus kaip stabilios Rytų partnerystės šalių demokratijos paskatas.

Pirma. Rytų partnerystės šalių teisinių sistemų reformų palaikymas yra esminė demokratijos plėtros sąlyga, todėl yra būtina šių reformų analizė bei rekomendacijų teikimas. Taip pat bendradarbiavimo tarp Rytų partnerystės valstybių ir Europos Sąjungos politinių lyderių intensyviniimas – kaip priemonė perduoti gerąją praktiką. Didesnis pilietinės visuomenės veikloms Rytų partnerystės valstybėse skiriamas finansavimas. Kaip ir Rytų partnerystės valstybių jaunimo švietimas, praktinės patirties Bendrijos valstybėse suteikimas bei jų grįžimas į gimtąsias šalis, reformų vykdymas. Dar kartą ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega Arminai. Frakcijos vardu kalbės P. Gražulis. Kviečiame į tribūną.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, aš manyčiau ir šiandien užregistravau rezoliuciją, kad mes labiau remtumėmės Višegrado šalimis. Kaip jūs žinote, 1991 metais keturios valstybės, tai yra Čekija, Slovakija, Lenkija ir Vengrija, įkūrė Višegrado šalių grupę. Tai istoriškai, kultūriškai mums yra labai artimos šalys. Dar nuo Jogailaičių laikų mesėjome tokiu istoriniu keliu, ir kultūriniu, ir istoriniu. Be abejonės, ir sovietinė sistema mums paliko didžiulę žalą. Jeigu mes, Lietuva, prisijungtume prie Višegrado šalių grupės, taptume penktąja valstybe, manau, net pačios Europos Sąjungos viduje sustiprintume Višegrado šalių balsą.

Šiandien mūsų didelis siekis, kad Ukraina, Gruzija, Moldova, Armėnija taptų Europos Sąjungos narėmis. Žinoma, senosios Europos Sąjungos šalys delsia dėl tam tikrų susiklosčiusių situacijų, dėl nevisiško apsisprendimo kai kurių šalių, bet mūsų vieninga politika šioje srityje su Višegrado šalimis tikrai įdėtų didelį indėlį. Yra didelis pavojus ir pačiai Europos Sąjungai, nes ji kilo iš krikščioniškų vertybių. Jos yra prarandamos, o tą krikščionišką kultūrą ir krikščionišką moralę keičia genderizmas.

Višegrado šalys bando būti atsvara šiam didžiuliam liberalizavimui ir naikinimui visų krikščioniškų vertybių. Mes stotume į tų šalių bloką ir mūsų balsas būtų daug stipresnis net ir šiuo labai svarbiu klausimu. Jeigu bus sunaikinta, tas dabar labai sparčiai daroma, krikščioniška kultūra, aš manau, išnyks ir pati Europos Sąjunga. Ji subyrės, nes visos sąjungos turi laikytis vertybinių pamatų. Deja, tos vertybės plaunamos, kaip sovietmečiu plovė komunizmas, komunizmo idealizmas, taip dabar genderizmas pakeitė tą sovietinę kultūrą ir sovietinę ideologiją. Palyginkime tą sovietinių laikų ideologiją: dabar ji labai tapati su liberalistine ir genderistine ideologija, todėl čia ypač reikia didelio dėmesio ir didelių jėgų apginti toms vertybėms.

Jeigu mes pažiūrėtume, kas pirmas Lietuvoje įsteigė vadinamąjį partnerystės įstatymą? 1940 metais J. Stalinas okupavo Lietuvą, panaikino bažnytinę santuoką ir įsteigė civilinę santuoką, tai yra įteisino partnerystę. Kas visoje šioje krikščioniškoje Europoje pirmas įteisino abortą? V. Leninas savo 18 dekretu. Tai, ką darė V. Leninas: kūrė komunas, kaip sako, rėmė tas bendras šeimas, naikino jas, be abejonės, tai dabar daro genderizmas ir liberalizmas. Čia pavojus taip pat yra be galo didelis Lietuvai, o tokios kaip Lenkija, Vengrija stovi tų krikščioniškų vertybių išsaugojimo sargyboje. Jeigu mes įsijungtume į Višegrado šalių grupę, tikrai sustiprintume pozicijas ir Europoje, ir Višegrado šalyse ir atremtume lengviau tą liberalizmą, einantį iš senųjų Europos Sąjungos šalių.

Šią rezoliuciją aš užregistravau, tikiuosi, konservatoriai neprieštaraus, mes įtrauksime į darbotvarkę ir galėsime svarstyti galbūt kartu ketvirtadienį su rezoliucija, kuria bandysime pagedavę paremti Lenkiją ne tik pabėgėlių klausimu, ne tik kovoje su Baltarusija ir Rusija, bet ir kovoje su Europos Sąjunga už savo vertybes. (*Balsas salėje: „Bravo!“*)

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dar frakcijos vardu norėtų pasisakyti M. Matijošaitis. Prašom, kolega, kviečiu į tribūną. Ruošiasi E. Zingeris.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos. Galios pusiausvyra – terminas vartotas nuo senovės antikos laikų Graikijoje iki Apšvietos filosofo D. Hiūmo, iškiliausių XX amžiaus mąstytojų tarptautinių santykių tema, pavyzdžiui, H. J. Morgento ir kitų realizmo krypties atstovų. Rytų partnerystės kontekste galios pusiausvyros principas įgauna naują reikšmę. Nors Rytų partnerystė inicijuota 2008 metais Švedijos ir Lenkijos, Lietuvoje ši reikšmė pasidarė plačiau žinoma visuomenei 2013 metais, kai tuometis Ukrainos prezidentas V. Janukovyčius nepasirašė Europos Sąjungos asociacijos sutarties. Visi puikiai pamename, kokie kruvini įvykiai buvo po to, įgavę susirinkimų laisve besinaudojančių, pradžioje studentų, vėliau plačios visuomenės, proeuropietišku, laisvę ir demokratiją mylinčių ukrainiečių susidorojimo formą, iki šiol tebesitęsiančio hibridinio karo ginklų žvangesį, neteisėtą Krymo pusiasalio okupaciją, klastotus ir klastojamus vietas rinkimus, grubius tarptautinės teisės pažeidimus, civiliniu reisui MH17 skridusio Malaizijos oro linijų lėktuvo numušimą. Per šią katastrofą žuvo visi 298 lėktuvu skridę žmonės, iš jų 196 Nyderlandų piliečiai. Taip, kaip mums ir Europai akių, deja, neatmerkė Rusijos ir Gruzijos karas 2008 metais, taip Ukrainos įvykiai akis atmerkia gana plačiai. Nėra iliuzijų, kokią kaimyną turime savo pašonėje iš Rytų, žvanganantį ginklais, nežymėtomis uniformomis, ciniškai negerbiančių jokių tarptautinių normų. Tik leiskite pabrėžti, kad šis pasisakymas nėra nukreiptas prieš konkrečią kultūriškai ir istoriškai turtingą svetingų ir nuoširdžių žmonių tautą. Jis nukreiptas prieš konkretų autokratinį agresyvų režimą.

Deja, tenka pripažinti, kad posovietinės erdvės valstybės yra įtakos zonų pasidalijimo erdvėje, bent jau iš minėtos galios pusiausvyros perspektyvos. Tačiau vis dažniau girdime europinius balsus, atliepiančius Rytų Europos valstybių narių pozicijas, ir matome žvilgsnius, laukiančius patarimų ir ekspertinės nuomonės. Lietuva tapo viena iš ryškiausių Rytų partnerystės iniciatyvos ambasadorių Europos Sąjungoje, nepaisant, ar kairieji, ar dešinieji yra tuometinėje valdžioje. Vertiname šią vieningą Europos stovėseną užsienio politikoje. O klausimo delikatumas rodo tai, kad čia reikės apsišarvuoti kantrybe, įvardinčiau, strateginiu nuoseklumu.

Galios pusiausvyra nėra vien militaristinių pajėgų demonstravimas, norint plėsti vienos ar kitos šalies ar šalių bloko įtaką atitinkamame regione. Laipsniškai galime nugalėti savo sėkme. Europos Sąjunga turi šį komfortą – rodyti santykinį, bet akivaizdų skirtumą, gyvenimo kokybės skirtumą. Tai apima konkurencingą darbo užmokestį, laisvus rinkimus, žodžio laisvę, žmogaus teisių užtikrinimą, nuolatinį įdirbį siekiant išmokti gerbti vieniems kitus, nepaisant tautinio identiteto, seksualinės orientacijos, odos spalvos, turtinės, socialinės padėties.

Lietuvoje kuriami Baltarusijos verslai, startuoliai, aukštą pridėtinę vertę kuriantys profesionalai, vieningai kurpiame viltis vieną dieną pamatyti Baltarusiją laisvą ir demokratišką. Nuosekliai bendradarbiaujame su Ukrainos valdžia, dalinamės kontaktais, diplomatinėmis, militaristinėmis, techninėmis žiniomis ir džiaugiamės tuo, koku provakarietišku keliu pasuko Moldova pastaruoju metu. Pastaroji visai neseniai galutinai ratifikavo Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo. Ko mes laukiame? Vyksta kantrus dialogas su Sakartvelo, Armėnijos valdžiomis, maža to, Moldova ir Ukraina yra Trijų jūrų inicia-

tyvos valstybės partnerės. Tai rodo, kad ateityje įmanoma laipsniškai sinchronizuoti transporto, energetikos, skaitmenizavimo projektus. Žingsnis po žingsnio parodykime, kad būti arčiau Europos apsimoka, verta ir yra prasminga. Senajame žemyne kunkuliuoja laisvę ir demokratiją vertinančių žmonių katilas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Mariau. Kviečiu E. Zingerį. Ruošiasi L. L. Andrikienė.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, mieli bičiuliai, labai svarbų dalyką svarstome šiandien, tai mūsų laisvės, Kovo 11-osios laisvės, idėjos perkėlimą į Rytų kaimynystę. Būtent čia, Vilniuje, 1988–1989 metais formavosi parama mūsų kaimynams. P. Vaitiekūnas, kas atsimena, leido laikraščius daugiau nei 25 kalbomis, nukreiptus į Sovietų Sąjungos sugriovimą, į laisvės atgavimą tų tautų. Mūsų tuometinis įnašas atliepia mūsų šiuolaikinį įnašą į Europos Sąjungos kaimynystę, kuri yra Sąjūdžio ideologijos laisvės link idėjos tęsinys.

Turėjome labai didelį dialogą su Europos Sąjunga dėl Europos Sąjungos politikos. Tas dialogas buvo susijęs su Pietų partneryste, tai yra finansavimu, didelių lėšų ėjimu už Europos Sąjungos ribų. Tai vyko, kai prašėme 2013 metais ir anksčiau įtraukti Rytų partnerystę. Iš esmės tai buvo mūsų ir Lenkijos, ir Latvijos, Estijos idealų įgyvendinimas Europos Sąjungoje. Rankos ištiesimas Rytų partnerystei ir to laikrodžio, namų darbų laikrodžio, įsteigimas Moldovoje, Gruzijoje, Ukrainoje.

2013 metais (miela Dovile, jeigu esi, jeigu galima tavo dėmesio, gerbiama Dovile, tu minėjai apie 2013 metus) šioje salėje buvo sukurtas paralelinis forumas, jame dalyvavo ir kai kurie čia esantys. Ta idėja buvo sutarta ir su Ž. Pavilioniu, jis tuo metu buvo ambasadoriumi Amerikoje, kad mes vedame paralelinį forumą, nes įtariame, kad ponas V. Janukovyčius nepasirašys Europos Sąjungos kaimynystės sutarties. Ir todėl čia, šioje salėje, esantys žmonės iš įvairių parlamentų, ypač ponas V. Klyčko, B. Tarasiukas, M. Džemiliovas ir P. Porošenka pakėlė rankas ir pasakė: ponas V. Janukovyčius atsisakė pasirašyti. Lietuva pasirinko tokią sunkią našta, kad skelbtų laisvės idėją Ukrainoje, Moldovoje, Gruzijoje. Mes dėl to 2013 m. lapkričio 28 d. skelbėme *impičmentą* ponui V. Janukovyčiui. Čia ukrainiečiai deputatai paskelbė *impičmentą* ponui V. Janukovyčiui ir prasidėjo istorinė raida – gruodžio 1 dieną prasidėjo Maidanas. Ponas P. Porošenka yra pasakęs visiems labai žinomą sakinį: Maidanas prasidėjo Vilniuje. Maidanas prasidėjo šioje salėje, kai parėmėme jų laisvę mylinčių jėgų posūkį į Europos Sąjungą, į Europą, į tvarką ir žmogaus teises.

Šis istorijos momentas turi būti rodomas ir rodomas jums visiems šiame ekrane, nes tai yra vienas iš didžiausių mūsų Seimo įnašų į tarptautinę demokratijos plėtrą. Tame dialoge tarp paramos Afrikos šalims, paramos Balkanų kaimynystei šiuo metu vyrauja parama Balkanų kaimynystei, o Europos Sąjungos Rytų partnerystė iš esmės sulėtinta eiga žengia Europos Sąjungos link. Aš manyčiau, kad dėl šių pasakymų, dėl vieno kolegos, kuris čia kalbėjo, pasakymų dėl jungimosi prie Vidurio Europos, aš linkčiau jums siūlyti jungimąsi labiau prie Šiaurės šalių, jos yra mums artimesnės pagal kryptį ir mentalitetą. Todėl Suomija pokario metais tapo Šiaurės šalimi, o prieš tai buvo Baltijos šalimi, ir Estija linksta į tą pačią pusę. Man atrodo, būtų labai rimtas galimas žingsnis, jeigu Baltijos ir Skandinavijos Šiaurės šalių asamblėja pervadintume į Šiaurės šalių asamblėją. Toks būtų mano siūlymas.

Ir dar vienas dalykas. Mūsų atlantinis derinimas yra su Jungtinių Amerikos Valstijų Kongresu ir su Jungtinių Amerikos Valstijų šiuolaikine administracija. Mes tikimės, kad Dž. Baideno *samitas* savo tekste turės Europos Sąjungos plėtrą kaip atskirą eilutę, jo demokratijos *samito* rezoliucijoje.

Ir mums reikia įrašyti dar vieną sakinį, kuris be galo svarbus, – demokratijos gynyba. Tiek Taivanas, tiek kitos šalys, kurios turi laisvus, gerbiamas pirmininke, rinkimus, patvirtintus tarptautinius rinkimus, turi teisę būti apgintos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Emanueli. L. L. Andrikienė. Prašom. Ruošiasi R. Lopata.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis pirmininke, gerbiama kolegos, mūsų debatai apie Rytų partnerystės politiką vyksta Europos Sąjungos Rytų partnerystės *samito* išvakarėse. Jo metu turėtų būti priimta bendra deklaracija. Tradiciškai taip būdavo. Kokia ji bus šiais metais? Ambicinga, drąsiai įvardijanti problemas ir formuluojanti artimiausios ateities ambicingus tikslus ar atvirkščiai – jos esmė bus mažiausias bendrasis vardiklis, sunkus ir trapus konsensusas, kurį pasiekti *samito* išvakarėse ir jo metu?

Galimas ir trečias scenarijus, atsižvelgiant į kylančias įtampas Rytų partnerystės šalyse, pirmiausia Sakartvele. Dėl jų kyla grėsmė susitarimui dėl bendrosios deklaracijos teksto. Nereikėtų atmesti ir siauresnės apimties deklaracijos pasirašymo galimybes. Turiu galvoje deklaraciją, kurią pasirašytų Europos Sąjunga ir asocijuotosios šalys partnerės, galimai prisijungiant Armėnijai.

Visi trys scenarijai yra įmanomi. Lietuvos interesas ir pozicija – ambicinga Rytų partnerystės politika nevuolijuojant tikrųjų jos tikslų. Mūsų tikslas – laisvės ir demokratijos erdvės, saugumo ir stabilumo erdvės plėtra regione. Esu tikra, kad to paties nori ir siekia ir kitos Europos Sąjungos valstybės narės. Teisus mano buvęs kolega Europos Parlamente P. Auštrevičius, praėjusiais metais Europos Parlamente priimtos rezoliucijos ir rekomendacijų dėl Rytų partnerystės rengėjas. Cituoju: „Europos saugumas yra nedalomas, negalime jį žvelgti per Rytų ir Vakarų dimensijas. Yra tik vienas – Europos saugumas, europinis aspektas ir laikas veikti juo remiantis.“ Citatos pabaiga.

Kaip teisingai teigiama šiandien kolegos Ž. Pavilionio pristatytame pranešime, pagrindiniu regiono geopolitiniu iššūkiu išlieka agresyvi Rusijos politika, nukreipta prieš kaimyninių valstybių teisę suvereniai pasirinkti sprendimus. Rusija nuolat vykdo ekspansyvią politiką visose įmanomose srityse: karinėje, žvalgybinėje, informacinėje, energetikos, ekonomikos, socialinėje ir kitoje, gilina ir eskaluoja išaldytus konfliktus, aneksuota ir okupuoja Rytų partnerystės šalių teritorijas, taip siekdama žlugdyti Rytų partnerių pastangas vykdyti reformas.

Daugelyje neišspręstų regioninių konfliktų Rusija aktyviai atlieka agresorės vaidmenį vykdydama hibridinio karo, neteisėtą okupaciją ir aneksijos politiką, kibernetinius išpuolius, propagandą ir skleisdama dezinformaciją, o tai kelia grėsmę visos Europos saugumui. Mes smerkiame trečiųjų šalių įtaką siekiant pakenkti Rytų partnerystės šalių demokratinei tvarkai, daryti įtaką rinkimams ir skleisti dezinformaciją. Mes priėmėme ir kitas valstybes raginame priimti Europos Sąjungos Magnitskio aktą, kuris numatyta sankcijas asmenims ar subjektams, šiurkščiai pažeidusiems žmogaus teises ir pagrindines laisves, taip pat figūruojantiems aukšto lygio korupcijos bylose.

Visiškai pritariu ir mūsų aptariamo pranešimo teiginiui, kad (citata) „glaudesniai Rytų partnerystės šalių bendradarbiavimui su Europos Sąjunga naujų iššūkių kelia ir vis didėjanti Kinijos įtaka, pirmiausia ekonominė, bet kartu ir politinė, šiame regione“. Rytų partnerystės politikai trūksta lyderystės, aš manau, nesuklysiu taip pasakiusi, bet lyderystė neatsiejama ir ji reikalauja tvirto įsipareigojimo. Toks įsipareigojimas galėtų būti parodytas ir iš Lietuvos. Ką Lietuva turėtų daryti, kokios galėtų būti mūsų rekomendacijos Vyriausybei, Užsienio reikalų ministerijai ir kitoms institucijoms?

Pirma. Dėti aktyvius pastangas įtvirtinti ambicingą Rytų partnerystės politiką. Lietuva turi siekti, kad konkretūs ilgalaikiai ir tarpiniai Rytų partnerystės tikslai būtų įvardinti šių metų gruodžio 15 dieną vyksiančio Rytų partnerystės aukščiausio lygio susitikimo, jo bendrosios deklaracijos tekste būtų išlaikytos nuostatos dėl okupuotų teritorijų nepripažinimo, paramos valstybės teritorijos vientisumui, suverenitetui, nepriklausomybei bei tarptautiniu mastu pripažintam sienų neliečiamumui.

Antra. Telkti Europos Sąjungos valstybių narių, remiančių ambicingą Rytų partnerystės politiką, koaliciją. Tikslinga sujungti Ukrainos, Moldovos ir Sakartvelo integraciją į Europos Sąjungą remiančias valstybes nares. Pirmiausia tas, kurios pirmininkaus iki 2030 metų. Čekija – 2022 metų antrąjį pusmetį, Švedija – 2023 metų pirmąjį pusmetį, Lenkija – 2025 metų pirmąjį pusmetį, Lietuva – 2027 metų pirmąjį pusmetį ir Latvija – 2028 metų antrąjį pusmetį.

Turėčiau daugiau kai ką dar pasakyti, bet mano laikas baigėsi. Dėkoju už dėmesį. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ponija Laima.

R. Lopata. Prašom. Tada ruošiasi baigiamajam apibendrinančiam G. Surplys, Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas. Prašom.

R. LOPATA (LSF). Labai ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama kolegą, priminsiu, kad nuo 2004 metų pavasario Lietuva pradėjo aktyvią regioninę politiką Rytų link. Tos politikos vektoriai buvo du. Pirmasis – demokratijos plėtotė apskritai buvusios Sovietų Sąjungos erdvėje, taip pat ir Rusijoje siaurąja prasme. Antrasis vektorius – skatinimas politinio organizmo, susikūrusio Sovietų Sąjungos erdvėje, atitolinimo nuo Rusijos.

Toks strateginis kursas reiškė nepriešiškos erdvės europiniuose Rytuose sukūrimą, plėtojimą, Lietuvos savarankiškumo didėjimą, jėgų pusiausvyros kūrimąsi į rytus nuo Baltijos ir Vidurio Europos. Tuo metu europiniai Rytai – tai Baltarusia, Moldova, Ukraina, Sakartvelas, Armėnija, Azerbaidžanas. Jų įtraukimas į Europos Sąjungos orbitoje ilgalaikėje perspektyvoje turėjo turėti esminės įtakos Rusijos demokratijai.

Tiesa, yra skirtingų požiūrių tarp Europos Sąjungos narių. Vieniems europiniai Rytai tiesiog išorinė teritorija, kuria reikia rūpintis, o kitiems, kaip mums, – galimybė Rytų Europos šalims įsijungti į Europos Sąjungą. Kadangi Europos Sąjunga neturi bendro aiškiai suprasto politinio intereso, todėl ir jos užsienio politika dažnai yra ne tokia, kokią mes siektume turėti.

Europos Sąjunga investuoja daug lėšų ir ekspertizės į partnerystę, į partnerystės šalių reformas. Tiesa, žvilgtelėjus į šias šalis, būtų sunku pasakyti, kad pažanga akivaizdi. Jose politinės transformacijos net su Europos Sąjungos parama juda sunkiai, net jei tautos ar tam tikri elitai skelbia prielankumą integracijai.

Tiesą pasakius, iš visų mano išvardintų šalių ištis liko trio ir nereikia savęs apgaudinėti, kad turime laiko iki 2024 metų ar 2027 metų. Kalbame apie dabartį, apie veiksmą dabar, nes iš trio tuoj liks duetas. Turiu omenyje įvykius Sakartvele. Nėra aišku, ar Sakartvelo valdžiai tikrai rūpi europinės vertybės. Opozicija tokia susiskaldžiusi, kad nepajėgi realiai stumti europinę darbotvarę bent iš opozicinės perspektyvos. Nenuostabu, kad ir visa politika nuskurdusi iki radikalių konfrontacijos, ir iš to laimi Kremlius.

Čia Lietuva gali ir privalo imtis atsakomybės burti Europos Sąjungos koalicijas už Gruziją ir veikti keliomis kryptimis – tiek bendrauti su valdžia, kiek įmanoma išlaikant Europos traukoje ir neleidžiant slysti Kremliaus link, tiek ir stengiantis padėti opozicijai būti vieningesnei. Ir tai įmanoma suderinti, tik reikia suvokti, kad Lietuva negali efektyviai veikti viena. Privalome ieškoti sąjungininkų, kurie sutiktų keisti Europos Sąjungos politiką kartu.

Atrodo, kad tai yra elementarūs pradmenys, bet tik juos suvokę užtikrinsime galbūt vidutinėje perspektyvoje Ukrainos narystę Europos Sąjungoje, taip pat Sakartvelo ir Moldovos įtraukimą. Šis procesas galbūt nebus greitas, bet tik jis gali esmingai pakeisti Lietuvos geopolitiką, dėl to verta ir būtina kovoti.

Priminsiu savo vieną iš tezių, kad reikia veikti dabar. Manau, kad netrukus, šiomis dienomis, kartu su savo kolege V. Targamadze vyksime į Tbilisį kartu su buvusiu Lenkijos užsienio reikalų ministru A. Fotyga kalbėtis tiek su valdžia, tiek aplankyti kalėjimo ligojūnų badaujančią M. Saašvilį. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Raimondai. G. Surplys, baigiamasis pasisakymas. Prašau, kolega.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke Jonai. Aš trumpai, kadangi tikrai kolegos labai daug pasakė ir skirtas laikas, numatytas mūsų diskusijai, jau baigėsi. Iš tikrųjų išgirdau labai daug ekspertinės nuomonės, labai daug istorinių patirčių ir daug emocinio krūvio. Manau, kad mums labai svarbu, kad šitas mūsų raportas, kurį šiandien taip vieningai, bent jau iš pasisakymų taip suprantu, palaikome, būtų ne pabaiga, ne kokios nors vyšnios uždėjimas ant torto, bet pradžia. Pradžia darbų – važiavimo, vežimo Rytų partnerystės atstovų į Vakarų sostines ir taip, na, gilinimo ir stiprinimo Rytų partnerystės. Jums leidus keletą refleksijų iš to, ką aš girdėjau.

Pirmiausia, kokia yra Rytų partnerystės alternatyva. Mano supratimu, vakar, šiandien mes turime puikų paveikslėlį, taip sakant, liūdną, kas yra Rytų partnerystės alternatyva, tai yra neteisėtai nutupdomi reisiniai „Ryanair“ lėktuvai, tai yra šimtais stumiami žmonės per prievartą prie Europos Sąjungos sienų, išvedant į priekį kaip gyvąjį skydą vaikus. Štai tokia yra alternatyva ir ją, mano galva, šiandien supranta ne tik Seimo nariai, bet ir Kapčiamiesčio gyventojai. Taigi, tai nėra kokie nors diplomatiniai šachmatai, tai yra labai realus Europos Sąjungos stabilios kaimynystės klausimas. Aš visiškai pritariu dokumentui, kurį rengėme Užsienio reikalų komitete labai atsakingai ir vieningai, kad atėjo laikas pasakyti, kad Rytų partnerystė turi tęstis ir Rytų partnerystė turi pasiūlyti aiškia, apčiuopiamą narystę toms Rytų partnerystės valstybėms, kurios demonstruoja pasiryžimą, atkaklumą ir uolumą eidamos Rytų partnerystės kryptimi, gindamos, saugodamos demokratiją, gindamos, saugodamos teisės viršenybę, rinkos ekonomiką. Tai, kas įrašyta, aš

jau nebekartosiu, bet iš tikrųjų remiasi labai paprastais, žmogiškais ir kartu, sakau, aktualia informacija parentais prašymais mūsų Europos Sąjungos partneriams. Suteikime aiškia perspektyvą, kad tos šalys, tas šešetukas matytų, dėl ko yra Rytų partnerystė. Taip, suteikime daugiau už daugiau toms šalims, kurios nori pirmauti ir daryti daugiau, tačiau lygiai taip pat svarbu, neišmeskime iš rogių nė vieno, kadangi žinome, kokia alternatyva, vienintelė turbūt alternatyva laukia tų, kurie iš tų rogių iškrenta.

Taip pat, kas galbūt mažiau buvo akcentuota, bet išeikime iš diplomatinio protokolo, iš diplomatinio burbulio, eikime į jaunimą, eikime į partijas, eikime į verslą, į savivaldybes, naudokime visus įmanomus kaimynystės iniciatyvos instrumentus, įskaitant ir bendradarbiavimą per sieną, kad taip skleistume tą *spilloverį*, jeigu galima, anglišką terminą pavartosiu, ir tikrai burtume kuo daugiau Europos Sąjungos europinių vertybių entuziastų Rytų partnerystės šalyse.

Taigi, baigdamas noriu pasidžiaugti, kad taip šiandien vieningai visi išreiškėme supratimą, kokia tai yra svarbi problema, ir tikrai pasiryžimą tapti Europos Sąjungoje vieniems iš lyderių, kurie toliau vykdytų Rytų partnerystės politiką ir neleistų toms šalims, kurios yra pakviestos į Rytų partnerystę, prarasti ryžto eiti europiniu keliu. Ačiū visiems.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas komiteto pirmininko pavaduotojau. Jūs pataikėte tiksliai laiku.

15.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ projektas Nr. XIVP-1083 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Pagal mūsų darbotvarkę, patvirtintą ryte, 15 valandą yra numatytas nepaprastosios padėties nutarimo svarstymas. Aš labai atsiprašau prezidentūros atstovų, teisėjų, dabartinė situacija truputį koreguoja mūsų darbą. Kviečiu Seimo Pirmininkę pristatyti. Taip pat norėčiau pakviesti gerbiamąją premjerę į Vyriausybės ložę ar kaip čia pavadinti. Prašom.

Prašom, gerbiamoji Pirmininke.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kolegą Seimo nariai, šį ryt Vyriausybė priėmė sprendimą ir kreipėsi į mane su pasiūlymu įvesti nepaprastąją padėtį tam tikrose Lietuvos Respublikos teritorijose, atsižvelgiant į valstybėje dėl masinio užsieniečių antplūdžio susidariusią situaciją ir įvertinus pastarųjų dienų įvykius Lenkijos ir Baltarusijos pasienyje.

Atsižvelgdama į šį pasiūlymą ir vadovaudamasi Seimo statuto 186 straipsniu parengiau ir teikiu Seimui svarstyti Seimo nutarimo „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ projektą. Seimas ir Vyriausybė jau ėmėsi priemonių šiai ekstremaliai situacijai suvaldyti, deja, šios priemonės šiaandien nėra pakankamos. Atsižvelgiant į pastaruoju metu Baltarusijos režimo vykdomos hibridinės atakos Lenkijos atžvilgiu suintensyvėjimą, jos organizuotą bei masinį pobūdį, įvertinus, kad tokie veiksmai kelia grėsmę ir Lietuvos Respublikos visuomenės rimčiai bei tai, kad šios grėsmės neįmanoma pašalinti nepanaudojus Konstitucijoje ir Nepaprastosios padėties įstatyme nustatytų nepaprastųjų priemonių, nepaprastosios padėties įvedimas yra reikalingas. Nutarimo projekte numatoma, kad nepaprastoji padėtis įsigalios lapkričio 10 dieną ir bus taikoma vieną mėnesį.

Norėčiau pabrėžti, kad nepaprastoji padėtis įvedama tik pasienio ruože prie sienos su Baltarusijos Respublika ir 5 kilometrai į valstybės gilumą nuo jo, taip pat didžiausiose užsieniečių apgyvendinimo vietose ir 200 metrų aplink jas. Nutarimo projekte numatoma įvesti tik siauros apimtys konstitucinius asmenų teisių suvaržymus ir tik tuos, kurie yra būtini ekstremaliai situacijai įveikti. Net ir šios mums beprecedentės krizės akivaizdoje turime nepamiršti savo prievolės būti humaniškiems, laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų, pasirūpinti tais užsieniečiais, kurie jau yra Lietuvoje, kartu ir laikantis įsipareigojimo ginti mūsų valstybės ir Europos Sąjungos išorės sieną bei užtikrinti mūsų žmonių saugumą.

Aš labai tikiuosi jūsų supratingumo ir pritarimo šiam projektui. Kadangi nutarimo projektas parengtas vadovaujantis Vyriausybės pasiūlymais, todėl konkrečias jo nuostatas galės pristatyti ir pakomentuoti Ministrė Pirmininkė. Aš taip pat esu pasirengusi atsakyti į visus jūsų klausimus. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Jūs taip pat užimkite vietą ložėje. Yra, matyt, jūsų abiejų norinčių paklausti. Pirmas klausia E. Gentvilas. Prašom, kolega.

E. GENTVILAS (LSF). Man visada labai aktualu, kad ir žmonės girdėtų, ką mes šnekame, kad žmonės suprastų, ką mes šnekame. Ir labai džiaugiuosi, kad Seimo Pirmininkė pasisakymo pabaigoje ir padėliojo tuos dalykus. Mano klausimas ir buvo paruoštas toks: kiek būtų naudojami nepaprastosios padėties suteikiamomis galimybėmis, kokias apsunkinimo galimybes gali patirti mūsų pačių piliečiai? Tai turi būti paaiškinta ir tai yra labai gera proga šiandien pasakyti, ką iš dalies ponia V. Čmilytė-Nielsen iš tribūnos jau pasakė. Tai klausimas būtų premjerei. Jūs savo žodžiu pasakykite, kas būtų taikoma, kas galėtų būti taikoma, bet neplanuojama taikyti? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Žinote, Nepaprastosios padėties įstatymas, išties su kuo susidūrėme ir dabar rengdami šitą pasiūlymą, matyt, buvo priimtas taip seniai ir galvojant apie visiškai kitokias aplinkybes ir kitas situacijas. Ten yra daugybė įvairių dalykų, kurie net ne visada yra aiškūs. Matyt, vienas dalykas, kuris yra akivaizdus, kad peržiūrint krizių valdymo sistemą, ką Vyriausybė yra nusiteikusi daryti, taip pat tektų ir šitą įstatymą keisti, kad ir dėl tų pačių procedūrų, nes dabar Seimo Pirmininkė turi šitą projektą pateikti tarsi savo vardu, nors akivaizdu, kad situaciją valdyti ant žemės tenka vis dėlto daugiausia Vyriausybės institucijoms.

Aš suskirstyčiau tuos apribojimus, kurie yra taikomi, į tokias dvi grupes. Viena grupė apribojimų yra taikoma žmonėms, kurie neteisėtai kirto sieną arba neteisėtai pateko į Lietuvos Respubliką, tarkime, anksčiau ir dabar yra užsieniečių apgyvendinimo vietose. Čia turbūt toks didžiausias apribojimas yra susijęs su galimybėmis naudotis ryšio ir interneto priemonėmis, kuriomis, mes matome, tikrai nemažai ir žalingos informacijos yra skleidžiama, ir yra tam tikrų koordinavimo veiksmų, kurie tikrai apsunkina mūsų pareigūnų darbą.

Jeigu mes kalbėtume apie Lietuvos Respublikos piliečius, iš esmės būtų tokios dvi grupės. Pirmą grupę yra judėjimas į teritoriją, kurioje yra taikoma nepaprastoji padėtis, bet čia griežtesni reikalavimai taikomi judėjimui į pasienio ruožą, ir šiaip gyvenime yra įprasta, kad pasienio ruože yra taikomi didesni reikalavimai negu visur kitur. Šiuo atveju reikėtų turėti leidimą, o, aišku, žmonėms, kurie gyvena, turi nekilnojamojo turto ir dėl to tame pasienio ruože turi būti, jokie draudimai ir apribojimai nebūtų taikomi. Taip pat šiuo laikotarpiu būtų draudžiama persikelti gyventi į pasienio ruožą, nes tokia situacija, matyt, reikalauja, kad tokie sprendimai būtų atidedami ramesniems laikams.

Kitas apribojimas būtų taikomas taip pat ir mūsų piliečiams – tai galimybė organizuoti ir rinktis į susirinkimus toje teritorijoje, kurioje yra paskelbta nepaprastoji padėtis. Logika šių apribojimų remiasi vienu labai paprastu dalyku: pareigūnai turi labai daug darbo ir patiria nemažą įtampą saugodami valstybės sieną, todėl bet kokie šalia vykstantys procesai to darbo nepalengvina. Jų vykdymas turi būti ir aiškus, ir reglamentuotas, ir Valstybės sienos apsaugos tarnybai žinomas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama premjere. Jūsų nori paklausti K. Masiulis. Prašom. Primenu, kad klausti – minutė, o atsakyti pasistenkite per dvi.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Seniai žinoma informacija. Ačiū premjerei už išsamius paaiškinimus. Aš norėčiau paklausti labai konkretaus klausimo. Čia yra numatytas vieno mėnesio terminas. Kaip mes matome, ši situacija su nelegaliais migrantais tik eskaluojama – nuo nedidelio srauto vis didėjo, didėjo ir dabar prasidėjo jau tokie masiniai jų varymai kaip avių bandų, žinote, nuo kalnų į žemines pievas. Baisus, aišku, dalykas, nes tai yra gyvi žmonės, o dar už jų – automatininkai ir dar pašaudė virš galvų. Klausimas būtų toks: čia tęsis ilgiau? Gal ilgesnio reikėjo termino?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, Kęstuti. Tiesą sakant, nepaprastoji padėtis yra instrumentas, kuris dar nebuvo mūsų atkurtos nepriklausomos valstybės praktikoje išbandytas pagal šiuos algoritmus, ir negalima sakyti, kad nelegalios migracijos situacija visą laiką vystėsi kokia nors labai aiškia trajektorija. Buvo didesnė įtampa po „Ryanair“ lėktuvo nutupdymo, vėliau dėl sėkmingų, sakykime, mūsų pastangų ir Europos Sąjungos institucijų pastangų pavyko gana stipriai srautą sumažinti. Režimui užtruko naujos srauto paieškos, kai kur jos buvo sėkmingos, kai kur vėlgi pavyko jas užkardyti. Iš pradžių atrodė, kad žmonės atvyksta, atvyksta, atvyksta, dabar jau matome tokį naują epizodą, kai daug žmonių koncentruojasi labai mažame žemės plote.

Spėlioti, manau, čia neverta. Kaip ir nuo pat pradžių sakėme, kad turime būti pasirengę viskam. Tačiau kadangi tai yra labai delikatus mechanizmas, kur tikrai yra reikalinga Seimo priežiūra.

ra ir labai aiškus mandatas, yra teikiamas siūlymas, kad ši padėtis būtų nustatyta mėnesiui. Toliau Seimas vertins po mėnesio: atsižvelgs į situaciją, kaip ji klostysis artimiausias kelias savaites, ir spęs – gal pratęsti, gal praplėsti, gal reikės kokių nors kitų sprendimų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). Ačiū. Iš tiesų labai ypatinga situacija, ypač sudėtingas sprendimas įvesti nepaprastąją padėtį. Ir premjerei už visą ministrų kabinetą dabar reikia atsakyti į mūsų teikiamus jau praktinio pobūdžio klausimus. Manychiau, kad ministrai vis dėlto turėjo būti tam tikrų sričių, galbūt būtų daugiau atsakymų iš pat pradžių pateikta.

Aš noriu paklausti dėl 3 straipsnio 4 dalies, konkrečiai dėl draudimo atvykti į teritoriją. Čia jau klausia mokytojai, kurie atvyksta iš Vilniaus miesto ar iš kitur dirbti į mokyklas, esančias pasienio ruože arba toje teritorijoje, arba, tarkime, rangovas vykdo darbus ir taip toliau. Reikia numatyti išimtis ir tokiems žmonėms, kad nenutrūktų visi procesai, mano vertinimu.

Antras dalykas. Aš noriu paklausti, kad patikslintumėte dėl susirinkimų draudimo tose teritorijose, nes tai visas Šalčininkų miestas su tūkstančiais žmonių. Ar kultūriniai, turizmo, sporto renginiai...

PIRMININKAS. Laikas.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LRF*). ...tai yra savotiška susirinkimo forma, kaip jie bus reglamentuoti?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Matote, šitie apribojimai yra pagal Nepaprastosios padėties įstatymą. Apribojimas rinktis į susirinkimus savo logika atitinkamai remtųsi Susirinkimų įstatymu, ten yra sava procedūra ir savi reikalavimai. Jeigu žmonės švenčia kokį nors gimtadienį, tai yra jau visai kas kita.

Dabar kalbant apie atvykimą į pasienio ruožo teritoriją, tai juk yra labai aiškiai parašyta, kad pagrįstomis aplinkybėmis tokiems asmenims, be jokios abejonės, bus suteiktas Valstybės sienos apsaugos tarnybos leidimas ir tie žmonės puikiausiai galės vykdyti savo darbą ir funkcijas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia B. Petkevič.

B. PETKEVIČ (*LRF*). Labai ačiū. Mano klausimas apie pasienio ruožą irgi praktiškas, nes mes žinome, kad du didžiausiai miestai, Eišiškės ir Šalčininkai, yra už 2 kilometrų nuo sienos. Gyventojai klausia, ar reikės leidimo vykstant iš Šalčininkų į Eišiškes, į kitas gyvenvietes, priklausančias pasienio ruožui?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Žmonėms, kurie ten gyvena, tikrai jokių nepatogumų nebus, jie galės judėti taip, kaip iki šiol judėjo. Dėl žmonių, ten atvykstančių ar kokio nors darbo dirbti, ar, tarkime, dėl kokių nors kitų priežasčių, tikrai be jokių problemų, manau, tą klausimą išspręstų Valstybės sienos apsaugos tarnyba. Valstybės sienos apsaugos tarnybai įsitikinus, kad tai yra saugus judėjimas, nekeliantis kokios nors papildomos rizikos, tarkime, tai nėra žmonės, atvažiuojantys galbūt pasitikti kokių nors nelegalių migrantų, kuriuos bandytų išvežti, ir taip toliau, ir panašiai. Tų situacijų irgi gana gyvenimiškų gali būti. Tiesiog jau pasitikėkime institucijomis, kurios tikrai profesionaliai dirba savo darbą ir tokias situacijas gali išspręsti.

PIRMININKAS. Klausia A. Lydeka.

A. LYDEKA (*LSF*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Nepaprastosios padėties įvedimas, be abejo, apriboja konstitucines žmogaus teises. Kaip žinome, žmogaus teisės yra vienas iš svarbiausių visuomenės sugyvenimo elementų. Ar galėtumėte, gerbiama premjere, sukonkretinti, kokios konstitucinės žmogaus teisės bus apribotos – susirinkimų laisvė, žodžio laisvė? Jūs jau iš dalies atsakėte į šitą klausimą atsakydama į kolegos Eugenijaus klausimą. Taip pat ir patvirtinti, kad šie žmogaus teisių apribojimai bus tik toje teritorijoje, kur bus paskelbta nepaprastoji padėtis, visiškai jokių apribojimų nebus kitose teritorijose, tai yra kitose savivaldybėse ar net ir tose savivaldybėse, kurios iš dalies patenka į nepaprastosios padėties skelbimo teritoriją.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Kai kuriems asmenims tų apribojimų yra daugiau, bet, natūralu, tai yra... Visų pirma, tie žmonės, kurie pateko į Lietuvos Respubliką neteisėtai. Bet jeigu mes kalbame apie Lietuvos Respublikos piliečius, tai netgi ir tie apribojimai galioja nebūtinai visoje nepaprastosios padėties teritorijoje, atskirais atvejais, pavyzdžiui, dėl draudimo atvykti, galioja tik pasienio ruože. Tai yra mažiau negu visa nepaprastosios padėties teritorija, nes draudimas atvykti galioja pasienio ruožo teritorijoje, taip pat ir kai kurie kiti reikalavimai. Čia yra tam tikras

apribojimas judėti, tam tikras apribojimas keisti gyvenamąją vietą. Pavyzdžiui, jeigu kas nors būtinai nori dabar atsikraustyti ten gyventi, taip, mėnesį šitas nutarimas neleis tą padaryti. Akivaizdu, kad tai yra tam tikri nepatogumai, bet dėl tos priežasties yra siūlomas ir trumpas laikotarpis, ir ribotas taikymas, kad tų nepatogumų mūsų piliečiams dėl šito teisinio režimo būtų kaip įmanoma mažiau.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, noriu jūsų atsiklausti kaip pirmininkas, nors Statute numatytas laikas 10 minučių jau baigėsi, bet aš siūlyčiau pratęsti, nes yra pirmą kartą Lietuvos istorijoje tokios svarbos klausimas svarstomas, bent jau 10 minučių, kad kuo daugiau kolegų galėtų pratęsti. Taip? Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū.

Klausia R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Akivaizdu, gerbiami kolegos, kad ši situacija yra būtinai reikalaujanti mūsų supratingumo. Gerbiama premjere, nutarimo 1 straipsnis – pasienio ruožas iki 5 kilometrų į valstybės gilumą. Jūs iš dalies jau atsakėte, kad į tą ruožą patenkančių gyvenviečių ar miestų, ten gyvenančių žmonių pagrindinė darbinė veikla nebus paralyžiuota. Ar galite patikslinti ir patvirtinti, kad žmonės būtų ramesni, ir ar nemanote, kad skubiausiu atveju reikia kiek įmanoma daugiau informacijos, informuoti ir nuraminti žmones, kad ten būdami jie galėtų būti ramūs?

Antras klausimas. Minėjote, kad Nepaprastosios padėties įstatymas nėra tikslus dabartinėje situacijoje. Ar nemanote, kad reikalinga nauja šio įstatymo redakcija?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Atsakydama į jūsų antrąjį klausimą, pradėsiu nuo antro galo. Tikrai manau, kad reikalinga... Vargu ar mes apsieisime su pakeitimais. Greičiausiai reikės tiesiog naujo įstatymo, nes ir procedūriškai visi buvome tokioje naujoje teritorijoje. Tikrai labai ačiū ir Vyriausybės teisininkams, ir Teisingumo ministerijai, ir kitiems proceso dalyviams, kad kažkaip radome būdą, kaip galime pasiūlyti ką nors Seimui, matydami taip pat ir Seimo Statuto atitinkamas nuostatas, nes toks išpūdis, kad geriausiai apibrėžta yra ta situacija, kai yra laikotarpis tarp sesijų ir Ekscelencija Prezidentas inicijuoja šią nepaprastąją padėtį. O tarsi tokiu visiškai rutiniiniu atveju, kai veikia Seimas ir vyksta sesijos metu, atrodo, kad to aiškumo yra šiek tiek mažiau.

Kalbant apie tai, ką jūs dabar sakote, tai žinoma, kad labai daug dėmesio skirsime informuoti žmonėms, kurie gyvena, ypač pasienio ruože, bet taip pat ten ir atvyksta, bet man atrodo, kad dauguma žmonių per šitą laikotarpį, kol galioja ekstremali padėtis, jau yra įpratę, kad ten yra ir daug pareigūnų, ir gana toks didelis dėmesys tam regionui. Tikrai puikiai supranta, kad visa tai, kas yra daroma, yra daroma dėl pačių žmonių saugumo. Taip, informacijos niekada nebus per daug. Tikrai dėsime visas pastangas, bet manau, kad savo institucijomis turime pasitikėti. Tikrai dirba labai sunkų darbą labai įtemptu metu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Akivaizdu, kad jau negalime vėluoti, turime reaguoti į esamą situaciją, kuri vyksta Lenkijoje. Tai iš tikrųjų yra istorinis iššūkis Lietuvai.

Aš norėjau paklausti gerbiamos premjerės. Tam tikrų trikdžių turbūt bus smulkiam verslui ir panašiai, esančiam prie pasienio tose savivaldybėse. Ar vėliau, tikiuosi, kad viskas sėkmingai baigsis, bet jeigu, tarkime, kitaip pasisuks situacija, ar yra finansiškai galimai paruoštas tas dalykas kompensuoti patirtus verslo trikdžius ir panašiai? Dėkoju.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Šiaip jau yra ekstremali situacija ir yra bendra tvarka, pagal kurią yra kompensuojami nuostoliai ir žala, kuri yra patiriama dėl ekstremalios situacijos. Tai reglamentuojantis nutarimas Lietuvoje yra, nežinau, turbūt jau keliolika metų. Žinoma, jeigu yra kokia nors tiesioginė žala padaryta dėl ekstremalios situacijos, tai dėl to kreiptis galimybė yra. Ir savivaldybės, tarkime, tai daro, administruodamos ir sprendamos kai kuriuos kitus dalykus, bet man atrodo, mums nereikia jau taip toli suvaryti savęs į kampa ir kurti kokias nors tokias gana hipotetines situacijas, nes čia tikrai yra gana siauras ruožas. Žmonės, kurie dirba, tikrai galės dirbti. Tie žmonės, kurie galbūt labiau norėtų ruože atsirasti dėl to, kad, pavyzdžiui, kam nors padėtų nuskalstamą veiką atlikti, pavyzdžiui, pervežti nelegaliai sieną bandančius kirsti žmones į kokią nors kitą teritoriją, kas yra nusikaltimas, žinoma, tokiems žmonėms atsirasti pasienio ruože bus gero-kai sunkiau.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Nepaprastoji padėtis skelbiama 5 kilometrų ruože ir dar 5 kilometrų atstumu už ruožo. Tai yra 10 kilometrų nuo sienos atstumu. Ar vis dėlto reikėjo dar pratęsti 5 kilometrus, ar nebūtų pakakę tik 5 kilometrų ruožo?

Antras toks klausimas. Ar nereikėtų įstatyme suteikti Prezidentui teisės, jeigu yra reikalas, pratęsti terminą, o jeigu reikalo nėra, sutrumpinti nepaprastosios padėties terminą be Seimo?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Kodėl čia Seimas nori savo įgaliojimus Prezidentui atiduoti? Kažkaip keistai parlamentinėje valstybėje skamba. Prezidento funkcijos nepaprastosios padėties atžvilgiu yra apibrėžtos tarpsesiniu laikotarpiu, ir tai, kai Prezidentas priima sprendimą, jo sprendimas turi būti verifikuotas Seimo artimiausiam posėdyje. Taip veikia parlamentinė demokratija, o ne atvirkščiai.

Dabar kalbant apie atstumą nuo valstybės sienos, išties šitie papildomi 5 kilometrai yra mūsų Valstybės sienos apsaugos tarnybos įvertintas papildomas atstumas, kuris reikalingas tam, kad darbas esant didesnio antplūdžio situacijai galėtų būti gana efektyvus arba toks efektyvus, koks ir turėtų būti. Šiuo atveju aš tikrai nesiginčiju su žmonėmis, kuriems reikia dirbti savo darbą. Manau, kad tas pasiūlymas buvo pagrįstas, todėl mes jį tokį Seimui ir teikiame.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Z. Balčytis. Prašom.

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama premjere, iš paskutinių dienų įvykių ir įvairių komentarų susidarė toks išpūdis, ypač kai paklausiau Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko. Jis komentuodamas situaciją paminėjo, kad jeigu tie žmonės ir prasiverš, mes juos palaikysime kažkiek, trumpą laikotarpį, po to vis tiek išsišims. Aš manau, kad tai prieštarauja tam tikriems teisės aktams ir įvairioms konvencijoms. Ar šitas įstatymas gali užtikrinti tokį dalyką, kad mes laikinai ir be jokių motyvų juos paimsime, po to vėliau išsišims?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Žiūrėkite, šitas nutarimas sako, kad žmonės, kurie kerta sieną, tiksliau, bando kirsti sieną ten, kur tai nėra numatyta, daro neteisėtą dalyką, todėl į valstybės teritoriją neįleidžiami. Yra įstatymas, kuris labai aiškiai apibrėžia aplinkybes, kuriomis gali būti pateiktas prašymas sienos kirtimo punkte, diplomatinėje atstovybėje kitoje šalyje. Tuo faktiškai nėra naudojamos dėl įvairių priežasčių, matyt, manant, kad tai yra gana nepraktiškas būdas tiems žmonėms, kurie nelegaliai bando kirsti ir galbūt truputėlį abejoja dėl politinio prieglobsčio pagrindo. Arba dar pasitaiko humanitarinių aplinkybių, kokių nors labai išskirtinių humanitarinių aplinkybių, kai į tą situaciją nereaguoti valstybės pareigūnai negali. Bet šiaip galioja labai paprasta taisyklė ir ji čia taip pat yra įtvirtinta, kad siena yra uždaryta ir sienos kirsti nelegaliai neleidžiama.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi T. Tomilinas.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama premjere, aš turbūt teisingai supratau, kad prie sienos negalės priėti nei žiniasklaidos atstovai be specialaus kokio nors leidimo, nei kontrabandininkai, nei Seimo nariai, net jeigu jie norėtų po keturis vaikus įsivesti pašildyti į Lietuvos teritoriją. Kaip mes, Lietuva, elgsimės (aš tikrai tikiu, kad pareigūnai susitvarkys šios nepaprastosios padėties metu), jeigu Baltarusijos pusė piktybiškai užblokuos ir neleis jiems sugrįžti į Baltarusijos teritoriją? Tos visos šeimos. Na, jaunimas gal atlaikys, bet ten yra ir vaikų, ir moterų. Kaip reikės elgtis? Ar ten prieis kokios nors pagalbos, ar iš mūsų pusės bus galimybė suteikti jiems maisto, šiltų rūbų ir panašiai? Kaip tokiomis situacijomis bus veikiama? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Tikrai pagalbos stengiamės suteikti net ir tais atvejais, kai aiškiai suprantame, kad žmonės, prisiimdami gana didelę riziką, bando neteisėtai kirsti sieną, kartais ir su mažamečiais vaikais. Kartais tie vaikai nuaunami tyčia, o batai įdedami į savo kokią nors bagažo krepšį. Kartais tiems vaikams, kaip jūs turbūt matėte iš reportažo, cigarečių dėmėmis bandoma organizuoti ašaras. Reikia suprasti, kad čia vyksta ne tik koks nors fizinis sudėtingas procesas, bet čia vyksta taip pat nemenkas nervų karas ir psichologinė gana didžiulė įtampa. Tai tikrai aš pasikliaunu pareigūnų profesionalumu ir gebėjimu tas situacijas įvertinti.

Jeigu dabar mes kalbame apie apribojimus, tai reikia labai aiškiai suprasti, kad tiems žmonėms, kurie gyvena pasienio ruože, negalioja jokie draudimai ir jiems nereikalingi jokie leidimai. Jie tiesiog turi turėti dokumentą, kad turi turto ir nuosavybės tame ruože. Kitiems žmonėms, ku-

rie norėtų būti pasienio ruože, bus reikalingas Valstybės sienos apsaugos tarnybos leidimas. Bet tai niekaip netrukdo žmonėms, nesvarbu, kas tai būtų – nevyriausybininkai, žiniasklaidos atstovai, statybininkai, kurie ką nors ten stato, mokytojai, kurie ten moko. Tiems žmonėms, kuriems reikia atvykti į pasienį dėl savo darbo ir savo profesijos, tikrai Valstybės sienos apsaugos tarnyba tokią galimybę suteiks.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia T. Tomilinas. Kadangi jau paskelbiau, tai prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama premjere, šiek tiek liūdina jūsų toks bandymas klijuoti etiketes visiems žmonėms, kurie atsidūrė humanitarinėje krizėje. Mano klausimas, ar tie žmonės, kurie yra užkardose, pavyzdžiui, dabar užkardoje prie Vilniaus yra nemažai žmonių nuo vasaros, ar jiems bus draudžiama gauti ir skleisti, ir bendrauti su nevyriausybinėmis organizacijomis, advokatais, nes tai yra subjektai, kurie nepatenka į valstybės institucijos ir įstaigos apibrėžimą. Jeigu bus draudžiama bendrauti, pavyzdžiui, su Raudonuoju Kryžiumi telefonu, tai gal bus leidžiama bendrauti gyvai?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Nelabai žinau, apie kurią konkrečiai vietą kalbate, nes, kaip ir minėjome, yra pasienio ruožas plius 5 kilometrai, taip pat čia konkrečiai įvardintos apgyvendinimo vietos. Bet kuriuo atveju galiu tiesiog apskritai atsakyti, ko jūs klausėte. Tikrai nebus jokių problemų gyvai bendrauti su niekuo.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiamoji premjere. Nuomonės už ir prieš. Minutėlę. Taip, yra visi už. Ar kalbame? Galime atsakyti? Negirdžiu prieštaravimų. Galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Ačiū, kolegos.

Svarstymas. Diskusija. Diskutuoti yra užsirašę šeši Seimo nariai. Pirmas kalba E. Gentvilas frakcijos vardu. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, kodėl kalbu, nors sako, nekalbėk, čia viskas aišku, palaikysime. Tikrai smagu, jeigu bus toks didelis, masyvus palaikymas. Bet, kolegos, aš ne be reikalo premjerės klausiau, man visada rūpi, kad ne tik mes žinotume, už ką balsuojame ir kodėl balsuojame, bet kad mūsų žmonės suprastų, kas čia vyksta, kodėl vyksta. Kodėl tokią išskirtinę padėtį įvedame. Tai man atrodo... Aš noriu padėkoti posėdžio pirmininkui J. Jaručiui, jis suprato tą svarbą ir leido klausti daugiau virš numatyto laiko limitu. Aš manau, kad mūsų klauso ir žmonės, jie turi žinoti ir suprasti, kodėl reikia imtis tokių priemonių. Mes čia galėtume vieni patys – nekalbėti, per 10 minučių priimti sprendimą ir sakyti, mes savo darbą padarėme. Ne, politikų darbas yra ir kalbėti žmonėms, kalbėtis su žmonėmis ir pasakyti, kad Lietuvos situacija jau nebejuokinga. Ir tai ne dėl mūsų kaltės.

Mano įsitikinimu, išbandoma Europos Sąjungos stiprybė ir vienybė. Ir mes matome, ir turbūt žmonės iš trečiųjų šalių mato, kad Europos Sąjungoje yra visko. Yra tarnystės Rusijai, yra komercializavimo politikos, yra komercijos be politikos ir panašių dalykų. Štai čia ir bandoma išbandyti tą Europos Sąjungos vienybę ir tvirtybę. A. Lukašenkos režimas dirba ir su Rusija ir tai nekelia jokių abejonių. Ne visada tai yra pagaunama, ne visada užčiuopiama, bet ne be reikalo Rusija lieja krokodilo ašaras dėl pabėgėlių, dėl žmogaus teisių, gindama Baltarusiją ir vis primindama Lenkijai, aha, o jūs prisimenate, kaip jūs atakavote su NATO pajėgomis, dalyvavote invazijoje į Iraką. Gerbiamieji, kartu ši situacija tampa ir išbandymu NATO aljansui, tai yra ir NATO pasirašytų vertybių, kurios yra ne vien militarinės, bet ir humanitarinės vertybės, puolimas. Turime tuos dalykus suprasti, kad tai vyksta išpuolis prieš vakarietiškas vertybes apskritai. Ir Lietuva, Lenkija ar Latvija, būdamos Vakarų aljansų dalimi, būdamos Vakarų vertybių pusėje, išbando rytietiškos, kartais, sakyčiau, azijietiškos kultūros išpuolius. Jeigu norite – tai civilizacijų konfliktas, jeigu norite – tai S. Hantingtono „Clash of Civilizations“ atkartojimas, jį mes matome šandien tikrovėje savo pasienyje šianakt, rytoj ar dar kitą dieną. Ne be reikalo orientuojantis, atrodo, pagrindinius proveržius daryti Lenkijos nepriklausomybės dienos proga – lapkričio 11 dieną.

Lietuva šioje kovoje turi naudoti visas mūsų teisinėje sistemoje esančias priemones. Ne mes, ne šis Seimas sugalvojo nepaprastosios situacijos sąvoką, įstatymą, kurį turbūt reikia tikrai keisti, kaip sako premjerė. Mūsų valstybės ir Konstitucijos tėvai kūrėjai numatė nepaprastosios padėties įvedimo galimybę. Šandien mes ją naudojame ribota apimtimi ribotoje teritorijoje, nes šandien esame toje situacijoje, kai kėsiniama į pagrindinius vertybinius pamatus. Džiaugiuosi, kad supra-

timą parodė pasienio savivaldybių merai. Jei valstybė neįvestų nepaprastosios padėties, savivaldybės ir jų vadovai liktų iš esmės vieni kovoje su pabėgėlių srautais, nebent kartu su pasieniečiais. Todėl mes, kaip valstybės atstovai, Seimo nariai, tautos atstovai, turime padėti savivaldybėms tose teritorijose susidūrus su pabėgėlių srautais atsilaikyti, susitvarkyti su jais. Taip, pabėgėliai dar viena krizė Lietuvai. Per dvejus metus antra krizė. Šios dienos, manyčiau, krizės apogėjus. Nei A. Lukašenka, nei pabėgėliai nelauks žiemos šalčių – arba dabar, arba jau nebent kitais metais. Todėl turime suprasti, kad delsimas būtų neleistinas. Dėkingas esu Vyriausybei, ministrei A. Bilotaitei, visai Vyriausybei ir premjerei už įvairias iniciatyvas inicijuojant šio nutarimo priėmimą, atliekant tarptautinį darbą europeizuojant, regionalizuojant šios problemos sprendimą kartu su Latvijos ir Lenkijos vadovais, su Europos Komisijos vadove.

Nepaprastosios padėties įvedimas yra ir būdas suartinti dažnai besiskiriančias Seimo daugumos ir mažumos nuostatas. Aš tikiuosi, kad šiandien mes tai pamatysime. O jeigu ir išsiskirs balsavimas, tai nebus radikalus keikimas vieni kitų atžvilgiu. Suprasime ir tada, jeigu kas nors nebalsuos. Bet iš esmės aš tikiu, kad mes suartėjame. Ši nepaprastosios sudėties situacija, atrodo, padės suartėti ir trims valdžios šakoms, kurios kartais konfrontuodamos peržengia tam tikras ribas, nesiaiškindamos, kas kaltas ar ką kiekvienas iš mūsų laikome kaltu. Atrodo, ir čia susivienysime. Krizė to reikalauja. Noriu pasakyti, krizė yra ne tik nelaimė, krizė yra ir galimybės. Pasinaudokime visomis galimybėmis, kurios mums krenta į rankas, kovodami su pabėgėlių srautais, kovodami su režimu ar režimais.

Ir pabaigoje dėl žmogaus teisių. Negalime sau leisti jų pažeidinėti, tačiau negalime pamiršti ir kitų Lietuvos įsipareigojimų ne tik dėl žmogaus teisių, bet ir dėl europinių vertybių, dėl Lietuvos kaip rytinių sienų, Europos Sąjungos sienų, sargybinio, mūsų atsakomybės už mūsų veiksmus. Mūsų veiksmai atsilies visoms Europos Sąjungos valstybėms. Arba Lietuva nieko nedaro, maždaug jūsų problema, gerbiami vokiečiai. Ne. Tai visų mūsų europiečių problema.

Ir nekalbėkime vien tik apie žmogaus teises. Kalbėkime kur kas platesniame kontekste apie visus svarbiausius vertybinius dalykus. Palikime žmogaus teisių temą, kurią labai pamėgo šiandien V. Putinas ir A. Lukašenka, jiems taip, kaip jie supranta. Mes suprantame žmogaus teisių problemas europietišškai, pagal mūsų pasirašytas tarptautines konvencijas. Mes įsipareigojome jų laikytis, nepamiršdami ir kitų savo įsipareigojimų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega Eugenijau. Ir tada D. Gaižauskas. Prašau. Frakcijos vardu.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pritariu kolegai E. Gentvilui, kad mes privalome eiti ir aiškinti, kodėl priimame vienokius ar kitokius sprendimus. Šis kartas taip pat labai svarbus ir netgi yra išskirtinis, nes mes faktiškai nagrinėjame istorinį atvejį Lietuvos istorijoje. Kalbėdamas frakcijos vardu kalbėsiu tik apie plusus, kodėl palaikysime šį nutarimą.

Pirma. Mes matome labai didelį plusą, kad pagaliau valdantieji pripažino, kad migracijos krizė nesuvaldyta. Ir tokie reportažai, kai nutiesta vos pusantro kilometro spygliuotos vielos, o vėliau rodoma, kad mes migrantų krizę suvaldėme, grėsmės nekyla, pasibaigs. Taip pat suprantame, jog valdantieji suprato, kad migrantų krizė kėlė labai didelius iššūkius ir grėsmes nacionaliniam saugumui. Tai čia yra vienas iš plusų.

Antra. Mes visi pagaliau matome, kad Vyriausybė nusiėmė karūną ir pirmą kartą kreipėsi į Seimą, pripažindama savo klaidas, su pasiūlymu – įveskite nepaprastą padėtį taip, kaip reikalauja Lietuvos Respublikos įstatymai. Nes *de facto* dabar mes ją turėjome, tik *de jure* ji vadinosi ekstremali situacija, kai galima naudoti kariuomenę, naudoti visas priemones, kurios yra naudojamos nepaprastosios padėties metu. Bet tie veiksmai, kai poįstatymiais teisės aktais arba ministrų nutarimais varžomos žmonių teisės ir taip toliau, mums atsisuks tikrai kitu lazdos galu, bet ne apie tai šiandien kalbėsiu. Ir pagaliau mes tą klaidą ištaisome, nes tik Seimas gali priimti tokius įstatymus ir sprendimus. Šiandien mes pasiūlėme kaip tikra teisinė valstybė, nes priimsime įstatymą Seime kaip parlamentinę valstybę ir galėsime vėliau ginti savo interesus Europos Žmogaus Teisių Tisme, visi mūsų veiksmai bus konstitucingi. Tik pagal Konstituciją mes galime tai daryti, kai Seimas patvirtina būtent tokius veiksmus. Tai čia didelis plusas.

Trečias irgi labai svarbus plusas, kad ryte buvo labai mažai informacijos apie šią situaciją, bet po pietų išgirdo opozicija ir antrą kartą per pietus susirinko frakcijų seniūnai tiek pozicijos,

tiek opozicijos, atėjo I. Šimonytė, pristatė, kodėl pareigūnai prašo būtent šios nepaprastosios padėties, nes jiems reikia atlikti tam tikrus veiksmus, kurių įstatymai neleidžia. Taip, kai išvardino pareigūnai, kodėl jos jiems reikia, mes tikrai išgirdome, tikrai apsvarstėme frakcijoje ir sakome, palaikysime, nes tai yra būtina.

Ir ketvirta. Gerbiami kolegos, šiais veiksmais mes tik stabdome įsiveržimą arba galimą migracijos invaziją, bet problemos nesprenžiamo. Užsienio politika, kurią mes dabar vykdomė, karinė, kovinė arba vos ne karo politika, pati mums kelia šitas grėsmes. Su Baltarusija ir Rusija patys prisišaukėme migrantų krizę, dar nežinome, ką Kinija mums dabar sugalvojo. Pripažindami, kad visa tai kelia grėsmes mūsų saugumui (Lenkija įsivedė nepaprastą padėtį, Latvija iš karto, dabar ir mes), gerbiamieji, pasinaudokime jau naudotomis praktikomis.

Pamenu, kai pats dalyvavau NATO Parlamentinėje Asamblėjoje, rodos, tai buvo 2016 metų vasaris, kai buvo sprendžiamas klausimas, ką daryti, kai iš Turkijos į Graikiją laipinasi šimtai tūkstančių migrantų ir niekaip nesuvaldome situacijos, Europos Sąjunga kreipėsi į NATO. Ir NATO panaudojo savo pajėgumus. Kai Egėjo jūroje atsirado NATO laivų, kai pradėjo naudoti savo pajėgumus, tai yra naudoti žvalgybinius metodus, rinkti informaciją, naudoti visus maksimalius NATO valstybių pajėgumus prieš tuos asmenis ir valstybes, kurios naudoja lygiai tokią pačią situaciją, baigėsi ir patekimo srautai į Europą per pietines Europos valstybes. Problema išspręsta. Taigi dabar mes taip pat turime kalbėti apie NATO 4 straipsnio panaudojimą, apie tai jau užsiminė Lenkija. Vienykimės ir tikrai šitaip mes galėsime išspręsti migracijos krizės problemą. Dabar laikinai sustabdome, bet norėdami ją galutinai išspręsti naudokimės NATO pajėgumais. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Į tribūną kviečiu K. Masiulį.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Kaip aš džiaugiuosi girdėdamas opoziciją ir D. Gaižausko paaiškinimus. Tiesiog ką mes be jūsų darytume? Iš tikro Vyriausybė nusiėmė karūną ir čia atėjo pas D. Gaižauską, paklūpojo ir jis suprato, ką reikia daryti.

Aš, mielieji, noriu pasakyti, kad jūs pagaliau susipratote. Dar vakar šnekėjote visai priešingai negu dabar, nes pamatėte per radiją, per televiziją žmonių reakciją. Jeigu jūs čia paspausite mygtuką kitaip, kai bus balsavimas, žmonės įmes biuletenį prieš jus, nes žmonės labai aiškiai supranta... (*Balsai salėje*) Leiskite man kalbėti taip, kaip aš suprantu situaciją. Žmonės labai aiškiai supranta ir nereikia jiems per daug čia aiškinti. Jie puikiai supranta, kad Lenkijos pasienyje kariuomenė ir sienos apsauga gina Lenkijos piliečių interesus ir kad Lenkijoje ne Lietuva sukėlė migrantų krizę, o A. Lukašenka...

PIRMININKAS. Gerbiamas Kęstuti, minutėlė! Galite sustoti? Gerbiamas Petrai, leiskite... Reikiu pastabą tamstai. Leiskite kalbėti žmonėms. Prašom. Atsiprašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Iš tikro šunys loja, karavanas eina tolyn. (*Balsai salėje*) Petrai, manęs neužčiaupsi. Kalbėsiu taip, kaip aš manau ir kaip matau. Iš tikro ne mes sukėlėme krizę, o A. Lukašenka sukėlė krizę. Ir į Lenkiją, ir į Lietuvą, ir į Latviją migrantai plūsta ne todėl, kad čia mes kažkokias klaidas darome, o todėl, kad A. Lukašenka nutarė mus visus atakuoti ir Europos Sąjungą atakuoti.

Šiaip galėčiau džiaugtis ir norėjau džiaugtis, ir buvau užsirašęs taikią kalbą, nes pagaliau pirmą kartą gyvenime opozicija... Kada dėl tvoros buvo sušauktas neeilinis posėdis, opozicija pasisakė prieš ir balsavo prieš. Ieškojo kliaučiu, kaip nepritarti. Šiandien, ačiū Dievui, randa galimybę pritarti, bet būtinai reikia paaiškinti, kad mes klaidų pridarėme. Tai jūs klaidų pridarėte nepalaidydami ankstesnių sprendimų.

Pažiūrėkime, kas dedasi Prancūzijoje. Prie Kalė uosto yra didžiulė migrantų stovykla, tiesiog lūšnynai, palapinės ir šiukšlynai. Jie laukia galimybių perplaukti Lamanšo sąsiaurį. Maroke yra du Ispanijos anklavai. Prie jų yra milžiniškos migrantų stovyklos. Galiu paskaityti, ten, sakykim, į Seutą – 5 tūkst. gegužę prasiveržė, Melilyje – 700 prasiveržė čia prieš kelias dienas, bando prasiveržti. Tas pats ir ten dedasi. Tai jie ten A. Lukašenką kaip nors įžeidė? Opozicija mums anksčiau aiškino, kad mes turime draugauti su A. Lukašenka, nusilenkti jam – tikrai taip išspręsimė krizę. Baikite! Mes turime turėti europinių vertybių stuburą.

Labai džiaugiuosi, kad opozicija, nė kiek neabejoju, balsuos teisingai. Ačiū Dievui. Ir reikia migracijos klausimu ir vakcinacijos klausimu elgtis vieningai. Džiaugiuosi, kad ir Prezidentas taip

pat vertina tuos reiškinius. Šita vienybė reikalinga. Bet nereikėtų aiškinti, kad Vyriausybė kažkokias karūnas buvo užsidėjusi, dabar karūnas nusiėmė, čia tik dėl to jūs jau pagaliau nusileisite ir balsuosite.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kviečiamas į tribūną V. Bakas. Prašom, Vytautai. (*Šurmulyš salėje*) Minutėlę. Dėl vedimo tvarkos – A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gal jūs sudrausminkite kartais kalbėtojus, kurie opoziciją išvadina šunimis. Aš suprantu, kad greičiausiai jūs, konservatoriai, nemokate kitaip bendrauti su žmonėmis, bet vis dėlto reikia turėti padorumo. Aš esu pratusi, ir toje tribūnoje į šuns būdą siuntėte praėjusią kadenciją, bet reikia turėti gal padorumo, bent kažkiek pagalvoti, kad Lietuvos žmonės žiūri. Jūs čia taip padėkojote opozicijai už konstruktyvų darbą, kai pasakėte, kad visi virš 60 žmonių yra šunys? Čia taip reikėtų suprasti?

O dabar paaiškinsiu, kodėl mes vakar kalbėjome apie tai, kad neįmanoma palaikyti nepaprastosios padėties priėmimo. Jūs vakar kalbėjote ne apie pasienio ruožą, bet kalbėjote apie pasienio savivaldybes. Paimkite žemėlapiį ir pažiūrėkite, kaip atrodo Vilniaus rajono pasienio savivaldybė. Jūs pusę Vilniaus miesto realiai būtumėte uždarę dėl nepaprastosios padėties. Pirma, nereikia priešnekti nesąmonių, kurias paskui kitą dieną taisote, kitas dalykas, vis dėlto tikrai reikia turėti bent jau posėdžių salėje tam tikro padorumo.

PIRMININKAS. Ačiū. Ačiū, gerbiama Agne, už teisingas pastabas. Gerbiamas Kęstuti, minutėlę! Laikykimės tvarkos. E. Gentvilas. Prašau. Dėl vedimo tvarkos.

E. GENTVILAS (LSF). Žiūrėkite, man atrodo, priimant nepaprastąją padėtį, mes patys neturėtume įnešti velniavos. Aš ir prašiau, kalbėdamas iš tribūnos, ir padėkojau. Jeigu taip jau pasakius, Kęstuti, negalima šitaip siekti sutarimo iškeikiant kolegas. (*Plojimai*) Aš nežinau, ar aš turiu atsiprašyti už Kęstutį, turbūt ne, pats atsiprašys, tikiuosi, bet jeigu ieškome sutarimo, tai ieškokime sutarimo, o ne baksnokime vienas kitą pirštais ar špygomis.

PIRMININKAS. Ačiū taip pat už vertingus pastebėjimus. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Iš tikrųjų buvo labai bendras sutarimas, po pateikimo priėmėme šitą įstatymą bendru sutarimu. Niekas nepasisakė prieš, išklause premjerę, išklause Seimo Pirmininkę. Staiga dabar ponas K. Masiulis pradeda kiršinti Seimą. Aš manyčiau, reikėtų pasiaiškinti, kam jis čia tarnauja, gal Rusijos agentas. Štai L. Kasčiūnas čia stovi, galėtų Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas pasiklausti, kam jis čia dirba. Kodėl reikia kiršinti parlamentą tokioje situacijoje?

PIRMININKAS. Ačiū. Aš manau, kad iš tikrųjų aistrų buvo, na, kam nepasitaiko. Dar L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Jonai, labai ačiū. Gerbiami kolegos, tikrai labai ačiū jums už konstruktyvų, dalykišką, valstybinį požiūrį. Aš tikiu, kad mes tą atmosferą ir nuotaiką išlaikysime iki galo, iki balsavimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir K. Masiulis. Tikiuosi...

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegų iš tikrųjų atsiprašau už karštą žodį. Aš taikiau į Petrą, jis man neleido šnekėti. (*Balsai salėje*) Petrai, juk neleidai kalbėti.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Turbūt visi viską išsiaiškinome.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Buvo nemandagus paties poelgis, nes neleidai kalbėti. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Gerai. (*Balsas salėje*)

K. MASIULIS (TS-LKDF). Na, neleidai kalbėti.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū, kolegos. Dabar jau gerbiama Vytautui suteiksime. Ačiū už kantrybę.

V. BAKAS (DFVL). Iš tiesų šokiruoja. Kai mes lyg ir susiduriame su grėsme, Seime atsiranda kiršintojų tuo metu, kai reikia susitelkti, lyg ir susitelkiame, atsiranda kiršintojų, kurie sukelia nereikalingų įtampų, kai reikia priimti svarbius sprendimus. Aš norėčiau atkreipti dėmesį... Tai yra aš neabejoju, kad reikia nepaprastosios padėties, iš esmės tam pritarčiau, bet siūlomos priemonės nepaprastajai padėčiai suvaldyti turi būti proporcingos, turi būti prasmingos, turi būti adekvačios.

Aš dabar keliu klausimą ir Seimo Pirmininkei, nes čia yra politinė lyderystė: kodėl ribojame žodžio laisvę? Suprantu, ribojame užsieniečių patekimą čia, suprantu, suteikiame įrankių, bet kodėl uždraudžiame Lietuvos žurnalistams rinkti ir skelbti informaciją? Aš pasakysiu, kas bus, – in-

formacijos stoką pakeis dezinformacija. Jeigu neleisime į pasienio ruožą žurnalistų, mums šių Baltarusija savo reportažus ir kiršins visuomenę. Nesuprantu, kodėl tai darome, kodėl yra toks premjerės... Suprantu, galbūt yra radikalių politikų, bet kodėl premjerės toks pasiūlymas? Aš visiškai negalėčiau pritarti žodžio laisvės ribojimui, nematau jokios prasmės. Kai sakoma, kad tai trukdys pareigūnams atlikti pareigas, bet ir žurnalistai atlieka pareigas. Kodėl negalime suderinti šių dviejų dalykų?

Dabar antra. Iš tiesų pagal šį nutarimą uždarome sieną visiems: ir tiems, kuriems gresia pavojus, ir tiems vaikams, kurie šąla ir kurių gyvybei gresia pavojus, ir tiems, kurie galbūt nusiteikę agresyviai. Tai kodėl vis dėlto atsisakome visų tarptautinių įsipareigojimų ir pagal šį nutarimą, kaip aš jį suprantu, įpareigojame pasieniečius neįleisti nieko? Iki šiol dar pažeidžiamus asmenis galėdavome įleisti, o dabar apskritai neįleidžiame nieko. Aš manau, šita nuostata gali pagilinti humanitarinę krizę. Juk nutarimo preambulėje iš esmės sutinkama, kad dėl A. Lukašenkos atakų didelį susirūpinimą kelia humanitarinė krizė Europos Sąjungoje. Kodėl norime ją savo rankomis gilinti?

Trečia nuostata. Mes visiškai uždarome 5 kilometrų ruožą žmogaus teisių organizacijoms, Raudonojo Kryžiaus organizacijoms. Aš pasakysiu taip, mes su L. Kasčiūnu vakarieniavome su lenkų kolega, Gynybos komiteto pirmininku, jis pasakė taip: mes uždarome sieną, bet nusiuntėme kelis ešonus humanitarinės pagalbos prie Baltarusijos sienos. Kodėl mes atsisakome netgi to minimumo, kurį daro lenkai? Kas čia per beprotybė? Kodėl yra tokios formuluotės? Tokioms formuluotėms negalėčiau pritarti, yra didžiulė rizika, kad Lietuva bus pažeminta, kad Lietuvoje vienas agresyviausių nepaprastosios padėties režimų.

Ką aš norėčiau pasiūlyti, mes su T. Tomilinu, kadangi buvo pateiktas laikas pasiūlyti, tai padaryti keletą visai neskausmingų dalykų, jie leistų suderinti ir nacionalinio saugumo interesus, ir žmogaus teisių klausimus, kurie yra neatsiejama nacionalinio saugumo dalis. Tai, pirma, bent jau neribokime savo žiniasklaidos – tegu ji mums šviečia, tegu ji mums pasakoja apie situaciją, kad mes netaptume propagandos taikiniais.

Antra. Vis dėlto leiskime pagrindinėms humanitarinę pagalbą teikiančioms organizacijoms – Raudonajam Kryžiui, „Caritui“ – teikti tą elementarią pagalbą net ir tiems, kuriuos mes galbūt apgėžiame.

Trečia. Gerbiamieji, pagal šį projektą žmonės, kurie yra stovyklose, negalės susisiekti netgi su tarptautinėmis organizacijomis...

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

V. BAKAS (DFVL). ...tai yra Žmogaus teisių biuru, Tarptautine migracijos organizacija. Kodėl mes tai darome? Mes gausime didžiulės kritikos. Iš tiesų aš kviečiu nestipriai redaguoti šitą projektą ir užtikrinti bent bazinius mūsų valstybės interesus.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kviečiu T. Tomiliną. Noriu reaguoti į kolegą Vytauto pasiūlymą, turbūt kolega Tomas taip pat siūlys, kad mūsų Statuto 186² straipsnis numato, kad pertraukos dėl nepaprastosios padėties ir dėl šių Seimo nutarimų projektų svarstymo nedaromos. Seimo narių siūlymai dėl jų neteikiami ir nesvarstomi. Tiesiog mes turime arba priimti tokį, koks yra pateiktas, arba nepriimti. Prašom, kolega Tomai.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, A. Lukašenka pralaimi šį hibridinį karą. Jis apimtas desperacijos. Mūsų pusėje yra ir tiesa, ir pergalė. Hibridinis karas yra komunikacinis karas. Viskas, ko siekia A. Lukašenka, – kad mes supanikuotume. Jis nori mūsų baimės. Jis veikia keliais lygmenimis. Jis nori, kad čia ir Lenkijoje įvyktų politinė krizė. Politinė krizė neįvyko. A. Lukašenkai nieko nepavyko.

Opozicijos sąmoningumas. Kai mes kritikuojame tam tikrą sprendimą, mes nekritikuojame konkrečių asmenų ir nekalame jų prie kryžiaus – mes kritikuojame konkretų sprendimą. Tai yra opozicijos vaidmuo, ypač svarbus tokiais kriziniais momentais.

Antras lygmuo. A. Lukašenka nori, kad mes pakeistume vertybinę užsienio politiką. Nieko nepavyko, absoliučiai! Totalus krachas. Lietuva, Lenkija, Latvija ir kitos šalys nesudrebojo, nepakeitė krypties, yra labai griežtos dėl visų vertybinių užsienio politikos nuostatų ir stiprina sankcijų spaudimą.

Tiesa, pakoreguosiu gerbiamojo Jono pasisakymą: mes teikėme pasiūlymus dabar, kai buvo persiųstas projektas ir neformaliai buvo galimybė teikti pasiūlymus, ir aš džiaugiuosi, kad pre-

ambulėje mūsų siūlymu atsirado žodis „humanitarinė“ krizė. Kolegos, negalima užsimerkti ir pasakyti, kad čia yra tik komunikacija, o ten gyvų žmonių nėra, vaizdai yra suklastoti. Ne! Ten miškuose yra gyvi žmonės. Aš pats mačiau.

Aš tikėjau, kad remdamiesi mūsų siūlymais mes galėsime sutarti, kad ne žmogus yra problema, o A. Lukašenka yra problema. Mes privalome leisti dirbti. Aš tikiuosi, kad bent jau ateityje dėl to bus sutarimas. Humanitarinėms organizacijoms prie sienos, sulaikymo centruose tie ribojimai atrodo labai keistai, kad netgi... O kokiomis priemonėmis bendrauti su advokatu žmogui, kuris pusę metų sėdi uždarytas konkrečioje pasienio užkardeje? Kaip jam bendrauti su advokatu?

Kolegos, tai, kaip mes elgiamės su nuteistaisiais, įtariamaisiais, netgi nusikaltėliais, daugiau parodo apie mus nei apie juos. Europos civilizacija tuo ir skiriasi nuo A. Lukašenkos ir Rusijos, kad net nusižengęs žmogus yra vertas pagarbos ir išlaiko savo orumą. Mes turime teikti humanitarinę pagalbą (buvo ir toks siūlymas) kiekvienam apgręžtam asmeniui. Niekas čia nekvestionuoja apgręžimo politikos, bet humanizuoti tą politiką mes privalome, jeigu norime stipriai skirtis nuo to, ką vadiname Rytų ir Rusijos tipo sistemomis. Konkretūs žmonės yra miške ir konkrečiu individualiu atveju reikia pagalbos. Apgręžimo politika veikia ir A. Lukašenka yra apimtas visiškos desperacijos. Jis nežino, ką daryti.

Tūkstantis žmonių prie Lenkijos sienos 37 mln. valstybei yra nieko. Lenkija nesudrebėjo ir neišsigando. Lygiai taip pat neišsigas ir Lietuva. Akivaizdu, kad šį nutarimą reikėjo taisyti labiau. Mes, toliau diskutuodami dėl šitos situacijos valdymo, turime ieškoti vis geresnių sprendimų. Mes tai galime padaryti ir mes padarysime.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Kalba V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, vos prieš porą trejetą metų mes negalėjome įsivaizduoti, kad Seime privalėsime spręsti tokius klausimus. O jeigu prisimintume nepriklausomybės pradžią, sakykime, 1990 metus, jeigu prisimintume Paryžiaus chartiją, kuri paskelbė naująją Europos erą ir buvo kalbama šiame dokumente apie vieningą, nedalomą Europos erdvę, kurioje visos valstybės turės lygias teises į saugumą, tikrai būtų buvę sunku įsivaizduoti.

Mes matėme Europą be sienų, be tvorų, tačiau šiandien turime pripažinti, nors mūsų svajonė apie geresnę ir vieningą Europą nebuvo klaida ir nesiūlau jos atsisakyti, tačiau istorijos pabaiga, kurios daug kas tikėjosi, neatėjo. Istorija nesibaigia. Ir šiandien mes esame liudininkai brutalaus geopolitinių veiksmų teatro, brutalių geopolitinės kovos ir turime greičiau prisiminti, ką sakydavo šviesaus atminimo R. Reiganas: nebijokite matyti tai, ką jūs matote. Tai, ką mes matome, ką patiria visa Europos Sąjunga, yra karas. Tiesa, jame kol kas naudojamos ne bombos, tačiau prieš mus užsimota kūnu ir krauju. Kūnu ir krauju migrantų, kuriuos neteisėtai gabena nusikaltėliai, ir kai kurie tie nusikaltėliai yra valstybių vadovai, gyvenantys šalia mūsų.

Jeigu mes ir toliau gyvensime iliuzija, kad istorija baigėsi ir kad nėra kitų brutalių veiksmų, kad nėra okupacijų, aneksijų, kad nėra bandymų destabilizuoti Lietuvą, Lenkiją ir visą Europos Sąjungą, tai mes nusikalsime savo tautoms ir netgi nusikalsime tai gražiai Paryžiaus chartijos idėjai ateityje matyti Europą be sienų ir be tvorų. Bet šios dienos tikrovė mus verčia daryti sprendimus ir kuo vieningiau mes padarysime tuos sprendimus, tuo greičiau pavyks sustabdyti tokius ponus kaip A. Lukašenka.

Galite neabejoti, jog ir Lenkijos, ir Lietuvos Vyriausybė, ir Europos Komisija galvoja labai kompleksiskai, galvoja, kaip iš esmės sustabdyti ir žmonių gabenimą į Baltarusiją, kaip apriboti skrydžius, kaip įvesti sankcijas skrydžių bendrovėms. Manau, kad yra ir kitų priemonių, jų aš čia nenoriu minėti, tačiau tai, ką šiandien darome mes, beje, yra minimumas. Mes nežinome, kas įvyks jau šią naktį prie mūsų sienų, mes nežinome, kokią tikrovę matysime rytoj rytą. Todėl neturime gaišti.

O dėl tų visų apribojimų, apie kuriuos kalbėjo, na, neperskaitau aš tiek daug apribojimų. Nemačiau, kad būtų parašyta, jog draudžiama teikti humanitarinę pagalbą, nemačiau, jog draudžiama žurnalistams kreiptis ir atvykti, ir daryti reportažus. To tikrai nėra. Todėl, gerbiamieji, aš norėčiau, kad mes nustotume kaltinti vieni kitus ir tiesiog pagalvotume. Šiame kare, šioje geopolitinių kovų scenoje mes nebesame stebėtojai, šiandien mes esame kaip kadaise J. Sobieskis su savo kariuomene Vienos mūšyje, taip šiandien mes esame mūšyje už Europą ir esame joje kariai. Būkime verti savo istorinio vaidmens. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamoji kolege. Nuomonės išsakytos. Už, prieš. Už nori kalbėti A. Petrošius. Prašau, kolega.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Susidurdami su agresoriaus mums pateikiamomis grėsmėmis ir iššūkiams pirmiausia mes patys turime būti vieningi, taip pat solidarizuotis su kaimyne Lenkija. Šitie hibridinės agresijos aktai nėra nei vien tik Lenkijos, nepaisant to, kad šiandien ji būtent stovi didžiausios provokacijos priešakinėje linijoje, nei vien tik Lietuvos, nors grėsmė yra visai šalia mūsų sienų, reikalas. Šios grėsmės yra nukreiptos prieš visą Europą ir vakarietišką demokratiją, todėl tikimės ryžtingų visos Europos Sąjungos veiksmų. Situacija gali bet kurią akimirką pasikeisti, todėl šiandien, ieškodami būdų pasiruošti atremti agresyviai nusiteikusių diktatoriaus A. Lukašenkos dirbtinai kuriamas grėsmes, turime būti itin greiti ir ryžtingi, tačiau taip pat labai tikslūs ir išmintingi. Negalime dvejojti nė akimirkos. Turime parodyti pasirengimą ir pasiųsti aiškia žinia, kad diktatoriaus planas nebus veiksmingas, o jo tikslai nebus pasiekti. Čia nėra vietos nei klaidoms, nei improvizacijoms.

Turiu atkreipti dėmesį, kad ponas V. Bakas nebuvo visiškai tikslus pasakydamas apie žurnalistų buvimą nepaprastosios padėties ruože. Tokia galimybė žurnalistams yra numatyta tiesiog laikantis tam tikrų sąlygų – šiuo atveju turint Valstybės sienos apsaugos tarnybos leidimą.

Vertinu greitą Vyriausybės reakciją, taip pat mūsų visų – tiek koalicijos, tiek opozicijos – sukeliamą šiuo itin sudėtingu metu ir esu jums visiems nuoširdžiai už tai dėkingas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Prieš kalba P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiami Seimo nariai, aš gal visai nebūčiau kalbėjęs ir nebūčiau kalbėjęs prieš, ir net nepaminėjau K. Masiulio vardo, jis vis tiek mano vardą paminėjo. Aš paminėjau E. Masiulio vardą. Noriu jums pasakyti.

Bet noriu pakalbėti apie šią problemą. Tai yra pasekmės NATO ir Europos Sąjungos didžiųjų šalių vykdytos politikos. Kas nešė demokratiją Afganistane, Sirijoje, Libijoje, Irake ir jos neatnešė? NATO ir Europos Sąjunga. Ir pralaimėjo. Pasekmės turėtų būti priimti tos didžiosios valstybės, o ne mes. Turime tikrai pamatyti ne tik tai pasekmes, bet ir priežastis, kodėl dabar srautai iš daugelio šalių pabėgėlių vyksta į Europos Sąjungą ir taip pat ir pas mus, į Lietuvą. Tai nevykusi Europos Sąjungos ir Amerikos politika, ji atnešė politines krizes ir humanitarines krizes. Paimkime vien tik Siriją. O kur žmonėms gyventi? Visiškai sudaužyta, visiškai subombarduota. Ta pati situacija yra ir Afganistane. Žinoma, mes giname savo valstybės interesus, bet pažiūrėkime į tuos vaikus, kurie šala dieną naktį šalia mūsų sienos. Ar jau mes visiškai praradome tą žmogiškumą, žmogiškąjį ir krikščioniškąjį veidą? Tapome visiškais egoistais! Reikia ieškoti problemų, o už tas problemas turi didžiulę atsakomybę priimti didžiosios Europos Sąjungos šalys ir skirti finansavimą ir pabėgėliams, ir sienų statybai. Jie tik sukelia krizes, bet krizių jie spręsti nenori. Jie primate atsakomybę kitoms šalims, kaip šiuo atveju Lietuvai ir Lenkijai.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Ar galima po svarstymo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galima. Ačiū, kolegos.

Priėmimas. (*Balsai salėje*) Po svarstymo po vieną. Nekompleksinis klausimas. Čia ne... Taip. Buvo už, buvo prieš. Pagal Statutą po vieną.

1 straipsnis. Galime pritarti? (*Balsai salėje: „Galime.“*) 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Pritarta. 3 straipsnis. (*Balsai salėje: „Galime.“*) Pritarta. Ir 4 straipsnis. (*Balsai salėje: „Galime.“*) Pritarta. Balsavimas...

Motyvai už, prieš. Yra kalbančių tik už. Gal nebekalbėkime? Turbūt visi išsakėme daugybę žodžių. Ar neprieštaraujate, kolegos?

Pirmas – E. Gentvilas. Norite? Gerai, kolega E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Visiškai trumpai.

PIRMININKAS. Tada visiems.

E. GENTVILAS (*LSF*). Žinodamas, matydamas, kad po manęs ir Kęstutis užsirašęs, aš noriu nuraminti aistras ir kartu padėkoti visiems, nes matau, kad bus priimta. Matau, kad tada ir Lietuvos žmonės priims tą situaciją kaip suprantamą, bendru politiniu konsensu priimtą. Tikrai padarykime viską, kad nesipeštume nė tarpusavyje, tas yra politikų duona, šiaip jau natūralu, bet nesukiršinkime tautos tomis savo peštyėmis, štai ko aš labiausiai bijočiau. Kad mes apsižodžiuojame kartais, tai čia, sakau, toks mūsų darbas, bet sukurdami tokį instrumentą, nepaprastosios pa-

dėties nutarimą, mes tikrai turime pirmiausia galvoti apie tai, kaip į tai reaguos Lietuvos žmonės. Ir būsiu dėkingas, jeigu bet kokios peštyinės ir prasivardžiavimai šiandien pasibaigs. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Už kalba D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Išties aš irgi kalbėsiu labai trumpai. Džiaugiuosi, kad randa-me bendrą sutarimą, kad pozicija pagaliau išgirdo ir opoziciją. Suprantame, kad esame parla-mentinė valstybė, teisinė valstybė, ir mums buvo labai svarbu išgirsti pareigūnų argumentus, ko-dėl jie prašo, kodėl reikalinga būtent šiai situacijai išspręsti nepaprastoji padėtis. Norime elgtis teisėtais būdais, ginti savo valstybę, todėl reikalinga ši situacija. Pagaliau ištaisėme klaidą, kuri iki šios situacijos vadinosi ekstremali situacija. Todėl, kolegos, valstiečiai tikrai palaikys nepaprasto-sios padėties įvedimą visam šiam mėnesiui.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai. K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Galiu tik kalbėti už K. Masiulį, už Eligi-jų niekaip. Aš iš tikrųjų pasakysiu tai, ką norėjau pasakyti, tik konsoliduočiau. Aš norėjau pasi-džiaugti ir tebenoriu pasidžiaugti, kad nors vakar girdėjome įvairių nuomonių, ir ne vien tik po-zityvių nuomonių, apie tą galimą projektą, šiandien bendromis pastangomis pavyko suderinti tokį galutinį variantą, kuris tenkina visas puses. Ir tai iš tikrųjų džiugina. Aš girdėjau ir iš prezi-dentūros avansu pasklidusią žinutę, kad Prezidentas pritaria tokiai pozicijai. Tai iš viso visų val-džios grandžių sprendimas, toks vieningas tikrai seniai Lietuvoje buvo. Bent šioje kadencijoje aš nelabai pamenu.

Dabar norėčiau paneigti tų žmonių idėjas, kad čia tokia ta krizė mažai pavojinga, kad čia tų migrantų ne tiek daug, tai vien Turkijoje apie 3,5 mln. lūkuriuoja, kol bus galimybė kur nors mig-ruoti. Kaip jau minėjau, Maroke yra laukiantys šimtai tūkstančių. Dalis yra atėję, migravę į Euro-pos Sąjungą, į kai kurias valstybes, bet jie dar bando persigrupuoti į kitas valstybes ir didžiules stovyklas kuria. Jeigu jūs pažiūrėtumėte Marselį ar kokius kitus Prancūzijos miestus, jūs ten išti-sus getus rastumėte.

Kolegos, matyt, iš tikrųjų čia yra tam tikras civilizacijų susidūrimas, persikraustymas ir jame mes turėtume veikti, ir visai gerai, kad Lietuva taip stipriai stovi. Mes gerai atrodėme iki šiol, Eu-ropos Sąjunga mus gyrė. Aš manau, kad tie instrumentai yra teisingi, ir mes palaikykime, pritar-kime visi vieningai.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kalba K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Labai trumpai. Sėkmės pasienio parei-gūnams, kariams ir vieningai už.

PIRMININKAS. Ačiū. Ačiū, gerbiamieji kolegos. Balsavimas dėl šio ir kitų klausimų bus mū-sų numatytu laiku, tai yra 17 val. 10 min. O toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pa-vaduotojas kolega V. Mitalas. Ačiū.

16.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Jūratės Varanauskaitės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-943 (pateikimas)

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiami kolegos, darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo nu-tarimo „Dėl Jūratės Varanauskaitės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-943. Pranešėja – Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja J. Šovienė. Kvie-čiu ją į tribūną pristatyti teikimą. Prašau.

J. ŠOVIENĖ. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Leiskite pri-statyti Respublikos Prezidento teikiamą kandidatę į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėją J. Va-ranauskaitę.

Teisėja J. Varanauskaitė turi daugiau nei 20 metų teisinio darbo patirties, iš jų 14 metų eina teisėjo pareigas. Teisėja turi darbo patirties bendrosios kompetencijos visų pakopų teismuose – apylinkės, apygardos ir Lietuvos apeliaciniam teisme. Iki paskyrimo teisėja pretendė 1999–2006 metais dirbo teisinį darbą teisme, ėjo konsultanto, teisėjo padėjėjo pareigas, taip pat turi ne-teisinio darbo patirties. Apylinkės teisme pradėjo nuo vertėjo, posėdžių sekretoriaus pareigų.

Teisėjos karjerą pretendėntė pradėjo 2007 metais Ukmergės rajono apylinkės teisme. Nuo 2010 metų dirbo Vilniaus miesto apylinkės teisme. 2012 metais pretendėntė buvo paskirta į Vilniaus apygardos teismą, nuo 2019 metų sausio eina teisėjo pareigas Lietuvos apeliaciniame teisme. Nagrinėja civilines bylas, kaip kolegijos narė yra nagrinėjusi ir baudžiamųjų bylų. Nuo 2014 metų teisėja J. Varanauskaitė sėkmingai vykdo mediacijas.

Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija, atlikusi teisėjos J. Varanauskaitės 2018–2020 metų jurisdikcinės veiklos vertinimą, jos profesinę veiklą pripažino puikia. Teisėjų kolektyvo nuomone, teisėja J. Varanauskaitė yra komunikabili, pasižyminti aukšta profesine kultūra, puikiais gebėjimais organizuoti darbus, turinti autoritetą tarp teisėjų, teismo darbuotojų. Kandidatė į Lietuvos Aukščiausiąjį Teismą yra aktyvi ir teismų savivaldoje. 2020 metais buvo paskirta Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos nare.

Gerbiamieji Seimo nariai, šalies vadovo vertinimu, ši autoritetinga ir gerbiama teisėjų bendruomenės narė yra nepriekaištingos reputacijos, pasižymi išskirtine asmenine ir profesine kompetencija, turi sukaupusi solidų teisinio darbo stažą. Prašyčiau pritarti Lietuvos Respublikos Prezidento teikiamai J. Varanauskaitė kandidatūrai į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjus. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar kviečiame pačią kandidatę gerbiamąją J. Varanauskaitę į tribūną trumpai prisistatyti. Bus galimybė užduoti klausimus ir po to taip pat kandidatę pakviesti prisistatyti į frakcijas. Prašom.

J. VARANAUSKAITĖ. Gerbiama Seimo Pirmininke, Seimo posėdžio pirmininke, garbūs Seimo nariai. Būti kandidate į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjus ir šiandien jums pristatyti – tai išskirtinė galimybė, garbė ir atsakomybė. Mano profesinis teisininkės kelias buvo nuoseklus ir gali tilpti vos į kelis sakinius. Dar besimokydama Vilniaus universiteto Teisės fakultete pradėjau dirbti Lietuvos apeliaciniame teisme teisėjo padėjėja. Vėliau buvau paskirta į Ukmergės rajono apylinkės teismo teisėjus, dirbau Vilniaus miesto pirmajame apylinkės teisme, vėliau Vilniaus apygardos teisme. Šiuo metu dirbu Lietuvos apeliaciniame teisme.

Mano teisėjos stažą sudaro apie 15 metų. Tačiau statistinių metų skaičiaus patirtį, galimybes augti ir, be abejo, profesionaliai bei nuoširdžiai tarnauti valstybei, žmogui, teisingumui, sukaupę darbo patirtį ir kompetenciją vargu ar pavyktų detalčiai pristatyti per man skirtą laiką. Todėl norėčiau akcentuoti keletą sričių, kuriose įgijau specialių žinių, patirties, kuriomis galiu dalintis su kolegomis ieškant geriausių sprendimų, formuojant praktiką Lietuvos apeliaciniame teisme.

Pirmiausia tai – nemokumas, ekonominė laisvė, ekonominė veikla, susijusi ne tik su puikiomis idėjomis ir pelningu jų realizavimu, bet ir nepagrįstais ir nepasiteisinusiais lūkesčiais. Dirbant Vilniaus apygardos teisme 2012–2018 metais dėl itin išaugusio bankrotų skaičiaus buvo nuspręsta išskirti tam tikras specializacijas, viena jų – nemokumo bylos. Suprasdama teisinio proceso sudėtingumą, naujų žinių poreikį, nedvejodama priėmiau tam tikrą iššūkį sau ir pasirinkau nemokumo bylų specializaciją, ji iki šiol užima solidžią mano nagrinėjamų bylų dalį. Šie klausimai išlieka svarbūs, ypač bendros praktikos formavimo aspektu, ir Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme.

Kita sritis, kurią norėčiau paminėti, – mediacija. Lietuvoje, įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl tam tikrų mediacijos civilinėse ir komercinėse bylose aspektų, dar 2008 metais buvo priimtas Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymas, įtvirtinęs tokią civilinių ir administracinių ginčų sprendimo procedūrą, kurios metu vienas ar keli mediatoriai padeda ginčo šalims taikiai spręsti ginčą teisme nagrinėjamoje byloje. Taikant mediaciją sudaromos sąlygos ginčus išspręsti greičiau nei teisme. Ginčo šalys paprastai patiria mažiau ginčų sprendimo išlaidų ir, tai itin svarbu, ženkliai padidėja galimybė konkretaus ginčo atveju tarp šalių atkurti ne tik teisinę, bet ir socialinę taiką. Taigi nedvejodama 2014 metais prisijungiau prie teismo mediatorių ir štai jau esu teismo mediatorė įvairiose civilinėse bylose sprendžiant didelės vertės turtinius ginčus, šeimos ginčus.

Pažymėtina, kad nuo 2020 m. sausio 1 d. įsigaliojo Civilinio proceso kodekso pakeitimas taikyti šeimos bylose privalomąją mediaciją. Mano, kaip teismo mediatorės, praktikoje taip pat gausu ir tokių civilinių bylų, kuriose prokuratūra ar atitinkamus įgaliojimus turinčios institucijos gina viešąjį interesą. Esu įsitikinusi, kad mediacija – tai ne tik valstybės biudžeto lėšų taupymas, kai

išvengiame sudėtingų ilgalaikių teisminių procesų, bet ir pasitikėjimo teismais augimo prielaida, kaip jau minėjau, ir didesnės socialinės taikos tarp ginčo šalių atkūrimo tikimybė.

Kiekviena nauja funkcija ar nauja sritis, kiekviena sudėtinga byla mane skatino ir skatina nuolat mokytis, gilintis į teisės problemas, tendencijas, domėtis teisės mokslu, naujai pažvelgti į teisės principus ir dalyvauti teisiniuose diskursuose.

Kaip žinome, teismų organizacinis savarankiškumas įgyvendinamas per teismų savivaldą. Teismų savivalda reiškia ir teisę, ir galimybę, ir atsakomybę pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją ir kitus įstatymus spręsti teismų veiklos klausimus. Kaip atrodoys teismai ir kaip visuomenė mus vertins, priklauso nuo kiekvieno iš teisėjų bendruomenės nario. Todėl nedvejodama, kartu ir džiaugdama išreikštu pasitikėjimu manimi, priėmiau naują iššūkį – buvau išrinkta į Nuolatine teisėjų veiklos vertinimo komisiją. Šių metų liepos pabaigoje Europos Komisija paskelbė ataskaitą dėl teisinės valstybės principo laikymosi Europos Sąjungoje. Lietuvos teisingumo sistema įvardijama kaip pažangi ir efektyvi, palankiai įvertintas procesų skaitmeninimas, kuris buvo itin grėsmingas COVID-19 pandemijos akivaizdoje, siekiant užtikrinti teismų funkcionavimą.

Esu įsitikinusi, kad privalu ne tik profesionaliai atlikti savo pareigas, bet ir kalbėti apie teismų sistemos problemas, ieškoti efektyviausių būdų teisėjų nepriklausomumui užtikrinti, per teisėkūros procesus tobulinti teisinį reguliavimą. Todėl tokios diskusijos kaip ši mėnesį Lietuvos teismų organizuota konferencija „Teismų nepriklausomumas: realybė ir siekiamybė“ yra labai lauktos, reikalingos, ieškant geriausių sprendimų, atvirai dalinantis įžvalgomis ir patirtimis, siekiant visiems bendro tikslo.

Jeigu jūs, gerbiami Seimo nariai, išreikšite pasitikėjimą manimi, esu pasiryžusi ir toliau sąžiningai, profesionaliai, su pagarba žmogui ir valstybei prisidėti prie šiuolaikiškos, atviros, kompetentingos Lietuvos Aukščiausiojo Teismo veiklos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiama kandidatė, laba diena. Mano klausimas būtų galbūt ne visai tiesiogiai apie bylą sprendimą, bet apie jūsų požiūrį į situacijas, kai pati teismų sistema, įskaitant ir instancinę, pamina tam tikras pamatines vertybes. Pavyzdžiui, štai Lietuvoje buvo pavyzdys, kai teisėjai priėmė tokius sprendimus, įskaitant Aukščiausiąjį Teismą, kad draudžiama daryti kratas pas teisėjus. Ir tik Konstitucinio Teismo dėka pavyko apsaugoti tą vertybę, kad teisėjo mantija netaptų priedanga nusikaltimams daryti. Arba, pavyzdžiui, dabar žodžio laisvės, viešojo intereso ribojimai ir interpretacijos. Aš noriu jūsų paklausti, ką daryti valstybei tuo metu, kai yra akivaizdu, kad teisminė sistema iš esmės pamina vertybes, kurias mes turėtume saugoti demokratinėje sistemoje...

PIRMININKAS. Laikas!

V. BAKAS (DFVL). ...bei kokių yra kontrolės formų apsaugoti toms vertybėms? Ką daryti?

J. VARANAUSKAITĖ. Ačiū už klausimą. Sakyčiau, kad visuomeniniai santykiai, kuriuos reguliuoja teisė, darosi vis sudėtingesni ir įvairesni. Kiekvienu atveju atitinkamai sudėtingėja ir teisinis reguliavimas. Todėl kartais net neišvengiame tų teisminių spragų, kai atsiranda galimybių ganėtinai skirtingai tą teisę aiškinti. Todėl kiekvienu atveju ta teismų praktika bet kuriuo atveju kiekvieną konkretų atvejį tokiu būdu sureguliuoja. Aš manau, kad vienodos teismų praktikos formavimas labai svarbus ne tik bendrosios kompetencijos teismams, bet ir valstybės institucijoms, ir visiems asmenims. Tik tokiu būdu, formuodami praktiką, mes galėtume išsigryninti. Toks būtų mano atsakymas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui. Gerbiama kandidatė, kaip ir buvo paminėta jus pristatant, jūs perėjote tris grandis bendrosios kompetencijos teismų. Noriu pasiteirauti jūsų požiūrio. Jūsų kita kolegė, kuri yra teikiama į kitas pareigas, atstovauja dviejų pakopų instancijai, teismui. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimai nėra peržiūrimi Aukščiausiąjame Teisme. Kadangi buvo sudaryta ta praktika ir situacija, kad teko rezonansinėje byloje pirmininkui inicijuoti peržiūrą, ar jūs nemanytumėte, kad būtų sveika ir naudinga, kad ir Vyriausiojo administracinio teismo sprendimai būtų peržiūrimi Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme, juo labiau kad ir krūviai, žinome, šiuo metu mažėja?

J. VARANAUSKAITĖ. Ačiū už klausimą. Aš vis dėlto sakyčiau, kad šiuo metu įstatymas toks, kad Vyriausiojo administracinio teismo pirmininkas gali inicijuoti proceso atnaujinimą tose bylose, kuriose jis mano, kad buvo neteisingai įstatymas pritaikytas.

O dėl kasacinės instancijos, matyt, yra įstatymo leidėjo valia inicijuoti pakeitimus ir vis dėlto svarstyti tą klausimą ar kaip galėtų būti toliau skundžiami Vyriausiojo administracinio teismo sprendimai. Bet, aišku, tai ilga teisinė procedūra ir, matyt, vertėtų apie ją ir visuomenėje pradėti diskutuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama kandidatė, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Labai jums ačiū, galite grįžti į savo vietą Seimo salėje.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 25 dieną. Ar galime tam pritarti? Galime. Pritarta bendru sutarimu.

16.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Dalios Višinskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-944 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Dalios Višinskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas. Pristato Prezidento vyriausioji patarėja J. Šovienė. Prašom.

J. ŠOVIENĖ. Dėkui, pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, leiskite pristatyti Respublikos Prezidento teikiamą antrąją kandidatę į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjas D. Višinskienę. Pretendentė turi 32 metų teisinio darbo patirties, teisėjo pareigas eina 29 metus. Ji yra dirbusi tiek bendrosios kompetencijos pirmosios ir apeliacinės instancijos teismuose, tiek specializuotame administraciniame teisme.

Teisėjos karjerą D. Višinskienė pradėjo 1992 metais Rokiškio rajono apylinkės teisme, 1993–1999 metais ėjo teisėjo pareigas Vilniaus rajono apylinkės teisme, po to net 12 metų Vilniaus apygardos teisme. Nuo 2012 metų iki šiol eina Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjo pareigas. Tiesa, 2014 metais, siekiant pagelbėti Lietuvos apeliaciniam teismui nagrinėti bylas, vėlesnius metus jai teko darbuotis ir šiame teisme.

Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija, atlikusi teisėjos D. Višinskienės 2018–2020 metų veiklos vertinimą, jos profesinę veiklą pripažino puikia. Teisėja D. Višinskienė aktyvi teismų bendruomenės narė, teisėja dalyvauja Europos Sąjungos valstybės tarybų ir aukščiausiųjų administracinių teismų asociacijos veikloje, aktyvi teisėkūros procese. Yra dalyvavusi rengiant Administracinių bylų teisenos įstatymo normų pakeitimą.

Pretendentė savo patirtimi dalijasi su kolegomis, veda paskaitas, skaito pranešimus. Kolegų vertinimu, tai yra labai pareiginga, motyvuota teisėja, gebanti motyvuoti ir su ja dirbančius žmones. Teisėja itin daug dėmesio skiria savo darbo kokybei ir kartu dirbančių darbuotojų kvalifikacijos augimui. Teisėja turi puikius bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžius, yra gerbiama teismų bendruomenės narė.

Gerbiamieji Seimo nariai, per savo karjerą teisėjas priima tūkstančius sprendimų. Teisėjas turi būti ne tik drąsus priimti sprendimus, galinčius sukelti atskirų visuomenės narių ar grupių nepasitenkinimą, teisėjas taip pat turi būti tvirtas atsispirti pagundai priimti sprendimus, siekdamas įtikti atskiriems visuomenės nariams ar grupėms. Teisėjas gali vykdyti teisingumą tik būdamas nepriklausomas nuo byloje dalyvaujančių šalių, valstybinės valdžios institucijų, pareigūnų, politinių ir visuomeninių susivienijimų, fizinių ir juridinių asmenų. Teisėjo ir teismų nepriklausomumas yra vienas iš esminių demokratinės teisinės valstybės principų. Teisėjo atsakomybė yra milžiniška. Ji reiškia sprendimų priėmimą vadovaujantis tik įstatymu ir profesine sąžine bei gebėjimą motyvuotai paaiškinti priimamus sprendimus. Dėl to teisinėje demokratinėje valstybėje teisėjo karjeros klausimus turi lemti teisėjo teisinė kvalifikacija, patirtis ir reputacija, o ne tam tikrų sprendimų sukeltas rezonansas visuomenėje.

Gerbiamieji Seimo nariai, Respublikos Prezidento vertinimu, teisėja D. Višinskienė turi aukštą teisinę kvalifikaciją ir gyvenimo patirties, nepriekaištingą reputaciją, dėl to yra tinkama eiti Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas.

Prašyčiau jūsų pritarti Respublikos Prezidento teikiamai kandidatūrai. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu pačią pretendentę trumpai prisistatyti ir po to atsakyti į Seimo narių klausimus. Prašau.

D. VIŠINSKIENĖ. Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai, taip pat ir visi, kurie šiandien esate salėje. Pirmiausia labai dėkoju už suteiktą galimybę prisistatyti, kadangi laikas yra tikrai labai ypatingas – jūs sprendžiate ypač sudėtingus klausimus. Ypač tas klausimas, kurį prieš tai girdėjome, kurį jūs aptarėte, yra susijęs ir su mano, be abejo, šiandieninio teismo veikla, nes, kaip žinote, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nagrinėja migracijos bylas. Taigi visi jūsų priimti sprendimai, taikomos priemonės ir kiek spaudoje buvo kalbama apie apeliacijos įvedimą, be abejo, tiesiogiai palies mano teismo visų teisėjų darbą, turės įtakos ir mūsų kasdieninei veiklai.

Pirmiausia dėl paties prisistatymo. Noriu padėkoti gerbiamai J. Šovienei. Iš tikrųjų pristatė visus mano biografijos faktus, nelabai būtų čia ką papildyti ir dar papildomai pridurti. Bet atsižvelgdama į praeitą savaitę perskaitytą informaciją, kad yra atnaujintos diskusijos dėl teismo tarėjo instituto įvedimo, galbūt norėčiau papildyti savo biografiją, kuri buvo pristatyta.

Kaip jau buvo minėta, 1992 metais savo kaip teisėjos karjerą pradėjau Kupiškio rajono teisme. Prieš tai, kaip ir buvo pasakyta, dirbau įmonėje juriste. Tai buvo Kupiškyje. Tačiau kolektyvas buvo išrinkęs būti tarėja. Iki 1992 metų aš ėjau tarėjo pareigas Kupiškio rajono teisme. Tiesiog nėra tokios grafos užpildyti, bet manau, kad to meto tarėjos darbas, kuris buvo lygiai toks pat kaip teisėjo, galėtų būti mano kaip teisėjos karjeros pradžia. Tikriausiai priklausau tai teisėjų kartai, kuri turėjo patirties dirbdama su tarėjais, nes 1992 metais dar galiojo tarėjų institutas ir teko dirbti būtent su tarėjais.

Kalbant apie ilgą kaip teisėjos profesinę veiklą ir įgytą praktinę patirtį, reikėtų pasakyti, kad galbūt šis dalykas ir inspiravo norą ir pasitikėjimą savimi kandidatuoti ir dalyvauti atrankos procedūrose į Lietuvos Aukščiausiąjį Teismą, tai yra siekti, mano požiūriu, aukščiausios teisėjo karjeros viršūnės, aukštumos.

Kalbant apie ankstesnę laiką, visą laiką labai išgyvenau, kad neturiu mokslinės veiklos patirties. Vis dėlto manyčiau, kad Aukščiausiojo Teismo teisėjai turėtų turėti tokios patirties, nes mokslinė veikla suteikia galbūt didesnės erudicijos, platesnio požiūrio į visus įvykius, kurie vyksta tiek Lietuvoje, tiek pasaulyje, nes kai tu esi praktikas ir nagrinėji tik ginčus, kartais esi toks tik individualių ginčų sprendėjas ir neturi to platesnio mąstymo. Bet beveik dešimties metų patirtis Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme užpildė mano šią spragą, nes būtent šiame teisme pirmiausia priimami galutiniai sprendimai, kaip jau čia ir buvo paminėta. Tik tiek, kad teismas sprendžia tiek fakto ir teisės klausimus, priešingai nei Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, ir taip pat pats spektras klausimų, kurie yra nagrinėjami šiame teisme. Dažniausiai tai ypač sudėtingi kompleksiniai klausimai, susiję tiek su nacionalinės teisės taikymu, tiek su tarptautinių aktų taikymu, Europos Sąjungos teisės aktais ir praktika. Ir, aišku, nagrinėjami ypač aktualūs ne tik dviem šalims turintys ypatingą reikšmę ginčai, bet ginčai išnagrinėjami ir išsprendžiami klausimai, kurie turi, na, kur kas platesnei visuomenės daliai ypatingą reikšmę, tai yra socialinė apsauga, tai yra valstybės tarnyba, netgi ta pati užsieniečių teisinė padėtis. Nekalbant jau apie gamtos apsaugą, konkurencijos teisę. Na ir suprasdama, kad tokios teisės tapti Aukščiausiojo Teismo teisėja nėra ir tiesiog tapimas šio teismo teisėja, kaip ir apskritai visas teisėjavimas, yra privilegija, na, o privilegijos yra suteikiamos tik to vertiems žmonėms, taigi jūs, gerbiamieji Seimo nariai, būtent primantys įstatymus ir kurių žodis ir valia, išreikšta įstatymuose, teisėjams turi ypatingą reikšmę, ir turite nuspręsti, ar mano profesinės, dalykinės, asmeninės savybės leidžia spręsti, ar aš verta tos privilegijos.

Kalbant galbūt apie jau šiandien prieš tai mano kolegei užduotus klausimus, galbūt dar norėčiau pasisakyti ir dėl to klausimo, kuris yra iškilęs, tai yra dėl spalio 6 dienos priimtos nutarties, bet pradėdama pristatyti šį klausimą tiesiog dar norėčiau kartą pabrėžti, kad Konstitucijoje įtvirtinta, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Be abejo, teismas, kuris ir vykdo teisingumą, taip pat tarnauja visuomenei. Viena iš pagrindinių funkcijų yra užtikrinti žmogaus teises ir saugoti demokratiją ir demokratines vertybes. Su tuo tikriausiai visi sutiksime, nepaisant bet kokių įsitikinimų, nepaisant, kad ir kas būtų, bet tai yra labai svarbu. Ir iš čia tikriausiai atsiranda žmonių

pasitikėjimas teismu, nes žmogus turi žinoti, kad jeigu jam kas nors nutiks, jis turi kur kreiptis ir jo teisės bus apgintos. Savo darbe tuo ir vadovaujuosi, siekiu, kad būtent tas sprendimas, kuris yra priimamas, būtų teisingas ne tik dėl to, kad jis yra galutinis, niekas negali jo niekur apskusti ir aš esu šiuo atveju teisi su savo kolegomis. Visgi manau, kad kiekvienas sprendimas turi būti teisingas galiojančios teisės taikymo aspektu ir, be abejo, nešališku bylos faktų įvertinimu.

Taigi, kalbant apie tą bylą spalio 6 dienos, galbūt, nežinau, ar visiems yra žinoma, apie ką ta byla. Byla yra dėl žurnalistų etikos inspektorės priimto sprendimo, kuriuo buvo klausimas išspręstas ir nustatyta, kad visuomenės informavimo priemonė pažeidė, pavadinčiau, naujo europinio akto, tai yra Bendrojo duomenų apsaugos reglamento, nuostatas, paskelbdama asmens privačius duomenis be jo sutikimo. Būtent po šio paskelbimo buvo suabejota mano kompetencija ir taip pat pareikšta nuomonė, kad šiuo sprendimu yra pakenkta demokratijai.

Ką galėčiau pasakyti? Puikiai suprantu ir gerbiu visų žiniasklaidos atstovų, taip pat Seimo narių ir suinteresuotos visuomenės susirūpinimą tais klausimais, kuriais buvo diskutuojama, kurie buvo iškelti viešai, būtent dėl visuomenės teisės žinoti, taip pat žiniasklaidos teisės skleisti informaciją. Be abejo, aš nesu tos bylos pranešėja, aš buvau kolegijos narė ir nebuvau posėdžio pirmininkė. Pagal teisme susiklosčiusią praktiką sprendimus komentuoja, paprastai yra susiklosčiusi tokia praktika, pranešėjas. Tai galbūt... Aišku, visa tai, kas yra parašyta, ir turėčiau išsamiau pakomentuoti, galbūt bylos faktus išsakyti, kokių nuomonių buvo teisėjų pasitarimo kambaryje, bet irgi jums tikriausiai yra žinoma, kad įstatymai, procesiniai įstatymai, šiuo atveju Administracinių bylų teisenos įstatymas, draudžia atskleisti teisėjų nuomones, kurios buvo išsakytos pasitarimų kambaryje, nes būtent šios nuomonės tikriausiai ir atskleistų tą platesnį spektrą, kas gi buvo svarstoma ir dėl ko gi prieita prie tokios rezoliucijos, nes dar buvo kritikuojami ir motyvai. O, kaip žinote, į sprendimo motyvus kartais yra labai sunku viską surašyti, išdėstyti taip, kad visiems būtų suprantama ir aišku, dėl kokių konkrečių argumentų yra priimtas sprendimas. Juo labiau kad visuomenėje labai plačiai diskutuojama, kad reikia rašyti trumpus sprendimus, nerašyti labai ilgų sprendimų, ir dažnai teisėjai, rinkdamiesi modelį trumpiau ar ilgiau rašyti, nepakankamai atskleidžia tą argumentaciją, dėl kokių priežasčių buvo priimtas vienoks ar kitoks sprendimas. Jeigu kalbama apie tai, tai ta komplikauta situacija, dėl jos negalėčiau taip giliai aptarti visų bylos niuansų, bet, kaip jau ir buvo kalbama, yra susikomplicavusi padėtis taip pat ir dėl to, kad pirmininkas yra pateikęs teikimą ir byla šiandien yra atvira, ji yra perduota kitiems teisėjams.

PIRMININKAS. Aš labai atsiprašau, bet jūsų laikas jau baigėsi. Prašom pabaigti mintį ir leisiu užduoti klausimus.

D. VIŠINSKIENĖ. Tai viskas, tik tiek, kad apie ką ta byla buvo ir kaip yra. O dėl paties įstatymo, kiek žinau, yra svarstymas būtent dėl Visuomenės informavimo įstatymo. Labai ačiū už dėmesį ir atsiprašau.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar yra galimybė užduotis klausimus. Pirmasis klausia V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiama teisėja, gerbiama pretendente, nors, aišku, teisėjas neturi aiškintis dėl savo sprendimų pagal įstatymą, bet labai ačiū jums už tai, kad jūs paaiškinote. Tęsiant tą temą, visgi štai man teko klausytis teisėjų konferencijos įrašo, vyko prieš keletą savaičių, ten buvo kalbama apie tokius dalykus kaip teismų kritikos ribos, kad jos atseit yra siauresnės negu kitų institucijų. Ir sulaukė pakankamai daug pritarimo ta idėja, aš klausiau ir negalėjau patikėti tuo, ką girdžiu. Bet kadangi yra diskusija, normalu. Tai dabar klausimas jums, kaip kandidatėi į Aukščiausiąjį Teismą, kaip jūs manote, ar yra kokios nors teisėjų kritikos ribos, ypatingesnės negu Vyriausybės, Seimo, kitų institucijų, ar čia yra tiesiog diskusinis klausimas?

D. VIŠINSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Dėl tų ribų, tai tikriausiai reikėtų tą aspektą irgi pažiūrėti, kas konkrečiai kritikuojama, ar teisėjas per kažkokius asmeniškus dalykus kritikuojamas, nežinau, kas ten ir kaip yra, bet jeigu kalbame apie priimtą sprendimą, aš esu už tai, kad būtų viešai svarstoma, aptariama. Tarp kitko, būtent šita byla, nes ji susijusi su žiniasklaida, buvo išviešinta. Mes išnagrinėjome daugybę bylų, kurios yra ypač svarbios, bet, deja, tiesiog niekas apie jas neinformuoja. Aš manau, kad turi būti diskusija ir net kritika. Tai yra normalu. Kai priimi sprendimus, ypač kai yra reikšmingi didesnei visuomenės daliai, norėtusi gauti tą atgalinį ryšį, o kaip?

Ar iš viso visuomenė supranta, kas ten yra nuspręsta, kokios bus pasekmės. Juk dažnai priimame sprendimus, kaip žinote, jeigu... Paimkime kokią nors statutinę tarnybą, tai visiems statutiniams pareigūnams kas nors bus aktualu. Norėtusi gauti tą atgalinį ryšį, asmeniškai aš. Kitą kartą dažniausiai pranešėjas yra atsakingas už motyvų surašymą, išdėstymą, ar viskas įdomu, ar suprato, ar priimtini argumentai, ar viskas išdėstyta. Aš už tai, kad būtų kritikuojama. Bet, aišku, turi būti kritikuojama produktyviai, o ne kažkokie kiti dalykai. Aš esu už kritiką.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labai dėkui. Gerbiama kandidatė, leiskite jūsų paklausti. Kaip jūs jaučiatės, kai jums tenka kandidatuoti į šias pareigas beveik tuo pačiu metu, kai jūsų teismo pirmininkas yra inicijavęs bylos peržiūrą, šitos rezonansinės bylos peržiūrą, suabejojus dėl motyvų? Tai viena klausimo dalis.

O kita klausimo dalis. Tiesiog Aukščiausiajam Teismui tenka formuoti bendrą teismų praktiką ir plėtoti teisę. Po to, žinant tuos faktus, jeigu jums tektų nagrinėti panašią bylą ir spręsti panašius klausimus dėl viešumo ribų, sakykite, ar jūs elgtumėtės kažkaip panašiai, kaip ir per minėtą bylą, ar vis dėlto laikytumėtės kitokių nuostatų ir to viešumo, teisės visuomenei žinoti būtų daugiau. Į kurią pusę būtų vystoma teisė šitoje srityje, jūsų akimis.

D. VIŠINSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Pirmiausia svarbu, koks bus reglamentavimas, nes šiuo metu, kiek suprantu, yra svarstoma dėl normos pakeitimo ir apsisprendimo dėl viešojo asmens sąvokos ir, be abejo, kriterijų, pagal kuriuos tai galėtų būti nustatyta.

O grįžtant dar prie tos bylos, nors ir negalėčiau komentuoti, bet byloje yra įvertinta individuali situacija. Nėra tam tikrų išaiškinimų pateikta. Tai yra individuali situacija. Taigi atsakant į jūsų klausimą, priklausytų ir bylos faktai, bylos aplinkybės, nes pirmiausia visada išsiaiškini, koks gi yra teisinis santykis susiklostęs, ir, be abejo, ieškai teisės normų praktikos, jeigu ji yra suformuota. Tokiu būdu ir sprendi. Taigi atsakymas, vienoks ar kitoks, šiandien, nežinau, ar galimas būtų. Gal dar pakartosiu, tai nėra mano vienintelė byla, kai aš būdama ir pranešėja nagrinėju tokio pat pobūdžio bylas, taip pat nagrinėju kolegijoje. Taigi, jeigu jau galvotume, koks mano mąstymas yra ir kaip žvelgiu į kokias situacijas, tai iš esmės tai yra atskleista kituose sprendimuose. Taigi aš esu už tai, kad, be abejo, žurnalistai turi profesinę, jų pareiga yra tokia profesinė rinkti duomenis, skleisti informaciją, o visuomenė, be abejo, turi žinoti, ypač jeigu yra kuo nors piktnaudžiaujama, yra daromi neteisėti dalykai, galų gale ir įstatyme tai yra įtvirtinta.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Vyšniauskas. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kandidatė, jūs savo įžanginėje kalboje paminėjote, kad viena svarbiausių teismų funkcijų ir teisinės sistemos funkcijų yra saugoti demokratiją. Tai bene svarbiausia ir konstitucinė vertybė. Bet, jūsų nuomone, kaip gali veikti demokratija ir demokratinis procesas, kai visuomenei yra užveriamos galimybės matyti, ką veikia valstybės politikai, valstybės tarnautojai arba tie asmenys, kurie yra vienaip ar kitaip susiję su viešosiomis paslaugomis ir viešaisiais pinigais, tarp jų ir tie asmenys, kurie dalyvauja viešuosiuose pirkimuose? Ir ar jūs suprantate ir pripažįstate, kad tas sprendimas, kurio dalimi jūs buvote, tas sprendimas, apie kurį mes čia dabar visi diskutuojame, vis dėlto pakenkė mūsų šalies demokratijai, nes užvėrė galimybes turėti normalų viešąjį debatą? Ačiū.

D. VIŠINSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Be abejo, yra vertinamasis dalykas, šiandien taip yra vertinama. Kaip jau minėjau, yra pirmininko teikimas, byla yra atvira ir bus išsiaiškinta. Tai galbūt toks būtų atsakymas. Nes diskutuoti šiandien dėl pirmininko teikimo kokių nors aplinkybių būtų mažiausiai neetiška.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama pretendentė, jūs ką tik minėjote savo kalboje, kad jūs dirbote tarėja, kaip, beje, beveik visose Europos Sąjungos šalyse ar prisiekusieji, ar tarėjai egzistuoja. Na, gal tik keliose, Lietuvoje nėra iš Europos Sąjungos šalių, Baltarusijoje tarėjų lyg ir nėra, net Rusijoje tarėjai yra. Ir jūs iš savo patirties kaip galvojate – būtų gerai, jeigu būtų įteisintas prisiekusiųjų arba tarėjų institutas teismuose, ar vis dėlto jų nereikėtų?

Ir dar būtų vienas mano klausimas. Jūs dirbote Vyriausiajame administraciniame teisme. Lietuvoje nėra bendros sistemos ir Vyriausiojo administracinio teismo sprendimų negali nagrinėti Aukščiausiasis Teismas. Ar nebūtų geriau, kad būtų viena teismų sistema, viena dėstoma poli-

tika teismų sistemoje ir sukurtas vienas teismas, kuris nagrinėtų skundus ir galėtų apskųsti Vyriausiąjį...

PIRMININKAS. Laikas!

P. GRAŽULIS (*LRF*). ...administracinį teismą Aukščiausiam Teismui?

D. VIŠINSKIENĖ. Dėl teismų sistemos tai, be abejo, čia yra politinis apsisprendimas, nes Konstitucijoje yra galimi specializuoti teismai, buvo numatyta. Matyt, kažkada buvo priimtas toks sprendimas, kad turime turėti administracinius teismus, vis dėlto yra specifika tam tikrų klausimų, kurie nagrinėjami. Taigi, be abejo, politikams spręsti. Kaip sutvarkyti tą sistemą ir kokius pasirinkti modelius, kaip ir negalėčiau pasakyti, nes šiandien funkcionuoja, ir manyčiau, kad viskas ganėtinai normalu.

Dėl kasacijos taip pat klausimas, vertas diskusijos, ir jį verta svarstyti. Apsispręsti – galbūt tam tikrais atvejais ir reikalinga kasacija. Žinote, jau kelintą kartą yra sprendžiama, kaip ir esu girdėjusi, prieš tai buvo tokių kalbų, kad galbūt reikėtų, bet tos diskusijos ir baigiasi. Žinote, nelaimei galėčiau pasakyti, kokiose bylose, kokiais atvejais yra galvojama, jeigu galvojama, kad reikalinga kasacija. Tai politinis sprendimas. Aš asmeniškai nieko prieš, jeigu taip būtų nuspręsta, būtų nuspręsta.

Dabar dėl tarėjų. Anksčiau galbūt skeptiškai galvojau apie tokį institutą, nes mes neturime taip, kad lygiaverčiai būtų teisėjams tarėjai, na, kokia bus jų funkcija, ką jie darys, nėra taip iki galo aišku. Bet jeigu taip, kaip mano patirtis rodo, kai man buvo 25 metai ir atėjau dirbti į teismą, iš esmės tarėjai, jei atėjo išmintingi, dirbantys žmonės, turintys profesijas, iš tikrųjų kartais buvo atspirtis priimti sprendimą. Mano yra tik geriausi prisiminimai ir geriausia patirtis su tarėjais. Tarėjų institutas, nes nuolat vis kyla kalbų dėl pasitikėjimo teismais, na, nežinau, teismai bando viską daryti: yra atviri posėdžiai, sprendimai yra aiškinami, na, dedamos didžiulės pastangos būti atviriems, priartėti prie visuomenės, bet reitingai nedidėja ir kartkartėmis vis pasigirsta nepasitikėjimas teismais. Galbūt vienas iš variantų būtų, jeigu visuomenė irgi dalyvautų, pamatytų tą virtuvę iš vidaus, kaip yra priimami sprendimai. Galbūt tikrai tokį vieną šiandien – tikrai labai įdomus buvo posėdis, taigi truputį panašu kartais ir į teismą.

PIRMININKAS. Dėkui.

D. VIŠINSKIENĖ. Tik toks mini kartais Seimas būna.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama teisėja, tikrai ne teismas, norisi tik diskusijos. Pasižiūrėjus į jūsų biografiją tikrai matosi, kad jūs laipteliais nuosekliai kilote ir augote kiekvieną kartą. Ko jūs palinkėtumėte, jeigu būtumėte patvirtinta Aukščiausiojo Teismo teisėja, ko palinkėtumėte Vyriausiajam administraciniam teismui ir ką jūs matytumėte, ką reikėtų keisti. Ačiū.

D. VIŠINSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Ko palinkėčiau, be abejo, dirbti, sunkiai dirbti, nes jeigu bus įvesta apeliacija... Kaip suprantate, bylos yra, kaip pasakyti, normalūs ginčai, paprasti, kasdieniški ginčai, o dar eina migracijos bylos, mes šiandien jau turime šią problemą, kaip žinote, mes nagrinėjame sulaikymus, sulaikymų pratęsimus, tai paprastai dvi dienas per savaitę mes nuo ryto iki vakaro dalyvaujame tik procese, nes žodinis procesas yra. Ir dar kitos bylos yra nagrinėjamos. Tad tikrai iššūkiai labai dideli ir, be abejo, sveikatos šiais laikais reikia visiems linkėti ir ištvėrmės. Galbūt toks būtų palinkėjimas, nes darbas yra darbas.

PIRMININKAS. Dėkui. Ir dar S. Tumėnas buvo užsirašęs, išsibraukė per klaidą. Suteiksiu jam žodį. Prašom.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū už geranoriškumą, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama teisėja, kaip jūs vertinate situaciją, kai paprasčiausiai nevykdomi Lietuvos Aukščiausiojo Teismo sprendimai? Turiu minty tokią garsią istoriją su Šiaulių regiono atliekų centru: kai po „Snoro“ griūties per naktį ŠRAC'as prarado per 10 mln. litų, prasidėjo teismų maratonai ir paskutinis teismas buvo Lietuvos Aukščiausiais Teismas, pripažinęs, kad tai ne ŠRAC'o kaltė, o kad yra valstybės lėšos ir reikia galimybių, kaip tą padėti taisyti.

Deja, dabar nėra jokio kito kelio – tik didinti atliekų kainas, nes Aplinkos ministerija su tuo nesutinka ir taip toliau. Kaip jūs vertinate, kai nevykdomi Aukščiausiojo Teismo sprendimai?

D. VIŠINSKIENĖ. Dėl sprendimo, aišku, sprendimo nevykdymą vertinu labai blogai. Tarp kitko, manau, kad tai vienas iš minusų dėl pasitikėjimo teismais. Galima priimti patį geriausią sprendimą, patį protingiausią, bet kai sprendimas nevykdomas arba labai ilgą laiką vykdomas, jis netenka savo prasmės. Viena, manau, didžiausių blogybių yra sprendimo nevykdymas. Netgi jūsų sudėtingas toks atvejis ir ginčas toks neeilinis yra, bet paimkime paprastą ginčą, tiesiog vaikui išlaikymas yra priteistas ir kažkas kažkur nenuveina, jis yra nevykdomas. Tiesiog yra nusivylimas. O sprendimas, tikėtina, yra pats geriausias, pats protingiausias, bet, deja, niekas nebus patenkintas tuo sprendimu.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama pretendente. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Ačiū jums. Kviečiu grįžti į savo vietą salėje. Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 25 dieną. Ar galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

16.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projektas Nr. XIVP-1046(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projektas Nr. XIVP-1046(2). Svarstymo stadija. Kviečiu V. Rakutį. Gerbiamas Valdai Rakuti, jau kviečiu jus į tribūną pristatyti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą dėl svarstomo nutarimo projekto. Prašau.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, susirinkęs savo posėdyje atsižvelgė į tris Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadas, visoms trims pritarė ir bendru sutarimu Seimo nutarimui „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ nutarė pritarti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar projekto svarstymas. Diskusija. Yra norinčių kalbėti. K. Masiulis. Atsisako žodžio. Gerai. Diskusijoje daugiau nėra norinčių kalbėti.

Dėl motyvų po svarstymo. K. Masiulis – už. Irgi atsisako kalbėti.

Ar galime tuomet po svarstymo bendru sutarimu pritarti? (*Balsas salėje*) Gerai. Tai mes dėl svarstymo ir priėmimo tuomet apsispręsimė balsavimo metu, kai visi bus salėje, tuomet išsamiai nuspręsimė, kokia gi yra Seimo valia dėl šito projekto. Gerai. Tuomet iki balsavimo dar yra šiek tiek laiko.

16.57 val.

Strateginio valdymo įstatymo Nr. XIII-3096 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1004, Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 23, 25, 26, 28 straipsnių pakeitimo ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1005, Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 1, 2, 3, 9¹, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1006, Žemės įstatymo Nr. I-446 9 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1007, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1008, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2, 4, 6, 17, 20, 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3163 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1009, Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1010, Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1011 (*pateikimas*)

Aš kviečiu tuomet finansų viceministrą G. Norkūną į tribūną. Yra pateikiami Strateginio valdymo įstatymo ir su juo susijusių bent kelių teisės aktų projektai. Prašau, gerbiamas viceministre, į tribūną. Aš tuomet prašyčiau jus pristatyti visus, visą įstatymų paketą trumpai. Tuomet bus klausimai. Prašau.

G. NORKŪNAS. Laba diena. Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo nariai, teikiame jums vieną iš svarbiausių sisteminių įstatymų, tai Strateginio valdymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir lydimojusius... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Šiek tiek žemiau mikrofonus, kad geriau girdėtume.

G. NORKŪNAS. Taip, atsiprašau. Teikiame vieną iš svarbiausių sisteminių įstatymų – Strateginio valdymo įstatymo pakeitimo projektą ir lydimojusius. Tai Regioninės plėtros, Investicijų, Žemės, Teritorijų planavimo, Viešojo administravimo ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymų pakeitimo projektai. Projektai yra parengti atsižvelgiant į šios Vyriausybės programoje nustatytą iniciatyvą – biudžeto formavimą, susietą su strateginiais valstybės tikslais. Įstatymų projektas siekiame tobulinti esamą strateginio valdymo sistemą. Strateginio valdymo įstatymo pakeitimo projektu siekiame sustiprinti Seimo dalyvavimą ir bendradarbiavimą per atitinkamus komitetus su Vyriausybe, rengiant valstybės strategijas ir strateginio lygmens planavimo dokumentus.

Taip pat nustatyti Nacionalinės plėtros programos, Nacionalinio pažangos plano ir Vyriausybės programos subordinaciją, siūlant, kad NPP dešimtmečio strateginiams tikslams pritarę Seimas savo nutarimu.

Taip pat papildyti strateginio valdymo sistemos principus ateities vertinimo principu, pagal kurį, rengiant planavimo dokumentus, sistemiškai ir kompleksiškai būtų nagrinėjamos ir vertinamos įvairios ateities alternatyvos bei jų galima įtaka šalies ekonomikai.

Taip pat išskirti atskirą valstybės strategijų lygmenį, kurio dokumentais, pavyzdžiui, Valstybės pažangos strategija, Nacionalinio saugumo strategija bei Lietuvos teritorijos bendrojo plano koncepcija, būtų siekiama sukurti tinkamus pagrindus ir aplinką viešojo valdymo sprendimams priimti.

Regioninės plėtros įstatymo pakeitimo projektu siekiame pašalinti šio įstatymo įgyvendinimo metu išaiškėjusius reglamentavimo trūkumus, susijusius su regioninės politikos reglamentavimu. Šiuo metu galiojančios Regioninės plėtros įstatymo normos, kuriomis yra reglamentuojami nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimo, planavimo klausimai, nevisiškai dera su Strateginio valdymo įstatymu, taip pat nevisiškai atitinka Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintą teisėkūros aiškumo principą. Nacionalinės regioninės politikos subjektams Regioninės plėtros įstatymo projektu nustatyti įgaliojimai yra tobulintini, siekiant rezultatyvaus nacionalinės regioninės politikos tikslo ir uždavinių įgyvendinimo, taip pat sklandaus planavimo dokumentų rengimo proceso bei subsidiarumo ir principo „iš apačios į viršų“ šiame procese įgyvendinimo užtikrinimo.

Regioninės plėtros įstatymo pakeitimo projektu taip pat yra siekiama patbulinti nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimo priemonių taikymą, regioninės svarbos projektų, nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimo subjektų ir jiems nustatytų įgaliojimų bei regiono plėtros tarybos organų veiklos ir tarybos kolegijos narių veiklos finansavimo reglamentavimą. Būtų suteikiami įgaliojimai Vyriausybei koordinuoti skirtingų veiklos sričių politikos priemonių įgyvendinimą, patikslinamos nuostatos dėl Nacionalinės regioninės plėtros tarybos pirmininko skyrimo proceso, dėl Nacionalinės regioninės plėtros tarybos veiklos reglamentavimo, kompetencijų tinklo apibrėžimo, regiono plėtros tarybos kolegijos įgaliojimų priimti sprendimus ir kolegijos narių darbo apmokėjimo tvarkos.

Viešojo administravimo įstatymo pakeitimo projektu siekiama nustatyti lankstesnius reikalavimus suteikiant viešojo administravimo įgaliojimus viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybės. Šis pakeitimas yra būtinas siekiant sudaryti galimybę efektyviai įgyvendinti Europos Sąjungos reglamentuose ir kituose tarptautiniuose dokumentuose nustatytas sąlygas tam, kad užtikrintume spartų Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų investavimą ir mažintume institucijoms tenkančią administracinę naštą. Taip pat šiuo įstatymo pakeitimu būtų reikšmingai sumažinta perteklinė teisėkūra įstatymų lygiu.

Strateginio valdymo įstatymo pakeitimo projektu ir jo lydimojų teisės aktų projektų paketu siekiame, kad Strateginio valdymo įstatymas taptų nuoseklesnis, aiškesnis, minėtų įstatymų nuostatos derėtų tarpusavyje ir būtų užtikrinamas sklandesnis strateginio valdymo sistemos veikimas. Prašome pritari pateiktam paketui.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Jūsų nori paklausti Seimo narys R. Lopata. Prašom.

R. LOPATA (LSF). Aš nežinau, ar čia klaida, bet aiškinamajame rašte dėstoma, kad Strateginio valdymo įstatymo pakeitimo projektas parengtas siekiant spręsti politikos depolitizavimo problemą. Čia klaida aiškinamajame ar iš tikrųjų jūs taip galvojate?

G. NORKŪNAS. Ačiū už klausimą. Tai nėra klaida. Lietuvoje yra daug skirtingo lygio ir skirtingų institucijų tvirtinamų strateginių dokumentų. Kaip vienas iš pavyzdžių yra Nacionalinis pažangos planas, kurį iš principo tvirtina Vyriausybė, tai yra Seimas tvirtina Vyriausybės programą, bet Nacionalinę pažangos programą tvirtina Vyriausybė faktiškai nederindama šiuo metu su Seimu. Manome, kad tinkamas strateginių dokumentų hierarchijos sudėliojimas ir įrodymais grįstų sprendimų priėmimas išvengtų iš tiesų tam tikrų nesutarimų dėl strateginių dokumentų arba niekuo nepagrįstų politinių sprendimų priėmimo. Vienas iš tikslų yra vidutinės trukmės biudžeto formavimo procesą padaryti įrodymais grįstą ir tuo pat metu su įvertinimu, rezultatų įvertinimu į ateitį, tai yra kokių pasekmių tie projektai turėtų tiek finansams, tiek šalies raidai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Labai jums ačiū.

G. NORKŪNAS. Ačiū.

PIRMININKAS. Galite grįžti. Dėl motyvų norinčių kalbėti nėra. Apsisprendime, manau, po 5 minučių, kai bus salėje visi Seimo nariai, ir balsuosime.

17.05 val.

Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 1, 2, 3, 12, 13, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 42, 46, 48, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 58, 59, 60, 66, 77, 78, 80, 81, 82, 87, 107, 108, 113, 116, 128 straipsnių, III skyriaus ketvirtojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 21¹, 25¹, 25², 25³, 25⁴, 26¹, 26², 26³, 26⁴, 26⁵, 26⁶, 49¹, 52¹, 101¹ straipsniais ir 27 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-982, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 2, 9, 16, 48, 52, 57, 59, 67, 70¹, 72, 87 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 70³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-983, Atsiskaitymų baigtinumo mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose įstatymo Nr. XI-1428 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-984, Centrinų kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 1, 2, 8, 15, 34, 49, 61, 70 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-985, Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 4, 44 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-986, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 15, 102, 107 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 29¹ ir 105¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-987, Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 1, 2, 12 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo antruoju¹ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-988, Finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymo Nr. IX-2127 2, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-989, Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-990, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 11, 42, 43, 43² straipsnių, 1, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-991 (*pateikimas*)

Kreipiuosi į finansų viceministrę V. Česnulevičiūtę-Markevičienę. Ar per 5 minutes trumpai pristatytumėte pasiūlymų paketą? Kviečiu pabandyti maždaug, sakykime taip, nuosekliai pristatyti 2-6 klausimų paketą ir tada žiūrėsime, kaip su laiku. Prašom.

V. ČESNULEVIČIŪTĖ-MARKEVIČIENĖ. Ačiū, pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, Seimui teikiame svarstyti Finansinio tvarumo įstatymo pakeitimo projektą, Bankų įstatymo pakeitimo projektą ir su jais susijusių dar aštuonių įstatymų pakeitimo projektus. Taigi paketą iš viso sudaro dešimt įstatymų. Vis dėlto, gerbdama jūsų laiką, stengsiuosi juos pristatyti labai trumpai.

Iš esmės projektais yra įgyvendinamos nuostatos dviejų direktyvų: kredito ir kitų įstaigų pertvarkymo direktyvos bei kapitalo reikalavimų direktyvos. Įstatymų tikslai yra, žinoma, įgyvendinti direktyvas, bet taip pat sustiprinti kredito įstaigų pertvarkymo režimą ir rizikas ribojančių reguliavimą tam, kad būtų sustiprintas finansų sistemos stabilumas. Taip pat jau nacionaline iniciatyva, kurią įgyvendiname kartu su direktyvomis, išplėsti subjektų, kurie teikia duomenis į Lietuvos banko tvarkomą Paskolų rinkos duomenų bazę, apimtį. Šiuo pakeitimu siekiame prisidėti prie konkurencijos, skolinant verslui skatinti, nes daugiau kredito davėjų galėtų naudotis šios duomenų bazės informacija tam, kad įvertintų verslo kredito subjektų kreditingumą. Taip pat siekiame pašalinti tam tikrus trūkumus, pastebėtus praktikoje.

Taigi, įgyvendindami kredito įstaigų pertvarkymo direktyvą, nustatome finansų sektoriaus pertvarkytinų subjektų ir grupių sąvokas ir nustatome, kad pertvarkymo institucija turi pareigą identifikuoti tokius subjektus. Taip pat patiksliname minimalaus nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų dydžio reikalavimo taikymą, nustatome gelbėjimo privačiomis lėšomis priemonės pažinimo sandoriuose procedūrą, taip pat įtvirtiname pertvarkymo institucijos teisę sustabdyti bet kokių mokėjimo ar perdavimo įsipareigojimų vykdymą pagal sutartis. Paskutinis tikslas, įgyvendinant šią direktyvą, yra patikslinti kreditorinių reikalavimų tenkinimo eilę tam, kad ji būtų suderinta su pertvarkymo principais.

Kita direktyva, kapitalo reikalavimų direktyva, siūlome nustatyti priežiūros institucijai sąlygas prižiūrėti ir mišrios veiklos finansų kontroliuojančiąsias įmones, taip pat finansų kontroliuojančiąsias bendroves.

Antra. Nustatome, kad finansų kontroliuojančiosios bendrovės ir mišrią veiklą vykdančios finansų kontroliuojančiosios įmonės būtų įrašomos į Viešąjį įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, sąrašą.

Trečia. Nustatome, kad dvi ar daugiau tai pačiai užsienio valstybės grupei priklausančių įmonių, jeigu bent viena turi buveinę Lietuvoje, turi turėti ir tarpinę patronuojančią įmonę Europos Sąjungoje. Taip pat nustatome detalesnę mišrios veiklos finansų kontroliuojančiosios įmonės, įsteigtos Lietuvoje, ir finansų kontroliuojančiosios bendrovės priežiūrą. Stiprinamas priežiūros institucijos ir tarptautinių institucijų bendradarbiavimas ir keitimasis priežiūros tikslais gauta informacija, numatant galimybę teikti informaciją Tarptautiniam valiutos fondui, Pasaulio bankui, Tarptautinių atsiskaitymų bankui ir Finansinio stabilumo tarybai.

Kaip jau minėjau, taip pat siekiame patobulinti kitas finansų rinkos vystymą skatinančias nuostatas, kurios nėra numatytos direktyvoje. Tai yra sudaryti sąlygas Lietuvos banko neprižiūrimoms skolinimo paslaugas teikiančioms finansų įstaigoms teikti duomenis į Paskolų rizikos duomenų bazę ir taip pat gauti duomenis iš šios duomenų bazės.

Taigi siūlomais pakeitimais bus sustiprintas pertvarkymo režimas ir riziką ribojantis reguliavimas bei priežiūra. Taip padidinsime sektoriaus finansinį stabilumą. Nauji reikalavimai sudarys sąlygas kredito įtaigoms išlaikyti stiprias kapitalo ir likvidumo pozicijas, kartu išsaugant įstaigų konkurencingumą, ir prisidės prie tvarios ekonominės veiklos finansavimo, o žlugimo atveju – prie sklandaus jų pertvarkymo. Manau, kad spėjau laiku. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Labai ačiū, kad jūs pasistengėte ir spėjote laiku. Aš matau, kad yra keletas klausimų, užduodame tuos klausimus ir einame balsuoti. Pirmasis klausia V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamoji pranešėja, iš tikrųjų susidaro toks įdomus jausmas, kad direktyvas, kurios liečia bankus ir finansų įstaigas, kažkaip nuolat vėluojama perkelti. Nors yra nurodyta, kad per ketverius metus tai turėtų būti atlikta. Bet žiūrint dabar į direktyvų sąrašą, nemažai jų yra daugiau negu ketveri metai. Ir penkeri, ir septyneri, ir aštuoneri. Tai kodėl, kas liečia bankus, tas toks delsimas ir vėlavimas? Ar vien dėl to, kad bankams tai nenaudinga, ir reikia kuo vėliau perkelti? Ar yra dar kokių nors kitų priežasčių, kodėl taip vėluojama?

V. ČESNULEVIČIŪTĖ-MARKEVIČIENĖ. Ši direktyva buvo priimta dar 2019 metais. Žinoma, mūsų tikslas yra visas susikaupusias direktyvas, kurios anksčiau nebuvo priimtos, priimti kuo greičiau, kad mūsų reguliavimas atitiktų europinį reguliavimą ir europinius standartus. Žinoma, dėl to tam skiriame dabar didelius resursus ir iš Vyriausybės yra išėję keletas didelių įstatymų paketų, tai labai tikimės taip pat ir Seimo dėmesio, kad jie bus apsvarstomi ir priimti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, vertindamas jūsų didelį profesionalumą ir neabejotinai svarbų indėlį į valstybės tarnybą, leisiu sau atkreipti dėmesį, kad kai laukiame Finansų ministerijos išvadų, tai skaičiuojame ne savaites, bet dažnai ir mėnesius. O kai reikia Finansų ministerijai, tai turime projektą lapkričio 9 dieną su įsigaliojimu gruodžio 1 d. Tai 21 kalendorinė diena. Pagal Konstituciją dar turime suteikti ir Prezidentui 10 dienų perskaityti ir susipažinti su projektais. Taigi 11 dienų Seimui apsvarstyti ir priimti 10 projektų, 106 puslapiai. Ir čia be lyginamųjų, o su jais – ir daugiau nei 200 puslapių.

Mano klausimas galbūt paprastas. Ar galime tikėtis tokios pat spartos ir iš Finansų ministerijos komandos vertinant Seimo projektus, kokios tikisi Finansų ministerija iš Seimo vertinant jūsų?

V. ČESNULEVIČIŪTĖ-MARKEVIČIENĖ. Žinoma, visą laiką dedame pastangas, kad mūsų išvados Seimą pasiektų kaip galima greičiau, žinoma, tinkamai įvertinus visas aplinkybes.

PIRMININKAS. Dėkui. Paskutinis klausia A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamoji viceministre, niekam ne paslaptis, kad kreditinių išteklių prieinamumas Lietuvoje yra vienas iš pačių prasčiausių. O tai vis dėlto atsiliepia įmonių plėtrai, tai yra BVP augimui, mokesčiams ir visa kita. Kaip būtent šių direktyvų perkėlimas atsilieps kreditų prieinamumui prie piniginių išteklių ir, sakykime, kaip pažabos užsienio bankų, sakykime, kartais nepagrįstą norą finansuoti konkurencingus sektorius, galbūt konkuruojančius su būtent tos valstybės, kurios bankų filialų yra Lietuvoje, analogiškais sektoriais? Ačiū.

V. ČESNULEVIČIŪTĖ-MARKEVIČIENĖ. Atsakydama į klausimą, kaip būtent šių direktyvų perkėlimas prisideda prie šio reikalavimo, norėčiau pabrėžti, kaip jau ir sakiau, kartu su direktyvomis įgyvendiname ir vieną nacionalinę iniciatyvą. Tai reiškia, kad sudarome sąlygas Lietuvos banko neprižiūrimoms skolinimo paslaugas teikiančioms įmonėms teikti duomenis į Paskolų rizikos duomenų bazę ir kartu jos duomenis galės iš šios Paskolų rizikos duomenų bazės ir gauti. To iki šiol jos negalėjo daryti. Priėjimas prie šios duomenų bazės padės tokioms įmonėms vertinti verslo subjektų kreditingumą ir tai palengvins joms sąlygas finansuoti tokias įmones. Tai čia tik kalbant apie būtent šios direktyvos perkėlimą. Bet, žinoma, konkurencijos finansų rinkoje skatinimą taip pat darome kitomis priemonėmis, neapsiribojančiomis vien tik šių direktyvų perkėlimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Ačiū gerbiausiai viceministrei. Motyvai. Už nori kalbėti M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Mielieji kolegos, iš tiesų nepaisant didelio ir gana sudėtingo projekto, aš kviečiu palaikyti. Aš manau, kad mes komitete išspręsime dėl išgaliojimo datų, atidėsime jas gana reikšmingam laikotarpiui, kad galėtume atidžiai susipažinti su projektais ir priimti neskubėdami, nesiversdami per galvą, pagrindinį dėmesį šiuo metu skirdami biudžeto priėmimui. Bet dar kartą dėkoju gerbiausiai viceministrei už pristatymą, projektas svarbus ir prašau jį palaikyti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kadangi balsavimo laikas jau atėjo, kviečiu užimti savo vietas. Kol tos vietos bus užimtos, gal dėl to paskutinio paketo, kurį ką tik svarstėme. Ar galime jam po pateikimo, visam 2-6 paketui, pritarti bendru sutarimu? Nebuvo balsavimo... (*Balsai salėje*) Reikės balsuoti? Ar tikrai? Gal galime bendru sutarimu? Galime. Reikės balsuoti? Gerai.

Dabar dėl Finansinio tvarumo įstatymo ir susijusių įstatymų, kuriuos ką tik apkalbėjome. Dėl 2-6.1 ir viso paketo pritarimas po pateikimo. Kviečiu balsuoti. Kas pritaria – už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip. Balsuojame dėl to, ką ką tik aptarėme.

Balsavo 128, prieš nėra ir susilaikiusių nėra. Bendru sutarimu pritarta, kaip ir siūliau iš pat pradžių. Pagrindinis komitetas dėl šių įstatymų projektų yra Biudžeto ir finansų komitetas. Siūlo ma svarstymo data – gruodžio 7 diena. Galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

17.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ projektas Nr. XIVP-1083 (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, dabar dėl to, ką svarstėme iš karto po pertraukos, tai yra Seimo nutarimo „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ projektas. Kviečiu balsuoti. Priėmimo stadija.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 125, balsavo 123: už – 122, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo. Seimo nutarimas dėl nepaprastosios padėties yra priimtas. (*Gongas*)

17.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projektas Nr. XIVP-1046(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projektas. Čia dabar dėl pritarimo po svarstymo.

Replika po balsavimo – E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Replika po balsavimo. Salėje balsavo vienas žmogus prieš, bet to žmogaus salėje aš nematau. Gal kažkur... (*Balsai salėje*) Pažiūrėsime filmuotą medžiagą.

PIRMININKAS. Dėkoju už pastabą. Dabar dėl 2-4 darbotvarkės klausimo – Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projekto Nr. XIVP-1046(2). Ar galime pritari po svarstymo, nes dėl to neapsisprendėme. Bendru sutarimu galime? Ačiū, pritari bendru sutarimu. Ir priimimas. Supratau. Ypatingos skubos dėl šito įstatymo projekto siūlyta nebuvo, aš dabar indikuojau, ir priimsime ketvirtadienį. Nebent... Gerai. Dabar apsispręsime dėl kitų balsuodami.

Tada apsisprendžiame dėl 2-5 klausimo, nes man indikuoja Sekretoriatas, kad tokio prašymo nebuvo.

17.20 val.

Strateginio valdymo įstatymo Nr. XIII-3096 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1004, Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 23, 25, 26, 28 straipsnių pakeitimo ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1005, Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 1, 2, 3, 9¹, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1006, Žemės įstatymo Nr. I-446 9 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1007, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1008, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2, 4, 6, 17, 20, 23 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3163 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1009, Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1010, Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1011 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Strateginio valdymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ir susijęs įstatymų projektų paketas, jo buvo pateikimo stadija. Ar galime bendru sutarimu jiems pritari? Galime? Ačiū, pritari bendru sutarimu.

Siūlomi komitetai. Dėl visų įstatymų projektų pagrindiniu komitetu siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, o papildomu komitetu – Audito komitetas. Taip pat dėl pirmojo Strateginio valdymo įstatymo kaip papildomi siūlomi Ateities komitetas ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Dėl Žemės įstatymo projekto (2-5.4 klausimas) kaip papildomas taip pat siūlomas Kaimo reikalų komitetas. Dėl Teritorijų planavimo įstatymo kaip papildomas – Aplinkos apsaugos komitetas, dėl abiejų Teritorijų planavimo įstatymų. Ir viskas. Siūloma svarstyti gruodžio 14 dieną. Ar galime pritari tokiam paskirstymui? Ačiū, pritari bendru sutarimu. Ką gi, balsavimai įvyko.

Grįžtame prie Seimo darbotvarkės, pagal ją atsiliegame maždaug valanda.

17.21 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 27, 28, 33, 44, 46, 61, 64, 66, 72 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ ir 29¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-931ES, Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 4¹, 15, 40, 47 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-932 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Akcizų įstatymo ir Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo paketas. Pranešėja – finansų viceministrė R. Bilkštytė. Kviečiu ją į tribūną pristatyti įstatymų projektus.

R. BILKŠTYTĖ. Sveiki. Dėl Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo pakeitimo ir papildymo projekto. Projekto tikslas – perkelti ir įgyvendinti direktyvų nuostatas, taip pat aiškiau reglamentuoti kai kuriuos apmokestinimo akcizais tvarkos aspektus, panaikinti Akcizų įstatyme įtvirtintus per teklinius reikalavimus. Projektu siūlomos iš principo lengvatoms. Tai yra kad mokesčių administratorius galėtų Lietuvos smulkiųjų gamintojų prašymu išduoti metinį pažymėjimą, kad jis yra smulkusis gamintojas, patvirtinant jo metinės produkcijos apimtį, ir kad jie galėtų pasinaudoti kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse smulkiesiems gamintojams nustatytais, jeigu yra nustatytos, akcizų lengvatomis.

Antras. Nustatoma, kad akcizų... Atleidžiamas iš dalies denatūruoto etilo alkoholis, kuris naudojamas gamybos įrangos priežiūrai ir valymui.

PIRMININKAS. Jūs pristatėte abu susijusius įstatymų projektus?

R. BILKŠTYTĖ. Taip.

PIRMININKAS. Gerai. Tuomet vieną klausimą turi M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Atsisakau, pirmininke.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausimų nėra. Dabar dėl motyvų. Ačiū, gerbiama finansų... Ai, jūs ir toliau tęsite pasirodymą, tai tada likite tribūnoje. Dabar dėl motyvų. Matau, kad nėra norinčių kalbėti. Dėl šių projektų pritarimo po pateikimo mes apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

17.23 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 35 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1053, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1054, Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2, 4, 38³ ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1055 (pateikimas)

Tada prašau gerbiamą viceministrę pristatyti 2-8.1. 2-8.2 ir 2-8.3 klausimus, tai yra Akcizų įstatymo, Nekilnojamojo turto mokesčio ir Pelno mokesčio įstatymų projektus. Prašau. (*Balsas salėje*) Čia yra susiję įstatymų projektai. Mes dėl Akcizų ir dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymų iš klausėme jūsų jau dabar, tai aš siūlau, kad tada taip ir fiksuotume. Dabar yra trys įstatymų projektai: Akcizų, Nekilnojamojo turto mokesčio ir Pelno mokesčio įstatymų. Prašau juos pristatyti.

R. BILKŠTYTĖ. Tuos tris įstatymų projektus pristatant motyvai yra vienodi. Tai yra Konstitucinis Teismas 2021 m. gegužės 13 d. nutarimu pripažino, kad Konstitucijai prieštarauja kai kurie su 2020 metų biudžetu priimti mokesčių įstatymai, įskaitant Akcizų įstatymą, Nekilnojamojo turto įstatymą ir Pelno mokesčio įstatymą įsigaliojimo tvarka. Nuo oficialaus Konstitucinio Teismo nutarimo paskelbimo dienos, tai yra šių metų liepos 1 dienos, šie įstatymų pakeitimai nebegalės būti taikomi, todėl projektu siūloma užtikrinti Akcizų įstatymo, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo ir Pelno mokesčio įstatymo tęstinumą, kad po 2022 m. liepos 1 d. tie įstatymai, tiek Akcizų, tiek Nekilnojamojo turto, tiek Pelno mokesčio, priimti 2019 metais su 2020 metų biudžetu, galiotų toliau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Ažuolas. Bet jo nematau savo darbo vietoje. Tada klausia M. Majauskas. Prašom, gerbiamas Mykolai.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Miela kolege, susidaro toks jausmas, kad vieną klaidą taisome kita klaida. Valstiečiai priėmė sprendimą didinti mokesčius nepalikdami protingo laiko įsigaliojti, palikdami nuo savaitės iki mėnesio. Konstitucinis Teismas sakė, kad taip daryti negalima. Šiandien taisote įstatymą ir jį turėsime priimti iš naujo taip, kad atitiktume Mokesčių administravimo įstatymo nuostatas.

Akimirką sulaikykite kvapą, gerbiama kolegos, šiuo įstatymu teikiate dar du papildomus pakeitimus, kuriais siūlote padidinti mokesčius nuo sausio 1 dienos. Suprantu, kad įgyvendinate direktyvą, suprantu, kad įgyvendinate OECD reikalavimus, suprantu, kad tai šiek tiek labiau teoriniai mokesčių pakėlimai nei praktiniai, bet faktiškai yra būtent taip. Ar nesieliame mes šiek tiek veidmainiškai siūlydami tokius sprendimus?

PIRMININKAS. Laikas!

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Taisome Konstitucinio Teismo sprendimą ir nutarimą patys pasiūlydami padidinti mokesčius jau nuo sausio 1 dienos.

R. BILKŠTYTĖ. Šioje tribūnoje dabar pateikiau įstatymų pakeitimus, kuriuos reikėtų pratęsti nuo kitų metų liepos 1 dienos galioti iki metų pabaigos.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamoji viceministre, išties pasigendame ne tik laiku numatytų mokesčių, tai pasakė ir Konstitucinis Teismas, bet mes dabar bandome taisyti, kaip gerbiamas Mykolas minėjo, klimpdami į naujas problemas. Mano klausimas būtų susijęs su tuo: laikas labai svarbu, bet kada Seimas pagaliau iš Finansų ministerijos sulauks įvedant naujus mokesčius išsamios analizės, prognozavimo, modeliavimo, koks bus poveikis ir visa kita, nes mes dažniausiai, kaip ir ši kartą, mokesčius bandome priimti žiūrėdami į kavos tirščius?

R. BILKŠTYTĖ. Labai dėkui už klausimą. Šių mokesčių įstatymų, kurie dabar buvo pristatyti, kurie tęsis nuo liepos 1 dienos, modeliavimas buvo pateiktas kartu su mokesčių pateikimais 2019 metais. Čia nėra nauji mokesčiai. Labai džiugu girdėti, kad laukiate naujų mokestinių įstatymų, be abejo, pateiksime su visais skaičiavimais naujus mokesčių įstatymus ir jie įsigaliojūt ne trumpesniu laiku kaip po šešių mėnesių.

Labai dėkui už pastabą.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūs atsakėte į visų Seimo narių klausimus. Dabar dėl motyvų dėl šio įstatymų paketo nėra norinčių kalbėti. Apsispręsimė ir balsuosime šiek tiek vėliau.

17.29 val.

Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 4, 5 ir 6 straipsnių ir trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-941, Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 21¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-942 (pateikimas)

Vėl kviečiu grįžti V. Česnulevičiūtę-Markevičienę pristatyti darbotvarkės 2-9.1, 2-9.2 klausimus – Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo bei Azartinių lošimų įstatymo trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir vieno straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektus. Prašom.

V. ČESNULEVIČIŪTĖ-MARKEVIČIENĖ. Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, Seimui teikiame Lietuvos Respublikos loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo, taip pat Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo pakeitimo projektus. Projektų tikslai yra pakeisti mokesčio bazę, organizuojant lošimus A ir B kategorijų lošimo automatais ir stalo lošimus.

Taip pat projektas įgyvendina ir Konstitucinio Teismo 2021 m. gegužės 13 d. nutarimą, pripažįsta netekusiu galios Azartinių lošimų įstatymo 21¹ straipsnį, kuris, pakeitus mokesčio bazę, tiesiog netenka prasmės. Šiuo metu lošimų organizatoriai moka fiksuotą mokestį už lošimo įrenginius, moka už kiekvieną lošimo įrenginį. Toks mokestis yra kvestionuotinas, nes jis nėra susijęs su uždirbamomis pajamomis. Tai reiškia, kad mažėjant apyvartoms procentais išreikšta mokesčio dalis didėja, tuo tarpu esant ekonomikos pakilimui ir didėjant apyvartoms procentais išreikšta mokesčio dalis sumažėja. Taigi siekiame nustatyti aiškesnę, tolygią ir teisingesnę apmokestinimo sistemą. Fiksuoto mokesčio sistemos trūkumai ypač išryškėjo karantino dėl COVID-19 laikotarpiu, kai 2020 metais paskelbus karantiną antžeminės lošimų organizavimo vietos buvo uždarytos, lošimų organizatoriai negalėjo vykdyti veiklos, tačiau pagal galiojantį reglamentavimą privalėjo mokėti fiksuotą įrenginių mokestį, nors pajamų negavo. Todėl buvo priimtos įstatymo pataisos, kad tokia situacija būtų pakeista.

Taip pat Konstitucinis Teismas 2021 m. gegužės 13 d. savo nutartimi pripažino Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo pakeitimą, priimtą 2019 m. gruodžio 10 d., prieštaraujančiu Konstitucijai, nes įstatymas įsigaliojo nesilaikant šešių mėnesių termino nuo oficialaus įstatymo paskelbimo iki jo įsigaliojimo. Šių projektų esmė yra atsisakyti fiksuoto dydžio lošimų ir loterijų mokesčio ir pereiti prie lošimų organizatorių gaunamų grynujų pajamų – nuo pajamų apmokestinimo lošimo stalams, A ir B kategorijų automatams nustatyti 18 % mokesčio tarifą nuo faktiškai lošėjų statomos sumos ir išmokėtų laimėjimų skirtumo.

Svarbu pažymėti, kad kitų rūšių lošimams jau dabar yra taikomas mokestis, skaičiuojamas nuo lošėjų statomų sumų ir lošėjams faktiškai išmokėtų laimėjimų skirtumo. Be to, būtent toks procentinio dydžio reguliavimas yra nustatytas atsižvelgiant ir į kitų valstybių praktiką.

Taip pat svarbu paminėti, kad 2021 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo reikalavimas sujungti visus lošimo automatų ir lošimo stalus į Lošimo automatų kontrolės informacinę sistemą. Ir būtent šis prisijungimas prisidės prie lošimo automatų ir lošimo stalų duomenų apie įplaukas ir išmokas kontrolės užtikrinimo, taip sukurs prielaidas susieti mokesčio dydį su įrenginio uždirbamomis pajamomis.

Taip pat noriu pabrėžti, kad projektu konvertuojamas dabar mokamas fiksuotas dydis būtent į procentinę išraišką, siekiant paprastesnio mokesčių administravimo, jis yra suapvalinamas ir suvienodinamas. Taip pat, kaip jau minėjau, įgyvendindami Konstitucinio Teismo nutarimą nustatome įstatymo įsigaliojimo datą nuo 2022 m. liepos 1 d. tam, kad būtų laikomasi ne trumpesnio nei šešių mėnesių įsigaliojimo termino, per kurį mokesčių mokėtojams būtų užtikrinama galimybė tiek susipažinti su naujais reikalavimais, tiek prie jų prisitaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Palionis. Prašom.

A. PALIONIS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Noriu pasveikinti, kad jūs ryžotės suvienodinti mokestinę bazę ir skaičiuosite nuo GGR. Bet skaitydamas projektą matau keletą rizikų. Viena rizika yra ta, kai valdytojai, ar azartinių lošimų, ar loterijų, valdo kelias įmones ir turi lošimų organizavimo ir lošimų platinimo įmones, jos bus apmokestintos skirtingai, 18 % ir 15 % pelno mokesčiu. Ar nebus piktnaudžiavimas, kad platinimo įmonės perims dalį lošimo pelno. Ir kita rizika, lyginant tai, kad Seime jau priėmėme nuotolinių lošimų licencijavimo principą, pakeitėme, atsisakėme žemės ir dabar mokestinė bazė bus 5 % skirtinga, tai yra 18 % ir 13 %?

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

A. PALIONIS (LRF). Ar nebus taip, kad tie žemės organizatoriai išvis išnyks ir bus tik nuotoliniai?

V. ČESNULEVIČIŪTĖ-MARKEVIČIENĖ. Ačiū už klausimus. Man atrodo, kad iškelėte svarbius aspektus. Žinoma, priimdami įstatymus tikrai siekiame užtikrinti, kad jų būtų laikomasi ir nebūtų siekiama kokiomis nors priemonėmis jų apeiti.

O atsakant į klausimą dėl to, kad buvo atsieti antžeminiai lošimai nuo nuotolinių, kas dar iki šių metų spalio vidurio buvo susieta ir įmonės privalėjo turėti antžeminius lošimo punktus tam, kad galėtų vykdyti nuotolinius lošimus, tai, aš manau, kadangi tas pokytis Seime buvo priimtas gana neseniai, prieš keletą savaičių, šias pastabas, manau, būtų tikrai vertinga apsvarstyti komitete, kuris bus paskirtas svarstyti šį įstatymą. Tikrai galima įvertinti ir įsijungime į diskusiją, jeigu tokių klausimų komitete iškelsite.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausimą turi E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama viceministre. Jūs iš dalies atsakėte, kad bus kaip nors tobulinama ta apskaitos sistema, nes neįsivaizduoju, kaip tai gali būti padaryta, tarkime, apskaitant kokį nors stalą, ant kurio lošiama ar panašiai. Tai iš tikrųjų kelia šiek tiek abejonių, ar tikrai bus apskaitoma ir ar tikrai nebus šiuo atveju tam tikrų spragų?

Ir kitas klausimas. Jeigu bus diegiamos tokios sistemos, ar tikrai nebus per didelė našta mažesniems lošimų organizatoriams? Didieji galbūt išsisuks ir tai panaikins tam tikrą konkurencinę aplinką. Ačiū.

V. ČESNULEVIČIŪTĖ-MARKEVIČIENĖ. Iš tiesų įstatymas dėl automatų prijungimo prie informacinės sistemos jau buvo priimtas prieš keletą metų ir įmonės jau turėjo ilgą laiką prie jo prisitaikyti. Įstatymas įsigaliojo. Visos įmonės, kurios turi prisijungti, prisijungė jau šių metų lapkričio 1 dieną. Būtent tas prisijungimas prie informacinės sistemos ir sudaro prielaidas Lošimų priežiūros tarnybai geriau kontroliuoti lošimų įrenginius ir dėl to galime pasiūlyti ir šį įstatymo pakeitimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji viceministre, nuosekliai matyti, kad yra proteguojami nuotoliniai lošimai, žvelgiant į teikiamus teisės aktus, sudaromos jiems nepagrįstai lengvatinės sąlygos, tuo tarpu ribojant antžeminius lošimų įrenginius, automatų ir tą verslą.

Mano klausimas būtų toks. Kodėl taip elgiamasi? Ar iš tikrųjų taip yra, ar sudaromas toks vaizdas, kad to siekiama, sakykime, įvesti vienkartinis mokesčius nuotoliniam lošimui ir juos paleisti į gyvenimą, nes daug kas keliasi, ypač pandemijos metu, į elektroninę erdvę? Ir ar apie tuos projektus žino čia viešai nuskambėjęs kuratorius M. Maldeikis? Ar su juo tai yra suderinta?

V. ČESNULEVIČIŪTĖ-MARKEVIČIENĖ. Atsakysiu į jūsų klausimą dėl to, ko siekiame šiais įstatymų pakeitimais. Šie įstatymų pakeitimai būtent keičia dabar mokamą fiksuotą mokestį į šio mokesčio išraišką procentiniu dydžiu. Ir tai yra svarbu padaryti, nes tuomet toks mokestis yra teisingesnis ir labiau susijęs su ekonomikos ciklu. Tai reiškia, kad tuomet, kai įmonės apskritai nepatiria jokių pajamų, iki šiol jos turėjo mokėti fiksuotą mokestį, priėmus šį įstatymą tokiu atveju mokesčio nebemokėtų, mokėtų tik tuomet, kai yra gaunama pajamų. Iš esmės yra tiesiog mokesčio konversija, bazės pakeitimas, tačiau nėra iš esmės peržiūrimas mokesčio dydis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Labai jums ačiū, gerbiama viceministre.

V. ČESNULEVIČIŪTĖ-MARKEVIČIENĖ. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl motyvų norinčių kalbėti nematau. Apsispręsimė ir balsuosime kiek vėliau.

17.40 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-980ES (pateikimas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo vienu straipsniu įstatymo projektas. Vėl grįžta R. Bilkštytė. Prašau vėl grįžti į tribūną. Taip pat pateikimas. Trumpai pristatykite esmę.

R. BILKŠTYTĖ. Finansų ministerijos benefisas dabar. Pristatau Mokesčių administravimo įstatymo priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 61³ straipsniu įstatymo projektą.

Projektas yra parengtas įgyvendinant Europos Sąjungos PVM direktyvos ir reglamento dėl administracinio bendradarbiavimo ir kovos su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčio srityje pakeitimus. Jais siekiama bendroje centrinėje ES sistemoje kaupti ir analizuoti informaciją apie tarptautines mokėjimo operacijas ir taip sudaryti sąlygas Europos Sąjungos lygmeniu kovoti su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčio ir elektroninės prekybos srityje. Be to, šio projekto parengimas numatytas ir Vyriausybės programos įgyvendinimo veiksmų plane.

Projekto esmė. Mokėjimo paslaugų teikėjams, kredito įstaigoms nustatoma per juos vykdytų tarptautinių mokėjimo operacijų įrašų kaupimo, saugojimo ir kitų įrašų duomenų pateikimo VMI prievolė. Detalią šios prievolės įgyvendinimo tvarką nustatys Valstybinė mokesčių inspekcija. Valstybinė mokesčių inspekcija gautus duomenis perduos į centrinę elektroninę mokėjimų informacijos sistemą. Tuo galės naudotis ir kitos šalys. Įstatymas įsigalios nuo 2024 m. sausio 1 d. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiama viceministre. Jūsų niekas nenori paklausti šį kartą. Ačiū už aiškų pristatymą. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Apsispręsimė ir balsuosime kiek vėliau.

Kitą klausimą dėl Mokesčių administravimo įstatymo teikėjas R. Žemaitaitis atsiėmė.

17.42 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2, 3, 5, 26, 32, 40, 50, 67, 71, 76, 77, 79, 113, 125, 126, 130¹, 136, 138, 139, 140 straipsnių pakeitimo, 69 straipsnio ir IX¹ skyriaus pripažinimo netekusiais galios ir Įstatymo papildymo X² skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-1018 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-13 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ daugelio straipsnių pakeitimo, straipsnio ir vieno skyriaus pripažinimo netekusiais galios ir įstatymo papildymo vienu skyriumi įstatymo projektas. Pranešėja – vidaus reikalų ministrė A. Bilotaitė. Kviečiu ją į tribūną. Prašau.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labas vakaras, gerbiami kolegos. Šiomis teikiamomis įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pataisomis siūloma tobulinti prieglobsčio nagrinėjimo procedūras ekstremalios situacijos laikotarpiu. Tai yra kompromisinis variantas, leidžiantis suderinti šalies nacionalinio saugumo interesus ir atliepiantis migrantų teisių aspektus.

Projekte siūloma atskirti prieglobsčio prašytojų ir neteisėtų migrantų, tai yra užsieniečių, kuriems prieglobstis nesuteikiamas arba jie prieglobsčio neprašo, procedūras. Dėl neteisėtų migrantų sprendimus priima Valstybės sienos apsaugos tarnyba, dėl prieglobsčio prašytojų – Migracijos departamentas.

Taip pat projekte yra nustatomos neteisėtų migrantų teisės. Pavyzdžiui, teisė gauti informaciją apie savo teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje, nemokamai gauti būtinąją medicinos pagalbą ir kiti dalykai. Taip pat yra sprendžiama situacija, kas bus pasibaigus šešių mėnesių pasienio procedūros terminui. Projekte siūloma dėl kiekvieno migranto apgyvendinimo ir judėjimo teisės spręsti individualiai. Jeigu migrantui prieglobstis suteikiamas, jis gauna leidimą gyventi ir judėjimo apribojimai jam netaikomi, jei migrantui prieglobstis nesuteikiamas, tačiau dar vyksta apskundimo procedūros, o migrantas nekelia jokio pavojaus, kol įsiteisės sprendimas, jam taip pat netaikomas judėjimo ribojimas. Jeigu yra migranto pasislėpimo, pabėgimo pavojus, Migracijos departamentas arba VSAT gali priimti sprendimą ir tas sprendimas gali būti apgyvendinimas ribojant judėjimo laisvę iki šešių mėnesių. Pasislėpimo kriterijai yra aiškiai numatyti dabar galiojančiame įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“. Tai yra nebendradarbiavo su kompetentingomis institucijomis, teikia klaidinančią informaciją, pasišalino iš apgyvendinimo vietos, bandė neteisėtai išvykti iš Lietuvos. Jeigu yra kitų įstatyme nustatytų sulaikymo pagrindų, pavyzdžiui, grėsmė valstybės saugumui arba sąmoningas piktnaudžiavimas prieglobsčio procedūra, VSAT gali kreiptis į teismą dėl neteisėto migranto sulaikymo ar alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo. Teismai migrantus gali sulaikyti ne ilgiau kaip 18 mėnesių.

Taip pat siekiant užtikrinti asmens teisę į veiksmingą teisinę gynybą projekte yra siūloma atsisakyti ikiteisminės skundų nagrinėjimo tvarkos ir nustatyti, kad Migracijos departamento sprendimai nenagrinėti prašymo suteikti prieglobstį ar nesuteikti prieglobsčio galėtų būti skundžiami atitinkamam apygardos administraciniam teismui, o šio teismo sprendimai – Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Tokia pat tvarka būtų skundžiami sprendimai dėl gražinimo, išsiuntimo ir draudimo atvykti.

Projekte yra taip pat siūloma nustatyti, kad ekstremalios situacijos metu nebūtų galima riboti ir teisės nemokamai suprantama kalba gauti informaciją apie savo teises ir pareigas bei jų nevykdymo padarinius, prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo metu teisės gauti psichologinę pagalbą, socialines paslaugas ir teisės kreiptis į Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro valdybos ar kitos organizacijos, teikiančios specializuotą teisinę pagalbą ar konsultacijas prieglobsčio prašytojams, atstovus.

Taip pat projekte yra siūloma nustatyti, kad pasibaigus šešių mėnesių pasienio procedūrai, visiems užsieniečiams būtų išduodamas užsieniečių registracijos pažymėjimas. Šis pažymėjimas nesuteiktų teisės gyventi Lietuvoje. Su juo migrantas negalėtų teisėtai išvykti iš Lietuvos, tačiau jis įgytų tolerancijos statusą. Šis dokumentas patvirtintų migranto teisinį statusą ir teisę dirbti, jei įgyta, kol sprendžiamas jo gražinimo ir išsiuntimo klausimas. Teisė dirbti būtų įgyjama po 12 mėnesių nuo migranto užregistravimo MIGRIS sistemoje dienos.

Gerbiami kolegos, tokie yra šio projekto siūlymai. O dabar mielai atsakysiu į jums kylančius klausimus.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Yra keletas klausimų. Pirmasis klausia T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama ministre, gal būtų galima patikslinti, kiek yra pasienio užkardose dabar migrantų ir kokie pakeitimai planuojami dėl vaikų sulaikymo? Ar bus tas atlaisvinimas didesnis šeimoms su vaikais arba tik vaikams? Kaip planuojama organizuoti jų gal išėjimą kažkokį ar laisvalaikį? Ar tiesiog vaikams yra kažkokie papildomi atlaisvinimai numatomi?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Mes esame sutarę ir yra priimtas sprendimas, kad esame pasidalinę. Tai yra pažeidžiami asmenys – vaikai, moterys ar kitos pažeidžiamos grupės – šiuo metu yra apgyvendinti VSAT'o pavaldumo įstaigose. Ten yra rūpinamasi atitinkamai tiek socialiniais dalykais, švietimu ir suteikiamos atitinkamai visos paslaugos, kurios ir priklauso. Čia, manau, galėtų galbūt detaliau pakomentuoti pati socialinės apsaugos ir darbo ministrė. Taip pat aktyviai dalyvauja ir nevyriausybinis sektorius. Esame jiems už tai tikrai dėkingi, kad jie yra aktyviai įsitraukę į šį krizės valdymą. Kas susiję su mūsų pavaldumo apgyvendinimo įstaigomis, tai mūsų įstaigose yra apgyvendinti daugiausia vieniši vyrai. Tai yra visai kiti dalykai ir tokių galbūt iššūkių nekyla.

O jūsų klausimas yra, kiek šiuo metu yra asmenų, kurie yra įstrigę prie mūsų sienos, jūs to klausiti norėjote? Šiuo metu dar yra dalis asmenų, kurie gyvena užkardose, bet užkardose pastatytuose moduliniuose nameliuose, kurie yra šildomi, kuriuose yra atitinkama infrastruktūra. Iš

ten juos planuojama iškelti, kai bus visiškai įrengtos patalpos Naujininkuose. Laukiame, kol tai bus padaryta, tada mes galėsime tuos žmones tiesiog perkelti ir užkardos visiškai atsilaisvins. Galbūt ne atsilaisvins, bet turėsime rezervą esant kokiai nors kritinei situacijai.

PIRMININKAS. Ačiū. G. Surplio salėje nematau. Taip pat ir L. Nagienės. Tuomet klausia V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiama ministre, aš iš šito įstatymo sprendžiu, kad žmogus gali būti laikomas be teismo iš esmės suėmimo sąlygomis, nes ši formuluotė „apgyvendinami nesuteikiant teisės judėti“ atitinka iš esmės įkalinimą. Kitaip tariant, žmogus galės be teismo sprendimo pareigūnų sprendimu būti įkalinamas šešioms mėnesiams. Klausimas toks, kurioje dar Europos šalyje, iš viso iš kur jūs imate tokius pasiūlymus, kurioje dar Europos šalyje yra tokie dalykai? Kodėl negali teismas priimti sprendimų, kaip ir turėtų būti civilizuotoje šalyje, dėl apgyvendinimo nesuteikiant teisės judėti, kitaip tariant, įkalinimo?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, kolega, už klausimą. Pirmiausia mūsų pareigūnai tikrai kompetentingi įvertinti kiekvieną situaciją individualiai ir priimti sprendimą. Sprendimai gali būti skundžiami teismui. Aš manau, kad jeigu tikrai norės neteisėti migrantai, galės pasinaudoti šita teise ir tuos sprendimus skųsti. Šiandien aš negalėčiau prognozuoti, kokia bus situacija, bet, matyt, yra būtina pažymėti, kad yra įvardintos konkrečios sąlygos, kuo remdamiesi pareigūnai gali priimti sprendimą pratęsti judėjimo ribojimą, tai yra konkrečios sąlygos. Šiaip, jeigu tų sąlygų nebus, tie sprendimai riboti judėjimą nebus priimami.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia T. V. Raskevičius. Prašau.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Dėkoju už suteiktą žodį. Gerbiamoji ministre, šito įstatymo pataisos parengtos atsižvelgiant į būtinybę, kad netrukus baigsis pailginta pasienio procedūra, dėl kurios mes apsisprendėme liepos mėnesį, dėl šešių mėnesių, ir jūs pristatėte keturis galimus scenarijus, kaip bus individualiai sprendžiama dėl kiekvieno migranto arba prieglobsčio prašytojo teisinio statuso. Ar rengiant šitą įstatymo projektą buvo vertinama, kaip galimai iš dabar esančių 3 tūkst. migrantų Lietuvos Respublikos teritorijoje tarp tų keturių asmenų sprendimai pasiskirstys ir, ką bandė klausti gerbiamas kolega V. Bakas, dalies migrantų sulaikymas bus sankcionuojamas ne teismo, o administraciniu sprendimu. Taip, jūs esate teisi, bus galima skųsti tuos sprendimus teismui, bet tiems asmenims, kurių atžvilgiu bus priimti tokie sprendimai, bus reikalinga valstybės garantuojama teisinė pagalba. Mano klausimas būtų iš dviejų dalių, ar yra įvertinta, kiek tokių asmenų bus, ir ar su Migracijos departamentu buvo aptarta, ar pakaks šiuo metu egzistuojančių pajėgumų suteikti tiems asmenims valstybės garantuojamą teisinę pagalbą? Labai ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už konkrečius klausimus. Pirmiausia kalbant apie institucijas, kurios priims sprendimus, tai viskas priklausys nuo to asmens statuso. Vienus sprendimus priims dėl asmenų, kurie yra pripažinti neteisėtais migrantais, dėl kurių visos procedūros bus pasibaigusios, dėl kitų priims kitos institucijos. Vienu atveju – Migracijos departamentas, kitu atveju – VSAT. Taip pat esant tam tikroms aplinkybėms VSAT galės kreiptis į teismą matydamas, kad yra grėsmė nacionaliniam saugumui arba sąmoningas piktnaudžiavimas prieglobsčio procedūra. Yra šitie dalykai, manau, labai aiškiai apibrėžti. Mes modeliuojame, žinoma, situaciją praktikoje, kaip tai veiks, esame susidėlioję ir algoritmą, jeigu šis įstatymas bus priimtas, kaip mūsų institucijos dirbs, ar užteks pajėgumų. Turiu patikinti, kad tikrai tų pajėgumų užteks, institucijos ruošiasi. O dėl teisinės pagalbos, tai ji yra numatyta ir jina turės būti užtikrinta.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamoji ministre, apribojimai judėti kažkada baigsis. Kaip tada tas procesas atrodys Lietuvoje, kai migrantai, galbūt negalėdami tik išvykti iš šalies, turės laisvą galimybę judėti šalyje? Tai mano klausimas būtų toks. Neseniai teko vykti į Pabradės pusę, tai tiek neteko gyvenime matyti automobilių su kitų valstybių – vokiškais, austriškais – numeriais. Kas kontroliuoja tų žmonių judėjimą, koku tikslu jie atvyksta ir kodėl čia jų taip padaugėjo? Apgrežti. Džiaugiuosi, kad pavyksta apgrežti, bet koks procentas yra neapgrežtų neteisėtų migrantų, kertančių Lietuvos ir Baltarusijos sieną? Ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega už klausimą. Tikrai noriu patikinti, kad mūsų pareigūnai dirba tikrai visu pajėgumu. Sienos apsauga yra sustiprinta pasitelkiant ne tik visas

VSAT'o pajėgas, bet ir kitas vidaus reikalų sistemos pajėgas, kariuomenę. Jeigu kalbame apie procentą, koks yra maksimalus skaičius tų asmenų, kurie galimai gali kirsti sieną nepastebėti, mūsų skaičiavimais, tai gali būti iki 7 %, vadinasi, 93 % asmenų yra apgręžiami ir gražinami į Baltarusiją.

O kalbant apie tai, koks tikslas yra visų šitų asmenų, tai reikia tikriausiai pasakyti, kad didžioji dalis, matyt, turi tikslą nepasilikti Lietuvoje, jų tikslas yra kitos Europos Sąjungos šalys. Atsiradus galimybei tie asmenys stengsis tą savo tikslą pasiekti. Dabar, matyt, atvyksta aplankyti savo artimųjų į apgyvendinimo vietas artimieji ir giminaičiai. Ir mūsų visos politikos, ir mūsų valstybės principinė pozicija yra nesukurti naujo migracijos kelio. Ir visos priemonės, kurios buvo taikomos iki šiol, griežtos, ryžtingos, buvo tam, kad tai užtikrintų. Žinoma, šiuo metu mes turime ieškoti ir kompromiso tarp europinių vertybių ir mūsų nacionalinio saugumo, ir šis projektas būtent toks ir yra. Šių žmonių mes laikyti bet kiek laiko negalime, ir šis sprendimas, kad kiekvienu atveju mes vertinsime individualiai ir priimsime sprendimą, matyt, yra kompromisas, kuris leistų derinti šiuos du dalykus.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Laikas klausti baigėsi. Dabar dėl motyvų kalbės Seimo nariai. Už – T. V. Raskevičius. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū. Galbūt reikėtų pradėti nuo to, kad lengvų sprendimų krizinėje situacijoje nebūna ir šiandien mums tenka sudėtinga užduotis suderinti tiek nacionalinio saugumo, tiek žmogaus teisių stovyklas valdant migracijos procesus. Šiame kontekste pozityviai vertinu VRM pateiktas Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pataisas ir tai darau dėl kelių priežasčių.

Visų pirma dėl to, kad yra individualizuojamas kiekvieno migranto ir prieglobsčio prašytojo teisinės situacijos vertinimas. Pasibaigus šešių mėnesių procedūros terminui ir priėmus sprendimą įleisti asmenį į Lietuvos Respublikos teritoriją, siūloma dėl kiekvieno atvejo spręsti individualiai, pagal parengtą keturių scenarijų algoritmą. Antra, siūlomu projektu yra atkuriamas teisminės apeliacijos procedūra, taikoma sprendimams ne tik dėl prieglobsčio nesuteikimo, bet ir sprendimams dėl gražinimo, išsiuntimo ar uždraudimo atvykti. Taip yra gražinamas teisminis sprendimų peržiūros mechanizmas. Galiausiai ekstremalios situacijos laikotarpiu siūloma praplėsti neribojamų prieglobsčio prašytojams užtikrinamų teisių mastą.

Kita vertus, įstatymo projekte numatomas vienas ir žmogaus teisių aspektu labai jautrus reguliavimas, būtent, kad esant migranto pasislėpimo ar pabėgimo pavojui, migranto sulaikymo terminas tęsiamas administraciniu sprendimu. Pagal mūsų šalies Konstituciją žmogaus sulaikymą gali sankcionuoti tik teismas. Dėl šios priežasties reikės dėti pastangas, ieškoti papildomų saugiklių, kad migrantai sprendimą dėl pratęsto sulaikymo termino galėtų efektyviai teismui skųsti ir tame procese gauti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą. Liepos mėnesį skambėjo garsūs pareiškimai, kad esą Seimas, priimdamas tuometines Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pataisas, žmogaus teises išmetė į šiukšlių dėžę. Raginu kolegas palaikyti teikiamą projektą ir išsklaidyti kilusias abejones. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalbės V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Reikėtų pasakyti labai paprastai. Kas siūloma šiuo projektu? Be teismo žmones laikyti kalėjimuose, jie dabar įrengiami, jų pavadinimai – visokie registracijos ir panašūs centrai. Žmones, vaikus, kurie nepadarė nusikaltimų, kurių prieglobsčio prašymai dar tik nagrinėjami ir kurie net galbūt ir turi teisę gauti tą prieglobstį, mes laikysime šešis mėnesius kalėjime, apriboję jų laisvę judėti, kaip čia formuluojame projekte. Iš tikrųjų už to slypi laisvės atėmimas.

Tvarka, tai galima daryti, jeigu yra pagrindas, kaip sakė ministrė. Bet visus pagrindus vakarietiškoje valstybėje įvertina teismas. Čia yra jo išskirtinė teisė ir pareiga. Šiuo atveju mes iš pareigūnų darome teisėjus. Mes iš jų padarėme socialinius darbuotojus, dabar iš jų darome teisėjus – užkrauname našta priimti sprendimus, kurie apskritai nesuderinami su demokratija, su demokratine santvarka, su teisės viršenybės principu. Todėl aš tikrai niekaip negaliu palaikyti tokio įstatymo ir nesuprantu, kodėl ministrė negali eiti civilizuo tu keliu ir pasiūlyti, kad sprendimus, susijusius su laisvės atėmimu, priimtų tik teismas, o ne pareigūnas. Tai tikrai žemina mūsų valstybę ir gilina krizę. Mes Seime turėtume padirbėti ir registruoti įstatymo projektą, atitinkantį teisės viršenybės principą.

Ir paskutinė mintis. Gerbiama ministre, pati formuluotė, aš tikrai gerbiu jūsų įtemptą darbą, bet kompromiso tarp europinių vertybių ir nacionalinio saugumo nebūna. Nacionalinio saugumo dalykas ir yra...

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

V. BAKAS (DFVL). ...europinių vertybių apsauga.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė numatytu laiku.

18.02 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-850 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – irgi užsieniečių teisinės padėties įstatymas, bet kiek kitas straipsnis ir kita tema. Kviečiu A. Bagdoną trumpai pristatyti įstatymo projektą.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį.

Gerbiami kolegos, pristatau jums įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 45 straipsnio pakeitimo projektą. Šiuo metu imigrantai iš trečiųjų šalių, kuriantys verslus Lietuvoje ir mokantys mokesčius į mūsų valstybės biudžetą, susiduria su nepagrįsta diskriminacija. Savo darbuotojams jie apskritai privalo mokėti dviejų vidutinių darbo užmokesčių dydžio atlyginimą, jis šiuo metu siekia 3 tūkst. 132 eurus. Teikiamo įstatymo projektu siūlau keisti šią nuostatą, paliekant reikalavimą šiems verslams apskritai darbuotojams mokėti ne mažesnę kaip vieno vidutinio darbo užmokesčio dydžio atlyginimą, jis šiuo metu siektų 1 tūkst. 566 eurus. Toks reikalavimas apsaugos nuo fiktyvių įmonių steigimo rizikos, tačiau kartu užtikrins sąžiningesnes sąlygas užsienio verslams vystyti Lietuvoje.

Verslo imigrantai kuria pridėtinę vertę Lietuvos ekonomikai, kuria naujas darbo vietas ir moka mokesčius į mūsų valstybės biudžetą. 2019 metais veikė 2 tūkst. 709 įmonės, jos į valstybės biudžetą sumokėjo daugiau kaip 100 mln. eurų. Tad aš siūlau pritari šiam įstatymo projektui ir užtikrinti verslo emigrantams teisingą reguliavimą bei tolesnes pajamas į Lietuvos valstybės biudžetą. Jeigu turite klausimų, mielai atsakysiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Yra klausimų. Pirmas nori paklausti A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs čia pats sugalvojote ar kur nors perskaitėte, kad dabartinis teisinis reguliavimas yra diskriminacinio pobūdžio?

A. BAGDONAS (LSF). Viskas? Klausimas?

A. SYSAS (LSDPF). Čia sudėtingas klausimas. Jūs iš tribūnos pareiškėte, kad mūsų teisinė sistema yra diskriminacinio pobūdžio. Nors nei teismas, nei Teisės departamentas priimant įstatymą ir vykdant jį to nesakė. Tai iš kur jūs sugalvojote, kad jis diskriminacinis?

A. BAGDONAS (LSF). Gerbiamas kolega, galiu jau atsakyti ar dar ne? Galiu? Visų pirma, aš žiūriu iš verslo pusės. Lietuvoje veikianti įmonė nėra visiškai reguliuojama, kokį turėtų mokėti darbo užmokesį, yra nustatytas minimalus darbo užmokeskis, tačiau iš trečiųjų šalių atvykstantiems imigrantams yra nustatomas dviejų vidutinių darbo užmokesčių reikalavimas mokėti vienam darbuotojui įmonėje, tai sudaro 3 tūkst. 132 eurus. Kaip jūs manote, ar Lietuvos verslininkams, kuriems yra prievolė mokėti minimalią algą, ją sudaro kiek daugiau negu 600 eurų, o nuo Naujųjų metų sudarys kiek daugiau nei 700, prievolė yra tokia, o imigrantams – 3 tūkst. 132 eurai. Jeigu jūs čia neįžvelgiate diskriminacijos, aš tikrai nematau prasmės su jumis ginčytis.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, aš pritariu jūsų siūlymui ir sveikinu jį. Galbūt jūs skaičiavote, kiek padidės masė valstybės gaunamų pajamų padidėjus iš trečiųjų šalių atvykstančių darbuotojų skaičiui, na, pakeitus šią nuostatą, kaip jūs vadiniate, diskriminaciję, lygią dviem VDU. Tai viena klausimo dalis.

Antra, kokiais motyvais buvo priimtas tas dviejų VDU lygis trečiųjų šalių darbuotojams, atvykstantiems dirbti į Lietuvą ir kurti čia pridėtinę vertę? Ačiū.

A. BAGDONAS (LSF). Pradėsiu galbūt nuo motyvų. Motyvų, kodėl buvo nustatyti du vidutiniai darbo užmokesčiai, aš tikrai nežinau, nes ne šioje kadencijoje šis įstatymo projektas buvo priimtas, tačiau nemažai imigrantų, atvykusių į Lietuvą ir ją jau palikusių, susidūrė su ta problema,

kad jie tiesiog negalėjo konkuruoti lygiavertiškai su čia jau sukurtais verslais, nes darbo užmokestis buvo gana didelis, skirtumas buvo gana didelis. Noras būtų subalansuoti, užtikrinti, kad nebūtų piktnaudžiaujama, mokant bent vieną vidutinį darbo užmokestį, žinoma, o noras būtų, kad ir tas atlyginimas būtų didesnis. Tuo pat metu galėtų tų įmonių savininkai su darbuotojais konkuruoti rinkoje.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Kiek prisimenu, kiek žino visi, kurie čia dirbo, buvo taikomas šiek tiek didesnis atlyginimas tam, kad priviliotų šiek tiek aukštesnio išsilavinimo asmenis, kurie galbūt sukurtų didesnę pridėtinę vertę. Tačiau klausimas apie tai, ar nemanote, kad apskritai ir šis atlyginimas nėra toks, tarkime, tikrai didelis? Aišku, gal iš trečiųjų šalių žmonės ir galėtų kentėti, nes ten gal dar blogesnis atlyginimas, bet ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų šiek tiek gal ir pakelti, kelti bendrą atlyginimų lygį Lietuvoje? Jis nėra didelis, ypač tų žmonių, kurie gauna minimalius atlyginimus.

A. BAGDONAS (LSF). Aš visiškai su jumis sutinku, reikia dėti visas pastangas, kad vidutinis darbo užmokestis šalyje augtų, žmonės gautų daugiau pinigų. Tą dabartinę Vyriausybę ir dabartinę Seimo valdančią daugumą stengiasi daryti. O atvykstantiems reikalavimai taikyti dviejų vidutinių darbo užmokesčių ribą, man atrodo, yra pertekliniai ir šiek tiek diskriminuoja tuos žmones, kurie taip pat nori čia gyventi, nori auginti vaikus ir įsikurti Lietuvoje.

PIRMININKAS. Dėkui. Ir paskutinis klausia K. Vilkauskas. Prašau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, sveikintinas, mano požiūriu, projektas. Iš tikrųjų darbdaviai labai skundžiasi, kad trūksta darbo jėgos. Be abejo, tai yra problema ir tų Lietuvos žmonių, kurie nenori dirbti, nors ir tikrai turi visas galimybes.

Mano klausimas toks. Žinant lietuvių mentalitetą, ar neatsiras kokių nors išradingesnių verslininkų, kurie pradės kurti fiktyvias įmones? Kaip jūs galvojate?

A. BAGDONAS (LSF). Be jokios abejonės, leidžiami įstatymai ir yra dalis žmonių, kurie visuomet bando apeiti įstatymus. Norime sudėti tų saugiklių kuo daugiau. Vienas iš saugiklių yra mokėti bent vieną vidutinį darbo užmokestį, sudarantį daugiau nei 1,5 tūkst. eurų. Čia galėtų būti saugiklis, kad fiktyvios įmonės Lietuvoje nebūtų kuriamos, nes yra gana aukšta riba, kiek reikėtų kiekvienam darbuotojui mokėti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dabar dėl motyvų. Už kalbės S. Jovaiša. Prašau.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Čia šis įstatymo projektas buvo siūlytas, matyt, sutramdyti tam tikrą konkurenciją, nes dviejų vidutinių atlyginimų dydžio vidurkis imant visus darbuotojus yra kažkoks *nonsensas*. Ten turbūt juk yra ir paprastų aptarnaujančių darbuotojų, bet yra ir tų aukštos kvalifikacijos. Todėl manau, kad geriau, kad tokie verslai iš viso atsirastų, mokėtų mokesčius ir jų būtų daugiau pradžioje konkuruojančių gera kokybe, o ne atlyginimų dydžiu, kuris suvaržo tokio verslo įsikūrimą. Mano siūlymas būtų tikrai pritarti tokiam pakeitimui. Geriau tegul atsiranda daugiau, negu neateina niekas.

PIRMININKAS. Prieš kalbės A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, kad reikėjo skaityti ne vieną įstatymą, netgi ne vieną straipsnį, nes šiuo atveju supratau, kad perskaitytas vieno straipsnio vienas punktą ir traktuojama, kad tai jau yra diskriminacija. Jokios diskriminacijos čia nėra, tai yra mūsų Lietuvos, teisė reglamentuoti ir kaip mūsų darbo rinkos apsaugos priemonė.

Neužmirškite, kad be šito įstatymo, jis ir buvo sukurtas, kad pritrauktume aukštesnės kvalifikacijos darbo jėgą į Lietuvą, ir buvo nustatyta, kad jeigu tai aukštesnės kvalifikacijos darbo jėga, tai darbo užmokestis neturi būti minimalus. Be šitų darbuotojų kiekvienais metais Lietuvoje, rodos, šiais metais buvo virš 40 tūkst., yra kvota, joje nenustatyta, koks darbo užmokestis. Tolimųjų reisu vairuotojai gauna 1,25 minimalaus mėnesinio atlyginimo koeficientą – jų darbo užmokestis. Tai tikrai ne du vidutiniai.

Matykite visą paveikslą. Jeigu norime užtvindyti mūsų rinką trečiųjų šalių darbuotojais, pigia darbo jėga ir išstumti galutinai dalį Lietuvos piliečių iš darbo rinkos, aš manau, kad tai ne pats teisingiausias kelias. Šiandien yra 132 tūkst. bedarbių. Suprantu, kad pusė yra ilgalaikiai, tai

ir atskirkime, bet 60 tūkst. gali dirbti ir tą nekvalifikuotą darbą. Taigi labai kviečiu žiūrėti plačiau ir skaityti visą įstatymą, o ne vieno straipsnio vieną punktą. Todėl siūlau nepritari ir paprašyti Vyriausybės išvados dėl šito įstatymo.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Apsispręsimė numatytu laiku.

18.13 val.

Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 2, 7, 9, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-975 (pateikimas)

Informuoju, kadangi ministrė M. Navickienė turės išvykti, o klausimas neilgas, leisiu pateikti 2-17 klausimą – Paramos mirties atveju kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-975. Ir tada grįšime prie eiliškumo. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Būtų gerai, kad ir to klausimo subjektų būtų kuo mažiau.

Paramos mirties atveju įstatymo projektas yra parengtas siekiant įgyvendinti Specialiųjų tyrimų tarnybos pateiktą antikorupcinio vertinimo išvadą dėl paramos užsienyje mirusių ar žuvusių Lietuvos Respublikos piliečių palaikams parvežti į Lietuvos Respubliką, joje nurodyta, kad pagal dabar galiojantį teisinį reguliavimą yra galimas piktnaudžiavimas parama palaikams parvežti.

Įstatymo projektu yra siūloma nustatyti, kad paramą palaikams parvežti gautų tik su mirusiu asmeniu jo mirties dieną buvę bendrai gyvenantys asmenys arba jo artimieji, giminaičiai, kurių pajamos yra mažesnės už tris valstybės remiamų pajamų dydžius. Taip pat nustatyti konkretų teisės į paramą palaikams parvežti gaunamų pajamų vertinimo ir nustatymo laikotarpį, kad vidutinės mėnesio pajamos apskaičiuojamos ne pagal tris praėjusių mėnesių ar pagal mėnesio iki kreipimosi ir sprendimo priėmimo metu gautas pajamas, o iki teisės į paramą palaikams parvežti atsiradimo dienos gautas pajamas. Patikslinti nuostatas, susijusias su paramos mirties atveju skyrimu ir mokėjimu, nustatant, kad tais atvejais, kai laidojimo pašalpos išmokėjimo diena sutampa su nedarbo dienomis ar švenčių dienomis, laidojimo pašalpa turi būti išmokėta pirmąją darbo dieną po nedarbo dienos ar švenčių dienos. Siekiama nauda – bus užtikrintas aiškesnis ir skaidresnis skiriamos paramos palaikams parvežti taiklumas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra trys, norintys paklausti. Pirmasis – L. Kukuraitis. Prašau.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamoji ministre, iš karto pasakau, kad pritaršime šiam projektui, ir turiu keletą klausimų. Vienas yra dėl piktnaudžiavimo masto, nes STT irgi atkreipė dėmesį į galimą piktnaudžiavimą. Kokio tai masto yra problema, jeigu galėtumėte praskleisti?

Antras klausimas dėl trijų VRP, nes paliekamas tas pats dydis, kuris ir egzistuoja įstatyme. Ar nebūtų laikas jį didinti, nes žinome, kad žmonių pajamos auga kur kas sparčiau?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Dėl didinimo. Turbūt čia reikėtų bendrai ir su laidojimo pašalpa žiūrėti, tie dydžiai nėra dideli. Turbūt reikės tą klausimą spręsti. Šiame biudžete sprendžiame vienas problemas, tačiau tai nėra paskutinis biudžetas, kai mes galėsime mažų išmokų klausimus spręsti. Tikrai, manau, tai yra svarbu, tik ne šio biudžeto kontekste. Ateityje, manau, reikėtų prie abiejų šių išmokų sugrįžti.

Dėl piktnaudžiavimo masto aš pati kokios nors detalios informacijos neturiu, išskyrus Specialiųjų tyrimų tarnybos pateiktą antikorupcinį vertinimą. Ten yra nurodoma, kad kai kurie asmenys, kurie pagal gaunamas pajamas neturi teisės į paramą palaikams parvežti, siekdami susigrąžinti patirtas faktines išlaidas, tiesiog pasinaudoja šito įstatymo teikiamomis galimybėmis. O dėl detalių skaičių, kiek tokių atvejų yra buvę, tokių duomenų aš, atsiprašau, neturiu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, jūs mane nuvylėte – einate į tribūną ir nežinote, kiek tokių atvejų. Aš suprantu, kad STT gali teoriniu pagrindu pasakyti, kad taip, teoriniu pagrindu yra galimybė piktnaudžiauti, bet daug geriau būtų pasakyti realiai, o kiekgi kartų tą patį *nabašnyką* į Lietuvą vežė ir gavo už tai išmoką. Ar tokie atvejai... tai yra atsiveža ne savo giminaitį ir gauna išmoką. Manau, kad iki komiteto tokie skaičiai turėtų būti. Arba

reikia paprasčiausiai sakyti, kad tai yra teorinis įstatymas užkardyti galimas mūsų įstatymo sky-les. Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega. Aš tikrai priimu šitą pastabą, pasistengsime tokius duomenis gauti ir pateikti iki komiteto.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia M. Ošmianskienė. Prašom.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už suteiktą žodį. Gražus įstatymas ir pasiūlymas padėti parvežti mirusius mūsų piliečius, tačiau klausantis man kilo mintis, o kaipgi su gyvaisiais? Turime įstrigusių, tarkime, Indijoje psichosocialinę negalią turinčių mūsų piliečių, nuo kurių nusisuka visos institucijos. Mano klausimas būtų, ar nereikėtų pirma pasirūpinti galbūt gyvaisiais, ar lauksime, kol numirs, ir tada jau skirsime paramą jiems parvežti?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš labai siūlyčiau nepriešinti tam tikrų kategorijų žmonių ir spręsti visas problemas, kurias reikia spręsti pagal biudžeto galimybes ir mūsų Vyriausybės programos nuostatas.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų kalbančių nėra. Apsispręsimė vėliau ir balsuosime.

18.18 val.

Vidaus tarnybos statuto 7, 9, 53 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1012 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – Vidaus tarnybos statuto kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu viceministrą V. Dmitrijevą į tribūną pristatyti įstatymo projektą.

V. DMITRIJEV. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Noriu pristatyti Vyriausybės teikiamą Seimui svarstyti įstatymo pakeitimą. Jį parengė Vidaus reikalų ministerija. Tai Vidaus tarnybos statuto 7, 9, 53 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.

Įstatymo projektu siekiama įgyvendinti Konstitucinio Teismo 2021 m. balandžio 14 d. nutarimą dėl minėto Vidaus tarnybos statuto 9 straipsnio 2 dalies 1 punkto, kuriame yra pasakyta, kad asmuo nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis pripažintas kaltu dėl tyčinio nusikaltimo padarymo, nesvarbu, ar teistumas išnyko, ar yra panaikintas. Ši nuostata buvo konstatuota minėtame Konstitucinio Teismo nutarime, kad tai prieštarauja Konstitucijos 33 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad piliečiai turi teisę lygiomis sąlygomis stoti į Lietuvos Respublikos valstybės tarnybą, taip pat 48 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad kiekvienas žmogus gali laisvai pasirinkti darbą, taip pat konstituciniam teisinės valstybės principui.

Atsižvelgdami į Konstitucinio Teismo nutarimą, siūlome tikslinti nuostatas dėl nepriekaištingos reputacijos, taikomas statutiniams tarnybos pareigūnams, ir kad neterminuotai drausti būti pareigūnu būtų galima tik tiems asmenims, kurie pripažinti kaltais dėl sunkaus arba labai sunkaus nusikaltimo, taip pat dėl tyčinio nusikaltimo valstybės tarnybai arba viešiesiems interesams. Tai yra šiek tiek siauriname tą nuostatą, kuri buvo platesnės apimties – dėl visų tyčinių nusikaltimų.

Taip pat kitose minėtų straipsnių nuostatose taip pat siūlome, kad dėl likusių kitų nusikaltimų, tai yra apysunkių ir nesunkių nusikaltimų, asmenys galėtų tapti pareigūnais tik esant tokioms sąlygoms: atlikę bausmę arba baudžiamojo poveikio priemonę, išnykus teistumui dėl padaryto nusikaltimo ir nuo teismo nuosprendžio įsiteisinimo dienos praėjus penkeriems metams.

Tai iš esmės yra pagrindiniai mūsų siūlymai – siaurinti nuostatą, kuri prieštarauja Konstitucijai. Problema matome tą, kad šiuo metu ta nuostata negali būti taikoma, ir tas pakeitimas yra reikalingas. Prašome Seimo narių pritarti teikiamam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkui. A. Skardžius nori paklausti. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas viceministre, jeigu teisingai supratau, jūs atveriate kelią asmenims, padariusiems apysunkį nusikaltimą, ateiti į valstybės tarnybą praėjus penkeriems metams ir tarnauti valstybei. Tai bus jau nebepriekaištingos reputacijos žmogus. Ar teisingai aš jus supratau? Jūs tiesiog atveriate kelią į valstybės tarnybą gana sudėtingoms asmenybėms? Aš kalbu apie apysunkius nusikaltimus, nes ten galime su šia formuluote rasti tikrai tokių, nenorėčiau aš jums jų vardinti, jūs geriau žinote. Ar iš tikrųjų yra taip?

V. DMITRIJEV. Konstitucinis Teismas pasisakė, kad nuostata dėl visų tyčinių nusikaltimų, kuriuos padarė asmenys, uždrausti jiems tarnauti statutinėje tarnyboje yra neproporcinga norma ir prieštaraujanti mano minėtiems Konstitucijos straipsniams, taip pat konstituciniam teisinės valstybės principui. Mes siūlome daryti išlygą, kad dėl nesunkių ir apysunkių, praėjus penkeriems metams, taip, tie asmenys galės pretenduoti į valstybės tarnybą. Taip pat mes siūlome palikti šioje normoje nuostatas, susijusias su nusikaltimais valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams. Tai yra ne visiškai visiems, kaip jūs sakote, bet graduoti pagal sunkumo laipsnį ir vėlgi atitinkamai peržiūrėti kitus minėtų straipsnių punktus. Bet visa tai daroma, atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo nutarimą, kad ši norma, kuri pripažinta prieštaraujanti Konstitucijai, draudė tokiems asmenims iki gyvenimo pabaigos stoti į statutinę tarnybą.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Ačiū, gerbiamas viceministre. Dėl motyvų norinčių kalbėti nematau. Apsispręsimė balsuodami kiek vėliau.

18.23 val.

Pataisos pareigūnų veiklos įstatymo Nr. XIII-1387 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1029, Vidaus tarnybos statuto 4, 7, 16, 18, 25, 28, 30, 31 ir 32 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1030, Probacijos įstatymo Nr. XI-1860 5, 6, 8, 10, 17, 18, 21, 22, 25, 28, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo bei 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1031, Bausmių vykdymo kodekso 18, 47, 48, 159 ir 183 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1032, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1033, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1034, Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 87 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1035 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-16 klausimų paketas, tai yra Pataisos pareigūnų veiklos įstatymo ir susijusių įstatymų projektai. Kviečiu teisingumo ministrę E. Dobrovolską į tribūną pristatyti. Prašom. Visus susijusius septynis įstatymų projektus.

E. DOBROVOLSKA (LF). Sveiki, kolegos. Dėkoju posėdžiu pirmininkui už galimybę pristatyti visą paketą.

Projektų tikslas yra Probacijos tarnybai suteikti daugiau autonomiškumo, pakeičiant jos pavaldumą. Kaip puikiai žinome, Probacijos taryba šiandien yra pavaldi Kalėjų departamentui, o pastarasis – būtent Teisingumo ministerijai. Kaip mes matome, iš esmės toks modelis nepasitvirtino. Iki šiol mes turime trūkumą būtent metodinio vadovavimo. Iki šiol mes matome iššūkį dėl materialinio aprūpinimo ir modernizavimo klausimų.

Jeigu mes pažiūrėtume į statistiką, per pastaruosius septynerius metus beveik tris kartus padaugėjo nuteistųjų, kurie keliauja būtent į Probacijos tarnybą, o ne į įkalinimo įstaigas, nuo 9 tūkst. iki 32 tūkst. Akivaizdu, kad šiandien Probacijos tarnyba turėtų gauti autonomiškumą, galimybę savarankiškai spręsti, dėl ioties tiek savo biudžetą, užsiimti tiesiogine savo funkcija. Kaip mes matome, šiandien, deja, kartais yra paskiriamos ir funkcijos, kurios visiškai nebūdingos būtent probacijos pareigūnams.

Taip pat norėčiau pažymėti, kad jeigu žiūrėtume į Europos Sąjungos praktiką, tai didžiojoje dalyje, netgi 14 Europos Sąjungos valstybių, pavyzdžiui, Austrijoje, Airijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Suomijoje, Latvijoje probacijos tarnyboms yra suteikta daugiau galių, iš esmės jos yra savarankiškos, yra pavaldžios dažniausiai Teisingumo ministerijai, o bendradarbiavimas su analogišku kaip Kalėjimo departamentas arba kitomis institucijomis yra grindžiamas ne subordinacija, o lygiavertės partnerystės principu. Jeigu mes žiūrėtume, Lietuvos bausmių vykdymo teisės, kriminologijos mokslininkai, tarptautinės probacijos organizacijos ekspertai taip pat akcentuoja, kad Probacijos tarnyba turi būti autonomiška, turėti galimybę operatyviai priimti sprendimus, nes Probacijos tarnybos vaidmuo ir darbo apimtys nuolat didėja, o įkalinimų asmenų skaičius mažėja Lietuvoje taip pat.

Norėčiau taip pat pažymėti, kad įstatymų pakeitimais, ypač lydimųjų, mes turime ir kitus smulkesnius pakeitimus. Pavyzdžiui, kai kur yra siūloma atsisakyti dokumentų formos arba ją pakeisti, papildyti rekomendacijas, pavesti tvirtinti kitoms institucijoms, kurios tiesiogiai dirba su minėtais dokumentais. Siūloma išplėsti pataisos pareigūnams šaunamojo ginklo panaudojimo ribas.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį dėl lėšų poreikio – nėra numatomas poreikis kitiems metams. Yra planuojama, kad Seimui pritarus įsigaliojū nuo liepos 1 dienos, kitaip sakant, skiriami asignavimai tiesiog būtų viduryje metų perskaičiuoti, tie, kurie dabar skiriami Kalėjų departamentui. Mielai atsakyčiau į jūų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Pirmasis klausia V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiama ministre, ačiū už pristatymą. Mes su jumis kalbėjome prieš tai, ir visai produktyviai. Bet vis tiek norėčiau tokio jūų viešo atsakymo. Tie projektai, kuriuos jūs čia pristatėte, pristatomi kaip tokia grandiozinė bausmių vykdymo sistemos pertvarka. Bent jau komitetams, komisijoms. Bet štai projektuose yra daugiau techninis pakeitimas, kad realiai iš vienos įstaigos daromos dvi įstaigos, ar ne? Čia jūų reikalas, jūų sprendimas. Bet vis tiek grįžtant prie problemų. Tai yra kultūra, tai yra darbo sąlygos, perpildyti kalėjimai, neveikianti resocializacijos sistema, ką teisingai jūs pažymite savo kolegų prezentacijose. Kada galima tikėtis kokių nors konkrečių veiksmų? Kalbu apie terminus, kalbu apie žingsnius.

Antra klausimo dalis. Yra biudžeto kontekstas. Vis dėlto ar nevertėtų galbūt, užuot skaidžius įstaigas, dabar teikti, pavyzdžiui, biudžeto pataisas, kurios leistų pastatyti naujus kalėjimus, atitinkančius vakarietiškus standartus?

PIRMININKAS. Laikas.

E. DOBROVOLSKA (LF). Labai ačiū kolegai už klausimą ir dėkoju už galimybę prieš tai gana išsamiai aptarti situaciją. Norėčiau galbūt pataisyti, kad mes nekalbame apie įstaigos atskyrimą. Mes kalbame apie tai, kad keičiamas įstaigos pavaldumas – nuo Kalėjų departamento pavaldumo tiesiogiai Teisingumo ministerijai. Jeigu mes pažiūrėtume į savo brolių latvių patirtį, būtent kai latviai pakeitė pavaldumą tiesiogiai Teisingumo ministerijai nuo Kalėjų departamento, mes pamatėme tendenciją, kad Probacijos tarnyba tapo kur kas veiklesnė bendradarbiaudama su socialiniais partneriais, gerokai savarankiškesnė ir jos biudžetas organiškai augo, nes tada yra kur kas paprasčiau turint būtent pavaldžią Teisingumo ministerijai planuoti biudžeto poreikius ne per Kalėjų departamentą, o tiesiogiai bendraujant. Turbūt vienas iš iššūkių, kurį mes galime patvirtinti, kuris egzistuoja, pavyzdžiui, kad Probacijos tarnyba jau beveik dvejus metus net neturėjo vadovo. Mes tikrai matome tas tendencijas ir jos išlieka.

Dėl pačios reformos, ką kolega paminėjo. Tai yra reformos viena iš sudedamųjų dalių, bet toli gražu nėra visa reforma, kuri buvo paminėta. Yra daug sudėtingų dalykų. Turbūt ne tik subkultūros, bet ir tų ilgalaikių problemų mes negalime išspręsti vienu pakeitimu. Pirmą dalis yra probacija, ją mes padarome lygiaverčiu partneriu Kalėjų departamentui, suteikiame galimybę Kalėjų departamentui orientuotis į įkalinimo įstaigas.

Antru paketu mes teiksime – tai būtent vieno juridinio asmens steigimas. Šiandien mes turime 11 skirtingų. Jeigu mes žiūrėtume, kiek lėšų skiriama vienam nuteistajam išlaikyti, tai vienoje įstaigoje yra 30 eurų, kitoje įstaigoje yra 200 eurų. Tokio skirtumo negali būti.

Trečiu paketu mes atnešime – tai yra bausmių vykdymo kodeksų visa peržiūra. Atskaitos tašką mes matome ne tik tarptautinius išpareigojimus, bet, pavyzdžiui, ir Estijos pavyzdį, kur mes turime pagrindines nuostatas ir ne tokio detalumo, kai labai sudėtinga pareigūnui taikyti.

Ketvirtas dalykas, ką ir komitetuose mes pristatėme ir sakėme, – strategija, kuri bus numatoma iki 2030 metų, kiek, kokių lėšų reikia, investicijų, kokį turtą mes nauduosime toliau, o kokio mums reikia atsisakyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, iš dalies aš buvau suformulavęs klausimą, jūs žadate tris paketus, nepasakėte, kada bus tie kiti. Žiūrėdamas į šitą įstatymą, visiškai sutinku su kolega, kad tai yra toks mechaninis įstatymų pakeitimas, kur vietoj vienos konto-

ros atsiranda dvi kontoros. Bet tada mano klausimas. Jeigu jūs sakote, kad broliukai padarė ir iš karto darbas pasikeitė, kas trukdo, neatskyrus šitų įstaigų, pagerinti darbą? Jūs ministrė, jums pavaldus Kalėjimų departamento vadovas ir visas departamentas. Tai kokia problema? Neklauso jūsų, jūsų komanda negali parengti tokių pataisų, kurios priverstų Probacijos tarnybą dirbti daug geriau, ar dar kokios nors trečios problemos? Ačiū jums.

E. DOBROVOLSKA (LF). Dėkoju už labai įdomų ir tinkamą klausimą. Aš norėčiau turbūt atkreipti dėmesį, kodėl latviai turėjo tą proveržį, kuriį mes matome, atsitiko po kelerių metų po pakeitimo. Kai Probacijos tarnyba tampa savarankiška, ji savarankiškai rūpinasi ne tik tarptautiniais projektais, ji ne tik savarankiškai dėlioja savo materialinį aprūpinimą, ji pati rūpinasi savo modernizavimu ir personalu. Kai mes kalbame, kodėl tas pokytis negalėtų jau dabar įvykti, tai turbūt reikia pažiūrėti, kad tai nėra šio teisingumo ministro, praeito teisingumo ministro, tai yra dešimtmečių problema.

Ką mes matome ir ką jau pakeitėme, ką galėjome be įstatymų pakeitimo? Artimiausiu metu mes turėtume turėti Probacijos tarnybos vadovą. Kitas planuojamas žingsnis – jau kitais metais iš skirtų asignavimų suplanuoti, kokia dalis pereina Probacijos tarnybai. Trečias dalykas, ką mes kalbėjome apie Kalėjimų departamentą ir įkalinimo įstaigų vieną juridinį asmenį, koks yra planuojamas padaryti esminis pokytis, tai yra sudaryti galimybes metodiškai vadovauti įkalinimo įstaigoms, koncentruotis į didžiausias problemas, o probaciją įgalinti užsiimti tais asmenimis, kurie nekeliauja į įkalinimo įstaigas ir neturėtų į jas grįžti niekada.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, jūs manęs neįtikinote. Jūs kalbate apie tai, kad yra numatyta, Kalėjimų departamentas bus vienas, visus sujungsime, vienas juridinis vienetas ir taip toliau. Būtumėte atnešę visą paketą iš karto, kaip jūs galvojate, kokia turėtų būti struktūra, galbūt ir įtikintumėte. Dabar atskirdami vieną jūs galvojate, kad rezultatas iš karto šoktels ir pasikeis. Labai taikliai paklausė gerbiamas kolega Algirdas, aš irgi tą patį buvau užsirašiusi. Partnerystės principai, jūs sakote, organiškai auga biudžetas. Kaip tai gali turėti įtakos, jūs man atsakykite, organiškai... Jūs pati savo kalboje pasakėte, organiškai biudžetas auga. Man tai klausimas, niekaip negaliu suprasti. Tai ar nenorėjote iš karto atnešti viso paketo, kaip reikėtų visą struktūrą sutvarkyti? Ačiū.

E. DOBROVOLSKA (LF). Dėkoju už klausimą. Kai mes matome pačią visumą, ką kolega V. Bakas klausė, kaip atrodė pati suplanuota reforma, tai būtent paminėjau sudedamąsias dalis. Jeigu mes kalbame, kodėl yra etapiškumas, tai visų pirma dėl paruošiamųjų darbų. Yra sudėliojami tie darbai, ką mes kalbame apie probaciją, kuri turėtų startuoti, Seimui pritarus, nuo liepos 1 dienos, tai yra nuo kitų metų vidurio. Kai mes kalbame apie įkalinimo įstaigas, poreikį, kiek užtruktų sutvarkyti tiek poįstatymines... Juolab mes dabar turime konsultacijas su profesinėmis sąjungomis, su nevyriausybinėmis organizacijomis, su pačiais dirbančiais pareigūnais, kurie jau dabar teikia pasiūlymus dėl tos koncepcijos. Mes norime atnešti galutinį variantą, kuris, beje... Seimui netgi nereikėtų pritarti, kaip galutinai atrodytų ta vidinė struktūra vieno juridinio asmens, bet mes norime turėti visą konceptą, apie kurią galėtume kalbėti ir matyti visumą. Kai mes kalbame apie Bausmių vykdymo kodekso peržiūrą, kadangi mes kalbame ne apie atskirų straipsnių peržiūrą, bet visą vientisą, kad mes turėtume atitinkantį tarptautinius standartus, mes puikiai suvokiame, kad tai yra laikui imlus klausimas, daro tie patys žmonės, kurie dirba šiais bausmių vykdymo politikos klausimais.

Aš norėčiau grįžti prie jūsų klausimo, kaip auga tas biudžetas. Jeigu mes pažiūrėtume į tas 14 valstybių, kurios atskyrė Probacijos tarnybą nuo Kalėjimų departamento ir perdavė pavaldumą Teisingumo ministerijai, kas įvyko. Kai turime tiesiogiai pavaldžią įstaigą, planuodami biudžetą tiesiogiai pavaldžiai įstaigai mes galime orientuotis tiek į darbo užmokestį, tiek į materialinį aprūpinimą, tiek į kompetencijų kėlimą. Šiandieną, kadangi mes turime tą dvigubą pavaldumą, tuos veiksmus turėtų atlikti Kalėjimų departamentas. Kalėjimų departamento didžiausias iššūkis, kai tu turi Probacijos tarnybą ir įkalinimo įstaigas, kurios turi dar didesnių skaudulių, atitinkamai dėmesį skiri turbūt įkalinimo įstaigoms.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama ministre, na, aišku tik viena, kad pinigų nėra, ir neaišku, kada bus. Susidarė toks įspūdis. Tačiau Probacijos tarnybos darbuotojams nėra svarbu, kam ji bus pavaldi – ar Teisingumo ministerijai, ar Kalėjų departamentui, svarbu, kad būtų jiems lėšų. Ar yra pasikeitusi dabar, šiandien situacija, gerbiama ministre?

Prieš porą metų į mane kreipdavosi Probacijos tarnybos žmonės, kad vienam rajonui yra du automobiliai, du darbuotojai aptarnauja ir važinėja mažiausiai pas 30–40 buvusių nuteistųjų į kaimus. Nesaugu, nežino, ką ras: ar girtą, ar apkvaitusį. Važiuoja merginos. Ar ta situacija kiek yra pagerėjusi šiandien, ar ne, ar panaši situacija?

Antra. Čia daug rašoma, kad pataisos pareigūnai turi teisę naudoti...

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). ...į gyvūną, į transporto priemonę gali ten iššauti, tačiau žmonės, ypač merginos, važiuoja pas...

PIRMININKAS. Užduokite klausimą.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). ...agresyvius žmones ir neturi galimybių jų sutramdyti. Ar situacija kiek pasikeitusi?

E. DOBROVOLSKA (LF). Jeigu leisite, pamėginsiu detaliai atsakyti į jūsų klausimus. Aš norėčiau jūsų...

PIRMININKAS. Iki 2 minučių, ministre.

E. DOBROVOLSKA (LF). Tikrai spėsiu iki 2 minučių. Norėčiau patikslinti jūsų pasakymą – pinigų nėra. Įkalinimo įstaigos – Kalėjų departamentas ir Probacijos tarnyba, kuri šiandien yra pavaldi Kalėjų departamentui, gauna virš 80 % Teisingumo ministerijos lėšų. Klausimas yra, kaip efektyviai yra naudojamos lėšos ir ar teisingai yra paskirstoma. Pasižiūrėkime: Probacijos tarnybos pareigūnai pagal išsilavinimą tikrai yra aukščiau, intensyvių ir papildomų funkcijų turi, bet gauna mažesnę atlyginimą negu įkalinimo įstaigų pareigūnai, tad mes turime klausimų. Jeigu mes žiūrėtume į disponuojamą turta, tai jau padarė Teisingumo ministerija, dalis turto... Pagal funkcijas, tarkim, turime gyvūnėlių prieglaudą, perduotą kitai įstaigai, mes turime pastatų, kurių jau dešimtmetį nenaudojame, bet vis dar skiriame lėšų jiems išlaikyti. Yra ne pinigų skyrimo klausimas, o kiek mes esame sąmoningi, kad tai yra efektyviai naudojama. Tuo labiau kad dabar, kai mes kalbame apie būtent seną Šiaulių investicinį projektą, jis yra peržiūrėtas, iš naujo dėliojamas ir bus judama toliau.

Ką aš norėčiau akcentuoti dėl jūsų klausimo, aš norėčiau nebegirdėti su lyties pagrindu susieto, kai pareigūnės važiuoja, nes važiuoja tiek vyrai, tiek moterys ir puikiai susitvarko tiek moterys, tiek vyrai.

Kitas dalykas. Jeigu mes kalbėtume apie būtent materialinį aprūpinimą, man buvo keista girdėti iš probacijos pareigūno pasakymą, kad paprasčiausiai Kalėjų departamento, pavyzdžiui, liemenių arba kitų priemonių. Probacijos tarnyba turi būti įgali pati nustatyti, ko jiems reikia, kiek apykojų, kiek būtent darbo priemonių, ir savarankiškai nusipirkti.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dabar dėl motyvų. Prieš kalbės V. Bakas. Prašom. Perleidžia A. Sysui. Prašom kalbėti, Algirdai Sysai.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau pradėti tais žodžiais, kuriuos pasakė Laima. Ministrės drąsūs atsakymai manęs kažkaip neįtikino. Aš manau, kad jeigu tikrai norima daryti tam tikras reformas dėl šios tarnybos, aš labai norėčiau matyti, kad iš pradžių pradedamos spęsti tos degančios problemos, kurių šiandien yra, ypač Kalėjų departamente. Apie tai ne vieną kartą ir Seime kalbėta, ir pareigūnai skundžiasi. Bet mes pradedame nuo vienos kontoros skaidymo į dvi, ir steigimas papildomų, nežinau, kokio ten laipsnio vadovas bus – generolas ar mažesnio laipsnio. Laukčiau visų įstatymų ir tada galbūt mano nuomonė keistųsi.

Dabar aš matau tokį dirbtinį paskaidymą į dvi kontoras, o ar bus daugiau kas nors padaryta, ar ne, nelabai tikiu. Vien tiktai atskyrimas Probacijos tarnybos turbūt tokių rezultatų, kaip ministrė vis apeliavo į kitų šalių patirtį, tikrai neduotų.

PIRMININKAS. Už kalbės E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, tarptautinė patirtis taip pat yra svarbi ir niekas nežino, kaip čia iš tikrųjų bus. Svarstymas komitete kaip tik ir yra gera proga apie tai pakalbėti – ir apie sąlygas, ir apie kitus dalykus, susijusius ir su probacija, ir apskritai vidaus tarnybos sistema. Manychiau, pritariame po pateikimo ir svarstome komitetuose. Taip, ko gero, daugiau bus naudos, negu nesvarstytume ir nematytume tų problemų, kurios yra.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė ir balsuosime. Balsavimas buvo numatytas 18 val. 45 min. Manau, jeigu tuo laiku nespėsime, tuomet 18 val. 55 min. ar panašiu laiku tikrai turėtume balsuoti.

18.40 val.

Technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 2, 6, 7, 10, 11, 14, 15, 18, 19, 23, 25, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1059, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 14, 18¹ ir 84 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1060, Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo Nr. VIII-935 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1061, Inovacijų skatinimo fondo įstatymo Nr. XIII-3167 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1062 (*pateikimas*)

Kviečiu A. Armonaitę, ekonomikos ir inovacijų ministrę, pristatyti darbotvarkės 2-18 klausimą, tai yra keturių įstatymų projektų paketo pateikimas. Kaip pagrindinis Technologijų ir inovacijų įstatymas.

A. ARMONAITĖ (*LF*). Sveiki, labas vakaras. Šią vėlyvą Lietuvai valandą leiskite pristatyti Vyriausybės Seimui teikiamą įstatymų paketą, pradedantį Lietuvoje inovacijų reformą. Mūsų tikslas yra aukštos pridėtinės vertės ekonomika. Tikslas yra, kad čia, Lietuvoje, daugiau mokslas ir verslas bendradarbiautų ir sukurtų aukštos pridėtinės vertės produktų, paslaugų, kad tai galiausiai virstų didesniais atlyginimais mūsų žmonėms ir apskritai turtingesne, augančia ekonomika.

Iki 2030 metų mes planuojame, įgyvendinę šią reformą, padvigubinti aukštos pridėtinės vertės produktų ir paslaugų eksporto dalį. Šiuo metu eksporto dalis yra gana kukli – 13 %. Taip pat planuojame iki 2030 metų patrigubinti privačias investicijas į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą. Taip pat pasiekti, kad kas antros įmonės produktyvumas būtų aukštesnis nei Europos Sąjungos vidurkis. Šiandien sistema yra fragmentuota, visi ir kartu niekas Lietuvoje neužsiima inovacijomis, turime keletą agentūrų, kurios iš tiesų turi daug darbų, tačiau jų funkcijas reikia labiau koordinuoti, tiesą sakant, ir konsoliduoti, tai mes šiuo metu ir darome. Mes norime skaičiuoti šitos politikos poveikį, norime ugdyti žmonių kompetencijas ir turėti realų, tikrą kompetencijų centrą valstybėje, žinoma, tvariai finansuoti bei koordinuoti inovacijų politiką.

Nemažai institucijų, kurių bendruomenės nariai mes esame, pavyzdžiui, Europos Komisija ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, Lietuvai nuolat rekomenduoja pertvarkyti savo inovacijų politiką. Štai pacituosiu, Europos Komisija 2017 metais rašo: „Inovacijų politikos sistema per daug fragmentuota, nėra nei efektyvi, nei veiksminga ir veda viešojo finansavimo išsklaidymo link. Rekomendacija – sukurti vieną nacionalinę verslo ir inovacijų paramos agentūrą.“ 2016 metais, o vėliau ir šiemet Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija Lietuvai taip pat rekomenduoja tris agentūras sujungti į vieną ir taip stiprinti tiek kompetencijas, tiek koordinavimą, tiek finansavimą pasitelkiant *Business Finland*, Suomijos, modelį.

Mūsų komanda, žinoma, išnagrinėjo visų gyvybingų ekonomikų, panašaus dydžio ekonomikų patirtį. Išnagrinėjome *Business Sweden*, *Business Finland*, Čekijos inovacijų agentūros, Izraelio, Prancūzijos sėkmės istorijas, na, gal ne visada ir sėkmės, ir siūlome konsoliduoti tris agentūras Lietuvoje, tai yra Lietuvos verslo paramos agentūrą, „Verslią Lietuvą“ ir dalį „Mitos“ funkcijų, susijusių būtent su technologijomis ir inovacijomis. Mes tikimės, jog šita žmonių komanda augins, kaip ir minėjau pristatymo pradžioje, Lietuvos eksportą, taip pat ir aukštos pridėtinės vertės eksportą, sustiprins kompetencijas, sustiprins tinklaveiką ir taip pat suteiks verslui prieigą prie finansų.

Šitas įstatymų paketas byloja ne tik apie konsolidaciją ir ambicingus tikslus kuriant aukštos pridėtinės vertės ekonomiką, juos neseniai įvardinau, jis taip pat turi ir keletą kitų pakeitimų. Leiskite labai trumpai pristatysiu. Jis patikslina Mokslo, technologijų ir inovacijų tarybos vaidmenį prie Vyriausybės, jos tikslas yra padėti Vyriausybei koordinuoti sprendimus, reikalingus sukurti veiksmingas ir efektyvias prielaidas mokslo, technologijų ir inovacijų politikai formuoti ir įgyvendinti, patikslina sąvokas, ministerijų funkcijas. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus ir prašau palaikymo.

PIRMININKAS. Ačiū. Pirmasis klausia E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama kolege, abejonių nekelia pats tikslas Inovacijų agentūrą sukurti kaip viską koordinuojančią. Tačiau susitikime su jūsų viceministre ir kitais ministerijos žmonėmis girdėjome dar vieną dalyką, išsakytą kaip probleminį, kad yra labai daug aplinkybių, ne-skatinančių įmonių registruoti inovacijas arba imtis inovacijų, kitaip sakant, šito verslo inovacijų aplinka yra tokia, kurią reikėtų taisyti.

Tai, mano supratimu, klausimas jums, kas iš to, jeigu sukursime Inovacijų agentūrą kaip vieną instituciją, kuri tuo užsiims, tai jau yra gerai, tačiau jeigu bus paliktos tos visos aplinkybės, kurios trukdo inovacijų procesui, nepaisant to, ar bus trys, ar viena agentūra. Pavyzdžiui, paskutinis sakinytis, konkretus pasakymas: pačios įmonės nenori deklaruoti vykdomų inovacijų, nes Valstybinė mokesčių inspekcija užsiima to proceso biurokratizavimu.

PIRMININKAS. Laikas.

E. GENTVILAS (LSF). Taisykime tuos dalykus.

A. ARMONAITĖ (LF). Šiaip jau platus klausimas. Iš esmės ką siūlo šitas įstatymų paketas, kurį aš dabar atnešiau, tai, kaip ir minėjau, tiek kompetencijų, kurias turi valstybė, sustiprinimą, tiek galimybę verslui kreiptis ne į dešimt agentūrų, o į vieną, tiek pažangių paslaugų ir produktų eksporto plėtrą.

Dabar yra keletas kitokių institucinių apribojimų, vieną iš jų jūs paminėjote. Jeigu jūs klausumėte, pavyzdžiui, dar mano asmeninės nuomonės (ir čia tikrai sakau tik savo asmeninę nuomonę), inovacijas taip pat paskatintų ir neapmokestinamas reinvestuojamas pelnas. Mes turime visą žemėlapių veiksmų, tarp jų ir mažesnę biurokratiją, jis galėtų padėti įmonėms. Paminėjote Valstybinę mokesčių inspekciją, bet yra ir kitų trukdžių. Tai yra visas žemėlapis veiksmų, kuriuos reikia atlikti. Tiesą sakant, susitvarkius tą institucinį kiemą, mums bus lengviau tai padaryti.

PIRMININKAS. Klausia L. Savickas. Prašom.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, tikriausiai vienas iš tų klausimų, kur, tikiuosi, bus galima kalbėti apie vienybės sąlygą, nes iš tikrųjų projektas savo esme, mano vertinimu, tęsia praėjusios Vyriausybės pradėtus darbus šioje srityje – inovacijų reformos, inovacijų agentūros steigimas. Gal galėtumėte šiek tiek pakomentuoti, ar nematote rizikų finansų prasme, konsoliduodami agentūras? Biudžetas, sakyčiau, tuo laikotarpiu tikrai nedidėja.

Ir ar, jūsų akimis, pačias darbuotojų vietas šiuo laikotarpiu planuojama išsaugoti, galbūt numatomas augimas? Kaip jūs tą aspektą įsivaizduojate, nes terminai jau šių metų pabaiga, kitų metų pradžia? Ačiū.

A. ARMONAITĖ (LF). Taip, čia gali būti ir daugiau klausimų apie finansus. Jeigu galima, truputį plačiau atsakysiu. Šiuo metu trys agentūros, kurias konsoliduojame, iš valstybės biudžeto gauna apie 30 mln. eurų. Dar apie 30 mln. eurų yra techninės paramos lėšos. Techninė parama, tai yra patalpų nuomos dalykai ir panašiai, juos, pavyzdžiui, Europos Komisija suteikia Verslo paramos agentūrai. Žinome, kad šitos techninės paramos lėšos truputį mažės.

Dar nesame patvirtinę biudžeto, jis iš Seimo sugrįš į Vyriausybę, bet šiuo metu iš valstybės biudžeto Inovacijų agentūrai yra numatyta beveik 14 mln. eurų, daugiau negu 13 mln. eurų. Bet čia neišsigąskime, kalbame apie valstybės biudžeto lėšas. Ši agentūra turės galimybę administruoti struktūrinę europinę paramą, nes Lietuvos verslo paramos agentūra, kuri ir bus Inovacijų agentūros dalis, yra įtraukta į Europos Komisijos valdymo koordinavimo sistemą. Taigi naujas paramos etapas bus administruojamas šitos agentūros ir, man atrodo, tai yra gana svarbi žinia verslui.

Dar daugiau. Lietuva (tiesa, ne Inovacijų agentūra, ko gero, tai bus kita agentūra) taip pat turės nemažai investicijų į inovacijas su Europos atsigavimo fondo „Naujos kartos Europa“, „Naujos kartos Lietuva“ lėšomis. Paprastai kalbant, pinigų bus. Svarbiausia, kad jie būtų prasmingai ir tikslingai investuojami. Man atrodo, čia tas kompetencijos ugdymo elementas agentūroje yra labai svarbus.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Iš tiesų optimistiškai nuteikia, kad pinigų bus. Visada mes sakome, kad pinigų bus, bet ne visada jų užtenka. Kaip tik ir jūsų ta Vyriausybės įgaliota institucija taip pat formuos, galima sakyti, mokslo politiką, tačiau vėlgi labai priklauso nuo finansavimo. Valstybės pinigų visada neužtenka. Mes tikimės, kad vis dėlto prie mokslinių tyrimų prisidės ir verslas. Iš tikrųjų ar ši agentūra turės kokių modelių galbūt kofinansuoti arba kaip nors pritraukti didesnę kiekį lėšų iš privataus verslo, nes šiuo metu apskritai mokslo finansavimas iš valstybės biudžeto yra žemumose, o dar didesnėse žemumose iš privataus verslo. Tai ar tikrai bus koks nors postūmis šioje pusėje?

A. ARMONAITĖ (*LF*). Taip. Kolega, nežinau, ar pavyko nugirsti, pačioje pradžioje ir pristaciau, kad mūsų tikslas, pradėdant šį pokytį, yra dešimtmečiui į priekį. Tikimės, kad 2030 metais privačios investicijos į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą patrigubės – nuo 0,34 % (tas yra dabar) iki 1,7 %. Kaip sakoma, valsas šokamas dviese. Ne tik valstybė, bet ir verslas turi investuoti. Tikiuosi, kad tos paskatos, čia ir atsakydama į E. Gentvilo klausimą tą turėjau omenyje, mums apie paskatas reikia galvoti ne tik kalbant apie institucinę sąrangą, bet ir apskritai apie reguliavimą.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, prieš tai buvęs projektas, kad kitoks, dabar yra, kad konsoliduojame. Iš tikrųjų tai yra galbūt ir tikslinga, nes kartais būna taip, kad net nežino verslas, kur iš tikrųjų reikėtų kreiptis. Eini į vieną, į kitą – taip mėtaisi ir nebežinai, kur gauti tą finansavimą ir kur surasti pagalbą.

Mano klausimas būtų. Jūs akcentavote kompetencijas. Kaip jūs įsivaizduojate, kaip jūs sukursite, jeigu jūs su tomis pačiomis... lieka tie patys specialistai, taip toliau, kaip jūs įsivaizduojate pakelti visų specialistų kompetenciją, kad tai tikrai būtų tai, ko aš atėjau būtent į šį centrą ir aš gaunu visą informaciją, visą pagalbą suteikia man būtent tie patys specialistai? Ačiū.

A. ARMONAITĖ (*LF*). Aš nenoriu jokių būdu nurašyti egzistuojančių kompetencijų, kurios yra šiose trijose agentūrose. Ten tikrai yra labai gabių žmonių, kurie augo kartu su šiomis organizacijomis. Mūsų tikslas yra visus tuos žmones išlaikyti ir sustiprinti. Dabar aš, kaip sprendimų priėmėja, galiu galbūt pateikti pavyzdį.

Įsivaizduokime – puslaidininkių pramonės pradžia Lietuvoje. Mums reikia ne tik politinės lyderystės ar Lietuvos verslo pasiryžimo investuoti, ar tarptautinių partnerių ir investuotojų, bet mums reikia, kad agentūra, kuri užsiima, pavyzdžiui, šia tema, pažangios gamybos tema, mums suteiktų visą reikiamą pagalbą ir žinių. Negali būti taip, kad nuvyksti, nežinau, į Jungtines Amerikos Valstijas ir tau, kaip sprendimų priėmėjui, sunku susirinkti duomenų apie Lietuvos potencialą. Mažai duomenų apskritai, tyrimų ir žinių. Tikslas yra keliamas šiai agentūrai ne tik prisidėti finansiškai prie mokslo, verslo projektų ar koordinuoti šias veiklas, bet ir būti tuo kompetencijų centru. Tikimės, esamas kompetencijas išlaikyti, ir, žinoma, investuosime į agentūros žmonių augimą. Aš, tiesą sakant, tikiuosi, kad ir tarptautinių ekspertų turėsime. Turi būti agentūroje ir priežiūros mechanizmai, valdyba. Tikiuosi, kad pavyks čia turėti galbūt žmonių ir iš užsienio. Na, kad iš tų sėkmingų pavyzdžių, turinčių patirties žmonių, tikiuosi, kad taip pavyks mums sukurti šį pokytį. Supratau, kad viskas.

PIRMININKAS. Ačiū. Laikas klausti baigėsi. Dėl motyvų už pasisako E. Gentvilas. Ačiū, ministre.

E. GENTVILAS (*LSF*). Pasisakau už, nes tikslas, atrodo, tikrai yra šventas ir suprantamas – skatinti inovacijų politiką, tačiau nerimą kelia praeitis. Tai yra mokslo slėnių kūrimo patirtis, verslo inkubatorių kūrimo patirtis. Valstybės kontrolė labai aiškiai yra pasisakiusi, kad didžiuliai pinigų kiekiai nedavė norimo efekto. Daug nuėjo biurokratizavimui, daug nuėjo tokiems elementa-

riems dalykams, kurie... Na, apie patalpų nuomą, taip sakant, kompensuojamą, kalbama, o realiai jokio verslo ir jokių inovacijų negimsta.

Su padidėjusiu dėmesiu žiūriu į šį projektą. Buvome susitikę su ministerijos komanda, kai kurių atsakymų neišgirdome. Pavyzdžiui, koks administracinių lėšų sutaupymas sujungiant į vieną? Konkretaus atsakymo nėra. Koks finansavimas bus, tai čia taip, tačiau administracinių išteklių panaudojimas? Koks proceso finansavimas, ministrė šiek tiek atsakė, tačiau svarbiausias dalykas, ką yra pažadėjusi viceministrė, – pateikti Seimo nariams sąrašą tų aplinkybių, kurias reikia jau dabar ir galima būtų jau dabar šalinti, kad netrukdytų inovacijų procesui.

Aš sutinku, gerbiama Aušrine, tegul atsiranda Inovacijų agentūra kaip viena, bet yra aplinkybių (jū aš dabar nevardinsiu per pusantros minutes), kurios jau dabar trukdo ir jau dabar jas galima šalinti. Tai norisi, kad ministerija šalintų trukdžius, trukdančius investicijų, inovacijų procesui ir lygia greta kurtų mechanizmą.

Dabar mes matome kol kas gražią iniciatyvą kurti naują instituciją, bet kol kas nedaroma nieko, kaip šalinti tuos trukdžius, kurie trukdo inovacijų ir investicijų politikai. Aš balsuoju už, bet ieškokime dar proceso patobulinimo ateityje. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Tuoju pat balsuosime. Aš supratau, ministrė nori į pasisakymą už su klausimais trumpai reaguoti. Jeigu galima, labai trumpai.

A. ARMONAITĖ (LF). Matyt, klausimų žanras ir yra tam, kad užduotum tuos klausimus, o ne pasisakymo metu. Jeigu klausimas yra dar vis aktualus dėl administracinių lėšų sutaupymo, mes skaičiuojame, jog, na, konsolidacija tam ir yra skirta, kad šį tą ir sutaupytum, tai apie 2 mln. eurų vien administravimo išlaidų bus sutaupoma. Man atrodo, tai yra nemaži pinigai. Tikiuosi, nuraminau kolegą, kuris palaiko, bet vis dar yra neramus.

PIRMININKAS. Dėkui. Aš tik dar turiu paklausti, ar rezervinį 5 – Labdaros ir paramos įstatymą – pateiks S. Skvernelis, atėjęs į salę, ar jo jau nebėra Seimo patalpose? Nėra. Nėra S. Skvernelio, vadinasi, šis klausimas pateiktas nebus, ir mes balsuosime.

18.59 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 27, 28, 33, 44, 46, 61, 64, 66, 72 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹ ir 29¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-931ES, Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 4¹, 15, 40, 47 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-932 (pateikimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, kviečiu į savo vietas, pradėdame balsavimą. 2-7.1 ir 2-7.2 klausimai – Akcizų įstatymo ir Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo projektų Nr. XIVP-931 ir Nr. XIVP-932 pateikimas. Kolegos, gal bendru sutarimu galime pritarti po pateikimo? Galime? Pritarta bendru sutarimu.

Pagrindinis komitetas dėl šių įstatymų projektų yra Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną. Galime tam pritarti? Ačiū, pritarta.

19.00 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 35 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1053, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1054, Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2, 4, 38³ ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1055 (pateikimo tęsinys)

Tada 2-8.1, 2-8.2 ir 2-8.3 – Akcizų įstatymo, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo ir Pelno mokesčio įstatymo projektų pateikimas. Čia irgi didelės diskusijos nebuvo. Reikės balsuoti? (*Balsai salėje*) Gerai, balsuojame dėl pateikimo. (*Balsai salėje*) Balsuojame. Yra norinčių balsuoti. Balsuojame. Prašau. Kas už – už, kas prieš – prieš. (*Balsai salėje*)

Balsavo 94: už – 93, prieš nebuvo, susilaikė 1. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: dėl visų pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, o dėl Akcizų įstatymo ir Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo papildomas yra Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną. Galime pritarti? Galime. Pritarta bendru sutarimu.

19.01 val.

Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 4, 5 ir 6 straipsnių ir trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-941, Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 21¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-942 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-9.1 ir 2-9.2 klausimai – Loterijų ir lošimų įstatymo projektas ir Azartinių lošimų įstatymo projektas. Pateikimo stadija. Gal šitą pavyks bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pavyks? Tvarka. Tada pritarta bendru sutarimu darbotvarkės 2-9.1 ir 2-9.2 klausimams. Siūlomi komitetai: Biudžeto ir finansų komitetas kaip pagrindinis. Ir gruodžio 7 dieną yra svarstymas. Ar galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

19.02 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 61³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-980ES (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-980. Irgi pateikimo stadija. Gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Balsuojame? (*Balsai salėje*) kažkas pasakė: balsuojame. Gerai, balsuojame dėl šito. Kviečiu balsuoti dėl 2-10 klausimo – dėl Mokesčių administravimo įstatymo projekto Nr. XIVP-980.

Balsavo 97: už – 97, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną. Galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

11.23 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2, 3, 5, 26, 32, 40, 50, 67, 71, 76, 77, 79, 113, 125, 126, 130¹, 136, 138, 139, 140 straipsnių pakeitimo, 69 straipsnio ir IX¹ skyriaus pripažinimo netekusiais galios ir Įstatymo papildymo X² skyriumi įstatymo projektas Nr. XIVP-1018 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ projektas. Pateikimas. Siūlau iš karto balsuoti. Buvo įvairių nuomonių, prašom apsispręsti balsuojant. Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ projektas Nr. XIVP-1018.

Balsavo 95: už – 64, prieš – 5, susilaikė 26. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Užsienio reikalų komitetas, papildomi – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas ir Žmogaus teisių komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 25 dieną. Galime tam pritarti? Ačiū, pritarta.

19.04 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-850 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – irgi įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ projektas Nr. XIVP-850. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 92: už – 67, prieš – 3, susilaikė 22. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Užsienio reikalų komitetas, papildomais – Biudžeto ir finansų, Nacionalinio saugumo ir gynybos ir Žmogaus teisių komitetai. Suprantu, kad norima paprašyti Vyriausybės išvados. (*Balsai salėje*) Siūloma svarstyti gruodžio 16 dieną. Galime tam pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Gerai, dar A. Kupčinską nori. Prašom.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas dar norėtų pasvarstyti kaip papildomas.

PIRMININKAS. Ekonomikos komitetą įtraukti prie papildomų. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime, gerai. Ačiū, pritarta dėl visų komitetų ir Vyriausybės išvados.

19.06 val.

Vidaus tarnybos statuto 7, 9, 53 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1012 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – Vidaus tarnybos statuto kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1012. Čia daug diskusijų nebuvo. Gal po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta bendru sutarimu.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Žmogaus teisių komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 14 dieną. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

19.06 val.

Pataisos pareigūnų veiklos įstatymo Nr. XIII-1387 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1029, Vidaus tarnybos statuto 4, 7, 16, 18, 25, 28, 30, 31 ir 32 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1030, Probacijos įstatymo Nr. XI-1860 5, 6, 8, 10, 17, 18, 21, 22, 25, 28, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo bei 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1031, Bausmių vykdymo kodekso 18, 47, 48, 159 ir 183 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1032, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1033, Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1034, Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 87 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1035 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-16 klausimų visas paketas – Pataisos pareigūnų veiklos įstatymo ir kitų įstatymų projektai. Kviečiu balsuoti ir apsispręsti dėl jų po pateikimo.

Balsavo 93: už – 65, prieš nebuvo, susilaikė 28. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu dėl visų projektų siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomu – Žmogaus teisių komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 21 dieną. Galime tam pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

19.07 val.

Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 2, 7, 9, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-975 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-17 klausimas – Paramos mirties atveju įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-975. Ar po pateikimo galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Pagrindiniu komitetu siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 9 dieną. Galime tam pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

19.07 val.

Technologijų ir inovacijų įstatymo Nr. XIII-1414 2, 6, 7, 10, 11, 14, 15, 18, 19, 23, 25, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1059, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 14, 18¹ ir 84 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1060, Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo Nr. VIII-935 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1061, Inovacijų skatinimo fondo įstatymo Nr. XIII-3167 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1062 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-18 klausimų paketas – Technologijų ir inovacijų įstatymo ir kitų įstatymų. Čia irgi prieš lyg ir nebuvo norinčių kalbėti. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Galime. Pritarta bendru sutarimu visam paketui. Pagrindiniu komitetu siūlomas Ekonomikos komitetas dėl visų įstatymų projektų. Kaip papildomas siūlomas Biudžeto ir finansų

komitetas dėl visų įstatymų projektų. Dėl Mokslo ir studijų įstatymo projekto papildomu komite-
tu siūlomas taip pat Švietimo ir mokslo komitetas.

Matau, A. Žukauskas norėtų pasisakyti.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Prašau Švietimo ir mokslo komitetą paskirti papildomu ir dėl pagrindi-
nio Technologijų ir inovacijų įstatymo.

PIRMININKAS. Taip, yra toks prašymas ir dėl pagrindinio. Ir tada siūloma svarstyti lapkri-
čio 25 dieną. Visiems šiems pakeitimams galima pritarti? (*Balsai salėje*) Galima. Pritarta bendru
sutarimu.

Gerbiamieji kolegos, baigėme šios dienos darbotvarę, nebent dar yra pareiškimų. Jie tuoj at-
sidarys mano lange ir mes pamatysime, kad... Pareiškimų nėra. (*Šurmulys salėje*) Registruojamės.

Užsiregistravo 93 Seimo nariai. Skelbiu posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 110 STENOGRAMA

2021 m. lapkričio 11 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pavaduotojai V. MITALAS, R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ
ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiamieji kolegos! Kviečiu užimti vietas. Pradedame lapkričio 11 dienos Seimo rytinį posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis. Užsiregistravo 115 Seimo narių.

10.00 val.

Informaciniai pranešimai

Kolegos, norėčiau pranešti, kad įkurta nauja tarpparlamentinių ryšių grupė – Tarpparlamentinių ryšių su Rytų Afrikos bendrijos valstybėmis. Jos pirmininku yra išrinktas G. Paluckas, pavaduotoju A. Vyšniauskas. Ją sudaro 13 narių.

Taip pat šiandien turėsime slaptą balsavimą. Balsų skaičiavimo grupę sudaro: R. Baškienė, I. Kačinskaitė-Urbonienė, D. Kepenis, V. Kernagis, M. Matijošaitis, Č. Olševskis, E. Sabutis ir J. Varikalys. Ar galime pritarti tokiai balsų skaičiavimo grupei bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkui, pritarta.

Taip pat norėčiau jus informuoti, kad šiandien tradiciškai Seime vyksta kraujo donorystės akcija, kviečiu prie jos prisijungti.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. lapkričio 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Labas rytas, gerbiami kolegos, gerbiama Seimo Pirmininke, frakcijos vardu noriu paprašyti iš darbotvarkės išbraukti darbotvarkės 1-5 klausimus – Administracinių nusižengimų ir Baudžiamojo kodekso įstatymų pakeitimo projektus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Labas rytas, kolegos. Tikrai norėčiau atsiprašyti, matyt, ir Lietuvos lenkų, ir lenkų tautos už tai, kaip mes atrodome šiandien su savo darbotvarke. Nes, kolegos, jūs pasižiūrėkite, kaip yra sudėlioti klausimai. Žiūrint į darbotvarkę mums narkotikų dekriminalizavimas yra daug svarbiau ir jis yra įrašytas aukščiau (faktiškai ryte) nei palaikymo ir paramos pareiškimas kaimyninei tautai. Jūs pagalvokite, gal jūs šiandien savo akyse gerai atrodote, bet kaip jūs atrodysite po kokių 20–30 metų? Aš manyčiau, kolegos, tikrai gal reikėtų persigalvoti ir prioritetus dėlioti kitaip, nes atrodome ne kaip Seimas, o kaip kažkokia *šaiika*.

PIRMININKĖ. Miela kolege, norėtusi pasidžiaugti, kad rastas sutarimas, sutarta dėl rezoliucijos teksto, ir tikiuosi, kad mes šiandien ją vienbalsiai priimsime. R. Juška – dėl darbotvarkės.

R. JUŠKA (LSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu prašau iš darbotvarkės išbraukti r-1 klausimą – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1081.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Labas rytas, gerbiami kolegos, frakcijos vardu prašyčiau išbraukti iš darbotvarkės 2-3 klausimą – Susirinkimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-819. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. (*Šurmulyš salėje*) R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Taip, aš noriu pasakyti, žinote, kad rastas toks kompromisinis variantas ir nors kokia rezoliucija gimsta Lenkijos nepriklausomybės dienos proga, todėl kviečiu

Seimo narius pasirašyti Seimo rezoliucijos „Dėl solidarumo su Lenkijos Respublika hibridinės atakos akivaizdoje“ projektą Nr. XIVP-1047(2). Pasirašyti galima Posėdžių sekretoriato 214 kabine. Iki jos pateikimo kviečiame tai padaryti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji Seimo nariai, faktiškai pirmas variantas tos rezoliucijos dėl Lenkijos palaikymo buvo visiškai kita mintis. Mes norime ją palaikyti kovoje su Europos Sąjungos biurokratais, kur bandome taikyti didžiausias sankcijas. Ir pasakysiu dar vieną detalę. 2007 metais Lietuvos Konstitucinis Teismas pasakė, kad Lietuvos Konstitucija aukščiau Europos Sąjungos teisės. O kai lenkai pasakė, jiems baudas taiko. Taip pat ir Vokietijos Konstitucinis Teismas yra aukščiau Europos Sąjungos teisės. Toks yra išaiškinimas. Tai kodėl taikomi dvejopi standartai? Tai aktualus klausimas, nes ta vertybinė kova yra visiškai apeita, nėra šioje rezoliucijoje. Labai gaila, kad krikščionys demokratai pabijoję, išmetė pavardes tų žmonių, kurie krikščionišku pagrindu steigė Europos Sąjungą, buvo pradininkai.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Petrai, ar jūs turite pasiūlymų dėl darbotvarkės? Dėl darbotvarkės kalba E. Gentvilas.

P. GRAŽULIS (LRF). Turiu pasiūlymą, kad priimkime šitą, bet teiksime dar tą pačią.

E. GENTVILAS (LSF). Aš tą patį norėjau sakyti, kalbėkime dėl darbotvarkės. Esminis klausimas, kaip Lietuva atrodys po 30 metų, kai darbotvarkės 1-8 klausimas dėl Lenkijos, o darbotvarkės 1-5 klausimas dėl dekriminalizavimo. Man nejauku, kaip atrodysime. Tai čia turbūt yra darbotvarkės klausimas.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, pasiūlymai dėl darbotvarkės yra gauti. Apsispręskime ir balsuokime. Pirmasis siūlymas yra Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos. Siūloma išbraukti darbotvarkės 1-5 klausimą – dekriminalizavimo įstatymo projektą Nr. XIVP-95. Kas palai kote Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos siūlymą, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 58, prieš – 55, susilaikė 10. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas yra išbraukti rezervinį 1 klausimą – projektą Nr. XIVP-1081. Siūlo Liberalų sąjūdžio frakcija. Balsuojame.

Balsavo 128 Seimo nariai: už – 63, prieš – 19, susilaikė 46. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas paties iniciatoriaus pasiūlymas išbraukti 2-3 klausimą – Susirinkimų įstatymą. Gal galėtume pritarti jam bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Taip pat turime du įstatymų projektus, kurie nebuvo įrašyti į rudens sesijos darbų programą, tai yra projektai Nr. XIVP-1052 ir Nr. XIVP-876. Ar galime bendru sutarimu pritarti jų svarstymui šios dienos posėdyje? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Dabar turime apsispręsti dėl visos darbotvarkės. Ar galime pritarti jai bendru sutarimu? Balsuojame. Kas pritariate darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 129 Seimo nariai: už – 77, prieš – 12, susilaikė 40. Darbotvarkei pritarta.

Darbotvarkės 1-2.1 klausimas... P. Gražulis dar norėtų pasisakyti. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Aš noriu repliką vadinamiesiems krikščionims demokratams, kurie prieš rinkimus lipa ant altoriaus ir vos ne mišias aukoja. O dabar jie, vienu žodžiu, pasisako už narkotikus. Prašėme pertraukos, galvojau, kad kunigą pakviesime, gal pašventins juos ar bent egzortus paskaitys. Kas jų galvose darosi, kad jie tapo antikristais kažkokiais, – velnio apsėsti krikščionys demokratai. Ir net pertraukos nepaėmė. Jau tikrai norėjau iškviešti egzorcistą, būtų paskaitę egzortus, gal smegenys pasikeistų jiems.

10.10 val.

Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-764GR (svarstymas)

PIRMININKĖ. Darbotvarkės 1-2.1 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-764GR. Kviečiu Užsienio reikalų komiteto pranešėją A. Lydeką. Tai yra Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, gražintas dėl veto, jį apsvarstė komitetas. Prašom.

A. LYDEKA (LSF). Labai ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, Seimo nariai, Užsienio reikalų komitetas, kaip pagrindinis ir šiuo atveju vienintelis komitetas, iš naujo svarstė Presiden-

to vetuotą, gražintą įstatymo projektą. Įvertino naujai pateiktus pasiūlymus, taip pat ir jau priimtą įstatymą. Komiteto nariai balsavo pagal statutinę formuluotę, kad siūlytų Seimui priimti Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo pakeitimo įstatymą be pakeitimų. Tai yra tokį, koks buvo priimtas. Už šį pasiūlymą balsavo penki komiteto nariai, trys komiteto nariai susilaikė. Nebuvo nė vieno komiteto nario, kuris balsuotų prieš. Teisingumo dėlei, gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau atkreipti dėmesį, kad komiteto nariai, svarstydami gražintą įstatymo projektą, neturi statutinių teisinių galimybių atskirai vertinti skirtingus pasiūlymus – arba *in corpore* turi pritarti Prezidento pateiktiems pasiūlymams, arba likti prie jau priimto įstatymo tokio, kokį Seimas yra priėmęs. Kadangi kai kurie pasiūlymai iš esmės prieštarauja teisinei sistemai, komiteto nariai apsisprendė laikyti įstatymą, koks buvo priimtas, priimtu ir teikia tokį pasiūlymą Seimui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. G. Burokienė. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, kad pastebėjote, Seimo Pirmininke. Frakcijos vardu prašome pertraukos iki kito posėdžio dėl šio klausimo.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolege, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad pagal Seimo statuto 166 straipsnio 2 punktą po svarstymo tame pačiame Seimo posėdyje rengiamas pakartotinis Seimo apsvaistytas įstatymas priėmimas. Todėl kelti šio veto klausimą į kitą posėdį mes pagal Statutą galimybės neturime. Kviečiu diskutuoti užsirašiusį K. Masiulį.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Tada prašome valandos pertraukos.

PIRMININKĖ. Atsiprašau?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Prašome valandos pertraukos.

PIRMININKĖ. Valandos pertraukos.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Pusvalandžio.

PIRMININKĖ. Apsispręskite prašau, kokios pertraukos jūs prašote.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Valandos pertraukos prašome. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiama kolege, jūs galite paprašyti pusvalandžio pertraukos frakcijos vardu. Aš taip traktuojau jūsų pasiūlymą ir Seimas apsispręs dėl pusės valandos pertraukos. Dar kartą informuoju gerbiamą Seimą, kad veto svarstymo metu prašyti pertraukos iki kito posėdžio nėra galimybės. Taigi apsispręskime dėl Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos siūlymo padaryti pertrauką svarstant veto. Kas palaikote frakcijos siūlymą, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 117: už – 53, prieš – 57, susilaikė 7. Pritarta pusvalandžio pertraukai.

10.15 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-765GR (svarstymas)

Taigi mes pereiname prie kito darbotvarkės 1-2.2 klausimo. Tai lydimasis projektas Nr. XIVP-765GR. Kviečiu Užsienio reikalų komiteto pranešėją perskaityti komiteto išvadą.

A. LYDEKA (LSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Garbūs Seimo nariai, analogiškai kaip ir dėl prieš tai pristatyto įstatymo projekto, taip ir šiuo atveju Užsienio reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas ir vienintelis komitetas, apsvaistė šį įstatymo projektą ir priėmė tokį statutinį sprendimą: siūlyti Seimui priimti Valstybės tarnybos įstatymo kelių straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymą be pakeitimų, tai yra tokį, koks buvo priimtas. Balsavimo rezultatai: už balsavo 5 komiteto nariai, prieš nebalsavo nė vienas, susilaikė 3 komiteto nariai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi dėl pagrindinio klausimo yra paimta pusvalandžio pertrauka, taigi diskusija ir dėl lydimąjo bus, kai sueis tas laiko terminas.

10.16 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912GR (svarstymas)

Pereiname prie 1-3 klausimo – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912GR. A. Veryga norėtų pasisakyti per šoninį mikrofoną.

A. VERYGA (LVŽSF). Gerbiama Seimo Pirmininke, frakcijos vardu norime paprašyti pusės valandos pertraukos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galbūt kolegos norėtų bendru sutarimu pritarti tokiam pasiūlymui? (*Balsai salėje*) Gerai, pritarta bendru sutarimu pusės valandos pertraukai ir šiuo klausimu.

10.17 val.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 4, 12, 47, 48, 49, 50, 53 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 48¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-553GR (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 kelių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-553GR. Tai yra taip pat Prezidento gražintas veto ir kviečiu pranešėją J. Urbanavičių pristatyti komiteto išvadą.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Seimo Aplinkos apsaugos komitetas svarstė šį Prezidento vetuotą įstatymą. Sprendimas: „Nepritarti Respublikos Prezidento siūlymams dėl Seimo priimto Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 12, 47, 48, 49, 50, 53 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 48¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-854.“ Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 4, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs pristatėte komiteto išvadą. Pradedame diskusiją. Diskusijoje užsirašė kalbėti trys Seimo nariai. Pirmasis kalba P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji Seimo nariai, man atrodo, kad priimtas įstatymas buvo labai subalansuotas. Tikrai į kiekvieną skundą nereikėtų reaguoti. Aš vakar po komiteto posėdžio atsidariau savo elektroninį paštą ir ten buvo policijos pranešimas, kad man pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl to, kad aš į parduotuvę įėjau be galimybių paso. Nors visa žiniasklaida rašė, kad aš turiu galimybių pasą, bet kažkoks, atsiprašant, pagal Mėnulio fazes gyvenantis pilietis parašė skundą, aš turiu policijai aiškintis, policija turi gaišti laiką ir policija pradėjo ikiteisminį tyrimą. Na, iš tikro be jokio pagrindo. Be abejonės, aš nusiunčiau tą galimybių pasą pats, nors policija pati galėjo įeiti į e. sveikatą ir patikrinti. Aš manau, ji tokias teises turi. Bet pažiūrėkite, Seimo nariai, ateina Mėnulio pilnatis – kiek atsiranda visokių skundų.

Aš manyčiau, kad buvo labai subalansuotas įstatymas. Ne prieš Prezidentą, bet šiuo klausimu tikrai negalima palaikyti Prezidento veto. Skatinsime skusti žmones be pagrindo, pareigūnai važinės, gais laiką, rašys protokolus, aiškins, atmetinės. Aš manau, tikrai nereikėtų palaikyti šiuo klausimu Prezidento veto.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar kviečiu T. Tomiliną. Jis taip pat užsirašęs kalbėti diskusijoje. T. Tomilino salėje nematau. Kviečiu R. Šarknicką. A, prašau, Tomai, jūs kalbėsite diskusijoje? Ne. R. Šarknickas taip pat nenorėtų kalbėti diskusijoje. Dėl motyvų užsirašė kalbėti... Atsiprašau, priėmimas. Prieš pereidama prie motyvų, taip pat norėčiau priminti gerbiamiems kolegoms Statuto 167 straipsnį, kurio 1 punktą sako, kad „gražinto įstatymo priėmimo metu pirmiausia balsuojama, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų“. Taigi tie, kurie užsirašė kalbėti už, tie pasisako už tai, kad priimtume įstatymą be pakeitimų. Kas užsirašė kalbėti prieš, pasisako už Prezidento siūlymus pakeitimus. Taigi prašau persirašyti, jeigu jūs padarėte klaidą.

Pirmasis šneka L. Jonauskas – motyvai prieš.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, Prezidento veto ir pasiūlymai iš tikrųjų yra savalaikiai. Noriu atkreipti dėmesį į tai, kad mes deklaruojame, kaip ir visa Europa, kad aplinkosauga, klimato krizė yra mums patys svarbiausi ir prioritetiniai klausimai darbotvarkėje, tačiau realybėje veiksmais, ypač ir tuo, ką vakar mačiau mūsų komitete, matau, kad tai yra tiktai tuščios deklaracijos ir iš tikrųjų aplinkosauga nelabai rūpi mūsų kai kuriems kolegoms.

Aš kreipiuosi į visus ir raginu priimti pataisas, kurias pasiūlė gerbiamas Jo Ekscelencija Prezidentas. Motyvai yra štai kokie: pirmiausia, kaip dabar numatoma įstatyme, atsisakyti, kad į kiekvieną pranešimą būtų reaguojama, būtų didžiulė klaida. Aplinkosaugininkų ir taip trūksta, atlyginimai šitų žmonių, pareigūnų yra labai maži. Vilniuje dirbantys pareigūnai, turintys aukštąjį išsilavinimą, gauna vos 800 eurų. Dėl tokių algų net nėra žmonių, norinčių dirbti aplinkosaugi-

ninko darbą. Šiandien Aplinkos apsaugos departamente trūksta, priklausomai nuo savaitės, nuo 50 iki 60 inspektorių, o tai reiškia, kad realiai nėra žmonių, kurie galėtų atlikti šias funkcijas.

Priėmus šias įstatymo pataisas, matyt, būtų prisitaikoma prie to, kad atlyginimai maži, žmonių nėra ir atitinkamai, kad ir funkcijų būtų mažiau, bet tai yra labai klaidingas ir gėdingas kelias, jeigu valstybė juo pasuks. Todėl siūlau pritarti Prezidento veto, pritarti Prezidento pasiūlymams ir priimti šias pataisas, ir rūpintis aplinkosauga realiai, o ne deklaracijomis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už kalba J. Urbanavičius.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, iš tikrųjų įstatyme buvo įtvirtinta pareiga aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams reaguoti į kiekvieną pranešimą. Siūloma vertinti gaunamus pranešimus pagal jų riziką, operatyvumą, reaguoti į pavojingiausius, o į mažiau pavojingus reaguoti ilgesniu laikotarpiu. Aš noriu pasakyti, tikrai šia pataisa Prezidentas gal ir šiek tiek abejodamas... Tikrai bus reaguojama į visus pranešimus ir bus tiriami visi skundai, susiję su gamtos pažeidimais. Tikrai turbūt bus atrenkami pirmiausia tie, kurie daro didesnę žalą gamtai, ir ten bus skiriamas didesnis dėmesys. O į tuos smulkesnius taip pat, dar kartą pakartosiu, tikrai bus reaguojama ir bus vykdoma pareigūnų pareiga.

PIRMININKĖ. Prieš kalba T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, akivaizdu, kad šis veto nekelia valdantiesiems jokių problemų. Normaliomis sąlygomis jūs jį priimtumėte, nes yra pasiūlytas kompromisas, suderintas su ministerija. Aš netgi nekalbėsiu apie šio įstatymo turinį, nes akivaizdu, kad jeigu bus nepritarta veto, bus akivaizdu, kad valdantieji tiesiog keršija Prezidentui.

Skandinavų patirtis sako, kad jei nori spręsti santykių krizę, tu turi reaguoti į sprendimus, kritikuoti sprendimus, bet ne asmenį. Jei šis veto nebus priimtas, bus akivaizdu, kad jūs norite gilinti krizę, norite gilinti nesutarimą su Prezidentu, esant tokioms nepaprastoms sąlygoms ir nepaprastajai situacijai valstybėje, kai mes turime ir migracijos krizę, ir kovidą skaičiai tikrai mūsų nedžiugina.

Todėl aš apeliuoju į jūsų sveiką protą, į jūsų gerą valią – priimkite Prezidento veto ir nusiųskite aiškų signalą, kad norime taikos valstybėje, norime susikalbėjimo tarp institucijų.

PIRMININKĖ. Prieš kalba R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju. Kai vyko Prezidento rinkimai, reikia prisiminti, kiek prisidėjo aplinkos autoritetas, Prezidentas V. Adamkus. Šitais dalykais būtent V. Adamkus ir prižadėjo konsultuoti ir esamą Prezidentą G. Nausėdą. Tikrai man tai kelia didelį pasitikėjimą ir tikrai norėtusi, kad tos nesantaikos nebūtų prezidentūroje. Be šių Prezidento pakeitimų įstatymas gali turėti priešingą poveikį ir mažinti pareigūnų ir suinteresuotų asmenų paskatas siekti kuo geresnių rezultatų aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, V. Pranckietis užsirašė kalbėti už. Prašom.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Gerbiami klausytojai, Lietuvoje apie įvairius dalykus žino labai daug žmonių, apie krepšinį ir apie aplinkosaugą gali kalbėti kiekvienas, net Lietuvos Respublikos Prezidentas. Aš siūlau išsižiūrėti į įstatymo turinį, nes jis suteikia galimybę ir įtraukia daug platesnes žmonių grupes į gamtos apsaugos priežiūrą, ir netrukdyti jiems veikti, įtraukime žmones į sprendimus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Dėl šio klausimo, primenu, darbotvarkės 1-4 klausimo, mes apsispręsime balsuodami numatytu laiku. Balsavimas yra numatytas 12 valandą.

10.27 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 71¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-95(3) (priėmimas)

Kadangi dar nepaėjo paimta pusės valandos pertrauka, mes toliau pagal darbotvarkę turime darbotvarkės 1-5.1 klausimą – Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 71¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIVP-95(3). Matau, kad norėtų pasisakyti gerbiamas A. Stončaitis. Prašom.

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiama Pirmininke, frakcijos vardu prašytume pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pasiūlymą, prašymą, tačiau visos pertraukos šiuo klausimu jau yra išnaudotos. Norėčiau pakviesti S. Šedbarą į tribūną, kad pristatytų Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą. Labai prašyčiau pristatyti visas gautas Teisės departamento pastabas dėl šio įstatymo projekto.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Iki priėmimo Teisės departamentas parašė keletą pastabų. Pirmą pastabą yra daugiau redakcinė ir komitetas jai pritarė. Tai yra tiesiog skaičiukų patikslinamas pavadinime. Antra pastaba yra dėl 1 straipsnio, pritarus pavadinimo patikslinimui, šiek tiek koreguojamas pats tekstas. Tam irgi komitetas pritarė. Toliau yra irgi redakcinės pastabos dėl 2 straipsnio. Komitetas joms pritarė, suredagavo. Taip pat dėl 3 straipsnio irgi čia yra redakciniai dalykai, patikslinami skaičiukai. Komitetas pritarė. Šiuo atveju visoms Teisės departamento pastaboms yra pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Mes išklausėme komiteto pirmininko pristatytą komiteto nuomonę dėl visų Teisės departamento pastabų. Pradedame priėmimą pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio nėra gauta pasiūlymų, pastabų. Buvo gauta Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Ne, ne, balsuojame.“*) Reikalaujate balsuoti. Balsuoti, kaip žinome, mes galime tik numatytu laiku. Ar galime 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime. Ne, ne, ne.“*) Reikalausite balsuoti. Gerai, kolegos, tuomet visas įstatymo projekto svarstymas keliamas į balsavimo laiką. Balsavimas yra numatytas 12 valandą. Tuomet taip pat bus išsakyti ir motyvai dėl šio įstatymo projekto.

10.29 val.

Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-96(2) (priėmimas)

Kita darbotvarkės 1-5.2 klausimas – Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-96(2). Kviečiu pranešėją S. Šedbarą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Dėl šio projekto, kuris yra susijęs su prieš tai ką tik svarstytu, iki priėmimo buvo gauti du pasiūlymai, tai Teisės departamento ir Seimo nario P. Gražulio. Komitetas dėl Teisės departamento pasiūlymo apsisprendė nepritarė. Už balsavo 4, prieš – 3, susilaikiusių nebuvo. Teisės departamentas siūlo šiek tiek koreguoti ir plėsti Baudžiamojo kodekso veikų sudėtį. Mes manome, kad jau po svarstymo, priėmimo stadijoje plėsti ir iš naujo persvarstyti visą paketą, kuris yra susijęs ir su Administracinių nusižengimų kodeksu, negalima, nes tokiu atveju vėl grįžtume į nulinę situaciją. Toks projektas, koks yra, gali būti taikomas, ir dėl to komitetas nepritarė.

Dėl to paties projekto yra Seimo nario P. Gražulio gana kompleksinis pasiūlymas, taip pat susijęs su Administracinių nusižengimų kodeksu, bet Seimo narys nesiūlo koreguoti Administracinių nusižengimų kodekso, taigi vien koreguoti Baudžiamąjį kodeksą neišėina. Tokiu atveju vėl reiktų žiūrėti sistemaiškai, svarstyti iš naujo abu projektus. Tai galima daryti ir ateityje. Taigi komitetas apsisprendė taip pat: už nepritarimą balsavo 4, prieš – 3, susilaikiusių nebuvo. Šitam pasiūlymui komitete taip pat nebuvo pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Dėl 1 straipsnio yra gauta Seimo nario P. Gražulio pataisa, mes dėl jos galime apsispręsti tik balsuoti numatytu laiku. Ar galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Nereikalaujate balsuoti. Balsuosime numatytu laiku nuo 12 valandos.

10.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projektas Nr. XIVP-1046(2) (priėmimas)

Kadangi mes dar turime 15 minučių, likusių iki pertraukos pabaigos, aš norėčiau pakviesti pristatyti 2-10 klausimą. Prašom. Aš noriu pakviesti gerbiamą L. Kasčiūną, kad pristatytų Seimo

nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projektą.

Gerbiami kolegos, kadangi pasiūlymų dėl šio nutarimo nėra gauta, jį sudaro vienas straipsnis, mes galime pradėti priėmimo procedūrą. Ar galime šiam straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Tuoj pažiūrėsime, ar yra užsirašiusių dėl motyvų šiuo klausimu. Primenu, kad svarstome nutarimą „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Taigi dėl šio klausimo apsispręsimė balsuoti numatytu laiku. Primenu, balsavimas yra nuo 12 valandos.

10.33 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1081 (pateikimas)

Norėčiau pakviesti gerbiamąjį A. Matulą, kad jis pristatytų rezervinį 1 klausimą – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymą. Prašom. Primenu, įstatymo projekto Nr. XIVP-1081 pateikimas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, mes, penki Seimo nariai, teikiame Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Iniciatoriai yra Sveikatos ministerija ir keli Sveikatos reikalų komiteto nariai. Projektą rengė Sveikatos ministerija.

Tikslas yra sudaryti teisinę prielaidas optimizuoti Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos, visuomenės sveikatos priežiūros biudžetinių įstaigų tinklą, atsisakyti tam tikrų besidubliuojančių funkcijų, efektyvinti įstaigų veiklą. Kaip matote, aiškinamajame rašte yra numatyta schema, kas liktų. Tai Radiacinės saugos centras. Akivaizdu, kad šalia, Baltarusijoje, turint atominę elektrinę, šito centro veikla labai reikšminga ir turi išlikti. Ekstremaliųjų situacijų centras – lygiai taip pat. Žinome, kokioje situacijoje gyvename, šitą instituciją reikia stiprinti.

Toliau. Įstaigas numatoma sujungti: kai kurias prie Higienos instituto, kitas prie Nacionalinio visuomenės sveikatos centro. Taip pat įstatyme palikta galimybė įsteigti ir kitas visuomenės sveikatos priežiūros įstaigas kitų įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka. Noriu priminti, kad buvusi Vyriausybė buvo teikusi įstatymo projektą išvis iš įstatymų išbraukti visą nomenklatūrą, kad tai nutartų tik Vyriausybė ir galbūt kuruojanti ministerija. Bet mes manome, kad dar nėra tinkamai užtikrinamas politikos tęstinumas, keičiantis valdžioms, todėl bent jau pagrindinės įstaigos, aktualiausios įstaigos, įvertinus nūdienos situaciją, turi išlikti, kad įstaigos veiktų stabiliai, kad tai, kuri įstaiga bus jungiama ar naikinama, ar kuriama, nepriklausytų nuo politinės valios. Tikrai neturiu galvoje nė vienos politinės partijos, tiesiog dar yra tokia gajū tradicija, kad politikos tęstinumas įvairiuose sektoriuose ne visada tinkamai užtikrinamas. Labai prašyčiau pritarti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte įstatymo projektą. Jūsų norėtų paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Veryga. Gerbiama Aurelijaus salėje nematau. Klausia J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas Antanai, norėjau paklausti. Akivaizdu, kad tokie mažai šaliai kaip Lietuva turėti daug įstaigų, kurių funkcijos yra labai susijusios arba besidubliuojančios, nėra labai racionalu. Bet gal jūs turite skaičius, kiek Lietuvai kainuoja tų atskirų įstaigų išlaikymas ir apie kiek žmonių čia kalbama?

A. MATULAS (TS-LKDF). Taip, prieš šį posėdį prie manęs priėjo vienas kolega ir sako: ar čia kartais Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro nesiūlote sujungti dėl profesoriaus S. Čaplinsko? Tikrai ne. Mano nuomonė apie profesorius yra labai gera. Tikrai yra kompetentingas žmogus ir labai gaila, kad tiesiog taip įvyko, kad grįžti į darbą turėjo per teismus. Skaičiai yra maždaug tokie: Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centre yra 48 etatai, biudžetas yra 732 tūkst. šiais metais. Bet įdomu, kad šiuo metu mes tinklalapyje matome, kad yra tik 24 pavardės Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centre. Vadinasi, yra užimta tik pusė etatų.

Iš esmės ši institucija yra sužlugdyta, jeigu jos veikla ir jos funkcijos bus jungiamos ar paliekama kaip atskira, čia dar diskusijų klausimas, tikrai turi būti sugražintas ir potencialas. Pavyzdžiui, Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijoje yra 297 žmonės ir virš 6 mln.

biudžetas. Nacionalinės visuomenės sveikatos centre – 606 žmonės, apie 10 mln. biudžetas. Bet šios institucijos išlieka. Jeigu funkcijos bus sujungtos, tikrai nebus dubliuojamos. Psichikos sveikatos centre – 24 etatai, 325 tūkst. biudžetas. Išties Sveikatos ministerijoje yra institucija, yra padalinys, kuris formuoja politiką. Sveikatos reikalų komitete parlamentas įsteigė Psichikos sveikatos pakomitetą. Tikrai reikia peržiūrėti funkcijas to centro, kuris jau gana seniai neturi vadovo.

Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centre numatyti 53 etatai, biudžetas – 720 tūkst. Higienos institute – 90 etatų, biudžetas – 1 mln. Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos centre – 75 etatai, biudžetas – apie 1 mln. 200.

Mes galime užtikrinti, kad biudžetas, jeigu tinklas bus optimizuotas, tikrai nemažės. Tiesiog bus kai kurios įtaigos biudžetas peržiūrėtas, papildytas. Aš manyčiau, kad tikrai atėjo laikas peržiūrėti tam tikrų įstaigų veiklą, jų funkcijas ir, kaip sakiau, ne mažinant biudžetą, o jį konsoliduojant.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega Antanai, labai daug nori jūsų paklausti. Aš labai prašyčiau truputį trumpinti atsakymus. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Iš tikrųjų švelniai tariant pribloškė toks įstatymo projektas, atsiradęs kaip rezervinis klausimas ir vos ką tik užregistruotas. Turime pandemiją, turime didžiausius sergamumo skaičius Europos Sąjungoje, vienus iš aukščiausių mirtingumo rodiklius. Ir štai konservatoriai užsimojo sunaikinti Užkrečiamųjų ligų centrą, nacionalinę laboratoriją, Valstybinį psichikos sveikatos centrą, kai turime tokią įtemptą psichikos sveikatos situaciją šalyje ir nesusitvarkome su pandemija. Mano supratimu, šiuo politiniu įstatymo projektu siekiama atsikratyti nepalankiais žmonėmis ir pateisinti savo prastos pandemijos valdymo politikos pasekmes, kurias turime. Mano klausimas toks, gerbiamas kolega: įvardinkite, kokias konkrečiai funkcijas dubliuoja šios iš sąrašo naikinamos įstaigos?

PIRMININKĖ. Laikas, miela kolege.

A. MATULAS (TS-LKDF). Ačiū. Aš jaučiu, kolege, kad jūs savo kalbą parašėte iš vakaro. Aš jau atsakiau į kai kuriuos jūsų klausimus, ir dėl kolegos S. Čaplinsko, ir dėl tos įstaigos, kurioje, kaip sakiau, dabar tik pusė darbuotojų teliko, veiklos. Apskritai kai kurios įstaigos veikia, mes jau radome tą situaciją, be vadovų, o į kai kurias įstaigas vadovų konkursai buvo skelbiami du ar tris kartus, neatsirado norinčių. Akivaizdu, kad tam tikros permainos, siekiant sustiprinti šių įstaigų veiklą, reikalingos. O funkcijas jūs galite pasižiūrėti pagūglinę tų įstaigų tinklapiuose, jūs puikiai rasite tas įstaigas ir tas funkcijas.

PIRMININKĖ. I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Gerbiama Seimo Pirmininke, aš jus labai gerbiu, gaila, kad plačiai galbūt negalėjau išskleisti klausimo, bet aš jį pakartosiu dar kartą, nes pranešėjas visiškai neatsakė į mano užduotą klausimą. Kokias konkrečių įstaigų funkcijas dubliuoja iš sąrašo naikinamos įstaigos? Atsakykite konkrečiai, nekalbėkime apie politinius motyvus, nes jie jau buvo išsakyti mano kalboje, atsakykite konkrečiai apie įstaigas, kurias dubliuoja.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš jums jau pasakiau ne tai, ką jūs norite išgirsti, bet tai, ką aš atsakiau. Dubliuojamų funkcijų yra labai daug, galite pati patikrinti, kokios funkcijos buvo perduotos iš Užkrečiamųjų ligų centro į Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą. Pavyzdžiui, Užkrečiamųjų ligų centrui kai kurios funkcijos paliktos, bet instrumentai atimti, netgi negali gauti informacijos apie kai kurias veiklas. Kai kurių įstaigų veikla yra tiesiog sužlugdyta. Bet, sakau, jeigu norite plačiau, diskusijų komitete metu, svarstymo metu Sveikatos ministerija tikrai atskleis, kokios konkrečiai funkcijos dubliuojamos. Bet tų dubliuojamų funkcijų yra labai daug.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas komiteto pirmininke, aš jus puikiai suprantu. Jūs, kaip patyręs ir senas ne pagal amžių, bet pagal stažą Konservatorių partijos atstovas, nesvarbu, ar karas, maras, vis tiek vykdate dar gerbiamo premjero A. Kubiliaus pradėtą Saulėlydžio programą. Čia svarbiausia, mano įsitikinimu, yra ne finansinių kaštų optimizavimas, o tiesiog noras sustatyti savo žmones, ir kuo greičiau. Taip buvo visą laiką, kai jūs grįždavote po ilgos pertraukos į valdžią, ir čia yra pagrindinis tikslas.

Bet aš norėčiau jūsų paklausti. Kokią įtaką pandemijos suvaldymui ši suirutė turės, na, sakykite, tokiam skaičiui, keletui tūkstančių žmonių sujaukiant darbą? Ačiū.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas jaunesnis, bet irgi labai patyręs politike, noriu priminti, kad jūsų partija, jūsų frakcija, kuriai jūs dabar atstovaujate, praeitoje kadencijoje siūlė iš viso iš įstatymo išbraukti visas įstaigas, kad kokios jos turėtų būti, nutars tik Vyriausybė. Mes atsisakėme to kelio. Tas pagrindines institucijas, reikalingas šiandien epidemijai suvaldyti ir dėl grėsmių iš išorės, sakykim, Radiacinį saugos centrą, mes paliekame. Akivaizdu, kad kai kurių kitų įstaigų veiklą reikia stiprinti, ne naikinti, bet stiprinti. Todėl tikrai niekas nenori statyti jokių savų žmonių. Kaip sakiau, konkursai į kai kurias įstaigas, pavyzdžiui, į Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą, buvo skelbiami du kartus ir neatsirado tinkamo žmogaus užimti šias pareigas. Jeigu jūs tokį pasiūlysite, prikalsite, kai bus paskelbtas konkursas, patikėkite, nesvarbu, kad tai bus jūsų dukra ar jūsų partijos atstovas, tikrai, jeigu atitiks kompetencijas, bus priimtas ir laimės konkursą.

PIRMININKĖ. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kolega, dabar, šiandien, svarstomas ir eina prie priėmimo dekriminalizavimo įstatymas. Buvo kalbama apie tai, kad bus sukurta narkomanijos prevencijos programa, kad bus padedama tiems sergantiems žmonėms ir panašiai. Daug skambių frazių girdėjome. Kartu naikinamas Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras, taip pat Valstybinis psichikos sveikatos centras. Jeigu kalbate apie tokius dalykus, kad bus sukurta stipri sistema, kuri pagelbės reabilituotis žmonėms nuo priklausomybių, ir kita ranka naikinate šias įstaigas, kaip jūs galvojate tą programą įgyvendinti?

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Dar kartą noriu pasakyti – nė viena įstaiga nebus naikinama. Peržiūrėję jų funkcijas, jų veikla bus sujungta išlaikant finansavimą. Mūsų norai – sustiprinti institucijų veiklą tam, kad jos veiktų efektyviau, kaip sakiau, kad nebūtų dubliuojamos funkcijos. Prieš tai kolega minėjo, kad tūkstančiai žmonių, aš jau vadinau, kad nėra net 1,5 tūkst., kiek aš matau, ar iki 2 tūkst. nėra, bet etatų irgi nesiruošiama optimizuoti. Tiesiog norima stiprinti šitas institucijas, kurios jau keletą metų veikia neefektyviai, arba net, kaip sakiau, Užkrečiamųjų ligų centre šiandien yra tik pusė etatų užimta iš tų, kurie numatyti ir kurie finansuojami.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

Motyvai. Už kalba E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų turbūt jau ir pirmininkas pasakė, kad funkcijos nėra naikinamos.

Dar norėčiau pasakyti, čia matau A. Verygą. Iš tikrųjų norėčiau... A. Verygos taip pat turbūt reikėtų atsiprašyti, kad iš esmės panašus projektas kaip praeitoje kadencijoje, aš taip pat jį palaikiau, nes jeigu pasižiūrėsite į tas visas įstaigas, kurios yra, galima sakyti, prijungiamos prie Visuomenės sveikatos centro, visos jos yra vilnietiškos įstaigos. Tikrai viename mieste išskirti tas funkcijas, laikyti yra tam tikras absurdas. Ypač regionų žmonėms norėčiau pasakyti, kad jeigu atsitinka kokia nors problema, tai ne šitos įstaigos ten dalyvauja, o paprasčiausiai dalyvauja Visuomenės sveikatos centro žmonės, jie ir kovoja vietose su visomis epidemijomis, su visomis užkrečiamosiomis ligomis, o šitos įstaigos daugiausiai, ką padarydavo, pakalbėdavo per televizorių ir pasakydavo, kad visuomenės sveikatos centrai turėtų važiuoti.

Iš tikrųjų, manyčiau, turėtume pritarti tam racionalizavimui. Viename mieste laikyti kelias įstaigas, dirbančias panašiose srityse, kad kiekviena turėtų savo atskirą vadovą dėl to, kad tam vadovui reikia darbo vietos, tikrai nėra reikalo. Manyčiau, turėtume stiprinti regionuose visuomenės sveikatos centrus ir dar labiau nukreipti visą veiklą į praktinę veiklą, o ne į demagoginę veiklą. Tikrai pritarti šitam įstatymo projektui ir tikiuosi palaikymo iš kitų kolegų.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Ką tik visas Seimas stebėjo transliaciją, matė, kaip pranešėjas neatsako į du kartus užduotą klausimą, kokių konkrečiai įstaigų, kokias funkcijas dubliuoja tos įstaigos, kurios yra išbraukiamos iš biudžetinių įstaigų sąrašo. Tai yra Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras, Nacionalinė laboratorija, Valstybinis psichikos centras.

Nacionalinė laboratorija, paimekime tokią, kokių įstaigų veiklą dar gali dubliuoti? Šiuo metu jie atlieka PGR tyrimus, tai yra iš principo labai svarbu nustatant tikrus COVID-19 atvejus.

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centrui gal iš tiesų sudėtinga buvo tvarkytis, kai tas pats vadovas vadovauja 30 metų ir dabar vėl gražintas į pareigas. Gal buvo vykdoma netinkama politika, blogai kontroliuojama ta įstaiga, tai reikia spręsti, bet ne naikinti svarbias visai valstybei funkcijas.

Valstybinis psichikos centras... Pasižiūrėkime, turime tikrai prastą psichikos sveikatos situaciją šalyje. Prieš tai jinai buvo prasta dėl didelio savižudybių skaičiaus ir dabar tikrai negerėja dėl šalyje esamos įtampos, susijusios su pandemija, nedarbu ir kitais dalykais. Galų gale ligos baimė.

Įvertinus šias aplinkybes, įvertinus tai, kad šis projektas gimė vos prieš dvi dienas, anksčiau nebuvo jokių diskusijų, akivaizdžiai yra stumiamas buldozeriu, įrašytas į Seimo darbotvarkę, kai net nebuvo įtrauktas iš anksto į šios Seimo rudens sesijos programą, yra akivaizdžiai politinis klausimas ir noras susidoroti su nepalankiomis įstaigomis, nesugebant tvarkytis ir įgyvendinti funkcijas pagal esamą sistemą.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Apsisprendime balsuoti numatytu laiku.

10.51 val.

Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-764GR (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Dabar grįžtame prie mūsų darbotvarkės pačios pradžios, nes praėjo pusė valandos, kai pertraukos prašė opozicinės frakcijos. Taigi dabar diskusija dėl darbotvarkės 1-2.1 klausimo – Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-764GR. Kviečiu į tribūną K. Masiulį.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, klausimas yra gana paprastas. Šiuo metu Lietuva patiria dvi dideles krizes, sukeltas išorinių aplinkybių. Tai ir pandemijos krizė, ir ypač migrantų krizė. Abi krizės yra ne vien Lietuvos, bet ir europinis reikalas. Dėl migrantų krizės iki šiol mes jaučiame Europos valstybių solidarumą, bet manau, kad jis nėra pakankamas – norėtusi greitesnių sprendimų dėl veiksmų, didesnio koordinavimo. O tam reikia labiau kontaktuoti su politikais ir dalyvauti posėdžiuose, greičiau perteikti informaciją Lietuvos politikams, kad atitinkamai jie galėtų kontaktuoti su kolegomis ir greitinti Lietuvai svarbių reikalų sprendimus. Toks atstovas tam ir pasitarnautų.

Aš kviečiu pritarti, kad tokia pareigybė būtų įsteigta, ir atmesti Prezidento veto.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje kalbėti daugiau užsirašiusių nėra. Motyvai. Už kalba E. Gentvilas. (*Balsai salėje*) Gerbiamasis Petrai, jūs galėjote užsirašyti, kai buvo... E. Gentvilas – motyvai už. Prašom, jūs užsirašėte dėl motyvų. Puiku. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gerai, ačiū, pagaliau įjungtas. Aš matau, kaip ponas T. Tomilinas turbūt čia pasisakė dėl kito projekto, kad mes čia norime konfrontacijos su Prezidentu. Ne, nenorime. Tiesiog man atrodo, kad buvo galima nevetuoti ir šito įstatymo, nes jis nekuria kokių nors esminių nuostatų, ir Aplinkos apsaugos kontrolės įstatymo. Veto atsirado be pasiūlymų dėl kito, trečio, vetuoto įstatymo.

Teko kalbėti su prezidentūros žmonėmis – užkaskime karo kirvius. Man atrodo, nereikėjo iškasti, nereikėtų užkasti. Šiandien mes, kaip Seimas, patekome į tokią tam tikrą pakabintą situaciją. Jeigu mes atmetame Prezidento veto, suprask, mes giliname takoskyras. Kaip tik nesinori gilinti tų takoskyrų, norisi ieškoti sutarimo. Seime buvo politinė valia ir politinė dauguma ypač, pavyzdžiui, dėl šio įstatymo ir Aplinkos apsaugos kontrolės įstatymo priėmimo. Aš ir noriu, kad būtų traktuojama tiek visuomenės, tiek Prezidento pusės kaip Seimo valios patvirtinimas, nesiekiant kokios nors aštrios konfrontacijos.

Man labai patiko užvakarykštės dienos įvykiai, kai visos frakcijos, visi Seimo nariai ir Prezidentas rado sutarimą labai svarbiu klausimu. Gal mes tikrai per mažai kalbamės iš anksto ir gal čia reikėtų priimti ir opozicijos pastabas, bet laikas kalbėtis praėjęs, šiandien yra tik pats verdiktas. Aš pasisakau už tai, kad atmestume Prezidento veto, bet tai neturėtų būti priimta kaip kokia konfrontacija.

PIRMININKĖ. Prieš kalba G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Aš kalbėsiu labai trumpai. Iš tiesų, mano supratimu, šis įstatymo pakeitimas Lietuvos žmonėms yra, nežinau, kažkelintoje vietoje tuo metu,

kai mes turime tikrai hibridinę ataką prie Lietuvos sienų ir Europos Sąjungos sienų, kai mes turime COVID-19 situaciją.

Taigi aš Užsienio reikalų komitete susilaikiau šiuo klausimu. Posėdžių salėje, kai buvo svarstomas Prezidento pateiktas pasiūlymas, pasisakiau prieš ir dabar pasisakau prieš. Tačiau dėl vienybės noriu pasakyti, kad ir Prezidentas, ir Seimas visiškai sutinka, kad Seimo atstovo reikia Vašingtone, ir kuo greičiau. Dėl to, nors susilaikysiu balsuodamas, tikrai dėl vienybės manau, kad mes turime liautis kaišioti vieni kitiems pagalius į ratus ir užsiimti telkiančia, vieninga Lietuvos politika ir diplomatija. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Už kalba A. Lydeka.

A. LYDEKA (LSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Mieli kolegos, tiesiog noriu atkreipti dėmesį, kad šiuo įstatymu nėra siūloma, kaip teigiama Prezidento dekretu, perimti kitų valdžių kompetencijas užsienio politikos srityje, tačiau gilinti ir efektyvinti jau šiuo metu Seimo statute įtvirtintų funkcijų, susijusių su tarpparlamentiniu bendradarbiavimu, įgyvendinimą. Pagal Prezidento dekretu siūlomą Seimo diskrecijos apribojimą, tai yra ribojimą savarankiškai nuspręsti, su kurios valstybės parlamentu būtina stiprinti tarpparlamentinį bendradarbiavimą, pasinaudojant Seimo atstovo institutu, dalis Seimo tarptautinio bendradarbiavimo prioritetų būtų neįgyvendinti.

Prezidentas kelia klausimą, ar visa Seimo tarpparlamentinė veikla neturi būti įgyvendinama tik Europos Sąjungos ir NATO valstybių atžvilgiu. Diskutuotina, ar Prezidento siūlymas apriboti parlamento teisę spręsti dėl tarpparlamentinio bendradarbiavimo efektyvinimo kryptį ir prioritetų nekelia pagrįsto klausimo dėl atitikties valdžių atskyrimo konstituciniam principui.

Na ir Prezidento siūlymas gauti Užsienio reikalų ministerijos pritarimą, dar tik sprendžiant steigti ar panaikinti atstovų pareigybės, kelia pagrįstą abejonę dėl vykdomajai valdžiai suteikiamos parlamento priimamų sprendimų kontrolės. Seimo teisė steigti tokią pareigybę negali būti ribojama vykdomosios valdžios. Ši pareigybė yra Seimo kanceliarijos struktūros dalis ir negali būti siejama su kitos valstybės institucijos, šiuo atveju užsienio reikalų ministro, leidimu ar neleidimu ją įsteigti. Ačiū, kolegos.

PIRMININKĖ. Dėkui. Prieš kalba – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Taip, aš irgi noriu pasakyti prieš Prezidento veto, nes, man atrodo, visiškai trūksta logikos. Mes esame NATO nariai ir ten tikrai turime pakankamai savo atstovų. Kodėl dabar mums... Mums atrodo, tikrai reikia tuos atstovus turėti pačiose silpniausiose vietose. Gal ten, kur yra gana aršūs konfliktai, kad tuos konfliktus, turėdami atstovą, galėtume mažinti, ieškoti bendrų tikslų.

Pavyzdžiui, mes turime net kaimynes šalis, kur šiandien didžiausi konfliktai, ir su Baltarusija, ir panašiai. Kažin, jeigu toks atstovas būtų, gal mes per jį surastume kokių nors sprendimų, gal baigtųsi tų migrantų kažkokia krizė Lietuvoje. Dabar mes visiškai užsidarę, neturime jokių sąlyčio taškų. Ir man atrodo, kad tikrai yra klaida.

Galbūt nepagalvojo Prezidentas tikrai apriboti Seimo valią, kur ir dėl ko siųsti savo atstovus. Manau, kad nereikėtų pritarti Prezidento veto, nes, iš kitos pusės, aš pasakysiu dar vieną argumentą: tikrai kuo daugiau bus diplomatijos ir kuo bus daugiau kontaktų su bent kokiomis šalimis, net siekiant ekonominės naudos, bus tik geriau mūsų valstybei.

PIRMININKĖ. Už priėmimą be pataisų kalba K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Džiaugiuosi, kad šiuo klausimu mano nuomonė sutampa su Petro nuomone. Kolegos, aš noriu priminti kolegoms iš opozicijos, kad štai ši klausimą mes svarstėme Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete ir pasisakė absoliučiai visi, ir jis buvo bendru sutarimu priimtas. Aš kviesčiau taip balsuoti ir dabar. Nemanau, kad mano kolegų nuomonė turėtų dreifuoti ir pasikeisti dėl to, kad Prezidentas vetavo šį įstatymą. Juk mes turime labai daug argumentų, dėl ko reikia tokio atstovo. Kviečiu kolegas išsaugoti šitą nuomonę.

PIRMININKĖ. Už kalba Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš gal taip trumpai pasakysiu. Aš, buvęs diplomatas, dirbęs Vyriausybėje, visapusiškai prašau Seimo narių palaikyti, nes tai yra palaikymas parlamentinės diplomatijos. Tai, ką padarė Emanuelis prieš 30 metų, tai, ką padarė daugybė kitų žmonių, gerbiamas A. Račas su Vokietija, su kitomis šalimis, tai, ką darė daugybė kitų mūsų žmonių Ukrainoje,

Sakartvele, yra istoriniai dalykai. Mes turime investuoti ir sustiprinti, nes tai yra Lietuvos, galima sakyti, prekinis ženklas ta Seimo parlamentinė diplomatija, ir ji kartais padaro daug daugiau negu diplomatai, nes kartais diplomatams net neleidžiama kai kurių dalykų daryti, ką gali sau leisti politikai. Labai prašyčiau vis dėlto atmesti Prezidento veto ir padėti pačiam Prezidentui tose teritorijose, kurios nėra NATO valstybės. Jam tikrai reikės tos paramos ir susitelkti kaip valstybei. Todėl tikrai būčiau labai dėkingas, jeigu mes vieningai atmesime Prezidento veto.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Motyvai išsakyti. Balsuosime numatytu laiku. Primenu, kad balsavimas numatytas nuo 12 valandos.

11.01 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-765GR (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-2.2 klausimas yra lydimasis įstatymas – įstatymo projektas Nr. XIVP-765GR. Svarstymas. Diskusijoje užsirašiusių nėra.

Einame į priėmimo stadiją. Priėmimo stadijoje dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Visi norintys kalbėti dėl motyvų jau pasisakė prieš tai kalbėdami susijusiu klausimu.

11.02 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912GR (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Taigi kitas darbotvarkės 1-3 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912GR. Taip pat yra gražintas Prezidento veto. Mes pereiname į svarstymo stadiją. Svarstymo stadijoje kviečiu frakcijos vardu pasisakyti J. Sejonienę. Dar prieš atverdama tribūną diskusijoms norėčiau pasiūlyti apibrėžti diskusijų laiką, nes turime labai daug užsirašiusių kolegų, kurie norėtų padiskutuoti. Siūlau 20 minučių skirti diskusijai ir po to, žinoma, pereisime į priėmimo stadiją. Ar galime pritarti bendru sutarimu 20 minučių diskusijai? Nematau prieštaravimų. Pritarta bendru sutarimu. Prašom. Prašom pristatyti komiteto išvadą.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Labas rytas, gerbiami kolegos. Kaip pagrindinis Sveikatos reikalų komitetas Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo projektą svarstė pirmadienį komiteto posėdyje. Teisės departamento pastabų negauta. Apsvarstėme Lietuvos Respublikos Prezidento dekretą ir jo argumentus, pristatytus patarėjos, kodėl buvo vetuotas įstatymo projektas. Pasakė savo nuomonės vėlgi komiteto nariai ir kadangi nepasikeitė nei epidemiologinė situacija, nei Lietuvos Respublikos Vyriausybės pandemijos valdymo strategija, komiteto suformuluota išvada, sprendimas, kad įstatymo projektą reikėtų siūlyti Seimui svarstyti iš naujo be pakeitimų. Balsavo 12 komiteto narių: 6 – už, 6 – prieš ir lemiamu komiteto pirmininko balsu sprendimas buvo priimtas gražinti Seimui projektą be pakeitimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Dabar norėčiau pakviesti E. Gentvilą į diskusiją pasisakyti frakcijos vardu.

E. GENTVILAS (LSF). Dar kartą sveiki, kolegos. Kadangi tikrai ne kartą teko kalbėti ir daug diskusijų buvo, tai gal tik tokios baigiamosios pastabos. Jau minėjau kitu klausimu kalbėdamas, kad nelaikau to konfrontacija, mes nenorime konfrontuoti, tačiau štai vetuotas įstatymas be jokių pasiūlymų, pataisymų, kurie galėjo būti, ir tada viskas atrodytų paprasčiau.

Beje, vienoje diskusijoje su Prezidento patarėja teko girdėti jos pamąstymus, kas galėtų būti įrašyta į šitą įstatymą. Tiesą sakant, taip ir likau nesupratęs, kodėl Prezidentas, teikdamas tą veto, nepridėjo tų pasiūlymų, kurie rodytų norą kartu spręsti pandemijos valdymo priemonių planą. O dabar tik tas veto be jokių pasiūlymų, tie pasiūlymai išsakomi televizijos laidose. Mes negalime svarstyti televizijos laidose išsakytų pasiūlymų. Šiandien atsiduriame tokioje situacijoje, kurią kas nors laiko konfrontacija, kaip sakau, karo kirvio iškasimu. Ne, šiandien mes turime užkasti tuos

karo kirvius ir, tiesą sakant, iš mūsų pusės turi būti taip pat pasakyta, kaip pasakė Prezidentas, kad jis gerbs bet kokį šios dienos Seimo sprendimą dėl šito veto, ir mes turime susitaikyti. Žinoma, sakau, kad valdančioji dauguma bando susitelkti ir dar kartą patvirtinti tai, ką esame priėmę.

Žinoma, neįtikina ir tikrai, man atrodo, nesukelia vienybės jausmo Lietuvoje, kai Prezidento patarėja pasako, kad ne žmonės, kurie atsisakė vakcinuotis, yra kalti. Na, suprask, kažkas kaltas. Kaip čia iš tribūnos pasakė, valstybė turi įtikinti. Aš nemanau, kad valdžia, kuri nuolatos sako, kad vakcinavimas yra pagrindinis būdas kovoti su pandemija, kažko nepadarė. Gal ne taip padarė, turbūt reikėtų pripažinti, kad galima ieškoti ir dar kitokių formų ir būdų. Pripažinkime, kad mes nežinome pandemijos eigos, pandemijos ilgalaikės dinamikos. Ir ne tik mes, politikai, deja, ir pasaulio epidemiologai ne visada žino, kaip bus po mėnesio ar kaip bus po pusės metų.

Užvakar, antradienį, mane apėmė savotiškas pasididžiavimo jausmas, kad, kaip aš spėjau ir raginau, ir Seimo opozicija, ir Seimo dauguma susivienijo priimdama sprendimą dėl nepaprastosios padėties. Bet, žinote, aš spėjau, kad tam buvo pasiruošta. Prezidentas migrantų krizės įkarštyje rugpjūčio pradžioje, atrodo, sukvietė visų partijų vadovus ir atstovus pasitarti. Po to tokį pat kvietimą padarė premjerė I. Šimonytė, ji sukvietė partijų vadovus ir atstovus – pasitarkime. Todėl tas ilgalaikis kalbėjimas davė rezultatą, mums antradienį pavyko vienbalsiai priimti sprendimą ir nuraminti Lietuvos žmones. Bandykime išsivaizduoti, koks būtų šaršalas, jeigu Seimas vos ne per pusę būtų skilęs sprendžiamas nepaprastosios padėties įvedimą.

Dabar aš girdžiu iš prezidentūros pamąstymus, kad artimiausiu metu planuojama ir dėl pandemijos valdymo priemonių, ir krypti kviesti partijų vadovų pasitarimą. Labai gerai. Turbūt pripažinkime, kad vėlavimo čia esama, bet sėsime, kartu sutarsime ir ieškosime. Manau, kad ir tokie balsavimai kaip čia, Seime, įvyko ar šiandien vyks, turėtų būti glaudesni ateityje tada, kai mes susitarsime. Greta to aš turiu pripažinti, matyt, ir mes, kaip valdančioji dauguma, kartais neįsiklausome į opozicijos pasiūlymus, kai galėtume įsiklausyti ir paprasčiau, lengviau spręsti visus dalykus.

Linkiu visiems to įsiklausymo, susitarimo, kalbėjimosi, o šiandien aš siūlau pasisakyti prieš Prezidento veto, atmesti jį ir tokiu būdu užkasti kokius nors menamus, išsivaizduojamus kirvius.

PIRMINKĖ. Dėkoju. Kviečiu į tribūną M. Puidoką.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiamieji, praėjusią savaitę Prezidentas G. Nausėda vetavo valdančiųjų norą apmokestinti darbuotojų testus dėl koronaviruso. Koks sekė atsakas? Vyriausybės atstovai ir Seimo valdantieji aiškiai įvardino, kad nei Prezidento, nei opozicijos, nei visuomenės kvietimo dialogui negirdės ir nežada net įsiklausyti į jokių siūlymus. Konservatorių atstovas L. Slušnys nuėjo dar toliau ir pasakė: panašu, kad mes atėjome į tą momentą, kai vienas ištraukia kardą ir kitas ištraukia kardą, ir dabar jau kaposimės per visą kadenciją. Savo grasinimus valdantieji ėmė vykdyti – Vyriausybė nutarė iš negalimybių paso naikinti greitojo antigeno testus kaip realią testavimo alternatyvą. Jame lieka tikrai nerealiai išbranginti ir net apie 80 eurų Lietuvoje kainuojantys PGR testai. Palikus negalimybių pase tik PGR testavimąsi, dėl apie 700 eurų testavimo kainos negalės studijuoti dalis studentų ir jų Lietuvos Respublikos Konstitucijos garantuojamos teisės į aukštąjį mokslą bus pažeistos.

Negalimybių pasas nuo gruodžio pabaigos įvedamas nuo 12 metų visiems, norintiems naudotis neteisėtai apribotomis paslaugomis. Šiandien nuo kovid mirė 25 žmonės, 10 iš jų buvo pilnai paskiepyti dviem arba trimis skiepais, o 15 buvo paskiepyti iš dalies arba neskiepyti. Ši statistika dar kartą patvirtina, kad gerai veikiantis ir visiems prieinamas testavimas yra būtinas norint sėkmingai suvaldyti pandemiją. Serga ir miršta nuo kovid tiek nepasiskiepiję, tiek ir pasiskiepiję.

Kur čia galima išvelgti pandeminio valdymo medicininę logiką? Jos tiesiog nėra. Efektyvus testavimas yra prioritetinės svarbos. Tai rodo sėkmingai su kovidu kovojančių šalių patirtis. Ypač svarba išsaugant gyvybes tampa ir teisingų gydymo algoritmų taikymas. Apmaudu, kad premjerė reaguoja emociškai ir puola kaltinti opoziciją už klausimus dėl vaistų nuo kovid vartojimo Lietuvoje, nors pati nespėja įsigilinti į situaciją.

Praėjusią savaitę Jungtinėje Karalystėje patvirtintas antivirusinis tabletinis vaistas „Merck“ nuo kovid. JAV ir kitose pažangiose šalyse sėkmingai gydant kovidą vartojami monokloniniai antikūnų preparatai, C vitamino infuzijos ir kiti vaistai. Kodėl Lietuva nesimoko iš kitų šalių gerosios patirties ir skubos tvarka neima naudoti gydymui analogiškų medikamentų? Lietuvoje jau

galima įsigyti estišką nosies purškala „Bioblock“ su antikūnais nuo SARS-COV-2 ir panašų „Rhinix“, jie apsaugo nuo užsikrėtimo kovidu ir neleidžia plisti koronavirusui. Kur informacija visuomenei apie tokias galimybes apsisaugoti? Kur žmonių švietimas? Tokie preparatai galėtų padėti stabdyti ligos plitimą, bet apie juos beveik nėra kalbama.

Faktai negailestingi – Lietuva pagal perteklines mirtis yra pasaulio šalių penketuke, o pagal mirtis nuo COVID-19 – trečia Europoje. Šie faktai yra visiškai ignoruojami. Lietuva pagal perteklines mirtis yra greta tokių šalių kaip Peru, Šiaurės Makedonija, Bulgarija, kurios neturi tvarių sveikatos apsaugos sistemų. Mus lenkia trečiojo pasaulio šalys, tokios kaip Indija ar Pakistanas. Vadinasi, yra rimtų problemų dėl paties gydymo efektyvumo. Šiuo metu kovid simptomų turintys žmonės laukia bendroje eilėje prie testų, nors jie turėtų būti testuojami be eilės.

Ignoruojami Sveikatos teisės instituto ir prezidentūros suburtų ekspertų siūlymai. Ištusus mėnesius į svarbias rekomendacijas nėra kreipiamas dėmesys, o žmonės per tą laiką serga ir miršta. Visi matome, kad valdantieji siekia bet kokia kaina įrodyti savo teisumą, o ne suvaldyti pandemiją. Jie ir toliau renkasi konfrontacijos kelią, dalies visuomenės demonizavimą, nukryžiovimą, o ne sutelkimą ir visų piliečių teisių gerbimą. Ar tikrai dabartinės Vyriausybės tikslas yra suskaldyti visuomenę, sukiršinti, segreguoti ir piktinti žmones? Kalbama vien grasinimų kalba.

Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją visų piliečių teisės lygios, visi moka mokesčius, dėl to skleiskime šią tiesą. Neleiskime mums meluoti ir mūsų priešinti teigiant, kad viena piliečių grupė – blogieji, yra finansuojama kitos piliečių grupės – gerųjų.

Ministras A. Dulkys sako, kad žmonės yra neatsakingi, trūksta ligoninėse lovų, trūksta gydytojų, tačiau per metus, kai ši Vyriausybė veikia, nėra didinamas lovų skaičius. Jis net mažinamas dėl sveikatos priežiūros sistemos reformos, o dalis mediciną baigusių studentų nepriimami į rezidentūrą.

PIRMININKĖ. Laikas!

M. PUIDOKAS (DPF). Kviečiu atsilaikyti tiems valdantiesiems priklausantiems Seimo nariams, kurie nepalaiko mokamo testavimo. Visi mato, kad daromas kietas spaudimas iš premjerės ir partijos lyderių, bet klausimas yra svarbus visai Lietuvai. Žmonės laukia sutelkiančių ir Prezidento su medicinos ekspertais pateiktų siūlymų palaikymo.

PIRMININKĖ. Laikas!

M. PUIDOKAS (DPF). Kviečiu palaikyti Prezidento G. Nausėdos veto ir nepritarti tokio neloģiško ir politizuoto sprendimo priėmimui.

PIRMININKĖ. Kviečiu M. Lingę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Rytoj lygiai mėnuo, kai Seimui buvo pateiktas Žmonių užkrečiamųjų ligų įstatymo projektas. Projektas, kuris Vyriausybės siūlymu buvo apsvaistytas ir priimtas skubos tvarka, vis dar kabo nežinioje. Jei veto bus atmestas, įstatymas išgalios jau vos už kelių savaičių. Jau beveik išseiktas visas paliktas ir numatytas laikas pasiruošti tiek patiems darbuotojams, tiek darbdaviams. Prezidento delsimas, sprendžiant dėl pasirašymo ir vetavimo paskutinę termino dieną, flirtas su nesiskiepijančiais, konkrečių pasiūlymų dėl pandemijos stygius kuria negerą nuojautą, kad rūpestis dėl pandemijos skaičiuojamas 2024 metų šviesoje. Tačiau atvejų daugėja šiandien, ligoninės pildomos šiandien, žmonės miršta šiandien, o mes stumdomės migloje – pavyks ar nepavyks, atmes ar neatmes.

O kas jeigu tektų priimti kur kas sudėtingesnius sprendimus, ar ir dėl jų trūkčiotume ir krūpčiotume? Pavyzdžiui, atleisti nepasiskiepijusius tam tikros profesijos darbuotojus, kaip tai nuo rugsėjo veikia kaimyninėje Latvijoje. Ar susirgusiems neskiepytiems apmokėti sąskaitas už gydymą, kaip tai naujai priimta Singapūre, šalyje, kur vakcinacijos rodikliai vieni iš aukščiausių pasaulyje. Ar įvesti privalomus tam tikros kategorijos darbuotojams skiepus, kaip tai padaryta sveikatos priežiūros specialistams Britanijoje, Graikijoje, Italijoje, Prancūzijoje. Jeigu dėl A. Lukašenkos hibridinio karo sugebame būti vieningi, kodėl dėl hibridinio maro išskystame? Ir tenka apgailestauti, kad šiuo vetavimu sudaroma palanki terpė platinti egoistinį virusą visuomenėje. Kažkieno propaguojamos teisės laisvai mirti iškeliamos aukščiau kitų – visuomenės noro tiesiog gyventi. Blogiausia, kad šioje sumaištyje kuriamos iliuzijos, kad testai nuo kažko apsaugo ar yra tokia pati alternatyva kaip vakcina. Tačiau tai tik valstybės pinigai, skatinimas nesivakcinuoti. Todėl raginu kuo daugiau pandemijos tema kalbėti vieninga kalba, įsiklausyti į tikrą, o ne mirties kultūrai at-

stovaujančių pseudoekspertų nuomones. Didesnė vienybė saugotų daugiau gyvybių. Kviečiu leisti įsigalioti Seimo jau priimtam įstatymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Sysą.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos. Kaip liaudis sako: mišką kerta, skiedros lekia. Darbuotojai šiandien tampa įkaitais nesibaigiančios kovos tarp prezidentūros ir konservatorių arba Seimo daugumos. Kadangi visi čia sėdintys salėje dėjo ranką ant Konstitucijos ir davė priesaiką, atsinešiau Konstituciją ir atsinešiau dar vieną dokumentą. Konstitucijos 53 straipsnis prasideda: „Valstybė rūpinasi žmonių sveikata.“ Lietuva, stodama į Europos Sąjungą, prisiėmė pareigą vykdyti Tarybos direktyvas. 1989 m. birželio 12 d. direktyvos 6 straipsnio 5 punktas aiškiai pasako: jokiū būdu negalima reikalauti, kad už priemonės, susijusias su darbuotojų sauga, higiena, sveikata darbe, mokėtų darbuotojai. Labai keista, kad jokių Teisės departamento, Tarp-tautinės teisės departamento pastabų nebuvo, nors direktyvos niekas nepakeitė, ją privaloma vykdyti. Bet ką padarysi. Visada tokiais atvejais kartoju, kad Lietuva – Marijos žemė ir čia gali būti visokių stebuklų. Taigi, nekartosiu, kad testavimas yra pandemijos valdymo priemonė, būtent valdymo priemonė, kad tai pažeis lygiateisiškumo principus ir kitus. Bet aš norėčiau šiek tiek šiandien iš tribūnos kitu kampu pasakyti. Ar vakcinavimas Lietuvoje yra privalomas? Vakcinavimas Lietuvoje nėra privalomas, tai yra savanoriškas dalykas. Aš suprantu, jeigu Lietuvoje būtų vakcinavimas privalomas ir pilietis nevykdytų tokio įsipareigojimo, tada ir testavimo būtų galima reikalauti, kad būtų, jeigu tu nenori testuotis – privalai susimokėti. Bet pas mus yra savanoriškas vakcinavimas ir principas turėtų išlikti, kad visiškai lygūs visi piliečiai šiame pandemijos kontekste. Aš manau, kad valstybė, kadangi vakcinavimas yra savanoriškas, turėtų daryti viską, kad piliečiai tai ir padarytų. Valstybės rankose ir vakcinavimas, ir informavimo kampanija, ir dezinformacijos paneigimas.

Dabar einame tokiu keliu – jeigu taip, jeigu jūs nenorite, jeigu jūs turite kitokią nuomonę, tada būkite nubausti ir mokėkite. Tai savanoriškas vakcinavimas, aš jau turiu ir trečią vakciną, tuo pasinaudojau, bet gerbiu kito piliečio įsitikinimus, turbūt taip, nes mūsų Konstitucijoje (vėl grįžtu prie kai kurių straipsnių) parašyta, kad visi piliečiai lygūs. Todėl ir kreipiu dėmesį, čia vyksta kova, o nuo to, kad įvesite mokamus testus, šiandien mobilizavęsi, tikrai vakcinavimo lygis vargu bau ar padidės. Kad turėsime šalutinių problemų, čia jau bus akivaizdu.

Turbūt ir jūs kiekvienas gavote ne vieną 100 laiškų šiandien į paštą. Rašo tie piliečiai, kurie nesutinka su šiuo sprendimu. Ar mums reikėtų turėti daugiau pasitestavusių, ar kad šitie žmonės nueitų į pogrindį, galimai būtų užkrato nešiotojai ir blogintų situaciją? Manau, jeigu žmogus sutinka testuotis, mes turime tik padėkoti ir daryti viską, kad tokių, kurie nesiskiepija, besitestuojančių būtų daugiau. Dabar einama visiškai kitu keliu. Pasekmes turbūt labai greitai pamatysime. Todėl palaikau Prezidento veto ir kviečiu tai padaryti visus.

PIRMININKĖ. Kviečiu D. Kepenį.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Mieli kolegos, aš taip pat prisidedu, prisijungiu prie kolegų raginimo palaikyti Prezidento veto ir nekeisti tos situacijos, kuri buvo iki šiol.

Kas atsitiko? Štai netgi kolega E. Gentvilas jau abejoja, ar tikrai skiepai yra pati geriausia pandemijos valdymo priemonė. Kuo toliau, tuo vis daugiau Lietuvos piliečių abejoja, ar viską darome teisingai, nes skaičiai rodo, kad tikrai esame įklimpę akligatvyje. Todėl dar sykį sakau – aš taip pat palaikau, Prezidentas pasakė tikrą tiesą.

Tačiau norėčiau patvirtinti dar vieną dalyką, kad Lietuvoje gyventojai yra ne tik tie, kurie turėtų skiepytis, nes gyvena didelėje baimėje, niekuomet nejudėjo, niekuomet nesirūpino imunitetu, apie kurį mes visiškai nešnekame. Nėra tokio termino imunitetas, pastebėjote? Vien tik skiepai ir testai. Svarbiausias įveikimo faktorius, instrumentas yra „imunitetas“, ponai. Jis yra dviejų rūšių: yra tas, kurį jūs agituojate skiepu, ir yra natūralus, kurį visi dori, sąžiningi, garbingi mokslininkai patvirtina. Jis yra. Ir štai jums du pavyzdžiai – skambina mama ir sako: Dainiau, deputate, mano sūnų varo iš universiteto, ką mums daryti, jis yra sveikuolis, jis yra tvirtas, sveikas vyrukas. Sako: viskas, jeigu nesitestuosi kas kelios dienos, eik lauk. Mama buvo priversta tą vaiką vedžioti pas ligonius, kol jis užsikrėtė, persirgo, susirgo, gavo galimybių pasą (jį aš vadinu vergo pasu) ir staiga vėl mokosi toliau.

Kitas dalykas. Profesorius Algimantas – daugiametis Klaipėdos universiteto dėstytojas, garbingas žmogus, kuris visą gyvenimą rūpinosi savo sveikata ir kitiems rodė, kaip tas daroma, leidžia knygas, kalba apie mitybos, apie fitoterapijos reikšmę žmogaus sveikatai. Ateina jam žinutė – prašom ateiti skiepytis. Jis sako: atstokite nuo manęs, aš neseniai persirgau. Per dvi dienas jis persirgo. Mano laiškas feisbuke yra įkeltas ir pažiūrėkite, ką sako profesorius Algimantas. Jis turi labai liūdną pavyzdį prieš akis: jo sesuo pasiskiepijo ir jau pusę metų vartosi lovoje, negali pakilti. Jis man sako, kodėl jie mane nori priversti?

Mielieji, tas pasas, kurį dabar mes įdavėme kaip leidimą į laisvę, leidimą į koncertą, leidimą į teatrą, leidimą į sporto klubą, išduodamas tik tiems žmonėms, daugumai tų, kurie niekuomet sveikata nesirūpino. Tie tikrieji sveikuoliai, kurie nesusirgo, nebegali eiti nei į teatrą, nei į koncertą. Kas čia darosi dabar? Tai žydai prie vokiečių buvo atsidūrę panašioje situacijoje, tik žydai buvo pažymėti žvaigždėmis ir raudonu pasu. Mes dabar duodame galimybių pasą.

Klauskite, aš dar vieną dalyką čia matau tokį labai labai negražų. Aš jau prieš kurį laiką sakiau, kad matau labai negerą veiksmą prieš mūsų Prezidentą. Tas prasidėjo jau labai seniai. O dabar aš vėl matau, kad tokie ponai kaip L. Slušnys, kaip R. Valatka, kaip A. Valinskas tiesiog spardo mano valstybės Prezidentą, mūsų šalies lyderį. Palaukite, kaip tai gali būti? Aš tikrai negaliu to dalyko leisti ir aš neleisiu, kad mano akivaizdoje tokiais žodžiais būtų *koliojamas* Lietuvos Prezidentas. Neleisiu. Jeigu reikės, ponai, mes tikrai galėsime nueiti ir su L. Slušniu, ir su kitais į tokį kambarėlį trys ir trys, pasiimsime bokso pirštines ir pusę valandos šnekėsime. Aš net neabejoju, kad mes išėję apsikabinsime ir suprasime, kas įvyko toje šalyje. Buvo laikai, kai garbingi žmonės kviesdavo į dvikovas. Dabar tik pliuropiame vienas su kitu. Pliuropiame. Aš esu pasirengęs su jumis pasikalbėti vyriškai.

Grįžtu prie savo teiginio, kurį pasakiau iš pradžių, kad tikrai palaikau Prezidento veto. Sveikinu. Mūsų Prezidentas atitinka Lietuvos sveikuomenės lūkesčius ir aš džiaugiuosi, kad mes tokį Prezidentą turime. Ačiū jums. Sėkmės.

PIRMININKĖ. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš boksuočiau tikrai nežadu ir nesiūlau. Civilizacija yra išradusi argumentų kalbą. Bet prašau neiškraipyti mano argumentų. Kolega pasakė, kad aš suabejojau vakcinacija kaip kovos su pandemija priemone. Ne, aš suabejojau, ar mes visada viską gerai darome. Manau, kad tai yra natūralu. Pasaulis neranda optimalių kovos priemonių. Bet vakcinavimu aš niekada neabejojau, gerbiamas kolega.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Šiaip jau baigėsi mūsų diskusijos laikas, bet dar norėčiau pakviesti L. Nagienę, nes klausimas svarbus ir šiek tiek imuosi iniciatyvos pratęsti laiką, skirtą diskusijai.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, pagal Konstituciją Lietuvos valstybė yra socialiai orientuota. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad socialiai orientuota valstybė turi konstitucinę prievolę ir privalo prisiimti tam tikrų išpareigojimų ir įvykdymų našta. Taip, įstatymas lyg ir turėjo kilnius tikslus. Jis parengtas. Vienas iš tikslų buvo užkirsti kelią užkrečiamųjų ligų plitimui.

Antra. Pabrėžiama, kad testavimas ir ankstyva diagnostika yra labai svarbios valdymo priemonės. Bet dabar pagal šį teisės aktą, kuris nori apmokestinti... Mes nesame prieš testavimą, mes kalbame apie tai, kad šis testavimas būtų nemokamas. Gyventojų tikslinis ir profilaktinis testavimas kaip tik gali padėti kuo anksčiau nustatyti asmenis, užsikrėtusius COVID-19 liga. Ar mes, priimdami šį teisės aktą, neužkirsime židinių plitimo, bet ir ar dar daugiau nesusirgs? Ar tai neprieštarauja Darbuotojų saugos įstatymui? Privalomas sveikatos patikrinimas – Užkrečiamųjų ligų įstatymui... dėl kurios ir buvo paskelbta ekstremalioji situacija.

Aš nenorėčiau įvardinti, galimai gal toks tikslas yra supriešinti visuomenę, mes žinome, kiek yra žmonių, kurie tikrai negalės susimokėti ir neturės galimybės pasidaryti šį testą, atimti iš žmogaus pinigus, nes regionuose yra skurdžiai gyvenančių. Lygiai taip pat ir dėl studentų.

Užduokime klausimą. Ar viską padarė Sveikatos ministerija? Kur tyrimai, kur analizė, dėl kokios priežasties šiandien taip auga būtent sergamumas? Kokių priemonių pasiūlė, be privalomo testavimo ir skiepijimosi, kokių dar priemonių pasiūlė mūsų Sveikatos ministerija?

Tikrai norėčiau išgirsti iš pačios ministerijos. Gal pasidomėkime ir mirties priežastimi, nes dažnai būna taip, mes sakome, mirė tiek ir tiek, turėdami du ar visą paskiepijimą, tą skiepijimo dozę, bet pažiūrėkime, ar kartais nėra taip, kad užrašoma, kad mirties priežastis – kovidas.

Būtų labai gerai, kad Sveikatos ministerija galbūt vėl padarytų išsamią analizę, o ne eitume prievarta ir kiršintumėme tautą. Labai prašau nepritari šiam teisės aktui, o pritarti Prezidento veto. Tikrai galime siūlyti kitų priemonių ir spręsti klausimą visiškai kitokiu būdu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, diskusijoje Seimo nariai pasisakė. Pereiname prie priėmimo stadijos. Motyvai už. Už kalba A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Šiandien dviejų šaliai svarbių krizių akivaizdoje įvairiausiais klausimais šokama tokia veto pasiutpolkė, kokios dar akyse neregėjome. Vieni klausimai yra susiję su Seimui priskiriamomis funkcijomis ir sutarimo parlamente būta plataus, o kiti klausimai kur kas labiau rezonuojantys ir audrinantys visuomenę, tačiau būtini siekiant išsaugoti žmonių gyvybes. Na ir belieka apgailestauti dėl to, kad tą žmonių gyvybių svarbą vis dėlto visi vertiname tikrai nevienodai.

Būti populiariam pandemijos valdymo klausimais yra labai paprasta. Garsiai pasamprotauja apie segregaciją, galimybę mirti laisviems, laisvę rinktis ir minia ploja atsistojusi. Ta minia laiko save didžiąja Lietuvos dalimi, maža to, svarbesne už likusią visuomenės dalį. Bet atsistoti ir pasakyti, kad pasirinkimo laisvė nėra absoliuti ir neribota, jau reikia stuburo ir tvirtybės.

Taip, tai nėra lengva, taip, šis sprendimas nėra ir populiarus, ypač tos garsiai kalbančios visuomenės dalies atžvilgiu. Jis yra padiktutas pandemijos situacijos, su kuria susiduria ne Lietuva ar Europa, o visas pasaulis, ir visi kartu ieškome išėjimo iš šios situacijos galimybių. Ko gero, nė vienas iš mūsų nėra gerbėjas šio sprendimo ir, grįždami prie pasirinkimo laisvės, turime suprasti, kad ji baigiasi, kur kitų žmonių teisės, pavyzdžiui, teisė į gyvybę ir sveikatos priežiūros paslaugas. Jų tie žmonės dėl savo nuomonę turinčių žmonių šiandien dažnai gauti negali.

Šiandien, mieli Lietuvos žmonės, pasirinkimo teisė jums yra garantuota. Jūs turite teisę į nemokamą vakcinaciją, nes kito moksliskai pagrįsto kelio užbaigti pandemiją dar niekas neparodė, tačiau turite ir kitą teisę – nesivakcinuoti, bet testuotis savo lėšomis. Už savo pasirinkimus turime mokėti.

Priminsiu, kad klausimas jau nėra aktualus didžiąjai Lietuvos daliai žmonių, nes daugiau kaip 65 % žmonių yra pasiskiepiję. Na, o veto tokiais atvejais konfrontaciją visuomenėje tikrai didina ir ją, kaip dabar populiariu sakyti, segreguoja. Bet sprendimas yra priimtas ir mes, kaip institucija, jį tikrai gerbiame, bet, tikiu, turime savo nuomonę. Šio klausimo veto nepalaikau.

PIRMININKĖ. Prieš kalba A. Sysas. Jo salėje nematau. Prieš kalba M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų tai yra labai svarbus klausimas. Ką tik kalbėjęs kolega įvardino argumentus, kad tarsi mes visuomenės nesegreguojame, 65 % žmonių tas jau nėra aktualu, nes jie yra pasiskiepiję. Bet mes vis dar kalbame apie tai, kad 35 % žmonių tas yra aktualu. Jie taip pat yra Lietuvos piliečiai, Lietuvos žmonės, kurie vienodai moka mokesčius, kurie vienodai yra atsidadę savo valstybei. Mes neturėtume žmonių skirstyti į dvi grupes, nes mediciniškai logikos jokios nėra. Ir būtent testavimas kaip efektyvi pandemijos suvaldymo priemonė yra naudojama sėkmingai pandemiją valdančiose šalyse.

Dar kartą pakartosiu – Lietuva nėra iš tų šalių, kuri sėkmingai kovoja su COVID-19 pandemija, nes mes esame treči pagal užkrečiamų atvejų skaičių nuo COVID-19, taip pat penkti pagal perteklinių mirčių skaičių pasaulyje. Akivaizdu, kad tie faktai ir skaičiai rodo, kad pas mus valdymas nėra efektyvus. Vadinasi, mes privalome efektyvinti testavimo sistemą, o ne apriboti jo galimybes tokiu būdu tikintis, kad tie žmonės, kurie nenorėjo vakcinuotis, dėl to nueis ir vakcinuos. Ar tai išspręs problemą, kai šiandien dienos statistika rodo, kad iš 25 žmonių buvo 10 žmonių, kurie buvo visiškai paskiepyti dviem arba trimis skiepais ir mirė nuo kovid? Tai yra didžiulis procentas. Vadinasi, miršta tiek tie, tiek tie. Vadinasi, reikia ieškoti, kaip kuo efektyviau gydyti, kuo efektyviau užkardyti užsikrėtimų atvejus, raginti žmones geranoriškai skiepytis, bet neprievartiniu būdu ir nepaversti skiepijimosi prabangos dalyku, kai lieka negalimybių pase tik PCR testai, kurie kainuoja apie 80 eurų. Tie studentai, kurie yra nepasiskiepiję dėl įvairių priežasčių, tiek ir dėl sveikatos...

PIRMININKĖ. Laikas!

M. PUIDOKAS (DPF). ...negalės studijuoti. Mielieji, tai 700 eurų per mėnesį. Vadinasi, tai yra ne tikrai segregacija, bet ir...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, laikas.

M. PUIDOKAS (DPF). ...Konstitucijos pažeidimas. Kviečiu nepalaikyti tokio sprendimo ir palaikyti Prezidento veto.

PIRMININKĖ. Motyvai už – J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš norėčiau pateikti paprastą pavyzdį. Kai jūsų mažametis vaikas bėga į degantį laužą, jūs jį pagaunate už rankos ir greičiausiai subarate jam to neleisdami, ir iš meilės paaiškinate, kad bus blogai. Aš manau, kad pandemija ir yra degantis laužas. Jeigu mes dabar nesudrausmimsime tų kolegų, kurie dėl vienokių ar kitokių asmeninių įsitikinimų nenori skiepytis ir taip kenkia visai visuomenei, mes elgsimės neatsakingai. Aš labai kviečiu nustoti trypčioti. Mes neturėtume kalbėti apie mokamus testukus ar nemokamus testukus. Mes turėtume kalbėti pagaliau apie privalomus skiepus. Aš tikrai kviečiu ir Seimo opoziciją nustoti trypčioti, ir Prezidentą nustoti trypčioti. Jeigu mes norime pabaigti vieną dieną pandemiją, jeigu mes vieną dieną norime atverti ligonines realiai sergantiems žmonėms, kurie negauna planinių procedūrų ir operacijų, mes turime imtis griežtesnių ir efektyvesnių priemonių, tarp jų ir atvesti Prezidento veto, kuris kalba apie galimybę žmonėms ir toliau nepasitikėti mokslu. Tikrai kviečiu balsuoti už tai, kad būtų atmetas Prezidento veto ir pagaliau imtasi ryžtingesnių sprendimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prieš kalba D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Kitaip negu kolega, kuris kalbėjo prieš mane, aš raginu palaikyti Prezidento veto. Dėl akylų akių šito kolegos, kuris ką tik kalbėjo, aš šiandien susimoku 250 eurų todėl, kad išdrįsau teatre dusdamas ir suprakaitavęs laikinai nusiimti kaukę. Susimokėjau 250 eurų, kadangi man sako tie kolegos – tu pats priėmėi tuos įstatymus ir pats laikykis. Ačiū kolegai, kuris tai primena visuomenei. Štai kokie yra faktai. Šiandien per radiją buvo paskelbta, kad nė vienas žmogus Lietuvoje nemirė nuo skiepo. Nė vienas! Girdėjote per radiją? Nors skaitome informaciją, pasirodo, kad iš 25 numirusių, 15, matai, buvo tik vieną sykį pasiskiepiję arba... Vadinasi, 10 buvo visiškai paskiepytų ir numirė. Daugiau negu 4 tūkst. žmonių šiandien Lietuvoje guli po žeme su skiepu, po žeme su skiepu, o man aiškina Higienos institutas, kad ten nė vienas dėl skiepo nenumirė.

Mielieji, italai paėmė ir suskaičiavo, keliolika kartų sumažino savo kovidų nelaimių skaičių ir ten lieka tik gal kokie ne visi 3 %. Mes akylai vėl vykdome kažkieno nurodymą ir reikalaujame negalimų dalykų. Skiepas yra ne-pri-va-lo-mas, o testas verčia atlikti neprivalomą dalyką. Ir mes dabar studentus varysime iš darbo, neduosime ramybės garbingiems, sąžiningiems žmonėms todėl, kad jie (...) nesitestavo. Aš labai labai džiaugiuosi, kad Prezidentas palaiko Lietuvos sveikumo, ir raginu palaikyti jo veto. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Čia ką tik girdėjome žmogaus, kuriam kuoka yra argumentas, aiškinius apie mokslą. Tai čia žemiau *plintuso*.

Gerai, aš bandysiu apie argumentus kalbėti. Pirmas dalykas, Prezidentas yra pasakęs, kad už skiepijimus yra atsakinga Vyriausybė, bet kai Vyriausybė nori prisiimti atsakomybę, Prezidentas sako veto. Antra. Patarėja sako, kad žmonės nekalti, Prezidento patarėja, suprask, kalta Vyriausybė. Kai Vyriausybė nori imtis veiksmų, Prezidentas sako veto. Tai gal leiskime Vyriausybei veikti ir neprimetinėkime jai atsakomybės, jeigu neleidžiama veikti. Tada Prezidentui krenta atsakomybė.

Aš girdėjau argumentus, kad visi moka mokesčius, o gydymas turi būti nemokamas, bet teštas nėra gydymas. Ir sveikatinimasis, uodegų mirkymas eketėje, mankštinimasis, plaukimas irgi naudingas sveikatai. Bet jūs už dyką pas D. Kepenį kursų neišeisite, reikės uodegą mirkyti už pinigus, plaukyti baseine reikės už pinigus, mankštintis už pinigus. Tai ir skiepijimas, kuris nėra gydymas, logiškai, turėtų būti už pinigus. R. Kuodis siūlo iš viso pakeisti viešosios veikos... Sveikatos įstatymą, padaryti taip, kaip padarė Singapūras. Gaila, kad mūsų Konstitucija to lyg ir neleidžia, pritarčiau tokiam siūlymui.

PIRMININKĖ. D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke. Štai, mielas kolega paminėjo žodį „sveikatinimas“, bet įstatyme surašyta, kad tai yra gydymas, kad tai yra vaistai, kad tai yra medicininė technika, ten su tikrąja sveikata nieko nėra. Jie ir kai kurie kiti kolegos čia 30 metų trina Seimo kėdes, jie taip padarė, sukeitė sąvokas – nebėra gydymo, vien tik sveikatinimas. Pagalvokime, ką darome! Dabar lygiai tas pats: nebėra imuniteto, vien tik skiepai jums duos sveikatą. Pradėkime galvoti, ponai!

PIRMININKĖ. Motyvai. L. Nagienė kalba prieš.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, koks mūsų šio įstatymo tikslas? Tikslas – užkardyti šios ligos plitimą. Priėmus šią teisės aktą ir apmokestinus tuos, kurie turės susimokėti už tą testavimą, jų skaičius sumažės, vadinasi, mes kai kuriais atvejais šito tikslo ir nepasieksime. Aš niekada nebuvau pasisakiusi prieš skiepus, pati pasiskiepijau, aš niekada nebuvau prieš testavimą, bet šiandien aš kalbu apie tai, kad šitie testai lygiai taip pat turi būti nemokami. Mes kaip tik taip židinius užgesinsime, jų neliks, ir kuo anksčiau nustatysime židinius, tuo bus geriau.

Todėl aš labai prašau jūsų: nepriešinkime visuomenės, negilinkime krizės tarp Prezidento ir Vyriausybės, bet tikrai pritarkime Prezidento veto, nes jis kalba apie socialinius klausimus, apie tai, kad už šią testą nereikėtų mokėti. Patikėkite, tikrai yra dalis žmonių, negalinčių susimokėti. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Navickas. Toliau posėdžiui pirmininkaus P. Saudargas.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Įdomiai šiandien, aišku, mes svarstome, kalbame apie santarvę, bet siūlome vienas kitam duoti į snukį. Na, gražu! Kita vertus, aš kartais klausausi opozicijos ir galvoju, suprantu, kad reikia daryti viską priešingai, negu sako valdantieji. Buvo toks psichoterapeutas F. Perlsas, sakė, kad dukart du yra keturi, net jeigu tai sako tau labai nepatinkantis žmogus.

Šiuo atveju mes kalbame, atrodo, apie labai paprastus dalykus, kad skiepai gali padėti ir kad skiepai padeda, tada pradeda sakyti, kad miršta ir neskiepyti. Bet yra lygiai toks pats argumentas, kaip sakyti, kad į autoavarijas patenka ir neišgėrę. Vis dėlto tai nieko nereiškia. Kai tu vairuoji išgėręs, galimybė tau padaryti autoįvyki, galimybė pakenkti kitiems yra žymiai didesnė. Šiandien mes iš tikrųjų paprasčiausiai ieškome bet kokios galimybės užkardyti, užsiimti prevencija tos pandeminės situacijos. Tikrai norime Kalėdas sutikti ne kokiame nors karantine, norime pagaliau atsigausti ir pradėti tikrai kurti Lietuvą, naujos kartos Lietuvą.

Šiuo atveju Prezidento veto, kuriuo nepasiūlyta jokių alternatyvų, man atrodo, yra netinkamas ir šiandien tikiu, kad jis bus atmetas. Pats Prezidentas sakė, kad jis susitaikys su bet koku Seimo sprendimu ir gerbs Seimo sprendimą. Man atrodo, šiuo atveju, jeigu norime susitaikymo, kaip ir Baltarusijos atveju, kai balsavome, ir šiandien turėtume visi balsuoti vieningai prieš veto.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas G. Surplys. Prašom.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Pirmiausia, aš noriu pasinaudoti proga ir dar kartą paprašyti žmonių skiepytis. Pasaulio sveikatos organizacija teigia, kad tai yra svarbiausias ginklas prieš kovidą. Tačiau atkreipsiu dėmesį, kad ta pati Pasaulio sveikatos organizacija ragina valstybes kuo plačiau testuoti. Turiu blogą įtarimą, kad jeigu mes šiandien atmesime Prezidento veto, nepamatysime valdančiųjų taip laukiamo skiepijimosi suaktyvėjimo, o štai testavimo apimtis gali rimtai sumažėti. Ligos plitimo galime taip ir neperlaužti.

Galiausiai pats esu pasiskiepijęs ir neseniai lengvai persirgau koronavirusu. Tikiu, kad skiepai padėjo man persirgti labai lengvai, tačiau jeigu nebūčiau testavęsis, būčiau net ir nesužinojęs, kad sergu ir galbūt užkrėtęs kitus. Taigi skiepai yra svarbūs ir dar kartą prašau Lietuvos žmonių apsvarstyti skiepų būtinybę, tačiau ir toliau būtina testuotis, teisingai nešioti kaukes, plauti rankas ir vėdinti patalpas. Taip sako Pasaulio sveikatos organizacija.

Kviečiu palaikyti Prezidento veto vien dėl to, kad nesumažėtų testavimosi apimtis. Taip pat manau, kad pritarę Prezidento veto mes galbūt suteiktume sveikatos apsaugos ministrui daugiau kūrybinės drąsos paieškoti sprendimų, ne tik nuolat kartoti pasakėlę iš rūsio apie skiepų būtinybę. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti, tačiau gerbiamas J. Džiugelis nori per šoninį mikrofoną. Tuoj įjungsiu. Prašom.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kadangi mūsų salės sveikuolis ką tik patvirtino, kad jam buvo pritaikyta administracinė atsakomybė – 250 eurų už kaukės nedėvėjimą, aš norėčiau pirmiausia padėkoti policijos pareigūnams, kad jie sąžiningai, atsakingai ir visiems vienodai taiko tiek įstatymus, tiek įsakymus ir nesegreguoja, ir nebijo mandato. Vienas dalykas.

Antras dalykas, aš norėčiau perspėti gerbiamąjį sveikuolį, kad šitas jūsų aksesuaras ant veido, kuris dabar yra uždėtas, nuo pirmadienio negalios. Kviesčiau pereiti prie normalių mediciniinių kaukių dėvėjimo, kad netektų dar kartelį tuštinti pinigines. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui už jūsų komentarą.

11.48 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1088 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar, kadangi sutaupėme keltą minučių, aš siūlau apsvarstyti keletą rezervinių klausimų. Rezervinius 5, 6 klausimus. Gal gerbiamas pranešėjas Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma galėtų jį mums greitai pristatyti. Čia gal nesukels kontroversijų ir sutaupysime šiek tiek laiko iš rezervo. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tikrai trumpi, paprasti nutarimų projektai. Vienu nutarimo projektu mes siūlome pagal Lietuvos socialdemokratų darbo frakcijos prašymą pakoreguoti Seniūnų sueigos sudėtį, įrašant į Seniūnų sueigą naująjį Lietuvos socialdemokratų darbo frakcijos seniūną G. Palucką vietoj A. Syso. O kitu nutarimo projektu šiek tiek koreguojama kai kurių komitetų sudėtis. Darbo partijos frakcija pakeičia savo atstovus Socialinių reikalų ir darbo komitete ir Sveikatos reikalų komitete, sukeičia vietomis. Europos reikalų komitete taip pat nedideli pakeitimai – pagal prašymą būtų išbraukiamas L. Savickas ir įrašomas A. Veryga pagal Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos pageidavimą. Kaip žinote, mes šiandien Seniūnų sueigoje patvirtinome, kad A. Veryga būtų išrenkamas ir šio komiteto pirmininko pavaduotoju.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas Jurgi. Jūs pristatėte abu, nors vis tiek turime svarstyti iš eilės. Tai dabar rezervinis 5 klausimas. Ar yra dėl motyvų? Nematyti, lyg ir dėl motyvų niekas nenori pasisakyti. Ar galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Svarstymas. Svarstyme... Niekas nėra užsirašęs kalbėti svarstymo stadijoje. Ar galėtume po svarstymo bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta.

Vienas straipsnis. Galėtų kalbėti keturi už, keturi prieš priėmimo stadijoje. Bet nėra kalbančių. Taigi priėmimas. Balsuosime numatytu laiku.

11.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1087(2) (priėmimas, svarstymas ir priėmimas)

Lygiai taip pat dabar rezervinis 6 klausimas. Turime vis tiek juos atskirai apsvarstyti, nors pristatė kartu. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Dėkoju, pritarta.

Svarstymas. Tuoj pažiūrėsime, ar yra norinčių dalyvauti diskusijoje. Atrodo, kad nebus. Motyvai. Taip pat tikriausiai niekas neužsirašė jų išsakyti. Ar galėtume tuomet po svarstymo bendru sutarimu pritarti rezerviniam 6 klausimui? Dėkoju, pritarta.

Tuomet priėmimas. Čia yra keletas straipsnių. Priėmimas pastraipsniui. Ar galėtume pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Ar galėtume pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 3 straipsnis. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Taigi pastraipsniui pritarta. Balsavimas numatytu laiku, nes dėl motyvų niekas nėra užsirašęs kalbėti.

Gerbiami kolegos, sutaupėme šiek tiek laiko, dar turime 7 minutes. Norėčiau sužinoti, ar Seimas mano, kad galėtume pradėti balsavimo procedūrą, ar padarome 5 minučių techninę pertrauką? (*Balsai salėje*)

11.53 val.

Seimo savaitės (2021-11-15–2021-11-19) – 2021 m. lapkričio 16 d. (antradienio) ir 18 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Galime darbotvarkę apsvarstyti. Turime svarbų rezervinį klausimą, jis irgi nėra ilgas, nėra kontroversiškas, tai galima būtų pristatyti. Aš pakviesiu gerbiamą Seimo Pirmininko pirmąjį pavaduotoją pristatyti mums savaitės, prasidedančios lapkričio 15 diena, Seimo posėdžių darbotvarkę. Prašom pristatyti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kitos savaitės darbotvarkėje jau daugėja priėmimų. Jų nemažai matome ir antradienį. Dalis iš jų perkeliama iš buvusios šios dienos darbotvarkės. Taip pat antradienio darbotvarkėje atsiranda ir opozicinės Darbo frakcijos darbotvarkės dalis, jie geranoriškai sutiko ją perkelti iš šios dienos į antradienį. Iš pateiktų projektų aš kažko ypatingo išskirti negalėčiau. Galbūt išsiskiria svarstymo ir priėmimo stadijos viso paketo dėl praėjusių metų finansinių ataskaitų. Mes turėsime tokį bendrą ir buvusios, ir dabartinės Vyriausybės produktą, kai buvusi Vyriausybė suformavo turinį, o dabartinė Vyriausybė tai įformino atitinkamoje ataskaitoje. Daug finansinių klausimų, kaip minėjau. Bet, manau, savaitė bus rami. Aš neįžiūriu, kad bent vienas klausimas čia mums sukeltų daug aistrų Seimo posėdžių salėje.

Dar atkreipsiu dėmesį į vieną dalyką, kad mes negalime šiuo metu svarstyti Konstitucijos pataisų, nes priėmėme Nepaprastosios padėties įstatymą, jis labai aiškiai sako, kad tuo laikotarpiu, kol galioja nepaprastoji padėtis, Konstitucijos pakeitimų svarstyti negalime.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamam Pirmininkės pavaduotojui už pristatymą. Dabar jūsų norėtų paklausti (dar neskubėkite iš tribūnos) gerbiamas R. Šarknickas. Prašom, gerbiamas Robertai.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Aš norėjau jūsų paklausti, ar iš tikrųjų yra sąžininga daugeliui Seimo narių nežinant, Lietuvos žmonėms nežinant staiga įkišti į rytinę darbotvarkę klausimą dėl dekriminalizavimo? Mes panašų atvejį turėjome ir antradienį dėl KRF, taip pat nežinojome, nėra išdiskutuota, kalbėta ir jūs staiga Seniūnų sueigoje nusprendžiate priimti ir įtraukti į darbotvarkę šitą klausimą. Ar kitą savaitę taip pat planuojama ką nors buldozeriu padaryti vėl nesišnekančiant, kad jums būtų naudingai *prastumti* tie įstatymų projektai? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kol kas neturiu žinių, kad būtų siūloma ką nors netikėtai įtraukti, ką nors politiškai aštraus, kaip šiuo atveju galima apibūdinti jūsų paminėtą projektą. Dėl to projekto svarstymo aš pasakyčiau, kad jis kaip joks kitas buvo išsamiai svarstomas, buvo net kelios diskusijos su ekspertais, visos stadijos yra pereitos, likęs priėmimas. Tai koks nors atidėjimas čia nieko neduoda, po svarstymo stadijos Seime kokių nors ypatingų procedūrų nėra numatyta, tiesiog toliau seka priėmimas, jis gali būti bet kurią dieną.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar M. Majauskas nori jūsų paklausti. Neskubėkite, gerbiamas Jurgi, iš tribūnos. Užsirašė klausti. (*Balsai salėje*) Gerbiamas Jurgi, jūs nesutinkate grįžti į tribūną?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš vis tiek norėčiau paklausti gerbiamo Jurgio, būkite malonus, grįžkite į tribūną.

PIRMININKAS. Prašome labai.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, aš norėjau paklausti, gal būtų galimybė kitą savaitę apsvarstyti ne tik Gyventojų pajamų mokesčio įstatymą, bet ir bazinio dydžio klausimą? Jį, aš suprantu, yra apsvarstęs komitetas. Tai būtų du tokie reikalaujantys gana reikšmingų valstybės biudžeto lėšų ir galėtų būti apsvarstyti tuo pat metu. Jeigu būtų tokia galimybė, prašytume įtraukti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tikrai tokia galimybė yra. Šiaip mes rūpestingai įtraukiame iš esmės visus projektus, kuriuos tik pasiūlo komitetai. Kaip aš suprantu, yra toks siūlymas jūsų, kaip komiteto pirmininko, tai galime fiksuoti, kad tas projektas taip pat atsiranda kitos savaitės darbotvarkėje šalia jūsų paminėto Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pataisų projekto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte dabar jau į visus, atrodo, klausimus, niekas neužsirašė, ar ne, gerbiami kolegos, kad nereikėtų vėl Jurgiui trečią kartą grįžti. Neužsirašė, gerai.

Ar galėtume bendru sutarimu pritarti pristatytam klausimui? (*Balsai salėje*) Yra siūlymas balsuoti? Gerai, balsuojame, jeigu norite balsuoti, tenka balsuoti. Prašom pradėti balsavimą. Balsuojame dėl savaitės, prasidedančios 15 dieną, posėdžių darbotvarkės, ją pristatė gerbiamas J. Razma. Dėkoju.

Užsiregistravo 134, balsavo 133: už – 128, prieš nėra, susilaikė 5. Taigi mūsų darbotvarkė yra patvirtinta.

Džiaugiuosi ir dabar pereisime prie įdomiosios mūsų šios dienos dalies – balsavimu apsvartytų klausimų pagal darbotvarkę. Gerbiami kolegos, susikaupkime. Aš taip pat priminsiu Seimo statuto 167 straipsnį, kokia yra procedūra, kai yra svarstomas Prezidento veto, tai yra grąžinto įstatymo priėmimas. Grąžinto įstatymo priėmimo metu pirmiausia balsuojama, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų. Nekomplikuodamas situacijos, nepasakosiu, kas bus toliau, nes pirmas balsavimas dabar yra, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų. Balsavimas bus toks.

12.00 val.

Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-764GR (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-2.1 klausimas – Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-764GR. Teikėjas – Respublikos Prezidentas. Grąžintas įstatymas. Priėmimas. Balsuojame, ar priimti įstatymą be pakeitimų, tai yra tokį, kokį Seimas buvo priėmęs. Balsuojame, ar priimti įstatymą be pakeitimų, tai yra nepritarti Prezidento veto.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 136, balsavo 136: už – 74, prieš – 52, susilaikė 10. Taigi įstatymas yra priimtas be pakeitimų. (*Gongas*)

12.01 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-765GR (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-2.2 klausimas – tai yra lydimasis (kolegos, susikaupkime) projektas Nr. XIVP-765. Grąžintas įstatymas. Valstybės tarnybos įstatymo kelių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Triukšmas salėje! Kolegos, susikaupkime. Dabar balsuosime dėl lydimąjo taip pat: ar priimti įstatymą be pakeitimų, tai yra tokį, kokį buvo priėmęs Seimas, taip nepritariant veto. Prašau balsuoti. (*Balsai salėje*) Šiuo atveju Prezidentas nesiūlė pakeitimų, bet nesvarbu, vis tiek balsavimas yra toks, koks yra: ar pritarti įstatymui be pakeitimų.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 134, balsavo 133: už – 77, prieš – 42, susilaikė 14. Įstatymas yra priimtas be pakeitimų. (*Gongas*)

12.02 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912GR (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-3 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912. Dar vienas grąžintas įstatymas Seimui svarstyti. Procedūra ta pati. Pirmiausia balsuosime, ar pritarti įstatymui be pakeitimų, tai yra tokiam, kokį Seimas buvo priėmęs. Balsuojame. Kolegos, susikaupkime. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 134, balsavo 134: už – 73, prieš – 57, susilaikė 4. Taigi įstatymas yra priimtas be pakeitimų. (*Gongas*)

A. Petrošius nori per šoninį mikrofoną. Prašau.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Aš tikrai pirmiausia šiandien norėčiau padėkoti kolegoms už su-
telktumą, nes tai yra svarbus klausimas. Tikiu, kad užbaigsime šitą etapą, nustosime plėtoti seg-
regacijos temą ir nebebus galimybės prie to sugrįžti.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į mūsų Seimo sveikuolį, kuris idealizuoja mūsų natūralų
imunitetą. Jį taip pat gerbiu ir manau, kad tai yra teisinga. Bet vis pamiršta pasakyti savo rinkė-
jams ir savo sekėjams, kad jis ir turėjo pagrindą galimybių pasui, kurį vadina vergovės pasu, išsi-
imti, ir juo naudojosi. Tai žiūrėdamas savo rinkėjams į akis pasakykite tai visada. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar galėtume sutarti, kad nepradedame dabar replikų, pa-
sirodymo per šoninius mikrofonus? Aš suprantu, kad jūs norite reaguoti į tai, ką pasakė kolega.
Aš tikrai suprantu jus ir jūs turite visišką teisę reaguoti, bet gal po visų balsavimų? Dabar susi-
kaupę. (*Balsai salėje*) Kolegos, sutarkime, po balsavimų tikrai visi išsiskysime. Gal norėsite dau-
giau ką pasakyti, bet tai jau po visų balsavimų. Ar galėtume, nes Seimas yra susikaupęs, balsuoja-
me. Dabar mes išbalansuosime visą procedūrą, nes dabar yra numatyta balsuoti. (*Šurmuly salėje*)
Jūs kratote galvas. Gerai, V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų galima pasveikinti valdančiuosius, jūs esate konstitucinių tei-
sių okupantai ir žmonės su jumis turėtų elgtis kaip su okupantais. (*Plojimai, šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. D. Kepenis per šoninį mikrofoną.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Daugybė studentų, kurie visą gyvenimą taupė savo mokslui, turės jį
mesti, nes nesusimokės už tuos jūsų dabar testus nubalsuotus. Tie testai privers skiepytis, o mes
negalime pripažinti kaip privalomų... Jie jums padėkos dabar.

PIRMININKAS. Gerai, per šoninį mikrofoną taip pat V. Rakutis. Prašom.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Aš norėčiau, kad mano balsas būtų įskaitytas už.

PIRMININKAS. Gerai, dėl protokolo – jūsų balsas už. Paskutinis – M. Puidokas per centrinį
mikrofoną. Prašau.

M. PUIDOKAS (*DPF*). Šiandien oficialiai ta diena, kai jūs įteisinote segregaciją ir kad Lietuvo-
je turime dviejų rūšių piliečius, nors mokesčius moka ir teises vienodas pagal Konstituciją turi vi-
si žmonės. Ir įvairiose Europos šalyse, ir Jungtinėse Amerikos Valstijose aukščiausi teismai priima
sprendimus, kad tokia praktika yra ydinga ir diskriminuoja žmones, pažeidžia jų teises. Aš tikiu,
kad sulauksime ir Lietuvoje tos dienos, kai šis veiksmas – segreguojant žmones, juos diskrimi-
nuojant – bus įvertintas teisiškai ir visi, kurie pasisakė už tai, bus atitinkamai įvertinti teismo.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega. Daugiau niekas nenori pasisakyti per šoninį mi-
krofoną. Džiugu, galėsime tęsti balsavimą.

12.06 val.

**Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 4, 12, 47, 48, 49, 50, 53
straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 48¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-553GR
(priėmimo tęsinys)**

Darbotvarkės 1-4 klausimas, taip pat gražintas įstatymas – Aplinkos apsaugos valstybinės
kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 48¹ straipsniu įstatymo
projektas Nr. XIVP-553GR. Procedūra ta pati. Priėmimo stadija. Balsuosime, ar priimti visą įstaty-
mą be pakeitimų, kaip Seimas buvo priėmęs. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 131, balsavo 131: už – 78, prieš – 50, susilaikė 3. Taigi, įstatymas yra priimtas
be pakeitimų. (*Gongas*)

S. Gentvilas nori per šoninį mikrofoną. Prašom.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, ypač Tomai Tomilina, Linai Jonauskai, tikrai buvo pastabų per šio veto svarstymą, į jas tikrai atsižvelgsime. Tikrai ministerijos vardu išsipareigojame iki Naujųjų metų Aplinkos apsaugos komitete pristatyti poįstatyminius teisės aktus, kad nebūtų jokių baimių ir rizikos, kad iš tikrųjų yra galimų piktnaudžiavimų arba neatsakytų klausimų visuomenei.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat per šoninį mikrofoną nori pasisakyti gerbiamas T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Aš noriu padėkoti ministrui už tą gerą valią. Ačiū. Bet tikrai Prezidento veto priėmimas būtų geresnis signalas visai visuomenei, kad institucijos tariasi, bet ir už tai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, kad vieni kitiems šiandien dėkojame. Tai tikrai daug gražiau, nei vieni kitiems epitetus laidome.

12.08 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 71^a straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-95(3) (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, grįžtame prie darbotvarkės. Kitas svarbus klausimas. (*Balsai salėje*) Taip, darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 71^a straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-95(3). Čia priėmimas, tačiau mes turime pastraipsniui procedūrą dar įveikti.

Taigi, 1 straipsnis. Balsuosime dabar pastraipsniui. Bendru sutarimu, kaip suprantu, neklausti, ar norite straipsnius priimti? (*Balsai salėje*) Balsuosime, taip. Tada dėl 1 straipsnio dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Balsuojame tik dėl 1 straipsnio. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 63, prieš – 56, susilaikė 5. Taigi, straipsniui yra pritarta. 2 straipsnis. Taip pat balsuosime dėl 2 straipsnio. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 123, balsavo 123 Seimo nariai: už – 63, prieš – 56, susilaikė 4. Straipsniui taip pat yra pritarta.

3 straipsnis. Balsuojame dėl 3 straipsnio.

Užsiregistravo 122, balsavo 122 Seimo nariai: už – 61, prieš – 55, susilaikė 6. Lygu. Tai iš karto ir perbalsuojame, gal ne visi, kas norėjo, balsavo. Dėl kitų straipsnių buvo kita proporcija, tai perbalsuojame dėl 3 straipsnio, nes neaiškus rezultatas, yra lygu.

Užsiregistravo 125, balsavo 125 Seimo nariai: už – 63, prieš – 56, susilaikė 6. Straipsniui yra pritarta.

Dabar dėl 4 straipsnio, tik dėl įsigaliojimo datos. Prašom balsuoti dėl 4 straipsnio.

Užsiregistravo 125, balsavo 124 Seimo nariai: už – 64, prieš – 54, susilaikė 6. Straipsnis yra priimtas.

Dabar balsuosime dėl viso įstatymo, bet prieš tai bus dar motyvai. Keturi už, keturi prieš. Prašom. Už kalba gerbiama A. Armonaitė. Prašom.

A. ARMONAITĖ (*LF*). Dėkoju. Gerbiami kolegos, Lietuva iš tiesų turi daugybę pasiekimų. Mes tarptautiniuose ekonomikos, kituose reitinguose esame daugeliui šalių pavyzdys. Mūsų sėkminga transformacija iš komunizmo, iš autoritarizmo į liberalią demokratiją yra daug kam įkvėpimas. Tačiau yra klausimų, kuriais Lietuva iki šiol yra kartu nudažyta su Baltarusija, Rusija ir kitomis autoritarinėmis diktatūrinėmis valstybėmis. Tai yra vienas iš šitų klausimų – pagalbos žmonėms, kurie yra priklausomi nuo psichoaktyviųjų medžiagų klausimas, perteklinis tokių žmonių kriminalizavimas. Mes kviečiame tą geležinę uždangą nuleisti, ją sunaikinti ir ištiesti žmonėms ranką. Teisininkai šitoje salėje, tokių yra, turėtų žinoti, jog *ultima ratio* principas byloja apie tai, jog baudžiamieji įstatymai turi būti taikomi tik tada, kai visos kitos priemonės yra išnaudotos. Kolegos, visos priemonės nėra išnaudotos ir mes esame pasiryžę jas išnaudoti ne tik panaikindami šitą baudžiamąjį įstatymą ir nebausdami žmonių, kurie turi priklausomybę, o jiems suteikdami pagalbą. Vyriausybė yra numačiusi 11 mln. eurų savivaldybėms priklausomybių prevencijai. Tai yra

rimtas žingsnis. Visos frakcijos Seime pasirašė biudžeto pasiūlymą skirti 3 mln. eurų žmonėms gydyti kitamet. Čia yra tik viena dalis viso sprendimo.

Ačiū visiems kolegoms, kurie supranta šią problemą, ir kviečiu suprasti ir kitus. Balsuokime už. **PIRMININKAS.** Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas M. Puidokas. Prašom.

M. PUIDOKAS (DPF). Tai įstatymo projektas, kuriam įsigaliojus jaunimui bus pasiūsta klaidinga žinutė dėl to, kad narkotikų vartojimas nėra nieko blogo. Daugelis turime vaikų, anūkų ir tikiu, kad visi norime jiems gero. Balsuoti teisę šiandien turi tik Seimo nariai. Jauskime atsakomybę ne tik už savo šeimas, bet ir už visą valstybę ir jos jaunosios kartos sveikatą. Apsilankymas narkomanijos reabilitacijos klinikose visam gyvenimui leidžia suprasti, kokio rimtumo problema yra priklausomybės ir kaip skaudžiai tai smogia ne tik pačiam suklypusiam žmogui, bet ir visai jo šeimai.

Pereikime prie faktų. Norima dekriminalizuoti visų rūšių narkotines, psichotropines ir psichiką veikiančias medžiagas. Tiesa ta, kad prisidengiant madingu Amsterdamo šūkiu dėl kanapių legalizavimo ir apsimestinio siekio jaunimą išgelbėti nuo teistumo suklydus bandoma prastumti teisinius sprendimus, atversiančius kelią laisvam heroino, LSD, kokaino, metamfetamino ir kitų narkotikų vartojimui. Pirmas nusizengimas užtrauks tik įspėjimą arba baudą nuo 30 eurų, kuri, sumokėjus laiku, pavirs 15 eurų bauda.

Kolegos, ar tai adekvačios priemonės, kurios atgrasys jaunus žmones nevertoti narkotikų? Akivaizdu, kad įvyks priešingai ir tai taps kvietimu nesisieloti dėl pasukimo į priklausomybės ir gyvenimo klystkelius. Kodėl mes nenorime sekti Suomijos, Austrijos, Lenkijos, Prancūzijos ar Latvijos pavyzdžiais, kai yra galimybė baudžiamosios atsakomybės netaikyti, jeigu tokie asmenys sutinka privalomai išpildyti tam tikras sąlygas, o jų veikla nekelia grėsmės visuomenei, yra atsiktinė, asmeniniam vartojimui? Tos sąlygos apima sutikimą privalomai ne mažiau nei metus dalyvauti reabilitacijos, gydymo nuo narkomanijos programose. Tokiu atveju mes iš tikrųjų žmonėms padėtume ir gydytume juos, nes jie turi didžiulę motyvaciją gydytis ir spręsti priklausomybės problemas.

Kolegos, kviečiu nepritarti, nes pataisų autoriai meluoja. Šiuo metu Lietuvoje narkotikų vartojimo lygmuo yra du su puse karto mažesnis negu Europos Sąjungos vidurkis. Kam keisti tvarką, kuri duoda rezultatus? Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau užsirašė kalbėti gerbiamas A. Valinskas už. Prašom.

A. VALINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šiandien kalbame ne dėl to, ar narkotikai yra gerai, ar blogai, nors taip kartais ir bandoma šią diskusiją pateikti. Mes kalbame dėl efektyviausių narkotikų kontrolės priemonių. Kriminalizacija ir baudžiamoji atsakomybė tokios tikrai nėra. Tai akivaizdžiai rodo ir atsakingų Lietuvos institucijų pateikiama informacija, tai pabrėžia ir tarptautinės organizacijos, ir lyginamosios analizės. Tai mums visiems čia, Seime, šioje Seimo salėje, aiškiai dėstė Respublikinio priklausomybės ligų centro atstovai, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjai, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento specialistai.

Cituojant vieną iš šitos diskusijos dalyvių, taip, dekriminalizacija nėra joks stebuklas, bet ji yra reikalinga. Taip jau yra nusprendęs ir Seimas, praėjusioje kadencijoje numatęs dekriminalizaciją savo paties priimtoje Valstybinėje narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos programoje. Priklausomybė jau yra bausmė. Niekas savo pirmos klasės rašinėliuose nerašydavo, kad užaugęs nori būti priklausomas nuo narkotikų. Tai nėra niekieno svajonė, tai nėra niekieno siekiamybė, tačiau taip nutinka. Tokia yra realybė, tad mes turime rinktis adekvačias ir pačias efektyviausias reakcijos priemones.

Privalome suprasti, kad dabartinė mūsų reakcija, o ne isteriškas ir nepamatuotas svaidymasis baudžiamąja teise, yra viena iš kaladėlių domino grandinėje, vedančioje į nepasitikėjimą valstybe apskritai. Šią pamoką esame išmokę visai neblogai, kuomet kalbame apie kitas priklausomybes. Nei priklausomybės nuo lošimų, nei nuo alkoholio, nei bet kurios kitos priklausomybės mes neišvarome iš žmonių baudžiamąja atsakomybe.

Dekriminalizacija, žinoma, turi ir kitų teigiamų aspektų, tačiau neapsisprendusius raginu pagalvoti būtent apie tuos žmones, kovojančius su savo priklausomybių demonais. Tikiu, kad savo

pavyzdžiu, Seimo pavyzdžiu, šiandien galime tiems žmonėms ir visiems kitiems parodyti gerą valią ir sugebėjimą atsitiesti po padarytos klaidos, tai yra perdėtos kriminalizacijos, kainuojančios tiek daug mums visiems. Kviečiu palaikyti projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš manau, kad šioje diskusijoje mes labai dažnai supainiojame argumentus ir bandome pasakyti, kad demkriminalizacija yra noras padėti priklausomiems asmenims. Mes gi teikėme siūlymus, kad atsirastų įpareigojimas neturintiems priklausomybės lankyti specialius kursus, turintiems eiti gydytis ir taip išvengti atsakomybės. Deja, tam nebuvo pritarta ir tai reiškia, kad šituo noru nėra pagrindo tikėti.

Aš manau, kad čia noras yra visiškai kitas – judėti link narkotinių medžiagų normalizavimo, vadinasi, pasakyti visuomenei, kad vartoti yra normalu, ir už tai susimokėjus keliolikos ar keliasdešimt, kaip sakė, eurų baudą galima tai tęsti. To nevengia pasakyti ir žmonės, kurie teikė šiuos siūlymus, prisipažįstantys, kad jie iki šiol patys vartoja narkotines medžiagas ir nemato jokios problemos. Manau, kad tai yra tiesiog dviveidystė.

Mes kalbame apie visas narkotines medžiagas, ne apie kokias nors kanapes ar panašiai, ir kaip pavyzdžius pateikiame valstybes, tokias kaip Portugalija arba Estija, kur situacija yra blogesnė, negu mes turime dabar Lietuvoje. Aš niekaip nesuprantu, kam mes lygiuojamės į šalis, kuriose yra blogiau, ir sakome, kad mes turime išeiti iš kažkokios, suprask, komunistinės uždangos. Apie kokias mes čia uždangas kalbame?

Iš tikrųjų Lietuvos situacija yra gera, o kai man yra sakoma, kad tarptautinės organizacijos kažką rekomenduoja, netikiu, kolegos, nė vienu jūsų žodžiu. Vyriausybė nubalsavo už priemonės, prieš kurias griežtai pasisako Pasaulio sveikatos organizacija, ir nematė dėl to jokios problemos. Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Su vienu pono A. Verygos argumentu negaliu sutikti. Pavyzdžiui, aš pats niekada nesu vartojęs, bet noriu pasakyti, kad bet koks kalbėjimas, kuris panašus vos ne į raginimą, man yra nepriimtinas, bet aš tikrai nenoriu sutikti su kitu argumentu, kad dabar čia mes vos ne skatinsime. Taigi mes tik grįžtume į situaciją, kuri buvo iki 2017 metų, iki baudžiamosios atsakomybės įvedimo. Negi, kolega, norite pasakyti, kad iki 2017 metų beveik buvo raginama, skatinama ar kaip nors panašiai elgiamasi?

Manau, kad valstybė neturėtų taikyti griežčiausiojo kodekso, tai yra Baudžiamojo kodekso numatytos atsakomybės už tuos dalykus, kurie iki 2017 nebuvo baudžiami pagal Baudžiamąjį kodeksą. Manau, kad tai yra perteklinė priemonė ir jos nereikia taikyti. Iš dalies džiaugiuosi, kad šiame Administracinių nusižengimų kodekse padidintos baudos, jos galėtų būti didinamos. Iš dalies sutinku, kad, matyt, pajudėjus šiam procesui tikrai reikėtų eiti į sveikatinimo, prevencijos priemonių plėtrą ir apie tai esu kalbėjęs iš tribūnos svarstymo stadijos metu, tačiau svarbiausias dalykas, man atrodo, šiandien, kad baudžiamoji atsakomybė yra perteklinė už tokius nusižengimus, kurie yra numatyti ir šiame kodekse, ir Baudžiamajame. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Tenka konstatuoti, kad Vyriausybė neturi kryptingos narkotikų vartojimo, prevencijos ir kontrolės programos, tačiau Vyriausybė neturi ir noro to daryti. Vyriausybė pasirinko priešingą kryptį – legalizuoti šį gėrį, panaikinti teisinę atsakomybę narkotikus vartojantiems asmenims. Valstybinė narkotikų kontrolės ir prevencijos programa skelbia, jog pagrindinis tikslas – sukurti sveikesnę ir saugesnę visuomenę, o viena pagrindinių prevencijos programos veiklos krypčių yra pasiūlos mažinimas, o jis suprantamas kaip valstybinis reguliavimas veiksmingai naudojant kontrolės ir baudžiamojo teisingumo sistemas siekiant kuo labiau riboti neteisėtų psichotropinių medžiagų fizinių ir ekonominių prieinamumą. Tad norėčiau klausti Vyriausybės. Kur priemonių planas? Atsakingi asmenys, įgyvendinantys šį planą, atsakingos institucijos, Vyriausybė ir premjerė kratosi šios atsakomybės. Prabėgo du dešimtmečiai nuo 2002 metų, kai Seime teko įkurti ir vadovauti Narkomanijos prevencijos komisijai. Vyriausybė tuokart turėjo išties ambicingų tikslų, bet per tą laiką, per tuos du dešimtmečius, Lietuva tapo tranzitine narkotikų gabenimo šalimi. Vien konfiskuotų narkotikų kiekis skaičiuojamas tonomis. Jei

Vyriausybė imasi kokių nors veiksmų, visi jie skirti tik kovai su pasekmėmis. Visos metadono programos, programos, kurios yra taikomos švietimo sistemoje, tikrai to neatstos, todėl siūlau balsuoti...

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega.

A. SKARDŽIUS (DPF). ...prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Už kalbės gerbiama L. Pociūnienė. Prašau.

L. POCIŪNIENĖ (TS-LKDF). Kolegos, man atrodo, nedaug yra įstatymų projektų, kurie būtų šitaip apipinti klaidinančių interpretacijų. Daug jų mes girdėjome šiandien iš opozicijos pusės. Vis dėlto grįžkime prie faktų. Esmė ta, kad šis įstatymas yra narkotikų prevencijos labai svarbi dalis, bet ne paskutinė. Iš tikrųjų programos yra kuriamos, Vyriausybė yra skyrusi lėšų. Jeigu mes nubalsuosime prieš šį įstatymą, mes taip pat uždarysime ir lėšų skyrimą labai svarbioms narkotikų prevencijos programoms. Dekriminalizuodami mes renkamės modernų prevencijos planą. Balsuodami už paliekamą kriminalinę atsakomybę už mažus kiekius, mes iš tikrųjų pasiliegame senojoje baudų ir bausmių vagoje, ji neveikia, ji nepadeda. Yra modernių programų, tikrai veikiančių, tikrai padedančių, patikrintų ir tose šalyse, kurios turėjo labai rimtų problemų dėl narkotikų vartojimo ir prekybos. Aš manau, kad mes turėtume vadovautis pažangiausia praktika sprendami šį klausimą. Todėl labai raginu visus, ypač abejojančius, balsuoti už šį įstatymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, gal iš vietos nereplikuokime. Kol kas visai konstruktivi diskusija. Gerbiama L. Nagienė kalbės prieš. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Truputėlį net pasižymėjau ir galvoju... Sako, Lietuva turi daugybę pasiekimų. Ar čia yra pasiekimas, jeigu mes priimsime šitą įstatymą? Vėl cituoju: „Čia bus pati efektyviausia priemonė.“ Jei priimsime įstatymą, tai bus pati efektyviausia priemonė kovai su narkomanija. Man net klausimas kyla, pati dedu klausuką. Kas leis ir prieštarau, jeigu nepriimtume šito įstatymo... Ką tik prieš mane pretendė kalbėjo, sako, mes negalėsime tuomet sveikatinimui skirti. Kas tam prieštarauja? Man niekaip nesuprantami motyvai. Mes norime skatinti narkomaniją.

Kitas klausimas. Kas auginame vaikus, užauginome jau tuos vaikus, turime anūkų, mes apie jų kartą pagalvojame. Pažiūrėkite, kaip būna kartais prie mokyklų, kaip dar dabar yra. Autobusiukai atvažiuoja, platinimas visų narkotinių medžiagų. Taip pat net ir gamyba šiame įstatyme numatyta. Vadinasi, aš gaminsiu nedaug, parodysiu tą kiekį, jūs nerasite pas mane, aš lygiai taip pat būsiu baudžiamas, tik administracine tvarka.

Dabar kitas momentas. Kodėl nebuvo pirmiausia pradėta nuo to, kad sveikatinimo priemonės numatytume? Visas sveikatinimo priemonės. Išgirdome labai daug skaudžių istorijų, susidūrėme. Imkime ir pažiūrėkime, kaip yra tuose pačiuose Amerikos universitetuose. Jeigu tu rūkei žolę, tave iš universiteto išmes. Kodėl mes taip elgiamės ir norime skatinti nuo mažo kiekio pripratinti jaunimą?

Ir paskutinis sakiny, paskutiniai žodžiai. Kai Žemė kreipėsi į Dievą, kad per daug žmonių, ačiū, kad palengvinote, Žemė atsakė. Tai yra vieno garsaus politiko pasakymas. Ačiū. Ir prašau balsuoti prieš šitą įstatymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Lieka svarbiausias akcentas – balsavimas.

Gerbiami kolegos, kviečiu susikaupti, susitelkti.

Darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 71¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-95(3). Priėmimas. Balsavimas. Balsuojame, gerbiami kolegos.

Užsiregistravo 126, balsavo 126: už – 61, prieš – 58, susilaikė 7. (*Šurmulyš salėje*) Kolegos, gal galima triukšmą salėje sumažinti? Įstatymas nepriimtas. Gerbiami kolegos, yra taisyklė, kad Seimo salėje neplojame, netriukšmaujame. Balsavimas yra toks, koks yra. Dabar turime apsispręsti, ar gražinti iniciatoriams tobulinti? Sekundę, ne ne. (*Balsai salėje*)

Gerbiami kolegos, yra lydimasis 1-5.2 klausimas – Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-96(2), jis yra lydimasis. Jo svarstyti dabar nebegalime, neišeina, komiteto pirmininkas pritaria, nes nepriimtas pagrindinis įstatymas. Replika po balsavimo – P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiamieji, man atrodo, kad čia labai gerai kalbėjo pranešėjai, jeigu narkotikus vartoja studijuodamas universitete, jis atleidžiamas iš universiteto, tačiau Seimo narė, kuri viešai džiaugiasi, kad vartoja narkotikus, toliau dirba Seime. Man atrodo, kad tie, kurie balsavo už narkotikų legalizavimą, ypač tokie vyresnio amžiaus kaip Kęstutis arba L. Pociūnienė, palaidojusi savo vyrą, turėtų pasidaryti narkotikų testą, ar jis yra teigiamas, ar neigiamas. Čia, aš manau, kad tikrai kas nors su psichika negerai šiems žmonėms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas V. Ažuolas per šoninį mikrofoną. Prašom.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Apsvaigusią tautą lengviau valdyti – tai okupantų metodas. Tik galime pasidžiaugti tuo, kad jis neperėjo.

PIRMININKAS. M. Puidokas per šoninį mikrofoną.

M. PUIDOKAS (*DPF*). Aš noriu padėkoti kolegoms, kurie nepalaikė šio ydingo ir žalingo mūsų jaunimui įstatymo projekto. Ačiū, kad išgirdote medicininius argumentus, rimtus argumentus, ir kad jums rūpi, kokia bus mūsų jaunimo ateitis. Dėkui.

PIRMININKAS. M. Maldeikis per šoninį mikrofoną. Ne, jūs nenorite. Gerai, tada iš eilės vėl gerbiamas R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke, iš tiesų laukiau šios progos nuo užpraeito ketvirtadienio, kai vienas kolega iš dešinėsios frakcijos pasakė: geras oratorius, bet prastas orakulas esi. Tie skaičiai faktiškai atitiko, bet šlykštu ir baisu. Kai atsikelsite, žurnalistai, pažiūrėkite to orakulo konservatoriaus, ką jis nurodinėja J. Urbanavičiui ir ką nurodinėja kitiems daryti. Jis demonstratyviai liepia ištraukti korteles, prie jo priėjęs ir prie kitų žmonių. Šiandien matome, kaip konservatorių partijoje vyksta mobingas, kokios vyksta diskusijos ir derybos. Buvo šlykštu ir nemalonu matyti.

Bet visų pirma aš tikrai labai noriu padėkoti Morganai. Morgana atliko labai sudėtingą ir sunkų darbą čia. Jeigu mes visi galvojame, kad žmonės, kurie turi priklausomybę nuo narkotinių ir psichotropinių medžiagų, nėra mūsų visuomenės dalis, tai jos kova šiuos du mėnesius labai stipriai išryškino, kokią problemą turime Lietuvoje. Jinai vienintelė iš mūsų, Seimo narių, išdrįso pasakyti, kad jinai ir jos aplinka turėjo šitą problemą, iš jos kapstėsi, kai tuo momentu kai kurie kiti Seimo nariai, kurie savo šeimose su savo vaikais tokių problemų turėjo, neišdrįso apie tai diskutuoti. Tai yra sveikintinas dalykas. Aš manau, kad tas jos žingsnis, kuris buvo žengtas šiandien ir ši mėnesį, nesustos. Tikrai linkiu Laisvės partijai: būkite ryžtingesni laužydami ranką konservatoriams ir reikalaudami biudžeto pinigų, kad biudžete atsirastų asmenims, kurie turi problemų, o jų vis daugėja ir jos augs...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, labai ilgai trunka...

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Aš galiu kalbėti per šoninį mikrofoną, replikuoti tiek, kiek noriu, Seimo statute nėra reguliuojama nei 5, nei 7 minutės. Jums gali Violeta tai pasakyti.

PIRMININKAS. Palaukite, gerbiamas Remigijau, jeigu jau taip, aš turiu teisę jums išvis nesuteikti žodžio.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Turite teisę suteikti.

PIRMININKAS. Prašau trumpinti.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Bet ką aš noriu pasakyti, gerbiamieji. Jeigu mes kalbame Seime apie mobingą, apie laisvą balsavimą ir panašiai, tai šiandien šiuo atveju nemačiau niekur, išskyrus – noriu padėkoti Liberalų sąjūdžiui, keturiems atstovams, kurie išdrįso paprieštarauti kandidatės į Prezidentus nurodymams, kad jūs turite sėdėti salėje ir balsuoti. Jie atsistojo ir kaip vyrai išėjo. Tai sveikinu su jūsų demokratijos švente Liberalų sąjūdį.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar gerbiamas D. Kepenis per šoninį mikrofoną. Prašom.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju. Mes čia daug kartų vartojame žodį „sveikatinimas“ ir mums atrodo, kad tai yra sporto pinigai, tai yra tie pinigai, kurie leidžia vaikams darželyje sportuoti, seneliams uoliai sveikti. Tačiau, pasirodo, jeigu jūs perskaitytumėte Sveikatos sistemos įstatymą, sveikatinimas tai yra pirmiausia gydomoji veikla, farmacinė veikla, ten yra visi skiepai ir visa medicininė technika. O tikrajam sveikatinimui pinigų niekuomet nelieka. Todėl šiandien krenta mūsų rezultatai ir olimpinėse žaidynėse, krenta krepšinio. Mes visi dabar nuolat pralaimime, nes meluojame vienas kitam. Nedavėte pinigų sveikatinimui ir neduosite! Nėra jokio tikėjimo.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūs kalbate į mikrofoną, todėl šaukti nėra pagrindo. Gerbiamas V. Mitalas per šoninį mikrofoną. Prašom.

V. MITALAS (LF). Gerbiamieji kolegos, balsavimas įvyko, nuaidėjo plojimai, bet nežinau, kodėl tie plojimai nuaidėjo, nes problemos mes neišsprendėme. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas pritarė įstatymo projektui. Sveikatos reikalų komitetas yra pritaręs įstatymo projektui. Matyt, Seimo salėje tvyrojo kažkokia kita dvasia, kuri neleido šito įstatymo kol kas priimti. Bet vis tiek anksčiau ar vėliau mes eisime tą problemų sprendimo keliu. Aš siūlau pasinaudoti Statuto teise ir pavesti pagrindiniam komitetui – Teisės ir teisėtvarkos komitetui, kuris yra išnagrinėjęs šitą klausimą iki panagių... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nešaukite iš vietos.

V. MITALAS (LF). ...parengti įstatymo projektą šia tema, kad mes iš tikrųjų galėtume turėti sutarimą dekriminalizacijos srityje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Per šoninį mikrofoną R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Vis dėlto nesmagiai pasijutau, kai P. Gražulis pasisakė apie L. Pociūniene, apie šeimą, apie vyrą. Vis dėlto siūlyčiau kitą kartą susilaikyti nuo tokių skaudžių dalykų apie šeimas ir likimus, nes Liudai tikrai yra sunku ir nelengva, nederėtų tokių dalykų daryti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos! Būtent, gerbiamas Petrai, užteks. Dabar gerbiamas A. Stončaitis per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų aš esu Teisės ir teisėtvarkos komiteto narys. Čia buvo skambiai pasakyta, kad neva visas komitetas pritarė. Taip toli gražu tikrai nebuvo. Asmeniškai aš nepritariau ir dar keletas narių nepritarė. Paprasčiausiai, jeigu gerai pamenu, ten lėmė pirmininko balsas.

Kolegos, tikrai pats nepravardžiuoju, neižeidinėju ir norėčiau, kad neižeidinėtume vieni kitų. Bet supraskime, kad šiandien šiuo balsavimu laimėjome visi, absoliučiai visi ir su visa Lietuva. Sveikinu jus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų rezultatas yra toks, koks yra, ir prie asmeniškumų pereiti čia tikrai nėra dabar proga. Gerai, gerbiamas Petrai, įjungiu mikrofoną jums atsiprašyti. Jeigu kalbėsite ką nors papildomai, aš jį išjungsiu. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš atsiprašau ponios L. Pociūnienės (tai yra, kaip sakoma, tikrai asmeninė šeimos problema), kad konkrečiai jos atžvilgiu išsakiau tokią nuostatą. Bet manau, kad tie, kurie balsavo už, padarė didžiulę klaidą.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Gerbiami kolegos, toliau mes dar turime darbų. (*Balsai salėje*)

V. MITALAS (LF). Gerbiamas pirmininke, siūliu balsuoti.

PIRMININKAS. Pagal Statuto 159 straipsnį, taip? Jeigu įstatymo projektas nepriimamas, Seimas gali pavesti projekto iniciatoriams arba pagrindiniam komitetui parengti naują projektą. Gal galima bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Oi, gerai. Siūlau balsuoti dėl tokio gerbiamo V. Mitalo pasiūlymo. Jūs tą siūlote? Ar komitetui siūlote, ar iniciatoriams? (*Balsai salėje*) Siūlo komitetui. Gerai, balsuojame dėl to, ar pavesti pagrindiniam komitetui... Gerbiami kolegos, ką tik perskaičiau 159 straipsnį, tai yra statutinė norma, gali taip Seimas apsispręsti. Nepurtykite galvos, aš matau Statutą prieš save. V. Mitalas tai pasiūlė ir dėl to balsuojame. Jeigu įstatymo projektas nepriimamas, Seimas gali pavesti projekto iniciatoriams arba pagrindiniam komitetui parengti naują projektą. Ar dėl šito norite diskutuoti? (*Balsai salėje: „Taip.“*) Gerbiama R. Baškiene. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mieli kolegos, paprastai po balsavimo, kai Seimas apsisprendžia, mes visada balsuojame, ar įstatymo projektą atmesti, ar tobulinti.

PIRMININKAS. Atsiprašau, čia ir mano buvo klaida, aš ne taip pradėjau sakyti, nes tai yra ne ta stadija. Čia yra priėmimo stadija.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Būtent.

PIRMININKAS. Tai atsiprašau, ir jūs neteisi, ir aš neteiskus buvau. Gerbiamas A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Pirmininke, aš antrindamas kolegei noriu pasakyti, kad tikrai nei dirbtinis kvėpavimas mirusiems nebepadės, nei dujos.

PIRMININKAS. Tai čia yra replika. Bet mes dabar svarstysime rimtą siūlymą, kuris nuskambėjo iš vieno iniciatoriaus, matyt. Jie siūlo pagrindiniam komitetui, tai yra Teisės ir teisėtvarkos komitetui, pavesti parengti naują įstatymo projektą. Prašom balsuoti dėl šio siūlymo.

Užsiregistravo 127, balsavo 127: už – 67, prieš – 53, susilaikė 7. Taigi yra pavedama Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui parengti naują projektą. Seimas taip apsisprendė. Prašom, per šoninį mikrofoną gerbiama kolegė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Noriu perduoti valdantiejiems linkėjimus iš Gargždų nuo mokytojų: jeigu mokykla nemokės už testus, mes išeiname iš darbo.

PIRMININKAS. Gerbiama kolege, čia ne šis klausimas. Tai buvo gerbiama L. Girskienė. Toliau vykdome balsavimą pagal mūsų darbotvarkę.

12.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projektas Nr. XIVP-1046(2) (priėmimo tęsinys)

Taigi 2-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių suteikimo trukmės pratęsimo“ projektas Nr. XIVP-1046(2). Priėmimas. Balsuojame. Kolegos, toliau vyksta balsavimas – priėmimas – dėl kariams ekstremaliosios situacijos atveju suteiktų teisių. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 129, balsavo 129: už – 125, prieš nėra, susilaikė 4. Taigi įstatymas yra priimtas. (Gongas)

12.43 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1081 (pateikimo tęsinys)

Toliau buvo apsvarstyti rezerviniai. Tai rezervinis 1. (Balsai salėje) Nutarimas, taip. Dabar, gerbiami kolegos, rezervinis 1 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1081. Čia po pateikimo balsavimą vykdome dėl rezervinio 1 klausimo. Gerbiami kolegos, įjungiu balsavimą.

Užsiregistravo 126, balsavo 126: už – 68, prieš – 24, susilaikė 34. Taigi po pateikimo yra pritarta. Siūlomi komitetai. Pagrindinis yra Sveikatos reikalų komitetas. Ar galime bendru sutarimu pritari? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti šių metų gruodžio 7 dieną. Ar galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dabar gerbiamas J. Baublys nori per šoninį mikrofoną. Prašom.

J. BAUBLYS (LSF). Praeito balsavimo prašom įskaityti mano balsą už.

PIRMININKAS. Jūsų balsas praeito balsavimo yra už. Gerai, fiksuojame dėl protokolo. Ir A. Matulas per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Paprašyčiau Vyriausybės išvados, tikiuosi, kad ji greitai atsiras.

PIRMININKAS. Gerai, dėl šio klausimo prašoma Vyriausybės išvados. Ar galime bendru sutarimu pritari? Komiteto pirmininkas siūlo. Gerai, pritarta bendru sutarimu. Prašome Vyriausybės išvados.

12.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1088 (priėmimo tęsinys)

Toliau taip pat mes buvome apsvarstę rezervinius 5 ir 6, jei aš neklystu. Dėl rezervinio 5 klausimo likęs tik priėmimas, tai yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m.

lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“. Balsuojame dėl Seniūnų sueigos.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 127, balsavo 126: už – 126, kitaip manančių nebuvo. Taigi nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

12.45 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1087(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau rezervinis 6 klausimas – dėl Seimo komitetų sudėties patvirtinimo Nr. XIVP-1087. Taip pat yra likęs tik priėmimas. Prašau balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 123, prieš nėra, susilaikė 1. Taigi nutarimas dėl komitetų yra priimtas. (*Gongas*)

12.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-981(2) (svarstymas ir priėmimas)

Dėkoju. Balsavimai yra baigti. Dabar darbotvarkės 1-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-981(2). Teikėja – gerbiama V. Čmilytė-Nielsen, o komiteto išvadą – gerbiamas A. Matulas, jis ką tik buvo. Yra. Prašom, jeigu galite.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, dėl nutarimo projekto Teisės departamentas pastabų neturi, komitetas vienbalsiai priėmė sprendimą pritarti nutarimo projektui, jo registracijos Nr. XIVP-981(2), ir komiteto išvadai paskirti Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininku gerbiama profesorių A. Utkų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas A. Vinkus nori diskutuoti. Prašau į tribūną.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai. Nacionalinė sveikatos taryba yra labai svarbi institucija, turinti gana aukštą teisinį statusą ir priskirtas gana atsakingas funkcijas. Jai būdinga sisteminių strateginių klausimų analizė, argumentuotų pasiūlymų teikimas valstybės institucijoms, o ypač svarbi funkcija yra parama tarpinstituciniam lygmeniui priklausančių problemų sprendimui. Taigi tarybos pirmininko vaidmuo vykdamas šias funkcijas yra itin svarbus.

Susipažinęs su teikiamu projektu „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko paskyrimo“ nuoširdžiai apsidžiaugiau. Ši taryba atitinkamu laikotarpiu vaidino labai reikšmingą vaidmenį sveikatos apsaugos sistemos strateginių problemų sprendimo lygmeniu, kiekvienais metais darė atsakingus, informatyvius, kvalifikuotus metinius pranešimus Seimo plenariniuose posėdžiuose, daug bendraudavo su kitomis institucijomis skirdama prioritetinį dėmesį dėl su sveikatos sistema glaudžiai susijusių, bet ypač sunkiai praktikoje įgyvendinamų tarpžinybinių priemonių.

Gerbiamas profesorius A. Utkus, manau, yra labai tinkama kandidatūra ir savo žmogiškumu, ir savo profesinėmis savybėmis. Gerbiamas profesorius turi didžiulę ir visapusišką patirtį tiek praktiniame sveikatos sistemos darbe, tiek sveikatos mokslų srityje. Beveik dešimtmetį vadovauja Vilniaus universiteto Medicinos fakultetui, yra dirbęs gydytoju ligoninėje, turi pedagoginės veiklos patirtį, yra apsigynęs habilituoto daktaro disertaciją, yra mokslinio žurnalo „Medicina“ kolegijos narys, dalyvavęs įgyvendinant daugelį nacionalinių ir tarptautinių projektų. Yra vienos

monografijos ir šešių vadovėlių autorius arba bendraautoris, virš šimto mokslinių straipsnių autorius ir taip toliau. Todėl neabejoju profesoriaus tinkamumu ir kompetencija eiti Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko pareigas. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkui gerbiama A. Vinkui.

Dabar ar yra norinčių pasisakyti dėl motyvų? Priėmimo stadija. Ar turime kalbančių dėl motyvų? Yra tikrai du už – D. Kepenis ir J. Sejonienė. Norėsite kalbėti? Prašom, įjungėme mikrofoną. Kalbantysis pats apsisprendžia, ar jis nori kalbėti. Prašom.

D. KEPENIS (LVŽSF). Aš tikrai sveikinu A. Utkų, pasiryžusių vadovauti Nacionalinei sveikatos tarybai. Dabar Lietuvoje yra ypatingas metas, jis puikiai supranta. Ir tikrai ant jo pečių guls ypatingi uždaviniai dabar, nes matome, yra dalis žmonių, nusiteikusių vienaip, kitų žmonių interesams taip pat labai svarbūs. Aš kalbu apie lėtines, ne infekcines ligas, kurios kaip tik leido išvengti daugybės nelaimių... nes girdėjome, kad miršta žmonės sirgdami kartu ir širdies liga, ir kovidu. Reikės propaguoti sveiką gyvenimą.

Niekas iki šiol nekalbėjo Lietuvoje apie tai, kad trečioji mirties priežastis Lietuvoje yra jatrogenija. Amerikoje šita priežastis nuneša apie 250 tūkst. gyvybių. Lietuvoje apie tai nešnekame ir net neskaičiuojame. Lietuviškai jatrogenija yra dėl medicininių priežasčių, dėl nereikalingų vaistų, dėl nereikalingų operacijų, dėl užkrėtimų ligoninėse, hospitalinių infekcijų. Čia taip pat ypatingas uždavinys krenta jūsų tarybai. Aš tikiuosi, kad jūs daugiau apie tai kalbėsite, pradėsite žmoneis aiškinti, kas čia yra, ir po jūsų kadencijos tikrai Lietuvoje reikalai turėtų pradėti keistis. Aš jums to labai linkiu. Linkiu sveikatos, kantrybės, ištvermės. Jos jums dabar labai prireiks. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Atsirado norinčių kalbėti prieš. P. Gražulis kalbės prieš. Prašau.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama Seimo nariai, tikrai nebūčiau kalbėjęs, jeigu nebūtų kalbėjusių už. Kaip prieš žmogų ir kaip kandidatą nieko neturiu ką pasakyti, bet prieš šią instituciją. Faktiškai jina neturi jokių kompetencijų, jokių teisių, pateikia Seimui ataskaitą apie sveikatos būklę, o tai gali pateikti bet kuri kita institucija, kad ir Sveikatos ministerija. Aš manyčiau, jeigu jau sukuriame institucijas, tai joms reikia suteikti ir funkcijas, kad tikrai galėtų, turėtų juridinę kažkokią galią priimti sprendimus, o dabar jų visi sprendimai yra šiaip sau, kokio rekomendacinio pobūdžio, moralinio pobūdžio, bet kokių nors teisinių sprendimų jie negali priimti. Aš manau, kuo mažiau tokių institucijų Lietuvoje ir biudžetas būtų truputėlį sutaupytas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi priėmimas, galima gerbiama J. Sejonienei pasisakyti, bet, kaip aš matau, jos nėra salėje, ar ne? Gerbiama Jurgita Sejonienė! Ne, nėra. Tada ji ir nekalbės. Tai gi balsavimas numatytu laiku.

Dabar turėtume patvirtinti balsavimo biuletenį. Ar galėtume? Bendru sutarimu galime? Dėkoju, bendru sutarimu patvirtinome balsavimo biuletenį. O dėl balsavimo pradžios ir pabaigos tuoj apsispręsimė, nes, matyt, reikės šiek tiek pastumti darbotvarkę bendru sutarimu, nes reikia apsvarstyti rezoliuciją dėl paramos Lenkijai. Ar sutiktume dabar apsvarstyti rezoliuciją, pastumti Vyriausybės pusvalandį? Atitinkamai tiesiog tiek, kiek sugaišime laiko, tiek ir pastumsime darbotvarkę. Kaip matau, visi sutinka bendru sutarimu, ar ne? Automatiškai ir Vyriausybės pusvalandis vėliau prasidėtų, ir tada pietūs, ir slaptas balsavimas prasidėtų. Tada aš ir paskelbsiu, kada prasidės slaptas balsavimas, kai mes matysime, kiek mes sugaišome laiko. Ar gerai? Sutariame. Dėkui.

10.54 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl solidarumo su Lenkijos Respublika hibridinės atakos akivaizdoje“ projektas Nr. XIVP-1047(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Tada galime keliauti prie rezoliucijos svarstymo. Darbotvarkės 1-8 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl solidarumo su Lenkijos Respublika hibridinės atakos akivaizdoje“ projektas Nr. XIVP-1047(2). Pranešėja – gerbiama R. Tamašunienė. Prašom pristatyti.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Gerbiama kolegose, gerbiama pirmininke, Lenkija šiandien švenčia Nepriklausomybės dieną. Šiais metais ta šventė yra visai kitokia, nes ją lydi daugelis išbandymų, kurių kaip niekada daug tenka Lenkijai šiais metais, bet aš tikiuosi, kad su visais iššūkiais, grėsmėmis, baudomis, įtampa Lenkija susidoros. Visa tai pakeliama mūsų kaimyninei valstybei ir ji išeis iš tos situacijos sustiprėjusi, vieningesnė ir stipresnė.

Buvo parengta rezoliucija dėl solidarumo su Lenkijos Respublika, ir aš čia 43 ją pasirašiusių Seimo narių vardu noriu pasakyti, kad kaip kompromiso kartu su Užsienio reikalų komitetu ieškajome kitokio varianto, tos paieškos, aišku, ne visai mūsų rezoliucijos naudai, bet taip pat rezoliucijoje, šioje Seimo rezoliucijoje „Dėl solidarumo su Lenkijos Respublika hibridinės atakos akivaizdoje“, yra nuostatų, jungiančių įvairias Lenkijos problemas dėl bendravimo ir kompromisų paieškos, geresnio dialogo su Europos Sąjungos institucijomis, todėl supažindinu gerbiamą Seimą su teikiama rezoliucija.

Lietuvos Respublikos Seimas, gerbdamas istorinę, kultūrinę ir moralinę lietuvių ir lenkų bendrystę, prisimindamas Abiejų Tautų Gegužės 3-iosios Konstitucijos 230 metines, užtikrinusias piliečių teises ir pirmą kartą Europoje įteisinusias įstatymų leidžiamosios, vykdomosios ir teisminės valdžios atskyrimo principus, reikšdamas susirūpinimą dėl priešišku jėgų bandymo skaldyti Europos Sąjungos vienybę organizuojant neteisėtą užsieniečių iš trečiųjų šalių judėjimą į Lenkijos, Lietuvos ir Latvijos teritorijas, kai nusikalstama, žmogiškumui ir tarptautinės teisės principams, reaguodamas į rimtą padėties paaštrėjimą Lenkijos pasienyje, neteisėtiems migrantams mėginant masiškai, neteisėtai įsiveržti į Lenkijos teritoriją per sieną su Baltarusija, rodant, kad Baltarusijos režimas pereina prie aktyvių puolamųjų ir provokuojamų veiksmų, pabrėždamas intensyvaus dialogo tarp paveiktų Europos Sąjungos šalių ir Europos Sąjungos institucijų svarbą, reiškia palaišymą Lenkijos valstybei, ginančiai savo teritoriją ir išorines Europos Sąjungos sienas, pažymi intensyvaus Europos Komisijos ir Lenkijos dialogo poreikį, siekiant pragmatiškai spręsti kylančius iššūkius, įskaitant ir jo tąsą platesniu formatu, vertina glaudų bendradarbiavimą su Lenkija, siekiant atremti Baltarusijos režimo vykdomą hibridinę ataką, ir bendras pastangas, siekiant sprendimo Europos Sąjungos mastu, įskaitant kuo greitesnę visų šio režimo sukurtų nelegalių migrantų gabenimo schemos dalyvių sankcionavimo bei Europos Sąjungos migracijos politikos ir teisės sistemos pertvarkymo taip, kad šalys narės, prieš kurias vykdoma hibridinė ataka, galėtų nedelsiant imtis atitinkamų veiksmų ir priemonių.

Pasirašė labai daug kolegų Seimo narių iš skirtingų frakcijų, todėl galvoju, kad šiandien mes nepriklausomybės proga Lenkijai siunčiame gerą žinią, gražią žinią, brolišką žinią, palaikydami ją sunkiu metu. Prašau klausti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar turime norinčių paklausti gerbiamos pranešėjos? Atrodo, kad turime. Pirmas – gerbiamas M. Puidokas. Prašom klausti.

M. PUIDOKAS (DPF). Pirmiausia noriu padėkoti už šią savalaikę, svarbią ir reikalingą iniciatyvą, kartu norėjau paklausti, ar jūs nemanote, kad visame šiame kontekste, kurį mes dabar matome tiek prie mūsų ir Lenkijos pasienio, tiek ir Europos Sąjungos kontekste, Lietuvai būtų labai svarbu svarstyti įvairius politinius, užsienio politikos klausimus prisijungus prie Višegrado šalių grupės ir daugiau panaudoti tą formatą, nes tos valstybės, būtent kalbant apie mūsų užsienio politikos interesus, daugeliu atveju tikrai yra aktyvios ir mūsų nuomonės sutampa. Kokia jūsų nuomonė? Dėkui.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Mano asmeninė nuomonė, kad daugelis klausimų sutampa su Višegrado šalių formatu. Lietuvos pozicija, kalbant būtent apie migracijos iššūkius arba poreikį iš esmės pakeisti Europos Sąjungos požiūrį į migraciją ir greičiau ir efektyviau reaguoti į kylančius iššūkius, nesilaikyti visai pasenusių nuostatų, kurios tiesiog sunkiai pritaikomos naujoms problemoms spręsti. Be abejo, visada geriau turėti daugiau sąjungininkų, tuomet ir Lietuvos balsas tampa stipresnis. Šiuo atveju daugeliu klausimų noriu pasakyti, kad tos nuomonės dažniausiai su tuo formatu taip pat sutampa.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitas nori paklausti gerbiamas R. Žemaitaitis. (*Balsai salėje*)

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Remigijau, klauskite.

PIRMININKAS. Jis kažkaip...

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Žinokite, aš viską šiandien frakcijoje išsiaiškinau.

PIRMININKAS. Nenori. Gerai. Gerbiamas Ž. Pavilionis norėtų paklausti. Prašom.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš norėčiau dar kartą padėkoti gerbiai Ritai ir visai draugystės su Lenkija grupei už parengtą rezoliuciją būtent tokios dienos proga, ji tikrai yra svarbi mums visiems. Prezidento V. Adamkaus laikais mes šia proga kartu su amžinąjį atilsį Lenkijos Prezidentu darydavome daug įvairių, prasmingų renginių.

Aš tiesiog norėčiau paklausti gerbiamos Ritos. Aš manau, tai yra labai svarbi rezoliucija. Kaip jūs manote, kodėl ta mūsų vienybė šiandien būtų svarbus signalas, ta politinė vienybė, šiandien būtų svarbus signalas mūsų broliams ir sesėms lenkams, kurie iš tikrųjų šiuo metu yra puolami?

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Pirmiausia kiekvienas palaikymas, kai valstybės padėtis yra sunki, kiekvienas balsas yra svarbus. Mes esame artimiausi kaimynai, mūsų iššūkiai yra panašūs arba tie patys, kalbant apie migracijos krizę, mes matome, kad besibūriuojantys neteisėti migrantai prie mūsų ir Europos Sąjungos išorinės sienos yra čia pat. Lietuva turi lygiai tą patį iššūkį, kaip ir Lenkija, todėl abipusis bendradarbiavimas, parama, ypač įveikiant sunkias problemas, yra kaip niekada svarbūs. Bet aš taip pat labai linkėčiau, kad mes nepamestume ir kitų formatų, kalbėtume, paremtume Lenkiją, ieškotume tų kompromisų, galbūt paramos formų ir kitais formatais. Mano įsitikinimu, yra vienas svarbus momentas, pirminė mūsų rezoliucija, kalbu apie tą variantą, kurį mes teikėme, taip pat svarbu, kad Europos Sąjunga suprastų išskirtinumą, tapatumą kiekvienos valstybės ir netaikytų, sakykime, tiesmukai baudų, nuobaudų, bet ieškotų kompromiso, dialogo. O tai padaryti, mano vertinimu, ir reikia, ir labai svarbu, jeigu mes norime tą bendrystę bendroje sąjungoje išlaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti taip pat gerbiama B. Petkevič. Prašom.

B. PETKEVIČ (LRF). Labai ačiū už suteiktą žodį. Šiuo nelengvu laikotarpiu Lenkijai reikia visapusiško palaikymo, ne vien hibridinės atakos akivaizdoje, su kuria, beje, susiduriame ir mes. Mes sulaukėme iš Lenkijos nemažai pagalbos, Lenkija reiškia mums solidarumą darbais, ne tik žodžiais, beje, atsiųsdama savo pareigūnų. Ar ši rezoliucija atspindi palaikymą ir kitose Lenkijai svarbiose srityse?

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Ieškojome to kompromiso, rengdami antrąjį variantą, aišku, pritaikėme jį prie šių dienų aktualijų, liko keletas nuostatų, be abejo, pabrėžėme bendrą istorinį paveldą, bet taip pat ir paramos plačiąja prasme reiškimo formą. Aš noriu ją dar kartą paskaityti. Pažymi intensyvaus Europos Komisijos ir Lenkijos institucijų dialogo poreikį, siekiant pragmatiškai spręsti kylančius iššūkius, įskaitant ir jo tąsą platesniu formatu. Tas platesnis formatas apima tikrai daug daugiau negu tik dabartinius abiejų valstybių migracijos iššūkius.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau jūsų nori paklausti gerbiamas E. Zingeris. Prašom. Gerbiamas kolega, gal jūs neįdėjote kortelės? Dabar gerai.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Įdėjau. Labai ačiū jums. Miela Rita, aš labai džiaugiuosi, kad būtent jūs pristatote šį klausimą, nes tai yra ir jūsų gyvenimo kredo dalis – tiltai tarp Lietuvos ir Lenkijos, istoriniai tiltai. Aš buvau autorius, jeigu atsimenate, prieš daugybę metų rezoliucijos dėl Gegužės 3-iosios Konstitucijos reikalingumo. Tuo metu dar buvo didelis šurmulys Seime, daug kas buvo prieš, kai kas vadino išdaviku, o dabar visas mūsų Liublino unijos palikimas yra vertinamas teigiamai. Praėjo tiek metų. Jūs pati šiandien irgi padarėte istorinį dalyką, sujungėte įvairias nuomones po savo egida.

Mano klausimas būtų. Ką tik mes pakabinome lentą Varšuvoje, prie Prahos priemiesčio, žuvusiems 8 tūkst. Lietuvos kunigaikštystės kareivių, jie žuvo gindami Varšuvą. Mūsų kariuomenė turėtų būti kartu su Lenkijos ir Latvijos, ginti sienas. Aš tikiuosi, kad Latvijos, Lenkijos ir Lietuvos kariai kartu gins Lenkijos, Lietuvos, Latvijos sienas.

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega!

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mano klausimas jums būtų, kaip jūs matote dar didesnę, dar tikresnę Lietuvos ir Lenkijos integralumą, besiremiantį jau pozityviu palikimu, pozityviu Žečpospolitos palikimu? Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Be abejo, reikia atrasti bendroje istorijoje, labai didingoje istorijoje, įvertinant tai, kad tiesiog ir Europos Sąjunga kūrėsi mūsų, Abiejų Tautų Respublikos, Konstitucijos pagrindu, kuomet tautos sutarė ir kartu bendrą valstybę kūrė pariteto principu. Tai, kas ir yra mūsų Europoje. Ir ta nuostata buvo mūsų pirminėje rezoliucijoje dėl to, kad kūrėme bendrą Europos Sąjungos suverenių valstybių bendriją, darnią savo įvairovę taip, kaip ją matė tėvai K. Adenaueris, R. Šumanas ir A. De Gasperis. Bet taip pat Konstitucija, kaip jūs ir pabrėžėte, labai svar-

bus dokumentas ne tik mums, bet išvis kaip istorinis, teisinis paveldas visai Europos Sąjungos bendrijai.

Ir įžadai, taip, jūs gerai papildote. Kad tikrai veiktų tie principai, kurie buvo numatyti Konstitucijoje, dar sustiprinome spalio mėnesį bendrais įžadais, pasižadėdami, kad laikysimės tų nuostatų, kurios buvo įtvirtintos Konstitucijoje.

Būtent atsiremdami į tuos gerus istorinius puslapius galime tuos tiltus statyti, jūs labai gražiai pasakėte, nes jeigu eskaluosime vien tik abipuses nuoskaudas, kurių yra, reikia pripažinti, išlikusių ir iki šiol, ir neišspręstų dalykų. Bet būtent įkvepia tie geri dalykai. Aš galvoju, kad ir dėl tų problemų, kurios nėra išspręstos, bus kaip tik ta dvasia ieškoma ir sprendimų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi klausti laikas dabar baigėsi. Dabar bus... Dar vienas gal spės paklausti. Gerbiamas A. Skardžius klausia. Prašom.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji kolege, nuoširdžiausi sveikinimai ir pagarba jums, kad teikiate šį projektą.

Man, kaip Lietuvos ir Lenkijos asamblėjos ilgamečiame pirmininkui, labai malonu, kad po dešimt metų šaltuko Lietuvos ir Lenkijos santykiai grįžta į naują bendradarbiavimo plotmę. Nuostabą šiek tiek kelia kolegos iš dešinės, kurie dešimt metų linkčiojo, žvelgdami į Daukanto aikštės vadovę, sakykime, kad nereikia bendradarbiauti su mūsų strateginiu partneriu, kaimynu ir šiaip gimininga valstybe Lenkija.

Aš norėčiau klausti, kokie ateities žingsniai, jūsų manymu, duotų svariausią naudą abiem valstybėms, žvelgiant į Prezidento lygmenį, vyriausybių ir Seimo bendradarbiavimą su kaimyne Lenkija? Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Aš galvoju, kad vis dėlto dabar labai svarbu, mes turime ir gerą kaimyninio bendradarbiavimo ir draugystės sutartį. Ten yra daug nuostatų, jos svarbios. Įgyvendinant tas nuostatas, ieškant ir gerinant, daug klausimų, kurie iki šiol neišspręsti, pagerėtų taip pat. Bet reikia pasakyti, kad tose srityse, sakykime, mūsų bendradarbiavimo, kaip energetikos ar investicinių jungčių srityje, kelių srityje, tikrai gerai vyksta. Vykęs buvusios Vyriausybės čia, Lietuvoje, Vilniuje, Valdovų rūmuose, Ministrų kabinetų susitikimas parodė, kiek daug bendrų projektų įvairiose srityse kartu su Lenkija mes įgyvendiname. Ir čia mūsų stiprybė.

Bet kalbant apie neišspręstas problemas šiandien galbūt verta paminėti vis dėlto tautinių mažumų klausimus, tiek lenkų Lietuvoje, tiek lietuvių Lenkijoje, yra dar jų poreikių, yra dar jų norų, jų vilčių. Dėl tų klausimų, aš galvoju, taip pat galėtume ieškoti kompromisų ir spręsti, nes, man atrodo, jau tie nepriklausomybės metai parodė, kad tikrai piliečiai, būdami kitos tautybės, niekaip negali kelti rūpesčio ar dar kokio aštresnio žodžio, net bijau pavartoti, savo valstybei. O kai jaučiasi gerai, visiems nuo to tik geriau. Aš manau, kad tuos klausimus mes truputį mėgstame sušluoti po kilimu, jie nepatogūs, jų neištraukti, o vis dėlto reikia palaipsniui, ne viską iš karto, bet judėti į priekį. Sutartis yra gera, mes ją žinome, papunkčiui cituojame ir tikimės, kad taip ir bus įgyvendinama.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikas, skirtas klausti, baigėsi. Taigi dėkoju gerbiai pranešėjai, jūs atsakėte į klausimus.

Dabar tribūną galite užleisti diskutantams. Apsispręskime, kad galbūt 15 minučių skirkime diskusijai, nes paskui dar bus motyvai: keturi – už, keturi – prieš. Mes labai daug laiko sugaišime. 15 minučių ir pirmas P. Gražulis. Prašom į tribūną.

Toliau pirmininkaus gerbiama R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. (*Balsai salėje*) Kolegos, tuoj pasakyčiau. Gerbiamas Petrai, lukterkite. Vyriausybės pusvalandis bus po šito svarstymo, kaip ir kalbėjome. (*Balsai salėje*) Aš jums nepasakysiu, kad 14 valandą, bus greičiau, nes dabar baigsis rezoliucijos svarstymas, balsuosime, tada bus Vyriausybės pusvalandis ir prasidės pertrauka, ir panašiai.

P. GRAŽULIS (LRF). Laba diena, gerbiami Seimo nariai, gerbiamas posėdžio pirmininke. Štai mano rankose yra dvi rezoliucijos: tai yra pirma parengta rezoliucija ir šita, parengta Užsienio reikalų komiteto. Ją pasirašė R. Tamašunienė ir kvietė pasirašyti kitus. Aš manau, kad dėl to, kad atkreipė dėmesį į dabartines problemas, į migrantų problemas, į tai, kad jie veržiasi per Lenkijos sieną iš Baltarusijos, visi mes puikiai solidarizuojamės. Galbūt tik vienam kitam žiauresniam vei-

ksmui nepritariame, jeigu jis atsitinka, nes Lenkija atstumia gal net ir vaikus. Tačiau mūsų mintis buvo visiškai kita.

Kaip jūs žinote, ne vienus metus iš eilės vyksta įtampa tarp Lenkijos, kuri kovoja už savo krikščioniškas vertybes, už šeimą, pamatines vertybes, ir Europos Sąjungos, kuri tapo visiškai liberali, griaua tas vertybes, įsigalėjo genderizmas, leftizmas ir bando tą kultūrą, mirties kultūrą, atnešti į visas Europos Sąjungos šalis. Lenkija ir Vengrija mums yra pavyzdys. Lenkija ir Vengrija mums yra tvirtovė apginti pagrindines vertybes.

Sovietmečiu, be abejonės, buvo kita ideologija – komunizmas. Mes esame šito bloko nariai. Tapome laisvos ir nepriklausomos šalys. Tada bandėme atstovėti ir kovoti prieš sovietinę okupaciją, patyrėme jos skriaudą, tremtis, žmonių žūtis, partizaninę kovą. Šiandien mes turime kitą frontą – tai yra griovimas tų krikščioniškų vertybių, kurių nesugriovė okupantas. Šiandien faktiškai vyksta tas pats. Anksčiau buvo komunizmas, o dabar liberalbolševizmas, bet idėjos tos pačios lenininės – sugriauti šeimą ir šeimos vertybes. O jeigu sugriausime šeimą, sugriausime ir valstybę. Todėl mums šiuo atveju pavyzdys yra Lenkija. Mes norėtume kaip Lietuva, taip pat krikščioniškas kraštas, bet labai greitai tapęs liberalus, pakeitęs savo politinę orientaciją, bandome... Tie žmonės, kurie bandė sovietmečiu įtikti Rytams, Maskvai, šiandien bando įtikti Vakarams be jokių diskusijų.

Aš noriu jums pasakyti. Gaila, kad mes neapgynėme Lenkijos šioje kovoje, vertybinėje kovoje, ir nepalaikome Lenkijos... su Europos Sąjungos biurokratais. Mane taip pat labai stebina, kodėl jūs išbraukėte net mūsų tėvų, kurie kūrė Europos Sąjungą, buvo iniciatoriai, pavardes, tokių kaip K. Adenaueris, Š. de Golis, visi kiti. Kodėl jūs jų bijote? Jūs bijote savo šaknų. Jeigu mes nerbsime praeities, neturėsime ateities.

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Dėkui. Kitas diskutantas – G. Surplys. Prašau į tribūną.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Pirmiausia noriu pasveikinti visus Lenkijos žmones su Nepriklausomybės diena. Noriu padėkoti R. Tamašunienei už tai, kad inicijavo šią rezoliuciją. Taip pat noriu padėkoti Užsienio reikalų komiteto kolegoms, nes vakar turėjome tikrai karštą, intelektualią ir gilią diskusiją apie viską, kas šiandien skambėjo iš tribūnos, ir tikraiėjome suartėjimo keliu, nes to suartėjimo norėjome. Taigi tas variantas, dėl kurio mes šiandien balsuosime, tikrai yra tas, kuris tinka visiems, bet kartu siunčia labai aiškią žinutę, kad su broliška Lenkijos Respublika, ypač šiuo metu, kai mus puola, labai svarbu išlaikyti glaudų, artimą, brolišką ryšį. Tą žinutę mes ir siunčiame visai Europos Sąjungai, kad ypač šiuo metu labai svarbu, kad kalbėtumėmės tarpusavyje, kalbėtumėmės visais klausimais, kuriais galbūt ir nesutariame, bet kalbėtumėmės nepaliaujamai, nepailestamai, be ultimatumų ir išlaikydami tą vienybę.

Taigi tikrai kviečiu visus balsuoti šiandien už be jokių ginčų, be jokių „susilaikau“, taip pasveikinant mūsų sesę Lenkiją su Nepriklausomybės diena. Gyvuok Lenkija, gyvuok Europos Sąjunga! Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega Giedriau.

Kitas kalbėtojas... K. Masiulio nematau salėje. Tai E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mieli bičiuliai, gerbiama Rita, mes ką tik, lygiai prieš mėnesį, atidengėme Varšuvos miesto Pragos priemiestyje didelį marmurinį įrašą: čia kovėsi Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kariuomenė. Žuvo 8 tūkst. LDK kareivių, gindami nuo Rusijos, Prūsijos ir Austrijos padalinimo. 1795 metais, kovodama už abiejų šalių laisvę, žuvo Lietuvos kariuomenė.

Šiuo metu prie Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos sienų mes turime iš esmės tą patį sąmokslą iš tų pačių vietų. Tai yra Maskvos, Minsko sąmokslas prieš mus. Tą pačią dieną, minėdami mūsų istorinius išpareigojimus Gegužės 3-iosios Konstitucijai, Tarpusavio įžadui, laukdami, gerbiama Rita, kad jūs padėsite kartu įtikinti ir mūsų brolius Lenkijos parlamente padaryti taip, kad Tarpusavio įžadų diena būtų Lenkijos kalendoriuje taip, kaip yra pas mus Tarpusavio įžadas Lietuvos kalendoriuje atmintina diena, ir galbūt mes ateityje kartu padarytume su jumis, kad Lietuvoje gegužės 1 diena... Gerbiama Rita, galima jūsų dėmesio? Gegužės 1 diena pasislinktų bent dviem dienomis į priekį ir Lietuvoje gegužės 3 dieną mes turėtume laisvą nuo darbo dieną (nenoriu įžeisti socialdemokratų) vietoj gegužės 1 dienos. Ačiū, kad pritariate.

Todėl aš šiandien norėčiau pasakyti, kad šiandien yra didi diena. Lenkijos nepriklausomybė yra Lietuvos nepriklausomybė, o Lietuvos nepriklausomybės garantas yra ir Lenkijos kariuomenė. Todėl labai džiaugdamiesi, kad Lenkija sustiprina savo karinius pajėgumus dvigubai, galėjome įrašyti ir į Vyriausybės pasveikinimą, kad Lenkijos kariuomenė vietoj 110 tūkst. taps 220 tūkst. garnizonu, kuris saugos ir Lenkijos, ir Lietuvos, ir Latvijos, ir Estijos laisvę. Būdami iš esmės šiaurėje, būdami įpareigoti „Nordic Baltic Eight“ formato ir žiūrėdami į šiaurietiškas žmogaus teisių vertybes, mes puikiai suprantame, kad lenkų tautos valia gintis, atsiremiant į Žečpospolitos palikimą, kuris įpareigoja ir mus gintis kartu, yra mūsų valstybingumo garantas.

Todėl šiandien mes minime Lenkijos nepriklausomybės dieną tiesdami solidarumo ranką Varšuvai ir sakydami, kad Vilnius, kaip ir 1795 metais per kovas prieš sąmokslą trijų imperijų prieš mus, yra Lenkijos pusėje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kolegos, tik noriu atkreipti dėmesį, diskusija baigėsi. Dabar bus motyvai ir po motyvų balsuosime dėl šios rezoliucijos. Kolegas kviečiu grįžti į Seimo salę ar pranešti savo kolegoms, ar tiems, kurie stebi per ekranus, kad balsuosime už 6–8 minučių. Pirmasis už kalba M. Puidokas. Bet lyg ir nematau salėje. (*Balsai salėje*) Tuomet... Atbėga, taip, prašom.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiami kolegos, tikrai labai svarbi rezoliucija ir mūsų santykiai su kaimynine Lenkija yra Lietuvai šiuo sunkiu laikotarpiu strateginės svarbos. Kviečiu tikrai visus palaikyti. Manau, kad turime galimybes tuos mūsų santykius būtent tokios nelaimės akivaizdoje dar labiau stiprinti, pasimokyti iš kaimynų gerosios patirties, o jie tikrai pagalbą mūsų šaliai taip pat suteikia ir suteiks. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kitas kalbantis už – E. Gentvilas. Bet jo lyg ir nematau. Tuomet V. Aleknaitytė-Abramikienė.

V. ALEKNAITYTĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, girdėjau čia įvairių pastabų dėl rezoliucijų, dėl pirmo varianto, dėl antro varianto, norėčiau pasakyti, jog priimant tokius dokumentus viena didžiausių vertybių yra parlamento vieningas balsavimas. Tai, kad šiandien mes turime galimybę vieningai priimti šį dokumentą, kartu pasveikinti brolišką tautą su jos Nepriklausomybės diena, yra didelis pasiekimas.

Kalbant apie vertybinius, sakykim, aspektus, vertybinius niuansus, aš manau, kad esama labai daug formatų kasdieninėje politinėje veikloje, kur ne tik kiekviena politinė grupė, bet ir kiekvienas parlamentaras turi galimybę dalyvaudamas politikoje išreikšti savo požiūrį ir tai irgi labai svarbu. Tačiau būtų blogiau, jeigu mes, priimdami šitą dokumentą, ne visi stovėtume vienoje gretose. O šiandien, manau, mes būsime absoliučiai vieningi, tai yra didelė vertybė, kartoju, ypač tokią išbandymų valandą kaip dabar. Tikrai nuoširdžiai sveikinu lenkų tautą, Lenkijos Vyriausybę, jos Prezidentą ir tuos karius, Lenkijos karius, kurie šiandien stovi vienoje gretose su mūsų šaliais ir gina ir savo valstybių sienas, ir Europos sienas. Sėkmės mums visiems ir tegyvuoja Lenkija! Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dar vienas kalbėtojas, motyvai už – K. Masiulis. Toliau posėdžiui pirmininkauja P. Saudargas.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Noriu taip pat padėkoti ir rezoliucijos autorei, iniciatorei kolegei R. Tamašunienei. Ta rezoliucija perėjo čia tokį ilgą kelią, nes buvo daug tų variantų, tačiau ankstesnieji variantai buvo tokie, kur dalis būtų pritarę, dalis nepritarę, ir išvis neaišku, ar nebūtų buvusi atmesta. Būtume tik pademonstravę tokiais priėmimais gerus norus, ketinimus, kai kurie savo asmeninius, bet ne Seimo vienybę ir ne Seimo vieningą poziciją. Šiuo atveju iš tikrųjų pasiektas tas variantas, saliamoniškas, labai protingas variantas, kai Seimas gali pareikšti vieningą poziciją. Aš sveikinu autore, kad jinai pasielgė lanksčiai ir pasiekė tokį puikų rezultatą. Siūlau pritari.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkoju. Toliau už kalba gerbiamas Ž. Pavilionis. Prašom.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Manau, viskas išsakyta. Dar kartą tikrai dėkoju gerbiamai Ritai, visai draugystės grupei už šias pastangas ir labai prašau visų balsuoti vieningai. Gal iš savo praeities tiesiog papasakosiu tokį atsitikimą. Kažkada, kai buvo tam tikra įtampa mūsų santykiuose ir lenkų tam tikros radikalios grupės bandė protestuoti Amerikoje prieš mūsų ambasadą Vašingtone, pas mane atėjo lenkų bendruomenės vadai iš Čikagos ir pasakė, žinai, Žygi, dėl to čia

ir esame Amerikoje, kad kažkada neišmokome klaidų ir leidome priešui mus suskaldyti. Kad ne-reikėtų mums vėl kur nors kraustyti už jūrų marių ir nedarytume tų klaidų, tikrai laikykimės vieningai, istorija mus to pamokė. Ir būtų labai gražu, jeigu visais balsais šiandien, ta žalia šviesa mes pasveikintume Varšuvą. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Visi norintys kalbėti už pasisakė, prieš niekas nenorėjo kalbėti. Labai džiugu. Visi vieningai dabar galėsime balsuoti dėl rezoliucijos.

Gerbiami kolegos, kviečiu visus užimti darbo vietas. Matau, ir už stiklo, poilsio kambarėliuose sėdi. Gerbiami kolegos, susirinkime į salę ir balsuosime dėl rezoliucijos „Dėl solidarumo su Lenkijos Respublika hibridinės atakos akivaizdoje“. Gerbiami kolegos, balsuojame.

Šios rezoliucijos priėmimas

Gerbiami kolegos, užsiregistravo 97, balsavo 97 Seimo nariai: už – 96, prieš nėra, susilaikė 1. Rezoliucija (projektas Nr. XIVP-1047(2) yra priimta didele balsų persvara. (*Gongas*) Sveikinu.

Gerbiama R. Tamašunienė norėtų per šoninį mikrofoną. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Tarpparlamentinių ryšių su Lenkijos Respublikos Seimu ir Senatu grupės vardu noriu padėkoti visiems balsavusiems ir dar kartą pasveikinti Lenkijos valstybę Nepriklausomybės dienos proga, visą tautą. Ji plačiai išsibarsčiusi po visą pasaulį. Šiandien tikrai, kas turi lenkiško kraujo, širdyje yra balta ir raudona spalva. Mes siunčiame geriausius linkėjimus savo valstybei, kurios kalbą visame pasaulyje vartojame. Mūsų mintys, mūsų žodžiai, mūsų linkėjimai šiandien skirti Lenkijai. Todėl labai sveikinu visą parlamentą, kad mes šiandien turėjome progą pakalbėti ir pasveikinti parlamento lygmeniu kitą parlamentą ta proga. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiama Rita. Gerbiami kolegos, ar tikrai norime kalbėti? Aš suteiksiu žodį, tik atkreipsiu dėmesį, kad labai vėluojame pagal darbotvarkę. Gerbiamas L. Slušnys lyg ir buvo. Prašom.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Mano balsas dėl protokolo – už.

PIRMININKAS. Dėl protokolo – balsas už. Ir M. Skritulskas. Prašom.

M. SKRITULSKAS (TS-LKDF). Mano balsą dėl protokolo taip pat prašom už.

PIRMININKAS. Dėl protokolo – balsas už. Gerai.

Dabar gerbiamus ministrus kviečiu susirinkti į savo vietas. Prasidės Vyriausybės pusvalandis, klausinės tik mažumos atstovai. Gerbiamas Petrai, jau galite užsirašyti klausiti. (*Balsai salėje*) Palaukite, aš dar nebaigiau.

Skelbiu, kad slaptas balsavimas dėl Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko paskyrimo“ bus po Vyriausybės pusvalandžio, tai yra pradžia 14 valandą, pabaiga – 14 val. 20 min. Kaip visada, I rūmuose, ten, kur visada vyksta slapti balsavimai.

Kol gerbiami ministrai užims vietas, gerbiamas P. Gražulis norėjo repliką.

P. GRAŽULIS (LRF). Aš siūlau gerbiamai opozicijai atisakyti klausiti, paleisti Vyriausybę, tegu eina po tokių darbų pailsėti.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu paremti Petro sprendimą? Ne, matau, kad purto galvas, negalime.

13.28 val.

Vyriausybės valanda

Gerai, judėkime pagal mūsų užsirašymo eilę. Vyriausybės pusvalandis. Pirmininkas klausia gerbiamas A. Dumbrava. Ruošiasi A. Butkevičius, vėliau G. Paluckas, A. Gedvilas ir taip toliau.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Norėčiau paklausti sveikatos apsaugos ministro. Norėčiau paklausti ne apie kovidą, o apie kitus dalykus. Ministre, mes su jumis kalbėjome dėl bendros Lietuvos ir Amerikos įmonės „Dexcom“, gaminančios jutiklius žmonėms, sergantiems cukriniu diabetu. Tai vis dėlto norėčiau žinoti. Jūs man rekomendavote susisiekti su viceministre, tačiau aš jai niekaip negalėjau prisiskambinti, atgal skambučio nesulaukiau. Tai vis dėlto aš norėčiau, galbūt jūs raštu pateiktumėte, ar jie gamina Lietuvoje rinkai tokius reikalingus

tuos jutiklius, kad žmonėms nereikėtų badyti rankų pirštų ir tikrinti kiekvieną kartą cukraus kiekį kraujyje, kad jie galėtų užsiklijuoti tą pleistrą kartą per savaitę ir turėti cukraus kiekio kraujyje monitoringą. Labai ačiū. Nes Lietuvoje šiuo metu tokių dalykų nėra, reikia pirkti iš užsienio. Ačiū.

A. DULKYS. Ačiū. Jeigu galėtumėte, kadangi mes kalbėjome tada tik žodžiu, man bent jau elektroniniu paštu atsiųsti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, iš vietų nešaukime. Kai kalbame, kalbėkime per mikrofoną. Dabar, kaip suprantu, jau atsakyta ir paklausta.

Dabar ta proga norėjau pasitarti dėl mūsų pertraukos laiko ir popietinio posėdžio. Kadangi viskas užsivėlino, ar sutiktumėte bendru sutarimu, kad tada 15 valandą vakarinis posėdis? (*Balsai salėje: „16 valandą!“*) Na jau 16 valandą! (*Balsai salėje*) 14 val. 20 min. baigiasi slaptas balsavimas ir 14 val. 30 min. siūlote pradėti vakarinį posėdį? Gerai. Ar galime bendru sutarimu? Gerai. 14 val. 30 min. bus vakarinis posėdis. Iš tikrųjų dėkui, sutaupysime laiko.

Dabar toliau klausia gerbiamas A. Butkevičius. Įjunkite gerbiama A. Butkevičiui mikrofoną, jeigu galite. Prašom. Įjungsime tuoj, palaukite. Tuoj įjungsime A. Butkevičiui mikrofoną, jeigu galima. Sako, kad kažko nėra. Ar kortelės gal? Pabandykite ramiai įdėti ir palaukti. Neveikia. Veikia, prašom. Matote.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų energetikos ministrui, nes pastaruoju metu labai daug kalbama apie energetikos sektorių. Klausimas labai konkretus. Norėčiau paklausti, kodėl ESO 200 mln. eurų yra pavėlavusi panaudoti atnaujinant senus elektros tinklus? Tai yra viena didžiulė problema, aš manau, po jos seka kita, kad, pavyzdžiui, galėčiau čia laiškus paskaityti, iš gyventojų, kurie įsirengė 10 kilovatų saulės energiją, reikalaujama, kad jie dar investuotų į transformatorinės plėtrą maždaug 4 tūkst. eurų. Prisijungimas – virš 1 tūkst., eurų, o valstybės parama – tik 1 tūkst. 200 eurų. Kai sudedame, matome, kad labai nuostolinga.

Taip pat galėčiau kai kuriuos migrantų pavyzdžius pateikti: jie grįžta į Lietuvą, apsigyvena kaimuose, ruošiasi statyti gyvenamuosius namus, jiems atsakymas būna tai, kad nėra galimybių suteikti elektros energijos prisijungimo, pajėgumai neleidžia. Jei norėsite, galėsiu konkrečiai nurodyti vietas. Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Pirmiausia noriu pasakyti, kad ESO nėra energetikos įmonė, pavaldi Energetikos ministerijai. Bet vis tiek į klausimą galiu atsakyti.

Pirmas dalykas dėl pinigų. Jūsų minėtos lėšos buvo skirtos ir turėjo būti išleistos modernizuojant senas transformatorines ir senas linijas. Tai nieko bendro neturi su... Atsiprašau. Būtent, kad yra, turėjo būti išleistos, ir dažniausiai tų linijų, senų transformatorinių būklė yra ganėtinai nebloga, tačiau investicijos, kaip jūs teisingai minėjote, turi eiti visai į kitas sritis, į tinklo atnaujinimą, į jo transformaciją. Čia būtent bėda buvo ta, kad tų lėšų nebuvo galima investuoti į tas naujas sritis. ESO investavo į tai iš kitų lėšų ir čia atsirado bėda, kad būtent tos investicijos nebuvo įskaitytos, nes (...) tiksliai, kaip minėjau, į senas linijas.

Dabar per naują planavimo periodą VERT'as yra patikslinęs, kad dalis tų lėšų galės keliauti į naujų linijų ir pajėgumų pertvarką, taip pat dalis, kur reikia, eis į senų linijų sutvarkymą. Yra sudarytas susitarimas, kiek tiksliai kas metus bus investuojama, mano žiniomis, su VERT'u ir tas procesas vyksta. 60 mln. jau iš tų lėšų, apie kurias kalbėjote, yra gražinta vartotojams.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausų G. Paluckas. Prašom. Ruošiasi A. Gedvilas ir R. Žemaitaitis. Prašau.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mano klausimas švietimo ministrei. Pamėginsiu labai trumpai priminti netolimą praeitį. Balandžio 13 dieną Lietuvos savivaldybių asociacijos valdybos posėdžio metu, dalyvavo merai, buvo kalbama apie švietimo įstaigų tinklo pertvarką, optimizavimą. Buvo kalbėta, jog merai, priėmę tuos gana sudėtingus politinius sprendimus, norėtų gauti kažkokią motyvavimo programą, tai yra bent jau ugdymui skirtos lėšos kitų metų biudžete nemažėtų.

Noriu pasakyti, kad tokiam pasiūlymui, aš cituoju, švietimo, mokslo ir sporto ministrė pritarė. Tai yra stenograma. Dabar, matydami kitų metų biudžetą, merai, kurie priėmė tokius sprendimus, mato, kad tos lėšos mažėja, ta motyvavimo programa nėra ne tiek sukurta, bet nėra ir taiko-

ma. Vien Utenos atveju negautos pajamos, jeigu taip galima jas vadinti, sudaro virš 300 tūkst. Ar bus ta motyvavimo programa, ar vis dėlto ministrė savo žodžio nesilaikys šiuo atveju?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Ministrė savo žodžio laikosi, tik šiek tiek gal pakoreguosiu patį tą žodį. Mes kalbėjome apie nutarimą, kuris dar tik turėtų būti priimtas, dėl tinklo stiprinimo. Esame numatę biudžete motyvacinę programą, kur yra ir žmoniškiesiems ištekliams dalis, yra ir papildomų autobusiukų. Tai ta programa yra. Kitų metų biudžete yra numatyta.

PIRMININKAS. Dėkoju, į klausimą atsakyta. Toliau klausia gerbiamas A. Gedvilas. Vėliau R. Žemaitaitis, R. Šarknickas, T. Tomilinas. Prašau.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sveikatos ministro noriu paklausti, o premjerė, kaip visada, tikiuosi, papildys. Kuo skiriasi LRT studija, kuomet laidų metu kaukės galima nedėvėti, o pradinukų klasėse kaukės bus privalomos visą dieną? Gal galite atskleisti visuomenei, kokiais moksliniais tyrimais rėmėtės ir kokios išvados, koks yra kaukių efektyvumas, skirtumas tarp LRT studijos ir klasės?

Ir kitas klausimas. Kodėl panaikinamas antigeno testo tinkamumas gaunant galimybių pasą, nors ilgą laiką jis buvo tinkamas? Ačiū.

A. DULKYS. Ačiū už klausimą. Pradžioje testai. Yra šalių, kurių nacionaliniuose sertifikatuose apskritai testavimas yra neleidžiamas. Augant sergamumui ir esant šiai pandeminei situacijai, Vyriausybė ruošiasi priimti sprendimus – iš galimybių paso turinio bus greitieji antigeno testai išbraukti ir palikti tik PGR, patikimesni ir efektyvesni.

Tokių tyrimų niekas nedaro, ar čia LRT, ar mokyklos, yra konsultuotasi su ekspertais, yra pasitarta. Trumpalaikiai susitikimai studijose pranešėjams, kai yra trumpas laikas, saugūs atstumai, normalu, kad galima leisti tam tikrų išimčių. O mokykloje vaikai praleidžia visą laiką. Yra tokių mokyklų ir Suomijoje, ir Prancūzijoje, jose nuo pat pradinių klasių vaikai nešioja kaukes ir dėl to nėra jokių problemų. O dėl konkrečių tyrimų, jų yra labai daug, aš nesu jų specialistas, bet mes konsultuojamės su ekspertais, jie įvertina visus tuos tyrimus ir padeda mums priimti teisingus sprendimus.

PIRMININKAS. Dėkoju.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ar aš galiu papildyti?

PIRMININKAS. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Kolega tikėjosi, kad aš papildysiu. Tai aš papildysiu raginimu – eikite skiepytis ir raginkite skiepytis kitus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiamas R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamai premjerei. Praeitą savaitę klausiau dėl dezinfekcinio skysčio, kol kas negaunu informacijos, bet įsivaizduoju, kad vyksta kažkoks tyrimas.

Kitas, premjere, klausimas. Pirmadienį tikrino viešuosius pirkimus, na, įprasta, žiūri, kokie yra pirkimai, ką valstybė perka. Radau tokį įdomų pirkimą. Kaip jūs žiūrite, dabar krizės metu biudžete nėra pinigų, bet LRT nupirko naują pastatą už 188 mln., 155 mln. plius PVM. Kaip jūs pati, kaip premjerė, į tai žiūrite? Ar šiandien yra būtina pirkti tokį pastatą ir statyti naują? Jeigu yra būtina, ten yra tokios prastos būklės, gal verta parduoti Konarskio gatvėje ir televiziją iškelti kur nors už Vilniaus, prie Gariūnų, kad ta teritorija būtų patraukli investuotojams? Kaip jūs žiūrite į tokius dalykus ir į tokius pirkimus? Vis dėlto 188 mln. suma yra įspūdinga suma.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Taigi statybų projektų įspūdingų, matyt, mes turime ir daugiau. Yra tokių, kuriuos statome daugybę metų ir Investicijų programoje daugybę metų juos vykdomė. Yra tokių, kuriuos nešiojame turbūt po 20 metų, ir ten sudėjus sumas būtų dar įspūdingesnės negu šitos.

LRT, kaip žinote, pagal įstatymus turi tam tikrą laisvę, nes turi specialų statusą – tai yra pripažinęs ir Konstitucinis Teismas. Aš į tai žiūriu iš Finansų ministerijos ir Vyriausybės pozicijos, kiek tai susiję su kokia nors rizika biudžetui, nes LRT biudžetas yra savarankiškas. Jie gauna pajamas, kurios yra garantuotos pagal mokesčių bazę, ir manau, kad tikrai sugeba susiskaičiuoti

savo pinigų srautus, kad galėtų tokius projektus įgyvendinti. (*Balsas salėje*) Matote, aš nesu LRT. Jeigu įstaigai yra reikalingos naujos patalpos, tai nėra vienintelė įstaiga, kuriai reikia naujų patalpų. Naujų patalpų reikia teismams ir dar visai aibei institucijų. Tai nėra nenormalu, kad LRT nori vykdyti projektą, kuris pagerintų...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos...

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Žiūrėkite, jūs esate Seime, manau, kad jūs galite tos informacijos tiesiai iš LRT ir paprašyti.

PIRMININKAS. Tarpusavyje diskusija...

A. DULKYS. Ar galima? Norėčiau papildyti Seimo nariui atsakymą...

PIRMININKAS. Prašom.

A. DULKYS. Gerbiamas Seimo narys klausia dėl dezinfekcinio skysčio. Noriu pasakyti, kad šita užduotis yra perduota atsakingiems darbuotojams, nes buvo kalbėta ir Sveikatos reikalų komitete, tai tikrai jūs gausite atsakymą.

PIRMININKAS. Dėkui. Ne, dabar jau visi atsakė. Tada klausia R. Šarknickas. Ruošiasi T. Tomilinas, K. Vilkauskas, A. Skardžius. Prašom. Dabar klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju. Mano klausimas būtų aplinkos apsaugos ministrui S. Gentvilui. Tuomet visuomenę šokiravo, kad jūs, ministre, patvirtinote net 1,2 mln. kub. metrų didesnę miško kirtimo normą valstybiniuose miškuose.

Glazge įvykusioje Jungtinių Tautų klimato kaitos konferencijoje vienas svarbiausių pasaulio vadovų pasirašytų dokumentų buvo susitarimas iki 2030 metų sustabdyti planetos miškų naikinimą. Tam iš viso yra numatyta per 20 mlrd. eurų. Glazge buvo daugiau kalbėta apie plaučius – mišką.

Norėjau paklausti, kaip šios žaliosios bangos kontekste bus pakreipta Lietuvos miškų kirtimo politika? Dėkoju.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas Robertai, už galimybę pasidalinti aktualijomis. Lietuva yra tarp tų šalių, kuriose miškų plotas didėja. Šita Vyriausybė yra numaćiusi planus didinti miškingumą nuo 33 % iki 35 %. Kiekvienais metais 30 % miško prieaugio lieka miške, nėra iškerinama. Jeigu žiūrėtume į Skandinaviją, ji iškerama 100 % prieaugio. Lietuvoje nuo tarpukario laikų miško paskirties žemės yra padidėję dvigubai. Miške yra sukaupta trigubai daugiau medienos. Taigi tie, kas yra šiandien 80-mečiai ir mato Lietuvą, tikrai mato žymiai miškingesnę Lietuvą negu savo vaikystėje.

Dabar didžioji problema yra ta, kad pas mus nėra surastas balansas tarp saugomų teritorijų ten, kur vis dar kertame. Čia yra vykdomas nacionalinis miškų susitarimas, susitarimą, manau, pasieksime iki metų pabaigos. Tikiu, bus perbalansuota ir tada Aplinkos apsaugos komitete priimti adekvatūs sprendimai. Bet mes esame tarp tų šalių, kurios gali sakyti, kad esame pavyzdys kitiems, nes, tarkime, kokioje Brazilijoje per metus yra iškerama 10 tūkst. kv. kilometrų. Tai reiškia, kad per šešerius metus iškerama visa Lietuva atogrąžų miškų pavidalu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausia gerbiamas T. Tomilinas. Ruošiasi K. Vilkauskas, A. Skardžius, A. Vinkus, Z. Balčytis. Prašom.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami ministrai, Vyriausybė paskelbė, kad pertvarko Valstybinę miškų urėdiją į akcinę bendrovę. Nereikia būti orakulu, kad suprastum, kad čia galimo privatizavimo pradžia. Moroline prasme aš tikrai norėčiau šį klausimą užduoti ministrui K. Navickui, jis mūsų kadencijos metu darė reformą ir mušėsi į krūtinę, kad miškų privatizavimo Lietuvoje nebus, ir taip gavo balsus, bet man tenka klausyti liberalo S. Gentvilo, jam privatizacija tikriausiai visiškai priimtina. Ką gi reiškia pertvarka į akcinę bendrovę? Ar mes jau pradėdame privatizaciją ir kas toliau? Švietimas, kultūra? Kurie sektoriai bus privatizuojami? Ačiū.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gal mano vertybinės nuostatos. Niekas nesikeis darbuotojų atžvilgiu. Niekas nesikeis įmonėje ir įmonė tikrai nebus privatizuojama. Jinai yra įtraukta į Strateginių įmonių įstatymą ir jinai nėra privatizuotina. Bet šitas pakeitimas išsina iš didesnės strategijos paversti visas įmones akcinėmis bendrovėmis. Gal galėtumėte, premjere, pridurti platesniu požiūriu, kodėl tai yra daroma.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Valstybės įmonė kaip atskiras žanras yra toks turbūt nesusipratimas. Nepriklausomybės pradžioje, matyt, žmonės nelabai sugalvodavo, kaip kitaip užtikrinti, kad nuosavybė išliktų valstybės. Bet net ir turint akcinės bendrovės statusą, kai yra labai aiškūs apibrėžimai, ar akcijos gali būti, ar negali būti privatizuojamos, kituose įstatymuose ir tai yra, kaip Simonas jau paminėjo, nacionalinės svarbos įmonės, statuso pakeitimas nieko iš esmės nekeičia, tačiau gerokai palengvina įmonės valdymą ir daugelio klausimų sprendimą.

Seimas jau priėmė sprendimus dėl nemažai transporto srities įmonių transformavimo iš valstybės įmonių į akcines bendroves, bet kitas įstatymas atitinkamai labai aiškiai parašo, kas privalo išlikti valstybės nuosavybė. Tai nereikėtų insinuacijų, nes tai nereikia to, ką jūs sakote.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiamas K. Vilkauskas, ruošiasi A. Skardžius, A. Vinkus.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Klausimas ekonomikos ir inovacijų ministrei dėl turizmo sektoriaus. Viešbučių ir poilsio namų kreditų rizika šį pusmetį nuosekliai blogėja ir spalio mėnesį mažiausios rizikos viešbučių liko 2,5 % iš visų apgyvendinimo paslaugas teikiančių įmonių, o prieš metus mažiausios rizikos įmonės šiame sektoriuje sudarė 17 %. Plius visų tų įmonių bendras įsiskolinimas „Sodrai“ dabar yra apie 3,5 mln. Norėčiau paklausti, kokių priemonių imsitės, kad pagelbėtumėte šiems turizmo sektoriaus įmonėms? Ačiū.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkui. Turizmo sektorius yra vienintelis, kuris iki šiol vis dar turi pagalbos priemonių, šiuo metu veikiančių. Nepaisant to, kad apribojimų veikti nėra, suprantame, kad paslaugų paklausa nėra atkurta. Žinau, jog Seimas taip pat diskutuoja dėl biudžeto. Jeigu bus priimti sprendimai, žinoma, ministerija pasiruošusi padėti.

Aišku, mūsų tikslas yra, jog viešbučių ir turizmo sektorius vis dėlto keistųsi ir transformuotųsi, nes iššūkių yra labai nemažai. Mūsų tikslas yra padėti jiems transformuotis. Mes žinome, jog pandemija jau yra pusantrų metų ir dar neaišku, kada ji baigsis, todėl transformacija ir investicijos į ją yra labai svarbu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiamas A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pone posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų „Igničio“ akcijų valdytojai poniai finansų ministrei. Energetikos monopolininkas „Ignitis“ jau nuo 2017 metų nerimsta, siekdamas pakeisti vėjo energetikos Baltijos jūroje konkursų taisykles, ir bemaž turbūt nori pakartoti sėkmę su atliekų deginimo įmonėmis, kai valstybinė įmonė pasitelkia partnerį, atveria jam kelius ir tada tas partneris turi didžiulę naudą iš valstybinio sektoriaus, kad štai gali mėgautis garantuotomis pajamomis.

Šiuokart kalbama apie šiandien Seime svarstomą Atsinaujinančių energijos išteklių įstatymą, kad ši veikla ilgą laiką bus remiama vartotojų lėšomis. Ar tai nebus tokia pati sunki našta vartotojams kaip „Independence“ laivo išlaikymas, kurio kaštai nukelti iki 2044 metų? Kodėl taip elgiamasi?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Ne pirmą kartą jūs jau manęs klausiate. Nepaisant to, kad Finansų ministerijai priklauso „Igničio“ akcijos, vis dėlto energetikos politiką formuoja būtent Energetikos ministerija, todėl aš šį klausimą perleidžiu ministrui.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, kaip minėjo finansų ministrė, šis įstatymas yra teiktas Energetikos ministerijos, tai būtų teisinga atsakyti į klausimą man. Pirmiausia noriu pažymėti, kad pataisos, kurios yra svarstomos Seime, Energetikos ministerija atidžiai atliko šių pataisų analizę ir nustatė, kad būtent šios pataisos iš esmės mažina paramą, kuri reikalinga jūrų vėjo energetikai, tai yra taupo mūsų visų vartotojų, mūsų visų žmonių pinigus. Taip pat šis projektas, priešingai, didina konkurenciją ir leidžia visoms įmonėms lygiomis teisėmis dalyvauti konkurse.

Šiandien galima sakyti, kad įstatymas, kuris pateiktas ir be pataisų, realiai susiaurintų dalyvių skaičių iki didžiųjų tarptautinių korporacijų, turbūt keletu, turinčių ypač didelę patirtį, tiekimo grandines, o dabartinis, papildomas variantas būtent išplečia konkurenciją, leidžia ir Lietuvos žaidėjams, tarp jų – ir „Ignitis“, bet be „Igničio“ yra ir daugiau tokių, kurie galės dalyvauti konkurse, ir turbūt ta kova vyks žymiai aštresnė, ir, manau, žymiai didesnę naudą gaus mūsų vartotojai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausia gerbiamas A. Vinkus, vėliau Z. Balčytis, O. Leiputė, M. Puidokas. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas sveikatos ministre, vietoj klausimo aš noriu padėkoti jums už operatyvų patvarkymą. Kai pereitą kartą aš uždaviau klausimą dėl kovidų statistikos registracijos įrenginių, po jūsų patvarkymo labai operatyviai suveikė Statistikos departamentas, gavome atsakymą. Kadangi jų atsakyme parašyta, kad jeigu pageidautumėte, galėtume jums, jūsų kolegoms patiems organizuoti nuotolinį pristatymą, pademonstruotume, kaip realiai sistemoje vyksta kovidų rodiklių rengimas, ir tai padėtų išsklaidyti abejones ir sumažintų nepasitikėjimą pandemijos skaičiais, tai aš dėkoju. Jeigu galima, pagalvokite, būčiau dėkingas, jeigu būtų kada organizuojama pirminių sveikatos centrų vadovams ir vyriausiesiems gydytojams, jie informuotų visuomenę ir pašalintų kai kuriuos klausimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiamas Z. Balčytis. Prašom.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Noriu kreiptis į kolegą susisiekiimo ministrą. Aš noriu kreiptis dėl respublikinės reikšmės valstybinio kelio Kaunas–Jurbarkas–Klaipėda. Buvau minėjęs, kad nuo Šilutės iki Klaipėdos iš tikrųjų kelio atkarpa yra labai prastos būklės. Jūs buvote pažadėjęs pažiūrėti, kaip iš tikrųjų yra. Ir norėčiau paklausti, ar jūs vis dėlto nenumatote kitais metais pradėti kokias nors atkarpas remontuoti, nes kelio saugumas iš tikrųjų kelia tam tikrų klausimų. Aišku, kad yra labai nemažas judėjimas šiuo keliu. Ačiū.

M. SKUODIS. Ačiū už klausimą. Jeigu pažiūrėtume visus valstybinės reikšmės kelius, 38 % jų neatitinka būklės. Faktiškai į kas antrą kelią besdami pirštu, turėtume konstatuoti, kad jis yra tvarkytinas. Kad atsakyčiau tiksliai, gal tada sutarkime, aš pateiksiu atsakymą raštu konkrečiai dėl to kelio, dėl jo visų atkarpų būklės ir dėl planų sutvarkymo, kad neprisižadėčiau, ko negaliu ištesėti, o galbūt ir pozityviai nuteiks.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau klausia gerbiama O. Leiputė. Ruošiasi M. Puidokas. Prašom.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Norėčiau kreiptis į sveikatos ministrą. Gerbiamas ministre, nežinau, ar Sveikatos reikalų komiteto pirmininkas neperduoda, bet mes jus norėtume matyti rudens sesijos metu bent viename komiteto posėdyje ir galbūt labiau padiskutuoti, jūs atsakytumėte į daug klausimų. O dabar prašyčiau jūsų pakomentuoti. Kai kuriuose regionuose ligoninės yra perpildytos ir labai trūksta lovų kovidiniams pacientams. Ir kartu girdime, kad Lietuvoje lovų per daug. Tai kaip čia yra? Kokie jūsų planuojami sprendimai dėl gydytojų ir slaugytojų trūkumo bei paslaugų prieinamumo gerinimo, kad nenukentėtų paslaugų prieinamumas? Ačiū.

A. DULKYS. Labai gaila, kad Sveikatos reikalų komitete, deja, dažnai taip būna, kad sutampa klausimai, susiję ten, kur turėčiau galbūt irgi dalyvauti, su Vyriausybės posėdžiais ir pasirengimu jiems. Bet žinau, kad šį pirmadienį bus organizuojamas Sveikatos reikalų komiteto posėdis, kuris nesutampa su Vyriausybės darbų ciklu, tai tikrai būsiu.

O dėl kovidų ligai skirtų lovų, čia, matyt, gal ne tiek apie lovas reikia kalbėti, kiek apie patį personalą ir visus sveikatos apsaugos sistemos pajėgumus. Vakar kaip tik Vyriausybėje buvo išsamiai pristatyta ir viešai paskelbta visa išsami informacija, kiek kokiame regione yra skirta COVID-19 ligai lovų, kiek su deguonimi, kiek reanimacijoje, kokia situacija. Noriu jums pasakyti, kad pastarąsias tris savaites reanimacija Lietuvoje tikrai yra stabilizuota ir tie skaičiai netgi mažėja. Bendro COVID-19 ligonių skaičiaus pastarąsias dienas truputėlį atsirado mažėjimo tendencijų. Ta situacija, mano nuomone, šiandien yra valdoma būtent dėl regioninio bendradarbiavimo, jau ne dėl atskirų savivaldybių vidaus klausimų, bet jau dėl regioninio bendradarbiavimo. Jeigu jus domintų kokie nors labiau konkretūs skaičiai, jau ten konkrečiai kažkokiame regione, galėsime jums pateikti atskirai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar greičiausiai jau paskutinis klausia M. Puidokas, nes laiko lieka nebe daug. Prašom.

M. PUIDOKAS (DPF). Mano klausimas būtų gerbiausiai premjerei ir sveikatos apsaugos ministrui. Kada Lietuvoje ketinama pradėti naudoti monokloninius antikūnų preparatus gydant kovidų pacientus? Ar ketinama skirti daugiau dėmesio prevenciniams preparatams, tokiems kaip estiškas „BioBlock“ ir „Vinitiks“, kurie apsaugo bent penkioms valandoms išpurškus į nosį nuo apsikrėtimo kovidu tiek paskiepytus, tiek nepaskiepytus žmones ir padėtų suvaldyti pandemiją.

Paskutinis klausimas dėl greitojo antigenų testo. Jis yra validus, sertifikuotas, o jūs jį išbraukiate iš galimybių paso. Kodėl taip yra apsispręsta, kai tikrai dabartinis PGR testas kainuoja 80 eurų, tai yra daug sykių brangiau negu kitose Europos Sąjungos šalyse. O greitojo antigeno testo kaina yra 18 eurų. Ar čia yra logikos, kai mes norime, kad kuo didesnis žmonių skaičius testuotųsi ir juolab kad dar priimate mokamus tyrimus šiandien?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Aš noriu jums priminti, vakcina nieko nekainuoja. Pirmas dalykas.

Antras dalykas, esant tokiai epidemiologinei situacijai, kokią turime dabar, kai kiekvieną dieną turime po 3 tūkst. naujų atvejų, antigeno testas, kuris turi gerokai ilgesnę paklaidą, tai yra patikimumas jo, atsilikimas nuo galimybės užfiksuoti užsikrėtusį žmogų yra ne valandų, o parų klausimas, tai esant tokiai epidemiologinei situacijai, labai gaila, bet tikrai antigeno testas nėra pati patikimiausia prevencijos priemonė, todėl Vyriausybė priėmė tokį sprendimą, tiksliau sakant, priims jį kitą savaitę, kad klausimės tais atvejais, kai žmonės vis dėlto apsisprendė kažkodėl ir toliau nesiskiepyti, klausimės PGR testais kaip patikimiausia priemone, kokią turime.

Dėl gydymo. Matote, aš nesu medikė, tai nesiimsiu komentuoti gydymo metodų, bet manau, kad visi gydymo metodai, kurie yra taikomi Vakarų šalyse, yra taikomi taip pat ir mūsų medikų gydant žmones, kurie yra užsikrėtę kovidu. Aš tikrai nekomentuosiu tų gydymo metodų, kurie yra alternatyvūs, bet visiškai pasikliaunu Lietuvos medikų profesionalumu ir gebėjimu naudoti tas priemones, kurias naudoja jų kolegos kitose šalyse ir kurios, žinoma, yra tinkamai registruotos kaip medicininiai preparatai registruose.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, laikas, numatytas Vyriausybės pusvalandžiui, baigėsi. Dėkoju gerbiamiems ministrams, gerbiamiems klausėjams, kurių ne tiek daug buvo. Dabar darome posėdžio pertrauką ir einame balsuoti. 14 valandą prasidės slaptas balsavimas, 14 val. 20 min. jis baigsis. 14 val. 30 min. pabaigsime rytinį ir pradėsime vakarinį posėdį. Gerbiami kolegos, iki pasimatymo.

Pertrauka

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiami kolegos, reikia padaryti tai, kas nebuvo padaryta, tai yra užbaigti rytinį posėdį. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 111 STENOGRAMA

2021 m. lapkričio 11 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
A. MAZURONIS ir V. MITALAS*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Pradėsime vakarinį posėdį. Kviečiu registruotis.

14.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-981(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiamieji kolegos, per pertrauką mes turėjome slaptą balsavimą. Norėčiau perskaityti slapto balsavimo protokolą dėl Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininko paskyrimo“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 96, rasta biuletenių – 96, galiojančių – 93, negaliojančių – 3.

Už – 80, prieš – 5, susilaikė 8. Seimo nutarimas dėl pono A. Utkaus paskyrimo Nacionalinės sveikatos tarybos pirmininku priimtas. (*Gongas*) Sveikinimai! (*Plojimai*)

A. UTKUS. Gerbiamieji Seimo nariai, nuoširdžiai dėkoju už jūsų pasitikėjimą ir nuoširdžiai dėkoju už tuos susitikimus su jumis, su frakcijomis. Iš tikro tai buvo labai naudinga ir informatyvu, nes sužinojau tai, kas jums rūpi, kokie yra aktualūs klausimai. Tikiuosi, jog drauge dirbdami mes galėsime daug nuveikti. Labai ačiū.

Seimo opozicinių Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ ir Darbo partijos frakcijos darbotvarkė

14.32 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-876(2) (pateikimas)

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiami kolegos, toliau – Seimo opozicinių frakcijų sudaryta darbotvarkė. Pirmasis yra 2-1 klausimas – Valstybinių pensijų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-876(2). Pranešėjas – A. Stončaitis. Kviečiu jį į tribūną. Prašom.

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiamieji Seimo nariai, leiskite pristatyti Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Nors 2021 m. sausio 1 d. įsigaliojo šio įstatymo pakeitimas dėl valstybinių pensijų indeksavimo vertės palaikymo mechanizmo nustatymo, tačiau keičiantis ekonominėms sąlygoms, taip pat politikams teikiant siūlymus dėl senatvės pensijos galimo ženklau didinimo, perkamoji valstybinių pensijų galia yra ir išliks gana menka.

Paminėsiu kelis pavyzdžius. Pirmasis pavyzdys – tai pareigūnai ir jų pensijos. 2021 metais pareigūnų valstybinės pensijos dydis Lietuvoje, pradėjus indeksuoti pagal praėjusiais metais apskaičiuotą indeksavimo koeficientą, viso labo yra tik apie 322 eurai, prieš indeksavimą buvo apie 318 eurų. Taigi nuo šių metų sausio 1 dienos įsigaliojus šio įstatymo pakeitimui dėl valstybinių pensijų indeksavimo vertės palaikymo mechanizmo nustatymo, valstybinės pensijos buvusiam pareigūnui ekonominė metinė vertė viso labo yra vidutiniškai tik 4 eurai.

Analogiškas pareigas einančių pareigūnų vidutinė pensija Lenkijoje jau 2017 metais siekė 748 eurus, o 2021 metais šiuo metu siekia 798 eurus (primenu, kad Lietuvoje – 322 eurai) ir sudaro 75 % nuo jų darbo užmokesčio, o Lietuvoje vidutiniškai yra apie 20 %, tai yra 1 % už vienus ištarnautus metus. Estijoje 2017 metų pabaigoje vidutinė pareigūno pensija buvo 753 eurai, 2020 metais – 805 eurai, o 2021 metais šiuo metu yra 834 eurai. Kadangi lyginame visą laiką tris Baltijos šalis kaimynes, lyg ir yra artimiausia ir labai palygintina, netgi Latvijoje šiais metais vidaus reikalų sistemos pareigūno vidutinė pensija yra 501 euras. Nors šiuo metu pateikiau pavyzdžius tik artimiausių Lietuvos kaimynių, svarbu žinoti, kad Lietuvoje šių pensijų dydis yra ir išlieka pats mažiausias Europos Sąjungoje. Europos Sąjungoje paprasčiausiai mažesnių pensijų nėra, netgi pradėjus jas indeksuoti.

Minėtina, kad indeksavimu buvo siekiama sukurti valstybinių pensijų vertės palaikymo mechanizmą, kad keičiantis ekonominėms sąlygoms išliktų perkamoji valstybinių pensijų galia. Visgi valstybinių pensijų, kurių dydžiai priklauso nuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtinto valstybinių pensijų bazės dydžio, nukentėjusių asmenų, mokslininkų, Lietuvos Respublikos I ir II laipsnio valstybinės pensijos vertės palaikymas tiesiogiai priklauso ir nuo politinės valios.

Atkreiptinas dėmesys, kad nuo 2015 m. sausio 1 d. iki 2021 m. sausio 1 d. (tai yra penkeri metai) tvirtinamas valstybinių pensijų bazės dydis buvo 58 eurai, o nuo 2021 m. sausio 1 d. jis yra 58 eurai 70 centų. Taigi padidėjimas, bet kaip jį vertinti? Tai viso labo bazinio dydžio yra 70 centų.

Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų, teisėjų valstybinių pensijų dydis priklauso nuo darbo užmokesčio, kurį asmuo gavo eidamas pareigas, tai nulėmė skirtingą asmenų padėtį, kai asmenys, ėję tokias pačias pareigas toje pačioje institucijoje, tai yra lygiai taip pat atlikę pareigą Lietuvos valstybei, tik išėję į pensiją skirtingu laiku, gauna skirtingo dydžio valstybines pensijas dėl atlyginimo augimo. Dėl to, kad dauguma pareigūnų Lietuvoje gauna mažą darbo užmokestį, jų valstybinės pensijos, kaip minėjau, yra pačios mažiausios visoje Europos Sąjungoje.

Taip pat minėtina, kad valstybinės pensijos įvairiose šalyse labai skiriasi tiek asmenų grupėms, kurioms yra mokama, tiek finansiniais dydžiais, tačiau visais be išimties atvejais valstybinės pensijos, mokamos kitose šalyse, yra didesnės nei Lietuvoje absoliučiai visoms grupėms, kad nesudarytų įspūdis, kad čia yra tikrai pareigūnai.

Atkreiptinas dėmesys, kad vertinant skelbiamus infliacijos duomenis, kurie rodo, kad kainų augimas Lietuvoje yra ženkliai paspartėjęs, valstybinių pensijų indeksavimas pagal šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą pensijų perkamajai galiai faktiškai nėra jaučiamas visose valstybinių pensijų gavėjų grupėse, nes šios pensijos priklauso arba nuo valstybinių pensijų bazės, arba nuo gauto darbo užmokesčio, kuris nebuvo didinamas. Lietuvos Respublikos I ir II laipsnio valstybinės pensijos dydžio matas yra valstybinių pensijų bazė.

Kaip minėjau, šiais metais tai yra 58 eurai 70 centų. Taip pat nuo to paties matavimo yra nukentėjusių asmenų valstybinės pensijos, pareigūnų ir karių valstybinės pensijos dydžio matas – darbo užmokestis, mokslininkų valstybinių pensijų – taip pat valstybinių pensijų bazė, o teisėjų valstybinės pensijos matas yra teisėjo gautas darbo užmokestis.

Kitos pensinio pobūdžio išmokos iš valstybės biudžeto kasmet didėja dėl jų dydžio mato augimo. Pavyzdžiui, valstybinės signatarų rentos dydžio matas – Seimo nario pareiginė alga, Prezidento sutuoktinio pensijos dydžio matas – Lietuvos Respublikos Prezidento darbo užmokestis, ir kita.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija pristatė tikrai tik pažangiai vertinamus planus dėl senatvės pensijų didinimo per ateinančius trejus metus, ženklus didinimo, bent jau tokius planus teikia, bei parengė naują socialinio draudimo pensijos indeksavimo mechanizmą, pagal kurį vyktų spartesnis, nei šiuo metu nustatytas, pensijų indeksavimas. Planuojama, kad senatvės pensija gali augti iki 565 eurų. Tačiau planuose net neužsimenama apie valstybines pensijas ir jų gavėjus.

Teikiamo įstatymo projekto tikslas – nustatyti pareigūnų ir karių, teisėjų, nukentėjusių asmenų, pirmojo ir antrojo laipsnio mokslininkų spartesnį valstybinių pensijų indeksavimo mechanizmą. Paminėtina, nors šios pensijos yra papildomos asmenų socialinės garantijos ir papildomi mokesčiai šioms socialinėms garantijoms finansuoti nėra surenkami, tačiau manytina, kad pasirinktas

spartesnis indeksavimas, įvedant pakeitimą, kad vartotojų kainų indekso vidurkis būtų didinamas du kartus, leistų valstybinėms pensijoms augti nors truputį sparčiau ir tikrai nebūtų didelė našta valstybės biudžetui.

Pagal šiuo metu galiojančią Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo 2 straipsnį valstybinių pensijų bazės dydis, taikomas apskaičiuoti Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnio valstybines pensijas, nukentėjusių asmenų valstybines pensijas, mokslininkų valstybines pensijas, pareigūnų ir karių valstybines pensijas bei teisėjų valstybines pensijas, indeksuojamas nuo sausio 1 dienos pagal praėjusiais metais apskaičiuotą indeksavimo koeficientą, atitinkamai valstybinių pensijų bazę arba mokamos valstybinės pensijos dydį dauginant iš indeksavimo koeficiento.

Įstatymo projektu siūloma, kad pakeistas valstybinių pensijų skaičiavimo mechanizmas įsigaliotų nuo 2022 m. sausio 1 d. Preliminariai visų valstybinių pensijų indeksavimo mechanizmui 2022 metais gali prireikti iki 6 mln. eurų papildomų valstybės biudžeto lėšų. Tam, kad nesusidarytų išpūdis, kad tik pareigūnai ir kariai, tai jiems viso labo reikėtų tik apie 1,5 mln. papildomų biudžeto lėšų. O 2022 metais vidutinė pareigūnų ir karių pensija būtų apie 329 eurai, pritaikius šį koeficientą, vietoj 322 eurų. Taigi, supraskime, kad mes kalbame apie ypač minimalų padidėjimą, bet bent jau parodome dėmesį ir rūpestį, apskritai pensija padidėtų 3–7 eurais.

PIRMININKAS. Laikas! Šia gaida.

A. STONČAITIS (DFVL). Baigiu. Tikimasi, kad, nustačius siūlomą valstybinių pensijų indeksavimo apskaičiavimą, bus sukurtas spartesnis pareigūnų ir karių, teisėjų, nukentėjusių asmenų, pirmojo ir antrojo laipsnio mokslininkų valstybinių pensijų vertės palaikymo mechanizmas, kuris bus objektyvesnis esamam. Prašau, mieli kolegos, pritarti siūlomam projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Yra trys klausimai. Pirmoji klausia L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ačiū, gerbiamas pranešėjau. Žinome, kad tos pensijos, jeigu žiūrėtume į valstybinę pensiją, tikrai yra labai labai mažos. Bet norėčiau jūsų paklausti. Mes žinome, be viso šito, jeigu yra suėjęs senatvės amžius, jie už tą patį stažą gauna dar atitinkamai ir senatvės pensiją. Ar jūs nemanote... Tas laikotarpis, kai išėjo į pensiją už uždirbtą stažą, jiems yra skaudžiausias, kartais dalis yra nedarbingų, arba dirba, mes tokiu atveju jiems mažiname. Gal reikėtų ir šiuo atveju pasižiūrėti? Tuomet galbūt ir jų skatinimas bus didesnis, patys ir vėl įsijungs į tarnystę. O dabar mes žinome, suėjo amžius, jie nebegalės dirbti, nes tada negaus išmokos. Kokia jūsų nuomonė?

A. STONČAITIS (DFVL). Ačiū, gerbiama Laima, už klausimą. Iš tiesų geras klausimas. Kartais tenka girdėti, kad lyg ir tai yra kažkokia privilegija. Mieli kolegos, tai nėra kokia nors privilegija, jeigu ne visame pasaulyje, tai absoliučioje daugumoje pasaulio šalių, ar tai būtų Europos Sąjunga, ar tai būtų, nežinau, valstybės už Atlanto, tokia praktika yra taikoma. Kadangi nori ar nenori, būtent ta kategorija žmonių patiria didžiausią deformaciją, profesinę deformaciją. Ir ne veltui įstatymų leidėjai faktiškai visame pasaulyje taiko tą praktiką. Taip, klausimas jūsų taiklus, nes tai susiję su gana ilgu laikotarpiu, kai išeina į pensiją ir iki senatvės pensijos. Bet, deja, yra taip, kaip yra.

Mieli kolegos, nepamirškime, kaip aš minėjau savo pristatyme, kad Latvijoje, Lenkijoje, Estijoje pradinė skaičiavimo pensija, skaičiuojamoji, yra 75 % nuo turėto vidutinio darbo užmokesčio konkretaus žmogaus. Mes apsiribojame 20 %. Bet dėl to, matyt, ir būtų, pritarus projektui, diskusija komitetuose ir gal į ateitį rastume sprendimus, o gal ir šitą projektą papildytume kokiomis nors nuostatomis.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui. Gerbiamas pranešėjau, mano klausimas būtų apie tai, ar nebus pažeistas sistemiškumas indeksavimo procese, nes žinome, kad indeksacijos tempas yra susietas su suderintu vartojimo kainų indeksu, ir dabar dar papildomos socialinės garantijos dvigubinimas, ji yra valstybinės pensijos, šiek tiek iškraipo pagrindinių socialinių garantijų, kalbant apie senatvės pensijas, sistemą. Tiesiog ar visas šitas poveikis sistemiškumui nepadarys didesnės žalos, be to, ar nebus sukelta papildomų lūkesčių, kaip sakyti, jeigu žiūrėtume į pareigūnus, jūs paminėjote 7 eurų vidurkį, bet nukentėjusiems dėl šito dvigubinimo pensija padidėtų papildomai 69 centais. Suprantame, kad yra truputį visuomenės sužadinami lūkesčiai, bet tikslai kažin ar bus pasiekti.

A. STONČAITIS (DFVL). Ačiū už klausimą, gerbiamas Mindaugai. Aš manau, kad tikrai nebūtų, nes pats įstatymo leidėjas, kai nustatė bazinius skaičiavimo dydžius vienos ar kitos kategorijos, tai jau buvo, matyt, turėta omenyje ir patys gavėjai, kokio amžiaus tai yra galų gale.

Nukentėjusių asmenų, aš turiu visą statistiką, nukentėję asmenys beveik 100 % gauna ir vadinamąją senatvės pensiją, tai yra gauna gana dideles išmokas. Todėl manyčiau, kad būtina eiti tuo keliu. Dar kartą priminsiu, kad jeigu Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos planuose būtų numatyta valstybinių pensijų didinimo sistemiškumas, tai galėtume galbūt pagal anuos vertinimus daryti sprendimus. Tačiau, kaip minėjau, ten nėra ir nerealus atotrūkis tarp valstybinių pensijų nedidėjimo ir numatomo sveikintino senatvės pensijų didėjimo.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas pretendentė, jūs paminėjote, kad Lietuvoje iš visų Europos Sąjungos šalių pensija yra pati mažiausia, bet jūs siūlote 3–5 eurai pakelti. Tai kas čia yra? Kodėl tiek mažai siūlote? Ką tai duos?

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiamas Petrai, iš tikrųjų tai neduos kokios nors didelės papildomos prabangos, neduos kokios nors didelės materialinės, ekonominės naudos, bet tai pagaliau parodys, kad valstybė turi žvilgsnį. Turi žvilgsnį į šitas kategorijas mūsų žmonių. Pirmiausia pareigūnai ir kariai, tai yra nukentėję asmenys. Ne veltui yra suteikiamos I ar II laipsnio valstybinės pensijos. Šiandien, kai mes iš principo apskritai neturime požiūrio, tai yra formavimas, tai yra valstybės politikos, bent jau politikų atsigręžimas į tą problemą. Aš manau, kad tai būtų tik vienas iš pirmųjų žingsnių.

O kitas dalykas, kaip ir minėjau, jeigu būtų pritarta, tai komitetuose mes tikrai turėtume galimybę svarstyti ir pasikviesti šitų grupių atstovus, socialinius partnerius, profsąjungų atstovus. Turėtume galimybę galbūt žymiai pagerinti pasiūlymus.

PIRMININKAS. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar dėl motyvų. Už kalbės R. Šalaševičiūtė. Prašom.

R. ŠALASEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Žinote, iš esmės labai daug atsakydamas į klausimus dabar gerbiamas A. Stončaitis ir pasakė, ką aš norėjau kalbėti. Aš norėjau atkreipti dėmesį į tuos pareigūnus, tuos statutinius, ypač šią kategoriją asmenų, kurie po ištarnauto darbo laiko gauna pensiją iki senatvės pensijos, valstybinę pensiją, kuri tikrai maža. Socialinių reikalų ir darbo komitetas praeitą kadenciją, kai tik mes pradėjome, ir kėlė klausimą dėl pensijų kompensavimo, teko susipažinti su pareigūnų, ypač policijos pareigūnų, darbu ir stažu, kurį jie turi, ir kokias pensijas gauna. Indeksavimas tikrai yra būtinas, nes būtent šie žmonės neturi galimybių dirbti ir turėti normalius darbo santykius dėl to, kad gauna išmoką, taip sakant, gauna valstybinę pensiją, tai riboja jų galimybes ir dalis iš jų dirba šešėlyje. Jeigu valstybinių pensijų indeksavimas būtų vykdytas ir vykdomas taip, kaip buvo indeksuojamos senatvės pensijos, galbūt ši problema atkristų.

Aš manau, tiesiog būtina palaikyti kolegų pateiktą projektą, kurį aš, beje, taip pat pasirašiau, ir balsuoti už, kad pagaliau būtų rimtai žiūrima į pareigūnų problemą ir indeksuojamos valstybinės pensijos taip, kaip yra indeksuojamos senatvės pensijos.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Aš vis dėlto siūlyčiau žiūrėti į sistemą, į visumą, nes pagrindinė socialinės garantijos dalis yra senatvės pensijos. Jos, kaip žinome, buvo didinamos gana sparčiai, palyginti ir su kainų didėjimu. Nuoseklumas yra išlaikomas. Ir dabar yra Vyriausybės pateikti projektai, kad būtų ir pačių mažiausių pensijų labai spartus didėjimas. Tai spręsti didinti ten, kur yra grįsta ir surenkamais mokesčiais, ir tarifais.

O šios pensijos yra mokamos iš valstybės biudžeto, papildomi mokesčiai šiai garantijai finansuoti nėra surenkami ir turbūt suprantame, kad papildomai, kaip iniciatoriai ir rodo, 6 mln. eurų reikės jau kitiems metams, tai būtų kalbama, matyt, apie skolą. O šios priemonės turi turėti labai aiškų pagrindimą, kokiais šaltiniais būtų finansuojama tvariai.

Pabaigai esminis argumentas, kurį norėčiau paminėti, kad Vyriausybės programoje yra numatyta valstybinių pensijų reforma. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija jau yra pradėjusi, mano žiniomis, pokalbį su profesinėmis sąjungomis. Taigi visas dėmesys turėtų būti planuojamai

sisteminei pertvarkai, o ne tokiems atsitiktiniams šūviams, kurie galbūt ir reikalingi, ir galima sutikti su argumentacija, bet, matyt, svarbu išlaikyti bendrą visuomeniškumą, kur būtų sutarta tarp profesinių sąjungų ir Vyriausybės atstovų.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai išsakyti. Apsisprendime balsuoti numatytu laiku.

14.53 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1049 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1049. Pranešėjas – V. Fiodorovas. Bet matau, kad yra pasirengusi pristatyti V. Giraitytė-Juškevičienė. Prašom į tribūną pristatyti klausimą.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Laba diena, gerbiami kolegos. Pristatome jums Darbo partijos frakcijos teikiamą įstatymo projektą. Mes siūlome, kad Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 straipsnio 1 dalis būtų papildyta 5 punktu. Šis punktas numatytų ir siūlytų numatyti, kad iš pajamų gali būti atimamos per mokestinį laikotarpį patirtos nuolatinio Lietuvos gyventojo išlaidos: sumos, sumokėtos už save, už sutuoktinį arba už nepilnamečius vaikus iki 18 metų už suteiktas sportavimo paslaugas, kai šias paslaugas suteikia Lietuvos Respublikoje registruotas mokesčių mokėtojas arba registruotis mokesčių mokėtoju privalantis asmuo.

Tikimasi, kad toks pasiūlymo reguliavimas keis visuomenės požiūrį į sportą, skatins gyventojus formuoti fizinio aktyvumo įgūdžius ir sportą vertinti kaip vieną efektyviausių sveikatos ir gyvenimo kokybės gerinimo priemonių. Tiek trumpai. Lauksiu klausimų.

PIRMININKAS. Dėkui. Yra du norintys paklausti. Pirmasis – E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Na, gerbiama kolege, jūs tikrai mus visus stumiate į gerovės valstybę. Tai iš tiesų labai svarbus dalykas, tik gaila, kad kai kurių mokesčių mokėtojų sąskaita, nes, pavyzdžiui, tas, kuris sportuoja gatvėje, ką jis gaus, tai gal reikėtų kompensuoti už sportbačius paprasčiausiai – tam tikrą lengvatą, tada būtų gal daugiau norinčių bėgioti lauke. O šiaip dar kitas toks rimtesnis klausimas. Tarkime, baseinai yra ir SPA. Tai jeigu nuvažiuosime į Druskininkus ir maudysimės baseine, ar gausime kokių nors nuolaidų šeimai? Ačiū.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Iš tiesų sportavimo paslaugos, turime ir Teisės departamento išvadą, kad reikėtų apibrėžti šią sąvoką, tai, aš manau, svarstymo stadijoje mes galėtume sportavimo paslaugas būtent apibrėžti ir numatyti, kas patenka į šią sąvoką.

PIRMININKAS. Ir klausimą turi R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiama kolege, išties naudinga galvoti apie sportą ir jo patrauklumą, tačiau ar rengdami įstatymo projektą jūs derinate ir domėjotės sporto bendruomenės nuomonėmis, ir ar aiškinotės, kokie administravimo kaštai, nes jūs teikėte, kad nereikės nė papildomų biudžeto lėšų. Tai vis dėlto nieko nėra nekainuojamo, neįkainoto. Ar administracijos kaštų aptarimas yra jau jūsų mintyse?

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Dėkoju už klausimą. Mes tikimės, kad tų administravimo išlaidų neturėtų būti labai daug, vis dėlto deklaravimo sistema yra nusistovėjusi pas mus Lietuvoje ir tikrai ne už vieną paslaugą deklaravus galima atsiimti savo sumokėtą gyventojų pajamų mokestį. Todėl tikimės, kad tai nesudarys didelių kliūčių ir didelių administravimo sunkumų įvedant dar vieną papildomą paslaugą. Asmuo, teikdamas savo deklaraciją, pateiks, žinoma, ir pagrindžiančius dokumentus, įrodančius, kad jis mokėjo būtent už tokias paslaugas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų, matau, nėra norinčių kalbėti. Apsisprendime dėl pateikimo balsavimo metu.

14.57 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1045 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – T. Tomilinas. Prašau į tribūną.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, teikiu jums Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 8 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymą. Ir štai koks yra sumanymas.

Artėjant žiemai ir drastiškai augant kainoms pagalbos ranką silpniausiems žmonėms tradiciškai tiesia piniginė socialinė parama. Ši sistema funkcionuoja Lietuvoje kaip laikrodis, ji gelbėja būtent tuos silpniausius, apie kuriuos dažniausiai prisimename būtent rudenį, kai pradėdama kalbėti apie šildymo kainas. Apie 2 % Lietuvos žmonių gauna piniginę socialinę paramą, 2–3 %, o žemiau skurdo rizikos ribos pernai gyveno 20,9 % Lietuvos žmonių. Taigi skirtumas tarp tų, kurie naudojami parama, kurie turi teisę į tą paramą, ir realaus skurdo rodiklio yra milžiniškas. Viso pasaulio, visos Europos mokslininkai yra pastebėję egzistuojantį socialinės paramos nepaėmimo fenomeną.

Aš labai džiaugiuosi, kad ši Vyriausybė nepakeitė iš esmės praeitos kadencijos krypties ir yra nusiteikusi stiprinti piniginę paramą. Aš netgi radau Vyriausybės programoje nuostatą ir kryptį, kad bus siekiama spręsti piniginės paramos nepaėmimo problemą. Todėl negaliu nepagirti valdančiosios daugumos, nes pasiūlymas yra labai laiku.

Mūsų visų užduotis – ieškoti tų priežasčių, kodėl ta parama yra nepaimama netgi savivaldybėms turint pakankamai pinigų kompensacijoms, pašalpoms. Pandemijos metu su mokslininkais bendraudami mes pastebėjome, kad yra tam tikrų sisteminių ydų dabartiniame reguliavime, jis yra gana senas ir seniai nekeistas. Šiandien tam, kad gautum piniginę paramą, neužtenka įrodyti, kad neturi pajamų arba kad tavo turtas neviršija tam tikro normatyvo. Aš tik primenu, kad pandemijos sąlygomis mes turto laikinai nevertiname. Yra dar toks archajiškas reikalavimas iš praeities, kad tu ir praeityje turėjai dirbti ne mažiau kaip už minimumą. Tai reiškia, kad tie žmonės, kurie uždirbo mažiau, kurie vykdydami individualią veiklą, savarankiškai dirbdami arba dirbdami pagal darbo sutartį, nesugebėdavo uždirbti pakankamai pinigų, tai yra jiems nesusikaupdavo tas minimumas per mėnesį, koks yra nustatytas, būtent tie žmonės yra atriboti nuo piniginės socialinės paramos. Paradoksas, bet silpniausi žmonės į ją pretenduoti negali.

Taigi jūs vakar visi gavote skurdo organizacijų tinklo laišką, jame aiškiai yra išdėstyti argumentai, kodėl reikia pritarti šitam projektui. Tarp argumentų yra teiginiai, kad esamas reguliavimas neskatina žmonių dirbti, žmonės atsisako valandinio darbo, tai yra to, ką gali pasiūlyti jiems rinka, galbūt ne visą etatą, jie to atsisako būtent todėl, kad bijo prarasti paramą.

Mūsų siūloma keičiama nuostata šiuo metu draudžia kreiptis tiems, kas uždirba mažiau nei minimumą. Įsivaizduokite kurjerį, kuris vežioja po Vilnių ar po Kauną maistą, picas jums, galbūt tai vieniša mama, kuri dieną mokosi, o vakarais bando šiek kiek užsidirbti. Ne, toks žmogus į paramą pretenduoti negali. Pasaulis šiandien dėl robotizacijos, dėl skaitmenizacijos, dėl daugybės struktūrinių pokyčių mūsų ekonominėje ir socialinėje aplinkoje kalba labai rimtai apie bazines pajamas, apie tą situaciją, kai iš viso neliks testavimo dėl tam tikros minimalios paramos. Žinoma, tai yra tik eksperimentinės diskusijos ir niekas... Aš nesiūlau įvesti bazinių pajamų, tačiau taisyti tam tikras sisteminės spragas esamų sistemų, kurios yra būtent skirtos silpniausiems žmonėms, tiems, kurie uždirba mažiausiai, mes turime taisyti, nes praeities nuopelnų vertinimas atrodo tikrai labai archajiškai ir visiškai neatitinka, kaip mes sakytume, dinamiškos rinkos, nes tas rinkos lankstumas ar dinamiškumas labai dažnam žmogui Lietuvoje reiškia kančią ir ilgą darbo valandą arba šiuo atveju per trumpas darbo valandas, kai tiesiog daugiau nei pusės etato tu ir negali rasti. Mes šia norma, kuri šiandien galioja, 17 straipsnis, tiksliau, 8 straipsnio 1 dalis, mes atgrasome silpniausius žmones nuo piniginės socialinės paramos. Būtent atgrasome, nes tas žodis šandien yra tokio laikotarpio, epochos simbolis.

Jeigu leisite, aš tiesiog pasakysiu, kad gavau labai daug kaltinimų ir purvo, kai pasidomėjau atstumto vaiko istorija. Man dažniausiai buvo priekaištaujama (aš turiu omeny migranto vaiką prie sienos), man dažniausiai buvo priekaištaujama, kad nesirūpinu Lietuvos vaikais ir skurstančiaisiais. Šitas projektas yra būtent apie Lietuvos silpniausių žmogų, nes rūpinimasis silpniausiaisiais pasako daug daugiau apie mus pačius.

Aš įdėmiai stebėsiu, kaip bus reaguojama į šį pasiūlymą, ypač viešojoje erdvėje, komentaruose. Žmonės, turėdami prabangius namus, keletą mašinų, postringauja apie tai, kaip žmonės Lietuvoje skurdžiai... išlaikytiniai nieko nedarą. Ne, žmonės stengiasi kabintis į gyvenimą, bet tam

tikros archajiškos sistemos tiesiog juos atgraso nuo elementariausios pagalbos pačiu sunkiausiu momentu.

Todėl siūlau taisyti pinigines socialinės paramos sistemą. Šis pataisymas kainuos minimaliai, manau, kad tas projekto įsigaliojimas turėtų būti su kitu biudžetu, ne su ateinančių metų, aš tikrai nesūlau skubinti, bet reikia daryti šiuos žingsnius. Džiaugiuosi, kad mūsų su Linu pataisas remia ir skurdo tinklas, ir mokslininkai, R. Lazutka. Bendrais mažais žingsniais galime pataisyti sistemas ir padaryti jas tikrai tinkamas spręsti žmonių sunkiausias gyvenimo situacijas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti keletas Seimo narių. Pirmoji klausia R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju. Gerbiamas kolega, tikriausiai ir jūs, ir mes visi suprantame, kad geriau yra dirbti ir užsidirbti, negu prašyti paramos. Tačiau tikrai labai pozityviai vertinu jūsų pastebėjimus ir teikiamą įstatymo projektą, kad matytume tuos, kurie negeba, matytume tuos, kuriems sunkiausia, ir kad jūs atkreipte dėmesį ir į individualia veikla užsiimančius ir negebančius užsidirbti ir galinčius prašyti paramos.

Keičiamas teisinis reguliavimas. Jis iš esmės tikrai pareikalaus didelio ir kruopštaus mūsų visų darbo. Kaip pastebėjo Teisės departamentas, priėmus įstatymą jam įgyvendinti reikės koreguoti ir 2022 metų biudžeto projektą. Akivaizdu, kad jau nespėsime, tad tikriausiai įsigaliojimo datą reikėtų vėlinti. Ar jūs tam pritariate? Ir tikriausiai taip pat pritarсите tam, kad reikia prašyti Vyriausybės nuomonės.

T. TOMILINAS (DFVL). Be jokios abejonės. Labai ačiū, Rima, už klausimą. Aš pritariu ir Vyriausybės nuomonei, ir vėlinimui. Iš principo tikrai labai svarbu sutarti dėl vertybės, ar mes tą silpniausią žmogų giname, ar mes jį baudžiame už jo praeitį, ne už dabartį, ne už dabartinę situaciją, už praeitį. Aš džiaugiuosi, kad Teisės departamentas... Turbūt pirmas mano rengtas projektas, dėl kurio tiek mažai buvo Teisės departamento pastabų, ir tik ta esminė pastaba, kad būtent reikia Vyriausybės išvados. Sutinku, mes nesame valdančiojoje daugumoje, pretenduoti į biudžeto pinigus turime tikrai mažiau galimybių, todėl galima tą atidėjimą komitete suplanuoti dar kitiems metams. Svarbu sutarti dėl principo.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs tikrai palietėte labai jautrią sistemą, kalbėjote apie visuotines bazines pajamas, kad gal reikėtų jas pradėti įgyvendinti arba tiesiog pradėti diskutuoti. Tikrai aš manau, kad gal ne dėl visuotinių bendrųjų pajamų, bet dėl bendrųjų pajamų pirmiausia tiems žmonėms kaip pensininkams, kurie sudaro 36 % gyvenančių ties skurdo riba. Tikrai nepritarčiau, kad pradėtume taikyti dirbantiems asmenims, nes dabar apie 430 eurų skurdo riba tikriausiai yra. Ar jums nepavyko, kalbant su ekonomistais, išsiaiškinti, kiek maždaug reikėtų papildomai pajamų, kad pradėtume nuo tos pačios jautriausios žmonių grupės kaip pensininkai ir žmonės su negalia, kuriems gal tikrai galėtume pagalvoti pritaikyti tą bazinį pajamų dydį. Tikrai, aš manau, skurdo riba sumažėtų maždaug trečdaliu Lietuvoje. Ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Ačiū už klausimą. Kalbant apie pensininkus, akivaizdu, kad pagrindinės priemonės yra būtent tos, apie kurias mes diskutuojame dabar biudžeto kontekste, tai yra ir pensijų sisteminė indeksavimo reforma, kurią siūlo Vyriausybė. Beje, yra ir mūsų frakcijos pasiūlymai, kaip ją įgyvendinti. Čia būtų raktas į pensininkų skurdo mažinimą. Labai sunku kol kas kalbėti apie labiau konceptualią reformą, bet iš principo bendra kryptis yra ta, kad mes iš apačios lyginame, kokia Vyriausybė bebūtų, iš apačios tas pensijų kėlimas vyksta. Praeitoje kadencijoje išrastas įrankis – priedas, jis pasiekia tam tikrą ribą, kad žmogus neskurstų, net jeigu pensija per maža. Šioje kadencijoje yra kalbama apie spartesnę bazinės pensijos kėlimą, bet esmė nuo to nesikeičia. Tai yra būtent tas pats judėjimas bazinių pajamų link, tik kiti terminai, bet tendencija yra absoliučiai globali ir aiški.

Aš dabar neatsakysiu, nes per daug kompleksinis klausimas, kiek reikėtų pinigų, bet tiesiog apskritai dėl pinigines socialinės paramos koncentruojasi tie žmonės, kurie labiausiai nepasiturintys, kurie turi daugiausia problemų, tai yra ilgalaikiai bedarbiai, turi įvairiausių kitokios socialinės deprivacijos aplinkybių. Čia mes išleidžiame tikrai ne tiek daug, ši sistema nekainuoja karvės, kaip sakoma.

Labai daug pinigų lieka savivaldybėse nepanaudotų. Žinoma, savivaldybės su tuo teiginiu nesutinka, bet mes visai skatiname dialogą su savivaldybėmis, kad tie pinigai būtų tiems žmonėms, kuriems reikia. Įstatymuose dar kartais yra tokių archajiškų spragų, kur tiesiog formaliai atmuša žmones nuo paramos, nes neva tavo gyvenimo aplinkybės praeityje buvo kitokios, tu neuždirbai minimalios, dabar tu iš viso teisiškai net pretenduoti negali. Netgi jeigu faktinė situacija visiškai atitinka pajamas, o jos yra mažesnės už tą lygį, kuris yra skaičiuojamas, ir neturima tokio turto, kokį numato normatyvas, šiuo atveju pataisykime teisinę spragą, kad galėtume judėti bazinių pajamų idėjos link. Ir mūsų frakcija skatina tą diskusiją, džiaugiuosi, kad ir valstiečiai prisijungė prie to.

Tikrai labai džiugu, idėjos sklando ore ir tikiuosi, kad ir mes prisidėsime prie svarbios valdančiųjų iniciatyvos, būtent dėl piniginių socialinės paramos nepaėmimo problemos sprendimo.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui. Iš tikrųjų, matyt, yra racijos eiti ta kryptimi ir diskutuoti dėl faktinių pajamų ir turto kriterijų, tokių objektyvių, nustatant paramą, teisę į paramą. Man tiesiog tam tikrų abejonių kilo labiau dėl argumentavimo motyvų. Jūs minėjote, kad dėl augančių šildymo kainų, bet tam turime... ir jūs esate pasiūlę, ir Vyriausybė teikia tikslinį dėl šildymo kompensacijų gavėjų rato išplėtimo, tai taikliai paliestų. Minėjote dėl nepaėmimo: 2 % iš 20 % skurstančiųjų nepaima. Ar išplėtus potencialių gavėjų ratą, ar tas procentas lems – neatsiranda jokie automatizmo, tiesiog bus daugiau turinčių teisę gauti, bet kai kurie nesikreips dėl tiesiog tų pačių stigmų ar panašiai, tad dėl to.

Mano esminis klausimas yra: kaip manytumėte, ar nereikėtų tiesiog, kai *nuimamos* darbinės pajamos, dalyvavimas, dirbus uždirbti kažką, bet kad labiau tos kategorijos žmonių susiejimas su dalyvavimu paslaugose... Tarkime, kai kur yra, kad ir jiems būtų teikiama paralelinė pagalba integruotis į visuomenę.

T. TOMILINAS (DFVL). Ačiū, Mindaugai, supratau jūsų klausimą. Tikrai jis toks ilgesnis, negu vienas aspektas, paliesta daug aspektų, bet aš pabandyčiau tiesiai atsakyti būtent į jūsų netgi pasiūlymą, suformuluotą klausimu, ar nereikėtų su paslaugomis susieti visą tą problematiką. Taip, Mindaugai, visiškai su jumis sutinku, bet sutikite su mano tokiu teoriniu teiginiu, kad debiurokratizacija tam tikros sistemos, kuri šiaip veikia, egzistuoja, padeda žmonėms, yra reikalinga, nes pinigai yra mokami toms šeimoms, kur net kompensacijos nepadedą, kur iš viso yra bėda... Mes suprantame, tie 2 %. Bet ši sistema yra pakankamai biurokratizuota ir tam tikra prasme jos debiurokratizacija, supaprastinimas, absoliutus skaidrumas ir aiškumas, taip pat savivaldos įgalinimas, nes savivalda gali neduoti, esant kokiai nors socialinei rizikai ir panašiai, ten yra mechanizmų, mūsų visai neseniai, prieš keletą kadencijų naujai sugalvotų, iš principo debiurokratizacija yra pirmoji pagalba, pirmoji socialinė paslauga, kokią valstybė gali suteikti būtent tokiai sudėtingai sistemai.

Tiesą pasakius, bet kada rengiant šios sistemos pataisas ilgai užtrunka, kol pats įsikerti, kaip visa tai funkcionuoja. Klausiu L. Kukuraičio, klausiu ministerijos specialistų, dar ir dar kartą reikia pergaltoti, kaip visa tai veikia. O ką daryti tam žmogui, tam paprastam Lietuvos žmogui, tikrai neturinčiam pakankamo teisinio išsilavinimo, kad prisitaikytų prie tų visų biurokratinų niuansų? Dažnu atveju būtent atsakymas būna, tu net ir nebandyk. Ai, savarankiškas, tai iš viso apie kokią tu piniginę paramą gali galvoti? Šia prasme pirmoji paslauga yra debiurokratizacija. O tada jau galima kalbėti apie kitas paslaugas.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Labai panašų klausimą turėjau, kaip ir Mindaugas. Ko gero, iš trijų klausiančių jo gal buvo ir taikliausias klausimas, kad gal geriausia dalyvaujant per paslaugas gauti tą paramą ir panašiai. Savo klausimą tuomet pasuksiu šiek tiek kita linkme. Gal irgi ten yra galimybių, galima būtų ieškoti, kaip ir minėjote savo pristatyme, faktiškai visos savivaldybės sutaupo iki 0,5 mln., iki 1 mln. ir daugiau, ar ne realiau per ten pradėti ieškoti? Kaip supratu, į 2022 metų biudžetą neišoksime, nes reikės labai stipriai stumdyti. Ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Robertai, aš neturiu tikslaus skaičiaus, bet čia tikrai stumdyti beveik nieko nereikės. Tai yra labai nedideli pinigai, neturiu tikslaus skaičiaus, bet, kaip minėjau, visiškai

kai užteks tų sutaupymų, atsirandančių tam tikrose savivaldybėse, tikrai dar tų sutaupymų liks. Šiuo atveju mes taisome labiau teisinę problemą, teisinę kliūtį, negu... Čia paramos prašytojų skaičius labai smarkiai nepadidės, tiesiog bus tokia aiškesnė žinutė, kad bet kuris žmogus, koks nors savarankiškai dirbantis kurjeris, koks nors keisto likimo studentas, galbūt užsibuvęs universitete ir dar nedirbęs tam tikru momentu, dabar po kovidų atsidūrė skurdo situacijoje. Visokio likimo yra žmonių. Kai mes darėme tas garsiąsias Darbo kodekso reformas, taigi buvo šūkis: Lankstumas! Žmonės yra įvairūs!.. Darbo kodekso normos. Šiuo atveju mes čia irgi tam tikrą lankstumą įvedame į sistemas, kurios galėtų būti pritaikytos individualiai žmogaus istorijai.

Taip, jūs visiškai teisingai, paslaugas reikia vystyti, tai yra ir šios Vyriausybės vėliava. Bet čia mes kalbame apie sistemą, kuri veikia, yra susieta su paslaugomis, egzistuoja įvairūs eksperimentai, pavyzdžiui, yra 12, ne, gal daugiau, 18 savivaldybių, 20 savivaldybių turi eksperimentus dėl ilgalaikių bedarbių integravimo į darbo rinką per tokį intensyvesnį paslaugų pasiūlymą, per tarpinstitucinį darbą, per atvejo vadybą. Ir visi šie dalykai kaip indai susisieja.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Už kalbės L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Žinote, atrodo, tiek metų pradėjęs socialinio draudimo srityje, tikrai socialiniais klausimais galbūt ir mažiau žinojau, bet tokių apribojimų ir sugalvojimų neskatinti žmonių į darbą, tai man truputį buvo keista, dabar pažiūrėjus šį teisės aktą. Tikrai mes ženkliai supaprastiname šį normatyvą ir tuos apribojimus. Svarbiausia, kad tai būtų darbo santykiai. Dar buvome užmiršę savarankiškai dirbančius. Savarankiškai dirbantys, mes žinome, deklaracijoje deklaruoja pajamas dažniausiai, nebent jie nori gauti tam tikras išmokas, vaiko priežiūros ar ligos išmoką, tai tokiu atveju jie deklaruoja kas ketvirtį, o taip tai vieną kartą per metus.

Tikrai siūlyčiau palaikyti, nes tai supaprastina. Jeigu kalbėtume apie lėšas, tai aš galiu pasakyti, realiai savivaldybėse skirtų socialinėms išmokoms tikrai pakaks, savivaldybės tikrai nedidelius pinigus išleis, jeigu mes priimtume šį teisės aktą. Tegul jis įsigalioja ne nuo sausio 1 dienos, įsigalioja galbūt nuo liepos 1 dienos, iki to laiko galėtume sutvarkyti ir būtiniausius teisės aktus. Ačiū. Kviečiu tikrai pritarti.

PIRMININKAS. Dėkui. Balsuosime numatytu laiku.

15.20 val.

Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-977 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Socialinės paramos mokiniams įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-977. Pranešėjas – L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Sveiki, gerbiami kolegos, ypač tie, kurie esate salėje. Teikiame įstatymo projektą, juo kviečiame tęsti jau dvejus metus įgyvendinamą socialinės apsaugos priemonę, tai yra pradinukų nemokamo maitinimo aprėpties didinimą įtraukiant trečiokus. Tai nėra tik trečiųjų nemokamo maitinimo įstatymas, tai yra 26 tūkst. vaikų ateities įstatymas. Kai mes priimame įstatymus, susijusius su vaikais, visada turime mąstyti ilgalaikės perspektyvos kontekste, visada. Kitaip sakant, kaip mūsų priimti sprendimai paveiks vaikų ateitį. Aš aptarsiu mūsų ilgalaikę perspektyvą dviem aspektais.

Pirmiausia apie nemokamo maitinimo naudą vaikų gyvenime. Nemokamas mokinių maitinimas pasaulyje įgyvendinamas jau daugiau nei 100 metų. Yra tik keletas rimtų studijų, pasaulinių tyrimų, kurie įvardijo, kurie iš viso padaryti šiuo klausimu, ir abu įvardijo tiesioginę naudą visam vaikų gyvenimui. Pirmasis yra JAV praėjusio šimtmečio viduryje padarytas tyrimas, jis nustatė tiesioginę reikšmę, moksliskai pagrįstą reikšmę vaikų, kurie gauna nemokamą maitinimą, pasiekimams mokslė. Kitaip sakant, tie, kurie maitinami mokyklose, geriau mokosi, palyginti su tais, ta pačia socialine grupe, kurie mokosi mokykloje ir negauna nemokamo maitinimo. Tai tiesioginė reikšmė mokinių moksliniams pasiekimams.

Antrasis, dėmesio, pasirodęs šiais metais, antrasis didžiulis pasaulinis tyrimas yra švedų atlikta studija, viso gyvenimo studija. Jie įvertino visą kartą, stebėjo, kokią įtaką nemokamas maiti-

nimas padarė visai vaikų kartai, o paskui ir suaugusiųjų gyvenime. Jie nustatė, kad yra tiesioginė įtaka ne tik vaikų pažymiams ir pasiekimams, bet ilgainiui ir didesnėms pajamoms jų gyvenime. Dar daugiau, jie nustatė, kad kiekvienas investuojamas euras į vaiko nemokamą maitinimą valstybei ilgalaikėje perspektyvoje atsiperka dvigubai. Ir tą jie pasakė šiomet, 2021 metais. Tai yra P. Lundborgas ir kolegos, galite susirasti tyrimus ir studijas internete. Dėl to švedai, suomia ir, dėmesio, estai nemokamą maitinimą užtikrina visiems vaikams nuo 1 iki 12 klasės ir nesiblaško, investuoja į vaikų ateitį. Mano galva, mes irgi neturime blaškytis ir tęsti tai, ką esame pradėję dėl vaikų ir mūsų visos valstybės ateities.

Antrasis ilgalaikės perspektyvos klausimas – tai socialinės apsaugos patikimumas ir pasitikėjimas mūsų valstybėje. Ši socialinės apsaugos priemonė diegiama jau dvejus metus. Pradedant ją, visuomenei ir šeimoms buvo pažadėta, kad nemokamas maitinimas bus didinamas iki pradinukų. Dabar, kadangi valstybės biudžete nenumatyta lėšų šiam trečiųjų maitinimui, o taip pat nėra įstatymų iš valdančiųjų, iš Vyriausybės, kurie tęstų programą, vadinasi, mes programą stabdome antro kartą. Tada klausimas, kur yra logika praėjusiais metais pritarti antrojo maitinimui, o šiais metais nepritarti trečiųjų maitinimui? Ir pirmą, ir antrą sprendimą darė valdantieji. Jeigu tikrai buvote prieš programą, tai nereikėjo jos tęsti iki antrojo.

Ir klausimas mums visiems. Kokią ilgalaikę vertę kuria socialinės apsaugos sistemos patikimumas tų šeimų nariams, kurie tikisi, kad vaikai bus maitinami iki pradinukų?

Tai nėra pinigų klausimas, nes tie 4,6 mln., kurie reikalingi nuo rugsėjo iki sausio mėnesio, iki gruodžio mėnesio, 2022 metų biudžete tikrai pasimestų, mes juos tikrai galėtume rasti, tai nėra tokie dideli pinigai. Tai yra mūsų bendro požiūrio klausimas, ar mums rūpi vaikų sėkmė ir ar mums rūpi socialinės apsaugos sistemos patikimumas.

Ministerija teigia, kad įvertins programos sukuriama vertę, bet, mieli kolegos, kaip ir minėjau, programos vertė vertinama ilgalaikėje perspektyvoje. Europa, Vakarų pasaulis nemokamą maitinimą užtikrina šimtmetį ir tada nustato vertę. O mes dvejus metus pabandėme ir bandysime kažką vertinti, kažkokių įtakų ieškoti.

Taigi pritariant daugeliui valdančiųjų socialinių iniciatyvų ir pagiriant už jas norisi įvardinti, kad tai yra turbūt vienas prasčiausių socialinės politikos sprendimų, kurį mes turime šiandien padėtą ant stalo, tai yra netęsti programos. Mes siūlome tęsti, dėl to susitarti visiems. Tik priminsiu, kad šita programa siekiama ir trijų pagrindinių tikslų, kurie svarbūs ir trumpalaikėje perspektyvoje.

Pirmas. Stiprinti visas šeimoms užtikrinant nemokamą moksleivių maitinimą.

Antras. Teikti sveiką maistą ir formuoti sveikos gyvensenos įpročius nuo mažų dienų. Jau seniai, labai seniai Pasaulio sveikatos organizacija yra pripažinusi, kad mokykla turi esminę įtaką vaikų maitinimo įpročiams diegti. Mokykla. Per ją yra pasiekiami vaikai ir sveikas maitinimas.

Trečias. Užtikrinti lygias universalias galimybes visiems mokiniams neutralizuojant skurdžiausių vaikų, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, stigmą, nes dabar mes vis dar turime situaciją tose klasėse, kuriose vaikai gauna nemokamą maitinimą, kad jie automatiškai kitų vaikų akyse turi stigmą dėl to, kad yra skurdūs, tėvai nepajėgūs užtikrinti jų maitinimo.

Taigi visi šie ir ilgalaikiai, ir trumpalaikiai tikslai, mano galva, yra verti to, kad mes visi kartu bent vienos kartos, tai yra 26 tūkst., vaikų nepaliknime anapus šių galimybių, kurias suteikia nemokamas maitinimas.

Labai dėkui už dėmesį, tikrai kviečiu balsuoti už šį įstatymą ir surasti tinkamus sprendimus.

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkui, gerbiamas pranešėju. Tik informuoju, kad posėdžiui toliau pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Mazuronis. O jūsų paklausti užsirašė gana daug Seimo narių. Pirmasis klausia A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas pone Kukuraiti, iš tiesų labai sveikinuu, kad nemokamą maitinimą gaunančių mokinių aprėptį didinate ir visose mokyklose nuo 3 klasės gaus nemokamus pietus. Bet dabar toks klausimas. Jūs sakėte, kad rašo ir įrodyta, kad vaikai, kurie gauna nemokamą maitinimą, geriau mokosi. Negaliu paneigti to, ką jūs sakote, bet aš prisimenu dar savo vaikystę ir tuos, kurie yra socialiai remtini, kurie irgi neturi ko valgyti, tai ne blogiau kartais siekdavo mokslų ir mokėsi nei tie, kurie pavalgę. Bet ar jūs nekeliate klausimo, kad kai vis didės nemokamas maitinimas, kad ta maitinimo kokybė būtų kur kas geresnė? Skonio savybės, maistinės savy-

bės, kalorijos – čia reikės labai didelės kontrolės, kad nenuieitų tuščiai, kad nebūtų taip, kad pusės maisto nesuvalgo.

PIRMININKAS. Laikas!

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, gerbiamas Antanai, už klausimą. Visiškai pritariu. Šis aspektas – būtent sveika mityba ir tai, ką rekomenduoja Sveikatos apsaugos ministerija savo aprašuose, kad tai būtų pasirenkama mityba, kitaip sakant, kad vaikai patys turėtų vos ne švediško stalo principą, galėtų rinktis maistą, paimti tiek, kiek suvalgo, ir maitintis su valstybės parama, mano galva, tai yra artimos ateities klausimas. Tos mokyklos, kurios tai išbandė, visos liudija, kad tai pasiteisino, tai turi būti tęsiama. Aš visiškai pritariu, kad šita programa ranka rankon turi eiti kartu su Sveikatos apsaugos ministerijos parengtu aprašu ir ten teikiamomis rekomendacijomis mokykloms.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labai dėkui. Tiesiog kadangi jau kelinti metai vis matome jus tribūnoje su tuo klausimu, ar suskaičiavę galime tikėtis, kad apie 2030 metus L. Kukuraitis stovės su siūlymu dvyliktokams įvesti nemokamus pietus, ir ar tai jau bus taškas, ar vis dėlto eisime ir į universitetus ir kitas mokymo įstaigas?

O rimtesnė klausimo dalis – tai klausimas apie maisto švaistymą. Iš tos jau buvusios praktikos ar turite kokių duomenų, kokie kiekiai, kai pasiteisino tai, iškeliauja į atliekas?

L. KUKURAITIS (DFVL). Labai dėkoju už klausimą ir už komentarą. Kaip aš ir sakiau, skandinavių, taip pat ir estų ambicija yra dvyliktokus įtraukti ir niekas dėl to nesijaučia blogai, nei valstybė, nei dvyliktokai, nei šeimos. Visi supranta, kad lygiavertis maitinimas yra sąlyga mums turėti labai svarbią, tai yra mūsų sveikatos, perspektyvą visam gyvenimui, taip pat maksimaliai lygias sąlygas gauti tai, kas mūsų yra baziniai poreikiai, ir tai užtikrinama iki 12 klasės. Šiuo atveju, kadangi mes buvome sutarę, kvietėme ir raginome visuomenę sutarti dėl pradinukų, tai, mano galva, padarykime pradžioje dėl pradinukų.

O klausimas apie kaštus ir kiek yra išmetama, tai šių duomenų nežinau, nežinau, kas išvis Lietuvoje renka. O mokyklos, kurios yra pritaikiusios kitas metodikas, tai yra pasirinkimo metodiką, kad vaikai patys renkasi maistą, maisto išmeta kur kas mažiau, ir vaikai patys renkasi, kaip rodo praktika ir tie vertinimai, tie, kuriuos darė bandomosios mokyklos, kad sveiko maisto vaikai suvalgo daugiau. Kitaip sakant, metodo pakeitimas lemia daug ką. Ir mes turime tą daryti ir tam kviečiu kartu su šiuo įstatymo projektu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi L. Nagienė.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Linai, pasijuokime. Lygiai prieš metus, ar ne, panašūs klausimai, kaip dabar gerbiamas kolega man iš kairės M. Lingė uždavė ir aš jums uždaviau klausimą, o ką trečiokai ir ketvirtokai nenori valgyti, pamenate? Pamenate. Kas yra plagijavimas, jūs žinote, bet aš čia nelaikau, kad plagijavimas, nors mes su kolege I. Haase pateikėme siūlymą ir dėl trečiokų, ir dėl ketvirtokų, nes visų pirma tai yra ir psichologinė žala. Šalia pirmoko ir antroko sėdi alkanai trečiokai ir ketvirtokai, tai bent jau būtume užbrėžę tą liniją – pradinės klasės imtinai su ketvirta tegul maitinasi. Toliau jie auga, jie patys renkasi, viskas gerai. Dabar jūs man atsakykite, aš tikrai palaikysiu, nes mūsų toks buvo ir siūlymas, bet jeigu šį įstatymo projektą patvirtinsime, priims, jūs balsuosite už visą biudžetą, nes praeitą kartą jūs ten pinigų lyg ir neradote.

PIRMININKAS. Laikas!

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). O dabar ant svetimo gero jau norite į rojų nujoti?

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju už klausimą. Kaip aš ir sakiau, mes esame nuo pat pradžių labai nuosekliai nusprendę, kad tai yra pradinukų maitinimo programa, tačiau buvome sutarę dėl biudžeto galimybių (jeigu priimtume visų pradinukų maitinimą, tai būtų vieniems metams nepakeliama biudžetui suma) auginti kas kartą. Kiekvieną kartą prijungiant papildomas poreikis metams yra plius 5 mln., nes nuo rugsėjo tiek panašiai kainuoja vienos kartos pamaitinimas. Šiuo atveju nuosekliai to ir laikomės, ir šis siūlymas yra tęstinis, tikimės, kad kartu bendrai priimsime. Tačiau kalbant apie biudžetą, iš tiesų biudžetą reikia vertinti labai kompleksiskai ir tikrai yra dar daug siūlymų, kuriems ir galėtume pritarti, bet yra siūlymų, dėl kurių dar turime diskutuoti ir

komitetuose. Tos diskusijos labai aktyvios ir Socialinių reikalų ir darbo komitete, ir kituose, manau. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi M. Ošmianskienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų labai džiugu. Jeigu būtų pinigų, man atrodo, gerbiamas Linas būtų pristatęs iš karto ir trečiokus, ir ketvirtokus, ir mes kalbėtume apie visų moksleivių nemokamą maitinimą, nes mes visi galvojame apie vaiko sveikatą, apie socialinę gerovę. Apie šeimą galų gale, kad šeima irgi kita gal ryte išleidžia vaiką nevalgiusį. Po to jis ateina ryte ir nori valgyti, ir tikrai jis mokykloje tą gali gauti. Tai labai svarbu. Gal galite pasakyti, gal buvo atliekami tyrimai ar apklausos tėvų, kaip tėvai vertina šį pirmokų ir antrokų nemokamą maitinimą? Aišku, aš esu už kokybišką maistą, labai gaila, kad kai kur tiekia privačios įmonės maitinimą, tai ten kokybės truputį trūksta, ne toks geras maistas yra.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju. Kaip ir sakiau, iš tiesų dėl antros dalies visiškai pritariu, kad čia turime būti kur kas principingesni dėl maitinimo kokybės ir kaip tas maitinimas organizuojamas netgi metodo prasme. Dėl tyrimų, kiek aš pamenu, pirminiuose etapuose buvo duomenų tyrimai, tikrai nepasakysiu. Manau, kad ministerijos iniciatyva iš naujo įvertinti, tai yra atsiklausti visuomenės, kaip vertina šį maitinimą. Gali būti, kad net jeigu mes ir šiame biudžete nesurasime sprendimų ir negalėsime įdėti šios priemonės, tai maitinimas nuo rugsėjo mėnesio, turint galvoje, kiek Vyriausybė prašo pinigų į rezervą, tikėtina, kad net ir pavasario sesijoje, atlikus tam tikrus vertinimus, tyrimus, surasime bendrą sprendimą. Aš tikiuosi, kad nuo kitų metų rugsėjo galėsime tai užtikrinti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir paskutinis klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas buvęs ministre, jūs turėjote labai daug šansų šitą nuostatą sutvarkyti. Labai gaila, kad visada mums pritrūksta pinigėlių, nes mano atminty – buvome padarę, kad visi vaikai gaudavo maitinimą. Deja, atėjus krizei ir konservatoriams į valdžią, tai pirmiausia nukenčia bedarbiai ir vaikai. Kodėl jūs siūlote tik trečiokams, galbūt jau reiktų siūlyti bent pradinėms klasėms. Ir tyrimai, ir viskas rodo, kad tas maitinimas yra reikalingas kaip vanduo ir oras. Ta stigmatizacija, kuri vyksta mūsų mokyklose, po to atsiliepia čia, Seime, kai toliau kalame vienas kitą. Ko nesiryžote siūlyti maitinimo pradinėms klasėms? Ačiū.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, gerbiamas Algirdai. Gal dėl to, kad buvau ministras ir žinau, kaip yra sunku biudžete suderinti visus poreikius. Dėl to mes ir praėjusiame biudžete, ir užpraėjusiame biudžete įvedame po kartą, vadinasi, plius 5 mln. kas metus. Tiek, manau, mūsų valstybė gali, skirtingai negu, mano galva, ką ir sakiau pristatydamas, sustoti vidury programos ties antro-kais irgi nėra solidu ir tų šeimų atžvilgiu, kurios jau augina vaikus, maitindamos nemokamai nuo priešmokyklinio amžiaus. Siūlau nepakartoti to paties, kas nutiko 2009 metais, ir pratęsti programą, nes finansinė situacija tikrai yra visai kitokia negu 2009 metais. Dėkui už klausimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Informuoju, kad ta smagia gaida klausti ir atsakyti skirtas laikas baigėsi. Pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Labai trumpai. Ponas Kukuraiti, labai ačiū už tokį išsamų, dalykišką medžiagos pateikimą. Labai aktuali tema. Save ir visus kitus kviečiu agituoti balsuoti už. Viskas.

PIRMININKAS. Labai dėkui už lakoniškumą. Prieš pasisako M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju už suteiktą žodį. Reikia pasakyti, kad tikrai mėgstame su kolegomis įvairių nemokamų gėrybių dalybas, tačiau šiandien vis dėlto norėčiau priminti, kad net žmonės su negalia negauna šalpos, neįgalumo pensijų, nes biudžete nėra pinigų. Šiandien tėvai turi prižiūrėti savo slaugomus vaikus ir neiti dirbti, nes neužtenka paslaugų. Tai gal vis dėlto pradžioje išspręskime tikrąsias problemas, kurias turi spręsti socialinė apsauga, ir tada, kai liks laisvesnių pinigų, eikime tikrai dalinti nemokamų pietų, nemokamų automobilių ir ką ten tik turėtume. Todėl tikrai labai rekomenduoju užtikrinti socialinės apsaugos sistemos patikimumą, apie kurį kalbate, ir nevaikščioti su visokių nemokamų gėrybių dalybomis. Aš balsuosiu prieš ir kitus taip pat kviečiu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Iš klausėme visų, norinčių pasisakyti dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymo projekto tam numatytu laiku, visiškai netrukus.

15.39 val.

Geriamojo vandens įstatymo Nr. IX-433 1 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-853(2) (pateikimas)

Dar vienas darbotvarkės klausimas, kurį spėsime pristatyti iki balsavimo, kol ateis balsuoti skirtas laikas, darbotvarkės 2-5 klausimas – Geriamojo vandens įstatymo 1 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-853(2). Pranešėjas – L. Savickas. Pateikimas.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, na ką, reikia pradėti atvirai. Labai norėčiau, kad šias įstatymo pataisas pristatyčiau karštą liepos dieną, kai geriamasis vanduo su dideliu antkainiu maitinimo įstaigose kaitina visų vartotojų aistras. Tačiau norint, kad iki to laiko pasiūlymai būtų išdiskutuoti ir pokyčiams būtų tinkamai pasirengta (tik man iš čiaupo, jeigu galima), turime pradėti apie tai kalbėti dabar.

Šiuo metu, pandemijos ir migracijos krizės kontekste, kai kas oponuos, kad tokie siūlymai atrodo ne laiku ir ne vietoje. Tačiau pandemijos kontekste gyvenimas ir socialiai jautrūs klausimai niekur nedingsta. Laukti, kol šiandieninė situacija atguls į istorijos vadovėlius, ir tik tada atsigręžti į kitus visuomenės interesus ginančius klausimus gali būti toli gražu nesąžininga. Tad turime mokėti deramai paskirstyti dėmesį, nekategorizuoti, kurios temos nevertos dėmesio. Nemokamo arba, tiksliau, sąskaitoje atskira eilute neišskirto vandens tiekimas viešojo maitinimo įstaigų klientams leis patenkinti didžiosios dalies visuomenės interesų poreikius.

Gerbiami kolegos, mano inicijuota apklausa „Polteks“ rodo, kad nemokamai geriamojo vandens kartu su užsakytu maistu kavinėje norėtų gauti 80 % respondentų, nepriklausomai nuo gyvenamosios vietos, amžiaus ar politinių pažiūrų. Tikiu, kad, nepaisant to, kad kai kuriose šalyse tai tapę savaime suprantamu dalyku ar geranorišku verslininkų gestu, palaipsniui įsigalios ir pas mus. Tiesa, matydamas istoriškai susiklosčiusius dažnai tiekti tik mokamą geriamąjį vandenį... sieksiu inicijuoti paskatą keisti šį požiūrį ir formuoti įpročius dažniau rinktis kokybišką vandentiekio tiekiamą vandenį. Reali situacija rodo, kad tik nedidelėje dalyje viešojo maitinimo įstaigų vyrauja gastrominė tradicija klientams patiekti nemokamai vandentiekio geriamojo vandens, kurio klientams reikia ne tik bendrai sveikatos būklei palaikyti, bet ir šilto sezono metu dėl dehidratacijos. Matydamas skeptišką viešojo maitinimo įstaigų požiūrį į galimybę formuoti naujus įpročius, priėjau prie išvados, kad geriamojo vandens patiekimo viešojo maitinimo įstaigų klientams klausimas negali būti paliekamas iš esmės vien verslo savireguliacijos būdams ir pavienėms akcijoms.

Tą rodo ir kitų šalių praktika. Pažiūrėkime, Jungtinėje Karalystėje, norint gauti licenciją prekiauti alkoholiu, numatomas privalomas reikalavimas užtikrinti nemokamo vandens iš čiaupo patiekimą klientų prašymu, jeigu tai yra pagrįstai įmanoma. Ispanijoje galioja taisyklė, kad tik už fasuotą vandenį buteliukuose maitinimo įstaiga gali imti mokesį, tai yra vandentiekio mokestis negali būti imamas. Prancūzijoje restoranai privalo klientams patiekti nemokamai vandens kartu su maistu. Vandens kaštai yra įskaičiuoti į patiekalų kainą, atskirai nėra atspindimi. Čekijoje viešojo maitinimo įstaigose geriamasis vanduo patiekiamas klientui to paprašius nemokamai arba už simbolinį mokesį. Italijoje klientui paprašius gali būti patiekiamas vandentiekio vanduo nemokamai. Taigi pavyzdžių, kad taip yra sprendžiamas šis klausimas, apstu.

Teikiamu projektu yra siūloma nustatyti viešojo maitinimo įstaigoms: kliento prašymu kartu su tiekiamu maistu turi būti patiektas teisės aktuose numatytus saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantis geriamasis vanduo, neišskiriant kainos už patiekiamą vandenį. Kitaip tariant, vandens patiekimo kaštai gali būti įskaičiuoti į patiekalų ar aptarnavimo kainą ar apskritai neatspindimi.

Taip pat norėčiau įvardinti keletą argumentų, padėsiančių apsispręsti dėl šio projekto aktualumo ir įgyvendinimo sąlygų. Vienas iš labiausiai nustebinusių verslo atstovų argumentų, kad įsigaliojus tokiam įpareigojimui viešojo maitinimo įstaigos turės statyti vandens filtrus, kad užtikrintų tiekiamo vandens kokybę. Automatiškai kyla klausimas: o kokios kokybės vandenį įmonės naudojo ir šiandien vis dar naudoja gamindamos maistą, tiekdamos kavą ir kitus gėrimus? Jau vien tai gali būti laikytina laimėjimu, jeigu būsime žengę žingsnį link to, kad kavinės ir restoranai pradės rūpintis geresnės kokybės vandeniu maisto gamybai ir gėrimams.

Lietuvoje geriamojo vandens tiekėjai ir viešojo maitinimo įstaigos, maisto gamybos procese naudodamos geriamąjį vandenį iš čiaupo, atsako už jo saugą ir kokybę. Taigi jos turi organizuoti periodinę vandens patikrą atliekant mikrobiologinius tyrimus. Argumentai, kad geriamasis vanduo iš čiaupo yra nesaugus ar nekokybiškas, yra iš esmės nepagrįsti, nes priešingu atveju tokios viešojo maitinimo įstaigos negalėtų jo naudoti maistui ruošti. Jei viešojo maitinimo įstaiga maistui ruošti naudoja saugų ir kokybišką vandentiekio vandenį, vadinasi, jis yra taip pat tinkamas ir saugus gerti klientams. Priešingu atveju tokios kavinės ir restoranai negalėtų veikti.

Analogiška pareiga sudaryti higieniškas sąlygas nemokamai tiekti geriamąjį vandenį teisės aktuose yra numatyta jau šiandien mokykloms, poilsio stovykloms, vaikų socialinės globos namuose ir kitur, net ten, kur vaikai nėra maitinami. Ir dar vienas iš daugiausiai ir garsiausiai kartojamų argumentų, kad patiriami kaštai dėl papildomos verslo apkrovos, išlaidų už patį vandenį, indų plovimą ir panašiai. Noriu tik priminti, kad šiuo metu galiojančios higienos normos nustato pareigą viešojo maitinimo įstaigoms lankytojams sudaryti sąlygas, pavyzdžiui, nusiplauti rankas po tekančiu vandeniu. Taigi viešojo maitinimo įstaigos lygiai taip pat patiria išlaidų, gal netgi didesnių nei siūlomame įstatymo projekte. Išlaidos naudojant vandenį rankoms plauti, kriauklei plauti ir taip toliau.

Taigi, kolegos, kviečiu šį įstatymo projektą palaikyti, prisidėti prie plastiko sukuriamos taršos mažinimo, efektyvaus vandentiekio tiekiamo vandens potencialo išnaudojimo ir teigiamo Lietuvos įvaizdžio formavimo. Esu pasiruošęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūsų paklausti nori penki Seimo nariai. Pirmoji klausia A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas prelegente, ar jūs esate skaičiavęs, kiek lėšų neteks verslininkai, turintys savo kavines ant jūros ar ežero kranto, karštą vasaros dieną?

Ir antra dalis. Kaip toli jūs manote žengti savo šia iniciatyva? Žinome, kad kai kuriose kavinėse prie kavos puodelio duoda sausainį ar saldainį, kai kur geruose restoranuose laukiant užsakyto patiekalo duoda ko nors pakramtyti. Kiek toli jūs žadate žengti? Ačiū.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Suprantu, dvi dalys. Pirmoji, susijusi su kainomis. Jau yra priimta Europos Sąjungos direktyva, įpareigojanti valstybes nares ieškoti sprendimo būdų, nuo 2023 metų šią direktyvą vertinant, kaštai yra apskaičiuoti. Jie yra ganėtinai minimalūs ir atitinkamai turėtų būti perkeliama ir matomi Lietuvoje.

Kalbant konkrečiai, projektas turėtų būti taikomas tik dėl geriamojo vandens tokia apimtimi, kokia projekte yra pasiūlyta.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. S. Tumėnas taip pat kažko norėtų pasiteirauti apie vandenį.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū už pristatymą. Gerbiamasis pranešėjau, ar vis dėlto nėra jūsų projektas perteklinis dalykas? Ar jums asmeniškai pasitaikė būti tokioje kavinėje, kur paprašius vandens jo nebūtų atnešta? Vienas dalykas.

Antras dalykas. Jūs projekte akcentuojate geriamąjį vandenį, tiekiamą vandentiekio, taip paprastai suprantant, turbūt iš krano. O jeigu šeimininkas norės atnešti vandens iš butelio ar koki kitokį, tas netiks tada, remiantis jūsų įstatymu?

Ar jums nepriema šitas projektas, na, jūs jaunas žmogus, bet mes iš sovietmečio prisimename vieną periodą, kai pietų metu būdavo lėkštutė su dykai patiekama duona. Ar tai nėra kažkas panašaus? Ačiū.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimus. Pradėsiu nuo paskutinio. Nepriema, nes negyvenau tuo laikotarpiu, kad galėtų priminti. O jeigu šiek tiek rimčiau, iš tikrųjų įstatymas neapriboja galimybės tiekti vandenį iš buteliuko ar kitokios taros, numato galimybę tam, kuris maitinasi įstaigoje, paprašyti vandentiekio vandens.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia G. Surplys. Ruošiasi A. Sysas.

G. SURPLYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Lukai, smagus projektas, šiandien tokią dieną gal visai gerai prasiblaškyti. Iš tikrųjų kyla klausimas, ar tai nėra perteklinis reguliavimas ša-

lyje, kur dar pasitaiko atveju, kai vandenyje randama arseno arba visoje savivaldybėje vandens tiekimas sutrinka. Nežinau, man atrodo, aš tikiu bent jau verslininkų geranoriškumu, kad to vandens patiekia visada, kai reikia.

Klausimas, ar nesukursime tokio perteklinio reguliavimo? Vėlgi minėjai Italijos pavyzdį, Italijoje ir makaronų sudėtį reguliuoja įstatymas, bet aš nežinau, ar mes iki to turime eiti, kad reguliuotume duonos sudėtį ir taip toliau.

Toks klausimas pamąstyti. Iš tikrųjų yra problemų ir dėl to, kad kai kurios maitinimo įstaigos ima mokėti ir už tualetą, gal reikėtų pasvarstyti ir tokį įstatymą priimti, kad tualetai būtų nemokami? Ačiū.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, Giedriau. Manau, kad pats pirmas sakinyš pats geriausias buvo. Tokią įtemptą dieną projektas tą įtampą leis pašalinti, dažniau nusišypsoti ir tikiuosi, kad tai visiems bus į naudą ir sveikata. Jeigu rimčiau, nemanau, kad projektas yra perteklinis, nes daugiau negu 10, gal 15 metų nuosekliai vyksta įvairios iniciatyvos, akcijos, kuriomis bandoma raginti, skatinti ir miestuose, ir nacionaliniu lygmeniu, bet tas rezultatas vis dar nėra pasiekiamas. Šio projekto svarstymas atveria galimybes mums visų pirma pakalbėti su sektoriumi, kiek to savanoriškumo galima čia tikėtis, kiek tos akcijos davė rezultata, kiek ne. Kol kas matome, žmonės tą lūkestį turi, kad jo reikėtų. Atskiras klausimas dėl kokybės. Susitikau, rengdamas projektą, su Maisto ir veterinarijos tarnybos atstovais. Taigi labai tikslinga suprasti, kad šie kokybės ir saugos reikalavimai jau šiandien yra ir jie turi būti užtikrinami. Tas vandentiekio vanduo turi būti saugus.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Sysas. Ruošiasi K. Vilkauskas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Galbūt šiek tiek pakartosiu. Ruošdami įstatymą, jau kolegos klausė, ar tikrai... Supratau, kad jūs darėte apklausą, tai ne jūsų vienui nuomonė, bet ar praktiškai jums tikrai pasitaikė tokia kavinė, tuo labiau restoranas, kai, paprašius vandens iš čiaupo, jums nebuvo suteikta tokia paslauga, o jeigu buvo suteikta, įrašyta į sąskaitą ir jūs užmokėjote? Ačiū.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas kolega. Galiu patikinti, kad, mano nuomone, būtų ydinga praktika pagal savo asmeninę patirtį teikti įstatymų projektus. Ši mano iniciatyva kilo dėl to, kad Europos Sąjungos direktyvoje apie tai yra kalbama. Lietuva turės rasti sprendimus jau nuo 2023 metų tai perkelti. Yra tikrai prasminga padiskutuoti iš anksto, tam ruošiantis, tuo labiau matant, kad šis klausimas yra aktualus ne tik nacionaliniu lygmeniu, klausiant rinkėjų, klausiant Lietuvos gyventojų, bet ir europiniu lygmeniu. Dėl to jau yra priimta teisėkūra. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ir paskutinyšis klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, čia galėtum perfrazuoti – ir bus kam atnešti stiklinę vandens.

L. SAVICKAS (DFVL). Atsiprašau?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Galime perfrazuoti – ir bus kam atnešti stiklinę vandens. Yra toks – nebus kam atnešti stiklinės vandens.

Mano klausimas. Gali toks atvejis pasitaikyti, kadangi įstatymą priimame, koks nors verslininkas sakys, pas mus čia kokia nors avarija ir panašiai, klientas pradeda sakyti, kad nori to vandens, o gal jis neturi kokių tyrimo rezultatų ir bijos rizikuoti kliento sveikata. Kokia galėtų būti (čia nemačiau to įstatyme) atsakomybė tam verslininkui? Ar Vartotojų teisių tarnybai skųstųsi, ar kaip?

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Manau, kad jis iš tikrųjų yra labai svarbus. Rengdamas įstatymo projektą, kaip sakiau, susitikau su Maisto ir veterinarijos tarnyba, susitikau su vartotojų teisių organizacijos atstovais. Vienareikšmiškai, galima pagalvoti apie kitų šalių praktiką. Kitų šalių praktikoje yra daroma išimtis, jeigu techniškai tai įmanoma, siekiant aiškiai identifikuoti, kad savininkas, matydamas, kad technologine prasme yra kokių nors iššūkių su kokybe ar sauga, tam tikrą laikotarpį neteiktų šios paslaugos, o yra institucijų, jau šiandien už tai atsakingų. Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Panašu, kad daugiau mažiau apie vandenį viską išsiaiškinome. Dabar išklausysime pasisakymų dėl motyvų.

L. SAVICKAS (DFVL). Dėkoju.

PIRMININKAS. Už pasisako T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, mes puikiai žinome, kad geros politinės idėjos gimsta iš *lempos*, iš oro. Akivaizdu, kad geros idėjos gimsta ir iš vandens. O jeigu rimtai, ši idėja tikrai verta jūsų dėmesio. Labai prašau neredukuoti jos iki absurdo, kaip sakoma. Tai tikrai yra rimta politinė idėja. Jos politinės pasekmės, manau, bus labai teigiamos valdančiajai daugumai, nes, kaip žinote, politinės organizacijos, partijos, judėjimai visame pasaulyje varžosi dėl geriausių idėjų mažinti klimato kaitą, dėl geriausių žaliųjų idėjų. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad tai labai paprastas klausimas. Bet ne. Mes turėjome pereiti tam tikrą įvairiausių neigiamų išvadų filtrą tam, kad ši idėja būtų dabar jau rimtai svarstoma be neigiamų Teisės departamento išvadų. Ir tai visų pirma apie žmogaus santykį su natūralia aplinka. Vanduo mums yra prigimtinė teisė. Mūsų santykis su gamta turi būti kuo labiau pagarbus. Mums, šios planetos gyventojams, vanduo turi būti ne prekė, o teisė. Žinoma, tai yra aktualiau šalyse, kuriose yra jaučiamas didžiulis vandens stygius, bet ir čia būtų labai gražus gestas tikrosios žaliosios politikos link.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pasisako A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, mielas Tomai, manau, kad šitas projektas tikrai gimė ne iš *lempos*, bet net neabejoju, kad jisai gimė atostogų metu, kaitinant karštuose kraštuose. Žinoma, tose šalyse duodamas vanduo nemokamai kavinėse, bet nesu tikra, kad tikrai ten visur yra įpareigojimas tai daryti. Tai daugiau kultūros klausimas – kuo kavinės aptarnavimas yra aukštesnio lygio, tuo daugiau privilegijų turi klientas. Kaip jau minėjau, mes kai kur gauname prie kavos ir šokolado gabalėlį ar saldainį ir panašiai.

Taip pat labai svarbu čia yra, ką paminėjo ir kolega Giedrius, kokybės klausimas. Ypač tų kavinių, kurios bus mažuose miesteliuose, kaimuose, žinome, kad jų tikrai yra.

Dar vienas svarbus dalykas – verslo nuostoliai. Prisiminkime, kad kavinės yra ir ant jūros kranto, ir prie ežerų, ir pakelėse, ir ten nėra taip paprasta tą problemą išspręsti. Manau, neatidarykime tos Pandoros skrynios, nes tada tikriausiai turėtume įpareigoti ir kitus dalykus, pavyzdžiui, kaip prie tos mano minėtos kavos ką nors patiekti papildomai. Kolegos, tikrai negaliu pritari šitam projektui ir siūlau nepritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kolege. Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų.

Kadangi jau atėjęs balsuoti skirtas metas, tai iš karto dėl ką tik pristatyto projekto siūlau ir apsispręsti. Balsuojame dėl ką tik pristatyto L. Savicko įstatymo projekto, darbotvarkės 2-5 klausimo – Geriamojo vandens įstatymo 1 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-853(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 51, prieš – 6, susilaikė 38. Įstatymo projektui pritaria po pateikimo. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Aplinkos apsaugos komitetą. Ar galėtume pritari bendru sutarimu? Galime, labai dėkui. Siūloma svarstyti Seimo pavasario sesijoje. Galime pritari bendru sutarimu tokiam siūlymui? Galime. Labai dėkui. Pritarta. Kęstuti, gal pirma balsuojame dėl visų projektų ir tada pasisakymai per šoninį mikrofoną? Dėl šito projekto norite? Gerai. Per šoninį mikrofoną K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, aš labai trumpą repliką turiu. Manau, kad čia būtų užtekę kreiptis į Viešbučių ir restoranų asociaciją, tai kultūros dalykas, kad jie parekomenduotų savo organizacijos subjektams, kad taip elgtųsi. O dabar, kadangi išgirdau tokias idėjas, kad tai yra prigimtinė žmonių teisė, tai siūlyčiau eiti toliau drąsiai – reikia į Konstituciją tą teisę įrašyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Kęstuti. Per šoninį mikrofoną P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Taip, protokole įrašykite, kad balsavau už.

PIRMININKAS. Gerai, protokole įrašysime, kad P. Gražulis balsavo už įstatymo projektą.

15.59 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-876(2) (pateikimo tęsinys)

Kitas įstatymo projektas, dėl kurio reikia apsispręsti, darbotvarkės 2-1 klausimas – Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-876(2). Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 54, prieš – 14, susilaikė 36. Įstatymo projektui pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinį siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Papildomu komitetu siūloma skirti Biudžeto ir finansų komitetą. Galime pritarti tokiam siūlymui bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Siūloma svarstyti Seimo pavasario sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Per šoninį mikrofoną M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Paprašysime Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti siūlymui prašyti Vyriausybės išvados bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Labai dėkui. Prašome Vyriausybės išvados.

16.00 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1049 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-2 klausimas, dėl kurio reikia apsispręsti, – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1049. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 53, prieš – 15, susilaikė 39. Vieno balso persvara įstatymo projektui nepritarta. Turime apsispręsti, ką su įstatymo projektu darome toliau: ar grąžiname iniciatoriams tobulinti, ar atmetame.

Per šoninį mikrofoną V. Giraitytė.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Frakcijos vardu prašome perbalsuoti.

PIRMININKAS. Kaip sakote?

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Frakcijos vardu prašome perbalsuoti, nes vieno balso persvara.

PIRMININKAS. Prašote frakcijos vardu? (*Balsai salėje*) A. Vyšniauskas per šoninį mikrofoną.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš suprantu, kad jums šią akimirką yra be galo sudėtinga. Dėl to aš jums primenu, kad yra Etikos ir procedūrų komisijos išaiškinimai, kada galima perbalsuoti. Tai šis klausimas nepatenka, juo labiau nebuvo argumento, kad neveikė sistema ir kiti dalykai. Neperbalsuojame. Rekomenduoju, kad projektas būtų tobulinamas.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną dar norėtų L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Kadangi aš susilaikiau, per kitą balsavimą balsuočiau už, todėl prašyčiau perbalsuoti. Įskaitykite mano balsą už ir, jeigu galima, perbalsuokime. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. A. Vyšniauskas per šoninį mikrofoną norėtų dar papildomų argumentų.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, tai, kad jūs neatsakingai paspaudėte mygtuką, nėra argumentas perbalsuoti. Sistema veikė, viskas yra gerai. Etikos ir procedūrų komisija yra pasisakiusi.

PIRMININKAS. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, yra labai aiški tvarka. Perbalsuoti, kai yra vieno balso skirtumas, galima. Tą posėdžio pirmininkas gali teikti. Bet lygiai taip pat yra labai aiškiai išaiškinta Etikos ir procedūrų komisijos, kad tam turi būti pateikti aiškūs argumentai. Mes jums šiek tiek padedame. Gerbiamas Andrius jums jau net kelis kartus pasuferavo, ką maždaug reikia sakyti, bet jūs kažkaip vis atsistojate ir nepasakote. Tai, ką jūs iki šiol esate pasakę, nesuteikia jokie pagrindo perbalsuoti. Jūs apsispręskite, gerbiamas pirmininke, kuriuo keliu einate.

PIRMININKAS. D. Griškevičius per šoninį mikrofoną.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Aš tik noriu sureaguoti. Žinote, kartais įdomiai atrodo. Kai dauguma suklysta ar būna kažkokios tokios situacijos, tai labai atsiranda ir visa kita. Aš ką noriu pasakyti? Kadangi man sakė, vienas pilietis čia labai rėkia, kad aš sakyčiau, kad suklydau, tai ne, Petrai, aš dar kartą kartoju, aš nesuklydau, kai balsavau.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiami kolegos, kadangi šiandien buvo sunki diena ir turėjome labai daug klausimų, man atrodo, labai paprastai galime išspręsti kilusią diskusiją – dar kartelį balsuokime dėl įstatymo projekto. Kas pritariate darbotvarkės 2-2 klausimui – projektui Nr. XIVP-1049, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 112 Seimo narių: už balsavo 56, prieš – 20, susilaikė 36. Lygu. Kolegos, kadangi lygu, skelbiu dar kartelį balsavimą dėl minėto įstatymo projekto. Po šio balsavimo visos replikos per šoninį mikrofoną.

Kas pritariate įstatymo projektui Nr. XIVP-1049, darbotvarkės 2-2 klausimui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 55, prieš – 21, susilaikė 35. Įstatymo projektui po pateikimo nepritarta. Turime apsispręsti, ką darome toliau su įstatymo projektu. Ar gražiname iniciatoriams tobulinti, ar atmetame? Alternatyvus balsavimas. Kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad įstatymo projektas būtų gražintas iniciatoriams tobulinti, kas balsuojate prieš, balsuojate už tai, kad įstatymo projektas būtų atmetas.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 71, prieš – 38. Įstatymo projektas gražinamas iniciatoriams tobulinti.

Per šoninį mikrofoną P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Aš tikrai pagalvojau, kad gerbiamas Domas, nes, kaip ir posėdžio pirmininkas pasakė, šiandien tokia sunki, įtempta diena, galėjo suklysti, ir paprasčiau, kad jis paaiškintų prie mikrofono. Jis pasakė, kad nesuklydo. Bet kad pavargęs, tai tikrai, nes paskutinį kartą per balsavimą ištraukė kortelę, nežino, kaip balsuoti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, Petrai, už vertingą pastabą.

16.08 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1045 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-3 klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1045. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 72, prieš – 6, susilaikė 28. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu tokiam siūlymui? Galime. Labai dėkui. Kaip papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Per šoninį mikrofoną M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ir taip pat Vyriausybės išvados paprašysime.

PIRMININKAS. Taip pat dėl Vyriausybės išvados galime pritarti prašymui, kreipimuisi į Vyriausybę dėl išvados? Bendru sutarimu galime? Labai dėkui. Pritarta. Kreipiamės į Vyriausybę.

16.09 val.

Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-977 (pateikimo tęsinys)

Pereiname prie kito darbotvarkės 2-4 klausimo – Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-977. Pateikimas. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 55, prieš – 11, susilaikė 44. Lygu.

Kolegos, susikoncentruokite, balsuojame dar kartelį dėl 2.4 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-977. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate – prieš arba susilaikote.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 55, prieš – 12, susilaikė 45. Įstatymo projektui po pateikimo nepritarta.

Turime apsispręsti, ką darome toliau su įstatymo projektu. Alternatyvus balsavimas. Kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad įstatymo projektas būtų gražintas iniciatoriams tobulinti, kas balsuojate prieš, balsuojate už tai, kad įstatymo projektas būtų atmetas.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 82, prieš – 25. Įstatymo projektas gražinamas iniciatoriams tobulinti.

Tai buvo paskutinis įstatymo projektas šioje balsavimo sesijoje. Po jos taip ir norisi pažiūrėti žmonėms, kurie kartais sako, kad vienas balsas nieko nelemia, į akis.

16.11 val.

Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 18 ir 19 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1052 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-6 klausimas – Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1052. Pranešėjas – L. Savickas. Pateikimas.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, norėčiau pristatyti jums Profesinio mokymo įstatymo pakeitimo projektą. Pagrindinis projekto tikslas – didinti užimtumą artinant profesinio mokymo pasiūlos atitiktį darbo rinkai, savivaldybių poreikiams ir sudaryti galimybes asmeniui nuosekliai tobulėti. Džiaugiuosi, kad ir anksčiau mano pateiktas Profesinio mokymo įstatymo pakeitimo projektas, nors ir nėra priimtas, tačiau paskatino Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją peržiūrėti didžiąją dalį profesinio mokymo planų ir pritaikyti profesinę mokymą bedarbiams. Tai paskatino svarstyti pirminio ir tęstinio profesinio mokymo organizavimo klausimus. Tačiau, deja, to nepakanka. Pandemijos ir darbo vietų skaitmenizacijos kontekste svarbu ne tik žengti žingsnį mokymosi visą gyvenimą koncepcijos link, bet ir užtikrinti sklandžią ir greitą bedarbių integraciją į darbo rinką. Tik vykdant reguliarių priėmimą į profesinio mokymo programas ir jas organizuojant realioje darbo vietoje, tai yra konkrečiai pameistrystės forma, galima sudaryti sąlygas įgyti konkrečias darbo vietas reikalingas kompetencijas ir kartu prisidėti prie įmonės pridėtinės vertės kūrimo bei sušvelninti pandemines pasekmes darbo rinkai. Neformaliojo švietimo būdu ar savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimas turi būti lankstus ir greitas, kad asmenims būtų suteikta galimybė tęsti turimų kompetencijų tobulinimą ar įgyti atitinkamą kvalifikaciją profesinio mokymo įstaigoje ir kuo greičiau įsilieti į darbo rinką. Atitinkamai teikiu siūlymus patikslinti Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo nuostatas.

Trys esminės žinutės, kurias norėčiau pristatyti. Visų pirma turi būti sudarytos sąlygos greitam kompetencijų įgijimui ir operatyviai bedarbių integracijai į darbo rinką. 2020 metais šalyje buvo 126 tūkst. 15–24 metų amžiaus bedarbių. Tai 34 tūkst. daugiau negu 2019 metais. 2021 m. balandžio 1 d. duomenimis, šalyje registruoti 259 tūkst. darbo neturinčių asmenų, 15 % visų šalies darbingo amžiaus gyventojų. Būtina koncentruotis į tokias priemones, kurios tobulintų specialistų, su rinkai aktualiais įgūdžiais, rengimo sistemą. Projektu siūloma bedarbiams, registruotiems Užimtumo tarnyboje ir siekiantiems įgyti atitinkamą kvalifikaciją, priėmimą į profesinio mokymo programas vykdyti reguliariai. Pabrėžiu, tai būtų ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

Antroji žinutė. Turi būti užtikrintas darbdaviams aktualių įgūdžių ir žinių įgijimas. Svarbiausiose šalies planavimo dokumentuose numatyta gerinti švietimo sistemos atitiktį darbo rinkai ir kintančiai aplinkai. Ši mokymosi forma leidžia įgauti darbdaviams aktualius įgūdžius bei žinias, todėl laikoma veiksminga priemone, padedanti tvariai pereiti iš mokymosi įstaigos į darbo vietą. Konkrečiai kalbu apie siūlymą įtvirtinti pirmenybę mokymuisi darbo vietoje per pameistrystės būdą.

Svarbiausia – trečia. Turi būti sukurta anksti ir veiksminga formaliu ir neformaliu, taip pat ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimo sistema. Siekiant sudaryti galimybę asmeniui nuosekliai tobulėti, siūloma įtvirtinti formaliojo ir neformaliojo švietimo bei savišvietos būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo tvarką suteikiant ne tik asmenims, bet labai svarbu pabrėžti – ir jų mokymąsi finansuojančioms institucijoms teisę kreiptis į profesinio mokymo įstaigas dėl jų neformaliojo švietimo būdu ar savišvietos būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo. Šis vertinimas ir pripažinimas būtų atliekamas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos nustatyta tvarka, ji nustatytų bendruosius vertinimo principus, tai yra kaip patikrinamos ir įvertinamos turimos kompetencijos. Atitinkamai kaip mokymosi programos dalį būtų galima pripažinti ir formaliojo švietimo būdu įgytas kompetencijas. Taip būtų užtikrintas siekis kiek įmanoma greičiau perkvalifikuoti asmenį bei tinkamai ir racionaliai naudoti finansus, skirtus profesiniam mokymuisi.

Pažymiu, kad šį projektą registravo beveik visų Seime veikiančių frakcijų atstovai. Tai rodo, kad problema egzistuoja, ją reikia išdiskutuoti ir operatyviai išspręsti. Kviečiu palaikyti šį projek-

ta, prisidėti prie užimtumo didinimo ir galimybių asmeniui nuosekliai tobulėti sprendimų. Esu pasiruošęs atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Klausimų bus, netgi du. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tiesų turbūt į daug klausimų atsakė Teisės departamentas. Jūs turbūt matėte, ir dėl paties įstatymo, kokiame įstatyme turėtų būti, ir dėl to, kad, nežinau, ką jūs čia paskatinote, nes Vyriausybėje dirbote, jūs galėjote daug ką paskatinti.

Klausimas vis dėlto apie tai, ar jūs manote, kad iš tikrųjų profesinio mokymo problema yra nenoras dirbti tiems 150 tūkst. bedarbių? Iš tikrųjų profesinė mokykla, kadangi teko dirbti, kiekvieną dieną galėtų priimti norinčius mokytis, tačiau jie neateina. Jeigu ir ateina, tai iš tikrųjų pagrindinis motyvas, kad gali būti šiek tiek profesinėje mokykloje, gauti stipendiją, po to kažką pasakyti Užimtumo tarnybai. Ar nemanote, kad akcentas yra vis dėlto nenoras ar nebuvimas motyvacijos dirbti? Reikia ieškoti tenai problemos, kaip sumažinti norą būti arba šešėlyje, arba paskatinti motyvą dirbti.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū už klausimą. Man atrodo, kad jūs apeliuojate iš esmės į klausimą, višta ar kiaušinis ir nuo ko reikėtų pradėti. Nemanau, kad jūsų suponuojama tokia pozicija, kad nereikėtų ieškoti būdų, kaip padėti tiems žmonėms, yra teisinga. Mes turime visų pirma sukurti sąlygas, kad žmonės norėtų ir ieškotų sprendimų, bet taip pat turime sukurti patrauklias programas. Jeigu išiklausytumėte į skaičius, tai mažiau negu 1 % užsiregistravusių žmonių naudojami šia galimybe. Mano akimis, kad ir kiek būtų mažas nenoras, tai yra tikrai per mažas procentas ir tikrai reikia pažiūrėti, kaip sukurti programas, kurios motyvuotų jomis naudotis. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, diskusija apie profesinį rengimą ir mokymą tęsiasi jau 20 metų ir mes vis nerandame kelio ar vaistų, ar nesuprantu ko. Jūs sakote, surasti patrauklias programas, bet gyvenimas rodo, kad mes galime ir dešimt kartų perkvalifikuoti profesinėje mokykloje žmogų, bet jis vis tiek neprilimpa darbo rinkoje. Ar nereikėtų iš principo (apie tai visą laiką buvo kalbama, atsirado pameistrystės, kitokios programos) būtent susitelkti į tai, kad tas profesinis rengimas būtų ne mokykloje, o darbo vietoje, būtent darbdaviams, kuriems reikia... Ir dalį tų lėšų skirti tiesiogiai įstaigai, ji galėtų paremti tuos žmones, kurie gali perduoti savo kvalifikaciją, mokytis, galbūt paskaityti ir paskaitėles ten. Man pačiam teko savo laiku pereiti labai panašią sistemą, ji buvo žymiai patrauklesnė nei ta, kurią aš baigiau aukštesniojoje technikos mokykloje, kai aš atėjau į darbo vietą ten, taip sakant, nepasakysiu, kad skirtumas buvo kaip dangus ir žemė. Koks jūsų požiūris į tai, kad...

PIRMININKAS. Laikas!

A. SYSAS (LSDPF). ...ne tobulintume pačią profesinio rengimo sistemą, o eitume tiesiog ten, kur reikia darbo jėgos, ir būtent konkrečios.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū už klausimą. Manau, jį esminis ir labai reikalingas. Mano paties požiūris visuomet buvo artinti kiek įmanoma arčiau darbo vietos ir integracijos į darbo rinką. Tam tikra prasme pasiūlytas projektas juda ta kryptimi, nes vienas iš trijų esminių pakeitimų yra iš esmės įtvirtinti mokymo pirmenybę pameistrystės būdu. Tai būtų tam tikras išbandymas, jeigu tai būtų realizuota, būtų galima judėti toliau. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjau.

L. SAVICKAS (DFVL). Ačiū.

PIRMININKAS. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Pasisakymai dėl motyvų. Už nori niekas kalbėti. Prieš – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ko gero, bus pritarta po pateikimo šiam projektui, bet aš tikrai susilaukysiu ne tik dėl Teisės departamento išvadų, kad ne tame įstatyme kai kas reglamentuojama, bet ir kitų dalykų, nes suprantu tą procesą. Dėl pačių programų, yra tų programų, tačiau galiu iš patirties pasakyti: tarkime, nevadinsiu programos pavadinimo, bet Užimtumo tarnyboje susitikdavome su tais žmonėmis, ateidavo darbdavys, norintis, tarkim, imti pagal pameistrystės programą mokytis tuos vaikus. Pradinis mokymas profesinėje mokykloje būna. Jis ateina, pasižiūri į ten sėdintį kontingentą ir sako (iš kokių 13): šitas ir šitas, na, galbūt ir šitas, ateikite pas mane pasikalbėti. Iš tų atėjusių pasikalbėti dar pasilieka du, nes iš karto jis mato, koks kontin-

gentas. Iš tų dviejų po kiek laiko darbo vietoje pasilieka vieną (ir tai galbūt nepasilieka), kuris iš tikrųjų gali dirbti toje įmonėje, geba ir nori dirbti.

Tikrai ne dėl programos ir tikrai ne dėl to, kad priėmimas turi būti vykdomas kas mėnesį, nes, kaip ir sakau, priimti galėdavome ir kasdieną, bet nėra ko priimti. O pačios programos, nors ir bus nuostabios, vis tiek reikia tam tikrų žmonių su tam tikromis galimybėmis, kad galėtų programą įsisavinti. Gal ateis norintis mokytis programuoti, bet juk ne kiekvienas žmogus, kuris dabar yra Užimtumo tarnyboje, kelerius metus pagal tą programą gebės mokytis.

Iš tikrųjų manyčiau, kad ne taip turi būti sprendžiamos problemos ir šis įstatymo projektas nieko neduos. Na, kompetencijų vertinimas. Dabar jau rengiamas tas mechanizmas, po sausio mėnesio jis įsigalios, iš esmės veiks, o įstatymai to netrukdo daryti, nes dabar stipresnėse mokyklose atsiranda kompetencijų centrų, jie turi geras mokymo bazines ir ten bus viskas sutvarkyta.

PIRMININKAS. Laikas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Nematau problemos dėl paties įstatymo.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, už glaustą pasisakymą. Iš klausėme visų norinčių pasisakyti dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymo projekto darbotvarkėje numatytu metu.

16.23 val.

Civilinio turto konfiskavimo įstatymo Nr. XIII-2825 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-781 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-7 klausimas – Civilinio turto konfiskavimo įstatymo Nr. XIII-2825 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-781. Pateikimo stadija. Pranešėjas – V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Seimas praėjusią kadenciją 2020 m. kovo 31 d. priėmė Civilinio turto konfiskavimo įstatymą, leidžiantį paimti turtą iš tų, kurie jį sukaupe pelnydamiesi iš korupcijos, kontrabandos, kitų sunkių nusikaltimų.

Vien dėl korupcijos kasmet netenkame milijardais eurų matuojamos turto vertės ir tai daro didžiulį poveikį šalies ekonomikai, gyventojų gerovei. Pasaulis dar anksčiau nei prieš dešimtmetį yra išradęs įrankių, kaip kovoti, pavyzdžiui, su pinigų plovimu, su įvairiomis stambiomis mokesčių vengimo schemomis, su organizuotu nusikalstamumu. Tais atvejais, kai turtas įgyjamas nusikalstamu būdu, tai yra mūsų visų sąskaita, valstybės taiko tam efektyvius būdus. Bet štai Lietuvoje, deja, praėjus pusantrų metų nuo šio įstatymo įsigaliojimo, mes nematome nė vieno pradėto tyrimo, kuriuo būtų siekiama surasti ir paimti nusikalstamu būdu įgytą turtą. Aš siūlau pakeisti situaciją, sprendimą, kuris galėtų pakeisti situaciją, tai yra išplėsti institucijų, kurios galėtų taikyti šį institutą, ratą. Mes vis dar turime aukštą korupcijos riziką, nerimą kelia pinigų plovimo problema, nuolat girdime apie kontrabandininkų veiklą, žurnalistiniai tyrimai mums praneša apie nusikalstamas schemas, kuriomis apeinamos net Europos Sąjungos sankcijos Rusijai ir Baltarusijai. Lietuva yra kontrabandos tranzito šalis. (*Balsas salėje*) Taip, kolega, tai yra cigarečių, narkotikų kontrabandos tranzito šalis. Tai yra oficialiose ataskaitose. Beje, žinome, kad nusikalstamos grupuotės dalyvauja neteisėtose žmonių gabenimo schemose, verčiasi prekyba narkotikais. Visi šie nusikaltimai kelia pavojų mūsų gyventojams, daro pažeidžiamą mūsų ekonomiką ir politinę sistemą.

Parengto įstatymo projekto tikslas – įgalinti valstybės institucijas, kitaip tariant, atrišti rankas, kad mes galėtume sėkmingai, efektyviai ieškoti nusikalstamu būdu įgyto turto ir jį paimti visuomenės poreikiams. Siūloma tokius įgaliojimus suteikti šioms tarnyboms: Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, Lietuvos policijai, Valstybės sienos apsaugos tarnybai, Specialiųjų tyrimų tarnybai, Karo policijai ir Lietuvos muitinei. Tokius tyrimus, kaip ir iki šiol, padėtų atlikti Valstybinė mokesčių inspekcija.

Akivaizdu, kad šiuo metu iš tiesų institucijos, kurioms suteiktas toks įgaliojimas, tai yra Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba ir policija, vengia taikyti šį institutą, čia mes pralaimime kaip valstybė, kaip visuomenė, todėl, aš manau, šis įstatymo projektas padėtų paskatinti skaidrinti Lietuvos... susidoroti su tokiais iššūkiiais, būtent su sunkiais, stambiais nusikaltimais, dėl kurių valstybė ir visuomenė netenka pajamų, daroma žala viešiesiems interesams ir šalies ekonomikai. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjau. Jūsų paklausti užsirašė du Seimo nariai. Pirmoji klausia R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Gerbiamas kolega, kaip jūs pats teisingai pasakėte, prieš pusantrų metų priimtas Civilinio turto konfiskavimo įstatymas tikrai yra sulaukęs tokio neapgalvoto įstatymo projekto reputacijos. Ir dabar jūs siūlote neveikiantį įstatymą taikyti daugiau institucijų. Savo aiškinamajame rašte sakote, kad įstaigų rato išplėtimas leistų tai taikyti. Bet tikriausiai pats suprantate, kad to nepakaks, jeigu norite taikyti tą įstatymą, tikrai reikia turėti kokių nors kitų priemonių. Sakykite, kaip jums, ar sekasi bendradarbiauti su Vidaus reikalų ministerija? Ką galvoja dabartiniai valdantieji apie šio įstatymo, kaip sakoma, tolesnį vystymą? Ačiū.

V. BAKAS (DFVL). Iš tiesų šitas įstatymas skynėsi kelią dvejus metus, vyko plačios diskusijos, išryškėjo dvi pusės. Žmonės, tarkime, prokuratūra, teismai, mokslo bendruomenė, tas pats Teisės institutas, supranta, kad baudžiamasis persekiojimas ne visada arba labai dažnai yra labai sudėtinga kovos su korupcija priemonė. Mes matome nebaigtas, ilgai nagrinėjamas teismuose bylas.

Kita pusė – advokatai, kurie labai stipriai priešinasi šitam įstatymui. Galima sakyti... Be abejo, advokatų darbas, Advokatų tarybos pirmininkas labai daug prisidėjo, kad sukurtų tokią reputaciją.

Kita vertus, jeigu šį įstatymą būtų pradėta taikyti, mes galėtume matyti rezultatą. Jis tiesiog netaikomas. Pavyzdžiui, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, pavaldi Vidaus reikalų ministerijai, jo netaiko. Tuo tarpu Specialiųjų tyrimų tarnyba yra sukūrusi net specialų padalinį, kuris padėtų surasti neteisėtai įgytą turtą, bet jie neturi įrankių. Siūlau išplėsti, nes tikrai yra institucijų, kurios imasi iniciatyvos, kurios turi tam reikiamų žinių ir specialistų ir galėtų tikrai jį taikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia L. Nagienė. Tik primenu, kad klausti – 1 minutė, atsakyti – 2 minutės.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, suolo drauge, mane labai domina turto tyrimo institutas. Jis sukurtas yra šių metų gegužės mėnesį, įsteigtas, ar ne? Man įdomu, kokią veiklą ir kokią naudą jis šiandien duoda. Aš manau, kad Mokesčių inspekcija lygiai taip pat galėtų labai aktyviai prisijungti, nes jie turėtų matyti pirminę informaciją apie įgyjamą turtą ir pajamas, ir visa šita.

Kitas momentas, gal atkreipėte dėmesį į Teisės departamento išvadas ir pastabas? Jie sako, kad priežastys gali būti ir kitos. Kaip jūs vertinate Teisės departamento pastabas? Tą pirmą ir antrą pastabą, kad gali būti, kad negali atlikti turto konfiskavimo, kol baudžiamasis procesas nepasibaigęs, tai yra viena. Ir dar yra galiojimo taisyklių laikas. Kaip jūs tai vertinate?

V. BAKAS (DFVL). Čia dabar trys klausimai. Dėl Mokesčių inspekcijos. Aš esu bendravęs su Mokesčių inspekcija – iš tikrųjų pasirengę padėti. Bet jų misija yra teikti pagalbą pagal šį įstatymą institucijoms. Turi būti kokio nors iniciatyva. Turi atsirasti iniciatyva. Jeigu jos nėra, Mokesčių inspekcija negali padėti. Bet ji mato, mato tuos atvejus, kai turto įsigijimas kelia didelių abejonių, aišku, čia turi tam tikrų priemonių, bet jos yra ribotos.

Dabar dėl Teisės departamento pastabų, tai čia yra pasvarstymas. Teisės departamentas turėtų teikti pastabas dėl apskritai įstatymo projekto atitikimo Konstitucijai, kitiems teisės aktams. Bet čia, kai yra svarstoma, kad galbūt nesiseka tirti dėl kitų priežasčių, tegul pateikia tas pastabas. Kokios tos priežastys? Aš manau, čia Teisės departamentas... Be abejo, mes svarstydami galėsime pasitikslinti komitetuose, bet ši pastaba nėra, kaip suprantate, esminė, tai yra daugiau samprotavimas, ne pastaba.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamasis pranešėjau. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dabar pasisakymai dėl motyvų po pateikimo. Nėra norinčių kalbėti. Balsavimas dėl įstatymo projekto tam numatytu darbotvarkėje metu.

16.33 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-829(2) (priėmimas)

Dabar pereiname prie 2-10 įstatymų projektų bloko priėmimo. Į tribūną kviečiame Ekonomikos komiteto pirmininką K. Starkevičių. Gerbiamas Kazy Starkevičiaus, suprantu, kad su ponu

E. Pupiniu jūs ką nors labai įdomiai šnekate, bet galėtumėte ateiti į tribūną pristatyti Teisės departamento pasiūlymus ir komiteto išvadą? Dabar kalbame apie 2-10.1 klausimą – Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-829(2). Ten yra gauta Teisės departamento keletas pastabų, jeigu jūs visas jas ir komiteto sprendimus dėl tų pataisų pristatytumėte.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Teisės departamento pastaboms mes esame komitete pritarę bendru sutarimu, tai aš galvoju jų nėra būtina pristatyti. O apskritai pritarta visam projektui taip pat bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Palaukite, čia mes tik apie pirmą kalbame. Priėmimas pastraipsniui. Tačiau kadangi daugiau jokių pasiūlymų dėl jokių straipsnių nėra gauta, galbūt, gerbiami kolegos, galėtume pritariti straipsniams nuo 1 iki 64 bendru sutarimu? Kartu su Teisės departamento išvadomis, joms pritarė komitetas. Ar galėtume pritariti bendru sutarimu? Labai dėkui.

Pasisakymai dėl įstatymo projekto. Motyvai. Keturi – už, keturi – prieš. Už – V. Gapšys. Jo salėje nematau. Tada A. Butkevičius – už.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tikrai pasisakau už šiuos svarbius įstatymų projektus. Atlikę tam tikrą analizę, mes matome, kad yra gana daug pinigų, anksčiau skirtų tiek Europos Sąjungos, tiek numatytų iš mūsų valstybės biudžeto. Jų panaudojimas įgyvendinant svarbius elektros energijos tinklų pertvarkos darbus labai stipriai vėluoja.

Antras dalykas. Reikia įvertinti, kad yra RRF programa, iš kurios taip pat elektros energijos sistemos pertvarkai skiriami didžiuliai pinigai. Jeigu mano atmintis nemeluoja, virš 300 mln. eurų. Iš šios pinigų sumos nemažai skiriama elektros energijos gamybai – tai vėjo jėgainės, saulės energija ir kiti įvairiausi įrenginiai, kurie tikrai pagerintų mūsų elektros energijos gamybos padėtį. Bet norint panaudoti tas lėšas ir jeigu jos bus panaudotos, vis dėlto reikia pripažinti, kad Lietuva labai stipriai vėluoja elektros energijos tinklus rekonstruoti, plėsti arba tiesiog kai kuriuos elektros laidus *sukabeliuoti*.

Mano pageidavimas arba tiesiog pasiūlymas būtų, kad Energetikos komisija ir Ekonomikos komitetas tikrai vykdytų daug griežtesnę kontrolę, parlamentinę kontrolę, dėl šiam svarbiam sektoriui numatytų lėšų įsisavinimo ir projektų įgyvendinimo laiku. Praėjo vieni metai ir aš negalėčiau pasakyti, kuris Lietuvai svarbus projektas per paskutinius metus yra įgyvendintas. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Prieš kalbėti nėra norinčių. Iš klausėme visus norinčius kalbėti dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymo projekto priėmimo bus tam numatytu darbotvarkėje metu.

16.37 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 11, 14, 20, 20², 22, 52 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-830(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-10.2 klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-830(2). Priėmimas pastraipsniui. Jokių pasiūlymų nėra gauta. Gal galėtume nuo 1 iki 10 straipsniams visiems kartu pritariti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta. Pasisakymai dėl motyvų. Nėra norinčių kalbėti. Balsavimas dėl įstatymo projekto bus taip pat tam numatytu darbotvarkėje metu.

16.38 val.

Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 24, 28¹, 29, 30 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-831(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-10.3 klausimas – Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 kai kurių straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-831(2). Priėmimas pastraipsniui.

Yra gauta Teisės departamento pastabų. Ekonomikos komiteto pirmininke, įjungsiu, gal iš vietos pristatysite departamento pasiūlymus ir komiteto išvadą dėl jų. Tuoj. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia taip pat yra tik viena Teisės departamento pastaba, jai pritaria bendru sutarimu. Visam projektui yra komiteto pritaria bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, ar galime vėl nuo 1 straipsnio iki 23 straipsnio pritari visiems straipsniams bendru sutarimu kartu su Teisės departamento išvada? Jai pagrin dinis komitetas pritarė. Galime pritari bendru sutarimu. Labai dėkui, pritaria.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti Seimo narių. Balsavimas dėl įstatymo projekto bus tam numatytu darbotvarkėje metu.

16.39 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 5, 6, 8, 14, 16, 26, 30 ir 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-832(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-10.4 klausimas – Energetikos įstatymo Nr. IX-884 kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-832(2). Priėmimas pastraipsniui. Pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime bendru sutarimu pritari nuo 1 iki 11 straipsnio visiems straipsniams bendru sutarimu? Galime, pritaria. Labai ačiū.

Pasisakymai dėl motyvų dėl įstatymo projekto. Keturi – už, keturi – prieš. Nėra norinčių kalbėti. Balsavimas dėl įstatymo projekto tam numatytu darbotvarkėje metu.

16.40 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 11 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-833(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-10.5 klausimas – Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 keliolikos straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 11 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-833(2). Priėmimas pastraipsniui. Įstatymo projektas iš trijų straipsnių. Ar galime pritari visiems trim straipsniams bendru sutarimu? Jokių pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Labai dėkui, pritaria.

Pasisakymų dėl motyvų dėl įstatymo projekto nėra. Nėra norinčių kalbėti. Balsavimas dėl įstatymo projekto tam numatytu darbotvarkėje metu.

16.41 val.

Geležinkelių transporto kodekso 30³ ir 30⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-834(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-10.6 klausimas – Geležinkelių transporto kodekso 30³ ir 30⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-834(2). Priėmimas pastraipsniui. Įstatymo projektas taip pat iš trijų straipsnių. Jokių pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritari visiems trim straipsniams bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritaria.

Dėl motyvų dėl viso įstatymo projekto. Keturi – už, keturi – prieš. Nėra norinčių kalbėti. Balsavimas dėl įstatymo projekto tam numatytu darbotvarkėje metu.

16.41 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 8, 13¹, 21, 22, 23, 24, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28¹ ir 28² straipsniais įstatymo Nr. XIII-3138 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-934(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-10.7 klausimas – Energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 28¹ ir 28² straipsniais įstatymo Nr. XIII-3138 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-934(2). Priėmimas pastraipsniui. Įstatymo projektas iš vieno straipsnio. Galime pritari straipsniui bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritaria.

Dėl viso įstatymo projekto keturi – už, keturi – prieš. Nėra norinčių kalbėti. Tai buvo paskutinis šito įstatymų projektų bloko klausimas.

16.42 val.

Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 2, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-564(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-564(2). Pranešėjas... Prašom. Per šoninį mikrofoną – aplinkos ministras S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Sveiki. Kadangi priėmimo stadijoje keletas tokių neaiškių pasiūlymų buvo, tai prašyčiau pertraukos iki kito posėdžio dėl šio klausimo. Frakcijos vardu.

PIRMININKAS. O balsavimo metu galima dėl pasiūlymo apsispręsti, kai sueis visi, bet dabar nebalsuoti. Tada dabar neiname per pasiūlymus. Per pasiūlymus eisime, kai susirinks visi kolegos į salę balsavimo metu balsuoti. Tada dėl tų pasiūlymų apsispręsimė. Ar netinka?

S. GENTVILAS (LSF). Tiesiog į kitą posėdį, nes tikrai ir ministerijos pozicijos neaiškios, ir...

PIRMININKAS. Frakcijos vardu...

S. GENTVILAS (LSF). Frakcijos vardu.

PIRMININKAS. ...prašote pertraukos iki kito posėdžio?

S. GENTVILAS (LSF). Taip.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu tada, nes ministras prašo pertraukos iki kito posėdžio? Galime. Labai dėkui. Dėl 2-11 klausimo, projekto Nr. XIVP-564(2), skelbiama pertrauka iki kito posėdžio.

16.43 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2, 98 ir 105 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-418(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2, 98 ir 105 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-418(2). Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Įstatymo projektas iš trijų straipsnių. Nėra gauta jokių pataisų ar pasiūlymų. Ar galime pritarti visiems trim straipsniams bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto dėl motyvų pasisakymai. Keturi – už, keturi – prieš. Nematau norinčių pasisakyti Seimo narių. Balsavimas dėl įstatymo projekto tam numatytu darbotvarkėje metu. Gali būti, kad jis bus šiek tiek ir anksčiau, nes gana sparčiai mes čia judame.

16.44 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-660(2)ES (priėmimas)

Kitas įstatymų projektų, kuriuos reikia priimti, 2-13 blokas. Darbotvarkės 2-13.1 klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-660(2). Pagrindinio komiteto pranešėjas – G. Paluckas. Prašau.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kolegos, noriu pristatyti visą paketą susijusių teisės aktų projektų.

PIRMININKAS. Ne, ne, ne. Gerbiamas pranešėjau, kadangi čia priėmimo stadija, tai turime eiti per kiekvieną įstatymo projektą. Dabar mes kalbame apie darbotvarkės 2-13.1 klausimą – įstatymo projektą Nr. XIVP-660. Pradėkime nuo Teisės departamento pasiūlymų. Gal pristatykite Teisės departamento visus pasiūlymus ir komiteto išvadas dėl Teisės departamento pasiūlymų. Tada jau eisime prie Seimo narių pasiūlymų.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, Teisės departamento pasiūlymų yra beveik 60 puslapių ir kiekvieno atskirai, matyt, pristatyti nėra prasmės, nes didžioji jų dalis yra redakcinio pobūdžio. Iš esmės didžiajai daliai, beveik absoliučiai daugumai tų pasiūlymų yra pritarta komiteto bendru sutarimu. Atskirai yra gauta keletu Seimo narių pasiūlymų, tai yra komiteto pirminin-

ko pasiūlymai dėl paties įstatymo įsigaliojimo numatomų datų, tai yra keisti įstatymo projekto 2 straipsnio 26 dalį pagal rinkos dalyvių pasiūlymus: įsigaliojimas yra keičiamas į 2022 m. gegužės 1 d. ir kitoje vietoje į balandžio 30 dieną tam, kad rinkos dalyviai spėtų prisitaikyti ir galėtų įstatymą taikyti visa apimtimi. Taip pat atskirai, matyt, reikėtų paminėti A. Kupčinsko pataisą, ji buvo teikta...

PIRMININKAS. Gerbiamas pranešėjau, mes dabar dėl Teisės departamento pastabų kalbame. Dėl Seimo narių pataisų, kadangi turėsime apsispręsti balsuodami, tai balsavimo metu, kai susirinks į salę visi Seimo nariai, tokia jau yra praktika, kad tuščioje salėje nepriimame pataisų. Dabar mes iki 31 straipsnio, kur nėra Seimo narių pataisų, kartu su Teisės departamento išvadomis, jas ką tik pristatė G. Paluckas ir joms pagrindinis komitetas pritarė, galime pritarti bendru sutarimu, straipsniams nuo 1 iki 31? (*Balsai salėje*) Galime. Labai dėkui. Pritarta.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau svarstysime Seimo narių pataisus balsavimo metu, kai susirinks salėje visi Seimo nariai. Šiuo klausimu tiek, maksimumas, ką galime padaryti.

16.47 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 476¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-661(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-13.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir kodekso papildymo 476¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-661(2). Priėmimas pastraipsniui. Pataisų, pasiūlymų?

G. PALUCKAS (LSDPF). Negauta.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti straipsniams nuo 1 iki 4 bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime pritarti, pritarta. Labai dėkui. Pasisakymai dėl motyvų dėl šio įstatymo projekto. Nėra. Per šoninį mikrofoną S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolegos, tai yra mūsų komiteto projektas. Teisės departamento pastabų nebuvo, tačiau kadangi dėl to paties straipsnio yra keletas variantų, kai kurie ir anksčiau priimti, mes dėl protokolo norėtume pateikti patikslinimą, kad protokole atsispindėtų tų redakcijų suvienodinimas. Teisės departamentas to nežinojo. Aš galėčiau šitą palikti tiesiog prie protokolo.

PIRMININKAS. Gal iš tribūnos tada pristatykite.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Iš tiesų dabar 3 straipsnyje yra taip parašyta: „Papildyti kodekso priedą (čia kur yra priedai, 104 punktas) 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (nauja redakcija)“, 2 punktas: „Buvusius kodekso priedo 104, 105, 106 ir 107 punktus laikyti atitinkamai 105, 106, 107 ir 108 punktais“. O reikėtų, kad šito, ką tik paminėto, projekto 3 straipsnio 2 dalis būtų tokia: buvusius kodekso priedo 104, 105, 106 ir 107 punktus (išbraukiame ir įrašome 104–108 punktus) laikyti atitinkamai – išbraukiame 105, 106, 107 ir 108, įrašome 105–109 punktus. Tiesiog yra suderintamos skirtingos įstatymo redakcijos. (*Balsai salėje*) Taip, redakcinės, tik redakcinės.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, galime pritarti redakcinėms pastaboms, kurias ką tik pristatė S. Šedbaras, bendru sutarimu? Galime pritarti. Labai dėkui. Pritarta.

16.50 val.

Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. IX-2246 2, 5, 7, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-662(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-13.3 klausimas – Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. IX-2246 kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-662(2). Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Pataisų ir pasiūlymų nei dėl vieno straipsnio nėra gauta. Ar galime pritarti visiems straipsniams nuo 1 iki 6 bendru sutarimu? Galime pritarti? Labai dėkui, pritarta. Dėl viso įstatymo projekto nėra norinčių kalbėti kolegų.

16.50 val.

Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 2, 8, 10, 12 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-663(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-13.4 klausimas – Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-663(2). Taip pat pataisų ir pasiūlymų nei dėl vieno straipsnio nėra gauta. Ar galime bendru sutarimu pritarti visiems straipsniams nuo 1 iki 6 bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Dėl viso įstatymo projekto po priėmimo nėra norinčių kalbėti Seimo narių.

16.51 val.

Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-664(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-13.5 klausimas – Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-664(2). Priėmimas pastraipsniui. Pataisų ir pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu visiems straipsniams nuo 1 iki 3? Galime. Labai dėkui, pritarta. Dėl viso įstatymo projekto keturi – už, keturi – prieš po priėmimo. Nėra norinčių kalbėti Seimo narių. Balsavimas dėl įstatymo projekto – balsavimo metu.

16.51 val.

Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-665(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-13.6 klausimas – Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-665(2). Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Įstatymo projektas – iš dviejų straipsnių. Nei dėl vieno nėra gauta jokių pataisų ar pasiūlymų. Ar galime pritarti abiem straipsniams bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Dėl viso įstatymo projekto keturi – už, keturi – prieš. Nėra norinčių kalbėti Seimo narių. Balsavimas dėl įstatymo projekto – balsavimo metu.

16.52 val.

Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 19, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-666(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-13.7 klausimas – Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-666(2). Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Nei dėl vieno įstatymo straipsnio pataisų ir pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti visiems straipsniams nuo 1 iki 10 bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Dėl viso įstatymo projekto dėl motyvų keturi – už, keturi – prieš. Nėra norinčių kalbėti. Balsavimas dėl įstatymo projekto – balsavimo metu.

16.52 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13² ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-667(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-13.8 klausimas – Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13² ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-667(2). Priėmimas. Įstatymo projektas – iš trijų straipsnių. Nei dėl vieno iš jų nei pataisų, nei pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti visiems 1, 2, 3 straipsniams bendru sutarimu po priėmimo? Galime, pritarta. Labai dėkui. Dėl viso įstatymo projekto dėl motyvų nėra norinčių kalbėti Seimo narių. Balsavimas dėl įstatymo projekto – balsavimo metu.

16.53 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 44, 45, 46, 77, 83 straipsnių ir III skyriaus XI skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-668(2) (priėmimas)

Ir paskutinis šito bloko 2-13.9 klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 kai kurių straipsnių ir III skyriaus XI skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-668(2). Priėmimas. G. Paluckas. Yra gautas Teisės departamento vienas pasiūlymas. Gal iš vietos (įjungsiu mikrofoną) pristatykite ir komiteto išvadą, ir patį pasiūlymą. Prašom.

G. PALUCKAS (LSDPF). Seimo Teisės departamentas teikia 7 straipsnio tikslinimą, po žodžio „įsigaliojimas“ įrašytini žodžiai „ir įgyvendinimas“. Taip pat antroje dalyje prieš „susisiekimo“ įrašyti žodžius „Lietuvos Respublikos“. Komitetas bendru sutarimu pritarė ir pritarė įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, įstatymo projektas yra iš septynių straipsnių. Ar galime pritarti straipsniams nuo 1 iki 7 bendru sutarimu kartu su Teisės departamento pasiūlymu, kurį pristatė G. Paluckas ir kuriam pritarė pagrindinis komitetas? Bendru sutarimu galime? Labai dėkui. Pasisakymai dėl motyvų dėl įstatymo projekto. Keturi – už, keturi – prieš. Nėra norinčių pasisakyti. Balsavimas dėl įstatymo projekto – balsavimo metu.

16.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-669(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas, dabar paskutinis, prieš tai šiek tiek buvau suklaidinęs, 2-13.10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-669(2). Priėmimas.

Seimo nutarimas – iš dviejų straipsnių. Pataisų, pasiūlymų negauta. Ar galime pritarti 1 ir 2 straipsniams bendru sutarimu po priėmimo? Galime pritarti. Labai dėkui. Pritarta.

Dėl viso Seimo nutarimo projekto keturi – už, keturi – prieš. Nėra norinčių kalbėti. Balsavimas dėl Seimo nutarimo projekto balsavimo metu.

16.56 val.

Buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-729(2), Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 pavadinimo, 2, 3, 4, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 23², 23³, 25, 26, 28, 29 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 3¹ straipsniu ir trečiojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-730(2), Įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-576 pavadinimo, 3, 8, 9, 10, 10¹, 12, 15 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-731(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9, 10, 11, 11¹, 12, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-732(2), Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 1, 8, 9, 10, 10¹ ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-733(2), Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 8, 9, 11, 12, 22 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-734(2), Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 7, 11, 12, 31, 39¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-735(2), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 22 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-736(2), Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 20, 37², 39, 47², 58, 59, 63, 74, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-737(2),

Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 13, 21, 23 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-738(2), Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 11 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-739(2), Administracinių nusižengimų kodekso 99, 148, 205 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-740(2), Baudžiamojo kodekso 222 ir 223 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-741(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės rezervinis 2.1 klausimas – Buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-729(2). Ir lydimieji įstatymų projektai. Prašom... Rezervinis 2.1 klausimas, r-2.2 klausimas – projektas Nr. XIVP-730(2), r-2.3 klausimas – projektas Nr. XIVP-731(2), r-2.4 klausimas – Nr. XIVP-732(2), r-2.5 klausimas – projektas Nr. XIVP-733(2), r-2.6 klausimas – projektas Nr. XIVP-734(2), r-2.7 klausimas – projektas Nr. XIVP-735(2), r-2.8, r-2.9, r-2.10, r-2.11, r-2.12 ir r-2.13 klausimai. Visas įstatymų projektų blokas. Pranešėjas, komiteto išvada pristato Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Visiems tiems projektams, kuriuos jūs taip tiksliai perskaitėte, Biudžeto ir finansų komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: 9 – už, 1 susilaikė.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl visų perskaitė, kad visiems pritarė Biudžeto ir finansų komitetas. Papildomo komiteto, Audito komiteto, išvada pristato S. Jovaiša. Gerbiamas Jovaiša, prašau pristatyti savo komiteto išvada.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, pristatau Audito komiteto išvada dėl minėtų projektų. Dėl visų iš karto turbūt, ar ne?

PIRMININKAS. Taip, visų iš karto.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Visiems iš karto, įskaitant pritarimą Biudžeto ir finansų komiteto patikslinimams dėl kai kurių straipsnių, pritarė. Balsavimo rezultatai: 6 – už, susilaikiusių ir prieš nebuvo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl dviejų projektų, rezervinio 2.12 klausimo – projekto Nr. XIVP-740, ir r-2.13 klausimo – projekto Nr. XIVP-741, kaip pagrindinis buvo Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Jo pirmininkas S. Šedbaras dabar pristatys savo komiteto išvada.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Taip, kolegos, tai buvo du lydimieji projektai: Administracinių nusižengimų kodekso ir Baudžiamojo kodekso. Komitetas, kaip pagrindinis, šiuos lydimuosius svarstė spalio 27 dieną, abiem atvejais visų 7 balsais už buvo projektams pritarė.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame M. Majauską. Dėl r-2.1 klausimo – Buhalterinės apskaitos įstatymo – yra gautas Audito komiteto pasiūlymas dėl 1 straipsnio, siūlymas keisti 6 straipsnio 4 dalį. Prašom tuomet pristatyti.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Komitetas iš dalies pritaria šiam pasiūlymui ir Biudžeto ir finansų komiteto komentaras buvo toks: siekiant tarpusavyje suderinti Finansinės apskaitos įstatymo 6 straipsnio ir Viešųjų pirkimų įstatymo 22 straipsnio nuostatas bei siekiant teisinio aiškumo, komitetas siūlo patobulinti 6 straipsnio 4 dalies redakciją, papildyti Finansinės apskaitos įstatymo 6 straipsnio 4 dalį, kuria nustatoma pareiga subjektams Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytais atvejais, viešojo sektoriaus subjektams ir kitiems subjektams, kurie yra perkančiosios organizacijos, teikti tik elektroninius dokumentus. Taigi Biudžeto ir finansų komitetas pritaria iš dalies.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausiu Audito komiteto pranešėjo, kreipiuosi, ar jus tenkina Biudžeto ir finansų komiteto sprendimas? Tuoj įjungsiu mikrofoną. Prašom.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Kaip minėjau pristatydamas, šiems patikslinimams Audito komitetas pritaria ir balsuoti neprašo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Audito komitetą tenkina Biudžeto ir finansų komiteto išvada. Ir dar gautas vienas Audito komiteto pasiūlymas dėl įstatymo projekto 2 straipsnio. Prašau pristatyti.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas taip pat atsižvelgė į Audito komiteto pasiūlymą ir pritarė iš dalies. Iš esmės buvo pateikti keli argumentai. Atsižvelgiant į didelį kiekį poįstatyminių teisės aktų, kuriuos privalės parengti Finansų ministerija, siūlytina nustatyti šio įstatymo lydimųjų įstatymų dviem mėnesiais ilgesnį poįstatyminių teisės aktų parengimo terminą. Nustatyti, kad Vyriausybė ar jos įgaliota institucija įgyven-

dinamuosius teisės aktus priimtų iki 2022 m. kovo 31 d. Iš esmės Biudžeto ir finansų komitetas Audito komiteto nuomonei pritaria iš dalies.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kreipiuosi į Audito komiteto pranešėją, ar jus tenkina toks?..

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Analogiškai. Audito komitetas pritaria tokiems patikslinimams dėl terminų. Balsuoti taip pat neprašo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Yra pasiūlymas dar dėl vieno įstatymo projekto. Tuoju. Dėl rezervinio 2-8 klausimo – Viešųjų pirkimų įstatymo – taip pat yra Audito komiteto pasiūlymas. Gerbiamas Mykolai, gal...

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų komitetas apsvairstė Audito komiteto siūlymą nustatyti vėlesnę, 2025 metų, įsigaliojimo datą, tačiau Biudžeto ir finansų komitetas tam nepritarė, atsižvelgdamas į Finansinės apskaitos įstatymo 6 straipsnio, Viešųjų pirkimų įstatymo 22 straipsnio patikslintas nuostatas. Pagal Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymus, siūlytina išbraukti projekto 5 straipsnio 2 dalį kaip neaktualią. Taigi komitetas nepritarė Audito komiteto pasiūlymui nustatyti 2025 metus.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Žodis suteikiamas Audito komiteto pranešėjui S. Jovaišai.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Audito komitetas ir čia sutinka su pagrindinio komiteto nuostata ir balsuoti neprašo.

PIRMININKAS. Neprašo balsuoti. Labai dėkui. Ar dar yra pasiūlymų? Nėra. Viskas, čia buvo visi pasiūlymai. Dėl viso įstatymų projektų bloko po svarstymo pasisakymai dėl motyvų. Nėra norinčių pasisakyti Seimo narių. Balsavimas dėl įstatymų projektų – balsavimo metu.

Gerbiami kolegos, kadangi darbotvarkę gana sparčiai lenkiame, noriu informuoti tiek visus, esančius čia, tiek tuos, kurie žiūri per televiziją, praneškite savo frakcijų kolegoms, kad po 10 minučių bus balsavimas, po 10–15 minučių. Na, po 10 minučių susirinkime ir bus visiems gana optimalu, man atrodo.

17.04 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 17, 24, 27, 28, 34, 39, 42, 44, 45, 47, 55, 56, 67 straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3686(2), Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 3, 4, 5, 6, 6¹, 8, 9, 10, 11, 16, 17, 25 straipsnių ir penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹, 25¹ ir 25² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3687(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 3.1 klausimas – Statybos įstatymo kai kurių straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3686(2). Ir rezervinis 3.2 klausimas – Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo kai kurių straipsnių ir penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo keliais straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3687(2). Svarstymo stadija. Aplinkos apsaugos komiteto išvadą dėl abiejų įstatymų projektų pristatys Seimo narys A. Gedvilas. Prašau.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, pirmininke. Seimo Aplinkos apsaugos komitetas šių metų spalio 20 dieną posėdyje apsvairstė Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3687 ir priėmė sprendimą pritarti komiteto pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktas pastabas ir pasiūlymus patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Kaip aš matau, dėl įstatymų projektų yra Seimo narių pasiūlymų, todėl dėl jų turėsime apsispręsti tada, kai salėje bus visi Seimo nariai ir kai bus balsuoti skirtas momentas.

A. GEDVILAS (DPF). Vyriausybės...

PIRMININKAS. Taip, tada prašom pristatyti Vyriausybės pasiūlymą.

A. GEDVILAS (DPF). Vyriausybės pasiūlymas šių metų rugpjūčio 4 dienos. Komiteto nuomone – pritarti iš dalies. Komiteto pasiūlymas – buvusiu projektu keičiamo įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 13 punktą laikyti 14 punktu ir jį išdėstyti taip: 13-as išbraukiamas ir rašomas 14-as.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Primenu, kad šitas pasiūlymas buvo dėl rezervinio 3.2 klausimo. Tai projektas Nr. XIIIIP-3687(2). Ar galime pritarti Aplinkos apsaugos komiteto tokiai išvadai

dėl Vyriausybės pasiūlymo bendru sutarimu? Galime pritarti? Labai dėkui, pritarta. Gerbiamas kolega, labai dėkui. Padarėme su šitais projektais *maksimum*, ką galime. Balsavimo metu, kai susirinks, apsisprėsime dėl Seimo narių pasiūlymų, dėl jų turėsime balsuoti.

17.06 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 ir 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5369(2) (svarstymas)

Darbotvarkės dar vienas rezervinis 4 klausimas – Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 ir 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5369(2). Pranešėjas – Aplinkos apsaugos komiteto... Pas mane įrašytas pranešėjas K. Adomaitis, bet ar jūs pristatysite, gerbiamas Aidai?

A. GEDVILAS (DPF). Manau, kad aš.

PIRMININKAS. Prašom. Tada pristatykite komiteto...

A. GEDVILAS (DPF). Seimo Aplinkos apsaugos komitetas šių metų spalio 20 dieną posėdyje apsvaustė Lietuvos Respublikos statybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3686 ir priėmė sprendimą pritarti komiteto pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktas pastabas ir pasiūlymus patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Ne šitas...

A. GEDVILAS (DPF). Atsiprašau, truputį susimaišiau. Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 ir 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5369. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kaip papildomo Kaimo reikalų komiteto išvadą pristato J. Baublys. Prašom.

J. BAUBLYS (LSF). Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas, kaip papildomas, praėjusių metų gruodžio 16 dieną nusprendė pritarti iniciatorių pateiktam Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-5369 ir pasiūlė kaip pagrindiniam Aplinkos apsaugos komitetui tobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymus, jiems komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu už. Balsavime dalyvavo septyni komiteto nariai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Pasisakymai... A. Kupčinskas pristato Ekonomikos komiteto išvadą. Ar yra salėje A. Kupčinskas? Nėra.

Gerbiami kolegos, kas Ekonomikos komiteto išvadą galėtų pristatyti? K. Starkevičiaus taip pat nematau. Ar yra salėje Ekonomikos komiteto narių, kurie galėtų pristatyti? Gintautai, pristatyk, išvadą duosime. (*Balsai salėje*) Jau surado. Pristatys A. Bagdonas. Labai ačiū.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Ekonomikos komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Pasisakymai dėl motyvų po svarstymo. Nėra norinčių kalbėti Seimo narių. Gerbiami kolegos, gal galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu šiam įstatymo projektui? Dėl jo išvados ką tik buvo pristatytos. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Labai dėkui. Pritarta. (*Balsai salėje*)

Gerbiami kolegos, visi darbotvarkėje esantys klausimai pristatyti. Dabar turėtume pereiti prie balsavimo, tačiau aš buvau paskelbęs, kad balsavimas bus už 10–15 minučių. Tas laikas dar neatėjo. Tai arba darome 5 minučių techninę pertraukėlę, arba jau pereiname prie balsavimo. Frakcijų seniūnai, galime pereiti prie balsavimo? (*Balsai salėje*) Galime, gerai. Labai dėkui.

17.12 val.

Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 18 ir 19 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1052 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6 klausimas, dėl jo turime apsispręsti. Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1052. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 71 Seimo narys: už – 46, prieš nėra, susilaikė 25. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Švietimo ir mokslo komitetą. (*Balsai salėje*) Prašau.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Dėl Vyriausybės išvados apsispręsimė. Dabar apsispręsimė dėl komitetų. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Švietimo ir mokslo komitetą. Galime tokiam siūlymui pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Labai dėkui. Pritarta. Papildomu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime pritarti. Labai dėkui. Siūloma svarstyti gruodžio 16 dieną. (*Balsai salėje*) Tuoj. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Galime pritarti.

Buvo siūlymas kreiptis į Vyriausybę dėl išvados. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Prašoma balsuoti dėl kreipimosi į Vyriausybę dėl išvados. Kas pritariate kreipimuisi į Vyriausybę dėl išvados dėl minėto įstatymo projekto, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 54, prieš – 8, susilaikė 21. Kreipiamės į Vyriausybę dėl išvados.

17.15 val.

Civilinio turto konfiskavimo įstatymo Nr. XIII-2825 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-781 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės 2-7 klausimas, dėl jo reikia apsispręsti, – Civilinio turto konfiskavimo įstatymo Nr. XIII-2825 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-781. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 44, prieš – 5, susilaikė 40. Įstatymo projektui vieno balso persvara nepritarta. Turime apsispręsti, ką darome toliau su įstatymo projektu. Tai alternatyvus balsavimas. Kas balsuojate už, balsuojate už tai, kad būtų gražinta iniciatoriams tobulinti, kas balsuojate prieš, balsuojate, kad įstatymo projektas būtų atmetas.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 74, prieš – 14. Įstatymo projektas gražinamas iniciatoriams tobulinti.

17.16 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-829(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės 2-10.1 klausimas, jį turime priimti, – Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-829(2). Priėmimas. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 76, prieš nėra, susilaikė 11. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-829(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.17 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 11, 14, 20, 20², 22, 52 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-830(2) (*priėmimo tęsinys*)

Kitas darbotvarkės 2-10.2 klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-830(2). Priėmimas. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote, kas mažiau nepritariate.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 83, prieš nėra, susilaikė 7. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-830(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.18 val.

Energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 24, 28¹, 29, 30 straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-831(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-10.3 klausimas – Energijos išteklių rinkos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir septintojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-831(2). Priėmimas. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 81, prieš nėra, susilaikė 6. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-831(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.19 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 5, 6, 8, 14, 16, 26, 30 ir 31 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-832(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-10.4 klausimas – Energetikos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-832(2). Priėmimas. Kas pritariate – tradiciškai už, kas nepritariate – prieš arba susilaikote.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 83, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.20 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 11 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-833(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-10.5 klausimas – Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 11 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-833(2). Priėmimas. Kas pritariate – už, kas nepritariate – kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 84, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.21 val.

Geležinkelių transporto kodekso 30³ ir 30⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-834(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-10.6 klausimas – Geležinkelių transporto kodekso 30³ ir 30⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-834(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 86, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.22 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 6, 8, 13¹, 21, 22, 23, 24, 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28¹ ir 28² straipsniais įstatymo Nr. XIII-3138 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-934(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-10.7 klausimas – Energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 28¹ ir 28² straipsniais įstatymo Nr. XIII-3138 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-934(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 80, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.23 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2, 98 ir 105 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-418(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-12 klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2, 98 ir 105 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-418(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 87, prieš nebalsavo niekas, taip pat niekas nesusilaikė. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.24 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-660(2)ES (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-13.1 klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-660(2)ES. Šiuo atveju mes esame priėmimą pastraipsniui atlikę iki 31 straipsnio. Dėl 32 straipsnio yra gauta Seimo narių pasiūlymų. Prašau.

Į tribūną kviečiu komiteto pranešėją G. Palucką. Dabar apsispręsimė dėl Seimo narių pasiūlymų. Dėl 32 straipsnio yra gauta Seimo narių A. Bagdono, L. Savicko, I. Pakarklytės, V. Fiodorovo ir G. Palucko.

G. PALUCKAS (LSDPF). Taip, kolegos, pristatau grupės...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš tik dar noriu... Dėl visų pasiūlymų reikia 29 Seimo narių paramos. Ar galime sutarti, kad turime 29 Seimo narių palaikymą ir pereiname prie svarstymo? Galime. Labai dėkui. Prašom, pranešėjau, tada pristatyti. Gerbiamasis pranešėjau, A. Bagdonas pristato savo pasiūlymą, jūs komiteto išvadą ir tada sprendžiame. Prašau. Ne kaip atrodyt, kai pats ir pataisą pristatysite, ir komiteto išvadą. Prašau. Radote? Gintai, tada kaip vienas iš teikėjų pristatykite, taupant laiką.

G. PALUCKAS (LSDPF). Jeigu leisite, kolegos, aš tada trumpai ir pristatysiu. Šiuo siūlymu grupė Seimo narių sudaro galimybes Ryšių reguliavimo tarnybai naudoti vadinamąjį ekonominio atkartojamumo instrumentą, siekiant nustatyti vieno iš rinkoje dominuojančių paslaugos teikėjų prievolę teikiant paslaugas kitiems, mažmeninės paslaugos pardavėjams, nustatyti teisingą kainą. Paprastai tariant, yra keletas rinkos dalyvių, kurie nesutaria, kaip turėtų būti naudojama vieno iš paslaugos teikėjų susiformavusi monopolinėje padėtyje infrastruktūra ir kaip ta kainodara turi būti sudaryta. Todėl šia įstatymo pataisa yra sudaroma galimybė Ryšių reguliavimo tarnybai taikyti ekonominio atkartojamumo metodą ir, jeigu jis nepasiteisina, kitus direktyvose išvardintus, Elektroninių ryšių kodekse išvardintus instrumentus, kuriais yra siekiama apriboti vieno ar kito paslaugos teikėjo dominuojančią padėtį.

PIRMININKAS. Jūs pristatėte pasiūlymą, o dabar komiteto sprendimą.

G. PALUCKAS (LSDPF). Komitetas apsvarstė ir balsavimo rezultatai: už – 8, prieš – 1, susilaukė 1. Pataisai pritarta.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti komiteto pozicijai bendru sutarimu? Seimo narių pataisai, jai komitetas pritarė, pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

Kita Seimo nario A. Kupčinsko pataisa dėl to paties 32 straipsnio. Gerbiamas Andriau, prašom pristatyti savo pataisą.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, kadangi pritarta prieš tai buvusiai pataisai, mano jau neteko prasmės ir atsiimu, nebebalsuokime.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl to mūsų darbas tik paprastėja. Ar galime pritarti 32 straipsniui su ką tik pritarta Seimo narių pataisa? A. Bagdono, L. Savicko – ta, kuriai prieš tai pritarėme, dėl 32 straipsnio. Galime pritarti. Labai dėkui, pritarta.

Yra daug straipsnių, dėl jų pasiūlymų nėra gauta. Nuo 33 iki 97 straipsnio nėra gauta jokių pataisų, pasiūlymų. Ar galime pritarti visiems tiems straipsniams vienu kartu bendru sutarimu? Galime pritarti. Dėkui, pritarta. Minutėlę.

Ar galime pritarti visam naujos redakcijos 1 straipsniui, jis susideda iš 97 straipsnių, bendru sutarimu? Galime pritarti. Labai dėkui. Pritarta.

2 straipsnis. Dėl 2 straipsnio yra Seimo nario K. Starkevičiaus pasiūlymas. Kazy Starkevičiaus, gal galėtumėte pristatyti savo pasiūlymą dėl 2 straipsnio 3 dalies dėl...

G. PALUCKAS (LSDPF). Įsigaliojimo.

PIRMININKAS. ...įsigaliojimo. Taip.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia yra įsigaliojimo datos, nes jeigu mes būtume anksčiau šį įstatymą priėmę, būtų laikas parengti poįstatyminius aktus. Štai dabar čia su visomis institucijomis suderinta. Siūlau pritarti.

G. PALUCKAS (LSDPF). Komitetas pritaria bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Komitetas pritaria. Ar galime bendru sutarimu pritarti K. Starkevičiaus pataisai? Jai komitetas pritaria. Galime? Labai dėkui. Pritarta.

Dėl 2 straipsnio 5 dalies taip pat K. Starkevičiaus pataisa, irgi dėl įsigaliojimo. Galime pritarti bendru sutarimu? Komitetas jai pritaria. Galime pritarti? Labai dėkui. 2 straipsnio 6 dalis. Taip pat K. Starkevičiaus pataisa dėl įsigaliojimo, jai komitetas pritarė. Ir dėl 7 dalies tokia pat K. Starkevičiaus pataisa. Ir dėl 8, ir dėl 9, dėl 10, dėl 11, dėl 12 dalių taip pat dėl įsigaliojimo datos, dėl 13 straipsnio, dėl 14... Tas pats pasiūlymas. Pritariame bendru sutarimu. Tada dar ar yra nebe su tuo susijusių pataisų? Dėl 2 straipsnio 26 dalies taip pat K. Starkevičiaus. Čia irgi dėl įsigaliojimo?

G. PALUCKAS (LSDPF). Visi dėl įsigaliojimo.

PIRMININKAS. Įsigaliojimo. Tai viskas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Komitetas pritaria bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, galime pritarti visam naujos redakcijos 2 straipsniui su pataisomis? Joms tik ką pritarėme ir joms buvo pritaręs pagrindinis komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

Tada dėl viso įstatymo projekto Nr. XIVP-660 už – A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiami kolegos, aš labai trumpai kalbėsiu dėl šio įstatymo projekto. Jis nesukėlė, aš manau, didelių diskusijų Seime, bet man kelia tam tikrų abejonių. Aš manau, kad priėmus šią įstatymą Lietuva gali atsidurti tam tikrame tarptautiniame arbitraže, ir pasakysiu kodėl.

Šiandien elektroninių ryšių priemonių ir įrangos pristatyme dalyvauja trys organizacijos: „Huawei“, „Nokia“ ir „Ericsson“, ir Lietuvos rinką yra maždaug pasidalinę į tris dalis. Šituo įstatymu mes eliminuojame visus tiekėjus iš trečiųjų šalių, tai yra Kinijos, Singapūro ir Pietų Korėjos, nors kai kurios kompanijos savo filialus turi Europoje, Europos Sąjungos valstybėse. Pavyzdžiui, Lietuvai teikia daugiausiai Vengrijoje pastatyta įmonė ir šituo įstatymu mes jau įgyvendiname 5G dažnį Lietuvoje. Faktiškai jis yra diegiamas 4G platformoje, faktiškai įranga bus perkama visiškai kita ir visas diegimas mums tikrai stipriai pabrangs.

Kitas klausimas. Ar tai nebus Konkurencijos įstatymo pažeidimas, nes rinkoje lieka du tiekėjai: „Ericsson“ ir „Nokia“? Kiek aš žinau, Konkurencijos taryba irgi yra pateikusi dėl šio įstatymo neigiamą išvadą. Todėl aš ir sakau, kad nebūtų po to iš politikų tam tikrų verkšlenimų, aimanavimų, kad kažkas apgavo, nežinojo, kad yra pažeista netgi ir Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartis, taip pat Kinijos įrangos gamintojų pašalinimas pažeidžia Lietuvos ir Kinijos dvišalės investicijų sutarties 3 straipsnį. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nėra norinčių Seimo narių kalbėti. Už – A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš matau, kad ne visi suprato, apie ką tai yra, koks tai yra įstatymo projektas. Tai yra apie fiksuotą internetą, o ne apie 5G. Į tai noriu atkreipti dėmesį. Noriu pasakyti, kad šiomis pataisomis Ekonomikos komitetas siekia didesnės konkurencijos fiksuoto interneto rinkoje. Dėl istoriškai susiklosčiusių aplinkybių vienas žaidėjas tiesiog turi išskirtinę padėtį. Mes dabar norime, kad Ryšių reguliavimo tarnyba nuo Naujųjų metų taikytų atkartojamumo principą. Vis dėlto ta konkurencija tarp tiekėjų būtų didesnė, ne tik kokia yra dabar, tai yra vieno dominuojančio žaidėjo konkurencija su kabelinėmis televizijomis. Aš manau, kad tos įstatymo pataisos sudarys tokią galimybę. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų norinčių pasisakyti dėl motyvų. Laikas apsispręsti dėl įstatymo projekto. Kas pritariate, balsuojate už, kad nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 82, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.37 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 476¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-661(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-13.2 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir kodekso papildymo 476¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-661(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 91 Seimo narys: už – 87, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.37 val.

Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. IX-2246 2, 5, 7, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-662(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-13.3 klausimas – Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. IX-2246 kelių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-662(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 88, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.38 val.

Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 2, 8, 10, 12 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-663(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-13.4 klausimas – Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 kelių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-663(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 90, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.39 val.

Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-664(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-13.5 klausimas – Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-664(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 87 Seimo nariai, visi balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-664(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.40 val.

Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-665(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-13.6 klausimas – Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-665(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 91 Seimo narys: už – 90, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-665(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.41 val.

Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 19, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-666(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-13.7 klausimas – Pašto įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-666(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai, visi balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-666(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.42 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 13² ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-667(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-13.8 klausimas – Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-667(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 87 Seimo nariai, visi balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-667(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.43 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 44, 45, 46, 77, 83 straipsnių ir III skyriaus XI skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-668(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-13.9 klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 kai kurių straipsnių ir III skyriaus XI skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-668(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 83 Seimo nariai, visi 83 vieningai balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-668(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-669(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimų blokas, dėl jo turime apsispręsti, tai rezervinis 2.1 klausimas. Atsiprašau, praleidau vieną dėl didelio tempo.

Darbotvarkės 2-13.10 klausimas – Seimo nutarimo projektas Nr. XIVP-669(2). Priėmimas. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 85 Seimo nariai, visi 85 balsavo už. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-669(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.45 val.

Buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-729(2), Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 pavadinimo, 2, 3, 4, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 23², 23³, 25, 26, 28, 29 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 3¹ straipsniu ir trečiojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-730(2), Įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-576 pavadinimo, 3, 8, 9, 10, 10¹, 12, 15 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-731(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9, 10, 11, 11¹, 12, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-732(2), Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 1, 8, 9, 10, 10¹ ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-733(2), Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 8, 9, 11, 12, 22 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-734(2), Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 7, 11, 12, 31, 39¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-735(2), Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 22 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-736(2), Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 20, 37², 39, 47², 58, 59, 63, 74, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-737(2), Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 13, 21, 23 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-738(2), Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 11 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-739(2), Administracinių nusižengimų kodekso 99, 148, 205 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-740(2), Baudžiamojo kodekso 222 ir 223 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-741(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimų blokas – r-2.1, r-2.2, r-2.3, r-2.4, r-2.5, r-2.6, r-2.7, r-2.8, r-2.9, r-2.10, r-2.11, r-2.12 ir r-2.13 klausimai. Tai yra Buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 pakei-

timo įstatymo projektas Nr. XIVP-729(2) ir visi lydimieji. Svarstymas. Balsuojame po svarstymo. Kas pritariate įstatymų projektų blokui, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 83, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 3. Įstatymų projektų blokui po svarstymo pritarta.

17.46 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 17, 24, 27, 28, 34, 39, 42, 44, 45, 47, 55, 56, 67 straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3686(2), Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 3, 4, 5, 6, 6¹, 8, 9, 10, 11, 16, 17, 25 straipsnių ir penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹, 25¹ ir 25² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3687(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės r-3.1 ir r-3.2 klausimų blokas. Mes šioje vietoje šiek tiek buvome stabtelėję, nes buvo Seimo narių pataisų. Į tribūną kviečiame Aplinkos apsaugos komiteto pranešėją A. Gedvilą.

Svarstome pirmą įstatymo projektą – Statybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3686. Dėl įstatymo 27 straipsnio 7 dalies yra gautas Seimo narių A. Gedvilienės ir S. Gentvilo pasiūlymas. Kuris iš Seimo narių pristatys? Aiste, prašom pristatyti savo pasiūlymą. Simonas. Matau, Simonas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Pasiūlymas susijęs su Aplinkos apsaugos agentūros prievole tikrinti statybos leidimus ir techninius projektus. Tam, kad netikrintų visų 15 tūkst. per metus išduodamų statybos leidimų, nustatome kriterijus, kuriuos techninius projektus tikrinti, kad apimtis būtų objektyvi. Komitetas pritarė. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Komiteto pranešėjau, komiteto išvada, kaip supratau, pritarti? Atsiprašau. Pakartokite, aš įjungiau mikrofoną. Buvo išjungtas.

A. GEDVILAS (DPF). Komiteto nuomonė yra pritarti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti Seimo narių pasiūlymui bendru sutarimu? Jam komitetas pritarė. Galime pritarti. Labai dėkui, pritarta.

Daugiau pataisų, pasiūlymų nėra. Pasisakymai dėl motyvų dėl viso. Nėra norinčių šnekėti Seimo narių. Labai ačiū.

Balsavimas po svarstymo dėl įstatymų projektų: r-3.1 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-3686(2) ir r-3.2 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-3687(2). Balsavimas po svarstymo. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 79, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 5. Įstatymų projektų blokui po svarstymo pritarta.

Tai buvo paskutinis klausimas, dėl kurio reikėjo balsuoti.

17.49 val.

Seimo narių pareiškimai

Seimo narių pareiškimai. Tuoju, minutėlę. V. Valkiūnas norėtų padaryti mus visus stebinantį pranešimą. Prašom, Valdemarai, į tribūną, jūs užsirašęs dėl Seimo narių pareiškimo.

V. VALKIŪNAS (LRF). Gerbiamieji, ar reikia jaudintis dėl ateities? Sakoma, politikoje nėra draugų, tik interesai. Tai šiandienos ir rytdienos aktualija ir interesas – bendradarbiavimas. Kaip jau anksčiau esu sakęs, kad iki kolapso – trys žingsniai, dabar sakau, liko du su puse. Įvykiai klostosi taip, kad politikieriams ir populistams laikas užleisti vietą racionalistams ir pragmatikams. Globalistai, liberalai, ekstremistai prisidirbo, todėl srėbti šį chaosą prisieis visiems, kad ir kokių mes politinių ir ekonominių pažiūrų ir įsitikinimų būtume.

Pagarba tiems, kurie tramdo chaosą ir suirutę. Bendradarbiavimas tarp visų šios Žemės valstybių, judėjimų ir individų – ar tai būtų Kinija, ar Lietuva, ar Rusija, ar Baltarusija, ar Šiaurės Korėja, ar Pietų Korėja, ar Ukraina, ar Iranas, ar JAV, ar Venesuela. Europos Sąjungos atsisakymas imperialistinių tikslų būtų sveikintinas.

Visi šios Žemės broliai ir seserys, pabuskime dėl bendrų darbų, užtikrinančių ekonominį ir politinį stabilumą. Bendradarbiaudami stabdysime žingsniavimą į kolapsą ir chaosą. Siūlau suspenduoti trejiems metams vadinamąją žaliają ekonomiką, nes per daug *įsigazavome*. Žalieji, pailsėkite dėl naujų idėjų, susikaupe analizuokite savo idėjas, modernizuokite savo vizijas, kad po trejų metų naujai startuotumėte.

Viena bėda nevaikšto, jai patinka kompanija. Nekvieskime bėdos, bendraukime ir bendradarbiaukime dėl stabilios civilizacijos. Išėjimo kelias iš šios situacijos yra per siauras, kad elgtumės neatsakingai. Agresyvumas ir tarpusavio pyktis nepadės. Tik pozityvus politinis bendradarbiavimas padės ir ekonomiką subalansuoti.

Jungtinės Tautos turi atšaukti arba *vismaž* suspenduoti penkeriems metams visus savo atskirų valstybių diskriminavimo ar baudymo metodus. Atsisakyti politinės įtampos kėlimo, įtampos, kuri turi rimtų pasekmių ne tik politikai, bet ir ekonomikai, kelia visuotinį chaosą, atima žmonių gerovę. Sankcijos ir blokados kelia tik pyktį, nesantaiką, o ne bendradarbiavimą.

Kiekvienas duodame sau užduotį tramdyti savo egocentrizmą, egoizmą. Atiduodame prioritetą – mano pareiga ir atsakomybė, o ne tik mano teisės ir komfortas. Būkime išmintingi pakeleiviai, einame kartu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, Valdemarai. Ir paskutinis pranešimą padarys E. Gentvilas. Per šoninį mikrofoną V. Pranckietis. Prašau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Skamba kaip opinijos esmės ir reprezentacijos anachronizmas. Ačiū, nesupratau.

PIRMININKAS. *Vau!* Prašau, Eugenijau.

E. GENTVILAS (LSF). Aš supratau. Paskutinis Valdemaro sakinyss buvo: būkime pakeleiviai, ar ne. Ir šiandien aš noriu pasakyti, kad gaila, šiandien lapkričio 11-oji, minime Lenkijos nepriklausomybės dieną, tačiau lapkričio 13-oji bus savaitgalis ir mes nesusitiksim čia, o juk lapkričio 13-ąją yra metinės nuo tos dienos, kai mes davėme priesaikas, metinės nuo tos dienos, kai mes išrinkome Seimo Pirmininkę. Tai ta proga aš noriu pasveikinti visus kolegas ir pasakyti: mes įveikėme sunkius pirmuosius kadencijos metus, daug kur brendome, ieškojome ir kaupėme patirtį. Be jokios abejonės, reikia paminėti ir netektį. Mes, Seimas, netekome ilgamečio Seimo nario, kolegos K. Glavecko, bet įgijome kitą galbūt būsimą ilgametę kolegę E. Rudelienę. Pokyčiai, matyt, tokie neišvengiami, kaip ir neišvengiami parlamentiniai barniai ir pykčiai, jų buvo. Pavyzdžiui, šiandien pavadino mus okupantais ir pasiūlė elgtis su mumis kaip su okupantais. Suima pyktis, natūraliai norisi tada reaguoti, bet tenka nuryti seiles, nes mes esame pakeleiviai, mes esame bendradarbiai *minimum*, minimaliausiai.

Išlikime tokie bendradarbiai visi artimiausius trejus metus, supraskime, kad labai daug kur skirsimės, labai daug kur nesutarsime, nes nerinko Lietuvos žmonės vienodai galvojančių žmonių. Išrinko ir V. Valkiūną, ir E. Gentvilą, ir dar daug kitų kitokių žmonių, bet tai mus ir puošia. Kaip yra mūsų žmonės, mūsų rinkėjai skirtingi, esame ir mes skirtingi, ir kitaip negali būti. Taigi sveikinu visus su po dviejų dienų būsiančiomis metinėmis nuo mūsų priesaikos šiame Seime. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Labai dėkui, Eugenijau. Tai buvo paskutinis šios dienos pasisakymas.

Registruojamės.

Užsiregistravo 44 Seimo nariai.

Skelbiu, kad Seimo lapkričio 11 dienos vakarinis plenarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 112 STENOGRAMA

2021 m. lapkričio 16 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame lapkričio 16 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 104 Seimo nariai.

10.01 val.

Informaciniai pranešimai

Turiu perskaityti balsų skaičiavimo grupės naują sudėtį. Nuo lapkričio 16 dienos iki gruodžio 16 dienos balsus skaičiuos K. Adomaitis – Laisvės frakcija, A. Bagdonas – Liberalų sąjūdžio frakcija, T. Bičiūnas – Socialdemokratų frakcija, V. Jukna – Darbo partijos frakcija, G. Kindurys – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, L. Kukuraitis – Demokratų frakcija, A. Kupčinskas – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija ir A. Palionis – Lietuvos regionų frakcija. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. lapkričio 16 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, kaip jūs žinate, mūsų vadams puikybė neleidžia susitikti su A. Lukašenka. A. Lukašenką jie įvardijo teroristu. Tačiau A. Merkel susitiko su A. Lukašenka ir pradėjo derybas dėl pabėgėlių. Yra užregistruota mano rezoliucija, kad vis dėlto Lietuva pradėtų, baigtų šį karą ir ieškotų diplomatinių priemonių spręsti pabėgėlių klausimą su Baltarusija. Aš prašau įtraukti šį klausimą į darbotvarkę. Užtenka čia mums karo, neapykantos. Tikrai A. Merkel nėra jokia teroristė. Jei ji gali kalbėtis su A. Lukašenka, tai mes privalome, nes ši pabėgėlių krizė labiausiai mus spaudžia.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Petrai, nedeinformuokite Seimo ir žiūrovų. A. Merkel nesusitiko su A. Lukašenka. Jeigu jūs norite ką nors įtraukti, tai prašom pasakyti, ką norite įtraukti ir ar traukiate savo, ar frakcijos vardu.

P. GRAŽULIS (LRF). Aš galvoju... Taip yra, gal dar truputėlį patobulinsiu, ketvirtadienį prašysiu, kad būtų įtraukta. (*Juokas salėje*)

PIRMININKĖ. Labai gerai, ačiū. Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nėra.

Gerbiami kolegos, šiandien turime keturis klausimus, kurie nėra įtraukti į rudens sesijos darbotvarkę. Ar galime sutarti bendru sutarimu įrašyti į darbų programą projektus Nr. XIVP-892, Nr. XIVP-839, Nr. XIVP-838 ir Nr. XIVP-412. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Apsisprendime dėl darbotvarkės. Ar galime šios dienos darbotvarkei pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu šios dienos darbotvarkei.

10.03 val.

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-868(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-868(2). Priėmimo stadija. Šį įstatymo projek-

tą sudaro vienas straipsnis. Dėl jo pasiūlymų ir pataisų nėra gauta. Ar galime šiam straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkui. Pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso yra užsirašęs kalbėti dėl motyvų A. Palionis. Motyvai už.

A. PALIONIS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seime tikrai girdėti daug kalbų, kad LRT čia gali piktnaudžiauti ir nori didesnio finansavimo. Visų pirma turėtume prisiminti šito įstatymo ir pakeitimų, ir visų procedūrų eigą, kai 2019 metais buvo užregistruoti pasiūlymai ir iki 2019 metų ir galiojo tokia redakcija, kokią siūlome. Siūlau pritarti, nes pagrindinis sunkumas yra toks, jeigu būtų praeitų metų, tai, pavyzdžiui, kai šiais metais LRT skaičiuotų biudžetą kitiems metams, ji negalėtų skaičiuoti, kol nesibaigs šie metai. Todėl ir yra užpraeiti metai. Tada ji žino tikslų finansavimą ir gali prognozuoti, kokias išlaidas galės padaryti kitais metais jau planuodama savo išlaidas šiais metais. Siūlau Seimo nariams pritarti šitam įstatymo projektui, kad LRT galėtų stabiliai dirbti ir savo tinklę iš anksto nusistatyti. Dėl didėjimo tai atvirkščiai, pagal dabar galiojantį projektą LRT finansavimas didėtų, negu kad dabar mes siūlome. Ačiū ir siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už kalba M. Majauskas. Gerbiamas Mykolai, motyvai už.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Mieli kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas, atidžiai išnagrinėjęs susidariusią situaciją, konstatavo, kad iš tiesų buvo padaryta redakcinė klaida tikslinant įstatymą ir ta kuriozinė situacija nulėmė tai, kad tvarkant įstatymą vienas žodis „užpraeitų“ tapo dviem žodžiais „už praeitų“, ir tokia situacija, jog sausio 1 dieną mes neturime faktinių pajamų įplaukų, tai yra negalime apskaičiuoti ir pritaikyti pakoreguotos įstatymo nuostatos. Jeigu nepriimtume, tai reikėtų, kad LRT finansavimas pagal įstatymą tais atvejais, kai negalime apskaičiuoti faktinių praeitų metų pajamų, grįžtų į 2019 metus, o tai reiškia maždaug minus 13 mln. eurų.

Buvo priimtas sprendimas, kad iš tiesų reikia tikslinti įstatymo projektą labai aiškiai nustatant, kad kai yra skaičiuojamos įplaukos, skaičiuojama ne už ką tik praėjusius, nes ką tik praėjusių, pavyzdžiui, 2022 m. sausio 1 d. mes dar neturime 2021 metų duomenų, todėl turi būti skaičiuojamos 2020 metų pajamos, skaičiuojant 2022 m. sausio 1 d. Atitinkamai įstatymas yra patikslinamas ir sutvarkomas taip, kad nacionaliniam transliuotojui finansavimas išliktų stabilus ir nepriklausomas.

Diskusijos metu iškilo ir daugiau klausimų dėl nacionalinio transliuotojo finansavimo iš esmės ir dėl to, kad tas finansavimas galimai sudaro išskirtines sąlygas vienam transliuotojui augti ir būti išskirtinai dideliame, užimti dominuojančią padėtį rinkoje. Tačiau komitete buvo sutarta, kad tai ne šituo įstatymu turi būti sprendžiama ir prie šito klausimo gali būti sugrįžta kitais formatais. Todėl siūlome pritarti šiam įstatymo projektui ir užtikrinti, kad finansavimas ir toliau išliktų stabilus ir nepriklausomas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Skardžius – motyvai už.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Na, pagaliau paaiškėjo to tarpuko vertė – tai yra 13 mln. eurų. Aš manau, kad valstybei tai tikrai nėra didelė suma padidinti finansavimą 13 mln. eurų nacionaliniam transliuotojui, tačiau parlamento pozicija yra labai svarbi kitu aspektu, tai yra parlamentinės kontrolės aspektu, kaip efektyviai šios lėšos yra panaudojamos.

Atsižvelgiant į tai, kad tai yra nepriklausomas transliuotojas, vis dėlto nerimą kelia pinigų išleidimo efektyvumas, kai nemaža dalis lėšų išleidžiama programoms, kurios akivaizdžiai skatina priešpriešą, skatina patyčias, na, ir, aišku, yra angažuotos vienos politinės jėgos aspektu. Todėl manau, kad negali šioje labai svarbioje valstybės nuomonę formuojančioje institucijoje, objektyvioje institucijoje dirbti asmenys, susikompromitavę turbūt dėl alkoholio vartojimo, na, ir visais kitais aspektais. Todėl siūlau pritarti ir tikiuosi, kad nacionalinis transliuotojas šias lėšas išleis efektyviai ir prasmingai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Už kalba D. Šakalienė. Salėje nėra. Taigi motyvai išsakyti, balsuosime numatytu laiku.

10.09 val.

Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 2, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-564(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-564(2). Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6 straipsnių nėra gauta pasiūlymų ir pastabų. Ar galime kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Dėl 7 straipsnio yra gautos dvi Seimo nario pataisos, todėl mes dėl jų turėsime apsispręsti balsuoti numatytu laiku. Dėl 8, 9, 10 ir 11 straipsnių pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Ar galime jiems pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso projekto ir balsavimus, ir motyvus turėsime balsuoti numatytu laiku.

10.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-918(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-918(2). Pranešėjai yra komitetų atstovai. Pirmąjį kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką M. Majauską. Prašom, Mykolai!

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė Nacionalinį finansinių ataskaitų rinkinį ir patvirtino išvadą bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Kviečiu Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkę A. Gedvilienę.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas nutarimo projektą svarstė lapkričio 3 dieną ir priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui. Pasiūlymų negauta. Už balsavo 5, prieš nebuvo, susilaikė irgi 5. Pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Audito komiteto atstovę R. Budbergytę.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Audito komitetas lapkričio 3 dieną apsvarstė ir vienbalsiai pritarė su pasiūlymu, pateiktu Biudžeto ir finansų komitetui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu K. Starkevičių, kad pristatytų Ekonomikos komiteto išvadą. Kolegos nematau. Ekonomikos komiteto išvadą galbūt galėtų pristatyti A. Bagdonas? Prašom, Andriau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, Pirmininke, už suteiktą žodį. Ekonomikos komitetas apsvarstė klausimą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ateities komiteto išvadą norėčiau pakviesti pristatyti K. Adomaitį. Gerbiamas Kasparai, ar galėtumėte pristatyti Ateities komiteto išvadą dėl 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo?

K. ADOMAITIS (LF). Ateities komitete pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Europos reikalų komiteto išvadą pristatys gerbiamas M. Matijošaitis.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, Lietuvos Respublikos Seimo Europos reikalų komitetas svarstė minėtą klausimą spalio 27 dieną ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. Kaimo reikalų komiteto pirmininkas V. Pranckietis. Nematau šiuo metu salėje. Taigi norėčiau pakviesti R. Šarknicką pristatyti Kultūros komiteto išvadą. *(Balsai salėje)*

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-918(2). Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymų turinyje yra parašyta: „Įvertinę projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturime.“ Komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norėčiau pakviesti gerbiamą V. Pranckietį pristatyti Kaimo reikalų komiteto išvadą.

V. PRANCKIETIS (LSF). Kaimo reikalų komitetas svarstė Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo klausimą. Bendru sutarimu pritarė Seimo nutarimui dėl ataskaitų patvirtinimo. Taip pat svarstė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą. Taip pat bendru sutarimu pritarė ataskaitų rinkiniui. Tiek. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu pristatyti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą gerbiamą A. Pocių.

A. POCIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas gavo kelis Seimo Teisės departamento pasiūlymus. Komitetas apsvarstė. Įvertinę projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturime. Komitetas siūlo pritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gal galėtų gerbiamas A. Veryga pristatyti Sveikatos reikalų komiteto išvadą?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, Seimo Sveikatos reikalų komitetas apsvarstė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą pristatys pirmininkas M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Spalio 27 dieną komitetas apsvarstė minėtą ataskaitą. Priėmė sprendimą pritari iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadai. Pateikė pasiūlymą Biudžeto ir finansų komitetui. Tiek pasiūlymui, tiek išvadai pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Švietimo ir mokslo komiteto išvadą kviečiu pristatyti komiteto pirmininką gerbiamą A. Žukauską. Prašau.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, Švietimo ir mokslo komitetas apsvarstė, pritarė iniciatorių pateiktam projektui ir siūlo pagrindiniam komitetui pritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą išvadą. Kviečiu gerbiamą I. Haase pristatyti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas spalio 27 dieną apsvarstė nutarimo projektą. Siūlo pagrindiniam komitetui pritari iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu gerbiamą Ž. Pavilionį pristatyti Užsienio reikalų komiteto išvadą.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, Pirmininke. Užsienio reikalų komitetas spalio 25 dieną bendru sutarimu pritarė pateiktam Seimo nutarimo projektui Nr. XIVP-918 ir Užsienio reikalų komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu gerbiamą V. Bukauską pristatyti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą.

V. BUKAUSKAS (DPF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip papildomas komitetas, apsvarstė minėtą konsoliduotą teisės aktą. Pirmą. Iš esmės pritarė Seimo nutarimo projektui Nr. XIVP-918 ir komiteto išvadoms.

Antra. Atsižvelgęs į Valstybės audito ataskaitą Nr. FAE-13, įvertinęs, kad dalis audito metu nustatytų trūkumų kartojasi kiekvienais metais, siūlo Vyriausybei stiprinti apskaitos kontrolę, ištaisyti audito metu nustatytus trūkumus ir įgyvendinti auditorių pateiktas rekomendacijas. Kadangi išvadų rengėjų nuomonės išsiskyrė, buvo alternatyvus balsavimas ir buvo pritarė minėtai išvadai: už – 5.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Žmogaus teisių komiteto pirmininką T. V. Raskevičių.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Laba diena. Seimo Žmogaus teisių komitetas Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIVP-918 svarstė šių metų spalio 20 dieną. Komitete nutarimo projektui pritarė, penki nariai balsavo už ir vienas susilaikė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto išvados pristatytos. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Iš karto einame prie priėmimo. Priėmimo dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Dėl šio klausimo apsisprendime balsuoti numatyta laiku. Primenu, kad balsavimas numatytas 11 val. 15 min.

10.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-917(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-917(2). Svarstymo

stadija. Vėlgi kviečiu komitetų atstovus. Pirmiausia Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką M. Majauską.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tiesų dar vienas paketas klausimų, į kuriuos mes čia taip gana formaliai, aš sakyčiau, žiūrime. Visi komitetai pritarė. Iš esmės jokių esminių pastabų nebuvo. Nežinau, jeigu Posėdžių sekretoriatas ir Seimo Pirmininkė sutiktų, galbūt būtų paprasčiau, jeigu vienas komitetas pristatytų visas išvadas. Jeigu ne, tai gal pakartotiu visą procedūrą. Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė ir pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu gerbiama A. Gedvilienę pristatyti Aplinkos apsaugos komiteto išvadą.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Aplinkos apsaugos komitetas nutarimo projektą svarstė lapkričio 3 dieną ir priėmė sprendimą pritarinti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui be pastabų. Už balsavo 5, susilaikė 5. Lemiantis pirmininko balsas – pritariti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu R. Budbergytę pristatyti Audito komiteto išvadą.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Audito komitetas vienbalsiai pritarė Seimo nutarimo projektui Nr. XIVP-917.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu K. Adomaitį pristatyti Ateities komiteto išvadą.

K. ADOMAITIS (*LF*). Ateities komitete pritarita bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Bagdoną pristatyti Ekonomikos komiteto išvadą.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Ekonomikos komitetas apsvarstė klausimą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Europos reikalų komiteto išvadą pristatys M. Matijošaitis.

M. MATIJOŠAITIS (*LF*). Dėkoju už suteiktą žodį. Europos reikalų komitetas spalio 27 dieną apsvarstė nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIVP-917 ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu V. Pranckietį, kad pristatytų Kaimo reikalų komiteto išvadą. Gerbiamas Viktorai, prašau ateiti į tribūną.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Kaimo reikalų komitetas svarstė Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimą ir bendru sutarimu pritarė tokiam patvirtinimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kultūros komiteto išvadą pristatyti kviečiu R. Šarknicką.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Bendru sutarimu kaip papildomo Kultūros komiteto sprendimas pritarinti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIVP-917. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Sveikatos reikalų komiteto išvadą pristatys gerbiamas A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Sveikatos reikalų komitetas apsvarstė 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Norėčiau pakviesti gerbiama V. Alekną, kad pristatytų Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą. Prašom.

V. ALEKNA (*LSF*). Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas pritarė išvadai. Balsavimas: 9 – už, niekas nebuvo nei prieš, nei susilaikė.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Kviečiu M. Lingę pristatyti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Spalio 27 dieną komitetas apsvarstė Valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį. Bendru sutarimu pritarė komiteto išvadai ir komiteto pasiūlymui pagrindiniam komitetui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Žukauską pristatyti Švietimo ir mokslo komiteto išvadą.

A. ŽUKAUSKAS (*LF*). Gerbiamieji Seimo nariai, Švietimo ir mokslo komitetas spalio 27 dieną apsvarstė projektą, pritarė jam bendru sutarimu ir pasiūlė pagrindiniam komitetui jam pritariti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu I. Haase, kad pristatytų Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Teisės ir teisėtvarkos komitetas spalio 27 dieną apsvarstė nutarimo projektą ir siūlo pagrindiniam komitetui pritarinti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimui „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“. Už balsavo 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Ž. Pavilionį pristatyti Užsienio reikalų komiteto išvadą.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, Pirmininke. Mūsų komitetas spalio 25 dieną taip pat svarstė Seimo nutarimo projektą Nr. XIVP-917 ir pritarė bendru sutarimu tiek šiam projektui, tiek Užsienio reikalų komiteto išvadai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu V. Bukauską pristatyti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą.

V. BUKAUSKAS (DPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas kaip papildomas apsvaustė ir iš esmės pritarė Seimo nutarimo projektui Nr. XIVP-917 ir komiteto išvadoms taip pat su pasiūlymu. Atsižvelgiant į Valstybės audito ataskaitą Nr. FAE-12, įvertinant, kad dalis audito metu nustatytų trūkumų kartojasi kiekvienais metais, siūlyti Vyriausybei stiprinti apskaitos kontrolę, ištaisyti audito metu nustatytus trūkumus ir įgyvendinti auditorių pateiktas rekomendacijas. Už – 5, lėmė pirmininko balsas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Žmogaus teisių komiteto pirmininką T. V. Raskevičių pristatyti komiteto išvadą.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Žmogaus teisių komitetas Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIVP-917 svarstė spalio 20 dienos posėdyje. Nutarimo projektui, penkiems komiteto nariams balsavus už ir vienam susilaikius, buvo pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visų komitetų išvados pristatytos. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Einame prie priėmimo. Priėmimo stadijoje dėl motyvų užsirašiusių nėra. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritari 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų, pataisų nėra gauta. Ar galime pritari bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų, kaip jau minėjau, užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku. Balsavimas planuojamas nuo 11 val. 15 min.

10.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2020 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-919(2) (svaustymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2020 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-919(2). Kviečiu pranešėją gerbiamą M. Majauską.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Komitetas apsvaustė ir pritarė projektui bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Taip pat norėčiau pakviesti R. Budbergytę, kad pristatytų Audito komiteto išvadą.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Audito komitetas vienbalsiai pritarė Seimo nutarimo projektui Nr. XIVP-919.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Svaustymo stadijoje diskutuoti užsirašiusių nėra. Priėmimas pastraipsniui.

Įstatymo projektą sudaro tik vienas straipsnis. Ar galime pritari tam straipsniui bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-913(2) (svaustymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-913(2). Kviečiu pranešėją Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininką M. Lingę.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komitetas lapkričio 8 dieną apsvaustė Valstybinio socialinio draudimo fondo 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį ir bendru sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu R. Budbergytę, kad pristatytų Audito komiteto išvadą.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Audito komitetas vienbalsiai pritarė Seimo nutarimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu M. Maldeikį, kad pristatytų Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Laba diena, kolegos. Biudžeto ir finansų komitetas bendru sutarimu pritarė minėtam teisės akto projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Priėmimas pastraipsniui.

Nutarimą sudaro vienas straipsnis, dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-914(2) (svaustymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-914(2). Kviečiu pranešėją M. Lingę.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komitetas minėtą ataskaitą apsvaustė lapkričio 8 dieną ir pritarė bendru sutarimu nutarimo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Audito komiteto išvadą pristatyti gerbiama R. Budbergytę.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Audito komitetas vienbalsiai pritarė Seimo nutarimo projektui Nr. XIVP-914.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Bagdoną, kad pristatytų Ekonomikos komiteto išvadą.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiama kolegos, Ekonomikos komitetas svaustė klausimą ir jam pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra.

Priėmimas pastraipsniui. Vienas straipsnis sudaro šį nutarimą. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Balsuosime numatytu laiku.

10.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-915(2) (svaustymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-915(2). Kviečiu pranešėją gerbiama M. Lingę.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Fondo ataskaitą komitetas apsvaustė taip pat lapkričio 8 dieną ir bendru sutarimu pritarė nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu R. Budbergytę, kad pristatytų Audito komiteto išvadą.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Audito komitetas vienbalsiai pritarė Seimo nutarimo projektui Nr. XIVP-915.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komitetų išvados yra pristatytos. Svaustymo stadijoje mes užsirašiusių diskusijoje neturime. Šį nutarimo projektą sudaro vienas straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nėra gauta. Ar galime šiam straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Balsavimas yra numatytu laiku. Apsvaustėme pirmuosius dešimt klausimus.

1-10 klausimas. Dėl jo yra daug pasiūlymų. Taigi mes jį pradėsime svaustyti jau balsuoti numatytu laiku.

10.38 val.

Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1041 (pateikimas)

Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą V. Giraitytę-Juškevičienę, kad pristatytų 1-12 klausimą – Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1041. Pateikimo stadija. Prašau.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Laba diena. Šiandien yra teikiamas Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir šiuo pakeitimu mes siūlome papildyti darbuotojų, gaudančių papildomas kasmetines atostogas, sąrašą. Kadangi šiandien yra numatyta, kad darbuotojams iki 18 metų, darbuotojams, vieniems auginantiems vaiką iki 14 metų arba neįgalų vaiką iki 18 metų, taip pat neįgaliems darbuotojams yra suteikiamos 25 darbo dienų kasmetinės atostogos, mes siūlome papildyti šį sąrašą ir įtraukti darbuotojus, kurie augina tris ir daugiau vaikų. Mes tikimės, kad toks pakeitimas prisidės prie darbuotojo darbo ir šeiminių santykių derinimo, taip pat leis daugiau laiko praleisti su savo vaikais. Tai ypač aktualu turint gausesnę šeimą vasaros metu, kai yra sunku išleisti galbūt vaiką į būrelius. Žinoma, tėvams tada reikia pasiskirstyti tą vasaros užimtumą ir visą paskirti vaikams. Tikrai toks trumpas pristatymas. Lauksiu klausimų ir tikiuosi, kad kolegės palaikys pateikimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti keli Seimo nariai. Pirmasis užsirašęs klausti J. Pinskus. Jo salėje šiuo metu nematau. Klausia M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui. Gerbiama kolege, norėjau jūsų pasiteirauti. Tiesiog jau ir dabar neretai pasitaiko, kad vaikų turinčios šeimos, darbuotojai, kurie dirba, yra savotiškai diskriminuojami arba, kitaip sakant, stigmatizuojami ir susiduria su tuo, kad darbdaviai gali vengti įdarbinti tokius žmones, kad jie rečiau bus darbe, vaikai daugiau sirgs. Ar papildomai jiems numatomos socialinės garantijos neprisidės prie tos pačios stigmatizacijos, kad darbdaviai dar labiau pradės vengti tokių žmonių įdarbinimo, kai tas socialinių garantijų ratas vis labiau bus išplečiamas? Ar nebus padaryta meškos paslauga?

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Mes galvojame, kad tai nebus meškos paslauga. Be to, prieš keletą metų teiktas naujasis Darbo kodeksas ir buvo grindžiamas šeimyninių darbo išipareigojimų gerbimu, tokiu principu. Kadangi visa nacionalinė valstybės politika nukreipta būtent į šio principo grindimą, aš tikiuosi, kad tai bus tik papildoma paskata darbuotojams, turintiems gausią šeimą, dėl prailgintų atostogų.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Panašus klausimas kaip pono M. Lingės. Mano klausimas būtų toks. Vakar lankiausi keliose gamybose Alytaus miesto pramonės parke. Ir dabar, pasirodo, yra problemų dėl įdarbinimo, nes žmonės neina dirbti, trūksta darbuotojų. Ar čia nesuveiks toks dalykas, atsiradus šitam projektui, įsiteisėjus, ar nepadaugės bedarbių ir ar tikrai darbdaviai norės įdarbinti daugiavaikių šeimų tėvus, kurie ateitų dirbti, nes problema iš tikrųjų dabar yra didžiulė. Jūsų geri norai tikrai yra, iš esmės pritarsiu, bet ar įvertintote dabartinę situaciją, kokia yra Lietuvoje? Ačiū.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Labai ačiū. Mes įvertinome ir galvojame, kad tai neturėtų sudaryti problemų įdarbinant darbuotojus, turinčius gausesnes šeimas. Kitas dalykas, Darbo kodeksas šiandien numato labai platų darbo sutarčių spektrą. Tai kodėl nesinaudojama kitomis siūlomomis priemonėmis, tarkime, sudaryti įvairias darbo sutarčių formas? Ten yra ir derinant ir pamaininį darbo grafiką, ir nuotolinio darbo sutartis. Tikrai šiandien mes turime daug įrankių, kuriais galime išspręsti darbuotojo buvimą, darbo atlikimą. Manau, kad ši priemonė tikrai niekuo nepakenks pačiam darbuotojui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi J. Pinskus.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Dabartinė valdžia dar prieš du dešimtmečius, be rods, pono A. Kubiliaus vadovaujama, buvo paskelbusi projektą 3V, garsųjį. Per tą laiką užauginau tris vaikus, per tuos du dešimtmečius, ir išleidau į gyvenimą, tačiau niekas, jokios lengvatos čia nepasikeitė. Kodėl vis dėlto valdžia taip elgiasi su savo piliečiais? Juk tai ir valstybės gynėjai,

ir mokesčių mokėtojai, kuriantys valstybės ateitį, BVP, bet jai išvis į tą blogėjančią demografinę situaciją, na, tiesiog, šiurkščiai tariant, nuspėjauti. Ačiū.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Ačiū už klausimą. Galbūt taip pajuokaudama, apie 3V politiką mažai žinau, gal tuo metu, kai buvo A. Kubilius, daugiau buvo žinoma 2K politika. Aš tikrai norėčiau pasakyti, kad šios įstatymo projekto pataisos tikrai sudarys galimybę tris ir daugiau vaikų turinčioms šeimoms daugiau laiko praleisti su savo šeimomis, paderinti vasaros užimtumą, būrelių prieinamumą. Bet kitas dalykas, šioje kadencijoje mes tikrai turėjome ne vieną pasiūlytą pataisą, perėjusią pateikimo stadiją. Buvo teikiamos ir Seimo Pirmininkės pataisos, susijusios su šeimos ir darbo santykių derinimu. Manau, kad tai bus tik papildanti priemonė ir puikiai įsipaišys į visą Darbo kodekso įgyvendinimą.

PIRMININKĖ. Klausia J. Pinskus.

J. PINSKUS (LRF). Ačiū, Pirmininke. Šiuo metu galiojančios Darbo kodekso normos nenumato nei papildomų atostogų, nei periodinio papildomo darbdavio apmokamo poilsio laiko suteikimo darbuotojams, auginantiems vieną vaiką. Todėl, įtvirtinus siūlomą teisinį reguliavimą, tam tikroms darbuotojų grupėms būtų nustatytos dar palankesnės teisės, palyginti su darbuotoju, auginančiu vieną vaiką, teisėmis. Kyla klausimas, ar siūlomas teisinis reguliavimas dera su konstituciniu asmenų lygiateisiškumo principu? Ar nebūtų pažeidžiama socialinė darna?

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Dėkoju už klausimą. Visada atviri pasiūlymams ir būtent dėl šio įstatymo galima teikti pasiūlymus. Kitas dalykas, vienam darbuotojui, auginančiam vieną vaiką iki 14 metų, yra lengvata ir jam taip pat prailginamos atostogos iki 25 darbo dienų. Taip, tai neapima visų darbuotojų, kurie augina būtent vieną vaiką savo šeimoje. Tačiau, kaip sakiau, visada galima teikti pasiūlymus ir nematau jokio diskreditavimo, tuo labiau kad auginantiems tris ir daugiau vaikų taip pat nebuvo jokių lengvatų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Dėl šio projekto apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.46 val.

Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1025 (pateikimas)

Norėčiau pakviesti V. Fiodorovą, kad pristatytų 1-13 klausimą – Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1025. Pateikimo stadija.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkoju, Pirmininke. Teikiu įstatymo projektą, kurio tikslas yra numatyti, kad valstybės informacinė sistema negalėtų būti atiduota eksploatuoti, jeigu neatitinka išvardintų principų: informacijos išsamumo principo, keitimosi informacija (nors lyg ir teoriškai turėtų tai atitikti, bet mes vis dar vaikštome su pažymomis iš institucijos į instituciją, nepaisant to, kad jos turi informacines sistemas, bet vis dar reikia popierinės pažymos, tad šitą dalyką reikia spręsti), informacijos teisingumo, planavimo, informacijos saugumo (teoriškai irgi atitinka, bet Registrų centras buvo paskendęs, tad su saugumu ir informacija irgi pakankamai sudėtinga situacija), technologinio neutralumo. Čia aš kaip tik įjungiau skaidrę, kad pažiūrėtumėte, kaip atrodo mūsų technologinis neutralumas, nekalbu apie Seimą. Kai kurioms informacinėms sistemoms reikia turėti tam tikrą kompiuterį, kuriuo naudojantis būtų galima atidaryti tam tikrą programą, o tai priverčia kiekvieną vartotoją turėti kiekvienai sistemai atskirą įrenginį, kad juo būtų galima naudotis.

Ir čia pavyzdys yra Centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema – norint atlikti tam tikrus veiksmus, reikia turėti tam tikrą naršyklę. Tik ją turėdamas gali prisijungti ir deklaruoti. Viešuosius pirkimus atlieka gausybė įstaigų ir įmonių, o naudotis reikia tam tikros įrangos. Juokingiausias dalykas buvo, žmonės, kurie kreipėsi, sakė, kad buvo parašę šiai įstaigai paklausimą, kaip elgtis, jeigu jie neturi „Internet Explorer“ naršyklės? Atsakymas buvo paprastas: atvažiuokite pas mus į įstaigą, mes jums padėsime susitvarkyti. Pandemijos metu turėti sistemas, kurios iš esmės neatitinka to technologinio neutralumo, yra ne tik kad pavojingas, bet ir labai sudėtingas dalykas.

Dar vienas pavyzdys – notarų sistema, prie jos irgi tik su puse naršyklių galima prisijungti. Tad kiekvienu atveju reikia turėti realiai vos ne skirtingą kompiuterį, skirtingą operacinę sistemą, kad būtų galima naudotis.

Taip pat tarp tų principų yra valstybės informacinių išteklių prieinamumas, valstybės informacinių išteklių atvirumas, valstybės išteklių funkcinis suderinamumas, tai irgi yra abejotinas dalykas, ir patogus naudojimas, jis valstybiniuose ištekliuose, informaciniuose ištekliuose yra utopinis dalykas dėl patogumo. Su tais, kas rašė tas taisykles, mes jau esame diskutavę ilgą laiką, bet į tą dalyką nėra kreipiamas dėmesys.

Galvoju, kad teikiamas pasiūlymas šiek tiek spręstų klausimą, nes tik kriterijus atitinkančias sistemas būtų galima pradėti eksploatuoti. Šiandien toks kaip ir deklaratyvus, o priėmus šitą pasiūlymą būtų privalomas dalykas. Tad tie, kurie surašinėja tuos visus reikalavimus, kaip turėtų atrodyti informacinių išteklių sistemos, turėtų paplušėti ir pasistengti, kad būtų patogų, prieinama ir funkcionalu. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas kolega, kaip jūs manote, kodėl valstybėje tiek mažai dėmesio skiriama informaciniams ištekliams ir kiek praranda valstybė, vertinant BVP... sukuriama vidaus produkto, būtent dėl šio dėmesio stokos? Ačiū.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėmesio skiriama labai daug, tik bėda ta, kad nėra kokios nors vienos strategijos, kuri įprasmintų informacinių išteklių kūrimą, konsolidavimą į vieną krūvą, dalinamąsi informacija. Nes šiandien, bent jau iki šiol, kai buvo šimtai milijonų eurų, buvo kalbama apie tai, kad kiekviena įstaiga turi savo informacines sistemas, kurios dažnu atveju nesąveikauja su kitomis informacinėmis sistemomis. Taigi yra populiaru kurti tai, kas yra pritaikyta kompiuteriui, bet ar tai yra patogų, ar tai yra reikalinga, ar ateityje bus galima, pavyzdžiui, renovuoti, toliau dirbti su jomis, tam irgi reikia papildomų pinigų, apie tai nėra galvojama.

PIRMININKĖ. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kolega, teisinga linkme eina šis projektas, nes informacijos visuomenei teikimas, operatyvesnis pasiekimas ir grįžtamasis ryšys tarp valstybės ir žmogaus yra labai svarbu.

Tik klausimas. Jūs čia aiškinamajame rašte rašote, kad savivaldoje, ji yra arčiausiai žmogaus, iki šiol norint gauti viešąją paslaugą asmenims reikia papildomai teikti dokumentus. Tai ir pažymėjote. Ar nemanote, kad paskui po šio pasiūlymo savivaldybėms dar gali būti užmesta tokia papildoma prievolė. Savivaldybių savarankiškoms funkcijoms pinigų nelabai skiriama, gali savivaldybėms padidėti išlaidos. Ačiū.

V. FIODOROVAS (DPF). Informacinių išteklių sistemos yra pagalba. Tai yra kaip tik galimybė sumažinti tuos naudojamus išteklius. Jūs kalbate apie savivaldybes, kiti kalba apie įstaigas, bet čia esminis dalykas, kad galutinis vartotojas yra Lietuvos Respublikos gyventojas. Jis neturi ateiti į savivaldybę, savivaldybėje gauti pasakymą, žinote, atneškite pažymą, pavyzdžiui, iš „Sodros“. Nukeliauja į „Sodrą“, „Sodra“ paprašo kokios nors pažymos dėl gyvenamosios vietos iš seniūnijos, tas žmogus visą dieną vaikšto tik per įstaigas, prašo priėmimo, kad jam duotų pažymą, kurias reikia vėl atgal sugrąžinti. O iš esmės turėtų būti paprastas dalykas: atėjau į vieną įstaigą, pasirašiau, sutinku, kad tais duomenimis gali naudotis, lygiai taip pat kaip banke. Kadangi turėtų būti bendra informacinė sistema arba bendros sąveikaujančios informacinės sistemos, visos įstaigos tą informaciją surenka. Ir gyventojui paprasčiau, jeigu tos sistemos turi bendrą strategiją, tai ir išteklių klausimais yra kur kas paprasčiau, nes nereikia patiems ko nors papildomai kurti, o tiesiog reikia naudoti, kas yra sukurta. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Ir dabartinė valdžia, ir ankstesnės valdžios daug kalbėjo apie duomenų atvėrimą visuomenei, tačiau pačios valstybės institucijos iki šiol nesugeba tais duomenimis dalintis. Kaip kolega, iš tribūnos pristatydamas šį įstatymo projektą, minėjo, užsižaidžia savo kieme, taško biudžeto pinigus kurdamas savo, sakykime, sistemas. Bet kad tos sistemos ir komunikuotų tarpusavyje, ir užtikrintų prieinamumą piliečiams, galų gale ir taupyti pačių in-

stitucijų darbuotojų brangų laiką, nes jis vis dėlto yra apmokamas mokesčių mokėtojų pinigais, aš manau, tas projektas seniai turėjo būti įgyvendintas. Paminėsiu tą liūdnai pagarsėjusį e. sveikatos pavyzdį, kai ne tik pinigai, bet ir žmonių gyvybės priklauso nuo to, kad mes jau dešimtmečius vėluojame įdiegti šį labai svarbų e. sveikatos projektą, kad jis būtų prieinamas kiekvienam gydytojui, kiekvienam pacientui. Todėl siūlau pritari šiam projektui ir kuo greičiau valstybei persitvarkyti šiame informacinių išteklių valdymo sektoriuje. Ačiū.

10.53 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-892 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu I. Kačinskaitę-Urbonienę pristatyti 1-14 klausimą – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-892. Pateikimo stadija.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Norėčiau jums, kolegos, pristatyti Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimo projektą. Juo siūloma šilumos energijai, karšto vandens paruošimui, šildymui sumažinti PVM iki 5 % nuo dabar skirtingai galiojančių esamų mokesčio tarifų. Nors praėjusią savaitę mes Seime labai vieningai, gana vieningai priėmėme įstatymų projektus, kurie leistų išdėstyti padidintus kaštus gyventojams dėl kylančių gamtinių dujų kainų per penkerius metus, tačiau manome, kad tas įstatymo projektas neduos tokio reikiamo staigaus efekto, kokį būtų galima sukurti lengvinant vartotojų našta mūsų projektu. Jie vienas kitam neprieštarauja ir galbūt juos būtų galima laikyti netgi paketu.

Mes siūlome 5 % PVM tarifą taikyti šilumos energijai, centralizuotam šildymui, taip pat individualių namų šildymui ir karšto vandens paruošimui. Šiuo metu centralizuotam šildymui taikomas 9 % PVM, o individualių namų gyventojai lengvatų iš viso neturi, kai kalbame apie gamtines dujas.

Siūlomas įstatymas iš principo yra laikinas įstatymas. Siūlome, kad ta 5 % lengvata galiotų tik iki kitų metų, tai yra 2022 metų, gegužės 1 dienos. Kaip prognozuoja energetikai, taip pat ir ekonomistai, staigus gamtinių dujų kainų šuolis turėtų stabilizuotis ateinantį pavasarį. Manome, kad toks įstatymo projektas, tai yra iki gegužės 1 dienos, duotų reikiamą efektą ir laikinai, nors ir nedaug, sumažintų galutines sąskaitas vartotojams, tai yra Lietuvos Respublikos gyventojams.

Kitose šalyse taip pat yra taikomas lengvatinis PVM tarifas šildymui, karštam vandeniui. Iš tokių šalių galėčiau paminėti Prancūziją, joje taikomas 5,5 % PVM tarifas, Graikijoje – 6 % PVM tarifas, Liuksemburge – 8 %. Iš tikrųjų, lyginant mus su tomis šalimis, na, mes neturime tokio aukšto gyvenimo lygio, pavyzdžiui, kaip Prancūzijoje, o štai jie turi lengvatinį PVM tarifą. Šildymui taip pat galioja lengvata ir dar kitose šalyse. Kaip pavyzdžius galėčiau paminėti Čekiją – 10 %, Airiją – 13,3 %, Vengriją – 5 % PVM tarifas.

Mūsų projektą galima įgyvendinti, nes neprieštarauja europinėms direktyvoms. Lietuva yra nustačiusi lengvatinius PVM tarifus 5 % ir 9 %, tai štai mes dar nesame išnaudoję visų savo galiomybių, neabejotinai, turėtume atsižvelgti ir į biudžeto kaštus, suplanuoti biudžetą taip, kad nenukentėtų kitos paslaugos. Bet kartu, kadangi centralizuotas šildymas vis dėlto, kad ir kaip paimsimė, ir sąskaitos už jį nerenovuotuose namuose kartais siekia kelis šimtus eurų, manome, kad šis projektas padėtų bent šiek tiek laikinai sumažinti vartotojų sąskaitas.

Atsižvelgdami į tuos visus argumentus, kuriuos išdėčiau, taip pat įvertindami, kad mes praeito biudžeto tikslinimo metu esame priėmę panašų laikiną PVM lengvatinį įstatymą dėl kavinų, atlikėjų, apskritai pramogines, vadinkime taip, sportines paslaugas teikiančių juridinių asmenų, esame priėmę projektą, kur 9 % PVM lengvata, atsižvelgdami į tai, kad tikrai kyla darbo užmokestis, bet kartu auga ir infliacija ir ji tikrai pasiekė, na, jau rekordines aukštumas, iki 8,5 %, manytume, kad toks laikinas įstatymas pusei metų, nuo sausio 1 dienos iki gegužės 1 dienos, padėtų Lietuvos Respublikos gyventojams. Taip, kaip mes anksčiau atsižvelgėme į verslo prašymus ir reikalavimus padėti jiems tvarkytis su pandemijos padariniais. Labai kviečiu užduoti klausimų ir palaikyti projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti šeši Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, na, valstybė nemoka tvarkytis su renovacija, bet nemoka tvarkytis ir su energetiniu skurdu. Ar tai sąžininga, kai, tarkime, dujos kainavo 20 eurų už megavatvalandę ir PVM sudarė 4 % ir kai dujų kaina pakilo iki 60 eurų už megavatvalandę, o PVM jau 12 eurų. Ar tos kompensacijos yra pakankama priemonė, ją siūlo Vyriausybė, kad štai tie, kurie deklaruos, patiria energetinį skurdą, kad jų pajamos yra nepakankamos sumokėti už energetinius išteklius, gaus tam tikrą kompensaciją? Ar dėl to, kad nesugebėjo įgyvendinti Vilniaus kogeneracinės elektrinės, kūrenamos biokuru, projekto, šiandieną turime mokėti už brangias dujas Vilniuje? Ar šios priemonės yra...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. SKARDŽIUS (DPF). ...pakankamos kovoti su energetiniu skurdu? Ačiū.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Šios priemonės, kurias praeitą savaitę Seimas priėmė ir pritarė joms, yra kaip papudravimas esamų problemų, nes iš principo tai nesumažina energetinio skurdo, tai nesumažina energijos šaltinių kainos. Tai padeda tik išdėlioti, o tas išdėliojimas taip pat kainuoja. Tačiau kartu tai yra geriau negu nieko. Jeigu žiūrėtume į tuos dalykus, ką pasiūlė Vyriausybė, tai geriau bent toks projektas negu jokio projekto.

Manau, didesnė nauda būtų, jeigu mes tuos du projektus, įskaitant ir mūsų projektą dėl lengvatinio PVM šilumos energijai ir karštam vandeniui paruošti iki 5 %, priimtume kaip paketą. Tada efektas būtų geresnis ir teisingesnis mūsų gyventojų atžvilgiu, todėl aš tikrai labai kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Toliau klausia A. Palionis. Jo salėje nematau. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama pranešėja, iš tikrųjų (aš taip jaučiu) mes sprendžiame Vilniaus problemas, nes rajonuose ir regionuose nėra taip ženkliai pakilusios kainos, nes dujomis labai mažai kas šildosi. Jeigu jūsų siūlomas projektas būtų toks, kad ir visiems, kurie naudoja biokurą, būtų lygiai taip pat 5 % tarifas, galbūt aš susimąstyčiau, gal būtų teisinga, nes dabar išeina tokia atskirtis. Jūs rašote apie socialiai remtinus, bet man kyla klausimas – mes teikiame lengvatą visiems, ne tik socialiai remtiniams, taikydami 5 % tarifą. Kaip jums atrodo, ar tai teisinga?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). „Socialiai remtiniams“ – tokio žodžių junginio tikrai nėra ir tikrai atskirties mažinimo tikslas šiame projekte taip pat yra, tačiau išskirti tuos žmones ir centralizuotą šildymą padalinti, kam iš tikrųjų jo labiausiai reikia, o kam mažiau reikia, būtų neįmanoma. Todėl ši priemonė yra daugiau apimanti, bet jinai yra taikli mažinant energetinį skurdą.

Taip, pripažįstu, kad Vilniaus mieste mes turime didžiausią problemą su centriniu šildymu, nes jis vis dar daugiausia paremtas gamtinių dujų deginimu. Ta problema ateityje bus sprendžiama. Tikimės, iki 2025 metų bus visiškai išspręsta. Bet taip pat ir kituose miestuose mes vis dar turime gamtines dujas. Jeigu pasižiūrėsime energetinio skurdo žemėlapij, pamatysime, kad jį patiria tikrai ne vien Vilniaus miesto gyventojai. Ar reikėtų dar labiau plėsti grupę ir lengvinti, taikyti taiklias priemones energetiniam skurdui mažinti, atsakymas būtų taip. Tikrai lauksime ir kitų iniciatyvų.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, iš tiesų panašus klausimas. Čia Teisės departamentas rašo, kodėl jūs taip mylite tas dujas. Yra besišildančių elektra, iš tikrųjų nemažai privačių namų perėjo, prisitaikė sistemas, šilumos siurblius, kur taip pat elektros nemažai naudoja, elektrą, kaip papildomą energetikos šaltinį. Kodėl būtinai dujos, nes pastaruoju metu girdėti, kad ir malkų kaina kyla? Kodėl toks žmonių diferencijavimas?

Antras klausimas, antra dalis. Jūs daug teikiate pasiūlymų kam nors papildomai skirti finansavimą. Ko iš tikrųjų atsisakytumėte, nes, kaip žinome, tos lėšos dėl lengvatos automatiškai nepateks į biudžetą? Kaip jūs siūlote subalansuoti? Ką iš savo siūlymų pasiūlytumėte išbraukti, kad vis dėlto biudžetas būtų subalansuotas?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas Edmundai. Pirmiausia dėl pirmo klausimo. Taip, dalis namų ūkių sugebėjo persiorientuoti, tačiau toli gražu ne visi. Kaip mes žinome, siurbliai oras-vanduo ar dar kokie nors kainuoja labai brangiai ir kai kuriems namų ūkiams tiesiog neįperkami, todėl tikrai pas daugelį vis dar stovi senieji gamtinių dujų katilai. Šiuo atveju

niekas iš mūsų, kaip teikėjų, atskirai nemyli gamtinių dujų, kaip jūs teigiate, mes kalbame apie... atsižvelgiame į pasaulinės rinkos tendencijas. Kadangi gamtinių dujų kaina šoktelėjo kelis kartus, atsižvelgdami į tai, mes siūlome laikinąjį įstatymą, tai yra pusmečiui tą kainų šuolį amortizuoti.

Atsakant į antrą klausimą, mes manome, kad kaip tik mūsų frakcija siūlo dažniausiai projektus, kurie būtų socialiai jautresni ir atsižvelgtų į silpniausių visuomenės grupių poreikius. Ką galime dėl to padaryti? Sumažinti apetitą ir alkį didžiųjų įvairių lengvatų ir taip pat galvoti apie tai, kaip valstybė galėtų sutaupyti. Atsisakyti perteklinių paslaugų. Manome, kad tikslingai šiam projektui savo pelno galėtų skirti energetinės valstybės įmonės ir padėti gyventojams amortizuoti tuos kaštus.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Ką tik išgirdau, kad energetinės įmonės galėtų prisidėti prie to, bet žvelgiant į kitų metų biudžetą ir pamačius tokias eilutes, kad yra grėsmė 3 mlrd. sky-lės... Ar jūs šią situaciją esate įvardiję, nes lengvatos, kaip jau minėjo kolega, į biudžetą nebepateks. Ar būtent ši situacija yra įvertinta? Ačiū.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Taip, yra įvertinta. Jeigu jūs pasižiūrėsite aiškinamajame rašte, remiantis praėjusių metų energetinių įmonių pelnais, būtent jų dalimi galėtų būti dengiami būtent šie kaštai. Jeigu mes panaudosime pinigus tikslingai ir planuodamas biudžetą Seimas priims atsakingus sprendimus ir nepaliks tokių skylių, siekiančių 2,5 ar 3 mlrd. eurų, tai mes, atsižvelgę į pačių jautriausių visuomenės grupių poreikius, galėsime subalansuoti biudžetą ir kartu, kaip ir minėjau, ne kieno nors kito sąskaita, o, taip sakant, atsižvelgdami į tas grupes, kurios patiria didžiausius sunkumus, skurdą, subalansuoti finansus.

PIRMININKĖ. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama kolege, džiaugiuosi visuomet, kai kas nors stengiasi palengvinti gyventojų našta, bet klausimas mano toks. Mūsų frakcija irgi buvo pateikusi pasiūlymą dėl PVM sumažinimo elektros ir gamtinių dujų visiems buitiniams vartotojams. Ar nemanote, kad čia reikėtų suremti... Aišku, tas pasiūlymas nebuvo išgirstas. Reikėtų suremti pasiūlymus ir būtų daug platesnis požiūris, galėtume tikrai apimti daug didesni skaičių žmonių, laukiančių pagalbos.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Visiškai taikli pastaba ar pastebėjimas, ar išvalga. Mes esame diskutavę su ponu E. Sabučiu apie jo parengtą iniciatyvą, taip pat jūsų frakcijos narių. Tikrai suremti pečius yra būtina, ieškoti geriausių sprendimų yra būtina ir mes tai darome ir darysime ateityje.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už. Už kalba A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, kalbant apie šeimų biudžeto išlaidų našta pažeidžiamiausioms gyventojų grupėms, vargu ar yra šiandien aktualesnė problema kaip reikšmingai kylančios gamtinių dujų bei energetinių išteklių, skirtų šilumos energijai, teikiamai gyvenamosioms patalpoms šildyti, karštam ir šaltam vandeniui paruošti, kainos. Pastaruosiuose plenariuose posėdžiuose mes susipažinome su informacija, kad šiuo metu ties skurdo riba gyvena apie 20 % gyventojų, tai yra labai didelis gyventojų sluoksnius. Šiems žmonėms šilumos kainų augimas yra stiprus smūgis šeimos biudžetui subalansuoti. Todėl siūlymas apsaugoti ekonomiškai silpniausias visuomenės grupes, siekiant valstybei prisidėti prie socialinės atskirties ir skurdo mažinimo įvesti lengvatą 5 % pridėtinės vertės mokesčio tarifą, padėtų amortizuoti augančius šildymo kaštus bei ženkliai sumažintų finansinę našta visuomenei. Manau, kad pasiūlymas taikyti šią PVM lengvatą sezonui iki 2022 m. gegužės 1 d. taip pat yra priimtinas, nes paaiškėjus kitų sezonų susiformavusiai padėčiai problemas bus galima spręsti tokiu pat būdu. Palaikau idėją ir balsuosiu už šį projektą po pateikimo. Ačiū.

11.09 val.

Informaciniai pranešimai

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti, apsispręsimė balsuoti numatytu laiku. Ką tik gautas pareiškimas iš Laisvės frakcijos. Jį ir perskaitysiu: „Pranešame, kad 2021 m. lapkričio 15 d. vyku-

sio Laisvės frakcijos posėdžio metu seniūnu buvo išrinktas V. Mitalas, jo pavaduotoju paskirtas T. V. Raskevičius. Į Seniūnų sueigą vietoj I. Pakarklytės nuspręsta deleguoti T. V. Raskevičių. Sveikiname naująjį seniūną. (*Plojimai*)

11.10 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-967(2) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas. Grįžtame prie dar neapsvarstyto 1-10 klausimo – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-967(2). Kviečiu M. Majauską, kad pristatytų komiteto išvadą.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų šio įstatymo priešistorė tęsiasi jau kurį laiką ir šio projekto iniciatorius yra Ekscelencija G. Nausėda. Jis pateikė siūlymą didinti neapmokestinamąjį pajamų dydį. Biudžeto ir finansų komitetas, apsvaustęs šį Ekscelencijos pasiūlymą, nusprendė padaryti pertrauką ir pasiūlė šį įstatymo projektą svarstyti kartu su 2022 metų biudžeto projektu. Kartu su 2022 metų biudžeto projektu buvo pateiktas ir Vyriausybės siūlymas didinti neapmokestinamąjį pajamų dydį. Biudžeto ir finansų komitetas, išklaustęs prezidentūros atstovų, išklaustęs Vyriausybės atstovų, pasitaręs, nusprendė sujungti abu įstatymų projektus. Taigi, mes turime tokią situaciją, kai Vyriausybė remia Prezidento iškeltą iniciatyvą didinti mažiausias pajamas gaunančių žmonių pajamas į rankas, o prezidentūra remia Vyriausybės pateiktą projektą. Tai priemonė, kaip mes turėtume pasiekti šį tikslą. Biudžeto ir finansų komitetas, apsvaustęs abu projektus, juos sujungė ir pritarė Vyriausybės pateiktam projektui, ir toks sprendimas buvo priimtas bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Diskusijoje kalbėti užsirašė trys Seimo nariai. Pirmasis frakcijos vardu kalbės V. Gapšys.

V. GAPŠYS (*DPF*). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Aš buvau prašęs paleisti kelias skaidres, pažiūrėkite. Bet pradžioje galiu pasakyti, kad iš tikrųjų, kaip ir komiteto pirmininkas pristatė, komitete yra bendras sutarimas. Aš manau, kad ir mūsų frakcijoje bus bendras palaikymas to, kad siūlomas variantas yra geresnis negu dabar galiojantis. Tai yra mažesnes pajamas uždirbantys asmenys gaus iš tikrųjų šiek tiek daugiau, nes neapmokestinamasis pajamų dydis jiems pakils. Tačiau mūsų frakcija kelia abejones dėl to, kad tas pajamų didėjimas sustoja ties vienu vidutiniu darbo užmokesčiu, ir mes matome, kad įvyksta tam tikras lūžis tiems žmonėms, kurie iki šiol gaudavo mažas pajamas. Bus pagerinimas, tačiau to pagerinimo nepajus vidurinioji klasė. Jeigu jūs dabar matote skaidres, tai matote kelis grafikus. Pirmoji linija tai yra dabar galiojantis, tokia oranžinė. Matote pakilimą pilkosios linijos, kur yra atvaizduojamas dabartinis Vyriausybės siūlymas, ir galiausiai geltonoji linija, tai yra tai, ką siūlo Darbo partijos frakcija. Šiuo metu, kaip jūs pastebite, tą pakilimą pajustų jau ir tie, kurie gauna šiek tiek didesnes nei minimalias pajamas. Didžiausias laimėjimas, palyginti su Vyriausybės pasiūlymu, būtų ties vidutiniu atlyginimu, tiems žmonėms būtų geriau apie 50 eurų.

Negalima sakyti, kad pritaikyta šita formulė labai reikšmingai paveiktų pajamas tų žmonių, kurie gauna didesnius atlyginimus, tai yra atlyginimus daugiau negu 2 tūkst. eurų. Kaip matote, ji žemėja labai panašiai, kaip ir Vyriausybės siūlomas variantas, ir dabar galiojantis variantas. Didesnes pajamas uždirbantiems žmonėms padidėjimas būtų neįžymus.

Kodėl mes tai siūlome? Jeigu galima, kitą skaidrę paprašysiu. Jeigu matote kitą skaidrę, čia yra grafikas, kuris atspindi, kokias pajamas uždirbantys asmenys Lietuvoje gali būti laikomi pačiais turtingiausiais, arba patektų į 10 % turtingiausių asmenų sąrašą. Mūsų padidėjimas neliestų nei 1 % turtingiausių asmenų, daugiausiai gaunančių pajamų, nei 10 % pačių didžiausių pajamų gavėjų. Tai paliestų faktiškai tik viduriniąją klasę. Jei nori patekti į 40 % daugiausia pajamų gaunančių asmenų ratą, tai tu turi gauti ne mažiau negu 21 tūkst. eurų priešmokestinių pajamų. Tokie yra skaičiavimai. Todėl palaikydami Vyriausybės siūlymą mes sakome, kad mes jį galime dar labiau pagerinti, tai yra ne tik suteikti mažiausiai uždirbantiems šansą gauti didesnes pajamas, bet ir viduriniai klasei.

Mes turime neužmiršti, kad šita ekonominė krizė smogė visiems. Mažiausias pajamas gaunantieji turi priėjimą prie didesnių socialinių išmokų, įvairiausių socialinių programų, o vidurinioji klasė dažniausiai būna tie, kurie tyli ir kenčia dėl gaunamų atlyginimų. Mes manome, kad tai yra neteisinga, nes jie į biudžetą sunėša nemažą pajamų dalį, dažniausiai uždirba pinigus iš atlyginimo, ne iš kapitalo, todėl juos išskirti, kaip išskiria Vyriausybė šiuo atveju, mūsų manymu, yra neteisinga. Todėl po diskusijų balsuojant mes siūlome palaikyti Darbo partijos frakcijos pasiūlymą, kuris apima Vyriausybės pasiūlymą ir jį dar pagerina. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu M. Majauską, jis kalbės frakcijos vardu. Toliau posėdžiui pirmininkaus J. Razma.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, aš norėčiau pratęsti ten, kur savo audringą kalbą baigė kolega V. Gapšys, kalbėdamas apie viduriniąją klasę ir tai, kad šis biudžetas neva nesirūpina viduriniąja klase. Aš atkreipsiu dėmesį, kad šiame biudžete yra keletas siūlymų, kuriuos aš norėčiau pagarsinti ir kurie didina pajamas į rankas. Tai yra minimalios mėnesinės algos didinimas, tam yra skiriama 30 mln.; neapmokestinamasis pajamų dydis, tam yra skiriama 74 mln.; baziniam dydžiui didinti – 86 mln.; atlyginimų koeficientams didinti tiems, kurių atlyginimas artėja prie minimalios mėnesinės algos, – papildomai dar 28 mln.; gydytojų atlyginimams didinti – 132 mln.; statutinių pareigūnų atlyginimams didinti – 43 mln.; mokytojų atlyginimams didinti – 130 mln. ir taip toliau.

Niekas manęs neįtikins šiandien, kad mokytojas, gydytojas, statutinis pareigūnas ar valstybės tarnautojas nėra vidurinioji klasė. Atvirkščiai, aš manau, kad yra vidurinioji klasė, ant kurios stovi Lietuva. Šiuo atveju tai yra viešasis sektorius, ir didžioji dalis, absoliuti dauguma ir privataus sektoriaus naudojami viešojo sektoriaus paslaugomis, todėl, didindami viešojo sektoriaus darbuotojų pajamas, mes užtikriname ir tai, kad viešųjų paslaugų kokybė gerėtų, tokiu būdu rūpinamiesi ir asmenimis, dirbančiais privačiame sektoriuje, bet besinaudojančiais viešosiomis paslaugomis. Priėmus tokius sprendimus dėl vidurinėsios klasės, gydytojams atlyginimas per mėnesį vidutiniškai didėtų 90 eurų į rankas, statutiniams – 105 eurai, mokytojams vidutiniškai – 100 eurų ir valstybės tarnautojams – apie 36 eurai. Tai čia atsakau į gerbiamo kolegos V. Gapšio susirūpinimą viduriniąja klase – viduriniąja klase šis biudžetas ir rūpinasi.

Dabar apie neapmokestinamąjį pajamų dydį. Kaip ir minėjau, ši iniciatyva buvo iškelta Ekscelencijos Prezidento. Jei ne jo iniciatyva, matyt, Biudžeto ir finansų komitete bei čia, Seimo salėje, šio klausimo ir nesvarstytume. Reikia padėkoti gerbiamam Prezidentui, kad iškėlė klausimą. Ir aš atkreipsiu dėmesį, kodėl jis šiuo atveju yra svarbus.

Neapmokestinamasis pajamų dydis ir formulė tokia, kokia yra pateikta Vyriausybės, suteikia didžiausią naudą mažiausias pajamas gaunantiems. Pagal šį pasiūlymą tai apimtų maždaug vieną milijoną gyventojų, arba apie 73 % dirbančiųjų. Tų, kurie gauna minimalų mėnesinį atlyginimą, kitais metais jis bus 730, į rankas dėl šio pasiūlymo pajamos padidės 15 eurų. Tų, kurie gauna pusę vidutinio atlyginimo, tai yra 839 eurai, pajamos į rankas dėl pasiūlymo padidės 13 eurų. Ši formulė ir jos nauda sumažės taip po truputį iki nulio iki tų, kurie gauna vidutinį atlyginimą. Kitais metais jis prognozuojamas 1 tūkst. 678 eurai.

Taigi šis siūlymas yra orientuotas į mažiausias pajamas gaunančių asmenų gerovę užtikrinant, kad jų pajamos į rankas gerėtų. Kodėl reikia gerinti būtent mažiausias pajamas gaunančių asmenų padėtį? Mes puikiai suprantame, kad atlyginimai kitais metais didės, sparčiai didės, apskritai vidutiniškai darbo užmokestis turėtų didėti apie 8 %, o infliacija sieks apie 2,6 ar 2,5 pagal Lietuvos banką ir Finansų ministeriją. Tačiau tie asmenys, kurie gauna mažiausią atlyginimą, turi silpniausią derybinę galią išsiderėti didesnį atlyginimą ir didesnes pajamas. Todėl šiuo atveju yra valstybės pareiga įstoti į tą derybinę poziciją, apginti mažiausias pajamas gaunančių asmenų poziciją ir užtikrinti, kad pajamos jiems į rankas didėtų.

Taigi šioje situacijoje šiuo sprendimu mes siūlome sumažinti valstybės biudžeto pajamas 74 mln. eurų ir taip didinti neapmokestinamąjį pajamų dydį, kad 73 % dirbančiųjų jį pajauštų. Aš suprantu, kad galbūt 15 ar 13 eurų nėra dideli pinigai, bet tai yra žingsnis teisinga linkme ir todėl kviečiu tam pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Šiuo pasisakymu diskusiją baigiame. Dabar pagal laiką mes jau kaip tik turime balsuoti. Turbūt natūralu, kad racionaliausia būtų tęsti šio projekto svarstymą ir apsispręsti dėl pasiūlymų.

1 straipsnis. Čia yra Seimo narių V. Gapšio ir kitų kolegų pasiūlymas. Diskusijoje jis buvo paminėtas, bet dabar formaliai pasiūlymą turbūt pristatys V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, pirmininke. Kaip ir minėjau, pagal mūsų pakeistą formulę neapmokestinamojo pajamų dydžio augimas nesustotų prie vidutinio darbo užmokesčio – būtų tolygiai paskirstytas pagal dabartinę galiojančią formulę. Todėl siūlome palaikyti, nes tas pasiūlymas yra geresnis tiek mažesnes pajamas gaunantiems, tiek vidutines pajamas gaunantiems asmenims, negu siūlo Vyriausybė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų komitetas apsvaistė Darbo partijos pasiūlymą ir atkreipė dėmesį, kad tai yra Prezidento iniciatyva, jai pritarė Vyriausybė, ir Vyriausybės projektas, jam pritarė Prezidentas. Taigi mes turime aiškų sutarimą dėl projekto, koks jis turėtų būti priimtas. Biudžeto ir finansų komitetas laikosi nuomonės, kad toks projektas ir turėtų būti priimtas Seimo salėje. Jeigu vis dėlto būtų nukrypta nuo bendro Vyriausybės ir Prezidento projekto, jeigu drįsčiau jį taip pavadinti, balsuojant už Darbo partijos frakcijos pasiūlymą, papildomos biudžeto išlaidos būtų lygios 63 mln. eurų. Taigi tokiam siūlymui Biudžeto ir finansų komitetas nepritaria.

PIRMININKAS. Dėl motyvų matau tik užsirašiusius kalbėti už, niekas neužsirašė prieš. A. Skardžius kalba už.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Man šiek tiek nerimą sukėlė gerbiamo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko argumentai. Būtent gerbiamo kolegos V. Gapšio siūlymas ir yra labai artimas Prezidento siūlymui, ir tai turbūt nėra kokių nors motyvų pagrindas nesvarstyti arba nepritari šiam siūlymui vadovaujantis sveiku protu ir, sakykime, finansine logika. Vien tai, kad papildomai reikėtų sugaišti minutę ar organizuoti papildomą Biudžeto ir finansų komiteto posėdį, nėra pagrindas nepritari šiam racionaliam siūlymui. Tai tikrai nepareikalautų, kaip jūs sakote, didžiulių finansinių netekčių biudžete. Priešingai – tai duotų tikrai didelį efektą žvelgiant į visumą.

PIRMININKAS. Taip, atsirado ir kalbančių prieš. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, turbūt reikėtų pritari Prezidento subalansuotam siūlymui. Mes matėme skaidres, nors ir gerbiamas V. Gapšys pasakojo, kad tikrai nežymiai padidės daugiau gaunančių asmenų pajamų dalis, išeis didesnė pajamų dalis, tai grafikas rodo ką kita. Aš suprantu, galbūt ir Seimo nariai norėtų čia šiek tiek pasididinti sau pajamas, bet šiuo momentu, kai turbūt sunkiausiai gyvena mažas pajamas gaunantys asmenys, kai kyla ir energetiniai resursai, ir kiti, padėkime tiems mažiausias pajamas gaunantiems asmenims. Priešingu atveju tikrai būsime nesuprasti. Siūlau nepritari šiam siūlymui.

PIRMININKAS. Prieš balsavimą aš norėčiau atsiklausti V. Gapšio. Turbūt jūs sutiksite, kad jūsų pasiūlymai ir dėl kitų punktų yra tarpusavy susiję, tai mes šiuo balsavimu kompleksiskai išspręsimė dėl visų jūsų grupės Seimo narių pasiūlymų dėl šio įstatymo. Taip ir sutariame – balsuojame už V. Gapšio ir kolegų ką tik pristatytą pasiūlymą.

Balsavo 122 Seimo nariai: už – 56, prieš – 42, susilaikė 24. Pasiūlymui nepritarta.

Yra kitos grupės Seimo narių pasiūlymas. Tai K. Mažeikos, G. Burokienės ir kitų. M. Majauskas nori komentuoti.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš supratau, kad kolegos atsiėmė šį pasiūlymą ir dėl jo neprašo balsuoti. Galbūt galėtų įgarsinti.

PIRMININKAS. Aš prašyčiau, kad būtų patvirtinta.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Tikrai taip. Mus BFK pirmininkas įtikino ir mes atsiimame savo pasiūlymą.

PIRMININKAS. Gerai. Tokiu atveju dėl jūsų pasiūlymo balsuoti nereikia.

Yra pasiūlymas dėl šio straipsnio 3 dalies. Tai T. Tomilino, L. Kukuraičio ir M. Ošmianskienės. Vėlgi aš pirmiausia kreipiuosi į autorius. Turbūt T. Tomilinas pristatys pasiūlymą?

T. TOMILINAS (DFVL). Nesekiau pasiūlymų. Jeigu neklystu, čia yra pasiūlymas dėl neįgaliųjų?
M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Taip. Komitetas pritarė iš dalies, dar pagerino situaciją.

PIRMININKAS. Komiteto atstovo prašyčiau neužbėgti įvykiams už akių. Tiesiog tegul autoriai pasako.

T. TOMILINAS (DFVL). Labai dėkoju, komiteto pirmininke, kad atsižvelgėte į mūsų pasiūlymą. Mes tiesiog norėjome išlaikyti nuoseklumą. Praeitoje kadencijoje priėmėme labai aiškų sprendimą dėl to, kad neįgalių žmonių NPD būtų gerokai aukštesnis negu visos kitos darbo rinkos, tai yra tam tikras rimtas paskatinimas įdarbinti neįgaliuosius darbo rinkoje. Mes turime didžiulį rezervą žmonių, kurie gali dirbti, bet nėra pakankamai paskatų. Pamatę, kad neišlaikomas tas principas, mes pateikėme pasiūlymus. Džiaugiuosi, kad Biudžeto ir finansų komitetas į juos atsižvelgė savo korekcijomis. Tikiuosi, kad ateityje mes tą logiką išlaikysime.

Vienintelis dalykas, ko iš tiesų trūksta, mes turime nuolat informuoti darbo rinką, nuolat informuoti žmones, kad tokia paskata yra. Mano galva, kol kas ja nesinaudojama būtent dėl nežinojimo. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ar jūs prašote balsuoti, ar tenkina komiteto pritarimas? Tenkina komiteto pritarimas iš dalies. Ir mes fiksuojame, kad Seime taip pat pritariama tam pritarimui iš dalies. Galime fiksuoti, kad pritariame bendru sutarimu, manau. Taip, nematau prieštaraujančių. Baigėme svarstyti pasiūlymus.

Dabar motyvai dėl viso šio projekto. Vienas – už, vienas – prieš. E. Pupinis kalba už.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, tikrai džiugu, kad ir mažiausias pajamas gaunantys pajus atlyginimų didėjimą dar daugiau. Čia jau buvo paminėta, kad nėra taip, kad kitiems nedidės. Mes žinome, kad didės bazinis dydis, bus didinami mokytojų atlyginimai, medikų atlyginimai. Nėra taip, kad vidutines pajamas gaunantys asmenys nepajus didėjimo. Šiuo atveju siūlau tikrai, ypač šiuo laikotarpiu, padidinti atlyginimus tiems, kurie gauna mažiausias pajamas, padidinant neapmokestinamąjį pajamų dydį. Siūlau balsuoti už įstatymą.

PIRMININKAS. Prieš pasisakančių nėra. Balsuojame dėl šio projekto.

Balsavo 126: už visi 126, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Po svarstymo projektui pritarta.

11.32 val.

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-868(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar eilės tvarka. Taip, kaip projektai buvo surašyti rytinėje darbotvarkėje. Pirmiausia darbotvarkės 1-2 klausimas – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-868(2). Vienas straipsnis. Dėl straipsnio atskirai nebaluosime, nes tik vienas straipsnis. Iš karto balsuosime dėl viso projekto.

Kas pritaria, balsuoja už.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 126: už – 99, prieš – 1, susilaikė 26. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.33 val.

Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 2, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-564(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-564(2). Čia straipsnių daugiau. (*Balsai salėje*) Mane informavo, kad pirmiems straipsniams jau yra pritarta, dėl jų nebuvo pasiūlymų.

Dabar stabtelėsime prie 7 straipsnio. Dėl jo yra Seimo nario K. Adomaičio pasiūlymas. Suteikiame žodį autoriui. Komiteto atstovę kviečiu į tribūną, visada reikia išgirsti komiteto poziciją.

K. ADOMAITIS (LF). Sveiki. Pirmasis pasiūlymas yra dėl preliminarių sumų įteisinimo. Viena vertus, komitetas tam yra pritaręs ir esu dėkingas, kad komiteto nariai išgirdo.

Kita vertus, mes po to jau turėjome labai išsamią diskusiją (todėl šio įstatymo priėmimas buvo nukeltas į šiandien), labai išsamią diskusiją su ministerija. Džiaugiuosi, kad pagaliau ir ministerija pradėjo klausytis, ir mes atradome, išklausėme vieni kitų detalius argumentus, atradome alternatyvią formuluotę, ji atlieps įvairius nuogaštavimus, todėl ši savo pasiūlymą atsiimu, bet teiksime naują formuluotę kaip atskirą įstatymą.

PIRMININKAS. Kadangi autorius pasiūlymą atsiima, dėl jo balsuoti nereikės. Dėl šio straipsnio yra ir kitas jūsų pasiūlymas. Pristatykite jį arba, jeigu atsiimate, taip pat informuokite.

K. ADOMAITIS (LF). Dėl šio pasiūlymo prašau balsuoti. Jo esmė yra susijusi su reguliavimu, kaip savivaldybės turi naudoti savo lėšas arba turimą sukauptą infrastruktūros plėtros įmokų fondą. Šiuo metu reguliavimas yra perteklinis, jis tikrai sukelia painiavą, sudarant savivaldybių biudžetą. Jis taip pat riboja savivaldybių savarankiškumą. Nors komitete buvo išsakyti ministerijos argumentai dėl to, kad tai atspindi tam tikrą įstatymo dvasią, bet taip pat pripažįstama, kad bet kuriuo atveju labai lengva dabartinę reguliavimą apeiti. Pabrėžiu, kad Savivaldybių asociacija šitą pasiūlymą palaiko. Kviečiu visus šitą siūlymą palaikyti.

PIRMININKAS. Kad mes nesusipainiotume, kadangi abu pasiūlymai buvo dėl to paties straipsnio, tai dabar jūs pristatėte pasiūlymą, kuriuo yra išbraukiamas sakinytis „programos lėšos, sukauptos“ ir taip toliau. Visi Seimo nariai mato. Komiteto nuomonė dėl šio pasiūlymo.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė yra pritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Pasisakantys dėl motyvų? Nėra, niekas neužsirašė. Ar yra 29 Seimo nariai, aš netikrinu. Balsuojame dėl šio pasiūlymo.

Balsavo 122 Seimo nariai: už – 97, prieš – 6, susilaikė 19. Pasiūlymui yra pritarta.

Dėl viso 7 straipsnio. Kadangi dalis balsavo prieš pasiūlymą, tai prašom balsuoti dėl viso 7 straipsnio. Dėl motyvų niekas nenori kalbėti. Kas pritaria 7 straipsniui, balsuoja už, kas nepritaria, – prieš arba susilaiko.

Balsavo 125 Seimo nariai: už – 121, prieš – 1, susilaikė 3. 7 straipsniui pritarta.

Tolimesniems straipsniams buvo pritarta posėdyje ankstesniu laiku, tai dabar lieka apsisprendimas dėl viso šio projekto. Dėl motyvų užsirašiusių nematau. Iš karto skelbiu balsavimą dėl Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-564(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 125 Seimo nariai: už visi 125, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-564) priimtas. (*Gongas*)

11.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-918(2) (priėmimo tęsinys)

Nepaprastai darniai šiandien dirbame. Toliau darbotvarkės 1-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-918(2). Priėmimas, nes visi kiti dalykai jau pereiti iki priėmimo. Balsuojame, ar priimti šį nutarimo projektą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 124, už – 123, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-917(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas nutarimo projektas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-917(2). Balsuojame, ar priimame šį nutarimo projektą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 124: už – 123, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2020 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-919(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau – Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2020 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-919(2). Balsuojame, ar priimame šį nutarimo projektą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 123: už – 122, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-913(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas nutarimo projektas, teikiamas priimti, – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-913(2).

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 118: už – 117, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-914(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau – Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-914(2). Balsuojame, ar priimame šį nutarimo projektą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 124: už – 123, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

11.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-915(2) (priėmimo tęsinys)

Ir paskutinis iš šios serijos – Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-915(2). Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 124: už – 124, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Dabar dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pataisų mes apsisprendėme. Taigi apsisprendime dabar dėl Darbo partijos frakcijos opozicinės darbotvarkės projektų.

11.45 val.

Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1041 (pateikimo tęsinys)

Pirmasis projektas. Darbotvarkės 1-12 klausimas – Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1041. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 125: už – 59, prieš – 6, susilaikė 60. Projektui nepritarta.

Dabar apsisprendime, ar gražiname tobulinti, ar atmetame. Už bus už gražinimą tobulinti, prieš – už atmetimą. Balsuojame alternatyviai.

Už – 95, prieš – 29. Projektas gražinamas iniciatoriams tobulinti.

11.47 val.

Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1025 (pateikimo tęsinys)

Kitas projektas – Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1025. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 122: už – 58, prieš – 2, susilaikė 62. Deja, projektui nepritarta.

Vėl alternatyvus balsavimas. Už reiškia gražinimą tobulinti, prieš reiškia atmetimą.

Už – 97, prieš – 23. Projektas gražinamas iniciatoriams tobulinti.

11.49 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-892 (pateikimo tęsinys)

Ir paskutinis projektas, kuris buvo pateiktas, – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-892. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 125: už – 56, prieš – 19, susilaikė 50. Projektui po pateikimo nepritarta. Vėl balsuosime, ką toliau daryti. Už – tai gražinimas tobulinti, prieš – atmetimas.

Balsavo 121: už – 81, prieš – 40. Gražiname projektą tobulinti.

Taigi baigėme balsavimo procesą šiame balsuoti numatytame intervale. Tęsime rytinės darbotvarkės klausimų svarstymą.

11.51 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-412(2) (pateikimas)

Dabar būtų 1-15 darbotvarkės klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-412(2). Pranešėjas – V. Fiodorovas. Pateikimas. Kviečiame į tribūną. Kaip suprantu, ne V. Fiodorovas, o V. Jukna pateiks projektą.

V. JUKNA (DPF). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, leiskite pateikti Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Brangstant energetikai, taip pat esant dideliame nedarbui, nemažai daliai žmonių gaunant mažas pajamas, taip pat didelei daliai žmonių gyvenant žemiau skurdo ribos, siekiant užtikrinti galimybę įsigyti bent būtiniausius maisto produktus, siūlomas šitas pakeitimas, kad būtiniausiems maisto produktams būtų taikomas lengvatinis 5 % PVM tarifas. Siūloma, kad lengvatinis 5 % PVM tarifas būtų taikomas būtiniausiems maisto produktams, tai yra aliejui, daržovėms, duonai, kruopoms, makaronams, miltams, pienui, sviestui, šviežiai mėšai, šviežiai žuviai, taip pat vaisiams. Tai leistų gyventojams įsigyti daugiau kokybiškų produktų ir svarbiausia – stabilizuotų būtiniausių maisto produktų kainų augimą, jis šiuo metu siekia netgi nuo 2 % iki 40 %. Kviečiu visus palaikyti ir prisidėti prie mūsų Lietuvos gyventojų gerovės. Mielai atsakysiu į klausimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti nori keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš projekto autorių norėčiau paklausti, nes aiškinamajame rašte neradau, ar vertinote, kiek tai kainuotų valstybės biudžetui? Ar buhalteriskai vertinote, ar vertinote ir pagal tai, kiek padidėtų vartojimas ir kompensuotų tą sumažintą PVM dalį? Ačiū.

V. JUKNA (DPF). Dėkui už klausimą. Iš tiesų visiškai teisingai jūs pastebėjote – vertiname tikrai per tai, kiek galėtų padidėti suvartojimas, kiek žmonės galėtų daugiau įsigyti. Niekada nesutiksiu, kad būtent tokiais pataisomis arba tokiais dalykais turėtume vertinti vien buhalteriskai, nes iš tiesų tie mokesčiai ir tos pajamos iš biudžeto ateis per kitas eilutes ir jos bus žymiai nedidesnės negu buhalteriskai braukiant ir tiesiog žiūrint, kas čia išeina aritmetiškai. Iš tiesų viena-reikšmiškai galiu pasakyti, kad padidėtų tų produktų suvartojimas.

Antras dalykas. Mūsų gamintojams irgi būtų geresnės konkurencinės sąlygos, ką ir šiandien labai aiškiai kalba kiaulininkai, paukštininkai, jiems šiandien yra labai sunku konkuruoti su produkcija, atvežama iš užsienio valstybių, iš Lenkijos, Belgijos, kur yra nustatyti mažesni PVM tarifai. Jie vieną iš išeičių šiandien mato, ir būtent tai yra labai svarbu, kad būtų taikomas lengvatinis PVM tarifas šviežiai mėesai šiuo atveju. Dėkui.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš jūsų atsakymų kyla dar daugiau klausimų, neva PVM netaikomas įvežamai lenkiškai produkcijai. Taikomas taip pat. Galbūt reikėtų siūlyti kaip nors užkardyti arba kokių nors kitų priemonių, tarkim, galbūt dar patenka nelegalios produkcijos į Lietuvą, bet PVM ir tai, ir tai mėesai yra taikomas.

O klausimą norėčiau vis dėlto užduoti. Jūsų tas pasakymas, kad čia didžiausią naudą pajus tie, kurie gauna mažiausias pajamas. Ar tikrai jūs tuo ir tikite? Ar vis dėlto geresnę produkciją, geresnės kokybės, geresnę šviežią mėsą ir brangesnę perka tie, kurie turi didesnes pajamas? Iš tikrųjų kurioje vietoje čia balansas? Vis dėlto čia tikrai nemaža pagalba ir tiems, kurie gauna labai labai dideles pajamas ir kurių vartojimas yra didelis. Ar nereikėtų vis dėlto atvirksčiai galvoti, kad galbūt surenkame pinigus ir padedame tiems, kurie gauna mažas pajamas? Ačiū.

V. JUKNA (*DPF*). Dėkoju už klausimą. Dėl PVM turbūt jūs puikiai žinote, kad Lenkijoje yra mažesnis PVM maisto produktams, netgi galėčiau pasakyti, 5–8 % yra kai kurioms produktų grupėms. Iš tiesų tai būtų pagalba. O kalbant apie tos pagalbos tikslą, kaip jūs sakote, arba tikslią grupę, tai PVM lengvata yra siūloma ne visiems maisto produktams, bet būtiniausiems maisto produktams tam, kad tenkintume žmogaus gyvybinius poreikius ir kad žmogus galėtų įsigyti tų būtiniausių produktų.

Taip, labai norėčiau šiandien pratęsti šitą siūlymą ir dar pasakyti, kad ir ekologiškiems produktams reikėtų lengvatinio PVM tarifo, bet žinodamas tai, kad biudžetui pradžioje yra tam tikra našta, tai siūlau, kad būtų bent jau būtiniausiems maisto produktams. Tikrai, jeigu išnagrinėtumėte užsienio šalių pavyzdžius, tai atrastumėte, kad daugelyje Europos Sąjungos valstybių yra taikomas lengvatinis PVM tarifas būtiniausiems maisto produktams arba atskiroms produktų grupėms. Kaip ir minėjau, Lenkijoje 5–8 %, kaip pavyzdys, Italijoje – 4–5 %, 10 % PVM tarifas taikomas. Pritaikę ir Lietuvoje lengvatinį tarifą būtiniausiems maisto produktams, tikrai mes galėtume pagerinti skurdžiausių arba mažiausias pajamas gaunančių gyventojų padėtį. Dėkui.

PIRMININKAS. Paskutinis. (*Balsai salėje*) L. Nagienė dar klausia.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Į vieną klausimą man irgi atsakė. Kiek biudžetas neteks lėšų, tikrai neatsakėte. Man kyla klausimas, kaip jums atrodo, ar iš tikrųjų produktų kainos sumažės, įvedus lengvatinį tarifą? Kaip mes tokiu atveju tą kontrolę užtikrinsime, kad tikrai tai yra nauda, kaip jūs sakote, socialiai remtiniems žmonėms, tiems, kurie arti skurdo ribos šiandien gyvena? Ačiū.

V. JUKNA (*DPF*). Dėkoju už klausimą. Šiandien pagrindinis uždavinys yra stabilizuoti kainas ir kaip nors suvaldyti jų augimą. Nuo Naujųjų metų brangstant energetikai, brangstant kurui, matome, kokios kuro kainos, didėja, visa tai įskaičiuojama į kaštus. Kaip aš minėjau per pristatymą, pagal „Pricer.lt“ pateiktą informaciją kai kurie maisto produktai pabrango net iki 40 %, nuo 2 iki 40 %. Tam, kad stabilizuotume tą brangimą. Aš tikrai nesakau, kad šiandien tie produktai paimtų ir atpigėtų, bet stabilizuoti jų kainų augimą, taip pat sudaryti geresnes konkurencines sąlygas mūsų gamintojams, taip pat ir ūkininkams, ir perdirbėjams, kartu sukuriant ir daugiau darbo vietų, išlaikant. Ir per mokesčius tada ateitų tos lėšos, apie kurias jūs užsiminėte. Tai tikrai nebūtų praradimas biudžetui, ypač žiūrint į ilgalaikę perspektyvą. Ačiū.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia R. Šarnickas.

R. ŠARNICKAS (*LVŽSF*). Ačiū jums, posėdžio pirmininke. Prieš keletą metų panašų projektą teikiau praeitoje kadencijoje, remdamasis Latvijos politika. Jie nusprendė dėl sveiko maisto vartojimo PVM sumažinti iki 5 %. Tai buvo būtent daržovės, įvairūs daržovių produktai. Manęs tada prie tribūnos klausė, ar būtų piktnaudžiaujančių pardavėjų, jeigu mes sumažintume PVM? Lygiai tokį pat klausimą aš jums noriu užduoti. Šiaip aš tikrai socialiai esu jūsų pusėje ir pritaris, bet dėl šio klausimo man irgi būtų labai įdomu išgirsti iš jūsų.

V. JUKNA (DPF). Tikrai nemanau, kad būtų tų piktnaudžiavimų. Kaip minėjau, šiandien pagrindinis tikslas yra stabilizuoti kainas, o tam yra daugybė institucijų – ir kontroliuojančių, ir stebinčių. Manychiau, būtų jų pareiga ir prievolė stebėti, kad nebūtų prekybininkų piktnaudžiavimo, kaip jūs sakėte. Bet neįvedus to lengvatinio PVM tarifo bent jau pagrindiniams maisto produktams, aš jau nekalbu apie tai, ką jūs minėjote, ekologiškiems produktams, reikėtų irgi kalbėti, skatinti sveiką mitybą... Manau, ta situacija tikrai būtų suvaldyta valstybėje, nes turime nemažai stebėsenos institucijų, kurios galėtų kompetentingai atlikti tą darbą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Daugiau klausiančių nėra. Dabar dėl motyvų L. Nagienė kalbės už.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kalbant apie socialiai jautrią grupę, galbūt ir palengvintume tą naštą. Tikrai šiandien būtiniausių prekių, matome, kainos kyla, o jeigu, kaip pasakė pranešėjas, būtų galima suvaldyti ir tos kainos nedidėtų, būtų didelis plusas. Vienas dalykas, mes žinome, kiek mūsų gyventojų išvažiuoja apsipirkti į Lenkiją, kad galėtų įsigyti pigesnių maisto produktų, nes ten tarifas mažesnis. Pasiienio zonose, aš manau, mes prarandame savo pajamas. Tikrai kviesčiau pritarti. Tai būtų nauda ne tik socialiai remtinai grupei, bet ir daugumai Lietuvos piliečių. Ačiū.

PIRMININKAS. I. Šimonytė kalbės prieš.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Tikrai kad daugumai Lietuvos piliečių, nes nespėjau užsirašyti paklausti, o norėjau paklausti, ar artiškai, mangai ir panašūs dalykai irgi yra daržovės ir vaisiai, ar ne? Pagal jūsų apibrėžimą neabejotinai taip yra ir bent jau tiek, kiek aš suprantu prekių klasifikaciją.

Žiūrėkite, man labai patinka klausyti, kai žmonės tuo pačius pinigus padalina keletą kartų. Ir vartotojai gaus naudos, ir gamintojai gaus naudos. Arba vieni gaus naudos, arba kiti gaus naudos. Vartotojai gaus naudos tik tokiu atveju, jeigu sumažės galutinė prekių kaina. Aš noriu jums priminti neseniai priimtą pridėtinės vertės mokesčio lengvatą maitinimo paslaugoms. Kadangi mes rėmėme tą sprendimą kaip tam tikrą subsidiją maitinimo sektoriui, iš karto sakiau, kad tos kainos nemažės, ir, žinoma, jos niekur nesumažėjo. Tos lėšos liko tiesiog didesne pelno dalimi maitinimo sistemoje ir vartotojams jokios naudos iš to neatiteko. Taip, yra tam tikrų antrinių efektų: kažkas išlaikė užimtumą, nes maitinimo įstaigoms buvo lengviau mokėti darbo užmokestį, tačiau pridėtinės vertės mokesčio lengvatos yra nustatomos toli gražu ne tam. Iš tikrųjų jos yra nustatomos tada, kai yra siekiama naudos vartotojui.

Naudą vartotojui gali garantuoti du dalykai: pirmas dalykas – reguliuojamos kainos, antras dalykas – labai intensyvi konkurencija. Jūs puikiai žinote, kad maisto prekių rinkoje jokių reguliuojamų kainų nėra ir būti negali, todėl prekės kainuoja tiek, kiek vartotojai už tas prekes moka. Todėl labai siūlyčiau neeksperimentuoti, nes rezultatas bus labai prognozuojamas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pasisakiusiems. Dabar dėl šio projekto pauzė iki balsavimo intervalo.

12.04 val.

Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-838, Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-839 (pateikimas)

Kitas klausimas – Bibliotekų įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-838. Pranešėjas – V. Gapšys. Kviečiu į tribūną. Taip pat kartu pristatys ir lydimąjį Visuomenės informavimo įstatymo 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

V. GAPŠYS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš manau, kad šis projektas tikrai nesukels tiek aistrų, čia yra pakankamai techninis projektas, bet žiūrima į ateitį. Juo numatoma, kad leidėjai pateiktų ne tik privalomuosius publikuotų dokumentų išleista forma egzempliorius, bet ir pateiktų publikuotų dokumentų elektronines formas. Šiaip ar taip šiais laikais leidėjai faktiškai viską rengia elektronine forma, tas pakeitimas nesudarytų didelių papildomų kaštų, o valstybė turėtų egzempliorius elektronine forma ir galėtų spręsti ir kai kuriuos kitus susijusius klausimus.

Čia pačiame įstatyme yra minima, kad tai būtų išsaugoma kaip kultūros paveldas, tai yra vienas aspektas. Tačiau ateityje, aš manau, neabejotina, tas projektas paskatintų ir technologinį vystymąsi. Aš manau, galima būtų kur kas paprasčiau žiūrėti ir spręsti kai kuriuos uždavinius,

tarkime, kaip vystosi kalba. Turėdami elektroninius dokumentus galėtume juos lengviau palyginti. Mes taip pat galėtume pasiekti įvairiausių mokslinius tyrimus turėdami tą medžiagą elektronine forma. Žinoma, ir dabar teoriškai galima būtų nuskenuoti dokumentus, juos vėl paversti elektroniniais iš paprastos formos, tačiau tai užima gana daug laiko, darbo imlus procesas, atitinkamai sunkiau jį visą įgyvendinti. O Vyriausybei priėmus reikiamus lydimuosius teisės aktus, priėmus šį įstatymą, manau, visa tai galima būtų sutvarkyti kur kas paprasčiau.

PIRMININKAS. Jūsų klausiti nori tik M. Majauskas, jo nėra salėje. Ačiū tuomet.

Motyvai. A. Vinkus nori palaikyti projektą.

A. VINKUS (LVŽSF). Taip, noriu pasakyti savo mintis, gerbiami Seimo nariai. Šiuolaikinių informacinių technologijų reikšmė ir vaidmuo mūsų gyvenime milžiniškas. Tą visi žinome, ir mokyklose, ir darbovietėse, ir pensijoje gyvendami. Manychiau, kad iki mūsų gyvenusios kartos nepatyrė tokių ryškių technologijų vystymosi šuolių, kokius išgyvename mes. Informacinės technologijos skverbiasi į įvairias mūsų gyvenimo sritis ir suteikia daug naujų galimybių efektyviau ir pažangiau spręsti daugybę problemų. Šiandien teikiamas Bibliotekų įstatymo pakeitimo projektas, juo siūloma kaupti elektroninius popieriniu formatu išleistų leidinių privalomuosius egzempliorius. Tai taip pat būtų viena iš tų pažangių priemonių bibliotekų darbui. Tokia priemonė leistų Nacionaliniam publikuotų dokumentų archyviniam fondui kaupti ne tik privalomuosius publikuotų dokumentų egzempliorius, bet ir publikuotų dokumentų elektronines formas. Ši priemonė užtikrintų platesnes naudojimosi minėtais leidiniais galimybes, taip pat ir nuotoliniu būdu. Pritariu šiam projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau dėl motyvų pasisakančių nėra. Vėl pauzė iki balsavimo intervalo. Dabar užbaigsime Darbo partijos frakcijos opozicinės darbotvarkės projektų svarstymą.

12.08 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1044 (pateikimas)

Rezervinis 1 klausimas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1044. Pranešėja – I. Kačinskaitė-Urbonienė. Kviečiu į tribūną. Pateikimas.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Buvau pasirengusi pristatyti projektą po pietų. Po ranka dabar projekto neturiu, bet pabandysiu pristatyti tai, ką rengėme, ką galvojome ir kodėl teikiame tokį įstatymo projektą.

Jūs turbūt žinote, kad mes, palyginti su pasauliu, tiek ir su Europos Sąjunga, Lietuvoje turime ypač gerą galimybę prižiūrėti vaikus iki dvejų metų. Tai yra tėvai turi galimybę vaiko priežiūros išmokas gauti ir pirmaisiais, ir antraisiais metais ir pasirinkti, kaip tai nori daryti. Tačiau kartu tai sukuria tam tikras ne visai geras pasekmes, ypač jei šeima vaikų susilaukia vieno po kito. Vienas iš tėvų, kaip tyčia dažnai tai yra moteris, iškrenta iš darbo, iš darbo rinkos ilgesnį laikotarpį, todėl patiria įvairių sunkumų. Praranda darbo įgūdžius, taip pat patiria tam tikrą psichologinę baimę, darbdaviai žiūri su atsarga, įdarbindami jauną moterį, ir visokius kitokius dalykus.

Dar daugiau. Šiuo metu mes rinkoje turime tikrai nemenką darbuotojų trūkumą. Darbuotojų trūkumą, ypač darbuose, kurie yra ne tiesiogiai iš paslaugų sektoriaus, o galimi atlikti iš namų, nuotoliniu būdu. Dėl to, kaip kvalifikuotus darbuotojus, mes galėtume įtraukti tėvus, tuo metu prižiūrinčius vaikus. Būtų puiku sukurti tokias sąlygas, kad tėvai, galėdami dirbti ne visą darbo laiką, gautų papildomų pajamų, išlaikytų savo įgūdžius, o kartu neprarastų visiškai ir valstybės paramos.

Šiuo metu taip yra reguliuojama, kad, tarkime, pirmaisiais vaiko priežiūros metais tėvai gali gauti papildomų pajamų, tačiau proporcingai ta dalimi, kiek yra gaunama, yra mažinama vaiko priežiūros išmoka. Tai sukuria sąlygas, ne motyvuojančias dirbti, o atvirkščiai, skatinančias paslėpti darbą. Jūs tikriausiai ir savo aplinkoje, savo bendruomenėse esate matę ne vieną atvejį, kai moterys ar vyrai per vaiko priežiūros laikotarpį sukuria ne vieną gerą idėją, ne vieną versliuką ir nori jį plėtoti arba nori grįžti į darbo rinką, tačiau neturi tokių galimybių. Dėl to pradeda arba slėpti tą veiklą, tas pajamas, *kabindami* tai ir kokiems nors juridiniams asmenims, kitiems žmonėms,

arba tiesiog nedaro to, nutraukia tą veiklą. Tai taip pat prisideda prie įgūdžių netobulinimo, taip pat prisideda prie to, kad rinkoje patiriame darbuotojų trūkumą.

Todėl mano ir mano kolegų, Darbo partijos frakcijos, pasiūlymas būtų keisti šitą mąstymą ir keisti jį palaiapsniui. Pirmiausia būtų siūloma, kad ir pirmaisiais vaiko priežiūros metais išėjęs tėtis ar mama galėtų gauti su savo darbu susijusių pajamų, neapribojant tų pajamų dydžio, tačiau ribojant išmoką. Tai yra, jeigu vienas iš tėvų pirmaisiais vaiko priežiūros metais uždirba daugiau negu vieną VDU per mėnesį, jis gali iš valstybės gauti iki vieno VDU, tai yra irgi VDU. Jeigu prieš tai jo išmoka yra apskaičiuota mažesnė negu VDU, o jis uždirba daugiau negu VDU, tai atitinkamai mokama ta mažesnė dalis. Tokiu būdu sukurtume palankų valstybėje požiūrį į dirbančią mamą ar tėtį, bandantį rasti darbo ir vaiko priežiūros balansą, sukurtume lankstesnes sąlygas neprarasti įgūdžių ir būti darbo rinkos dalimi. Todėl mielai atsakysiu į jūsų klausimus. Norėjau atsinešti dar daugiau skaičiukų, bet neplanavau, kad tas klausimas bus rytinėje darbotvarkėje, bet pabandyčiau atsakyti iš to, ką žinau. Kviečiu užduoti.

PIRMININKAS. Autorei tik pasakysiu, kad kai klausimas įrašytas rezerve, jis gali atsirasti bet kuriuo momentu. Darbotvarkė ir autoriai tokiu atveju turi būti pasiruošę.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke.

PIRMININKAS. Dabar klausti nori keturi Seimo nariai. Pirmasis – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiama Ieva, mano klausimas yra susijęs su šiuo metu Vyriausybėje svarstoma Europos direktyva dėl nepertraukiamų tėvystės atostogų, tiksliau, pasidalijimo tarp motinos ir tėvo. Kiek suprantu, yra siūlomas labai panašus modelis, bent jau Vyriausybėje svarstomas, jeigu jums teko domėtis, būtent dėl išmokos.

Mano klausimas, ar čia yra analogiškas siūlymas tam, ką siūlo Vyriausybė? Ir klausimas, ar jūs kaip frakcija ir jūs asmeniškai pritarite tai siūlomai tėvystės skatinimo iniciatyvai, atėjusiai iš Europos?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Kadangi direktyva nenustato labai griežtų rėmų kiekvienai valstybei, tiesiog siūlo pasirinkti savo kelią ir suteikia gana daug galimybių kiekvienai valstybei narei apsispręsti, koks modelis būtų jai palankiausias, tai... Tiesą sakant, nesu nuodugniai išanalizavusi galutinio Vyriausybės svarstomo varianto, tačiau svarstymo metu, manau, tikrai galėtume sužiūrėti. Tačiau aš visiškai pritariu europinei direktyvai, kuri leistų labiau pasidalinti pareigas tiek mamoms, tiek tėčiams, kalbant apie vaikų priežiūrą.

Tačiau vien tik griežtai nustatyti, kad mama išeina tokiam laikotarpiui, tėtis – tokiam laikotarpiui nepertraukiamai, neužteks. Reikia sukurti palankias sąlygas vienodai (nesvarbu, kuri – ar tėtį, ar mamą pasirinks šeima) neprarasti tų darbinių įgūdžių. Šiuo atveju pasiūlymas, mano supratimu, tikrai visiškai atitinka europinę direktyvą ir kuria lanksčias darbo ir šeimos derinimo sąlygas mūsų šalyje, todėl aš labai kviečiu galvoti apie tuos modelius ir pradėti diskutuoti, kaip mes galėtume keisti ir išmokų sistemą.

PIRMININKAS. Klausia T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Dėkoju už suteiktą žodį. Gerbiama kolege, pozityviai vertinu jūsų iniciatyvą, nes visų pirma tai yra lyčių lygybę skatinanti priemonė. Argumentus jūs tikrai puikiai išdėstėte. Lietuva, turėdama vieną dosniausių vaiko priežiūros laikotarpių, daugelį moterų ilgą laiką atitraukia iš darbo rinkos. Toks pasiūlymas problemą iš dalies spręstų.

Kita vertus, yra gana taikli Teisės departamento pastaba, kad tokia išmoka, kurią jūs siūlote, savo esme laikytina ne socialinio draudimo, o socialinės paramos išmoka. Šitas argumentas ilgą laiką buvo pateikiamas aptariant šią idėją. Panašios pozicijos laikėsi ir praeitos kadencijos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vadovybė, vadovaujama gerbiamo L. Kukuraičio. Moterų organizacijos visą laiką siūlė, kad galima šią problemą spręsti numatant, kad ta išmoka, kuri būtų gaunama gaunant ir darbo pajamų, būtų skiriama būtent su vaiko priežiūra susijusioms paslaugoms įsigyti, pavyzdžiui, auklės paslaugos, lopšelis. Aišku, kildavo problema dėl tokios išmokos administravimo ir panašiai.

Ar jūs, teikdama tokį įstatymo projektą, kokį šiandien teikiate, nes nėra nurodyta jokių galimų išmokos panaudojimo tikslų ir priežasčių, bandėte ar turėjote tai omenyje, ar vis dėlto pasirinkote dėl kažkokių kitokių pažiūrų iš esmės liberalesnį reguliavimą? Ačiū.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Tikrai svarstėme kartu su savo komanda, kaip galėtume padaryti dar taiklesnį šį pasiūlymą, tačiau administraciniai, biurokratiniai trikdžiai, kurie susidarytų numatant galbūt taiklesnį išmokų panaudojimą, sukurtų daug trukdžių ir iš principo tas tikriausiai atitrauktų dalį šeimų, norinčių pasinaudoti tokiu pasiūlymu. Štai dėl ko mes teikiame liberalesnį sprendimą ir pirmiausia siekiame pakeisti pačią mąstymo logiką, kad dirbant galima prižiūrėti vaikus arba prižiūrint vaikus galima ir dirbti.

Sąžiningai – mano pačios patirtis yra tokia, kad, kalbant apie mano visus tris vaikus, dėl pirmų dviejų aš nebuvo išėjusi ilgesnių vaiko priežiūros atostogų, nes absoliučiai manęs nemotyvaavo siūloma išmoka, o aš kartu labai norėjau dirbti, buvau kupina energijos. Labai gerai jaučiu tas mamas, kurios jaučiasi taip pat, tačiau kartu jos yra ir nuskriaustos, nes nė dalies laiko per darbo dieną negali būti su savo vaiku.

Kitaip tariant, mano manymu, šis liberalesnis ir lankstesnis variantas padėtų gerus pagrindus jūsų minėtai lyčių lygybei, geresnei moterų integracijai į darbo rinką ir apskritai turėtų tikrai daug pozityvių pasekmių.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, iš tiesų dar prisimenu tuos laikus, kai pagrindinis motyvas buvo vaiko priežiūros išmokas didinti ir plėsti tam, kad mama pabūtų namuose su savo vaikeliumi, galbūt kai kada ir tėtis. O jūs šiuo metu siūlote duoti išmoką ir skatinti, kad jie eitų dirbti. Iš tikrųjų jau čia priešingas atvejis. Ir jūs siūlote dar daryti iš Socialinio draudimo fondo. Tai normaliai, jeigu mes norime tokios politikos, galbūt remkime tas šeimas, kurios eina dirbti, palikusios mažus vaikus, kad gautų kokią nors paslaugą. Čia aš suprasčiau, nes priešingu atveju galime sukurti tokį mechanizmą, kad skatindami eiti į darbo rinką mes „Sodros“ biudžetą išdalinsime ir tiems, kurie, pavyzdžiui, bedarbiai. Jie irgi gauna nedarbingumo išmoką, tai sakome, mes tau duodame socialinę paramą, kad tu eitum dirbti. Iš tikrųjų logikos čia nelieta. Ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų taikyti tikrus, konkrečius mechanizmus iš valstybės biudžeto, kad žmogus gautų tikrą paramą, kad būtų įgyvendintos tam tikros idėjos? Ačiū. Tą sako ir Teisės departamentas.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas Edmundai. Aš atsakysiu jums gal taip paprastai. Aš nesistebiu, kad jūs esate Konservatorių partijoje, nes jūs tikrai konservatyviai norite sugrąžinti mamas prie puodų ir prie vaikų, taip sakant. Man atrodo, kad toks požiūris jau yra atgyvenęs ir neatitinka šiuolaikinių tendencijų. Reikia žiūrėti į priekį.

O kalbant apie nedarbo išmokas, jau ir dabar yra rekomenduojama ieškoti, kaip skatinti bedarbius žingsnis po žingsnio eiti į darbo rinką, visiškai neatimant išmokų, kad nebūtų sukurta didelių slenksčių, didelių laiptų ir žmogus jaustųsi saugiai, kad net ir praradęs darbą arba net ir turėdamas nelabai, kaip pasakius, mažai apmokamą darbą jis turės ir valstybės paramą. Tokią valstybės politiką, kai valstybė prisideda prie teigiamų tikslų, aš palaikau ir tikrai nepalaikau to grįžimo į sovietmetį, kai tik mamos turėjo prisidėti prie vaikų auginimo.

PIRMININKAS. Paskutinė klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, mano klausimas toks. Prašom pasakyti, kodėl jūs pasirinkote vidutinį šalies darbo užmokestį, galbūt reikėjo susieti su minimalia mėnesine alga, nes tai suponuoja taip, gal netolygiai kartais ir atrodo... Mes kalbame apie tai, kad galėtų galbūt ir auklę pasisamdyti, ir taip toliau. Jeigu kalbėtume apie minimalią mėnesinę algą, ar nebūtų buvę taip logiškiau? Ačiū.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Čia kalbama, kad išmoka nemažėtų, jeigu mama ar tėtis uždirbtų iki vieno VDU, o jeigu daugiau negu VDU – apriboti patį išmokos dydį. Šiuo atveju minimalus mėnesinis atlyginimas taip pat patenka į šią sritį ir turėtų būti patenkinantis tų šeimų poreikius, apie kuriuos jūs kalbėjote.

PIRMININKAS. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). O gaila!

PIRMININKAS. Ačiū.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai. Nepaisant to, balsavimas parodys, kokia yra pozicija, bet tai bus vėliau.

12.23 val.

Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 2, 4, 5, 6, 7, 9 straipsnių ir 1, 2, 8 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1092 (pateikimas)

Dabar, kaip minėjau, stengsimės mažinti vakarinės darbotvarkės pačią vėlyviausią dalį ir pirmasis prie to mažinimo prisidės S. Gentvilas. Jis pateiks Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo kai kurių straipsnių ir kelių priedų pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1092. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Laba diena. Ačiū už galimybę pristatyti anksčiau. Gaila, gal salėje ne visi, kurie norės užduoti klausimus, nes atsakant į klausimus būtų paneigti kai kurie mitai. Pabandyčiau pasisakyti išsakyti juos.

Vyriausybės vardu teikiame Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo projektą. Juo įgyvendinama nemažai tikslų, tai yra tiek europinės direktyvos dėl šalinimo sąvartynuose, tiek dėl teršėjo principo įgyvendinimo, lakiųjų organinių junginių ir kitų direktyvų. Kokie yra pagrindiniai šio projekto tikslai?

Į žmonių kalbą išvertus, Vyriausybė ir Lietuva yra savo pažangos strategijose nusibrėžusi mažinti sąvartynuose šalinamų atliekų kiekį iki 5 % viso komunalinio srauto 2030 metais. Iš esmės esame nusibrėžę viziją padaryti sąvartynus istorija: kur kas intensyviau rūšiuoti tiek per pirminį rūšiavimą, tiek per automatinį antrinį rūšiavimą MBA įrenginiuose ir sąvartynai turėtų būti kažkas, kas turėtų likti istorija.

Lietuvoje prieš gerą 20-metį egzistavo 800 sąvartynų, dabar egzistuoja 10 regioninių sąvartynų, tie 800 nelegalių sąvartynų yra rekultivuoti. Dabar kalbame apie tuos 10 regioninių sąvartynų, į kuriuos norime sumažinti srautus. Aplinkos ministerija kartu su savivaldybėmis yra padariusi aibę namų darbų dėl pakuočių rūšiavimo sistemos patobulinimo, pavasarį priimtas žiedinės ekonomikos paketas leidžia savivaldybėms sukurti už gamintojų, importuotojų pinigus kokybišką ir gyventojams nekainuojančią pakuočių tvarkymo sistemą. Esame priėmę sprendimus dėl pelenų šlako panaudojimo keliams tiesti ir šiuo metu su Kelių direkcija šnekame apie viso šlako paėmimą iš sąvartynų. Taigi sąvartynuose iš esmės nebeturėtų likti šalinamų atliekų. Šiandien jau yra 2020 metų rezultatai, kai matome, kad sąvartynuose yra šalinama 17 % miestuose komunalinių atliekų susidarančio kiekio. Perspektyvoje norėtume pasiekti 5 %, todėl sąvartynai turėtų tapti tik galutine alternatyva ir tik tam, ko neįmanoma išrūšiuoti ir pakartotinai panaudoti. Todėl sąvartyno taršos mokesčių, kuris yra valstybinis taršos mokestis, siūlome 2023 metais šiuo projektu pakelti iki 50 eurų už toną.

Noriu atkreipti dėmesį, kad tai buvo seniai prognozuotas projektas, dar 2018 metais RATC'ų asociacija kreipėsi į Aplinkos apsaugos komitetą ir Aplinkos ministeriją ir raštiškai pasisakė, kad sutinka su tokiu taršos mokesčio padidinimu tuomet, kai bus sukurtas pakankamas deginimo pajėgumų kiekis, MBA operatoriai bus *įsiveiklinę*, bus sukurtos didžiagabaritės aikštelės, bus sukurta pirminio rūšiavimo sistema. Visa tai yra šiandien ir 50 eurų taršos mokestis turėtų atgrasyti nuo sąvartynų plėtros tokios, kokią patiriame šiandien Kėdainiuose, pavyzdžiui, besiplečiant Zabieliškio sąvartynui, jis yra plečiamas prieš pačių kėdainiečių, prieš pačių regiono gyventojų interesus. Turėtume išvengti ir kitų plėtros galimybių, praeitoje kadencijoje net Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija siūlė iš esmės uždrausti sąvartynų plėtrą. 50 eurų tarifas už toną nėra didelis, tai sakau atsakingai, nes šiuo metu Lenkijoje jau egzistuoja taršos tarifas – 61 euras už toną, Latvijoje – 65 eurai už toną, o estai planuoja 2022 metais pakelti iki 90 eurų už toną. Todėl Lietuva liktų vis tiek pigiausių sąvartynų šalis. Mes matome ir per gerą mėnesį pastebėjome neigiamas tendencijas, ir šią savaitę bendradarbiaudami tarpinstituciniu lygmeniu su Lenkijos aplinkosaugininkais matome, kad atliekos yra importuojamos į Lietuvą dėl to, kad mūsų sąvartynai yra tiesiog per pigūs. Iki 10 % atliekų, kurios sudeginamos Kauno, Klaipėdos atliekų deginimo jėgainėse, yra importinės atliekos. Tai užbėgame už akių ir norime iš tikrųjų padaryti sąvartynus pakankamai brangia alternatyva tam, kad nebūtų vežamos čia ir nebūtų šalinamos užsienio atliekos.

Antrasis projekto tikslas yra prisidėti prie oro taršos mažinimo nemetaniniais tankiaisiais organiniais junginiais. Dabar yra įstatymo išimtys, kad kai kurios įstaigos, tokios kaip daugiausia skalbyklos, dažyklos ir spaustuvės, naudojamos įvairius dažus, išmeta įvairius teršalus į orą ir

jos turi išimtis. Tai yra vadinamieji ūkio subjektai, kurie eksploatuoja organinius tirpiklius naudojančius įrenginius ir kurie privalo įsiregistruoti į registrą, tačiau neprivalo mokėti ir mažinti savo taršalų normų. Projektas derintas su visuomene, dėl šio pasiūlymo nėra gauta jokių pastabų. Projektas išsamiai derintas ir su Savivaldybių asociacija, kitomis asociacijomis, įskaitant Lietuvos komunalinių atliekų tvarkytojų asociaciją, Savivaldybių komunalinių įstaigų asociaciją. Pastabos gautos, tačiau kadangi pokytis buvo prognozuojamas tikrai seniai, laikas žengti šitą žingsnį. Mielai atsakyčiau į klausimus, jie būtų gana praktiniai ir patikslinantys. Ačiū už galimybę pristatyti.

PIRMININKAS. Dabar klausimai. A. Skardžius pirmasis.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, išties kaip Seimo narys pasigendau sisteminio požiūrio į atliekų tvarkymą. Atliekų turėtojai piliečiai nėra skatinami sutvarkyti atliekas, nes iš jų uždirba visi. Ir, sakykime, atliekų degintojai uždirba, atliekų tvarkytojai, RATC'ai uždirba, MBA (mechaninio biologinio apdoravimo) – visi nori nulupti kailį tiems vartotojams. Kodėl Valstybinė energetikos reguliavimo taryba iki šiol nereguliuoja įkainių? Kodėl atliekų deginimo įmonės, susikūrusios kaip atliekų tvarkymo grandinė, veikia kaip nepriklausomi subjektai: noriu – perku iš lenkų, noriu – perku iš kažko ir nieko ten nedarau?

Tai štai, gerbiamas ministre, aš siūlyčiau jums sistemiškai pažvelgti į šią problemą, priimti atliekų tvarkymo kodeksą, kad kiekvienas gautų už savo atliktą darbą, o ne luptų kailį nuo vartotojų. Kaip jūs manote, kada tai atsiras ant darbotvarkės stalo? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Ant darbotvarkės stalo šis projektas yra Aplinkos apsaugos komitete. K. Mažeika dar praeitoje kadencijoje yra inicijavęs atliekų kainodaros projektus, jie šiuo metu yra svarstomi Aplinkos apsaugos komitete ir jie eis kartu paketu su šituo. Į tą paketą, kurį praeita Vyriausybė yra atnešusi į šiandieninį Seimą, įeina atliekų deginimo įrenginių, deginimo įkainių reguliavimas, RATC'ų vartų mokesčio reguliavimas ir įvairių dedamųjų, tokių kaip, pavyzdžiui, administraciniai kaštai, didelių gabaritų aikštelių eksploatavimo kaštai, MBA operavimo kaštai, reguliavimas. Nenorėčiau vartoti to epiteto „lupikavimas“, bet iš esmės, kad kaštai būtų pagrįsti, ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba turėtų užsiimti šiuo reguliavimu, iš esmės reguliuoti tiek sąvartynų vartų mokestį, tiek deginimo įrenginių vartų mokestį. Atsakant į tai, ką jūs pirmu sakiniu pasakėte, yra kompleksinis sprendimas, jis yra atneštas mano kolegos K. Mažeikos dar praeitą kadenciją ir jis bus greičiausiai priimtas dar šį rudenį šioje salėje.

PIRMININKAS. Klausia G. Kindurys.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas ministre, mano panašus klausimas. Iš tiesų gyventojai rūšiuoja atliekas daugiau nei 15 metų, tačiau savivaldybės nesugebėjo diferencijuoti mokesčio jį mažinant aktyviai rūšiuojantiems, todėl, manau, vartų mokesčio kėlimas nesumažins atliekų kiekio į sąvartyną. Ir dabar asmuo, gebantis maksimaliai išrūšiuoti atliekas, moka tiek, kiek ir nerūšiuojantis. Todėl, siekiant atliekų kiekio mažinimo ar dalies nukreipimo deginti, pirmiausia turbūt reikia priversti atliekas rūšiuoti labiau ir iš to gyventojai turėtų jausti finansinę naudą, tada rūšiavimas bus efektyvus. Taigi vartų mokesčio kėlimas nepaskatins tikriausiai geriau rūšiuoti, nes rūšiuojantieji nejaus naudos. Ir visi gyventojai, tiek rūšiuojantys, tiek nerūšiuojantys, gaus tik papildomą finansinę naštą, kai savivaldybės patvirtins naujus tarifus, įtraukusios naują vartų mokestį.

Ar ministerija ketina papildomai kokiais nors kitais teisiniais veiksmais nei vartų mokesčio kėlimas daryti įtaką savivaldybėms, rūšiavimo procesams, kad atliekų sąvartynuose mažėtų? Kitaip tariant, kad rūšiuojantieji ir nerūšiuojantieji jaustų skirtumą mokėdami už atliekų paslaugą. Nes dabar, kaip rodo praktika, kaip ir visada, savivaldybės tik pakeis tarifą, o dėl to atliekų srautai turbūt nepasikeis.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, Gintautai. Yra tas pavojus, kad savivaldybės neskatinės gyventojų rūšiavimo sistemos, bet šį pavasarį mes beveik vienbalsiai, ir pozicija, ir opozicija balsavome už tai, kad savivaldybės gautų šimtaprocentinį pakuočių tvarkymo sistemos apmokėjimą, tai yra prieš gyventojų langus atsirastų pakankama infrastruktūra, savivaldybės galėtų išvežti bet kada šį susikaupusį... „varpelius“ arba antrines žaliavas ir gautų šimtaprocentinį apmokėjimą iš verslo, gamintojų, importuotojų, kas seniau buvo, gerbiama Laima, žinote, tikrai ne faktas ir buvo labai daug ginčų. Savivaldybės dabar įgauna milžiniškus įrankius, kad nebevežtų į sąvartynus daugiau atliekų.

Dabar į sąvartynus atvežama vos 17 % visų savivaldybėje susikaupiančių komunalinių atliekų. Gašdinimas, kad taršos mokestis reikšmingai pakels gyventojų sąskaitas, nėra tiesa. Pavyzdžiui, Alytus. Vidutiniškai Alytuje gyventojas sumoka 4 eurus už atliekų tvarkymą mieste, vos 2 centai, 0,6 %, yra valstybinis šalinimo mokestis, nes tikrai veikia rūšiavimo sistema, rūšiavimo sistema yra gana brangi ir pagrindiniai kaštai gyventojams yra, kad egzistuoūtų rūšiavimo sukurta infrastruktūra. Tad sąvartyno taršos mokestis yra labiau statybinėms atliekoms: mes matome, kad statybinės atliekos vežamos į komunalinius sąvartynus, nes yra tiesiog pigu, sąvartynai iš tikrųjų priima nemažai statybinių atliekų, bet jos nėra sumalamos, panaudojamos, tad už jas turėtų mokėti ardytojai, griovėjai ir taip toliau, o gyventojams tai neturėtų turėti reikšmingos įtakos vietinėje rinkliavoje.

PIRMININKAS. Klausia R. Žemaitaitis, jeigu yra. Nėra. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Valkiūnai, tš, aš noriu paklausti. Ką tik paminėjote, kad gyventojams tie mokesčiai reikšmingai nekils, bet savivaldybėse, savo apygardose visi Seimo nariai, tiek vienmandatininkai, tiek daugiamandatininkai, bendrauja ir visi yra girdėję, kad savivaldybės bus priverstos pakelti tą mokestį, tad kils ir gyventojams. Kiek nereikšmingai gyventojams kiltų mokestis, nes jūs ką tik minėjote, ministre?

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Robertai, kiekvienas gyventojas Lietuvoje išmeta apie 400 kilogramų atliekų. Dabar pasižiūrėkite, iš ko susidaro gyventojų srautai? Tai yra pakuotės. Mes sakome, sukūrėme savivaldybėje tvarką, kaip galima išvystyti sistemą, kad tos pakuotės būtų perdirbamos. Didmiesčiai nuo kitų metų startuoja su atskiru maisto atliekų surinkimu, Alytus jau seniai startavęs iš jūsų regiono. Tos atliekos irgi nepatenka į sąvartyną. Toliau mišrios komunalinės atliekos, sunkiai rūšiuojamos, eina į deginimo įrenginius, bet sudeginus iš 5 tonų vidutiniškai išeina tona pelenų. Dabar mes sukūrėme reglamentus ir Kelių direkcija pasiims visą Lietuvoje susidarančių pelenų srautą, tai yra dugno pelenus, ir paties po keliais kaip stabilizavimo gruntą.

Dabar sakykite man, kas gyventojų turėtų papildomai keliauti į sąvartynus? Mano atsakymas, atsakingas atsakymas kaip iš aplinkos ministro, nelabai kas. Čia yra komercinės, pavyzdžiui, nugriauna pastatą ir kur dėti: ar sumalti ir panaudoti tą gruntą, ar vežti į sąvartyną? Čia komerciniai užsakymai, jie vežtų tas atliekas, tad jie nenori, kad būtų apmokestinamas sąvartynas, o sąvartynai, kaip ir nafta ateityje, neturėtų būti tai, apie ką mes kalbėtume.

Tikslas yra, kad sąvartynuose nebūtų šalinama ir tas mokestis nenugultų į gyventojų kišenę, nes mes sukuriame visą rūšiavimo infrastruktūrą. Negalime kalbėti apie tai ir gašdinti žmonių, kad kils rinkliavos.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų daug padaryta, tenka susidurti ir galiu atsakingai pasakyti, kad tikrai faktiškai nėra ką šiandien į bendrą konteinerį mesti, jeigu gerai rūšiuoji.

Mane labai domina MBA veikla. Mes jau diskutavome tuo klausimu, žinome, kad yra išleisti didžiuliai europiniai pinigai. Kaip mes galėtume priversti ir kokiomis priemonėmis, gal jūs diskutavote tuo klausimu ir ministerijoje, kad MBA ne imituotų veiklą, o realiai dirbtų taip, kaip privalo, – tam ir buvo pastatyta.

Ir antras klausimas. Jūs pasakėte, kad šio projekto tikslas – oro taršos mažinimas, bet, be pelenų, kokias dar priemones galvojate įdiegti? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Trumpai dėl antro klausimo. Vadinamųjų organinių tirpiklių, tai yra pagrindinių dažymo priemonių, priskyrimas prie taršos mokesčio apimties. Tai skatins rinktis mažiau taršias dažymo priemones, ar tai būtų skalbikliai, ar dažikliai spaustuvėse, ar kitur – automobilių lakavimo įmonėse, autoservisuose. Renkamasi būtų negaruojančios ir nelakios dažymo ir skalbimo priemonės. Tai čia bus kita – ne metaninė tarša.

Dabar tai, kas susiję su MBA, labai strateginis klausimas. Beje, padarytos klaidos yra prieš aštuonerius devynerius metus, yra pasirašytos sutartys 20-iai, 30-iai metų koncesijos ir operavimo. Aš manau, kad jos blogai pasirašytos. Tai yra kai kuriais atvejais gal ir verta įvairių tyrimų, nes tai tiesiog neorientuota į rezultatą. Mes, Aplinkos ministerija, darysime viską, kad padėtume iš es-

mės išvengti šito perteklinio rūšiavimo, jis neveda prie rezultato, nes nebėra, ką rūšiuoti. Kaip jūs sakėte, nei pakuočių, nei stiklo, nei maisto atliekų, jeigu sukuriame veiksmingą pirminį rūšiavimą.

PIRMININKAS. Klausti skirtas laikas baigėsi. Ačiū pranešėjui. Žiūrėsime, ar yra užsirašiusių dėl motyvų. Yra. K. Adomaitis kalba už.

K. ADOMAITIS (LF). Labai gaila, kad nespėjau užduoti ministrui klausimo. Kažkaip čia mūsų toje darbotvarkėje peršoka klausimai ir netikėtai buvo atkelti į ankstesnę. Iš principo, manau, tikrai priimtas didžiulis uždavinys peržiūrėti sąvartynų mokestį. Jis suteiktų tam tikras paskatas teisingiau tvarkyti savo atliekas. Bet taip pat labai kviečiu prie viso šito... Man pačiam yra tekę važiuoti į ne vieną Lietuvos sąvartyną, lankiausi ir tuose pačiuose ministro minėtuose Kėdainiuose, ir Alytuje, ir Šiauliuose, iš viso esu matęs daugiau nei pusę, kaip ten tvarkomasi. Noriu pastebėti, kad kiekvienas sąvartynas yra šiek tiek kitoks. Vienas labiau stengiasi sutvarkyti išsiskiriančias metano dujas, viename daugiau laidojama techninio komposto, nes jo tiesiog nėra kur dėti, kitame mažiau jo padaroma, geriau sugebama atskirti maisto atliekas. Vienas sąvartynas geriau sugeba išfiltruoti savo nuotekas, jas švaresnes paleisti į nuotekas, kitas nieko neinvestuoja ir laiko tik sugedusius įrenginius. Iš esmės pritariu, kad mes turėtume peržiūrėti šitą mokestį, taip pat labai siūlau diferencijuoti tą mokestį pagal tai, kaip sąvartynas vis dėlto tvarkosi, kiek yra investuota į savo aplinkosaugos ir klimato kaitos mažinimo dalykus ir priemones.

PIRMININKAS. Prieš kalba R. Žemaitaitis. Turbūt nėra. Tai A. Palionis.

A. PALIONIS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mes kažkaip Lietuvoje visą laiką einame iš kito galo – galvojame, sąvartynų mokestį padidinsime, rūšiavimas atsiras ir šiukšlių sferoje viskas bus gerai. Pagal tą pačią direktyvą gyvena visos Europos Sąjungos šalys. Kitur tokios didelės problemos, kaip pas mus, mes nepamatysime, nes ir pačioje direktyvoje yra aiškiai parašyta, kad teršėjas yra gamintojas importuotojas, kuris ir privalo sutvarkyti atsiradusias šiukšles. Gyventojai, pirkdami produktus, sumoka pakuočių mokestį. Dabar mes gyventojus apmokestiname du kartus: perkame pakuotę, susimokame, surūšiuojame, vėl susimokame. Ar nemanote, kad Vyriausybės planai yra neambicingi, užduotys suformuotos gamintojams importuotojams, jų užduotis tenkina komercinis srautas ir rūšiuotas srautas, į mūsų brangius MBA įrenginius papuolantis srautas niekam nėra reikalingas ir esame priversti jį deginti.

Dar šiuo metu yra kita problema, kad deginimo gamyklos, į jas Lietuva irgi investavo, kaip ministras sakė, sukūrėme infrastruktūrą, nepriima šitų šiukšlių. Jos pasirenka deginti atsivežtas iš Lenkijos, už kurias yra mokama žymiai daugiau. Turėtume ir čia atkreipti dėmesį, kad šitos įmonės yra kaip nepriklausomi šilumos tiekėjai, jos gauna deginti žaliavas, už kurias dar yra primokama, lygiai taip pat jos gauna dar pajamų iš šilumos tiekimo. Mano manymu, mes einame tikrai ne tuo keliu.

PIRMININKAS. Pasisakymai baigti. Balsuosime truputėlį vėliau.

12.44 val.

Baudžiamojo kodekso 292 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-709 (pateikimas)

Dabar dar, manau, spėsime išklausti pateikiamo vieno projekto. Tai būtų darbotvarkės 2-24 klausimas – Baudžiamojo kodekso 292 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-709. Pranešėjas – L. Jonauskas. Tikiuosi, sugebės trumpai pateikti savo siūlymus.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke, tikrai sugebėsiu trumpai, bet apie esmę. Jau daugiau negu pusmetį tęsiasi hibridinė ataka iš režimo, ji iš esmės iš Lietuvos pareikalavo labai daug resursų. Yra mobilizuotos ne tik mūsų tarnybos, mes iš biudžeto skiriame papildomų lėšų hibridinei atakai atremti, kai tūkstančiai migrantų yra susitelkę prie mūsų, Lietuvos, sienos, kuomet dalis tų migrantų jau yra patekę į Lietuvą, yra skirta pinigų infrastruktūrai, išlaikymui ir visoms kitoms reikmėms. Galiausiai prieš keletą savaičių paskelbėme Seime nepaprastąją padėtį, yra mobilizuota Lietuvos kariuomenė.

Baltarusijos režimui už tai numatomos tik ekonominės sankcijos. Ir dabar Europos Sąjungoje diskutuojama apie tai, kad šitos ekonominės sankcijos Baltarusijos įmonėms turėtų būti didinamos, lėtas biurokratinis mechanizmas, matyt, lėtai, užtikrintai judės į priekį, tačiau tos sankcijos

taip ir nepalies tų žmonių, kurie yra atsakingi, labiausiai atsakingi už nelegalių migrantų gabenimo organizavimą. Kalbu ne tik apie režimo vadovus, kalbu apie eilinius milicijos, KGB pareigūnus, kurie dienomis pasienyje organizuoja migrantų gabenimą, veža juos čia, prie Lietuvos sienos, padeda įvairiausiais būdais, patarimais, transportu ir kitais dalykais jiems bandyti prasiveržti pro Lietuvos pasienį saugančius pareigūnus.

Šiomis pataisomis siūlau pasiūsti labai aiškia žinutę Baltarusijos režimui. Režimas vis tiek amžinai negyvens ir vieną dieną Baltarusijos valstybė turės atsakingus pareigūnus išduoti Lietuvai, ir kad už šitas veikas gresia reali laisvės atėmimo baudžiamoji atsakomybė, ir kad galiausiai tie pareigūnai, nuo aukščiausių Baltarusijos vadovų iki milicininkų ir visų kitų, vieną dieną norės išvažiuoti ir į tą pačią Lietuvą, norės nuvažiuoti į kitas Europos Sąjungos valstybes ar apskritai į kitas pasaulio valstybes, su kuriomis Lietuva turi ekstradicijos sutartį, ir visi šitie pareigūnai, kuriems Lietuvos prokurorai ir pareigūnai pradės ikiteisminio tyrimo bylas, turės būti išduoti Lietuvos valstybei. (*Balsai salėje*)

Juokingiausia, kolegos, kad pareigūnai, kurie dienomis nelegaliai organizuoja migrantų gabenimą, savaitgaliais niekieno netrukdomi važiuoja į „Akropolį“ ir kitus prekybos centrus, čia apsipirkinėja, leidžia laisvalaikį, maitinasi mūsų kavinėse.

Todėl ir siūlau numatyti aiškesnę, griežtesnę atsakomybę visiems pareigūnams ir nusiūsti aiškų signalą Baltarusijos režimui, kad mes nesitaikstysime su tuo. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų klausiti nori keturi Seimo nariai. Pirmasis S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega Linai, jūs turbūt suprantate, kad kodeksas yra sistema, sistema normų, ji turi derėti, derėti vertybių apsauga tose kodekso normose. Ar jūs žiūrėjote, kokia sankcija yra numatyta už paprastą nužudymą, gyvybės atėmimą, ir kaip tai koreliuoja su dabar jūsų siūloma sankcija? Ar jūs tikrai esate įsitikinęs, kad vien mechaninės sankcijos padidėjimas atgrasys Baltarusijos režimą nuo šito proceso, kurį dabar vykdo prie mūsų, Lenkijos sienos?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, labai geras klausimas. Žiūrėjau ir aiškinausi, kaip koreliuoja sistema. Bet atsakyčiau jums klausimu į klausimą. Jau šiandien, įvairiais duomenimis, prie pasienio yra mirę dėl įvairių priežasčių daugiau nei dešimt migrantų. Kas prisiims atsakomybę už šias beprasmes žmonių mirtis? Kurie pareigūnai, institucijos ar kas nors? Jeigu kalbame apie tai, kokia yra atsakomybė už žmogžudystę, tai, mano manymu, už nelegalių imigrantų gabenimo organizavimą atsakomybė turėtų būti lygiai tokia pati. Aš mačiau rekomendacijas, tačiau galiu atsakyti labai paprastai – tas rekomendacijas rašę žmonės nebuvo susidūrę su ta situacija, kokia šiandien yra pasienyje, ir apskritai šiandien hibridinės atakos situacija. Todėl manau, kad viskas puikiai koreliuoja.

PIRMININKAS. Toliau klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš šiek tiek nustebau, kad čia sako, kad mane išbraukė, bet matau, kad viskas gerai.

Iš tiesų ačiū, kolega, už pateiktą projektą. Bet aš jums kaip žvejui noriu užduoti klausimą, kurį jūs tikrai puikiai žinote. Manau, tai gana svarbu, nes, kaip žinome, Lietuvos gyventojai pagal statistiką Europos Sąjungoje yra trečioje vietoje pagal tai, kiek suvartoja žuvies vienam asmeniui. Iš Baltarusijos į Lietuvą paskutiniu metu, žinau, prieš mėnesį ar du – tokį laikotarpį, patenka apie 150 tūkst. kilogramų žuvies – karpių.

Kaip manote, ar tai yra normalu, nes iš tiesų, kalbant apie sankcijas, apie tai, kas vyksta, vis dėlto mes remiame (ir tie pinigai, kuriuos sumoka mūsų gyventojai, mūsų verslininkai, kurie atsi veža) to režimo priemones, kurias po to jis gali įgyvendinti. Tai, kad lietuviai mėgsta žuvį, nėra pretekstas, kad mes iš tokios šalies galėtume atsivežti žuvies. Tos priemonės, kurias jūs paminėjote, turbūt turėtų apimti ne tik kai kuriuos asmenis, bet turbūt ir verslus...

PIRMININKAS. Trumpiau kalbėkite, viršytas laikas.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). ...ir tai, kas vyksta būtent su ta šalimi apskritai? Ačiū už jūsų nuomonę.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Labai geras klausimas. Atkreipsiu dėmesį, kad mūsų valstybės žodžiai ir darbai skiriasi. Šiandien mes sakome, kad reikia numatyti didesnes sankcijas režimui ir

taip toliau, o tonos, šimtai tūkstančių tonų Baltarusijos trašų rieda į Lietuvos teritoriją. Čia pat, Vilniaus mieste, tuoj barstysime kelius prisipirkta baltarusiška druska, nors meras vertybiškai sako, kad reikėtų įvesti sankcijas ir nebepirkti.

Iš tikrųjų klausimas labai aktualus, todėl sakyčiau, kad šita kovos prieš režimą sistema turėtų apimti viską, ir ne tik žodžiais, bet ir darbais.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*DPPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, džiaugiuosi pasieniečiais, kurie visą laiką, diena iš dienos, gerina statistiką. Tai 50, 60, 150 apgręžtų nelegalų. Tačiau turint omenyje, kad turime 600 kilometrų sieną ir dar niekaip: nei koncertina, nei stacionaria tvora, nesame atsitvėrę nuo kaimyninės valstybės, tikėtina, kad ne mažesnis kiekis patenka į Lietuvą. Ir čia Vyriausybė, įkišusi galvą į smėlį, sako: viskas gerai, mes jų nematome.

Jūsų nuomone, kaip yra su tais, kurie patenka neapskaityti, nes apstu automobilių austriškais, vokiškais numeriais visame ruože? Ačiū.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiamas kolega, mes įvedę nepaprastą padėtį, matyt, apribojome šitų žmonių patekimą į pasienio ruožą, ir šita situacija turėtų iš esmės keistis. Bet, kaip rodo turimi duomenys, dauguma nelegalių migrantų, bandančių nelegaliai kirsti sieną, telkiasi ten, kur jiems arčiau yra jų tikslas – Vokietija, tai yra būtent šalia Lenkijos teritorijos, Lietuvos teritorija jiems neįdomi.

Tačiau dėl sienos galiu pasakyti, kad man irgi nesuprantama, kodėl fizinė apsauga, siena, šioje teritorijoje ilgą laiką nepastatyta. Vien dėl nuostolio dėl cigarečių kontrabandos – jis buvo keliasdešimt milijonų eurų per metus, buvo galima investuoti vienerių metų nuostolį ir susitvarkyti su fizine sienos apsauga jau senais laikais.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, ar jums nekyla abejonų dėl siūlomo projekto baudmės proporcingumo? Tai vienas klausimas.

Antras klausimas. Jūs jau teikėte panašų projektą, buvo kažkas panašaus, taip pat dėl baudmių didinimo. Čia dabar kalbate, šiandien pristatydamas šitą projektą kalbėjote apie Baltarusijoje gyvenančius pasieniečius ir visus kitus pareigūnus, kad padeda Baltarusijai. Bet šis teisės aktas bus taikomas ir Lietuvos gyventojams, kurie galbūt, gali būti, galimai irgi padėjo nelegaliai kirsti sieną ir organizavo šitą pervežimą. Ačiū.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiama Seimo nare, man nekyla abejonų dėl teisės akto projekto.

O atsakant į antrą klausimo dalį. Taip, šitas įstatymas galioja Lietuvos teritorijoje, tačiau kur mes turime teisinę sutartis arba kai baigsis režimas, manau, turėsime visišką galimybę baudžiamojon atsakomybėn patraukti ir tuos Baltarusijos pareigūnus, kurie šiandien dirba prieš Lietuvą.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (*DFVL*). Gerbiamas Linai, turbūt klausimas susijęs, į tą pusę jau ir kolegos bandė paklausti. Vis dėlto pagrindinė... Siekiai gražūs – atgrasyti, bet pagrindinis, sakykime, įstatymo pakeitimas yra nuo 4 iki 10 metų keisti nuo 10 iki 20 metų. Kitaip tariant, gerokai padidinti galimą baudmę. Bet ar turite, Linai, informacijos, kiek šiuo straipsniu vadovaujantis apskritai buvo pastaraisiais metais, sakykime, pasinaudota ir kiek asmenų buvo nuteista pagal esamą redakciją?

Ir kitas klausimas toks labiau retorinis. Ar tikrai galvojate, kad žmonės, kurie galbūt užsiima šia veika, pamatę tokį pakeitimą, tikrai sustos tą daryti?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Manau, kad tikrai yra tikimybė, juo labiau kad ir Baltarusijos žiniasklaida seka, ką mes darome čia, Seime. Tą atspindi ir pranešimai iš mūsų parlamento, ketinimai svarstyti šiuos klausimus. Todėl manau, kad tikrai pareigūnai, kurie užsiima tais dalykais, išgirs ir tikriausiai, spėju ir labai viluosi, sudvejos, suabejos ir nebedarys tų dalykų. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausimai baigti. Ačiū pranešėjui. Dabar motyvai. Kol kas, matau, yra dėl motyvų prieš S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Mielieji kolegos, niekas neneigia problemos masto ir to, kas vyksta, vertinimo, tiek teisinio, tiek politinio. Bet mes turime matyti tam tikrą vertybių skalę. Paprastas nužudymas yra baudžiamas nuo 7 iki 15 metų, tai negi dabar žmogaus gyvybė yra mažiau svarbi

negu prekyba žmonėmis štai tokiu būdu arba hibridinė ataka prieš Lietuvą? Čia jau visai kitas politinis vertinimas ir visai kitas dalykas. Juk negalime Baudžiamajame kodekse įrašyti proginių straipsnių, jie išderintų visą kodekso sistemą.

Iš tiesų buvo labai geras kito kolegos klausimas: o kiek kartų šis straipsnis buvo pritaikytas? Ir ar nepakanka šių sankcijų, gal net mažesnių, jeigu būtų tai taikoma, jeigu būtų išaiškinama? Man atrodo, mes čia buvome pasikvietę ir generalinę prokurorę, vyksta ikiteisminiai tyrimai ir galbūt jau prasidėjo teismo procesai. Visų pirma mes turėtume turėti duomenų, koks yra poveikis dabar galiojančių sankcijų. Jeigu šios sankcijos nepadedą, neatgraso, atgrasymas čia yra gana didelė fikcija.

Iš tiesų turi būti, kaip ir buvo čia minima klausimuose, visas kompleksas priemonių ir viena Lietuva nepajėgi jų padaryti. Tačiau kad ir kaip ten būtų, grįžtu prie kodekso kaip sistemos. Negalima išderinti kodekso kaip sistemos, sudedant vertybių hierarchiją aukštyne kojomis.

PIRMININKAS. Atsirado ir už pasisakančių. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Sutinku su komiteto pirmininku ponu S. Šedbaru, kad negalima išderinti sistemos, bet panašiai turbūt manė ir A. Bilotaitė visą mėnesį, kad negalima pažeisti žmogaus teisių, kad Europos sienos turi būti atviros. Per tą laiką mes įgijome didžiulę bėdą – keletą tūkstančių į Lietuvą patekusių neapgręžtų nelegalių migrantų, kirtusių Lietuvos ir Baltarusijos sieną.

Aš manau, kad kolega Linas šiek tiek aplenkia laiką ir siūlo tai, kas turbūt, jeigu nesibaigs krizė, tikrai turės prasmę, ir mes prie šio siūlymo grįšime. Aš siūlau pritarti po pateikimo ir tobulinti Teisės ir teisėtvarkos komitete atitinkamai derinant su dabar egzistuojančiomis bausmėmis, maksimaliomis už nužudymą, kaip komiteto pirmininkas minėjo, ir visa kita. Bet nereaguoti mes negalime. Negalime galvos įkišti į smėlį ir manyti, kad niekas čia nevyksta. Tai yra priemonė, galbūt netobula, bet tobulumui nėra ribų. Tad siūlau pritarti pateikimo stadijoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar pereisime prie balsavimo stadijos. Pirmiausia racionalu būtų balsuoti dėl ką tik aptarto mūsų projekto, tai yra Baudžiamojo kodekso 292 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-709. Balsuosime, ar pritariame projektui po pateikimo.

Balsavo 107: už – 29, prieš – 10, susilaikė 68. Projektui nepritarta.

Balsuosime alternatyviai, ar gražiname tobulinti, ar atmetame. Už – gražinimas tobulinti, prieš – atmetimas. Už – 64, prieš – 41. Projektas gražinamas tobulinti.

Replika po balsavimo – V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mieli kolegos, galiu paaiškinti ir mūsų salei, ir tiems, kurie stebi posėdį, kodėl nepritarta šitam projektui. Aš jums pasakysiu ūkiškai. Šiandien pats laikas Lietuvai pasirūpinti, ar turime pakankamai vandens patrankų, ar jos yra pakankamai mobilios. Čia yra šios dienos aktualija, nes ar 10, ar 20 metų, tiems talkininkams tai nesudaro skirtumo. Pirmiausia juos reikia pagauti, o paskui jau sulaikyti. Tačiau agresija prie Lenkijos sienos rodo, kad mums jau reikia galvoti apie realų konfliktą ir bent jau šitų priemonių reikia. O jeigu kalbėtume apie procesą, tai aš labai pritariu idėjai dėl tarptautinio tribunolo Baltarusijos lyderiams. Štai tokios priemonės tikrai padėtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, čia jau pradėdame ilgus pasisakymus jautriomis temomis. Tam yra pareiškimų stadija posėdžio pabaigoje. Prašome užsirašyti. V. Rakutis – replika. (*Balsai salėje*) Tuoj įjungsiu.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Mano replika bus tikrai nedidelė. Projekto pateikėjas pasakė, kas priims atsakomybę už visa tai, kas vyksta prie sienos. Štai tie, kas organizuoja šitą nelegalų migrantų gabenimą, tai yra Baltarusijos režimo įvairios priemonės, ir turi prisiimti atsakomybę už visą šitą humanitarinę problemą. Todėl atsakomybės klausimo aš čia nematyčiau, nors pritarčiau, jog reikia tais žmonėmis pasirūpinti.

PIRMININKAS. Replika – V. T. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Man iš tiesų šiek tiek apmaudu, kad vienintelės priemonės, kurias mes šios krizės akivaizdoje galime pasiūlyti, yra Baudžiamojo kodekso normos, vandens patrankos, ir tik tokiu būdu galime sau leisti atsakyti į besiformuojančią humanitarinę krizę. Kolegos, ypač iš valdančiosios daugumos, mes galime geriau. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dabar balsuosime dėl kitų darbotvarkės projektų eilės tvarka.

13.04 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-412(2) (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-15 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-412(2), jį pateikė kolega V. Jukna. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Už – 55, prieš – 19, susilaikė 43. Projektui po pateikimo nepritarta.

Vėl alternatyvus balsavimas. Kas už – gražinimas tobulinti, kas prieš – atmetimas.

Balsavo 118: už – 63, prieš – 55. Projektas gražinamas iniciatoriams tobulinti.

13.05 val.

Bibliotekų įstatymo Nr. I-920 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-838, Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-839 (pateikimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-16 klausimas, tiksliau, dviejų projektų paketas – Bibliotekų įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-838 ir Visuomenės informavimo įstatymo 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-839. Balsuojame, ar pritariame jiems po pateikimo.

Už – 115, prieš nėra, susilaikė 3. Po pateikimo projektams pritarta. Dėl abiejų projektų kaip pagrindinis būtų Kultūros komitetas, papildomų komitetų nesiūloma. Siūloma svarstyti gruodžio 16 dieną. Sutariame dėl to visi.

13.07 val.

Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 2, 4, 5, 6, 7, 9 straipsnių ir 1, 2, 8 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1092 (pateikimo tęsinys)

Toliau pagal darbotvarkę būtų 2-23 klausimas – Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo kai kurių straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1092, kurį pateikė ministras S. Gentvilas. Balsuojame, ar pritariame šiam projektui po pateikimo.

Balsavo 112: už – 75, prieš – 5, susilaikė 32. Po pateikimo projektui pritarta. Siūloma, kad pagrindinis komitetas būtų Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstymo data – gruodžio 16-oji. Nematau prieštaraujančių, taip ir sutariame.

13.09 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1044 (pateikimo tęsinys)

Liko paskutinis balsavimas dėl 1 rezervinio klausimo – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1044. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 114: už – 60, prieš – 1, susilaikė 53. Projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Matau, M. Lingė dar kažką nori pasakyti.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Kadangi bus reikalingos papildomos lėšos, tai reikia Vyriausybės išvados. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. Taip. Ir E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Atsiprašau, suklydau. Mano balsą įskaitykite prieš. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Fiksuojame, kad E. Pupinis balsavo prieš.

Dėl Vyriausybės išvados, matau, yra prieštaraujančių. Vis dėlto opozicijos vardu A. Palionis ryžtingai pasakė, kad pritariame. (*Balsai salėje*) Fiksuojame, kad prašome Vyriausybės išvados. (*Balsai salėje*) Premjerė dar artėja prie mikrofono. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Taip jau paprastai būna, kad jeigu mes kalbame apie finansinius klausimus, tai Vyriausybės išvada pagal nutylėjimą priklauso. Nelabai įsivaizduočiau, kokių pagrindų būtų galima neprašyti.

PIRMININKAS. Man atrodo, opozicija tą irgi suprato. Fiksuojame, kad yra prašoma Vyriausybės išvados. Komitetas ir svarstymo data fiksuota. Šiuo apsisprendimu ir baigiame rytinį posėdį. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 113 STENOGRAMA

2021 m. lapkričio 16 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS ir J. SABATAUSKAS*

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos, pradėdame popietinį lapkričio 16 dienos posėdį. (*Gongas*) Registracija.

Užsiregistravo 44 kolegos.

14.03 val.

Vyriausybės pusvalandis

Susisiekimo ministro Mariaus Skuodžio pranešimas apie Susisiekimo ministerijos veiklą

Popietinės darbotvarkės 2-1 klausimas – Vyriausybės pusvalandis. Kviečiu į tribūną susisiekimo ministrą poną M. Skuodį: 15 minučių pranešimui ir 15 minučių klausimams bei atsakymams. Prašom.

M. SKUODIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, ačiū už galimybę pristatyti Susisiekimo ministerijos veiklą. Kadangi tema yra plati, aš turiu tokius aštuonis punktus, susijusius su daugmaž visu sektoriumi. Per 15 minučių – kiek suspėsiu, po to, natūralu, atsižvelgdamas į klausimus galėsiu pakomentuoti detaliau.

Visų pirma aš norėčiau pradėti nuo kelių, nuo situacijos su Lietuvos keliais. Kokią situaciją turime, tokią turime. Šiandien, mūsų vertinimu, 38 % valstybinės reikšmės kelių neatitinka nustatytų kelių būklės indeksų, tai yra 38 %. Lygiai taip turime 73 tiltus ir viadukus, kurie lygiai taip pat jau arti avarinės būklės, juos reikia tvarkyti. Lūkesčiai visų – ir Seimo narių, ir gyventojų – yra dideli ir dėl strateginių kelių projektų, ir dėl žvyrkelių. Dėl to Seime netgi buvo priimta tam tikra rezoliucija, apie kurią keletą žodžių toliau.

Lygiai taip pat kalbant apie kelius daug klausimų yra keliami dėl to, kaip paskirstomos lėšos, dėl skaidrumo ir, natūralu, dėl paties planavimo, kad jis būtų ne trumpalaikis, o ilgalaikis. Ką mes natūralaus šioje srityje darome? Seimui jau yra pateikti kelių finansavimo pakeitimai, juos Seimas turėtų priimti iki gruodžio vidurio. Jie yra svarstomi komitetuose, tikrai susitinkame su atskirais Seimo nariais, diskutuojame. Žinau, kad ir vakar komanda su kai kuriais diskutavo. Tikslai, kuriuos pristačiau, yra keli. Pirmas dalykas – supaprastinti visą finansavimą, padaryti skaidresnį, kad visiems kiltų kuo mažiau klausimų, kaip yra paskirstomos lėšos. Pereiti prie trejų metų finansavimo, kad savivalda ir valstybė galėtų aiškiai planuoti. Pačią sistemą orientuoti daugiau į savivaldą, kad savivaldybės iš karto gautų daugiau lėšų, o ne, atvirai pasakysiu, ministras savo sprendimais skirstytų vieniems ar kitiems. Seimo komitetai svarsto ir aš tikrai tikiuosi, kad artimiausiu metu tie pakeitimai bus priimti.

Natūralu, reaguodami į kelių būklę, situaciją dėl tiltų, mes esame tiesiog priversti didinti šių objektų finansavimą ir jau šiais metais, žvelgdami į kitus metus, mes tikrai didinsime apskritai kelių būklės gerinimo finansavimą, kad galėtume 38 % blogą būklę per ketverius penkerius metus sumažinti bent iki 30 %. Tai yra pasiekiamo, bet, natūralu, tam reikia papildomų resursų.

Dideli lūkesčiai yra dėl žvyrkelių. Praėjusi Vyriausybė per 2016–2020 metus išasfaltavo 1 tūkst. 429 kilometrus žvyrkelių ir tai yra, neslėpkime, tikrai daug. Tai yra daugiau negu trys Vyriausybės prieš tai. Finansavimas drastiškai, atvirai pasakius, irgi nedidėjo. Natūralu, klausimas, kaip tame pačiame pinigų katile mes skirstome ir perskirstymo lėšas.

Šiais metais ką mes padarėme? Jeigu pažiūrėtume, žvyrkelių programa dar yra nepabaigta. Šiais metais jau yra išasfaltuota 163 kilometrai valstybinės reikšmės žvyrkelių, 50 kilometrų gy-

venvietėse. Reaguojant į Seimo rezoliuciją, yra numatyta gyvenvietėse išasfaltuoti maždaug 110 kilometrų, kad visos gyvenvietės, kuriose gyvena daugiau negu 10 gyventojų ir kuriose eismo intensyvumas maždaug 50 kilometrų automobilių per parą, visi valstybiniai žvyrkeliai, noriu pabrėžti, valstybiniai, o ne vietiniai, būtų sutvarkyti.

Reaguodami į Seimo rezoliuciją, mes dar įvertinome, kiek apskritai būtų racionalu. Prie to skaičiaus dar reikėtų pridėti 39 kilometrus ir mes matytume, kad iki 2024 metų galima išasfaltuoti visus valstybinius, noriu pabrėžti, žvyrkelius gyvenvietėse, kad gyventojams keliai nedulkėtų, ir taip pabaigti vadinamąją kelių dulkėtumo programą. Čia reaguojant į Seimo pasiūlymus.

Keletas žodžių apie strateginius projektus. Norėčiau išskirti keturis: Vilnius–Kaunas. Daug kas mato, kad artimiausiu metu bus baigti darbai pagrindinėje didžiojoje atkarpoje nuo Vilniaus iki Kauno, turėsime normalią, saugią automagistralę, kur atitinkamas greitis, bet tikrai turiu atsiprašyti: darbai prie Kauno dėl tiltų tvarkymo dar vyks ne vienus metus. Tiesiog neįmanoma visų tiltų tvarkyti vienu metu, reikia vieną pabaigus pereiti prie kito ir tada turėsime visą normalią automagistralę nuo Vilniaus iki pat Klaipėdos.

Antras dalykas – „Via Baltica“. Tai yra vienas svarbiausių mūsų projektų. Mes ankstinais metais planuotus darbus, kad 2024 metais turėtume atkarpą nuo Lenkijos sienos iki Marijampolės. Kitų metų viduryje bus baigti techniniai projektai ir kitais metais jau bus skelbiami rangos darbai. Aš labai tikiuosi, kad gal net kitų metų pabaigoje jau matysime fizinius darbus, kad 2024 metais turėtume visą atkarpą nuo pat Kauno iki Lenkijos sienos. Lenkija iš savo pusės darbus baigs maždaug 2023–2024 metais, kad mes sugretintume darbus.

Utenos plentas. Vienas aktualiausių, daugiausia Seime aptariamų klausimų. Šiuo metu vadinamoji *betonkė*, kai kas sako... Šiuo metu vykdomi projektiniai pasiūlymai dėl 20 kilometrų atkarpos, jie lems, kokio pločio kelias turi būti, kaip turi būti organizuojama. Pabaigus darbus kitais metais bus skelbiamas projektavimo darbų konkursas, jeigu viskas gerai, aš labai tikiuosi, 2023 metų antroje pusėje galima jau tikėtis rangos darbų. Tikslas – 2024 metais turėti sutvarkytą kelią iki Molėtų, o po to per metus – nuo Molėtų iki Utenos. Lygiai taip pat nedidėleje kelių kilometrų Utenos plento atkarpoje rangos darbai prasidės jau kitais metais.

Ir paskutinis iš strateginių projektų, jis įrašytas ir Vyriausybės programoje, yra kelias nuo Kauno iki Prienų. Jau pradėti viešieji pirkimai dėl žemėtvarkos procedūrų. Lygiai taip pat kitų metų pirmąjį ketvirtį planuojama skelbti konkursus dėl priešprojektinių darbų. Su visais strateginiais projektais yra judama, Ekonomikos komitetas mus prižiūri, visi grafikai, visi darbai sudėlioti. Jeigu kas domitės, tikrai galime pateikti daugiau informacijos.

Jeigu kalbėtume apie kitus ministerijos darbus, norėčiau dar išskirti susijusius su keliais, tai yra Kelių eismo taisyklių pakeitimus, priimtus Vyriausybėje. Tikrai dideli pakeitimai yra padaryti, nes reaguojama į besikeičiančią situaciją, prisitaikoma prie gerosios praktikos, prie darnaus judumo principų. Norime išaiškinti tam tikrus dalykus, dėl kurių kyla nesusipratimų eismo dalyviams. Ir mūsų pagrindinis tikslas vis dėlto yra eismo saugumas. Dalis pakeitimų įsigalios nuo sausio 1 dienos, dalis pakeitimų – dar už pusmečio. Artimiausiu metu tikrai daug kas ir viešojoje erdvėje išgirsite papildomos informacijos apie juos.

Telekomunikacijų sektorius lygiai taip pat yra Susisiekimo ministerijos sritis. Aš džiaugiuosi pasiektu susitarimu su telekomunikacijų bendrovėmis, su visomis susijusiomis įmonėmis ir savivalda dėl 5G ryšio plėtos. Paskelbtas dažnio aukcionas, kad 5G galėtume turėti kitais metais. Su visais suderintas tikslas, kad itin spartų internetą turėtume kitais metais bent viename iš didžiausių Lietuvos miestų, dar po metų – bent penkiuose didžiausiuose miestuose, na, ir toliau visoje Lietuvoje. Tai yra toks saugus planas. Aš net neabejoju, turėsime itin spartų internetą, reikalingą verslui ir gyventojams, daug greičiau.

Seimui noriu padėkoti, kalbant apie elektroninius ryšius ir telekomunikacijų sektorių, už praeitą savaitę priimtus Elektroninių ryšių įstatymo didelius pakeitimus. Tai tikrai šimtų puslapių paketas, jis reformuoja visą mūsų telekomunikacijų sektorių ir įgyvendina keletą tikslų – palankesnės sąlygos tinklų plėtrai, vartotojų teisių apsauga, elektroninių ryšių paslaugų prieinamumas. Labai svarbus dalykas yra Ryšių reguliavimo tarnybos modelio kitimas iš vienasmenio vadovo su pavaduotojais į penkių asmenų tarybą. Tai yra pereiname prie visiškai kitokios valdysenos.

Lygiai taip pat turiu padėkoti ir už valstybės valdomų įmonių pertvarką, kalbant apie Susisiekimo ministerijos sritį. Seimas jau yra suteikęs leidimą pertvarkyti keturias didžiausias mūsų įmones: uostą, oro uostus, „Oro navigaciją“ ir Vidaus vandens kelių direkciją. Lieka sprendimai tik dėl Automobilių kelių direkcijos. Tai reiškia, kad nuo 2023 metų mes neturėsime valstybės įmonės teisinės formos juridinių asmenų. Noriu pasakyti, kad teisinė forma dar nelemia, ar įmonė bus valdoma gerai, ar atlieps lūkesčius, ar ne. Bet ką teisinė forma akcinės bendrovės įmonėms ir mums suteikia, tai pereiti prie kitokios valdysenos, suteikia daug daugiau galimybių veikti, reaguoti į rinkos pokyčius, pritraukti skirtingų formų kapitalą, pavyzdžiui, obligacijas, ko dabar valstybės įmonės negali išleisti, ir taip toliau.

Aviacija. Džiaugiuosi tik šiais metais rastomis lėšomis ir rekonstruotu Palangos oro uosto visu kilimo ir tūpimo taku, peronais, apskritai visa danga. Jei tai būtų nepadaryta, tikėtina, po metų galbūt tam tikros avialinijos ten nebūtų galėjusios leistis.

Jeigu kalbėtume apie planus Vilniuje, lygiai taip pat artimiausiu metu bus baigti darbai dėl perono rekonstrukcijos. Kas keliavote, matėte, ten dar buvo daug kas išrausta. Ir oro uosto visa danga tikrai bus pritaikyta aviacijai ir jos atsigavimui. Valstybės biudžete lygiai taip pat yra numatyta 4 mln. eurų naujo Vilniaus oro uosto terminalo statybai. Tai yra būtina tam, kad oro uostas galėtų aptarnauti atsigausiančios aviacijos keleivių srautus, kurie jau buvo ikikriziniu laikotarpiu. Apskritai, natūralu, aviacija vis dar susiduria su iššūkiais, keleivių srautas yra kritęs maždaug 65 %, atsigavimo galima tikėtis po trejų ketverių metų ir tai yra tas laikotarpis, kai Lietuvai ir kitoms šalims reikėtų paruošti infrastruktūrą, kad turėtume geresnę situaciją, negu buvo praeityje.

Keletą žodžių apie uostą. Labai daug diskusijų, ypač su klaipėdiečiais, tikrai daug kas vyksta. Jeigu žiūrėtume į mūsų prioritetus, susijusius su uostais, aš juos išskirčiau tris. Pirmas dalykas – uosto gilinimas. Tam skiriame papildomą finansavimą tam, kad uostas galėtų priimti didesnius laivus, nes tokia tendencija. Na, o ateityje, kad jis būtų pagilintas. Dabar siekia 15,5 metro, o ateityje tikslas būtų 17 metrų. Tai reiškia, kad mūsų uostas galėtų priimti visus laivus, plaukiojančius Baltijos jūroje.

Antras prioritetas – teritorijų plėtra. Vyksta daug parengiamųjų darbų, projektinių darbų dėl pietinės dalies išvystymo.

Trečias prioritetas, kad uostas būtų žalias, aplinkai palankus, natūralu, ir skaitmenizuotas.

Na, ir galbūt paskutinis dalykas, ką norėčiau trumpai išskirti pereidamas prie diskusijos, tai geležinkelių sritis. Klausimas, prie kurio su skirtingais Seimo nariais tikrai daug dirbame, tai yra „Rail Baltica“ geležinkelio vėžė. Daug kas girdite, iš mūsų kaimynų estų buvo tam tikrų pareiškimų, kad „Rail Baltica“ geležinkelio vėžė pabaigsime 2030 metais, estai pabaigs. Tokių pareiškimų buvo, mes su mūsų kaimynais šnekamės. Man atrodo, svarbiausia susikoncentruoti visiems į bendrus darbus ir laikytis tų terminų, kuriuos turime. Lietuvos atveju tai – 2026 metai. Su Latvija esame susitarę, su Latvijos ministru, ir Latvijos Vyriausybė deda visas pastangas, kad jie vėžę iki Lietuvos sienos turėtų lygiai taip pat 2026 metais. Pas mus, jei kalbėtume apie atkarpą nuo Kauno iki Latvijos sienos, jau faktiškai projektavimas baigtas, žemėtvarkos procedūros baigtos, vyksta viešieji darbų pirkimai, kitaip sakant, mes jau tiesiame vėžes.

Jei kalbėtume apie atkarpą nuo Kauno iki Lenkijos sienos, taip pat su Lenkija esame sutarę baigti darbus maždaug tais pačiais metais. Lenkija taip pat juda. Mes šiuo metu esame teritorijų planavimo etape, po teritorijų planavimo pereisime prie žemės paėmimo procedūrų ir 2024 metais – statybos. Lygiai tokioje pačioje situacijoje esame ir dėl vėžės nuo Vilniaus iki Kauno.

Jeigu žvelgtume į visas Baltijos šalis, tikrai turime visas galimybes 2026 metais pradėti veiklą. Man atrodo, svarbiausia yra, kad tam tikra atkarpa startuotų, na, o po to, natūralu, statysime ant to.

Na, ir paskutinės 20 sekundžių. Aš kuo džiaugiuosi, jeigu kalbėtume apie „Rail Baltica“, tai „Jukos“ turima viena vėžė, asmeniškai aš ją vadinu lėtąja vėžė nuo Lenkijos sienos iki Kauno, Kauno intermodalinio terminalo. Būtent dabartinėmis aplinkybėmis jau pradėti vežimai iš Nyderlandų į Kauną, keliauja du traukiniai per savaitę, veža konteinerius ir puspriekabas. Ir tikrai mūsų net logistikos sektorius, vilkikų įmonės mato labai daug galimybių bendradarbiauti su geležinkeliais. Na, o tų pervežimų kartu su Lenkijos geležinkeliais vykdymas – dar ir gražus bend-

ras kaimyninio bendradarbiavimo pavyzdys, kuris leidžia mums diversifikuoti ir pervežimus. Tai tiek trumpai.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre, už trumpą pristatymą, jūs labai tiksliai, laiku. Dabar yra norinčių paklausti. Pradėsime nuo frakcijų atstovų. Pirmiausia klausia Valstiečių žaliųjų sąjungos frakcija – V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, pagrindinis klausimas yra, kaip turint mažai pinigų padaryti daugiau darbų keliuose? Pavyzdys. Lietuvos savivaldybės pernai turėjo 140 mln. finansavimą keliams, šiemet beliko 120 mln., nors jos turi, kaip pavyzdys, 40 tūkst. kilometrų žvyrkelių. Ir netgi žvyrkelių programa joms panaikinta taip pat. Tai kaip su mažiau pinigų padaryti daugiau darbų?

Žiūrint į bendrą kelių finansavimą, sakykime, žmonės nuolat užduoda vieną klausimą: mes sumokam tiek daug mokesčių, tiek akcizo, tiek naudojimosi keliais mokesčių, tiek kitų – tų mokesčių yra surenkama virš 1 mlrd. eurų, apie 1 mlrd. 100 mln. eurų, bet, deja, keliams kliūna tik beveik 600 mln. eurų. Nežinau, gal yra kokie argumentai ar atsakymai Vyriausybėje, kodėl jums, kaip susisiekimo ministrui, yra skiriama tiek mažai lėšų keliams? Kokie yra tie argumentai? Jūs iš tikrųjų turbūt žinote, kad normaliai Lietuvos kelių būklei palaikyti reikia apie 800 mln. eurų kasmet, kad bent jau būtų palaikyta ta būklė ir kokia nors plėtra daroma. Tai kokia yra pozicija?

M. SKUODIS. Reaguojau į klausimą. Su 800 mln. eurų nuo kitais metais biudžete numatytu 550 mln. eurų... Su 800 mln. eurų, man atrodo, iki 2030 metų mes turėtume Lietuvoje viską, ką įmanoma, padaryti. Tikrai yra labai didelės lėšos.

Kalbant apie kelius. Ministerijai yra svarbu, mūsų įmonėms svarbu ir rinkai svarbiausia, kad nebūtų kintamas finansavimas: vienais metais mažai, kitais metais 200 mln. eurų daugiau. Labai sunku rinkai pasiruošti, labai sunku ir savivaldybėms valstybėje planuoti ir turėti projektus. Man yra svarbiausia, kad finansavimas keliams didėtų nuosekliai. Dabar yra tam tikras nuoseklus didėjimas. Natūralu, visą laiką norėtusi daugiau.

Pagrindiniai darbai kalbant apie mūsų strateginius projektus 2023 metais. Jeigu tam tikrų lėšų biudžete nebus, mes planuojame skolintis ir mūsų įmonė turėtų skolintis tam, kad įgyvendintų strateginius projektus. Žvelgiant į ateitį ir valstybinius žvyrkelius, pavyzdžiui, tikrai iki 2030–2035 metų, priklausomai nuo finansavimo, galima sutvarkyti visus žvyrkelius, kurie ekonomiškai apsimoka, ir po to jau reikės tik lėšų būklei palaikyti. Kitaip sakant, ir finansiniai srautai yra neblogi.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia D. Griškevičius, Demokratų frakcija. Ruošiasi V. Kanopa, Lietuvos socialdemokratų frakcija. Prašau, kolega Domai.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, ministre, pirmiausia už jūsų komandos greitą reakciją ir Seimo narių, Savivaldybių asociacijos išgirdimą reaguojant į Finansų ministerijos teikiamą vieną nutarimą dėl rezervo lėšų skyrimo. Jis susijęs su pandemijos valdymo tam tikrais Vyriausybės nutarimais taip kompensuojant patirtas išlaidas vietinio susisiekimo įmonėms, turiu omeny autobusus.

Tikrai smagu, kad taip staigiai sureagavote ir visa kita, bet kaip Lietuvoje vienas garsus žmogus yra pasakęs – ne raštais klausimai sprendžiami. Todėl norėčiau kaip ir išgirsti jūsų patikinimą, nors tai ir nėra tiesiogiai Susisiekimo ministerijos klausimas, bet esate Vyriausybės narys, kad svarstant Vyriausybės nutarimą vis dėlto nebus pamirštos kai kurios savivaldybės. Nors lygiai taip pat jos yra teikusios savo prašymus dėl kompensavimo, bet, deja, nežinau, ar dėl klaidos, ar dėl kitų dalykų, jos kažkaip iškrito. Pavyzdžiui, Šiauliai, Panevėžys ir Alytus nepapuoia į tą sąrašą, todėl prašytume jūsų pagalbos ir jūsų jėgos Vyriausybės posėdyje.

M. SKUODIS. Ačiū už klausimą ir komentarą. Tikrai aiškinamės situaciją. Kol kas pateiktas tik projektas. Iki Vyriausybės jis dar neatėjo. Visame šitame procese išsiaiškinsime, kokiais kriterijais paskirstytos lėšos ir ar tikrai nėra klaidų.

PIRMININKAS. Klausia V. Kanopa. Ruošiasi V. Bukauskas, Darbo frakcija.

V. KANOPA (LSDPF). Laba diena. Gerbiamas ministre, jūs savo trumpame pristatyme jau paminėjote žvyrkelių per Lietuvos gyvenvietes asfaltavimo programą ir galimybes. Kiek buvo galima, atsižvelgta. Tačiau žinome, kad kelių priežiūra – neatsiejama ekonomikos gyvybingumo dalis ir būtinas tvarus finansavimas.

Kalbame su ekspertais ir skaičiavimus matome, kad 2022 metais būtina padidinti asignavimus, todėl mūsų frakcija ir kreipėsi su pasiūlymu dėl 110 mln. eurų papildomai 2022 metų biudžete. Jį parėmė net 57 Seimo nariai. Turime klausimą, ar dar yra galimybė atsižvelgti ir padidinti finansavimą tam tikslui? Taip pat jūsų ministerija formuoja politiką dėl vietinės reikšmės kelių, nes atsakinga ministerija. Ką tik pasakėte, kad yra dar labai daug, didžiulis kiekis neasfaltuotų vietinės reikšmės kelių.

Kitas dalykas. Regionų politika yra tai, kad kiekviena gyvenvietė turėtų nors vieną asfaltuotą kelią iki administracinio centro. Ačiū, ministre. Noriu trumpo atsakymo.

M. SKUODIS. Gruodžio pradžioje mes pristatysime visiems merams viešoje konsultacijoje Lietuvos kelių strategiją, kaip mes įsivaizduojame iš viso visus darbus, jei kalbėtume apie valstybinius kelius. Ten, tikiuosi, bus daug atsakymų. Pavyzdžiui, reaguojant, netgi kai ką vertinant, Seimo priimtą bendrąjį planą, kur yra išskelti tam tikri tikslai. Dabar, pavyzdžiui, turime 27 % neasfaltuotų valstybinių žvyrkelių apskritai, iš visų kelių 27 %, tai žvyrkelių skaičių pagal bendrąjį planą turime sumažinti iki 20 %. Mes tikrai girdime, sekame visus pasiūlymus, kas yra Seime registruota. Kadangi dar biudžetas nesvarstytas Vyriausybėje, tai negaliu ko nors prognozuoti. Natūralu, galutinius sprendimus priims Seimas.

PIRMININKAS. Klausia V. Bukauskas. Ruošiasi J. Pinskus, Regionų frakcija.

V. BUKAUSKAS (DPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Ministre, iš tiesų jūs gana taip aiškiai apibūdinote esamą situaciją, dabartį, ir nušvietėte ateitį, bet aš norėčiau vis dėlto paklausti apie regioninę politiką, būtent apie bendruomenių gyvenimą. Iš tiesų kiekvienais metais kelių būklė, žvyrkelių, turiu omenyje, kelių būklė negerėja, nestabilizuojama, bet prastėja. Ypač pavasario, žiemos laikotarpiu, rudens laikotarpiu, kai prasideda lietūs, nėra įšalų, tie keliai tampa nebepravažiuojami. Mokykliniai autobusiukai, specialiujų tarnybų mašinos, greitosios negali pasiekti būtent bendruomenės narių ir taip toliau.

Kita vertus, gerbiamas ministre, Kelių programoje, kai yra daromi Žvyrkelių programos regioninės reikšmės projektai, ir ne tik Telšių rajone, bet ir visoje Lietuvoje susiduriame su problema, kad dingsta įvažos arba nuovažos į ūkininkų laukus, tuos mažus trihektarininkų ūkius. Kodėl pagal šią dieną nėra pakeistas kelių tiesimo reglamentas, kuris neva prieštarauja ir neleidžia to dalyko daryti. Bet jūs išlyginatė kelius, iškeliate įvažiavimus ir nenumatote projekte. Mano supratimu, iš tiesų neatitinka šio laikotarpio darbo kokybės.

PIRMININKAS. Laikas!

V. BUKAUSKAS (DPF). Ką jūs planuojate šioje srityje daryti?

M. SKUODIS. Ministerija savo viduje jau turi konkrečių pasiūlymų, ką daryti su nuovažomis, dabar jie nagrinėjami kartu su Aplinkos ministerija, nes kai kurie statybos techniniai reglamentai yra ne tik Susisiekimo ministerijos, bet ir Aplinkos ministerijos veiklos sritis. Aš labai tikiuosi, iki metų pabaigos mes turėsime labai konkrečių teisės aktų pasiūlymų. Galbūt tam tikrus dalykus galėtume ir jūsų komitete, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete, lygiai taip pat pristatyti, pasitarti. Tai tikrai labai jautrus klausimas. Mūsų įmonės viską daro pagal teisės aktus, pagal planus, bet aš suprantu, kad kartais ir planai būna labai seni, ir situacija yra pasikeitusi. Ir mes tikrai... Mano asmeninė pozicija šiuo atveju, jei kalbėtume apie tuos kelius, kurie nėra autostrados, iš jų ten tikrai nusukimų negalima daryti kurioje nori vietoje, bet ten, kur yra eismo intensyvumas nedidelis, tikrai tvarka turėtų būti liberalesnė ir dėl nuovažų tikrai turėtume žiūrėti paprasčiau, negu yra dabar. Tikiuosi, iki metų pabaigos mes turėsime konkrečių pasiūlymų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Pinskus. Ruošiasi J. Razma, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija.

J. PINSKUS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų, gerbiamas ministre, mes išgirdome apie jūsų vykdomus darbus ir labai džiaugiamės, kad jie vyksta ir prioritetai teisingai išskirti, bet kalbant frakcijoje ir su Kelių direkcijos atstovais, ir su ministerijos atstovais, iš tiesų yra tokia informacija, kad 550 mln. iš tikrųjų yra mažai Susisiekimo ministerijai, reikalingi dar 200 mln. vien tik tam (čia Kelių direkcijos toks), kad būtų palaikyta esama būklė, kokia yra dabar. Kad vystytume toliau, reikia dar apie 800 mln., kad būtų iš viso.

Ir dabar tie visi prioritetai, kuriuos jūs pristatote, mes tiesiog tą vieną paklodę tampome visi iš vieno krašto į kitą, bet realiai situacija negerėja, tik blogėja. Jeigu dar įvertintume per 100 tiltų,

kurie yra avarinės būklės, tai išvis situacija keliuose yra, mano manymu, tragiška. Tiesiog gal noras, ministre, kad jūs ne tik gerais darbais girtumėtės arba sakytumėte, kad visa tai darome, bet ir tas problemas kaip nors išryškintumėte, ir mes, tikrai žinodami tas problemas iš jūsų lūpų, galėtume kiek nors pagelbėti ir kalbėti svarstydami biudžetą, kad būtų pridėti tie pinigai.

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

J. PINSKUS (LRF). Taigi labai norėtusi tokio bendradarbiavimo ir kad mes tikrai... Matote, dabar žvyrkelių programa ir visiems Seimo nariams labai aktualu.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, formuluokite klausimą.

J. PINSKUS (LRF). Tai aktualu visiems regionams ir visiems Lietuvos žmonėms. Ačiū.

M. SKUODIS. Man asmeniškai irgi labai nepatinka, kai mes kartais, žinote, ginčijamės dėl kriterijų, kaip milijoną ar pusę milijono daugiau vienai savivaldybei duoti, o ne kitai, kai reikėtų galvoti apie bendro katilo tam tikrą padidinimą. Tai, iš mūsų pusės žiūrint, tikrai ministerija yra atvira, visus faktus deda ant stalo apie būklę, apie lėšų poreikį. Aš sakau, ypač daug informacijos, tikiuosi, naujos, pateiksime gruodžio viduryje jau parengtoje juodraštinėje kelių būklės versijoje, kur labai aiškiai bus matomi visi skaičiai, ką ir už kiek galima padaryti. Žinote, iš mūsų pusės, jeigu lėšų turėsime daugiau, tai padarysime tikrai daugiau, bet čia irgi labai svarbu. Kas yra svarbu, kad tas didėjimas, kad nebūtų – vienais metais iššoka, kitais ne. Vis dėlto svarbu nuoseklumas. Nuoseklumas čia net svarbiau negu vienų metų koks nors šuolis.

PIRMININKAS. Klausia J. Razma, ruošiasi R. Šalaševičiūtė.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, čia kolegos teisingai kelia klausimą dėl lėšų nepakankamumo kelių statybos projektams. Bet ar sutiksite, kad ir su turimomis lėšomis būtų galima padaryti gerokai daugiau, jeigu kas nors Vyriausybėje rūpintųsi išbrangstančiais kelių statybos projektais. Jau mes ir Antikorupcijos komisijoje svarstėme garsiojo tuneliuko projektą prie Elektrėnų kartodromo. Tai, manau, kelio į Uteną viaduko prabanga turėtų jums kristi į akis. Aš pažiūrėjau, mano gimtajame Plungės rajone kelių šimtų metrų kelias į kaimą, kai paskaičiuoji, vienam kilometrui išaina milijonas eurų, tai ar jūs nemanote, kad yra kokie nors šešėliniai ryšiai tarp projektuotojų, kai kurių konstrukcijų gamintojų ir medžiagų tiekėjų, kad tai lemia tokius, kartais labai brangius projektus. Ar nemanote, kad reikėtų ko nors imtis, kad tie projektai būtų pigesni ir paprastesni?

M. SKUODIS. Ten, kur yra aiškūs faktai, kuriuos aš turiu ant stalo, aš ir pats esu kreipėsis į Generalinę prokuratūrą. Dėl vieno iš viadukų yra pradėtas tyrimas ir pradėtas tyrimas po apskundimo, kai viena iš institucijų atsisakė pradėti tyrimą argumentuodama, kad lėšos panaudotos pagal paskirtį. Taip, pagal paskirtį, bet padaryta dvigubai daugiau, negu turėjo būti. Seime tikrai yra svarstomi ir kai kurie užregistruoti pasiūlymai dėl kaštų ir naudos analizės tam tikrų projektų, į juos aš žiūriu pozityviai, nes tai leistų nustatyti tam tikrą standartą. Tam tikri auditai yra pas mus lygiai taip pat nuolat daromi ir aš pripažinsiu, kad efektyvumui čia erdvės tikrai yra. Jeigu tik turime kokius faktus, tai tikrai žiūrime, vertiname, bet kad kokių nors įrodymų apie ką nors labai konkrečių turėčiau, tai šiuo metu neturiu ant stalo.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Šalaševičiūtė. Prašom.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Gerbiamas ministre, mes metus laiko jau diskutavome dėl tų pačių nuovažų, apie kurias klausė Seimo narys V. Bukauskas. Iš tikrųjų aš siūliau, kad reikia keisti teisinį reglamentavimą. Procesas dabar jau vyksta, bet mano konkrečiu atveju Telšių rajone vienai nuovažai įrengti reikia 5 tūkst. eurų. Neranda jų nei ministerija, nei direkcija, nei savivaldybės. Klausimas toks. Kadangi tokių nuovažų Lietuvoje daug, jūs dar balandžio mėnesį man sakėte, įstatymai atgal negalioja, jeigu jūs dabar teisinį reglamentavimą liberalizuosite, pakeisite, ar tie žmonės, kurie dėl netinkamo teisinio reglamentavimo neturi nuovažų, sulauks kokios nors jūsų pagalbos ir dėmesio?

M. SKUODIS. Tą klausimą mes turėtume atskirai įvertinti *pas save viduje*. Problemą suprantu, pasiūlymai bus, tai aš gal net neabejoju. Kadangi juos svarstysime Seime, tai, man atrodo, dar šita aspektą reikės įvertinti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre, klausimų ir atsakymų sesija baigėsi. Dėl vedimo tvarkos? Prašom. Minutėlę. (*Balsai salėje*) Yra pasiūlymas dar pratęsti 10 minučių. Mes šiaip jau

vėluojame 5 minutes pagal darbotvarkę. Gerai. Yra pasiūlymas pratęsti 10 minučių. Kas už tokį sprendimą, spaudžiate „taip“, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Žinokite, kad darbotvarkė ir taip numatyta iki pusės aštuntos. (*Balsai salėje*)

Kad pratęstume – 28, prieš – 6, susilaukė 5. Dar 10 minučių. Gerai. Dar kantrybės, ministre, dar minutėlę.

Toliau klausia T. Tomilinas. Prašom. Neklausia, Tomas neklausia. Tada klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, šviežios naujienos dėl Vievio viaduko, dėl tilto. Matyt, žinote tą informaciją. Kalbant apie tą problemą, dar reikėtų į priekį pažiūrėti, kad institucijos, tai yra Kelių direkcija ir panašiai, rengdamos tokius didelius projektus, galbūt glaudžiau bendradarbiautų su savivaldybe ir aiškiau informuotų dėl terminų, kada tai gali įvykti. O mano klausimas būtų, kaip galima dabar padėti išspręsti šį klausimą, padėti gyventojams dar papildomomis priemonėmis, kad jie galėtų geriau susisiekti su savo darbovietėmis ir savo artimaisiais, giminėmis, kurie lieka vienoje ar kitoje pusėje.

M. SKUODIS. Dėl institucijų. Visų susijusių asmenų darbo aš nekomentuosiu, nėra čia ką komentuoti. Dvi mūsų įstaigos ir savivaldybė tiesiog laiku nesuderino tam tikrų sprendimų ir dabar esame toje situacijoje, kokioje esame. Kiek aš žinau ir man asmeniškai buvo pristatyta, yra tam tikri sprendimai, kaip ką būtų galima padaryti. Kartu vyksta galutiniai derinimai ir su kitomis institucijomis. Visi puikiausiai supranta, kad gyventojai patogiai turi judėti, kol vyks darbai. Tikrai tie sprendimai yra ir jie bus rasti. Natūralu, dar tam tikri darbai neprasisidėjo iš geležinkelių srities, tai dar tam tikro laiko yra. Bet kad pamoka iš šitos situacijos bus visiems, tai tikrai taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Gedvilas. Prašom.

A. GEDVILAS (*DPF*). Gerbiamas ministre, ačiū už pranešimą. Iš tikrųjų buvo įdomu ir naujina. Norėjau sužinoti, lyg ir yra parengtas kelio Vilnius–Trakai platinimo projektas. Ar yra numatyta tą kelią rekonstruoti? Jeigu taip, tai kada?

Kitas klausimas jums būtų dar paprastesnis. Jums, kaip toje srityje dirbančiam, kaip žmogui: kaip jums pertvarkos Vilniaus mieste? Yra atsiradęs, kaip žinote, naujas standartas – Vilniaus gatvių standartas. Kalbu, aišku, apie gatvių siaurinimą. Ačiū.

M. SKUODIS. Ne tiek gatvių siaurinimo, kiek važiuojamosios dalies. Kalbant apie Vilnių, galiu pasakyti savo asmeninę nuomonę. Yra labai gražių pavyzdžių. Aš kiekvieną dieną vaikštau Pylimo gatve ar Pamėnkalnio, kur gatvės važiuojamoji dalis yra tokia pati, bet kartu atsiranda naujų žaliųjų zonų, daug daugiau erdvės ir pėstiesiems, ir apskritai pritaikoma visiems žmonėms su individualiais poreikiais. Aš manau, tikrai yra labai gerų pavyzdžių. Galbūt yra keli pavyzdžiai, kurie labai daug aptarinėjami, dar istorija parodys, ar ten teisingi žingsniai žengti, ar ne. Natūralu įgyvendinti tam tikrus pokyčius. Galbūt kai kur yra padaroma klaidų, bet mes tą matysime. Bet faktas, kad Vilniaus pavyzdys, ką daro kai kuriose vietose, tikrai yra sektinas ir tinkamas. Čia apie Vilnių kalbant.

O jei kalbame apie kelią Vilnius–Trakai, aš tikrai matau, kad tai yra vienas didžiausių kamščių Vilniuje, būtent Vilniaus dalyje iki tam tikros degalinės. Šiuo metu mes su Vilniaus savivaldybe kalbame, kad valstybė perimtų tą gatvę ir tvarkytų visą gatvę, bet pradėdama ne nuo Trakų, o nuo Vilniaus, kur yra didžiausias kamštis. Šiuo metu yra, rodos, 2018 metais pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Automobilių kelių direkcijos ir susijusių savivaldybių, Trakų ir Vilniaus miesto, bet kokių nors tolesnių žingsnių nėra padaryta. Mes šitą kelią įtraukiame kaip vieną iš Lietuvos prioritetinių ateities kelių strategijos projektų, kuriuos reikia pradėti daryti čia ir dabar, nes ten yra vienas tikriausiai didžiausių kamščių apskritai aplink Vilnių.

PIRMININKAS. Klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi D. Kepenis.

R. ŽEMAITAITIS (*LPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Aidai, aš tik atsakyčiau, kad ministras ir yra R. Šimašiaus deleguotas ministras nuo šios partijos, tai ir negali kitaip sakyti.

Ministre, iš tikro geras pranešimas, bet yra vienas dalykas. Pamenu, mes šnekėjome frakcijoje su jumis, bet nematau sprendimo, nors jūs tada man žadėjote ir visai frakcijai žadėjote dėl F5 formos, tai yra dėl regioninių kelių, kurie eina per miškus arba prie miškų, tai yra medienos miško kirtimas ir išvežimas, regioniniai keliai sugadinami. Savivaldybėse šiuo atveju, konkrečiai Šilalės ir Kelmės savivaldybėse, mes priimame sprendimus vietinės reikšmės keliais drausti, riboti

sunkiasvorių transporto priemonių važiavimą lietaus metu, polydžio metu ir atlydžio metu, o tuo momentu šalia vietinio kelio eina regioninis ir mes nieko negalime padaryti. Ir kuo sėkmingiausiai Kovainių kelyje, Kražių kelyje, jeigu pažiūrėtume, ir Žalkių kelyje miškai toliau kertami, miškovežiai važiuoja ir keliai nepravažiuojami nei džipais, nei jokia technika, o savivaldybė neturi teisės pastatyti svorio apribojimo kelio ženklų. Kas ten atsitiko, užstrigo? Ar Aplinkos ministerija stabdo šį procesą, ar su Kelių priežiūros tarnyba nerandame sutarimo?

M. SKUODIS. Mums reikia dar sutarti su Aplinkos ministerija, nes ta forma vis tiek yra ne mūsų sritis, bet mes tikrai žinome problemą. Viena iš jų mes aptarinėjome – dėl nelegalaus medienos gabenimo. Aš neslėpsiu ir galiu viešai pasakyti, mes reagavome, mūsų atsakinga įstaiga vykdė patikrinimus ir mes turime tam tikrų rezultatų po naktinių reidų, mes kol kas jų neskelbiame viešai, bet tikrai į tai, ką girdime, reaguojame.

PIRMININKAS. Klausia D. Kepenis. Ruošiasi L. Nagienė.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas ministre, prieš kelerius metus dviračių visuomenininkai surinko didžiulę informaciją, apžiūrėjo pasaulinę patirtį, apklausė visas Lietuvos struktūras: policiją, mokslininkus, ir pateikė įstatymo projektą dėl dviratininkų judėjimo gatvėse palengvinimo tiek dėl geltonų liemenių, tiek dėl važiavimo per perėjas. Pateikimo stadija buvo, dabar mes galime grįžti. Tas klausimas labiausiai buvo užstrigęs jūsų ministerijoje. Ten jūsų ekspertai kažkodėl, aš manau, neįsigilinę stabdė. Ar palaikysite dabar, ar galima nudžiuginti dviratininkus, kad netrukus jie vėl galės važiuoti laisviau ir taip stiprins savo sveikatą, ypač jos reikia dabartiniame periode? Ačiū.

M. SKUODIS. Aš tikrai labai norėčiau, kad dviračiais būtų keliamas daugiau, kad dviračiais kelionės būtų patogesnės. Dėl konkrečių pasiūlymų aš dabar negalėčiau pasakyti, ar palaikysiu. Žinau, kad visos išvados ministerijos buvo aprašytos, iš mūsų pusės tikrai viskas yra, kalbant apie dviračius, pateikta, bet faktas, kad su bendruomene mes tikrai turime ir komanda turi intensyvias diskusijas, matome, ką būtų galima tobulinti, kad dviratis kai kuriais atvejais taptų lygiaverte transporto priemone, palyginti su tuo, kas yra dabar.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi J. Sabatauskas.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, kažkada buvo diskusija, galbūt praeitoje kadencijoje, apie tai, kad uždamos kaimo mokyklos, kurios yra visiškai reikalingos, bet moksleivių skaičius mažas. Ten lyg ir buvo numatyta tokia bendra programa, kad bus pagerintas susisiekimas. Realiai dabar mokykliniai autobusiukai po dvejų trejų metų niekam netinkami, nes vaikus reikia vežti į kitas mokyklas, į gimnazijas, o ten yra žvyrkeliai ir jie faktiškai nesutvarkyti. Ar nebuvo diskusijos su Švietimo, sporto ir mokslo ministerija tuo klausimu?

Ir dar vienas klausimas. Faktiškai projektuotojų reikalavimai tokie, pasakysiu paprastai, kaip *buterbrodo*, tą reikia padaryti griežtai – taip, lyg važiuotų sunkvežimiai. O užtektų ten labai paprastai pakloti asfaltą ir nereikėtų kasti pusanatro metro gylio ir vėl daryti iš naujo, nes ten tik lengvasis transportas važiuoja. Ar nenumatote šioje situacijoje pakeitimų?

M. SKUODIS. Tikrai taip. Apskritai dėl visų statybos reikalavimų, kur yra daromi pertekliniai darbai, yra didelė problema. Kai aš atsakinėjau į klausimą dėl nuovažų, kur darbo grupė dirba kartu su Aplinkos ministerija, ten yra būtent klausimas dėl techninio reglamento. Jis nagrinėjamas, kad būtume lankstesni. Čia yra erdvė, kaip tas pačias lėšas panaudoti efektyviau.

Jeigu kalbėtume apie mokyklinius autobusiukus, tikrai kalbame su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, kaip galėtume panaudoti net ir ministerijos valdomas atsigavimo ir gaivinimo fondo lėšas transporto priemonėms įsigyti. Natūralu, kad susisiekimas su mokyklomis, kaip tokiomis, turėtų būti vienas iš kriterijų ir prioritetų keliams tvarkyti. Tai iš dalies yra, bet faktas, kad mes, jau rengdami naują žvyrkelių programą, tikrai tokį esminį kriterijų įtrauksime.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinis klausia A. Skardžius. Ar nebenori? (*Balsas salėje*) Dar yra laiko, pusė minutės. Tikiuosi, abudu suspėsite.

A. SKARDŽIUS (DPF). Gerbiamas ministre, mano klausimas būtų toks. Keistai skamba žodžiai „valstybinės reikšmės žvyrkeliai“. Juk dar Romos laikais žmonės suprato, kad tai yra arterijos, kuriomis teka pinigai, kuriomis gali, sakykime, žygiuoti kariuomenė, kuri gali vykdyti komunikaciją, tai yra užtikrinti gyvybę visoje Romos imperijoje. O Lietuvoje kažkodėl to mąstymo ne užtenka, kad kiekvienas išasfaltuotas valstybinės reikšmės žvyrkelio kilometras atneša valstybei

lėšų. Gerbiamas ministre, kodėl yra toks mąstymas? Aš tikrai nekaltinu jūsų. Čia turbūt jau tęsiasi iš kadencijos į kadenciją. Iš kur jūs paimsite daugiau pinigų, kad sumažintumėte tą atsilikimą, tą nusidėvėjimą strateginę reikšmę turinčių mūsų kelių? Ačiū.

M. SKUODIS. Tas klausimas dėl pinigų... Kaip aš sakau, kartais turiu tokį trikampį, kai tu negali padaryti trijų dalykų vienu metu. Turi strateginius projektus, turi kelių būklę ir turi žvyrkelius. Vis vien pinigų neužtenka. Ką aš asmeniškai planuoju daryti, jeigu biudžetas, ypač kalbant apie 2023 metus, stipriai keliamis nedidės, tai mes tikrai skolinsimės tam, kad įgyvendintume strateginius projektus ir kartu tas visas lėšas, šiandien turimas, panaudotume kitoms trikampio kraštinėms – kelių būklei ir žvyrkeliams. Vienas iš atsakymų yra skolintis, žinant, kad tam tikri srautai yra pozityvūs dešimties metų laikotarpiu.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre, už kantrybę. Bet dar paprašysiu pasilikti tribūnoje, nes dabar pora jūsų pristatomų klausimų.

14.47 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 6², 10 ir 11 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹, 11² ir 11³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-1078 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 6², 10 ir 11 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹, 11² ir 11³ straipsniais projektas Nr. XIVP-1078. Prašau.

M. SKUODIS. Dėkui. Įstatymo pakeitimo projektas yra susijęs su direktyvos įgyvendinimu. Buvo atnaujinta Europos Sąjungos direktyva, susijusi su eismo saugumu. Įstatymo projektas yra grynai apie eismo saugumą, konkrečiai apie kelių infrastruktūros saugumo valdymo sistemą, ją mes norime atnaujinti iš esmės. Pagrindiniai pakeitimai yra susiję su naujomis funkcijomis ir įgaliojimais atitinkamoms institucijoms, susijusioms su eismo saugumu.

Lygiai taip pat siūlome įteisinti naujas ir patikslinti tam tikras galiojančias kelių infrastruktūros saugumo valdymo procedūras. Esminės jos yra penkios. Aš labai trumpai paminėsiu. Pirmiausia yra poveikio kelių saugumui vertinimas – kaip statomas, tiesiamas naujas kelias yra susijęs su kitais.

Antra procedūra yra kelių saugumo auditai, kad projektuojamas kiekvienas projektas būtų įvertinamas iš kelių saugumo pusės. Mes siūlome patikslinti tam tikrus principus, susijusius su tuo, kas tą auditą vykdo, kokią turi turėti kvalifikaciją ir taip toliau.

Trečia procedūra yra standartinis reguliarus kelio saugumo patikrinimas, jį pagal įstatymo projektą nustatytu periodiškumu vykdys Transporto kompetencijų agentūra.

Ketvirtas punktas – kaip prižiūrima, kaip vykdomi kelio darbai, kad jie būtų vykdomi saugiai.

Galima sakyti, iš esmės nauja procedūra yra viso tinklo kelių saugumo vertinimas. Jį turėtų atlikti ne vėliau negu nuo 2024 metų viena iš mūsų įstaigų. Visi keliai būtų suranguoti pagal tam tikrą saugumo lygį. Tikslas neabejotinai yra ne tik direktyvą perkelti, bet ilgesniu laikotarpiu pagerinti eismo saugumo situaciją visoje Lietuvoje. Komitetas, tikėtina, yra labiausiai susijęs su eismo saugumu, nes dėl eismo saugumo yra tik Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Aš prašyčiau pritariti ir kaip įmanoma skubiau tą klausimą svarstyti, kad direktyvą įgyvendintume laiku.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Yra norinčių paklausti. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, noriu jūsų paklausti, sakykite, o kas anksčiau atliko tas funkcijas, pavyzdžiui, kontrolę? Vis tiek buvo institucija, kuriai tą darbą buvo pavesta atlikti. Lygiai taip pat kelių saugumo vertinimas – tai irgi buvo, tik dabar tikriausiai konsoliduojate vieną įstatymą, kaip čia buvo anksčiau? Ačiū.

M. SKUODIS. Taip, tai natūralu, nes pasikeitė direktyva. Didžioji dalis procedūrų buvo iki šiol, tiesiog kai kas buvo reglamentuojama žemesnio lygmens teisės aktais, kai kurie dalykai buvo nesutvarkyti. Mes dabar pažvelgėme sistemiškai, norime atnaujinti procedūras, patikslinti, sustiprinti. Kai kas nekeičiama, tiesiog tikslinama, stiprinama. Atsiranda kai kurios naujos procedūros ir jos atkeliauja kartu su Europos Sąjungos teise, o viskas dėl bendro tikslo – saugumo. Kai kurie dalykai yra tie patys, tik tikslinami, kai kas yra nauja.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi K. Mažeika.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū. Gerbiamas ministre, tikrai sutinku dėl šio projekto svarbos, tačiau skaitau, štai sąvokos: „juodoji dėmė“, „avaringas kelio arba gatvės ruožas“. Gerbiamas ministre, kaip jūs ketinate spręsti, sakykime, juodąsias dėmes projektuotojų galvose, nes mes turime pietinį, tarkime, Vilniaus aplinkkelį, ten pačioje greičiausioje, trečioje, juostoje laksto ketaus kanalizacijos dangčiai. Turime Pilaitės prospektą. Prospekte prie Kelių policijos, sakykime, toje vietoje, prie tos sankryžos, puikiai žinote, kaip buvo nupieštos linijos, kiek avarių turėjo įvykti naujai įrengtame prospekte, kad būtų vėl perbraižytos tos linijos, nes vieni važiuodavo į kairę, kiti tiesiai, sakykime, taip, ypač žiemą, kai nesimatydavo. Kaip jūs spręsite projektuotojų galvose dar esančias juodas dėmes?

M. SKUODIS. Dėl pačių projektuotojų man labai sudėtinga atsakyti, bet kas bus naujo įstatyme, tai yra nustatyti labai aiškūs kvalifikaciniai reikalavimai auditoriams. Šiuo atveju, kad auditoriais būtų ne bet kas, o tik atitinkamos kvalifikacijos. Jie ir turi patikrinti projektus, kad nebūtų tokių nesusipratimų, kurie kartais pasitaiko. Aš tikiuosi, kad įstatymas tikrai padės išspręsti dalį šių klausimų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, kolega, gal trukdau? (*Balsai salėje*) Ne.

Norėjau paklausti irgi apie tas juodas dėmes. Vienas klausimas yra praktinis. Kelias, dėl kurio diskutavome jau ne vieną kartą, Prienai–Kaunas. Pagal tai, kad planuojamas, pagal paskutinį siūlomą variantą, vidutinis greitis apie 50 kilometrų per valandą, ar tai iš tikrųjų pagerins, manote, eismo situaciją ir intensyvumą, ir saugumą, vadinkime, tą pusiausvyrą, ar bus tas balansas išlaikytas? Nes, kaip dabar matome, tikrai ten galėtų būti išlaikyta ir gana optimalus greičio balansas, ir saugumo balansas, kas yra iš tų variantų.

Ir kitas klausimas. Suprantu, kad saugumo reikalavimai yra gana aukšti, ir gerai, bet ar užteks lėšų įgyvendinti, nes tikrai žinome daug kelių ir valstybinės reikšmės kelių, kurie yra per siauri, ir jūs jau esate minėjęs, kad jie turi būti paplatinti iki reikiamo standarto, rodos, 6 metrų, bet tokių, kur yra 5 metrai ir netgi mažiau nei 5 metrai, ar jūs paskaičiavę, kad per kadenciją ar iki kada maždaug, jūsų skaičiavimais, turėtų būti pasiektas tas saugumo balansas kelių pločio atžvilgiu? Ačiū.

M. SKUODIS. Dėl pločio aš dabar bijau, tiesiog neatsimenu mintinai datos, bet mūsų toje kelių strategijoje vienas iš punktų yra, kad neliktų per siaurų kelių, kurie neatitinka reikalavimo. Dabar bijau pasakyti, kuriais metais tai bus sutvarkyta, bet žvelgiant visos kelių sistemos kontekste ir nėra tokios drastiškai didelės lėšos, tai yra gana artimas laikotarpis. Tai toks vidutinės trukmės, čia tikrai kalbame ne apie 2030–2035 metus. Tiksliai pasakysime datą, koks yra planas.

O konkrečiai dėl Kauno–Prienų kelio. Jūs klausiate apie dabartinį ar apie būsimą? Būsime turi būti bent 90 kilometrų per valandą greitis. Dabartinis, žinote, tai yra vienas intensyviausių kelių. Jeigu žiūrėtume, nors Molėtų plentas yra aukštesnio lygmens, aukštesnės kategorijos, labiau apkrautas yra kelias Kaunas–Prienai. Žinote, vis dėlto eismo įvykių, skaičiuojant žūtis Lietuvoje, yra gerokai per daug. Čia reikia ieškoti balanso. Aš nesakau, galbūt kai kur tikrai tas greitis gali būti didinamas, kartais Lietuvoje mes persistengiame su ribojimais, o po to nesilaikome ten, kur jų reikėtų iš tiesų laikytis.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonių prieš ir už nėra. Bus balsuojama darbotvarkėje numatytu metu – maždaug 16 val. 40 min.

14.56 val.

Geležinkelių transporto kodekso 3, 4, 4¹, 7¹, 10¹, 12, 14, 17, 19, 20, 21, 23, 24¹, 25, 25², 26, 28, 29, 29¹, 29², 29³, 29⁵, 29⁶, 29⁷, 29⁸, 30¹, 30², 33 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 25³, 29⁹ ir 29¹⁰ straipsniais ir 25¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1084 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Geležinkelių transporto kodekso kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 25³, 29⁹ ir 29¹⁰ straipsniais ir 25¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1084. Prašom.

M. SKUODIS. Tai paketas, iš tiesų pakeitimų yra daug, bet jie gana paprasti. Valstybės kontrolė prieš ne vienus metus savo išvadose, geležinkelių audito išvadose, konstatavo labai paprastą faktą, kad geležinkelių infrastruktūra, kurią mes turime, panaudojama neefektyviai. Ji kai kur galėtų būti skiriama tiems vežėjams, kurie galėtų atlikti daugiau pervežimų, o ne užimti ir galbūt nieko nedaryti.

Išvadose buvo labai aiškiai konstatuota, kad nepanaudojama apie 40 % geležinkeliams skirtų pajėgumų, nėra vykdoma pajėgumų panaudojimo kontrolė, nėra taikoma atsakomybė už skirtų pajėgumų nepanaudojimą. Šiais pakeitimais mes iš esmės ir norime įgyvendinti Valstybės kontrolės labai aiškias rekomendacijas ir išspręsti identifikuojamas labai aiškias problemas. Esminiai pakeitimų blokai yra trys.

Pirmas blokas tai yra teisinis reguliavimas dėl efektyvesnio pajėgumų panaudojimo. Tai yra susiję ir su prioriteto taisyklių nustatymu: jeigu yra vieni bėgiai ir jais nori važiuoti du vežėjai, kuriam suteikti prioritetą? Natūralu, reikia turėti tam tikras taisykles. Kokia atsakomybė turi galioti atsisakant pajėgumų, jeigu jie buvo iš anksto gauti ir užimti? Lygiai taip pat yra kitų dalykų, pavyzdžiui, nustatyti prioritetą skiriant pervežimų Vakarų kryptimi pajėgumus, siekiant diversifikuoti apskritai visus pervežimus. Tai yra vienas pakeitimų blokas.

Antras pakeitimų blokas yra susijęs su pajėgumų suteikimo procedūromis, yra aprašoma, kaip keisti pajėgumus, kaip sudaromas tvarkaraštis ir taip toliau. Tai procedūriniai dalykai, kurie iki šiol įstatymo lygmeniu nebuvo reglamentuoti. Kitaip sakant, sprendžiame problemas ir didiname skaidrumą.

Trečias blokas yra susijęs su geležinkelių transporto veiklos efektyvumu. Tai yra klausimai, susiję su Ryšių reguliavimo tarnybos, kuri yra geležinkelių reguliuotojas, finansavimu, taip pat su civiline atsakomybe ir tam tikromis draudimo sąlygomis geležinkelių įmonių vežėjams.

Tikimės, pakeitimai tikrai išspręs daug klausimų, dėl kurių kyla daug diskusijų ir ginčų. Prašyčiau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti A. Skardžius. Ruošiasi J. Džiugelis.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, man, kaip dirbančiam Audito komitete, išties malonu, kad jūs imatės projektų ir būtent tų rekomendacijų, kurias nurodė Valstybės kontrolė. Tačiau negi jūs toks naivus, kad kas nors pasikeis „Lietuvos geležinkeliuose“. „Lietuvos geležinkeliai“ jau seniai yra valstybė valstybėje ir jie nesilaiko Lietuvos Respublikos įstatymų. Mes visai neseniai matėme ginčą, viešą ginčą, su Viešųjų pirkimų tarnyba, kai „Lietuvos geležinkeliai“ ją padavė į teismą, kad jiems negaliojotų Lietuvos Respublikos įstatymai, kad jie turėtų teisę pirkti iš kur nori, be jokių viešųjų pirkimų procedūrų. Ar jūs manote, kad pakeitus tuos įstatymus „Lietuvos geležinkeliai“ tarsi taps valstybei lojalia institucija?

M. SKUODIS. Man labai sudėtinga komentuoti dėl konkrečių teisinių ginčų ir aš vengiu juos komentuoti, ypač jei dėl ko nors vyksta teisiniai procesai. Bet kas yra labai svarbu, mes aiškius principus, kurie iki šiol teisės aktais, ypač tokiu detalumu, niekur nebuvo nustatyti, dabar nustatysime įstatymo lygmeniu, o įstatymus turės įgyvendinti visi vežėjai, ar „Lietuvos geležinkeliai“, ar bet kurie kiti.

PIRMININKAS. Klausia J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Labai gaila, kad kai kurie kolegos dar 1999 metais pastrigę, kai geležinkeliai tokie buvo. Bet klausimas ne apie tai. Aš iš tiesų puikiai naudojuosi „Lietuvos geležinkeliais“, džiaugiuosi, kad „Lietuvos geležinkeliai“ yra europietišku standartu ir dar labiau tokie tampa, jeigu yra tam tikrų spragų.

Norėjau vis dėlto pasiteirauti: ar šios direktyvos perkėlimas padės užtikrinti mūsų valstybės išpareigojimus iki 2024 metų pritaikyti vėžes, traukinius, peronus ir visus kitus infrastruktūros dalykus žmonėms, turintiems negalia? Ar šios direktyvos perkėlimas užtikrins stebėseną ir kontrolę, kad šie procesai pajudėtų šiek tiek sparčiau? Ar prisidės, ar ne šios direktyvos perkėlimas? Ačiū.

M. SKUODIS. Ačiū už labai aktualų klausimą. Jam tikrai „Lietuvos geležinkeliai“ ir asmeniškai ministerijoje skiriame daug dėmesio. Šie pakeitimai nėra susiję konkrečiai su jūsų klausimais,

galbūt netiesiogiai tie, kuriuose kalbama, jeigu yra perpildyta infrastruktūra, tai vis dėlto pirmenybė turi būti teikiama keleivių vežimui ir jau po to kroviniai ir visa kita. Tai galbūt netiesiogiai.

Bet tą direktyvą, kuri yra susijusi su geležinkelių pertvarkymu apskritai žmonėms su individualiais poreikiais, mes turime įgyvendinti. Ypač ko laukiu, tai laukiu konkurso rezultatų dėl naujų riedmenų, naujų traukinių pirkimo. Juos, tikiuosi, turėsime 2024 metų pabaigoje. Žinau, kad su asociacijomis, atstovaujančiomis žmonėms su individualiais poreikiais, tikrai yra ir buvo derinama specifikacija. Tikrai visame procese visi yra įtraukti, kad Lietuvoje keisdami visą geležinkelių parką, tas ypač susiję su keleivių vežimu, tikrai turėtume tai, kas yra geriausia šiuo metu pasaulyje.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonę už nori išsakyti A. Skardžius. Prašom, gerbiamas kolega.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Man irgi gaila, kad kai kurie kolegos yra užstrigę ne 1999 metais ar 1990 metais, o būtent savo asmeniniuose poreikiuose, nors galbūt valstybei ir labai svarbiuose.

Kalbama apie „Lietuvos geležinkelius“. Be abejo, yra visai nesenas 2020 metų ginčas su Valstybės kontrole, bet „Lietuvos geležinkeliai“... Kaip žinoma, turbūt trečias šis biudžetas bus, kai yra dotuojamas keleivių vežimas iš valstybės biudžeto. Ir būtent šis įstatymo projektas, kurį pateikė gerbiamas susisiekimo ministras, yra labai svarbus kitu aspektu – kad nereikėtų valstybei dotuoti ir infrastruktūros.

Vienintelė dalis, kuri uždirba lėšų, iš kurių išlaikoma infrastruktūra, yra krovinių vežimas. Ir čia mes matome, sakykime, tokią nelabai sąžiningą ir nevalstybinį požiūrį būtent „Lietuvos geležinkelių“. Aš jau nekalbu apie konkurencijos esminius pažeidimus, nes „Lietuvos geležinkeliai“ taip elgėsi dešimtmečius, taip elgiasi ir dabar. Tai yra valstybė valstybėje, nesilaikanti Lietuvos Respublikos įstatymų. Tą sakau aiškiai ir nedviprasmiškai.

Labai būtų pravartu čia tribūnoje pamatyti „Lietuvos geležinkelių“ vadovą, kaip jis paaiškintų visą tą procesą. Todėl Valstybės kontrolės pastebėjimai ir ministerijos dėmesys tikrai teikia daug vilčių, kad „Lietuvos geležinkeliai“ pradės laikytis Lietuvos Respublikos įstatymų ir gal pagaliau galės sumokėti dividendus į valstybės biudžetą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už išsakytą nuomonę. Balsavimas bus numatytu laiku, maždaug 16 val. 40 min.

15.04 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-978(2), Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-979(2) (svarstymas)

Skelbiu kitą darbotvarkės 2-4.1 klausimą ir lydimąjį 2-4.2 klausimą – Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-978(2) ir lydimąjį Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-979(2). Svarstymo stadija. Pranešėjas, komiteto nuomonė, pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Pranešėjas – D. Griškevičius. Prašau.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Gerbiami kolegos, klausimas buvo svarstytas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete, jam pritarta vienbalsiai bendru sutarimu, tiksliau, abiem klausimams. O kas svarbiausia, lėšos, reikalingos šiems sprendimams įgyvendinti, yra numatytos būsimame biudžeto projekte.

PIRMININKAS. Norėtume išgirsti Biudžeto ir finansų komiteto nuomonę. Matau, kolega A. Čepononis pristatys.

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Sveiki, mieli kolegos, komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė, pritarė išvadoms dėl iniciatorių pateikto įstatymo projekto. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Nuomonės už, prieš taip pat nėra norinčių išsakyti. Balsuosime maždaug 16 val. 40 min.

15.06 val.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2022 metais, įstatymo projektas Nr. XIVP-962(2) (svarstymas)

Teikiu kitą darbotvarkės 2-5 klausimą – Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2022 metais, įstatymo projektą Nr. XIVP-962(2). Pranešėjas – J. Džiugelis, Socialinių reikalų ir darbo komitetas, komiteto nuomonė.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke, jums leidus, pristatysiu iš vietos. Komitetas kaip pagrindinis apsvartė konsoliduotus įstatymų projektus ir jiems pritarė bendru sutarimu. Nebuvo komiteto narių, kurie pareikštų atskirą nuomonę, bet yra pasiūlymų, tai norėjau pasiteirauti, ar dabar juos...

PIRMININKAS. Pasiūlymus pristatysime balsavimo metu, nes turime išreikšti Seimo nuomonę – pritarti ar nepritarti.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Gerai, tada vėliau.

PIRMININKAS. Pasiūlymai bus vėliau. Dabar Biudžeto ir finansų komiteto nuomonė. Vėl kviečiame kolegą A. Čeponą.

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Komitete yra apsvartyta ir pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas – R. Juška. Prašom. Kolega Ričardai! R. Juška kviečiamas pristatyti komiteto nuomonę.

R. JUŠKA (LSF). Komiteto nuomonė – komitetas pritarė bendru sutarimu projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Buvo Socialinių reikalų ir darbo komitetas, Biudžeto ir finansų komitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kitų komitetų nebuvo paskirta. Komitetų pasiūlymai bus teikiami balsavimo metu.

Diskusija. R. Tamašunienės nėra, I. Kačinskaitė-Urbonienė... T. Tomilinas, po to Rita. Nekalbate irgi. Ponia Rita nenori, atsisako diskutuoti. Diskusija nevyksta. Balsavimas ir pasiūlymai bus, kaip ir numatyta, maždaug 16 val. 40 min.

15.10 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 3, 5, 6, 7, 9, 12, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-964(2) (svarstymas)

Toliau. Darbotvarkės 2-6 klausimas, projektas Nr. XIVP-964(2). Taip pat prie projekto Nr. XIVP-966... Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 3, 5, 6 ir kitų straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymas.

Komiteto nuomonę pristatys J. Džiugelis, Socialinių reikalų ir darbo komiteto. Prašau, kolega.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Biudžeto ir finansų komitetas. Pasimankštinsite, Antanai.

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų komitetas bendru sutarimu pritarė svarstomam klausimui.

PIRMININKAS. Švietimo ir mokslo komitetas. A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiamieji Seimo nariai, Švietimo ir mokslo komitetas savo posėdyje, įvykusiame lapkričio 10 dieną, iš esmės pritarė Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 3, 5, 6, 7, 9, 12, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-964 ir siūlo pagrindiniam komitetui jį tobulinti pagal pasiūlymus, kuriems taip pat pritarė Švietimo ir mokslo komitetas. Kaip suprantu, siūlymus vėliau...

PIRMININKAS. Taip, balsavimo metu.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu už.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto nuomonė. R. Juška.

R. JUŠKA (LSF). Komiteto sprendimas – pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą ir Seimo nario G. Kındurio pasiūlymą. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Diskusija. Yra užsirašęs L. Kukuraitis. Prašau, gerbiamas kolega, į tribūną.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pritardamas įstatymo projektui dėjaugiuosi tuo, kad Vyriausybė tęsia praėjusioje kadencijoje pradėtą nacionalinių derybų ir kolektyvinių nacionalinių sutarčių pasirašymą.

Noriu atkreipti jūsų dėmesį į vieną svarbų aspektą, tai yra biudžetinio sektoriaus, viešojo sektoriaus vadovų darbo užmokesčio lygį, ypač į mažiausius vadovų koeficientus. Deja, mes turime Lietuvoje apie 100 žmonių, kurie gauna tokius darbo užmokesčius. Prieš save matote darbo užmokesčio ribų lentelę, kurią parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Įdomu, kad pati ministerija kampe yra įrašiusi tam tikrą neatitikimą, kad įstaigos vadovas gali uždirbti tiek pat, kiek ir C lygio kvalifikuotas darbuotojas. Priminsiu, kad C lygio kvalifikacija yra ne mažesnis kaip vidurinis išsilavinimas ir (ar) įgyta profesinė kvalifikacija. Socialinėje srityje tai yra socialinių darbuotojų padėjėjai. Kitaip sakant, dalis mūsų vadovų gauna tokius darbo užmokesčius kaip tam tikra prasme pagalbinis socialinio, sveikatos, švietimo sektoriaus personalas.

Mano galva, ministerija žengė gana svarbų žingsnį. Jeigu matote, minimalių koeficientų padidinimas, tai yra kiek buvo – pilka ir kiek dabar yra – žalia, sparčiausiai yra numatytas vadovams. Jie yra numatę didinti 1 koeficientu. Tačiau, kaip patys rodo skaidrėje, tai yra nepakankamai ir dalis žmonių, deja, gauna panašius atlyginimus kaip socialinio darbuotojo ar kiti padėjėjai. Turbūt visi sutariame, kad taip neturėtų būti. Kai penktadienį ši klausimą svarstėme Socialinių reikalų ir darbo komitete, buvo prisijungę socialinių įstaigų vadovai, jie liudijo, kad tai yra realybė, tai nėra fantazija. Realybė, kad dalies jų atlyginimai yra panašūs kaip socialinių darbuotojų padėjėjų.

Taigi turime spręsti, ir mūsų siūlymas, kurį aš paskui pristatysiu balsavimo metu, yra padidinti vienu koeficientu, tai yra nuo pirminio siūlymo būtų dviem koeficientais, ir bent jau išspręsti minimalių koeficientų problemą, tada jau ieškoti tų sisteminių sprendimų, kuriuos šiuo metu, kaip suprantu, rengia Vidaus reikalų ministerija ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu dėl viešojo sektoriaus žmonių darbo užmokesčio.

Kaip minėjau, tokių žmonių yra apie 100 visoje Lietuvoje, suma būtų apie 200 tūkst. Turint galvoje, kad taip mes galime prisidėti prie sisteminio sprendinio, tai yra nesudubliuoti A lygio ir vadovų atlyginimo su C lygiu, siūlyčiau į tai atkreipti dėmesį tuo metu, kai mes šiandien balsuosime. Labai ačiū. Linkiu kartu spręsti svarbius klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. (*Balsai salėje*) Pataisas, pasiūlymus svarstysime balsavimo metu.

15.16 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 2, 8, 17, 29, 33, 45 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-972(2), Vienišo asmens išmokos įstatymo Nr. XIV-352 2, 3, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-973(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-7.1 ir 2-7.2 klausimai – Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 2, 8, 17, 29, 33, 45 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-972(2) ir lydymasis Vienišo asmens išmokos įstatymo Nr. XIV-352 2, 3, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-973(2). Svarstymas. Pranešėjas – M. Lingė, Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Komitetas lapkričio 12 dieną apsvartė Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo keletą straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir pritarė komiteto patobulintam projektui bei komiteto išvadoms. Balsavo už – 7, prieš nebuvo, susilaikė 5. Taigi komiteto išvadai pritarta.

PIRMININKAS. Taip, ačiū.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Dėl lydimujo dar?

PIRMININKAS. Dėl lydimujo – M. Ošmianskienė. M. Majausko nėra. Turbūt vėl teks kolegai A. Čepononiui, Biudžeto ir finansų komiteto, kaip papildomo komiteto.

A. ČEPONONIS (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, komitetas apsvarstė ir bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKAS. Gal galite iš karto, kad neberekėtų dėl lydimujo.

A. ČEPONONIS (*TS-LKDF*). Tas pats ir dėl lydimujo.

PIRMININKAS. Taip, dėl lydimujo. Kartu pritarėte. Ačiū. Fiksuojame, kad pritarė bendru sutarimu abiem. Kolegė M. Ošmianskienė. Nėra. Atsiprašau.

M. OŠMIANSKIENĖ (*LF*). Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstė Vienišo asmens išmokos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-973(2) ir nusprendė pritari komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Pasiūlymai ir pataisos bus vėliau, kai bus balsuojama. Bendroji diskusija. Vėl kviečiu į tribūną L. Kukuraitį. (*Balsai salėje*) Pakelkite, ten mygtukas yra apačioje.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Aš, tiesą sakant, labai didžiuojuosi, kad mes Seime turime tokią tribūną. Dėkui kanceliarijai, kad įkūrė.

PIRMININKAS. Prašom.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkui.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu, matau, kalbate.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų šis įstatymo projektas, mano galva, tikrai labai svarbus, gal vienas svarbiausių šiandien diskutuojamų. Džiuogu, kad bent dalis Seimo narių yra salėje. Tikiuosi, kad tiems, kurie klauso ekranuose, taip pat tai rūpi.

Norėčiau pristatyti tam tikrus siūlymus, kuriuos atskirai dar pristatysiu balsavimo metu. Mano galva, prieš balsuojant mums reikia aiškiai suprasti, kas yra siūloma pensijų reforma, kurią pateikė Vyriausybė. Tai yra tikrai sisteminiai siūlymai. Mes visi balsuodami turime suprasti, už ką balsuojame.

Aš trumpai įvertinsiu, taip, kaip man pavyksta skaičiais įvertinti, tiek Vyriausybės siūlymą, tiek pateiksiu, ką siūlo Seimo nariai iš Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ dėl šio projekto. Taigi, iš viso tiek Vyriausybė, tiek mes teikiame du siūlymus. Pirmasis – tai spartesnis indeksavimas. Tam turbūt visi pritariame. Pensijos turi būti sparčiau indeksuojamos, turint galvoje, kad infliacijos lygis spalio mėnesį siekė 8 %. Todėl spartesnis indeksavimas tikrai yra būtinas, kad žmonės gautų didesnes pajamas.

Antrasis pokytis yra stažo įtakos mažinimas pensijos dydžiui. Čia jau yra tikrai įvairesnių diskusijų, jas aš irgi trumpai pakomentuosiu. Taigi, pirmasis siūlymas – spartesnis indeksavimas. Čia pateikiu pasiūlymus, ką siūlo Vyriausybė. Vyriausybė siūlo spartinti nuo 8,5 %, kiek būtų pagal dabar galiojantį įstatymą, sparčiau didinti tik individualią pensijos dalį, tai yra 12,7 %. Tas spartinimas būtų susijęs su tuo, kad „Sodra“ turi daugiau pajamų ir tas pajamas perskirsto tiems, kurie turi surinkę taškų, vadinamųjų „Sodros“ taškų. Mūsų siūlymas yra didinti visiems tokiu pačiu tempu. Kitaip sakant, kad ne tik individualioji dalis augtų, bet taip, kaip nuo pat indeksavimo pradžios, abi pensijų dalys būtų auginamos kartu. Vadinasi, ir bazinė pensijos dalis būtų auginama 12,7 %.

Pažiūrėkime pasiūlymų įtaką. Kairėje matote Vyriausybės siūlymą, dešinėje mūsų siūlymą. Kas nutinka su Vyriausybės siūlymu? Žmonėms, kurie turėjo mažesnes pajamas, atitinkamai – mažesnes pensijas, augimas būtų lėtesnis, negu tiems, kurie turi dideles pensijas ir turėjo didesnes pajamas. Mūsų siūlymu tuo tarpu išlaikomas tas pats indeksavimo procentas, toks pats augimo intensyvumas, kaip ir visoms grupėms.

Palyginkime su kitomis svarbiomis tendencijomis, vykstančiomis mūsų visuomenėje šiuo metu. Santykinio skurdo riba, labai grubiai skaičiuojant, 2022 metais, šiuo metu, yra apie 550 eurų. Tuo tarpu vidutinės pajamas turėjusio žmogaus, 42 metus dirbusio mūsų šalyje, pensija yra 50 eurų mažesnė negu skurdo riba. Vadinasi, mūsų žmonės, uždirbdavę vidutinį atlyginimą ir dirbę

42 metus, gauna mažesnę negu santykinio skurdo riba pensiją. Klausimas. Ar tikrai skirstant viešuosius finansus yra teisinga sparčiau indeksuoti didžiausias pensijas turinčių žmonių pajamas?

Antrasis rodiklis. 8,2 % infliacijos lygis, palyginti praėjusių ir šių metų spalio kainas. 8,2 %. Jeigu iš viso nebūtų indeksuojama, pensijos augtų tik 0,3 %. Suprantame, kad tai nieko. Jeigu didiname tuo intensyvumu kaip Vyriausybė, kai kam augtų tik 1 % ar keliais procentais. Jeigu tuo tarpu didiname bazinę, tai bent jau 5 % galima tikėtis žmonių pajamų augimo.

Antrasis siūlymas – stažo įtakos mažinimas pensijos dydžiui. Vyriausybės siūlymas. Siūlymas yra skirtumą, esantį tarp pajamų, kurias žmogus gauna 15 metų ir iki būtinojo stažo, šiuo metu tai yra 32 metai, tiesiog vienu ypu panaikinti nuo sausio 1 dienos. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad jeigu dabar žiūrime į 2021 metus, 15 ir 30 metų žmonių, gaunančių pajamas, santykis, pensijos santykis. Vadinasi, žmogus 30 metų dirbo, dvigubai ilgiau, mokėjo dvigubai daugiau mokesčių į biudžetą, bet jam išmokos yra nuo 72 %, vadinasi, jo pajamos yra tik apie 28 % ir iki 50 % didesnės už to, kuris dirba 15 metų. Nėra tam tikro socialinio teisingumo, bet mes visi suprantame, kad sprendami skurdą negalime to išvengti. Kad žmonėms, kurie gauna labai mažas pajamas, reikia, kad gautų bent tas, kurios viršija absoliutų skurdą.

PIRMININKAS. 30 sekundžių.

L. KUKURAITIS (DFVL). 7 minutes aš turėjau.

PIRMININKAS. Jau.

L. KUKURAITIS (DFVL). Tuoju. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kalbėkite, aš tik perspėjau.

L. KUKURAITIS (DFVL). Atsiprašau, Vyriausybės siūlymas yra santykį iškreipti dar labiau iki tokio lygmens, kad nuo 15 metų mokėto MMA iki 30 metų mokėto MMA skirtumas bus tik 10 %. Kitaip sakant, dvigubai ilgiau dirbau, bet 10 % gaunu mažesnę pensiją. Tai rodo visuomenės nepasitenkinimą ir mes suprantame, dėl ko.

Dabar mūsų siūlymas – tai išdėlioti per penkerius metus. Jeigu pasižiūrėtume, kur yra problema, kad tai yra ne tik apie 2022 metus, mes kalbame apie visą bendrąją tendenciją. Vadinasi, metai iš metų, kol pensijos nepasieks tam tikro lygio, didesnė dalis bus mokama tiems, kurie turi didesnes pajamas. Ir klausimas šiandien dėl apsisprendimo, ar mes šį principą turime įdiegti, būtent šiandien jį patvirtinti? Mano galva – ne, kai mes turime tokią skurdo situaciją ir nelygybės spaudimą.

Paskutinis aspektas. Suprantu, svarbiausia yra pinigai. Mūsų skaičiavimu, jeigu viską sudėliotume pagal mūsų siūlymą, tiek, kiek Vyriausybė planuoja įdėti, 68 mln., stažui padengti nuo 2022 metų, (...) su bazinės dalies padidiniu, kad viso iš valstybės biudžeto reikėtų plus 42 mln. Ar 42 mln. eurų...

PIRMININKAS. Gerai, kolega. Paskutinį sakinį prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). ...negalėtų prisidėti taiklesniam pensininkų skurdo sprendimui, užtikrinti daugiau socialinio teisingumo, nenuvertinti žmonių darbo, geresniam infliacijos įveikimo ir indeksavimo principo tęstinumo išlaikymui. Labai ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū. Labai atsiprašau, bet tvarka yra tvarka. Kalba I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom. Gerbiami kolegos, pasikalbėti galite išeiti už salės ribų. Prašom, gerbiama Ieva.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke, aš sutaupysiu laiko pasakydama, kad mes frakcijoje svarstėme siūlomo įstatymo pakeitimą ir, nepaisant to, kad matome Vyriausybės pastangas didinant vienišų asmenų išmokas, matome tas pastangas, kaip sumažinti skurdo ribą pensinio amžiaus žmonių grupėje, nes tikrai, pagal europinius rodiklius, vis dar labai stipriai atsiliegame, esame, man atrodo, ketvirti nuo pabaigos.

Tačiau dėl dabartino siūlomo varianto, kai iš esmės gerokai didesnę turimą stažą įgiję asmenys neturės ženklaus skirtumo pensijų išmokų prasme, mes manome, kad tokio sprendimo negalėtume palaikyti. Ir dėl to ką tik gerbiamas L. Kukuraitis pristatė skaidres, jose aiškiai matomas priežastingumas, kodėl.

Iš tikrųjų dar pamenu, kad prie Darbo partijos deleguotos ministrės, gerbiamos A. Pabedinskienės, buvo padarytas indeksavimas – tai buvo padaryta laiku ir taikliai. Ir žmonės turi tam tikrą lūkesčių, susijusių su pensijomis, kai stažas visada turėjo prasmę ir turėtų toliau turėti prasmę

dėl pensijų dydžio. Todėl manome, kad nuvertinti indėliai į valstybės darbo rinką, į tą sukauptą patirtį ir tai, kad žmonės visą laiką mokėjo socialinio draudimo mokesčius, palyginti su tais, kurie dirbo trumpiau, neturėtų būti taip nuvertinama, kaip dabar gali pasirodyti. Aš suprantu, kad tikslai yra geri – mažinti skurdą, tačiau ar visiškai taiklios pasirinktos priemonės ir ar tinkamu laikotarpiu, manome, kad galbūt ne.

Todėl Vyriausybės siūlomo varianto palaikyti negalime ir siūlome ieškoti alternatyvų, galbūt tikrai paieškoti tų 42 mln. eurų, kad tolygesnis augimas būtų visoms grupėms, o skirtumai tarp stažą turinčių ir neturinčių pensinio amžiaus žmonių būtų vis dėlto didesni.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Kviečiu diskutuoti ministrę M. Navickienę.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Laba diena, sveiki. Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, galbūt iš pradžių sureaguosiu į tai, kas buvo pasakyta.

Pirmiausia gerbiamai Ievai. Aš tikiuosi, kad galbūt plačiau ir labiau padiskutavę galėsime rasti įtikinamų argumentų dėl Vyriausybės pateikto siūlymo. Juo labiau kad ne visi jūsų išsakyti argumentai buvo teisingi, nes stažo įtaka Vyriausybės siūlomame projekte lieka ir jis vaidina svarų vaidmenį, todėl manau, kad į argumentus nebuvo pakankamai išsigilinta. Nepraleisime progos galbūt atskirai pristatyti ir dar kartą padiskutuoti.

Dabar apie buvusio ministro gerbiamo Lino argumentus ir siūlymus, galbūt pradėsiu nuo jų. Gerbiamas kolega, kai rodote skaidres ir skaičius apie bazinės pensijos dydį ir didėjimą, man atrodo, būtų korektiška rodyti ir stažo įtaką jam, nes bazinės pensijos daliai stažo įtaka išlieka. Jūsų rodyti skaičiai to neatspindėjo, bet man atrodo, kad jūsų abu siūlymai, kurie yra, bent vienas iš jų, tas laiptavimas realiai... Suprantu, mes sutinkame, kad mažų pensijų dalį, mažų pensijų problemą reikia spręsti. Tai, kad ją reikia spręsti, mes sutinkame ir matome tą problemą akivaizdžiai, nes Lietuvoje dar labai daugeliui žmonių, kurie yra pensinio amžiaus, mokamos mažų pensijų priemokos ir panašūs dalykai. O pagal jūsų projektą jūs siūlytumėte lygiai taip pat ateiti prie to paties tikslo, kurį mes siūlome dabar, tik per penkerius metus. Bendrosios pensijos dalies apskaičiavimo pakeitimo išdėstymas per tuos kelerius metus nepadės išspręsti mažiausių pensijų problemos, o tuo metu reikės išlaikyti mažų pensijų priemokas ir kitus dalykus.

Jei kalbėtume apie papildomą bendrosios pensijos dalies indeksavimą tokiu pat indeksu kaip ir apskaitos vieneto, tai daugiau pensijas didinsime didesnes pajamas gaunantiems, kaip buvo iki šiol. Natūralu, nuo didesnio nominalo tas pats procentas sudaro didesnę sumą nei nuo mažesnio nominalo, todėl Seimo nario siūlomą laiptuotą bendrosios pensijos dalies apskaičiavimu mažiausios pensijos didės vėl santykinai mažiau negu didžiausios pensijos. O Vyriausybė siūlo ne tik stiprinti individualios pensijos dalies įmokų svorį, bet ir ženkliau padidinti pačias mažiausias pensijas.

Dabar, kolegos, trumpai, kiek liko laiko, aš norėčiau dar kartą akcentuoti, koks buvo ir yra pensijos reformos tikslas. Ką siūlo Vyriausybė, ką siūlome mes?

Bendri reformos principai yra tokie, kad mes siūlome spartesnį, nei šiuo metu galiojantis, pensijos indeksavimą, planuojame, kad nuo kitų metų pensijos augs labiau, nei numato dabartinė indeksavimo formulė, taip pat didžiausią poveikį pajus daugiau įmokų sumokėję žmonės, tai yra turėję didesnes pajamas, bei ilgesnį darbo stažą turintys žmonės ir mažiausias socialinio draudimo pensijas gaunantys asmenys. Tai atitinka du kertinius socialinės apsaugos principus: tai yra didesnę socialinę apsaugą gaunantiems mažiausias socialinio draudimo pensijas ir tiems, kas į sistemą sumokėjo daugiau įmokų.

Skaičiuojant senatvės pensiją, labai svarbu ir bendroji, ir individualioji pensijos dalis. Bendrosios pensijos dalis finansuojama iš valstybės biudžeto ir jos paskirtis yra užtikrinti bent minimalias pensijų garantijas. O individualiosios pensijos dalies dydis priklauso nuo asmens sumokėtų įmokų, todėl būtina didinti ir stiprinti sumokėtų įmokų reikšmę bendrai pensijai.

Dabar kokia bus tos reformos nauda? Tikrai tai bus teisingesnė sistema, nes po reformos ta bendroji universali paraminė pensijos dalis labiau atitiks savo paskirtį, nes einama didesnio universalumo ir socialinio teisingumo link.

Įmokų ryšio su išmokomis stiprinimas. Dabar vidutinėje pensijoje, turint būtinąjį stažą, bendroji dalis sudaro maždaug 60 % pensijos, o individualioji sudaro vos 40 %. Manome, kad individualiosios būtent pensijos dalies reikšmė turi didėti.

Ir skurdo situacija. Kaip tikrai turbūt visi sutinkame, ją reikia spręsti, negalime palikti likimo valiai sunkiausiai gyvenančių žmonių šiandieną. Kadangi 2020 metų skurdo rizikos lygis šalyje buvo 20,9 % ir didžiausias jis buvo tarp senjorų – siekė 36 %, reforma leis pasiekti, kad skurdo lygis tarp 65+ gyventojų sumažėtų bent 2 procentiniais punktais 2024 metais.

O kalbant apie pensijų dydžius, skaičiavimai rodo, kad 2022 metais pensijoms indeksuoti paskyrus papildomai 70 mln. eurų, 2024 metais – 140 mln. eurų, vidutinė pensija 2022 metais didės nuo 450 eurų iki 465 eurų, o 2024 metais – nuo 519 eurų iki 544 eurų, vidutinė senatvės pensija, turint būtinaį stažą, 2022 metais pasiektų 489 eurus, o 2024 metais – jau 576 eurus. Tai yra tikrai ženklūs pokyčiai. Matome, kad 2024 metais pensijos, turint būtinaį stažą, pralenks tas pensijas, kai būtinojo stažo nėra.

Ar galiu dar kelis akcentus uždėti, kadangi...

PIRMININKAS. Jau viršijate, bet...

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Kadangi truputėlį visi viršijame laiką, o klausimas yra svarbus, man atrodo, yra labai svarbu suprasti, kad mūsų modelis nesiūlo nevertinti stažo įtakos pensijai. Tų žmonių, kurie sukauptė 30 metų ir daugiau, bazinė pensijos dalis taip pat augs sparčiau, kaip ir individualioji.

Kalbėdami apie tuos žmones, kurių stažas yra nuo 15 metų iki 30 metų, prisiminkime, kad tai yra apie 75 tūkst. žmonių iš daugiau kaip 600 tūkst. pensininkų. Tarp jų yra du trečdaliai moterų. Mes žinome, kad stažo tie žmonės nesukauptė, nes arba prižiūrėjo vaikus, arba slaugė savo neįgalius artimuosius ir panašiai. Mes jiems iš biudžeto vis tiek primokame mažų pensijų priemokas. Problemą spręsti reikia. Mes ją siūlome spręsti tvariai ir nuosekliai ir kartu toliau kaupti rezervą. Tai yra labai svarbu. Su mūsų siūlomu modeliu mes ne tik užtikrinsime didesnę ir tvarų pensijų augimą, bet ir toliau atsakingai kaupsime rezervą.

Kolegos, kurių dar neįtikino galbūt argumentai dėl modelio, mielai atskirai frakcijose padiskutuotume. Ypač kreiptuosi į gerbiamą Ievą. Galbūt pavyktų mums rasti bendrą sutarimą...

PIRMININKAS. Gerai.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). ...nes pensijų augimas yra svarbus klausimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Toliau diskusijoje dalyvauja M. Lingė.

Toliau pasėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Sabatauskas. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui. Tikrai daug dalykų jau buvo paminėta. Tiesiog daugiau tokie apibendrinantys trys klausimai.

Kodėl šiandien esame tokiame etape, kai turime ir esame priversti svarstyti tokius klausimus, susijusius su pensijų sistemos pertvarkomis? Pirmiausia, atrodo, turime jau ir indeksavimo formules, ir buvo anksčiau priimti depolitizavimo sprendimai, tačiau atsakymas, kodėl šiandien apie tai kalbame, yra paprastas ir trumpas – tai yra skurdas. Vidutinė senatvės pensija jau keletus metus yra mažesnė už skurdo rizikos ribą. Turime tokią vidutinę pensiją – 413 eurų, o skurdo riba – 430 eurų ir tos lenktynės, vykstančios su laiku, jau tęsiasi nebe pirmus metus.

Skurdas tarp senatvės pensijos gavėjų, kaip buvo ir paminėta, siekia iš esmės dvigubai daugiau negu bendras šalies vidurkis ir didėjo daugiausia – 4 %, lyginant su kitomis socialinėmis grupėmis. Net 42 % visų pensijų gavėjų gauna pensiją, mažesnę nei 390 eurų, ir iš šios grupės iš esmės 60 % yra vieniši asmenys.

Kodėl turime labiau universalizuoti bazinę pensijos dalį? Anksčiau, kai buvo reformuota pensijų sistema, buvo padalinta į dvi dalis, sudedamąsias: bendrąją, pagrįstą solidarumu ir mokamą iš valstybės biudžeto, ir individualią, pagrįstą mokestinėmis įmokomis ir mokamą iš „Sodros“ biudžeto. Tik solidarumo principas ne visai tiksliai įvykdytas, nes išlaikyta priklausomybė nuo mokėtų įmokų. Dėl solidarumo svarbu pasirūpinti tais, kuriems sunkiau sekasi, ir ne įmokos turi lemti išmokas, o galimybės užtikrinti orų pragyvenimą. Turbūt sutiksime, kad už tą bazinį dydį, kuris siekia apie 190 eurų, ir už tokio panašaus dydžio pensiją būtų neįmanoma realiai oriai niekaip pragyventi. Juolab kad šios dalies mokėjimą, bendrosios dalies mokėjimą, garantuoja ne asmens mokėtos draudiminės įmokos, o visų mokesčių mokėtojai. Bazinė dalis turi užtikrinti vienodas minimalias pajamas, o individualioji, be abejo, užtikrinti pajamas, priklausomas nuo stažo ir mokėtų įmokų. Tikslas yra, kad ateityje palaiapsniui augtų individualiosios dalies svoris, lygi-

nant su bendraja. Laukiama, kad 2030 metais susilygintų tos dvi dalys, nes dabar bendroji sudaro apie 60 %, o individualioji – 40 %. Vyriausybės pateiktas projektas leidžia šią kryptį palaipsniui stiprinti.

Kodėl turime radikaliau spręsti mažiausių pensijų gavėjų pensijos dydžio spartesnę augimą? Be to, kas jau buvo paminėta ir ministrės, apie 70 tūkst. skurdžiausių, gaunančių tas pačias mažiausias pensijas, ir jų 2/3 sudaro moterys, nesiekia 200 eurų, to minimalaus vartojimo poreikių dydžio, tos pačios aplinkybės įvardintos. Dar galima pridėti prie šeimos narių priežiūros ar vaiko auginimo tai, kad tie žmonės yra ateinantys iš ekonominės transformacijos laikotarpio ir atsivėrusios sąlygos verstis veikla, kurios apmokestinimas nebuvo grįstas socialinio draudimo įmokomis. Tai ir politikų atsakomybės klausimas, kurie leido tomis sąlygomis dirbti, verstis, gyventi ir pakliūti galbūt į tokias situacijas, kai mokėjo arba nemokėjo įmokų, ar mokėjo labai mažas ir dabar susiduria su pačių mažiausių pensijų klausimu.

Mažesnes pensijas lemia ir regioniniai faktoriai, galbūt dar mažiau aptartas momentas. Matoma, kad būtent tose savivaldybėse, kurios yra labiausiai nutolusios nuo didžiųjų miestų, daugiau žmonių gauna mažas pensijas. Jie objektyviai turėjo mažiau galimybių susirasti geriau apmokamus darbus. Rajonų savivaldybėse darbo užmokestis šių metų pradžioje buvo 21 % mažesnis nei miestų savivaldybėse. Tos tendencijos išlieka ryškios iki pat šių dienų.

Taigi, gerbiami kolegos, tikrai raginu ir kviečiu palaikyti pateiktą Vyriausybės projektą. Jis leis sparčiau ir greičiau didinti žmonių individualiąją dalį, būtent pagrįstą įmokomis, ir sudarys oresnes pragyvenimo sąlygas pačių mažiausių pensijų gavėjams.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Ačiū. Diskusijoje pasisakė visi norintys. Kadangi dėl šio klausimo bus siūlymų, tai mes išklausysime ir dėl jų pasisakysime, kai ateis laikas balsuoti.

15.43 val.

Teisėjų atlyginimų įstatymo Nr. X-1771 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-961(2) (svarstymas)

Dabar darbotvarkės 2-8 klausimas – Teisėjų atlyginimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-961(2). Pranešėja – ministrė. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, atsiprašau, pranešėjas M. Lingė, Socialinių reikalų ir darbo komiteto, kaip pagrindinio komiteto, pranešėjas.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Komitetas lapkričio 8 dieną apsvarstė Teisėjų atlyginimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kuris įgyvendina Konstitucinio Teismo sprendimus, ir priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvados. Už tokį sprendimą balsavo 8, prieš – 1, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Biudžeto ir finansų komiteto vardu pranešėjas A. Čepononis. Prašom.

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas komitetas, apsvarstė šį klausimą, sprendimas – pritarti iniciatoriams. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. (*Balsai salėje*) Diskutuoti nėra norinčių. (*Balsai salėje*) Pataisų nėra. Dėl motyvų irgi nėra norinčių pasisakyti. Balsuosime nustatytu laiku.

15.45 val.

Baudžiamojo kodekso 189 ir 216 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-214(2)ES, Baudžiamojo proceso kodekso 151 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-215(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės kompleksinis klausimas – Baudžiamojo kodekso 189 ir 216 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-214(2)ES ir Baudžiamojo proceso kodekso 151 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-215(2). Pagrindinio Teisės ir teisėtvarkos komiteto vardu pranešėja – I. Haase.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas lapkričio 10 dieną apsvarstė Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 189 ir 216 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, buvo pritarta bendru sutarimu. Ir gal dėl lydimosio įstatymo?

PIRMININKAS. Taip.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėl lydimąo projekto, dėl Baudžiamojo proceso kodekso 151 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Taip pat buvo prirtarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dalyvauti diskusijoje nėra norinčių. Dėl balsavimo motyvų pasisakyti taip pat nėra norinčių. Kolegos, balsuosime, kaip ir dėl kitų projektų, numatytu laiku.

15.46 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 29 ir 247 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4779(3) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 29 ir 247 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4779(3). Pranešėjas – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, 2-10 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4779(2). Jo esmė yra nustatyti, jog įrankiai ar automobiliai, kurie buvo panaudoti teršiant aplinką, atvežant šiukšles, jas iškraunant, galėtų būti konfiskuojami. Tai yra aplinkos apsaugos srities įstatymo lydimasis projektas. Komitetas svarstė šių metų spalio 20 dieną. Visais penkiais dalyvavusiųjų balsais už pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Niekas nenori diskutuoti. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra. Balsuosime numatytu laiku.

15.47 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 268 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-346(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 268 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-346(2). Prašome. Komiteto pirmininkas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Šiuo projektu, kuris yra taip pat susijęs su aplinkosauginiu teisiniu reguliavimu, yra didinamos baudos juridinių asmenų vadovams ir kitiems atsakingiems asmenims už nuotekų tvarkymo pažeidimus. Visų septynių balsavusiųjų lapkričio 10 dienos posėdyje balsais už buvo prirtarta komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Yra norintis diskutuoti R. Šarknickas. Atsisako, R. Šarknickas atsisako diskutuoti. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Kolegos, balsuosime iš anksto numatytu laiku.

15.49 val.

Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-457(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-457(2). Pranešėjas pagrindinio Biudžeto ir finansų komiteto vardu – M. Majauskas. Nėra. Tai gal A. Čepononis galėtų dėl Rinkliavų įstatymo pristatyti komiteto nuomonę?

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, komitetas apsvarstė ir bendru sutarimu pritarė siūlomam sprendimui.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje nėra norinčių pasisakyti. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Balsuosime, kaip ir dėl kitų projektų, 16 val. 40 min.

15.50 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 38¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-519(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-13 klausimas – Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 38¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-519(2). Pagrindinio Sveikatos reikalų komiteto vardu pranešėjas – kviečiame A. Verygą. Prašom komiteto...

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Seimo Sveikatos reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvarstė įstatymo projektą. Balsavimo metu nuomonės išsiskyrė. Už komiteto išvadą pritarti komitetui balsavo šeši, prieš – 1, susilaikė 4. Taigi projektui buvo pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti yra užsirašęs A. Veryga. Prašom, gerbiamas kolega.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Iš tikrųjų noriu Seimo nariams, kurie galbūt yra tik šioje kadencijoje ar buvo praėjusioje kadencijoje, bet nebuvo užpraitejoje kadencijoje, kai buvo priimti sprendimai dėl Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo steigimo, tik priminti šią istoriją. Tuo metu buvo labai karštai ir sudėtingai diskutuojama, ar toks fondas turėtų, ar neturėtų atsirasti. Seimas priėmė sprendimą vis dėlto steigti tokį fondą ir aiškiai nurodyti lėšas, iš kur toks fondas turėtų būti surenkamas, kaip jis turėtų būti sudaromas. Buvo apsispręsta, kad tą fondą Vyriausybė turėtų suformuoti skirdama dalį lėšų, dalį pajamų, gautų parduodant tabako, alkoholio gaminius, taip pat dalį lėšų, gautų iš loterijų ir azartinių lošimų mokesčio.

Jau tuo metu, kai buvo priimamas įstatymas dėl šio fondo, buvo žinomos konstitucinės nuostatos, kad įstatyme negalima nustatyti konkretaus procento, kiek tų lėšų nuo surinktų akcijų turėtų patekti į fondą, jų ir nebuvo įstatyme. Kai šiuo metu Seime yra svarstoma dėl daugelio įvairių fondų ir sakoma, kad tai prieštarauja Konstitucijai, Konstitucinio Teismo išaiškinimui, sakau, jau tvirtinant šį fondą į šiuos nuogastavimus buvo atsižvelgta.

Vienintelis dalykas, dėl kurio, matyt, reikėtų sutikti, kalbant apie Konstitucinio Teismo išaiškinimą, kad nepanaudotos fondo lėšos neturėtų būti perkeliamos į kitus metus, ir tai yra, matyt, logiška planuojant biudžeto lėšas, bet tai nesudarytų kokios nors pagrindinės problemos. Kai buvo komitete svarstoma atsisakyti, išbraukti tuos lėšų šaltinius, buvo išsakomos tam tikros nuomonės: suprask, iš to fondo vis tiek nieko gero, jis tuos pinigus skirsto kokiems nors draugams ar pažįstamiems, neskiriama esminiams projektams, bet mes turbūt niekada nepasieksime to rezultato, kad pinigai būtų paskirti visiems norintiems – tiek nevyriausybinėms organizacijoms, tiek mokslininkams, – yra tam tikras konkursas.

Aš prieš save turiu atsidaręs trejų metų fondo veiklos ataskaitas. Tie projektai, aš manau, yra labai labai svarbūs. Tiek su vaikais, turinčiais autizmo spektro sutrikimų, dirbančioms organizacijoms skirti projektai, tiek praėjusiais metais daugybė projektų, skirtų psichologinio konsultavimo, emocinės paramos paslaugų gavimo plėtrai, tikrai leido finansuoti daugybę veiklų, kurias kitais būdais finansuoti būtų buvę labai sudėtinga. Šito fondo dėka galėjo atsirasti pilotas su priklausomybių ligų konsultantais, dabar jau išsivystęs į tam tikrą sistemą.

Aš manau, kad yra kritiškai svarbu išsaugoti šaltinius, tai yra nurodyti, iš kur turėtų būti formuojamas fondas, nenurodyti, aišku, procentų, tai prieštarautų Konstitucijai. Kritiškai svarbu, kad toks fondas išliktų. Jeigu mes paliekame tiesiog pasakymą, kad tai yra formuojama iš biudžeto, tai praranda bet kokią prasmę. Jūs visi puikiai žinote, kaip yra lengva visada, ar prieš rinkimus, ar bet kuriuo kitu laiku, sakyti, kad svarbu skirti pinigų visuomenės sveikatai, sveikatai stiprinti, bet kaip sunku būna tuos pinigus iš tikrųjų tiek ministrui, tiek čia, Seime, atkovoti, kad jie būtų skirti visuomenės sveikatai. Tas fondas buvo laikomas gerosios praktikos pavyzdžiu ne tik Lietuvoje, bet ir Europoje. Manau, kad mes turėtume tuos lėšų šaltinius išlaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dėl balsavimo motyvų bus vėliau, nes čia yra siūlymai.

15.57 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-258(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-14 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-258(2). Pranešėja – M. Danielė, Sveikatos reikalų komitetas.

M. DANIELĖ (LF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Įvardintas projektas siekia, kad sveikatos priežiūros įstaigos, teikdamos sveikatos paslaugas, privalo naudotis Elektronine sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacine sistema, taip pat teikti ir gauti duomenis. Paaiškėjus, kad įstaiga nėra sudariusi naudojimo sutarties su pagrindiniu elektroninės sveikatos pas-

laugų sistemos tvarkytoju, arba nepildo elektroninių dokumentų, neteikia duomenų, veiklos licencijos galiojimas būtų sustabdomas.

Norėčiau paminėti, kad licencija nebus stabdoma, jeigu įstaiga nesinaudos, elektroninių dokumentų nepildys ar duomenų neteiks dėl ne nuo įstaigos priklausančių aplinkybių.

PIRMININKAS. Gerbiama kolege, komiteto išvada.

M. DANIELĖ (LF). Kaip pagrindinis Sveikatos reikalų komitetas pritaria bendru sutarimu šiam projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje norėjo dalyvauti A. Gedvilas, bet aš jo salėje nematau.

Dėl motyvų. A. Veryga – už.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Matau, kad vis dėlto bus skirtingų nuomonių, matau, kad kolega Aidas bent jau buvo užsirašęs kalbėti prieš, tai, matyt, reikia tiesiog kai kuriuos niuansus paaiškinti, kodėl aš visgi raginčiau pritarti šiam projektui ir balsuoti už. Elektroninė sveikata yra svarbi ne tik dėl to, kad mes galėtume ką nors analizuoti, tiesiog sukaupti duomenis, bet ji yra be galo svarbi ir patiems pacientams. Iš jų dabar girdime tikrai nemažai nusiskundimų, kad, nuvykus į vieną ar kitą įstaigą, ji nemato, sakykime, arba jų gautų konsultacijų, arba atliktų tyrimų ir panašiai. O taip yra todėl, kad ne visos gydymo įstaigos tuos reikiamus duomenis į e. sveikatą pateikia. Tai yra patogumas tiek pacientams, tiek ir medikams, jie galėtų tuos duomenis matyti, pasižiūrėti, gal greičiau ir efektyviau įvertinti paciento būklę ir priimti pacientui reikiamus sprendimus. Aš visgi kviesčiau visus mus šiam projektui pritarti, balsuoti už, nes tikrai gyvename skaitmeninės visuomenės laikotarpiu, ir taip, kaip kiti sektoriai, taip ir sveikatos sektorius turėtų naudotis šiomis skaitmeninėmis technologijomis. Tiesa, šiek tiek atsilieka nuo jų diegimo, bet manau, kad šitas įstatymas, tiksliau, jo pakoregavimas, taptų labai rimta paskata sveikatos priežiūros įstaigoms vystyti elektronines sveikatos paslaugas.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš kalba A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Ar aš galėčiau pasisakyti?

PIRMININKAS. Jau praleidome diskusijos fazę. Dabar vyksta pasisakymai dėl motyvų. Jūs turite teisę kalbėti dėl motyvų. Prašom.

A. GEDVILAS (DPF). Gerai. Ačiū, pirmininke. Noriu atkreipti dėmesį, kad galbūt įstatymas ir būtų reikalingas, tačiau...

PIRMININKAS. Šiaip kaukė privaloma salėje, tik tribūnoje suteikiama teisė kalbėti be kaukės.

A. GEDVILAS (DPF). Noriu pasakyti, kad iki šiol yra labai daug problemų su e. sveikatos sistema, todėl manau, kad būtina pirmiausia užtikrinti, kad e. sveikata pradėtų tinkamai funkcionuoti.

Dar kovo mėnesį per susitikimą su SAM'o atstovais ir Registrų centru, kuris yra atsakingas už e. sveikatos administravimą ir veiklą, kėliau begalę klausimų – 25, galbūt ir daugiau. Noriu pasakyti, kad šiandien dar visi tie klausimai nėra visiškai išspręsti, todėl turime siekti, kad pirminės sveikatos priežiūros įstaigos nebūtų verčiamos, o būtų motyvuotos pačios prisijungti į tą sistemą ir tvarkyti visus su tuo susijusius duomenis. Tad siūlyčiau būtent dėl tokios priežasties šitam įstatymo projektui nepritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Balsuosime, kaip ir buvo skelbta, 16 val. 40 min.

16.02 val.

Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-952(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-952(2). Svarstymo stadija. Pagrindinio Kultūros komiteto pranešėjas – S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Mūsų komiteto posėdis vyko 10 dieną. Pritarta bendru sutarimu. Projekto esmė – patikslintas vienos institucijos pavadinimas – vietoje Šiaulių universiteto atsirado Vilniaus universiteto Šiaulių akademija. Toks pataisymas. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje turbūt nėra norinčių dalyvauti. Dėl motyvų taip pat, nes iš tikrųjų redakcinio pobūdžio pataisa. Ačiū, kolega. Balsuosime, kaip ir anksčiau, nustatytu laiku.

16.03 val.

Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projektas Nr. XIVP-144(3), Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 13, 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-146(3) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projektas Nr. XIVP-144(3). Svarstymo stadija. Pranešėja – pagrindinio Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkė A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos...

PIRMININKAS. Ir jo lydimasis – Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 13, 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-146(3). Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas abu įstatymų projektus svarstė spalio 27 dieną. Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projektui buvo pritarta bendru sutarimu. Taip pat svarstytas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Jam komitetas taip pat pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Norinčių šį kartą... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, papildomo komiteto – Kaimo reikalų komiteto – pranešėjas J. Baublys.

J. BAUBLYS (LSF). Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas kaip papildomas rugsėjo 22 dieną svarstė Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projektą ir nusprendė jam pritarti. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Taip pat turiu pristatyti išvadą ir dėl lydimąjo?

PIRMININKAS. Taip.

J. BAUBLYS (LSF). Kaimo reikalų komitetas kaip papildomas taip pat rugsėjo 22 dieną svarstė Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir nutarė jam pritarti. Balsavimo rezultatai: už balsavo 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Taip pat papildomo Biudžeto ir finansų komiteto vardu dėl abiejų projektų pranešėjas A. Čepononis.

A. ČEPONONIS (TS-LKDF). Rugsėjo 29 dieną komitetas, kaip papildomas komitetas, apsvairstė šį įstatymo projektą. Jam pritarta bendru sutarimu. Lydimasis taip pat apsvairstytas rugsėjo 29 dieną ir jam pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir papildomo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto vardu pranešėjas B. Matelis.

B. MATELIS (TS-LKDF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė šį įstatymą, taip pat ir lydimąjį. Šiems įstatymams pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Gerbiami kolegos, diskutuoti nori du Seimo nariai. Pirmas kviečiamas K. Mažeika. (*Balsai salėje*) Nematau. Kviečiame diskutuoti L. Nagienę.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, jeigu žiūrėtume į pirmą įstatymo projektą – dėl Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo, aš tikrai sakau, mes žinome, kokią problemą turime regionuose ir aplinkui. Manau, kad ir prie didžiųjų miestų yra dar daug gręžinių, kurie yra neįteisinti, net neturėjo savininkų. Tai galbūt dabar bus galimybė sutvarkyti, žinome, kad atsiras vienaip ar kitaip... Pagal ankstesnius teisės aktus gręžiniai ir vandens tiekimo įmonės yra licencijuota veikla, o tie gręžiniai, kuriuos dabar valdo arba valdytų savininkai, iš tikrųjų licencijos neturėjo. Todėl dabar labai svarbu sutvarkyti teisinę bazę ir nebus skirtos baudos. Mes turime sovietinį palikimą – tai kolūčiai, mažos gyvenvietės, nedidelės gyvenvietės ir asmeniniai gręžiniai, kurie anksčiau buvo įrengti iš tikrųjų be jokių leidimų. Tikrai siūlyčiau pritarti šiam projektui. Tai teisingas žingsnis, kad bet kas, gyventojai... Atsirastų savininkai ir vandens įmonės tuos gręžinius galėtų sutvarkyti.

Bet dėl antro projekto, kuris jungia reorganizavimo būdu vandens tiekimo įmones prie regioninių, žinote, yra klaustukas, kaip aš sakau. Kodėl man iškilo klaustukas? Yra rajonų, regionų,

kurie nesusitvarkė, kurie miegojo, infrastruktūra nesutvarkyta. Jeigu mes prijungsime įmones, kurios šiandien yra tikrai nemokios, tai gyventojai mokės didesnę kainą, nes reikės kompensuoti ir sutvarkyti visą infrastruktūrą ten, kur yra atsilikę ir nesusitvarkę. Tai čia, aš manau, tarybos ne visada labai vienareikšmiškai pasisakys už tai, kad būtų reorganizuotos ir atsirastų viena regione vandens tiekimo įmonė. Tai tikrai reikėtų šią diskusiją... Kiek aš žinau, diskutuojant su taryba ir su savivalda, čia yra diskusinis klausimas ir reikėtų labai atsargiai į tai pažiūrėti, nes nukentės tie mūsų gyventojai, kurių savivaldybių įmonės yra susitvarkiusios labai gerai savo infrastruktūrą. Asmeniškai aš tikrai nepritarisiu šiam projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Kolega Kęstutis neatsirado. Šiuo klausimu mes baigiame. Siūlymų nėra. Balsuosime... Siūlymų yra, bet apie juos kalbėsime balsavimo metu.

16.11 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 167 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-954 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-25 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso 167 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-954. Pateikimo stadija. Pranešėja – I. Haase. Prašom, kolege. Dėl vedimo tvarkos per centrinę mikrofoną A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Gerbiamas pirmininke, juk paprastai dėl motyvų yra kalbama svarstyimo stadijoje, o ne balsavimo stadijoje.

PIRMININKAS. Po pataisų pateikimo, kai balsuosime už pataisus, tada balsuosime už visą projektą. Tik tuo metu numatytas balsavimas.

A. SKARDŽIUS (DPF). Aš ne apie balsavimą, aš kalbu apie motyvus dėl viso projekto.

PIRMININKAS. Dėl motyvų bus po visų pataisų, tada galėsime balsuoti dėl viso projekto. Matote, po pataisų ir pasiūlymų gali pasikeisti projektas ir jūsų motyvacinė kalba gali būti visai kitokia. Prašom, gerbiama Irena Haase.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu Baudžiamojo proceso kodekso 167 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Seime buvo svarstomas įstatymo projektas, juo papildytas Baudžiamasis kodeksas 148¹ straipsniu. Šiuo metu Baudžiamojo proceso kodekso 167 straipsnyje ikiteisminio tyrimo pradžia – tik pagal nukentėjusiojo skundą ar jo teisėto atstovo pareiškimą ir prokuroro reikalavimą, šio straipsnio pirmoje dalyje yra įvardinti visi Baudžiamojo kodekso straipsniai, numatantys nusikalstamas veikas, dėl kurių pradėtas ikiteisminis tyrimas tik tuo atveju, kai yra nukentėjusiojo skundas ar jo teisėto atstovo pareiškimas, ar prokuroro reikalavimas. Naujojo Baudžiamojo kodekso 148¹ straipsnio 2 dalyje taip pat nurodyti šie pagrindai pradėti ikiteisminį tyrimą. Todėl būtina Baudžiamojo proceso kodekso 167 straipsnį papildyti, įtraukiant į jį ir naujai priimtą 148¹ straipsnį.

Taip pat šiuo metu Baudžiamojo proceso kodekso 167 straipsnio 3 dalyje neįvardinti keli Baudžiamojo kodekso straipsniai, tokie kaip 140, 148, 148¹ ir 165 straipsniai, kuriuose nurodyta, kad esant smurto artimoje aplinkoje požymių ikiteisminis tyrimas pradedamas, nesvarbu, ar yra nukentėjusiojo skundas ar jo teisėto atstovo pareiškimas. Šiais atvejais ikiteisminis tyrimas pradėtas ir procesas vyksta bendra tvarka.

Priėmus siūlomą pataisą, tai yra papildžius Baudžiamojo proceso kodekso 167 straipsnio 1 dalį, įvardijant 148¹ straipsnį, būtų užtikrinta galimybė pradėti ikiteisminį tyrimą, už nuskalstamą veiką numatytą dėl neteisėto žmogaus persekiojimo. Ir papildžius Baudžiamojo proceso kodekso 167 straipsnio 3 dalį, būtų suderintos Baudžiamojo kodekso ir Baudžiamojo proceso kodekso nuostatos ir pašalintos teisinės spragos. Todėl vadovaujantis teisėkūros principais ir teisės technikos taisyklėmis, siekiant užtikrinti teisės sistemos nuoseklumą ir vidinę darną, būtina suderinti Baudžiamojo kodekso ir Baudžiamojo proceso kodekso teisės normas. Todėl prašau balsuoti už šį teikiamą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, jūsų niekas nenori klausti. Kolegos, apsispręsime, kai bus paskelbtas balsavimas, kaip ir dėl kitų projektų.

16.15 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 234, 244 ir 381 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-921, Administracinių nusižengimų kodekso 627 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 630¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-920 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso 234, 244 ir 381 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-921. Pateikimo stadija. Pranešėjas – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų galėčiau pristatyti iškart projektus Nr. XIVP-920 ir Nr. XIVP-921, tai yra Baudžiamojo proceso kodekso kelių straipsnių pakeitimus ir Administracinių nusižengimų kodekso kelis pakeitimus, nes šie pakeitimai ir įstatymų projektai atsirado pasiūlius vienam iš peticijos teikėjų, tai yra A. Sadoniui. Jis iš tiesų siūlo šiek tiek papildyti minėtus Baudžiamojo proceso kodekso ir Administracinių nusižengimų kodekso straipsnius dėl vienos priežasties. Administracinių bylų teisenos įstatyme numatyta, kad bendrosios kompetencijos ar specializuotas teismas turi teisę sustabdyti bylos nagrinėjimą ir nutartimi kreiptis į Administracinį teismą, prašydamas patikrinti, ar konkretus norminis administracinis aktas, kuris turėtų būti taikomas nagrinėjamoje byloje, atitinka įstatymą ir Vyriausybės nustatytą teisinį aktą. Iš tiesų tai yra numatyta taip pat ne tik Administracinių bylų teisenos įstatyme, bet ir Civilinio proceso kodekse. Deja, tokių nuostatų nėra numatyta minėtuose Baudžiamojo proceso kodekso straipsniuose ir Administracinių nusižengimų kodekso straipsniuose. Minėtas peticijos teikėjas, peticijai buvo pritarta, siūlo, kad vis dėlto būtų toks patikslinimas, kad ir tuose minėtuose kodeksuose būtų numatyta galimybė, kaip ir Civilinio proceso kodekse, kad tas, kuris kreipėsi į teismą, turi teisę sustabdyti bylos nagrinėjimą ir nutartimi kreiptis į Administracinį teismą pagal minėtus Baudžiamojo proceso kodeksą ir Administracinių nusižengimų kodeksą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų niekas nenori klausti. Dėl abiejų projektų, dėl Baudžiamojo proceso kodekso trijų straipsnių pakeitimo įstatymo ir Administracinių nusižengimų kodekso 627 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 630¹ straipsniu įstatymo, apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

16.18 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 29, 71, 424, 427, 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1013 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-28 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 29, 71, 424, 427, 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1013. Pateikimo stadija ir pranešėjas S. Šedbaras. Prašom.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, projekto esmė labai paprasta. Projektas yra parengtas Teisės ir teisėtvarkos komitete po kreipimusi, kuriuos darė teritorinių policijos įstaigų vadovai. Taip pat suderinome su Policijos departamento Kelių policijos padaliniu ir jie mielai pritarė tokiam patikslinimui. Esmė yra ta, kad kai iš asmens yra atimama teisė vairuoti ir jis vis tiek vairuoja, tokiu atveju galima bauda, tačiau nėra galimybės skirti didelę baudą už pakartotinį vairavimą, taip pat nėra jokios galimybės konfiskuoti automobilį. Tai asmens, kuris prarado teisę vairuoti, pavyzdžiui, dėl to, kad vairavo girtas, automobilis grąžinamas kitam asmeniui, kuris tuo metu blaivus. Kitą dieną vėl šis asmuo išsiblaivęs vairuoja ir vėl vairuoja, ir taip ratas sukasi be galo ir tiesiog policijos pareigūnai nuleidžia rankas ir nežino, ką daryti. Tai mes siūlome šią pataisą, kad padaryti pakartotiniai veiksmai, kai vairuojama neturint teisės vairuoti arba sustabdžius vairavimo teisę, arba atėmus vairavimo teisę, taip pat ir dėl to, kad nesilaikoma draudimo vairuoti neįrengus alkostopo, kad būtų griežtesnė atsakomybė už pakartotinį vairavimą ir kad būtų galimybė automobilį konfiskuoti. Tai būtų daug realesnė poveikio priemonė. Šiuo atveju bandoma įvesti dar vieną priemonę bandant kovoti su tais, kurie turi po keliasdešimt tūkstančių baudų, jų nemoka ir toliau pažeidinėja eismo taisykles. Tokia trumpai esmė.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti V. Valkiūnas. Prašom, kolega.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, teikėjau, o kaip dėl arešto? Anksčiau buvo areštas. Ar tikslinga? Kaip yra su šia pozicija?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolega Valdemarai, arešto nebėra nuo to laiko, kai buvo priimtas naujas Administracinių nusižengimų kodeksas, turbūt ar ne 2015 metais. Žodžiu, bet koks laisvės ribojimas yra perkeltas į Baudžiamąjį kodeksą. Ir tos veikos, kurios yra pavojingesnės negu ANK, taip pat ten atsidūrė. Žodžiu, mes padalijome tarp Baudžiamojo kodekso ir Administracinių nusižengimų kodekso, ir Administracinių nusižengimų kodekse laisvės ribojimo tokio kaip areštas nebėra.

V. VALKIŪNAS (LRF). O gal reikėtų?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Jeigu veika peržengia tam tikrą ribą, pavyzdžiui, vairavimas neblaiiviam, kai yra daugiau kaip 1,5 promilės, – baudžiamoji byla ir ten galima taikyti areštą ar dar griežtesnes priemones.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti A. Kupčinskas. Prašome.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, norėjau pasiteirauti, ar nemanote, kad baudos didinimas neišspręs problemos? Ar nebūtų geriau pabandyti susieti baudų nemokėjimo su tam tikromis socialinėmis išmokomis, kitais draudimais, pavyzdžiui, negalimybe registruoti autotransporto priemonės, kitų valstybinių paslaugų teikimu, ir tą teisę, jeigu tu esi išiskolinęs, tiesiog apriboti? Baudos padidinimas, kaip ir kiti dalykai, tik kalkuliuosius dar labiau į sąskaitas, tačiau tam tikrų galimybių ir pašalpų teikimo apribojimas galbūt išspręstų problemą?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiamas Andriau, visiškai jums pritariu. Na, galbūt čia veiksmingesnė priemonė bus automobilio konfiskavimas, jeigu jis dar nors kiek vertas. Tai, ką jūs sakote, seniai buvo galima ir reikėjo padaryti, tačiau iki šiol jau kelinta kadencija iš Vyriausybės tokių siūlymų nesulaukiame, arba yra kokia nors baimė, kad tai gali pažeisti žmogaus teises. Neseniai, žinau, tokia galimybe domėjosi visuomenės informavimo priemonės. Gali būti, kad policija arba Vidaus reikalų ministerija tokį paketą rengia. Aš manau, kad tai yra prasminga, reikalinga. Ne kalbu apie Šveicariją, net ir Latvijos pavyzdys, jeigu tu nevykdai tam tikrų pareigų valstybei, tai yra mums visiems, visuomenei, tu prarandi teisę į tam tikrų paslaugų gavimą. Bet čia jau kito projekto reikalas.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, daugiau nėra norinčių jūsų klausti. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių pasisakyti. Balsuosime nustatytu laiku.

16.24 val.

Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1056, Administracinių nusižengimų kodekso 489 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1057 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1056. Pateikimo stadija. Pranešėja – ministrė M. Navickienė. Ir jo lydymasis – Administracinių nusižengimų kodekso 489 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašom, ministre.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, noriu pristatyti jums Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo projektą. Turbūt nemažai apie jį girdėjome ir diskutavome. Tikrai noriu padėkoti tiek Vidaus reikalų ministerijai, tiek Teisingumo ministerijai už labai didelį kiekį darbo grupių, tiek institucijoms, kurios turės bendradarbiauti toliau užtikrindamos šito įstatymo projekto įgyvendinimą.

Man atrodo, tai yra toks pat momentas, tokios pat svarbos, kaip ir mes kalbėjome apie Vaiko teisių apsaugos įstatymą. Ir po truputį einame ta linkme, kad smurtas visose aplinkose – nesvarbu, prieš vaikus ar prieš moteris, prieš neįgaliuosius, prieš pagyvenusius asmenis – taptų nebetoleruojamas, o smurto aukos būtų geriau apsaugomos.

Statistikos departamento duomenimis, 2020 metais užregistruoti 7 tūkst. 132 nusikaltimai dėl smurto artimoje aplinkoje. Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos duomenimis, 2020 metais užregistruoti 29 nužudymai. Matome, kad

smurto situacija Lietuvoje tikrai yra vis dar labai sudėtinga ir statistika yra negailestinga. Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos duomenimis, 2020 metais policijoje buvo įregistruoti 58 tūkst. 553 pranešimai dėl smurto artimoje aplinkoje.

Pagalba smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems ar patiriantiems asmenims kol kas dar nėra orientuota į asmenį ir individualius jo poreikius, nesama vieningo ir kompleksiškai teikiamo pagalbos organizavimo mechanizmo, o visuomenės nuostatos smurto artimoje aplinkoje atžvilgiu išlieka prieštaringos. Atliktas tyrimas dėl smurto artimoje aplinkoje rodo, kad pateisinimas yra vis dar paplitęs: 89 % respondentų laiko smurtą artimoje aplinkoje nepateisinamu dalyku, tačiau kartu paklausus, ar būna tokių situacijų gyvenime, kai būtų galima pateisinti ar atleisti kai kurias smurto artimoje aplinkoje formas, net 17 % respondentų nurodo galintys pateisinti įvairias smurto formas. Visuomenėje vis dar yra tikrai labai sunkiai atpažįstama psichologinio, ekonominio, seksualinio smurto artimoje aplinkoje formos.

Šio įstatymo projekto tikslas yra įteisinti naują aplinkos nuo smurto artimoje aplinkoje prevencinę priemonę – aplinkos nuo smurto artimoje aplinkoje orderį, siekiant apsaugoti smurtą artimoje aplinkoje patiriantį asmenį, atskiriant smurto pavojų keliantį asmenį nuo smurtą patiriantčio asmens.

Taip pat siekiant padidinti smurtą patiriantiems asmenims teikiamos pagalbos kokybę, numatyti specializuotos kompleksinės pagalbos centrų akreditaciją ir nuosekliai reglamentuoti pagalbos mechanizmą. Taip pat įtvirtinti nuostatą dėl ugdymo programų papildymo apie moterų ir vyrų lygybę, nestereotipinius vyrų ir moterų vaidmenis, tarpusavio pagalbą. Siūlome nustatyti administracinę atsakomybę už apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderio nustatytų įsipareigojimų nesilaikymą.

Labai tikiuosi, kad priėmus šį įstatymo projektą bus užtikrinta greita smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančių asmenų ir smurtą patyrusių asmenų apsauga, taip pat užtikrinta efektyvi ir kokybiška specializuota kompleksinė pagalba, sustiprintas bendradarbiavimas nacionaliniu ir vietos lygmeniu, kad institucijos, teikiančios paslaugas asmenims, geriau bendradarbiautų tarpusavyje, taip pat suteikiama galimybė ir keisti smurtinį elgesį, o tai irgi yra labai svarbu.

Paminėsiu apie biudžetą. Šis įstatymo projektas turėtų įsigalioti nuo 2023 metų. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kompetencijos institucijoms būtų skirta 5 mln. 342 tūkst. eurų būtent prevencijai, smurtinio elgesio keitimo programoms, specializuotai kompleksinei pagalbai teikti. Taip pat 5 mln. 612 tūkst. eurų būtų skiriama policijai ir 363 tūkst. eurų teismų sistemai. 2022 metais policijai papildomai reikėtų apie 8 mln. 459 eurų. Tai tiek trumpai. Laukiu jūsų klausimų.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Jūsų nori paklausti 12 Seimo narių. Pirmasis klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiama ministre, pirmiausia labai dėkoju jums ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai už tai, kad įvykdėte pažadą ir tas įstatymo projektas su pataisomis pasiekė Seimą. Aš tikrai norėjau pasitikslinti, kad ir daugiau priminčiau visam Seimui, kad kai kilo diskusijos dėl Stambulo konvencijos, buvo daug kalbėta, kad galbūt nereikia pasirašyti kokių nors perteklinių konvencijų, galbūt mes galime pabandyti patys įgyvendinti kokias nors pataisas nacionalinėje teisėje ir jos padėtų pasiekti to tikslo – mažintų smurtą artimoje aplinkoje. Ar teisingai aš suprantu, kad šitos įstatymo pataisos yra turbūt toks vienas iš pirmųjų, tikiuosi, ne paskutinis, žingsnis šia kryptimi, būtent parodyti, kad mes galime įgyvendinti tam tikras priemones, nepaisant to, ar galioja Stambulo konvencija, ar ne.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Man atrodo, mes turime kalbėti apie smurto netoleravimą įvairiais pagrindais ir visose aplinkose. Šitas įstatymas nekalba apie smurtą tik lyties pagrindu, jis kalba apie smurtą artimoje aplinkoje įvairiais pagrindais. Stambulo konvencija kalba daugiau apie smurtą lyties pagrindu. Bet Vyriausybės programoje, tai, kas nuo mūsų priklauso, tai, kas buvo mūsų darbų sąrašė, yra būtent šis Smurto artimoje aplinkoje įstatymas. Jis, mano įsitikinimu, tikrai gerins situaciją, mažins toleranciją smurtui, labai svarbu, kad užtikrins tinkamesnius pagalbos mechanizmus ir geresnį bendradarbiavimą tarp savivaldos institucijų ir nacionaliniu mastu priimamų sprendimų. Man atrodo, tai yra teisingas žingsnis ta kryptimi, kad mes užtikrintume kuo saugesnę aplinką žmonėms.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia B. Petkevič.

B. PETKEVIČ (*LRF*). Labai ačiū už suteiktą žodį. Aiškinamajame rašte buvo pateikta tokia statistika, kad 55 %...

PIRMININKAS. Garsiau, kolege!

B. PETKEVIČ (*LRF*). ...aiškinamajame rašte buvo pateikta tokia statistika, kad 55 % smurtauotojų buvo apsvaigę nuo alkoholio. Aš norėčiau paklausti, kaip tai koreliuoja su dabar daromu alkoholio prieinamumo liberalizavimu?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Man atrodo, nereikia galbūt ieškoti tokių paprastų išvadų, kai kalbame apie labai sudėtingas dalykus. Priklausomybių problema yra labai skaudi ir sudėtinga problema. Tiek šio įstatymo kontekste, tiek ir kitų įstatymų kontekste, to paties Užimtumo įstatymo kontekste, mes matome, kad labai daug nedirbančių žmonių turi problemų dėl priklausomybių, lygiai taip pat dėl elgesio tam tikrų dalykų. Man atrodo, ką mes privalome ir turime daryti, mes turime kalbėti apie priklausomybių ligų gydymą, geresnę reabilitaciją, geresnę reintegraciją ir darbą su žmonėmis, patiriančiais priklausomybes. Tai mes turime daryti nepriklausomai nuo to, kokį įstatymo projektą svarstome, nes ši problema vis dar tikrai yra labai gili Lietuvoje. Tačiau ją turime spręsti būtent priklausomybių ligų gydymu, tuomet reabilitacija, reintegracija ir kitomis paslaugomis, kurias galėtume suteikti žmonėms, besigydantiems nuo priklausomybių ligų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Tikrai labai džiaugiuosi, žinau, kad ir mano kolegės, dirbančios smurto prevencijos ir kovos su smurtu srityje, labai džiaugiasi, kad šis įstatymas pagaliau pasiekė salę. Taip pat noriu paklausti jūsų. Kaip jūs vertinate kai kurių asmenų tokius paradoksalius nuogastavimus, kad tariamai nekaltumo prezumpcija būtų pažeidžiama, pavyzdžiui, taikant apsaugos orderį, arba štai čia per ilgai yra 72 valandos? Nuo savęs pridėsiu klausimą. Ar nevertėtų ir ilgiau negu 72 valandas taikyti šį orderį?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiama kolege. Man atrodo, kad Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo projekte tikrai išlaikomas tinkamas nukentėjusių ir kitų asmenų teisių balansas. Labai svarbu akcentuoti, kad nukentėjusiojo teisėms užtikrinti irgi turi būti teikiamas prioritetas, tačiau smurto pavojų keliančiam asmeniui taip pat siekiame užtikrinti tam tikras socialines paslaugas, kalbėti apie elgesio keitimą ir kitus dalykus.

Dabar dėl galiojimo termino. Mes tikrai turėjome labai daug diskusijų su kolegomis dėl... Taip pat dar priminsiu, kad sprendimas dėl smurto orderio gali būti skundžiamas, jeigu manoma, kad jis yra paskirtas neteisėtai. Labai daug diskutavome apie tą laiko tarpą. Dėl jo tikrai yra sutarta su tomis institucijomis, kurios turės įgyvendinti būtent per 72 valandas dėl pratęsimo, ar imtis pratęsimo, ar ne. Diskutuota tiek su policijos pareigūnais, tiek su Teisingumo ministerija ir teismais, tiek su mūsų žinioje esančiais specializuotais kompleksinės pagalbos centrais, kad visos institucijos turi parą priimti savo sprendimą. Policija išduoda orderį, tada specializuoti kompleksinės pagalbos centrai pradeda teikti pagalbą nukentėjusiam, jeigu matoma, kad yra tikrai reali situacija, kai orderis turi būti pratęstas, esame suderinę, kad per parą teismas galėtų priimti tokį sprendimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Dėkoju. Tikrai labai laukėme šio įstatymo ir tikiuosi, jam bus pritarta ištaisius tam tikrus netikslumus.

Mano klausimas būtų irgi apie laiką. Priimamas sprendimas ne ilgiau kaip 72 valandoms, bet pakartotinis vertinimas SPC turi būti irgi prieš 48 valandas ir dar policijos pareigūnai turi įvertinti jų pateiktas išvadas. Ar suspės specializuoti pagalbos centrai tai padaryti? Tai pirmas klausimas.

Antras klausimas būtų, gal aš praklausiau, bet kiek planuojate skirti specializuotiems pagalbos centrums 2023 metais? Kokios lėšos yra suplanuotos? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimą. Kaip ir minėjau, noriu tik akcentuoti, kad specializuoti kompleksinės pagalbos centrai atliks ne pakartotinį smurto rizikos vertinimą, bet lygiagrečių, nes vertinimas jau bus atliktas tada, kai orderis bus išduotas, po to jau lygiagrečiai toliau bus dirbama su auka, aiškinamos aplinkybės, ar reikės papildomos pagalbos, ar reikės šitą orderį pratęsti.

Dėl specializuotos kompleksinės pagalbos centrų finansavimo. Dabar esame numatę 5 mln. 52 tūkst. eurų 2023 metais.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, dėkoju, kad atnešėte šį projektą, seniai laukta ir tikrai diskusiją pakelsiantį į praktinį lygmenį, o ne tokį ideologizuotą, kokį turėjome pavasario sesijoje.

Klausimas būtų toks. Pirminėje įstatymo projekto fazėje turėjome smurtą prieš moteris kaip atskirą rūšį, šitame projekte ir, kaip aš suprantu, dabartiniame įstatymo projekte apskritai smurto prieš moteris kaip atskiros grupės, kuriai turbūt reikia atskiro dėmesio mūsų valstybėje, tokios rūšies neliko. Ar galite paaiškinti, kodėl, ir galbūt ateityje tai būtų numatyta?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Bet kuriuo atveju didžiausias procentas smurto artimoje aplinkoje atvejų yra prieš moteris. Tačiau lygiai taip pat yra ir kitokių aplinkybių, kuomet smurtą artimoje aplinkoje gali patirti žmonės, turintys negalią, arba žmonės dėl savo amžiaus ir kiti. Todėl šitas įstatymas, kadangi jisai apskritai apima bet kokias smurto apraiškas artimoje aplinkoje, turėtų apimti ne tik vieną dalį, bet turėtų apimti visą galimą riziką. Turime mokėti dirbti su ja visa ir tinkamai adresuoti kiekvienai grupei smurtą patiriančių arba patiriančių riziką žmonių.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Dar paskutinė klausianti – I. Pakarklytė, nes laikas, skirtas tam klausimui, baigėsi. Prašom.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, išties labai reikalingas ir svarbus projektas. Jūs pristatydamą paminėjote statistiką, kiek yra pranešimų dėl smurto artimoje aplinkoje ir kad 2018 metais turėjome 41,5 tūkst., o 2020 metais jau 58,5 tūkst. Bet, aišku, žinome, kad viena yra statistika, o kita yra tie nepranešti atvejai. Mano klausimas gal toks platesnis, šis konkretus projektas ar kokie nors kiti jūsų planuojami veiksmai, kaip galėtų prisidėti ir kokie tai veiksmai, kad daugiau žmonių išdrįstų pranešti apie smurtą artimoje aplinkoje?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū jums už klausimą. Manau, kad tikrai labai svarbus, geras ir laiku klausimas. Aš tiesiog galvoju, kad tas didėjimas besikreipiančių žmonių, ta trajektorija, kad jau daugiau kreipiasi, irgi rodo, kad žmonės pradeda daugiau pasitikėti institucijomis.

Šis įstatymas ką suteiks, mano įsitikinimu, gero? Turėsime galimybę įrodyti, kad tos aukos, kurios paskambina, kurios kreipiasi, iš karto gauna ir paslaugas, nėra paliekamos likimo valiai, yra konsultacijos. Šiuo įstatymo projektu ir teikiamomis paslaugomis įrodysime žmonėms, kad kreiptis verta net tada, kai yra patiriama tik rizika ar yra kokie nors grasinimai ir kiti dalykai. Tai yra žingsnis didinti pasitikėjimą taip, kad paskambinęs ir pranešęs tu galėsi gauti realią pagalbą, ir kartu, kuo mes daugiau viešai apie tai diskutuosime, viešai kalbėsime ir kelsime šią problemą, tuo daugiau turėsime žmonių, kurie išgirdę galės suprasti, kad šitoje valstybėje patirdami smurto riziką jie tikrai gali kreiptis ir gauti pagalbą.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Atsiprašau kolegės L. Nagienės, bet, deja, mūsų kompiuteriai nerodo, kad jūs buvote užsirašiusi. Matyt, sistemos klaida. Bet jau ministrė paliko tribūną, todėl gal dėl motyvų norėsite pasisakyti? Laikas, skirtas šiam klausimui, baigėsi. Dėl balsavimo motyvų mes turime kalbantį prieš P. Gražulį. A. Navickas – už. Atsiprašau.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Dar kartą noriu pasidžiaugti, kad šis įstatymo projektas pagaliau pasiekė Seimą. Man atrodo, viena vertus, iš klausimų susidarė įspūdis, niekam nekyla abejonių, kad to reikia. Aišku, yra detalių. Detalių diskusijai tikrai reikės, nes smurto ir apsaugos orderis, kiti klausimai, klausimas apie pagrindinės priežasties įvardinimą – visa tai bus, man atrodo, diskusijų objektas.

Bet šiandien, man atrodo, tikrai svarbiausia, kad mes turime priimti patį įstatymą ne kaip diskusijos pabaigą, bet kaip diskusijos pradžios ženklą. Man atrodo, per tam tikrą laiką mes tikrai sugebėsime dar patobulinę jį pasiekti patį geriausią rezultatą. Šiuo atveju tikrai suprantu ir dabar girdėjau visokių nuogaštavimų, kad tai nėra galbūt optimaliausias įstatymas, galbūt kai kurios nuostatos yra kaip ir per daug nuosaikios, bet man atrodo, dėl viso šito galima diskutuoti.

Labai noriu padėkoti ministerijai, kad ji padarė tikrai labai gerą darbą, jį dabar galime tik šiek tiek patobulinti. Priėmę tikrai padarysime labai svarbų proveržį, man atrodo, judėdami link visuomenės, kuri visai netoleruoja smurto. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų prieš – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji Seimo nariai, man atrodo, kad iš didelio rašto išeiname iš krašto. Pagal šią logiką negalima smurtauti artimoje aplinkoje, o tolimoje aplinkoje galima smurtauti. Arba, kitaip sakant, reikia dar vieno įstatymo – tolimos aplinkos įstatymo.

Kam čia reikia tų kelių įstatymų? Negalima smurtauti nei tolimoje, nei artimoje aplinkoje – nei prieš vyrą, nei prieš moterį, nei prieš vaiką. Yra bendras įstatymas. Taip pat ir moterims negalima prieš vyrus smurtauti nei psichologine prasme, nei fizine prasme. Man atrodo, tikrai reikėtų sujungti į vieną. Man atrodo, viskas yra sutvarkyta, Baudžiamajame kodekse numatyta. Aiškiai numatyta, kokios baudos yra už smurtavimą prieš vaikus, prieš tėvus, prieš suaugusius, prieš moteris, prieš vyrus. Kam dar reikia kokio nors įstatymo?

Kiek metrų nuo žmogaus yra tolina aplinka ir kiek metrų artima aplinka? Jeigu aš tolimoje aplinkoje būsiu, gal kiek nors metrų nuo žmogaus, tai logika tokia, kad galėsiu smurtauti. Arba čia gal pagal giminystės ryšius: jeigu trečios kartos giminė, tai gal galėsiu smurtauti, o jeigu antros kartos giminaitis, negalėsiu smurtauti.

Kam reikalingas šis absurdiškas įstatymas? Priimkime vieną subalansuotą įstatymą. Jūs visada už lygias galimybes. O kam jūs juos skirstote į tolimus, artimus? Tai gal dar pagal svorį priimsite įstatymus?

PIRMININKAS. Kolega, vis dėlto kaukę derėtų dėvėti taisyklingai. Apsispręsimė balsuodami netrukus.

16.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-1108 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, dar vienas rezervinis klausimas – 2 klausimas. Jį prašysiu pristatyti Seimo Pirmininko pirmąjį pavaduotoją J. Razmą. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-1108. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, du komitetai perrinko pirmininkų pavaduotojus. Siūloma Sveikatos reikalų komiteto pirmininko pavaduotoju patvirtinti R. Žemaitaitį, o vienu iš Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojų patvirtinti A. Verygą.

PIRMININKAS. Ačiū. Niekas nenorėjo klausti. Dėl balsavimo motyvų – taip pat. Po pateikimo galime pritarti? Kadangi jau atėjo balsavimo laikas. Ačiū, bendru sutarimu pritarta. Svarstymas. Niekas nenori pasisakyti. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėl motyvų irgi nėra norinčių. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Priėmimas. Du straipsniai.

Dėl 1 straipsnio nėra norinčių dėl motyvų kalbėti. Ar galime pritarti 1 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio taip pat nėra norinčių kalbėti dėl motyvų. Ar galime pritarti 2 straipsniui? Ačiū, pritarta.

Kolegos, balsuojame dėl viso nutarimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 119, prieš nėra, susilaikė 2. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.46 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 6², 10 ir 11 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹, 11² ir 11³ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-1078 (pateikimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, dabar atėjo laikas Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektui Nr. XIVP-1078. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 118, prieš nėra, susilaikė 4.

Siūloma svarstyti gruodžio 7 dieną. Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Nors Vyriausybė siūlo skubos tvarka, kadangi pritarta svarstyti gruodžio 7 dieną, tai skubos tvarkos siūlymas netenka prasmės.

16.48 val.

Geležinkelių transporto kodekso 3, 4, 4¹, 7¹, 10¹, 12, 14, 17, 19, 20, 21, 23, 24¹, 25, 25², 26, 28, 29, 29¹, 29², 29³, 29⁵, 29⁶, 29⁷, 29⁸, 30¹, 30², 33 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 25³, 29⁹ ir 29¹⁰ straipsniais ir 25¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1084 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Geležinkelių transporto kodekso keliasdešimt straipsnių ir priedo pakeitimo ir keliais straipsniais papildymo ir vieno straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1084. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 122, balsavo 121: už – 117, prieš nėra, susilaikė 4. Po pateikimo pritarta.

Siūloma svarstyti gruodžio 14 dieną. Pagrindiniu komitetu siūlomas Ekonomikos komitetas. Ar galime, kolegos, pritarti? Ačiū, pritarta svarstyti datai ir dėl pagrindinio komiteto.

16.50 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-978(2) (svarstyimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4.1 – Valstybės tarnybos įstatymo 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-978(2). Kadangi yra siūlymų... Nėra siūlymų? Atsiprašau, siūlymų nėra. Balsuojame tada svarstyti stadijoje.

Užsiregistravo 123, balsavo 122: už – 122, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

16.50 val.

Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-979(2) (svarstyimo tęsinys)

Yra kitas lydimasis projektas – Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-979(2). Ar galime lydimajam pritarti bendru sutarimu, nes pritarėme pagrindiniam? Ačiū, kolegos. Pritarta bendru sutarimu po svarstyti abiem projektams.

15.51 val.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2022 metais, įstatymo projektas Nr. XIVP-962(2) (svarstyimo tęsinys)

Kitas projektas – Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2022 metais, įstatymo projektas Nr. XIVP-962(2). Dėl šio klausimo mes turime siūlymų.

Dabar pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Jarutis.

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Gerbiami kolegos, trumpa rokiruotė, kadangi kolega Julius turi pristatyti. Yra pirma pataisa dėl 3 straipsnio. A. Syso pasiūlymas kartu su kolega J. Sabatausku. Kadangi A. Syso nėra, tai pristatys kolega Julius. Ar yra? Prašau, kolega.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, siūloma, kad bazinis atlyginimo dydis grįžtų pagaliau į 2009 metų, tiksliau, iki 2009 metais galiojusį dydį – 183 eurais. Per tą laiką minimalus mėnesinis atlyginimas pakilo ne 2,7 %, o 2,7 karto. Beveik tris kartus padidėjo minimalus atlyginimas, tačiau bazinis dydis taip ir negrįžo.

Gerbiami konservatoriai, čia yra jūsų moralinė skola visai valstybės tarnybai, kad būtų gražintas bazinis atlyginimo dydis į tą dydį, kuris buvo sumažintas 2009 metais. Todėl siūlau, kad Seimas pritartų tam siūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl vedimo tvarkos. Taip, Eugenijau.

E. GENTVILAS (LSF). Kodėl negali ponas J. Sabatauskas iš tribūnos, nes dabar atrodo kaip opozicijos orgijos. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Ačiū už repliką. Eugenijaus geras humoro jausmas. Tiesiog yra techninis dalykas. Pats žmogus negali pateikti vadovaudamas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, jūsų panteonas yra suprantamas kaip... *(Triukšmas salėje)* Gerbiamas pirmininke, jūsų čia panteonas yra suprantamas kaip neutralumo toks bastionas, kur pirmininkas neužima nei vienos, nei kitos pozicijos. Man atrodo, būtų labai svarbu išlaikyti tokią nuostatą Seimo narių atžvilgiu ir taip pat visos Lietuvos, kai žiūri į pirmininką. Šiuo atveju, kai pirmininkas sėdi greta jūsų ir dėsto moralines etikos normas konservatoriams, išsakydamas savo politinę poziciją, jis atrodo labai šališkas ir, man atrodo, kenkia pirmininkui. Aš siūlyčiau, jeigu neprieštarautų, išsakyti savo poziciją iš tribūnos, per šoninį mikrofoną arba iš savo vietos. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū, kolegos, priimu pastabą. Gerbiamas Juliau, prašom į tribūną ir tada... *(Juokas salėje)* Kolegos! Gerbiami kolegos, atrodo paprastas dalykas, pasiūlymas sukelia tiek daug aistrų. Iš tikrųjų dabar reiktų pristatyti komiteto nuomonę. Kolega pristatė, yra šita vieta, galbūt kas nors įvertino tai kaip pamokslavimą. Aš nemanau, čia yra politikai. *(Balsai salėje)*

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Minutėlę. P. Gražulis trumpai.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš nematau čia jokios problemos, iš kokios tribūnos ar per šoninį mikrofoną, ar per centrinį, ar per posėdžio pirmininko mikrofoną. Reikia girdėti, ką kalba. Yra šiandien daug baisesnių dalykų, kai G. Landsbergis jau greitai susipyks su Vokietija, paskelbs karą su Estija, su Latvija, su Prezidentu, su visais konservatoriai paskelbs karą ir liks vieni kariauti. Tai čia yra pavojus Lietuvai!

PIRMININKAS. Gerai, ačiū, replikos ne visai į temą. Komiteto nuomonę prašau pristatyti J. Džiugelį.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitetas nepritarė šiam siūlymui. Pagrindiniai argumentai yra tie, kad nėra suplanuota tiek lėšų, kiek buvo prašoma, tai sudarytų virš 120 mln. eurų. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad kitiems metams yra numatytas rekordinis bazinio dydžio padidėjimas keturiais eurai, niekada dar per Lietuvos nepriklausomybę tiek nėra augęs bazinis dydis. Todėl komitetas siūlo nepritari šiam siūlymui.

PIRMININKAS. Taip, ačiū. Komiteto nuomonė aiški. Teiksiu balsuoti. Motyvai už pasiūlymą. Kalba L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, jūs sakote, kad tiktai dabar mes padidiname rekordiškai dideliu skaičiumi, bet mes sugrąžiname į ankstesnę vietą tai, kas priklausė valstybės tarnautojams. Jeigu mes esame suinteresuoti pakelti valstybės tarnautojų statusą ir galvojame, kad į valstybės tarnybą tikrai ateitų žmonės, norintys dirbti valstybės tarnyboje, ir galvojame, kad ir jų prestižas, ir darbo užmokestis bus vienodai lygūs, tai aš kviesčiau tikrai palaikyti šitą. Tie 2 eurai tikrai nesudarys šitiek, kiek Justas pasakė, milijonų. Ne labai norėtusi tikėti, bet iš tikrųjų mes bent kiek nors padidintume, o dabar mes vėl paliksime 181 eurą. Kažkada po 1 eurą didinome, ir taip buvo. Iš tikrųjų asmeniškai, kai balsuojai, net ir nesinori balsuoti ir gauti tokį atlyginimą. Aš kviečiu tikrai palaikyti, ir bazinis dydis 183 eurai yra tikrai nedidelė suma. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalba premjerė I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielas Juliau, buvote, rodos, Vyriausybėje pusantrų kadencijos ir tikrai galėjote čia visus gyvenimo klausimus paimti ir išspręsti, jeigu galvotumėte, kad juos išspręsti yra taip paprasta. Bet puikiai žinote, kad ne. Dar labiau puikiai žinote, kad viešojo sektoriaus darbo užmokestis yra mokamas iš mokesčių, kurie yra sumokamai. Puikiai žinote, kaip 2007 ir 2008 metais, ypač 2008 metais, bazinis dydis buvo pa-

didintas ignoruojant tuometinės Vyriausybės, kurioje finansų ministras buvo jūsų kolega ponas R. Šadžius, perspėjimus dėl krizės ir kas po to sekė. Man atrodo, nereikėtų čia švaistytis tokiais galbūt labai jaudinančiais žodžiais kaip skola ir panašiai. Todėl, kad visa tai, ką mes čia daliname, yra mokesčių mokėtojų sumokėti pinigai. Darbo užmokestis viešajame sektoriuje pastaruosius keletą metų ir buvusios Vyriausybės, ir šiais metais auga tikrai pakankamai sparčiai.

Labai prašau nepersistengti ir vis dėlto priimti tokį sprendimą, kurį Vyriausybė pasiūlė kartu su biudžetu, atsižvelgdama į bendrą ekonomikos kontekstą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ačiū, nuomonės išsakytos. Balsuojame. Kas palaikote pasiūlymą, balsuojate už, kas palaikote komiteto nuomonę, balsuojate prieš. (*Šurmulyš salėje*)

Užsiregistravo 123, balsavo 123 Seimo nariai: už – 56, prieš – 47, susilaikė 20. Pasiūlymui nepritarė. Gražinu vietą teisėtam pirmininkui. Posėdį tęsiame toliau.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Gerbiami kolegos, kitas pasiūlymas, jį pateikė keletas Seimo narių, dėl to paties 3 straipsnio. Pasiūlymą pristatys I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom, kolege.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mūsų matymas iš tikrųjų yra viena kryptimi – viena kryptimi ir jūsų, ir mūsų, ir Vyriausybės, tik skiriasi tas lygis, kuriuo mes manytume būtina būtų didinti valstybės tarnautojų darbo užmokestį. Reikia turėti mintyje, kad šis įstatymo projekto pasiūlymas buvo rengiamas tuo metu, kai kainų indeksas buvo 6,4 %, tai buvo rugsėjo mėnesis. Mūsų pasiūlymas būtent ir būtų maždaug 6 % didinti bazinį dydį, kad tai padengtų bent jau augančias prekių ir paslaugų kainas.

Kitas dalykas, tikrai reikėtų ne tik atkurti valstybės tarnautojų bazinį dydį, bet šiek tiek ir kilstelėti, nes kiti darbo užmokesčio dydžiai auga sparčiau. Minimalus atlyginimas kitais metais augs 13 %, vidutinis maždaug 8–9 %, o valstybės tarnautojai, ko gero, atsiduria ne visai patrauklioje pozicijoje rinkos atžvilgiu, tai yra dalis protų gali nutekėti į privatų sektorių ir taip mes turėsime ne tokias kokybiškas viešąsias paslaugas. Su tuo susijusį įstatymo projekto pasiūlymą ir teikiame – siūlome, kad bazinis dydis būtų didinamas iki 185 eurų. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos? Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Jeigu galima, įskaitykite mano balsą prieš. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl protokolo E. Zingerio praeito balsavimo balsas – prieš.

Komiteto nuomonę pristatys J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Komitetas apsvarstė ir nepritarė šiam siūlymui. Kaip ir minėta, nėra numatyta valstybės lėšų šiam siūlymui. O jeigu norėtume kelti 8 eurais bazinį dydį, iš valstybės biudžeto reikėtų 172 mln. eurų. Komitetas apsisprendė nepritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų už kalba A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Turbūt niekam ne paslaptis, kad centrinis bankas trijų mėnesių pertraukomis spausdina tuos eurus ir planuojama 9 % infliacija. Perkamoji galia, be abejo, mažėja visiems, kurių darbo užmokestis fiksuotas. Net neseniai pažiūrėjau skelbimą: tvoros su Baltarusijos siena tiesėjui, darbuotojui, siūlomas atlyginimas 3 tūkst. dar su galimybe gauti 20 % priedą. Palyginkite! Tada visi ir Seimo nariai čia su mielu noru ims kastuvus, kirvius ir eis statyti sienos, užuot čia sėdėję. Tai į ką orientuotas viešasis sektorius, administruojantis milijardinius biudžetus? Mes vėl matysime pinigų taškumą, neefektyvų, nekompetentingą darbą, bent jau iš dalies būtų galima padidinti 6 %, kompensuoti bazinį dydį ir taip išspręsti bent jau tą momentinę problemą. Todėl palaikau šį siūlymą ir siūlau kolegoms balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš pasisako M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, atkreipsiu dėmesį, kad Vyriausybė, pateikdama šį biudžeto projektą, iš tiesų skiria labai reikšmingas lėšas viešojo sektoriaus darbuotojų atlyginimams didinti. Gydytojams numato 132 mln., statutiniams pareigūnams – 43 mln., mokytojams – 130 mln., valstybės tarnautojams šiuo atveju – 86 mln. eurų. Priėmus šiuos sprendimus, gydytojams į rankas atlyginimas didėtų 90 eurų, statutiniams – 105 eurais, mokytojams – vidutiniškai 100 eurų, valstybės tarnautojams – apie 40 eurų, Seimo nariams didėtų 78 eurais. Tačiau jeigu mes pritarėtume Darbo frakcijos partijos pasiūlymui, tai Seimo narių atlyginimai didėtų maždaug 150 eurų. Tai būtų maždaug 50 % daugiau, nei mes didiname gydy-

tojams, statutiniams pareigūnams, mokytojams ir tiesiog valstybės tarnautojams. Nemanau, kad toks sprendimas šioje situacijoje būtų teisingas. Aš manau, kad reikėtų laikytis Vyriausybės pozicijos ir Vyriausybės pasiūlymo didinti valstybės tarnautojams atlyginimus, bet tai daryti taip, kad mes neižeistume nei gydytojų, nei statutinių pareigūnų, nei mokytojų. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegos, balsuojame dėl šio pasiūlymo.

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 52, prieš – 51, susilaikė 18. Pasiūlymui nepritarta.

Gerbiami kolegos, balsuojame... Atsiprašau, dėl motyvų už nori kalbėti M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui. Jeigu iš tiesų, gerbiami kolegos, ir galima kalbėti apie kokią nors skolą, kalbant apie šį įstatymą, tai nebent apie tą, kuri taptų šaltiniu finansuoti opozicijos gerovės pasiūlymus. Išties kviečiu orientuotis į tą didinimą, siūlomą Vyriausybės. Kaip ir buvo minėta, rekordiškai didžiausias per pastarąjį dešimtmetį po krizės – keliama 4 eurai. Nors laikotarpis nėra visiškai stabilus dėl pandemijos, tačiau kur kas saugesnėmis ekonominėmis sąlygomis tokio finansavimo nebūdavo.

Dar svarbus momentas, atkreipkite dėmesį, kad toks bazinio dydžio kėlimas, toks dydis buvo sutartas su profesinėmis sąjungomis, buvo patvirtintas tas susitarimas. Jeigu mes gerbiame dialogą su socialiniais partneriais, išties turime ir skatinti, ir gerbti tuos sutarimus, ir laikyti, ir paremti, kad ir ateityje jaustųsi tiek profesiniai, tiek socialiniai partneriai patikimai, žiūrėtų į mūsų sprendimus kaip į jų pateiktus patikimus vertinimus. Išties gerbkime ir žiūrėkime ir į tuos žmones, apie 200 tūkst. darbuotojų, jiems iš tiesų nuo 16 iki 129 eurų turėtų padidėti atlyginimas jau kitais metais. Toks pasiūlytas variantas išties yra subalansuotas ir atitinka valstybės galimybes šiuo laiku. Todėl raginu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kadangi nėra norinčių kalbėti prieš, balsuojame dėl viso projekto po svarstymo.

Užsiregistravo 123, balsavo 123: už – 123, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Po svarstymo pritarta šiam projektui.

17.09 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 3, 5, 6, 7, 9, 12, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-964(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo kai kurių straipsnių ir priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-964(2) prie Nr. XIVP-966 projekto. Taigi, kolegos, dėl šio projekto taip pat yra siūlymų. Siūlymų dėl 1, 2, 3, 4 straipsnių nėra.

Dėl 5 straipsnio yra pasiūlymų. Seimo narys G. Kindurys. Prašom, gerbiamas kolega, pristatyti.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū. Šiuo metu įstatyme yra nustatyta, kad socialinių paslaugų srities darbuotojams minimalios pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai yra didinami 30 %. Tačiau yra įstaigų, paprastai tai daugiausia globos namai, kur dirba ne tik socialinių paslaugų srities darbuotojai, bet ir slaugytojų padėjėjai, jie nėra priskiriami prie socialinių darbuotojų, todėl jiems minėtas koeficientų didinimas netaikomas. Todėl toje pačioje įstaigoje dirbantys slaugytojų padėjėjai gauna mažesnę darbo užmokesį, nei tam tikra prasme panašų darbą dirbantys socialinių darbuotojų padėjėjai.

Be to, slaugytojų padėjėjų kompetencijai keliami reikalavimai pareigybės aprašymuose yra didesni. Pažymėsiu, kad slaugytojų padėjėjams taikomas reikalavimas turėti slaugytojo padėjėjo profesinę kvalifikaciją, o socialiniams darbuotojams tai nėra taikoma. Slaugytojo padėjėjams tenka didesnė atsakomybė teikiant paslaugas, jie savo darbe turi vadovautis medicinos normomis, dirbti su ypač sunkiais ligoniais, kuriems reikalinga specialioji, intensyvioji slauga ir individuali priežiūra.

Taigi dabar darbo užmokesčio skirtumas tarp šių pareigybių yra 30 %. Slaugytojų padėjėjai tikrai jaučiasi ignoruojami, skriaudžiami, o įstaigų vadovai, ypač paskutiniu metu, kai tas skirtumas padarytas 30 %, kalba apie nenorą įsidarbinti padėjėjais ir jaučia darbuotojų trūkumą.

Noriu pabrėžti, kad komitete akcentuota, kad ši problema tikrai egzistuoja, Socialinių reikalų ir darbo komitete balsai pasiskirstė po lygiai, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas pritarė šiam pasiūlymui. Taigi akivaizdu, kad neteisinga yra slaugytojų padėjėjams mokėti 30 % mažesnį atlyginimą, todėl prašau pritari mano pasiūlymui.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonę pristatys Seimo narys J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Komitetas nepritarė šiam pasiūlymui ir štai keli argumentai. Pirmiausia. Pritarus siūlymui slaugytojų padėjėjų atlyginimai būtų didesni už slaugytojų atlyginimus, taip pat nėra numatytas finansinis poreikis, jis sudaro 5 mln. eurų. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad slaugytojų padėjėjai dirba ne vien tik socialinėse srityse, bet ir sveikatos, švietimo, yra pavaldūs Vidaus reikalų ministerijai, todėl dėl šių argumentų siūlymui nebuvo pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tikrai norėčiau paremti savo kolegos siūlymą. Daugybę metų niekaip negalime išspręsti to klausimo, nes nesusitaria Socialinės apsaugos ir darbo ministerija su Sveikatos apsaugos ministerija. Kaip buvo pranešta komitete, yra skirtingi finansavimo šaltiniai ir niekas nieko nenori daryti.

Daugybę metų slaugytojų padėjėjai tikrai atlieka labai sunkų darbą, kvalifikuotą darbą, fiziškai su gana sunkiais ligoniais, tačiau Seimas ir Vyriausybė nemato galimybes, kad ta nelygybė būtų kaip nors panaikinta. Aš tikrai prieš biudžetą siūlyčiau pagalvoti ir rasti galimybių, kad šita neteisybė būtų panaikinta ir tiek socialinių darbuotojų padėjėjų, tiek slaugytojų padėjėjų atlyginimai būtų suvienodinti arba bent jau panašūs, nes darbo pobūdis yra labai panašus ir šiuo atveju slaugytojų padėjėjai tikrai yra nuskriaustųjų pozicijoje. Labai ačiū, siūlau pritari.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dėl motyvų prieš – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitete svarstydami šį klausimą atkreipėme dėmesį ir, matyt, visi negalėjo dėl to ginčytis, kad ypač svarbu svarstant pasiūlymus, jeigu iš konteksto išima vienos kategorijos darbuotojus ir siūlo pagerinimus be sisteminio požiūrio, tai kartais padaro daugiau žalos, negu duoda naudos. Nors ketinimai yra geri, tikslai yra geri, suprantama, kad iš tiesų atlyginimai nėra dideli ir trūksta darbuotojų, dirbančių šiuos darbus, šią problemą reikia spręsti, tačiau tai reikia daryti sistemiskai. Tą ir matome iš šios Vyriausybės planų. Vidaus reikalų ministerijos planas dėl viešojo sektoriaus yra artimu metu ateiti su šiais pasiūlymais. Kad iš tiesų pribėgdami prie kurios nors vienos kategorijos pagerinimo nepridarytume daugiau iškraipymų, iš tikrųjų raginu laikytis Vyriausybės pasiūlyto varianto ir nepritari šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Kitas pasiūlymas dėl... Atsiprašu, balsuojame dėl pasiūlymo. Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 52, prieš – 34, susilaikė 35. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas dėl 9 straipsnio 1 priedo. Seimo nariai L. Kukuraitis, E. Rudelienė. Kuris iš jų pristatys? L. Kukuraitis. Pasiūlymą pristatys L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tai iš tiesų projektas, kuris tęsia darbą, tai yra daro tą patį, ką darė ir ministerija, sparčiau didindama įstaigų vadovų minimalius koeficientus. Mano galva, reikšmingas žingsnis, kurį atnešė Vyriausybė, sparčiau didinti. Tačiau vis dar turime situaciją, kad dalies įstaigų vadovų koeficientas yra mažesnis negu C lygio darbuotojų. Priminsiu, C lygio darbuotojai tai yra vidurinių išsilavinimą turinčios profesijos. Socialinėje srityje tai yra socialinių darbuotojų padėjėjai, slaugytojų padėjėjai ir kiti. Kitaip sakant, dabar, kai mes svarstėme Socialinių reikalų ir darbo komitete, vadovai paliudijo, kad iš tiesų yra tokia problema, kad vadovai gauna mažesnius atlyginimus negu jų darbuotojai, kurie daro padedamąjį darbą.

Mano galva, mes turime tai spręsti ir darome tą patį, ką daro Vyriausybė, tai dar vienu koeficientu padidiname minimalius vadovų koeficientus. Prašome pritari. Iš viso tokių žmonių Lietuvoje yra 100. Biudžetui kainuotų 200 tūkst. eurų, bet sisteminis sprendimas būtų padarytas. Ačiū.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonę pristatys J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritari šiam pasiūlymui, nes vadovų koeficientai ir taip didėja. Be to, vadovui galima nustatyti maksimalius koeficientus ir nebūtinai minimalius, kaip dabar kartais būna.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dėl balsavimo motyvų L. Nagienė – už.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, labai nedaug – tik 100 tokių vadovų yra. Žinome, kad vadovas pats sau atlyginimo negali nustatyti. Jeigu mes negalime padidinti minimalaus koeficiento, kaip labai gražiai pasakėte, jeigu trūksta vadovų, tai paskelbkite konkursą ir parašykite, kad bus mokamas maksimumas, man tai ne priežastis čia yra atmesti šitą siūlymą. Tikrai siūlyčiau, nes vadovas yra atsakingas. Mes tokių vadovų turime ir žinome, kad vadovas už viską atsako. Jūsų pasakytas motyvas, kad dėl specialistų, kad vadovams daugiau didinama negu specialistams, tai atskirkime, kas už ką atsako. Aš tikrai siūlyčiau pritarti ir kitiems siūlymams taip pat pritarti, nes ten lygiai taip pat kalbama apie vadovus. Visoje Lietuvoje vadovų trūksta. Atkreipkime dėmesį į jų prestižą, padidinkime tą prestižą. Labai prašau pritarti šitam siūlymui.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labai dėkui. Vadovams jau Vyriausybė siūlo didinti šiuo atveju 1 koeficiento dalimi, kai specialistams yra siūloma 0,5, tai yra dvigubai daugiau. Suprantama, kad vadovų trūkumo problema, kuri taip pat buvo minima pasiūlymo autorių, išties nesprendžia šio klausimo, matyt, ir darbo užmokesčio fondo klausimai, kai negalima pasiūlyti didesnio atlyginimo, kuris būtų konkurencingesnis, juo labiau kad maksimumo ribos leidžia tą daryti.

Bet vėlgi, tai yra sisteminis klausimas ir ši Vyriausybė tam skiria labai didelį dėmesį, vadovų grandžiai, ir jau ruošiasi pavasario sesijoje, tikrai šioje artėjančioje, pateikti ir mes turėtume svarstyti viešojo sektoriaus vadovų klausimą, kad turėtume patrauklesnes sąlygas ir turėtume galimybių ir pritraukti žmonių, ir suteikti jiems atitinkamus atlyginimus, bet tą kviečia daryti sistemiskai.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl šio pasiūlymo. (*Šurmulyš salėje*)

Užsiregistravo 119, balsavo 119: už – 64, prieš – 35, susilaikė 20. Pasiūlymui pritarta.

Kitas pasiūlymas dėl 10 straipsnio. Irgi teikia Seimo nariai L. Kukuraitis, E. Rudelienė. (*Balsai salėje*) Jam pritarta.

L. KUKURAITIS (DFVL). Jam ką tik pritarėme.

PIRMININKAS. Atsiprašau. Aš sakiau dėl 10 straipsnio. Kolegos, čia yra kitas pasiūlymas dėl 10 straipsnio. (*Balsai salėje*) Jūs prieš tai pristatėte dėl 9 straipsnio, o dabar dėl 10 straipsnio.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju. Tai yra visiškai tas pats principas – 1 koeficientu padidinti vadovams. Dėkui.

PIRMININKAS. Ar galime laikyti, kad tai yra identiškas? (*Balsai salėje*) Kolegos, kadangi pritarėme prieš tai buvusiam siūlymui, gal galima pritarti šitam? (*Balsai salėje*) J. Džiugelis komiteto vardu. Prašom.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Dėl vedimo tvarkos. Kadangi yra dėl skirtingų straipsnių, tai mes vis tiek turėtume balsuoti. Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad komitetas nepritarė šiam siūlymui dėl tų pačių argumentų, nes vadovams koeficientas jau ir taip yra keliamas ir darbinant vadovą galima jam numatyti koeficientą, kad ir maksimalų. Vyriausybėje nėra suplanuotų papildomų lėšų šiam koeficientui didinti, todėl komitetas nepritaria ir siūlo pritarti Vyriausybės projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, aš jūsų klausiu kaip komiteto paskirto pranešėjo. Kadangi prieš tai pasiūlymui dėl 9 straipsnio buvo pritarta, ar galima pritarti iš šiam siūlymui dėl 10 straipsnio? (*Balsai salėje*)

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, kadangi yra iniciatorių pasiūlymas, mes vis tiek turėtume balsuoti, nes yra...

PIRMININKAS. Aišku, supratau. Dėl balsavimo motyvų? (*Balsai salėje*)

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Balsuojame.

PIRMININKAS. Komiteto pranešėjas nesutinka. Siūlo balsuoti. Kolegos, nėra pasisakančių. Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Posėdžio pirmininkas vis sako, kad prieš tai pasiūlymui buvo pritarta.

PIRMININKAS. Taip.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kažkaip aš...

PIRMININKAS. Buvo pritarta. Balsavo 119: už balsavo 64.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aišku. (Balsai salėje)

PIRMININKAS. Balsuojame dėl šio pasiūlymo, nes nėra užsiregistravusių kalbėti dėl balsavimo motyvų.

Užsiregistravo 119, balsavo 117 Seimo narių: už – 63, prieš – 33, susilaikė 21. Šiam pasiūlymui taip pat pritarta.

Dėl motyvų dėl viso projekto svarstymo stadijoje. Už – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui. Kviečiu ir raginu kolegas balsuoti už visą įstatymą. Tie pakeitimai yra svarbūs ir būtini, nes didinami minimalūs pareiginės algos koeficientai, leisiantys užtikrinti, kad darbuotojų atlyginimai būtų didesni už nekvalifikuotų darbuotojų darbo užmokestį. Tam poreikiui yra suplanuoti 26 mln. Svarbus įgyvendinamas ir kitas kolektyvinis susitarimas su švietimo darbuotojais, jiems turėtų ženkliai didėti atlyginimai, apie 10 %. Vidutiniškai vienam švietimo darbuotojui į rankas padidėjimas turėtų būti apie 100 eurų. Šiai priemonei Vyriausybė yra numaciusi skirti beveik 130 mln. eurų. Taigi kviečiu visus palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Kolegos, kadangi nėra norinčių kalbėti prieš, balsuojame dėl viso projekto svarstymo stadijoje.

Užsiregistravo 122, balsavo 122 Seimo nariai: už – 121, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta įstatymo projektui.

17.27 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 2, 8, 17, 29, 33, 45 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-972(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Socialinio draudimo pensijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-972(2). Prašom gerbiama pranešėja į tribūną. M. Lingė – Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas. Yra Seimo narių L. Kukuraičio, L. Mogenienės, R. Baškienės, L. Nagienės ir T. Tomilino pasiūlymas dėl 2 straipsnio. Prašom pristatyti pasiūlymą. Pasiūlymą pristato L. Kukuraitis. Prašom.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Labai stiprus garsas, net zvimbis. Jei galite, sumažinkite, kas reguliuojate garsą. Dėkoju. Gerai.

PIRMININKAS. Kolegos, šurmulys salėje, gal galėtumėte truputį tyliau.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėl pensininkų situacija tokia: pensininkų skurdas 40 %, infliacija pasiekusi 8,2 %. Žmonės, kurie uždirba vidutinį darbo užmokestį ir – dėmesio! – turi 42 metų stažą, gauna mažesnes pensijas negu skurdo riba. O jūs, valdantieji, siūlote pensijas labiausiai didinti tiems, kurie turi didžiausias pensijas, ir tiems, kurie neturi būtinojo stažo, vadinasi, elgiatės skirtingai, nei šiandien akcentavo ministrė, pristatydama užimtumo reformą, tai yra jūs apdovanojate tuos, kurie nedirbo legaliai. Mūsų siūlymo esmė – išlaikyti tą patį indeksavimo principą, koks buvo iki šiol. Visiems pensijų gavėjams pensijas didinti tuo pačiu tempu, o ne sparčiausiai tiems, kurie turi didžiausias pensijas, kaip kad siūlote jūs. Jei individualioji pensijos dalis didinama iš „Sodros“ perviršio, kodėl bendroji bazinė dalis neturėtų būti didinama iš GPM'o perviršio? Jis taip pat bus ir turėtų būti atiduotas pensininkams. Mano galva, tai yra tam tikra vagystė iš skurdžiausias pensijas gaunančių žmonių.

Antrasis siūlymas. Stažo įtakos naikinimą išdėstyti per penkerius metus ir nesuerzinti ilgai dirbusios, bet mažas pensijas gavusios visuomenės dalies. Jei būtų priimti abu siūlymai, 2022 metais kainuotų 42 mln. eurų. Pensijų sistemai tai nėra dideli pinigai, o pasiūlymai sprendžia labai daug: atkuria socialinį teisingumą, kur kas labiau mažina skurdą, negu Vyriausybė siūlo, neiškreipia iki šiol egzistuojančios sistemos ir senjorams padeda kovoti su itin aukšta infliacija. Dėkui.

PIRMININKAS. Komiteto pranešėjas – komiteto pirmininkas M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė yra nepritarti. Komitetas laikosi ir kviečia palaikyti Vyriausybės pasiūlymą dėl bendrosios socialinio draudimo pensijos dalies apskaičiavimo keitimo ir individualiosios dalies spartesnio indeksavimo, kad iš tiesų sparčiau didėtų ta dalis, kuri yra priklausoma nuo mokamų socialinio draudimo įmokų. Pritarus šiam pasiūlymui, kurį teikia Seimo nariai, išliktų išaldytas bendrosios ir individualiosios dalies santykis. Dabar, kai bendroji

dalį sudaro didžiąją dalį, apie 60 %, o individualioji – 40 %, o tikslas ir yra, kad nuo individualios, nuo sumokamų mokesčių, nuo įmokų, nuo stažo priklausytų. Ir yra planas, kad 2030 metais susilygintų tos dalys. Šitas Seimo narių pasiūlymas nepadedą judėti ta kryptimi, kad būtų stiprinama individualiosios pensijos dalies reikšmė ir įtaka.

Šis pasiūlymas turi ir savo kainą. Bendras, jeigu skaičiuotume tiek pirmą, tiek antrą, suminis pasiūlymas, pirmasis yra brangesnis, virš 90 mln., nors antrasis Seimo narių pateiktas pasiūlymas taupo, tai bendra suma, kaina vis tiek išliktų apie 55 papildomus milijonus eurų, neįvertinant įtakos mažų pensijų priemokoms, kurių taip pat reiktų. Ir, be abejo, dar išliktų sudėtingas pasiūlymo administravimas, nes išliktų priemokos. Todėl kviečiu nepritarti. Tiksliau, kviečia komitetas.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų dėl pasiūlymo L. Nagienė – už.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų galiu pasakyti, dėl ko sakau už, dėl to, kad visą gyvenimą atidavusi socialiniam draudimui nuo pat pirmos dienos. Ir kai komiteto pirmininkas pasako, kad kas nors nemokėjo įmokų ir panašiai ir dėl to stažo neturi šiandien, tai jis galėjo mokėti, tačiau tada jis nesusimąstė. Ir kai socialinio draudimo skyriai ir darbuotojai aiškino, kad stažas yra labai svarbu, tai šiandien mes sumenkiname visą šią situaciją, sumenkiname ir sakome, turi 16 ar 17 metų, vis tiek tą bendrąją pensijos dalį gausi vienodai.

Aš siūlyčiau tikrai kol kas labai palapsniui eiti prie bendrosios dalies didinimo ir tai būtų tie penkeri metai, tikrai nesukiršintų pačios visuomenės. Šiandien visuomenė, pasiklauskite, kaip kalba regionuose, yra visuomenės sukiršinimas. Labai norėtusi, tikrai vertinkime tuos žmones, kurie dirbo 40 ar net daugiau metų ir užsidirbo, jų pensija tikrai turėtų būti didesnė. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš kalba M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiama kolege, iš tiesų tų žmonių, kurie dirbo 40 ir daugiau metų, pagal mūsų Vyriausybės teikiamą pasiūlymą, bazinės pensijos dalis indeksuojama sparčiau, negu tų žmonių, kurie turi sukaupę iki būtinojo stažo. Tas yra visiems paaiškinta ir nesu tikra, kodėl vis tas argumentas dar išlenda dėl kokių nors man nesuprantamų priežasčių. Stažo įtaka mūsų modelyje išlieka. Visiems žmonėms, kurie sukaupę daugiau negu 32 metus, bazinė dalis indeksuojama taip pat.

O realiai, ką jūs dabar siūlote dėl to laiptavimo, tai iš esmės siūlote tą patį. Ateiti iki to paties sprendimo, kai vis tiek būtų išlyginama nuo 15 iki 30 metų turinčių asmenų stažo įtaka bazinės pensijos daliai, tik tai įvyktų per penkerius metus ir per tą laiką reiktų mokėti mažų pensijų priemokas. Man atrodo, sutarkime dėl vieno dalyko. Mažų pensijų problemą reikia spręsti. Tai yra daroma biudžeto lėšomis pertvarkant bazinės pensijos dalį tik tiems žmonėms, kurie sukaupę nuo 15 iki 30 metų. Ir tą mes galime padaryti dabar ne tik kad nenuvertindami individualiosios pensijos dalies, bet ją indeksuodami sparčiau ir turėdami tikslą, kad individuali pensijos dalis apskritai vaidintų didesnę įtaką visai gaunamai pensijai.

Tai sutarkime, kad problemą reikia spręsti, o Vyriausybės pasiūlytas modelis tikrai tą atliepia ir sprendžia gana taikliai, nuosekliai ir tvariai. Prieš pasiūlymą, taip. Balsuokite prieš pasiūlymą. Ačiū, kolegos.

PIRMININKAS. Kolegos, balsuojame. Atsiprašau.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Balsuokite prieš pasiūlymą.

PIRMININKAS. Baigėte, ministre, taip? Balsuojame dėl pasiūlymo dėl 2 straipsnio, jį pristatė L. Kukuraitis.

Užsiregistravo 120, balsavo 119: už – 50, prieš – 42, susilaikė 27. Pasiūlymui nepritarta.

Kitą pasiūlymą dėl 3 straipsnio pristato L. Kukuraitis. Teikėjai L. Mogenienė, R. Baškienė ir T. Tomilinas. Prašom, kolega.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš jau per pirmą pristatymą pristačiau ir antrąjį siūlymą. Antrojo siūlymo esmė yra būtent stažo įtakos panaikinimo pensijoms išdėstymas per penkerius metus.

Atsakysiu gerbiausiai ministrei, problema yra ne tai, kad neindeksuojama virš būtinojo stažo, bet kad indeksuojama nepakankamai, ir žmonės, kurie dirbo 15 metų, gaus 90 % pensijos to, kuris dirba 30 metų. Čia yra problema, kad žmogus, dvigubai daugiau dirbęs ir dvigubai daugiau sumokėjęs mokesčių, gaus tik 10 % mažesnę pensiją. Mūsų manymu, tai yra problema ir tai kelia didžiulį nepasitenkinimą visuomenėje. Jeigu mes išdėstytume per penkerius metus ir padidintu-

me bazinės pensijos stažo įtaką, per penkerius metus padidintume, po penkerių metų, kai pasiektume tą patį rezultatą, kurį siekiate pasiekti jau sausio 1 dieną, mes turėtume visai kitokį pensijų santykį.

Prašom tam pritarti ir sutaupyti 50 mln., juos įdėję į bazinės pensijos dalį galėtume padidinti... skurdą visiems.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonę pristato komiteto pirmininkas M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė yra nepritarti, argumentai yra tai, kad, kaip ir buvo minėta, tai yra toks pats pasiūlymas kaip ir Vyriausybės, tik jis yra išdėstomas penkerių metų laikotarpiu. Vyriausybės pateiktas pasiūlymas leistų pasiekti efektyvesnį poveikį skurdui, o planuojama, kad pirmaisiais metais skurdas šioje grupėje mažėtų apie 1,4 %.

Taip pat tai vėlgi ir lėšų klausimas. Žiūrint kompleksiskai į pirmą, jau dabar nebegalima minėti skaičių, nes nepritarta, bet pati didžiausia problema išliktų dėl šio siūlymo, jeigu jam būtų pritarta, kad išliktų priemonių poreikis dėl pačių mažiausių pensijų – tų, kurios nesiekia 260 eurų, tai yra tų minimalių vartojimo poreikių. Tad ir administravimas sudėtingas, ir pati problema dabar buvo sprendžiama įvairiomis priemonėmis, o šis įstatymas leidžia jį išspręsti sparčiau. Taigi kviečiu palaikyti Vyriausybės pateiktą, komitetas pasisako už Vyriausybės pateiktą projektą.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų už kalba V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš kaip tik siūlyčiau palaikyti šį pasiūlymą, nes jis tikrai yra logiškas ir reikalingas – žmonės turi būti motyvuoti dirbti, skaidriai dirbti, mokėti valstybei mokesčius ir žinoti, kad už tą darbą, už tą stažą, už tuos sumokėtus mokesčius tu gausi atitinkamą pensiją. O dabar iš tikrųjų greitai bus tokia situacija, kad ar turintis stažą, ar beveik neturintis stažo susilygins. Tada, vadinasi, situacija yra tokia, kad žmonės sakys: kam mokėti tuos mokesčius, kiek nors laiko padirbai, sumokėjai ir daugiau gali viską daryti nelegaliai, nes nėra jokios paskatos, kad tu gausi didesnę pensiją.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš – M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Valiau, nežinau, ar jūs ir knygų skaitote tik pirmą ir paskutinį puslapį, bet kartais iš jūsų komentarų panašu, kad taip ir yra. Norėčiau dar vieną kartą akcentuoti, kad stažo įtaka dėl šio modelio niekur nedingsta. Kai visuomenei, žmonėms paaiškini visą logiką ir parodai konkrečius skaičius, žmonės tikrai tą supranta. Todėl būtų gerai, kad skaičiais nemanipuliuotų ypač tie žmonės, kurie gerai supranta pensijų sistemą. Pirmas dalykas, šis siūlymas siūlo pasiekti tą patį tikslą, tik per penkerius metus, mokant mažų pensijų priemokas.

Dabar šiek tiek pakalbėsiu apie skaičius. Jeigu mes priimame šitą pensijų modelį, tai 2022 metais vidutinė pensija didėja nuo 450 eurų iki 465 eurų, bet 2024 metais – iki 544 eurų, o vidutinė senatvės pensija su būtinuoju stažu 2022 metais didėja iki 489 eurų, 2024 metais, taikant šį modelį, didėja iki 576 eurų. Man atrodo, yra akivaizdu, kad įtaka tiek bazinės pensijos dalies, tiek indeksuojamosios dalies didėjimui dėl šio mechanizmo tikrai skatina dirbti, mokėti įmokas ir stažo įtakos niekaip nepanaikina.

PIRMININKAS. Kolegos, turime balsuoti dėl šio pasiūlymo.

Užsiregistravo 115, balsavo 115: už – 47, prieš – 40, susilaikė 28. Pasiūlymui nepritarta.

Pasiūlymas dėl 4 straipsnio.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Kadangi visi likę pasiūlymai buvo susiję su šiuo balsavimu, su siūlymo laiptuoti įgyvendinimu, Seimas jau apsisprendė, todėl neverta balsuoti.

PIRMININKAS. Jūs turite omeny pasiūlymą dėl 4 ir 6 straipsnių?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Visi likę susiję su šiuo buvusiu balsavimu.

PIRMININKAS. Taip. Siūlymo teikėjai su tuo sutinka? L. Kukuraitis sutinka. Kolegos, nėra prasmės balsuoti dėl kitų pasiūlymų, nes pirmiems pasiūlymams nebuvo pritarta.

Dar yra vienas Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymas... Jam pritarta iš dalies.

Kolegos, dėl viso projekto motyvai už – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Atsisakau žodžio. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Atsisakote. M. Majauskas irgi atsisako.

Kolegos, balsuojame dėl viso Socialinio draudimo pensijų įstatymo projekto.

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 115, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo projektui pritarta.

17.44 val.

Vienišo asmens išmokos įstatymo Nr. XIV-352 2, 3, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-973(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Vienišo asmens išmokos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-973(2). Dėl šio projekto pasiūlymų nebuvo. Kadangi lydimasis, ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime? Pritarta bendru sutarimu.

17.44 val.

Teisėjų atlyginimų įstatymo Nr. X-1771 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-961(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas klausimas – Teisėjų atlyginimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-961(2). Svarstymas. Pasiūlymų taip pat nebuvo. Balsuojame po svarstymo dėl viso projekto.

Užsiregistravo 118, balsavo 117: už – 117, prieš ir susilaikiusių nėra. Po svarstymo pritarta Vienišo asmens išmokos įstatymo projektui. Atsiprašau. (*Balsai salėje*) Teisėjų atlyginimų įstatymo projektui.

17.45 val.

Baudžiamojo kodekso 189 ir 216 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-214(2)ES, Baudžiamojo proceso kodekso 151 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-215(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Baudžiamojo kodekso 189 ir 216 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-214(2)ES ir lydimasis Baudžiamojo proceso kodekso 151 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-215(2). Siūlymų nėra. Balsuojame dėl abiejų projektų iš karto.

Užsiregistravo 116, balsavo 115: už – 113, prieš nėra, susilaikė 2. Abiem įstatymo projektams po svarstymo pritarta.

17.46 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 29 ir 247 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4779(3) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Administracinių nusižengimų kodekso 29 ir 247 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4779(3). Svarstymas. Siūlymų nėra. Balsuojame.

Užsiregistravo 114, balsavo 114: už – 110, prieš nėra, susilaikė 4. Šiam projektui po svarstymo pritarta.

17.47 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 268 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-346(2) (svarstymo tęsinys)

Administracinių nusižengimų kodekso 268 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-346(2). Pasiūlymų nėra. Balsuojame.

Užsiregistravo 115, balsavo 110: už – 102, prieš – 2, susilaikė 6. Administracinių nusižengimų kodekso 268 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

17.49 val.

Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-457(2) (svarstymo tęsinys)

Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-457(2). Pasiūlymų nėra. Balsuojame.

Užsiregistravo 115, balsavo 115: už – 101, prieš nėra, susilaikė 14. Rinkliavų įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

17.49 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 38¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-519(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 38¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-519(2). Pranešėjas – A. Veryga. Prašom į tribūną, kadangi yra pasiūlymų. Yra keleto Seimo narių pasiūlymai. Iš jų pirmasis A. Verygos. Dėl įstatymo projekto 1 straipsnio. Prašom pateikti.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mūsų siūlymas yra labai paprastas. Mes sutinkame su Konstitucinio Teismo sprendimu dėl vienos nuostatos, ji buvo pateikta siūlant šitą įstatymo projektą, tai yra kad nereikėtų kilnoti fondo lėšų, jeigu jos yra nepanaudotos, į kitus metus. Bet su kolegomis manome, kad įvardinimas pačių lėšų šaltinių tikrai niekaip neprieštarauja Konstitucijai, juo labiau kad formuojant patį fondą jau tuo metu buvo žinoma, kad negalima nustatyti kokių nors konkrečių procentų ir dėl jų apsisprendžia Vyriausybė. Taigi vis dėlto siūlome gražinti ir aiškiai įvardinti, kaip yra formuojamas pats fondas.

Gal galiu iš karto pristatyti?

PIRMININKAS. Taip. Prašom pristatyti komiteto išvadą.

A. VERYGA (LVŽSF). Komitetas svarstė šitą pasiūlymą ir balsavo. Kadangi komiteto narių nuomonės išsiskyrė, buvo siūloma komitetui balsuoti už tai, kad būtų nepritarta šitam siūlymui. Keturi komiteto nariai balsavo už tai, kad būtų nepritarta, du balsavo prieš, penki susilaikė. Taigi pagrindinis komitetas pritarė Seimo narių pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kolegos, ar yra dešimt pritariančių Seimo narių, kad būtų svarstomas šis pasiūlymas? Matau, kad yra. Pritariame bendru sutarimu. Dėl motyvų nematau norinčių kalbėti. Ar galime bendru sutarimu pritari šitam pasiūlymui? Galime. Pritarta bendru sutarimu. Kolegos, dėl viso projekto dėl balsavimo motyvų nematau norinčių pasisakyti. Balsuojame.

Užsiregistravo 113, balsavo 112 Seimo narių: už – 108, prieš – 2, susilaikė 2. Pritarta po svarstymo Sveikatos sistemos įstatymo pataisoms.

17.53 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-258(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-258(2). Pasiūlymų nėra. Balsuojame po svarstymo.

Užsiregistravo 111, balsavo 110 Seimo narių: už – 108, prieš – 1, susilaikė 1. Įstatymo projektui pritarta po svarstymo.

17.54 val.

Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-952(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas – Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-952(2). Siūlymų nėra. Balsuojame.

Užsiregistravo 113, balsavo 112: už – 112, prieš ir susilaikiusių nėra. Po svarstymo pritarta Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo projektui.

17.55 val.

Gėlo požeminio vandens gavybos grėžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projektas Nr. XIVP-144(3) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Gėlo požeminio vandens gavybos grėžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projektas. Prašome pranešėją A. Gedvilienę į tribūną, nes yra siūlymų dėl šio projekto. Pirmas pasiūlymas dėl 3 straipsnio Seimo nario G. Palucko. Prašom, kolega, pristatyti šį pasiūlymą.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš nežinau, ar tikslinga jį pristatyti, nes diskusijų komitete metu ir pats ministras patikino, kad ta nuostata, kuria reikalaujama techniškai užregistruoti gręžinį, imti Geologijos tarnybos išvadą ir panašiai, ir panašiai, nebus taikoma tiems vadinamiesiems buitiniams gręžinukams, kurie yra, šiurkščiai tariant, kas antrame name kaimiškose teritorijose. Todėl balsuoti nereikia, jeigu galima procedūriškai, aš tą pasiūlymą atsiimu ir tikiu ministru kol kas.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jeigu jūs atsiimate, tai jo nesvarstome.

Kitas pasiūlymas dėl 5 straipsnio Seimo narių J. Baublio, J. Gudausko, V. Kanopos, V. Juknos ir K. Mažeikos. Pasiūlymą pristatys J. Baublys.

J. BAUBLYS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Svarstome Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projektą, juo siekiame pasiekti du tikslus. Pirmas tikslas – sumažinti baudas nuo dešimt kartų iki dviejų kartų. Kitas tikslas, kadangi šis laikinasis įstatymas galios trejus metus, – kad būtų per tą laikotarpį suregistruoti ir įteisinti visi gręžiniai.

Tačiau kartu norime įvesti vienkartinę įmoką nuo 500 iki 5 tūkst. Nors pagal dabar galiojančią įstatymą tų įmokų nereikia mokėti, kai baigs galioti šis laikinasis įstatymas, taip pat nereikės mokėti vienkartinį įmokų. Taigi norėdami palengvinti tą registravimą ir paskatinti gręžinių registravimą, mes kartu sustabdysime ir nepasieksime to tikslo. Todėl siūlau, kad šis vienkartinis mokestis šiame laikinajame įstatyme nebūtų įteisintas. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolega siūlo išbraukti 6 straipsnį. Komiteto nuomonę pristatys komiteto pirmininkė A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Kolegų grupė siūlo išbraukti visą straipsnį, tačiau reikia atkreipti dėmesį, kad vienkartinės įmokos atsirado po to, kai Seimo teisininkai įžvelgė galimą prieštaravimą Konstitucijai, nes pirminis variantas buvo be įmokų. Būtent po teisininkų išvadų atsirado įstatyme vienkartinės įmokos. Komitetas Seimo narių pasiūlymui nepritaria.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų prieš kalba aplinkos ministras S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju. Kaip ir komiteto pirmininkė sakė, toks eliminavimas, išbraukimas vėl gražintų mus į pradinę padėtį, kai pas gerbiamą S. Šedbarą į Teisės ir teisėtvarkos komitetą ėjome tris kartus ir tai buvo kompromisas, kad vienkartinė įmoka turi egzistuoti. Ją sumokėjus galima būtų įsiteisinti gręžinį ir visas laikinasis įstatymas sukurtas taip, kad sukurtume laikiną tvarką, kaip įsiteisinti ką nors, kas dešimtmečius buvo naudojama be leidimo ir be mokėjimų už gamtos išteklius.

Labai prašome supratimo tų, kurie registruos gręžinius, kad dešimtmečius naudojus išteklius nemokamai yra sąžininga prieš kitus piliečius susimokėti vienkartinę įmoką. Tai tikrai nėra dideli kaštai. Labai kviesčiau nepritariu ne dėl to, kad nenorėčiau, bet dėl to, kad tai yra solidaru su kitais.

PIRMININKAS. Dėl motyvų už nėra norinčių kalbėti. Balsuojame dėl pasiūlymo.

Užsiregistravo 109, balsavo 106: už – 39, prieš – 25, susilaikė 42. Pasiūlymui nepritaria.

Kitas pasiūlymas dėl to paties straipsnio G. Palucko. Prašom pristatyti, kolega, pasiūlymą. Pasiūlymas dėl 6 straipsnio.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Čia logika gal yra šiek tiek paprastesnė, nei kolegos siūlė viso straipsnio išbraukimą. Taip, tam tikra kompensacija už praėjusį laikotarpį turi būti sumokėta, bet aš siūlau ją šiek tiek sumažinti, ypač mažą suvartojimo kiekį arba potencialiai vartojimo kiekį turintiems gręžiniams. Yra tokia statistika, kad ekonomiškai silpniausia gyventojų dalis ar ūkių dalis paprastai didesnių santaupų neturi. Čia tiek apklausos, tiek statistika rodo. Todėl tokia yra pasiūlymo esmė – sumažinti tas kompensacijas valstybei už praėjusį laikotarpį, nes jos irgi nėra racionaliai niekuo pagrįstos, jos galėtų būti ir didesnės, ir mažesnės.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Komiteto nuomonė.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Komitetas tokiam siūlymui nepritaria ir mes pabrėžiame, kad gręžinio legalizavimo įmoką turės mokėti tik tie subjektai, kurie nėra laikomi namų ūkiais, vadinasi, verčiasi ūkine veikla. Aš pasakysiu, kad mokestis atsiranda iš principo: nuo nulio iki 10 kubų vienkartinis mokestis yra 500, nuo 10 iki 100 kubų yra 1 tūkst., nuo 100 kubų ir daugiau yra 5 tūkst. Dabartiniame projekte taip siūloma.

PIRMININKAS. Ačiū komiteto pranešėjai. Motyvai prieš – B. Matelis.

B. MATELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, norėčiau atkreipti dėmesį, kad iš tiesų šis įstatymas dėl tos įmokos nesusijęs su gyventojais, bet daugiau su komercinėmis įmonėmis. Atsižvelkime į tai, kad yra daug kolūkių palikimo, įvairiausių apleistų sandėlių, įmonių, kurios paveldėjo, perėmė tuos grėžinius. Kiek sunaudojo, nustatyti sunku, galbūt kiti išvis nesinaudojo tuo grėžiniu. Tai tokią simbolinę įmoką tiems, kurie pamiršo registruoti, manyčiau, reikia nustatyti. Kas yra svarbiausia, kad nenukentės gyventojai, tie, kurie turi mažas pajamas, nes ši įmoka jiems nebus taikoma. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų už kalba V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerbiami kolegos, 5 tūkst. eurų nėra kokia nors nereikšminga įmoka, tai yra labai didelė įmoka ir keli šimtai vandenviečių yra tos, kurios aprūpina gyventojus kaime vandeniui. Dabar mes kalbame apie tai, kad jie bus apmokestinti už tai, kad 30 ar 20 metų po kolūkių sugriuvimo kas nors rūpinosi, kad tie žmonės būtų aprūpinti vandeniui. Tai jeigu jau, apgalvėtina, nepritarėme anai teiktai J. Baublio pataisai, tai bent jau pritarkime šiai gerbiamo G. Palucko pataisai, nes tai yra vis tiek koks nors palengvinimas. Mes neprikelsime nesumokėtų kokių nors mokesčių iš senovės. Žinote, čia ne Maironio eilėraštis, žinote, nors vieną žodelį iš senųjų laikų. Ačiū. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai. Balsuojame dėl G. Palucko pasiūlymo.

Užsiregistravo 104, balsavo 104: už – 54, prieš – 11, susilaikė 39. Pasiūlymui pritarta. (*Plojimai*)

Kolegos, dėl viso įstatymo projekto dėl balsavimo motyvų kalbėti prieš nori A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš tai stebiuosi valdančiąja dauguma. Jie kaip tas fokusininkas iš skrybėlės traukia tuos triušius vieną po kito. Ką tik mes svarstėme įstatymą, kad sąvartynų mokestis didėja penkis kartus. Dabar – kad reikės leisti lėšas grėžinio pasui, kad juridiniai asmenys turės mokėti 5 tūkst. eurų, tarsi nebūtų karo su pabėgėliais, nebūtų maro dėl kovidų ir energetinės krizės dėl išaugusių energijos kainų. Mes bandome sukrauti tą našta ant mūsų piliečių, lyg jiems būtų negana to, kas ištiko valstybę. Čia panašiai kaip su Energetikos įstatymo liberalizavimu, kurį reikia stabdyti. Aš suprantu, kad tai kada nors turi būti sutvarkyta, grėžiniai turi turėti pasą, bet aš nematau to proceso nuoseklumo ir turbūt pats netinkamiausias laikas.

Kalbant apie nuoseklumą, prisiminkime „Chevroną“ ir skalūninių dujų paiešką, prisiminkime ketinimus CO₂ laidoti žemės gelmėse. Mes jūsų siūlymais jau kiek kartų bandėme tas žemės gelmes užteršti, tą mūsų auksinį turtą – požeminį gelą vandenį. Ir dabar, per pandemiją, staiga kokia nors tvarka reikia taikyti mokesčius. Tikrai ne laikas dabar tai daryti. Aš pasisakau už tai, kad reikia sutvarkyti, bet kad laikas nėra tinkamas ir tai būtų papildoma finansinė našta toms bendrovėms, kurios turi grėžinių, po keletą šeimos ūkių ir taip toliau. Tad susilaikykime šiuo atveju.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų už kalba aplinkos ministras S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji kolegos, tikiuosi, Artūras suklydo, bet man atrodo, už šitai turėtų balsuoti ir gerbiami valdantieji, nes projektas registruotas ir V. Ažuolo, ir K. Mažeikos, ir K. Starkevičiaus.

Problema egzistuoja ilgą laiką. Lietuvoje trečdalis grėžinių yra neregistruoti. Aplinkos apsaugos inspektorai vaikščiodavo po bendruomenes, liaudiškai tariant, ten, kur buvo vandens bokštai. Pajininkai turėdavo vandens tinklus, žemės ūkio bendrovės tiekėdavo vandenį gyventojams be leidimų, be mokėjimo už žemės išteklius valstybei ir rizikuodavo šimtatūkstantinėmis baudomis. Žinome, kad praeitą kadenciją buvo įvairių bandymų sustabdyti šitai. Dabar sukuriamo laikinąją legalizavimo tvarką, kaip galima be dokumentų įteisinti šituos bedokumenčius vandentvarkos įrenginius. Savivaldybėms yra numatomas terminas, iki kada perimti šituos vandentvarkos įrenginius. Gyventojai turės saugumą, kad galės legaliai su Lietuvos geologijos tarnyba ir Aplinkos apsaugos departamentu nesislapstydami įregistruoti. Ir tai yra dešimtys tūkstančių grėžinių Lietuvoje.

Dabar vienintelis aspektas, kurį mes čia diskutavome, tai yra dėl grėžinio įregistravimo įmokos. Aš prašau supratimo, nes Teisės ir teisėtvarkos komitetas tris kartus svarstė šitą projektą. Buvo aiškus reikalavimas, kad reikia numatyti vienkartinę įmoką. Jinai nėra didelė, tai yra tikrai ke-

lių šimtų eurų aspektas, turint omeny, kad gręžiniai yra naudojami dešimtmečius. Aš labai kviečiu po svarstymo pritarti, eiti su projektu toliau ir džiaugtis iniciatyva, o ne peikti ją.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo projekto.

Užsiregistravo 112, balsavo 112: už – 109, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

18.10 val.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 13, 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-146(3) (svarstymo tęsinys)

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 13, 14 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-146(3). Prašau į tribūną Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkę A. Gedvilienę. Svarstysime pasiūlymus. Yra pasiūlymas dėl 3 straipsnio, jį teikia A. Kubilienė, A. Stončaitis, R. Šalaševičiūtė ir A. Norkienė. Kas pateiks iš kolegų? A. Kubilienės nematau. R. Šalaševičiūtė, prašom.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Pirmininke, aš neturiu pasiėmusi dokumentų dėl pasiūlymų pateikimo.

PIRMININKAS. A. Norkienė?

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Aušrine, turite?

PIRMININKAS. Prašom pristatyti pasiūlymą.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų mes norime papildyti, kad būtų infrastruktūros objektai yra įrengti sodininkų bendrijų ir jiems perduoti yra būtina gauti bendrijos sutikimą.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė nepritari. Mes manome, kad vienos grupės išskyrimas šiame įstatyme būtų ydingas. Be to, pažymėtina, kad sodininkų bendrojo naudojimo turto valdymą reglamentuoja Sodininkų bendrijų įstatymas.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau pasiūlymų nėra. Dėl motyvų dėl šio pasiūlymo nėra norinčių pasisakyti. Balsuojame dėl pasiūlymo, jam komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 105, balsavo 105: už – 42, prieš – 29, susilaikė 34. Pasiūlymui nepritarta.

Kolegos, dėl viso projekto dėl balsavimo motyvų prieš kalba A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (DPF). Kolegos, išties dešinieji, konservatoriai, teikia socialistinį projektą, kad toms savivaldybėms, kurios tvarkėsi blogai, kurios europinius pinigus ištaškė bala žino kam, nesutvarkė nei savo vandens tiekimo, nei nuotekų sistemų, nesukaupe atidėjimų renovacijai, nusiėdėjimui, šiandien viskas nurašoma. Sujungiamos blogai dirbusios su gerai dirbusiomis savivaldybėmis, išvedamas bendrasis vidurkis ir tada, sakykime, įsigalioja tokia socialistinė lygiava. Aš nematau, kad pats teisingiausias būdas spręsti tas problemas viską nurašant, tą neūkiškumą, galbūt net nusikalstamą neūkiškumą, toms buvusioms savivaldybėms, kurių šiandien tiek geriamojo vandens tiekimo, tiek nuotekų kaštai yra išaugę. Todėl siūlyčiau... Bent jau aš susilaikysiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų už kalba aplinkos apsaugos ministras S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Taip, aš norėčiau patikslinti. Gerbiama L. Nagienė taip pat iš tribūnos kalbėjo. Vis dėlto išlieka savivaldybių teisė ir įstatyme formuluojama: savivaldybės institucija gali inicijuoti, tai savivaldybės ne prievolė, o teisė. Ir čia ištaisoma, tiesiog juridinė klaida, kad ne sujungimo, bet jungimo reorganizavimo būdu, supraskite, kad niekas per prievartą nejungs, bet taip pat noriu iš karto pasakyti, kad už mėnesio Vyriausybė greičiausiai pateiks vandentvarkos reformą, ji yra iš esmės būtina. Bet čia yra taisoma tik techninė klaida, savivaldybė neturi prievolės sujungti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Balsuojame dėl projekto po svarstymo. (*Balsai salėje*) Dėl projekto. Balsavimas vyksta dėl viso projekto po svarstymo.

Užsiregistravo 106, balsavo 104 Seimo nariai: už – 95, prieš – 1, susilaikė 8. Pritarta po svarstymo Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pakeitimo projektui.

18.16 val.

Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1056, Administracinių nusižengimų kodekso 489 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1057 (pateikimo tęsinys)

Kitas klausimas – Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1056. Ir lydimasis Administracinių nusižengimų kodekso 489 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimo stadija. Kolegos, balsuojame.

Užsiregistravo 102, balsavo 102 Seimo nariai: už – 100, prieš nėra, susilaikė 2.

Kolegos, dar yra pasiūlymas dėl pagrindinio komiteto. Yra siūlomi du komitetai – Žmogaus teisių komitetas arba Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Turėsime balsuoti alternatyviai.

M. Lingė per šoninį mikrofoną. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Po frakcijos pasitarimo mūsų siūlymas būtų, kad kaip pagrindinis būtų Žmogaus teisių komitetas.

PIRMININKAS. Jūs, kaip komiteto pirmininkas, atsisakote. Ačiū. Ar galime bendru sutarimu pritarti dėl Žmogaus teisių komiteto kaip pagrindinio? Ačiū, pritarta. Kaip papildomas siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. (*Balsai salėje*) O Socialinių reikalų ir darbo komitetas nori kaip papildomas. Kaip papildomas kartu su Teisės ir teisėtvarkos komitetu būtų Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Galime pritarti dėl papildomų komitetų? Ačiū, pritarta. Dar per šoninį mikrofoną kolega A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Dar norėčiau, kad oficialiai svarstant kaip papildoma būtų ir Savižudybių ir smurto prevencijos komisija.

PIRMININKAS. Dėl komisijos kaip papildomo komiteto pritariame, kolegos? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Siūloma svarstyti gruodžio 14 dieną. Galime pritarti dėl svarstymo datos? Nematau prieštaraujančių. Ačiū, pritarta. Taigi, abiem projektams... Dėl lydimojo projekto, Administracinių nusižengimų kodekso, kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip papildomi – Socialinių reikalų ir darbo komitetas ir Žmogaus teisių komitetas, taip pat Savižudybių ir smurto prevencijos komisija. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Svarstymas taip pat gruodžio 14 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

18.19 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 167 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-954 (pateikimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, dabar darbotvarkės 2-25 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso 167 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-954. Pateikimo stadija. Balsavimas.

Užsiregistravo 105, balsavo 104: už – 104, prieš ir susilaikiusių nėra. Po pateikimo projektui pritarta. Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 9 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

18.20 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 234, 244 ir 381 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-921, Administracinių nusižengimų kodekso 627 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 630¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-920 (pateikimo tęsinys)

Kiti du projektai kartu kaip paketas – Baudžiamojo proceso kodekso 234, 244 ir 381 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-921 ir Administracinių nusižengimų kodekso 627 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 630¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-920. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu po pateikimo. Abiem projektams svarstyti kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

18.21 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 29, 71, 424, 427, 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1013 (pateikimo tęsinys)

Kitas projektas – Administracinių nusižengimų kodekso 29, 71, 424, 427, 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1013. Pateikimo stadija. Ar galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Dėl komitetų ir dėl svarstymo? Ačiū – pritarta. Balsavimas dėl šių klausimų baigtas.

Einame toliau pagal darbotvarkę, tiksliau – dirbame toliau pagal darbotvarkę.

18.22 val.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 6, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 29, 30, 31, 33, 35, 39, 49, 50, 51, 72, 73, 76, 93, 97, 99, 102, 107, 111, 112, 114 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 14¹, 14², 15¹, 15², 15³, 15⁴, 15⁵, 15⁶, 44¹, 107¹, 111¹ straipsniais ir V skyriaus pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1063, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43¹, 43², 43³, 43⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1064, Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1065, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 9, 10, 73 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1066, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 5, 35 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1067, Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 10, 24 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1068, Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 55, 78 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1069, Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1070, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1071, Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 2, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1072, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 11, 14, 15, 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1073, Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 4, 12, 15, 22 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1074, Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 6, 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1075, Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1076 (pateikimas)

Kompleksinis 2-19 klausimas – Finansinių priemonių rinkų daugelio straipsnių pakeitimo ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-1063 ir trylika lydymųjų įstatymų projektų, jų numeriai: Nr. XIVP-1064, Nr. XIVP-1065, Nr. XIVP-1066, Nr. XIVP-1067, Nr. XIVP-1068, Nr. XIVP-1069, Nr. XIVP-1070, Nr. XIVP-1071, Nr. XIVP-1072, Nr. XIVP-1073, Nr. XIVP-1074, Nr. XIVP-1075 ir Nr. XIVP-1076. Pranešėja – finansų ministrė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Teikiamas keturiolikos įstatymų projektų paketas, pristatysiu juos visus kartu. Projektais perkliamos keturios Europos Sąjungos direktyvos ir įgyvendinami penki Europos Sąjungos reglamentai.

Projektų tikslas – Finansinių priemonių rinkų įstatymo projektu siekiama perkelti Europos Sąjungos teisės aktus į Lietuvos įstatymus ir taip pasiekti šių pagrindinių tikslų: nustatyti finansų maklerio įmonėms riziką ribojančius ir priežiūros reikalavimus, kurie būtų proporcingi finansų maklerio įmonės veiklos pobūdžiui, dydžiui ir prisiimtai rizikai. Naujos taisyklės leis geriau valdyti finansų maklerio įmonių riziką, kurią jos gali kelti visai finansų sistemai. Projektais taip pat siekiama išvengti neproporcingos naštos finansų maklerio įmonėms, pasiekti pusiausvyrą užtik-

rinant įmonių saugumą ir patikimumą, vengiant pernelyg didelių išlaidų, kurios galėtų pakenkti tų įmonių verslo veiklos gyvybingumui. Taip pat suderinti Lietuvos teisę su naujomis Europos Sąjungos sutelktinio finansavimo taisyklėmis, jos įtvirtintos Europos Sąjungos reglamente.

Dėl naujo Europos Sąjungos reglamentavimo Lietuvos sutelktinio finansavimo platformų operatoriams bus sudaryta galimybė plėsti veiklą ir sutelktinio finansavimo paslaugas teikti kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, dėl to padidės Lietuvos sutelktinio finansavimo rinkos konkurencingumas. Smulkiam ir vidutiniam verslui bus lengviau gauti alternatyvų finansavimą ir pritraukti daugiau investicijų, padidės investuotojų apsaugos lygis.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre, jūs labai konkrečiai ir aiškiai pristatėte projektą. Klausiančių nėra. Dėl motyvų norinčių pasisakyti nėra. Balsuosime, kai bus balsavimas.

18.25 val.

Civilinio kodekso 6.228¹, 6.228³, 6.228⁴, 6.228⁶, 6.228⁷, 6.228⁸, 6.228¹⁰, 6.228¹¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1026, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1027, Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo Nr. X-1409 2, 5, 6, 7, 13, 14, 16, 20, 21, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1028 (pateikimas)

Kitas įstatymų projektų paketas – Civilinio kodekso keleto straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 2, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas ir Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo keleto straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimo stadija. Pristato teisingumo ministrė E. Dobrovolska.

E. DOBROVOLSKA (LF). Ačiū posėdžio pirmininkui ir Seimo nariams, kurie nusprendė dar paklausti apie mano teikiamų projektų paketą. Iš esmės šių trijų įstatymų projektų pakeitimais siekiama užtikrinti direktyvų, keičiamos keturios Europos Sąjungos vartotojų apsaugos direktyvos, dar vadinamos „Omnibus“ direktyvomis, nuostatų perkėlimą į nacionalinę teisę. Šios nuostatos turėtų būti pradėtos taikyti nuo kitų metų gegužės 28 dienos, todėl dar yra pakankamai laiko išnagrinėti komitetuose. Labai trumpai apie pagrindines nuostatas.

Civilinio kodekso pakeitimo įstatymo projekte atnaujinami vartotojams prieš sutarties sudarymą teikiamos informacijos reikalavimai iš esmės dėl skaitmeninių elementų turinčių prekių, todėl vartotojai turi teisę gauti informaciją apie skaitmeninių elementų turinčių prekių skaitmeninio turinio ir skaitmeninių paslaugų funkcionalumą ir sąveikumą.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo pakeitimo esmė – patikslinami kriterijai ir aplinkybės, į kurias atsižvelgiama skiriant baudas už teisės aktų, reglamentuojančių vartotojų apsaugą, pažeidimus, taip pat nustatomos baudos už plačiai paplitusius pažeidimus ir už Europos Sąjungos mastu plačiai paplitusius pažeidimus. Kitaip sakant, už vartotojų teisių pažeidimus, kurie padaryti ne tik Lietuvoje.

Vienas svarbiausių elementų – Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pakeitimo projektas numato atsakomybę už tai, kai mes turime skirtingos kokybės prekes, parduodamas ne tik Lietuvoje, bet būtent ir kitose Europos Sąjungos valstybėse.

Projektai suderinti su suinteresuotomis valstybėmis, institucijomis ir yra be pastabų. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama ministre. Jūsų niekas nenori paklausti. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti.

18.28 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 106 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1002, Administracinių nusižengimų kodekso 666 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1003 (pateikimas)

Dabar jūs galite pristatyti kitus projektus: Baudžiamojo proceso kodekso 106 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1002 ir Administracinių nusižengimų kodekso 666 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1003. Pateikimo stadija. Teisingumo ministrė E. Dobrovolska. Prašom.

E. DOBROVOLSKA (LF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Projektų tikslas yra įgyvendinti Konstitucinio Teismo nutarimą, kuriuo konstatuota, kad Baudžiamojo proceso kodekso 106 straipsnis tiek, kiek pagal jį asmeniui, dėl kurio priimtas išteisinamasis nuosprendis, nėra atlyginamos išlaidos advokato paslaugoms apmokėti, prieštarauja Konstitucijai. Atitinkamai teikiame pakeitimus. Labai trumpai.

Projektu siūloma numatyti, kad asmens patirtos išlaidos advokato paslaugoms apmokėti būtų atlyginamos tais atvejais, kai asmuo yra išteisinamas. Antra, kad atsižvelgiant į bylos aplinkybes būtų atlyginamos tik būtinos ir pagrįstos išlaidos advokato paslaugoms apmokėti. Trečia, kad tos išlaidos būtų atlyginamos iš valstybės lėšų teisės aktų nustatyta tvarka.

Administracinių nusižengimų kodekso projektu siūloma numatyti, kad asmens patirtos išlaidos advokatui ar jo padėjėjui, kai teiseną nutraukiama, būtų atlyginamos iš valstybės ar savivaldybės biudžeto.

Taip pat norėčiau informuoti, kad šiandien yra priimta laikinoji tvarka tol, kol mes priimsime įstatymų pagrindus šią tvarką. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų nori paklausti R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Iš tikrųjų laiku teikiamas pasiūlymas. Labai daug žmonių ir į mus, Seimo narius, kreipiasi patyrę tą neteisybę, vienu metu gavę administracinio nusižengimo protokolą, o kitu atveju laimėję teismus negauna kompensacijos už patirtus nuostolius. Dėl pačios kompensavimo tvarkos vis tiek kyla daug klausimų. Aš noriu, kad jūs paaiškintumėte, kokia bus tvarka, konkretus kelias, į kokias institucijas po tokio teismo sprendimo privalės kreiptis pilietis? Kada arba iki kada jis galės tai padaryti ir į kokią instituciją? Ir ar toms institucijoms, kadangi administracinių nusižengimų protokolus surašo labai įvairios institucijos – ir savivaldybės, ir valstybės, ir taip toliau, ir viešosios tvarkos skyrius, ir policininkas, taip pat paliekama teisė skųsti sprendimą atlyginti žmogui už advokato arba advokato padėjėjo išlaidas?

Antras klausimas. Kaip reikės pagrįsti, kad tikrai būtinos ir pagrįstos tos išlaidos, nes advokatų dalyvavimas kiekvienu atveju yra... Žmogus jaučiasi saugiau, kai jis dalyvauja.

E. DOBROVOLSKA (LF). Labai ačiū, kolege, už klausimą. Atsakant, kokia yra dabar taikoma laikinoji tvarka, kur Teisingumo ministerija būtent išsiuntė rekomendacijas, tai yra decentralizuotas modelis. Kitaip sakant, tos institucijos, kurios ir priėmė sprendimą konkrečioje byloje, ar administracinių nusižengimų, ar mes kalbame apie baudžiamąsias, decentralizuotai ir sumoka tas išlaidas, kurias teismas priteisia.

Koks bus pasirinktas algoritmas, priėmus šiuos įstatymų pakeitimus, tai būtent šiuo metu ir yra dėliojama Vyriausybėje. Tai yra pasirenkama, ar centralizuotas, ar decentralizuotas. Lygia greta bus nustatyta visa ta tvarka, dėl kurios jūs užduodate klausimą. Taip pat bus patikslinta, kaip šiandien Teisingumo ministerijos yra nustatyti maksimalūs dydžiai. Kiek gali būti priteisiama civilinėse bylose, tai bus dar nustatyta būtent ir dėl baudžiamojo proceso, administracinių nusižengimų.

Kitaip sakant, tol, kol Seime mes galėsime pritarti būtent šiam įstatymų paketo pakeitimui, atsiras ši tvarka ir ją tikrai viešai paskelbsime. Šiandien jau galiojančios rekomendacijos numato decentralizuotai. Kitaip sakant, ta institucija, kuri ir priėmė, tarkime, protokolą, ir atsakinga, kad galėtų atlyginti tas žalias. Tikiuosi, atsakiau į jūsų klausimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiama ministre, daugiau nėra norinčių jūsų paklausti. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra norinčių pasisakyti.

E. DOBROVOLSKA (LF). Jeigu aš tik galėčiau, posėdžio pirmininke, paprašyti jūsų, yra numatyta svarstyti pavasario sesijoje, bet kalbėjau su Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininku, kad būtų galima siūlyti gruodžio 9 dieną, kad mes spėtume dar per šią sesiją priimti.

PIRMININKAS. Jūs turite omeny šį Baudžiamojo proceso ir Administracinių nusižengimų?

E. DOBROVOLSKA (LF). Taip.

PIRMININKAS. Gerai. Čia bus po pritarimo. Kolegos, gal galime bendru sutarimu, kadangi... (*Balsai salėje*) Nėra prieštaraujančių. (*Balsai salėje*) Galime bendru sutarimu pritarti Baudžiamojo proceso kodekso ir Administracinių nusižengimų kodekso projektams? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Pakoreguojame svarstymo datą – gruodžio mėnesį. Nematau komiteto pirmininko. Tarkime, gruodžio 9 dieną. Siūlomas pagrindiniu komitetu Teisės ir teisėtvarkos komitetas dėl abiejų. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta tiek dėl svarstymo datos, tiek dėl pagrindinio komiteto. Dėkojame, ministre.

18.33 val.

Civilinio kodekso 6.228¹, 6.228³, 6.228⁴, 6.228⁶, 6.228⁷, 6.228⁸, 6.228¹⁰, 6.228¹¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1026, Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 2, 40 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1027, Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo Nr. X-1409 2, 5, 6, 7, 13, 14, 16, 20, 21, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-1028 (pateikimo tęsinys)

Taip pat gal galime dėl Civilinio kodekso, Vartotojų teisių ir dėl Nesąžiningos komercinės veiklos įstatymų bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Siūlomi komitetai: Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis, kaip papildomas – Žmogaus teisių komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 21 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta dėl komitetų ir svarstymo datos. Ačiū, ministre.

E. DOBROVOLSKA (LF). Dar vienas.

PIRMININKAS. Dar vienas projektas. Atsiprašau. Baudžiamojo kodekso 60, 129, 135, 138, 169, 170, 170¹ ir 170² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-871. Pranešėja – teisingumo ministrė E. Dobrovolska.

18.34 val.

Baudžiamojo kodekso 60, 129, 135, 138, 169, 170, 170¹ ir 170² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-871 (pateikimas)

E. DOBROVOLSKA (LF). Labai ačiū. Tai labai trumpai.

PIRMININKAS. Pateikimo stadija.

E. DOBROVOLSKA (LF). Projekto tikslas yra pašalinti Europos Komisijos identifikuotas būtent perkėlimo į nacionalinę teisę spragas. Tai yra du elementai, kurie keičiami. Tai yra dėl neapykantos kalbos ir neapykantos nusikaltimų kaip atskiri kriterijai numatomi būtent odos spalva ir etninė kilmė.

O kai mes kalbėtume dėl Baudžiamojo kodekso straipsnio, susijusio su baudžiamąja atsakomybe už viešą pritarimą tarptautiniams nusikaltimams SSSR ar nacistinės Vokietijos nusikaltimams, jų neigimą ar šiurkštų menkinimą, siūlomos dvi pataisos. Pirmoji, nustatyti, kad baudžiamoji atsakomybė už šiuos nusikaltimus atsirastų ne tik tada, kai dėl pritarimo tokiems nusikaltimams, jų neigiamo ar šiurkštaus menkinimo buvo sutrikdyta viešoji tvarka, bet ir tais atvejais, kai viešoji tvarka galėjo būti sutrikdyta. Ir antra, atsisakyti baudžiamąją atsakomybę ribojančio požymio, jis neatitinka pamatinių sprendimų nuostatų. Mielai atsakysiu į klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų niekas nenori klausyti. Dėl balsavimo motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Kolegos, ar dėl šio projekto galime apsispręsti ir po pateikimo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis

Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip papildomas – Žmogaus teisių komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime pritarti dėl komitetų ir svarstymo datos? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

18.36 val.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 6, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 29, 30, 31, 33, 35, 39, 49, 50, 51, 72, 73, 76, 93, 97, 99, 102, 107, 111, 112, 114 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 14¹, 14², 15¹, 15², 15³, 15⁴, 15⁵, 15⁶, 44¹, 107¹, 111¹ straipsniais ir V skyriaus pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1063, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 11, 42, 43, 43¹, 43², 43³, 43⁷ straipsnių ir 1, 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1064, Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1065, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 9, 10, 73 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1066, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 5, 35 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1067, Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 10, 24 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1068, Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 2, 55, 78 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1069, Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 2, 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20, 26 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1070, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1071, Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 2, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1072, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 11, 14, 15, 36 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1073, Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 4, 12, 15, 22 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1074, Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo Nr. XIII-1257 6, 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1075, Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1076 (*pateikimo tęsinys*)

Gerbiami kolegos, kitas projektas, kviečiamas aplinkos... (*Balsai salėje*) Atsiprašau. Gerbiami kolegos, ką tik, neseniai išklausėme ypač trumpą ir konkretų pristatymą net 14 įstatymų projektų. (*Balsai salėje*) Ar galime dėl jų apsispręsti po pateikimo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dėl visų projektų kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstymo data siūloma gruodžio 14 diena. Galime pritarti dėl komitetų ir svarstymo datos? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Seimo narių pareiškimai. A. Gedvilas. (*Balsai salėje*) Nėra A. Gedvilo. Kolegos, registruojamės.

Užsiregistravo 48 Seimo nariai. Gerbiami kolegos, popietinis lapkričio 16 dienos posėdis baigtas. (*Gongas*) Ačiū.

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Adamkus Valdas 313, 375, 403
Adenaueris Konradas (Adenauer Konrad) 404, 406
Adomaitis Kasparas 265, 266, 445, 455, 457, 459, 471, 472, 483
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 107, 108, 109, 333, 407, 486
Alekna Virgilijus 145, 150, 222, 459
Aleksandrovičius Radži 205
Andrikienė Laima Liucija 315, 320
Andrukaitienė Irena 214, 215
Anušauskas Arvydas 245
Armonaitė Aušrinė 68, 364, 365, 366, 367, 394, 412
Asadauskaitė-Zadneprovskienė Laura 146, 150
Augūnaitė Viltė 215
Auštrevičius Petras 321
Ažuolas Valius 90, 91, 98, 116, 127, 129, 152, 155, 164, 202, 206, 234, 235, 236, 237, 239, 248, 249, 288, 315, 346, 349, 393, 398, 492, 527, 531

B

Bagdonas Andrius 356, 357, 445, 448, 449, 455, 457, 459, 461
Baidenas Džo, Džozefas (Biden Joe, Joseph) 320
Bakas Vytautas 51, 53, 56, 99, 145, 165, 198, 199, 200, 211, 249, 254, 304, 307, 331, 332, 334, 337, 340, 354, 355, 356, 361, 362, 363, 371, 435, 436
Balčytis Zigmantas 124, 182, 327, 411, 413
Baltokas Paulius 188, 189, 190, 191
Bartkevičius Kęstutis 277
Bartoševičius Kristijonas 277, 293, 297, 299
Baškienė Rima 67, 68, 69, 123, 137, 246, 326, 371, 399, 419, 421, 525, 526
Baublys Juozas 199, 244, 400, 445, 511, 530, 531
Baubonis Danutis 52
Baubonytė Evelina 52
Bičiūnas Tomas 72, 108, 109, 455
Bilkštytė Rūta 348, 349, 350, 352
Bilotaitė Agnė 66, 161, 329, 352, 353, 354, 486
Bitinas Audrius 88, 89, 90
Budbergytė Rasa 95, 123, 126, 131, 436, 457, 459, 460, 461
Bukauskas Kristijonas Lukas 228, 243
Bukauskas Valentinas 458, 460, 492, 493, 494
Burokienė Guoda 82, 95, 96, 234, 250, 373, 470
Butkevičius Algirdas 67, 92, 98, 99, 100, 112, 122, 147, 148, 149, 170, 178, 181, 224, 225, 408, 409, 421, 437, 449

C

Cicinas Rytis 205

Č

Čaplinskas Saulius 377, 378
Čepononis Antanas 500, 501, 503, 507, 508, 511

Česnulevičiūtė-Markevičienė Vaida 345, 346, 347, 350, 351, 352
Čmilytė-Nielsen Viktorija 37, 118, 160, 161, 182, 214, 251, 280, 313, 323, 324, 371, 401, 455

D

Danielė Morgana 76, 78, 109, 284, 509, 510
De Gasperis Alčidė (De Gasperi Alcide) 404
Dmitrijev Vitalij 359, 360
Dobrovolska Evelina 360, 361, 362, 363, 535, 536, 537
Duda Andžejus (Duda Andrzej) 182, 183, 185
Dulkys Arūnas 70, 87, 156, 175, 176, 177, 178, 179, 244, 248, 256, 259, 384, 409, 410, 411, 413
Dumbrava Algimantas 108, 109, 408, 523
Džemiliovas Mustafa (Džemiliov Mustafa) 320
Džiugelis Justas 94, 106, 107, 139, 158, 211, 294, 301, 302, 388, 389, 390, 499, 501, 520, 521, 523, 524

F

Fiodorovas Viktoras 124, 153, 205, 248, 419, 448, 463, 464, 474
Fotyga Ana (Fotyga Anna) 322

G

Gaižauskas Dainius 66, 166, 249, 311, 329, 330, 335
Gapšys Vytautas 100, 127, 134, 201, 202, 310, 437, 468, 469, 470, 476
Gedvilas Aidas 70, 153, 158, 160, 246, 247, 408, 409, 410, 444, 445, 453, 495, 510, 538
Gedvilienė Aistė 172, 217, 266, 269, 271, 272, 273, 278, 453, 457, 459, 472, 511, 529, 530, 532
Gentvilas Eugenijus 78, 130, 131, 156, 165, 186, 193, 194, 207, 257, 259, 324, 328, 329, 331, 334, 348, 365, 366, 372, 380, 382, 385, 386, 396, 407, 454, 520
Gentvilas Simonas 58, 59, 60, 61, 63, 68, 69, 70, 116, 218, 246, 394, 411, 439, 453, 480, 481, 482, 487, 530, 531, 532
Giraitytė-Juškevičienė Vaida 153, 202, 248, 419, 431, 462, 463
Girskienė Ligita 58, 59, 60, 61, 62, 63, 115, 171, 227, 230, 400
Glaveckas Kęstutis 454
Golīs Šarlis de (Gaulle Charles de) 406
Gražulis Petras 37, 38, 44, 55, 73, 80, 81, 99, 102, 106, 118, 119, 148, 160, 164, 236, 262, 267, 280, 281, 283, 285, 301, 318, 327, 331, 334, 341, 342, 372, 374, 376, 381, 397, 398, 399, 402, 405, 408, 418, 430, 432, 455, 517, 518, 520
Griškevičius Domas 51, 52, 111, 125, 199, 431, 485, 492, 500

Grunskienė Nida 161, 164, 165, 166, 167

Gudauskas Jonas 286, 530

H

Haase Irena 425, 458, 459, 507, 508, 512

Hantingtonas Samjuelis Filipsas

(Huntington Samuel Phillips) 328

Hiumas Deividas (Hume David) 319

Hofertienė Romualda 214, 215

J

Jankūnas Rimas 104

Janukovyčius Viktoras (Janukovyč Viktor) 316, 319, 320

Jarutis Jonas 37, 102, 146, 234, 243, 244, 313, 328,
489, 519

Johanson Ylva (Johansson Ylva) 70, 71

Jonauskas Linas 58, 59, 60, 61, 63, 374, 394, 483, 484, 485

Jovaiša Eugenijus 40, 238, 281

Jovaiša Sergejus 54, 55, 155, 193, 194, 195, 197, 199,
202, 279, 327, 357, 425, 443, 444

Jukna Vigilijus 62, 301, 455, 474, 475, 476, 487, 530

Juozapaitis Vytautas 40, 231, 281, 283, 291, 292, 297,
298, 299, 300

Juška Ričardas 96, 266, 284, 371, 501, 502

K

Kačinskaitė-Urbonienė Ieva 44, 51, 67, 103, 104, 137,
142, 153, 158, 177, 181, 289, 371, 378, 379, 465, 466,
467, 477, 478, 479, 501, 504, 521

Kairys Simonas 246, 247

Kanopa Vidmantas 301, 492, 530

Kasčiūnas Laurynas 203, 266, 270, 287, 288, 331,
332, 376

Kepenis Dainius 46, 47, 48, 70, 106, 164, 179, 247, 253,
371, 385, 388, 389, 393, 398, 402, 495, 496

Kernagis Vytautas 371

Kindurys Gintautas 125, 455, 481, 502, 522

Klyčko Vitalijus (Klyčko Vitalij) 320

Kosciuška Tadas (Kościeszko Tadeusz) 185

Kreivys Dainius 96, 98, 99, 100, 101, 172, 235, 236,
237, 239, 409, 412

Kroftas Nikas (Croft Nick) 76

Kubilienė Asta 428, 430, 532

Kubilius Andrius 172, 223, 378, 462, 463

Kukuraitis Linas 144, 154, 155, 358, 422, 423, 424, 425,
426, 431, 455, 470, 478, 502, 503, 504, 517, 523, 524,
525, 526, 527

Kuodis Raimondas 388

Kupčinskis Andrius 45, 111, 168, 169, 199, 200, 221,
222, 224, 268, 273, 274, 278, 284, 285, 368, 440, 445,
449, 450, 455, 514

L

Labanavičius Deividas 234

Landsbergis Gabrielius 71, 306, 520

Lazutka Romas 421

Leiputė Orinta 45, 313, 413, 516

Leninas Vladimiras (Lenin Vladimir) 55, 319

Lydeka Arminas 167, 304, 306, 315, 317, 325, 372,
373, 381

Lingė Mindaugas 102, 104, 106, 134, 135, 138, 139,
143, 157, 180, 181, 212, 229, 230, 256, 284, 337, 341,
384, 417, 418, 422, 425, 431, 432, 458, 459, 460, 461,
462, 487, 502, 503, 506, 507, 522, 523, 524, 525,
527, 533

Lopata Raimundas 302, 315, 320, 321, 345

Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 66,
164, 186, 328, 329, 330, 332, 333, 334, 384, 455

Lundborgas Peteris (Lundborg Petter) 424

M

Macijauskas Mindaugas 85, 86, 87, 88, 89, 90

Maironis, Mačiulis Jonas 531

Majauskas Mykolas 42, 50, 51, 54, 55, 94, 95, 96, 112,
134, 145, 148, 189, 190, 220, 260, 261, 262, 263, 284,
309, 310, 312, 346, 347, 349, 391, 431, 443, 444, 456,
457, 459, 460, 468, 469, 470, 471, 477, 503, 508, 520,
521, 527

Maldeikis Matas 145, 220, 351, 398, 461

Masiulis Eligijus 334

Masiulis Kęstutis 39, 46, 52, 55, 107, 119, 161, 187,
188, 191, 192, 238, 239, 324, 330, 331, 334, 335, 343,
373, 380, 381, 388, 406, 407, 430

Matelis Bronislovas 207, 511, 531

Matijošaitis Marius 267, 307, 319, 371, 457, 459

Matulas Antanas 57, 177, 259, 377, 378, 379, 400, 401

Matulionienė Vida 75

Mazuronis Andrius 65, 72, 87, 88, 118, 147, 148, 150,
201, 221, 251, 270, 415, 424

Mažeika Kęstutis 60, 63, 64, 166, 173, 206, 207, 208,
234, 235, 238, 239, 273, 274, 470, 481, 484, 498, 511,
530, 531

Mekas Jonas 40

Merkel Angela (Merkel Angela) 455

Meškauskas Ignas 229, 243

Mickevičius Adomas (Mickiewicz Adam) 186

Mikštas Deividas 228, 243

Mitalas Vytautas 128, 157, 160, 175, 186, 214, 243,
251, 288, 313, 335, 371, 399, 414, 415, 468

Mogenienė Laima 525, 526

Moraveckis Mateušas (Morawiecki Mateusz) 282

Morgentas Hansas Joachimimas
(Morgenthau Hans Joachim) 319

Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 371, 405, 406

N

Nagienė Laima 92, 110, 139, 155, 178, 187, 191, 192, 200, 202, 244, 258, 259, 288, 342, 354, 362, 366, 386, 389, 397, 417, 423, 425, 426, 436, 466, 475, 476, 479, 482, 485, 496, 497, 511, 517, 520, 524, 525, 526, 532
 Nausėda Gitanas 182, 183, 186, 375, 383, 384, 468
 Navickas Andrius 39, 47, 48, 55, 106, 389, 515, 517, 533
 Navickas Kęstutis 245, 411
 Navickienė Monika 67, 118, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 155, 179, 180, 181, 182, 358, 359, 505, 506, 514, 515, 516, 517, 526, 527
 Nekrošius Arvydas 166
 Neverovič Jaroslav 307, 308, 309
 Norkienė Aušrinė 234, 532
 Norkūnas Gediminas 343, 344, 345

O

Olševski Česlav 371
 Ošmianskienė Monika 73, 110, 294, 359, 426, 470, 503

P

Pabedinskienė Algimanta 504
 Pakarklytė Ieva 196, 272, 273, 448, 468, 517
 Palionis Andrius 51, 53, 54, 64, 67, 68, 69, 95, 111, 112, 123, 247, 351, 455, 456, 466, 474, 483, 488
 Paluckas Gintautas 118, 144, 170, 194, 196, 197, 201, 264, 304, 313, 371, 390, 408, 409, 439, 440, 442, 448, 449, 529, 530, 531
 Pašilis Evaldas 164
 Pavilionis Žygimantas 82, 280, 281, 283, 304, 305, 313, 315, 320, 321, 381, 403, 407, 458, 460
 Perlsas Fricas (Perls Fritz) 389
 Petkevič Beata 325, 404, 516
 Petrošius Audrius 43, 56, 142, 206, 221, 227, 334, 387, 393
 Pinskus Jonas 131, 201, 286, 462, 463, 493, 494
 Pliateris Konstantinas 183
 Pociūnienė Liuda 204, 397, 398, 399
 Pocius Arvydas 270, 457, 458
 Porošenka Petro (Porošenko Petro) 320
 Pranckietis Viktoras 375, 454, 457, 459, 531
 Puidokas Mindaugas 73, 77, 78, 103, 106, 109, 153, 154, 157, 165, 222, 230, 257, 260, 383, 384, 387, 388, 393, 395, 398, 403, 407, 413
 Pupinis Edmundas 39, 43, 100, 127, 129, 131, 180, 228, 229, 288, 310, 351, 357, 364, 366, 379, 419, 434, 435, 437, 466, 470, 471, 475, 479, 487, 488, 513
 Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 314, 317, 329

R

Račas Antanas 381
 Radžis, žr. Aleksandrovičius Radži 205

Rakutis Valdas 40, 187, 343, 393, 486
 Raskevičius Tomas Vytautas 72, 73, 354, 355, 458, 460, 468, 478, 486
 Razma Jurgis 45, 46, 66, 72, 101, 102, 113, 118, 119, 131, 160, 208, 216, 231, 267, 271, 276, 277, 280, 282, 294, 390, 391, 392, 455, 469, 470, 493, 494, 518, 524, 525
 Reiganas Ronaldas (Reagan Ronald) 333
 Rudelienė Edita 454, 523, 524

S

Saakašvilis Micheilas (Saakašvili Micheil) 322
 Sabatauskas Julius 40, 41, 42, 72, 222, 248, 489, 496, 506, 507, 519, 520, 521
 Sabutis Eugenijus 168, 195, 210, 313, 371, 467
 Sadonis Arūnas 513
 Saudargas Paulius 37, 54, 108, 160, 214, 231, 282, 371, 389, 407
 Savickas Lukas 122, 170, 217, 272, 365, 390, 427, 428, 429, 430, 433, 434, 448, 449
 Segalovičienė Irena 254, 255, 256, 257, 258, 259
 Sejonienė Jurgita 47, 64, 102, 132, 152, 153, 154, 155, 179, 260, 377, 382, 402
 Sekmokas Arvydas 172
 Sysas Algirdas 65, 67, 73, 134, 135, 139, 140, 147, 149, 150, 180, 221, 222, 244, 245, 267, 273, 275, 313, 356, 357, 358, 361, 363, 385, 387, 390, 426, 428, 429, 434, 519
 Skaisgirytė Asta 303, 304, 305
 Skaistė Gintarė 67, 82, 119, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 412, 534
 Skardžius Artūras 43, 64, 68, 69, 93, 94, 97, 101, 102, 107, 169, 170, 171, 223, 225, 226, 237, 238, 239, 245, 267, 273, 275, 276, 297, 309, 310, 315, 316, 347, 350, 351, 354, 356, 359, 378, 396, 397, 399, 405, 411, 412, 456, 462, 464, 466, 470, 481, 485, 486, 496, 498, 499, 500, 512, 521, 531, 532
 Skorina Pranciškus (Skaryna Francysk) 40
 Skritulskas Mindaugas 41, 42, 43, 286, 408
 Skuodis Marius 90, 92, 93, 292, 413, 489, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499
 Skvernelis Saulius 146, 182, 310, 367
 Slušnys Linas 46, 47, 48, 56, 57, 72, 73, 74, 78, 109, 110, 190, 383, 386, 408
 Sobieskis Jonas (Sobieski Jan) 333
 Stalinas Josifas (Stalin Josif) 319
 Starkevičius Kazys 111, 193, 194, 204, 224, 234, 235, 236, 237, 238, 263, 268, 436, 437, 438, 445, 449, 457, 531
 Stončaitis Algirdas 42, 43, 61, 73, 79, 80, 81, 375, 376, 399, 415, 417, 418, 532
 Streikus Zenonas 45, 46, 48
 Strolys Marius 182, 186
 Stulginskis Aleksandras 46, 115

Surplys Giedrius 82, 193, 194, 281, 288, 306, 321, 322,
354, 380, 389, 406, 428

Š

Šadžius Rimantas 521

Šakalienė Dovilė 110, 262, 315, 316, 317, 456, 516

Šalaševičiūtė Rimantė 153, 418, 494, 532

Šarknickas Robertas 48, 127, 129, 135, 138, 143, 188,
206, 231, 245, 246, 253, 254, 265, 276, 277, 283, 290,
291, 292, 293, 294, 297, 298, 299, 300, 326, 374, 375,
391, 399, 410, 411, 422, 457, 459, 462, 467, 475,
482, 508

Ščajevienė Sigita 192, 193

Šedbaras Stasys 38, 39, 40, 72, 107, 108, 109, 203, 204,
264, 270, 271, 285, 301, 302, 303, 376, 440, 443, 484,
485, 486, 508, 513, 514, 530

Šimašius Remigijus 495

Šimonytė Ingrida 38, 68, 111, 153, 154, 172, 223, 238,
244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 256, 259, 281, 282,
324, 325, 326, 327, 328, 330, 383, 410, 411, 412, 414,
476, 488, 520

Širinskienė Agnė 57, 58, 234, 331, 371

Šiugždiniienė Jurgita 69, 187, 188, 290, 410

Šovienė Jūratė 335, 338, 339

Šumanas Robertas, Roberas (Schuman Robert) 404

T

Tamašunienė Rita 53, 55, 95, 112, 119, 124, 128, 133,
193, 199, 280, 281, 282, 325, 371, 402, 403, 404, 405,
406, 407, 408, 501, 536

Tarasiukas Borisas (Tarasiuk Boris) 320

Targamadžė Vilija 68, 69, 187, 190, 322

Tomilinas Tomas 58, 59, 60, 61, 62, 70, 105, 126, 139,
144, 154, 155, 179, 193, 194, 200, 230, 258, 272, 274,
308, 327, 328, 332, 353, 374, 375, 380, 394, 410, 411,
419, 420, 421, 422, 430, 470, 471, 478, 495, 501,
525, 526

Tomkus Žilvinas 274, 275

Trampas Donaldas (Trump Donald) 310

Tumėnas Stasys 39, 190, 205, 231, 249, 252, 342, 363,
428, 510

U

Urbanavičius Justinas 58, 60, 61, 64, 101, 171, 199, 203,
224, 263, 287, 374, 375, 398

Utkus Algirdas 251, 252, 253, 254, 401, 402, 415

V

Vaitiekūnas Petras 320

Vaitkus Romualdas 203, 218, 219

Valatka Rimvydas 386

Valinskas Arūnas 386, 395

Valionytė Birutė 215

Valkiūnas Valdemaras 42, 51, 55, 93, 99, 129, 130, 131,
143, 165, 171, 173, 197, 199, 201, 202, 218, 261, 263,
305, 315, 453, 454, 482, 513, 514

Varanauskaitė Jūratė 335, 336, 337, 338

Varkalys Jonas 371

Varžgalys Juozas 234

Veryga Aurelijus 53, 75, 78, 79, 81, 110, 152, 153, 155,
177, 178, 371, 373, 374, 377, 379, 390, 396, 458, 459,
508, 509, 510, 518, 529

Vilkauskas Kęstutis 43, 61, 63, 70, 80, 130, 182, 198,
200, 201, 211, 246, 257, 272, 296, 297, 298, 299, 300,
335, 357, 379, 411, 412, 429, 464, 467, 495

Vingrienė Virginija 272, 273

Vinkus Antanas 46, 94, 191, 192, 195, 244, 252, 286,
289, 401, 402, 411, 412, 413, 424, 426, 467, 477

Višinskienė Dalia 338, 339, 340, 341, 342, 343

Vyšniauskas Andrius 65, 112, 132, 204, 205, 206, 207,
208, 210, 211, 212, 271, 282, 283, 341, 371, 431

Z

Zingeris Emanuelis 288, 305, 319, 320, 404, 406, 521

Ž

Žemaitaitis Remigijus 52, 55, 65, 69, 70, 72, 133, 142,
145, 156, 160, 171, 172, 177, 217, 218, 223, 225, 239,
245, 253, 256, 259, 268, 281, 282, 285, 304, 352, 398,
403, 409, 410, 482, 483, 495, 518

Žukauskas Artūras 44, 288, 370, 446, 458, 459, 501

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Trečioji sesija
2021 m. spalio 14 d.–lapkričio 16 d.
102–113 posėdžiai

ISSN 2538-7979. 2022 10 25. 55,9 apsk. leid. 1.
Tiražas 12 egzempliorių. Užsakymas 2022-2042-2.
Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius.
Interneto puslapis *www.lrs.lt*
Spausdino UAB „Printėja“,
Gedimino g. 16-1, LT-56128 Kaišiadorys.
Interneto puslapis *www.printeja.eu*